

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

2003

**ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΚΤΗΣ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

**ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
1406 ΛΕΥΚΩΣΙΑ**

**Γενικός Ελεγκτής
της Δημοκρατίας**

Αρ. Φακ.: 1.3.0.6 (03)

25 Νοεμβρίου 2004

Εξοχότατε,

Κατ'εφαρμογή της παραγράφου 4 του Άρθρου 116 του Συντάγματος, έχω την τιμή να υποβάλω την Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2003, αναφορικά με τα θέματα που προέκυψαν κατά την άσκηση των καθηκόντων και υπηρεσιών μου.

Με πολλή εκτίμηση,

(Χρυστάλλα Γιωρκάτζη)

**Γενικός Ελεγκτής
της Δημοκρατίας**

**Προς την Αυτού Εξοχότητα
Κύριο Τάσσο Παπαδόπουλο
Πρόεδρο Κυπριακής Δημοκρατίας
Λευκωσία**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

		Σελίδα
ΜΕΡΟΣ	1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ
		11
ΜΕΡΟΣ	2	ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
		13
	2.1	Ανεξάρτητες Υπηρεσίες
		13
	2.2	Υπουργεία και Τμήματα
		13
	2.3	Αρχές Τοπικής Διοίκησης
		30
	2.4	Ημικρατικοί Οργανισμοί
		34
ΜΕΡΟΣ	3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ
		41
ΜΕΡΟΣ	4	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
		41
	4.1	Γενικές Παρατηρήσεις
		43
	4.2	Ανεξάρτητες Υπηρεσίες
		48
	4.3	Προεδρία
		48
	4.4	Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων
		48
	4.5	Δικαστική Υπηρεσία
		48
	4.6	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
		53
	4.7	Γενικό Λογιστήριο
		54
	4.8	Υπουργεία και Τμήματα
		58
	4.9	Υπουργείο Άμυνας
		58
	4.10	Εθνική Φρουρά
		58
	4.11	Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
		63
	4.12	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
		65
	4.13	Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως
		70
	4.14	Τμήμα Δασών
		71
	4.15	Τμήμα Γεωργίας
		72
	4.16	Τμήμα Αναδασμού
		73
	4.17	Υπηρεσία Μεταλλείων
		73
	4.18	Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών
		75
	4.19	Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
		76
	4.20	Αστυνομία
		76
	4.21	Πυροσβεστική Υπηρεσία
		90
	4.22	Φυλακές
		91
	4.23	Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
		93
	4.24	Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη
		98
	4.25	Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας
		99
	4.26	Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο
		100
	4.27	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
		101
	4.28	Τμήμα Εργασίας
		101
	4.29	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων
		102
	4.30	Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων
		106
	4.31	Κεντρικό Ταμείο Αδειών
		110
	4.32	Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό
		112

4.33	Ταμείο για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη	112
4.34	Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	113
4.35	Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	113
4.36	Κέντρο Παραγωγικότητας	113
4.37	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	115
4.38	Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	118
4.39	Υπουργείο Εσωτερικών	119
4.40	Επαρχιακές Διοικήσεις	123
4.41	Λευκωσίας	123
4.42	Λεμεσού	124
4.43	Λάρνακας	124
4.44	Πάφου	125
4.45	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	125
4.46	Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	137
4.47	Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών	139
4.48	Υπηρεσία Διαχείρισεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών	140
4.49	Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων	143
4.50	Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως	144
4.51	Υπουργείο Εξωτερικών	144
4.52	Υπουργείο Οικονομικών	148
4.53	Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	151
4.54	Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	153
4.55	Τμήμα Τελωνείων	167
4.56	Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής	176
4.57	Ειδικό Ταμείο Παροχής Επίδοματος Διακινήσεως σε Αναπήρους	179
4.58	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	179
4.59	Ταμείο "Α"	190
4.60	Σχολικές Εφορείες	191
4.61	Λευκωσίας	194
4.61A	Λεμεσού	195
4.62	Λάρνακας	195
4.63	Πόλης Χρυσοχούς	196
4.64	Αρμενίων	197
4.65	Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων	197
4.66	Τμήμα Αρχαιοτήτων	197
4.67	Τμήμα Δημοσίων Έργων	198
4.68	Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	209
4.69	Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	211
4.70	Τμήμα Οδικών Μεταφορών	216
4.71	Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	221
4.72	Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	225
4.73	Υπουργείο Υγείας	225

	Σελίδα
4.74	Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας 235
4.75	Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας 242
4.76	Φαρμακευτικές Υπηρεσίες 243
4.77	Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης και Ευημερίας Κυβερνητικών Εργατών 244
4.78	Αρχές Τοπικής Διοίκησης 245
4.79	Δήμοι - Γενικές Παρατηρήσεις 245
4.80	Δήμος Λευκωσίας 250
4.81	Δήμος Λεμεσού 257
4.82	Δήμος Λάρνακας 263
4.83	Δήμος Πάφου 264
4.84	Δήμος Στροβόλου 268
4.85	Δήμος Αγίου Δομετίου 269
4.86	Δήμος Αθηνών 274
4.87	Δήμος Αραδίππου 276
4.88	Δήμος Πόλης Χρυσοχούς 282
4.89	Δήμος Παραλιμνίου 287
4.90	Δήμος Αγίας Νάπας 288
4.91	Δήμος Δερύνειας 292
4.92	Δήμος Λευκάρων 295
4.93	Δήμος Γεροσκήπου 298
4.94	Δήμος Πέγειας 302
4.95	Δήμος Μέσα Γειτονιάς 305
4.96	Δήμος Γερμασόγειας 307
4.97	Δήμος Κάτω Πολεμιδιών 312
4.98	Δήμος Αγίου Αθανασίου 316
4.99	Δήμος Αγλαντζιάς 318
4.100	Δήμος Έγκωμης 322
4.101	Δήμος Λατσιών 324
4.102	Δήμος Ιδαλίου 328
4.103	Δήμος Λακατάμιας 331
4.104	Δήμος Λύσης 334
4.105	Κοινοτικά Συμβούλια – Γενικές Παρατηρήσεις 335
4.106	Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων Λευκωσίας 346
4.107	Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα 347
4.108	Κοινοτικό Συμβούλιο Συνοικισμού Ανθούπολης 348
4.109	Κοινοτικό Συμβούλιο Καλοπαναγιώτη 348
4.110	Κοινοτικό Συμβούλιο Κακοπετριάς 349
4.111	Κοινοτικό Συμβούλιο Παλιομετόχου 349
4.112	Κοινοτικό Συμβούλιο Γερίου 350
4.113	Κοινοτικό Συμβούλιο Κοκκινотριμιθιάς 350
4.114	Κοινοτικό Συμβούλιο Λυθροδόνα 351
4.115	Κοινοτικό Συμβούλιο Χλώρακα 351
4.116	Κοινοτικό Συμβούλιο Τσερίου 351
4.117	Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Πύργου 352

	Σελίδα
4.118 Ημικρατικοί και Άλλοι Οργανισμοί	352
4.119 Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	352
4.120 Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	357
4.121 Αρχή Κρατικών Εκθέσεων	365
4.122 Αρχή Λιμένων Κύπρου	369
4.123 Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου	372
4.124 Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου	382
4.125 Επιτροπή Υδάτων Λευκωσίας	383
4.126 Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου	384
4.127 Οργανισμός Νεολαίας	387
4.128 Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων	388
4.129 Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού	389
4.130 Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης	402
4.131 Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού	404
4.132 Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης	414
4.133 Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας	416
4.134 Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης	427
4.135 Πανεπιστήμιο Κύπρου	428
4.136 Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	431
4.137 Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων	440
4.138 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας	441
4.139 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας	444
4.140 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αμμοχώστου	444
4.141 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας	444
4.142 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου	446
4.143 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου	447
4.144 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας	450
4.145 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Δαλιού	454
4.146 Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων	455
4.147 Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων	455
4.148 Συμβούλιο Εξαγωγής Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών	466
4.149 Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών	466
4.150 Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου	475
4.151 Συμβούλια Υδατοπρομήθειας - Γενικά	480
4.152 Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας	483
4.153 Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού	485
4.154 Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Αμμοχώστου	487
4.155 Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας	487
4.156 Ταμείο για την Ανέγερση Κυπριακού Μουσείου	489
4.157 Ταμείο Δημόσιων Δανείων	489
4.158 Ταμείο Επιτροπής Βοήθειας Παιδιών της Κύπρου	490
4.159 Ταμείο Θήρας	490
4.160 Ταμείο Λαχείου Προνοίας	491
4.161 Ταμείο Συντάξεων Δικηγόρων	492

			Σελίδα
4.162	Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου		493
4.163	Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών		493
4.164	Κυπριακό Ίδρυμα Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία		495
4.165	Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου		497
4.166	Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς		499
4.167	Ίδρυμα Τεχνολογίας		499
4.168	Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου		500
4.169	Ταμείο Ιστορικής Μνήμης του Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. 1955-1959		500
4.170	Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου		501
4.171	Καραϊσκάκειο Ίδρυμα		502
4.172	Εφοριακό Συμβούλιο		503
4.173	Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου		504
4.174	Ταμείο Προνοίας Τακτικού Ωρομίσθιου Κυβερνητικού Προσωπικού		507
4.175	Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας		508
4.176	Ταμείο Κλινικών Εργαστηρίων		508
4.177	Ίδρυμα Ενέργειας		509
4.178	Ταμείο για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας		509
4.179	Αντιναρκωτικό Συμβούλιο		509
4.180	Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας		510
4.181	Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών		510
4.182	Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας		511
4.183	Γραφείο Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων		512
ΜΕΡΟΣ	5	ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	515
	5.1	Έγκριση Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2003	515
	5.2	Πάγιο Ταμείο	515
	5.3	Αποτελέσματα έτους	515
	5.4	Εισπράξεις	515
	5.5	Πληρωμές	516
	5.6	Γενικά	520
	5.7	Τελικός Απολογισμός	522
	5.8	Ενεργητικό	523
	5.9	Παθητικό	527
ΜΕΡΟΣ	6	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	533
ΜΕΡΟΣ	7	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	537
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	Αποτελέσματα Προϋπολογισμού	537
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	Υπόλοιπα Καθυστερημένων Εσόδων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2003	542
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	Πίνακας Οργανικών Θέσεων Προϋπολογισμού	544

ΜΕΡΟΣ 1 - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Η Έκθεση αυτή υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 116(4) του Συντάγματος.

1.2 Ο Γενικός Ελεγκτής είναι ο προϊστάμενος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, η οποία, σύμφωνα με το Σύνταγμα, είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία της Δημοκρατίας και δεν υπάγεται σε οποιοδήποτε Υπουργείο.

1.3 Σύμφωνα με το άρθρο 116 του Συντάγματος, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από το Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ελέγχει, εν ονόματι της Δημοκρατίας, κάθε πληρωμή ή είσπραξη και κάθε λογαριασμό χρηματικών διαθεσίμων ή λοιπού ενεργητικού, ή υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί από τη Δημοκρατία ή για λογαριασμό της, του οποίου η διαχείριση γίνεται από τη Δημοκρατία ή εν ονόματι αυτής, θεωρώντας και ελέγχοντας συνάμα κάθε τέτοιο λογαριασμό.

1.4 Εκτός από τον έλεγχο των Κρατικών Λογαριασμών, ο Γενικός Ελεγκτής έχει την ευθύνη, σύμφωνα με τις πρόνοιες ειδικών νόμων ή διοικητικές διευθετήσεις, για τον έλεγχο των λογαριασμών των Ημικρατικών ή άλλων Οργανισμών, Ειδικών Ταμείων και των Αρχών Τοπικής Διοίκησης.

1.5 Οι εξουσίες και τα καθήκοντα του Γενικού Ελεγκτή ασκούνται είτε από τον ίδιο προσωπικά είτε από υπαλλήλους που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες του.

1.6 Με βάση συνταγματικές και νομικές διατάξεις, ο Γενικός Ελεγκτής οφείλει να εξετάζει τις οικονομικές και άλλες δραστηριότητες των Κυβερνητικών Υπηρεσιών, Ημικρατικών Οργανισμών και Αρχών Τοπικής Διοίκησης, για να ικανοποιείται ότι:

- Λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της είσπραξης του δημόσιου χρήματος και ότι όλα τα έσοδα εισπράττονται σύμφωνα με τους Νόμους, Κανονισμούς ή άλλες οδηγίες.
- Τα έξοδα διενεργούνται κατά τον πιο οικονομικό και αποτελεσματικό τρόπο.
- Όλα τα ποσά δαπανώνται για τις υπηρεσίες και σκοπούς για τους οποίους παραχωρήθηκαν και ότι η δαπάνη είναι σύμφωνη με τη σχετική εξουσιοδότηση, και
- όλα τα περιουσιακά στοιχεία φυλάγονται κατάλληλα, καταμετρούνται και επαληθεύεται η ύπαρξή τους.

1.7 Για σκοπούς καλύτερης παρουσίασης της Έκθεσης, τα θέματα που αφορούν στο υπό επισκόπηση έτος αναφέρονται στο Μέρος Α κάθε Υπηρεσίας, ενώ τα θέματα που περιλήφθηκαν σε προηγούμενες Εκθέσεις, τα οποία δεν έχουν ακόμη διευθετηθεί, αναφέρονται στο Μέρος Β.

ΜΕΡΟΣ 2 - ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

2.1 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

2.1.1 Δικαστική Υπηρεσία

(α) Επαρχιακά Δικαστήρια

- (i) **Καθυστερημένα έσοδα.** Στις 31.12.03 τα καθυστερημένα έσοδα των Επαρχιακών Δικαστηρίων ανέρχονταν σε £6.415.606, σε σύγκριση με £4.881.505 του προηγούμενου έτους (4.5.5).
- (ii) **Ένταλμα εκτέλεσης κινητής περιουσίας ποινικών υποθέσεων νομικών προσώπων (J23).** Σύμφωνα με έρευνα που διεξήγαγε ο Βοηθός Αρχιπρωτοκολλητής, στις 31.12.2002 εκκρεμούσαν για εκτέλεση 5086 εντάλματα κινητής περιουσίας ποινικών υποθέσεων, πλείστα από τα οποία αφορούσαν σε οφειλές κοινωνικών ασφαλίσεων, φόρου εισοδήματος και πρόστιμα Δικαστηρίων, για συνολικό ποσό £11.524.591. Η Αστυνομία αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες στην εκτέλεση τους, με αποτέλεσμα αυτά να συσσωρευτούν (4.5.7).

2.2 ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΑ

2.2.1 Υπουργείο Άμυνας

(α) Εθνική Φρουρά

- (i) **Καταβολή αποζημιώσεων.** Το Υπουργείο Άμυνας καταβάλλει μεγάλες αποζημιώσεις σε ιδιώτες για ζημιές ή καταστροφές που προξενούνται από την Εθνική Φρουρά και επισήμανα την ανάγκη λήψης προληπτικών μέτρων για περιορισμό τους (4.10.3).
- (ii) **Σχέδιο Διακίνησης των Εθνοφρουρών.** Η συνολική δαπάνη για το σχέδιο ανήλθε το 2003 στις £927.871, σε σύγκριση με £756.127 το 2002. Το σχέδιο λειτουργεί κατά παρέκκλιση της διαδικασίας προσφορών και με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 34.334, ημερ. 25.10.1990, σύμφωνα με την οποία το ολικό κόστος δεν θα ξεπερνούσε τις £110.000. Το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών στις 19.12.2001 αποφάσισε τη συνέχιση της λειτουργίας του σχεδίου, για το οποίο, όπως πληροφορήθηκα, το Υπουργείο Άμυνας προχώρησε στην ετοιμασία των όρων της προσφοράς, η προκήρυξη της οποίας βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα (4.10.5).
- (iii) **Σίτιση εθνοφρουρών.** Προσφοροδότες δεν συμμορφώνονται σε υποδείξεις του Υπουργείου Άμυνας αναφορικά με τις ενδεδειγμένες προδιαγραφές τροφίμων και παραβάσεις ειδικών όρων των συμβολαίων τους και, παρόλο που τους επιβλήθηκαν ανάλογα πρόστιμα, εντούτοις αυτά δεν φαίνεται να αποτελούν αποτρεπτικό παράγοντα για τη μη επανάληψη τέτοιων παραβάσεων (4.10.4).

2.2.2 Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

(α) Υπουργείο

- **Μέτρα στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων.** Στα πλαίσια της πολιτικής στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων καταβλήθηκαν το 2003 £13,5 εκ. (4.11.1)

(β) Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων

- (i) Αγορά νερού από τις μονάδες αφαλάτωσης.** Το κόστος για την αγορά νερού από τις μονάδες αφαλάτωσης Δεκέλειας και Λάρνακας ανήλθε σε £17,9 εκ. και αντιπροσωπεύει την αξία 30,2 εκ. κυβ. μ. νερού (4.12.3).
- (ii) Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων.** Στις 31.12.2003 το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων ήταν £49 εκ., σε σύγκριση με £42,4 εκ. το προηγούμενο έτος (4.12.6).
- (iii) Τελικές εκθέσεις - Απολογισμός έργων.** Δεν ετοιμάζονται πάντοτε τελικές εκθέσεις και απολογισμός, με αποτέλεσμα οι ενδιαφερόμενες Κοινότητες να μην ενημερώνονται για τις πραγματικές δαπάνες των έργων (4.12.16).
- (iv) Διυλιστήριο Νερού Τερσεφάνου – Έργα Πολιτικής Μηχανικής – Απαιτήσεις του εργολάβου για αποζημίωση.** Για το συμβόλαιο αυτό αξίας £3.143.994, ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις για αποζημίωση ύψους £2.564.059, ενώ τελικά πληρώθηκε στον εργολάβο το ποσό των £1.285.000. Η Υπηρεσία μου προειδοποίησε έγκαιρα το Τμήμα για ενδεχόμενη επιβάρυνση και άλλα προβλήματα που θα δημιουργήσει ο αδικαιολόγητος διαχωρισμός του έργου σε τρία ξεχωριστά συμβόλαια (4.12.10).
- (v) Δεξαμενές αποθήκευσης επεξεργασμένου νερού του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στη Λάρνακα.** Μετά από την αστοχία των τοιχωμάτων των δεξαμενών και τις σοβαρές ζημιές και διαρροές που παρατηρήθηκαν, διορίστηκε Επιτροπή από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, η οποία απέδωσε ευθύνες στους Συμβούλους Μελετητές. Η εκτίμηση για επιδιόρθωση των δεξαμενών υπολογίζεται σε περίπου £0,5 εκ. (4.12.3).
- (vi) Συνέχιση της λειτουργίας των μονάδων αφαλάτωσης.** Η Υπηρεσία μου διαπίστωσε ότι η πιο συμφέρουσα επιλογή για το Κράτος είναι η αγορά της μονάδας αφαλάτωσης της Δεκέλειας, άποψη η οποία επιβεβαιώθηκε και από σχετική μελέτη του Γραφείου Προγραμματισμού (4.12.14).

(γ) Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως

-Αδράνεια κυβερνητικών γεωτρυπάνων. Εξακολουθεί να παρατηρείται σημαντική αδράνεια των γεωτρυπάνων του Τμήματος (4.13.2).

(δ) Τμήμα Δασών

- (i) Μακροχρόνιες συμβάσεις ενοικίασης δασικής γης.** Οι πλείστες συμβάσεις έγιναν πριν από αρκετά χρόνια και στις περισσότερες περιπτώσεις καθορίστηκαν πολύ χαμηλά ενοίκια (4.14.1).
- (ii) Άδειες χρήσης δασικής γης.** Οι άδειες εκδίδονται για γεωργικούς σκοπούς, έναντι συμβολικών ενοικίων, σε αντίθεση με τους σχετικούς Κανονισμούς που προνοούν ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ισχύουσες τιμές αγοράς, και χωρίς να εφαρμόζονται λεπτομερή κριτήρια και όροι παραχώρησης (4.14.2).

2.2.3 Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως**(α) Αστυνομία**

- (i) Υπερωριακή απασχόληση.** Το ποσό της υπερωριακής απασχόλησης που καταβλήθηκε για το 2003 ανήλθε σε £3,16 εκ. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε

όπως μην πληρώνονται υπερωρίες και μην πιστώνονται στις κάρτες των μελών ώρες υπερωριακής απασχόλησης που δεν έχουν εγκριθεί από τον Αρχηγό της Αστυνομίας και όπως διαγραφούν όλες οι υπερωρίες που έχουν συσσωρευθεί στις κάρτες των μελών χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας. Σύμφωνα με καταστάσεις της Αστυνομίας, το συνολικό κόστος των συσσωρευμένων υπερωριών, εγκεκριμένων και μη, για την περίοδο 1.6.93-31.12.2002, υπολογίζεται σε περίπου £5,3 εκ. (4.20.3).

- (ii) **Εκτέλεση ποινικών ενταλμάτων.** Τα ανεκτέλεστα εντάλματα κατά τις 31.12.2003 ήταν 132.298, σε σύγκριση με 106.081 το 2002. Από τα ανεκτέλεστα εντάλματα, 34.002 επιστράφηκαν κατά το 2003 στους Πρωτοκολλητές λόγω μη εντοπισμού των ατόμων, αριθμός που θεωρείται υπερβολικά ψηλός (4.20.4).
- (iii) **Αστυνομικές κατοικίες.** Από τις 181 αστυνομικές κατοικίες, 66 παραμένουν κενές και 4 κατοικίες κατακρατούνται παράνομα από μέλη που αφυπηρέτησαν (4.20.8).
- (iv) **Αναπληρωματικοί διορισμοί.** Παρατήρησα ότι στις 31.12.2003, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Κανονισμού 14 των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών του 1989 έως 2003, 178 μέλη της Δύναμης εξακολουθούσαν να υπηρετούν σε θέση αναπληρωτή, πέραν της καθορισμένης χρονικής περιόδου των δύο χρόνων. Σε 25 μάλιστα περιπτώσεις, τα άτομα υπηρετούσαν για συνεχή περίοδο πέραν των 20 ετών.

Ενώ δικαιούχοι επιδόματος αναπληρωματικού διορισμού είναι μόνο τα μέλη που διορίστηκαν αναπληρωματικά πριν από τις 3.3.1989, καταβάλλεται επίδομα σε όλα τα μέλη που διορίστηκαν αναπληρωματικά, τόσο πριν όσο και μετά τις 3.3.1989 (4.20.1).

- (v) **Αγορά θερμικών διοπτρών για τα σκάφη της Αστυνομίας.** Κατόπιν έρευνας της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκαν σοβαρές παρατυπίες/παραλείψεις κατά τη διαδικασία προσφορών. Για το ίδιο θέμα, είχε προηγηθεί εσωτερική έρευνα της Αστυνομίας, η οποία, παρά τη σοβαρότητα των συμπερασμάτων του πορίσματος της, είχε αρχειοθετηθεί, αντί να σταλεί στο Γενικό Εισαγγελέα. Μετά την υποβολή της έκθεσης μου, ζητήθηκε από το Γενικό Εισαγγελέα όπως μελετήσει τη δυνατότητα διορισμού ποινικού ανακριτή (4.20.10(α)).
- (vi) **Αδυναμίες/παραλείψεις στο χειρισμό προσφορών και συμβολαίων.** Διαπιστώθηκαν αδυναμίες/παραλείψεις στη διαδικασία προσφορών (ετοιμασία προδιαγραφών, αξιολόγηση προσφορών), με αποτέλεσμα την ακύρωση και επαναπροκήρυξη αριθμού προσφορών και την καθυστέρηση στην προμήθεια του σχετικού εξοπλισμού. Επίσης, παρατηρήθηκαν αδυναμίες στο συντονισμό, τη διαχείριση και παρακολούθηση αριθμού συμβολαίων, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση στην υλοποίηση τους 4.20.10(β-ζ)).

2.2.4 Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

(α) Υπουργείο

- (i) **Καθυστερημένα έσοδα.** Στις 31.12.2003 τα καθυστερημένα έσοδα που αφορούν κυρίως σε ενοίκια βιομηχανικών περιοχών ανέρχονταν σε £1.154.501 (4.23.2).
- (ii) **Χορηγίες – Βαθμός υλοποίησης.** Τα Σχέδια χορηγιών που προγραμματίζονται (£7,4 εκ. για το 2003) δεν φαίνεται να υλοποιούνται στον αναμενόμενο βαθμό (δαπάνες 2003 £5,1 εκ.) (4.23.3).

- (iii) **Σχέδια Δανειοδότησης με Κυβερνητική Εγγύηση.** Στις 31.12.2003 το σύνολο των υπολοίπων των δανείων, για τα οποία υπήρχε κυβερνητική εγγύηση ύψους £2,0 εκ., ήταν £2,4 εκ. Οι καθυστερημένες δόσεις ήταν £1,7 εκ. (4.23.8).
- (iv) **Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών.** Ο εξοπλισμός και το προσωπικό που διαθέτει η Υπηρεσία εξακολουθούν να είναι ελλιπή, με αποτέλεσμα η Υπηρεσία να μην είναι σε θέση να εκπληρώσει ένα σημαντικό μέρος του έργου της (4.23.9).
- (v) **Αξιοποίηση Κυβερνητικών Βιομηχανικών Περιοχών.** Δεν έχει διεξαχθεί έρευνα για να διαπιστωθεί κατά πόσο τα βιομηχανικά οικόπεδα στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις συμβάσεις μίσθωσης (4.23.12).
- (vi) **Υπηρεσία Ασφαλίσεως Εξαγωγών.** Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Κυβέρνησης για εκκρεμείς εγγυήσεις ανέρχονται στις 31.12.03 σε £0,9 εκ. Επιπρόσθετα εξακολουθεί να εκκρεμεί ποσό ύψους £10,1 εκ. για αποζημιώσεις που κατέβαλε η Κυβέρνηση για εξαγωγές σε άλλες χώρες, το οποίο είναι χρεωμένο σε λογαριασμό προκαταβολών (4.23.7).
- (vii) **Προαγωγή προϊόντων και υπηρεσιών στο εξωτερικό.** Για διαφημίσεις προϊόντων και άλλες δραστηριότητες στο εξωτερικό δαπανήθηκε ποσό ύψους £1,7 εκ., χωρίς να αξιολογούνται τα αποτελέσματα των δαπανών αυτών (4.23.5(α)).
- (viii) **Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών.** Η Υπηρεσία εξακολουθεί να μην μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις που απορρέουν από τους σχετικούς Κανονισμούς, λόγω μη στελέχωσης με το αναγκαίο προσωπικό (4.23.10).
- (ix) **Ανάπτυξη ναυτικού τουρισμού και κατασκευή μαρίνων.** Για την κατασκευή και διαχείριση των μαρίνων, τον Ιούνιο 2003 υποβλήθηκαν μόνο τρεις προσφορές, ανά μία για τις μαρίνες Λεμεσού, Λάρνακας και Αγίας Νάπας. Μετά την αξιολόγηση των τριών προσφορών που συμπληρώθηκε τον Οκτώβριο 2004, οι προσφορές ακυρώθηκαν επειδή οι όροι τους δεν παρείχαν την ευχέρεια διαπραγμάτευσης με τους προσφοροδότες, η οποία κρίθηκε απαραίτητη πριν από τη σύναψη των σχετικών συμβάσεων (4.23.14).
- (β) **Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη**
- (i) **Υποβολή ετήσιων εκθέσεων από εταιρείες.** Μεγάλος αριθμός εταιρειών καθυστέρησαν να υποβάλουν τις ετήσιες εκθέσεις τους, με αποτέλεσμα να μην έχουν εισπραχθεί τα τέλη από εκθέσεις που δεν είχαν υποβληθεί μέχρι 31.12.03, ύψους περίπου £4,7 εκ. (4.24.4(α)).
- (ii) **Υποβολή λογαριασμών από αλλοδαπές εταιρείες.** Πολλές ξένες εταιρείες καθυστερούν την υποβολή των ετήσιων λογαριασμών τους για τα έτη 1988-2003 (4.24.4(β)).
- (iii) **Ανάκτηση εξόδων.** Εκκρεμεί η ανάκτηση εξόδων ύψους £112.860, τα οποία αντιπροσωπεύουν τα έξοδα επιθεωρητών που κατέβαλε η Κυβέρνηση για τη διερεύνηση των υποθέσεων εταιρείας (4.24.6).
- (iv) **Επιβαρύνσεις - Υποθήκες.** Δεν λαμβάνονται νομικά μέτρα εναντίον αυτών που δεν προβαίνουν στην εγγραφή υποθήκης ακινήτων (4.24.7).

(γ) Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας

- **Σχέδιο Δράσης για αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας.** Παρόλο που το Σχέδιο Δράσης για αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας έχει εγκριθεί και δόθηκαν οι σχετικές πιστώσεις για την υλοποίησή του, εντούτοις αυτή καθυστερεί, λόγω οργανωτικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Υπηρεσία (4.25.3).

(δ) Διεθνές Συνεδριακό Κέντρο

- **Διοίκηση και λειτουργία του Κέντρου.** Το νομικό καθεστώς του Κέντρου εξακολουθεί να παραμένει σε εκκρεμότητα (4.26.2).

2.2.5 Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων**(α) Τμήμα Εργασίας**

- (i) **Καθυστερήσεις στην αποπληρωμή δανείων.** Το υπόλοιπο των καθυστερήσεων στην αποπληρωμή δανείων, σχετικά με το Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Αποφοίτων Πανεπιστημίων και Ανωτέρων Σχολών, ανερχόταν στις 31.12.2003 σε £670.061 (4.28.1).
- (ii) **Μεταστεγάση του Τμήματος.** Το Τμήμα Εργασίας μεταστεγάστηκε σε νέο κτίριο, χωρίς όμως να γίνουν προηγουμένως οι απαιτούμενοι έλεγχοι του κτιρίου από τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα, με αποτέλεσμα να εντοπιστούν σοβαρά προβλήματα αναφορικά με τη λειτουργικότητα και ασφάλεια του κτιρίου (4.28.2).

(β) Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων

- **Ειδική χορηγία σε συνταξιούχους.** Διαπιστώθηκε ότι καταβάλλεται ειδική χορηγία σε μη δικαιούχους (4.29.4).

(γ) Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

- (i) **Εκκρεμείς οφειλές προς τα διάφορα Ταμεία.** Στις 31.12.2003 εκκρεμούσε η είσπραξη ποσού περίπου £25,3 εκ. (£22,3 εκ. στις 31.12.2002) από υποθέσεις που είχαν επιδικαστεί προς όφελος των διαφόρων Ταμείων (4.30.2).
- (ii) **Αποθεματικό Λογαριασμού Παροχών Ανεργίας.** Στις 31.12.2003 το αποθεματικό του πιο πάνω Λογαριασμού παρουσίαζε χρεωστικό υπόλοιπο ύψους £17,7 εκ. (£12,4 εκ. στις 31.12.2002), χωρίς να καλυφθεί από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ή από ειδική εισφορά, σε αντίθεση με το Νόμο (4.30.3).
- (iii) **Απώλεια τόκων.** Με την εφαρμογή από 1.7.2002 των νέων διευθετήσεων από την Κεντρική Τράπεζα, αναφορικά με τη λειτουργία του Γενικού Κυβερνητικού Λογαριασμού, τα Ταμεία υφίστανται σημαντική απώλεια τόκων (4.30.5).
- (iv) **Η Κεντρική Τράπεζα, με βάση διευθέτηση με την Κυβέρνηση επενδύει τα πλεονάσματα του Ταμείου μόνο σε Γραμμάτια του Δημοσίου, τα οποία φέρουν το χαμηλότερο επιτόκιο από τα υπόλοιπα χρεώγραφα πιο μακράς διάρκειας, στα οποία θα μπορούσε να επενδύσει τα πλεονάσματα (4.30.7).**
- (v) **Επιτόκια καταθέσεων.** Πέντε τράπεζες πιστώνουν τις επενδύσεις του Ταμείου με επιτόκιο μικρότερο από αυτό που πρόσφερε η Κεντρική Τράπεζα σε καταθέσεις των Ταμείων, σε αντίθεση με τις υποδείξεις του Υπουργείου Οικονομικών (4.30.6).

(vi) **Καταβολή επιδόματος ασθενείας σε υπαλλήλους.** Παρόλο ότι οι υπάλληλοι αρκετών Οργανισμών δικαιούνται, σύμφωνα με τις συλλογικές τους συμβάσεις, άδεια ασθενείας με πλήρεις απολαβές, εντούτοις υποβάλλουν αιτήσεις στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για καταβολή επιδόματος, με αποτέλεσμα το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να καταβάλλει επίδομα στους υπαλλήλους, το οποίο επωφελούνται οι εργοδότες (4.30.10).

(δ) Κεντρικό Ταμείο Αδειών

- **Τιμές ξενοδοχείων που συμμετέχουν στο Σχέδιο επιχορήγησης αδειών εργοδοτούμενων κατά τη θερινή περίοδο του 2003.** Από έρευνα που διεξήχθη σε όλα τα ξενοδοχεία που συμμετέχουν στο πιο πάνω Σχέδιο, όσον αφορά στις τιμές που προσφέρουν στους Κύπριους πελάτες τους, διαπιστώθηκε ότι οι τιμές που προσφέρουν αρκετά ξενοδοχεία είναι χαμηλότερες από αυτές που πρόσφεραν στο Σχέδιο για την ίδια περίοδο (4.31.4).

(ε) Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό

- **Αιτήσεις και πληρωμές.** Στις 31.12.2003 εκκρεμούσαν 3159 αιτήσεις για καταβολή αποζημιώσεων από το Ταμείο, από τις οποίες αναμένεται να εγκριθούν 2570 (ποσοστό 81%), για ποσό ύψους περίπου £10,5 εκ. (4.32.2).

(στ) Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

- (i) **Δημόσια βοηθήματα.** Αρκετά από τα προβλήματα, ελλείψεις και αδυναμίες που εντοπίστηκαν, όσον αφορά στα θέματα της τήρησης επαρκών στοιχείων στους φακέλους, της διερεύνησης της κινητής ή ακίνητης περιουσίας των αιτητών, της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας και των διαδικασιών και της πρόληψης υπερπληρωμών, εξακολουθούν να υφίστανται (4.37.1).
- (ii) **Ανάπτυξη νέου μηχανογραφημένου συστήματος.** Οι εργασίες για την ανάπτυξη και εφαρμογή του νέου μηχανογραφημένου συστήματος άρχισαν στις 3.5.1995 και, ενώ το έργο θα έπρεπε να ολοκληρωθεί το Φεβρουάριο του 1996, μέχρι σήμερα δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί (4.37.2).
- (iii) **Κρατικές χορηγίες σε εθελοντικούς Οργανισμούς.** Οι κρατικές χορηγίες σε εθελοντικούς Οργανισμούς ύψους £3,9 εκ. παραχωρούνται βάσει πολύ γενικών κριτηρίων, χωρίς να ελέγχονται και να αξιολογούνται οι λογαριασμοί, οι δραστηριότητες και, γενικότερα, σε ποιο βαθμό έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που τίθενται με τη δημιουργία των πιο πάνω Οργανισμών (4.37.5).
- (iv) **Πρόσληψη έκτακτου προσωπικού.** Λόγω της συνεχιζόμενης πρόσληψης λειτουργών πάνω σε έκτακτη βάση, παρατηρούνται καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση της εργασίας, λάθη και παραλείψεις και υπερπληρωμές δημόσιων βοηθημάτων (4.37.7).

2.2.6 Υπουργείο Εσωτερικών

(α) Υπουργείο

- (i) **Μελέτη, κατασκευή και λειτουργία χώρου υγειονομικής ταφής και διαμετακομιστικού σταθμού στερεών αποβλήτων Επαρχίας Πάφου.** Διαπιστώθηκαν σοβαρές αδυναμίες στις πρόνοιες των εγγράφων των προσφορών, καθώς και στην αξιολόγηση των προσφορών, που είχαν ως αποτέλεσμα να ευνοείται μόνο ένας από τους

προσφοροδότες. Το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, λόγω υπερβολικά ψηλής τιμής του εν λόγω προσφοροδότη, ακύρωσε το διαγωνισμό, ενώ, όταν επαναπροκηρύχθηκαν οι προσφορές και αξιολογήθηκαν, το Συμβούλιο διόρισε νέα επιτροπή αξιολόγησης, μετά από λάθη στην αξιολόγηση, τα οποία υπέδειξε η Υπηρεσία μου. Με βάση τις εισηγήσεις της νέας επιτροπής, το έργο κατακυρώθηκε στο χαμηλότερο προσφοροδότη, αντί στον ακριβότερο, με βάση τις εισηγήσεις της επιτροπής αξιολόγησης που διόρισε το Υπουργείο (4.39.11).

(ii) **Μελέτη, κατασκευή και λειτουργία χώρων υγειονομικής ταφής (Χ.Υ.Τ.Α.).** Διαπιστώθηκαν σοβαρές αδυναμίες στον προγραμματισμό των έργων σχετικά με την επιλογή των χώρων για τους Χ.Υ.Τ.Α. και τον αριθμό των μονάδων κομποστοποίησης. Παρατηρήθηκε επίσης υπέρβαση των Προϋπολογισμών στο Χ.Υ.Τ.Α. Λάρνακας – Αμμοχώστου, καθώς και αδυναμίες στη διαχείριση των προσφορών του Χ.Υ.Τ.Α. στην Πάφο και του δρόμου προσπέλασης προς το διαμετακομιστικό σταθμό της Πόλης Χρυσοχούς. Στην υλοποίηση των Προγραμμάτων για τα Χ.Υ.Τ.Α. Λάρνακας/Αμμοχώστου και Πάφου, παρατηρήθηκαν καθυστερήσεις (4.39.9).

(iii) **Αδυναμίες και προβλήματα στον προγραμματισμό και εκτέλεση έργων.** Ο Προϋπολογισμός κάθε χρόνου εξακολουθεί να προβλέπει την εκτέλεση μεγάλου αριθμού πολύ μικρών έργων σε όλες τις Κοινότητες, με αποτέλεσμα τη σπατάλη σημαντικών ποσών για τις μετακινήσεις των συνεργείων των Επαρχιακών Διοικήσεων και να καθίσταται ανέφικτος ο ορθολογιστικός προγραμματισμός και η αποτελεσματική επίβλεψη και ο έλεγχος των έργων (4.39.1).

(iv) **Υπηρεσία Αποκατάστασης Ζημιών από τους σεισμούς.** Για αποκατάσταση των ζημιών σε κατοικίες και υποστατικά από τους σεισμούς του 1995, του 1996 και του 1999 υποβλήθηκαν συνολικά 24000 αιτήσεις. Μέχρι το τέλος του 2003 ολοκληρώθηκε το έργο της αποκατάστασης για 21750 αιτήσεις, έναντι συνολικής δαπάνης £10.610.590 (£10.274.925 το 2002) (4.39.7).

(β) Επαρχιακές Διοικήσεις

(i) **Άδειες αποθήκευσης πετρελαιοειδών.** Από ειδικό έλεγχο που έγινε στις Επαρχιακές Διοικήσεις διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν δυσχέρειες στον εντοπισμό όλων των χώρων αποθήκευσης των πετρελαιοειδών, με αποτέλεσμα τη μη έκδοση αδειών σε όλες τις περιπτώσεις και την απώλεια εσόδων, καθώς και τη δημιουργία κινδύνων από την ανεξέλεγκτη αποθήκευση τους (4.40.2).

(ii) **Προμήθεια πινακίδων σήμανσης (Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας).** Για τις ανάγκες διαφόρων Κοινοτικών Συμβουλίων έγινε προμήθεια πινακίδων σήμανσης αξίας περίπου £25.000, χωρίς προσφορές, και σε τιμές κατά 50% πιο ψηλές από τις τιμές που εξασφάλισε η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας κατόπι δημόσιας προσφοράς. Μετά τη διεξαγωγή σχετικής έρευνας, το πόρισμα στάληκε στη Νομική Υπηρεσία για λήψη απόφασης (4.43.3).

(γ) Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

(i) **Αδυναμίες στη διαχείριση Συμβολαίων – Τελικών Λογαριασμών.** Διαπιστώθηκαν λάθη και παραλείψεις στη διαχείριση Συμβολαίων και την ετοιμασία Τελικών Λογαριασμών. Οι σημαντικότερες αδυναμίες παρατηρήθηκαν στα συμβόλαια Ανάπλασης

– Διαμόρφωσης της Πλατείας στο Τρόοδος και της Ανάπλασης του χερσαίου χώρου του Αλιευτικού Καταφυγίου στην Αγ. Νάπα (Φάση Α'). Διαπιστώνεται επίσης σοβαρή καθυστέρηση στην ετοιμασία και υποβολή των Τελικών Λογαριασμών (4.46.6).

- (ii) **Εγκατάλειψη οικιστικών μονάδων κυβερνητικών οικισμών από τους κατόχους τους.** Σε ορισμένους κυβερνητικούς οικισμούς, σύμφωνα με έρευνα του Τμήματος, εξακολουθούν να υπάρχουν οικιστικές μονάδες που είτε εγκαταλείφθηκαν από τους κατόχους τους, χωρίς να τις παραδώσουν στο Τμήμα, είτε διαμένουν περιοδικά εκεί ή κατέχονται παράνομα από μη δικαιούχα άτομα (4.46.8).

(δ) Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

- (i) **Καθυστέρηση στην είσπραξη μισθωμάτων κρατικής γης.** Καθυστερεί η είσπραξη ετήσιων μισθωμάτων κρατικής γης, τα οποία στις 31.12.2003 ανέρχονταν στις £689.795 (4.45.3).

- (ii) **Ανάθεση εργασίας εκτός ωρών Γραφείου.** Συνεχίζεται το πρόβλημα της συσσωρευμένης καθυστερημένης εργασίας, παρά το γεγονός ότι κατά το 2003 δαπανήθηκε ποσό ύψους £2.122.145 για υπερωρίες (4.45.5).

- (iii) **Αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων.** Τα τέλη και δικαιώματα που εισπράττονται από το Τμήμα δεν ανταποκρίνονται στο πραγματικό κόστος παροχής των υπηρεσιών, ενώ νέο τροποποιημένο προσχέδιο Νομοσχεδίου για αναθεώρηση των τελών και δικαιωμάτων εκκρεμεί στο Γενικό Εισαγγελέα. Από υπολογισμούς του Τμήματος, η ετήσια απώλεια εσόδων από τη μη αναθεώρηση ανέρχεται στα £2 εκ. ετησίως (4.45.4).

- (iv) **Συμβάσεις μίσθωσης κρατικής γης σε σχέση με τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμους (4.45.6).**

- Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμοί προνοούν ότι το μίσθωμα κρατικής γης καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο με βάση την αυξομείωση του τιμαριθμικού δείκτη, σε αντίθεση με τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμους και Κανονισμούς, βάσει των οποίων το μίσθωμα πρέπει να υπολογίζεται πάνω στην αγοραία αξία του ακινήτου (4.45.6).
- Το Τμήμα υπέβαλε εκπρόθεσμα (στις 6.3.2003 αντί μέχρι τις 30.10.2001) στον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων τις ατομικές ενισχύσεις-συμβάσεις μίσθωσης κρατικής γης για οικονομική/εμπορική χρήση. Η μη κοινοποίηση των πιο πάνω συμβάσεων εντός της καθορισμένης προθεσμίας είχε ως αποτέλεσμα αφενός δυσμενείς επιπτώσεις στα έσοδα του Κράτους και αφετέρου πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις σε δικαιούχους μισθωτές (4.45.7).
- Συμβάσεις μίσθωσης κρατικής γης οι οποίες υπογράφηκαν μετά την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ ο περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμος (30.4.2001), δεν κοινοποιήθηκαν από το Τμήμα στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, όπως είχε υποχρέωση από τη σχετική Νομοθεσία, με αποτέλεσμα το ετήσιο μίσθωμα να μην υπολογιστεί με βάση την αγοραία αξία (4.45.8).
- Αριθμός αδειών χρήσης κρατικής γης που υπογράφηκαν πριν από αρκετά χρόνια (ακόμα και πριν από το 1960) εξακολουθεί να ανανεώνονται αυτόματα από χρόνο σε χρόνο με ονομαστικό μίσθωμα, χωρίς να κοινοποιηθούν στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών

- Ενισχύσεων, παρά το γεγονός ότι λόγω της ετήσιας ανανέωσης θεωρούνται νέες ατομικές ενισχύσεις (4.45.9).
- (v) **Κατάθεση πωλητήριων εγγράφων.** Το Τμήμα δεν διαθέτει τις απαραίτητες διαδικασίες ελέγχου για εντοπισμό των υποθέσεων όπου, για το ίδιο αντικείμενο πώλησης (π.χ. διαμέρισμα), κατατίθενται στο Κτηματολόγιο περισσότερα από ένα πωλητήρια έγγραφα με διαφορετικούς αγοραστές (4.45.10).
- (vi) **Υποθέσεις απαλλοτριώσεων για τις οποίες καταβλήθηκε/κατατέθηκε η αποζημίωση και εκκρεμούν για εγγραφή.** Αρκετά τεμάχια γης που επηρεάστηκαν από απαλλοτριώσεις, για τα οποία καταβλήθηκε/κατατέθηκε ήδη η αποζημίωση στους δικαιούχους, εξακολουθούν να είναι εγγεγραμμένα στους πρώην ιδιοκτήτες και δεν έχουν εγγραφεί στο όνομα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Συγκεκριμένα εκκρεμεί παγκύπρια η εγγραφή 12329 επηρεαζόμενων τεμαχίων γης, για τα οποία η γνωστοποίηση της απαλλοτρίωσης χρονολογείται από το 1975 και μεταγενέστερα (4.45.14).
- (vii) **Εκτίμηση των μισθώσεων κρατικών κτημάτων.** Η εκτίμηση των μισθώσεων των κρατικών κτημάτων (πλην της Λεμεσού) δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων από την Κυβέρνηση και τις Τοπικές Αρχές (4.45.23).
- (viii) **Επανεκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας.** Η γενική επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στην ελεγχόμενη από το Κράτος περιοχή ολοκληρώθηκε το 1992. Έκτοτε δεν υιοθετήθηκε σταθερή διαδικασία για επανεκτίμηση των ακινήτων, σε περίπτωση ανέγερσης νέων κτιρίων, αλλαγής πολεοδομικών ζωνών κ.λπ. Λόγω της παράλειψης αυτής, υπάρχει απώλεια σημαντικού ποσού εσόδων, τόσο για την Κυβέρνηση, όσο και για τις Τοπικές Αρχές, αφού η αγοραία αξία της 1.1.80, που λαμβάνεται ως βάση για υπολογισμό διάφορων φόρων και τελών, παραμένει η ίδια (4.45.24).
- (ix) **Επεμβάσεις σε κρατική γη.** Μετά από διαπίστωση επεμβάσεων ιδιωτών σε κρατική γη στην περιοχή Αγίας Νάπας, διευθετήθηκε, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η πώληση ή μίσθωση της γης, έναντι £1.081.500, πληρωτέων σε τέσσερις άτοκες δόσεις, από το Φεβρουάριο του 1997. Στις 31.12.2003 το ολικό οφειλόμενο ποσό ανερχόταν στις £560.025 (4.45.27).
- (x) **Κυβερνητικά αγροκτήματα στην Πάφο.** Μέχρι σήμερα δεν έγινε αναθεώρηση των ενοικίων, με αποτέλεσμα η απώλεια εσόδων της τάξης των £200.000 ετησίως να συνεχίζεται. Επίσης, σε αρκετές περιπτώσεις δεν υπογράφηκαν συμβάσεις μίσθωσης, ενώ το Τμήμα εισπράττει τα σχετικά μισθώματα (4.45.28).
- (ε) **Υπηρεσία Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών.**
- (v) **Μηχανογράφηση λογαριασμών και μητρώων.** Η εισήγηση για προώθηση της μηχανογράφησης του Ταμείου έγινε από το 1991. Ωστόσο η εργασία συμπληρώθηκε τέλος Μαΐου 2004 με μεγάλη καθυστέρηση, που είχε ως αποτέλεσμα να προκύψουν πρόσθετες δαπάνες και η Υπηρεσία να στερείται τα σχετικά έσοδα και πληροφορίες για την πιο αποτελεσματική διαχείριση των Τ/Κ περιουσιών. Ο υπεύθυνος συντονιστής ετοίμασε την τελική έκθεση τέλος Μαΐου 2004, όπου καταγράφονται οι εισηγήσεις για σοβαρές ελλείψεις και αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά τη μηχανογράφηση στις Επαρχιακές Διοικήσεις (4.48.6).

(vi) **Παράνομη απόκτηση και κατοχή Τ/Κ περιουσίας, καθώς και παράνομες επεκτάσεις/μετατροπές σε υφιστάμενα υποστατικά.** Χωρίς την έγκριση του Κηδεμόνα, πρόσφυγες ή μη αποκτούν παράνομα κατοχή Τ/Κ περιουσίας ή προβαίνουν σε παράνομες μετατροπές και προσθήκες (4.48.11).

(vii) **Αναθεώρηση ενοικίων.** Παρόλο που οι περί Τ/Κ Περιουσιών Κανονισμοί του 1992 προβλέπουν ότι το ύψος του πληρωτέου ενοικίου για Τ/Κ περιουσίες θα είναι, στην περίπτωση μη προσφύγων, το αγοραίο ενοίκιο και, στην περίπτωση προσφύγων, περίπου το αγοραίο ενοίκιο, εντούτοις τα πληρωτέα ενοίκια εξακολουθούν να παραμένουν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα στα ίδια επίπεδα και να μη συνάδουν με τα αγοραία ενοίκια (4.48.13).

(στ) Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

- **Υπερωρίες.** Σε αριθμό υπαλλήλων του Γραφείου οφείλονται, έναντι των υπερωριών που εργάστηκαν, μεγάλος αριθμός ωρών ελεύθερου χρόνου (4.47.1).

2.2.7 Υπουργείο Εξωτερικών

- **Αρχαιότητες που κατέχονται επί δανείω στο Υπουργείο Εξωτερικών και στις Πρεσβείες της Δημοκρατίας.** Από φυσικό έλεγχο που διενεργήθηκε διαπιστώθηκε ότι πέντε αρχαία αντικείμενα, που ανήκουν στην Κρατική Πινακοθήκη και κατέχονται από το Υπουργείο επί δανείω, δεν εντοπίστηκαν. Επίσης, ένα έργο τέχνης, που στάλθηκε στην Πρεσβεία των Αθηνών επί δανείω από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, και πέντε αρχαία αντικείμενα, τα οποία κατέχει το Υπουργείο επί δανείω από το Τμήμα Αρχαιοτήτων, δεν έχουν εντοπιστεί (4.51.3).

2.2.8 Υπουργείο Οικονομικών

(α) Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων

- (i) **Εισπράξεις φόρου εισοδήματος.** Το σύνολο των εισπράξεων του 2003 ήταν £395,6 εκ., σε σύγκριση με £435,3 εκ. του 2002 (μείωση 9,1%) (4.54.2).
- (ii) **Φορολογίες υπό ένσταση.** Στις 31.12.2003 υπήρχαν 51593 φορολογίες, για τις οποίες υποβλήθηκε ένσταση για συνολικό ποσό φόρου £240,7 εκ. (4.54.4).
- (iii) **Καθυστερημένοι φόροι.** Το σύνολο των καθυστερημένων φόρων στις 31.12.2003 ήταν £230,72 εκ., σε σύγκριση με £226,85 εκ. που ήταν στις 31.12.02 (αύξηση 1,7%) (4.54.5).
- (iv) **Φορολογία αλλοδαπών.**
 - **Αλλοδαποί προπονητές και παίκτες αθλητικών ομάδων.** Διαπιστώθηκε ότι το Τμήμα δεν προβαίνει σε φορολόγηση των πιο πάνω προσώπων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 32 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου (4.54.19).
- (v) **Πληροφοριακά δελτία και άλλες πληροφορίες για φορολογούμενους.** Διαπιστώθηκε ότι σε όλα τα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος εκκρεμεί η εξέταση χιλιάδων πληροφοριακών δελτίων και άλλων πληροφοριών που αφορούν επιπρόσθετα εισοδήματα φυσικών ή νομικών προσώπων (4.54.20).
- (vi) **Ενστάσεις φόρου εισοδήματος.** Στις 31.12.03 εκκρεμούσαν 32856 ενστάσεις με ολικό ποσό αμφισβητούμενου φόρου £214,5 εκ. (4.54.4).

(vii) Φόρος Κληρονομιών.

- Από αριθμό εκτιμήσεων ακίνητης περιουσίας αποβιώσαντων που γίνονται από το Γραφείο Φόρου Κληρονομιών, διαπιστώθηκε ότι, κατά κανόνα, οι εκτιμήσεις του Γραφείου Φόρου Κληρονομιών είναι χαμηλότερες από εκείνες του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (4.54.6(γ)).
- Από τους κληρονόμους αποβιώσαντος οφείλεται από το 1994 φόρος κληρονομιάς ύψους £1.264.249, εκτός των τόκων. Εναντίον της διαχειρίστριας της περιουσίας καταχωρίστηκε αγωγή, η οποία όμως, κατόπιν οδηγιών του Διευθυντή του Τμήματος, αποσύρθηκε (4.54.18(α)(i)).
- Ο οφειλόμενος φόρος από τους κληρονόμους αποβιώσαντος ανέρχεται στις £611.509, εκτός των τόκων. Το ποσό αυτό οφείλεται από τις 10.6.98, χωρίς να έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα για είσπραξη του (4.54.18(α)(ii)).

(viii) Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών. Σε αρκετές περιπτώσεις αγοραπωλησιών ακινήτων οι συμβαλλόμενοι δηλώνουν χαμηλότερες τιμές πώλησης των ακινήτων, από την πραγματική με σκοπό την αποφυγή καταβολής του φόρου Κεφαλαιουχικών Κερδών, χωρίς ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, με βάση τις πρόνοιες της υφιστάμενης Νομοθεσίας, να είναι σε θέση να αμφισβητήσει τα ποσά που δηλώνονται (4.54.7).

(ix) Φορολογούμενοι που οφείλουν σημαντικά ποσά φόρων. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις φορολογούμενων φυσικών και νομικών προσώπων, τα οποία οφείλουν σημαντικά ποσά φόρων για αρκετά χρόνια και δεν φαίνεται να λήφθηκαν εναντίον τους μέτρα για εξασφάλιση των δημόσιων εσόδων (4.54.8).

(x) Φόρος παρακρατούμενος από αποδοχές (P.A.Y.E). Σε αρκετές περιπτώσεις εργοδότες καθυστερούν συστηματικά να καταβάλουν στο Τμήμα το φόρο που παρακρατούν από τις αποδοχές των υπαλλήλων τους (4.54.10).

(xi) Απόσυρση διατάγματος δέσμευσης ακίνητης περιουσίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις το Τμήμα προέβη στην απόσυρση του διατάγματος δέσμευσης ακίνητης περιουσίας (Memo) χωρίς προηγουμένως να έχουν διευθετηθεί οι φορολογικές υποχρεώσεις των φορολογουμένων (4.54.13).

(xii) Έλεγχος Κλάδου Τελών Χαρτοσήμων. Από δειγματοληπτικό έλεγχο διαπιστώθηκε ότι χάνονται σημαντικά ποσά, κυρίως από τη μη χαρτοσήμανση ή την ελλιπή χαρτοσήμανση των εγγράφων που υπόκεινται σε χαρτοσήμανση, σύμφωνα με τον περί Χαρτοσήμων Νόμο (4.54.22).

(β) Τμήμα Τελωνείων

(i) Υπερωριακή απασχόληση. Η υπερωριακή αποζημίωση κατά το 2003 ανήλθε σε £3,4 εκ., σε σύγκριση με £3,0 εκ. το 2002. Ο μέσος όρος υπερωριακής αποζημίωσης κατά άτομο ήταν γύρω στις £12.000. Τα υφιστάμενα τέλη χρέωσης για τις χρεώσιμες ώρες υπερωριακής εργασίας δεν καλύπτουν την υπερωριακή αποζημίωση που καταβάλλεται στους λειτουργούς (4.55.1).

(ii) Τελωνισμός και εγγραφή οχημάτων στην κατηγορία των ελαφρών φορτηγών. Οχήματα τα οποία δεν έχουν χαρακτηριστικά οχημάτων μεταφοράς φορτίου τελωνίζονται

και εγγράφονται στην κατηγορία των ελαφρών φορτηγών τύπου Van και φορολογούνται με μειωμένους συντελεστές, καθώς και μειωμένα τέλη εγγραφής και κυκλοφορίας (4.55.3).

- (iii) **Δηλωτικά εισαγωγής.** Ο έλεγχος και παρακολούθηση της διακίνησης των διασαφήσεων εισαγωγής παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες και ο τελικός έλεγχος γίνεται με καθυστέρηση περίπου τριών χρόνων, με αποτέλεσμα η θέση του Τμήματος για διεκδίκηση δασμών και φόρων στις περιπτώσεις αδικημάτων να αποδυναμώνεται και να αυξάνεται ο κίνδυνος απώλειας δημόσιων εσόδων. Ο τελικός έλεγχος μεγάλου αριθμού δηλωτικών εισαγωγής της περιόδου 1995-1998 δεν έγινε ακόμη (4.55.5).
- (iv) **Ο περί Προσωρινής Εισαγωγής Κανονισμός του 1968.** Αρκετά εμπορεύματα που εισήχθησαν προσωρινά, μεταξύ των οποίων και πάρα πολλά οχήματα, τα οποία θα έπρεπε είτε να είχαν επανεξαχθεί είτε να είχαν τελωνιστεί, συνεχίζουν να παραμένουν σε εκκρεμότητα για πολλά χρόνια, χωρίς να είναι δυνατός ο εντοπισμός τους και η είσπραξη των αναλογούντων δασμών και φόρων (4.55.7).
- (v) **Εισαγωγή αποσυναρμολογημένων οχημάτων.** Η εισήγηση μου για τροποποίηση της νομοθεσίας, έτσι ώστε να μην επιτρέπεται η αντικατάσταση του πλαισίου ή του πλαισίου/αμαξώματος των οχημάτων, αφού το πλαίσιο μαζί με το αμάξωμα αποτελούν την ταυτότητα του οχήματος, ή μια τέτοια αντικατάσταση να θεωρείται κατασκευή νέου οχήματος και να υπόκειται σε φόρο κατανάλωσης, δεν εφαρμόστηκε, με αποτέλεσμα να συναρμολογούνται και να κυκλοφορούν οχήματα για τα οποία δεν εισπράττεται φόρος κατανάλωσης πάνω στην αξία του νέου οχήματος (4.55.8).
- (vi) **Αποθήκες αποταμίευσης.** Ο τελικός έλεγχος κλειστών φακέλων αποθεμάτων συνεχίζει να παρουσιάζει καθυστέρηση, με αποτέλεσμα η τεκμηρίωση τυχόν αδικημάτων, με την παρέλευση του χρόνου, να είναι δύσκολη, αν όχι αδύνατη (4.55.9).
- (vii) **Σημειώματα απαίτησης.** Σημαντικός αριθμός σημειωμάτων απαίτησης για ελλείμματα που παρατηρούνται σε αποθήκες αποταμίευσης, συνολικής αξίας £1,6 εκ., παραμένουν ανείσπρακτα (4.55.9(β)).
- (γ) **Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.**
 - (i) **Καθυστερημένοι φόροι.** Το σύνολο των καθυστερημένων φόρων στις 31.12.03 ήταν £57,0 εκ. (4.55.13).
 - (ii) **Επιστροφές φόρου.** Κατά το 2003 υποβλήθηκαν 35108 αιτήσεις για επιστροφή φόρου και επιστράφηκε ποσό £74,7 εκ.. Η Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο σε 266 περιπτώσεις (ποσοστό 2,1%) και βεβαιώθηκε φόρος £987.153 (4.55.15).
 - (iii) **Επισκέψεις ελέγχου.** Οι επισκέψεις ελέγχου που πραγματοποίησε η Υπηρεσία κατά το 2003 κάλυψε μόνο το 1,5% των εγγεγραμμένων προσώπων και βεβαιώθηκε φόρος £5,0 εκ. Ο πολύ περιορισμένος αριθμός επισκέψεων συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο απώλειας εσόδων (4.55.17).

2.2.9 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

(α) Υπουργείο

- (i) **Εσωτερικός έλεγχος.** Εξακολουθούν να μην υπάρχουν τα κατάλληλα συστήματα εσωτερικού ελέγχου σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων των Υπηρεσιών του Υπουργείου, με αποτέλεσμα να εντοπίζονται ελλείψεις και αδυναμίες σε ό,τι αφορά στην

- εκτέλεση του Προϋπολογισμού και την υλοποίηση των στόχων του, καθώς και την πλήρη συμμόρφωση προς τις αποφάσεις της Εκτελεστικής Εξουσίας και τις διατάξεις των Νόμων και των συναφών Κανονισμών (4.58.4).
- (ii) **Σύναψη δανείων χωρίς της έκδοση σχετικού Νόμου.** Δάνεια που συνάπτονται από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού για λογαριασμό των Σχολικών Εφορειών δεν τυγχάνουν κύρωσης με νόμο, όπως προνοεί ο περί της Ασκήσεως Ωρισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής Νόμος του 1985 (4.58.2).
- (iii) **Διαχείριση δανείων.** Λόγω μη τήρησης κατάλληλων στοιχείων, η παρακολούθηση κατά πόσο τα δάνεια χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο σκοπό για τον οποίο συνάπτονται, καθώς και η παρακολούθηση της ορθότητας των υπολοίπων των δανείων καθίσταται αδύνατη (4.58.4(α)).
- (iv) **Προσφορές.** Συνεχίζουν να παρατηρούνται αδυναμίες στην τήρηση των μητρώων κατακυρώσεων, μητρώων συμβολαίων, καθώς και καθυστερήσεις στην υπογραφή των συμβολαίων, στην έγκαιρη εκτέλεση των όρων των προσφορών, την οριστική παραλαβή των έργων και την αποδέσμευση των προσφοροδοτών (4.58.4(γ)).
- (v) **Απαλλαγή εκπαιδευτικών από το διδακτικό τους χρόνο.** Αριθμός καθηγητών, ύστερα από διευθετήσεις, μερικές από τις οποίες δεν στηρίζονται σε γραπτές αποφάσεις ή συμφωνίες, απαλλάσσονται από διδακτικό χρόνο, το κόστος του οποίου υπολογίζεται σε £10,6 εκ. ετήσια (4.58.6).
- (vi) **Αδυναμίες στον προγραμματισμό, διαχείριση, επίβλεψη και έλεγχο των συμβολαίων.** Σε διάφορα έργα που αναθέτονται σε ιδιώτες Μελετητές, παρατηρήθηκαν αδυναμίες στις μελέτες, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους των έργων και τη δημιουργία καθυστερήσεων. Παρατηρήθηκαν επίσης αδυναμίες στο συντονισμό, διαχείριση, επίβλεψη και έλεγχο των συμβολαίων, με αποτέλεσμα να προκαλούνται παρεκκλίσεις από τις πρόνοιες των συμβολαίων, καθυστερήσεις και οικονομικές επιβαρύνσεις (4.58.14 επ.).
- (β) **Πολιτιστικές Υπηρεσίες.**
- (i) **Επιχορηγήσεις για πολιτιστικές δραστηριότητες.** Δεν υπάρχουν καθορισμένα κριτήρια ως προς το ύψος των επιχορηγήσεων (4.58.10(γ)).
- (ii) **Κρατική Πινακοθήκη.** Στην αποθήκη της Πινακοθήκης βρίσκονται έργα στοιβαγμένα σε ακατάλληλους χώρους και κάτω από ακατάλληλες κλιματολογικές συνθήκες, με κίνδυνο να καταστραφούν (4.58.10(δ)(i)).
- (γ) **Σχολικές Εφορείες**
- (i) **Κανονισμοί με βάση τον περί Σχολικών Εφορειών Νόμο του 1997.** Εξακολουθεί να εκκρεμεί η ψήφιση Κανονισμών για εκτέλεση έργων, ρύθμιση θεμάτων προσωπικού και οικονομική διαχείριση, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται σε μεγάλο βαθμό η λειτουργία των Εφορειών (4.60.2).
- (ii) **Ακίνητη περιουσία.** Αρκετές Σχολικές Εφορείες εξακολουθούν να μην τηρούν το μητρώο ακίνητης ιδιοκτησίας, ούτε και έχουν προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για εντοπισμό της ακίνητης ιδιοκτησίας που τους ανήκει (4.60.11).

- (iii) **Λειτουργία κυλικείων.** Από εκθέσεις των Τοπικών Επιτροπών Ελέγχου, διαπιστώθηκαν συστηματικές παραβιάσεις εκ μέρους των κυλικειάρχων των όρων των συμβολαίων τους (4.60.10(β)).
- (δ) **Σχολική Εφορεία Λευκωσίας**
- (i) **Έλεγχος οικονομικών καταστάσεων.** Από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για τα σχολικά έτη 2000-2001 και 2001-2002 εντοπίστηκαν λάθη και παραλείψεις που διαφοροποιούν τα οικονομικά αποτελέσματα, με αποτέλεσμα να μην εκδοθεί έκθεση ελέγχου (4.61.2).
- (ii) **Εσωτερικός έλεγχος.** Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου αναφορικά με τις δραστηριότητες της Σχολικής Εφορείας και τη διαχείριση των κληροδοτημάτων παρουσιάζει αδυναμίες και κενά (4.61.3).
- (iii) **Διαχείριση κληροδοτημάτων.** Οι σκοποί πολλών κληροδοτημάτων έχουν εκλείψει ή δεν ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα (4.61.4).
- (iv) **Κυβερνητικά δάνεια Δημοτικής Εκπαίδευσης.** Εξακολουθεί να εκκρεμεί η αποπληρωμή των κυβερνητικών δανείων ύψους £990.000, τα οποία παραχωρήθηκαν από το 1986 για κάλυψη ελλειμματικών Προϋπολογισμών (4.61.5).
- (ε) **Σχολική Εφορεία Πόλης Χρυσοχούς.**
- **Διαχείριση ακίνητης ιδιοκτησίας.** Η Εφορεία παραχωρούσε τα τελευταία 10 χρόνια σε ιδιώτη, με ετήσια συμφωνία χρήσης, την Καϊσιδείο οικία, για να χρησιμοποιείται ως νηπιαγωγείο, έναντι συμβολικού ποσού. Τον Απρίλιο του 2003 υπογράφηκε νέο συμβόλαιο, παρά τις οδηγίες του Υπουργείου περί του αντιθέτου (4.63.1).

2.2.10 Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων

(α) Τμήμα Δημοσίων Έργων

- (i) **Αδυναμίες στον προγραμματισμό/συντονισμό έργων.** Διαπιστώνονται σημαντικές αδυναμίες στον προγραμματισμό και συντονισμό έργων, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται καθυστερήσεις και αυξήσεις δαπανών, όπως στο Νέο Νοσοκομείο Λευκωσίας, στο Νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου, τον αυτοκινητόδρομο Κοκκινότριμιθιάς-Αστρομερίτη, στην κατασκευή του Βόρειου Παρακαμπτήριου Πάφου, στη βελτίωση των αρχαιολογικών χώρων στο Κούριο, την κατασκευή των οδών Βικέλα και Καλαμών στο Στρόβολο και τη συντήρηση δρόμων στις Επαρχίες Λεμεσού και Πάφου (4.67.3 επ.).
- (ii) **Λάθη και παραλείψεις σε μελέτες.** Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων διαπιστώθηκαν λάθη και παραλείψεις στις μελέτες, τα οποία προκάλεσαν καθυστερήσεις στην πρόοδο των εργασιών και τροποποιήσεις των σχεδίων, με ανάλογες οικονομικές επιπτώσεις. Οι σημαντικότερες αδυναμίες διαπιστώθηκαν στα συμβόλαια της αναβάθμισης του αυτοκινητόδρομου Δεκέλειας-Πρωταρά, της Λεωφόρου Γιάννου Κρανιδιώτη στη Λεμεσό, του δρόμου Στενής – Λυσού και του δρόμου Λευκάρων – Βαβατσινιάς (4.67.4 επ.).
- (iii) **Αδυναμίες στη διαχείριση συμβολαίων.** Σε διάφορα οδικά έργα έχουν παρατηρηθεί αδυναμίες στη διαχείριση των συμβολαίων από τους Επιβλέποντες Μηχανικούς, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα παρεκκλίσεις από τις πρόνοιες των συμβολαίων, καθυστερήσεις και

οικονομικές επιβαρύνσεις. Οι σημαντικότερες περιπτώσεις διαπιστώθηκαν στα συμβόλαια του νέου Πύργου Ελέγχου του αεροδρομίου Λάρνακας, της συμβολής των οδών Βυζαντίου – Κυκλάδων στο Στρόβολο και της περιοδικής συντήρησης δρόμων στην Επαρχία Αμμοχώστου (4.67.5 επ.).

- (iv) **Ανεξάρτητοι εργαστηριακοί έλεγχοι από το Κεντρικό Εργαστήριο.** Ο έλεγχος από το Κεντρικό Εργαστήριο δεν είναι επαρκής, λόγω σταδιακής μείωσης του προσωπικού. (4.67.7(α)).

(β) Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας

- (i) **Μηχανογράφηση.** Λόγω διαφόρων αδυναμιών στο μηχανογραφικό σύστημα, παρατηρούνται καθυστερήσεις και συσσώρευση εργασίας, η οποία αναγκαστικά διεξάγεται με το χέρι. Οι εργασίες για τη μηχανογράφηση άρχισαν τον Αύγουστο του 2000 αλλά μέχρι σήμερα δεν έχουν ολοκληρωθεί (4.68.8).

- (ii) **Διορισμός ανεξάρτητων επιθεωρητών στο εξωτερικό.** Παρόλο ότι ο θεσμός των ανεξάρτητων επιθεωρητών έχει εισαχθεί από το 1996, το Τμήμα βρίσκεται ακόμη στη διαδικασία αναζήτησης επιθεωρητών. Ο αριθμός των επιθεωρήσεων που γίνονται από τους περισσότερους επιθεωρητές είναι περιορισμένος και στις πιο πολλές περιπτώσεις δεν αναφέρονται σημαντικές ελλείψεις (4.68.5).

- (iii) **Έκδοση Βιβλιαρίων Ταυτότητας και Ναυτικής Υπηρεσίας Ναυτικού και θεωρήσεις Πιστοποιητικών Ναυτικής Ικανότητας.** Τα πιο πάνω Βιβλιάρια εκδίδονται από το 2001 βάσει Διεθνούς Σύμβασης. Κατά το 2003 εισπράχθηκαν τέλη ύψους £708.996. Τα τέλη κατά το πλείστον καταβλήθηκαν από τους αντιπροσώπους των πλοίων, σε κυπριακές λίρες, εκ μέρους των αιτητών (ναυτικών). Με την τακτική που ακολουθείται, οι αντιπρόσωποι επωφελούνται με το συναλλαγματικό κέρδος που προκύπτει, επειδή τα τέλη είναι καθορισμένα και σε ξένο νόμισμα (δολάρια και ευρώ) (4.68.2).

(γ) Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

- **Προσφορά για την προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων 100% ελέγχου αποσκευών στους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου.** Το Τμήμα, κατόπι διαπραγμάτευσης με τον προμηθευτή των συστημάτων, εισηγήθηκε όπως του ανατεθεί η προληπτική και προγραμματισμένη συντήρηση έναντι £467.623 για ένα χρόνο, ενώ, πριν από τη λήψη της απόφασης, η Υπηρεσία μου διαπίστωσε ότι οι πιο πάνω εργασίες περιλαμβάνονταν στις υποχρεώσεις του προμηθευτή για 1½ χρόνο. Τελικά υπογράφηκε 5-ετές συμβόλαιο και η αξία των πιο πάνω εργασιών, περίπου £400.000, αφαιρέθηκε από το συνολικό ποσό του συμβολαίου (4.69.2).

(δ) Τμήμα Οδικών Μεταφορών

- (i) **Τελωνισθέντα οχήματα τα οποία παρουσιάζονται ως μη εγγραφέντα.** Στις 31.12.2003 εκκρεμούσαν 13.220 έντυπα τελωνισμού οχημάτων. Αυτά θα πρέπει να διερευνηθούν για να διαπιστωθεί κατά πόσο υπάρχουν οχήματα που τελωνίστηκαν αλλά δεν έχουν εγγραφεί (4.70.2).
- (ii) **Διπλωματικά αυτοκίνητα.** Το σύστημα ελέγχου των διπλωματικών οχημάτων, τα οποία είναι αδασμολόγητα, παρουσιάζει αδυναμίες, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα ότι όλα τα οχήματα χρησιμοποιούνται από δικαιούχα άτομα. Από τα 1298

διπλωματικά αυτοκίνητα, τα 594 φέρουν διπλωματικούς αριθμούς, ενώ τα υπόλοιπα 704 φέρουν κυπριακούς αριθμούς εγγραφής (4.70.3).

- (iii) **Τεχνικός έλεγχος οχημάτων.** Σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος, μέχρι το Φεβρουάριο 2004 68.890 οχήματα δεν παρουσιάστηκαν για τεχνικό έλεγχο και το Τμήμα δεν εκδίδει άδειες κυκλοφορίας. Το Τμήμα δεν έχει προβεί σε ενέργειες για να διαπιστωθεί κατά πόσο τα οχήματα αυτά κυκλοφορούν παράνομα (4.70.4).
- (iv) **Μετατροπή οχημάτων μετά τον τελωνισμό και πριν από την εγγραφή τους.** Αρκετά οχήματα εγγράφονται σε κατηγορία διαφορετική από αυτή στην οποία τελωνίζονται, λόγω αλλαγών μετά τον τελωνισμό τους, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η απώλεια δημόσιων εσόδων (4.70.5).
- (v) **Χρήση μη εγγεγραμμένων οχημάτων για σκοπούς δοκιμής.** Σε διάφορες περιπτώσεις μη εγγεγραμμένα οχήματα για σκοπούς επίδειξης, σε αντίθεση με τη σχετική Νομοθεσία, χρησιμοποιούνται για ιδιωτικούς σκοπούς για μεγάλα χρονικά διαστήματα (4.70.6).
- (vi) **Αντικατάσταση του πλαισίου οχημάτων.** Η εισήγηση μου για τροποποίηση της νομοθεσίας, έτσι ώστε να μην επιτρέπεται η αντικατάσταση του πλαισίου ή του πλαισίου/αμαξώματος των οχημάτων, ή μια τέτοια αντικατάσταση να θεωρείται κατασκευή νέου οχήματος και να υπόκειται σε φόρο κατανάλωσης, δεν έχει εφαρμοστεί, με αποτέλεσμα την απώλεια δημόσιων εσόδων από την κυκλοφορία τέτοιων οχημάτων με αριθμούς εγγραφής παλαιών ή κατεστραμμένων οχημάτων, χωρίς την καταβολή των αναλογούντων δασμών και φόρων (4.70.10).
- (vii) **Συμφωνία για την παροχή υπηρεσιών εφαρμογής και λειτουργικής υποστήριξης του μηχανογραφημένου συστήματος του Τμήματος.** Το κόστος παροχής των πιο πάνω υπηρεσιών από την ιδιωτική εταιρεία πληροφορικής θεωρείται πολύ ψηλό (4.70.12).
- (ε) **Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας**
 - (i) **Εξυπηρέτηση εδάφους σε αεροσκάφη.** Δεν επιβάλλονται τέλη για την εξυπηρέτηση εδάφους, όπως συμβαίνει στα αεροδρόμια ευρωπαϊκών χωρών, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων (4.71.9).
 - (ii) **Συμβόλαιο με την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας του Ηνωμένου Βασιλείου.** Το Τμήμα δεν έχει υλοποιήσει τις απαιτούμενες αναβαθμίσεις στη διοικητική και οργανωτική δομή του, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) και των Συνδυασμένων Αρχών Πολιτικής Αεροπορίας (IAA) (4.71.4).
 - (iii) **Υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας.** Η δαπάνη για υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας για το 2003 ανήλθε σε £2,2 εκ., σε σύγκριση με £1,6 εκ. το 2002.
- (στ) **Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών**
 - **Διαλογή/Διανομή αλληλογραφίας.** Για το νέο αυτοματοποιημένο Κέντρο Διαλογής της αλληλογραφίας, με τη λειτουργία του οποίου προβλεπόταν η έγκαιρη παράδοση της αλληλογραφίας (90% εντός 24 ωρών), δαπανήθηκε ποσό £4,7 εκ. για το κτίριο και τον εξοπλισμό. Ενώ σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης η παράδοση εντός 24 ωρών κυμαίνεται μεταξύ 75%-97,5%, στην Κύπρο κυμαίνεται γύρω στο 38% (4.72.1).

2.2.11 Υπουργείο Υγείας

(α) Υπουργείο

- (i) **Λειτουργικά προβλήματα.** Παρατηρούνται λειτουργικά προβλήματα καθώς και αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του (4.73.2).
 - (ii) **Αναδιοργάνωση του Υπουργείου Υγείας και των Νοσοκομείων.** Δεν έχει ακόμη διαμορφωθεί η οργανωτική δομή του Υπουργείου και των υπηρεσιών του. Ιατρικό προσωπικό αποσπάται από τα Νοσοκομεία για να εκτελέσει στο Υπουργείο ή στις Ιατρικές Υπηρεσίες καθήκοντα άλλα από ιατρικά (4.73.3).
 - (iii) **Καθυστερημένα έσοδα.** Η υποβολή της σχετικής κατάστασης καθυστερημένων εσόδων εξακολουθεί ακόμα να εκκρεμεί 4.73.4(α)).
 - Η παρακολούθηση των καθυστερημένων εσόδων από επιδοτούμενους ασθενείς παρουσιάζει αδυναμίες (4.73.4(β)).
 - (iv) **Μηχανογράφηση Υπουργείου Υγείας.** Λόγω της καθυστέρησης των διαδικασιών για τη μηχανογράφηση, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε το Νοέμβριο 2003 την ανάθεση της ετοιμασίας των εγγράφων των προσφορών και την αξιολόγηση των προσφορών σε ομάδα ακαδημαϊκών του Πανεπιστημίου Κύπρου, έναντι ποσού £165.500. Ωστόσο οι εν λόγω υπηρεσίες παρουσιάζουν σημαντική καθυστέρηση (4.73.6).
 - (v) **Γενικό Σχέδιο Υγείας.** Δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί το Γενικό Σχέδιο Υγείας λόγω μη δημιουργίας της αναγκαίας υποδομής (4.73.7).
 - (vi) **Παροχή ποιοτικών ιατρικών υπηρεσιών σε ασθενείς.** Το σύστημα ελέγχου της προσφοράς υπηρεσιών σε ασθενείς, σύμφωνα με μελέτη που έγινε, παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες (4.73.8).
 - (vii) **Κυπριακό Ίδρυμα Μυϊκής Δυστροφίας και Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου.** Εξακολουθεί να εκκρεμεί η σύναψη νέων συμφωνιών συνεργασίας με το Ίδρυμα και το Κέντρο (4.73.9 και 4.73.10).
 - (viii) **Κληροδότημα Μαρίας Γεωργίου το γένος Παυλίδη από τη Λεμεσό.** Μέχρι σήμερα εκκρεμεί η σύσταση καταπιστεύματος, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να αξιοποιηθεί το Κληροδότημα ύψους £317.213 (4.73.14).
 - (ix) **Προμήθεια ιατρικού εξοπλισμού για το Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και Αμμοχώστου.** Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα αγοράς/εγκατάστασης του εξοπλισμού για το Νοσοκομείο Λευκωσίας, τα 11 πακέτα ιατρικού εξοπλισμού θα έπρεπε να είχαν εγκατασταθεί μέχρι τον Ιούλιο και τα υπόλοιπα 10 μέχρι το Σεπτέμβριο 2004. Μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου είχαν κατακυρωθεί οι προσφορές για 5 ολοκληρωμένα πακέτα και για μέρος άλλων 2 πακέτων. Για 4 πακέτα δεν είχαν ακόμα προκηρυχθεί οι προσφορές, ενώ τα υπόλοιπα 10 βρίσκονταν στη διαδικασία υποβολής/αξιολόγησης/κατακύρωσης των προσφορών (4.73.16).
- ### (β) Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
- (i) **Λειτουργικά προβλήματα.** Παρατηρούνται λειτουργικά προβλήματα καθώς και αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις δραστηριότητες των Νοσοκομείων (4.74.1).

- (ii) **Νοσήλια εσωτερικών ασθενών.** Ασθενείς τυγχάνουν θεραπειάς και απολύονται χωρίς να εισπραχθούν τα σχετικά δικαιώματα, με αποτέλεσμα η απώλεια εσόδων να αυξάνεται (4.74.7).
- (iii) **Υπερωριακή απασχόληση ιατρικού προσωπικού.** Εξακολουθούν να παρατηρούνται αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου σε ότι αφορά στην ορθότητα της υπερωριακής απασχόλησης (4.74.10).
- (iv) **Μητρώα κινητής περιουσίας.** Εξακολουθούν να μην είναι κατάλληλα ενημερωμένα, παρόλο ότι το κόστος της κινητής περιουσίας είναι σημαντικό (4.74.11).
- (γ) **Φαρμακευτικές Υπηρεσίες**
 - (i) **Δαπάνες και κατανάλωση φαρμάκων.** Οι δαπάνες (2003: £38,0 εκ.) και η κατανάλωση φαρμάκων (2003: £26,1 εκ.) παρουσιάζουν αυξητική τάση (4.76.1).
 - (ii) **Διαχείριση φαρμάκων:** Η διακίνηση και έλεγχος των εκδόσεων των φαρμάκων εξακολουθούν να παρουσιάζουν αδυναμίες, βασικά λόγω έλλειψης μηχανογραφημένου συστήματος (4.76.2).
 - (iii) **Παραγγελίες χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις.** Φάρμακα αξίας £4,7 εκ. παραγγέλθηκαν και παραλήφθηκαν, χωρίς να έχουν εξασφαλιστεί εκ των προτέρων οι απαιτούμενες πιστώσεις (4.76.3).

2.3 ΑΡΧΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

2.3.1 Δήμοι - Γενικές Παρατηρήσεις

- (i) **Οικονομική κατάσταση.** Όλοι σχεδόν οι Δήμοι αντιμετωπίζουν σοβαρό οικονομικό πρόβλημα, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να καλύψουν όλες τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους (4.79.3).
- (ii) **Κανονισμοί απολαβών, επιδομάτων και άλλων ωφελημάτων.** Για σκοπούς ομοιομορφίας σε θέματα μισθοδοσίας, μετά από εισήγηση μου, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει προωθήσει νομοσχέδιο για τροποποίηση του άρθρου 53(2) του περί Δήμων Νόμου, έτσι ώστε να αναφέρεται ρητά η θέσπιση Κανονισμών για θέματα απολαβών, επιδομάτων και άλλων ωφελημάτων των δημοτικών υπαλλήλων (4.79.10).
- (iii) **Συλλογικές συμβάσεις.** Υπογράφηκαν συλλογικές συμβάσεις, χωρίς την εξασφάλιση έγκρισης από το Υπουργείο Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών (4.79.11).
- (iv) **Έγκριση σχεδίων υπηρεσίας δημοτικών υπαλλήλων και εξουσίες Δημοτικού Συμβουλίου.** Εφαρμόζονταν σχέδια υπηρεσίας χωρίς αυτά να τύχουν έγκρισης για την εφαρμογή τους από το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, το οποίο τροποποιήθηκε στις 5.11.2004. Παρατηρήθηκαν επίσης περιπτώσεις όπου δημοτικοί υπάλληλοι τοποθετήθηκαν σε πιο ψηλές κλίμακες ή τους παραχωρήθηκαν επιπρόσθετες προσαυξήσεις, κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας (4.79.13).
- (v) **Λογαριασμοί και έλεγχος.** Εκτός από τους Δήμους Λευκωσίας, Λάρνακας, Αθηνών, Δερύνειας, Αγλαντζιάς, Λακατάμιας, Στροβόλου, Γερμασόγειας, Μέσα Γειτονιάς, Αγίου

Αθανασίου και Παραλιμνίου, οι υπόλοιποι Δήμοι δεν υπέβαλαν τους τελικούς λογαριασμούς του 2003 για έλεγχο, μέχρι την 30ή Απριλίου 2004, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου (4.79.2).

- (vi) **Εσωτερικός έλεγχος.** Σε όλους σχεδόν τους Δήμους διαπιστώθηκαν αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, καθώς και αδυναμίες στη λειτουργία των Υπηρεσιών των Δήμων, ιδιαίτερα των Οικονομικών, οι οποίες επηρεάζουν την ομαλή λειτουργία τους και απορρέουν κυρίως από τη μη κατάλληλη οργανωτική δομή, τη μη ορθή εφαρμογή Νόμων και Κανονισμών και τη μη εφαρμογή των ενδεδειγμένων διαδικασιών (4.79.9).
- (vii) **Καθυστερήσεις φορολογιών.** Παρατηρούνται καθυστερήσεις στην είσπραξη φορολογιών προηγούμενων ετών (4.79.16).
- (viii) **Ταμεία Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.** Μετά από υπόδειξη μου, σε αρκετούς Δήμους διενεργήθηκε αναλογιστική μελέτη, από την οποία διαφάνηκε ότι, λόγω ελλειμματικών εισφορών, όλοι οι Δήμοι οφείλουν μεγάλα ποσά στα Ταμεία Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, τα οποία όμως δεν παρουσιάζονται στις οικονομικές τους καταστάσεις. (4.79.17).

(α) **Δήμος Λάρνακας.**

- **Βελτίωση της Λεωφόρου Στρατηγού Τιμάγια.** Η πρώτη από τις δύο φάσεις του πιο πάνω έργου παρουσίασε μεγάλη καθυστέρηση, με πιθανό τον κίνδυνο για περαιτέρω καθυστερήσεις στη συμπλήρωση της Β' φάσης και τη διεκδίκηση αποζημιώσεων από τον εργολήπτη (4.82.2).

(β) **Δήμος Αραδίππου.**

- (i) **Αδυναμίες στη λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου.** Ο Δήμος αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λειτουργικότητας, τα οποία οφείλονται στη μη τήρηση των ενδεδειγμένων διαδικασιών και στη μη εφαρμογή των Κανονισμών (4.87.5(β)).
- (ii) **Οδικό δίκτυο «Ζαπάτα».** Η εκτέλεση του έργου αυτού ανατέθηκε σε εταιρεία χωρίς την προκήρυξη προσφορών και χωρίς την υπογραφή συμβολαίων και την κατάθεση εγγύησης (4.87.8(β)).
- (iii) **Βιοτεχνική περιοχή.** Το Δημοτικό Συμβούλιο έχει παραχωρήσει οικόπεδα σε βιοτέχνες ή έχει επιτρέψει σε βιοτέχνες να κατέχουν οικόπεδα σε κρατικό τεμάχιο γης, το οποίο ο Δήμος ζήτησε όπως εκμισθώσει, χωρίς όμως μέχρι σήμερα να έχει εγκριθεί η εκμίσθωση από το αρμόδιο Υπουργείο (4.87.9).

(γ) **Δήμος Παραλιμνίου**

- (i) **Καταγγελία για ατασθαλίες αναφορικά με αγορά τεμαχίων γης και έκδοση αδειών για δρόμους και οικοδομές.** Η Υπηρεσία μου, στα πλαίσια διερεύνησης καταγγελίας, εξέτασε τις ενέργειες των υπηρεσιών του Δήμου, οι οποίες σχετίζονταν με την ανάπτυξη ακινήτων, και ετοίμασε σχετική έκθεση, η οποία, αφού μελετήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, υποβλήθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος ζήτησε τη διεξαγωγή έρευνας από την Αστυνομία για πιθανή διάπραξη ποινικών αδικημάτων. Η έρευνα έχει περατωθεί και το θέμα έχει οδηγηθεί ενώπιον της δικαιοσύνης (4.89.2).

- (ii) **Ανέγερση οικοδομικού συγκροτήματος χωρίς άδεια.** Τον Ιούλιο του 2004 ζήτησα από το Δήμο και από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να πάρουν μέτρα για να ανασταλούν οι εργασίες κατασκευής οικοδομικού συγκροτήματος που ανεγείρόταν παράνομα (4.89.3).

2.3.2 Κοινοτικά Συμβούλια

(α) Πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως

- (i) **Οικονομικές καταστάσεις.** Οι οικονομικές καταστάσεις που ετοιμάζονται από αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια παρουσιάζουν λάθη και παραλείψεις, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η διεξαγωγή του ελέγχου 4.105.2(α)).
- (ii) **Προϋπολογισμοί.** Οι ετήσιοι Προϋπολογισμοί αρκετών Συμβουλίων δεν εγκρίνονται έγκαιρα, δηλαδή πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου και των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών. Επίσης, ορισμένα Συμβούλια εγκρίνουν ελλειμματικούς Προϋπολογισμούς, σε αντίθεση με το σχετικό Νόμο (4.105.2(β)).
- (iii) **Ακίνητη περιουσία των Συμβουλίων.** Σε αρκετές περιπτώσεις η ακίνητη περιουσία των Κοινοτικών Συμβουλίων δεν είναι εγγεγραμμένη στο όνομα τους (4.105.2(γ)).
- (iv) **Περιουσιακά στοιχεία.** Τα περιουσιακά στοιχεία, κινητά και ακίνητα, των πλείστων Κοινοτικών Συμβουλίων δεν καταχωρίζονται σε κατάλληλα μητρώα, με αναφορά στο έτος απόκτησης, την αξία, την περιγραφή και τον τίτλο ιδιοκτησίας (4.105.2(δ)).
- (v) **Σχέδια Υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού Κοινοτικών Συμβουλίων.** Σε πολλά Κοινοτικά Συμβούλια δεν υπάρχουν σχέδια υπηρεσίας, με αποτέλεσμα να τοποθετούνται υπάλληλοι σε βαθμίδες κλιμάκων πιο ψηλές ή να τους παραχωρούνται επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις αντικανονικά. Με την έγκριση και δημοσίευση των περί Κοινοτικής Υπηρεσίας Κανονισμών και την υιοθέτηση τους από τα πλείστα Κοινοτικά Συμβούλια, αναμένεται η σταδιακή διευθέτηση του θέματος που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια σχετικά με τα θέματα προσωπικού (4.105.2(ζ)).
- (vi) **Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών.** Σε ορισμένα Συμβούλια δεν ακολουθείται πάντα η ενδεδειγμένη διαδικασία προσφορών για την αγορά υπηρεσιών ή αγαθών (4.105.2(η)).
- (vii) **Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.** Το ποσοστό συνεισφοράς των Συμβουλίων στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων είναι χαμηλό, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η δημιουργία ικανοποιητικού αποθεματικού, για την αντιμετώπιση των μελλοντικών υποχρεώσεων τους (4.105.2(θ)).
- (viii) **Καθυστερημένες δόσεις δανείων.** Μερικά Συμβούλια αδυνατούν ή και καθυστερούν την καταβολή των δόσεων των δανείων τους στις καθορισμένες ημερομηνίες, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται με τόκους υπερημερίας (4.105.2(ια)).
- (ix) **Τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας.** Αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια εξακολουθούν να μην επιβάλλουν τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, όπως έχουν εξουσία σύμφωνα με το άρθρο 74 του περί Κοινοτήτων Νόμου, ή να καθορίζουν μηδενικό συντελεστή, με το δικαιολογητικό ότι οι εκτιμημένες αξίες που ισχύουν σήμερα είναι αυτές που ίσχυαν πριν από πολλά χρόνια (4.105.2(κβ)).

(β) Πρώην Χωριστικές Αρχές

- (i) Ετοιμασία ετήσιου Προϋπολογισμού.** Αριθμός Συμβουλίων δεν έχουν ετοιμάσει Προϋπολογισμούς για το έτος 2003 (4.105.3(α)).
- (ii) Μετρητά και τραπεζικά διαθέσιμα.** Μεγάλος αριθμός Κοινοτικών Συμβουλίων παρουσιάζουν στο Βιβλίο Ταμείου, στην ίδια στήλη, ως ένα ποσό, όλα τα ταμειακά διαθέσιμα, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό ανά πάσα στιγμή το υπόλοιπο της τράπεζας και των μετρητών (4.105.3(β)).
- (iii) Καταχωρίσεις στο Βιβλίο Ταμείου σε λανθασμένο ημερολογιακό έτος.** Παρόλο που το λογιστικό σύστημα που ακολουθείται βασίζεται στις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές που αφορούν σε ένα ημερολογιακό έτος, εντούτοις σε αρκετές περιπτώσεις γίνονται καταχωρίσεις εσόδων και εξόδων που αφορούν στο επόμενο έτος (4.105.3(δ)).
- (iv) Καθυστέρηση στην ενημέρωση λογιστικών βιβλίων και την ετοιμασία λογαριασμών.** Αρκετά Συμβούλια καθυστερούν την ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων και την ετοιμασία των τελικών λογαριασμών (4.105.3(ε)).
- (v) Κυβερνητικές επιχορηγήσεις.** Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου, για τις κυβερνητικές επιχορηγήσεις, δεν γίνονται αντίστοιχες καταχωρίσεις στο Βιβλίο Ταμείου, παρόλο που σχετικές οι επιταγές κατατίθενται στους τραπεζικούς λογαριασμούς των Συμβουλίων, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται πλεονάσματα (4.105.3(στ)).
- (vi) Μη επιβολή της πρόσθετης επιβάρυνσης του 25%.** Σε αρκετές περιπτώσεις δεν επιβάλλεται η πρόσθετη επιβάρυνση του 25% για καθυστερήσεις στην καταβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων (4.105.3(ζ)).
- (vii) Μη τήρηση τρεχούμενων λογαριασμών.** Σε αντίθεση με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, μεγάλος αριθμός Συμβουλίων δεν τηρούν τρεχούμενο λογαριασμό με επιταγές (4.105.3(η)).
- (viii) Έκδοση επιταγών.** Σε ορισμένες περιπτώσεις οι επιταγές υπογράφονται μόνο από τον Κοινοτάρχη, ενώ σύμφωνα με το Νόμο πρέπει να προσυπογράφονται και από δεύτερο μέλος του Συμβουλίου (4.105.3(θ)).
- (ix) Διαπίστωση χρηματικών ελλειμμάτων.** Σε μερικά Συμβούλια διαπιστώθηκε ταμειακό έλλειμμα, για το οποίο κλήθηκαν οι αρμόδιοι να δώσουν εξηγήσεις και να προβούν στις δέουσες διευθετήσεις (4.105.3(ιβ) επ.).
- (x) Διαπίστωση χρηματικών πλεονασμάτων.** Διαπιστώθηκαν περιπτώσεις πλεονασμάτων στα ταμεία ορισμένων Συμβουλίων, για τα οποία ζητήθηκε σχετική αιτιολόγηση (4.105.3(ιγ) επ.).
- (xi) Μηχανογραφημένα συστήματα τήρησης λογαριασμών.** Τα μηχανογραφημένα συστήματα που εφαρμόζουν ορισμένα Συμβούλια παρουσιάζουν ελλείψεις και αδυναμίες (4.105.3 (ιδ)).
- (xii) Εντάλματα πληρωμής.** Σε αρκετές περιπτώσεις δεν ετοιμάζονται εντάλματα πληρωμής για τη διενέργεια πληρωμών (4.105.3(ιε)).
- (xiii) Θέσπιση Κανονισμών.** Για την πιο αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία των Συμβουλίων και με βάση τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας, έχουν θεσπιστεί και δημοσιευτεί, από τα πλείστα Κοινοτικά Συμβούλια, Κανονισμοί, οι οποίοι αναμένεται να υιοθετηθούν από όλα τα Συμβούλια (4.105.3(κ)).

2.4 ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

2.4.1 Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

(α) **Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Συνεχούς Κατάρτισης.** Σε μερικά από τα πιο πάνω προγράμματα εγκρίθηκαν για συμμετοχή και επιχορηγήθηκαν άτομα, τα οποία δεν είναι εργοδοτούμενοι επιχειρήσεων/οργανισμών, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας που διέπει την ίδρυση και λειτουργία της Αρχής (4.119.8).

(β) **Προγράμματα κατάρτισης ιδιωτικού Ιδρύματος.** Από τον έλεγχο προγραμμάτων κατάρτισης συγκεκριμένου Ιδρύματος, στο οποίο καταβλήθηκαν για την περίοδο 1997-2002 χορηγήματα ύψους £337.204, προέκυψαν διάφορα ευρήματα, τα οποία, κατά την άποψή μου, παραβιάζουν ορισμένους όρους και προϋποθέσεις που έθεσε η Αρχή (4.119.9).

(γ) **Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης (Ενίσχυση “de minimis”).** Δεν υποβάλλονται πάντοτε όλα τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία πληρωμής για την υλοποίηση της υποδομής κατάρτισης (4.119.11).

2.4.2 Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

(α) **Μεταφορά πλεονασμάτων της ΑΗΚ ύψους £25 εκ. στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.** Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε την παραχώρηση χορηγίας ποσού ύψους £25 εκ. προς την Κυβέρνηση. Εξέφρασα την άποψη ότι η μεταφορά των πλεονασμάτων στο Πάγιο Ταμείο μπορεί να θεωρηθεί ότι ουσιαστικά ισοδυναμεί με έμμεση φορολογία των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας (4.120.3).

(β) **Κενά και αδυναμίες στο σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου.** Διαπιστώθηκαν κενά και αδυναμίες σε τομείς, όπως η διαδικασία εισπράξεων και η διαδικασία για καταχώριση της παραλαβής υλικών (4.120.10).

(γ) **Ελλειμματική συνεισφορά στο Ταμείο Συντάξεων.** Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη που έγινε την 1.1.2003, η ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων ανερχόταν στο ποσό των £46.457.000 και το ποσό που αναλογούσε για το 2003 ανερχόταν στις £12.311.000 (4.120.2(γ)).

(δ) **Υπερωρίες.** Έχουν παρατηρηθεί περιπτώσεις πληρωμής υπερωριών που σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία δεν δικαιολογούνται (4.120.8).

(ε) **Αγορά γης για ανέγερση Γραφείων στη Λεμεσό.** Μετά την ακύρωση της αγοράς γης από τη Μητρόπολη Λεμεσού, η Μητρόπολη επέστρεψε στην ΑΗΚ £1,1 εκ. και επίσης ενέγραψε 9 οικόπεδα στο όνομα της Κυβέρνησης για εκποίηση και κάλυψη του υπόλοιπου ποσού της συμφωνίας ύψους £325.415, τα οποία ακόμη δεν έχουν εκποιηθεί (4.120.16).

2.4.3 Αρχή Κρατικών Εκθέσεων

- **Άδειες οικοδομής.** Δεν έχουν εξασφαλιστεί άδειες οικοδομής από την αρμόδια αρχή για αρκετά περίπτερα που ανεγέρθηκαν στο χώρο της Αρχής (4.121.13).

2.4.4 Αρχή Λιμένων Κύπρου

(α) **Γνώμη με επιφύλαξη.** Στην Έκθεσή μου για τις οικονομικές καταστάσεις της Αρχής για το 2003 εξέφρασα γνώμη με επιφύλαξη, για το λόγο ότι αυτές δεν αντικατοπτρίζουν τις υποχρεώσεις της για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων, τα οποία, σύμφωνα με

αναλογιστική μελέτη, ανέρχονταν σε £37,5 εκ. και δεν περιέχουν πρόβλεψη για τις φορολογικές υποχρεώσεις της Αρχής (4.122.2).

(β) Σύνδεσμος Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων Λεμεσού. Ο Σύνδεσμος χρησιμοποιεί από το 1991 Γραφεία στο Σταθμό Εμπορευματοκιβωτίων, συνολικού εμβαδού 176 μ², χωρίς να καταβάλλει οποιοδήποτε ποσό (4.122.9).

(γ) Εισαγωγή συστήματος βάρδιας. Το σύστημα βάρδιας εφαρμόστηκε από την Αρχή τον Οκτώβριο 2002. Μέχρι σήμερα αυτό δεν έχει αποφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, ενώ η δαπάνη για υπερωριακή εργασία έχει αυξηθεί λόγω του ότι το σύστημα δεν καλύπτει ολόκληρο το εικοσιτετράωρο (4.122.5).

2.4.5 Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου

(α) Οικονομική κατάσταση. Με βάση τη νομοθεσία, όπως ίσχυε μέχρι και το 2003, οι χρεώσεις της Αρχής για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες που προσφέρει πρέπει να είναι καθορισμένες σε τέτοιο ύψος, ώστε τα έσοδα της Αρχής να καλύπτουν τις τρέχουσες ανάγκες και τη δημιουργία αποθέματος για αποσβέσεις, επεκτάσεις κ.λπ. Ως αποτέλεσμα των πλεονασμάτων που πραγματοποιούνται ετήσια, τα συσσωρευμένα αποθέματα αυξάνονται συνεχώς και η πιο πάνω πρόνοια του Νόμου δεν τύγχανε εφαρμογής (4.123.3).

(β) Μετρητά και κυβερνητικά χρεώγραφα. Στις 31.12.2003 υπήρχαν μετρητά £165 εκ., το μεγαλύτερο μέρος των οποίων ήταν κατατεθειμένα σε εμπορικές τράπεζες, ενώ, σύμφωνα με οδηγίες του Υπουργού Οικονομικών, δυνάμει του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμου του 1991, θα έπρεπε σταδιακά να επενδυθούν σε κυβερνητικά χρεώγραφα (4.123.4).

(γ) Χορηγία στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε τη μεταφορά ποσού ύψους £35,7 εκ. στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Η μεταφορά των πλεονασμάτων στο Πάγιο Ταμείο δεν προνοείται στο Νόμο και εξέφρασα την άποψη ότι ουσιαστικά ισοδυναμεί με έμμεση φορολογία των καταναλωτών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών (4.123.5).

(δ) Αναβάθμιση αντισεισμικής προστασίας των Κεντρικών Γραφείων της Α.ΤΗ.Κ. Στην τεχνοοικονομική μελέτη (cost benefit analysis) που έγινε από Γραφείο Εκτιμητών Ακινήτων, η αξία του αναβαθμισμένου κτιρίου υπολογίζεται να είναι γύρω στα £23,1 εκ., ενώ το κόστος ανέγερσης νέου κτιρίου υπολογίζεται σε £22,9 εκ. (4.123.11(β)).

2.4.6 Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού

(α) Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες (4.129.4).

(β) Απασχόληση συνεργατών και άλλων συμβούλων. Ο Οργανισμός κατά το 2003 ανέθεσε διάφορα καθήκοντα σε 25 πρόσωπα, χωρίς να έχουν ακολουθηθεί σε όλες τις περιπτώσεις οι ενδεδειγμένες διαδικασίες πρόσληψης και επιλογής προσωπικού, ανάθεσης καθηκόντων και καθορισμού όρων απασχόλησης (4.129.3(στ)).

(γ) Προϋπολογισμός. Στον Προϋπολογισμό του 2003 για την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων περιλήφθηκε ποσό πολύ μικρότερο από τις πραγματικές ανάγκες των ήδη υπό ανέγερση έργων, ενώ στο επεξηγηματικό υπόμνημα περιλήφθηκαν και νέα έργα, με αποτέλεσμα να είναι

έκδηλη η αναγκαιότητα συμπληρωματικού Προϋπολογισμού. Η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην έγκριση του συμπληρωματικού Προϋπολογισμού συνέτεινε στο να παραμείνει ο Οργανισμός χωρίς πιστώσεις, με επακόλουθο την επιβράδυνση των έργων και τη διεκδίκηση αποζημιώσεων από τους εργολάβους (4.129.2).

(δ) Επιχορηγήσεις. Συνεχίζει να μην είναι ικανοποιητικός ο έλεγχος των χορηγιών που παραχωρούνται στις ομοσπονδίες και τα σωματεία (4.129.5 επ.).

(ε) Πώληση κτιρίου στην οδό Κονδυλάκη. Η έναρξη της διαδικασίας πώλησης έγινε χωρίς την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου και χωρίς να ακολουθηθούν για την πώληση στη συνέχεια οι σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου (4.129.6 (ε)).

(στ) Προσφορές – Συμβόλαια εκτέλεσης έργων. Διαπιστώθηκαν αδυναμίες στη διαδικασία ζήτησης προσφορών, στα έγγραφα προσφορών, καθώς και στο συντονισμό/παρακολούθηση της εκτέλεσης έργων (4.129.7 επ.).

2.4.7 Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού

(α) Απόφαση Δικαστηρίου αναφορικά με την επιλογή διαφημιστικού οίκου για τα έτη 2000-2001. Το Ανώτατο Δικαστήριο, με απόφασή του ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου 2001, ακύρωσε την απόφαση του Οργανισμού για κατακύρωση της προσφοράς σε συγκεκριμένο διαφημιστικό οίκο, λόγω μη τήρησης των διαδικασιών που διέπουν την υποβολή και αξιολόγηση των προσφορών, επισημάνσεις οι οποίες είχαν γίνει προηγουμένως και από την Υπηρεσία μου.

Μετά την πιο πάνω απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, καταχωρίστηκαν δύο πολιτικές αγωγές εναντίον του Οργανισμού από τους επιτυχόντες αιτητές, με τις οποίες απαιτείται η καταβολή αποζημιώσεων πέραν των £2.337.000 (4.131.5).

(β) Ανανέωση αδειών λειτουργίας Κέντρων Αναψυχής. Έχουν εκδοθεί άδειες λειτουργίας σε κέντρα αναψυχής, χωρίς αυτά να παρουσιάσουν πιστοποιητικό τελικής έγκρισης της αρμόδιας αρχής, δυνάμει του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, με βάση τον οποίο πρέπει να εξακριβώνεται η καταλληλότητα των σχετικών χώρων πριν από την έκδοση άδειας λειτουργίας, όπως προνοείται στον περί Κέντρων Αναψυχής Νόμο 29/85 (4.131.10(α)).

(γ) Εισπράξεις ποσοστού 3% και επιτόπιος έλεγχος. Δεν υπάρχει επαρκής έλεγχος της ορθότητας των εισπράξεων του 3%, καθώς και των πρόσθετων επιβαρύνσεων και τόκων. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει τον επιτόπιο έλεγχο της ορθότητας των δηλώσεων που υποβάλλουν οι επιχειρηματίες για υπολογισμό του 3% παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες. Μέσα στο 2003 δεν διενεργήθηκε κανένας επιτόπιος έλεγχος, ενώ το 2002, παρόλο που έγιναν πέντε επιτόπιοι έλεγχοι, δεν έχουν ετοιμαστεί σχετικές εκθέσεις (4.131.8 επ.).

(δ) Γραφείο Βαρσοβίας. Μετά από επιτόπιο έλεγχο που διενήργησε ο Οργανισμός στο Γραφείο του στη Βαρσοβία, το Σεπτέμβριο του 2002, διαπιστώθηκε κατάχρηση, η οποία προκαταρκτικά υπολογίζεται σε £50.000 (4.131.14).

2.4.8 Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας

(α) Καθυστέρηση στην αποπληρωμή προς τον Οργανισμό της αξίας του γάλακτος. Παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην αποπληρωμή στον Οργανισμό της αξίας του γάλακτος που παραλαμβάνεται από τους βιομήχανους (4.133.7(β)).

(β) Πλεονασματικό αγελαδινό γάλα. Κατά τη διάρκεια του 2003 παρήχθη πλεονασματικό αγελαδινό γάλα, πράγμα που οφείλεται, κατά τη γνώμη μου, σε λανθασμένες ενέργειες του Οργανισμού, το οποίο καταστράφηκε ή δόθηκε σε μειωμένες τιμές ή για αποθεματοποίηση και ο Οργανισμός υπέστη ζημιά ύψους πέραν των £300.000 (4.133.10).

(γ) Επιδότηση εξαγωγών αγελαδινού χαλλουμιού. Παρατηρήθηκε ότι ο Οργανισμός επιδότησε συγκεκριμένη βιομηχανία για εξαγωγές αγελαδινού χαλλουμιού σε τέτοιες ποσότητες, για την παραγωγή των οποίων θα πρέπει να χρησιμοποιήθηκε γάλα πολύ περισσότερο από εκείνο που της παρέδωσε ο Οργανισμός για τυροκόμηση (4.133.12).

(δ) Γάλα που παρήχθη κατά το γαλακτοκομικό έτος 2002-2003, χωρίς οι παραγωγοί να έχουν ποσόστωση. Συγκεκριμένοι παραγωγοί που διαθέτουν οργανωμένες μονάδες παρήγαγαν γάλα κατά την περίοδο 2002-2003, χωρίς να έχουν ποσόστωση, και ο Οργανισμός παρέλαβε το γάλα και τους πλήρωσε, ενώ θα έπρεπε να το παραλάβει σε μηδενική τιμή και να τους επιβάλει και πρόστιμο ύψους 4 σεντ για κάθε λίτρο (4.133.13).

2.4.9 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας.

(α) Διακανονισμός απαιτήσεων του εργολάβου για το συμβόλαιο κατασκευής του αποχετευτικού δικτύου. Το Συμβούλιο διόρισε Τεχνική Συμβουλευτική Επιτροπή για να αξιολογήσει τις απαιτήσεις του εργολάβου, που ανέρχονται στο ποσό των £10.407.598. Μετά την ετοιμασία της σχετικής έκθεσης από την Επιτροπή, το Συμβούλιο διαπραγματεύτηκε με τον εργολάβο την καταβολή του ποσού των £2,5 εκ., πλέον ΦΠΑ, για διευθέτηση των απαιτήσεων του (4.141.3).

(β) Ευθύνες για αστοχίες και ζημιές στο Αποχετευτικό Σύστημα Λάρνακας. Μετά τη συμπλήρωση του έργου παρουσιάστηκαν προβλήματα, όπως η εισροή υπόγειων νερών στο αποχετευτικό σύστημα και η τοποθέτηση ακατάλληλων σωλήνων, καλυμμάτων και εξαρτημάτων, για τα οποία ζήτησα όπως απαιτηθούν αποζημιώσεις από τους εργολάβους και τους Συμβούλους, όπου ήθελε διαπιστωθεί ότι ευθύνονται. Για το θέμα της αστοχίας των δύο δεξαμενών αποθήκευσης επεξεργασμένων λυμάτων, η Τεχνική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που διορίστηκε απέδωσε ευθύνες στους Μελετητές του έργου (4.141.4).

2.4.10 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου

- **Συμβόλαια κατασκευής του αποχετευτικού δικτύου.** Έχει παρατηρηθεί ότι οι εργολάβοι των πιο πάνω συμβολαίων απαιτούν για διάφορους λόγους μεγάλες αποζημιώσεις από το Συμβούλιο. Το Συμβούλιο έχει εξασφαλίσει τις υπηρεσίες Συμβούλων για την αντιμετώπιση των απαιτήσεων, ενώ ορισμένα θέματα έχουν παραπεμφθεί σε διαιτησία (4.142.7).

2.4.11 Κοινοπραξία Συμβουλίων Αποχετεύσεων Παραλιμνίου-Αγίας Νάπας-Σταθμός Επεξεργασίας Λυμάτων.

(α) Με την έναρξη λειτουργίας του έργου, διαπιστώθηκε ότι, λόγω ελλείψεων και παραλείψεων στη μελέτη, απαιτείται τώρα η αναβάθμιση του βιολογικού σταθμού επεξεργασίας λυμάτων, έναντι δαπάνης περίπου £700.000 (4.143.6).

(β) Τελικός Λογαριασμός για την κατασκευή του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων. Για το συμβόλαιο αυτό αξίας £7.534.635, ο εργολάβος απαίτησε επιπλέον ποσό £6.720.363 για παραλείψεις από μέρους του εργοδότη και των Μελετητών. Μετά από διαβουλεύσεις με τον εργολάβο, η Κοινοπραξία κατέληξε σε συμφωνία για πληρωμή £1.435.431, για πλήρη διευθέτηση των οικονομικών του απαιτήσεων (4.143.7).

2.4.12 Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου.

- **Αποχετευτικό σύστημα Παραλιμνίου 1-P-1 και 1-P-2.** Επειδή η χρονική διάρκεια των πιο πάνω συμβολαίων παρατάθηκε για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο, ο εργολάβος υπέβαλε σημαντικές οικονομικές απαιτήσεις (4.143.8).

2.4.13 Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων

(α) **Σύστημα εσωτερικού ελέγχου.** Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει την παραλαβή, φύλαξη, επεξεργασία και διάθεση ελαιολάδου παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες (4.147.5).

(β) **Προσφορές για την προμήθεια ελαιολάδου στα Νοσοκομεία, τις Κεντρικές Φυλακές και την Εθνική Φρουρά.** Το Συμβούλιο απέτυχε στις προσφορές για την προμήθεια ελαιολάδου στα Νοσοκομεία, στις Κεντρικές Φυλακές και στην Εθνική Φρουρά, ενώ ταυτόχρονα το Κράτος επιδοτεί το Συμβούλιο για την εξαγωγή ελαιολάδου που γίνεται σε τιμές πολύ χαμηλότερες από την τιμή που το Συμβούλιο υπέβαλε στις πιο πάνω προσφορές (4.147.7).

(γ) **Προσφορά Ε1/2003 για εξαγωγή ελαιολάδου.** Στους Γενικούς Όρους της διεθνούς αυτής προσφοράς υπήρχαν παραλείψεις και ασάφειες, με αποτέλεσμα τη μειωμένη συμμετοχή προσφοροδοτών. Διαπιστώθηκαν επίσης παραβάσεις των όρων της σύμβασης, καθώς επίσης και ελλείψεις στα αποδεικτικά στοιχεία που υποβλήθηκαν για έλεγχο σχετικά με την εξαγωγή (4.147.11).

2.4.14 Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών

- **Πωλήσεις πατατών σε χαμηλές τιμές.** Λόγω ποιοτικών προβλημάτων των πατατών της ανοιξιάτικης εσοδείας 2003, ορισμένες ποσότητες πωλήθηκαν σε πολύ χαμηλές τιμές, για αποφυγή περαιτέρω εξόδων αποθήκευσης και καταστροφής τους (4.149.6(iii)).

2.4.15 Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου

(α) **Πρόβλημα ρευστότητας.** Το Συμβούλιο αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες στις 31.12.2003 ανέρχονταν σε £6,3 εκ., ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £1,4 εκ., δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £4,9 εκ. (4.150.1(α)).

(β) **Καθυστέρηση στην πληρωμή των εισφορών Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Φόρου Εισοδήματος.** Στις 31.12.2003 το Συμβούλιο χρωστούσε στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ποσά ύψους £2.434.461 και £751.121, αντίστοιχα. Τα πιο πάνω ποσά περιλαμβάνουν και επιβαρύνσεις μέχρι 31.12.2003, ύψους £289.695 και £150.216, αντίστοιχα (4.150.6).

2.4.16 Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου

- **Κυπριακό Μουσείο Θεάτρου.** Υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στην υλοποίηση της αρχικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού ημερομηνίας 19.11.1991 για ίδρυση του Θεατρικού Μουσείου, αφού έχει παρέλθει περίοδος πέραν των δώδεκα ετών και ο Οργανισμός κατέβαλε ποσό ύψους £93.328, χωρίς να έχουν γίνει ουσιώδεις εργασίες για τη λειτουργία του. Επίσης, αναφορικά με τη σύσταση του Κυπριακού Μουσείου Θεάτρου, δεν φαίνεται να έγινε οποιασδήποτε μορφής ιδρυτική πράξη, η οποία να χαρακτηρίζει την υπόσταση του και να καθορίζει τους θεσμούς λειτουργίας του (4.126.7).

2.4.17 Πανεπιστήμιο Κύπρου

- **Έργα Πανεπιστημιούπολης.** Λόγω διαφοροποίησης του αναπτυξιακού προγράμματος του Πανεπιστημίου, της αναθεώρησης των κτιριολογικών δεδομένων και των αυξήσεων των τιμών, ο συνολικός προϋπολογισμός των έργων αυξήθηκε σε περίπου £165 εκ., σε σύγκριση με £71 εκ. που ήταν η αρχική εκτίμηση το 1995 (4.135.5).

2.4.18 Κυπριακό Ίδρυμα Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία

- **Ατέλειες κτιρίου.** Καταβλήθηκε στον εργολάβο το ποσό των £250.000 για τελική διευθέτηση, προτού αυτός επιδιορθώσει τις ατέλειες που παρουσιάστηκαν (4.164.8).

2.4.19 Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

(α) **Βιωσιμότητα του Χρηματιστηρίου.** Το 2003 σημειώθηκε ζημιά ύψους £1.522.247 σε σύγκριση με ζημιά ύψους £1.576.398 το 2002 (4.165.5).

(β) **Στέγαση του Χρηματιστηρίου.** Το Χρηματιστήριο στεγάζεται από το Νοέμβριο του 2000 στο μέγαρο IMC, του οποίου η προσωρινή πολεοδομική άδεια για αλλαγή χρήσης κατά παρέκκλιση, διάρκειας δύο χρόνων, έχει λήξει (4.165.6).

2.4.20 Εφοριακό Συμβούλιο.

- Το κόστος για τη λειτουργία του Συμβουλίου ανήλθε το 2003 περίπου στις £494.503. Κατά το 2003 υποβλήθηκαν 66 προσφυγές και το Συμβούλιο εξέτασε και εξέδωσε απόφαση για 32 προσφυγές (4.172.2).

2.4.21 Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

- **Τέλη επί των εσόδων των σταθμών από τις διαφημίσεις.** Διαπιστώθηκαν δυσκολίες/αδυναμίες στην εφαρμογή των προνοιών των σχετικών Κανονισμών αναφορικά με τον υπολογισμό, επιβολή και είσπραξη των τελών και οφειλόμενων τόκων, καθώς και αδυναμίες στις διαδικασίες ελέγχου και εξουσιοδότησης σε σχέση με τη δημιουργία χρεωστών, διαγραφών/αναθεωρήσεων των εσόδων της Αρχής από τα τέλη αυτά (4.173.6).

2.4.22 Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

- **Επένδυση αποθεμάτων του Ταμείου.** Το υπόλοιπο των αποθεμάτων του Ταμείου στις 31.12.2003 ανερχόταν στο ποσό των £1.101.720, ενώ το προϋπολογιζόμενο υπόλοιπο στις 31.12.2004, σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2004, θα ανέρχεται σε £2.429.769. Όλα τα ποσά του Ταμείου κατατίθενται σε κυβερνητικό λογαριασμό καταθέσεων του Γενικού Λογιστηρίου.

Επειδή πρόκειται για σημαντικά ποσά και στον κυβερνητικό λογαριασμό δεν καταβάλλονται τόκοι, εισηγήθηκαν όπως η Επιτροπή μελετήσει τρόπους επένδυσης των αποθεμάτων του Ταμείου, αφού λάβει σχετική έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, όπως προνοείται στο άρθρο 7(2)(δ) του Νόμου (4.180.3).

ΜΕΡΟΣ 3 - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

3.1 ΠΡΟΣΦΑΤΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

3.1.1. ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

(α) **Επιλογή του θέματος.** Το 1987 ετοιμάστηκε το Γενικό Σχέδιο Μηχανογράφησης της Δημόσιας Υπηρεσίας, το οποίο, με βάση τον αρχικό προγραμματισμό, θα έπρεπε να συμπληρωθεί εντός 10 ετών. Επειδή παρατηρήθηκαν και εξακολουθούν να παρατηρούνται μεγάλη καθυστέρηση και προβλήματα στην εφαρμογή του Σχεδίου, τα οποία έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στην παραγωγικότητα και αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Υπηρεσίας, επιφέροντας παράλληλα σημαντική αύξηση στη δαπάνη υλοποίησης του Σχεδίου, η Ελεγκτική Υπηρεσία έκρινε σκόπιμη τη διεξαγωγή του ελέγχου αυτού, ο οποίος πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2002.

(β) Περίληψη ευρημάτων ελέγχου.

- (i) Υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση στην έναρξη και υλοποίηση των προγραμματισμένων στρατηγικών έργων του Σχεδίου και αύξηση της δαπάνης, με ανάλογο αντίκτυπο στην οικονομική και αποδοτική λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας, καθώς και στο επίπεδο των παρεχόμενων προς το κοινό υπηρεσιών. Διαπιστώθηκαν επίσης αδυναμίες στην υποστήριξη του Σχεδίου από τις υπό μηχανογράφηση υπηρεσίες, στην εκπαίδευση των χρηστών, την έγκαιρη και αποδοτική λειτουργία και υποστήριξη των συστημάτων, την αξιολόγηση της λειτουργίας των έργων και την ανάθεση της λειτουργικής υποστήριξης στους προμηθευτές των συστημάτων σε μη ανταγωνιστικές τιμές.
 - (ii) Οι σοβαρότερες καθυστερήσεις και άλλα προβλήματα στη διαχείριση του Σχεδίου αποδίδονται στο ότι δεν οργανώθηκε, ούτε και λειτούργησε αποτελεσματικά η Μονάδα Διεύθυνσης του Προγράμματος. Πέρα από αυτό, δεν προωθήθηκε η εφαρμογή προγράμματος επιμόρφωσης του προσωπικού.
 - (iii) Η παρακολούθηση του Σχεδίου από το Εκτελεστικό Συμβούλιο Μηχανογράφησης και η προώθηση της υλοποίησης των στρατηγικών στόχων τους οποίους ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο δεν ήταν τα αναμενόμενα. Το Εκτελεστικό Συμβούλιο δεν διερευνούσε τις αποκλίσεις από τους στόχους και δεν προέβαινε σε διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους και ειδικά με τους συμβούλους εμπειρογνώμονες επί των μέτρων τα οποία εισηγούνταν για αντιμετώπιση των αδυναμιών στη διαχείριση του Σχεδίου και για επίτευξη των στόχων του.
- (γ) **Εφαρμογή εισηγήσεων της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.** Το Εκτελεστικό Συμβούλιο του Προγράμματος Μηχανογράφησης μελέτησε τις παρατηρήσεις και εισηγήσεις της έκθεσης μου και το Μάρτιο 2003 αποφάσισε τη λήψη μέτρων για βελτίωση των διαδικασιών εκτέλεσης του Σχεδίου Μηχανογράφησης, τα κυριότερα από τα οποία είναι τα ακόλουθα.
- (i) Η πιο εύρυθμη λειτουργία του Εκτελεστικού Συμβουλίου.
 - (ii) Η στελέχωση της διεύθυνσης της Μονάδας Διεύθυνσης του Προγράμματος με έμπειρους ειδικούς.
 - (iii) Η αξιολόγηση των έργων σε σχέση με τους στόχους που τέθηκαν.
 - (iv) Η επιμόρφωση του προσωπικού που εμπλέκεται στο Πρόγραμμα.

(v) Η ανάληψη από το Κράτος της λειτουργικής υποστήριξης των συστημάτων, με τη σταδιακή αντικατάσταση του προσωπικού των προμηθευτών με δημόσιους υπαλλήλους.

Η υλοποίηση των πιο πάνω μέτρων δεν προχώρησε ικανοποιητικά, αφού μέχρι τον Ιούνιο 2004 δεν είχε προωθηθεί η λήψη οποιουδήποτε μέτρου. Ειδικά η λειτουργία του Εκτελεστικού Συμβουλίου ατόνησε ακόμα περισσότερο, με ανάλογο αντίκτυπο στον προγραμματισμό και την εποπτεία του Σχεδίου Μηχανογράφησης της Δημόσιας Υπηρεσίας.

ΜΕΡΟΣ 4 - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

4.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

4.1.1 Εσωτερικός έλεγχος. Σε αρκετά Τμήματα/Υπηρεσίες εξακολουθεί να παρατηρούνται ελλείψεις και αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, στόχος των οποίων είναι η εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία των Τμημάτων/Υπηρεσιών, με την πιστή εφαρμογή των Νόμων, Κανονισμών και Οδηγιών της Διεύθυνσης, η διαφύλαξη και αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων, η πρόληψη και εντοπισμός λαθών και παρατυπιών, η ορθότητα της τήρησης των λογιστικών βιβλίων και η έγκαιρη έκδοση αξιόπιστων οικονομικών εκθέσεων. Ως αποτέλεσμα, δεν παρακολουθείται ορθολογιστικά σε όλες τις περιπτώσεις η είσπραξη καθυστερημένων εσόδων, η διαχείριση αποθηκών παρουσιάζει αδυναμίες, γίνονται δαπάνες χωρίς πλήρη συμμόρφωση με τους σχετικούς Νόμους, Κανονισμούς και Οδηγίες, δεν τηρούνται πάντοτε τα απαραίτητα μητρώα για παρακολούθηση των δαπανών και περιουσιακών στοιχείων και δεν επιτυγχάνεται πλήρως η υλοποίηση του Προϋπολογισμού.

Την ευθύνη για την ύπαρξη ικανοποιητικών συστημάτων εσωτερικού ελέγχου έχει η Διεύθυνση κάθε Υπουργείου/Τμήματος/Υπηρεσίας, η οποία πρέπει να βεβαιώνεται για την καταλληλότητα και επάρκεια τους πάνω σε συνεχή βάση. Συνεπώς οι Διευθύνσεις θα πρέπει να κατανοήσουν την αναγκαιότητα ανάπτυξης και διατήρησης αποτελεσματικών συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, ως ένα αναπόσπαστο μέρος του όλου συστήματος που οφείλει να εφαρμόζει κάθε Διεύθυνση, προκειμένου να ελέγχει και να καθοδηγεί τη λειτουργία της Υπηρεσίας της οποίας προΐσταται και να έχει λογική διαβεβαίωση ότι οι στόχοι της επιτυγχάνονται. Έχω την άποψη ότι απαιτείται προσωπική δέσμευση κάθε Διεύθυνσης ως προς την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου του αντίστοιχου Υπουργείου/Τμήματος/Υπηρεσίας.

4.1.2 Εισαγωγή μηχανογραφημένων συστημάτων. Υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση στην έναρξη και υλοποίηση των προγραμματισμένων στρατηγικών έργων του Γενικού Σχεδίου Μηχανογράφησης της Δημόσιας Υπηρεσίας και, κατ' επέκταση, αύξηση της δαπάνης, με ανάλογο αντίκτυπο στην οικονομική και αποδοτική λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας και στο επίπεδο των παρεχόμενων προς το κοινό υπηρεσιών. Διαπιστώθηκαν επίσης αδυναμίες στην υποστήριξη του Σχεδίου από τις υπό μηχανογράφηση Υπηρεσίες, στην εκπαίδευση των χρηστών, την έγκαιρη και αποδοτική λειτουργία και υποστήριξη των συστημάτων, την αξιολόγηση της λειτουργίας των έργων και την ανάθεση της λειτουργικής υποστήριξης στους προμηθευτές των συστημάτων σε μη ανταγωνιστικές τιμές.

Οι καθυστερήσεις και τα άλλα προβλήματα αποδίδονται κυρίως στο ότι δεν λειτούργησαν αποτελεσματικά το Εκτελεστικό Συμβούλιο Μηχανογράφησης και η Μονάδα Διεύθυνσης του Σχεδίου. Το Εκτελεστικό Συμβούλιο αποφάσισε το Μάρτιο 2003 τη λήψη μέτρων για βελτίωση των διαδικασιών εκτέλεσης του Σχεδίου, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η εύρυθμη λειτουργία του Εκτελεστικού Συμβουλίου και η στελέχωση της Διεύθυνσης του Προγράμματος με έμπειρους ειδικούς. Ωστόσο η λειτουργία του Εκτελεστικού Συμβουλίου έχει καταστεί στο μεταξύ περισσότερο αναποτελεσματική, ενώ το Υπουργικό Συμβούλιο με αποφάσεις του φαίνεται να ευνοεί την απεξάρτηση του Σχεδίου Μηχανογράφησης από το Εκτελεστικό Συμβούλιο και τη Μονάδα Διεύθυνσης του Σχεδίου.

4.1.3 Ανεπαρκής συντονισμός μεταξύ Τμημάτων, Υπηρεσιών και Υπουργείων. Ως αποτέλεσμα της έλλειψης επαρκούς συντονισμού μεταξύ Τμημάτων, Υπηρεσιών και Υπουργείων, παρατηρείται καθυστέρηση στην προώθηση έργων ή άλλων θεμάτων, με συνεπαγόμενη αύξηση του σχετικού κόστους.

4.1.4 Εκκρεμείς κυβερνητικές εγγυήσεις για αποπληρωμή χρεών. Δεν υπάρχει ικανοποιητικό σύστημα παρακολούθησης των κυβερνητικών εγγυήσεων που παραχωρούνται για δάνεια που εξασφαλίζονται από τρίτα πρόσωπα.

Το Γενικό Λογιστήριο, μετά από εισήγησή μου, εισήγαγε κεντρικό σύστημα ελέγχου, ώστε όλες οι κυβερνητικές εγγυήσεις να κωδικοποιούνται και καταχωρίζονται σε κεντρικό μητρώο, για σκοπούς παρακολούθησης τους. Ωστόσο η καταχώριση των εγγυήσεων γίνεται με καθυστέρηση, χωρίς έτσι να καθίσταται δυνατή η έγκαιρη παρακολούθηση τους.

4.1.5 Καθυστερήση στη θέσπιση Νομοθεσίας και Κανονισμών. Σε αρκετές περιπτώσεις νομοσχέδια, τα οποία ετοιμάζονται για ρύθμιση διαφόρων θεμάτων, καθυστερούν, είτε στο στάδιο της ετοιμασίας τους στα Τμήματα, είτε στο στάδιο της νομοτεχνικής επεξεργασίας τους στη Νομική Υπηρεσία, είτε ακόμη στο στάδιο της ψήφισης τους στη Βουλή. Επίσης, διάφορες εισηγήσεις για τροποποίηση της Νομοθεσίας/Κανονισμών, οι οποίες γίνονται από την Υπηρεσία μου, για ρύθμιση αδυναμιών/ελλείψεων που παρατηρούνται κατά τον έλεγχο, ακόμη και όταν υιοθετούνται από μέρους των ελεγχόμενων, δεν προωθούνται έγκαιρα. Για τις περιπτώσεις αυτές γίνεται αναφορά στις επιμέρους παραγράφους της Έκθεσής μου.

4.1.6 Μητρώα κινητής περιουσίας. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών, οι Κυβερνητικές Υπηρεσίες πρέπει να τηρούν μητρώα για όλα τα στοιχεία κινητής περιουσίας που κατέχουν και να υποβάλλουν προς το Γενικό Λογιστή και το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης τους κατά το τέλος του έτους. Μερικές Υπηρεσίες δεν συμμορφώθηκαν με τους Κανονισμούς.

4.1.7 Πιστοποιητικά ατέλειας (έντυπο C6c). Σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες τα αντίγραφα των εν λόγω πιστοποιητικών δεν επικολλώνται στα αντίστοιχα στελέχη των διπλοτύπων, παρόλο που τα εμπορεύματα που αναγράφονται σ' αυτά έχουν εκτελωνιστεί πριν από αρκετό καιρό, με κίνδυνο τυχόν παραβάσεις να μην εντοπίζονται. Με τη νέα μηχανογράφηση του Τμήματος Τελωνείων, αναμένεται βελτίωση.

4.1.8 Έκτακτες επιθεωρήσεις μετρητών. Κατά τη διάρκεια του έτους διεξήχθησαν από την Υπηρεσία μου έκτακτες επιθεωρήσεις των λογαριασμών και μετρητών που είχαν στα χέρια τους οι ταμίες, εισπράκτορες και κάτοχοι Πάγιας Προκαταβολής. Εκτός από τις πιο πάνω επιθεωρήσεις, οι Υπηρεσίες οι ίδιες υποχρεώνονται, σύμφωνα με τους Κανονισμούς, να διενεργούν τουλάχιστον μία έκτακτη επιθεώρηση των μετρητών κάθε χρόνο. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι Υπηρεσίες δεν συμμορφώθηκαν με τους Κανονισμούς.

4.1.9 Αποθήκες. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών, ο Γενικός Λογιστής έχει την ευθύνη για την επαλήθευση όλων των αποθεμάτων των κύριων αποθηκών και 10% των δευτερεύουσων αποθηκών. Ο Γενικός Λογιστής με πληροφόρησε ότι κατά το 2003 ελέγχθηκαν 42 κύριες αποθήκες, από το σύνολο των 135, δηλαδή το 31%, και 5 δευτερεύουσες αποθήκες, από το σύνολο των 189, δηλαδή το 2,6%. Σε μερικές κύριες αποθήκες δεν έχει διεξαχθεί έλεγχος για σειρά ετών.

Οι διάφορες Υπηρεσίες πρέπει, σύμφωνα με τους Κανονισμούς, να διενεργούν φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων και επιθεώρηση των αποθηκών τους τουλάχιστον μια φορά το χρόνο. Παρατηρήθηκε ότι μερικές Υπηρεσίες δεν συμμορφώθηκαν με τους πιο πάνω Κανονισμούς.

Εκτός των πιο πάνω επιθεωρήσεων, διενεργούνται δειγματοληπτικά από την Υπηρεσία μου αιφνιδιαστικές επιθεωρήσεις αποθηκών και άλλοι έλεγχοι για να εξακριβωθεί κατά πόσο τηρούνται οι Κανονισμοί Αποθηκών. Σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώνονται αδυναμίες στη χρήση των κατάλληλων εντύπων που αφορούν στη διακίνηση των αποθεμάτων, στην καταχώριση τους στα κατάλληλα βιβλία, στην αποθήκευσή τους σε μη κατάλληλους χώρους και γενικά στην παρακολούθηση της ορθότητας των ποσοτήτων αποθεμάτων.

4.1.10 Έλλειψη προσωπικού. Σημαντικές ελλείψεις/αδυναμίες/παρατυπίες που εγείρονται από την Υπηρεσία μου αποδίδονται από τους ελεγχόμενους στην έλλειψη προσωπικού. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν φαίνεται ότι το θέμα αυτό μελετάται μεταξύ των εμπλεκόμενων Τμημάτων/Υπηρεσιών, για σκοπούς επίλυσης του ή εξεύρεσης υπαλλακτικών λύσεων.

4.1.11 Έκτακτο προσωπικό. Πολλές κυβερνητικές εργασίες εκτελούνται από προσωπικό που προσλαμβάνεται πάνω σε δεκαπενθήμερη ή έκτακτη βάση, η συχνή αλλαγή του οποίου δεν συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία των Τμημάτων/Υπηρεσιών. Σε μερικές περιπτώσεις έκτακτο προσωπικό που διενεργεί εισπράξεις δεν υποβάλλει την απαιτούμενη εγγύηση.

4.1.12 Αδαπάνητα ποσά Αναπτυξιακών Δαπανών. Σε αρκετά Τμήματα/Υπηρεσίες/Υπουργεία δεν επιτυγχάνεται η ικανοποιητική υλοποίηση του Προϋπολογισμού, με αποτέλεσμα σε αρκετά Κονδύλια να παραμένουν σημαντικά ποσά αδαπάνητα.

4.1.13 Δαπάνες - Υπερβάσεις δαπανών. Κατά το 2003 συνεχίστηκε, σε μερικές περιπτώσεις, η τακτική της διενέργειας δαπανών καθ' υπέρβαση των εγκεκριμένων Κονδυλίων του Κρατικού Προϋπολογισμού, χωρίς την εκ των προτέρων εξασφάλιση της αναγκαίας έγκρισης και παρά το γεγονός ότι το Υπουργείο Οικονομικών προειδοποίησε επανειλημμένα ότι οι ελέγχοντες λειτουργοί θα είναι προσωπικά και χρηματικά υπεύθυνοι για τις υπερβάσεις, όπως προνοείται στον εκάστοτε περί Προϋπολογισμού Νόμο. Ως παράδειγμα αναφέρω υπερβάσεις ύψους £825.053, που αφορούν σε 10 Κονδύλια του Προϋπολογισμού του 2003 και η έγκριση τους δόθηκε μόλις πρόσφατα, στις 29.10.04. Κατά τη διάρκεια του 2004 εγκρίθηκαν και άλλες υπερβάσεις του 2003. Επίσης, μέχρι την έκδοση της Έκθεσης αυτής δεν είχαν εγκριθεί από το Υπουργείο Οικονομικών υπερβάσεις ύψους £3,3 εκ., που αφορούν σε 18 Κονδύλια του Προϋπολογισμού του έτους 2002. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον περί της Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών και του Λογιστικού της Δημοκρατίας Νόμο του 2002, καμιά πράξη εξουσιοδότησης δαπανών δεν υπογράφεται από Ελέγχοντες Λειτουργούς, εκτός αν υπάρχει ανάλογη πίστωση και γίνεται μέσα στα όρια προβλεπόμενων Κονδυλίων του οικείου Προϋπολογισμού ή του ποσού που έχει εκχωρηθεί με τμηματική πίστωση. Ανεξάρτητα από την αστική ή πειθαρχική ευθύνη του, λειτουργός που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπανών, κατά παράβαση της πρόνοιας αυτής, διαπράττει ποινικό αδίκημα κατά την έννοια του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα και κάθε υπεύθυνος για την εξουσιοδότηση αυτή λειτουργός διώκεται ανάλογα.

4.1.14 Καθυστερημένες υποχρεώσεις. Μέχρι 7.9.2004 έγιναν πληρωμές συνολικού ποσού £20 εκ. από τον Προϋπολογισμό του 2004, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν μέσα στο 2003. Οι Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες προνοούν ότι οι υποχρεώσεις της Κυβέρνησης πρέπει να τακτοποιούνται έγκαιρα και κατάλογοι εκκρεμών υποχρεώσεων κατά την 31^η Δεκεμβρίου να υποβάλλονται στο Γενικό Λογιστή μέχρι την 31^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

4.1.15 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2003, το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων ήταν £373,8 εκ., σε σύγκριση με £348,1 εκ. κατά το προηγούμενο έτος. Από το ποσό αυτό, £156 εκ. και £57 εκ. αντιπροσωπεύουν καθυστερήσεις φόρου εισοδήματος και φόρου προστιθέμενης αξίας, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £163,5 εκ. και £49,1 εκ. το 2002.

Το σύστημα παρακολούθησης της είσπραξης καθυστερημένων εσόδων παρουσιάζει σε πολλά Τμήματα/Υπηρεσίες αδυναμίες, με αποτέλεσμα τα μέτρα που λαμβάνονται για την είσπραξη τους να μην είναι αποτελεσματικά και τα καθυστερημένα έσοδα να μην εισπράττονται για χρόνια, με συνέπεια να καθίστανται για το λόγο αυτό ανεπίδεκτα είσπραξης και να διαγράφονται.

4.1.16 Το νέο νομοθετικό πλαίσιο για τις Δημόσιες Συμβάσεις. Στις 28.7.2003 ψηφίστηκαν οι περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμοι 100(I) του 2003 και 101(I) του 2003, οι οποίοι ρυθμίζουν τις αρχές και το πλαίσιο σύναψης συμβάσεων για προμήθεια αγαθών, ανάθεση έργων και αγορά υπηρεσιών. Ο Νόμος 100(I) του 2003 καλύπτει τους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου που ασχολούνται με τους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και τηλεπικοινωνιών, ενώ ο Νόμος 101(I) του 2003 καλύπτει τον κρατικό τομέα, τις Αρχές Τοπικής Διοίκησης και τους λοιπούς Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου. Ο Νόμος αυτός αντικατέστησε τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο, ο οποίος εφαρμοζόταν από τις 19.1.98 και κάλυπτε μόνο τον κρατικό τομέα. Και οι δύο Νόμοι εναρμονίζουν τις αρχές και το πλαίσιο διαγωνισμών και συμβάσεων του Δημοσίου με τις σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ορίζουν το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας ως Αρμόδια Αρχή, με αρμοδιότητα την παρακολούθηση της εφαρμογής των Ευρωπαϊκών Οδηγιών και την υποβολή στην Ευρωπαϊκή Ένωση των αναγκαίων πληροφοριών. Οι Νόμοι προνοούν επίσης τη σύσταση και λειτουργία Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, με αρμοδιότητα την εξέταση ιεραρχικών προσφυγών εναντίον αποφάσεων των αρχών που συνάπτουν τις συμβάσεις. Η εφαρμογή των πιο πάνω Νόμων άρχισε την 1.4.2004.

Με βάση τους δύο πιο πάνω Νόμους ετοιμάστηκαν και ψηφίστηκαν Γενικοί Κανονισμοί, οι οποίοι ρυθμίζουν, για κάθε Αναθέτουσα Αρχή, τις διαδικασίες σύστασης και λειτουργίας των οργάνων χειρισμού διαγωνισμών, τις διαδικασίες προκήρυξης, υποβολής και αξιολόγησης προσφορών, την ανάθεση των συμβάσεων κ.λπ. Οι Κανονισμοί αυτοί εφαρμόστηκαν για τον Κρατικό Τομέα την 1.4.2004, ενώ για τους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου και τις Αρχές Τοπικής Διοίκησης στις 30.4.2004.

Στους Κανονισμούς για τις Κρατικές Υπηρεσίες, τις Αρχές Τοπικής Διοίκησης και τους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου που εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου 101(I)/2003 διαλαμβάνεται ότι ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας ή εκπρόσωπος του έχει δικαίωμα όπως παρακάθεται στις συνεδρίες των οργάνων προσφορών, ως ανεξάρτητος παρατηρητής, και εκφράζει τις απόψεις του. Παρόμοια πρόνοια δεν υπάρχει στους Κανονισμούς των Οργανισμών που εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου 100(I)/2003 και θεωρώ ότι η παράλειψη αυτή θα επηρεάσει τον αποδοτικό έλεγχο από την Υπηρεσία μου των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων από τους εν λόγω Οργανισμούς.

4.1.17 Απόκτηση ιδιοκτησίας από δημόσιο υπάλληλο.

(α) Δήλωση περιουσιακών στοιχείων. Σύμφωνα με το άρθρο 66 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 1/90, δεν επιτρέπεται σε δημόσιο υπάλληλο να αποκτήσει άμεσα ή έμμεσα οποιαδήποτε κινητή ή ακίνητη ιδιοκτησία, εκμεταλλευόμενος προς τούτο τη θέση του, ή να κατέχει τέτοια ιδιοκτησία, όταν το συμφέρον του σ' αυτή συγκρούεται με τα δημόσια καθήκοντα του.

Επίσης, το άρθρο αυτό προβλέπει ότι ο δημόσιος υπάλληλος υποχρεώνεται να υποβάλλει, το Μάρτιο κάθε τρίτου έτους, δήλωση για τυχόν μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων του ιδίου ή της συζύγου και των τέκνων του, τα οποία προστατεύονται και συντηρούνται από αυτόν. Η πρώτη δήλωση θα έπρεπε να υποβληθεί το Μάρτιο του έτους που ακολουθεί το έτος έναρξης της ισχύος του Νόμου, δηλαδή το Μάρτιο 1991. Αν δεν υπάρχουν μεταβολές, υποβάλλεται αρνητική δήλωση. Η αρμόδια αρχή μπορεί, με αιτιολογημένη απόφαση της, να ζητήσει την ενδιάμεση υποβολή δήλωσης, παρέχοντας εύλογη προθεσμία υποβολής της. Μπορεί επίσης να ζητεί διευκρινίσεις για τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί και να ελέγχει την ακρίβεια της δήλωσης του υπαλλήλου. Η διαπίστωση ανακρίβειας στη δήλωση περιουσιακών στοιχείων συνεπάγεται την πειθαρχική δίωξη του υπαλλήλου.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί οδηγίες, ούτε και έχουν ετοιμαστεί σχετικά έντυπα για εφαρμογή των πιο πάνω προνοιών του Νόμου.

(β) Διεξαγωγή έρευνας. Το ίδιο άρθρο του Νόμου προβλέπει ότι, αν εγερθεί εύλογη υποψία για δημόσιο υπάλληλο, ως προς την πηγή των οικονομικών του πόρων, μπορεί να διεξαχθεί έρευνα κατά τον καθορισμένο τρόπο, για εξακρίβωση της προέλευσης των πόρων αυτών. Αν από την έρευνα εξακριβωθεί ότι ο δημόσιος υπάλληλος απέκτησε τους πόρους αυτούς κάτω από συνθήκες που συνιστούν ποινικό ή πειθαρχικό αδίκημα, η αρμόδια αρχή προβαίνει στη λήψη των κατάλληλων μέτρων.

Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ετοίμασε, σε συνεργασία με την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και τη Νομική Υπηρεσία, μέρος των προνοούμενων από τη νομοθεσία Κανονισμών, για ρύθμιση του θέματος, οι οποίοι εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 5 Νοεμβρίου 1998 και στις 19 του ίδιου μήνα κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Έκτοτε αποσύρθηκαν και κατατέθηκαν επανειλημμένα, με τελευταία κατάθεση στις 24.6.2004.

4.1.18 Απαντήσεις από ελεγχόμενες Υπηρεσίες σε παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Μερικές Υπηρεσίες καθυστέρησαν και πάλι να απαντήσουν στις επιστολές ή παρατηρήσεις μου. Αν δεν ληφθεί απάντηση μέσα σε έξι μήνες από μέρους των ελεγχόμενων Υπηρεσιών, τότε ετοιμάζεται κατάσταση των αναπάντητων επιστολών που αφορούν σε σημαντικά θέματα, η οποία αποστέλλεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για ενημέρωση και κατάλληλη ενέργεια.

4.1.19 Χώρος εργασίας ελεγκτών. Σε αρκετές περιπτώσεις λειτουργοί της Υπηρεσίας μου αντιμετωπίζουν πρόβλημα διάθεσης χώρου από μέρους των ελεγχόμενων, για σκοπούς διεξαγωγής του ελέγχου. Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται, σε μερικές περιπτώσεις ο χώρος που διατίθεται από τους ελεγχόμενους δεν είναι κατάλληλος, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η διεξαγωγή του ελέγχου. Σχετική είναι η εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών με αρ.770, ημερ. 27.6.1986.

4.2 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

4.3 ΠΡΟΕΔΡΙΑ

4.4 ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΠΑΘΟΝΤΩΝ

Μέρος Α

4.4.1 Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου ήταν £10.237.000 και οι πληρωμές £7.691.568, σε σύγκριση με £9.001.760 και £7.500.382 το 2002, αντίστοιχα. Οι εισπράξεις προέρχονται αποκλειστικά από κρατική χορηγία. Στις 31.12.03 το Ταμείο παρουσίαζε υπόλοιπο £2.570.273.

4.4.2 Συμφιλίωση κατάστασης πληρωμών (Payroll). Η συμφιλίωση της κατάστασης πληρωμών συντάξεων και επιδομάτων με την αντίστοιχη του προηγούμενου μήνα γίνεται με βάση πρόχειρες σημειώσεις που τηρούνται από τη Λογιστική Λειτουργό, για κάθε αλλαγή, καθότι δεν εξάγεται από το μηχανογραφημένο σύστημα κατάσταση με λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τις μεταβολές των πληρωμών, όπως νέες περιπτώσεις, αυξομειώσεις, αφαιρέσεις, ενηλικιώσεις κ.λπ. Η Πρόεδρος της Επιτροπής του Ταμείου με πληροφόρησε ότι έχει αποταθεί προς το Διευθυντή του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής για συμπλήρωση του μηχανογραφικού συστήματος και κάλυψη των αδυναμιών του.

4.5 ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Ανώτατο Δικαστήριο

Μέρος Α

4.5.1 Άσκηση της δικηγορίας. Ενώ δυνάμει πρόνοιας στον περί Δικηγόρων Νόμο, κανένας δεν δικαιούται να ασκεί τη δικηγορία, εκτός αν κατέχει άδεια άσκησης της δικηγορίας, όπως αυτή καθορίζεται από το Ανώτατο Δικαστήριο, και παράβαση της πιο πάνω πρόνοιας καθιστά τον παραβάτη ένοχο αδικήματος, σύμφωνα με ονομαστικούς καταλόγους δικηγόρων, οι οποίοι ετοιμάστηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο, 85 δικηγόροι δεν ανανέωσαν την άδεια τους για το έτος 2003. Ο Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με τροποποίηση του περί Δικηγόρων Νόμου, επιβάλλεται υποχρέωση ανανέωσης της άδειας δικηγόρου μέχρι την 31^η Μαρτίου εκάστου έτους. Όσοι δικηγόροι δεν ανανεώσουν την άδειά τους είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν κατά την ανανέωση της πρόστιμο ίσο με το ποσό της άδειας τους. Με πληροφόρησε επίσης ότι ετοιμάζεται κατάλογος των δικηγόρων που δεν ανανέωσαν την άδεια τους και αποστέλλεται σε όλα τα Δικαστήρια, έτσι ώστε να εμποδίζονται να καταχωρούν υποθέσεις και να εμφανίζονται ενώπιον των Δικαστηρίων. Αντίγραφο του καταλόγου αποστέλλεται επίσης στον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο και τους Τοπικούς Δικηγορικούς Συλλόγους καθώς και στο Νομικό Συμβούλιο, που είναι το αρμόδιο όργανο για πειθαρχικά θέματα των δικηγόρων.

4.5.2 Εκτύπωση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρατηρείται καθυστέρηση στην εκτύπωση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου (για τις προσφυγές η καθυστέρηση χρονολογείται από το 1994), με αποτέλεσμα, όταν υπάρχει ανάγκη μελέτης απόφασης προηγούμενων ετών, ο ενδιαφερόμενος να ανατρέχει στις άδετες αποφάσεις που βρίσκονται στο τμήμα εκδόσεων.

Διενεργήθηκε φυσική καταμέτρηση των τόμων των αποφάσεων για επιβεβαίωση των υπολοίπων και σύγκριση τους με τα λογιστικά υπόλοιπα που παρουσιάζονται στα Καθολικά Αποθήκης, από την οποία προέκυψαν διαφορές και εισηγήθηκα την ετοιμασία καταστάσεων ελλειμμάτων και πλεονασμάτων, για να γίνει διακανονισμός τους σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών. Όπως με πληροφόρησε ο Αρχιπρωτοκολλητής, μεγάλο μέρος των καθυστερήσεων στην εκτύπωση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου έχει αρθεί και υπολογίζεται μέχρι 31 Μαρτίου του 2005 να έχει ολοκληρωθεί η όλη εργασία.

Μέρος Β

4.5.3 Επιδόματα Δικαστικών Επιδοτών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, στους Δικαστικούς Επιδότες παρέχεται από το 1992 κατ' αποκοπή επίδομα για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας και κατ' αποκοπή επίδομα οδοιπορικών. Σε περίπτωση υιοθέτησης του θεσμού της επίδοσης δικαστικών εγγράφων από ιδιώτες, υπήρχε πρόθεση όπως το ύψος των πιο πάνω επιδομάτων τύχει επανεξέτασης. Ο θεσμός της επίδοσης δικαστικών εγγράφων από ιδιώτες άρχισε να εφαρμόζεται από 1.5.96, χωρίς, στο μεταξύ, να επανεξεταστεί το ύψος των εν λόγω επιδομάτων. Ο Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου με πληροφόρησε ότι η εργασία των Δικαστικών Επιδοτών στον τομέα της εκτέλεσης ενταλμάτων κινητής περιουσίας (πρόκειται για πολύ σημαντικό τομέα της λειτουργίας των Δικαστηρίων στον οποίο παρατηρούνταν στο παρελθόν μεγάλες καθυστερήσεις) έχει αυξηθεί σημαντικά και ως εκ τούτου υπάρχουν διιστάμενες απόψεις για το κατά πόσο το καταβαλλόμενο επίδομα πρέπει να μειωθεί, οι οποίες αναμένεται να αποτελέσουν αντικείμενο συζήτησης μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων.

4.5.4 Χαρτοσήμανση δικαστικών αιτήσεων, βιβλίων και άλλων εγγράφων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η διαδικασία χαρτοσήμανσης των διαφόρων δικαστικών αιτήσεων και εγγράφων, καθώς και των βιβλίων διαταγμάτων και αποφάσεων, είναι δαπανηρή, λόγω του χρόνου που αφιερώνεται από το δικαστικό προσωπικό για παρακολούθηση της εφαρμογής της. Επιπρόσθετα, με βάση την ακολουθούμενη διαδικασία, δεν μπορεί να αποκλειστεί ο κίνδυνος αφαίρεσης και οικειοποίησης επικολημένων χαρτοσήμων, όπως έχει ήδη συμβεί στο παρελθόν.

Εισηγήθηκα την κατάργηση της υφιστάμενης διαδικασίας και την υιοθέτηση της τακτικής είσπραξης ενός συνολικού ποσού κατά την πρώτη καταχώριση της αίτησης, με την κατάλληλη τροποποίηση των Διαδικαστικών και άλλων σχετικών Κανονισμών. Ο Αρχιπρωτοκολλητής με πληροφόρησε ότι η εισήγηση για την καθιέρωση είσπραξης ενός σταθερού ποσού για όλες τις υποθέσεις δεν έγινε δεκτή από τους δικηγόρους και ως εκ τούτου μελετάται η καθιέρωση είσπραξης διαφορετικού ποσού στη βάση της κλίμακας των αγωγών. Με πληροφόρησε επίσης ότι η προσπάθεια που γίνεται πρέπει να διασφαλίζει ότι τα έσοδα του Κράτους από χαρτόσημα σε δικαστικές υποθέσεις δεν θα μειωθούν.

Επαρχιακά Δικαστήρια

Μέρος Α

4.5.5 Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.03 τα καθυστερημένα έσοδα των Επαρχιακών Δικαστηρίων ανέρχονταν σε £6.415.606, σε σύγκριση με £4.881.505 του προηγούμενου έτους, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £1.534.101 ή ποσοστό 31,43%. Εισηγήθηκα όπως εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για είσπραξη τους και, όσα είναι ανεπίδεκτα είσπραξης, να

διαγραφούν, όπως προβλέπουν οι σχετικοί Κανονισμοί. Όπως πληροφορήθηκα, το θέμα αποτέλεσε αντικείμενο συσκέψεων στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και το Υπουργείο Οικονομικών, με κύρια εισήγηση τη δημιουργία Σώματος Δικαστικής Αστυνομίας, για την εκτέλεση των ενταλμάτων. Εκκρεμεί απάντηση του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού σε επιστολή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για σύγκληση αποφασισθείσας σύσκεψης για επανεκτίμηση του θέματος.

4.5.6 Επιστροφή ανεκτέλεστων ενταλμάτων κατά το 2003. Πάνω από 34000 ποινικά εντάλματα επιστράφηκαν ανεκτέλεστα από την Αστυνομία στα Επαρχιακά Δικαστήρια, αριθμός που θεωρείται υπερβολικά ψηλός. Σύμφωνα με την Αστυνομία, η μη εκτέλεση των ενταλμάτων αυτών οφείλεται στο μη εντοπισμό των κατηγορούμενων, επειδή αυτοί είτε βρίσκονται στο εξωτερικό ή άλλαξαν διεύθυνση, με άγνωστη τη νέα τους διεύθυνση, είτε κηρύχθηκαν σε πτώχευση ή είναι αλλοδαποί που εγκατέλειψαν την Κύπρο. Όπως με έχει πληροφορήσει ο Αρχιπρωτοκολλητής, σε σύσκεψη στο Υπουργείο Οικονομικών αποφασίστηκε η παραλαβή όλων των ενταλμάτων από την Αστυνομία με σκοπό την εκτέλεση τους με υπερωριακή αν χρειαστεί απασχόληση των μελών της Αστυνομίας, χωρίς δυστυχώς να υπάρξουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Με πληροφόρησε επίσης ότι η δημιουργία ειδικού Σώματος Δικαστικής Αστυνομίας θα δώσει κατά την άποψη του την τελική λύση στο πρόβλημα.

4.5.7 Ένταλμα εκτέλεσης κινητής περιουσίας ποινικών υποθέσεων νομικών προσώπων (J23). Σύμφωνα με έρευνα που διεξήγαγε ο Βοηθός Αρχιπρωτοκολλητής, στις 31.12.2002 εκκρεμούσαν για εκτέλεση 5086 εντάλματα κινητής περιουσίας ποινικών υποθέσεων, για συνολικό ποσό £11.524.591. Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στις 18.12.2001, με συμμετοχή εκπροσώπων του πιο πάνω Υπουργείου, του Ανωτάτου Δικαστηρίου και της Αστυνομίας, εξετάστηκε το πρόβλημα εκτέλεσης των πιο πάνω ενταλμάτων από την Αστυνομία και συγκεκριμένα αυτών που για την εκτέλεσή τους απαιτείτο η κατάσχεση και πώληση κινητής περιουσίας, πλείστα από τα οποία αφορούσαν σε οφειλές κοινωνικών ασφαλίσεων, φόρου εισοδήματος και πρόστιμα Δικαστηρίων. Σημειώνεται ότι η Αστυνομία είχε ήδη τερματίσει την εκτέλεση των υπό αναφορά ενταλμάτων, αφού αντιμετώπιζε σοβαρές δυσκολίες στην εκτέλεση τους, με αποτέλεσμα αυτά να συσσωρευτούν.

Για επίλυση του προβλήματος αποφασίστηκε όπως μελετηθεί, εναλλακτικά, η ανάγκη δημιουργίας Σώματος Δικαστικής Αστυνομίας ή να υπάρξει συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα ή να ενισχυθεί η Αστυνομία με Ειδικούς Αστυφύλακες. Το θέμα της διεξαγωγής μελέτης για τις πιο πάνω λύσεις διαβιβάστηκε στις 19.2.2002 από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.

Σε νέα σύσκεψη στο πιο πάνω Τμήμα ημερ. 8.5.2002, αποφασίστηκε όπως η Αστυνομία προχωρήσει στην εκτέλεση των ενταλμάτων J23, έτσι ώστε να διαφανεί ο πραγματικός αριθμός των ανεκτέλεστων ενταλμάτων, για την εκτέλεση των οποίων απαιτείτο η κατάσχεση και πώληση περιουσίας, ώστε συνάμα να φανεί και το μέγεθος του προβλήματος. Σε περίπτωση που ήθελε καταδειχθεί ότι αυτό είναι μεγάλο, θα εξετάζονταν οι πιο πάνω τρεις εναλλακτικές λύσεις. Για την επανεξέταση και επανεκτίμηση του θέματος αποφασίστηκε να γίνει σύσκεψη περί τα τέλη Οκτωβρίου 2002, η οποία ωστόσο εξακολουθεί να βρίσκεται σε εκκρεμότητα. Σύμφωνα με τον Αρχιπρωτοκολλητή, το θέμα θα αντιμετωπιστεί με τη δημιουργία ειδικού Σώματος Δικαστικής Αστυνομίας για την εκτέλεση των πιο πάνω ενταλμάτων. Με πληροφόρησε επίσης ότι το θέμα θα συζητηθεί σε σύσκεψη που αναμένεται να συγκληθεί από

το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού μετά από αίτημα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

4.5.8 Ειδοποίηση από το Πρωτοκολλητέο για πληρωμή των επιδικασθέντων ποσών.

Με στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας έκδοσης και εκτέλεσης ενταλμάτων, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε στον Αρχιπρωτοκολλητή του Ανωτάτου Δικαστηρίου την τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, ώστε τα Πρωτοκολλητέα των Επαρχιακών Δικαστηρίων, με την παραλαβή των αποφάσεων των δικαστηρίων, και πριν από την έκδοση των σχετικών ενταλμάτων, να αποστέλλουν αμέσως γραπτή ειδοποίηση στους καταδικασθέντες για καταβολή του οφειλόμενου ποσού μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία, επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι, σε περίπτωση παράλειψης πληρωμής, θα εκδίδεται αμέσως το σχετικό ένταλμα, τα έξοδα έκδοσης και εκτέλεσης του οποίου θα βαρύνουν αποκλειστικά τον καταδικασθέντα. Παρόλο που δεν έγινε τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, η εισήγηση της Υπηρεσίας μου εφαρμόστηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου, με ενθαρρυντικά αποτελέσματα.

4.5.9 Ποινικές υποθέσεις για τροχαία αδικήματα. Ένας σημαντικός αριθμός δικαστικών υποθέσεων για τροχαία αδικήματα του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας είχαν οριστεί για εκδίκαση και αναβλήθηκαν κατ' επανάληψη και ακολούθως αποσύρθηκαν, λόγω του ότι δεν έγινε κατορθωτή η επίδοση της κλήσης στους κατηγορούμενους. Όπως με πληροφόρησε ο Αρχιπρωτοκολλητής, η επίδοση των κλήσεων σε υποθέσεις τροχαίας βαρύνει την Αστυνομία.

4.5.10 Μη κατάλληλη ενημέρωση των μητρώων υποθέσεων. Συνεχίστηκε η μη ενημέρωση των μητρώων υποθέσεων των Επαρχιακών Δικαστηρίων με τον αντίστοιχο αριθμό του μητρώου ποινικών ενταλμάτων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εξακριβωθεί κατά πόσο για όλες τις αποφάσεις του δικαστηρίου έχουν εκδοθεί τα σχετικά ποινικά εντάλματα.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο σε εκδικασθείσες υποθέσεις του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας διαπιστώθηκε, τουλάχιστον σε δύο περιπτώσεις, ότι δεν είχαν εκδοθεί εντάλματα για τη χρηματική ποινή που αναφερόταν στο πρακτικό της απόφασης του Δικαστηρίου, μετά όμως από υπόδειξη της Υπηρεσίας μας τα σχετικά εντάλματα έχουν εκδοθεί. Ο Αρχιπρωτοκολλητής με πληροφόρησε ότι το θέμα θα αντιμετωπιστεί με την αναμενόμενη παραχώρηση του αναγκαίου προσωπικού από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.

4.5.11 Καυστέρηση στην εκτέλεση ενταλμάτων σύλληψης. Αρκετά εντάλματα σύλληψης παραμένουν ανεκτέλεστα στα δικαστήρια ή στην Αστυνομία, με αποτέλεσμα να δημιουργείται καθυστέρηση στην εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων. Σημειώνεται χαρακτηριστικά ότι στα Επαρχιακά Δικαστήρια Πάφου και Λεμεσού εκκρεμούσαν στις 31.12.2003 πέρα από 2300 και 4400 εντάλματα σύλληψης, αντίστοιχα. Όπως με πληροφόρησε ο Αρχιπρωτοκολλητής, με εγκύκλιο του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ. 5 Δεκεμβρίου 2000 έχουν δοθεί οδηγίες για την άμεση έκδοση και παράδοση ενταλμάτων στην Αστυνομία για εκτέλεση, καθώς και για τη δημιουργία συστήματος παρακολούθησης της πορείας εκτέλεσης τους. Επίσης με πληροφόρησε ότι το θέμα έχει τεθεί κατ'επανάληψη υπόψη του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, με κύρια εισήγηση την τοποθέτηση στις διάφορες Αστυνομικές Διευθύνσεις Αξιωματικού, ο οποίος να επιφορτιστεί με το έργο της παρακολούθησής τους.

Μέρος Β

4.5.12 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας.

Όπως αναφέρεται στην Έκθεσή μου για το 2002, τα μητρώα αυτά δεν έχουν ενημερωθεί με τις

παραλαβές και εκδόσεις εξοπλισμού που έγιναν από το 1990. Εισηγήθηκα όπως καταχωριστούν όλες οι εκκρεμείς εγγραφές και, σε περίπτωση που αυτό κρίνεται αδύνατο, να ζητηθεί έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών για δημιουργία νέων μητρώων, κατόπι διενέργειας φυσικής καταμέτρησης. Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας στις 12.1.2004 ζήτησε έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών για δημιουργία νέων μητρώων, κατόπι φυσικής καταμέτρησης, η οποία όμως εκκρεμεί ακόμη. Όπως με πληροφόρησε ο Αρχιπρωτοκολλητής, με τη δημιουργία και στελέχωση του Αρχείου στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, η διαδικασία δημιουργίας μητρώων περιουσιακών στοιχείων, μηχανογραφικού και άλλου εξοπλισμού θα προωθηθεί.

4.5.13 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων των Επαρχιακών Δικαστηρίων Λάρνακας και Αμμοχώστου. Μετά από σχετική έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 6.7.2000, έχουν δημιουργηθεί στις 21.5.2001, κατόπι φυσικής καταμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων, νέα μητρώα, τα οποία όμως δεν έχουν ενημερωθεί με τις παραλαβές και εκδόσεις περιουσιακών στοιχείων που έγιναν μετά την πιο πάνω ημερομηνία. Ο Αρχιπρωτοκολλητής με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στους Πρωτοκολλητές των Επαρχιακών Δικαστηρίων Λάρνακας και Αμμοχώστου να προχωρήσουν αμέσως στην καταχώριση όλων των περιουσιακών στοιχείων στα μητρώα.

4.5.14 Καθυστέρηση στην εκτέλεση ενταλμάτων κινητής περιουσίας. Εξακολουθεί να παρατηρείται καθυστέρηση στην εκτέλεση αριθμού ενταλμάτων κινητής περιουσίας από τους Δικαστικούς Επιδότες. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι στα Επαρχιακά Δικαστήρια Λάρνακας και Αμμοχώστου υπήρχαν, στο τέλος του 2003, πάνω από 680 ανεκτέλεστα εντάλματα, στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας περίπου 1140 και στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού περίπου 270. Ο Αρχιπρωτοκολλητής με πληροφόρησε ότι ο αριθμός των εκκρεμούντων ενταλμάτων κρίνεται μικρός και αντιστοιχεί με τα τρέχοντα εντάλματα, η εκτέλεση των οποίων δεν υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των τριών μηνών, χρόνος που κρίνεται ικανοποιητικός.

Στρατιωτικό Δικαστήριο

Μέρος Α

4.5.15 Εντάλματα ποινικών υποθέσεων. Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το 2002, σύμφωνα με το άρθρο 118(2) του Μέρους IV του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, το οποίο ισχύει από το 1991, χρηματική ποινή μέχρι ποσού £25 καθίσταται πληρωτέα αμέσως. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο αύξησης του πιο πάνω ποσού, με σχετική τροποποίηση του προαναφερθέντος άρθρου, ώστε αυτόματα να μειωθεί ο αριθμός των ενταλμάτων που θα εκδίδονται από όλα τα δικαστήρια, με συνεπακόλουθο την εξοικονόμηση στο κόστος έκδοσης και εκτέλεσης ενταλμάτων. Στις 19.12.2003 έγινε τροποποίηση του πιο πάνω Νόμου, σύμφωνα με την οποία χρηματική ποινή μέχρι £100 καθίσταται πληρωτέα αμέσως.

4.5.16 Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.2003 τα καθυστερημένα έσοδα του Στρατιωτικού Δικαστηρίου ανέρχονταν σε £151.568 και αφορούσαν στα έτη 1989-2003. Εισηγήθηκα όπως εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για είσπραξη τους και, όσα είναι ανεπίδεκτα είσπραξης, να διαγραφούν, όπως προβλέπουν οι σχετικοί Κανονισμοί.

4.6 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.6.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για το υπό επισκόπηση έτος καταρτίστηκαν και υποβλήθηκαν για έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 57 του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου του 2002, εντός τριών μηνών από τη λήξη του οικονομικού έτους.

4.6.2 Αποτελέσματα έτους. Το καθαρό κέρδος της Τράπεζας ανήλθε σε £1,2 εκ., σε σύγκριση με £6,4 εκ. το 2002, δηλαδή παρουσιάζεται μειωμένο κατά £5,2 εκ., λόγω της μείωσης των εσόδων κατά £2,7 εκ. Η μείωση εσόδων οφείλεται στη μείωση των κερδών από πράξεις ξένου συναλλάγματος και αύξησης των εξόδων και προβλέψεων κατά £2,5 εκ., κυρίως λόγω αναπροσαρμογών αποσβέσεων προηγούμενων ετών που προέκυψαν λόγω αλλαγής της προσδοκώμενης οικονομικής ζωής στοιχείων του πάγιου ενεργητικού της Τράπεζας. Οι εισπρακτέοι τόκοι για το 2003 ήταν £66,5 εκ., σε σύγκριση με £80,5 εκ. το 2002, ενώ οι πληρωτέοι τόκοι ανήλθαν σε £52,3 εκ., σε σύγκριση με £67,1 εκ. το 2002. Σύμφωνα με το άρθρο 59(α) του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου του 2002, 80% του συνολικού κέρδους (£0,97 εκ.) μεταφέρεται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Το 20% του συνολικού κέρδους (£0,24 εκ.) μεταφέρεται στο Γενικό Αποθεματικό της Τράπεζας.

4.6.3 Προσωπικό. Η Κεντρική Τράπεζα στις 31.12.2003 εργοδοτούσε 314 πρόσωπα, από τα οποία 288 υπηρετούσαν σε μόνιμες οργανικές θέσεις, 4 ήταν έκτακτοι υπάλληλοι, 4 καθαρίστριες και 18 ειδικόι αστυφύλακες. Οι δαπάνες προσωπικού για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες, εργοδοτικές εισφορές, συμπεριλαμβανομένης και της πρόβλεψης για το Ταμείο Σύνταξης (£1,6 εκ. για το 2003, £1,4 εκ. για το 2002), καθώς και άλλα ωφελήματα, ανήλθαν σε £9.625.820, σε σύγκριση με £8.456.583 το 2002, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 7,47%. Ο μέσος όρος κόστους εργοδότησης ανά υπάλληλο, για το έτος 2003, ανήλθε στις £30.655.

4.6.4 Επενδύσεις, αξιολόγηση και παρακολούθηση κινδύνων αγοράς. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου είχα εκφράσει την άποψη ότι η αξιολόγηση της απόδοσης των επενδύσεων δεν ήταν κατάλληλη για όλες τις μορφές επενδύσεων που επιλέγονται (αξιογράφα, καταθέσεις σε ξένα νομίσματα κ.λπ.) και ότι οι συγκρίσεις θα έπρεπε να γίνονται με δείκτες σχετικούς με το είδος της κάθε επένδυσης και όχι μόνο με το LIBID (London Interbank Bid Rate). Η Κεντρική Τράπεζα, αποδεχόμενη ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης του μέτρου σύγκρισης της απόδοσης του χαρτοφυλακίου της, με τη διαμόρφωση ενός «ιδανικού χαρτοφυλακίου (benchmark portfolio)», η απόδοση του οποίου θα πρέπει να συγκρίνεται με την απόδοση του πραγματικού χαρτοφυλακίου, προχώρησε σε επαφές με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και στη συνέχεια κάλεσε εμπειρογνώμονες από τη Διεθνή Τράπεζα, οι οποίοι υπέβαλαν σχετική έκθεση για το θέμα αυτό.

Όπως με πληροφόρησε ο Διοικητής, η Τράπεζα μελετά τρόπους περαιτέρω βελτίωσης της αξιολόγησης και παρακολούθησης κινδύνων αγοράς, χωρίς ακόμα να έχει καταλήξει στην υιοθέτηση συγκεκριμένου συστήματος ή λογισμικού.

4.6.5 Άλλα ωφελήματα προσωπικού. Στο μόνιμο προσωπικό παραχωρούνται με ευνοϊκούς όρους διάφορα δάνεια, όπως στεγαστικά, εκπαιδευτικά, προσωπικά, ειδικά κ.λπ. Στις 31.12.03 το υπόλοιπο των δανείων αυτών ήταν £11,400 εκ., σε σύγκριση με £10,677 εκ. το 2002.

4.6.6 Εφαρμογή οδηγιών Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Τον Οκτώβριο 2003 τροποποιήθηκε το άρθρο 57 του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου 138(I)/2002, το οποίο αφορά στην ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και στην εφαρμογή των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ως εκ τούτου, οι εγκεκριμένες λογιστικές αρχές, βάσει των οποίων ετοιμάζονται οι οικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, καθορίζονται από το Συμβούλιο της Τράπεζας, το οποίο λαμβάνει υπόψη και εφαρμόζει, στο βαθμό που είναι δυνατόν να εφαρμοστούν, τις αρχές που υιοθετεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

4.7 ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Μέρος Α

4.7.1 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Όπως αναφέρεται στη Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 2003, στις 31.12.03 το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων ήταν £2,8 εκ., σε σύγκριση με £2,5 εκ. του προηγούμενου έτους. Ποσό £2,2 εκ. αφορά σε τόκους που οφείλονται από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, από τους οποίους £0,8 εκ. εκκρεμούν από το 1974.

4.7.2 Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Μέσα στο 2003 κατατέθηκε στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας το ποσό των £5,1 εκ., που αντιπροσωπεύει το 80% των καθαρών κερδών της Κεντρικής Τράπεζας για το έτος 2002.

4.7.3 Κρατικό Λαχείο. Τα καθαρά κέρδη του Κρατικού Λαχείου για το 2003 ήταν £18,7 εκ., σε σύγκριση με £23,3 εκ. το 2002. Η μείωση κατά £4,6 εκ. ή 19,74% προήλθε κυρίως από τη μείωση των εσόδων που προήλθαν από τον ΟΠΑΠ κατά £2,7 εκ., τη μείωση στις πωλήσεις όλων των ειδών αυτόματων λαχείων, καθώς και από τη μείωση στις πωλήσεις εβδομαδιαίων λαχείων.

4.7.4 Πρακτικά κληρώσεων. Παρατηρήθηκε ότι αρκετά πρακτικά κληρώσεων του Κρατικού Λαχείου δεν φέρουν υπογραφή από τριμελή επιτροπή, όπως προνοείται στο άρθρο 7 των περί Κυβερνητικών Λαχείων Κανονισμών.

4.7.5 Επιχορηγήσεις. Κατά τα δύο τελευταία χρόνια καταβλήθηκαν οι ακόλουθες επιχορηγήσεις.

	2003	2002
	£εκ.	£εκ.
Αμπελουργικά προϊόντα	10,58	12,88
Σιτηρά	34,94	37,95
Επιχορήγηση επιτοκίου	0,40	1,60
	45,92	52,43

4.7.6 Συνεισφορά για την Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο. Για το 2003 η συνεισφορά της Κύπρου ήταν £6,9 εκ., σε σύγκριση με £8,7 εκ. το προηγούμενο έτος.

4.7.7 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα.

(α) Σύμφωνα με τους περί Συντάξεων Νόμους, στους κρατικούς υπαλλήλους παραχωρούνται, από την ημερομηνία αφυπηρέτησης τους, συνταξιοδοτικά ωφελήματα

(σύνταξη και εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρημα). Τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα που δικαιούται ο κάθε υπάλληλος υπολογίζονται από το Τμήμα Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου και η ορθότητα τους ελέγχεται από την Υπηρεσία μου, πριν αυτά πληρωθούν από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, ώστε τυχόν λάθη και παραλείψεις να διορθώνονται έγκαιρα.

Το 2003 καταβλήθηκε για συνταξιοδοτικά ωφελήματα το ποσό των £155,78 εκ., σε σύγκριση με £122,5 εκ. κατά το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £33,28 εκ. ή 27,17%, λόγω νέων συνταξιούχων και της παραχώρησης τιμαριθμικών αυξήσεων.

Κατά το 2003 έγιναν υπολογισμοί για 1029 περιπτώσεις αφυπηρετήσεων κρατικών υπαλλήλων και για 150 περιπτώσεις χορήγησης σύνταξης σε χήρες/χήρους και τέκνα.

Από τον έλεγχο των πιο πάνω, προέκυψε ότι οι υπολογισμοί χρειάζονταν διορθώσεις σε 111 περιπτώσεις αφυπηρετήσεων. Από τις 111 περιπτώσεις αφυπηρετήσεων, σε 49 περιπτώσεις τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα θα έπρεπε να αυξηθούν συνολικά κατά £42.229 (ετήσια σύνταξη) και κατά £154.736 (εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρηματα). Στις υπόλοιπες 62 περιπτώσεις τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα θα έπρεπε να μειωθούν συνολικά κατά £92.920 (ετήσια σύνταξη) και £183.513 (εφάπαξ ποσό ή φιλοδώρηματα). Σε πολύ περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων το Γενικό Λογιστήριο κατέβαλε τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα χωρίς την πιστοποίηση της ορθότητας τους από την Υπηρεσία μου.

(β) Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις, για την εφαρμογή του άρθρου 88 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, το οποίο προνοεί για το συμψηφισμό της κυβερνητικής σύνταξης με την αναλογική σύνταξη των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, παρουσιάζονται πρακτικά προβλήματα, λόγω παράλειψης ή καθυστέρησης στην ενημέρωση του Κλάδου Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με το αναλογικό μέρος της συμπληρωματικής σύνταξης του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων που καταβάλλεται στους δικαιούχους κρατικούς συνταξιούχους. Ως αποτέλεσμα, προκύπτουν σημαντικές υπερπληρωμές στην κυβερνητική σύνταξη, οι οποίες, με τον εντοπισμό τους, ανακτώνται με μηνιαίες αποκοπές από την κυβερνητική σύνταξη. Ο Γενικός Λογιστής με πληροφόρησε ότι από το Μάιο του 2004 έχουν τεθεί σε εφαρμογή αυτοματοποιημένα συστήματα ελέγχου, με αποτέλεσμα όλες οι περιπτώσεις, για τις οποίες πρέπει να γίνεται αποκοπή του αναλογικού μέρους της συμπληρωματικής σύνταξης, να εντοπίζονται αμέσως και να γίνονται οι ενδεδειγμένες ενέργειες για την έναρξη της αποκοπής. Ως εκ τούτου, δεν παρουσιάζονται πλέον καθυστερήσεις στην έναρξη αποκοπής της αναλογικής από την κυβερνητική σύνταξη, με αποτέλεσμα να μη δημιουργούνται υπερπληρωμές.

4.7.8 Σύστημα μηχανογράφησης συντάξεων. Η Υπηρεσία μου το Φεβρουάριο 2001, για αποτελεσματικότερο έλεγχο ζήτησε, με επιστολή της προς το Διευθυντή του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής, όπως γίνει τροποποίηση στο μηχανογραφημένο σύστημα του Τμήματος Συντάξεων, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα έκδοσης των πιο κάτω καταστάσεων.

(α) Κατάλογος περιπτώσεων για τις οποίες έγιναν πληρωμές συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, χωρίς να παραπεμφθούν στην Ελεγκτική Υπηρεσία για πιστοποίηση της ορθότητας των υπολογισμών.

(β) Κατάλογος περιπτώσεων για τις οποίες η έγκριση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας δόθηκε μετά από διόρθωση/επανυπολογισμό από το Γενικό Λογιστήριο.

(γ) Κατάλογος περιπτώσεων που επιστράφηκαν από την Ελεγκτική Υπηρεσία στο Γενικό Λογιστήριο για διόρθωση, οι οποίες, παρόλο που δεν διορθώθηκαν/ επανυπολογίστηκαν, εντούτοις έχουν πληρωθεί.

(δ) Κατάλογος περιπτώσεων που επιστράφηκαν στο Γενικό Λογιστήριο για διόρθωση, αλλά δεν διορθώθηκαν/επανυπολογίστηκαν, ούτε και έχουν πληρωθεί.

Ο Γενικός Λογιστής με πληροφόρησε ότι το αίτημα μας έχει διαβιβαστεί, μέσω του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής που διαχειρίζεται το συμβόλαιο για την ανάπτυξη του μηχανογραφημένου συστήματος των συντάξεων, στην εταιρεία που ανέλαβε την ανάπτυξη του συστήματος. Πρόσφατα (19.10.2004) η εταιρεία ζήτησε από την Ελεγκτική Υπηρεσία, μέσω του Γενικού Λογιστηρίου, να καθορίσει με ακρίβεια τα στοιχεία και τον τρόπο παρουσίασης των σχετικών καταστάσεων, ώστε να μπορέσει η ίδια να προβεί στην ανάπτυξη του μηχανογραφημένου προγράμματος, για ικανοποίηση του αιτήματος της Υπηρεσίας μου.

4.7.9 Αποζημιώσεις και έξοδα αγωγών. Μέσα στο 2003 καταβλήθηκε το ποσό των £3,6 εκ. (£2,0 εκ. το 2002) για αποζημιώσεις και έξοδα για δικαστικές υποθέσεις εναντίον της Δημοκρατίας.

4.7.10 Εφαρμογή του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου αρ. 80(I) του 1998. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο και σε περίπτωση που συνταξιούχος λαμβάνει λιγότερα από το ανώτατο ποσό της βασικής σύνταξης, η διαφορά αυτή μεταφέρεται από την αναλογική στη βασική σύνταξη. Με την τροποποίηση αυτή, τα Επαγγελματικά Σχέδια Συντάξεων θα πρέπει να μειώσουν το ποσό που αναλογεί στην αναλογική σύνταξη που αποκόπτουν από τις συντάξεις.

Το Γενικό Λογιστήριο δεν εφάρμοσε τον πιο πάνω Νόμο για τις συντάξεις των δημόσιων υπαλλήλων, γιατί, όπως μου έχει αναφερθεί, υπήρχε κατατεθειμένο νομοσχέδιο για την επαναφορά του τρόπου υπολογισμού των συντάξεων στην προγενέστερη του μορφή, με αναδρομική ισχύ. Το νομοσχέδιο αυτό ψηφίστηκε σε Νόμο (98(I)/2000), με ημερομηνία έναρξης ισχύος τις 7 Ιουλίου 2000, χωρίς αναδρομική ισχύ, αφήνοντας έτσι νομικά ακάλυπτο το Γενικό Λογιστήριο, το οποίο αφαιρούσε το αυξημένο ποσό της συμπληρωματικής σύνταξης. Μέχρι σήμερα το Γενικό Λογιστήριο δεν έχει επιστρέψει τα οφειλόμενα ποσά στους δικαιούχους.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Λογιστής, άρχισε ήδη η διαδικασία εντοπισμού των συνταξιούχων που επηρεάζονται και υπολογισμού των οφειλόμενων ποσών, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα, οπότε και θα καταβληθούν τα εν λόγω ποσά.

4.7.11 Ετοιμασία Δημοσιονομικής Έκθεσης. Παρόλο που, βάσει του Συντάγματος, η Δημοσιονομική Έκθεση θα πρέπει να ετοιμάζεται κάθε χρόνο μέχρι τις 31 Μαρτίου του έτους που ακολουθεί το οικονομικό έτος, εντούτοις η εν λόγω Έκθεση δεν ετοιμάζεται μέσα στα καθορισμένα χρονικά πλαίσια.

4.7.12 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα. Για να σταματήσει το Γενικό Λογιστήριο να αποκόπτει εισφορές από το μισθό υπαλλήλου για μεταβίβαση σύνταξης στη χήρα/χήρο και ορφανά με τη συμπλήρωση 400 μηνιαίων εισφορών, θα πρέπει ο εν λόγω υπάλληλος να ειδοποιήσει σχετικά το Γενικό Λογιστήριο.

Επίσης υπάλληλοι, οι οποίοι συμπληρώνουν 400 μήνες υπηρεσίας, είναι υποχρεωμένοι να ειδοποιούν το Γενικό Λογιστήριο για να αρχίσει να τους αποκόπτεται η επιπλέον εισφορά στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύψους 3,1%.

Ενόψει του γεγονότος ότι το Γενικό Λογιστήριο κατέχει τις απαραίτητες πληροφορίες για την υπηρεσία κάθε κρατικού λειτουργού, εισηγήθηκα όπως καταχωριστούν στο μηχανογραφημένο σύστημα μισθών των κρατικών υπαλλήλων όλα τα αναγκαία στοιχεία, έτσι ώστε, όταν υπάλληλος συμπληρώνει 400 μήνες υπηρεσίας με ή χωρίς εισφορές, να γίνονται αυτόματα οι κατάλληλες αλλαγές στο σύστημα και να αποφεύγονται έτσι οι περιπτώσεις όπου υπάλληλοι, λόγω άγνοιας ή αμέλειας, δεν ειδοποιούν το Γενικό Λογιστήριο.

4.7.13 Αποπληρωμή προκαταβολών. Σύμφωνα με τον κανονισμό 5 των περί Ενταλμάτων Προκαταβολής Κανονισμών του 1985, η χρονική διάρκεια αποπληρωμής της κάθε προκαταβολής δεν θα υπερβαίνει τα δυο χρόνια από την έκδοσή της.

Σε αντίθεση με τον πιο πάνω κανονισμό, στις 31.12.2003 εκκρεμούσε η αποπληρωμή επτά προκαταβολών που εκδόθηκαν πριν από τουλάχιστον 18 χρόνια, για συνολικό ποσό ύψους £5,2 εκ. Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Λογιστής, «για τις εκκρεμότητες αυτές έχει ενημερωθεί το Υπουργείο Οικονομικών, στην αρμοδιότητα του οποίου εμπίπτει η λήψη περαιτέρω μέτρων για είσπραξη τους».

Εκκρεμεί επίσης προκαταβολή ύψους £61.303 προς το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας που εκδόθηκε στις 31.12.96, καθώς και προκαταβολή ύψους £2,9 εκ. προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, η οποία θα έπρεπε να είχε αποπληρωθεί το Νοέμβριο του 1998.

4.7.14 Αποκοπή κρατικής χορηγίας. Στις 31.12.2003, το σύνολο των προκαταβολών ήταν £17.552.708. Λόγω του ότι υπάρχουν ληξιπρόθεσμες προκαταβολές, οι οποίες παραμένουν για πολλά χρόνια ανείσπρακτες, όπως αναφέρεται πιο πάνω, και το συνολικό ύψος τους κάθε χρόνο αυξάνεται, προς οριστική επίλυση του θέματος εισηγήθηκα όπως τροποποιηθούν οι σχετικοί Κανονισμοί, ώστε, στις περιπτώσεις όπου παραχωρείται κρατική χορηγία και παράλληλα υπάρχουν ληξιπρόθεσμες προκαταβολές (2 χρόνια μετά την έκδοσή τους), να αποκόπτεται από την κρατική χορηγία το οφειλόμενο ποσό της προκαταβολής.

Ο Γενικός Λογιστής εξέφρασε την άποψη, εναλλακτικά, όπως η πρόνοια για αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων προκαταβολών από την κρατική χορηγία συμπεριληφθεί στους όρους αποπληρωμής της συμφωνίας για παραχώρηση κάθε προκαταβολής, η σύναψη της οποίας προβλέπεται στους σχετικούς Κανονισμούς, άποψη με την οποία συμφωνώ.

4.7.15 Πληρωμές λόγω εγγυήσεων. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2002, παρατηρήθηκε ότι το Κράτος πλήρωσε σημαντικά ποσά λόγω εγγυήσεων για δάνεια που σύναψαν Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου, εταιρείες και ιδιώτες. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, όπου το Κράτος πλήρωσε το ποσό των £16.573.417. Το Κράτος έχει προβεί σε ενέργειες για τη διάλυση της εταιρείας αυτής. Αναμένεται ότι, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισης της, το Κράτος θα εισπράξει το εν λόγω ποσό.

Το Κράτος έχει επίσης καταβάλει μικρότερα ποσά λόγω εγγυήσεων για διάφορους οργανισμούς, εταιρείες και ιδιώτες, η είσπραξη των οποίων εκκρεμεί εδώ και αρκετά χρόνια, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος απώλειας των χρημάτων αυτών. Ο Γενικός Λογιστής ανέφερε ότι «το Γενικό Λογιστήριο αμέσως μετά την πληρωμή των εγγυήσεων έχει προβεί σε ενημέρωση του αρμόδιου, κατά περίπτωση, Υπουργείου το οποίο έχει την ευθύνη για τη λήψη, μέσω του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, νομικών μέτρων εναντίον των οφειλετών».

4.8 ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΑ

4.9 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ

Μέρος Α

- **Αδυναμίες εσωτερικού ελέγχου.** Κατά τον έλεγχο των πληρωμών παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, όπως η μη συμφιλίωση μισθοδοτικών καταστάσεων και η ανεπαρκής παρακολούθηση σχετικά με τις οφειλόμενες αποζημιώσεις που προκύπτουν μετά από παραιτήσεις αξιωματικών και υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας.

4.10 ΕΘΝΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ

Μέρος Α

4.10.1 Διαγραφές κοστολογίων. Κατά το 2003 εκδόθηκαν κοστολόγια ύψους £137.389 (2002: £62.347) και στις 31.12.2003 εκκρεμούσε η τακτοποίηση κοστολογίων ύψους £176.850 (31.12.2002: £393.671), από τα οποία οι £91.385 αφορούσαν στο έτος 2003. Κατά τη διάρκεια του έτους τακτοποιήθηκαν κοστολόγια ύψους £354.210 (2002: £39.334) με οικονομικό ή άλλο διακανονισμό. Ποσό ύψους £14.017 εισπράχθηκε σε σχέση με τα κοστολόγια αυτά.

4.10.2 Όπλα και πυρομαχικά. Τα αποθέματα όπλων και πυρομαχικών που υπήρχαν στις 31.12.2003 δεν καταμετρήθηκαν από την Υπηρεσία μου, ούτε από τον Κλάδο Ελέγχου Αποθηκών του Γενικού Λογιστηρίου. Το Υπουργείο Άμυνας απέστειλε στην Υπηρεσία μου πιστοποιητικό, στο οποίο αναφέρεται ότι έγινε από την Εθνική Φρουρά η καταμέτρηση τους και ότι αυτά συμφωνούσαν με τα λογιστικά υπόλοιπα των καρτελών αποθήκης.

4.10.3 Καταβολή αποζημιώσεων. Αποζημιώσεις καταβάλλονται κατόπιν εξώδικου συμβιβασμού, αποφάσεων του δικαστηρίου ή αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου. Κατά το 2003 καταβλήθηκε το ποσό των £318.274, σε σύγκριση με £760.445 το 2002, για αγωγές (£214.070), για αποζημιώσεις σε ιδιώτες λόγω ζημιών που προκλήθηκαν από την Εθνική Φρουρά (£77.849) και για πρόκληση τροχαίων ατυχημάτων (£26.355). Σημειώνεται ότι στο ποσό που καταβλήθηκε το 2002 περιλαμβάνονται και αποζημιώσεις ύψους £435.000 που καταβλήθηκαν σε οικογένειες εθνοφρουρών που απεβίωσαν ή τραυματίστηκαν κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής τους θητείας.

Επισήμανα και πάλι την ανάγκη λήψης προληπτικών μέτρων, για περιορισμό της δαπάνης αυτής στο ελάχιστο δυνατόν, και, όπως πληροφορήθηκα, προς το σκοπό αυτό το ΓΕΕΦ έδωσε σχετικές οδηγίες σε όλες τις εμπλεκόμενες διευθύνσεις του.

4.10.4 Σίτιση εθνοφρουρών. Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης προμηθευτών σε υποδείξεις του Υπουργείου, αναφορικά με τις ενδεδειγμένες προδιαγραφές τροφίμων και παραβάσεις ειδικών όρων των συμβολαίων. Παρόλο που στους προμηθευτές επιβλήθηκαν ανάλογα πρόστιμα, όπως και στο παρελθόν, αυτά δεν φαίνεται να αποτελούν αποτρεπτικό παράγοντα για τη μη επανάληψη τέτοιων παραβάσεων. Όπως πληροφορήθηκα, το Υπουργείο Άμυνας, με σκοπό την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων περιπτώσεων στο μέλλον, έχει αυξήσει το ύψος των σχετικών προστίμων στα νέα συμβόλαια.

4.10.5 Σχέδιο διακίνησης εθνοφρουρών.

(α) Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το σχέδιο διακίνησης εθνοφρουρών λειτουργούσε, στα πλαίσια της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 34.334 και ημερ.

25.10.90, κατά παρέκκλιση της διαδικασίας των προσφορών, με εγκεκριμένο κόστος λειτουργίας ύψους £110.000, έχοντας ως πρωταρχικό στόχο την ευημερία των εθνοφρουρών. Το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, σε συνεδρία του στις 19.12.2001, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του Υπουργείου Άμυνας, του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, αποφάσισε τη συνέχιση της λειτουργίας του υφιστάμενου σχεδίου διακίνησης για ειδικά προκαθορισμένα δρομολόγια και με σταθερό ποσό, το οποίο καθορίζεται από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών.

Στη συνέχεια, ενόψει του αιτήματος της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών προς το Υπουργείο Άμυνας για συμμετοχή της στο σχέδιο διακίνησης εθνοφρουρών, ως εκπρόσωπος λεωφορειούχων μελών της, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, στο οποίο αποτάθηκε το Υπουργείο Άμυνας, εισηγήθηκε όπως η μεταφορά των εθνοφρουρών ανατεθεί σε δικαιούχους λεωφορειούχους, με βάση τη διαδικασία προκήρυξης προσφορών από το Υπουργείο Άμυνας. Για το σκοπό αυτό το Υπουργείο Άμυνας έχει προχωρήσει στην ετοιμασία των όρων της προσφοράς, η προκήρυξη της οποίας βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

(β) Από τον έλεγχο του σχεδίου διακίνησης εθνοφρουρών παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

- (i)** Η συνολική δαπάνη για το 2003 ανήλθε στις £927.871, σε σύγκριση με £756.127 το 2002, και περιλαμβάνει ποσό ύψους £44.184, το οποίο αποτελεί πρόσθετη χρέωση ποσοστού 5%, πλέον Φ.Π.Α., πάνω στο συνολικό ποσό των τιμολογίων, ποσοστό που χρεώνεται από τις αυτοκινητιστικές οργανώσεις, για κάλυψη του κόστους των διαδρομών που γίνονται τις αργίες και τις Κυριακές.
- (ii)** Η αύξηση κατά 22,71% που παρατηρείται στο ύψος της δαπάνης για το 2003, σε σύγκριση με τη δαπάνη του 2002, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εθνοφρουρών που διακινήθηκαν, από 613278 το 2002 σε 702895 το 2003, και στην αύξηση του Φ.Π.Α. από 13% σε 15% από την 1.1.2003.

4.10.6 Κατανάλωση καυσίμων από Μονάδες της Εθνικής Φρουράς. Κατά τη διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου σε Διαχειρίσεις Εφοδίων και Καυσίμων Μονάδων της Εθνικής Φρουράς παρατηρήθηκαν και πάλι, σε ορισμένες περιπτώσεις, καθυστερήσεις στην έγκαιρη υποβολή των καταστάσεων καυσίμων και παραλείψεις και λάθη στην ενημέρωσή τους, σχετικά με την κατανάλωση, παραλαβή και χορήγηση καυσίμων, καθώς και διαφορές μεταξύ πραγματικού αποθέματος και λογιστικού υπολοίπου, οι οποίες τακτοποιήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής Πάγιας Διαταγής. Από τα πιο πάνω προκύπτει το συμπέρασμα ότι δεν διενεργείται από τα Οικονομικά Όργανα των Μονάδων επαρκής έλεγχος των αποθεμάτων, όπως προβλέπεται στη σχετική Πάγια Διαταγή, παρά και τις σχετικές οδηγίες της Διεύθυνσης Εφοδίων/Μεταφορών του ΓΕΕΦ προς τις Μονάδες για μελλοντική βελτίωση της κατάστασης.

Όπως πληροφορήθηκα, ενόψει του ότι το Υπουργείο Άμυνας αδυνατεί να διενεργεί επιτόπιο έλεγχο στις διαχειρίσεις καυσίμων των Μονάδων, ο Υπουργός Άμυνας αποφάσισε όπως η επίβλεψη και ο έλεγχος της διαχείρισης καυσίμων στην Εθνική Φρουρά αναληφθεί από τη Διεύθυνση Εφοδίων/Μεταφορών (ΔΕΜ) του ΓΕΕΦ, η οποία προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για εφαρμογή της πιο πάνω απόφασης από την 1.8.2004.

4.10.7 Υφάσματα για ράψιμο στολών της Εθνικής Φρουράς. Στις αποθήκες του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών εξακολουθούν να βρίσκονται τρία είδη υφασμάτων,

συνολικής ποσότητας περίπου 42300 μέτρων και αξίας περίπου £154.200, τα οποία αγοράστηκαν για να χρησιμοποιηθούν για ράψιμο στολών της Εθνικής Φρουράς και, όπως πληροφορήθηκα, δεν θα χρησιμοποιηθούν λόγω αλλαγής του υφάσματος των στολών. Σχετικά με την αξιοποίηση των πιο πάνω υφασμάτων, ο Διευθυντής του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών ανέφερε ότι:

- (i) Το ένα είδος υφάσματος, αξίας περίπου £127.000, το οποίο επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί για ράψιμο χειμερινών στολών εξόδου οπλιτών, παρέμεινε αχρησιμοποίητο λόγω της απόφασης του ΓΕΕΦ να αντικαταστήσει τις στολές αυτές με στολές από ύφασμα παραλλαγής.
- (ii) Το δεύτερο είδος υφάσματος αξίας περίπου £25.200, το οποίο επρόκειτο να χρησιμοποιηθεί για ράψιμο θερινών στολών αξιωματικών, δεν χρησιμοποιήθηκε, επειδή το ύφασμα χνούδιαζε και δεν ήταν πυκνούφασμένο, με αποτέλεσμα να είναι διαφανές.
- (iii) Το τρίτο είδος υφάσματος, αξίας περίπου £2.000, παρέμεινε αχρησιμοποίητο και προέρχεται από κάποια παραλαβή υφάσματος που χρησιμοποιήθηκε για ράψιμο χειμερινών στολών αξιωματικών.
- (iv) Ζήτησε, με επιστολή του ημερομηνίας 24.4.2001, από το Υπουργείο Άμυνας όπως μεριμνήσει για την παραλαβή και κατάλληλη αξιοποίηση των πιο πάνω υφασμάτων.

Στις 13.10.2003 το Υπουργείο Άμυνας, με επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, ζήτησε έγκριση για εκποίηση των δυο πρώτων ειδών υφάσματος, η οποία και δόθηκε στις 10.3.2004, με την προϋπόθεση ότι κατά τη διάθεση τους θα εξασφαλιστεί τιμή ασφαλείας, η οποία θα κυμαίνεται γύρω στο 50% της αξίας τους. Το τρίτο είδος υφάσματος κρίθηκε κατάλληλο για χρήση.

4.10.8 Αποκοπές λόγω παρεκκλίσεων από τις προδιαγραφές και τους όρους των προσφορών. Κατά τη διάρκεια του έτους και λόγω παρεκκλίσεων από τις προδιαγραφές και τους όρους των προσφορών, με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων αποκόπηκαν από την αξία των προμηθειών που παραδόθηκαν και προορίζονταν για την Εθνική Φρουρά ποσά συνολικού ύψους περίπου £33.000.

4.10.9 Καθυστέρηση στην εκτέλεση παραγγελιών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι προμηθευτές καθυστερούν να εκτελέσουν τις παραγγελίες για μεγάλο χρονικό διάστημα, είτε για όλη την ποσότητα, είτε για μέρος αυτής, γεγονός που πιθανόν να δημιουργεί προβλήματα στην Εθνική Φρουρά.

Το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, εφαρμόζοντας τους σχετικούς όρους των προσφορών, επέβαλε πρόστιμα σε 27 περιπτώσεις συνολικού ύψους περίπου £29.000.

4.10.10 Καταβολή αποζημιώσεων σε αγωγές προσφοροδοτών εναντίον της Δημοκρατίας. Λόγω καθυστέρησης στην εξόφληση των σχετικών τιμολογίων από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, στις 31.12.2003 εκκρεμούσαν δύο αγωγές, τις οποίες καταχώρισαν προσφοροδότες εναντίον της Δημοκρατίας, διεκδικώντας αποζημιώσεις πέραν των £73.000.

Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα λαμβάνει τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα για αποφυγή τέτοιων καθυστερήσεων και όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο κατάλληλης διαμόρφωσης των όρων των

προσφορών, ώστε να μη δικαιολογείται η καταχώριση αγωγής σε περίπτωση καθυστέρησης στην εξόφληση των τιμολογίων των προμηθευτών λόγω μη ολοκλήρωσης της διαδικασίας παραλαβής των υλικών.

Ο Διευθυντής του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών με πληροφόρησε ότι το Τμήμα του εξετάζει την πιο πάνω εισήγηση της Υπηρεσίας μου, σε συνεργασία με το Γενικό Λογιστήριο, το οποίο έχει οριστεί ως Αρμόδια Αρχή για τους σκοπούς του περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμου αρ.101(Ι)2003.

4.10.11 Άρνηση των προμηθευτών να αποσύρουν τα υλικά που παρέδωσαν και απορρίφθηκαν. Το Υπουργείο Άμυνας, σε επιστολή του προς το Διευθυντή του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, ημερ. 21.2.2003, αναφέρει ότι στις αποθήκες της Εθνικής Φρουράς υπάρχουν υλικά που παρέδωσαν κατά καιρούς διάφοροι προμηθευτές και τα οποία στη συνέχεια απορρίφθηκαν, επειδή παρουσίαζαν σοβαρές αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές των προσφορών. Σύμφωνα με το Υπουργείο Άμυνας, τα πιο πάνω υλικά καταλαμβάνουν πολύτιμο αποθηκευτικό χώρο και, λόγω του ότι αυτά δεν είναι χρεωμένα και ως εκ τούτου ανήκουν στους προμηθευτές, υπάρχει ο κίνδυνος να παραμείνει εκτεθειμένη η Εθνική Φρουρά σε πιθανές αποζημιώσεις.

Οι προμηθευτές, θεωρώντας ότι κακώς απορρίφθηκαν τα υλικά, αρνούνται να τα απομακρύνουν, προβάλλοντας ως επιχείρημα ότι αυτά αποτελούν τεκμήρια στις σχετικές προσφυγές που εκκρεμούν ενώπιον της δικαιοσύνης. Το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, με επιστολή του προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερ. 26.5.2003, ζήτησε νομική γνώμη επί του θέματος.

4.10.12 Προσφορές αρ. 2000T1096 και 2003T1034 για την προμήθεια τηλεφωνικού καλωδίου. Μετά από έλεγχο που διεξήγαγε η Υπηρεσία μου το Σεπτέμβριο 2003 αναφορικά με τις πιο πάνω προσφορές, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα.

(α) Στις προδιαγραφές της προσφοράς αρ. 2003T1034, η βασική απαίτηση ήταν όπως το καλώδιο είναι κατασκευασμένο σύμφωνα με συγκεκριμένο στρατιωτικό πρότυπο. Το απαιτούμενο πρότυπο όμως είχε ήδη αντικατασταθεί με άλλο νεότερο (τον Οκτώβριο 2000), γεγονός που δεν λήφθηκε υπόψη κατά την ετοιμασία των προδιαγραφών.

(β) Η συμμετοχή και στις δύο προσφορές ήταν περιορισμένη, αφού στη μία (2003T1034) τα έγγραφα της προσφοράς είχαν αγοράσει έξι προσφοροδότες και τελικά υπέβαλαν προσφορά μόνο δύο, από τους οποίους ο ένας δεν πληρούσε τους όρους της προσφοράς, ενώ στην προσφορά αρ. 2000T1096 τα έγγραφα είχαν αγοράσει 17 προσφοροδότες και τελικά υπέβαλε προσφορά μόνο ένας, ο οποίος ήταν και ο προμηθευτής του καλωδίου το 1997. Η τιμή της τελευταίας προσφοράς του ήταν περίπου 29% ψηλότερη από την προηγούμενη.

(γ) Το πιστοποιητικό ελέγχου που υποβλήθηκε σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου, πριν από την παράδοση του καλωδίου της προσφοράς 2000T1096, αναφερόταν σε κατασκευαστή διαφορετικό από αυτόν που προνοείτο στο συμβόλαιο.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε, τον Οκτώβριο 2002, ότι, σε μελλοντικούς διαγωνισμούς για την προμήθεια του συγκεκριμένου καλωδίου, θα εισηγηθούν στην αρμόδια Διεύθυνση της Εθνικής Φρουράς όπως χρησιμοποιείται το αναθεωρημένο πρότυπο. Όσον αφορά στην περιορισμένη συμμετοχή στις προσφορές, αυτή

οφείλεται στη μικρή ποσότητα που ζητείται και στο γεγονός ότι το καλώδιο χρησιμοποιείται από πολύ λίγους στρατούς και δεν βρίσκεται στην τυποποιημένη γραμμή παραγωγής οποιουδήποτε εργοστασίου. Σχετικά με καλώδιο της προσφοράς 2000T1096, για το γεγονός ότι παραλήφθηκε καλώδιο κατασκευαστή διαφορετικού από αυτόν που προνοούσε το συμβόλαιο, με πληροφόρησε ότι το καλώδιο αυτό συνοδευόταν από κατάλληλο πιστοποιητικό ως προς την ποιότητα του.

Επιπρόσθετα μου ανέφερε ότι τα θέματα που εγέρθηκαν αφορούν σε πράξεις και αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων, τα οποία ενήργησαν ασκώντας τη δική τους κρίση, όπως προβλέπεται στη σχετική Νομοθεσία.

Μέρος Β

4.10.13 Προμήθεια υφάσματος παραλλαγής rip-stop - Προσφορά αρ. 200T1007.

(α) Το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών στις 21.9.2000 προέβη στην παραγγελία για προμήθεια από τον επιτυχόντα προσφοροδότη 300000 μέτρων υφάσματος παραλλαγής rip-stop, συνολικής αξίας περίπου £566.000, πριν από την εξασφάλιση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας της σχετικής έγκρισης αποδέσμευσης του αναγκαίου ποσού, όπως προνοείται στον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2000.

(β) Έγιναν τέσσερις παραδόσεις για ποσότητα 366456 μέτρων υφάσματος, συνολικής αξίας £691.534, δηλαδή παραδόθηκαν, επιπλέον της παραγγελθείσας ποσότητας, 66456 μέτρα υφάσματος αξίας £125.402. Το Τμήμα, πριν από την τελική παραλαβή του υφάσματος, η οποία έγινε στις 8.2.2002, προχώρησε στην εξόφληση των τεσσάρων τιμολογίων αξίας £94.546 στις 10.4.2001, £204.176 την 1.6.2001, £211.160 και £181.652 στις 7.9.2001, έναντι κατάθεσης από τον προσφοροδότη τριών τραπεζικών εγγυήσεων ύψους £100.000, £200.000 και £100.000, αντίστοιχα, με ισχύ μέχρι 2.7.2001, 28.8.2001 και 30.11.2001 (η τελευταία στη συνέχεια ανανεώθηκε μέχρι τις 28.2.2002), καθώς και κατάθεσης τραπεζικής εγγύησης για την πιστή εκτέλεση των όρων του συμβολαίου, ύψους £52.850, η οποία ίσχυε μέχρι 30.8.2001. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς, η πληρωμή έπρεπε να γίνει μετά την τελική παραλαβή του υφάσματος. Στις 8.2.2002, κατά την τελική παραλαβή του υφάσματος, βρισκόταν σε ισχύ μόνο μια τραπεζική εγγύηση αξίας £100.000, η οποία έληγε στις 28.2.2002.

(γ) Η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων, σε συνεδρία της ημερομηνίας 29.1.2002 και λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις της δευτεροβάθμιας επιτροπής, ενέκρινε την παραλαβή του πιο πάνω υφάσματος, επιβάλλοντας τις ακόλουθες αποκοπές:

- Ποσοστού 2% πάνω στην αξία του υφάσματος, λόγω απόκλισης στην αντοχή στο σχίσιμο από τη σχετική προδιαγραφή (£13.831)
- Ποσού £30.245 για την ποσότητα του σεσημασμένου υφάσματος που θα αφαιρεθεί λόγω ελαττωμάτων.
- Ποσού £50.000 για το μη σεσημασμένο ύφασμα που παρουσιάζει ελαττώματα και θα χρησιμοποιηθεί για το ράψιμο στολών που αναμένεται να έχουν μειωμένη διάρκεια ζωής.

Για διευθέτηση των πιο πάνω αποκοπών κατασχέθηκε από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών η ισχύουσα τραπεζική εγγυητική των £100.000 και η διαφορά επιστράφηκε στον προσφοροδότη.

Στις 17.6.2003 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών διόρισε Ερευνώντα Λειτουργό, για διερεύνηση των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν για την αγορά του πιο πάνω υφάσματος, το πόρισμα της οποίας υποβλήθηκε πρόσφατα στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών.

4.11 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Μέρος Α

4.11.1 Μέτρα στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων. Η εφαρμογή των σχεδίων στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων χρονολογείται από το 1996, μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Τα μέτρα αυτά, καθώς και η χρηματοδότηση επιμέρους μέτρων, εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο ή από Υπουργικές Επιτροπές, κατόπιν εισηγήσεων της Τεχνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής Αγροτικής Πολιτικής. Στην Επιτροπή αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Οικονομικών και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Συμμετέχουν επίσης εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού, του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών και του Εφόρου Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών και, ανάλογα με το θέμα, καλούνται για απόψεις και διάφοροι τεχνοκράτες.

Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στο Υπουργείο, κατά την περίοδο 1996-2003 εγκρίθηκαν για την εφαρμογή διαφόρων σχεδίων στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων ποσά ύψους £101,1 εκ. και δαπανήθηκαν £93,7 εκ.

Οι σημαντικότερες δαπάνες αφορούσαν:

	2003	1996-2003
	£εκ.	£εκ.
Αγελαδοτροφία	1,7	22,5
Αιγοπροβατοτροφία	2,5	17,2
Εσπεριδοειδή	2,1	13,8
Φυλλοβόλα	3,0	8,9
Αμπέλια	2,2	2,6
Επιδότηση Πετρελαίου	2,0	4,6

Μέσα στο 2003 εφαρμόστηκε για πρώτη φορά η Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παραγωγής Εσπεριδοειδών, η οποία αφορά στην εκταρική επιδότηση σε παραγωγούς που εφαρμόζουν νέες μεθόδους καλλιέργειας εσπεριδοειδών, όπως βελτιωμένα συστήματα άρδευσης. Οι δαπάνες για το σκοπό αυτό ανήλθαν σε £0,7 εκ.

Από τη συνολική πρόνοια των £11,5 εκ., κάτω από το Άρθρο 451 “Μέτρα Στήριξης Γεωργοκτηνοτροφικών Προϊόντων” του Κεφ. 12.01.2 “Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος”, η οποία αυξήθηκε με συμπληρωματικό Προϋπολογισμό στα £26,5 εκ., δαπανήθηκε για το 2003 ποσό £23,1 εκ. ή ποσοστό 87,1% (£13,8 εκ. το 2002)

Επιπρόσθετα έχουν διατεθεί £3,8 εκ. για την αποπληρωμή των δόσεων τριών δανείων που παραχωρήθηκαν στο Συμβούλιο Κυπριακών Πατατών, ως κυβερνητική βοήθεια για την

ανοιξιάτικη εσοδεία του 1999 και 2000, και £9 εκ. στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφαλίσεως, ως κυβερνητική συνεισφορά με βάση το άρθρο 23(β) των περί Γεωργικής Ασφαλίσεως Νόμων του 1977-1998, και για τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις έξι δανείων που σύναψε ο Οργανισμός από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, με εγγύηση της Κυβέρνησης.

Μέρος Β

4.11.2 Διαχείριση χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 29.9.93 τη διεξαγωγή τεχνοοικονομικής μελέτης για την περισυλλογή, διάθεση ή ανακύκλωση των χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων, με στόχο την επίλυση του προβλήματος που δημιουργείται από την ανεξέλεγκτη διάθεση τους. Η σχετική συμφωνία για τη διεξαγωγή της μελέτης υπογράφηκε στις 18.9.95. Η μελέτη συμπληρώθηκε τον Ιούλιο του 1997, με καθυστέρηση περίπου 18 μηνών.

Στη μελέτη/έκθεση των Συμβούλων περιλαμβάνονται τρεις βασικές εισηγήσεις:

- Η νομοθετική ρύθμιση του θέματος και η έκδοση Κανονισμών,
- η δημιουργία εργοστασίου ανακύκλωσης των χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων, και
- η εισαγωγή συστημάτων ελέγχου.

Μέσα στα πλαίσια της νομοθετικής ρύθμισης του θέματος και της εναρμόνισης με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε το Δεκέμβριο του 2002 Νόμο, ο οποίος προβλέπει για τον έλεγχο και τη διαχείριση των στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων, και ενέκρινε τους περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Διαχείριση Χρησιμοποιημένων Ορυκτελαίων) Κανονισμούς.

Το εργοστάσιο, το οποίο ιδρύθηκε και λειτουργεί, επεξεργάζεται και μετατρέπει τα μηχανέλαια σε καύσιμη ύλη.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, για υλοποίηση και της τρίτης εισήγησης των Συμβούλων άρχισε ήδη η συλλογή στοιχείων και η καταγραφή διαδικασιών. Συγκεκριμένα έχουν γίνει τα ακόλουθα:

(α) Τακτική επιθεώρηση των εγκαταστάσεων του εργοστασίου, της παραγωγικής διαδικασίας, όπως επίσης και των αποβλήτων της μονάδας.

(β) Επιθεώρηση και παραχώρηση άδειας στους συλλέκτες – μεταφορείς μεταχειρισμένων μηχανέλαιων.

(γ) Έλεγχος για συμμόρφωση με τις διατάξεις του Νόμου (μητρώο αποβλήτων, σήμανση οχημάτων).

(δ) Έλεγχος κατά πόσο το εργοστάσιο συνεργάζεται με αδειούχους συλλέκτες – μεταφορείς.

Επίσης προγραμματίζονται επαφές με τις εταιρείες πετρελαιοειδών που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, με σκοπό την οργάνωση του δικτύου συλλογής μεταχειρισμένων μηχανέλαιων από τα πρατήρια βενζίνης.

4.12 ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Μέρος Α

4.12.1 Εσωτερικός έλεγχος. Ως αποτέλεσμα των εισηγήσεων μου για τη σύσταση και λειτουργία μόνιμου κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ενέκρινε στις 24.4.01 τη σύνθεση και τους όρους εντολής του κλιμακίου, το οποίο άρχισε τις εργασίες του την 1.6.2001. Με βάση τα ευρήματα και τις επισημάνσεις του κλιμακίου, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι έχει εκδώσει μια σειρά από εγκυκλίους/οδηγίες για τα θέματα που αφορούν στον προγραμματισμό και την εκτέλεση των διαφόρων έργων, οι οποίες βοήθησαν στο να επέλθουν σημαντικές βελτιώσεις σε αρκετούς τομείς.

4.12.2 Εκτέλεση έργων κοινής συνεισφοράς. Από δειγματοληπτικό έλεγχο ορισμένων Αρδευτικών Έργων και Έργων Βελτίωσης Υδατοπρομηθειών Χωριών, έχει διαπιστωθεί και πάλι ότι δεν εφαρμόζονται οι απαιτούμενες διαδικασίες για τον προγραμματισμό, την εκτέλεση και την τήρηση στοιχείων, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται διαφορές μεταξύ των οικονομικών στοιχείων που τηρούνται στις Τεχνικές Υπηρεσίες και των στοιχείων του Λογιστηρίου. Δεν γίνεται επίσης συμφιλίωση των δαπανών των διαφόρων έργων και δεν ετοιμάζονται για όλα τα έργα ενδιάμεσες και τελικές εκθέσεις προόδου, με αποτέλεσμα οι ενδιαφερόμενες Κοινότητες να μην έχουν την αναγκαία πληροφόρηση. Σύμφωνα με το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, ο οποίος συμφωνεί με τις διαπιστώσεις μου, έχουν εκδοθεί εγκύκλιοι που καλύπτουν όλα τα θέματα, με οδηγίες για την πιστή εφαρμογή τους. Δόθηκαν οδηγίες όπως συμβουλευούνται το Λογιστήριο για όλα τα οικονομικά στοιχεία πριν από την ετοιμασία εκθέσεων και, με τη συμπλήρωση των έργων, να ενημερώνονται κατάλληλα οι ενδιαφερόμενες Κοινότητες.

4.12.3 Αγορά νερού από τις μονάδες αφαλάτωσης. Το κόστος για την αγορά νερού από τις μονάδες αφαλάτωσης Δεκέλειας και Λάρνακας ανήλθε σε £17,9 εκ. και αντιπροσωπεύει την αξία 30,2 εκ. κυβ. μ. νερού, σε σύγκριση με £15,2 εκ. για 29,1 εκ. κυβ. μ. νερού το 2002.

Με βάση σχετικό όρο του συμβολαίου, η εξόφληση κάθε τιμολογίου πρέπει να γίνεται μέσα σε 15 μέρες από την παραλαβή του, περίοδος που κατά τις εκτιμήσεις του Τμήματος δεν είναι αρκετή για τη διεξαγωγή όλων των απαραίτητων ελέγχων και τη συμπλήρωση των διαδικασιών πληρωμής. Για αποφυγή καταβολής τόκων εξαιτίας καθυστέρησης στην εξόφληση των τιμολογίων, υιοθετήθηκε εισήγηση της Υπηρεσίας μου για έγκαιρη πληρωμή των τιμολογίων και η διαφορά που θα προκύπτει να τακτοποιείται στην επόμενη πληρωμή.

4.12.4 Μηχανογράφηση συστήματος τιμολόγησης νερού του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Η εκτέλεση της προσφοράς για την προμήθεια και εγκατάσταση ολοκληρωμένου συστήματος τιμολόγησης νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, συνολικού ποσού £162.589, η οποία κατακυρώθηκε από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών στις 6.7.2000, έχει ολοκληρωθεί και το Τελικό Πιστοποιητικό Αποδοχής εκδόθηκε από το Διευθυντή του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής στις 25.9.2003. Το σύστημα τέθηκε σε εφαρμογή και οι πρώτοι λογαριασμοί εκδόθηκαν τον Ιανουάριο 2004.

4.12.5 Λογαριασμοί Καταθέσεων. Στις 31.12.03 το υπόλοιπο των λογαριασμών ήταν £2,96 εκ. και περιλαμβάνει £2,07 εκ. για εγγυήσεις προσφορών και £0,81 εκ. για καταθέσεις που αφορούν στην υδατοπρομήθεια και σε αρδευτικά έργα. Σε αρκετές περιπτώσεις, μετά τη συμπλήρωση των έργων, τα υπόλοιπα των καταθέσεων των Αρδευτικών Αρχών δεν

επιστρέφονται από το Τμήμα και παραμένουν στο λογαριασμό καταθέσεων, για μελλοντική συντήρηση των έργων ή για κάλυψη αποζημιώσεων σχετικά με απαλλοτριώσεις.

4.12.6 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Τα υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων στις 31.12.03 ήταν £49 εκ., σε σύγκριση με £42,4 εκ. το προηγούμενο έτος. Από το σύνολο των καθυστερήσεων στις 31.12.2002, εισπράχθηκε κατά το 2003 ποσό £7,9 εκ. ή ποσοστό 18,5%. Τα έσοδα για το 2003, που παραμένουν ανείσπρακτα στο τέλος του έτους, ανέρχονταν σε £14,5 εκ. και αντιπροσωπεύουν ποσοστό 29,5% του συνολικού ποσού των καθυστερήσεων.

Εξάλλου, το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού δεν έχει καταβάλει το ποσό των £1,8 εκ., το οποίο αντιπροσωπεύει δικαιώματα άντλησης νερού από το υδροφόρο στρώμα Γερμασόγειας για τα έτη 1987-2003, επειδή αρνείται να αποδεχθεί τις τιμές πώλησης νερού που καθόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο. Το όλο θέμα τυγχάνει χειρισμού από εξ Υπουργών Επιτροπή, μετά από σχετικές εκθέσεις που ετοιμάστηκαν από το Τμήμα και το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού. Σύμφωνα με το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, το θέμα της ετοιμασίας και θέσπισης Κανονισμών που θα διέπουν την επιβολή και είσπραξη τελών υδατικών έργων αναμένεται να ακολουθήσει μετά την ψήφιση του νόμου για τη δημιουργία Ενιαίου Φορέα Υδάτων.

4.12.7 Αξιοποίηση κυβερνητικών γεωτρήσεων. Σε συσκέψεις που πραγματοποιήθηκαν στις 27.6.2002 και 21.2.2003, μελετήθηκε η έκθεση την οποία υπέβαλε το κλιμάκιο που συστάθηκε από λειτουργούς των Τμημάτων Αναπτύξεως Υδάτων και Γεωλογικής Επισκοπήσεως και καθορίστηκαν τόσο οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν για την τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων, όσο και αυτές που θα ακολουθούνται μελλοντικά σχετικά με την ανόρυξη και αξιοποίηση γεωτρήσεων. Οι διαδικασίες αυτές εγκρίθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών στις 16.1.2004 και το Γραφείο Προγραμματισμού ενέκρινε στις 13.5.2004 την καταβολή ποσού £249.702, το οποίο έχει ήδη καταβληθεί και αντιπροσωπεύει την αξία 35 γεωτρήσεων που ανορύχθηκαν και αξιοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια.

4.12.8 Υπερωριακή απασχόληση στο Φράγμα Κανναβιού. Η μη εφαρμογή των διαδικασιών και των όρων που καθορίζονται στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.781, ημερ. 24.3.1994, καθώς και των προνοιών της εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών αρ. 950, ημερ. 11.3.1991, σχετικά με την υπερωριακή απασχόληση, είχε ως αποτέλεσμα οι πραγματικές δαπάνες να υπερβαίνουν τα εγκεκριμένα ποσά.

4.12.9 Εκκρεμείς υποχρεώσεις. Πλαστικοί σωλήνες αξίας £21.051, που αγοράστηκαν κατά την περίοδο 1999-2000 για τις ανάγκες του αποχετευτικού έργου Πελενδρίου, παρέμεναν απλήρωτες μέχρι 31.12.2003. Η παράλειψη ή/και καθυστέρηση στην έγκαιρη εξόφληση των τιμολογίων οφείλεται κυρίως στις αδυναμίες των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και στη μη συμφιλίωση της κατάστασης δαπανών του έργου, όπως τηρείται στο τμήμα κατασκευών, με εκείνη του Λογιστηρίου του Επαρχιακού Γραφείου. Υπέδειξα ότι οι συμφιλιώσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα βοηθούν στον εντοπισμό λαθών και παραλείψεων και στην έγκαιρη λήψη διορθωτικών μέτρων.

4.12.10 Διυλιστήριο Νερού Τερσεφάνου – Έργα Πολιτικής Μηχανικής – Απαιτήσεις του εργολάβου για αποζημίωση. Ο εργολάβος που εκτέλεσε το πιο πάνω έργο, έναντι του ποσού των £3.143.994, υπέβαλε απαιτήσεις για αποζημίωση ύψους £2.564.059 για έξοδα και επιβαρύνσεις που είχε υποστεί κυρίως από καθυστερήσεις στο συμβόλαιο του, για τις οποίες δεν ευθυνόταν ο ίδιος.

Το Τμήμα, μετά από εξέταση των απαιτήσεων του εργολάβου, υπέβαλε προς το Γενικό Λογιστή εισήγηση για φιλικό διακανονισμό, με πληρωμή στον εργολάβο του ποσού των £1.285.000. Με επιστολή μου προς το Γενικό Λογιστή εξέφρασα τη διαφωνία μου για την πληρωμή ορισμένων ποσών που εισηγείτο το Τμήμα, τόσο για διαδικαστικούς όσο και για ουσιαστικούς λόγους. Μεταξύ άλλων, διαφώνησα με την παραχώρηση παράτασης χρόνου 60 ημερών η οποία δόθηκε μετά τη μερική παραλαβή του έργου και τη συνεπακόλουθη αποζημίωση ύψους £107.546, καθώς και τα έξοδα χρηματοδότησης του ποσού αυτού. Η Υπηρεσία μου διαφώνησε επίσης και με την πληρωμή ορισμένων εξόδων για μικρά εργαλεία και μηχανήματα, τα οποία συστήνονται ως προκαταρκτικά έξοδα εργοταξίου, επειδή πιστεύει ότι αυτά συμπεριλαμβάνονται στις τιμές μονάδας του συμβολαίου, με τις οποίες ο εργολάβος έχει ήδη πληρωθεί εκτελώντας τις εργασίες του συμβολαίου. Παρατήρησα επίσης ότι στον κατάλογο εξόδων του εργοταξίου, τα οποία εισηγείτο το Τμήμα όπως πληρωθεί ο εργολάβος, περιλαμβάνονταν και κόστος που εμπίπτει στα έξοδα Κεντρικών Γραφείων, για τα οποία ο εργολάβος αποζημιώθηκε ήδη ξεχωριστά.

Παρά τις επιφυλάξεις της Υπηρεσίας μου, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων, το Μάρτιο του 2003, αφού έλαβε υπόψη της τα εκτενή σχόλια του Τμήματος, σχετικά με τα θέματα που είχα εγείρει, αποφάσισε όπως εγκρίνει τη συμφωνία για φιλικό διακανονισμό, όπως είχε εισηγηθεί το Τμήμα, δηλαδή με καταβολή στον εργολάβο του ποσού των £1.285.000, στο οποίο περιλαμβάνονται και τα έξοδα χρηματοδότησης ύψους £378.000.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με επιστολή μου τον Ιανουάριο 1998 προειδοποίησα έγκαιρα το Τμήμα για ενδεχόμενη επιβάρυνση του Δημοσίου και σοβαρά προβλήματα που θα δημιουργήσει ο αδικαιολόγητος διαχωρισμός του έργου αυτού σε τρία ξεχωριστά συμβόλαια, εξαιτίας του οποίου δημιουργήθηκε ετεροχρονισμός των συμβολαίων, καθυστερήσεις και απαιτήσεις των εργολάβων για αποζημιώσεις.

4.12.11 Μείζονα υδατικά έργα κοιλάδων Διαρίζου και Έζουσας και ύδρευσης Πάφου-Απαιτήσεις Συμβούλων. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2001, τον Αύγουστο του 1991 υπογράφηκε συμβόλαιο με ξένο οίκο Συμβούλων Μηχανικών, με πενταετές χρονοδιάγραμμα μελέτης και υλοποίησης των έργων. Το συμβόλαιο, αξίας \$1,5 εκ., προνοεί επίσης τη διενέργεια και άλλων μηνιαίων πληρωμών για τις υπηρεσίες των επιβλέποντων και άλλων Μηχανικών. Επειδή η εκτέλεση του σχεδίου παρουσιάζει σοβαρή καθυστέρηση, τον Ιανουάριο του 1999 οι Σύμβουλοι Μηχανικοί ζήτησαν επαναδιαπραγμάτευση του συμβολαίου. Λόγω της καθυστέρησης αυτής και για άλλους λόγους, οι Σύμβουλοι υπέβαλαν απαίτηση για επιπλέον πληρωμή περίπου £430.000. Το Τμήμα αξιολόγησε την απαίτηση των Συμβούλων, την οποία και απέστειλε, το Νοέμβριο 1999, στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για απόψεις, αναφορικά με τη νομική πτυχή του θέματος. Οι απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα λήφθηκαν το Μάρτιο του 2001.

Στο μεταξύ το Τμήμα ετοίμασε τις ανταπαιτήσεις του σχετικά με τη μελέτη του Φράγματος Σουσκίου και Κανναβιού, καθώς και για το χρόνο που το Τμήμα αναγκάστηκε να αφιερώσει για την εξέταση των μελετών των Συμβούλων, λόγω του ότι αυτές δεν κρίθηκαν ικανοποιητικές.

Κατά το 2003 οι Σύμβουλοι επανήλθαν με αυξημένες απαιτήσεις, οι οποίες ανέρχονται στο ποσό των περίπου £2 εκ. Οι δύο πλευρές (Κυβέρνηση – Σύμβουλοι) βρίσκονται στο στάδιο της προσπάθειας επίτευξης φιλικού διακανονισμού και η διαφορά τους έχει σμικρυνθεί. Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, πρόσφατα έχει επέλθει κατ' αρχήν φιλικός

διακανονισμός μεταξύ του Τμήματος και των Συμβούλων για την πληρωμή σ' αυτούς ποσού £360.000 συν Φ.Π.Α. και για αναθεωρημένα τέλη για τις συνεχιζόμενες υπηρεσίες τους. Το θέμα θα προωθηθεί στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων για τελική έγκριση. Όπως επίσης σημείωσε, από την πιο πάνω διαπραγμάτευση εξαιρέθηκε το Φράγμα Κανναβιού, αφού το έργο δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί και επειδή το Τμήμα πιστεύει ότι λάθη, παραλείψεις και λανθασμένοι χειρισμοί εκ μέρους των Συμβούλων στη διαχείριση του συμβολαίου κατασκευής του Φράγματος, δυνατόν να οδηγήσουν στην καταβολή αποζημιώσεων στον εργολάβο.

4.12.12 Φράγμα Κανναβιού. Διαπιστώθηκε σημαντική καθυστέρηση στην πρόοδο του πιο πάνω έργου, μέρος της οποίας αποδίδεται από το Τμήμα σε αδυναμίες των ιδιωτών Συμβούλων Μηχανικών που επιβλέπουν το έργο. Το έργο αναμενόταν συμβατικά να συμπληρωθεί στις 4.3.2004, ενώ η συμπλήρωση του αναμένεται το καλοκαίρι του 2005. Εισηγήθηκα όπως υποβληθεί στον Πρόεδρο του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών έκθεση αξιολόγησης της απόδοσης των Συμβούλων Μηχανικών, ώστε να ληφθεί υπόψη σε μελλοντικούς διαγωνισμούς/προσφορές του Δημοσίου, με βάση τους περί Προσφορών του Δημοσίου Κανονισμούς. Σε απάντηση του το Τμήμα με πληροφόρησε ότι για τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν έχει προβεί επανειλημμένα σε σοβαρές παραστάσεις προς τους Συμβούλους, με αποτέλεσμα να παρατηρηθεί σημαντική βελτίωση σε σχέση με την ανταπόκριση για εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους. Ανεξάρτητα όμως από αυτό, το Τμήμα προχώρησε στην υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης αξιολόγησης της απόδοσης των Συμβούλων προς τον Πρόεδρο του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, στην οποία αξιολογεί την απόδοση τους ως "μη ικανοποιητική". Οι Σύμβουλοι προειδοποιήθηκαν επίσης επανειλημμένα από το Τμήμα για την απόδοση τους και ετοιμάζεται η διεκδίκηση αποζημιώσεων από αυτούς, η οποία θα προωθηθεί μετά την ολοκλήρωση των εργασιών για την κατασκευή του Φράγματος.

4.12.13 Δεξαμενές αποθήκευσης επεξεργασμένου νερού του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στη Λάρνακα. Το έργο εκτελέστηκε κατά την περίοδο 1994 – 1995, έναντι δαπάνης περίπου £1 εκ., από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας (ΣΑΛ) για λογαριασμό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, που είναι ο ιδιοκτήτης του έργου. Μετά την έναρξη λειτουργίας του έργου, αυτό άρχισε να παρουσιάζει προβλήματα αστοχίας των τοιχωμάτων των δεξαμενών, σοβαρές ζημιές και διαρροές, τα οποία συνεχώς επιδεινώνονται.

Σε επιθεώρηση του έργου από λειτουργούς της Υπηρεσίας μου τον Οκτώβριο 2003, παρατηρήθηκε ότι το Τμήμα ζήτησε την παραχώρηση ποσού £165.000 για την επιδιόρθωση του έργου, χωρίς να εξεταστούν οι ευθύνες των συμβούλων μελετητών και του εργολάβου που εκτέλεσε το έργο. Ζήτησα όπως, προτού το Τμήμα προχωρήσει σε διορθωτικά μέτρα, ερευνηθούν τα αίτια των αστοχιών και διεκδικηθεί η δαπάνη από τους υπαίτιους. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, μετά από εισήγηση του ΣΑΛ, το Τμήμα ανέθεσε σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες τη διερεύνηση των αστοχιών και, όταν ολοκληρωθεί η διερεύνηση, θα υποβάλει τις απαιτήσεις του στο Σ.Α.Λ., το οποίο με τη σειρά του θα διεκδικήσει ανάλογη αποζημίωση από τον υπαίτιο ή τα υπαίτια μέρη. Πληροφορήθηκα ότι, με βάση τα προκαταρκτικά συμπεράσματα των εμπειρογνομώνων, αποδίδονται ευθύνες στους Συμβούλους Μελετητές, ενώ η εκτίμηση της δαπάνης για την επανόρθωση της μιας δεξαμενής ανέρχεται σε περίπου £0,5, χωρίς πρόνοια για απρόβλεπτα και Φ.Π.Α.

4.12.14 Συνέχιση της λειτουργίας των μονάδων αφαλάτωσης. Με αφορμή την πολυομβρία των δύο τελευταίων χρόνων, η Υπηρεσία μου ερεύνησε το θέμα της σκοπιμότητας συνέχισης της λειτουργίας των μονάδων αφαλάτωσης και διαπίστωσε τα ακόλουθα:

(α) Με βάση τις πρόνοιες των συμβολαίων αγοράς νερού από τις δύο μονάδες αφαλάτωσης, η πιο συμφέρουσα επιλογή για το Κράτος είναι η αγορά της μιας μονάδας (Δεκέλειας) κατόπιν 6-μηνης προειδοποίησης προς τον εργολάβο.

(β) Εάν αγοραστεί η πιο πάνω μονάδα και τερματίσει τη λειτουργία της από 1.1.2005, τότε το Δημόσιο θα εξοικονομήσει ένα ποσό περίπου £12,2 εκ. Σημειώνεται ότι για τον υπολογισμό του πιο πάνω ποσού λήφθηκε υπόψη το κόστος διύλισης της αντίστοιχης ποσότητας νερού, καθώς και το κόστος για τη διατήρηση σε λειτουργήσιμη κατάσταση της μονάδας που θα αγοραστεί.

Όπως επισημαίνει όμως στην έκθεση της η Υπηρεσία μου, το θέμα της λειτουργίας των μονάδων αφαλάτωσης δεν είναι μόνο οικονομικό, αλλά έχει άμεση σχέση με την πολιτική του Κράτους αναφορικά με τη διαχείριση των υδάτινων πόρων/αποθεμάτων, το υδατικό ισοζύγιο και τον εμπλουτισμό των υδροφόρων στρωμάτων.

Το Μάρτιο 2004, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ζήτησε από τον Υπουργό Γεωργίας όπως, με πρωτοβουλία του Υπουργείου Οικονομικών, αναληφθεί η από κοινού σφαιρική μελέτη του θέματος και ετοιμαστεί σχετική Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, για λήψη απόφασης.

Κατά τη συζήτηση του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών τον Ιούνιο 2004, αναφέρθηκε από τους εκπροσώπους των αρμόδιων Τμημάτων/Υπηρεσιών ότι το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων είχε υποβάλει τον Απρίλιο σχετική έκθεση προς το Υπουργείο Γεωργίας, ενώ το Γραφείο Προγραμματισμού είχε αναλάβει την ετοιμασία συνολικής μελέτης, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Ιουλίου 2004.

Μέρος Β

4.12.15 Στελέχωση και λειτουργία αρδευτικών έργων. Ο αριθμός του προσωπικού που απασχολείται σε ορισμένα έργα εξακολουθεί να είναι δυσανάλογα ψηλός, σε σύγκριση με άλλα έργα, καθώς και με τον αριθμό των καταναλωτών. Σύμφωνα με το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, το Τμήμα προχώρησε στη μείωση προσωπικού μετά από μελέτη στο αρδευτικό έργο Κοκκινοχωριών, παρόλο ότι το μηχανογραφημένο σύστημα τιμολόγησης νερού δεν έχει λειτουργήσει πλήρως, και θα συνεχίσει να παρακολουθεί το θέμα.

4.12.16 Απολογισμός έργων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν ετοιμάζονται τελικές εκθέσεις και απολογισμός για όλα τα έργα που εκτελούνται για λογαριασμό των διαφόρων Κοινοτικών Αρχών, Αρδευτικών Συνδέσμων κ.λπ., με αποτέλεσμα τη μη ενημέρωση τους για τις πραγματικές δαπάνες των έργων. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, έχουν δοθεί οδηγίες για την ετοιμασία των τελικών εκθέσεων και ενημέρωση των ενδιαφερόμενων Τοπικών Αρχών.

4.12.17 Αποθήκες και αποθηκευτικοί χώροι. Μεγάλα αποθέματα υλικών εξακολουθούν να βρίσκονται εκτεθειμένα σε μη περιφραγμένους αποθηκευτικούς χώρους. Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, η διαμόρφωση των χώρων των Κεντρικών Αποθηκών έχει ολοκληρωθεί και άρχισε η μεταφορά και συγκέντρωση των υλικών στους χώρους αυτούς.

4.12.18 Απασχόληση ωρομίσθιου προσωπικού για εκτέλεση δημοσιοϋπαλληλικών καθηκόντων. Αριθμός ωρομίσθιου προσωπικού εξακολουθεί να απασχολείται σε δημοσιοϋπαλληλικά καθήκοντα και να πληρώνεται από τα Κονδύλια των διαφόρων έργων, σε αντίθεση με τους υφιστάμενους Κανονισμούς. Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, έχει ζητηθεί από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού όπως διαθέσει μηνιαίο προσωπικό για εκτέλεση των συγκεκριμένων καθηκόντων, ώστε να καταστεί δυνατή η μετακίνηση των ωρομίσθιων υπαλλήλων σε θέσεις που προβλέπονται στους όρους απασχόλησης.

4.13 ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΩΣ

Μέρος Α

4.13.1 Ανόρυξη γεωτρήσεων. Κατά τη διάρκεια του έτους ανορύχθηκαν 93 γεωτρήσεις (55 από το Τμήμα και 38 από ιδιώτη διατρητή), συνολικού κόστους £720.274. Στο κόστος υπολογίζονται και οι απολαβές/υπερωρίες δέκα μόνιμων υπαλλήλων του Τμήματος, οι οποίοι ασχολούνται με την ανόρυξη γεωτρήσεων, καθώς και με την τεχνική επίβλεψη όλων των γεωτρητικών εργασιών. Οι 38 γεωτρήσεις που ανορύχθηκαν από τον ιδιώτη διατρητή, κατόπι προσφορών, κόστισαν στο Τμήμα £143.028. Σύμφωνα με το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, στο συνολικό κόστος των 38 γεωτρήσεων που ανορύχθηκαν από την ιδιωτική εταιρεία πρέπει να προστεθεί, για σκοπούς σύγκρισης, το κόστος προμήθειας των σωλήνων θωράκισης και άλλων υλικών, το κόστος μεταφοράς, καθώς και το κόστος τεχνικής επίβλεψης των εργασιών αυτών. Τα ποσά αυτά περιλαμβάνονται στο ποσό των £720.274. Παρά τα πιο πάνω, το κόστος ανόρυξης των γεωτρήσεων που ανορύχθηκαν από το Τμήμα εξακολουθεί να είναι σημαντικά μεγαλύτερο από το κόστος αυτών που ανορύχθηκαν από τον ιδιώτη.

4.13.2 Αδράνεια κυβερνητικών γεωτρυπάνων. Με βάση τα στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα, τα 11 γεωτρυπάνια του Τμήματος (6 περιστροφικά και 5 κρουστικά) είχαν κατά τη διάρκεια του έτους κατά μέσο όρο παραγωγικό χρόνο 46% του συνολικού χρόνου, ενώ το υπόλοιπο 54% αντιπροσωπεύει αδράνεια που οφείλεται σε επισκευές (31%), λόγω της μεγάλης ηλικίας των γεωτρυπάνων, μετακομίσεις (4%), άδειες προσωπικού και δυσμενείς καιρικές συνθήκες (7%) και αναμονή υλικών και έκδοσης οδηγιών στους επιστάτες (12%), λόγω του ότι το Τμήμα διαθέτει μόνο ένα φορτηγό.

4.13.3 Κοστολόγηση γεωτρήσεων για λογαριασμό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Με σκοπό την οριστική τακτοποίηση των εκκρεμοτήτων σχετικά με την κοστολόγηση των γεωτρήσεων για λογαριασμό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, συστάθηκε κλιμάκιο από λειτουργούς του πιο πάνω Τμήματος και του Τμήματος Γεωλογικής Επισκοπήσεως, το οποίο μελέτησε όλες τις περιπτώσεις και υπέβαλε λεπτομερή έκθεση. Με βάση την έκθεση καθορίστηκε ο τρόπος τακτοποίησης των εκκρεμοτήτων και οι διαδικασίες που θα ακολουθούνται μελλοντικά σχετικά με την ανόρυξη και αξιοποίηση γεωτρήσεων. Το Υπουργείο Οικονομικών ενέκρινε τις πιο πάνω διαδικασίες στις 16.1.2004. Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων κατέβαλε, με έγκριση του Γραφείου Προγραμματισμού ημερομηνίας 13.5.2004, ποσό £249.702, σχετικά με 35 γεωτρήσεις που ανορύχθηκαν και αξιοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια.

Για την αποφυγή παρόμοιων προβλημάτων στο μέλλον, ζήτησα όπως, χωρίς άλλη καθυστέρηση, ολοκληρωθεί το κλειδωμά των 143 επιτυχών γεωτρήσεων, όπως καθορίζεται στην έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, και όπως, για κάθε νέα επιτυχή γεώτρηση που ανορύσσεται, εξασφαλίζεται βεβαίωση του Προϊσταμένου του Κλάδου ότι αυτή έχει κλειδωθεί.

4.14 ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

Μέρος Α

4.14.1 Μακροχρόνιες συμβάσεις ενοικίασης δασικής γης. Σύμφωνα με τους περί Δασών Νόμους του 1967 μέχρι 2001, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να παραχωρεί, να μισθώνει και γενικά να διαθέτει κρατική γη εντός κρατικών δασών. Από τις μακροχρόνιες συμβάσεις μίσθωσης κρατικής γης, έκτασης περίπου 529,3 εκταρίων, το Τμήμα εισέπραξε κατά το 2003 ποσό £487.421 (£421.736 το 2002, για έκταση γης 524,2 εκταρίων).

Βάσει του άρθρου 14(1)(κ) του πιο πάνω Νόμου, αποτελεί ευθύνη του Υπουργικού Συμβουλίου η έκδοση Κανονισμών που να ρυθμίζουν κάθε θέμα που αφορά σε εκμίσθωση δασικής γης. Μέχρι σήμερα δεν έχουν θεσπιστεί Κανονισμοί, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, να καθορίζουν με σαφήνεια τα κριτήρια, βάσει των οποίων η δασική γη θα ενοικιάζεται πάνω σε μακροχρόνια βάση.

Κατά την άποψη μου όλες οι μακροχρόνιες συμβάσεις θα πρέπει να επανεξεταστούν, για να διακριβωθεί κατά πόσο οι λόγοι για τους οποίους έγιναν τα συμβόλαια εξακολουθούν να υφίστανται και κατά πόσο έχουν αθετηθεί ουσιώδεις όροι των συμβολαίων.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, το Τμήμα ετοίμασε Κανονισμούς με βάση το άρθρο 14(1) του περί Δασών Νόμου, οι οποίοι έτυχαν νομοτεχνικού ελέγχου από το Γενικό Εισαγγελέα, αλλά δεν έχουν προωθηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση, γιατί εξετάζεται θέμα καθορισμού ενιαίου, ομοιόμορφου και κοινά αποδεκτού τρόπου καθορισμού του ύψους των ενοικίων, τόσο για την κρατική γη (χαλίτικη) όσο και για τη δασική που χρησιμοποιείται για γεωργοκτηνοτροφικούς σκοπούς. Ο Διευθυντής του Τμήματος ζήτησε από τους Περιφερειακούς Δασικούς Λειτουργούς όπως εξετάσουν όλες τις μακροχρόνιες συμβάσεις που εμπίπτουν στην περιφέρεια τους, ώστε να εξακριβωθεί κατά πόσο οι αρχικοί ουσιώδεις όροι των συμβάσεων ισχύουν και δεν έχουν αθετηθεί.

4.14.2 Άδειες χρήσης δασικής γης. Από τις άδειες χρήσης δασικής γης, έκτασης περίπου 962 εκταρίων, το Τμήμα εισέπραξε για το 2003 ποσό £55.035 (£74.609 το 2002, για έκταση γης 961,1 εκταρίων). Με τις άδειες χρήσης παραχωρείται δασική γη για γεωργικούς σκοπούς.

Σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι:

- Οι γεωργοί εκμεταλλεύονται έκταση μεγαλύτερη ή μικρότερη από εκείνη που προνοείται στις σχετικές άδειες, λόγω του ότι δεν υπάρχουν λεπτομερή σχέδια και χάρτες δασικής γης που να καθορίζουν τα σύνορα των τεμαχίων που ενοικιάζονται.
- Αρκετοί ενοικιαστές, σε αντίθεση με τους όρους των αδειών, υπενοικιάζουν τη γη, έναντι ψηλών ενοικίων.
- Οι υφιστάμενοι Κανονισμοί, οι οποίοι εκδόθηκαν βάσει του άρθρου 14 του περί Δασών Νόμου, δεν καλύπτουν την παραχώρηση αδειών χρήσης δασικής γης. Ως αποτέλεσμα, δεν εφαρμόζονται ομοιόμορφα κριτήρια και προϋποθέσεις για την παραχώρηση αδειών, με συνέπεια την άνιση μεταχείριση των ενδιαφερόμενων. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι παραχωρούνται στα ίδια άτομα τεμάχια για πολλά χρόνια.

Επίσης, το άρθρο 32 των Κανονισμών για τα τέλη αδειών δίνει εξουσία στο Διευθυντή του Τμήματος για τον καθορισμό των καταβλητέων τελών και την παραχώρηση αδειών χρήσης «... λαμβανομένων υπ' όψιν των κρατουςών εις την αγοράν τιμών ...». Τα επιβαλλόμενα τέλη δεν πληρούν την πρόνοια αυτή και στερούν το Δημόσιο από σημαντικά έσοδα.

Εισηγήθηκα όπως:

- Θεσπιστούν Κανονισμοί που να ρυθμίζουν τις άδειες χρήσης δασικής γης και τα καταβλητέα τέλη.
- Αναθεωρηθούν τα τέλη, ώστε να συνάδουν με τα τέλη που αφορούν σε κρατική γη, όπως προνοούν οι αντίστοιχοι Κανονισμοί του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου.
- Χαρτογραφηθούν οι περιοχές για τη δημιουργία Δασικού Κτηματολογίου, ώστε να καθορίζονται τα σύνορα της ενοικιαζόμενης γης.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 57.869, ημερ. 14.5.2003, ενέκρινε τόσο το τροποποιητικό νομοσχέδιο του περί Δασών Νόμου, όσο και τους τροποποιητικούς Κανονισμούς, και ότι αναμενόταν η κατάθεση τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Οκτώβριο 2003. Η Νομική Υπηρεσία όμως διαπίστωσε ότι το εν λόγω νομοσχέδιο χρειάζεται επαναδιατύπωση και ανέλαβε την επανεξέτασή του.

Όσον αφορά στα τέλη ενοικίασης γης, αυτά έχουν αναθεωρηθεί με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 51.083, ημερ. 20.1.2000. Τα τέλη αυτά έπρεπε να αναθεωρηθούν, με βάση την ίδια απόφαση, την 1.1.2004, ώστε να συνάδουν με τα τέλη ενοικίασης άλλης κρατικής γης και τις επικρατούσες στην αγορά τιμές. Σε αναμονή της απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων, η οποία συζητά θέμα μείωσης της τιμής των ενοικίων της δασικής γης που χρησιμοποιείται για γεωργικούς και κτηνοτροφικούς σκοπούς, έχει ανασταλεί προσωρινά η είσπραξη των τελών. Το θέμα επανεξετάζεται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το Τμήμα Δασών, σε συνεργασία με το Γενικό Εισαγγελέα, για καθορισμό ενιαίου, ομοιόμορφου και κοινά αποδεκτού τρόπου υπολογισμού του ύψους των ενοικίων, τόσο για την κρατική όσο και τη δασική γη που χρησιμοποιείται για γεωργικούς και κτηνοτροφικούς σκοπούς.

Σχετικά με τη χαρτογράφηση και την ετοιμασία Δασικού Κτηματολογίου στην περιοχή Κοκκινοχωριών, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι αυτή έχει συμπληρωθεί για το δάσος Σωτήρας και συνεχίζεται για το δάσος Ξυλοφάγου. Η όλη εργασία προβλέπεται να ολοκληρωθεί σε 4 χρόνια, οπότε τα σύνορα και η ακριβής έκταση κάθε ενοικιαζόμενης δασικής γης θα καθορίζονται με ακρίβεια και σαφήνεια.

4.15 ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Μέρος Β

- **Καθυστερημένα έσοδα.** Η αξία των σπόρων που πωλούνται στους γεωργούς μέσω της Κεντρικής Συνεργατικής Τράπεζας, η οποία περιλαμβάνεται ετήσια στα καθυστερημένα έσοδα της 31ης Δεκεμβρίου, εισπράττεται, με τόκο, στις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους, με βάση σχετική συμφωνία, με επιτόκιο κατά 2% χαμηλότερο από το εκάστοτε βασικό επιτόκιο της τράπεζας που ισχύει από 1^η Ιανουαρίου μέχρι τις 30 Ιουνίου, όταν θα γίνει η πληρωμή. Για το 2003 η αξία αυτή ήταν £1.456.518.

Τα καθυστερημένα έσοδα περιλαμβάνουν επίσης ποσό £44.579, το οποίο οφείλεται από το 1995 από δύο προσφοροδότες, σχετικά με πώληση γεωργικών προϊόντων. Η μια περίπτωση εκδικάστηκε και η Νομική Υπηρεσία μελετά τρόπους για την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού, ενώ η άλλη βρίσκεται ενώπιον της ίδιας Υπηρεσίας για τα περαιτέρω.

4.16 ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΔΑΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.16.1 Σχέδια Αναδασμού-Αξιολόγηση/Αξιοποίηση. Μέχρι το 2003 συμπληρώθηκαν 55 αρδευόμενα σχέδια και 6 σχέδια ξηρικής καλλιέργειας, συνολικής έκτασης 14537 εκταρίων. Παράλληλα βρίσκονται σε εξέλιξη 20 νέα σχέδια αναδασμού και υπό μελέτη άλλα 53, συνολικής υπολογιζόμενης έκτασης 19977 εκταρίων.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των σχεδίων που συμπληρώθηκαν κρίνονται ικανοποιητικά και στόχος είναι η συνέχιση και επέκταση τους, λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικούς και άλλους σκοπούς.

4.16.2 Έργα Κοινής Συνεισφοράς - Εφαρμογή Σχεδίων Αναδασμού. Από τη συνολική πρόνοια των £1.000.000, κάτω από το Άρθρο 882 «Εφαρμογή Σχεδίων Αναδασμού» του Κεφ. 12.09.3 «Τμήμα Αναδασμού», η οποία αποτελεί την κυβερνητική συνεισφορά έναντι της δαπάνης για την εφαρμογή σχεδίων αναδασμού, δαπανήθηκε για το 2003 ποσό £950.200 ή ποσοστό 95,02%.

4.16.3 Επιχορήγηση τόκων. Ο γενικός λογαριασμός καταθέσεων για την εξυπηρέτηση των δανείων επιβαρύνθηκε μέχρι 31.12.03 με ποσό £985.094, ως επιπλέον διαφορά μεταξύ των τόκων που εισπράχθηκαν και εκείνων που καταβλήθηκαν.

Στην κρατική χορηγία τόκων περιλαμβάνεται ποσό £159.055, το οποίο αντιπροσωπεύει δόσεις δανείων που καταβλήθηκαν στους Δανειστικούς Επιτρόπους και, με έγκριση του Γραφείου Προγραμματισμού, επιβάρυνε τον Κρατικό Προϋπολογισμό, μέχρι να καταστεί δυνατή η είσπραξη του από τους ιδιοκτήτες γης.

4.16.4 Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Το σύνολο των οφειλόμενων δόσεων από τους ιδιοκτήτες γης στις 31.12.03 ήταν £740.238 (£791.910 το 2002) και αντιπροσωπεύουν κεφάλαιο £507.735 και τόκους £232.503. Εισηγήθηκα όπως ληφθούν μέτρα για τακτοποίηση όλων των καθυστερήσεων.

4.17 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.17.1 Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.03 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £133.873 και περιλαμβάνουν ποσό £101.439, το οποίο οφείλεται από εταιρεία που βρίσκεται υπό εκκαθάριση. Η Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης εξέφρασε επιφυλάξεις κατά πόσο θα υπάρξουν οποιαδήποτε πλεονάσματα στην υπό εκκαθάριση εταιρεία, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της Υπηρεσίας. Το υπόλοιπο ποσό αντιπροσωπεύει οφειλές δικαιωμάτων και προστίμων από εταιρείες, για τις οποίες έχει κινηθεί η διαδικασία ποινικής δίωξης.

4.17.2 Δικαιώματα για την εξόρυξη λατομικών υλικών. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στην Υπηρεσία, από 1.8.1990 μέχρι 31.12.03 εισπράχθηκε συνολικό ποσό £14.918.246, από το

οποίο £11.188.688, που αποτελούν το 75% των εισπράξεων, καταβλήθηκαν στις Κοινότητες που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα, ως αποζημίωση για την οχληρία που προκαλείται από τη λειτουργία των λατομείων. Το υπόλοιπο ποσό των £3.729.558, που αποτελεί το 25% των εισπράξεων, κατατέθηκε στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Μέχρι 31.12.03 διατέθηκαν συνολικά £3.933.130 για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

4.17.3 Λατομείο Μοσφιλωτής. Από προκαταρκτική διερεύνηση καταγγελίας, η οποία διαβιβάστηκε στην Υπηρεσία μου μέσω της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών, διαφάνηκε ότι το περιβαλλοντικό τέλος που κατέβαλε το πιο πάνω λατομείο ήταν μειωμένο, σε σύγκριση με τις ποσότητες που φαίνεται να εξορύχθηκαν. Για περαιτέρω διερεύνηση, ζήτησα τις υπηρεσίες τοπογράφου/μηχανικού, μέσω του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου.

Ο αρχικός έλεγχος του τοπογράφου κατέληξε στο ότι η ποσότητα των υλικών που εξορύχθηκαν ήταν πολύ μεγαλύτερη από αυτή για την οποία πληρώθηκε περιβαλλοντικό τέλος. Ωστόσο, μετά από αμφισβήτηση από τη διεύθυνση του λατομείου της μεθολογίας του τοπογράφου, ο τελευταίος προέβη σε επανέλεγχο, από τον οποίο προέκυψε σημαντική μείωση της διαφοράς μεταξύ της ποσότητας που εξορύχθηκε και αυτής για την οποία πληρώθηκαν τέλη.

Επειδή η ποσότητα που εξορύχθηκε υπολογίστηκε σε κυβικά μέτρα, ενώ αυτή που πληρώθηκε είναι σε τόνους, ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μεταλλείων ζήτησε στις 9.8.2004 από τη διεύθυνση του λατομείου όπως, στην παρουσία του, προχωρήσει στην εφαρμογή κοινά αποδεκτής μεθόδου, για τον ακριβέστερο δυνατόν υπολογισμό και εκτίμηση των ειδικών βαρών που θα χρησιμοποιηθούν για τη μετατροπή των όγκων σε βάρος, για τελικό υπολογισμό και τακτοποίηση πιθανών πρόσθετων οφειλών του λατομείου προς το Δημόσιο.

4.17.4 Λατομικά υλικά. Ως αποτέλεσμα του διαχειριστικού ελέγχου που έγινε από την Υπηρεσία μου το 1995 για τα λατομικά υλικά, η Υπηρεσία Μεταλλείων έχει εφαρμόσει τις περισσότερες από τις εισηγήσεις που περιλαμβάνονται στην έκθεση του πιο πάνω ελέγχου, με αποτέλεσμα να σημειωθεί συγκριτικά σημαντική βελτίωση στην ποιότητα των υλικών που διατίθενται στην αγορά. Παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε όμως, εξακολουθεί να διοχετεύονται στην αγορά ακατάλληλα υλικά, κυρίως λόγω του ότι:

- (i) Ο έλεγχος στις σκυροθραυστικές μονάδες διενεργείται δειγματοληπτικά μόνο από το Κράτος και τα αποτελέσματα των δειγματοληψιών παρουσιάζονται στην Υπηρεσία Μεταλλείων για λήψη μέτρων, όταν τα υλικά έχουν ήδη διοχετευθεί στην αγορά.

Συναφώς αναφέρεται ότι από την 1.5.2004, με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τέθηκαν σε ισχύ οι περί των βασικών απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν καθορισμένες κατηγορίες προϊόντων Νόμοι αρ.30(I)2002 και 20(I)2003 και οι περί των βασικών απαιτήσεων για προϊόντα δομικών κατασκευών Κανονισμοί (ΚΔΠ 832/2003) και ως Αρμόδια Αρχή για τον έλεγχο των λατομικών υλικών καθορίστηκε το Υπουργείο Εσωτερικών. Η διαδικασία ελέγχου εφαρμογής των πιο πάνω Νόμων και Κανονισμών συζητείται.

- (ii) Ανάλογα με τη χρήση που θα έχει κάθε υλικό, π.χ. η άμμος που χρησιμοποιείται στο σκυρόδεμα/ασφαλικό/σουβά έχει διαφορετικό κυπριακό πρότυπο και επομένως πρέπει να εμποδίζεται η χρήση του για σκοπό άλλο από αυτό για τον οποίο προορίζεται σύμφωνα με το πρότυπο, γεγονός που επιβάλλει τον έλεγχο και στους χώρους χρήσης των εν λόγω υλικών.

- (iii) Οι μηχανικοί επίβλεψης των έργων θα πρέπει να διενεργούν τους δικούς τους ελέγχους στην αλυσίδα της παραγωγής του σκυροδέματος και των ασφαλικών, επιβάλλοντας σχετικές αποτρεπτικές ρήτρες στους παραγωγούς – προμηθευτές των υλικών.

4.18 ΤΜΗΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

4.18.1 Σχέδιο ασφάλισης αλιευτικών σκαφών. Η ανάγκη δημιουργίας προϋποθέσεων φερεγγυότητας των επαγγελματιών ψαράδων και η επιβαλλόμενη ασφαλιστική κάλυψη έναντι των θαλάσσιων κινδύνων επέβαλαν την εισαγωγή του σχεδίου, το οποίο λειτουργεί από τον Απρίλιο 1976, υπό την ευθύνη του Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών.

Το σχέδιο καλύπτει υποχρεωτικά όλους τους εκτοπισμένους επαγγελματίες ψαράδες, οι οποίοι, για την επαναδραστηριοποίηση τους, εξασφάλισαν δάνειο από τους Δανειστικούς Επιτρόπους, ενώ αναφορικά με τους υπόλοιπους επαγγελματίες ψαράδες, καλύπτει αυτούς που θα ασφαλίσουν τα σκάφη τους πάνω σε εθελοντική βάση.

Από τα στοιχεία που τηρούνται στο Τμήμα, προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια του έτους εκδόθηκαν 565 επαγγελματικές άδειες αλιείας διαφόρων κατηγοριών, ενώ καταβλήθηκαν ασφάλιστρα μόνο για 79 σκάφη. Σημαντικός αριθμός ψαράδων δεν είχαν ασφαλίσει τα αλιευτικά τους σκάφη, παρόλο που είχαν υποχρέωση να πράξουν τούτο.

Για τη λειτουργία του σχεδίου στα αρχικά στάδια της εφαρμογής του, η Κυβέρνηση διέθεσε, μέσω του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως κατά τα έτη 1975-1978, συνολικό ποσό ύψους £4.300.

Οι εισπράξεις του έτους ανήλθαν σε £8.147 και οι πληρωμές σε £13.109, περιορίζοντας το αποθεματικό του σχεδίου στις 31.12.2003 σε £62.245 (£67.204 το 2002). Το ποσό αυτό κρίνεται ανεπαρκές για να καλύψει τυχόν αυξημένες απαιτήσεις, με αποτέλεσμα η βιωσιμότητα του να τίθεται υπό αμφισβήτηση.

Με την απόφαση του αρ. 34.563 ημερ. 29.11.1990, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη συνέχιση της λειτουργίας του σχεδίου και εξουσιοδότησε διυπουργική επιτροπή όπως προβαίνει, όταν τούτο κρίνεται αναγκαίο, σε αναθεώρηση των όρων του ασφαλιστικού συμβολαίου, περιλαμβανομένων του ανώτατου ορίου ασφαλιστικής κάλυψης και του ποσοστού ασφαλίστων, για σκοπούς κατοχύρωσης της λειτουργικότητας του.

Για βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του σχεδίου, εισηγήθηκα τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

- Αύξηση των ασφαλίστων.
- Υποχρεωτική ένταξη στο σχέδιο όλων των επαγγελματιών ψαράδων, εκτοπισμένων και μη.
- Η ασφαλιστική κάλυψη να είναι συνεχής, εκτός εάν συντρέχουν σοβαροί λόγοι διακοπής.
- Χωρίς ασφαλιστική κάλυψη να μην εκδίδονται επαγγελματικές άδειες αλιείας.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι το Τμήμα μελετά τις εισηγήσεις μου σε συνάρτηση με τον περί Ελέγχου Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμο.

4.18.2 Προσφορά για την προμήθεια ενός συστήματος παρακολούθησης αλιευτικών σκαφών μέσω δορυφόρου. Τον Αύγουστο 2002 υποβλήθηκε στο Συμβούλιο Προσφορών η έκθεση αξιολόγησης, με εισήγηση για κατακύρωση της προσφοράς στο χαμηλότερο προσφοροδότη, έναντι 407.022 αμερικανικών δολαρίων. Στο πιο πάνω ποσό περιλαμβάνονταν ο εξοπλισμός, ενώ για την 5-ετή συντήρηση/υποστήριξη του συστήματος γινόταν εισήγηση για διαπραγμάτευση με τον επιτυχόντα προσφοροδότη.

Από διερεύνηση της Υπηρεσίας μου διαπιστώθηκε ότι κατά την αξιολόγηση των προσφορών δεν είχαν ακολουθηθεί οι όροι του διαγωνισμού και ότι η προσφορά που συστηνόταν για κατακύρωση ήταν εκτός προδιαγραφών. Το Συμβούλιο Προσφορών, στο οποίο είχαν εκφραστεί οι απόψεις μου, αποφάσισε το διορισμό ad-hoc επιτροπής για μελέτη του θέματος και υποβολή έκθεσης. Με βάση την έκθεση της ad-hoc επιτροπής, στην οποία καταγράφονταν σειρά από ουσιώδη λάθη/ παραλείψεις/παρατυπίες στο στάδιο της ετοιμασίας και αξιολόγησης των προσφορών, το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε το Νοέμβριο 2002 την ακύρωση του διαγωνισμού.

Ακολούθως ζητήθηκε νέα προσφορά – με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης – από τους 4 προσφοροδότες που είχαν λάβει μέρος στο διαγωνισμό που ακυρώθηκε. Η προσφορά κατακυρώθηκε το Σεπτέμβριο 2003 (στον ίδιο προσφοροδότη, με τον ίδιο εξοπλισμό), έναντι 266.346 αμερικανικών δολαρίων, δηλαδή κατά 140.676 αμερικάνικα δολάρια φθηνότερα της προηγούμενης προσφοράς. Επίσης, κατακυρώθηκε ταυτόχρονα και η προσφορά για την 5-ετή συντήρηση/υποστήριξη του συστήματος, έναντι 75.700 αμερικανικών δολαρίων.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών έχει έντονη άποψη ότι, λόγω της καθαρά τεχνικής φύσης και του εξειδικευμένου του θέματος, ουσιαστική συμμετοχή στην ετοιμασία των όρων προσφοράς, καθώς και στην αξιολόγηση της, είχαν λειτουργοί της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, των οποίων είχε ζητηθεί η βοήθεια.

4.19 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΕΩΣ

4.20 ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Μέρος Α

4.20.1 Αναπληρωματικοί διορισμοί. Δυνάμει των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών του 1989 έως 2003, Κανονισμός 14, όταν κενώνεται θέση στην Αστυνομία για οποιοδήποτε λόγο ή όταν ο κάτοχος της απουσιάζει με άδεια ή τελεί σε ανικανότητα, ο Αρχηγός μπορεί να διορίσει για περιορισμένη χρονική περίοδο, που σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δυο χρόνια, άλλο μέλος της Δύναμης για να ενεργεί αναπληρωματικά στη θέση αυτή. Παρατηρήθηκε ότι στις 31.12.2003, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του πιο πάνω Κανονισμού, 178 μέλη της Δύναμης εξακολουθούν να υπηρετούν σε θέση αναπληρωτή, πέραν της καθορισμένης χρονικής περιόδου των δύο χρόνων. Σε 25 μάλιστα περιπτώσεις, τα άτομα υπηρετούσαν για συνεχή περίοδο πέραν των 20 ετών.

Όπως πληροφορήθηκα, θα καταβληθούν προσπάθειες για διόρθωση της κατάστασης, ενόψει και της ψήφισης των περί Αστυνομίας Γενικών (Τροποποιητικών) Κανονισμών στις 8.4.2004, Κ.Δ.Π. 213/2004, όπου ο Κανονισμός 14 απαγορεύει τον επαναδιορισμό σε αναπληρωματική θέση του ίδιου ατόμου για περίοδο πέραν των δύο ετών.

Αναφορικά με την καταβολή επιδόματος αναπληρωματικού διορισμού, παρατηρήθηκε ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών, όπως αυτοί τροποποιήθηκαν, δικαιούχοι του πιο πάνω επιδόματος, το οποίο ισούται με το ποσό μιας ετήσιας προσαύξησης της κλίμακας στην οποία διορίζονται αναπληρωματικά, είναι μόνο τα μέλη της Αστυνομίας που έχουν διοριστεί να ενεργούν αναπληρωματικά πριν από τις 3.3.1989. Διαπιστώθηκε όμως ότι επίδομα καταβάλλεται σε όλα τα μέλη που διορίστηκαν αναπληρωματικά πριν και μετά τις 3.3.1989, αλλά, κατόπιν οδηγιών του Αρχηγού Αστυνομίας,

λόγω μη ύπαρξης διαθέσιμων πιστώσεων στο σχετικό Άρθρο του Προϋπολογισμού, στα μέλη που διορίστηκαν μετά τις 3.3.1989 καταβάλλεται, περιστασιακά, μειωμένο επίδομα. Υπέδειξα ότι η κατά περίπτωση καταβολή μέρους ή όλου του επιδόματος αναπληρωματικού διορισμού σε μέλη της Δύναμης που διορίστηκαν αναπληρωματικά μετά τις 3.3.1989, αναλόγως των διαθέσιμων πιστώσεων, δεν προνοείται στους σχετικούς Κανονισμούς.

4.20.2 Κατ' αποκοπή επιδόματα σε υπαλλήλους για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας τους. Ο Κανονισμός 17(3)(β) των περί Αστυνομίας (Γενικών) Κανονισμών του 1989 έως 2004 αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι σε μέλος της Αστυνομίας που εκτελεί σταθερά υπερωρίες καταβάλλεται κατ' αποκοπή επίδομα, το ύψος του οποίου καθορίζεται από τους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και Οικονομικών. Παρατήρησα ότι δεν καθορίζεται με σαφήνεια στους πιο πάνω Κανονισμούς κάτω από ποιες προϋποθέσεις θεωρείται ότι μέλος της Αστυνομίας εκτελεί σταθερά υπερωρίες, έτσι ώστε να δικαιούται το πιο πάνω επίδομα.

Ο αρμόδιος Υπουργός με πληροφόρησε ότι θα γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες για τροποποίηση των Κανονισμών, ώστε να καθορίζονται οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες μέλη της Αστυνομίας θα εργάζονται υπερωριακά.

Συναφώς αναφέρεται ότι η δαπάνη για κατ' αποκοπή επιδόματα σε υπαλλήλους για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας τους μειώθηκε το 2003 στις £92.178, σε σύγκριση με £98.870 το 2002, λόγω μείωσης των μελών της φρουράς αξιωματούχων του Κράτους, ενώ για το 2004 αναμένεται ότι η δαπάνη θα είναι πολύ μεγαλύτερη από αυτή του 2003, ενόψει της αναθεώρησης του ύψους του επιδόματος κατά το 2004, με αναδρομική όμως ισχύ από 1.1.2003.

4.20.3 Υπερωριακή απασχόληση. Στα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης καταβλήθηκαν τα πιο κάτω ποσά για υπερωριακή απασχόληση κατά τα έτη 1997-2003.

1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
£εκ.	£εκ.	£εκ.	£εκ.	£εκ.	£εκ.	£εκ.
1,33	0,88	1,10	1,24	1,42	1,84	3,16

Το 2003 καταβλήθηκε σε μέλη της Αστυνομίας για υπερωριακή απασχόληση ποσό ύψους £3.157.788, σε σύγκριση με £1.841.890 το 2002. Η αύξηση ύψους £1.315.898 ή 71,44% που παρατηρείται στο ύψος της δαπάνης του 2003, σε σύγκριση με τη δαπάνη του 2002, οφείλεται κυρίως στα έκτακτα καθήκοντα των αστυνομικών, λόγω της διάνοιξης κατά το 2003 των οδοφραγμάτων, στα αυξημένα μέτρα ασφαλείας στις Πρεσβείες, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των αμερικανικών συμφερόντων λόγω του πολέμου στο Ιράκ, στην αυξημένη παρουσία των αστυνομικών στα γήπεδα, στα πρόσθετα μέτρα ασφαλείας στα αεροδρόμια και λιμάνια, καθώς και στην αστυνόμευση διάφορων συλλαλητηρίων και εκδηλώσεων διαμαρτυριών.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, σε συνεδρία του στις 14.10.98, αποφάσισε όπως μην πληρώνονται υπερωρίες και μην πιστώνονται τα μέλη με οποιεσδήποτε ώρες υπερωριακής απασχόλησης, χωρίς την προηγούμενη έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας, και όπως όλες οι υπερωρίες που έχουν συσσωρευθεί στις ατομικές κάρτες των μελών, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας, διαγραφούν.

Σύμφωνα με καταστάσεις που έχουν ετοιμαστεί από την Αστυνομία, το σύνολο των συσσωρευμένων υπερωριών, εγκεκριμένων και μη, για την περίοδο 1.6.93-31.12.2002 ανέρχεται σε £5,3 εκ.

Για περιορισμό των υπερωριών ο Αρχηγός Αστυνομίας, με εγκύκλια επιστολή του ημερ. 4.7.2003 έδωσε τις ακόλουθες οδηγίες:

(α) Όλα τα δελτία υπερωριών να συγκεντρωθούν στο Αρχηγείο Αστυνομίας μέχρι τις 13.7.2003 για έλεγχο από το Λογιστήριο του Αρχηγείου και να δημιουργηθούν νέα δελτία υπερωριών για καταχώριση μόνο των υπερωριών που έτυχαν της έγκρισης του Αρχηγού, αντίγραφο της οποίας πρέπει να επισυνάπτεται στα δελτία υπερωριών.

(β) Έναντι των υπερωριών που προέρχονται από εργασία που προσφέρθηκε σε δημόσιες αργίες ή για εμφάνιση μελών στα δικαστήρια ως μαρτύρων, θα παραχωρείται ανάλογος χρόνος ανάπαυσης αμέσως μετά την υπερωριακή απασχόληση και δεν θα καταχωρίζονται στα δελτία υπερωριών. Στις περιπτώσεις εμφάνισης μελών στα δικαστήρια, θα πρέπει να παρουσιάζεται βεβαίωση υπογραμμένη από τον αρμόδιο Εισαγγελέα, στην οποία να σημειώνεται η ημερομηνία και η ώρα εμφάνισης και αναχώρησης του μέλους στο δικαστήριο, καθώς και ο αριθμός της σχετικής υπόθεσης.

Επιπρόσθετα, σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 18.7.2003 στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, με συμμετοχή εκπροσώπων του πιο πάνω Τμήματος, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Αστυνομίας, συμφωνήθηκε ότι το ύψος του ποσού που θα πληρωθεί στους ενδιαφερόμενους για τις συσσωρευμένες υπερωρίες μέχρι τις 31.12.2002 θα τύχει διαπραγμάτευσης με το Σύνδεσμο Αστυνομίας Κύπρου. Επίσης, συμφωνήθηκε, χωρίς όμως να έχει επίσημα υιοθετηθεί για εφαρμογή, όπως από 1.1.2004 δημιουργηθούν νέα δελτία υπερωριών, τα οποία θα ισχύουν μόνο για τρεις μήνες και στο τέλος κάθε τριμήνου, αφού ελεγχθούν, θα παραμένουν στον τόπο εργασίας των δικαιούχων μέχρι το τέλος του επόμενου τριμήνου, με την προοπτική παραχώρησης ανάλογου χρόνου ανάπαυσης. Επιπρόσθετα, για ένα μέρος των υπερωριών, που θα καθοριστεί σε συνεννόηση με τα Υπουργεία Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και Οικονομικών, θα παραχωρείται υποχρεωτικά ανάλογος χρόνος ανάπαυσης, διαφορετικά θα χάνονται.

4.20.4 Εκτέλεση ποινικών ενταλμάτων. Τα εντάλματα που παραλήφθηκαν και εκτελέστηκαν από την Αστυνομία κατά τα τελευταία τρία έτη φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα:

	2003	2002	2001
Υπόλοιπο 1.1	75.508	63.118	49.338
Παραληφθέντα εντός του έτους	117.306	114.885	122.521
	192.814	178.003	171.859
Εκτελεσθέντα εντός του έτους	60.516	71.922	75.452
Ανεκτέλεστα	132.298	106.081	96.407
Επιστραφέντα στα Πρωτοκολλητεία	34.002	30.573	33.289
Υπόλοιπο 31.12	98.296	75.508	63.118

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, κατά το 2003 εκτελέστηκαν από την Αστυνομία 60516 ποινικά εντάλματα, σε σύγκριση με 71922 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε μείωση κατά 11406 εντάλματα ή 15,86%. Τα ανεκτέλεστα εντάλματα ήταν 132298, σε σύγκριση με 106081 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά 26217 εντάλματα ή 24,71%. Από τα ανεκτέλεστα εντάλματα, 34002 επιστράφηκαν το 2003 ανεκτέλεστα στους Πρωτοκολλητές των δικαστηρίων, αριθμός που θεωρείται υπερβολικά ψηλός, ενώ τα υπόλοιπα 98296 παρέμειναν στην Αστυνομία για εκτέλεση εντός του 2004.

Συναφώς αναφέρεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 18(1) του Μέρους IV του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155, το οποίο τροποποιήθηκε με τον περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικό) Νόμο αρ.185(I)/2003 και τέθηκε σε ισχύ από τις 19.12.2003, η χρηματική ποινή μέχρι ποσού £100 καθίσταται πληρωτέα αμέσως, εκτός αν το δικαστήριο διατάξει διαφορετικά. Η εφαρμογή του πιο πάνω Νόμου αναμένεται να συμβάλει στην απάμβλυνση του προβλήματος συσσώρευσης μεγάλου αριθμού ανεκτέλεστων ενταλμάτων.

4.20.5 Εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, με σκοπό τη μείωση των δικαστικών υποθέσεων και, κατ' επέκταση, των δικαστικών ενταλμάτων, εισηγήθηκα την εξώδικη ρύθμιση μεγάλου αριθμού τροχαίων αδικημάτων. Για το σκοπό αυτό ψηφίστηκε ο Νόμος 47(I)/97, ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή από 1.7.97. Με βάση τις πρόνοιες του Νόμου αυτού, κατά το 2003 εκδόθηκαν από την Αστυνομία 106207 εξώδικα εντάλματα, από σύνολο 107845 τροχαίων καταγγελιών, και επιβλήθηκε συνολικό ποσό προστίμων ύψους περίπου £3,4 εκ.

Από τα εντάλματα αυτά, κατά το 2003 τακτοποιήθηκαν 92007 και εισπράχθηκε το συνολικό ποσό των £2.936.686. Τα υπόλοιπα εντάλματα διαβιβάστηκαν στα δικαστήρια για ποινική δίωξη.

Με την πιο πάνω ρύθμιση, η εξοικονόμηση για το Δημόσιο, λαμβάνοντας υπόψη μόνο το κόστος ετοιμασίας του κατηγορητήριου και της εκτέλεσης εντάλματος, ξεπερνά τα £2,5 εκ. ετήσια. Σε περίπτωση που στο πιο πάνω ποσό προστεθεί και το κόστος των δικαστηρίων (καταγραφή υπόθεσης, εκδίκαση και έκδοση εντάλματος), τότε η εξοικονόμηση ανέρχεται σε πέρα από £4 εκ. ετήσια.

Λαμβάνοντας υπόψη την εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται με την εξώδικη ρύθμιση τροχαίων αδικημάτων, καθώς και το σημαντικό αριθμό κατηγορητήριων που ετοιμάζονταν από την Αστυνομία, εισηγήθηκα όπως η Αστυνομία, σε συνεργασία με τα εμπλεκόμενα Κυβερνητικά Τμήματα, μελετήσουν το ενδεχόμενο επέκτασης της εξώδικης ρύθμισης, ώστε να καλύψει και άλλες παραβάσεις.

Για το σκοπό αυτό εκδόθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 15.3.2002 διάταγμα (Κ.Δ.Π. 133/2002), σύμφωνα με το οποίο επεκτείνεται η εξώδικη ρύθμιση και για άλλα αδικήματα, όπως αγορά και κατοχή ζώου χωρίς πιστοποιητικό ιδιοκτησίας, κατασκευή ή τοποθέτηση κατασκευασμάτων στην παραλία χωρίς άδεια, ρύπανση δημόσιου δρόμου, πλανοδιοπώληση χωρίς άδεια και παράβαση ωραρίου κλεισίματος υποστατικών.

4.20.6 Προαφυπηρητική άδεια μελών Αστυνομίας. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, λόγω συσσώρευσης της άδειας, παρατηρείται το φαινόμενο μέλη της Αστυνομικής Δύναμης να αποχωρούν από την υπηρεσία 1 μέχρι 2 χρόνια πριν από την ημερομηνία αφυπηρέτησης

τους. Κατά τα έτη 1999-2003, η ετήσια δαπάνη για τις απολαβές των μελών που βρίσκονταν με προαφυπηρετική άδεια ήταν ως ακολούθως:

1999	2000	2001	2002	2003
£2,75 εκ.	£2,82 εκ.	£2,44 εκ.	£2,73 εκ.	£3,50 εκ.

Το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 14.10.98 αποφάσισε όπως παραχωρηθούν σταδιακά, με βάση σχετικό χρονοδιάγραμμα, οι άδειες απουσίας που βρίσκονται σε πίστη μελών της Αστυνομίας, με καθορισμό όμως, παράλληλα, ανώτατου ορίου συσσώρευσης τέτοιας άδειας.

Το ανώτατο όριο συσσώρευσης αδειών από τα μέλη της Δύναμης καθορίστηκε από τους περί Αστυνομίας (Γενικούς) Κανονισμούς του 2004 (Κ.Δ.Π. 213/2004) σε 100 και 83 ημέρες, σε περίπτωση εξαήμερης και πενθήμερης εβδομάδας εργασίας, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι ο Αρχηγός Αστυνομίας, με εγκύκλιο του ημερ. 25.2.2002, καθόρισε ότι το ανώτατο όριο συσσώρευσης άδειας απουσίας για όλα τα μέλη (εκτός των Ειδικών Αστυφυλάκων) θα ανερχόταν στις 90 μέρες, ενώ, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, η περίοδος συσσώρευσης θα προκαθαριζόταν από τον ίδιο.

Σημειώνεται ότι κατά το 2003 το ποσοστό της ληφθείσας ετήσιας άδειας, σε σχέση με τη δικαιούμενη των 42 ημερών, ανήλθε στο 90%.

Όπως μου έχει αναφερθεί από τον αρμόδιο Υπουργό, το πρόβλημα έχει απαμβλυνθεί σε κάποιο βαθμό με τη συνεχή αφυπηρέτηση μελών της Αστυνομίας που είχαν ήδη μεγάλη συσσώρευση άδειας. Επίσης δόθηκαν οδηγίες όπως παραχωρείται στα μέλη άδεια από την άδεια απουσίας που έχουν σε πίστη τους, εφόσον οι ανάγκες το επιτρέπουν, με σκοπό τη σταδιακή μείωση της.

4.20.7 Ειδικοί Αστυφύλακες. Σύμφωνα με το άρθρο 30 του περί Αστυνομίας Νόμου, από το 1992 μέχρι το 2003 προσλήφθηκαν 558 νέοι Ειδικοί Αστυφύλακες, αυξάνοντας τον ολικό αριθμό τους σε 588.

Στους Ειδικούς Αστυφύλακες περιλαμβάνονται 37 άτομα που είναι υπεύθυνα για τη φρούρηση των εγκαταστάσεων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, 40 άτομα για τη φρούρηση των εγκαταστάσεων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, 15 άτομα για τη φρούρηση των εγκαταστάσεων του Κυπριακού Διυλιστηρίου και 10 άτομα για τη φρούρηση των εγκαταστάσεων του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, η αντιμισθία των οποίων καταβάλλεται από τις πιο πάνω Αρχές στην Κυβέρνηση. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνονται 14 και 12 άτομα που είναι υπεύθυνα για τη φρούρηση των Υπουργείων Εξωτερικών και Οικονομικών, αντίστοιχα, καθώς επίσης και 40 άτομα στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, για τη στελέχωση των σημείων ελέγχου για τη χρήση ακτινολογικού εξοπλισμού και αψίδων στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου.

Κατά το 2003 προσλήφθηκαν 122 Ειδικοί Αστυφύλακες. Η πρόσληψη τους αποσκοπούσε στην αντικατάσταση 79 Ειδικών Αστυφυλάκων, οι οποίοι προσλήφθηκαν το 2003 στην Αστυνομία ως Αστυφύλακες ή αποχώρησαν από την υπηρεσία, και στην πλήρωση κενών θέσεων με το διορισμό 43 νέων.

Ο όροι υπηρεσίας των Ειδικών Αστυφυλάκων ρυθμίστηκαν νομοθετικά με την ψήφιση των περί Ειδικών Αστυνομικών (Διαδικασία Διορισμού και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών του 2004 (Κ.Δ.Π. 216/2004), η έγκριση των οποίων εκκρεμούσε ενώπιον της Βουλής από τις 27.5.99.

4.20.8 Αστυνομικές κατοικίες. Οι αστυνομικές κατοικίες, παγκύπρια, ανέρχονται στις 181 και χρησιμοποιούνται ως ακολούθως:

- 56 κατοικίες χρησιμοποιούνται από μέλη της Αστυνομίας που συνεχίζουν να υπηρετούν.
- 4 κατοικίες κατακρατούνται παράνομα από μέλη της Αστυνομίας που αφυπηρέτησαν.
- 48 κατοικίες χρησιμοποιούνται υπηρεσιακά.
- 1 κατοικία διαμορφώνεται σε Μουσείο Αστυνομίας.
- 3 κατοικίες παραχωρήθηκαν προσωρινά για στέγαση των Ιατρικών Υπηρεσιών Κοφίνου.
- 1 κατοικία στον Άγιο Νικόλαο Πάφου παραχωρήθηκε στο Τμήμα Δασών.
- 1 κατοικία παραχωρήθηκε στην Αθλητική Ένωση Πάφου.
- 1 κατοικία στις Πλάτρες χρησιμοποιείται ως εξοχική κατοικία για μέλη της Αστυνομικής Διεύθυνσης της Επαρχίας Λεμεσού.
- 66 κατοικίες παραμένουν κενές.

Όπως πληροφορούμαι, κατά το 2003 δεν έγινε καμιά δαπάνη για τη συντήρηση των αστυνομικών κατοικιών, οι οποίες κατοικούνται από ενεργά μέλη της Αστυνομίας ή από μέλη που αφυπηρέτησαν, εκτός από τη δαπάνη για το καθαρίσμα των αποχετευτικών γραμμών, μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 2003, ενώ για τις υπόλοιπες αστυνομικές κατοικίες διενεργήθηκε δαπάνη ύψους £120.202. Τα έσοδα από ενοίκια και από την εξοικονόμηση επιδομάτων ενοικίου ήταν περίπου £26.255.

Το Υπουργικό Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 14.10.98 αποφάσισε την πιο ορθολογιστική χρησιμοποίηση των αστυνομικών κατοικιών και υπέδειξε την ανάγκη για ισοσκελισμό των εισπράξεων από ενοίκια και των δαπανών για τη συντήρησή τους. Στις 19.2.99, σε σχετική συνεδρία στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αποφασίστηκε ότι δεν ενδείκνυται η αύξηση του ενοικίου, δεδομένου ότι οι 112 κατοικίες στην περιοχή του Αρχηγείου Αστυνομίας πρόκειται να κατεδαφιστούν. Σύμφωνα με εκτίμηση του Τμήματος Δημοσίων Έργων, το κόστος για την κατεδάφιση κάθε κατοικίας ανέρχεται στις £1.000.

Όπως πληροφορούμαι, κατά το 2003 δεν έχει παραχωρηθεί καμιά κατοικία σε νέους ενοίκους. Επίσης, σχετικά με τις τέσσερις κατοικίες που κατακρατούνται παράνομα, για τη μία έχει καταχωριστεί αγωγή στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, για άλλη μία υπάρχει απόφαση του δικαστηρίου όπως αυτή παραδοθεί μέχρι την 1.9.2004 και για τις υπόλοιπες δύο περιπτώσεις, όπου τα μέλη της Αστυνομίας δεν συμμορφώθηκαν με τις αποφάσεις του δικαστηρίου για την παράδοση των κατοικιών, ο Αρχηγός Αστυνομίας, με επιστολή του ημερ. 27.5.2004, ζήτησε από το Γενικό Εισαγγελέα την έκδοση διατάγματος ανάκτησης περιουσίας.

Όπως με πληροφόρησε ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, έχει αποφασιστεί η κατεδάφιση των 96 αστυνομικών κατοικιών του οικισμού Λοχιών και Αστυφυλάκων στην Αθαλάσσα και για το σκοπό αυτό έχει παραχωρηθεί το ποσό των £21.000 προς τον Επαρχιακό Μηχανικό του Τμήματος Δημοσίων Έργων Λευκωσίας για να προβεί στην κατεδάφιση 21

κατοικιών εντός του 2004, ως πρώτη φάση. Επίσης με πληροφόρησε ότι έχει αποφασιστεί η κατεδάφιση 12 αστυνομικών κατοικιών στην Πάφο, όπου θα ανεγερθεί η νέα Αστυνομική Διεύθυνση και τα Κρατητήρια Πάφου. Όσον αφορά στην αστυνομική κατοικία, για την οποία υπήρχε απόφαση του δικαστηρίου όπως αυτή παραδοθεί μέχρι την 1.9.2004, ο αρμόδιος Υπουργός ανέφερε ότι έχει ζητηθεί από το Γενικό Εισαγγελέα η έκδοση διατάγματος ανάκτησης περιουσίας.

4.20.9 Αστυνόμευση ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων. Αναφορικά με την κάλυψη της δαπάνης των υπερωριών για την αστυνόμευση των ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 56.430, ημερ. 12.9.2002, αποφάσισε ότι η αστυνόμευση των ποδοσφαιρικών αγώνων που διεξάγονται στην Κύπρο θα αποτελεί ευθύνη του Κράτους. Επίσης, σύμφωνα με την προηγούμενη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 54.411, ημερ. 10.10.2001, στους ετήσιους Προϋπολογισμούς του Κ.Ο.Α. περιλαμβάνεται πρόνοια ύψους £400.000 για κάλυψη της δαπάνης για την αστυνόμευση των αγώνων.

Η δαπάνη για υπερωρίες για την αστυνόμευση ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων για το 2003, η οποία χρεώθηκε στο σχετικό Κονδύλι της Αστυνομίας, ανήλθε στις £1.040.354 (2002: £814.065) και περιλαμβάνει ποσό ύψους £156.478, που αφορά σε υπερωριακή απασχόληση του 2002. Σημειώνεται ότι το 2003 ο Κ.Ο.Α. κατέβαλε στην Αστυνομία το ποσό των £400.000, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 54.411, ημερ. 10.10.2001, ενώ εκκρεμεί ακόμη η καταβολή ποσού ύψους £357.659, το οποίο αφορά σε υπερωριακή απασχόληση μελών της Αστυνομίας για αστυνόμευση ποδοσφαιρικών και άλλων αγώνων κατά τη διάρκεια του 2001.

4.20.10 Προσφορές

(α) Αγορά θερμικών διοπτρών για τα σκάφη της Αστυνομίας. Η διαδικασία αγοράς των συστημάτων ξεκίνησε εντός του 2000 και χαρακτηρίστηκε ως επείγουσα, επειδή θα βοηθούσε σημαντικά στο έργο της Αστυνομίας σχετικά με την αντιμετώπιση του προβλήματος των λαθρομεταναστών, καθώς επίσης λόγω των δεσμεύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την επιτήρηση των ακτών.

Η πρώτη προσφορά, για την αγορά και εγκατάσταση 2 συστημάτων στα υφιστάμενα σκάφη της Αστυνομίας, προκηρύχθηκε τον Οκτώβριο 2000. Η προσφορά αυτή ακυρώθηκε τον Ιούλιο 2001 από το Συμβούλιο Προσφορών, επειδή μία μόνο προσφορά πληρούσε τις προδιαγραφές και η τιμή της ήταν κατά περίπου 47% ψηλότερη της εκτίμησης της δαπάνης. Σημειώνεται ότι η επιτροπή αξιολόγησης της Αστυνομίας είχε εισηγηθεί την κατακύρωση της προσφοράς σε άλλο φθηνότερο προσφοροδότη, παραλείποντας να αναφέρει ότι ο εξοπλισμός του είχε αποτύχει στις δοκιμές που αποτελούσαν ουσιώδες μέρος της αξιολόγησης. Η διαπίστωση αυτή έγινε από το Συμβούλιο Προσφορών κατόπι διερεύνησης παραπόνου που υποβλήθηκε από άλλη προσφοροδότη εταιρεία, η οποία φαίνεται ότι κατείχε πληροφορίες για τις δοκιμές του συστήματος του ανταγωνιστή του.

Η προσφορά προκηρύχθηκε για δεύτερη φορά τον Αύγουστο 2001 και κατακυρώθηκε τον Οκτώβριο του ίδιου έτους. Το Νοέμβριο 2001 και πριν από την υπογραφή του συμβολαίου, η Αστυνομία επανέφερε το θέμα στο Συμβούλιο Προσφορών, επειδή διαπιστώθηκε ότι ο επιτυχών προσφοροδότης δεν πληρούσε τον ουσιώδη όρο της προσφοράς σχετικά με την παράδοση του εξοπλισμού εντός 2 μηνών από την υπογραφή του συμβολαίου (είχε δηλώσει ότι

η παράδοση του εξοπλισμού θα γινόταν σε 6 μήνες), γεγονός που δεν είχε εντοπιστεί κατά την αξιολόγηση των προσφορών.

Ακολούθως, το Συμβούλιο Προσφορών ακύρωσε την προσφορά, αλλά στην επόμενη συνεδρία του ανακάλεσε εκ νέου την απόφαση του και κατακύρωσε την προσφορά στον προηγούμενο επιτυχόντα προσφοροδότη. Σημειώνεται και πάλι το γεγονός ότι ενώπιον του Συμβουλίου Προσφορών είχαν τεθεί επιστολές της ίδιας προσφοροδότριας εταιρείας που υπέβαλε το παράπονο στην προηγούμενη προσφορά, με τις οποίες υποδείκνυε ότι ο προσφοροδότης, στον οποίο γινόταν εισήγηση για κατακύρωση της προσφοράς, δεν πληρούσε τον όρο για παράδοση του εξοπλισμού εντός 2 μηνών.

Το Δεκέμβριο 2001 υπογράφηκε το συμβόλαιο με χρόνο παράδοσης των 2 συστημάτων στις 2.6.2002. Λόγω αδυναμίας του επιτυχόντα προσφοροδότη να παραδώσει τον εξοπλισμό, αποφασίστηκε τον Ιούνιο 2002 η διακοπή του συμβολαίου και κατάσχεση της εγγύησης πιστής εκτέλεσης από το αρμόδιο όργανο (Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων – Κ.Ε.Α.&Α.).

Το Σεπτέμβριο του 2002 η Κ.Ε.Α. & Α. αναθεώρησε την απόφαση της, αλλά το Νοέμβριο αποφάσισε εκ νέου τη διακοπή του συμβολαίου, επειδή ο εργολάβος αδυνατούσε να παραδώσει τα συστήματα εντός της νέας προθεσμίας που του είχε τεθεί (Μάρτιος 2003).

Στο μεταξύ, τον Οκτώβριο 2002, προκηρύχθηκε άλλη προσφορά για την αγορά 4 παρόμοιων συστημάτων, για εγκατάσταση τους σε 4 καινούργια σκάφη (2 της Αστυνομίας και 2 της Εθνικής Φρουράς) που είχαν παραγγελθεί.

Λόγω της διακοπής του προηγούμενου συμβολαίου, αποφασίστηκε όπως τα 2 συστήματα που περιλαμβάνονταν σ' αυτό ενσωματωθούν στην υπό εξέλιξη διαδικασία και έτσι ο αριθμός των απαιτούμενων συστημάτων αυξήθηκε από 4 σε 6. Η προσφορά για τα 6 συστήματα κατακυρώθηκε το Μάιο 2003 στην προαναφερθείσα εταιρεία, η οποία είχε υποβάλει τα παράπονα/επιστολές κατά τους προηγούμενους δύο διαγωνισμούς, έναντι περίπου 2,5 εκ. αμερικανικών δολαρίων, με χρόνο παράδοσης του πρώτου συστήματος στις 31.1.2004 και των υπολοίπων σε τακτά χρονικά διαστήματα 2 μηνών το καθένα. Σημειώνεται ότι η τιμή αγοράς του κάθε συστήματος ήταν κατά περίπου 30% χαμηλότερη από την τιμή που η ίδια εταιρεία είχε δώσει στην πρώτη προσφορά, που ακυρώθηκε, και η οποία περιλάμβανε τα ίδια ακριβώς συστήματα.

Περίπου 10 μέρες πριν από την παράδοση του πρώτου συστήματος, η Αστυνομία, χωρίς την έγκριση της αρμόδιας αρχής, ζήτησε από τον εργολάβο όπως καθυστερήσει κατά 1½ μήνες την παράδοση του πρώτου συστήματος και όπως επισπεύσει κατά ½ μήνα την παράδοση του δεύτερου, λόγω καθυστέρησης στην παράδοση των 4 καινούργιων σκαφών. Σημειώνεται ότι τα δύο από τα έξι συστήματα προορίζονταν για τα υφιστάμενα σκάφη της Αστυνομίας και επομένως δεν επηρεαζόταν η παράδοση τους από την παράδοση των 4 καινούργιων σκαφών. Τελικά τα πρώτα 2 συστήματα παραδόθηκαν τον Ιούνιο 2004, με καθυστέρηση περίπου 4½ και 2½ μηνών, αντίστοιχα, και εγκαταστάθηκαν στα 2 καινούργια σκάφη της Αστυνομίας. Το Σεπτέμβριο 2004, η κατασκευάστρια εταιρεία πληροφόρησε την Αστυνομία ότι, λόγω προβλημάτων που παρουσιάστηκαν, θα καθυστερούσε η παράδοση του 3^{ου} και 4^{ου} συστήματος και ότι αυτά θα παραδίνονταν τέλος Σεπτεμβρίου και μέσα Νοεμβρίου, αντίστοιχα.

Το Δεκέμβριο 2002, ο Κύπριος αντιπρόσωπος ξένης εταιρείας που είχε λάβει μέρος στο διαγωνισμό, με επιστολή του προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και

Δημοσίας Τάξεως διαμαρτυρήθηκε για ενδεχόμενη διαρροή πληροφοριών προς άλλη εταιρεία, σχετικά με τις προσφορές, για μεροληπτική μεταχείριση άλλων εταιρειών, καθώς και για ανορθόδοξη επικοινωνία μέλους της επιτροπής προσφορών της Αστυνομίας με την εταιρεία την οποία αντιπροσώπευε, αντί της γραπτής επικοινωνίας με τους προσφοροδότες, όπως προνοούν οι Κανονισμοί Προσφορών.

Με αφορμή την πιο πάνω καταγγελία, ο Αρχηγός Αστυνομίας διέταξε τη διεξαγωγή εσωτερικής έρευνας. Η έρευνα ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο 2003, αλλά τέθηκε ενώπιον του Αρχηγού περίπου 7½ εβδομάδες αργότερα και ακριβώς 2 μέρες μετά την απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών για κατακύρωση της προσφοράς (28.5.2003). Από τη μελέτη των πορισμάτων της εσωτερικής έρευνας της Αστυνομίας, καθώς και από περαιτέρω διερεύνηση από την Υπηρεσία μου, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Υποβολή λανθασμένων εισηγήσεων από την επιτροπή αξιολόγησης της Αστυνομίας, σχετικά με την κατακύρωση της προσφοράς.
- (ii) Παραλείψεις κατά την αξιολόγηση των προσφορών και μη εντοπισμός/ αναφορά ουσιωδών στοιχείων στις εκθέσεις αξιολόγησης.
- (iii) Προφορική επικοινωνία μέλους της επιτροπής αξιολόγησης με προσφοροδότες.
- (iv) Ιδιώτες/εκπρόσωποι εταιρειών είχαν πρόσβαση/σχέσεις με άτομα της Αστυνομίας που ασχολούνται με την ετοιμασία προδιαγραφών, αξιολόγηση προσφορών και χειρισμό συμβολαίων.
- (v) Διαρροή πληροφοριών προς προσφοροδότες.

Σημειώνεται ότι η εισήγηση, στην οποία κατέληγε η εσωτερική έρευνα της Αστυνομίας, ήταν όπως, για λόγους δημόσιου συμφέροντος και διαφύλαξης του καλού ονόματος της Αστυνομίας, μελετηθεί η πιθανότητα απόσυρσης της έκθεσης αξιολόγησης της προσφοράς και επανεξέτασης της από άλλη επιτροπή.

Το Μάιο 2004, η Υπηρεσία μου ετοίμασε έκθεση σχετικά με την πιο πάνω αγορά, η οποία στάλθηκε στον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω. Στις παρατηρήσεις που περιλαμβάνονται στην πιο πάνω έκθεση της Υπηρεσίας μου, διατυπωνόταν μεταξύ άλλων η άποψη ότι η εσωτερική έρευνα της Αστυνομίας θα έπρεπε να είχε σταλεί στο Γενικό Εισαγγελέα, ενόψει των σοβαρών συμπερασμάτων του πορίσματος της, αντί να αρχειοθετηθεί από την Αστυνομία.

Όπως πληροφορήθηκα, η έκθεση μου στάλθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα για να αποφασίσει για τις περαιτέρω ενέργειες/χειρισμούς.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε τον Οκτώβριο 2004 ότι η καθυστέρηση στην παράδοση των δύο πρώτων συστημάτων ζητήθηκε με βάση τους όρους του συμβολαίου, επειδή τα δύο καινούργια σκάφη, για τα οποία προορίζονταν, υπολογιζόταν να παραδοθούν πριν από την άσκηση NETUNO, στην οποία και θα λάμβαναν μέρος. Με πληροφόρησε επίσης ότι έχουν ήδη αποταθεί στη Νομική Υπηρεσία για τις καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν και έχουν λάβει οδηγίες, τις οποίες και θα ακολουθήσουν. Ζητήθηκε επίσης από το Γενικό Εισαγγελέα όπως μελετήσει τη δυνατότητα διορισμού ποινικού ανακριτή.

(β) Προσφορά αρ. Δ'19/2001 για το σχεδιασμό, κατασκευή και προμήθεια τεσσάρων ταχύπλων σκαφών. Η προσφορά προκηρύχθηκε τον Οκτώβριο 2001 και στο διαγωνισμό έλαβαν μέρος 15 προσφοροδότες, οι οποίοι υπέβαλαν 20 προσφορές.

Το Συμβούλιο Προσφορών κατακύρωσε τον Ιούλιο 2002 το διαγωνισμό στη δωδέκατη χαμηλότερη προσφορά, έναντι 17.160.000 ευρώ, σύμφωνα με τις εισηγήσεις της επιτροπής αξιολόγησης της Αστυνομίας. Οι 11 χαμηλότερες προσφορές είχαν κριθεί ότι ήταν εκτός των όρων ή/και προδιαγραφών.

Σημειώνεται ότι η πλειοψηφία των μελών της *ad hoc* επιτροπής του Συμβουλίου Προσφορών είχε εκφράσει στην έκθεση της την άποψη ότι η πιο πάνω προσφορά δεν πληρούσε τον ουσιώδη όρο της εμπειρίας του κατασκευαστή στην κατασκευή ικανοποιητικού αριθμού παρόμοιων σκαφών. Επίσης, κατόπι γραπτής καταγγελίας που είχε υποβληθεί, μεταξύ άλλων, και προς τον Υπουργό Άμυνας για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε από μέλος της επιτροπής αξιολόγησης της Αστυνομίας, ο Αρχηγός Αστυνομίας έδωσε οδηγίες για τη διεξαγωγή ποινικής έρευνας. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, προς τον οποίο στάλθηκε ο ανακριτικός φάκελος της έρευνας, αποφάσισε ότι δεν τεκμηριώνεται με αξιόπιστη μαρτυρία η διάπραξη οποιουδήποτε ποινικού αδικήματος.

Το Συμβούλιο Προσφορών ειδοποίησε γραπτώς στις 16.7.2002 τον Αρχηγό Αστυνομίας για την απόφαση κατακύρωσης της προσφοράς, ζητώντας όπως προχωρήσει εντός ενός μηνός στην υπογραφή του συμβολαίου. Η Αστυνομία απέστειλε στον επιτυχόντα προσφοροδότη την επιστολή αποδοχής/κατακύρωσης στις 30.10.2002, δηλ. με περίπου 3½ μήνες καθυστέρηση. Επειδή, σύμφωνα με τους όρους της προσφοράς, η παράδοση των 2 πρώτων σκαφών θα έπρεπε να γίνει σε 12 μήνες από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής και των υπόλοιπων 2 σε 15 μήνες, οι ημερομηνίες παράδοσης καθορίστηκαν στις 30.10.2003 και 30.1.2004, αντίστοιχα. Λόγω καθυστέρησης στο άνοιγμα της πίστωσης για τη σταδιακή αποπληρωμή της αξίας των σκαφών, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (Κ.Ε.Α. & Α.) ενέκρινε την παράταση της ημερομηνίας παράδοσης κατά 2 μήνες, δηλ. στις 31.12.2003 και 31.3.2004, αντίστοιχα.

Περίπου ένα μήνα μετά την υπογραφή του συμβολαίου, η Αστυνομία ζήτησε την έγκριση της Κ.Ε.Α. & Α. για την αγορά από τον επιτυχόντα προσφοροδότη πρόσθετων προαιρετικών συστημάτων, συνολικής αξίας £1,3 εκ., για να τοποθετηθούν στα 4 σκάφη. Η Κ.Ε.Α. & Α. απέρριψε το αίτημα της Αστυνομίας.

Στις 15.1.2004, ½ μήνα δηλαδή μετά τη νέα ημερομηνία παράδοσης των 2 πρώτων σκαφών, η Αστυνομία ζήτησε την έγκριση της Κ.Ε.Α. & Α. για απευθείας ανάθεση στον προμηθευτή της εγκατάστασης επιπλέον εξοπλισμού (πτερυγίων) στα 2 από τα 4 σκάφη, με επιπρόσθετο κόστος 542.000 ευρώ, αναφέροντας ότι δεν θα επηρεαστεί η ημερομηνία παράδοσης τους.

Το αίτημα της Αστυνομίας εγκρίθηκε στις 27.1.2004, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα καθυστερήσει η παράδοση των σκαφών, παρά τις επιφυλάξεις/απόψεις της Υπηρεσίας μου, η οποία υπέδειξε ότι ο πιο πάνω εξοπλισμός μπορούσε να τοποθετηθεί μετά την παραλαβή των σκαφών, κατόπι προκήρυξης προσφορών, για εξασφάλιση ενδεχομένως καλύτερης τιμής.

Το Μάρτιο 2004, η κατασκευάστρια εταιρεία πληροφόρησε την Αστυνομία ότι η παράδοση των 2 πρώτων σκαφών θα γίνει τον Απρίλιο 2004, τον επόμενο μήνα την πληροφόρησε για περαιτέρω καθυστέρηση και τελικά τα 2 σκάφη παραδόθηκαν τον Ιούνιο 2004, δηλ. με καθυστέρηση περίπου 5 μηνών, ενώ τα υπόλοιπα 2 παραδόθηκαν τον Αύγουστο 2004, με

περίπου την ίδια καθυστέρηση. Κατόπιν υποδείξεων από την Υπηρεσία μου, η Αστυνομία ζήτησε τον Απρίλιο 2004 τη συμβουλή του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για τις ενέργειες που ενδείκνυται να γίνουν, ώστε να διασφαλιστούν τα συμφέροντα του Δημοσίου. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου, ο κατασκευαστής υποχρεούται στην καταβολή αποζημιώσεων ύψους 1% επί του ποσού του συμβολαίου, για κάθε εβδομάδα αδικαιολόγητης καθυστέρησης, μέχρι μέγιστου ποσοστού 10%.

Επειδή το συμβόλαιο αγοράς των 4 σκαφών ήταν άμεσα συνδεδεμένο με το συμβόλαιο αγοράς των θερμικών διοπτρών (που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο της Έκθεσης μου), για το συντονισμό/παρακολούθηση των δύο συμβολαίων είχε οριστεί δμελής επιτροπή, κατόπιν εισήγησης της Υπηρεσίας μου. Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα το Μάιο 2004 από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως όπως ενημερώσει την Υπηρεσία μου κατά πόσο προκύπτουν ευθύνες ως προς το χειρισμό των συμβολαίων, καθώς επίσης και για τυχόν επιπτώσεις στο έργο της Αστυνομίας και στις δεσμεύσεις του Κράτους από τη μη έγκαιρη παράδοση των σκαφών και των συστημάτων θερμικών διοπτρών.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε τον Οκτώβριο 2004 ότι, για τις καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν στην παράδοση των σκαφών, λήφθηκαν οι απόψεις της Νομικής Υπηρεσίας και ότι έχει οριστεί επιτροπή από τον Αρχηγό Αστυνομίας για μελέτη των καθυστερήσεων και υποβολή έκθεσης.

(γ) Συμβόλαιο προμήθειας και εγκατάστασης παράκτιου συστήματος Ραδιοεπισήμανσης. Η διαδικασία αγοράς του συστήματος άρχισε το 1990. Μέσα από μια σειρά μακροχρόνιων διαδικασιών και άλλων γεγονότων - αναφέρονται λεπτομερώς σε προηγούμενες Εκθέσεις μου (1998 και 1999) - τα οποία οδήγησαν σε ακύρωση της προηγούμενης προσφοράς τον Ιούλιο 2000, αποφασίστηκε όπως επαναπροκηρυχθεί η προσφορά, με χρονοδιάγραμμα κατακύρωσης της μέχρι το Δεκέμβριο 2001. Η προσφορά προκηρύχθηκε το Μάιο 2001 και κατακυρώθηκε το Φεβρουάριο 2002 έναντι £7,5 εκ. Σύμφωνα με τις πρόνοιες των εγγράφων της προσφοράς, η παράδοση των 5 συστημάτων και των κέντρων επιχειρήσεων και ελέγχου θα έπρεπε να ολοκληρωθεί σταδιακά σε 12 μήνες από την ημερομηνία υπογραφής των συμβολαίων, δηλ. στις 26.2.2004. Τελικά η παράδοση ολοκληρώθηκε στις 23.4.2004, αλλά οι έλεγχοι δεν έχουν συμπληρωθεί, επειδή σε δύο από τα πέντε συστήματα παρουσιάστηκε βλάβη. Τα εξαρτήματα που είχαν παρουσιάσει βλάβη στάλθηκαν στην κατασκευάστρια εταιρεία στο εξωτερικό για επιδιόρθωση και αναμένονται το τέλος Ιουνίου, ώστε να είναι δυνατή η συνέχιση των ελέγχων και η παραλαβή του όλου συστήματος. Η Αστυνομία, με έκθεση της προς το Γενικό Λογιστή, που υποβλήθηκε στις 4.6.2004, αναφέρει ότι για την καθυστέρηση που σημειώθηκε θα εφαρμοστούν – εάν ενδείκνυται – οι όροι του συμβολαίου. Η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (Κ.Ε.Α.& Α.) αποφάσισε τελικά όπως εφαρμοστούν οι όροι του συμβολαίου.

Όπως με πληροφόρησε ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως τον Οκτώβριο 2004, έχει συμπληρωθεί ο έλεγχος αποδοχής και, σε συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας και την κατασκευάστρια εταιρεία, γίνονται όλες οι αναγκαίες ενέργειες για διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του συστήματος. Επίσης, ακολουθώντας τις οδηγίες της Κ.Ε.Α.&Α., ετοιμάστηκε προσχέδιο επιστολής με τα ακριβή ποσά που προκύπτουν από τις καθυστερήσεις και στάλθηκε στη Νομική Υπηρεσία για σχόλια/απόψεις, προτού σταλεί στην κατασκευάστρια εταιρεία.

(δ) Προσφορά με αρ. Δ' 30/2004 για την επέκταση του υφιστάμενου ασύρματου δικτύου της Αστυνομίας. Όπως ανέφερα στην Έκθεση μου για το προηγούμενο έτος, το Ειδικό Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Άμυνας – για το οποίο προοριζόταν ο εξοπλισμός – είχε εγκρίνει τον Ιούνιο 2002 την αγορά του μέσω της Αστυνομίας, με απευθείας διαπραγμάτευση με την εταιρεία που είχε κατασκευάσει και προμηθεύσει το υφιστάμενο της δίκτυο. Η προσφορά ακυρώθηκε το 2003, αφού λήφθηκαν υπόψη οι διαπιστώσεις από σχετική διερεύνηση που έγινε από την Υπηρεσία μου, σύμφωνα με τις οποίες ο εξοπλισμός μπορούσε να προμηθευτεί και από άλλο προσφοροδότη (ο οποίος είχε εκδηλώσει έγκαιρα ενδιαφέρον για υποβολή προσφοράς, αλλά δεν λήφθηκε υπόψη), καθώς επίσης και οι επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν από την Υπηρεσία μου για τη λογικότητα της τιμής της μοναδικής προσφοράς που είχε υποβληθεί.

Το Μάιο 2004, η Αστυνομία ζήτησε εκ νέου προσφορές για τον ίδιο εξοπλισμό, από τρεις προσφοροδότες, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Η εκτίμηση δαπάνης που δόθηκε ήταν £320.000, παρόλο ότι στην προηγούμενη προσφορά η τιμή στην οποία προσφέρθηκε ο εξοπλισμός ήταν 535.000 αμερικανικά δολάρια (δηλ. περίπου £260.000). Από περαιτέρω διερεύνηση της Υπηρεσίας μου διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(i) Για την εφαρμογή της διαδικασίας με διαπραγμάτευση, καθώς και την επιλογή των 3 προσφοροδοτών, δεν είχε ζητηθεί/δοθεί η έγκριση του Συμβουλίου Προσφορών της αναθέτουσας αρχής (Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως), σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Σύναψης Συμβάσεων Νόμου του 2003, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από την 1.4.2004.

(ii) Σε μεταγενέστερο στάδιο ζητήθηκε προσφορά και από τέταρτο προσφοροδότη, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Συμβουλίου Προσφορών.

(iii) Στα έγγραφα της προσφοράς ζητείτο όπως προσφερθεί ο εξοπλισμός συγκεκριμένου κατασκευαστή, καθώς και συγκεκριμένο μοντέλο.

(iv) Διάφορα πιστοποιητικά που απαιτούνταν στα έγγραφα της προσφοράς περιόριζαν τον ανταγωνισμό, ακόμα και ανάμεσα στους τέσσερις προσφοροδότες που είχαν επιλεγεί.

Ενόψει των πιο πάνω, ζήτησα το Μάιο 2004 από το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως όπως ερευνηθούν τα θέματα που εγείρονται και ενημερωθεί η Υπηρεσία μου για τα αποτελέσματα της έρευνας, καθώς επίσης και για τυχόν ευθύνες που προκύπτουν. Στο μεταξύ, ο αναπληρωτής Αρχηγός Αστυνομίας με πληροφόρησε ότι η προσφορά έχει ακυρωθεί.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε τον Οκτώβριο 2004 ότι ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε με βάση την απόφαση του Ειδικού Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου Άμυνας και η επιλογή των εταιρειών έγινε κατόπιν οδηγιών του πιο πάνω Συμβουλίου. Η Αστυνομία πρόσθεσε στον κατάλογο των δυο εταιρειών, τις οποίες σύστησε το πιο πάνω Συμβούλιο, άλλες δύο εταιρείες, μετά τη διαπίστωση ότι η μία μπορούσε να προσφέρει το συγκεκριμένο εξοπλισμό και η άλλη ήταν επί σειρά ετών αντιπρόσωπος της κατασκευάστριας εταιρείας.

(ε) Προμήθεια ανταλλακτικών για τα δύο ελικόπτερα της Αστυνομίας. Όπως ανέφερα στην Έκθεση μου για το 2002, η προμήθεια των εξαρτημάτων των δύο ελικοπτέρων γινόταν με απευθείας αγορά από την κατασκευάστρια εταιρεία, με βάση τις τιμές του επίσημου καταλόγου

της. Κατόπιν εισήγησης της Υπηρεσίας μου, με την οποία συμφώνησε ο Γενικός Λογιστής και ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο Αρχηγός Αστυνομίας είχε προτείνει την πιο κάτω διαδικασία για την αγορά των ανταλλακτικών.

(i) Οι προγραμματισμένες αγορές να γίνονται μέσω ανοικτών προσφορών.

(ii) Οι έκτακτες αγορές να γίνονται κατόπιν υπογραφής μονοετών ή διετών συμβολαίων, οι τιμές των οποίων θα καθορίζονται βάσει ενός ποσοστού έκπτωσης επί των τιμών του επίσημου καταλόγου της κατασκευάστριας εταιρείας. Το ύψος του ποσοστού έκπτωσης θα προκύπτει κατόπι ζήτησης ανοικτών προσφορών.

Η Αστυνομία ακολούθησε την πιο πάνω διαδικασία για τις προγραμματισμένες αγορές, με αποτέλεσμα να εξασφαλιστούν εκπτώσεις της τάξης του 4% - 9% επί των τιμών του επίσημου καταλόγου της κατασκευάστριας εταιρείας, για τα ανταλλακτικά που αγοράστηκαν τον τελευταίο χρόνο.

Όσον αφορά στις έκτακτες αγορές ανταλλακτικών, η Αστυνομία δεν έχει ακόμα εφαρμόσει τη διαδικασία που συμφωνήθηκε. Όπως με πληροφόρησε τον Οκτώβριο 2004 ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, έχει προχωρήσει η ετοιμασία των σχετικών όρων που θα συμπεριληφθούν στα έγγραφα της ανοικτής προσφοράς που θα προκηρυχθεί.

(στ) Προσφορά με αρ. Δ' 53/2001 και Δ' 32/2003 για τη γενική επισκευή επιπέδου W-6 των μηχανών των τριών αστυνομικών ακάτων. Τον Αύγουστο 2001, κατακυρώθηκε στην κατασκευάστρια εταιρεία η προσφορά για την επισκευή των 4 μηχανών των 2 ακάτων της Αστυνομίας, έναντι € 149.500 για κάθε μηχανή. Η προσφορά είχε ζητηθεί με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης από τρεις προσφοροδότες. Υποβλήθηκαν δύο προσφορές, με τη δεύτερη προσφορά να ήταν κατά περίπου £55.000 ψηλότερη. Σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου, στις υποχρεώσεις του εργολάβου δεν περιλαμβάνονταν τα εξαρτήματα ψηλού κόστους, τα οποία - εάν διαπιστωνόταν μετά το άνοιγμα των μηχανών ότι ήταν αναγκαία η αντικατάστασή τους - θα χρεώνονταν επιπλέον. Τελικά, το κόστος των επιπρόσθετων εργασιών/ ανταλλακτικών ανήλθε στα € 277.970 (δηλ. 46,5% του ποσού του συμβολαίου). Το επιπλέον κόστος εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών, παρά τις επιφυλάξεις της Υπηρεσίας μου, οι οποίες διατυπώθηκαν λόγω της αδυναμίας της Αστυνομίας να διαχωρίσει και επιβεβαιώσει αναλυτικά τις επιπλέον εργασίες, επικαλούμενη τη θέση του εργολάβου ότι ο διαχωρισμός των εργασιών (συμβατικών και επιπρόσθετων) είναι πρακτικά αρκετά δύσκολος.

Τον Απρίλιο 2003, μετά από αίτημα της Αστυνομίας, το Συμβούλιο Προσφορών ενέκρινε τη ζήτηση προσφοράς μόνο από την πιο πάνω εταιρεία, για την επισκευή των 2 μηχανών της τρίτης ακάτου. Η προσφορά κατακυρώθηκε τον Οκτώβριο 2003 έναντι € 342.129 για τις 2 μηχανές (€ 171.064 η κάθε μηχανή, δηλ. 14,4% ακριβότερα της προηγούμενης προσφοράς).

Μετά το άνοιγμα των μηχανών, ο εργολάβος ζήτησε το επιπλέον ποσό των € 184.748 (δηλ. 54% του ποσού του συμβολαίου) για επιπρόσθετες εργασίες και ανταλλακτικά. Από έλεγχο της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι, ενώ η αναλυτική τιμολόγηση του συνόλου των εργασιών - όπως υποβλήθηκε από τον εργολάβο - περιλάμβανε πολύ μικρότερο αριθμό ανταλλακτικών/ εξαρτημάτων από την αρχική του προσφορά (1.060 εξαρτήματα στην προσφορά που κατακυρώθηκε, σε σύγκριση με 112 εξαρτήματα της τελικής χρέωσης), το κόστος τους ήταν υπερδιπλάσιο του αντίστοιχου ποσού της προσφοράς. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι η απαίτηση του εργολάβου για τις επιπλέον εξωτερικές εργασίες δεν ήταν τεκμηριωμένη με βάση τις εκθέσεις που υπέβαλε.

Η αρμόδια επιτροπή της Αστυνομίας συμφώνησε ότι οι παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου ήταν εύλογες και έχρηζαν διερεύνησης, αλλά δεν υπήρχε άλλη επιλογή από το να προχωρήσει η επισκευή των μηχανών. Ενόψει των πιο πάνω, εισηγήθηκε την έγκριση της εκτέλεσης των επιπλέον εργασιών, αφού προηγουμένως ζητηθούν από τον εργολάβο οι απαραίτητες διευκρινίσεις, για σκοπούς διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου.

Τον Ιούνιο 2004, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων ενέκρινε το επιπλέον ποσόν των 184.748 ευρώ για την επιδιόρθωση των μηχανών.

(ζ) Προσφορά Δ' 121/2003 για την προμήθεια ανταλλακτικών για το ελικόπτερο της Αεροπορικής Πτέρυγας της Αστυνομίας. Το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, κατόπιν εισήγησης της επιτροπής αξιολόγησης της Αστυνομίας, κατακύρωσε το Μάρτιο 2004 την πιο πάνω προσφορά στο χαμηλότερο προσφοροδότη, μετά από διαπραγμάτευση, έναντι 36.765 αμερικανικών δολαρίων.

Κατά την υποβολή των τιμολογίων από τον επιτυχόντα προσφοροδότη, διαπιστώθηκε ότι το ποσό της προσφοράς του είχε υποβληθεί σε ευρώ και όχι σε αμερικανικά δολάρια, όπως λανθασμένα αναφερόταν στην έκθεση αξιολόγησης της Αστυνομίας. Ως αποτέλεσμα, ζητήθηκε η έγκριση της Τμηματικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων για πληρωμή του επιπλέον ποσού των 4.289 ευρώ.

Σημειώνεται ότι, με βάση το πραγματικό ποσό της προσφοράς των 36.765 ευρώ (το οποίο τελικά θα πληρωθεί), η τιμή της προσφοράς του επιτυχόντα προσφοροδότη ήταν η ψηλότερη από τις πέντε που υποβλήθηκαν (περίπου £3.000 ψηλότερη της πιο φθηνής προσφοράς).

Όπως με πληροφόρησε τον Οκτώβριο 2004 ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, το θέμα απασχόλησε την Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων της Αστυνομίας, η οποία αποφάσισε ότι πρόκειται για λάθος που έγινε με καλή πίστη και ενέκρινε την πληρωμή του επιπλέον ποσού. Μετά από οδηγίες του, το όλο θέμα επαναξιολογείται.

Μέρος Β

4.20.11 Αντικατάσταση μελών της Αστυνομίας, τα οποία ασχολούνται με γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα, με πολιτικό προσωπικό. Παρόλο ότι έχουν ήδη παρέλθει σχεδόν 16 χρόνια από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 30.309, ημερ. 16.6.88, με την οποία ενέκρινε την αντικατάσταση 122 μελών της Αστυνομίας, τα οποία ασχολούνται με γραφειακά και λογιστικά καθήκοντα, με πολιτικό προσωπικό, σε τομείς όπου δεν αναμένεται να προκύψουν προβλήματα ασφάλειας, μέχρι σήμερα δεν έχει σημειωθεί οποιαδήποτε ουσιαστική εξέλιξη.

Εισηγήθηκα και πάλι όπως επανεξεταστεί το πιο πάνω θέμα, με βάση τα σημερινά δεδομένα και τις ανάγκες της Αστυνομίας.

Όπως πληροφορήθηκα, η υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης εκκρεμεί, καθώς το θέμα μελετάται από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, το οποίο ανέλαβε τη διεξαγωγή σχετικής μελέτης.

4.20.12 Αντίγραφο πιστοποιητικού εγγραφής πυροβόλου όπλου. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι εκδίδονταν από τις Επαρχιακές Αστυνομικές Διευθύνσεις αντίγραφα πιστοποιητικών εγγραφής πυροβόλου όπλου, χωρίς την είσπραξη οποιουδήποτε τέλους, επειδή δεν υπήρχε πρόνοια στη σχετική νομοθεσία για το θέμα αυτό. Κατόπιν εισήγησης της

Υπηρεσίας μου για τροποποίηση του σχετικού Νόμου, για είσπραξη καθορισμένου δικαιώματος, ψηφίστηκε ο περί Πυροβόλων και Μη Πυροβόλων Όπλων Νόμος αρ.113(Ι)/2004, ο οποίος, μεταξύ άλλων, καθόρισε τέλος £10 για την έκδοση των πιο πάνω αντιγράφων.

4.20.13 Σύνδεση αυτόματων συστημάτων ανίχνευσης πυρκαγιάς/διάρρηξης με αστυνομικούς σταθμούς. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, με βάση το αρχικό σχέδιο, οι συνδέσεις διευθετούνταν από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, μετά από έγκριση των αιτήσεων από τον Αρχηγό Αστυνομίας και την καταβολή των σχετικών τελών. Όμως, αργότερα, με την εισαγωγή μηχανημάτων και εξοπλισμού προηγμένης τεχνολογίας, έγινε τεχνικά κατορθωτή η σύνδεση, χωρίς τούτο να έρχεται σε γνώση της Αστυνομίας, αλλά να γίνεται αντιληπτό μόνο μετά από κλήση.

Το πιο πάνω πρόβλημα έχει ρυθμιστεί νομοθετικά με την ψήφιση του περί Αστυνομίας Νόμου αρ.73(Ι)/2002, σύμφωνα με τον οποίο, οποιοδήποτε πρόσωπο που, χωρίς κατάλληλη εξουσιοδότηση από την Αστυνομία, επεμβαίνει με οποιοδήποτε τρόπο σε αυτόματο σύστημα ανίχνευσης πυρκαγιών ή διαρρήξεων, το οποίο είναι συνδεδεμένο με την Αστυνομία, διαπράττει αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις £500 ή και στις δύο ποινές.

4.21 ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Μέρος Α

4.21.1 Πυροπροστασία. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η Υπηρεσία, για σκοπούς πυροπροστασίας, παρέχει διάφορες υπηρεσίες, όπως είναι η εξέταση αρχιτεκτονικών σχεδίων για σκοπούς έκδοσης άδειας οικοδομής, η επιθεώρηση οικοδομών για τελική έγκριση κ.λπ., χωρίς να εισπράττει δικαιώματα. Εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας, ώστε να μπορεί η Υπηρεσία να εισπράττει δικαιώματα, για κάλυψη, τουλάχιστον, των πραγματικών εξόδων της για τις υπηρεσίες που παρέχει. Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως στις 10.7.2000, η Πυροσβεστική Υπηρεσία ανέλαβε τη διεξαγωγή μελέτης και την ετοιμασία νέων Κανονισμών Πυροπροστασίας. Στις 18.6.2003 η Υπηρεσία υπέβαλε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως τους σχετικούς Κανονισμούς Πυροπροστασίας, στους οποίους προβλέπεται η είσπραξη δικαιωμάτων για τις προσφερόμενες υπηρεσίες, για την παραπέρα προώθηση τους, οι οποίοι ωστόσο βρίσκονται ακόμα σε εκκρεμότητα.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι για το θέμα των Κανονισμών Πυροπροστασίας έχουν εμπλακεί και άλλα Υπουργεία/Υπηρεσίες/Τμήματα και ότι η τροχοδρόμηση της διαδικασίας έγκρισης των εν λόγω Κανονισμών φαίνεται ότι θα καθυστερήσει, λόγω της υποβολής παρατηρήσεων από τις άλλες εμπλεκόμενες Υπηρεσίες/Τμήματα για μελέτη, ήδη όμως δόθηκαν νέες οδηγίες για επιτάχυνση των διαδικασιών.

4.21.2 Κλήσεις. Στον πιο κάτω πίνακα παρατίθενται, για τα τελευταία τρία χρόνια, ο αριθμός των κλήσεων για κατάσβεση πυρκαγιών και για ειδικές εξυπηρετήσεις από την Πυροσβεστική Υπηρεσία, ο αριθμός ατόμων που υπηρετούν στη Δύναμη, ο αριθμός οχημάτων που χρησιμοποιεί, καθώς και το ύψος των ζημιών που έχουν προκληθεί από τις πυρκαγιές.

	2003	2002	2001
Κλήσεις για κατάσβεση πυρκαγιών	5863	4752	4771
Κλήσεις για ειδικές εξυπηρετήσεις	6205	5710	6149
Πυροσβεστική Δύναμη	652	652	652
Οχήματα	201	159	152
Ζημιές	£5.959.042	£6.296.008	£11.601.517

4.21.3 Μίσθωση ελικοπτέρων πυρόσβεσης. Το έργο της Υπηρεσίας για κατάσβεση πυρκαγιών ενισχύθηκε με την ενοικίαση δύο ελικοπτέρων πυρόσβεσης, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών. Τα ελικόπτερα πυρόσβεσης ανταποκρίθηκαν, σύμφωνα με την Υπηρεσία, σε 57 περιπτώσεις μεγάλων πυρκαγιών, εκτελώντας 1584 βολές και ρίχνοντας 7920 τόνους νερού. Σύμφωνα με τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, τα μισθωμένα ελικόπτερα πυρόσβεσης αποδείχθηκαν απαραίτητο «εργαλείο» στην καταπολέμηση των πυρκαγιών υπαίθρου.

Μέρος Β

4.21.4 Συνεργείο επισκευής και κατασκευής οχημάτων. Στην Υπηρεσία λειτουργούν δύο συνεργεία, τα οποία στελεχώνονται με 15 άτομα που ασχολούνται, πάνω σε συνεχή βάση, με την επισκευή πυροσβεστικών οχημάτων και άλλου εξοπλισμού, καθώς και με τη συντήρηση αμαξωμάτων των παλαιών οχημάτων.

Μέχρι το 1998, τα συνεργεία αναλάμβαναν και την κατασκευή μέρους των πυροσβεστικών οχημάτων. Μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας μου, αγοράζονται τώρα συμπληρωμένα οχήματα από τον ιδιωτικό τομέα. Λόγω της μείωσης των εργασιών των συνεργείων, ζήτησα όπως εξεταστεί κατά πόσο η στελέχωση των συνεργείων με 15 άτομα κρίνεται αναγκαία, λαμβανομένου υπόψη ότι το 1998 τα συνεργεία στελεχώνονταν με τον ίδιο αριθμό ατόμων.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι, έχοντας υπόψη ότι τόσο το μηχανουργείο όσο και τα συνεργεία βρίσκονται στη διάθεση της Υπηρεσίας πάνω σε 24ωρη βάση, την ανάγκη για επί τόπου συντήρηση και επιδιόρθωση βλαβών που παρουσιάζονται σε μεγάλες πυρκαγιές, τη σημαντική αύξηση του εξοπλισμού της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας κατά τα τελευταία έτη, σύμφωνα με το Διευθυντή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, η λειτουργία του μηχανουργείου και του συνεργείου κρίνεται απαραίτητη και θα πρέπει μάλιστα να αναβαθμιστεί περαιτέρω.

4.22 ΦΥΛΑΚΕΣ

Μέρος Α

4.22.1 Κατάδικοι-Υπόδικοι. Την 1.1.2003 υπήρχαν στις Φυλακές 312 κατάδικοι και υπόδικοι. Κατά το 2003 εισήλθαν στις Φυλακές 1966 και απολύθηκαν 1916, με αποτέλεσμα στις 31.12.03 να υπάρχουν εντός των Φυλακών 362 κατάδικοι και υπόδικοι.

Οι κρατούμενοι εντός των Φυλακών ασχολούνται με την εκτέλεση διαφόρων κατασκευαστικών έργων, τα οποία αφορούν στη βελτίωση των συνθηκών ασφαλείας και διαβίωσης των κρατουμένων. Ασχολούνται επίσης με διάφορες άλλες εργασίες, όπως στην κουζίνα, στο

καφενείο, στην έπαυλη, σε εργασίες καθαριότητας των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων των Φυλακών κ.λπ.

Επιπρόσθετα, 233 κατάδικοι, ανάλογα με τις ειδικότητες και τα ενδιαφέροντα τους, απασχολούνται στα διάφορα εργαστήρια που λειτουργούν εντός των Φυλακών για επαγγελματική κατάρτιση. Κατά το 2003 διοργανώθηκαν μαθήματα για 13 διαφορετικά θέματα, τα οποία παρακολούθησαν συνολικά 175 κατάδικοι.

4.22.2 Κόστος διατροφής. Το συνολικό κόστος αγοράς των τροφίμων για τους κατάδικους, καθώς και για τους κρατούμενους της Αστυνομίας, οι οποίοι κρατούνται σε χώρους των Φυλακών που έχουν παραχωρηθεί στην Αστυνομία, ανήλθε στο ποσό των £272.470, σε σύγκριση με £255.385 κατά το 2002.

Ο ημερήσιος μέσος όρος καταδικών και κρατουμένων της Αστυνομίας που σιτίζονταν ήταν 389, με ημερήσιο κατά κεφαλή κόστος £1,92, σε σύγκριση με 356 και £1,97, αντίστοιχα, το 2002. Η μείωση του κατά κεφαλή κόστους από £1,97 σε £1,92 για το 2003 οφείλεται στη μείωση των τιμών σε ορισμένα είδη τροφίμων, κυρίως τα λαχανικά.

4.22.3 Υπερωρίες. Η δαπάνη που αρχικά προϋπολογίστηκε για το 2003 ήταν £285.000, ενώ η πραγματική δαπάνη ανήλθε στις £249.829, σε σύγκριση με £116.744 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £133.085 ή 114%.

Η πιο πάνω αύξηση οφείλεται κυρίως στη λειτουργία της νέας Πτέρυγας 5, από 22.6.2003, η οποία λειτουργεί εξ ολοκλήρου με υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού, καθώς και στην αύξηση των αναγκών για τη συνοδεία κρατουμένων στα νοσοκομεία για σκοπούς ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Σημειώνεται ότι για τη στελέχωση της Πτέρυγας 5 και της Πτέρυγας 8, η οποία λειτούργησε το 2004, καθώς και του Κέντρου Εξωιδρυματικής απασχόλησης, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 58.702, ημερ. 8.10.2003, ενέκρινε την πρόσληψη 87 έκτακτων δεσμοφυλάκων, για περίοδο ενός έτους, ή μέχρι την πλήρωση των θέσεων πάνω σε μόνιμη βάση, από τους οποίους 62 προσλήφθηκαν στις 24.5.2004 και οι υπόλοιποι 25 την 1.6.2004.

4.22.4 Ποιοτικός έλεγχος τροφίμων. Στους ειδικούς όρους της προσφοράς για την προμήθεια τροφίμων για την περίοδο 1.1.2003 – 31.12.2003, αναφέρεται ότι οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας έχουν το δικαίωμα να προβαίνουν σε ελέγχους στις εγκαταστάσεις του προμηθευτή των διαφόρων ειδών που προορίζονται για παράδοση και ότι οι εντεταλμένοι για έλεγχο Λειτουργοί έχουν το δικαίωμα να προβαίνουν σε δειγματοληψίες στα τρόφιμα, για σκοπούς μικροβιολογικής εξέτασης. Διαπιστώθηκε ότι κατά το 2003 δεν έχουν γίνει οποιεσδήποτε μικροβιολογικές εξετάσεις στα τρόφιμα που παραδόθηκαν στο Τμήμα Φυλακών.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με πληροφόρησε ότι από το 2004 άρχισαν να διενεργούνται δειγματοληπτικοί έλεγχοι των διαφόρων ειδών τροφίμων που παραλαμβάνονται από τους προμηθευτές, για σκοπούς μικροβιολογικής εξέτασης από το Τμήμα Φυλακών, που έχει τώρα και την ευθύνη των προσφορών.

4.23 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.23.1 Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Από τις εγκεκριμένες πιστώσεις, ύψους £14,8 εκ., δαπανήθηκε ποσό £10 εκ., δηλαδή παρέμεινε αδαπάνητο ποσό £4,8 εκ. ή 32% (31% για το έτος 2002).

4.23.2 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31.12.2003 υπήρχαν καθυστερημένα έσοδα, κυρίως από ενοίκια βιομηχανικών περιοχών, ύψους £1.154.501, σε σύγκριση με £1.331.718 το 2002. Από το ποσό των καθυστερήσεων, ποσό ύψους £399.366 ή 34,6% αφορά σε καθυστερήσεις προηγούμενων ετών, ενώ ποσό £755.165 ή 65,4% καθυστερήσεις του έτους. Αρκετές περιπτώσεις καθυστερήσεων αφορούν σε μισθωτές, οι οποίοι καθυστερούν την πληρωμή των ετήσιων ενοικίων για περίοδο πέραν των πέντε ετών, για τους οποίους έχει κινηθεί από το Υπουργείο η διαδικασία τερματισμού των συμβάσεων τους, όμως αρκετές από τις περιπτώσεις αυτές, σύμφωνα με το Υπουργείο, εκκρεμούν στη Νομική Υπηρεσία.

Για αντιμετώπιση του προβλήματος, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 57.864 και ημερ. 14.5.2003, αποφάσισε ότι, σε περίπτωση έγκρισης χορηγιών προς βιομηχανίες που οφείλουν στην Κυβέρνηση ενοίκια, αποχετευτικά τέλη και άλλα, θα απαιτείται, πριν από την παραχώρηση της χορηγίας, η εξόφληση της οφειλής τους ή, σε αντίθετη περίπτωση, θα τους αποκόπτεται το σχετικό ποσό.

4.23.3 Σχέδια Χορηγιών και Επιδοτήσεων - Βαθμός υλοποίησης. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι προγραμματιζόμενα Σχέδια Χορηγιών δεν φαίνεται να υλοποιούνται στον αναμενόμενο βαθμό. Συγκεκριμένα, για το έτος 2003, ενώ προγραμματίστηκαν δαπάνες £7,4 εκ., δαπανήθηκε ποσό ύψους £5,1 εκ. μόνο. Σημειώνεται ότι αρκετά Σχέδια έχουν, σύμφωνα με τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, αναθεωρηθεί ή έχουν τερματιστεί μέχρι τις 30.4.2003.

4.23.4 Επισκέψεις ελέγχου μηχανημάτων ή/και εξοπλισμού, για τα οποία καταβλήθηκε επιχορήγηση. Διαπιστώνεται ότι οι επισκέψεις/έλεγχοι δεν γίνονται πάνω σε συνεχή βάση, ούτε και έχουν καλυφθεί όλα τα Σχέδια.

Όπως με πληροφόρησε ο Υπουργός, προτεραιότητα του Υπουργείου, με βάση το διαθέσιμο προσωπικό, είναι η διεξαγωγή επισκέψεων ελέγχου πριν από την καταβολή των επιχορηγήσεων.

4.23.5 Προώθηση του εμπορίου και των εξαγωγών.

(α) Προαγωγή προϊόντων και υπηρεσιών στο εξωτερικό. Από τα £2,17 εκ. που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2003 δαπανήθηκαν, για διαφημίσεις προϊόντων και άλλες δραστηριότητες στο εξωτερικό, £1,7 εκ., σε σύγκριση με £1,9 εκ. το 2002.

Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως ετοιμάζονται σχετικές εκθέσεις, στις οποίες να αξιολογούνται τα αποτελέσματα των δαπανών που γίνονται σε σχέση με τη διάθεση κυπριακών προϊόντων/υπηρεσιών σε κάθε χώρα και τις μελλοντικές προοπτικές.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με την εισήγηση μου και ότι το Υπουργείο προτίθεται να διεξάγει μελέτες για αξιολόγηση των αποτελεσμάτων διαφόρων δραστηριοτήτων και των προοπτικών των αγορών.

(β) Προώθηση εμπορίου και εξαγωγών μέσω των Εμπορικών Κέντρων. Από το ποσό των £1,7 εκ. που δαπανήθηκε το 2003, για σκοπούς προώθησης του εμπορίου και των εξαγωγών, £1,22 εκ. παραχωρήθηκαν με τμηματικές πιστώσεις και δαπανήθηκε από τα κατά τόπους Εμπορικά Κέντρα.

Ανέφερα ότι οι τμηματικές πιστώσεις τις περισσότερες φορές είναι γενικές, χωρίς να καθορίζουν με σαφήνεια τους σκοπούς για τους οποίους εκδίδονται, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εξακριβωθεί κατά πόσο οι δαπάνες που διενεργήθηκαν συνάδουν με τους σκοπούς της πίστωσης.

4.23.6 Εμπορικά Κέντρα.

- **Έλεγχος Δαπανών.** Η καταχώριση και ο έλεγχος των δαπανών των Εμπορικών Κέντρων καθυστερεί, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η εποπτεία την οποία θα έπρεπε να ασκεί το Υπουργείο.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι έχει προβεί σε διαβήματα προς το Γενικό Λογιστή για ενίσχυση του Λογιστηρίου.

4.23.7 Υπηρεσία Ασφαλίσεως Εξαγωγών. Στις 31.12.03 οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Κυβέρνησης για εκκρεμείς εγγυήσεις, οι οποίες δόθηκαν με σκοπό την ενθάρρυνση, διευκόλυνση και ανάπτυξη του εμπορίου με άλλες χώρες, ανέρχονταν περίπου σε £0,9 εκ. Επιπρόσθετα εκκρεμούσε το ποσό των £10,1 εκ., για αποζημιώσεις που κατέβαλε η Κυβέρνηση για εξαγωγές που έγιναν στη Λιβύη (£0,2 εκ.), Ιράκ και Κουβέιτ (£6,8 εκ.), Ρωσία (£2,6 εκ.) και σε άλλες χώρες (£0,5 εκ.), το οποίο παραμένει χρεωμένο σε λογαριασμό προκαταβολών.

Το θέμα της συνεχιζόμενης χρέωσης των ποσών αυτών σε λογαριασμό προκαταβολών, το οποίο είχα εισηγηθεί όπως επανεξεταστεί, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, καθώς η χρέωση αυτή εκκρεμεί από παλιά, δεν έχει διαφοροποιηθεί, για το λόγο ότι το Υπουργείο, μετά από διάφορες ενέργειες του, όσον αφορά στις αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν για εξαγωγές στο Ιράκ, Κουβέιτ και Ρωσία, υπολογίζει ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα είσπραξης των ποσών αυτών, εφόσον ξεπεραστούν τα προβλήματα και οι δυσκολίες που υπάρχουν σήμερα.

Σημειώνεται ότι μέσα στο 2002 εισπράχθηκε μέσω του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ποσό ύψους £491.464, έναντι των οφειλών του Ιράκ. Το ποσό αυτό εξακολουθεί να παραμένει κατατεθειμένο σε λογαριασμό καταθέσεων.

Επιπρόσθετα, μετά από διερεύνηση περιπτώσεων που εκκρεμούν και διαπίστωση ότι αυτές είναι ανεπίδεκτες είσπραξης, η Επιτροπή της Υπηρεσίας Ασφαλίσεων Εξαγωγών προώθησε διαδικασίες για διαγραφή ποσών ύψους £505.981.

4.23.8 Σχέδια Παροχής Δανείων με Κυβερνητική Εγγύηση. Σύμφωνα με τις καταστάσεις που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου, το σύνολο των δανείων που παραχωρήθηκαν με κυβερνητική εγγύηση ανήλθε σε £6.999.247. Στις 31.12.2003, το υπόλοιπο των δανείων ήταν £2.408.884. Οι καθυστερημένες δόσεις των δανείων στις 31.12.2003 ήταν £1.680.638 (μέχρι 31.12.2002 £1.741.463). Η Κυβέρνηση μέχρι τις 31.12.2003 πλήρωσε, ως εγγυήτρια, ποσό ύψους £402.390.

Ενώ συνεχίζονται οι προσπάθειες του Υπουργείου για την παρακολούθηση των εκκρεμών υποθέσεων, που όπως διαπιστώνεται είναι χρονοβόρες, δεν υπήρξε σημαντική βελτίωση της κατάστασης.

Αναλυτικά τα διάφορα Σχέδια παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα.

	Σύνολο δανείων	Αρ. Δανειοδο- τηθέντων	Υπόλοιπο δανείων 31.12.2003	Καθυστερη- μένες δόσεις	Υποχρέωση της Κυβέρνησης	Ποσό που πληρώθηκε από την Κυβέρνηση
	£		£	£	£	£
Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Εγγυήσεων (90%) για δανειοδότηση των εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών	446.001	74	17.255	17.255 (Αφορά 4 εταιρείες)	15.530	130.698 (Αφορά 9 εταιρείες)
Νέο Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Εγγυήσεων (75%) σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 23.436 και ημερ. 21.7.83.	773.500	14	364.000	364.000 (Αφορά 2 εταιρείες από τις οποίες η μία αφορά £314.000)	225.080	
Παλαιό Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Εγγυήσεων, σύμφωνα με το Νόμο αρ. 44 του 1974	1.280.35	36	231.172	231.172 (Αφορά 4 εταιρείες από τις οποίες η μία αφορά £181.172)	158.379	249.602 (Αφορά 10 εταιρείες)
Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Εγγυήσεων (90%), για τη Βιομηχανία – Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 35.748, ημερ. 27.6.91.	4.199.39	23	1.796.457	1.068.211 (Αφορά 9 εταιρείες από τις οποίες οι 3 αφορούν £926.201)	1.617.772	22.090 (Αφορά 1 εταιρεία)
	6.699.24	147	2.408.884	1.680.638	2.016.761	402.390

4.23.9 Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών. Ο εξοπλισμός και το προσωπικό που διαθέτει η Υπηρεσία εξακολουθούν να είναι ελλιπή. Παρόλο ότι, σύμφωνα με τους περί Μέτρων και Σταθμών Νόμους του 1974 έως 2000, άρθρα 17-19, η Υπηρεσία πρέπει να διαθέτει πρότυπα μέτρα και σταθμά, η χρήση των οποίων να εξασφαλίζει την ακρίβεια των μετρήσεων που διεξάγονται, εντούτοις διαπιστώθηκε ότι η Υπηρεσία δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει ένα σημαντικό μέρος του έργου της, λόγω έλλειψης κατάλληλου εξοπλισμού και προσωπικού, με αποτέλεσμα διάφορες βιομηχανίες του μεταποιητικού τομέα να απευθύνονται σε ιδιώτες. Σημειώνεται ότι για τα περισσότερα πρότυπα μέτρα και σταθμά που χρησιμοποιούνται για τους ελέγχους δεν έχει διεξαχθεί έλεγχος για διαπίστωση της ακρίβειας τους, από την ημερομηνία αγοράς τους μέχρι σήμερα, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 18(2) των περί Μέτρων και Σταθμών Νόμων, που προνοεί την περιοδική πιστοποίηση της ακρίβειας τους από το Διεθνές Γραφείο Μέτρων και Σταθμών. Λόγω της πιο πάνω παράλειψης, υπάρχει ο κίνδυνος να θεωρηθούν όλοι οι έλεγχοι, καθώς και οι διάφορες πιστοποιήσεις που κάνει η Υπηρεσία, χωρίς νομική εγκυρότητα.

Η Υπηρεσία μου, λαμβάνοντας υπόψη ότι η λειτουργία της Υπηρεσίας αυτής έχει άμεση σχέση τόσο με την προστασία του καταναλωτή όσο και για σκοπούς εναρμόνισης της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Ένωση, εισηγήθηκε στο παρελθόν τη λήψη διορθωτικών μέτρων. Η τεχνική βοήθεια που έχει παραχωρηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια εναρμόνισης της Κύπρου με το Κοινοτικό Κεκτημένο στον τομέα της μετρολογίας (μέτρων και σταθμών), μέσω του προγράμματος Διδυμοποίησης με την αντίστοιχη υπηρεσία της Δανίας (Twinning Programme), ολοκληρώθηκε και προωθήθηκε προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση σχετική πρόταση για βελτίωση της υποδομής του τεχνικού εξοπλισμού και του τρόπου λειτουργίας της.

4.23.10 Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών. Η Υπηρεσία εξακολούθησε κατά το 2003 να μην μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις που απορρέουν από τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών για τη διεξαγωγή εξειδικευμένων ελέγχων λόγω μη στελέχωσης της με το αναγκαίο προσωπικό. Από το Νοέμβριο 2003 στελεχώθηκε με δέκα έκτακτους επιθεωρητές.

4.23.11 Κυπριακός Οργανισμός Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα.

- **Υποβολή εξελεγμένων λογαριασμών.** Σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 30(2) του περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμου, δεν έχουν υποβληθεί στον Υπουργό εξελεγμένοι λογαριασμοί του Οργανισμού από το 1998 μέχρι σήμερα, ούτε αντίγραφο τους κατατέθηκε στην Βουλή των Αντιπροσώπων για ενημέρωση της.

4.23.12 Χρησιμοποίηση Κυβερνητικών Βιομηχανικών Περιοχών για σκοπούς άλλους από αυτούς που καθορίζονται στις συμβάσεις μίσθωσης. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου αναφέρθηκε ότι, παρά τις διαβεβαιώσεις που δόθηκαν από το Υπουργείο, από το Μάιο του 1996 δεν έχει διεξαχθεί έρευνα για να διαπιστωθεί κατά πόσο τα βιομηχανικά οικόπεδα στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις συμβάσεις μίσθωσης, παρά το γεγονός ότι έχει διαπιστωθεί ότι διάφορα υποστατικά χρησιμοποιούνται για σκοπούς άλλους από αυτούς που καθορίζονται στις συμβάσεις μίσθωσης. Επιπρόσθετα διαπιστώθηκε και πάλι ότι, με βάση τις σχετικές εκθέσεις που υποβάλλονται από τους λειτουργούς, οι επισκέψεις που πραγματοποιούνται στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές είναι ελάχιστες,

με κίνδυνο να μην εντοπίζονται έγκαιρα διάφορα προβλήματα, όπως είναι η αυθαίρετη επέμβαση σε κυβερνητική γη, υπενοικίαση μέρους των υποστατικών χωρίς την έγκριση του Υπουργείου και άλλα, τα οποία δεν συνάδουν με τους όρους των συμβάσεων μίσθωσης.

4.23.13 Αποχετευτικά τέλη των Βιομηχανικών Περιοχών Λεμεσού και Αγίου Αθανασίου.

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, επειδή οι μισθωτές των βιομηχανικών οικοπέδων των πιο πάνω βιομηχανικών περιοχών αρνούνται να καταβάλουν τα ετήσια αποχετευτικά τέλη στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας, όπως έχουν υποχρέωση σύμφωνα με τις σχετικές συμβάσεις μίσθωσης, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ύστερα από σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας στις 12.2.96, καταβάλλει τα πιο πάνω τέλη στο Συμβούλιο, μαζί με τις σχετικές επιβαρύνσεις, από το 1996 και μεταγενέστερα.

Το οφειλόμενο ποσό ανέρχεται σε £365.760 στις 31.12.2003, σε σύγκριση με £365.871 στις 31.12.2002.

Παρόλο ότι το Υπουργείο καταχωρίζει τις σχετικές πληρωμές σε λογαριασμό προκαταβολών, εντούτοις δεν τηρεί καταστάσεις με τα ποσά που οφείλει ο κάθε μισθωτής, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η παρακολούθησή τους.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι εντός του 2004 θα ετοιμάσει καταστάσεις οφειλόμενων ποσών για κάθε μισθωτή ξεχωριστά.

4.23.14 Ανάπτυξη ναυτικού τουρισμού και κατασκευή μαρίνων. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε το Μάρτιο 1994 τη στρατηγική για την ανάπτυξη του ναυτικού τουρισμού και, μεταξύ άλλων, αποφάσισε την ανάθεση στον ιδιωτικό τομέα της μελέτης, κατασκευής και διαχείρισης μαρίνων σε διάφορους παράλιους χώρους. Μέσα στο 1996 ετοιμάστηκαν τα έγγραφα προσφορών από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού, όμως η προώθηση της διαδικασίας προσφορών καθυστέρησε σημαντικά λόγω προβλημάτων που ανεφύησαν, κυρίως αναφορικά με τη χωροθέτηση και εκμίσθωση των αναγκαίων χώρων στους ιδιώτες. Το Υπουργικό Συμβούλιο όρισε, τον Αύγουστο 2000, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ως «Ενδιαφερόμενη Υπηρεσία» για τη διενέργεια των διαγωνισμών.

Τελικά, μετά από περαιτέρω καθυστερήσεις, οι οποίες οφείλονται μεταξύ άλλων και στην απόφαση που λήφθηκε για μετάφραση των όρων των προσφορών στην αγγλική γλώσσα, ζητήθηκαν προσφορές για την εκτέλεση των μαρίνων τον Ιούλιο 2002. Επίσης, τον Αύγουστο 2002, μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας μου, ζητήθηκαν προσφορές για το διορισμό Επόπτη για τις μαρίνες, ο οποίος θα έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και ελέγχου των συμβολαίων υλοποίησης των έργων. Τον Ιούνιο 2003 υποβλήθηκαν μόνο τρεις προσφορές, ανά μία για τις μαρίνες Λεμεσού, Λάρνακας και Αγίας Νάπας. Η αξιολόγηση των τεχνικών προτάσεων περατώθηκε και εγκρίθηκε τον Ιούλιο 2004, οπότε ανοίχθηκαν οι οικονομικές προτάσεις, οι οποίες και αξιολογούνται.

4.23.15 Καταθέσεις (06.14.01.0.00.054). Σε Λογαριασμό Καταθέσεων “Miss Universe” εξακολουθεί να παραμένει αχρησιμοποίητο ποσό ύψους £338.715 από το 2000. Εφόσον δεν υφίστανται πλέον οι λόγοι για τους οποίους δημιουργήθηκε ο εν λόγω λογαριασμός, εισηγήθηκε όπως γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες για τακτοποίηση του, όπως διαλαμβάνεται στους σχετικούς Κανονισμούς.

4.24 ΤΜΗΜΑ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗ**Μέρος Α**

4.24.1 Εγγραφές, πτωχεύσεις, εκούσιες εκκαθαρίσεις και διαγραφές. Σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος, οι εγγραφές εταιρειών, οι εκούσιες εκκαθαρίσεις εταιρειών και οι διαγραφές, καθώς επίσης και οι πτωχεύσεις ατόμων, ήταν, κατά τα τελευταία τρία έτη, οι ακόλουθες:

	2003	2002	2001
<u>Εγγραφές:</u>			
Εταιρείες Κυπριακής Συμμετοχής,			
Εταιρείες Διεθνών Επιχειρήσεων και			
Ναυτιλιακές Εταιρείες	9080	8497	9432
Συνεταιρισμοί και Εμπορικές Επωνυμίες	1508	1496	1618
Αλλοδαπές Εταιρείες	111	132	205
Σύνολο	10699	10125	11255
<u>Πτωχεύσεις και εκκαθαρίσεις:</u>			
Άτομα	359	358	407
Εταιρείες	118	190	139
Σύνολο	477	548	546
<u>Εκούσιες εκκαθαρίσεις:</u>			
Εταιρείες	211	163	122
<u>Διαγραφές:</u>			
Εταιρείες Κυπριακής Συμμετοχής, Ναυτιλιακές και			
Εταιρείες Διεθνών Επιχειρήσεων	2322	2806	2391
Συνεταιρισμοί	42	45	24
Εμπορικές Επωνυμίες	236	163	178
Αλλοδαπές Εταιρείες	72	85	45
Σύνολο	2672	3099	2638

4.24.2 Έσοδα. Το συνολικά έσοδα ανήλθαν σε £7,2 εκ., σε σύγκριση με £6,8 εκ. το 2002, δηλ. παρουσίασαν αύξηση £0,4 εκ. ή ποσοστό 6% (το 2002 11,7% μείωση).

4.24.3 Καθυστερημένη εργασία. Παρόλο ότι αρκετές από τις εργασίες έχουν μηχανογραφηθεί, εντούτοις εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλος όγκος καθυστερημένης εργασίας στους Κλάδους Εταιρειών, Εμπορικών Σημάτων, Εκκαθαρίσεων/Πτωχεύσεων και Επιβαρύνσεων και Υποθηκών. Όπως υπέδειξα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο συνεχώς αυξανόμενος όγκος καθυστερημένης εργασίας δεν συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία του Τμήματος, ούτε και στη γρήγορη εξυπηρέτηση του κοινού και την έγκαιρη είσπραξη των δημόσιων εσόδων.

4.24.4 Υποβολή ετήσιων εκθέσεων.

(α) Εταιρείες. Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, πολλές εταιρείες καθυστερούν να υποβάλουν τις ετήσιες εκθέσεις τους για πολλά χρόνια. Από τις 91268 εγγεγραμμένες

εταιρείες που είχαν υποχρέωση να υποβάλουν ετήσιες εκθέσεις μέχρι 31.12.03, υποβλήθηκαν από περίπου 12700 εταιρείες 50631 ετήσιες εκθέσεις και εισπράχθηκε το ποσό των £759.465.

Η απώλεια εσόδων από τις εκθέσεις που δεν είχαν υποβληθεί μέχρι 31.12.03 υπολογίζεται σε £4,7 εκ. (λαμβάνεται υπόψη ότι κάθε εταιρεία καθυστερεί κατά μέσο όρο 4 ετήσιες εκθέσεις).

(β) Αλλοδαπές εταιρείες. Πολλές αλλοδαπές εταιρείες εξακολουθούν να καθυστερούν την υποβολή των ετήσιων εκθέσεων τους για τα έτη 1988-2003, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η εισπράξη σημαντικών ποσών και να υπάρχει κίνδυνος απώλειας εσόδων.

4.24.5 Μηχανογράφηση εργασιών. Το σύστημα εφαρμόστηκε για τους νέους οργανισμούς (εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, εμπορικές επωνυμίες, συνεταιρισμούς, αλλοδαπές εταιρείες) που έχουν εγγραφεί από τον Οκτώβριο του 2000 και μεταγενέστερα. Για τους οργανισμούς που λειτουργούσαν πριν από την εισαγωγή του μηχανογραφημένου συστήματος το 2000, το σύστημα εφαρμόζεται μόνο μερικώς, γιατί δεν έχουν ακόμη καταχωριστεί στο σύστημα τα στοιχεία και οι πληροφορίες από τους φακέλους.

Από τις 184065 εταιρείες, συνεταιρισμούς, εμπορικές επωνυμίες και αλλοδαπές εταιρείες που είναι εγγεγραμμένες, έχουν μηχανογραφηθεί πλήρως οι 51608, δηλ. το 28%. Όπως μου αναφέρθηκε, με την πλήρωση των κενών θέσεων η κατάσταση αναμένεται να βελτιωθεί.

4.24.6 Ανάκτηση εξόδων. Παρά τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για ανάκτηση του ποσού των £112.860, το οποίο αντιπροσωπεύει τα έξοδα των επιθεωρητών που κατέβαλε η Κυβέρνηση για τη διερεύνηση των υποθέσεων εταιρείας, δεν έχει ακόμη κινηθεί η διαδικασία ανάκτησης του. Όπως με πληροφόρησε το Τμήμα, το θέμα εκκρεμεί στη Νομική Υπηρεσία από το 1996.

Δεν έχει ετοιμαστεί σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 44.544 ημερ. 9.7.96, με βάση το οποίο, σε περιπτώσεις όπως η πιο πάνω, υπεύθυνοι για την πληρωμή των εξόδων των επιθεωρητών να είναι οι αιτητές (μέτοχοι των εταιρειών).

Όπως με πληροφόρησε ο Υπουργός, δεν κρίνεται σκόπιμο να πληρώνονται οι επιθεωρητές άμεσα από τους αιτητές για διασφάλιση της αντικειμενικότητάς τους και ότι πλέον, πριν από το διορισμό επιθεωρητών από το Υπουργικό Συμβούλιο, ζητείται η κατάθεση εγγυητικής επαρκούς ύψους. Ενώ συμφωνώ με την πιο πάνω θέση, ωστόσο παρατηρώ ότι η προηγούμενη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δεν έχει διαφοροποιηθεί.

4.24.7 Επιβαρύνσεις-Υποθήκες. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι δεν λαμβάνονται νομικά μέτρα εναντίον αυτών που δεν ανταποκρίνονται στην υποχρέωση τους για εγγραφή της υποθήκης ακινήτου, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων από τη μη εγγραφή.

4.24.8 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων. Δεν τηρούνται σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών. Εκκρεμεί η διενέργεια φυσικής καταμέτρησης και η υποβολή του σχετικού πιστοποιητικού στο Γενικό Λογιστή και στην Υπηρεσία μου.

4.25 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ

Μέρος Α

4.25.1 Αποτελέσματα χρήσης. Σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς του 2003, τα αποτελέσματα χρήσης παρουσιάζονται ως ακολούθως:

	2003	2002
	£	£
Πωλήσεις	340.585	381.775
Μείον: Κόστος πωλήσεων	782.249	759.769
Μικτή ζημιά	(441.664)	(377.994)
Πλέον: Έξοδα διοίκησης και εμπορίας	323.038	305.382
Ολική ζημιά από εργασίες	(764.702)	(683.376)
Μείον: Έσοδα από κρατική χορηγία	345.000	345.000
	(419.702)	(338.376)
Μείον: Άλλα έσοδα	9.046	6.237
Ολική ζημιά	(410.656)	(332.139)

Στις δαπάνες περιλαμβάνονται οι μισθοί του μηνιαίου προσωπικού, οι οποίοι χρεώνονται στα διάφορα Κονδύλια του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Για το έτος 2003 οι μισθοί ανέρχονταν σε £413.610, σε σύγκριση με £364.264 για το έτος 2002.

4.25.2 Έσοδα. Τα έσοδα της Υπηρεσίας προέρχονται από πωλήσεις διαφόρων προϊόντων και από κρατική χορηγία μέσω του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως, η οποία για τα έτη 2002 και 2003 ανήλθε σε £345.000 για κάθε έτος. Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 57.824, ημερ. 7.5.2003, και τη σχετική απόφαση του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, η χορηγία προς την Υπηρεσία Κυπριακής Χειροτεχνίας θα συνεχίσει μέχρι τις 31.12.06 (ατομικό μέτρο, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ανάπτυξη της Κυπριακής Οικοτεχνίας/ Χειροτεχνίας»).

4.25.3 Οικονομική κατάσταση. Παρατηρήθηκε και πάλι ζημιά στην οικονομική διαχείριση της Υπηρεσίας. Αν και στόχος της Υπηρεσίας δεν είναι η πραγματοποίηση κέρδους, αλλά η ανάπτυξη του τομέα της χειροτεχνίας στην Κύπρο, για διατήρηση και προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, το Σχέδιο Δράσης για την αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας (το οποίο, μεταξύ άλλων, προνοεί όπως ληφθούν υπόψη οι ανάγκες της αγοράς, ώστε να μπορέσει η Υπηρεσία να αναπτυχθεί και εμπορικά) δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί.

Η προτεινόμενη προσθήκη αφορά ενδομηματικά προβλήματα.

4.26 ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Μέρος Α

4.26.1 Εισπράξεις και πληρωμές. Οι εισπράξεις του Κέντρου, σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς, ήταν £571.925 και οι πληρωμές £583.684, σε σύγκριση με £509.720 και £574.712 το 2002, αντίστοιχα. Στις εισπράξεις του 2003 περιλαμβάνεται ποσό £67.270, το οποίο αντιπροσωπεύει την κρατική χορηγία, σε σύγκριση με £66.000 το 2002.

4.26.2 Διοίκηση και λειτουργία του Κέντρου. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το νομικό καθεστώς του Κέντρου εξακολουθεί να παραμένει σε εκκρεμότητα, για το λόγο ότι ο περί της Μεταβίβασης του Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου και του Ξενοδοχείου “Φιλοξενία” σε Εταιρεία Νόμος αρ. 101(Ι)/98 δεν μπορεί να εφαρμοστεί, επειδή το Ξενοδοχείο “Φιλοξενία”, το οποίο θα αποτελούσε το ένα από τα δύο συστατικά μέρη της εταιρείας,

τερμάτισε τη λειτουργία του. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 7.1.2004, ανατέθηκε σε Υπουργική Επιτροπή η μελέτη του θέματος και υποβολή σχετικής έκθεσης στο Συμβούλιο.

4.26.3 Κρατική χορηγία. Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων αποφάσισε ότι η κρατική χορηγία προς το Κέντρο συνιστά δημόσια ενίσχυση και ότι, μετά τις 30.4.03, αυτή θα πρέπει να τερματιστεί. Πρόσφατα καταβλήθηκε ποσό ύψους £57.000, ως ενίσχυση “de minimis”, για περίοδο 3 ετών.

4.26.4 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, τα οποία καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες του Κέντρου, όπως:

(α) Τη μη τήρηση, τη μη ορθή τήρηση και τη μη ενημέρωση των ενδεδειγμένων μητρώων συμβολαίων, εμβασμάτων και ενοικίων.

(β) Τη μη καταχώριση σε Καθολικά διαφόρων ειδών, από τα οποία θα πρέπει να εκδίδονται σταδιακά. Όπως έχω πληροφορηθεί, άρχισε η εφαρμογή της εισήγησης μου από το 2004.

(γ) Τη μη κατάλληλη τήρηση και αρχειοθέτηση της αλληλογραφίας. Συγκεκριμένα δεν γίνεται αρίθμηση των εγγράφων και δεν δίνονται αναφορές σε συναφή έγγραφα.

(δ) Όπως διαπιστώνεται, τα μέτρα που λαμβάνονται για παρακολούθηση και είσπραξη των καθυστερήσεων δεν φαίνεται να είναι ικανοποιητικά, με αποτέλεσμα να παραμένουν ανείσπρακτα σημαντικά ποσά, χωρίς να αποκλείεται ο κίνδυνος απώλειας ή ζημιάς σε βάρος του Κέντρου. Τα ανείσπρακτα ποσά ανήλθαν στις 31.12.02 σε £183.382, σε σύγκριση με £151.854 στις 31.12.01.

4.27 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

4.28 ΤΜΗΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

4.28.1 Σχέδιο Αυτοεργοδότησης Αποφοίτων Πανεπιστημίων και Ανώτερων Σχολών - Καθυστερήσεις στην αποπληρωμή δανείων. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέδωσε το Γενικό Λογιστήριο στο Τμήμα Εργασίας στις 16.4.2004, το υπόλοιπο των καθυστερήσεων στην αποπληρωμή των δανείων για το πιο πάνω Σχέδιο ανερχόταν στις 31.12.2003 σε £670.061, σε σύγκριση με £691.018 στις 31.12.2002.

4.28.2 Μεταστέγαση του Τμήματος. Το Τμήμα Εργασίας μεταστεγάστηκε σε νέο κτίριο, χωρίς όμως να γίνουν προηγουμένως οι απαιτούμενοι έλεγχοι του κτιρίου από τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα, με αποτέλεσμα να εντοπιστούν σοβαρά προβλήματα αναφορικά με τη λειτουργικότητα και ασφάλεια του κτιρίου.

Συναφώς αναφέρεται ότι η Πυροσβεστική Υπηρεσία στην έκθεσή της αναφέρει ότι δεν συστήνεται η μεταστέγαση, γιατί, τόσο τα μέσα διαφυγής, όσο και τα μέτρα πυροπροστασίας της οικοδομής δεν κρίνονται ικανοποιητικά.

Παρά την ύπαρξη των προβλημάτων αυτών και παρά το γεγονός ότι ο ιδιοκτήτης αρνείται να υπογράψει συμβόλαιο, εντούτοις άρχισε και συνεχίζεται η καταβολή ενοικίου.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μου ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι το Τμήμα ενήργησε σε όλες τις περιπτώσεις καλή τη πίστει και με μοναδικό στόχο το συμφέρον της Υπηρεσίας.

4.28.3 Κέντρο Επαγγελματικής Αποκαταστάσεως Αναπήρων (Κ.Ε.Α.Α.). Από έρευνα που έγινε σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση αναπήρων, παρατήρησα ότι η αποκατάσταση στην αγορά εργασίας των εκπαιδευομένων στο Κέντρο μειώθηκε δραματικά. Συγκεκριμένα, από το 1969 μέχρι το 1984 αποκαταστάθηκαν 430 άτομα και από το 1985 μέχρι σήμερα μόνο 28.

Παρατηρήθηκαν επίσης περιπτώσεις κατά τις οποίες άτομα που εκπαιδεύτηκαν στο Κέντρο συνεχίζουν να απασχολούνται στο Κέντρο για πολλά χρόνια, είτε διαμένοντας στο Οικοτροφείο, είτε πηγαينوερχόμενα καθημερινά από τα σπίτια τους, επωφελούμενα όλων των δικαιωμάτων των εκπαιδευομένων, με αποτέλεσμα την επιβάρυνση του Δημοσίου με τεράστιο κόστος. Εξέφρασα τη γνώμη ότι ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί σήμερα το Κέντρο δεν φαίνεται να εξυπηρετεί πλέον τους σκοπούς για τους οποίους ιδρύθηκε και ζήτησα να πληροφορηθώ για τυχόν εξελίξεις, ενόψει σχετικής έκθεσης του Τμήματος προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, στην οποία αναφέρονται οι κυριότεροι παράγοντες που επενεργούν ως αντικίνητρο στην αποχώρηση των εκπαιδευομένων από το Κέντρο, καθώς επίσης και για τις ενέργειες που θα πρέπει να γίνουν για την αναβάθμιση των δραστηριοτήτων του Κέντρου.

Ο Υπουργός μου ανέφερε ότι η παροχή ευκαιριών για «προστατευμένη εργασία», μέσω μακροχρόνιας παραμονής ορισμένων ατόμων με αναπηρία στο Κ.Ε.Α.Α., δεν είναι άσχετη με τους στόχους του Τμήματος και της Κυβέρνησης, αφού ορισμένα άτομα δεν είναι σε θέση να αποκατασταθούν στην ανοικτή αγορά εργασίας. Μου ανέφερε επίσης ότι η αναβάθμιση του Κ.Ε.Α.Α. εντάσσεται στους στόχους υψηλής προτεραιότητας του Τμήματος Εργασίας, το οποίο όμως λειτουργεί με μειωμένη στελέχωση, γι' αυτό και η υλοποίηση των στόχων αυτών δεν προχωρεί με ταχύτερους ρυθμούς.

4.29 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Μέρος Α

4.29.1 Έσοδα του Κράτους από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων λόγω καταβολής κοινωνικής σύνταξης. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, από το 1995, όταν άρχισε η καταβολή κοινωνικής σύνταξης, το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στις περιπτώσεις όπου λήπτες κοινωνικής σύνταξης είναι εξαρτώμενοι συνταξιούχων Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφαιρεί από τη σύνταξη το ποσό που αναλογεί στον εξαρτώμενο, το οποίο και καταθέτει με διορθωτικό ένταλμα στο Κονδύλι Εσόδων του Κράτους «Εισφορά για Κοινωνική Σύνταξη», σύμφωνα με το άρθρο 59(6) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου. Με την έναρξη λειτουργίας του νέου συστήματος μηχανογράφησης στις αρχές του 2000, είναι αδύνατον να υπολογιστεί το πιο πάνω ποσό, λόγω του ότι δεν παραδόθηκε ακόμη από την εταιρεία που ανέλαβε τη μηχανογράφηση το πρόγραμμα, το οποίο θα έπρεπε να είχε παραδοθεί πριν από το τέλος 2003, σχετικά με τον καθορισμό του ποσού που θα μεταφέρεται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Το ποσό που μεταφέρθηκε το 2003 στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας υπολογίστηκε με βάση καταστάσεις που ετοίμασε ο Κλάδος Μηχανογράφησης των Υπηρεσιών, το οποίο όμως δεν είναι το ακριβές ποσό.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι το ειδικό πρόγραμμα για τη μεταφορά από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας του ποσού, που αναλογεί στον εξαρτώμενο που είναι λήπτης κοινωνικής σύνταξης, τέθηκε ήδη

σε εφαρμογή και ότι έχουν επίσης ετοιμαστεί καταστάσεις των ποσών αυτών που αφορούν στο α' εξάμηνο του 2004. Με πληροφόρησε επίσης ότι, συγκρίνοντας τα ποσά που υπολογίζονταν με βάση το προσωρινό πρόγραμμα που εφαρμοζόταν μέχρι και το έτος 2003, φάνηκε ότι δεν υπήρχε διαφορά.

4.29.2 Συμπλήρωμα κατώτατης σύνταξης Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με βάση την τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, η κατώτατη σύνταξη αυξήθηκε, από 1.1.99 και 1.7.2000, κατά 10%, αντίστοιχα, και το πρόσθετο ποσό που προκύπτει από την αύξηση αυτή θα καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το πρόσθετο αυτό ποσό όμως, με το οποίο θα πρέπει να επιβαρύνεται το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και το οποίο θα έπρεπε να εξάγεται αυτόματα και να παρουσιάζεται ξεχωριστά, με βάση το υφιστάμενο σύστημα μηχανογράφησης, είναι αδύνατον να υπολογιστεί επακριβώς.

Όπως πληροφορήθηκα, για να γίνουν αλλαγές στα μηχανογραφημένα προγράμματα θα πρέπει να αλλάξει ριζικά η δομή των προγραμμάτων, πράγμα που είναι δύσκολο να γίνει. Για το λόγο αυτό ο υπολογισμός του ποσού γίνεται κατά προσέγγιση. Για τα έτη 1999, 2000, 2001, 2002 και 2003, το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας επιβαρύνθηκε με ποσά ύψους £1.857.400, £3.202.096, £4.707.000, £4.952.234 και £5.199.000, αντίστοιχα.

Ετοιμάστηκε σχετικό νομοσχέδιο για τροποποίηση του Νόμου, έτσι που το ποσό της πρόσθετης δαπάνης που απαιτείται, λόγω της αύξησης της κατώτατης σύνταξης, να καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας σε ποσοστό 2,3% πάνω στο ετήσιο ποσό που πληρώνεται για τις βασικές συντάξεις.

4.29.3 Δωρεάν διακίνηση ηλικιωμένων κατόχων κοινωνικής κάρτας με λεωφορεία των αστικών και αγροτικών περιοχών. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 53.187, ημερ. 14.2.2001, ενέκρινε την παροχή από την Κυβέρνηση δωρεάν διακίνησης στους κατόχους κοινωνικής κάρτας με λεωφορεία των αστικών και αγροτικών περιοχών, έναντι δαπάνης ύψους £750.000 για περίοδο ενός χρόνου από 1.10.2001, ποσό το οποίο θα αναπροσαρμοζόταν ανάλογα με το πραγματικό κόστος των λεωφορειούχων, που θα υπολογιζόταν από 1.10.2002, μετά την εγκατάσταση και λειτουργία ακυρωτικών μηχανών στα λεωφορεία από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, για έλεγχο των διακινουμένων. Το ποσό αυτό χορηγείται στις Οργανώσεις των λεωφορειούχων, οι οποίοι με τη σειρά τους αναλαμβάνουν την κατανομή του στους λεωφορειούχους. Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων ενέκρινε από 1.3.2003 αύξηση κατά 50% του ποσού που καταβάλλεται στους λεωφορειούχους, χωρίς όμως μέχρι σήμερα να έχει γίνει οποιαδήποτε πληρωμή με βάση τα αυξημένα ποσά. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι το πραγματικό κόστος των λεωφορειούχων είναι αδύνατον να υπολογιστεί, καθότι δεν έχουν μέχρι σήμερα εγκατασταθεί στα λεωφορεία οι ακυρωτικές μηχανές. Επιπρόσθετα οι Οργανώσεις των λεωφορειούχων αρνούνται να υποβάλουν στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναλυτικές καταστάσεις που να παρουσιάζουν την κατανομή στους λεωφορειούχους του ποσού που παραχωρείται σ' αυτές για σκοπούς ελέγχου και, σε σχετική επιστολή των Υπηρεσιών προς τη Γενική Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, γίνεται αναφορά για ύπαρξη πληροφοριών για κακή διαχείριση των ποσών που κατανέμονται στους λεωφορειούχους από τις Οργανώσεις.

Ενόψει των πιο πάνω εξέφρασα την άποψη ότι δεν θα έπρεπε, τουλάχιστον, να εγκριθεί οποιαδήποτε αύξηση στο ποσό που παραχωρείται, χωρίς τον εκ των προτέρων πλήρη έλεγχο και επιβεβαίωση της κατανομής των ποσών που παραχωρήθηκαν και χωρίς τον υπολογισμό του πραγματικού κόστους των λεωφορειούχων.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι οι Υπηρεσίες καταβάλλουν στους λεωφορειούχους που μεταφέρουν τους κατόχους κοινωνικής κάρτας το ποσό των £750.000 το χρόνο, όπως προβλέπεται στον Προϋπολογισμό του Κράτους.

4.29.4 Ειδική χορηγία σε συνταξιούχους. Στα πλαίσια της παραχώρησης αντισταθμιστικών μέτρων λόγω της φορολογικής μεταρρύθμισης, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την καταβολή ειδικής χορηγίας σε συνταξιούχους με βάση συγκεκριμένα κριτήρια, η οποία από 1.10.2003 καταβάλλεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι:

(α) Στις περιπτώσεις συνταξιούχων που διαμένουν στο εξωτερικό και συνταξιούχων Τουρκοκυπρίων που δεν διαμένουν στις ελεύθερες περιοχές, των οποίων η σύνταξη από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατατίθεται σε τραπεζικά ιδρύματα στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας, καταβάλλεται ειδική χορηγία, σε αντίθεση με τα κριτήρια, τα οποία αναφέρουν ότι αυτές οι κατηγορίες συνταξιούχων δεν είναι δικαιούχοι χορηγίας.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι το πρόβλημα περιορίζεται μόνο στις περιπτώσεις για τις οποίες δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία του τύπου διαμονής των συνταξιούχων και ότι, με βάση διαδικασία που αναμένεται να εφαρμοστεί αρχές του 2005, το πρόβλημα θα επιλυθεί.

(β) Για τους συνταξιούχους των Επαγγελματικών Ταμείων Συντάξεων που δεν υπέβαλαν νέα στοιχεία για το ύψος των συντάξεων τους, οι πληρωμές του Δεκεμβρίου 2003, που αφορούσαν στην περίοδο 1.10-31.12.2003, διενεργήθηκαν με βάση στοιχεία που προέκυψαν από το συμφωνισμό των συντάξεων του Ιουνίου 2002, με κίνδυνο να έχουν γίνει λάθη στον υπολογισμό της χορηγίας, στις περιπτώσεις όπου διαφοροποιήθηκε το ύψος των συντάξεων στο διάστημα που μεσολαβεί.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι η πληρωμή της ειδικής χορηγίας για περιόδους μέχρι 30.9.2003 γινόταν από το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο, μέχρι τότε, δεν είχε οποιαδήποτε στοιχεία για συνταξιούχους Επαγγελματικών Ταμείων Συντάξεων και ότι, όταν οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέλαβαν την πληρωμή της ειδικής χορηγίας, ζήτησαν από το Υπουργείο Οικονομικών να τους δοθούν τα πιο πάνω στοιχεία, το οποίο, ελλείψει των πιο πάνω στοιχείων, έδωσε οδηγίες στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων να χρησιμοποιηθούν τα στοιχεία των Ταμείων Συντάξεων που ήταν καταχωρισμένα στο μηχανογραφημένο σύστημα Κοινωνικών Ασφαλίσεων για σκοπούς είσπραξης εισφορών στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης, στο οποίο η υποχρέωση πληρωμής εισφορών τερματίστηκε από 1.7.2002.

(γ) Από ορισμένα Επαγγελματικά Σχέδια Συντάξεων δεν λήφθηκαν καθόλου στοιχεία σχετικά με το ύψος των συντάξεων που καταβάλλουν στα μέλη τους, με κίνδυνο τη δημιουργία υπερπληρωμών ειδικής χορηγίας.

Ενόψει των πιο πάνω ζήτησα να πληροφορηθώ για τα μέτρα που λαμβάνονται για τερματισμό της πληρωμής σε μη δικαιούχα άτομα και ανάκτηση των ποσών που καταβλήθηκαν σ' αυτούς, τη συλλογή πρόσφατων στοιχείων για όλους τους δικαιούχους, καθώς επίσης και για τις ενέργειες που γίνονται για ανάκτηση τυχόν υπερπληρωμών.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι για όσα Επαγγελματικά Σχέδια Συντάξεων υπήρχαν στοιχεία σε σχέση με τις συντάξεις που καταβάλλουν στα μέλη τους, οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων τα έχουν εξασφαλίσει και ότι δεν έχουν υπόψη τους άλλα Επαγγελματικά Σχέδια Συντάξεων. Μου ανέφερε επίσης ότι, εκεί που διαπιστώνονται υπερπληρωμές, οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων διεκδικούν ανάκτηση των ποσών.

4.29.5 Αγορά υπηρεσιών από εταιρεία για τη λειτουργική υποστήριξη του μηχανογραφημένου συστήματος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Βάσει συμφωνίας, συγκεκριμένη εταιρεία παρείχε, με πέντε άτομα, υπηρεσίες λειτουργικής υποστήριξης του μηχανογραφημένου συστήματος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για περίοδο πέντε χρόνων, μέχρι τις 19.1.2003. Για συνέχιση της ομαλής και απρόσκοπτης λειτουργίας του συστήματος, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 56.631, ημερ. 23.10.2002, ενέκρινε τη μίσθωση υπηρεσιών πέντε προσώπων από τον ιδιωτικό τομέα για ένα έτος. Μεταξύ της Κυβέρνησης και της πιο πάνω εταιρείας υπογράφηκε νέα συμφωνία για ένα χρόνο, από 14.4.2003, για ποσό ύψους £241.230 (χωρίς ΦΠΑ), στην οποία όμως προνοείται δικαίωμα της Κυβέρνησης για παράταση για ακόμη ένα χρόνο, για ποσό ύψους £253.292 (χωρίς ΦΠΑ).

Παρά το γεγονός ότι η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου ήταν μόνο για ένα χρόνο, πριν από τη λήξη της συμφωνίας στις 13.4.2004 οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων ζήτησαν και ανανεώθηκε η συμφωνία για ακόμη ένα χρόνο, μέχρι τις 13.4.2005. Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, η εγγυητική της εταιρείας ύψους £24.123, η οποία έληξε στις 13.4.2004, δεν ανανεώθηκε για να καλύψει το δεύτερο έτος της συμφωνίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 59.613, ημερ. 10.3.2004, ενέκρινε πρόταση του Υπουργείου Οικονομικών για τη μίσθωση υπηρεσιών πέντε ατόμων από τον ιδιωτικό τομέα, για περίοδο τεσσάρων χρόνων, με δαπάνη μόνο £60.000, για τον πρώτο χρόνο, με αύξηση 5% για κάθε επόμενο χρόνο, τα οποία θα εκπαιδεύονται από την πιο πάνω εταιρεία, ώστε να είναι δυνατή η συνέχιση της λειτουργικής υποστήριξης του μηχανογραφημένου συστήματος των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά τις 13.4.2005, οπότε λήγει το υφιστάμενο συμβόλαιο με την εταιρεία.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι η υπογραφή του συμβολαίου έγινε μετά από σχετική επιστολή του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής, ημερ. 11.4.2003, και ότι οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν είχαν υπόψη τους την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 56.631, ημερ. 23.10.2002.

Σ' ό,τι αφορά στο θέμα της εγγυητικής της εταιρείας, ανέφερε ότι εκ παραδρομής δεν ανανεώθηκε έγκαιρα και ότι η ανανέωση έγινε την 1.7.2004.

4.30 ΤΑΜΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ**Μέρος Α**

4.30.1 Αποτελέσματα έτους. Κατά τα έτη 2003 και 2002 το Ταμείο παρουσίασε τα πιο κάτω:

	2 0 0 3		2 0 0 2	
	(£ εκ.)		(£ εκ.)	
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου	2.360,0		2.194,9	
Εισπράξεις:				
Γενικές Παροχές	266,3		245,2	
Συμπληρωματικές Παροχές	229,6		226,2	
Ανεργίας	23,3	519,2	21,3	492,7
	2.879,2		2.687,6	
Πληρωμές:				
Γενικές Παροχές	252,6		237,7	
Συμπληρωματικές Παροχές	77,2		65,6	
Ανεργίας	28,7	358,5	24,3	327,6
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου	2.520,7		2.360,0	

4.30.2 Εκκρεμείς οφειλές προς τα διάφορα Ταμεία. Στις 31.12.2003 εκκρεμούσε η είσπραξη ποσού περίπου £25,3 εκ. (£22,3 εκ. στις 31.12.2002) από υποθέσεις που είχαν επιδικαστεί προς όφελος των Ταμείων, όπως πιο κάτω:

	£
Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων	15.637.446
Ταμείο Αδειών	2.769.647
Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού	1.014.554
Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού	493.954
Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης	5.346.721
	25.262.322

Μέσα στο 2003 εκδικάστηκαν 3896 νέες υποθέσεις, για ολικό ποσό περίπου £7,2 εκ., και εισπράχθηκε ποσό περίπου £2,5 εκ. Επίσης διαγράφηκαν ποσά ύψους £1,8 εκ., λόγω διάλυσης εταιρειών και πτώχευσης οφειλετών.

Σημειώνεται ότι, με την επιδίκαση των σχετικών ποσών, το Ταμείο πιστώνει αμέσως τους εργοδοτούμενους με τις ανάλογες εισφορές και αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις προς όφελος τους, είτε εισπράξει τις εισφορές είτε όχι. Τούτο είναι ορθό και δίκαιο, γιατί η ευθύνη για την πληρωμή εισφορών βαρύνει εξ ολοκλήρου τον εργοδότη. Τα ποσά που διαγράφονται περιλαμβάνουν και τις εισφορές των εργοδοτουμένων, τις οποίες οι εργοδότες ήδη έχουν κατακρατήσει.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι για επίσπευση της εκτέλεσης των ενταλμάτων και είσπραξη των επιδικασμένων ποσών, οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων προβαίνουν συστηματικά στις δέουσες παραστάσεις προς την Αστυνομία, που είναι η αρμόδια αρχή για εκτέλεση των ενταλμάτων.

4.30.3 Αποθεματικό Λογαριασμού Παροχών Ανεργίας. Κατά τις 31.12.2003 το αποθεματικό του πιο πάνω Λογαριασμού παρουσίαζε χρεωστικό υπόλοιπο ύψους £17,7 εκ., σε σύγκριση με £12,4 εκ. κατά τις 31.12.2002. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το ποσό των πληρωμών που έγιναν ξεπερνούσε το σύνολο των εσόδων. Σε τέτοια περίπτωση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 69(6) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, η διαφορά καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ή καλύπτεται από ειδική εισφορά που επιβάλλεται με Κανονισμούς. Μέχρι σήμερα όμως δεν έχει ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση για κάλυψη των ελλειμμάτων.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε στις 15.10.2004 ότι το θέμα έχει υποβληθεί στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα στις 19.4.2004 και ότι θα εξεταστεί στην επόμενη συνεδρία του, για την οποία, όπως πληροφορήθηκα, δεν έχει ακόμη οριστεί ημερομηνία. Σημειώνεται όμως ότι στις 7.9.2004 έγινε συνεδρία του πιο πάνω Σώματος, στην ημερήσια διάταξη της οποίας υπήρχε το πιο πάνω θέμα, το οποίο όμως δεν συζητήθηκε λόγω έλλειψης χρόνου.

4.30.4 Εσωτερικός έλεγχος. Εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει τη διακίνηση μεγάλων χρηματικών ποσών με διορθωτικά εντάλματα, τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες παροχές, τη χρήση επιταγών, καθώς επίσης και την ενημέρωση των ασφαλιστικών λογαριασμών.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι οι αδυναμίες που παρατηρήθηκαν στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου εξακολουθούν να υφίστανται λόγω της συνεχιζόμενης υποστελέχωσης των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4.30.5 Απώλεια τόκων. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, με την εφαρμογή από 1.7.2002 των νέων διευθετήσεων από την Κεντρική Τράπεζα, αναφορικά με τη λειτουργία του Γενικού Κυβερνητικού Λογαριασμού, σύμφωνα με τις οποίες δεν είναι δυνατή η μεταφορά χρημάτων από και προς τα Ταμεία από την Κεντρική Τράπεζα, με ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας λήψης της εντολής, τα Ταμεία υφίστανται σημαντική απώλεια τόκων.

Όπως πληροφορήθηκα, το Υπουργείο Οικονομικών, στο οποίο αποτάθηκε το Τμήμα για το πιο πάνω θέμα, καθόρισε τη διαδικασία που θα ακολουθείται για την καταβολή των τόκων προς τα διάφορα Ταμεία, οι οποίοι αντιστοιχούν στην περίοδο που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία πρέπει να γίνονται καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα και της ημερομηνίας που πραγματικά γίνονται, με ισχύ όμως από 1.1.2004.

Εξέφρασα τη διαφωνία μου ως προς την ημερομηνία εφαρμογής της πιο πάνω διαδικασίας, αφού δεν καλύπτει την περίοδο 1.7.2002-31.12.2003, κατά την οποία τα Ταμεία υπέστησαν απώλεια τόκων. Παρατήρησα επίσης ότι δεν έγινε ο υπολογισμός των τόκων για την εξαμηνία 1.1-30.6.2004, ούτε και υποβλήθηκαν τα στοιχεία στο Γενικό Λογιστήριο, ώστε να καταβληθεί το σχετικό ποσό, παρά τις σχετικές πρόνοιες της διαδικασίας που εγκρίθηκε.

Δεδομένων των πιο πάνω νέων διευθετήσεων από την Κεντρική Τράπεζα και της μη δυνατότητας διεκδίκησης των απολεσθέντων τόκων από το Γενικό Λογιστήριο εντός του 2003, εξέφρασα την άποψη ότι το Τμήμα έπρεπε να έδινε έγκαιρα τις εντολές για τις μεταφορές χρημάτων μεταξύ του Γενικού Κυβερνητικού Λογαριασμού και των Λογαριασμών των Ταμείων, ώστε να αποφευχθεί η σημαντική καθυστέρηση που παρατηρήθηκε και η οποία οδήγησε σε περαιτέρω απώλεια τόκων κατά το υπό εξέταση έτος.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι ζητήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών η αναδρομική κάλυψη της απώλειας των τόκων (1.7.2002-31.12.2003), αίτημα το οποίο δεν έγινε αποδεκτό, και ότι το θέμα θα εγερθεί εκ νέου στο Υπουργείο Οικονομικών.

Μου ανέφερε επίσης ότι τα στοιχεία που αφορούν στους τόκους για την εξαμηνία 1.1.2004 μέχρι 30.6.2004 θα υποβληθούν σύντομα στο Γενικό Λογιστήριο, αφού ολοκληρωθεί η επεξεργασία τους.

4.30.6 Επιτόκια καταθέσεων.

(α) Στην προηγούμενη Έκθεσή μου ανέφερα ότι δύο εμπορικές τράπεζες προέβησαν κατά το 2002 σε μειώσεις στα επιτόκια καταθέσεων μεγαλύτερες από τις μειώσεις του βασικού επιτοκίου που αποφασίστηκε από την Κεντρική Τράπεζα, από τις οποίες η μία κατέβαλε εντός του 2004 τη διαφορά που προέκυψε το 2003, χωρίς όμως να καλύψει και τη διαφορά του 2002, ενώ η άλλη αναθεώρησε το 2004 το επιτόκιο που προσφέρει, κατόπιν επαναδιαπραγμάτευσης, χωρίς όμως αναδρομική ισχύ.

Ο Υπουργός μου ανέφερε ότι οι διαβουλεύσεις, τόσο με τη μία τράπεζα, με σκοπό την καταβολή της διαφοράς των τόκων για το 2002, όσο και με την άλλη, για επαναφορά του ύψους του επιτοκίου αναδρομικά, συνεχίζονται.

(β) Πέντε τράπεζες πιστώνουν τις επενδύσεις του Ταμείου με επιτόκιο μικρότερο από αυτό που πρόσφερε η Κεντρική Τράπεζα σε καταθέσεις των Ταμείων για την αντίστοιχη περίοδο, παρά τις υποδείξεις του Υπουργείου Οικονομικών ότι οι επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Τραπεζικούς Οργανισμούς και σε Συνεργατικά Ιδρύματα θα πρέπει να αποφέρουν απόδοση τουλάχιστον ίση με εκείνη που προσφέρει η Κεντρική Τράπεζα.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι οι διαβουλεύσεις με τις τέσσερις από τις πέντε τράπεζες, με σκοπό την ανάκτηση των απολεσθέντων τόκων, συνεχίζονται, ενώ η πέμπτη τράπεζα έχει ήδη διευθετήσει την πληρωμή των τόκων.

(γ) Δεν υποβλήθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων εκθέσεις για την κατάσταση των επενδύσεων του Ταμείου για την περίοδο που έληξε στις 30.6.2003 και 31.12.2003, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του άρθρου 69(9) των περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμων.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι οι σχετικές εκθέσεις έχουν υποβληθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 11.10.2004.

4.30.7 Επενδυτική πολιτική.

(α) Ενόψει του γεγονότος ότι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων «καταθέτει» διάφορα ποσά σε τραπεζικούς οργανισμούς, ύστερα από αίτηση που υποβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι και εγκρίνεται, γεγονός που συνιστά μάλλον δάνειο προς τους οργανισμούς αυτούς παρά κατάθεση, εισηγήθηκα ότι δικαιολογείται η διεκδίκηση ψηλότερων επιτοκίων, τα οποία να συνάδουν με τα επιτόκια δανεισμού.

(β) Σύμφωνα με «Διευθέτηση» μεταξύ της Κυβέρνησης και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, η Κεντρική Τράπεζα θα επενδύει πλεονάσματα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς επίσης και του Ταμείου για Πλεονάζον Προσωπικό, του Κεντρικού Ταμείου Αδειών και του Ταμείου για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη, σε οποιαδήποτε από τα ακόλουθα αξιόγραφα:

- (i) Κρατικά Ονομαστικά Χρεώγραφα Αναπτύξεως
- (ii) Χρεώγραφα εγγυημένα από την Κυβέρνηση
- (iii) Γραμμάτια του Δημοσίου

Παρατηρήθηκε ότι η Κεντρική Τράπεζα επενδύει τα πλεονάσματα των Ταμείων μόνο σε Γραμμάτια του Δημοσίου, τα οποία φέρουν το χαμηλότερο επιτόκιο από τα υπόλοιπα αξιόγραφα, παραχωρώντας στα Ταμεία εγγυημένο ετήσιο επιτόκιο κατά περίπου 0,5% μεγαλύτερο του επιτοκίου που φέρουν τα Γραμμάτια του Δημοσίου. Εξέφρασα την άποψη ότι η επενδυτική πολιτική για τα πλεονάσματα των Ταμείων επιβάλλεται όπως μελετηθεί σε βάθος και επαναξιολογηθεί και αναθεωρηθεί, έτσι ώστε οι επενδύσεις να γίνονται με το συμφερότερο για τα Ταμεία τρόπο.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι η διευθέτηση που υπάρχει μεταξύ του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου είναι ότι τα πλεονάσματα του Ταμείου κατατίθενται στην Κεντρική Τράπεζα με εγγυημένο επιτόκιο, το οποίο σήμερα ανέρχεται στο 5%, και ότι θα εγερθεί το θέμα στο Υπουργείο Οικονομικών.

4.30.8 Έκτακτη εισφορά. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, με την αύξηση του ποσοστού της έκτακτης εισφοράς από 3% σε 10% από 1.7.2002, επί των τόκων που λαμβάνονται ή πιστώνονται, το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων επιβαρύνεται με ποσό έκτακτης εισφοράς που φτάνει ετησίως περίπου τα £10 εκ. Λαμβάνοντας υπόψη ότι στην περίπτωση των Ταμείων Προνοίας το ποσοστό παρέμεινε στο 3%, εισηγήθηκα όπως γίνουν ενέργειες για τροποποίηση του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου, ώστε να επανέλθει το ποσοστό του 3% και στην περίπτωση του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς επίσης και του Ταμείου για Πλεονάζον Προσωπικό, του Κεντρικού Ταμείου Αδειών και του Ταμείου για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη. Ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με επιστολή του ημερ. 27.11.2003, ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών όπως προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για τροποποίηση του περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμου, έτσι που τα Ταμεία που διαχειρίζονται ή για τα οποία έχουν την ευθύνη είσπραξης εισφορών να καταβάλλουν ποσοστό 3% πάνω στους τόκους, αντί 10% που πληρώνουν σήμερα.

Ο Υπουργός μου ανέφερε ότι αναμένεται ακόμη η απάντηση του Υπουργείου Οικονομικών.

4.30.9 Μηχανογραφημένο σύστημα “Παροχών”. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη μου Έκθεση, με την εφαρμογή του νέου συστήματος μηχανογράφησης από τον Ιανουάριο του 2000, εντοπίστηκαν λάθη και αδυναμίες στα διάφορα προγράμματα. Παρά το γεγονός ότι έχουν διορθωθεί πολλά λάθη, εντούτοις εξακολουθεί να εκκρεμεί η διόρθωση περίπου 360 λαθών (incident reports) και περίπου 50 αλλαγών (change control notes), καθώς και η παράδοση τριών προγραμμάτων, γεγονός που, σε συνδυασμό με τα πιο πάνω, δυσχεραίνει την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του συστήματος.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι σήμερα ο αριθμός των λαθών (incident reports) μειώθηκε στα 280 και ότι από τα τρία προγράμματα, των οποίων εκκρεμούσε η παράδοση, παραδόθηκε το ένα.

4.30.10 Καταβολή επιδόματος ασθενείας σε υπαλλήλους Οργανισμών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρατηρήθηκε ότι, παρόλο που σε αρκετούς Οργανισμούς (Δήμους, Κοινοτικά Συμβούλια, Συμβούλια Υδατοπρομήθειας) οι υπάλληλοι δικαιούνται, με βάση τις συλλογικές τους συμβάσεις, άδεια ασθενείας με πλήρεις απολαβές, εντούτοις, κατά την υποβολή αίτησης για άδεια ασθενείας από υπαλλήλους προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι εργοδότες, συμπληρώνοντας το δικό τους μέρος στο σχετικό έντυπο, αναφέρουν ότι συμπληρώνουν το επίδομα των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αποκρύπτοντας το γεγονός ότι οι υπάλληλοι τους δικαιούνται, με βάση τις συλλογικές συμβάσεις, άδεια ασθενείας με πλήρεις απολαβές. Αποτέλεσμα τούτου είναι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων να καταβάλλει το σχετικό επίδομα στους υπαλλήλους, το οποίο επωφελούνται οι εργοδότες, είτε απαιτώντας από τους υπαλλήλους να τους καταθέσουν τις επιταγές των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, είτε αποκόπτοντας τα σχετικά ποσά από το μισθό τους.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι εξακολουθούν να πιστεύουν ότι το θέμα αφορά στους όρους των συλλογικών συμβάσεων των Οργανισμών και ότι η παρατήρηση αυτή θα πρέπει να απευθύνεται στους επηρεαζόμενους εργοδότες, άποψη την οποία εξακολουθώ να μη συμμερίζομαι, παρατηρώντας ότι οι λειτουργοί που ασχολούνται με την εξέταση αιτήσεων για επίδομα ασθενείας οφείλουν να διερευνούν το θέμα και να απορρίπτουν αιτήσεις ή και να λαμβάνουν μέτρα εναντίον αυτών που προβαίνουν σε ψευδείς δηλώσεις, ενόψει και του γεγονότος ότι το θέμα τέθηκε ήδη επίσημα στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

4.31 ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΔΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.31.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το 2003 παρουσίασαν πλεόνασμα £2,7 εκ., σε σύγκριση με έλλειμμα £0,8 εκ. το 2002. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2003 ήταν £33,3 εκ. και οι πληρωμές £30,6 εκ., σε σύγκριση με £27,5 εκ. και £28,3 εκ., αντίστοιχα, κατά το προηγούμενο έτος. Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.2003 ήταν £35,8 εκ., σε σύγκριση με £33 εκ. στις 31.12.2002.

4.31.2 Σχέδιο επιχορήγησης αδειών εργοδοτούμενων. Σύμφωνα με το Σχέδιο, οι εργοδοτούμενοι, οι οποίοι πληρούν ορισμένους όρους, δικαιούνται, μαζί με τους εξαρτωμένους τους, επιχορήγηση για άδεια επτά ημερών σε ξενοδοχεία. Το ποσό που δαπανήθηκε για το σκοπό αυτό κατά το 2003 ήταν £1.324.385, σε σύγκριση με £1.317.648 κατά το προηγούμενο έτος.

4.31.3 Σχέδιο επιχορήγησης κατασκηνώσεων Συντεχνιών. Το 2003 πληρώθηκε επιχορήγηση £504.000 για τη λειτουργία κατασκηνώσεων Συντεχνιών, καθώς επίσης και ποσό £1.568.400 για ανέγερση κατασκηνώσεων των Συντεχνιών, σε σύγκριση με £490.000 και £1.553.900, αντίστοιχα, κατά το προηγούμενο έτος.

4.31.4 Τιμές ξενοδοχείων που συμμετέχουν στο Σχέδιο επιχορήγησης αδειών εργοδοτούμενων κατά τη θερινή περίοδο του 2003. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη έκθεσή μου, από έρευνα που διεξήχθη στις 15 και 16 Ιουλίου 2003 σε όλα τα ξενοδοχεία που συμμετέχουν στο πιο πάνω Σχέδιο, όσον αφορά στις τιμές για διαμονή και πλήρη διατροφή που προσφέρουν στους Κύπριους πελάτες τους την περίοδο 15.7-29.9.2003, διαπιστώθηκε ότι οι τιμές που προσφέρουν αρκετά ξενοδοχεία είναι χαμηλότερες από αυτές που πρόσφεραν στο

Σχέδιο για την ίδια περίοδο, με αποτέλεσμα τα μέλη του Σχεδίου και, σε μερικές περιπτώσεις, το ίδιο το Σχέδιο να επιβαρύνονται με πρόσθετο κόστος.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μου ανέφερε ότι η διαδικασία που ακολουθείται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνήθηκε στο επίπεδο του Διοικητικού Συμβουλίου του Κεντρικού Ταμείου Αδειών, ότι οι τιμές των ξενοδοχείων καθορίζονται με βάση τον επίσημο κατάλογο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και ότι το ύψος της έκπτωσης στις τιμές αυτές εξετάζεται στα πλαίσια της Τεχνικής Επιτροπής που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κεντρικού Ταμείου Αδειών.

4.31.5 Επιχορήγηση της διαμονής συντεχνιακών υπαλλήλων και επιθεωρητών των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε ξενοδοχεία του Σχεδίου επιχορήγησης αδειών εργοδοτούμενων. Η τακτική που ακολουθείται, για σκοπούς ελέγχου και εποπτείας της εφαρμογής του Σχεδίου από συντεχνιακούς υπαλλήλους και επιθεωρητές των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, είναι όπως τα άτομα αυτά διαμένουν σε ξενοδοχεία του Σχεδίου. Ο έλεγχος του Σχεδίου, η λειτουργία του οποίου διάρκεσε από 16.6.2003 μέχρι 29.9.2003, κάλυψε την περίοδο 21.7.2003-24.8.2003 και για τη διαμονή σε ξενοδοχεία του Σχεδίου 22 συντεχνιακών υπαλλήλων και επιθεωρητών των Υπηρεσιών, μαζί με τους εξαρτώμενους τους, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, δαπανήθηκε από το Ταμείο ποσό ύψους £12.275.

Ανέφερα ότι η τακτική αυτή δεν με βρίσκει σύμφωνη και ότι ο έλεγχος και η εποπτεία της εφαρμογής του Σχεδίου θα μπορούσε να γίνει με αιφνιδιαστικούς ελέγχους πάνω σε συστηματική βάση, για ολόκληρη τη διάρκεια της λειτουργίας του Σχεδίου, καθώς επίσης και με σχετικό ερωτηματολόγιο που θα συμπληρώνουν οι επιδοτούμενοι μετά το πέρας της διαμονής τους, το οποίο θα αξιολογείται από τους αρμόδιους λειτουργούς του Σχεδίου. Παρατήρησα επίσης ότι η επιχορήγηση της διαμονής των πιο πάνω υπαλλήλων δεν γίνεται με ομοιόμορφο τρόπο, αφού, ενώ στις πλείστες περιπτώσεις, όπου η τιμή του ξενοδοχείου υπερέβαινε το ανώτατο ποσό επιχορήγησης του Σχεδίου, η διαφορά καταβαλλόταν από τους υπαλλήλους, υπήρξαν περιπτώσεις όπου η διαφορά αυτή καταβλήθηκε στο σύνολο της από το Σχέδιο.

Ο Υπουργός ανέφερε ότι η διαμονή συντεχνιακών υπαλλήλων και επιθεωρητών των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε ξενοδοχεία για σκοπούς ελέγχου, που αποφασίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κεντρικού Ταμείου Αδειών, προβλέπεται και στο Σχέδιο που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 60.185, ημερ. 5.5.2004. Μου ανέφερε επίσης ότι παράλληλα διεξάγονται, πάνω σε συστηματική βάση, επιθεωρήσεις από κλιμάκιο της Τεχνικής Επιτροπής, υπεύθυνης για τη λειτουργία του Σχεδίου.

4.31.6 Μεταφορές χρημάτων από το Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό στο Λογαριασμό του Κεντρικού Ταμείου Αδειών. Παρατήρησα ότι κατά τη διάρκεια του έτους έγιναν λανθασμένες ή μη έγκαιρες μεταφορές χρημάτων από το Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό στο Λογαριασμό του Κεντρικού Ταμείου Αδειών, λόγω κυρίως αδυναμιών στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, με αποτέλεσμα την απώλεια τόκων ή την είσπραξη επιπλέον τόκων.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι οι διορθωτικές εγγραφές για τις λανθασμένες μεταφορές χρημάτων έγιναν και επισήμανε ότι το πρόβλημα της μη έγκαιρης μεταφοράς χρημάτων θα επιλυθεί οριστικά με την τοποθέτηση πρόσθετου λογιστικού λειτουργού στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αίτημα το οποίο δεν έχει ακόμη ικανοποιηθεί.

4.32 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΠΛΕΟΝΑΖΟΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Μέρος Α

4.32.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το 2003 παρουσίασαν πλεόνασμα £15,5 εκ., σε σύγκριση με £13 εκ. το 2002. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2003 ήταν £29,7 εκ., από τις οποίες ποσό £4,6 εκ. μεταφέρθηκε στο Ταμείο για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη, σε σύγκριση με £26,9 εκ. και £4,1 εκ., αντίστοιχα, κατά το προηγούμενο έτος. Οι πληρωμές για το 2003 ήταν £9,6 εκ., σε σύγκριση με £9,8 εκ. το 2002. Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.2003 ήταν £61,9 εκ., σε σύγκριση με £46,4 εκ. στις 31.12.2002.

4.32.2 Αιτήσεις και πληρωμές. Ο συνολικός αριθμός των αιτήσεων για το 2003 για πληρωμή λόγω πλεονασμού ήταν 5931 (3516 νέες αιτήσεις και 2415 εκκρεμείς αιτήσεις την 1.1.2003), από τις οποίες εξετάστηκαν 2772, εγκρίθηκαν 2165 (ποσοστό 78%) και απορρίφθηκαν 607 (ποσοστό 22%). Το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε το 2003 για πληρωμές λόγω πλεονασμού ανήλθε σε περίπου £8,5 εκ.

Στις 31.12.2003 εκκρεμούσαν 3159 αιτήσεις για καταβολή των σχετικών αποζημιώσεων από το Ταμείο, από τις οποίες αναμένεται να εγκριθούν γύρω στις 2570 (ποσοστό 81%), για ποσό ύψους περίπου £10,5 εκ. Η καθυστέρηση που παρατηρείται στη διεκπεραίωση των αιτήσεων (μέχρι και 11 μήνες) εξακολουθεί να επηρεάζει τα αποτελέσματα των λογαριασμών και να έχει ως επακόλουθο τη μη έγκαιρη ανταπόκριση στις αιτήσεις των ασφαλισμένων.

Επισημαίνεται ότι από το 1997 παρατηρείται πτωτική τάση στον αριθμό των αιτήσεων που υποβάλλονται, εκτός από το 2003, όπου σημειώθηκε μικρή αύξηση, και ταυτόχρονη αύξηση στον αριθμό των αιτήσεων που εγκρίθηκαν για πληρωμή, καθώς και της αντίστοιχης ετήσιας δαπάνης, εκτός από τα έτη 2001-2003, κατά τη διάρκεια των οποίων παρατηρήθηκε μείωση τόσο στις αιτήσεις που εγκρίθηκαν όσο και στις αντίστοιχες δαπάνες.

4.32.3 Καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα. Παρατήρησα ότι ο ένας από τους δύο λογαριασμούς που τηρεί το Ταμείο στην Κεντρική Τράπεζα δεν είναι τοκοφόρος, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

4.33 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

Μέρος Α

4.33.1 Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2003 ήταν £4.995.333, σε σύγκριση με £4.245.601 για το 2002. Κατά τη διάρκεια του έτους δεν διενεργήθηκαν οποιεσδήποτε πληρωμές.

4.33.2 Μεταφορά χρημάτων από το Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό στο λογαριασμό του Ταμείου. Στις 22.10.2003 και 23.10.2003, οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων ζήτησαν από το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας όπως μεταφέρει από το Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό στο λογαριασμό του Ταμείου, που τηρείται στην Κεντρική Τράπεζα, ποσό ύψους £10.504.715 και £1.500.218, αντίστοιχα, με ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω μεταφοράς την 1.11.2003.

Η μεταφορά στο λογαριασμό του Ταμείου έγινε τελικά στις 3.11.2003, με αποτέλεσμα, λόγω του ότι ο τόκος υπολογίζεται πάνω στο χαμηλότερο υπόλοιπο κάθε μήνα, το Ταμείο να στερηθεί τόκων για τα πιο πάνω ποσά για έναν ολόκληρο μήνα, οι οποίοι ανέρχονται στις £39.468.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μου ανέφερε ότι οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπέβαλαν έγκαιρα την εντολή για μεταφορά του ποσού από το Γενικό Κυβερνητικό Λογαριασμό στο Λογαριασμό του Ταμείου για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη.

4.34 ΑΝΩΤΕΡΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Μέρος Β

- **Άδειες απουσίας και ωράριο εργασίας διδακτικού προσωπικού.** Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για τα προηγούμενα έτη, η άδεια απουσίας που παραχωρείται στο διδακτικό προσωπικό του Ινστιτούτου, το οποίο διορίζεται από την Επιτροπή Δημοσίας Υπηρεσίας και τυγχάνει των ίδιων ωφελημάτων που παρέχονται και στους δημόσιους υπαλλήλους, δεν συνάδει με τους όρους απασχόλησής του, αλλά, αντίθετα, εφαρμόζονται οι Κανονισμοί που διέπουν την παραχώρηση άδειας απουσίας στους καθηγητές Μέσης Εκπαίδευσης. Επίσης, δεν ακολουθείται από το προσωπικό το ωράριο της Δημόσιας Υπηρεσίας, ούτε και εφαρμόζεται το ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής της ώρας προσέλευσης και αποχώρησής του. Στις 6.8.99 ψηφίστηκε από τη Βουλή ο περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου Νόμος του 1999, ο οποίος, μεταξύ άλλων, προβλέπει και για τη θέσπιση Κανονισμών για ρύθμιση των πιο πάνω θεμάτων, η ετοιμασία των οποίων ωστόσο εκκρεμεί μέχρι σήμερα.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με πληροφόρησε ότι, με βάση τον πιο πάνω Νόμο, αναμένεται από το Διοικητικό Συμβούλιο να ετοιμάσει Κανονισμούς που θα διέπουν το ωράριο του Ακαδημαϊκού Προσωπικού. Μου ανέφερε επίσης ότι, με τη δημοσίευση στις 31.12.03 του Νόμου που προνοεί για την ίδρυση και λειτουργία Τεχνολογικού Πανεπιστημίου, θα δημιουργηθεί, μεταξύ άλλων, Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών, στην οποία θα ενταχθεί το Ινστιτούτο, και θα θεσπιστούν Κανονισμοί που θα ρυθμίζουν τους όρους εργοδότησης του προσωπικού.

4.35 ΑΝΩΤΕΡΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Β

- **Καθυστερημένα έσοδα.** Δεν έχει ακόμα καθοριστεί ημερομηνία έναρξης των σχετικών διαπραγματεύσεων για την είσπραξη του ποσού των £130.000, το οποίο οφείλεται από το 1983 από ξένη χώρα σχετικά με εκπαίδευση φοιτητών της. Το όλο θέμα τυγχάνει χειρισμού από Ειδική Τεχνική Επιτροπή.

4.36 ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μέρος Α

4.36.1 Προγράμματα δραστηριοτήτων. Κατά το έτος 2003 προγραμματίστηκε να γίνουν 65 προγράμματα δραστηριοτήτων διάρκειας 6833 ωρών, από τα οποία τα 24, διάρκειας 1994 ωρών (ποσοστό 29%), ακυρώθηκαν, κυρίως λόγω μειωμένου ενδιαφέροντος από τους εργοδοτούμενους και τις επιχειρήσεις και λόγω της ανάληψης έκτακτων προγραμμάτων από τους εκπαιδευτές.

4.36.2 Παραγωγικότητα/Μελέτες/Έρευνες. Παρόλο που στον Προϋπολογισμό υπάρχουν πρόνοιες (α) για εκστρατεία παραγωγικότητας και (β) για μελέτες και έρευνες σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας, για εντοπισμό τυχόν προβλημάτων που επηρεάζουν την παραγωγικότητα σε βιομηχανικούς κλάδους προτεραιότητας, εντούτοις αυτές δεν αξιοποιήθηκαν πλήρως. Για το λόγο αυτό ζήτησα να πληροφορηθώ πώς επιτυγχάνεται ο στόχος του Κέντρου για ευαισθητοποίηση του κοινού στη σημασία της βελτίωσης της παραγωγικότητας και για ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς συμβουλευτικών υπηρεσιών και ερευνών, σύμφωνα και με το επεξηγηματικό υπόμνημα του Προϋπολογισμού του.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι ο στόχος του ΚΕ.ΠΑ. για ευαισθητοποίηση του κοινού στη σημασία της βελτίωσης της παραγωγικότητας στους τομείς των ερευνών επιτυγχάνεται μέσω της ιστοσελίδας του ΚΕ.ΠΑ., με καταχωρίσεις στον εγχώριο ημερήσιο τύπο, καθώς επίσης και μέσω της Διαδικτυακής Θύρας Επιχειρήσεων, η λειτουργία της οποίας ξεκίνησε το 2003 με σκοπό την ευαισθητοποίηση του κοινού στο πιο πάνω θέμα.

4.36.3 Έλεγχος προγραμμάτων. Από τον έλεγχο των προγραμμάτων παρατηρήθηκαν τα πιο κάτω:

(α) Η κατάσταση/απολογισμός για τα προγράμματα που ακυρώνονται, η οποία υποβάλλεται στην Υπηρεσία μου, δεν είναι διαφωτιστική όσον αφορά στον τρόπο αξιοποίησης του χρόνου των λειτουργών/εκπαιδευτών που θα απασχολούνταν στα προγράμματα που ακυρώθηκαν.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι έχει αποφασιστεί από το 2004 όπως ο προγραμματισμός δραστηριοτήτων περιλαμβάνει εναλλακτικά σενάρια, ώστε στην περίπτωση ακύρωσης προγραμμάτων οι εκπαιδευτές και λειτουργοί να έχουν τη δυνατότητα εφαρμογής άλλων, με πλήρη αξιοποίηση του χρόνου εργασίας τους.

(β) Κατά το 2003 προγραμματίστηκε να γίνουν τέσσερα προγράμματα κοπτικής-ραπτικής και πατρών, συνολικής διάρκειας 160 ωρών, αλλά πραγματοποιήθηκε μόνο ένα, διάρκειας 50 ωρών. Λαμβάνοντας υπόψη την κρίση που υπάρχει στη βιομηχανία ένδυσης, ζήτησα να πληροφορηθώ πώς προτίθεται η διεύθυνση του Κέντρου να αξιοποιήσει το προσωπικό που ασχολείται με τον κλάδο αυτό.

Ο Υπουργός με πληροφόρησε ότι από φέτος οι εκπαιδευτριες του κλάδου βιομηχανίας ένδυσης παρέχουν υπηρεσίες κατάρτισης, καθώς και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε διάφορες Υπηρεσίες και Τμήματα. Επιπρόσθετα ανέφερε ότι το ΚΕ.ΠΑ. βρίσκεται στη διαδικασία διαφοροποίησης συγκεκριμένων προγραμμάτων, όπως για παράδειγμα η εκπαίδευση πωλητριών σε θέματα υλικών ένδυσης, προς αξιοποίηση του υπάρχοντος ανθρώπινου δυναμικού.

(γ) Η πραγματοποίηση προγραμμάτων στην Επαρχία Λάρνακας είναι μειωμένη και οι εκπαιδευτές μεταβαίνουν σε άλλες Επαρχίες για πραγματοποίηση προγραμμάτων.

Ζήτησα να διερευνηθεί το θέμα της υπολειτουργίας του Κέντρου στη Λάρνακα, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, και τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης του Κέντρου, τους μισθούς του γραμματειακού και εργατικού προσωπικού και των οδοιπορικών που καταβάλλονται στους εκπαιδευτές της Λάρνακας που πραγματοποιούν προγράμματα σε άλλες Επαρχίες.

Ο Υπουργός παραδέχθηκε ότι υπήρξε μειωμένη δραστηριότητα στα Εργαστήρια του ΚΕ.ΠΑ. στη Λάρνακα, ανέφερε όμως ότι, με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων, όπως είναι ο εκσυγχρονισμός του Εργαστηρίου Συγκολλήσεων και η επικέντρωση της τεχνικής/επαγγελματικής κατάρτισης στις Επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου, αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά η δραστηριότητα των εργαστηρίων.

(δ) Μετά το πέρας των προγραμμάτων, παρατηρήθηκε ότι περισσεύουν αρκετά υλικά, τα οποία, παρόλο που καταμετρούνται, εντούτοις δεν καταχωρίζονται σε μητρώο αποθήκης. Εξέφρασα τη γνώμη ότι τα περισσεύματα υλικών οφείλονται κυρίως στο μη ορθό προγραμματισμό και υπολογισμό των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν και εισηγήθηκα όπως τα υλικά υπολογίζονται με βάση κατασκευαστικά σχέδια ή/και σχέδια ασκήσεων.

Ο Υπουργός ανέφερε ότι το ΚΕ.ΠΑ. χρησιμοποιεί κατασκευαστικά σχέδια ή και σχέδια ασκήσεων για υπολογισμό των υλικών, αλλά επειδή οι μαθητές που απασχολούνται είναι αρχάριοι, είναι αδύνατον να γίνει ακριβής υπολογισμός με βάση κατασκευαστικά σχέδια.

Μου ανέφερε επίσης ότι από το 2004 έδωσε οδηγίες όπως τα υλικά που περισσεύουν μαζεύονται στην αποθήκη του ΚΕ.ΠΑ., καταχωρίζονται σε Καθολικά Αποθήκης και λαμβάνονται υπόψη όταν θα ετοιμάζονται οι νέες παραγγελίες.

4.37 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Μέρος Α

4.37.1 Δημόσια βοηθήματα. Το ύψος των βοηθημάτων που πληρώθηκαν από τις Υπηρεσίες κατά το 2003 ανήλθε σε £52,6 εκ., σε σύγκριση με £49,2 εκ. για το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £3,4 εκ. ή ποσοστό 6,9%, που οφείλεται κυρίως στις αυξήσεις που εγκρίθηκαν για το 2002, οι οποίες όμως άρχισαν να δίνονται από 1.1.2003, καθώς επίσης και στην καταβολή μέσα στο 2003 των αναδρομικών της περιόδου 1.7.2002-31.12.2002. Ο αριθμός των ατόμων και των εξαρτωμένων τους που έπαιρναν δημόσιο βοήθημα το τέλος του 2003 ήταν 23986, σε σύγκριση με 23358 το 2002. Επιπρόσθετα, το ύψος των βοηθημάτων που πληρώθηκαν σε εγκλωβισμένους κατά το 2003 ανήλθε σε £715.846, σε σύγκριση με £498.727 το 2002, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £217.119 ή ποσοστό 43,5%.

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 10.12.2003, το μηνιαίο ποσό που παρέχεται για βασικές ανάγκες αυξήθηκε, για το λήπτη, από 1.7.2003, από £175 σε £182. Για κάθε εξαρτώμενο που έχει συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας του αυξήθηκε από £87,50 σε £91, ενώ για κάθε εξαρτώμενο που δεν έχει συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας του αυξήθηκε από £52,50 σε £54,50. Οι πιο πάνω αυξήσεις άρχισαν να καταβάλλονται από 1.1.2004, περιλαμβανομένων και των εγκλωβισμένων.

Για τα δημόσια βοηθήματα διεξήχθη μέσα στο 1997 διαχειριστικός έλεγχος. Παρά τα κάποια διορθωτικά μέτρα που έχουν ληφθεί και παρά το γεγονός ότι στάληκαν σχετικές εγκύκλιοι στους Επαρχιακούς Λειτουργούς Ευημερίας για συμμόρφωση, εντούτοις αρκετά από τα προβλήματα, ελλείψεις και αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά το διαχειριστικό έλεγχο, όσον αφορά στα θέματα της τήρησης επαρκών στοιχείων στους φακέλους, της διερεύνησης της κινητής ή

ακίνητης περιουσίας των αιτητών, της ορθής και ομοιόμορφης εφαρμογής της νομοθεσίας και των διαδικασιών και της πρόληψης υπερπληρωμών, εξακολουθούν να υφίστανται.

4.37.2 Ανάπτυξη νέου μηχανογραφημένου συστήματος. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, οι εργασίες για την ανάπτυξη και εφαρμογή του νέου μηχανογραφημένου συστήματος, το οποίο θα καλύψει όλες τις δραστηριότητες των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, περιλαμβανομένων των δημόσιων βοηθημάτων, κοινοτικών προγραμμάτων, θεμάτων προσωπικού κ.ά., άρχισαν στις 3.5.1995 και, ενώ το έργο θα έπρεπε να ολοκληρωθεί το Φεβρουάριο του 1996, μέχρι σήμερα δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

Η μηχανογράφηση των δημόσιων βοηθημάτων τέθηκε σε εφαρμογή το Φεβρουάριο 2001 και το Μάρτιο 2002 άρχισε η έκδοση επιταγών μέσω του νέου συστήματος.

Όπως με πληροφόρησε ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατά το 2003 τέθηκαν σε εφαρμογή τα Υποσυστήματα «Οικογένεια και Παιδί», «Στατιστικά», «Εκπαίδευση», «Πληρωμές» και «Προγραμματισμός Εργασιών» και ότι παράλληλα προχώρησαν οι εργασίες για ολοκλήρωση του συστήματος.

4.37.3 Στέγη «Νέα Ελεούσα». Διαπιστώθηκε και πάλι ότι στα προγράμματα εργασίας του προσωπικού της Στέγης γίνονται, μετά την ετοιμασία τους, πολλές τροποποιήσεις, λόγω αυξημένων αδειών ασθενείας και απουσίας που υποβάλλονται εκ των υστέρων ή λόγω επιθυμίας ορισμένων λειτουργών να εργάζονται μόνο σε πρωινή ή μόνο σε απογευματινή βάρδια.

Κατά το 2003 παρατηρήθηκε αύξηση στις άδειες απουσίας και ασθενείας, οι οποίες ανήλθαν συνολικά σε 4165 μέρες για 88 λειτουργούς (3400 μέρες για 90 λειτουργούς το 2002), που αναλογούν σε 47 μέρες για κάθε λειτουργό, σε σύγκριση με 38 μέρες το 2002.

Ζήτησα όπως διερευνηθούν περιπτώσεις ορισμένων λειτουργών που έκαναν υπερβολική χρήση άδειας ανάπαυσης/ασθενείας κατά τη διάρκεια του 2003.

Η Αν. Διευθύντρια των Υπηρεσιών με πληροφόρησε ότι οι αλλαγές στα προγράμματα εργασίας του προσωπικού και οι αυξημένες άδειες ασθενείας έχουν απασχολήσει τις Υπηρεσίες και ότι το φαινόμενο αυτό οφείλεται στους ίδιους παράγοντες που αναφέρθηκαν πέρυσι, δηλαδή στο είδος της εργασίας, τη σημερινή ηλικία των ενοίκων, στις αυξημένες άδειες ανάπαυσης και ασθενείας και τη χρήση από μερικούς λειτουργούς της άδειας ασθενείας όχι για λόγους υγείας αλλά για άλλους σκοπούς, με την παρουσίαση ιατρικού πιστοποιητικού.

4.37.4 Ξενώνας Νεανίδων Στροβόλου. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 45.647, ημερ. 26.2.1997, εγκρίθηκε η λειτουργία Ξενώνα Νεανίδων στο χώρο του πρώην Μαθητικού Οικοτροφείου Λευκωσίας, για την παροχή φροντίδας και προστασίας σε επτά κορίτσια, για συνολική δαπάνη (εκτός από τη δαπάνη για το μόνιμο προσωπικό), για το 1997, ύψους £36.653. Η πραγματική δαπάνη για το ίδιο έτος ανήλθε στις £18.463, χωρίς να φιλοξενηθεί κανένα άτομο.

Η δαπάνη για τη λειτουργία του Ξενώνα για τα έτη 1998-2003, καθώς επίσης και ο αριθμός των κοριτσιών που φιλοξενήθηκαν ετήσια, φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

Έτος	Προϋπολ. δαπάνη (χωρίς μισθούς)	Πραγματική δαπάνη (χωρίς μισθούς)	Μισθοί και υπερωρίες μόνιμου προσωπι- κού	Ολική δαπάνη	Αρ. κοριτσιών που υπολογιζόταν να φιλοξενηθούν	Αρ. κοριτσιών που φιλοξενήθηκαν
	£	£	£	£		
1998	42.145	39.749	56.245	95.994	7	1
1999	54.180	37.665	63.087	100.752	7	2
2000	54.560	42.880	47.877	90.757	5	3
2001	61.040	44.446	54.355	98.801	7	4
2002	61.380	53.088	57.070	110.158	6	5
2003	62.226	60.945	31.979*	92.924	6	9

* Οι μισθοί φαίνονται μειωμένοι λόγω της αντικατάστασης μόνιμων υπαλλήλων με έκτακτους, οι μισθοί των οποίων δεν περιλαμβάνονται.

Παρά το γεγονός ότι κρίνεται αναγκαία η συνέχιση της λειτουργίας του προγράμματος, γιατί είναι το μοναδικό κρατικό ίδρυμα παγκύπρια που παρέχει προστασία και φροντίδα σε έφηβες νεάνιδες, οι οποίες αντιμετωπίζουν ψυχολογικά και ψυχιατρικά προβλήματα, όπως αναφέρεται σε σχετική επιστολή των Υπηρεσιών, επανέλαβα την άποψη ότι θα πρέπει τουλάχιστον να γίνει προσπάθεια για εξεύρεση πιο οικονομικού τρόπου αντιμετώπισης των πιο πάνω προβλημάτων.

4.37.5 Κρατικές χορηγίες σε εθελοντικούς Οργανισμούς.

- **Κριτήρια παροχής χορηγιών.** Σε σχετικό Κονδύλι του Προϋπολογισμού για το 2003 υπάρχει πρόνοια για ποσό ύψους £3.900.000, το οποίο χορηγήθηκε σε εθελοντικούς Οργανισμούς, με βάση το υφιστάμενο Σχέδιο Κρατικών Χορηγιών.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι τα κριτήρια και ο τρόπος υπολογισμού του ύψους των κρατικών χορηγιών, βάσει του Σχεδίου, είναι πολύ γενικά και θα πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο αναθεώρησής τους, ώστε οι χορηγίες που παρέχονται να συνάδουν με τις πραγματικές ανάγκες, αλλά και με την όλη προσφορά κάθε Οργανισμού. Εισηγήθηκα επίσης όπως, λόγω του ότι τα ποσά που χορηγούνται σε ορισμένους εθελοντικούς Οργανισμούς είναι πολύ μεγάλα, μελετηθεί το ενδεχόμενο ελέγχου των λογαριασμών και δραστηριοτήτων τους και αξιολόγησης του βαθμού επίτευξης των στόχων για τους οποίους δημιουργήθηκαν.

Οι πιο πάνω διαπιστώσεις επιβεβαιώθηκαν και από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου του Γενικού Λογιστηρίου, η οποία, σε σχετική της έκθεση το Δεκέμβριο 2002, μετά από έλεγχο που διεξήγαγε στο Σχέδιο Κρατικών Χορηγιών, επισημαίνει επίσης την ανάγκη προώθησης μέτρων για καθορισμό προτεραιοτήτων, κριτηρίων και ελάχιστου επιπέδου υπηρεσιών, ώστε να διασφαλίζεται η χρηματοδότηση και η ποιότητα των υπηρεσιών, καθώς επίσης και υιοθέτησης στρατηγικής που να καθορίζει το ρόλο της Κυβέρνησης και των εθελοντικών Οργανισμών και να διευκρινίζει τις προϋποθέσεις και όρους που πρέπει να τηρούνται για την παραχώρηση της κρατικής χορηγίας, καθώς και για τον τερματισμό της.

4.37.6 Κληροδότημα Νεφέλης Σ. Ταλιώτου. Η Νεφέλη Ταλιώτου από την Πάφο, η οποία απεβίωσε το 1982, κληροδότησε μέρος της περιουσίας της, ύψους £89.511, στην Κρατική Στέγη Ηλικιωμένων και Αναπήρων που βρίσκεται στο Χλώρακα, ποσό το οποίο και κατατέθηκε το Δεκέμβριο 1986 σε λογαριασμό καταθέσεων των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Μέρος του ποσού αυτού επενδύθηκε σε κυβερνητικά χρεώγραφα και το υπόλοιπο παρέμεινε στον τοκοφόρο λογαριασμό καταθέσεων. Το συνολικό ύψος του κληροδοτήματος στις 31.12.2003 ανερχόταν στις £378.954.

Για αξιοποίηση του κληροδοτήματος προγραμματιζόταν εδώ και αρκετά χρόνια η ανέγερση συγκροτήματος μικρών οικιστικών μονάδων, πάνω σε κρατική γη που παραχωρήθηκε με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου το 1996, για τη διαμονή ηλικιωμένων ατόμων που μπορούν, σε κάποιο βαθμό, να αυτοεξυπηρετούνται. Λόγω του ότι το Τμήμα Δημοσίων Έργων αδυνατούσε να αναλάβει τις απαιτούμενες εργασίες/μελέτες, το έργο ανατέθηκε, με πολύ μεγάλη καθυστέρηση, ύστερα από έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, σε ιδιώτες Συμβούλους στις 8.10.2002. Εξασφαλίστηκαν κατά καιρούς παρατάσεις της προθεσμίας ανέγερσης και λειτουργίας των μονάδων, η οποία λήγει στις 9.10.2005. Έχουν υποβληθεί στο Τμήμα Δημοσίων Έργων από τους ιδιώτες μελετητές αναθεωρημένα προσχέδια για έξι οικίσκους, καθώς και νέες εκτιμήσεις, με σκοπό, αφού μελετηθούν, να αποσταλούν στις αρμόδιες Υπηρεσίες (Πολεοδομική Αρχή, Πυροσβεστική Υπηρεσία κ.λπ.) για τις σχετικές απόψεις και εγκρίσεις. Ζήτησα όπως μου γνωστοποιηθούν οι λόγοι για τη μεγάλη καθυστέρηση στην εκτέλεση του έργου και όπως ενημερωθώ κατά πόσο έχουν αρχίσει οι απαιτούμενες εργασίες για την υλοποίησή του.

4.37.7 Πρόσληψη έκτακτου προσωπικού. Στις Υπηρεσίες εργοδοτείται μεγάλος αριθμός έκτακτου προσωπικού έναντι κενών θέσεων. Συγκεκριμένα το 2003 εργοδοτούνταν από 1.1.2003 μέχρι 30.4.2003 107 άτομα, από τα οποία 57 Λειτουργοί Ευημερίας, και από 1.5.2003 μέχρι 31.12.2003 133 άτομα, από τα οποία 73 Λειτουργοί Ευημερίας. Εξέφρασα την άποψη ότι η συνεχιζόμενη πρόσληψη λειτουργών, πάνω σε έκτακτη βάση, έχει ως επακόλουθο, λόγω του περιορισμένου χρόνου εργοδότησής τους, τη μη επαρκή γνώση από μέρους τους της σχετικής νομοθεσίας, τη συχνή αλλαγή των ατόμων που χειρίζονται συγκεκριμένα θέματα και τη μη ολοκλήρωση των επαγγελματικών τους υποχρεώσεων πριν από τη λήξη των συμβολαίων τους, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση της εργασίας, λάθη και παραλείψεις και υπερπληρωμές δημόσιων βοηθημάτων.

4.38 ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μέρος Α

- **Επιθεωρήσεις μηχανημάτων σύμφωνα με τον περί Εργοστασίων Νόμο.** Δεν διεξάγονται στον απαιτούμενο βαθμό επιθεωρήσεις μηχανημάτων, σύμφωνα με τη συχνότητα που καθορίζεται στα άρθρα 33-35 και 40-42 του πιο πάνω Νόμου (π.χ. αεροθαλάμων, γερανών, ανυψωτικών μηχανισμών, υδραυλικών ανυψωτήρων, κινητών αναβατορίων, ηλεκτρικών ανελκυστήρων κ.λπ.)

Συγκεκριμένα, κατά το 2003 έγιναν 2030 επιθεωρήσεις μηχανημάτων, σε σύγκριση με 11307 που έπρεπε να γίνουν.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μου ανέφερε ότι ο μειωμένος αριθμός των επιθεωρήσεων που διεξάγονται οφείλεται στην υποστελέχωση του Τμήματος.

4.39 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Μέρος Α

4.39.1 Αδυναμίες και προβλήματα στον προγραμματισμό και εκτέλεση έργων από τις Επαρχιακές Διοικήσεις. Το 1998 η Υπηρεσία μου διεξήγαγε Διαχειριστικό Έλεγχο αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, από τον οποίο προέκυψαν σοβαρές παρατηρήσεις και εισηγήσεις για τη βελτίωση του προγραμματισμού εκτέλεσης των έργων. Παρόλο που η κατάσταση έχει βελτιωθεί σημαντικά, εντούτοις δεν λήφθηκαν μέτρα για βελτίωση/επίλυση των ακόλουθων θεμάτων:

(α) Ο Προϋπολογισμός κάθε χρόνου εξακολουθεί να προβλέπει την εκτέλεση μεγάλου αριθμού πολύ μικρών έργων σε όλες σχεδόν τις Κοινότητες. Ως αποτέλεσμα, γίνεται σπατάλη σημαντικών ποσών για μετακινήσεις των συνεργείων των Επαρχιακών Διοικήσεων και είναι ανέφικτος ο ορθολογιστικός προγραμματισμός, η αποτελεσματική επίβλεψη και ο έλεγχος των δαπανών για έναν τόσο μεγάλο αριθμό μικρών έργων. Επίσης, τα έργα αναγκαστικά εκτελούνται τμηματικά, με αποτέλεσμα να παραμένουν ημιτελή για πολλά χρόνια. Εισήγηση της Υπηρεσίας μου είναι να συμπλεγματοποιηθούν οι Κοινότητες της κάθε Επαρχίας σε ομάδες 6-12 γειτονικών χωριών, για εκτέλεση όλων των έργων κάθε συμπλέγματος μέσω ενός συμβολαίου.

(β) Οι Επαρχιακές Διοικήσεις δεν διαθέτουν τα δικά τους μικρά και εξειδικευμένα εργαστήρια για τους συνήθεις εργαστηριακούς ελέγχους και ως εκ τούτου προκαλούνται καθυστερήσεις στον έλεγχο και, κατά συνέπεια, στη συμπλήρωση των έργων.

4.39.2 Στεγαστικό σχέδιο δανειοδότησης νεαρών ζευγαριών στην αποστρατικοποιημένη ζώνη. Η εφαρμογή του πιο πάνω σχεδίου άρχισε το 1989 και μέχρι τις 31.12.03 παραχωρήθηκε ποσό £17.771.687 στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, για δανειοδότηση δικαιούχων. Μέχρι 31.12.03 εκδόθηκαν δάνεια ύψους £16.938.778 στους δικαιούχους και εισπράχθηκαν δόσεις συνολικού ποσού £6.308.930.

4.39.3 Στεγαστικό σχέδιο για αναζωογόνηση των περιοχών της πράσινης γραμμής στη Λευκωσία. Μέχρι 31.12.03 εκδόθηκαν σε δικαιούχους δάνεια ύψους £6.546.731. Το 2003 εμβάστηκε ποσό £1.228.912 για δωρεάν χορηγίες και εισπράχθηκαν δόσεις δανείων για συνολικό ποσό £3.284.325.

4.39.4 Νέο σχέδιο στέγασης οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου συστάθηκε Φορέας Στεγαστικής Πολιτικής, του οποίου προΐσταται ο Υπουργός Εσωτερικών, με σκοπό την εφαρμογή του πιο πάνω σχεδίου, σε συνεργασία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης. Το 2003 δόθηκε χορηγία από το Υπουργείο Εσωτερικών ύψους £4.212.800.

4.39.5 Μετακίνηση του χωριού Άλασσα. Λόγω της κατασκευής του υδατοφράκτη Κούρρη, η Κυβέρνηση αποφάσισε το 1984 τη μετακίνηση του χωριού Άλασσα σε νέα ασφαλή τοποθεσία και την ανέγερση 56 νέων κατοικιών, έναντι δαπάνης £914.000. Σε μεταγενέστερο στάδιο αποφασίστηκε η αύξηση του αριθμού των κατοικιών σε 81, έναντι συνολικής δαπάνης περίπου £3 εκ., περιλαμβανομένων και των έργων υποδομής. Μέχρι το τέλος του 2003, δαπανήθηκε συνολικό ποσό ύψους £4.901.977, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου διατέθηκε για την ανέγερση οικιών, 75 από τις οποίες συμπληρώθηκαν, ενώ συνεχίζεται η ανέγερση των υπόλοιπων 6 και η συμπλήρωση των έργων υποδομής.

4.39.6 Δάνεια για επαναδραστηριοποίηση εκτοπισμένων μικροβιοτεχνών. Οι καθυστερημένες δόσεις δανείων ανέρχονταν στις 31.12.03 σε £428.719. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, δεν λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα για την είσπραξη τους, κατόπτι σχετικής υπόδειξης του Υπουργείου Οικονομικών.

Πληροφορήθηκα ότι το Υπουργείο Εσωτερικών έχει την άποψη ότι το ανείσπρακτο ποσό πρέπει να διαγραφεί, ενώ το Υπουργείο Οικονομικών υιοθέτησε την άποψη ότι δεν πρέπει να λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα για την είσπραξη των καθυστερημένων δανείων.

4.39.7 Υπηρεσία Αποκατάστασης Ζημιών από τους Σεισμούς. Για αποκατάσταση των ζημιών σε κατοικίες και υποστατικά από τους σεισμούς του 1995, του 1996 και του 1999, υποβλήθηκαν 3500, 10500 και 10000 αιτήσεις, αντίστοιχα. Μέχρι τέλος του 1999 συμπληρώθηκε η εξέταση όλων των αιτήσεων για τους σεισμούς του 1995 και 1996. Σχετικά με το σεισμό του Αυγούστου του 1999, έχουν εξεταστεί μέχρι σήμερα 9001 αιτήσεις, εκτός από 187, για τις οποίες δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία για εντοπισμό του αιτητή ή της οικοδομής, και εκκρεμεί μικρός αριθμός εκκλησιών/μνημείων, την επιδιόρθωση των οποίων θα αναλάβει η οικεία Ιερά Μητρόπολη και το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Οι εργασίες έχουν ολοκληρωθεί σε 8814 περιπτώσεις, ενώ για τις υπόλοιπες περιπτώσεις η εκκρεμότητα που παρατηρείται είναι ανάλογη με το βαθμό ανταπόκρισης των ιδιοκτητών. Η συνολική δαπάνη της Υπηρεσίας στη Λεμεσό για το έτος 2003 ήταν £335.665, ενώ η συνολική δαπάνη για τους πιο πάνω σεισμούς ανήλθε στο ποσό των £10.610.590.

4.39.8 Εξώδικη διευθέτηση σε αγωγές για μηχανές παιγνιδιού και ψυχαγωγίας. Με την ψήφιση του Νόμου αρ. 32(Ι)/96 στις 29.3.96, ο οποίος ρυθμίζει τη λειτουργία και έκδοση αδειών για τις μηχανές παιγνιδιού και ψυχαγωγίας, η κατοχή και χρήση ορισμένων τύπων μηχανών τυχερού παιγνιδιού κατέστη παράνομη. Λόγω της πιο πάνω τροποποίησης της Νομοθεσίας, εταιρείες ή άτομα που ήταν εγγεγραμμένα ως ιδιοκτήτες μηχανών τυχερού παιγνιδιού, των οποίων τα συμφέροντα επηρεάστηκαν αρνητικά, υπέβαλαν αιτήσεις για αποζημιώσεις από μέρους της Δημοκρατίας.

Από διερεύνηση τριών υποθέσεων που περιήλθαν σε γνώση της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι για τον ίδιο τύπο μηχανής παιγνιδιού οι αντίστοιχες εισηγήσεις για εξώδικη διευθέτηση διέφεραν σημαντικά.

Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε την επανεξέταση των υποθέσεων αυτών και κατάλληλο χειρισμό άλλων παρόμοιων υποθέσεων, με στόχο την ομοιόμορφη μεταχείριση των αιτητών και την οικονομικότερη διαχείριση του δημόσιου χρήματος. Όπως πληροφορούμαι το Υπουργείο Οικονομικών αποφάσισε τελικά όπως οι υποθέσεις προχωρήσουν για εκδίκαση.

4.39.9 Σχεδιασμός/προγραμματισμός Χώρου Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων (ΧΥΤΑ) για ολόκληρη την Κύπρο.

(α) Μονάδες Κομποστοποίησης. Παρατήρησα ότι στην ανάλυση του κόστους που υπέβαλαν οι Σύμβουλοι Μελετητές περιλαμβάνεται ποσό €11.000.000, το οποίο αφορά στην κατασκευή μονάδας παραγωγής εδαφοβελτιωτικού λιπάσματος με βιολογική επεξεργασία (κομποστοποίηση), σε σύγκριση με το προϋπολογισθέν ποσό (που περιλαμβάνεται στη στρατηγική διαχείριση αποβλήτων), το οποίο ανέρχεται σε €3,47 εκ. Υπέδειξα επίσης ότι δεν υπήρχε οριστική απόφαση κατά πόσο θα δημιουργηθούν παγκύπρια τέσσερεις ή δύο μονάδες κομποστοποίησης και εξέφρασα την άποψη ότι θα πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη το ψηλό

κεφαλαιουχικό κόστος των μονάδων αυτών, καθώς και τα σημαντικά έξοδα διαχείρισης και λειτουργίας τους, το θέμα να διευκρινιστεί το ταχύτερο.

(β) Χώροι Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων. Επειδή, όπως είχα πληροφορηθεί, προγραμματιζόταν η ζήτηση προσφορών για την ετοιμασία χωροθετικής, περιβαλλοντικής και τεχνοοικονομικής μελέτης για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων για την Επαρχία Λευκωσίας, εξέφρασα τη γνώμη ότι θα ήταν προς το δημόσιο συμφέρον να μελετηθεί, για περιβαλλοντικούς και οικονομικούς λόγους, και η περίπτωση ενσωμάτωσης στο χώρο ταφής αποβλήτων Λάρνακας – Αμμοχώστου και της Επαρχίας Λευκωσίας, για την οποία υπάρχει ήδη διαθέσιμος χώρος, ο οποίος βρίσκεται εντός των ορίων της Επαρχίας Λευκωσίας.

Την άποψη αυτή συμμερίζονται και οι Σύμβουλοι Μελετητές για το ΧΥΤΑ των Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου. Παρατήρησα ότι με αυτό τον τρόπο αποφεύγεται η δημιουργία ξεχωριστών έργων υποδομής για κάθε σκυβαλότοπο, πράγμα που έχει ως αποτέλεσμα την εξοικονόμηση σημαντικής δαπάνης. Επιπρόσθετα εξοικονομείται σημαντικό ετήσιο κόστος για το προσωπικό που απαιτείται για τη λειτουργία του σταθμού, αφού, σύμφωνα με τους Συμβούλους Μελετητές, μόνο για το ΧΥΤΑ Λάρνακας – Αμμοχώστου προβλέπεται η εργοδότηση 97 ατόμων, με ετήσιο κόστος €1.985.000.

4.39.10 Σχεδιασμός/Μελέτη νέου Χώρου Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων (ΧΥΤΑ) των Επαρχιών Λάρνακας-Αμμοχώστου. Παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση 6 - 7 μηνών στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων των Συμβούλων για τη δημιουργία του ΧΥΤΑ των Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου.

Επιπρόσθετα παρατηρήθηκε ότι το προβλεπόμενο κόστος, σύμφωνα με έκθεση των Συμβούλων Μελετητών που υποβλήθηκε το Μάρτιο 2004, ήταν €49.853.910, το οποίο είναι σημαντικά αυξημένο, σε σχέση με την εκτίμηση του Υπουργείου το Σεπτέμβριο 2003, η οποία ανερχόταν σε €31.140.000.

4.39.11 Χώρος Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων (ΧΥΤΑ) της Επαρχίας Πάφου.

(α) Ανάθεση της Μελέτης κατασκευής και λειτουργίας του Έργου. Μετά από διαδικασία προεπιλογής, το Υπουργείο Εσωτερικών ζήτησε την υποβολή προσφορών με το σύστημα των δύο φακέλων – τεχνικού και οικονομικού – για την εκτέλεση του πιο πάνω έργου από τρεις κοινοπραξίες εργοληπτικών εταιρειών. Η Υπηρεσία μου διαπίστωσε ότι, λόγω της βαρύτητας των κριτηρίων αξιολόγησης του τεχνικού και οικονομικού μέρους των προσφορών και της λανθασμένης μεθοδολογίας αξιολόγησης των τεχνικών προτάσεων, μόνο μία προσφορά είχε τη δυνατότητα να επιτύχει στο διαγωνισμό, ακόμα και εάν οι τιμές των άλλων προσφορών ήταν πολύ χαμηλές. Το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών ομόφωνα ακύρωσε το διαγωνισμό και αποφάσισε τη ζήτηση νέων προσφορών από τους προσφοροδότες που είχαν λάβει μέρος στο αρχικό στάδιο του ακυρωθέντος διαγωνισμού για το πιο πάνω έργο. Επίσης, με σκοπό τη διασφάλιση υγιούς ανταγωνισμού, υιοθετήθηκε εισήγηση της Υπηρεσίας μου όπως τροποποιηθεί η βαρύτητα των κριτηρίων αξιολόγησης. Η Υπηρεσία μου παρατήρησε ότι η αξιολόγηση/βαθμολόγηση των τεχνικών προτάσεων των νέων προσφορών περιείχε και πάλι σοβαρές αδυναμίες, με αποτέλεσμα να παρέχει στον ψηλότερο προσφοροδότη σημαντικό οικονομικό πλεονέκτημα. Κατόπιν αυτού, το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών διόρισε, το Σεπτέμβριο 2003, νέα επιτροπή αξιολόγησης. Με βάση τη νέα αξιολόγηση, η πιο συμφέρουσα προσφορά που κατακυρώθηκε ήταν η προσφορά του φθηνότερου προσφοροδότη (£8,4 εκ.),

ενώ, σύμφωνα με την προηγούμενη αξιολόγηση, η προσφορά θα κατακυρωνόταν στον προσφοροδότη με την ψηλότερη τιμή (£10,1 εκ.).

(β) Κατασκευή του δρόμου προσπέλασης. Ο χρόνος κατασκευής του έργου καθορίστηκε στους 13 μήνες από την υπογραφή του συμβολαίου, δηλαδή η λειτουργία του αναμένεται να αρχίσει το Δεκέμβριο του 2004.

Σύμφωνα με τις διευθετήσεις που έγιναν, ο Εργοδότης ανέλαβε δέσμευση για την κατασκευή του δρόμου προσπέλασης, μήκους περίπου 3 χιλιομέτρων, προς το σταθμό Μεταμόρφωσης στη Χρυσοχού, αλλά υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στην υλοποίηση της πιο πάνω δέσμευσης. Συγκεκριμένα, η διαδικασία της απαλλοτρίωσης των επηρεαζόμενων τεμαχίων, η οποία άρχισε το Νοέμβριο του 2002, δεν έχει ακόμη συμπληρωθεί, με αποτέλεσμα να είναι σχεδόν αδύνατη η μελέτη – κατασκευή και λειτουργία του δρόμου μέχρι το Δεκέμβριο του 2004, οπότε προγραμματίζεται η έναρξη λειτουργίας του εν λ όγω χώρου.

Παρατήρησα ότι το θέμα έπρεπε να αντιμετωπιστεί το συντομότερο, διαφορετικά θα δοθεί η δυνατότητα στον εργολήπτη του ΧΥΤΑ να απαιτήσει αποζημιώσεις για προβλήματα που θα προκύψουν, όταν ο Σταθμός Μεταμόρφωσης θα είναι έτοιμος να λειτουργήσει, ενώ ο δρόμος προσπέλασης δεν θα είναι συμπληρωμένος. Ζήτησα όπως ενημερωθώ για τους λόγους της μεγάλης καθυστέρησης στην απαλλοτρίωση της αναγκαίας γης και για τα μέτρα που προτίθεται να πάρει το Υπουργείο για αντιμετώπιση του θέματος.

Πολιτική Άμυνα

Μέρος Α

4.39.12 Σταθμοί Πολιτικής Άμυνας. Η Πολιτική Άμυνα, σε επαρχιακό επίπεδο, είναι οργανωμένη με τη λειτουργία Σταθμών Πολιτικής Άμυνας, για τους οποίους καταβάλλονται σημαντικά λειτουργικά έξοδα, όπως ενοίκια, καθαριότητα, ηλεκτρισμός, καθώς και έξοδα οδοιπορικών στους εκπαιδευτές. Λόγω του ότι υπάρχει προβληματισμός ως προς τον αριθμό, την αποτελεσματικότητα και τον τρόπο λειτουργίας τους, εισηγήθηκα τη διεξαγωγή εμπειριστατικής μελέτης, η οποία να αφορά τόσο στο περιεχόμενο και στα ωράρια των προγραμμάτων εκπαίδευσης, όσο και στην πιθανότητα μείωσης του αριθμού των σταθμών, ώστε να καταστούν λιγότερο δαπανηροί και περισσότερο αποδοτικοί, με όσο το δυνατόν περισσότερη κάλυψη των επιδιωκόμενων στόχων και σκοπών.

4.39.13 Αποθήκη. Λόγω της μη ύπαρξης Λειτουργού που να χειρίζεται τα θέματα Αποθήκης πάνω σε συνεχή βάση, παρουσιάζονται για χρόνια προβλήματα, όπως είναι η μη καταχώριση και μη έκδοση υλικών, ελλιπής ασφάλεια της Αποθήκης, έλλειψη αποτελεσματικών μέτρων πυρόσβεσης, καθώς και διαφορές στα υπόλοιπα ορισμένων υλικών.

Μέρος Β

4.39.14 Ρουχισμός και εξάρτυση. Το κόστος για ρουχισμό και εξάρτυση τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει αυξητική τάση και από £17.727 το 1998 ανήλθε σε £145.953 το 2002, γεγονός που, σύμφωνα με τον Υπουργό Εσωτερικών, οφείλεται στην επέκταση της Πολιτικής Άμυνας.

Εισηγήθηκα τη θέσπιση Κανονισμών για καθορισμό των δικαιούχων υπαλλήλων και αμυνιτών, καθώς και των ποσοτήτων ένδυσης και υπόδησης που θα τους παραχωρείται.

4.39.15 Διακίνηση υπηρεσιακών οχημάτων-καύσιμα. Από έλεγχο των βιβλίων κίνησης των οχημάτων διαπιστώνεται ότι σε αρκετές περιπτώσεις αυτά δεν συμπληρώνονται ορθά και έγκαιρα, με αποτέλεσμα να σημειώνονται σημαντικές αποκλίσεις, τόσο σε σχέση με το μέσο όρο κατανάλωσης όσο και το τελικό απόθεμα καυσίμων στα ντεπόζιτα των αυτοκινήτων.

Δεν φαίνεται να διενεργείται αποτελεσματικός έλεγχος και δεν γίνεται συντονισμός των διακινήσεων των οχημάτων, με αποτέλεσμα να πραγματοποιούνται την ίδια ημέρα δυο και τρεις διαδρομές προς την ίδια κατεύθυνση και το κόστος λειτουργίας τους να είναι αυξημένο.

4.40 ΕΠΑΡΧΙΑΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Μέρος Α

4.40.1 Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα των Επαρχιακών Διοικήσεων, τα οποία αφορούν κυρίως σε δόσεις ενοικιαγοράς οικοπέδων, ενοίκια καταστημάτων σε συνοικισμούς αυτοστεγάσεων και έσοδα κατεδαφίσεων, ανέρχονταν στις 31.12.03 σε £471.197, σε σύγκριση με £420.929 το 2002.

4.40.2 Άδειες αποθήκευσης πετρελαιοειδών. Από ειδικό έλεγχο που έγινε στις Επαρχιακές Διοικήσεις, διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν δυσχέρειες στον εντοπισμό όλων των χώρων αποθήκευσης των πετρελαιοειδών, με αποτέλεσμα τη μη έκδοση αδειών σε όλες τις περιπτώσεις και την απώλεια εσόδων, καθώς και τη δημιουργία κινδύνων από την ανεξέλεγκτη αποθήκευση τους, λόγω σοβαρών αδυναμιών που παρουσιάζονται στη νομοθεσία.

Το Υπουργείο Εσωτερικών μετακάλεσε εμπειρογνώμονα για αναθεώρηση της σχετικής νομοθεσίας, ο οποίος ήδη υπέβαλε σχετική έκθεση. Ορίστηκε Τεχνική Επιτροπή, αποτελούμενη από τον Έπαρχο Λευκωσίας και Λειτουργούς του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, οι οποίοι επεξεργάζονται την έκθεση αυτή.

4.40.3 Λογαριασμοί καταθέσεων. Ορισμένοι λογαριασμοί καταθέσεων που τηρούνται από τις Επαρχιακές Διοικήσεις εξακολουθούν να παρουσιάζουν χρεωστικά υπόλοιπα, σε αντίθεση με τους Κανονισμούς. Αυτό οφείλεται κυρίως στις χρεώσεις που γίνονται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για εκτέλεση κοινοτικών έργων, προτού κατατεθούν τα αναγκαία ποσά.

4.40.4 Μηχανές παιγνιδιού και ψυχαγωγίας. Σε όλες τις Επαρχίες λειτουργούν διάφορα κέντρα ψυχαγωγίας, οι ιδιοκτήτες των οποίων δεν έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας, ούτε και έχουν προβεί στην εγγραφή των μηχανών παιγνιδιού και ψυχαγωγίας, βάσει του Νόμου 32(Ι)/96. Εισηγήθηκα το συντονισμό μεταξύ των Επαρχιακών Διοικήσεων και των Αστυνομικών Διευθύνσεων, για εντοπισμό και καταγγελία όλων των κατόχων μηχανών παιγνιδιού και ψυχαγωγίας, για τις οποίες δεν εκδόθηκε πιστοποιητικό εγγραφής, καθώς και όλων των ιδιοκτητών ή κατόχων υποστατικών στα οποία λειτουργούν μηχανές παιγνιδιού ή ψυχαγωγίας χωρίς τη σχετική άδεια λειτουργίας.

4.41 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.41.1 Εκτέλεση έργων. Σε ορισμένες περιπτώσεις δεν έχει διενεργηθεί καμιά δαπάνη από Κονδύλια του Προϋπολογισμού που αφορούν στην εκτέλεση συγκεκριμένων έργων. Εισηγήθηκα όπως οι Προϋπολογισμοί καταρτίζονται πάνω σε πιο ορθολογιστική βάση και σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες των Κοινοτήτων.

4.41.2 Λογαριασμοί καταθέσεων. Στα υπόλοιπα των λογαριασμών καταθέσεων περιλαμβάνονται διάφοροι λογαριασμοί με χρεωστικά υπόλοιπα, συμποσούμενα σε £76.271. Αυτό οφείλεται κυρίως στην εκτέλεση διαφόρων κοινοτικών έργων, προτού κατατεθούν τα αναγκαία ποσά από τις Κοινότητες. Εισηγήθηκα όπως μελετηθούν οι περιπτώσεις αυτές και γίνει προσπάθεια είσπραξης τους το συντομότερο δυνατόν.

4.42. ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Α

4.42.1 Ενοικίαση αυτοκινήτων. Η Επαρχιακή Διοίκηση συνεχίζει να προβαίνει κάθε χρόνο στην ενοικίαση 5 έως 8 αυτοκινήτων, για τις ανάγκες των συνεργείων που εκτελούν αναπτυξιακά έργα στις Κοινότητες. Λόγω του σημαντικού ετήσιου κόστους για την ενοικίαση τέτοιων αυτοκινήτων, περίπου £5.800 για το καθένα, εισηγήθηκα όπως εξεταστεί κατά πόσο θα ήταν οικονομικά πιο συμφέρουσα η αγορά των οχημάτων, αντί η ενοικίαση τους.

Μέρος Β

4.42.2 Άδειες για αποβάθρες, λιμενοβραχίονες και κυματοθραύστες. Υπάρχουν περίπου 80 κατασκευές μέσα στη θάλασσα, για τις οποίες δεν μπορεί να εισπραχθεί το τέλος ετήσιας άδειας ύψους £50, το οποίο προνοείται στο άρθρο 8 του σχετικού Νόμου, γιατί δεν έχουν εξασφαλιστεί οι σχετικές άδειες για την κατασκευή τους. Στις πλείστες περιπτώσεις εκδόθηκαν δικαστικά διατάγματα κατεδάφισης πριν από αρκετά χρόνια, χωρίς ωστόσο αυτά να έχουν εκτελεστεί. Ο Έπαρχος Λεμεσού με πληροφόρησε ότι η εφαρμογή των διαταγμάτων δεν προωθήθηκε μέχρι σήμερα, λόγω μη ολοκλήρωσης των σχετικών μελετών (οι οποίες εκκρεμούν εδώ και αρκετά χρόνια) και μη διαμόρφωσης οριστικής κυβερνητικής πολιτικής σε ό,τι αφορά σε τέτοια έργα, τα οποία στόχευαν, μεταξύ άλλων, στην προστασία της ακτογραμμής από τη θαλασσοταραχή και τη διάβρωση.

4.43 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.43.1 Άδειες απουσίας επιστατών/εργατών. Σε αιφνιδιαστικό έλεγχο που διενέργησε κλιμάκιο της Υπηρεσίας μου σε συνεργεία της Επαρχιακής Διοίκησης, παρατηρήθηκε ότι επιστάτες/υπεύθυνοι συνεργείων απουσίαζαν από το χώρο εργασίας των συνεργείων τους, χωρίς να έχει συμπληρωθεί το σχετικό έντυπο άδειας απουσίας και χωρίς να είναι ενήμερος ο προϊστάμενος των Τεχνικών Υπηρεσιών. Εισηγήθηκα όπως το όλο σύστημα αίτησης/έγκρισης άδειας απουσίας τεθεί πάνω σε ορθολογιστική βάση και όπως οι επιστάτες υποβάλλουν την αίτηση για άδεια απουσίας έγκαιρα, έτσι που να ορίζεται υπεύθυνος αντικαταστάτης στο συνεργείο, με οδηγίες εκτέλεσης συγκεκριμένης εργασίας κατά την ημέρα απουσίας του επιστάτη.

4.43.2 Μηχανές ψυχαγωγίας. Τόσο στα δημοτικά όρια του Δήμου Λάρνακας, όσο και στα δημοτικά όρια άλλων Δήμων και Κοινοτικών Συμβουλίων της Επαρχίας Λάρνακας, λειτουργούν παιχνιδότοποι (Λούνα Παρκ), οι ιδιοκτήτες των οποίων δεν έχουν εγγράψει, ούτε έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας των μηχανών ψυχαγωγίας. Εισηγήθηκα όπως ο Έπαρχος, σε συνεργασία με όλους τους Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια της Επαρχίας, ετοιμάσει κατάλογο υποστατικών όπου λειτουργούν τέτοιες μηχανές, ο οποίος να σταλεί στην Αστυνομική Διεύθυνση Λάρνακας για προσαγωγή των παρανομούντων στο δικαστήριο.

Μέρος Β

4.43.3 Προμήθεια πινακίδων σήμανσης. Χωρίς να ζητηθούν προσφορές, η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας αγόρασε πινακίδες σήμανσης, για ποσό περίπου £25.000, τις οποίες προμήθευσε σε διάφορα Κοινοτικά Συμβούλια, ενώ η προμήθεια των ίδιων πινακίδων στην Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας, κατόπι προκήρυξης δημόσιων προσφορών, ήταν κατά περίπου 50% πιο χαμηλές. Ενόψει τούτου, εισηγήθηκα τη διεξαγωγή σχετικής έρευνας. Ο Έπαρχος Λάρνακας με πληροφόρησε ότι τα αποτελέσματα της έρευνας διαβιβάστηκαν στο Υπουργείο Εσωτερικών και ότι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου όρισε ερευνώντα λειτουργό, με βάση τον περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμο (άρθρο 81(2)(β)). Όπως πληροφορήθηκα από το Υπουργείο Εσωτερικών, η έρευνα ολοκληρώθηκε και το σχετικό πόρισμα στάλθηκε στη Νομική Υπηρεσία για λήψη απόφασης.

4.44 ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΑΦΟΥ

Μέρος Α

- **Μηχανές παιγνιδιού και ψυχαγωγίας.** Το έτος 2003 δεν εγγράφηκε καμιά μηχανή ψυχαγωγίας, ούτε και εκδόθηκε άδεια λειτουργίας τέτοιας μηχανής. Είναι γνωστό ότι υπάρχουν αρκετοί παιγνιδότοποι (Λούνα Παρκ) και συνεπώς είναι φανερό ότι η λειτουργία των μηχανών αυτών στους πιο πάνω χώρους είναι παράνομη. Εισηγήθηκα στην Επαρχιακή Διοίκηση να ετοιμάσει κατάλογο των υποστατικών όπου υπάρχουν μηχανές παιγνιδιού και ψυχαγωγίας, τον οποίο και να κοινοποιήσει στην Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου, για λήψη μέτρων εναντίον των ιδιοκτητών που δεν εξασφάλισαν άδεια λειτουργίας για τις μηχανές τους. Η ίδια κατάσταση παρατηρήθηκε και το προηγούμενο έτος και θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες, σε συνεργασία με την Αστυνομία, για επίλυση του θέματος.

4.45 ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΜΕΤΡΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α

4.45.1 Καθυστερημένα έσοδα. Στις 31.12.03 υπήρχαν καθυστερημένα έσοδα, κυρίως από μισθώματα κρατικής γης, καθώς και από την πώληση κρατικής γης στην Αγία Νάπα, ύψους £1.318.894, σε σύγκριση με £1.007.195 το 2002.

4.45.2 Απώλεια εσόδων. Από διάφορες περιπτώσεις, που αναφέρονται σε επόμενες παραγράφους της παρούσας Έκθεσης, είναι φανερό ότι η ετήσια απώλεια εσόδων του Τμήματος ανέρχεται σε πολύ σημαντικά ποσά. Συγκεκριμένα, από τη μη αναθεώρηση των τελών και δικαιωμάτων, το ύψος των οποίων καθορίστηκε το 1979, η υπολογιζόμενη απώλεια ανέρχεται γύρω στα £2 εκ. το χρόνο. Από τα κυβερνητικά αγροκτήματα στην Πάφο η απώλεια υπολογίζεται γύρω στις £275.000 το χρόνο. Πολύ σημαντική απώλεια εσόδων προέρχεται και από τη μη αναθεώρηση των μισθωμάτων κρατικής γης στο επίπεδο του αγοραίου ενοικίου, όπως προνοείται στους περί Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμους.

Επίσης λόγω της μη εκτίμησης από το Τμήμα της αξίας των βιομηχανικών περιοχών και των ξενοδοχείων που έχουν ανεγερθεί σε κρατική γη, παρατηρείται σημαντική απώλεια εσόδων όσον αφορά στο φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας. Η εκτίμηση έχει γίνει μόνο στην Επαρχία Λεμεσού, όπου τα ανάλογα έσοδα ανέρχονται γύρω στις £40.000 - £50.000.

4.45.3 Καθυστέρηση στην είσπραξη μισθωμάτων κρατικής γης. Σε αρκετές περιπτώσεις η είσπραξη των ετήσιων μισθωμάτων καθυστερεί για μεγάλο χρονικό διάστημα, χωρίς να κινείται η διαδικασία λήψης δικαστικών μέτρων ή ακύρωσης των μισθώσεων. Στις 31.12.03 εκκρεμούσαν καθυστερημένα μισθώματα ύψους £689.795, για περίοδο μέχρι και 10 ετών. Ενδεικτικά αναφέρονται πιο κάτω ορισμένα παραδείγματα:

(α) Για συγκεκριμένο ιδιώτη στη Λευκωσία, του οποίου η σύμβαση έληξε από το 1993 και οφείλει υπόλοιπο £5.485 από το εφάπαξ ποσό που του επιβλήθηκε για την περίοδο πριν από τη μίσθωση, όταν κατείχε παράνομα τη γη, δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα, παρά το γεγονός ότι συνεχίζει να την κατέχει. Σημειώνεται ότι με σχετική αίτηση του ζήτησε την παραχώρηση νέας άδειας χρήσης των τμημάτων του ποταμού Πεδιαίου, έκτασης 43 δεκαρίων και 580 τετρ. μέτρων.

Για την εκμίσθωση της επιπρόσθετης κρατικής γης, εξασφαλίστηκε έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου κατόπιν εισήγησης του Τμήματος. Εξέφρασα την άποψη ότι το Τμήμα θα έπρεπε να συνδυάσει την εκμίσθωση της κρατικής γης στην πιο πάνω εταιρεία με την πλήρη εξόφληση όλων των οφειλών της.

(β) Συγκεκριμένη εταιρεία στην Πάφο οφείλει καθυστερημένα ενοίκια από εκμίσθωση κρατικής γης, ύψους £24.212, για την περίοδο 1993-2003, ενώ εκκρεμεί η αναθεώρηση του μισθώματος για την περίοδο 1998-2003. Σημειώνεται ότι η εταιρεία προβαίνει σε παράνομη χρήση άλλης κρατικής γης. Ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος όπως λάβει τα αναγκαία μέτρα για άρση της παράνομης επέμβασης και είσπραξη των καθυστερημένων ενοικίων.

(γ) Εναντίον συγκεκριμένου ιδιώτη στη Λευκωσία, ο οποίος οφείλει καθυστερημένα ενοίκια από εκμίσθωση κρατικής γης ύψους £5.837, πλέον τόκους, για την περίοδο 27.4.86-26.4.04, δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα.

4.45.4 Αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων. Παρατηρήθηκε ότι τα τέλη και δικαιώματα που εισπράττονται από το Τμήμα με βάση το Νόμο δεν ανταποκρίνονται στο πραγματικό κόστος για την παροχή των υπηρεσιών, λαμβανομένων υπόψη των μισθών, επιδομάτων και άλλων σχετικών δαπανών. Η τελευταία αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων έγινε με το Νόμο 66/79, ενώ το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, με σχετικές επιστολές ημερ. 23.11.98 και 10.5.01, απέστειλε προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών προσχέδιο νομοσχεδίου για αναθεώρηση των τελών και δικαιωμάτων, χωρίς ωστόσο να υπάρξει οποιαδήποτε εξέλιξη. Στις 7.7.03 το Τμήμα απέστειλε νέο τροποποιημένο προσχέδιο νομοσχεδίου προς το Υπουργείο Εσωτερικών για προώθηση του προς ψήφιση, το οποίο, απ' ό,τι πληροφορήθηκα, βρίσκεται στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνική επεξεργασία.

Η αύξηση των εσόδων του Τμήματος από την προτεινόμενη αναθεώρηση τελών και δικαιωμάτων υπολογίζεται να είναι πέραν των £2 εκ. ετησίως.

4.45.5 Ανάθεση εργασίας εκτός ωρών Γραφείου. Η διεκπεραίωση εργασίας εκτός του κανονικού ωραρίου, έναντι αμοιβής με το τεμάχιο και υπερωριακά, συνεχίστηκε και κατά το έτος 2003, ενώ εξακολουθεί να υπάρχει συσσωρευμένη εργασία στο Τμήμα. Συγκεκριμένα, στις 31.12.03 εκκρεμούσαν συνολικά 21288 υποθέσεις στους Κλάδους Επιτόπιων Ερευνών, Χωρομετρίας, Χαρτογραφίας και Ελεγκτών του Τμήματος, σε σύγκριση με 15369 το 2002 και 13678 το 2001. Το σύνολο των επιδομάτων για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας ανήλθε κατά το 2003 σε £2.122.145, σε σύγκριση με £2.132.586 το 2002 και £1.731.794 το 2001.

Εξέφρασα την άποψη ότι το θέμα των υπερωριών στο Τμήμα θα πρέπει να επανεξεταστεί, καθώς η συσσωρευμένη εργασία στους διάφορους Κλάδους εξακολουθεί για πάρα πολλά χρόνια να υπάρχει, με συνεπακόλουθο, ενώ το Δημόσιο να βαρύνεται με εκατομμύρια λίρες για υπερωρίες, σε μια προσπάθεια αντιμετώπισης του όγκου εργασίας, να μη διαφαίνονται προοπτικές επίλυσης του προβλήματος.

4.45.6 Αντίθεση των περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας Κανονισμών με τους περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Κανονισμούς. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμοί (ΚΔΠ 173/89) και οι τροποποιητικοί Κανονισμοί (ΚΔΠ 165/90 και ΚΔΠ 14/99), που εκδόθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 18 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, βάσει των οποίων εξετάζονται και εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο οι συμβάσεις μίσθωσης κρατικής γης, περιέχουν διατάξεις/όρους που βρίσκονταν σε αντίθεση με τους περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Πωλήσεις Γης και Κτιρίων από τις Δημόσιες Αρχές) Κανονισμούς του 2002 (ΚΔΠ 92/2002), οι οποίοι εφαρμόζονταν κατ' αναλογία και στην ενοικίαση γης και κτιρίων αλλά καταργήθηκαν από 1.5.2004 με βάση τον περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Τροποποιητικό) Νόμο αρ. 144(Ι)/2004, αλλά το περιεχόμενο τους βρίσκεται σε ισχύ με βάση Κοινοτικούς Κανόνες. Συγκεκριμένα, στις περιπτώσεις εκμίσθωσης κρατικής γης για βιομηχανικούς σκοπούς, όπου η κρατική γη βρίσκεται μέσα σε βιομηχανική ζώνη, το μίσθωμα καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και η αναθεώρηση του γίνεται, μετά τα πρώτα επτά χρόνια και στη συνέχεια κάθε πενταετία, με βάση την αυξομείωση του τιμαριθμικού δείκτη. Αντίθετα, βάσει των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων και Κανονισμών, το μίσθωμα έπρεπε να υπολογίζεται πάνω στην αγοραία αξία του ακινήτου (αγοραίο ενοίκιο), και η εκμισθωμένη γη να επανεκτιμάται με βάση τη νέα εκτίμηση της αγοραίας αξίας ανά πενταετία. Όπως πληροφορούμαι, το Τμήμα έχει ετοιμάσει προσχέδιο αναθεωρημένων Κανονισμών, ώστε αυτοί να συνάδουν με τους περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμους του 2001 μέχρι 2004.

4.45.7 Συμβάσεις μίσθωσης που δεν κοινοποιήθηκαν στον Έφορο Ελέγχου Δημοσίων Ενισχύσεων εντός της τεθείσας προθεσμίας. Σύμφωνα με το βασικό Νόμο αρ.30(Ι)/2001 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2003, οι ατομικές ενισχύσεις, η χορήγηση των οποίων άρχισε από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του πιο πάνω Νόμου (30.4.01) και επρόκειτο να συνεχιστεί για διάστημα μεγαλύτερο των δύο χρόνων, έπρεπε να κοινοποιηθούν με πλήρεις λεπτομέρειες στον Έφορο εντός έξι μηνών, δηλ. μέχρι 30.10.2001. Το Τμήμα υπέβαλε εκπρόθεσμα, στις 6.3.2003, τις ατομικές ενισχύσεις-συμβάσεις μίσθωσης κρατικής γης για οικονομική/ εμπορική χρήση.

Οι ενισχύσεις που δεν κοινοποιήθηκαν στον Έφορο εντός της τεθείσας προθεσμίας θεωρούνται ότι αντίκεινται στις διατάξεις του Νόμου, εκτός αν εμπίπτουν στις κατηγορίες των ενισχύσεων που εξαιρούνται και των ενισχύσεων «de minimis», και πρέπει να καταργούνται από την Αρμόδια Αρχή το αργότερο από την ημερομηνία που καθορίζει ο Έφορος με αιτιολογημένη απόφαση του.

Επισημάνω ότι η μη κοινοποίηση από το Τμήμα των συμβάσεων μίσθωσης εντός της καθορισμένης προθεσμίας είχε ως αποτέλεσμα :

(i) Την καθυστέρηση στην εξέταση των υποθέσεων και στην έκδοση απόφασης από τον Έφορο, με πιθανές δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις στα δημόσια έσοδα (περιπτώσεις όπου

η ατομική ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση και χρήζει τροποποίησης – αναθεώρησης το σχετικό μίσθωμα).

(ii) Την πιθανή ύπαρξη δυσμενών επιπτώσεων σε δικαιούχους μισθωτές.

4.45.8 Συμβάσεις μίσθωσης που υπογράφηκαν μετά την έναρξη ισχύος του Νόμου αρ.30(Ι)/2001. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης κρατικής γης οι οποίες υπογράφηκαν μετά την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος (30.4.2001), όπου το ετήσιο μίσθωμα δεν υπολογίστηκε με βάση την αγοραία αξία ή / και προβλέπεται στους όρους της σύμβασης αναθεώρηση του μισθώματος με βάση τον τιμαριθμικό δείκτη. Το Τμήμα Κτηματολογίου δεν κοινοποίησε προσχέδιο των πιο πάνω συμβάσεων μίσθωσης στον Έφορο Ελέγχου Δημοσίων Ενισχύσεων (από 1.5.2004 μετονομάστηκε σε Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων με βάση το Νόμο 144(Ι)2004), όπως είχε υποχρέωση από την ισχύουσα σχετική νομοθεσία.

Επισημάνει ότι, για όλες τις μελλοντικές συμβάσεις που αφορούν σε οικονομική/ εμπορική δραστηριότητα, πρέπει να κοινοποιείται προσχέδιο της σύμβασης προς τον Έφορο, ώστε να γίνεται εκ των προτέρων έλεγχος των δημόσιων ενισχύσεων.

4.45.9 Άδειες χρήσης κρατικής γης που ανανεώνονται από χρόνο σε χρόνο. Διαπιστώθηκαν αρκετές περιπτώσεις αδειών χρήσης κρατικής γης που υπογράφηκαν πριν από αρκετά χρόνια (μερικές χρονολογούνται πριν από το 1960), οι οποίες αφορούν σε οικονομική/εμπορική χρήση και συνεχίζουν να ανανεώνονται αυτόματα από χρόνο σε χρόνο και μετά την έναρξη ισχύος του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου, χωρίς να γίνει επανεξέτασή τους, ειδικά στις περιπτώσεις εκείνες όπου το μίσθωμα είναι ονομαστικό (σε αρκετές περιπτώσεις ανέρχεται στα 5 σεντ το χρόνο). Ως παράδειγμα αναφέρεται η άδεια χρήσης κρατικής γης Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου, ο οποίος καταβάλλει από το 1957 μέχρι σήμερα ετήσιο ενοίκιο ύψους £0,25, ενώ το ετήσιο αγοραίο ενοίκιο, σύμφωνα με εκτίμηση του Τμήματος στις 31.12.2000, υπολογίζεται σε περίπου £12.000.

Εξέφρασε την άποψη ότι, επειδή οι άδειες αυτές ανανεώνονται κάθε χρόνο, θεωρούνται ότι είναι νέες ατομικές ενισχύσεις και το Τμήμα θα έπρεπε να κοινοποιεί εκ των προτέρων προσχέδιο τους στον Έφορο Ελέγχου Δημοσίων Ενισχύσεων. Επιπρόσθετα εισηγήθηκαν όπως όλες οι πιο πάνω περιπτώσεις επανεξεταστούν, το συντομότερο δυνατόν, μέσα στα πλαίσια των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2004, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν από 1.5.2004.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, επειδή η διαδικασία τροποποίησης/τερματισμού των συμβάσεων μίσθωσης και αδειών χρήσης είναι χρονοβόρα, το Υπουργικό Συμβούλιο με απόφαση του αρ. 59.775, ημερ. 7.4.2004, εξουσιοδότησε το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών όπως, σε συνεννόηση με το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, προβαίνουν σε τροποποίηση ή/και τερματισμό των συμβάσεων μίσθωσης και αδειών χρήσης κρατικής γης που συνιστούν δημόσια ενίσχυση και σε συνομολόγηση ή/και χορήγηση νέων συμβάσεων μίσθωσης και αδειών χρήσης χωρίς την παραπομπή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο.

4.45.10 Κατάθεση πωλητήριων εγγράφων. Διαπιστώθηκε ότι για το ίδιο αντικείμενο πώλησης (διαμέρισμα) κατατέθηκαν στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Πάφου δύο πωλητήρια έγγραφα σε διαφορετικές ημερομηνίες, με τον ίδιο πωλητή και διαφορετικό

αγοραστή, ενώ δεν υπήρχε οποιαδήποτε ένδειξη στα πωλητήρια έγγραφα με τους δεύτερους αγοραστές ότι περιήλθε σε γνώση τους πως το ίδιο ακίνητο βαρύνεται ήδη με κατάθεση πωλητήριου εγγράφου. Όπως έχω πληροφορηθεί, το θέμα απασχολεί τις Αστυνομικές Αρχές.

Καθ' όσον αφορά ειδικά στις περιπτώσεις πολυκατοικιών, όπου το ενδεχόμενο να συμβεί το πιο πάνω είναι πιο πιθανό, εισηγήθηκα όπως το Τμήμα, για σκοπούς προστασίας των πολιτών, απαιτεί κατάθεση ολοκληρωμένων σχεδίων και γίνεται κατάλληλη ενημέρωση των σχεδίων αυτών, ώστε με την κατάθεση των πωλητήριων εγγράφων να είναι εύκολη η διακρίβωση κατά πόσο, για την ίδια περιουσία/διαμέρισμα, έχει κατατεθεί προηγουμένως και άλλο πωλητήριο έγγραφο.

4.45.11 Μακροχρόνια σύμβαση μίσθωσης κρατικής γης μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Αρχής Κρατικών Εκθέσεων (ΣΜ αρ. 356). Μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Αρχής Κρατικών Εκθέσεων υπογράφηκε στις 21.6.86 σύμβαση μίσθωσης κρατικής γης στην περιοχή Έγκωμης, έκτασης περίπου 196 σκαλών, με ονομαστικό μίσθωμα ύψους £1 ετησίως. Η ισχύς της σύμβασης είναι 33 χρόνια (λήγει στις 20.11.2019), με δικαίωμα ανανέωσης για άλλες 2 περιόδους (33 χρόνια η καθεμιά), με τους ίδιους όρους. Το αγοραίο ενοίκιο της συνολικής έκτασης που παραχωρήθηκε στην Αρχή ανέρχεται, σύμφωνα με την εκτίμηση του Τμήματος, σε £792.000 το χρόνο.

Η πιο πάνω σύμβαση μίσθωσης κοινοποιήθηκε στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων εκπρόθεσμα (13.3.03) για αξιολόγηση και απόφαση, ενώ θα έπρεπε να κοινοποιηθεί μέχρι τις 30.10.2001.

Ο Έφορος έκρινε ότι συνιστούσε δημόσια ενίσχυση και, σύμφωνα με την απόφαση του ημ. 28.3.03, μέρος της δημόσιας ενίσχυσης, κάτω από ορισμένους όρους και διαδικασίες, αποτελεί ενίσχυση «de minimis» (συνολικά κάτω από £57.000 ανά τριετία). Το υπόλοιπο μέρος της ενίσχυσης που δεν εμπίπτει στον κανόνα «de minimis» έπρεπε να καταργηθεί μέχρι τις 30.4.03, εκτός αν ακολουθούνταν συγκεκριμένες εισηγήσεις του όσον αφορά στο χειρισμό των λογαριασμών της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων.

Το Τμήμα εισέπραξε από την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων και σε ημερομηνία μεταγενέστερη της πιο πάνω απόφασης του Εφόρου το ετήσιο μίσθωμα της μιας λίρας για την περίοδο 21.11.03 – 20.11.04.

Με βάση γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημ. 9.7.04, μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (1^η Μαΐου 2004), η διατήρηση σε ισχύ μέτρων κρατικών ενισχύσεων που ήταν σε ισχύ πριν από τη 10^η Δεκεμβρίου 1994 είναι καθ'όλα νόμιμη, βάσει του άρθρου 88(1) της Συνθήκης Προσχώρησης, μέχρις ότου η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει, κατόπιν άσκησης σχετικού ελέγχου, ότι δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά και ότι πρέπει, ως εκ τούτου, να παύσουν να χορηγούνται.

Επειδή η συγκεκριμένη σύμβαση υπογράφηκε πριν από τις 10.12.1994 και συγκεκριμένα στις 21.11.86, εισηγήθηκα όπως το Τμήμα αποταθεί στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, υποβάλλοντας την πιο πάνω γνωμάτευση για αναθεώρηση της απόφασής του.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι, με βάση τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, δεν θα λάβει στο παρόν στάδιο μέτρα για εκτέλεση της απόφασης του Εφόρου Κρατικών Ενισχύσεων.

4.45.12 Συμβάσεις μίσθωσης κρατικής γης που έχουν εγγραφεί. Στις πιο κάτω δύο περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης κρατικής γης, για τις οποίες οι μισθωτές οφείλουν καθυστερημένα ενοίκια και έχουν ήδη εγγράψει τη σύμβαση μίσθωσης, αποκτώντας εμπράγματο δικαίωμα, το Τμήμα δεν προέβη στις απαραίτητες ενέργειες, συμπεριλαμβανομένης της εξασφάλισης δικαστικού διατάγματος για ακύρωση της σύμβασης, προκειμένου να εισπράξει η Κυπριακή Δημοκρατία τα καθυστερημένα μισθώματα και να επανακτήσει την κρατική γη, την οποία θα μπορεί να αξιοποιήσει.

(α) Συγκεκριμένη εταιρεία στη Λευκωσία παρέλειπε να καταβάλλει τα ενοίκια μίσθωσης από το 1994 και μεταγενέστερα και το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από εισήγηση του Τμήματος, προχώρησε, με σχετική απόφαση του ημερ. 10.1.01, σε ακύρωση της σύμβασης, παρά το γεγονός ότι η εταιρεία είχε ήδη εγγράψει τη μίσθωση και απαιτείτο η εξασφάλιση δικαστικού διατάγματος για ακύρωση της σύμβασης, γεγονός που το Τμήμα Κτηματολογίου παρέλειψε να πράξει. Αναφέρεται ότι τα καθυστερημένα ενοίκια για την περίοδο 8.11.1994 - 7.11.2002 ανέρχονται σε £4.754, ενώ η εταιρεία διαγράφηκε από το Μητρώο του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη από τις 19.1.1996. Όπως μου ανέφερε ο Διευθυντής του Τμήματος ύστερα από την υπόδειξη μου έχουν δοθεί οδηγίες για να ζητηθεί γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα για τον τρόπο ακύρωσης της σύμβασης και απόκτησης του μισθίου από την Κυπριακή Δημοκρατία.

(β) Σε συγκεκριμένο ιδιώτη στη Λευκωσία, ο οποίος οφείλει καθυστερημένα ενοίκια για εκμίσθωση κρατικής γης ύψους £9.348 για την περίοδο Ιαν.93-Ιαν.04, ο οποίος έχει εγγράψει τη σύμβαση μίσθωσης (η οποία βαρύνεται με υποθήκες συνολικού ύψους £160.000 προς όφελος εμπορικής τράπεζας), παραχωρήθηκε επιπρόσθετη κρατική γη από το 1992, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει υπογραφεί σύμβαση μίσθωσης για το συγκεκριμένο τεμάχιο γης και χωρίς να καταβάλλονται τα ανάλογα μισθώματα.

Για την εκμίσθωση της επιπρόσθετης κρατικής γης, εξασφαλίστηκε έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν εισήγησης του Τμήματος, η οποία όμως για νομικούς λόγους δεν μπορούσε να υλοποιηθεί.

Ενόψει του γεγονότος ότι ο μισθωτής δεν συμμορφώθηκε με τους όρους της υφιστάμενης σύμβασης, ζήτησα να πληροφορηθώ για τα μέτρα που λαμβάνονται, ώστε το Δημόσιο να εξασφαλίσει το λαβείν του και να επανακτήσει την κρατική γη, δεδομένου μάλιστα ότι ο μισθωτής έχει εγγράψει τη μίσθωση στο Τμήμα Κτηματολογίου, αποκτώντας έτσι εμπράγματο δικαίωμα.

4.45.13 Μακροχρόνια σύμβαση μίσθωσης κρατικής γης μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (ΣΜ αρ.892). Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, υπογράφηκε στις 7.2.02 μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, σύμβαση μίσθωσης για εκμίσθωση κρατικής γης στην Αγλαντζιά, με ισχύ για 33 χρόνια και ονομαστικό ετήσιο μίσθωμα £100. Στη σύμβαση προνοείται η αναθεώρηση του μισθώματος με βάση το αγοραίο ενοίκιο οποτεδήποτε ήθελε κριθεί σκόπιμο από τη Δημοκρατία. Σύμφωνα με εκτίμηση του Τμήματος, το αγοραίο ενοίκιο της εν λόγω κρατικής γης ανέρχεται σε £30.000 το χρόνο.

Η πιο πάνω σύμβαση μίσθωσης υπογράφηκε μετά την έναρξη ισχύος του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου (30.4.2001), χωρίς το Τμήμα να κοινοποιήσει εκ των προτέρων

προσχέδιο της σύμβασης προς τον Έφορο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου. Στη συγκεκριμένη μίσθωση, έγινε εκ των υστέρων έλεγχος από τον Έφορο Ελέγχου Δημόσιων Ενισχύσεων, ο οποίος έκρινε ότι η σύμβαση μίσθωσης συνιστά δημόσια ενίσχυση.

Όπως πληροφορήθηκα, το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση του ημ. 27.5.2004, έχει ακυρώσει την πιο πάνω σύμβαση μετά την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού ότι δεν επιθυμεί τη συνέχιση της εν λόγω μίσθωσης.

4.45.14 Υποθέσεις απαλλοτριώσεων όπου καταβλήθηκε/κατατέθηκε η αποζημίωση, ενώ η εγγραφή τους εκκρεμεί ακόμη. Αρκετά τεμάχια γης που επηρεάστηκαν από απαλλοτριώσεις, για τα οποία καταβλήθηκε/κατατέθηκε ήδη η αποζημίωση στους δικαιούχους, εξακολουθούν να είναι εγγεγραμμένα στους πρώην ιδιοκτήτες, χωρίς να έχουν εγγραφεί στο όνομα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για τις περιπτώσεις όπου οι απαλλοτριώσεις αφορούν στη δημιουργία ή/και διαπλάτυνση δρόμων, οι οποίοι δεν τιτλοποιούνται στο όνομα της Κυπριακής Δημοκρατίας, δεν εκδόθηκαν εκσυγχρονισμένοι τίτλοι στους ιδιοκτήτες. Συγκεκριμένα εκκρεμεί ακόμη η εγγραφή 12329 επηρεαζόμενων τεμαχίων γης, παγκύπρια, για τα οποία η γνωστοποίηση της απαλλοτρίωσης χρονολογείται από το 1975 και μεταγενέστερα.

4.45.15 Καταγγελίες για παράνομες επεμβάσεις σε κρατική γη στην Επαρχία Λάρνακας. Σε αρκετές περιπτώσεις, η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας πληροφόρησε το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λάρνακας για παράνομες επεμβάσεις σε κρατική γη, οι οποίες διαπιστώθηκαν κατόπιν επιτόπιας εξέτασης από λειτουργούς της ή/και από καταγγελίες που έγιναν προς τον Έπαρχο από ιδιώτες, χωρίς ωστόσο το Τμήμα να προβεί μέχρι σήμερα σε διερεύνηση των περιπτώσεων αυτών, με σκοπό τη λήψη των μέτρων που απαιτούνται για άρση των επεμβάσεων αυτών.

4.45.16 Αναθεώρηση ενοικίων κρατικής γης στην Επαρχία Αμμοχώστου. Τα μισθώματα των συμβάσεων μίσθωσης κρατικής γης, καθώς και τα τέλη των ετήσιων αδειών χρήσης, οι οποίες ανανεώνονταν από χρόνο σε χρόνο και στις οποίες δεν υπήρχε πρόνοια για αναθεώρηση του μισθώματος, δεν έχουν αναθεωρηθεί, με αποτέλεσμα οι μισθωτές να καταβάλλουν τα ίδια χαμηλά μισθώματα ή τέλη αδειών χρήσης μέχρι σήμερα. Σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο του Διευθυντή του Τμήματος ημερ. 13.10.98, όλα τα πιο πάνω μισθώματα και τέλη χρήσης έπρεπε να τύχουν άμεσης αναθεώρησης.

4.45.17 Μεταβίβαση κτήματος στο χωριό Πέγεια της Επαρχίας Πάφου. Για τεμάχιο γης έκτασης 22743 τ.μ. στο χωριό Πέγεια της Επαρχίας Πάφου, για το οποίο δηλώθηκε τιμή πώλησης £100.000, έγινε σχετική εκτίμηση από το Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, για σκοπούς καταβολής μεταβιβαστικών δικαιωμάτων, η οποία και συμπίπτει με τη δηλωθείσα τιμή.

Έχοντας υπόψη τις πωλήσεις κτημάτων στην ίδια περιοχή, καθώς και το γεγονός ότι δεν έγινε επιτόπια εξέταση του κτήματος, εξέφρασα την άποψη ότι η αγοραία αξία του κτήματος έπρεπε να είχε υπολογιστεί σε ψηλότερη τιμή, γι' αυτό και ζήτησα όπως διεξαχθεί ανεξάρτητη εκτίμηση από τα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος.

Σε απάντηση του ο Διευθυντής του Τμήματος ανέφερε ότι έγινε επανεξέταση και διαπιστώθηκε ότι η δηλωθείσα τιμή πώλησης αντιπροσωπεύει την αγοραία αξία του κτήματος. Με νέα επιστολή μου ζήτησα όπως επαναληφθεί εκτίμηση με επιτόπια εξέταση, μετά τη διενέργεια της οποίας επιβεβαιώθηκε από το Τμήμα ότι η τιμή πώλησης που δηλώθηκε ήταν χαμηλή. Ωστόσο

ο Διευθυντής του Τμήματος μου ανέφερε ότι θεωρεί πως δεν έπρεπε να ζητηθούν ευθύνες από τους Λειτουργούς που αποδέχτηκαν και δεν αναθεώρησαν το ποσό, αφού οι οδηγίες της Διεύθυνσης είναι να μην αναθεωρούνται τα δηλούμενα ποσά εκτός αν έχουν ουσιαστική διαφορά με τις συγκριτικές πωλήσεις.

4.45.18 Μισθώσεις κρατικών γαιών. Παρατηρήθηκαν αρκετές περιπτώσεις μισθώσεων κρατικής γης που εξακολουθούν να παρουσιάζουν διάφορα προβλήματα, όπως καθυστέρηση στην πληρωμή των ενοικίων, μη συμμόρφωση των μισθωτών με τους σχετικούς όρους των συμβάσεων, μη υπογραφή συμβάσεων, καθυστέρηση στην ανανέωση των συμβάσεων κ.ά. Ζήτησα όπως υπάρξει στενότερη παρακολούθηση των μισθώσεων και ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για διευθέτηση των πιο πάνω προβλημάτων.

4.45.19 Κτιριακές εγκαταστάσεις. Από επιτόπιες επισκέψεις κλιμακίων της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι τα κτίρια στα οποία στεγάζονται τόσο το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λευκωσίας όσο και το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λάρνακας είναι ακατάλληλα, ανεπαρκή, δεν παρέχουν ικανοποιητική ασφάλεια και δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις σημερινές λειτουργικές ανάγκες του Τμήματος.

Μέρος Β

4.45.20 Σχέδιο επαναχωρομέτρησης της ελεύθερης περιοχής Κύπρου. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση του ημερ. 13.10.99, ενέκρινε την υλοποίηση του σχεδίου επαναχωρομέτρησης της ελεύθερης περιοχής Κύπρου και την αντικατάσταση όλων των υφιστάμενων γραφικών κτηματικών σχεδίων με νέα ψηφιακά, ψηλής ακρίβειας και πιστότητας. Η συμπλήρωση της επαναχωρομέτρησης υπολογίστηκε ότι θα περατωθεί σε διάστημα επτά χρόνων (2000-2006), με συνολικό κόστος περίπου £27.500.000.

Στον Προϋπολογισμό του 2003 περιλήφθηκε πρόνοια συνολικού ύψους £2.040.000, ενώ η δαπάνη που πραγματοποιήθηκε περιορίστηκε στο ποσό των £551.314. Εξέφρασα την άποψη ότι είναι αμφίβολη η υλοποίηση του σχεδίου επαναχωρομέτρησης μέσα στο χρονοδιάγραμμα που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και ζήτησα να πληροφορηθώ για τα μέτρα που προτίθεται να πάρει το Τμήμα για προώθηση του πιο πάνω σημαντικού έργου.

4.45.21 Μίσθωση κρατικής παραλιακής γης στο Νέο Χωρίο Πάφου. Για τη μίσθωση κρατικής παραλιακής γης, έκτασης 670 τ.μ., υπογράφηκε συμβόλαιο με ιδιώτη για την περίοδο 15.3.1978 μέχρι 14.3.2011, έναντι μισθώματος £22,50 ετησίως. Το εκμισθωθέν τεμάχιο, σύμφωνα με το συμβόλαιο, θα χρησιμοποιόταν ως «πλαζ» και ως χώρος προσπέλασης προς τη θάλασσα, για εξυπηρέτηση των πελατών τουριστικών καταλυμάτων που θα ανεγείρονταν σε γειτονικό τεμάχιο, ιδιοκτησίας του μισθωτή. Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος ανέφερα ότι:

(α) Δεν εφαρμόστηκαν οι πρόνοιες του συμβολαίου για ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων.

(β) Δεν έγινε αναθεώρηση του μισθώματος στις 15.3.88, σύμφωνα με την πρόνοια του συμβολαίου, και, μεταγενέστερα, κάθε πέντε χρόνια, αλλά ούτε και έγινε οποιαδήποτε πληρωμή μισθώματος μέχρι σήμερα. Ενόψει των πιο πάνω και επειδή, σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου, βασική υποχρέωση του μισθωτή ήταν η ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων εντός 5 ετών, η οποία δεν εκπληρώθηκε, υπέδειξα στο Διευθυντή του Τμήματος ότι έπρεπε να

εφαρμοστούν οι όροι του συμβολαίου, οι οποίοι προνοούν άμεση ανάκτηση του τεμαχίου και αυτόματη λύση της σύμβασης.

Όπως πληροφορήθηκα, οι μισθωτές απέκτησαν εμπράγματο δικαίωμα στην εκμισθωθείσα κρατική γη, η ακύρωση του οποίου προϋποθέτει την έκδοση δικαστικού διατάγματος. Το Τμήμα, σε συνεννόηση με το Γενικό Εισαγγελέα, προβαίνει στις απαραίτητες δικαστικές ενέργειες για ανάκτηση της κατοχής της κρατικής γης από την Κυβέρνηση.

4.45.22 Μίσθωση κρατικής γης στη Λεμεσό. Με συγκεκριμένη εταιρεία υπογράφηκε συμβόλαιο για τη μίσθωση κρατικής γης στη Λεμεσό (τοποθεσία Τσιφλικούδια), για την περίοδο 9.12.72 – 8.12.94, με ετήσιο μίσθωμα £150. Ο μισθωτής οφείλει μισθώματα για τα έτη 1986 – 1994. Παρατήρησα ότι μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε εξελίξεις αναφορικά με τη λήψη μέτρων για ακύρωση της σύμβασης και είσπραξη των οφειλόμενων ποσών, ενώ δεν υπάρχει ένδειξη κατά πόσο η εταιρεία εξακολουθεί να έχει χρήση/κατοχή του συγκεκριμένου τεμαχίου κρατικής γης. Όπως πληροφορήθηκα, ο Διευθυντής του Τμήματος ζήτησε το Μάιο του 1989 από το Γενικό Εισαγγελέα όπως προχωρήσει στην ακύρωση της σύμβασης. Το θέμα εξακολουθεί να βρίσκεται στο Γενικό Εισαγγελέα.

4.45.23 Εκτίμηση των μισθώσεων των κρατικών κτημάτων. Επειδή ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις εκτιμήσεις των μισθώσεων κρατικών κτημάτων (βιομηχανικές ζώνες, μισθώσεις γης για ανέγερση ξενοδοχείων κ.λπ.), ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας όπως προχωρήσει στις πιο πάνω εκτιμήσεις για όλες τις Επαρχίες, πλην της Λεμεσού, όπου οι εκτιμήσεις έχουν γίνει πριν από αρκετά χρόνια και τα έσοδα από φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας ανέρχονται στις £40.000 - £50.000 το χρόνο.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, παρά την ύπαρξη μεγάλου όγκου εργασίας, και λόγω της εργασίας που πρέπει να γίνει για σκοπούς του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, θα δοθεί προτεραιότητα στις εκτιμήσεις βιομηχανικών περιοχών και ξενοδοχείων.

Μέχρι σήμερα οι εκτιμήσεις δεν έχουν γίνει, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η απώλεια σημαντικών δημόσιων εσόδων από όλες τις Επαρχίες, πλην της Λεμεσού.

4.45.24 Επανεκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας. Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η γενική επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στην ελεγχόμενη από το Κράτος περιοχή άρχισε το 1982 και συμπληρώθηκε το 1992. Έκτοτε δεν υιοθετήθηκε σταθερή διαδικασία για επανεκτίμηση των ακινήτων, στις περιπτώσεις ανέγερσης νέων κτιρίων, προσθηκών, αλλαγής πολεοδομικών ζωνών κ.λπ. Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος ανέφερα ότι, λόγω της παράλειψης αυτής, υπάρχει απώλεια σημαντικού ποσού εσόδων, τόσο για την Κυβέρνηση όσο και για τις Τοπικές Αρχές, αφού για τον υπολογισμό του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας, του δημοτικού τέλους, του τέλους βελτιώσεως και των αποχετευτικών τελών λαμβάνεται υπόψη η αγοραία αξία της 1.1.80.

4.45.25 Παράνομη επέμβαση ιδιώτη πάνω σε κρατική παραλιακή γη στη Λάρνακα. Συγκεκριμένος ιδιώτης στη Λάρνακα, του οποίου η σύμβαση έληξε από το 1987 και έκτοτε δεν ανανεώθηκε, εξακολουθεί να κάνει χρήση/επέμβαση σε κρατική γη, ενώ πρόσφατα έχει προβεί και σε άλλες παράνομες επεμβάσεις, χωρίς να εξασφαλίσει τις σχετικές άδειες. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετικές αποφάσεις του ημερ. 18.2.1993 και 24.1.1999, απέρριψε το αίτημα του για ανανέωση της σύμβασης και, παράλληλα, αποφάσισε όπως αυτός καταβάλει δικαιώματα

για τον κατασκηνωτικό χώρο (παράνομη κατοχή και χρήση παραλιακής γης) από το 1986 μέχρι την άρση της επέμβασης, καθώς και τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον του, τόσο από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, για την παράνομη επέμβαση σε κρατική γη, όσο και από τον Έπαρχο Λάρνακας, για ανέγερση οικοδομής χωρίς άδεια από την αρμόδια Αρχή.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το θέμα παραπέμφθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για να καταχωρίσει αγωγή στο δικαστήριο, για είσπραξη των ενδιάμεσων οφελών και για άρση της επέμβασης.

4.45.26 Καθυστερήσεις στην εκτέλεση ενταλμάτων πώλησης ακίνητης ιδιοκτησίας. Εξακολουθεί να παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην εκτέλεση ενταλμάτων πώλησης ακίνητης ιδιοκτησίας για την είσπραξη καθυστερημένων φόρων.

Εξέφρασα την άποψη ότι οι περιπτώσεις εκείνες, όπου η δεσμευθείσα ακίνητη περιουσία δεν βαρύνεται με εμπράγματα δικαιώματα, θα πρέπει να τυγχάνουν άμεσης προτεραιότητας από το Τμήμα, προκειμένου να εισπράττει η Κυβέρνηση το λαβείν της.

4.45.27 Επεμβάσεις σε κρατική γη στην οικιστική περιοχή της Αγίας Νάπας. Από επιτόπιο έλεγχο του Τμήματος το 1989 στην Αγία Νάπα, διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν 92 περιπτώσεις επεμβάσεων ιδιωτών σε κρατική γη. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετική απόφαση του, έδωσε οδηγίες όπως, στις περισσότερες περιπτώσεις, πωληθεί η γη σ' αυτούς που προέβησαν στην επέμβαση, οι οποίοι έχουν διευθετήσει τα ενδιάμεσα οφέλη που προέκυψαν από την παράνομη κατοχή και χρήση της κρατικής γης, ενώ για τις υπόλοιπες περιπτώσεις να ληφθεί πρόνοια για τερματισμό της επέμβασης.

Το ολικό εισπρακτέο ποσό από την πώληση, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ήταν £1.081.500, το οποίο, με έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών το Φεβρουάριο του 1997, αποφασίστηκε να εισπραχθεί σε 4 ίσες άτοκες ετήσιες δόσεις. Στις 31.12.03 το ολικό οφειλόμενο ποσό ανερχόταν στις £560.025, πλέον τόκους.

Παρά το γεγονός ότι σχεδόν όλοι όσοι προέβησαν στις επεμβάσεις δεν συμμορφώθηκαν με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα εναντίον τους.

Σημειώνεται επίσης ότι το Τμήμα δεν έχει προβεί σε καμιά ενέργεια για είσπραξη των ενδιάμεσων οφελών από τους παραβάτες για την περίοδο της παράνομης επέμβασης, όπως προνοείται στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 44.071, ημερ. 27.3.96.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με τη νέα απόφαση του αρ. 57.175 και ημερομ. 30.1.03, αποφάσισε τα ακόλουθα:

(α) Στις περιπτώσεις όπου δεν πληρώθηκε οποιοδήποτε ποσό, να ανακληθούν οι σχετικές αποφάσεις του και να ληφθούν δικαστικά μέτρα για άρση των επεμβάσεων.

(β) Στις περιπτώσεις όπου καταβλήθηκαν μόνο ορισμένες δόσεις, να δοθεί τελευταία προθεσμία για εξόφληση των οφειλών και, σε περίπτωση που οι ενδιαφερόμενοι δεν συμμορφωθούν, να τους επιστραφούν οι δόσεις που κατέβαλαν και να ληφθούν δικαστικά μέτρα εναντίον τους από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

4.45.28 Κυβερνητικά αγροκτήματα στην Πάφο. Στην Επαρχία Πάφου υπάρχουν κυβερνητικά αγροκτήματα σε πέντε περιοχές, η διαχείριση των οποίων ανατέθηκε αρχικά στο

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ενώ από το 1993, με βάση το άρθρο 18(1) του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, αρμόδιος για τη διαχείριση είναι ο Υπουργός Εσωτερικών και, κατ' επέκταση, το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Από σχετικό έλεγχο η Υπηρεσία μου διαπίστωσε τα πιο κάτω προβλήματα, τα οποία χρήζουν άμεσης επίλυσης.

(α) Τα συμβόλαια για την ενοικίαση των κλήρων των κυβερνητικών αγροκτημάτων στην Πάφο υπογράφηκαν το 1980, με τον όρο όπως αναθεωρούνται τα ενοίκια κάθε 8 χρόνια, δηλαδή το 1988 και 1996. Μέχρι σήμερα δεν έγινε αναθεώρηση των ενοικίων, ούτε και έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα εναντίον εκείνων που παραβαίνουν ουσιώδεις όρους των συμβολαίων, με αποτέλεσμα η απώλεια εσόδων της τάξης των £200.000 ετησίως να συνεχίζεται.

Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, επειδή τα ενοικιαστήρια έγγραφα προνοούν ρητά για αναθεώρηση του ύψους του ενοικίου κάθε οκτώ χρόνια, κατά συγκεκριμένες ημερομηνίες, δηλαδή το 1988, 1996 και 2004, και η Δημοκρατία δεν άσκησε το δικαίωμα της αυτό το 1988 και 1996, η επόμενη φορά που θα έχει δικαίωμα για αναθεώρηση είναι το 2004, δικαίωμα το οποίο αναμένεται να ασκήσει σύντομα το Τμήμα.

Επιπρόσθετα, σε αρκετές περιπτώσεις, όπου ο Γενικός Εισαγγελέας έκρινε ότι οι συμβάσεις δεν είναι σε ισχύ και έγινε αναθεώρηση των σχετικών μισθωμάτων, οι μισθωτές δεν καταβάλλουν το αναθεωρημένο μίσθωμα, με αποτέλεσμα να παρατηρείται σημαντική απώλεια δημόσιων εσόδων, η οποία ανέρχεται σε περίπου £376.000 και αφορά στην περίοδο 1999-2003.

(β) Οι συμβάσεις μίσθωσης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και τεσσάρων Συνεργατικών Εταιρειών, οι οποίες με τη σειρά τους μίσθωναν τη γη σε γεωργούς, ακυρώθηκαν από τις 31.12.97 και έκτοτε οι υπομισθωτές καταβάλλουν απευθείας στο Τμήμα Κτηματολογίου τα μισθώματα, χωρίς να υπάρχει μέχρι σήμερα σύμβαση μεταξύ του Τμήματος και των δικαιούχων γεωργών.

Με βάση γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 26.11.02, για όλους τους επηρεαζόμενους κλήρους θα έπρεπε να ακολουθηθεί εξ αρχής η διαδικασία που προβλέπεται από τους σχετικούς Κανονισμούς, καθότι η σύμβαση υπομίσθωσης μεταξύ Συνεργατικής Εταιρείας και καλλιεργητή δεν ισχύει πλέον, κάτι που δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα.

Επιπρόσθετα, για 60 περιπτώσεις κλήρων που παραχωρήθηκαν χωρίς απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με βάση την ίδια γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα άρχισε η διαδικασία υποβολής και εξέτασης νέων αιτήσεων από τους ενδιαφερόμενους για υπογραφή συμβάσεων, με βάση τη διαδικασία που καθορίζεται στους Κανονισμούς.

(γ) Σε μερικές περιπτώσεις, όπου κάτοχοι κλήρων είχαν αποβιώσει, οι κλήροι περιήλθαν στην κατοχή των κληρονόμων, χωρίς να διερευνηθεί κατά πόσο ικανοποιούνταν οι όροι των σχετικών συμβολαίων.

4.45.29 Αποζημιώσεις για απώλεια κλήρων λόγω αναπτυξιακών έργων στην Επαρχία Πάφου. Από την εκτέλεση διαφόρων αναπτυξιακών έργων, όπως η κατασκευή και επέκταση του αεροδρομίου Πάφου και του νέου υπεραστικού δρόμου Λεμεσού - Πάφου, επηρεάστηκαν 62 γεωργικοί κλήροι, με αποτέλεσμα μερικοί μισθωτές/κάτοχοι κλήρων να κινήσουν αγωγές εναντίον της Δημοκρατίας, διεκδικώντας σημαντικές αποζημιώσεις.

Σε 25 περιπτώσεις αγωγών υπήρξε ήδη συμβιβαστική απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου, σύμφωνα με την οποία το συνολικό κόστος των σχετικών αποζημιώσεων ανέρχεται σε £448.996, ποσό που υπερβαίνει κατά £289.521 τις σχετικές εκτιμήσεις του Τμήματος, ενώ τα έσοδα από τις σχετικές μισθώσεις που εισέπραξε το Κράτος για την περίοδο 1980-1997 ανήλθαν στις £27.943. Για 21 περιπτώσεις καταβλήθηκαν ήδη οι σχετικές αποζημιώσεις, συνολικού ύψους £385.587, ενώ εκκρεμεί η καταβολή των αποζημιώσεων για τις υπόλοιπες περιπτώσεις που εκδικάστηκαν, συνολικού ύψους £63.409.

Ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου εκκρεμούν άλλες 6 αγωγές εναντίον της Δημοκρατίας. Όπως πληροφορήθηκα, αναμένονται και άλλα αναπτυξιακά έργα, τα οποία θα επηρεάσουν σημαντικές εκτάσεις αγροκτημάτων και, κατ' επέκταση, θα κληθεί το Κράτος να καταβάλει σχετικές αποζημιώσεις.

4.45.30 Αξιολόγηση του συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Απαλλοτριώσεων.

Μετά από καταγγελία που έγινε προς το Διευθυντή του Τμήματος εναντίον υπαλλήλου στον Κλάδο Απαλλοτριώσεων του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Λευκωσίας, το Τμήμα προχώρησε σε προκαταρκτική έρευνα, η οποία, εκ πρώτης όψεως, κατέδειξε παραποιήσεις των σχετικών εγγράφων και πιθανές οικονομικές ατασθαλίες. Ο Διευθυντής του Τμήματος κατάγγειλε το θέμα στον Αρχηγό Αστυνομίας, ενώ το Τμήμα συνέχισε τη διερεύνηση του θέματος και, σε συνεργασία με την Αστυνομία, εντοπίστηκαν υπερπληρωμές ύψους περίπου £429.801.

Από σχετική έρευνα της Υπηρεσίας μου διαφάνηκαν ελλείψεις ή/και αδυναμίες στις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και εισηγήθηκα όπως γίνει ενδελεχής μελέτη των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου του Τμήματος από το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας. Η σχετική έκθεση του Γενικού Λογιστή υποβλήθηκε στον Υπουργό Οικονομικών (Πρόεδρο του Συμβουλίου Εσωτερικού Ελέγχου) και στον Υπουργό Εσωτερικών στις 12.7.02 για περαιτέρω ενέργειες. Παρατήρησα ότι μέχρι σήμερα έχουν εφαρμοστεί μόνο μερικές από τις εισηγήσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου. Σχετικά με την υπόθεση των ατασθαλιών, ο εν λόγω υπάλληλος κατηγορήθηκε και η υπόθεση βρίσκεται ενώπιον της δικαιοσύνης.

4.45.31 Μεταβίβαση μεριδίου κτήματος στην Ορόκλινη της Επαρχίας Λάρνακας. Σε συγκεκριμένη εταιρεία μεταβιβάστηκε το 81/1036 μερίδιο τεμαχίου γης που βρίσκεται στην Ορόκλινη, το οποίο δηλώθηκε για £123.000, ενώ η σχετική εκτίμηση που έγινε από το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο, για σκοπούς καταβολής μεταβιβαστικών δικαιωμάτων, ήταν £165.000, χωρίς να ληφθεί υπόψη η αγοραία αξία των κτιρίων που υπήρχαν στο πιο πάνω τεμάχιο γης, σε αντίθεση με το άρθρο 72 του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, καθώς επίσης και με τις σχετικές γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα.

Εισηγήθηκα τροποποίηση της σχετικής Νομοθεσίας, ώστε να μην υποχρεώνεται ο αγοραστής μεριδίου γης να καταβάλλει μεταβιβαστικά δικαιώματα και επί της αξίας των κτιρίων τα οποία αποδεδειγμένα ανήκουν σε άλλους συνιδιοκτήτες του κτήματος.

4.45.32 Τμηματική Αποθήκη. Από τις 14.2.00, όταν τερματίστηκε η τοποθέτηση αποθηκάρου από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών, έχουν παρατηρηθεί αρκετά και σοβαρά προβλήματα στην ομαλή λειτουργία της Αποθήκης του Τμήματος, τη διαχείριση της οποίας ανέλαβε ανειδίκευτος εργάτης, κατά παράβαση των σχετικών Κανονισμών.

Παρά τη διαβεβαίωση του Διευθυντή Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών ότι θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για τοποθέτηση αποθηκάρου στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, εντούτοις το θέμα βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα.

4.46 ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Μέρος Α

4.46.1 Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως προϋπολογίστηκε ποσό £26.393.305, που αφορά κυρίως σε Πολεοδομικά Σχέδια Ανάπτυξης. Από το ποσό αυτό δαπανήθηκαν μόνο £17.697.203 ή ποσοστό 67%. Σημειώνεται ότι στον Προϋπολογισμό του έτους 2003 ποσό £2.000.000 αφορά στο Σχέδιο Αναζωογόνησης της Παλιάς Λευκωσίας, η εκτέλεση του οποίου εξαρτάται από το Δήμο Λευκωσίας. Για το σχέδιο αυτό το 2003 δαπανήθηκε ποσό £1.784.293, το οποίο αντιπροσωπεύει ποσοστό 89,2% του εγκριθέντος Κονδυλίου.

4.46.2 Λογαριασμοί Καταθέσεων - Καταθέσεις Δήμων και Κοινοτικών Συμβουλίων για πολεοδομικά έργα. Παρατηρήθηκε ότι κατά το τέλος του 2003 υπήρχαν χρεωστικά υπόλοιπα σε κάποιους λογαριασμούς, συνολικού ύψους £3.155.818, μερικά από τα οποία εκκρεμούν για αρκετό καιρό. Εισηγήθηκαν όπως γίνουν ενέργειες, ώστε τα οφειλόμενα ποσά να κατατεθούν στο Τμήμα.

4.46.3 Ειδικό Ταμείο Διατήρησης. Σύμφωνα με το Νόμο αρ.240(Ι)/2002, ο Διευθυντής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως πρέπει να ετοιμάζει και υποβάλλει ετήσιο προϋπολογισμό δαπανών και εσόδων του Ταμείου, μέσω του Υπουργείου Οικονομικών, για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση. Με βάση το Νόμο, πρέπει να ετοιμάζονται λογαριασμοί που θα ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Για το 2003 δεν ετοιμάστηκε ο προϋπολογισμός, καθώς επίσης και οι λογαριασμοί. Για τα έτη 1992-2003, δαπανήθηκε ποσό £6.930.035 για επιδότηση δαπανών συντήρησης και τόκων, για συντήρηση διατηρητέων οικοδομών.

4.46.4 Συντήρηση και επιδιόρθωση κατοικιών στους Κυβερνητικούς Οικισμούς. Για τις επιδιορθώσεις στους Κυβερνητικούς Οικισμούς υπάρχει καθορισμένη πολιτική και κριτήρια όσον αφορά στο ύψος της βοήθειας και το είδος των επιδιορθώσεων. Ωστόσο παρατηρήθηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις δίνεται βοήθεια εκτός κριτηρίων.

4.46.5 Μεταστέγαση οικογενειών σε ενοικιαζόμενες οικίες. Σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου θα μπορούσαν να μεταστεγαστούν σε ενοικιαζόμενες από το Κράτος οικίες οικογένειες που διέμεναν σε συγκεκριμένους κυβερνητικούς οικισμούς, λόγω αναδόμησής τους. Ωστόσο παρατηρήθηκαν περιπτώσεις οικογενειών που διέμεναν σε τουρκοκυπριακές οικίες ή σε οικίες σε κυβερνητικούς οικισμούς που δεν εγκρίθηκαν για αναδόμηση, με αποτέλεσμα την αντιμετώπιση προβλημάτων στη μεταστέγασή τους σε ενοικιαζόμενες από το Κράτος οικίες.

4.46.6 Αδυναμίες στη διαχείριση Συμβολαίων – Τελικών Λογαριασμών.

(α) Ανάπλαση – Διαμόρφωση Πλατείας στο Τρόοδος. Από επιτόπιο έλεγχο που έγινε τον Οκτώβριο 2003 στο πιο πάνω έργο, διαπιστώθηκε ότι, λόγω της καλοκαιρινής τουριστικής περιόδου και μετά από οδηγίες του Αρχιτέκτονα, αποφασίστηκε η διακοπή των εργασιών σε ορισμένα τμήματα του έργου, ενώ αυτό θα έπρεπε να προβλεφθεί κατά το στάδιο ετοιμασίας

των εγγράφων των προσφορών. Παρατήρησα ότι, λόγω της παράλειψης αυτής, ενδέχεται το Δημόσιο να καταβάλει αποζημιώσεις στον εργολάβο για την αναστάτωση και την καθυστέρηση που προκλήθηκε στο πρόγραμμά του, καθώς επίσης και να επικαλυφθεί η δική του καθυστέρηση από την αναστολή των εργασιών που αποφασίστηκε. Διαπιστώθηκε επίσης ότι έγιναν αλλαγές στο έργο, για τις οποίες δεν πάρθηκαν οι απαραίτητες εγκρίσεις, σύμφωνα με τις νενομισμένες διαδικασίες.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι κρίθηκε αναγκαία η διακοπή των εργασιών σε ορισμένα τμήματα του έργου κατά τη θερινή περίοδο, για την αποφυγή ατυχημάτων και οχληρίας. Ανέφερε επίσης ότι δόθηκαν οδηγίες όπως μην εκτελούνται αλλαγές στα σχέδια, χωρίς εξασφάλιση έγκρισης με βάση τις νενομισμένες διαδικασίες.

(β) Ανάπλαση του χερσαίου χώρου του Αλιευτικού Καταφυγίου στην Αγία Νάπα (Φάση Α') – Τελικός Λογαριασμός. Από έλεγχο του τελικού λογαριασμού του συμβολαίου που έγινε το Δεκέμβριο 2003, διαπιστώθηκε ότι το Τμήμα παρέλειψε να εξασφαλίσει έγκριση, σύμφωνα με τις νενομισμένες διαδικασίες, των επιπρόσθετων εργασιών που εκτελέστηκαν, των νέων τιμών μονάδας, των καθυστερήσεων στο έργο και της αποζημίωσης του εργολάβου λόγω δικαιολογημένης καθυστέρησης.

Τόνισα ότι παρόμοιες παρατηρήσεις για μη συμμόρφωση με τις πρόνοιες της περί Προσφορών του Δημοσίου Νομοθεσίας έγιναν επανειλημμένα από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και την Υπηρεσία μου. Διαπιστώθηκε επίσης ότι στο στάδιο ετοιμασίας της μελέτης δεν έγινε λεπτομερής προγραμματισμός για συγκεκριμενοποίηση των αναγκών του έργου, με αποτέλεσμα το ύψος των επιπλέον εργασιών να ανέλθει στο 73,5% του καθαρού ποσού συμβολαίου. Τόνισα τη σημασία καθορισμού των αναγκών του έργου από την αρχή, ώστε να αποφεύγονται αλλαγές κατά το στάδιο εκτέλεσης των έργων.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε το Μάρτιο 2004 ότι τα πιο πάνω προβλήματα δημιουργήθηκαν λόγω του μεγάλου φόρτου εργασίας και της υποστελέχωσης του Τομέα Μελέτης και Υλοποίησης Πολεοδομικών Έργων του Τμήματος.

(γ) Τελικοί Λογαριασμοί συμβολαίων για οικοδομικά και τεχνικά έργα. Όπως παρατήρησα και στην Έκθεσή μου για το 2002, μετά από έλεγχο που διενεργήθηκε από την Υπηρεσία μου, το Μάρτιο 2003, σε συμβόλαια έργων του Τμήματος, τα οποία ολοκληρώθηκαν και παραλήφθηκαν προσωρινά, διαπιστώθηκε σοβαρή καθυστέρηση στην ετοιμασία των Τελικών Λογαριασμών, σε σχέση με τις προθεσμίες των σχετικών συμβολαίων. Ζήτησα όπως το Τμήμα προχωρήσει στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ετοιμασία των Τελικών Λογαριασμών, ώστε να καταστεί δυνατός ο έλεγχός τους από την Υπηρεσία μου.

Διαπιστώθηκε ότι εξακολουθεί να υφίσταται το πρόβλημα της σοβαρής καθυστέρησης στην ετοιμασία και υποβολή των Τελικών Λογαριασμών, με αποτέλεσμα η Υπηρεσία μου να μην μπορεί να προβαίνει στον απαραίτητο έλεγχο το συντομότερο δυνατόν από την παραλαβή των έργων.

Σύμφωνα με το Διευθυντή του Τμήματος, η καθυστέρηση αυτή οφείλεται στο μεγάλο φόρτο εργασίας του προσωπικού του Τομέα Μελέτης και Υλοποίησης Πολεοδομικών Έργων του Τμήματος. Κατά την άποψή μου, τα πιο πάνω προβλήματα θα μπορούσε να αντιμετωπιστούν με κατάλληλες ενέργειες από τους Υπεύθυνους Συντονιστές.

Μέρος Β

4.46.7 Δάνεια που συνάπτουν οι Τοπικές Αρχές για την εκτέλεση πολεοδομικών έργων.

(α) Για δάνεια που συνάπτουν οι Τοπικές Αρχές για εκτέλεση πολεοδομικών έργων, στην αποπληρωμή των οποίων συνεισφέρει και η Κυβέρνηση, σε πολλές περιπτώσεις καταβάλλονται τόκοι υπερημερίας, κυρίως λόγω μη έγκαιρης συνεννόησης με τις Τοπικές Αρχές αναφορικά με τις ημερομηνίες αποπληρωμής των δανείων.

(β) Τα πιο πάνω συμβόλαια ανέρχονται σε περίπου 100 και για σκοπούς αποτελεσματικής παρακολούθησης εισηγήθηκα τη μηχανογράφηση του συστήματος το ταχύτερο δυνατόν, ενόψει και της φιλελευθεροποίησης των επιτοκίων και της σύναψης δανείων σε ευρώ. Εισηγήθηκα επίσης όπως δοθούν οδηγίες στις Τοπικές Αρχές όπως ενημερώνουν έγκαιρα το Τμήμα για τα δάνεια που συνάπτουν και όπως προστεθεί όρος στα συμβόλαια ότι οι εν λόγω Αρχές θα καθίστανται υπεύθυνες για τυχόν τόκους υπερημερίας που δυνατόν να προκύψουν εξ υπαιτιότητάς τους.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το σύστημα παρακολούθησης της αποπληρωμής των δανείων έχει μηχανογραφηθεί και το Τμήμα καταβάλλει προσπάθειες για συνεχή επαφή τόσο με τις Τοπικές Αρχές όσο και με τα Τραπεζικά Ιδρύματα, για σκοπούς έγκαιρης καταβολής των τοκοχρεωλυτικών δόσεων από μέρους της Κυβέρνησης. Επιπρόσθετα, έχει ήδη αποφασιστεί ότι από το 2004 η παρακολούθηση της αποπληρωμής των εν λόγω δανείων θα αποτελεί αρμοδιότητα του Γενικού Λογιστή.

4.46.8 Εγκατάλειψη οικιστικών μονάδων Κυβερνητικών Οικισμών από τους κατόχους τους. Σε ορισμένους Κυβερνητικούς Οικισμούς εξακολουθούν, σύμφωνα με έρευνα του Τμήματος, να υπάρχουν οικιστικές μονάδες, τις οποίες εγκατέλειψαν οι κάτοχοι τους, χωρίς να τις παραδώσουν στο Τμήμα, ή διαμένουν περιοδικά σ' αυτές άτομα που δεν είναι δικαιούχα. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει ετοιμάσει κατάλογο όλων των κενών οικιστικών μονάδων και, αφού προβεί στην εξέταση των δεδομένων κάθε περίπτωσης, προχωρεί, εκεί όπου δικαιολογείται, στη λήψη των ενδεικνυόμενων μέτρων για ανάκτηση της κατοχής των εν λόγω μονάδων.

4.47 ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Μέρος Α

4.47.1 Υπερωρίες. Στις Ετήσιες Εκθέσεις μου για τα έτη 1997-2003 ανέφερα ότι σε αριθμό υπαλλήλων του Γραφείου οφείλεται, έναντι των υπερωριών που εργάστηκαν, μεγάλος αριθμός ωρών ελεύθερου χρόνου, που συσσωρεύτηκαν ένεκα της εφαρμοζόμενης τακτικής της πληρωμής του 50% των υπερωριών και της παραχώρησης ελεύθερου χρόνου για το υπόλοιπο 50%. Σημειώνεται ότι στις 31.12.2003 το σύνολο των οφειλόμενων ωρών ήταν 9507 (7374 στις 31.12.2002), με μέγιστο αριθμό ωρών 3088, που οφείλονταν σε έναν υπάλληλο, (δηλαδή 32% του συνόλου).

Εισηγήθηκα και πάλι όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο ανάθεσης εργασιών και εκτός του συνηθισμένου ωραρίου εργασίας, σύμφωνα με τα ισχύοντα σχέδια υπηρεσίας, για σκοπούς μείωσης των υπερωριών, και ενταθούν οι προσπάθειες τόσο για περιορισμό των υπερωριών, όσο και για τη διευθέτηση του μεγάλου αριθμού των οφειλόμενων ωρών ελεύθερου χρόνου.

4.47.2 Αμοιβή για απλές στερεότυπες μεταφράσεις. Για τον έλεγχο των μεταφρασμένων τίτλων ιδιοκτησίας αυτοκινήτων, από τα ιαπωνικά στα αγγλικά, πληρώνεται στους μεταφραστές £3 για τον κάθε τίτλο και για τη μετάφραση κειμένων £7 για κάθε σελίδα Α4. Για το έτος 2003 πληρώθηκε στους τρεις μεταφραστές, στους οποίους ανατέθηκαν αποκλειστικά οι πιο πάνω μεταφράσεις, ποσό ύψους £80.248 (£115.297 το 2002).

Στις Εκθέσεις μου για τα έτη 2001 και 2002 εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο απασχόλησης μεταφραστή με σύμβαση για τις πιο πάνω εργασίες και, σε σχετική απάντησή του, ο Διευθυντής του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών ανέφερε ότι οι μεταφραστές δεν έχουν κανένα κίνητρο να ενδιαφερθούν για τη θέση, αφού, ως συνεργάτες, αμείβονται περισσότερο από τους μεταφραστές με σύμβαση.

Στην Έκθεσή μου για το 2003 επανέλαβα την άποψη ότι οι προσπάθειες για πρόσληψη μεταφραστή με σύμβαση θα πρέπει να γίνουν προς το ευρύτερο κοινό, με σχετική δημοσίευση στον ημερήσιο τύπο, και, όπως αντιλαμβάνομαι, προωθείται από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών διαδικασία προσφορών για την απασχόληση μεταφραστών με σύμβαση.

4.47.3 Αρχείο Βιβλίων. Παρατήρησα ότι, σύμφωνα με το άρθρο 29 του περί Τύπου Νόμου αρ. 145/89, πρέπει να τηρείται Αρχείο Βιβλίων, στο οποίο να καταχωρίζονται όλα τα βιβλία που κατατίθενται στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, όπως προνοείται στο άρθρο 27 του πιο πάνω Νόμου (3 αντίγραφα για κάθε νέα έκδοση).

Διαπιστώθηκε αδυναμία του Γραφείου στην παρακολούθηση των νέων εκδόσεων, ώστε να απαιτείται η κατάθεση των τριών αντιτύπων σε κάθε περίπτωση.

4.47.4 Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα κατά τις 31.12.2003 ανήλθαν σε £8.589,40, σε σύγκριση με £7.281,30 το 2002. Στο πιο πάνω ποσό περιλαμβάνεται ποσό £3.126,90 ή 43%, το οποίο παραμένει ανείσπρακτο για σειρά ετών, και εισηγήθηκα όπως ληφθούν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την είσπραξή του.

Μέρος Β

4.47.5 Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι εκκρεμεί η παραγωγή ορισμένων ταινιών, για τις οποίες έχουν εκπνεύσει τα συμφωνηθέντα χρονοδιαγράμματα παραγωγής. Όπως πληροφορήθηκα, έχουν ήδη σταλεί επιστολές από το Γραφείο προς τους παραγωγούς, για συμμόρφωση και καθορισμό νέων χρονοδιαγραμμάτων ολοκλήρωσης της παραγωγής, αναφέροντας τους ότι, σε αντίθετη περίπτωση, θα ληφθούν μέτρα εναντίον τους.

4.48 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ

Μέρος Α

4.48.1 Γενικά. Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) Νόμου 139/91, άρθρο 11, ιδρύθηκε ειδικό ταμείο με την επωνυμία "Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών". Σύμφωνα με το Νόμο, το Ταμείο βρίσκεται κάτω από τη διαχείριση του Κηδεμόνα, που είναι ο εκάστοτε Υπουργός Εσωτερικών, ο οποίος είναι υπεύθυνος και για τη λογιστική διαχείριση του Ταμείου.

4.48.2 Λογαριασμοί Ταμείου Τ/Κ Περιουσιών. Οι λογαριασμοί του Ταμείου για το έτος 2003 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο στις 4.7.2003, ενώ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, έπρεπε να ήταν έτοιμοι για έλεγχο μέχρι το τέλος Απριλίου του ίδιου έτους.

4.48.3 Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου για το 2003, περιλαμβανομένης και της χρηματοδότησης από τον Προϋπολογισμό, ανήλθαν σε £4.375.158 και οι δαπάνες σε £4.799.514. Το συσσωρευμένο αποθεματικό του Ταμείου στις 31.12.03 ήταν £2.082.893.

4.48.4 Καθυστερημένα έσοδα. Σύμφωνα με κατάσταση που ετοίμασε η Υπηρεσία, το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων στις 31.12.03 ήταν £1.319.593, σε σύγκριση με £1.374.241 το 2002. Επιπρόσθετα υπήρχαν καθυστερήσεις για τις Τ/Κ διατρήσεις Περιστερώνας-Ακακίου, ύψους £25.477. Σημειώνεται ότι η οδηγία για λήψη δικαστικών μέτρων, στις περιπτώσεις όπου παρατηρείται καθυστέρηση πέρα από τρεις μήνες στην καταβολή των ενοικίων, δεν εφαρμόζεται έγκαιρα, λόγω, όπως αναφέρθηκε, όγκου εργασίας.

Επίσης, φαίνεται ότι μερικοί καταστηματαρχες, όταν υφίστανται πίεση για καταβολή των καθυστερήσεων, προσπαθούν να κερδίσουν χρόνο με την υπογραφή συμφωνιών για σταδιακή καταβολή των καθυστερήσεων, τις οποίες όμως δεν τηρούν, με αποτέλεσμα να διαιωνίζεται το πρόβλημα. Η μηχανογράφηση του συστήματος αναμένεται ότι θα συμβάλει στη βελτίωση της κατάστασης.

4.48.5 Συμφιλιωτική κατάσταση λογαριασμού αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις Τ/Κ Περιουσιών. Με έγκριση του Γενικού Λογιστή δημιουργήθηκε τραπεζικός λογαριασμός στο Γενικό Λογιστήριο, στον οποίο κατατίθενται τα έσοδα από αποζημιώσεις για απαλλοτριώσεις Τ/Κ Περιουσιών. Αντίστοιχος λογαριασμός δημιουργήθηκε στην Κεντρική Τράπεζα, όπου τα ποσά αυτά επενδύονται σε γραμμάτια Δημοσίου. Το υπόλοιπο στις 31.12.2003, με βάση τις καταστάσεις της Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο ανήλθε στα £10.463.119, δεν συμφωνεί με το υπόλοιπο του λογαριασμού, όπως αυτό φαίνεται στις καταστάσεις του Γενικού Λογιστηρίου και το οποίο ανήλθε σε £10.214.772. Το πρόβλημα αυτό παρουσιάστηκε τα τελευταία δυο χρόνια και ενδείκνυται όπως καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για συμφιλίωση των δύο λογαριασμών.

4.48.6 Μηχανογράφηση λογαριασμών και μητρώων. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε την προώθηση της μηχανογράφησης του Ταμείου από το 1991, έτσι ώστε ο Κηδεμόνας και η Διεύθυνση Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών να έχουν αξιόπιστα στοιχεία και καταστάσεις, για την ορθή διαχείριση σύμφωνα με το Νόμο και τους Κανονισμούς. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν στις Επαρχίες Λεμεσού, Λευκωσίας και Πάφου το τέλος Μαρτίου 2004 και στη Λάρνακα τέλος Μαΐου 2004. Ο υπεύθυνος συντονιστής ετοίμασε την τελική έκθεση τέλος Μαΐου 2004, όπου καταγράφονται οι εισηγήσεις, ελλείψεις και αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά τη μηχανογράφηση στις Επαρχιακές Διοικήσεις.

Μέρος Β

4.48.7 Εκμετάλλευση Τ/Κ περιουσιών, χωρίς προηγούμενη συμφωνία με τον Κηδεμόνα. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν σημαντικές περιπτώσεις χρήσης και εκμετάλλευσης Τ/Κ περιουσιών, χωρίς να υπάρχει έγκριση/συμβόλαιο με τον Κηδεμόνα. Εισηγήθηκα όπως γίνει σύγκριση των μητρώων ενοικίων Τ/Κ περιουσιών με τις καταστάσεις καταγραφής Τ/Κ περιουσίας, εντοπιστούν και καταγραφούν σε χωριστό μητρώο τα τεμάχια για τα οποία δεν υπάρχει συμβόλαιο και εξακριβωθεί κατά πόσο η εκμετάλλευση τέτοιας περιουσίας γίνεται σύμφωνα με το Νόμο και τους Κανονισμούς.

4.48.8 Ομοιόμορφη πολιτική καθορισμού ενοικίων. Έχει παρατηρηθεί ότι, όταν κάποιος προτίθεται να επιφέρει μετατροπές ή προσθήκες στο κατάστημα του, για τις οποίες απαιτούνται

άδειες του ΚΟΤ ή του Δήμου, ετοιμάζεται και υπογράφεται νέο συμβόλαιο, αφού γίνει εκτίμηση του αγοραίου ενοικίου. Ωστόσο, οι εν λόγω ενοικιαστές προβάλλουν εκ των υστέρων τον ισχυρισμό ότι προκύπτει θέμα άνισης μεταχείρισης μεταξύ όμοιων επιχειρήσεων στην ίδια περιοχή, αρνούμενοι να καταβάλουν τα νέα ενοίκια.

Σημειώνεται επίσης ότι οι εν λόγω επιχειρηματίες, ενώ δεν φαίνεται να στερούνται εισοδημάτων από τη χρήση των Τ/Κ περιουσιών, δεν ανταποκρίνονται στις συμβατικές τους υποχρεώσεις και στις σχετικές αποφάσεις του δικαστηρίου.

4.48.9 Αποζημιώσεις και δικηγορικά έξοδα - Διαγραφή οφειλόμενων ποσών. Σε αρκετές περιπτώσεις για τις οποίες είχαν κινηθεί αγωγές, λόγω του ότι ο κάτοχος Τ/Κ περιουσίας παρέλειψε να καταβάλει το προβλεπόμενο από το συμβόλαιο ενοίκιο, τελικά, με οδηγίες του δικαστηρίου, οι αγωγές αποσύρθηκαν, λόγω θανάτου του εναγόμενου, με αποτέλεσμα τα οφειλόμενα ποσά να διαγραφούν και, επιπρόσθετα, να καταβληθούν τα σχετικά δικηγορικά έξοδα.

Ενδεχομένως την ίδια τύχη θα έχουν και άλλα οφειλόμενα ποσά, γιατί, σε αρκετά συμβόλαια, την υποχρέωση καταβολής του ενοικίου έχει ο υπερήλικος κάτοχος Τ/Κ περιουσίας, ενώ τη διαχείριση/εκμετάλλευση έχουν τα παιδιά του ή άλλα άτομα.

4.48.10 Παράνομες επεκτάσεις/μετατροπές σε υφιστάμενα υποστατικά. Ενοικιαστές Τ/Κ υποστατικών προβαίνουν σε παράνομες προσθήκες/μετατροπές σε υφιστάμενα υποστατικά, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα για επίλυση του προβλήματος, παρόλο που η ανέγερση ή μετατροπή οποιουδήποτε υποστατικού αποτελεί σοβαρό αδίκημα.

4.48.11 Παράνομη απόκτηση και κατοχή Τ/Κ περιουσίας. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου, όταν οι νόμιμοι ενοικιαστές Τ/Κ περιουσιών, για διάφορους λόγους, τις εγκαταλείπουν, άλλοι, πρόσφυγες και μη, χωρίς την έγκριση του Κηδεμόνα, αποκτούν παράνομα κατοχή του υποστατικού, καταβάλλοντας ενίοτε και χρηματικά ποσά (goodwill) στον αποχωρούντα ενοικιαστή, κατά παράβαση του άρθρου 2(3) και (4) του Νόμου 7(Ι)/96. Επιπρόσθετα, υπάρχουν άτομα που κατέχουν περισσότερα από ένα καταστήματα/ κατοικίες.

4.48.12 Κατοχή Τ/Κ περιουσιών από μη πρόσφυγες. Το θέμα έχει εγερθεί επανειλημμένα και η απάντηση της Υπηρεσίας ήταν ότι, σε ό,τι αφορά στις περιπτώσεις παράνομης κατοχής, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για ανάληψη της κατοχής των περιουσιών.

4.48.13 Αναθεώρηση ενοικίων. Παρόλο που οι περί Τ/Κ Περιουσιών Κανονισμοί του 1992 προβλέπουν ότι το ύψος του πληρωτέου ενοικίου για Τ/Κ περιουσίες θα είναι, στην περίπτωση μη προσφύγων, το αγοραίο ενοίκιο και, στην περίπτωση προσφύγων, περίπου το αγοραίο ενοίκιο, εντούτοις τα πληρωτέα ενοίκια εξακολουθούν να παραμένουν για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα στα ίδια επίπεδα και να μη συνάδουν με τα αγοραία ενοίκια. Μόνο στις περιπτώσεις αλλαγής κατόχου ή ανάκτησης Τ/Κ περιουσίας γίνεται διαφοροποίηση στο καταβαλλόμενο ενοίκιο.

4.48.14 Καθυστερημένα ενοίκια κέντρων της περιοχής "Μακένζυ", τα οποία ανεγέρθηκαν πάνω σε Τ/Κ γη. Οι κάτοχοι των πιο πάνω κέντρων εξακολουθούν να καθυστερούν την πληρωμή ενοικίων ύψους £22.037. Για τα ποσά αυτά εκδόθηκαν αποφάσεις δικαστηρίου, οι οποίες όμως δεν έχουν προωθηθεί για εκτέλεση. Ζήτησα όπως ληφθούν δραστικά μέτρα για τη διευθέτηση των οφειλόμενων ποσών και αναμένεται ότι θα γίνουν όλες οι απαραίτητες ενέργειες, ώστε η διαχείριση των πιο πάνω υποστατικών να περιέλθει στον Κηδεμόνα.

4.49 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ

Μέρος Α

4.49.1 Αρχείο – Σύστημα φύλαξης καρτών. Όταν υποβληθεί η αρχική αίτηση, ετοιμάζεται κάρτα, στην οποία καταγράφονται όλα τα αναγκαία στοιχεία και στη συνέχεια οι εγκρίσεις, το ποσό της χορηγίας και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

Οι κάρτες αυτές αποτελούν το Αρχείο – Μητρώο της Υπηρεσίας. Τα στοιχεία που καταχωρίζονται στις κάρτες δεν υπάρχουν σε φακέλους, ούτε είναι μηχανογραφημένα, και δεν υπάρχουν αντίγραφα για σκοπούς ασφάλειας. Οι κάρτες φυλάγονται σε χώρους όπου δεν υπάρχει κάποιο σύστημα ασφάλειας. Εισηγήθηκα όπως ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ασφαλή φύλαξη τους, καθώς και την ανάγκη για μηχανογράφηση των εργασιών της Υπηρεσίας.

4.49.2 Επιδιωρθώσεις. Οι εκτοπισθέντες που στεγάζονται σε Συνοικισμούς Αυτοστέγασης και στους οποίους εκδόθηκε τίτλος ιδιοκτησίας, με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, τα έξοδα επιδιωρθώσεων των κατοικιών τους αναλαμβάνονται από το Κράτος, ενώ όσοι έχουν αγοράσει σπίτι/διαμέρισμα ή έχουν κτίσει σε ιδιόκτητο οικόπεδο δεν δικαιούνται βοήθεια για επιδιωρθώσεις, πράγμα που κατά την άποψη μου συνιστά άνιση μεταχείριση.

4.49.3 Πώληση κατοικιών Συνοικισμών Αυτοστέγασης σε εκτοπισθέντες και μη και σε αλλοδαπούς. Μετά την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ.44.457, ημ. 27.6.1996, η Κυβέρνηση προχώρησε στην έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας σε εκτοπισθέντες δικαιούχους κυβερνητικών οικοπέδων σε Συνοικισμούς Αυτοστέγασης. Στην Επαρχία Λάρνακας έχουν παραχωρηθεί για σκοπούς αυτοστέγασης 3855 κυβερνητικά οικόπεδα, τα οποία απαλλοτριώθηκαν από την Κυβέρνηση για το σκοπό αυτό. Μέχρι 25.2.1998 εκδόθηκαν τίτλοι ιδιοκτησίας σε δικαιούχα πρόσωπα για 1383 οικόπεδα. Μετά την έκδοση των τίτλων ιδιοκτησίας, πολλές κατοικίες, που ήταν ήδη κτισμένες στα εν λόγω οικόπεδα, πωλήθηκαν ή μεταβιβάστηκαν σε άλλα πρόσωπα, εκτοπισθέντες και μη, αλλά και σε αλλοδαπούς, σε πολύ καλές τιμές. Συμφωνώ με τον Έπαρχο Αμμοχώστου ότι το φαινόμενο αυτό αποτελεί παραδοξότητα και ζήτησα να πληροφορηθώ ποιες είναι οι προθέσεις για την αντιμετώπισή του.

4.94.4 Οικονομική βοήθεια σε παιδιά από μητέρες πρόσφυγες. Με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου που λήφθηκαν στο παρελθόν, τα παιδιά από πατέρα πρόσφυγα θεωρούνται πρόσφυγες, ενώ τα παιδιά από μητέρα πρόσφυγα και πατέρα μη πρόσφυγα δεν θεωρούνται πρόσφυγες. Κατά συνέπεια, τα παιδιά τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης και εισηγήθηκα όπως το θέμα αυτό εξεταστεί στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης των πολιτών.

4.49.5 Αναθεώρηση κριτηρίων και συστήματος. Οι εγκρίσεις για την παροχή βοήθειας για αυτοστεγάσεις συχνά δεν συνάδουν με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, με αποτέλεσμα να χορηγείται βοήθεια σε άτομα που δεν είναι δικαιούχα ή να χορηγείται βοήθεια μεγαλύτερη από την επιτρεπόμενη με βάση τα καθορισμένα κριτήρια.

Όπως πληροφορήθηκα, σχετικό νομοσχέδιο για τη δημιουργία του κατάλληλου νομικού πλαισίου, με βάση το οποίο θα παρέχεται από το Κράτος στεγαστική βοήθεια σε εκτοπισθέντες, παθόντες και ορισμένα άλλα πρόσωπα και παράλληλα θα εξουσιοδοτείται το Υπουργικό Συμβούλιο να καθορίζει τα κριτήρια παροχής της βοήθειας, κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 13.5.2004.

4.50 ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΩΣ

Μέρος Α

4.50.1 Έξοδα επαναπατρισμού και απελάσεων αλλοδαπών. Σημαντικός αριθμός περιπτώσεων αφορούν σε αλλοδαπούς στους οποίους παραχωρείται, κατά την άφιξη τους στην Κύπρο, προσωρινή άδεια επισκέπτη, αλλά, μετά τη λήξη της άδειας τους, δεν αναχωρούν και συνεχίζουν να παραμένουν στην Κύπρο παράνομα, μέχρι να εντοπιστούν από την Αστυνομία, οπότε και απελαύνονται με έξοδα του Δημοσίου.

Μέρος Β

4.50.2 Αναθεώρηση νομοθεσίας. Στις Εκθέσεις μου για τα έτη 1999 - 2001 ανέφερα ότι ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμος και οι σχετικοί Κανονισμοί χρήζουν τροποποίησης και εκσυγχρονισμού, θέμα το οποίο αναμένεται να ρυθμιστεί, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία.

Το Τμήμα πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι το θέμα της τροποποίησης και εκσυγχρονισμού του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου και των σχετικών Κανονισμών αναμενόταν να ρυθμιστεί, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, μέχρι το τέλος του 2004.

4.51 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Μέρος Α

4.51.1 Έλεγχος Λογαριασμών Διπλωματικών Αποστολών. Ο έλεγχος των λογαριασμών των Διπλωματικών Αποστολών διεξάγεται στο Κέντρο και συμπληρώνεται με επιτόπιες επιθεωρήσεις που γίνονται συνήθως κάθε τρία έως πέντε χρόνια, ανάλογα με τις διαθέσιμες πιστώσεις και το διαθέσιμο χρόνο. Μέσα στο 2003 έγιναν επιτόπιες επιθεωρήσεις των Πρεσβειών στην Αθήνα και Τελ Αβίβ. Ετοιμάστηκε για την κάθε Διπλωματική Αποστολή σχετική έκθεση, η οποία υποβλήθηκε στο Υπουργείο.

4.51.2 Ειδική έρευνα στην Πρεσβεία του Καΐρου. Σχετικά με την ειδική έρευνα που έχει διεξαχθεί από την Υπηρεσία μου στην Πρεσβεία του Καΐρου κατά το 1999, την οποία ακολούθησε ποινική διαδικασία εναντίον του τότε Πρέσβη στο Κάιρο, αναφέρεται ότι το Κακουργιοδικείο και το Εφετείο, με τις ομόφωνες αποφάσεις τους ημερ. 15.1.2003 και 24.2.2004, αντίστοιχα, απάλλαξαν και αθώωσαν τον Πρέσβη από όλες τις κατηγορίες, γιατί δεν αποδείχθηκε, εκ πρώτης όψεως, υπόθεση εναντίον του.

4.51.3 Αρχαιότητες και έργα τέχνης που κατέχονται επί δανείω στο Υπουργείο Εξωτερικών και στις Πρεσβείες της Δημοκρατίας.

(α) Ύστερα από φυσικό έλεγχο που διενεργήθηκε στις 4.9.2003 από λειτουργούς του Υπουργείου Εξωτερικών, σε συνεργασία με λειτουργό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, των έργων τέχνης που ανήκουν στην Κρατική Πινακοθήκη και βρίσκονται επί δανείω στο Υπουργείο Εξωτερικών, πέντε έργα δεν κατέστη δυνατόν να εντοπιστούν. Η υπόθεση διερευνήθηκε από το ΤΑΕ Αρχηγείου, χωρίς να προκύψει οτιδήποτε θετικό, και η υπόθεση ταξινομήθηκε ως ανεξιχνίαστη.

Επίσης, μετά από φυσική καταμέτρηση κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην Πρεσβεία Αθηνών, διαπιστώθηκε ότι έργο τέχνης, το οποίο στάληκε επί δανείω από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στην Πρεσβεία το 1971, δεν εντοπίστηκε.

(β) Δεν έχουν εντοπιστεί τα πέντε αρχαία αντικείμενα (αμφορείς) που κατέχει το Υπουργείο Εξωτερικών επί δανείω από το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Για το θέμα αυτό διεξάγεται αστυνομική έρευνα.

Ζήτησα όπως πληροφορηθώ τόσο για την τελική διευθέτηση του θέματος των έργων τέχνης όσο και για τυχόν εξελίξεις στο θέμα των αρχαιοτήτων.

4.51.4 Έρευνα για διαπίστωση του ύψους τυχόν απολεσθέντων εσόδων λόγω της παραχώρησης θεωρήσεων εισόδου στην Κύπρο από την Πρεσβεία στη Μόσχα-Προξενικό Τμήμα, χωρίς τη νενομισμένη διαδικασία χαρτοσήμανσης. Η έρευνα αυτή διεξήχθη κατόπι γραπτής παράκλησης του Υπουργού Εξωτερικών, ο οποίος, αφού έλαβε υπόψη τα συμπεράσματα της έκθεσης του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, σχετικά με την ανατεθείσα σ' αυτόν από το Υπουργικό Συμβούλιο διοικητική έρευνα για τη λειτουργία της Πρεσβείας της Δημοκρατίας στη Μόσχα, αποφάσισε όπως ζητήσει από τη Γενικό Ελεγκτή να προβεί σε εξειδικευμένη έρευνα για διαπίστωση του ύψους τυχόν απολεσθέντων εσόδων από τη μη είσπραξη τελών από το Προξενείο της Δημοκρατίας στη Μόσχα, σχετικά με την παραχώρηση θεωρήσεων εισόδου στην Κύπρο σε πολίτες των χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης (εκτός της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της Ουκρανίας).

Σύμφωνα με την έκθεση της Υπηρεσίας μου, που υποβλήθηκε στον Υπουργό Εξωτερικών στις 29.1.2004, η διεξαγωγή της έρευνας, λόγω της μη υποβολής ορισμένων απαραίτητων για τη διερεύνηση στοιχείων, βασίστηκε μόνο σε όσα στοιχεία ήταν διαθέσιμα και έγινε για τη χρονική περίοδο από 1.1.1996 μέχρι 17.7.2003 και, ως εκ τούτου, από τη διερεύνηση δεν ήταν δυνατόν να γίνει ακριβής υπολογισμός του ύψους των απολεσθέντων εσόδων από την παραχώρηση θεωρήσεων εισόδου στην Κύπρο χωρίς τη νενομισμένη διαδικασία χαρτοσήμανσης, αλλά μόνο μια λογική εκτίμηση. Η απώλεια αφορά σε περιπτώσεις χορήγησης θεώρησης διαβατηρίων από την Πρεσβεία Μόσχας σε υπηκόους των χωρών που προέκυψαν από τη διάλυση της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, χωρίς τη νενομισμένη είσπραξη τέλους και χαρτοσήμανση, και οι οποίοι δεν εξαιρούνταν της καταβολής των τελών θεώρησης.

Ζήτησα όπως πληροφορηθώ για τις ενέργειες που έχουν γίνει ή/και για τυχόν εξελίξεις που έχουν σημειωθεί μετά την υποβολή της έκθεσής μου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οι κατάλληλες οδηγίες στην Πρεσβεία Μόσχας και εισπράττονται κανονικά τα νενομισμένα τέλη από υπηκόους χωρών οι οποίοι δεν εξαιρούνται της καταβολής των τελών θεώρησης.

4.51.5 Επίδομα Ενοικίου Εξωτερικού. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι συγκεκριμένες πρόνοιες του Σχεδίου Επιδόματος Ενοικίου Εξωτερικού αποτελούν κίνητρο για εξασφάλιση, από τους δικαιούχους, κατοικιών με πολύ ψηλό ενοίκιο. Κατά το έτος 2003 σημειώθηκε μικρή μείωση του επιδόματος ενοικίου, ένεκα του υπολογισμού του με βάση το αναθεωρημένο Γενικό Επίδομα Εξωτερικού από 1.1.2003, όμως εξακολουθούσαν να υπάρχουν περιπτώσεις ενοικίασης κατοικιών με ενοίκιο που ανερχόταν μέχρι και το 68% των απολαβών των υπαλλήλων και στις οποίες το επίδομα ενοικίου κάλυψε μέχρι και το 79% του ενοικίου.

Το ολικό ποσό του επιδόματος ενοικίου που πληρώθηκε κατά το 2003 σε υπαλλήλους της Εξωτερικής Υπηρεσίας ανήλθε σε £510.989 (£546.506 το 2002) .

Σημειώνεται ότι, σε επιστολή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού προς το Υπουργείο Εξωτερικών ημερ. 11.3.2004, αναφέρεται ότι εγκρίθηκε τροποποίηση του Σχεδίου

Επιδόματος Ενοικίου Εξωτερικού, με την οποία προβλέπεται, μεταξύ άλλων, αύξηση του ανώτατου ποσοστού συνεισφοράς του υπαλλήλου στο ποσό του ενοικίου από 20% σε 30% των ετήσιων συνολικών απολαβών του, με εξαίρεση τη Νέα Υόρκη, όπου το ποσοστό αυξάνεται μέχρι το 25%.

Σημειώνεται ότι οι υπολογισμοί του επιδόματος ενοικίου εξακολουθεί να γίνονται με βάση το ύψος του Γενικού Επιδόματος Εξωτερικού που καθορίστηκε κατά την 1.1.2003, ενώ θα έπρεπε να αναθεωρηθούν με βάση το νέο ύψος του Γενικού Επιδόματος Εξωτερικού, όπως καθορίστηκε κατά την 1.7.2003 και 1.1.2004. Η πιο πάνω αναθεώρηση κρίνεται επείγουσα, γιατί η περαιτέρω καθυστέρηση θα καταστήσει δυσκολότερη τη διευθέτηση των διαφορών που θα προκύψουν.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών, αναθεωρήθηκε το έντυπο που συμπληρώνεται από τον υπάλληλο και τον Αρχηγό της Διπλωματικής Αποστολής, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο τελευταίος ασκεί τον απαραίτητο έλεγχο για το οίκημα που προτίθεται να ενοικιάσει ο υπάλληλος, με στόχο την ικανοποίηση των κριτηρίων που έχουν καθοριστεί.

Επιπρόσθετα, κατόπιν εισήγησης του Υπουργείου Οικονομικών, το Υπουργείο Εξωτερικών απέστειλε εγκύκλιο στους Αρχηγούς των Διπλωματικών Αποστολών, με την οποία ζήτησε στοιχεία σχετικά με τα επίπεδα των ενοικίων που επικρατούν στην πόλη όπου είναι η έδρα τους, στη βάση ορισμένων κριτηρίων και παραμέτρων που υποδείχθηκαν, με στόχο τον καθορισμό ανώτατων ορίων ενοικίων σε κάθε περίπτωση.

Επίσης ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το Λογιστήριο του Υπουργείου προωθεί την αναθεώρηση του επιδόματος ενοικίου με βάση το νέο ύψος του Γενικού Επιδόματος Εξωτερικού, όπως καθορίστηκε κατά την 1.1.2004, και ότι η καθυστέρηση στην εφαρμογή του οφείλεται στο ότι αυτό γνωστοποιήθηκε στο Υπουργείο Εξωτερικών τον Ιούνιο 2004. Όσον αφορά στην αναθεώρηση με βάση το ύψος του Γενικού Επιδόματος Εξωτερικού κατά την 1.7.2003, ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι από έλεγχο των περιπτώσεων δεν διαπιστώθηκε περίπτωση διαφοροποίησης απολαβών ή ενοικίου πέραν του 5%. Πληροφορικά αναφέρεται ότι, σύμφωνα με το Σχέδιο Επιδόματος Ενοικίου Εξωτερικού, παρ. 5(1) και (2), αναθεώρηση του επιδόματος ενοικίου γίνεται όταν το ύψος του ενοικίου ή οι ολικές ετήσιες απολαβές του υπαλλήλου διαφοροποιηθούν κατά ποσοστό πέραν του 5%, σε σύγκριση με τα αντίστοιχα ποσά της προηγούμενης αναθεώρησης.

4.51.6 Λογαριασμοί Εσόδων Επίτιμων Προξενείων. Μεγάλος αριθμός Επίτιμων Προξενείων δεν έχουν υποβάλει Λογαριασμούς Εσόδων κατά τα τελευταία χρόνια.

Με τη συζήτηση του θέματος στη συνεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 3.3.2004, δόθηκαν οδηγίες προς τους αρχηγούς Διπλωματικών Αποστολών όπως απευθυνθούν με επιστολές στους Επίτιμους Προξένους που υπάγονται στη δική τους περιφέρεια, δίνοντας τους προθεσμία ενός μηνός για τακτοποίηση των υποχρεώσεων τους προς την Κυπριακή Δημοκρατία, προειδοποιώντας, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, για το ενδεχόμενο τερματισμού των υπηρεσιών τους. Επειδή ανταποκρίθηκαν μόνο ορισμένα Προξενεία και δόθηκαν επιπρόσθετες οδηγίες για λήψη περαιτέρω μέτρων, ζήτησα να πληροφορηθώ για την τελική εξέλιξη του θέματος.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι έχει μειωθεί κατά πολύ ο αριθμός των Επίτιμων Προξενείων που δεν έχουν ακόμη υποβάλει για έλεγχο τους λογαριασμούς τους

για το 2002 και για προηγούμενα χρόνια. Το Υπουργείο παρακολουθεί το θέμα και αποστέλλει υπενθυμίσεις στους Επίτιμους Προξένους που καθυστερούν να ανταποκριθούν, μέσω των Αρχηγών των Διπλωματικών Αποστολών στην προξενική περιφέρεια των οποίων υπάγονται. Κατά το 2004 το Υπουργείο έδωσε προειδοποίηση ενός μηνός στους Επίτιμους Προξένους Ευρώπης και Βορείου Αμερικής για να υποβάλουν τους λογαριασμούς τους, άλλως το Υπουργείο θα προχωρήσει στον τερματισμό του διορισμού τους.

4.51.7 Πιστοποιητικά φυσικής καταμέτρησης περιουσιακών στοιχείων των Διπλωματικών Αποστολών. Ορισμένες Διπλωματικές Αποστολές, π.χ. Πρεσβεία Πράγας και Αθήνας (πρεσβευτική κατοικία), Ύπατη Αρμοστεία στο Νέο Δελχί, δεν έχουν αποστείλει για το έτος 2003 το πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης που προβλέπουν οι Κανονισμοί Αποθηκών, αναφορικά με τα Γραφεία και τις πρεσβευτικές κατοικίες.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι, μετά την από μέρους του Υπουργείου επισήμανση των συνεπειών της μη ανταπόκρισης στις υποχρεώσεις τους για υποβολή πιστοποιητικού φυσικής καταμέτρησης περιουσιακών στοιχείων, όλες οι Διπλωματικές Αποστολές έχουν υποβάλει τέτοιο πιστοποιητικό.

4.51.8 Βιβλιοθήκη. Δεν έγινε φυσική καταμέτρηση της βιβλιοθήκης και δεν έχει σταλεί το σχετικό πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης στην Υπηρεσία μου, όπως προνοεί ο Κανονισμός Αποθηκών αρ. 110.

Όπως πληροφορήθηκα, το Μάιο του 2004 στη βιβλιοθήκη του Υπουργείου τοποθετήθηκε βιβλιοθηκονόμος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και αναμένεται η ολοκλήρωση της ταξινόμησης των βιβλίων, καθώς και η προμήθεια και εγκατάσταση ειδικού λογισμικού από το πιο πάνω Υπουργείο, για να καταστεί δυνατή η δημιουργία μηχανογραφημένου μητρώου βιβλιοθήκης.

4.51.9 Ασφάλεια – Φρούρηση κτιρίου Υπουργείου Εξωτερικών. Για τον πιο πάνω σκοπό έχει υπογραφεί συμβόλαιο μεταξύ Υπουργείου Εξωτερικών και ιδιωτικής εταιρείας για την περίοδο 15.9.2002 μέχρι 14.9.2003, με βάση το οποίο το Υπουργείο Εξωτερικών είχε το δικαίωμα να τερματίσει την παροχή υπηρεσιών της σε οποιοδήποτε χρόνο πριν από τη λήξη της συμβατικής περιόδου, μετά από προειδοποίηση ενός μηνός.

Στο πλαίσιο εναρμόνισης της νομοθεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας με τους Κανονισμούς Ασφαλείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η φύλαξη του Υπουργείου Εξωτερικών αποφασίστηκε όπως ανατεθεί στην Αστυνομία Κύπρου και για το σκοπό αυτό 14 ειδικοί αστυφύλακες ανέλαβαν καθήκοντα από 17.6.2003, όμως οι υπηρεσίες της πιο πάνω εταιρείας συνέχισαν μέχρι 18.7.2003, δηλαδή καταβλήθηκε προς αυτή, για την περίοδο 17.6.2003 – 18.7.2003, επιπλέον ποσό £2.826, χωρίς οι υπηρεσίες της να είναι αναγκαίες.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, επειδή επρόκειτο για μεταβατική περίοδο κρίθηκε σκόπιμο να παραμείνει η εταιρεία κατά τον πρώτο μήνα, παράλληλα με την ανάληψη της εργασίας από τους αστυφύλακες.

4.51.10 Τηλέφωνα. Η αρχική πρόνοια των δαπανών για τα τηλέφωνα των Διπλωματικών Αποστολών ήταν £191.351, ενώ οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £196.971 (£186.436 το 2002). Η υπέρβαση ύψους £5.620 καλύφθηκε με συμπληρωματικές πιστώσεις.

Διαπιστώθηκε ότι σε ορισμένες Διπλωματικές Αποστολές σημειώθηκε αύξηση της δαπάνης για τα τηλέφωνα, σε σύγκριση με την αρχική πρόνοια των σχετικών Κονδυλίων.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι οι προσπάθειες για μείωση των τηλεφωνικών εξόδων του Υπουργείου και των Διπλωματικών Αποστολών στο εξωτερικό είναι συνεχείς.

4.51.11 Λογαριασμός Προκαταβολών – Διάφορα. Στις 31.12.2003 το υπόλοιπο του λογαριασμού προκαταβολών ανερχόταν στις £1.017.860 και περιλαμβάνει προκαταβολές που εκδόθηκαν ως εγγύηση για αγορά οικήματος στις Βρυξέλλες (£723.529), για προκαταβολή ενοικίων για τα Γραφεία του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού στο εξωτερικό (£92.518), καθώς και προκαταβολή για ενοικίαση πρεσβευτικής κατοικίας του Γραφείου στη Δαμασκό (£57.436). Επίσης περιλαμβάνει προκαταβολές ύψους £144.377 για ιατρικά έξοδα που καταβλήθηκαν για περίθαλψη Κύπριων πολιτών στο εξωτερικό, καθώς και διάφορες προκαταβολές σε Διπλωματικές Αποστολές και σε λειτουργούς του Υπουργείου Εξωτερικών, για τις οποίες εισηγήθηκα όπως γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες για διακανονισμό ή είσπραξη τους, ανάλογα με την περίπτωση.

Επισημάνω ότι η μη έγκαιρη τακτοποίηση των εκκρεμών προκαταβολών αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την ανάκτηση τους.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι η παρακολούθηση του Λογαριασμού Προκαταβολών είναι συνεχής και ήδη μέσα στο 2004 έχουν τακτοποιηθεί μεγάλος αριθμός εκκρεμών προκαταβολών.

4.52 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Μέρος Α

4.52.1 Σχέδιο δανειοδότησης των εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών. Το Υπουργείο Οικονομικών δεν υπέβαλε στην Υπηρεσία μου τις καταστάσεις των υπολοίπων του πιο πάνω Σχεδίου που εκκρεμούσαν στις 31.12.2002 και 31.12.2003.

Από τα στοιχεία που δόθηκαν στην Υπηρεσία μου φαίνεται ότι κατά τα έτη 1987 μέχρι 1993 εγκρίθηκαν 82 δάνεια, για το συνολικό ποσό £1.145.939. Στις 31.12.2001 το υπόλοιπο των δανείων ήταν £999.160, στο οποίο περιλαμβάνονται καθυστερημένες δόσεις ύψους £993.510 (£533.899 κεφάλαιο και £459.611 τόκοι). Το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο από τις αρχές του 1998 ανέλαβε το χειρισμό των εκκρεμοτήτων των δανείων, έχει δώσει οδηγίες προς την Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ (ΚΤΑ) όπως λάβει μέτρα, συμπεριλαμβανομένης και της λήψης δικαστικών μέτρων κατά των οφειλετών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι αριθμός οφειλετών έχουν διαγραφεί σύμφωνα με το άρθρο 327 του περί Εταιρειών Νόμου, έχω την άποψη ότι το Υπουργείο θα πρέπει να εντατικοποιήσει τις προσπάθειες του προς άρση της εκκρεμότητας αυτής, ώστε να μη συνεχίζει το Κράτος να καταβάλλει έξοδα διαχείρισης δανείων προς την ΚΤΑ. Σημειώνεται ότι στην κατάσταση δανείων της ΚΤΑ φαίνεται ότι, για μερικές από τις εκκρεμότητες, οι τελευταίες αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομικών για αναστολή των δικαστικών μέτρων λήφθηκαν το 1998, ενώ για πολλές άλλες αναφέρεται ότι η ΚΤΑ αναμένει οδηγίες από το Υπουργείο Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι μέχρι τις 31.12.2001 καταβλήθηκε στην ΚΤΑ ποσό ύψους £283.973, ως έξοδα διαχείρισης των πιο πάνω δανείων (management fees).

4.52.2 Σχέδιο Χρηματοδότησης Μικρών Βιομηχανικών Επιχειρήσεων (75% και 50%) με Κυβερνητική Εγγύηση. Το Υπουργείο Οικονομικών δεν υπέβαλε στην Υπηρεσία μου τις

καταστάσεις των υπολοίπων του πιο πάνω Σχεδίου που εκκρεμούσαν στις 31.12.2002 και 31.12.2003.

Από το 1978 μέχρι το 1983 παραχωρήθηκαν δάνεια σε 109 περιπτώσεις, ύψους £1.464.656. Στις 31.12.2001 καθυστέρουσε από 22 επιχειρήσεις η αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων δόσεων ύψους £498.620 (κεφάλαιο £195.014 και τόκος £303.606). Το ύψος της υποχρέωσης της Κυβέρνησης, λόγω της εγγύησης της, όπως αυτή αναγράφεται σε κατάσταση της ΚΤΑ, ανέρχεται σε £202.404. Επειδή το Υπουργείο Οικονομικών αμφισβητεί τη νομιμότητα των πιο πάνω απαιτήσεων της ΚΤΑ και ως εκ τούτου δεν έχει καταβάλει οποιοδήποτε ποσό προς την ΚΤΑ από το 1995, έχω την άποψη ότι θα πρέπει να ζητηθεί για το θέμα γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα.

4.52.3 Ειδική χορηγία σε συνταξιούχους. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με βάση την απόφαση του αρ. 56.664 και ημερ. 31.10.2002, ενέκρινε την παραχώρηση σε διάφορες κατηγορίες συνταξιούχων, που ήταν δικαιούχοι την 1.7.2002, εφάπαξ χορηγίας μέχρι την ολοκλήρωση από τον Αναλογιστή του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων της εξέτασης του όλου συστήματος συντάξεων και την υποβολή εισηγήσεων για αναμόρφωση του συστήματος, με σκοπό τη βελτίωση των συντάξεων των πιο πάνω συνταξιούχων. Η καταβολή της εφάπαξ χορηγίας, η οποία προβλεπόταν να παραχωρηθεί μόνο μια φορά, ανατέθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών.

Λόγω της μη ολοκλήρωσης της αναλογιστικής μελέτης μέχρι το τέλος του 2002, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 57.701 ημερ. 15.4.2003, ανέθεσε εκ νέου την ευθύνη παραχώρησης της ειδικής χορηγίας σε συνταξιούχους για το 2003 στο Υπουργείο Οικονομικών, με στενότερα όμως χρονικά περιθώρια για την ολοκλήρωση της.

Μετά την καταβολή της ειδικής χορηγίας προς τους συνταξιούχους, η οποία κάλυψε την περίοδο 1.7.2003 – 30.9.2003, προέκυψαν υπερπληρωμές ύψους £742.129 σε 6497 άτομα. Υπερπληρωμές ύψους £553.877 αφορούσαν σε 4845 συνταξιούχους δημόσιους υπαλλήλους, για τους οποίους έγινε αποκοπή της εν λόγω υπερπληρωμής από τις συντάξεις του μηνός Σεπτεμβρίου 2003, και το υπόλοιπο ποσό των υπερπληρωμών, ύψους £188.252, αφορούσε σε 1652 άλλους συνταξιούχους, οι οποίοι ειδοποιήθηκαν γραπτώς για επιστροφή της υπερπληρωμής.

Εισηγήθηκα όπως, προς αποφυγή υπερπληρωμών/υποπληρωμών και μείωση της πιθανότητας διενέργειας λάθους, διερευνηθεί η πιθανότητα παραχώρησης της χορηγίας, η οποία τώρα καταβάλλεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά το πέρας της περιόδου που καλύπτεται από αυτή. Με τον τρόπο αυτό θα μειωθούν οι περιπτώσεις νέων δικαιούχων της χορηγίας που δεν λαμβάνονται υπόψη ή και ποσών που καταβάλλονται σε μη δικαιούχα άτομα.

4.52.4 Επιδόματα, χορηγίες και οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμοι 1991 και 1994. Με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 57.701 ημερομηνίας 15.4.2003, διαγράφηκαν υπερπληρωμές ύψους £1.459.424 που προέκυψαν λόγω της παραχώρησης της ειδικής χορηγίας για τους συνταξιούχους για την περίοδο 1.7.2002 – 31.1.2003 και η οποία δεν λήφθηκε υπόψη για την εφαρμογή των περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμων του 1991 και 1994.

Εισηγήθηκα όπως, για αποφυγή παρόμοιων προβλημάτων στο μέλλον, διενεργηθεί μελέτη που να εξετάζει την αλληλεπίδραση των διαφόρων νόμων σχετικά με τις χορηγίες και τα επιδόματα

και υπάρξει ανάλογη νομοθετική ρύθμιση. Επίσης εισηγήθηκα όπως καθοριστούν διαδικασίες, ώστε όλα τα επιδόματα και χορηγίες, που θα κριθούν αναγκαία, να λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή των περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμων.

4.52.5 Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων. Παρά τις ορισμένες αδυναμίες που αναφέρονται πιο κάτω, η Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων έχει ανταποκριθεί με επάρκεια στο έργο που της ανατέθηκε, ειδικότερα όσον αφορά στην παραχώρηση του επιδόματος τέκνου, για το οποίο διεκπεραιώθηκε μεγάλος όγκος εργασίας μέσα σε στενά χρονικά πλαίσια.

(α) Επίδομα τέκνου. Το επίδομα τέκνου παραχωρείται από την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων του Υπουργείου Οικονομικών με βάση τους περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμους του 2002 έως (αρ. 2) του 2003, που τέθηκαν σε ισχύ από την 1.1.2003.

Παρατηρήθηκε ότι οι αιτήσεις που υποβάλλονται για την παραχώρηση του επιδόματος τέκνου ελέγχονται και πιστοποιούνται από ένα άτομο μόνο. Εισηγήθηκα όπως, για σκοπούς ενδυνάμωσης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, γίνουν διευθετήσεις ώστε ο έλεγχος των αιτήσεων να διενεργείται από δύο λειτουργούς, οι οποίοι σε ειδικό χώρο στο λογισμικό σύστημα ή και στην πρωτότυπη αίτηση να πιστοποιούν την ορθότητα των καταχωρίσεων.

Εισηγήθηκα επίσης όπως το λογισμικό της Υπηρεσίας ενημερώνεται ονομαστικά για τις επιταγές που ακυρώνονται για διάφορους λόγους.

Εκτός από τις τακτικές δαπάνες που καθορίζονται από το Νόμο, το Υπουργικό Συμβούλιο, με τις αποφάσεις του αρ. 57.692 και 57.917 ημερ. 9.4.2003 και 21.5.2003, αντίστοιχα, παραχώρησε προκαταβολές σε αριθμό πολύτεκνων οικογενειών, βάσει αρχείου των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μέχρι την τροποποίηση και εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας. Οι εν λόγω προκαταβολές έχουν αποκοπεί από τα ποσά που καταβλήθηκαν αργότερα στους δικαιούχους. Το ύψος των προκαταβολών που δεν ανακτήθηκαν μέχρι τις 19.11.2003 ανερχόταν, σύμφωνα με υπολογισμούς της Υπηρεσίας Χορηγιών και Επιδομάτων, στις £226.225. Αντιλαμβάνομαι ότι η Υπηρεσία διεξάγει έρευνα για εντοπισμό των λόγων στους οποίους οφείλεται η μη ανάκτηση ολόκληρου του ποσού των προκαταβολών.

(β) Ειδική χορηγία προς τους τυφλούς. Η ειδική χορηγία προς τους τυφλούς παραχωρείται κατόπιν αίτησης και με βάση το άρθρο 6 των περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμων του 1996 έως (αρ. 3) του 2002.

Εισηγήθηκα όπως ζητηθεί από τους αιτητές να αποστέλλουν πρωτότυπο ιατρικό πιστοποιητικό ή πιστοποιημένο αντίγραφο. Επίσης, επειδή από έλεγχο προσωπικών φακέλων δικαιούχων διαφάνηκε ότι υπήρξαν περιπτώσεις όπου διαφορετικοί γιατροί έδωσαν διαφορετικές διαγνώσεις για την κατάσταση της όρασης αιτητών οι οποίες επηρεάζουν άμεσα το δικαίωμα τους για την εν λόγω χορηγία, εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο όπως οι αιτητές εξετάζονται από ιατροσυμβούλιο, όπως γίνεται και σε άλλες περιπτώσεις.

(γ) Εφάπαξ οικονομική βοήθεια σε πολύτεκνες οικογένειες για αγορά αυτοκινήτου. Η οικονομική βοήθεια παραχωρείται με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 50.694, ημερ. 24.11.1999, και τις σχετικές τροποποιήσεις της.

Η παράγραφος 7 της εν λόγω απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου προβλέπει ότι “σε πολύτεκνες οικογένειες ή άτομα που έτυχαν προηγούμενης οικονομικής βοήθειας από την

Κυβέρνηση για αγορά αυτοκινήτου ή άσκησαν δικαίωμα για απόκτηση αφορολόγητου αυτοκινήτου δεν παραχωρείται η εφάπαξ οικονομική βοήθεια με βάση το παρόν Σχέδιο, πριν παρέλθουν επτά τουλάχιστον χρόνια από την προηγούμενη άσκηση των δικαιωμάτων αυτών”.

Η εφαρμογή του όρου αυτού δεν ελέγχεται επαρκώς, γιατί οι λειτουργοί που είναι υπεύθυνοι για το Σχέδιο αυτό έχουν στη διάθεση τους σε ηλεκτρονική μορφή μόνο στοιχεία που αφορούν στο εν λόγω Σχέδιο και δεν ελέγχουν την παροχή βοήθειας από άλλα σχέδια.

Εισηγήθηκα όπως η Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων λαμβάνει πληροφορίες και από άλλες πηγές, όπως για παράδειγμα από τη βάση δεδομένων του σχεδίου οικονομικής βοήθειας σε ανάπηρους για αγορά αυτοκινήτου, που τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή από την ίδια την Υπηρεσία.

(δ) Επίδομα μάνας. Το επίδομα αυτό χορηγείται από την 1.1.2003, με βάση τον περί Παροχής Επιδόματος Μάνας Νόμο 21(Ι)/2003.

Λόγω των τροποποιήσεων των περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου Νόμων (167(Ι)/2002 και 22(Ι)/2003), οι οποίοι συνδέονται άμεσα με τον περί Παροχής Επιδόματος Μάνας Νόμο του 2003, πολλές από τις πρόνοιες του περί Παροχής Επιδόματος Μάνας Νόμου του 2003 δεν εφαρμόστηκαν.

Μια πρόνοια που δεν εφαρμόστηκε είναι αυτή που αναφέρει ότι το επίδομα πρέπει να χορηγείται από το Υπουργείο Οικονομικών κατόπιν αίτησης. Το Υπουργείο, για την καταβολή του επιδόματος, λάμβανε τα σχετικά στοιχεία από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Έχω την άποψη ότι, με την ανάπτυξη λογισμικού, το οποίο θα εφαρμόζει αξιόπιστα τη νομοθεσία που αφορά στο επίδομα αυτό, η ορθότητα των πληρωμών και των καταλόγων των δικαιούχων θα διασφαλίζεται καλύτερα. Παρατηρήθηκε ότι κατά την καταβολή του επιδόματος για τον Ιανουάριο του 2003 υπήρξε υποπληρωμή και, αντί να καταβληθεί στις δικαιούχους το ποσό των £32,23 στην καθεμιά, καταβλήθηκε το ποσό των £30,23. Η υποπληρωμή διορθώθηκε με την καταβολή του επιδόματος του Φεβρουαρίου 2003.

Σημειώνεται ότι, επειδή δεν δημιουργήθηκε έντυπο αίτησης για το επίδομα μάνας, δεν κατέστη δυνατή η συμπερίληψη στο αρχείο των δικαιούχων και των νέων δικαιούχων μητέρων που προέκυψαν κατά το 2003.

Εισηγήθηκα όπως δρομολογηθούν διαδικασίες το συντομότερο δυνατόν, για την πλήρη εφαρμογή της νομοθεσίας και την ανάπτυξη λογισμικού συστήματος που να διαχειρίζεται το σχετικό επίδομα και επίσης όπως διερευνηθεί το ενδεχόμενο συμπερίληψης του επιδόματος μάνας στο λογισμικό που χρησιμοποιείται για τη διαχείριση του επιδόματος τέκνου.

4.53 ΤΜΗΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.53.1 Αποθέματα υλικών. Στις 31.12.03 η ολική αξία των αποθεμάτων των 27800 ειδών που βρίσκονταν στο Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών ήταν £3,98 εκ., σε σύγκριση με £4,55 εκ. για 27000 είδη το 2002.

4.53.2 Λογαριασμός προκαταβολών. Στις 31.12.03 το υπόλοιπο του λογαριασμού προκαταβολών ήταν £3,98 εκ. Κατά τα τελευταία τρία χρόνια ο λογαριασμός προκαταβολών παρουσίασε την πιο κάτω κίνηση.

Έτος	Αγορές £000	Εκδόσεις £000	Αποθέματα £000	Αποθέματα επί αγορών %	Αποθέματα επί εκδόσεων %	Κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθεμάτων
2001	9.413	9.051	4.766	51	53	1,97
2002	11.638	11.887	4.551	39	38	2,56
2003	7.098	7.647	3.975	56	52	1,79

4.53.3 Υπερβάσεις στις αγορές και στα αποθέματα. Κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται σημαντικές υπερβάσεις των εγκεκριμένων ποσών, τόσο για τις αγορές όσο και αναφορικά με το λογαριασμό προκαταβολών, ο οποίος αντιπροσωπεύει την αξία των αποθεμάτων.

Το ύψος των αγορών, καθώς και το υπόλοιπο του λογαριασμού προκαταβολών, ήταν, κατά το 2003, περίπου £7,1 εκ. και £4 εκ., αντίστοιχα, ενώ τα εγκεκριμένα ποσά ήταν £6,5 εκ. και £3,5 εκ. Το εγκεκριμένο ύψος των αγορών καθορίστηκε το 1991 σε £6,5 εκ. αναθεωρήθηκε σε £8,9 εκ. κατά το 2002 και μειώθηκε πάλι στα £6,5 εκ. το 2003, ενώ το εγκεκριμένο υπόλοιπο του λογαριασμού προκαταβολών παραμένει το ίδιο από το 1991.

Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεση μου για το έτος 2002, το θέμα των υπερβάσεων αποτέλεσε το αντικείμενο σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών στις 18.7.03 και αναμένεται να ληφθούν και υλοποιηθούν συγκεκριμένες αποφάσεις.

4.53.4 Προσφορά αρ. 2002Τ0122 για προμήθεια δεξαμενών πόσιμου νερού. Η προσφορά προκηρύχθηκε με πρόνοια για υπογραφή συμβολαίου διάρκειας ενός χρόνου και με ενδεικτική ποσότητα 500 τεμαχίων των 1000 λίτρων και 250 τεμαχίων των 2000 λίτρων. Υποβλήθηκαν δύο προσφορές και, όσον αφορά στα τεμάχια των 1000 λίτρων, η τιμή κατακύρωσης ήταν κατά περίπου 85% ψηλότερη της τιμής του προηγούμενου χρόνου. Επειδή κατά τη διάρκεια της περιόδου ισχύος του συμβολαίου αγοράστηκαν τελικά 1132 τεμάχια των 1000 λίτρων, εξέφρασα την άποψη ότι, εάν είχαν εκτιμηθεί ορθά οι ανάγκες και περιλαμβανόταν στα έγγραφα της προσφοράς η ανάλογη ενδεικτική ποσότητα, ενδεχομένως να υπήρχε μεγαλύτερη συμμετοχή στο διαγωνισμό και να εξασφαλιζόταν καλύτερη τιμή. Σημειώνεται επίσης ότι, εάν είχε εκτιμηθεί ορθά η πραγματική ποσότητα του συμβολαίου, τότε την εξουσία για χειρισμό και κατακύρωση της σύμβασης θα είχε το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, αντί το Τμηματικό Συμβούλιο, το οποίο χειρίστηκε τελικά την κατακύρωση της προσφοράς, εφόσον, με βάση την προϋπολογισθείσα ποσότητα των 500 τεμαχίων, το ύψος της σύμβασης ενέπιπτε στην αρμοδιότητα του.

Όπως με πληροφόρησε το Υπουργείο Οικονομικών, (α) η αύξηση στην τιμή της κατακύρωσης, σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο, οφείλεται στη σημαντική αύξηση του κόστους των πρώτων υλών και (β) το γεγονός ότι, κατά την περίοδο ισχύος του σχετικού συμβολαίου, ο αριθμός των ντεποζιτών που αγοράστηκαν ήταν μεγαλύτερος των ενδεικτικών ποσοτήτων που αναφέρονταν στα έγγραφα της προσφοράς οφείλεται αποκλειστικά στις αυξημένες πραγματικές

ανάγκες (σχεδόν διπλάσιες) του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, για κάλυψη επείγουσών αναγκών. Επειδή η συνολική αξία των ντεποζιτών που αγοράστηκαν ανήλθε στις £107.800, δηλ. £7.800 περισσότερο από το ποσό μέχρι του οποίου το Συμβούλιο Προσφορών του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών είχε εξουσία να αποφασίσει, έχει εξασφαλιστεί για το ποσό αυτό έγκριση από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων.

4.53.5 Προμήθεια ειδών γενικού καθαρισμού-Αρ. Προσφοράς 2003Τ0019. Από τη μελέτη των εγγράφων του διαγωνισμού, διαπιστώθηκε ότι δεν είχε καθοριστεί στις τεχνικές προδιαγραφές η απαιτούμενη χημική σύνθεση των ειδών καθαρισμού, αλλά ζητείτο όπως οι προσφοροδότες υποβάλουν στοιχεία/πληροφορίες για τις προδιαγραφές παραγωγής των προϊόντων που προσφέρουν. Στο διαγωνισμό έλαβαν μέρος τρεις προσφοροδότες, αλλά οι προσφορές των δύο απορρίφθηκαν, επειδή δεν πληρούσαν τον όρο αναφορικά με τις τεχνικές προδιαγραφές. Η προσφορά κατακυρώθηκε τελικά στον τρίτο προσφοροδότη, που ήταν ο ακριβότερος και η προσφορά του παρουσίαζε ορισμένες ασάφειες. Εξέφρασα την άποψη ότι ο μη σαφής καθορισμός των απαιτήσεων των τεχνικών προδιαγραφών – όπως άλλωστε προνοούν οι σχετικοί Κανονισμοί Προσφορών – ενδεχομένως να δημιουργήσει προβλήματα στον υγιή ανταγωνισμό, στην ευρύτητα συμμετοχής, καθώς και στην αξιολόγηση των προσφορών πάνω στην ίδια βάση.

Το Υπουργείο Οικονομικών με πληροφόρησε ότι, πέρα και ανεξάρτητα από το γεγονός ότι δεν ήταν δυνατόν να περιγραφούν τα προς προμήθεια είδη με σαφείς και κατανοητές προδιαγραφές, τούτο έγινε για δυο βασικούς λόγους:

- (i) Τη διεύρυνση συμμετοχής στο διαγωνισμό και την ενθάρρυνση της υποβολής προσφορών με βάση τις προδιαγραφές της αγοράς, που θα αντικατοπτρίζουν την ποικιλία των τεχνικών λύσεων.
- (ii) Λόγω της αντικειμενικής αδυναμίας να οριστούν τα μέσα που θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν τις διάφορες υπηρεσιακές ανάγκες και να εκτιμηθεί τι μπορεί να προσφέρει η αγορά από την άποψη των τεχνικών λύσεων.

4.53.6 Προμήθεια αγαθών για το Υπουργείο Άμυνας. Όσον αφορά στις παρατηρήσεις για αγορές που έγιναν από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών για το Υπουργείο Άμυνας, αυτές αναφέρονται στις σχετικές παραγράφους που αφορούν στο Υπουργείο Άμυνας.

Μέρος Β

4.53.7 Μηχανογράφηση Τμήματος. Όπως αναφέρεται και στις Εκθέσεις μου για τα έτη 1998-2002, το μηχανογραφικό σύστημα, το οποίο βρίσκεται σε λειτουργία στο Τμήμα, είναι πεπαλαιωμένο και δυσχεραίνει τόσο τον έλεγχο των προσφορών όσο και την παρακολούθηση των αποθεμάτων από το ίδιο το Τμήμα. Εισηγήθηκα όπως δοθεί άμεση προτεραιότητα στην εξασφάλιση κατάλληλου και εκσυγχρονισμένου συστήματος.

4.54 ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΔΩΝ

Μέρος Α

4.54.1 Έσοδα Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων. Τα έσοδα που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2003 ήταν £495,9 εκ., σε σύγκριση με £504,7 εκ. το 2002. Αναλυτικά τα έσοδα του Τμήματος κατά κατηγορία φόρου έχουν ως εξής:

Κατηγορία Φόρου	2003	Ποσοστό	2002	Αύξηση/ (Μείωση)	Ποσοστό
	€εκ.	%	€εκ.	€εκ.	%
Φόρος Εισοδήματος	395,65	79,78	435,29	(39,64)	(9,11)
Φόρος Κληρονομιών	5,34	1,08	1,85	3,49	188,65
Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας	5,68	1,15	4,75	0,93	19,58
Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών	43,96	8,86	27,14	16,82	61,97
Τέλη Χαρτοσήμων	16,36	3,30	13,69	2,67	19,50
Φόρος Υπηρεσιών	0,01	-	0,02	(0,01)	(50,0)
Επιβαρύνσεις	28,90	5,83	21,95	6,95	31,66
Σύνολο	495,9	100,0	504,69	(8,79)	(1,74)

4.54.2 Φόρος εισοδήματος. Το συνολικό ποσό των £395,65 εκ. φόρου εισοδήματος κατά κατηγορία φορολογούμενων έχει ταξινομηθεί από το Τμήμα ως ακολούθως:

	2003		2002	
	€εκ.	%	€εκ.	%
Δημόσιοι Υπάλληλοι	74,75	18,89	69,0	15,9
Ιδιωτικοί Υπάλληλοι	108,48	27,42	107,4	24,7
Φόρος επί μερισμάτων	0,71*	0,18	8,5	1,9
Αποκοπές φόρου για τόκους εξωτερικού	0,16	0,04	0,3	0,1
Νομικά πρόσωπα και υπεράκτιες εταιρείες	171,87	43,44	214,9	49,3
Αυτοεργοδοτούμενοι	29,62	7,48	25,6	5,9
Φορολογία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, μισθώματα ταινιών και κέρδη καλλιτεχνών.	1,06	0,27	1,7	0,4
Υπάλληλοι υπεράκτιων εταιρειών	9,00	2,28	7,9	1,8
	395,65	100,0	435,3	100,0

* Η μείωση των εσόδων από φόρο επί μερισμάτων οφείλεται στο γεγονός ότι από το φορολογικό έτος 2003 και μεταγενέστερα τα μερίσματα από μετοχές δημόσιων ή ιδιωτικών εταιρειών απαλλάσσονται εξ ολοκλήρου από το φόρο εισοδήματος.

Από το 2003 και μεταγενέστερα επιβάλλεται έκτακτη αμυντική εισφορά με συντελεστή 15% επί των μερισμάτων που λαμβάνουν φυσικά πρόσωπα. Επίσης, με την εφαρμογή των διατάξεων για τη λογιζόμενη διανομή κερδών από το 2005 και μεταγενέστερα, αναμένεται ότι τα έσοδα από την έκτακτη αμυντική εισφορά θα αυξηθούν, καθότι θα επιβάλλεται έκτακτη αμυντική εισφορά με συντελεστή 15% και επί των αδιανέμητων κερδών των εταιρειών. Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, κατά το 2003 η συντριπτική πλειοψηφία των δημόσιων εταιρειών δεν εξέδωσαν μέρισμα.

4.54.3 Επιστροφές φόρου εισοδήματος. Οι επιστροφές φόρου εισοδήματος ανήλθαν σε £18,6 εκ., σε σύγκριση με £18,7 εκ. το 2002.

4.54.4 Φορολογίες υπό ένσταση.

(α) Στις 31.12.03 υπήρχαν 51593 φορολογίες φόρου εισοδήματος, φόρου κεφαλαιουχικών κερδών, φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας και έκτακτης αμυντικής εισφοράς, για τις οποίες υποβλήθηκε ένσταση, για συνολικό ποσό φόρου £240,7 εκ.

Οι ενστάσεις του φόρου εισοδήματος μειώθηκαν από 34887 σε 32856 ή ποσοστό 5,8%, αλλά παρατηρήθηκε αύξηση 11,3% στο αντίστοιχο ποσό του αμφισβητούμενου φόρου από £192.825.200 σε £214.542.836. Σημειώνεται ότι οι ενστάσεις, που αφορούν στα φορολογικά έτη μέχρι το 1991, μειώθηκαν σε αριθμό από 17969 σε 13980 ή 22,2% και σε αξία από £62.679.364 σε £48.734.674 ή 22,2%.

Όπως με πληροφόρησε ο Διευθυντής του Τμήματος, ένας από τους λόγους της αύξησης της αξίας των υπό ένσταση φορολογιών είναι ότι έγιναν φορολογίες για τα κέρδη του Χρηματιστηρίου.

(β) **Ενστάσεις φόρου εισοδήματος.** Ο Νόμος 80(Ι)/1999, ο οποίος τροποποίησε τους περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμους, έθεσε χρονικούς περιορισμούς τόσο αναφορικά με την περίοδο μέσα στην οποία ο Διευθυντής μπορεί να ζητήσει επιπρόσθετα στοιχεία από το φορολογούμενο, τα οποία κρίνει αναγκαία για εξακρίβωση του ποσού του φόρου (δώδεκα μήνες από την ημερομηνία υποβολής της ένστασης), όσο και αναφορικά με την περίοδο μέσα στην οποία ο Διευθυντής πρέπει να εκδώσει την απόφαση του (το αργότερο μέσα σε περίοδο τριών χρόνων από την ημερομηνία κατά την οποία το ενιστάμενο ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο προσκόμισε στο Διευθυντή οποιαδήποτε στοιχεία και πληροφορίες τα οποία αυτός είχε απαιτήσει). Σε περίπτωση που η περίοδος των τριών ετών λήξει χωρίς ο Διευθυντής να εκδώσει την απόφαση του, ο τελευταίος έχει υποχρέωση να τροποποιήσει την επιβληθείσα φορολογία, αποδεχόμενος τη δήλωση του ενιστάμενου προσώπου.

Επειδή δεν υπάρχει συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής των πιο πάνω χρονικών περιθωρίων που προνοούνται από το Νόμο, ενώ εκκρεμεί μεγάλος όγκος ενστάσεων (32856 στις 31.12.03, με ολικό ποσό αμφισβητούμενου φόρου £214.542.836), εισηγήθηκα όπως τηρούνται μηχανογραφικά στοιχεία, με σκοπό την πιστή εφαρμογή της Νομοθεσίας.

Από σχετική ανάλυση των στοιχείων προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό ενστάσεων υποβάλλεται από τους αυτοεργοδοτούμενους και τους διευθυντές ιδιωτικών εταιρειών. Κατά τις 31.12.03 εκκρεμούσαν 22972 ενστάσεις (12610 από αυτοεργοδοτούμενους και 10362 από διευθυντές ιδιωτικών εταιρειών) ή ποσοστό 69,9% του συνόλου, ενώ το ποσό του αμφισβητούμενου φόρου ήταν £64.632.043 ή 30,1% του συνόλου. Οι ιδιωτικές εταιρείες υπέβαλαν 4188 ενστάσεις ή 12,7% του συνόλου, που αντιπροσωπεύουν ποσό αμφισβητούμενου φόρου £73.339.139 ή 34,2% του συνολικού ποσού.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι αναμένεται να δοθεί λύση στο πρόβλημα με τη λειτουργία του νέου προγράμματος "ESCORT" μέσα στο 2004.

4.54.5 Καθυστερημένοι φόροι. Το σύνολο των καθυστερημένων φόρων, όπως έχουν δηλωθεί από το Τμήμα, ήταν £230,72 εκ., σε σύγκριση με £226,85 εκ. του προηγούμενου έτους, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £3,87 εκ. ή 1,7%. Σημειώνεται ότι οι καθυστερημένοι φόροι, που αφορούν σε φορολογίες που εκδόθηκαν το 2003, ήταν περίπου το 31,3% του συνόλου των καθυστερημένων φόρων εισοδήματος.

Κατά κατηγορία οι καθυστερήσεις φόρου, χωρίς τους τόκους, έχουν ως εξής:

	2003	Ποσοστό	2002	Αύξηση/ (Μείωση)
	€εκ.	%	€εκ.	%
Φόρος εισοδήματος	155,99	67,61	163,46	(4,57)
Φόρος εισοδήματος παρακρατηθείς από εργοδότες (P.A.Y.E.)	11,21	4,86	8,74	28,26
Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας (Νόμος 24/80)	5,31	2,30	5,05	5,15
Φόρος κεφαλαιουχικών κερδών	20,81	9,02	21,60	(3,66)
Φόρος κληρονομίας	3,46	1,50	3,31	4,53
Φόρος Υπηρεσιών	0,20	0,09	0,21	(4,76)
Άλλοι φόροι	2,11	0,91	2,34	(9,8)
Έκτακτη εισφορά	5,36	2,32	5,58	(3,94)
Έκτακτη εισφορά για την Άμυνα	26,27	11,39	16,56	58,63
	230,72	100,0	226,85	1,71

(α) Από τα £155,99 εκ. καθυστερήσεων φόρου εισοδήματος, ποσό ύψους £103,71 εκ. ή ποσοστό 66,48% οφείλεται από εταιρείες. Σημειώνεται ότι από τα £155,99 εκ., ποσό ύψους £48,78 εκ. αφορά σε φορολογίες που έχουν επιβληθεί κατά το 2003.

(β) Στο συνολικό ποσό των £167,2 εκ. που οφείλεται κατά τις 31.12.03 για φόρο εισοδήματος και για φόρο εισοδήματος παρακρατηθέντα από τους εργοδότες (P.A.Y.E.) περιλαμβάνεται το ποσό των £46,24 εκ. ή 27,65%, το οποίο αντιπροσωπεύει οφειλόμενα ποσά για τα οποία λήφθηκαν δικαστικά μέτρα.

(γ) Στις καθυστερήσεις φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας δεν συμπεριλαμβάνεται ποσό £34,36 εκ., το οποίο αφορά σε φορολογίες που επιβλήθηκαν μέχρι και το υπό εξέταση έτος 2003 σε διάφορα εκκλησιαστικά ιδρύματα.

(δ) Στο ποσό των £20,81 εκ. που οφείλεται κατά τις 31.12.03 για φόρο κεφαλαιουχικών κερδών συμπεριλαμβάνεται ποσό £6,96 εκ. ή 33,45% που οφείλεται από εκκλησίες και μοναστήρια.

(ε) Στο ποσό των £3,46 εκ. που οφείλεται κατά τις 31.12.03 για φόρο κληρονομιών περιλαμβάνεται ποσό ύψους £0,25 εκ., το οποίο αφορά σε φορολογίες πριν από το 1974 για περιουσίες που βρίσκονται στην κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου, καθώς και υποθέσεις Τουρκοκυπρίων.

Ο φόρος κληρονομιών καταργήθηκε σε σχέση με πρόσωπα που απεβίωσαν κατά ή μετά την 1.1.2000. Οποιοδήποτε προς είσπραξη ποσό αφορά σε φορολογίες αποθανόντων πριν από την 1.1.2000.

(στ) Ο περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμος αρ.11/84, με τον οποίο επιβαλλόταν φόρος επί των υπηρεσιών που προσφέρονταν από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών, έχει καταργηθεί από την 1.1.93. Παραμένει όμως προς είσπραξη ποσό ύψους £203.580, που αφορά σε φορολογίες προηγούμενων ετών.

(ζ) Στους «Άλλους Φόρους» περιλαμβάνεται ποσό £555.290 που οφείλεται από Τουρκοκύπριους.

(η) Στο ποσό των £5,36 εκ. που οφείλεται για έκτακτη εισφορά για τους πρόσφυγες συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους £2,18 εκ. ή 40,67% που οφείλεται από πτωχεύσαντες, αποβιώσαντες, αγνώστους κ.λπ. και είναι ανεπίδεκτα είσπραξης.

(θ) Στις πιο πάνω καθυστερήσεις δεν περιλαμβάνονται οι νενομισμένοι τόκοι. Το ποσό των καθυστερημένων τόκων στις 31.12.03 ήταν £102,74 εκ., από το οποίο ποσό £56,18 εκ. ή 54,68% αφορά σε φορολογίες φόρου εισοδήματος. Στο ποσό των £102,74 εκ. δεν περιλαμβάνονται £25,74 εκ. που αφορούν σε τόκους καθυστερημένων φόρων εκκλησιαστικών ιδρυμάτων.

4.54.6 Φόρος Κληρονομιών.

(α) **Εκκρεμείς υποθέσεις.** Κατά το 2003 εξετάστηκαν 708 υποθέσεις και επιβλήθηκε συνολικό ποσό φόρου ύψους £3.916.546. Στις 31.12.2003 εκκρεμούσε στο Τμήμα η εξέταση 2622 υποθέσεων, οι οποίες αφορούν σε θανάτους που επήλθαν πριν από την 1.1.2000, ημερομηνία κατά την οποία ο φόρος κληρονομιών καταργήθηκε με τον περί Φορολογίας Κληρονομιών (Τροποποιητικό) Νόμο αρ.74(Ι) του 2000.

(β) **Ενστάσεις.** Κατά τις 31.12.2003 εκκρεμούσαν για διευθέτηση 33 ενστάσεις και 5 προσφυγές, για συνολικό ποσό αμφισβητούμενου φόρου £1.196.624, από τις οποίες οι 21 υποβλήθηκαν πριν από τις 2.1.2000. Από αυτές, οι 8 ενστάσεις αφορούν σε υποθέσεις Τουρκοκυπρίων και υποβλήθηκαν στο Τμήμα πριν από το 1974.

(γ) **Εκτίμηση ακίνητης περιουσίας αποβιωσάντων.** Όπως και κατά τους ελέγχους προηγούμενων ετών, έτσι και κατά τον έλεγχο του 2003, η Υπηρεσία μου επέλεξε αριθμό εκτιμήσεων ακίνητης περιουσίας αποβιωσάντων, που έγιναν από το Γραφείο Φόρου Κληρονομιών και τις οποίες παρέπεμψε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για εκτίμηση, με σκοπό τη σύγκριση τους με τις αντίστοιχες του Γραφείου Φόρου Κληρονομιών. Παρατηρήθηκε ότι, κατά κανόνα, οι εκτιμήσεις του Γραφείου Φόρου Κληρονομιών είναι αρκετά χαμηλότερες από τις αντίστοιχες του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Εισηγήθηκα όπως, στις περιπτώσεις όπου είναι δύσκολο να δοθεί εκτίμηση, το Τμήμα να απευθύνεται στο Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για λήψη των απόψεων του, πριν από τον καθορισμό της τελικής εκτίμησης από τον Έφορο του Φόρου Κληρονομιών.

Σε απάντηση του ο Διευθυντής ανέφερε ότι, σύμφωνα με τη Νομοθεσία του Φόρου Κληρονομιών, αρμόδιος για τις εκτιμήσεις, για σκοπούς του Νόμου αυτού, είναι ο ίδιος, ενώ δεν μπορεί να σχολιάσει τη μεγάλη διαφορά που παρουσιάζεται μεταξύ των εκτιμήσεων που έγιναν από το Γραφείο Φόρου Κληρονομιών και το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, αφού δεν είχε στη διάθεση του πληροφορίες ως προς τη βάση της εκτίμησης του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

4.54.7 Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών. Σύμφωνα με το άρθρο 9(1) του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών Νόμου, ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, για να αμφισβητήσει τα ποσά πώλησης που δηλώνονται για σκοπούς προσδιορισμού των κεφαλαιουχικών κερδών, πρέπει να αποδείξει ότι η δήλωση του φορολογούμενου ήταν ψευδής, πράγμα που πρακτικά δύσκολα τεκμηριώνεται. Ως αποτέλεσμα, σε αρκετές περιπτώσεις, για σκοπούς φορολόγησης των κεφαλαιουχικών κερδών δηλώνονται ποσά χαμηλότερα από τις πραγματικές τιμές πώλησης, προκειμένου να αποφεύγεται η καταβολή αυξημένου φόρου.

Εάν οι εκτιμήσεις του Τμήματος Κτηματολογίου για την αξία των ακινήτων που πωλούνται, οι οποίες χρησιμοποιούνται ως βάση για σκοπούς υπολογισμού των μεταβιβαστικών τελών, υιοθετούνταν για σκοπούς υπολογισμού του φόρου κεφαλαιουχικών κερδών, τότε για την περίοδο 1995-2003 η φορολογία θα απέφερε σημαντικά επιπλέον έσοδα. Σύμφωνα με υπολογισμούς του Τμήματος, η υπολογιζόμενη απώλεια επί των πραγματικών εισπράξεων για την πιο πάνω περίοδο, ανέρχεται στα £39,5 εκ. Αν αντί των πραγματικών εισπράξεων μόνο, ληφθούν υπόψη το σύνολο των επιβληθεισών φορολογιών τότε το ποσό της απώλειας αυξάνεται περαιτέρω. Σημειώνεται μάλιστα ότι από το 2000 (μετά τον τροποποιητικό Νόμο 48(Ι)/99 όπου ο φόρος πρέπει να καταβάλλεται πριν από τη μεταβίβαση) και συγκεκριμένα για τα έτη 2000-2003 η απώλεια ανέρχεται, σύμφωνα πάντοτε με το Τμήμα, σε £29,9 εκ. ή περίπου £7,5 εκ. το χρόνο, γεγονός ενδεικτικό και για τις μελλοντικές απώλειες. Με βάση προκαταρκτικούς υπολογισμούς της Υπηρεσίας μου η απώλεια είναι ακόμα μεγαλύτερη.

Εισηγήθηκα όπως γίνει τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, όπως εξάλλου ήταν και η εισήγηση μου σε προηγούμενες Εκθέσεις μου έτσι που να παρέχεται η δυνατότητα στο Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων να χρησιμοποιεί την εκτίμηση του Τμήματος Κτηματολογίου, εκεί όπου η δηλούμενη αξία της ιδιοκτησίας είναι χαμηλότερη, ώστε οι φορολογούμενοι να μην έχουν τη δυνατότητα να αποφεύγουν την καταβολή φόρου, δηλώνοντας ποσά χαμηλότερα από εκείνα που εκτιμά το Τμήμα Κτηματολογίου.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι έχει ετοιμαστεί σχετικό Νομοσχέδιο, το οποίο στάληκε στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.

Το σχετικό νομοσχέδιο υιοθετεί ως προϊόν διάθεσης ιδιοκτησίας το ποσό που καθορίζεται από το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για σκοπούς καταβολής των μεταβιβαστικών τελών δυνάμει των διατάξεων των περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) Νόμων, καθώς επίσης στην περίπτωση καταναγκαστικής πώλησης την επιβάρυνση του ακινήτου με το φόρο κεφαλαιουχικών κερδών.

4.54.8 Φορολογούμενοι που οφείλουν σημαντικά ποσά φόρων. Από έλεγχο των Επαρχιακών Γραφείων Είσπραξης Φόρων διαπιστώθηκε ότι εναντίον φορολογούμενων φυσικών και νομικών προσώπων, τα οποία οφείλουν σημαντικά ποσά φόρων για αρκετά χρόνια, δεν φαίνεται να λήφθηκαν μέτρα για εξασφάλιση των δημόσιων εσόδων. Ως παραδείγματα αναφέρονται τα πιο κάτω:

- (i) Συγκεκριμένος φορολογούμενος της Επαρχίας Λάρνακας οφείλει 59 φορολογίες για διάφορους φόρους για τα έτη 1986 – 2002, συνολικού ποσού £125.020, πλέον τόκους, χωρίς να έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα. Τελικά ο εν λόγω φορολογούμενος κήρυξε πτώχευση, για τα οφειλόμενα ποσά έγινε επαλήθευση από τον Επίσημο Παραλήπτη και η διαδικασία εκκαθάρισης συνεχίζεται.
- (ii) Συγκεκριμένος φορολογούμενος της Επαρχίας Λευκωσίας οφείλει φόρο εισοδήματος και έκτακτη εισφορά για την άμυνα συνολικού ποσού £1.010.750, πλέον τόκους. Ενώ προκαταρκτικά έγιναν ενέργειες για να κινηθεί αγωγή εναντίον του, τελικά η διαδικασία σταμάτησε, χωρίς να ληφθούν οποιαδήποτε μέτρα για είσπραξη του οφειλόμενου φόρου.
- (iii) Συγκεκριμένη εταιρεία που δραστηριοποιείται στην Επαρχία Λευκωσίας οφείλει φόρο εισοδήματος για τα έτη 1996, 1999 και 2000, συνολικού ποσού £1.020.214, πλέον τόκους, και έκτακτη εισφορά για την άμυνα για τα έτη 1996 και 1998 – 2000, συνολικού ύψους

£232.576, πλέον τόκους. Παρόλο που έγινε συμφωνία για σταδιακή εξόφληση του οφειλόμενου φόρου τριών εταιρειών του ίδιου συγκροτήματος (συμπεριλαμβανομένης και της υπό αναφορά εταιρείας) με την καταβολή μηνιαίων δόσεων ύψους £10.000 από 14.11.02, η μόνη πληρωμή που έγινε από την εν λόγω εταιρεία ήταν για £5.000 που καταβλήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης της συμφωνίας, χωρίς ωστόσο το Τμήμα να προβεί στις απαραίτητες νομικές ενέργειες για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών. Ο Διευθυντής ανέφερε ότι στις 4.5.2004 έγινε νέα συμφωνία, η οποία και τηρείται.

Εισηγήθηκα όπως η διαδικασία λήψης δικαστικών μέτρων προς είσπραξη των οφειλόμενων φόρων αρχίζει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, αφού η παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος δυσχεραίνει τις προσπάθειες του Τμήματος, λόγω πιθανής αλλαγής της οικονομικής κατάστασης του φορολογούμενου.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το Τμήμα καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες και λαμβάνει όλα τα ενδεικνύόμενα μέτρα, για την έγκαιρη είσπραξη των καθυστερημένων φόρων.

Επίσης ανέφερε ότι η χρήση δικαστικών μέτρων γίνεται με φειδώ, γιατί δεν είναι αυτοσκοπός αλλά χρησιμοποιείται ως μέτρο πίεσης, και παρά τις δυσκολίες που παρουσιάζονται από την έλλειψη δημόσιων κατηγόρων.

4.54.9 Απόσυρση εντάλματος κατάσχεσης κινητής περιουσίας. Συγκεκριμένη εταιρεία στην Επαρχία Πάφου όφειλε τρεις φορολογίες για φόρο εισοδήματος, ύψους £131.032, πλέον τόκους, και έξι φορολογίες για έκτακτη αμυντική εισφορά για τα έτη 1997 – 1999, συνολικού ποσού £16.260, πλέον τόκους. Εναντίον της κινήθηκε αγωγή και η απόφαση του δικαστηρίου στις 2.9.02 ήταν η άμεση πληρωμή των οφειλόμενων φόρων. Η εταιρεία δεν συμμορφώθηκε με την απόφαση και πλήρωσε £10.000 στις 13.9.02 (£7.023 έναντι φόρου και £2.977 έναντι τόκου), καθώς επίσης και £1.000 τόκους στις 27.6.03 και 14.8.03. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, το Τμήμα προχώρησε στην έκδοση εντάλματος κατάσχεσης κινητής περιουσίας το οποίο όμως αργότερα απέσυρε.

Ζήτησα να πληροφορηθώ τους λόγους για τους οποίους το Τμήμα καθυστέρησε να λάβει οποιαδήποτε μέτρα, μετά τις πρώτες ενδείξεις ότι η φορολογούμενη εταιρεία δεν θα τηρούσε τη συμφωνία.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το Τμήμα καθυστέρησε στη λήψη μέτρων, σε αναμονή υλοποίησης υπόσχεσης του διευθυντή της εταιρείας για εξόφληση των οφειλών της εταιρείας.

4.54.10 Φόρος παρακρατούμενος από αποδοχές (P.A.Y.E.). Έχουν παρατηρηθεί αρκετές περιπτώσεις όπου οι εργοδότες καθυστερούν συστηματικά να καταβάλουν στο Τμήμα το φόρο που παρακρατούν από τις αποδοχές των υπαλλήλων τους. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση εταιρείας που δραστηριοποιείται στην Επαρχία Πάφου και οφείλει συνολικό ποσό φόρου PAYE ύψους £60.868, πλέον τόκους, για τα έτη 1986 – 1995. Στις 20.10.1995 το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου εξέδωσε εναντίον της πιο πάνω εταιρείας διάταγμα εκκαθάρισης. Με την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, το Τμήμα εισέπραξε £1.693 μόνο, ποσό που αναλογούσε σε 2 σεντ για κάθε λίρα χρέους της εταιρείας.

Η μη καταβολή στο Δημόσιο του φόρου PAYE που κατακρατήθηκε από τη μισθοδοσία των υπαλλήλων θεωρείται σοβαρό αδίκημα, γιατί, εκτός του ότι το ποσό αυτό κατακρατείται και χρησιμοποιείται από τον εργοδότη, το Τμήμα το υπολογίζει ως εισπραχθέν κατά την επιβολή

της φορολογίας των υπαλλήλων, με αποτέλεσμα, όχι μόνο να φαίνεται ότι εξοφλείται η φορολογία του υπαλλήλου, αλλά να υπάρχουν και περιπτώσεις όπου γίνεται και επιστροφή φόρου.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι η μη έγκαιρη καταβολή των παρακρατηθέντων φόρων PAYE αντιμετωπίζεται από το Τμήμα στα πλαίσια της Νομοθεσίας.

Επίσης ανέφερε ότι το μεγαλύτερο μέρος του φόρου που δεν καταβλήθηκε στο Δημόσιο αφορά σε φορολογίες που επιβλήθηκαν σε εργοδότες που δεν εφάρμοσαν το PAYE και δεν αφορά σε φόρο που παρακρατήθηκε και δεν καταβλήθηκε.

Για αντιμετώπιση της μη έγκαιρης καταβολής του παρακρατηθέντος φόρου, το Τμήμα αναβάθμισε τον Κλάδο Φορολογικού Ελέγχου του Εργοδότη, με αποτέλεσμα κατά το έτος 2003 να εισπραχθούν επιπρόσθετοι φόροι περίπου £2,5 εκ. Επίσης, ως μέτρο αποθάρρυνσης από τη μη καταβολή φόρου που παρακρατείται, ψηφίστηκε ο Νόμος 214(Ι)/2004, ο οποίος καθιστά την επιβάρυνση του 1%, για κάθε μήνα καθυστέρησης, απεριόριστη, ενώ προηγουμένως η επιβάρυνση δεν μπορούσε να υπερβεί το 11% του οφειλόμενου ποσού.

4.54.11 Εταιρείες εναντίον των οποίων λαμβάνονται δικαστικά μέτρα, χωρίς αυτές να διαθέτουν ακίνητη περιουσία. Σημαντικός αριθμός εταιρειών οφείλουν διάφορες φορολογίες (φόρο εισοδήματος, ακίνητης ιδιοκτησίας, κεφαλαιουχικών κερδών κ.λπ.), χωρίς να προβαίνουν στη διευθέτησή τους. Το Τμήμα λαμβάνει νομικά μέτρα εναντίον τους, επειδή όμως δεν διαθέτουν ακίνητη περιουσία για έκδοση διατάγματος πώλησης για κάλυψη των οφειλών, τα δημόσια έσοδα δεν κατοχυρώνονται.

Συγκεκριμένη φορολογούμενη εταιρεία που δραστηριοποιείται στην Επαρχία Λάρνακας οφείλει 28 φορολογίες φόρου εισοδήματος και έκτακτης αμυντικής εισφοράς για τα έτη 1990 – 1999, συνολικού ποσού £22.282, πλέον τόκους, ενώ από έρευνα που έγινε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας διαπιστώθηκε ότι δεν έχει εγγεγραμμένα κτήματα στο όνομα της.

Ο Διευθυντής επισήμανε ότι το συγκεκριμένο θέμα είναι ένα από τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει το Τμήμα. Για αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν, ψηφίστηκε ο Νόμος 214(Ι)/2004, ο οποίος ποινικοποιεί τη μη καταβολή των φόρων εταιρείας και θεωρεί ότι η παράλειψη της καταβολής των οφειλόμενων φόρων της εταιρείας αποτελεί ποινική ευθύνη των Διευθυντών.

4.54.12 Συμφωνίες για είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών. Στην προσπάθεια του για έγκαιρη είσπραξη των οφειλών προς το Δημόσιο, το Τμήμα προβαίνει στη διευθέτηση αποπληρωμής των οφειλόμενων φόρων, με βάση συμφωνία αποπληρωμής με δόσεις που γίνεται με το φορολογούμενο. Σε ορισμένες περιπτώσεις όμως, το ποσό της δόσης που καθορίζεται είναι πολύ χαμηλό, με αποτέλεσμα η αποπληρωμή να γίνεται με μεγάλη καθυστέρηση.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση συγκεκριμένου φορολογούμενου στην Επαρχία Λάρνακας, ο οποίος οφείλει 10 φορολογίες φόρου εισοδήματος που αφορούν στα έτη 1982-1991, για συνολικό ποσό φόρου £53.126, πλέον τόκους. Το Τμήμα διευθέτησε με το φορολογούμενο όπως καταβάλλει ποσό £140 μηνιαίως από 27.2.03 μέχρι 27.2.04 και £400 μηνιαίως από 1.3.04. Με βάση την πιο πάνω συμφωνία, η αναμενόμενη ημερομηνία εξόφλησης, σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Τμήματος, είναι η 27.2.2030. Τελικά ο φορολογούμενος κήρυξε πτώχευση και την υπόθεση χειρίζεται ο Επίσημος Παραλήπτης.

Εισηγήθηκα όπως στις περιπτώσεις διευθέτησης αποπληρωμής με δόσεις λαμβάνονται υπόψη διάφοροι παράγοντες, όπως π.χ. το ύψος της οφειλής, το ποσό και ο αριθμός των δόσεων, η κατάσταση και η ηλικία του φορολογούμενου κ.λπ.

4.54.13 Απόσυρση διατάγματος δέσμευσης ακίνητης περιουσίας. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις κατά τις οποίες το Τμήμα προέβη στην απόσυρση διατάγματος δέσμευσης ακίνητης περιουσίας (memo), χωρίς προηγουμένως να έχουν διευθετηθεί οι φορολογικές υποχρεώσεις των φορολογούμενων.

Ενδεικτικό παράδειγμα είναι η περίπτωση συγκεκριμένου φορολογούμενου στην Επαρχία Λάρνακας, ο οποίος οφείλει 17 φορολογίες φόρου εισοδήματος και έκτακτης εισφοράς για την άμυνα για τα έτη 1983 – 1993, συνολικού ποσού £90.087 και £2.878, αντίστοιχα, πλέον τόκους. Για όλες τις οφειλόμενες φορολογίες εκδόθηκαν τα εντάλματα δέσμευσης ακίνητης περιουσίας αρ. 478/02 και 479/02. Στις 29.11.2002, χωρίς να έχουν καταβληθεί οι οφειλόμενοι φόροι, το Τμήμα προχώρησε στην απόσυρση των πιο πάνω ενταλμάτων. Σημειώνεται ότι το Τμήμα επαναδέσμευσε στις 9.1.2003 την ακίνητη περιουσία του φορολογούμενου.

Εξέφρασα την άποψη ότι η έκδοση ενταλμάτων δέσμευσης ακίνητης περιουσίας αποτελεί ένα ισχυρό μέτρο πίεσης του Τμήματος προς είσπραξη των καθυστερημένων φόρων. Επιπρόσθετα, με την απόσυρση του εντάλματος δέσμευσης (memo), υπάρχει η πιθανότητα ο φορολογούμενος να συνάψει δάνειο με υποθήκευση της περιουσίας του, πράγμα που σημαίνει ότι η Κυβέρνηση χάνει την προτεραιότητα είσπραξης. Επίσης υπάρχει η πιθανότητα έκδοσης εντάλματος καταναγκαστικής πώλησης από τον ενυπόθηκο δανειστή, χωρίς η Κυβέρνηση να δικαιούται να εισπράξει οτιδήποτε, λόγω απόσυρσης του memo.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι δόθηκαν αυστηρές οδηγίες προς του Προϊστάμενους των Επαρχιακών Γραφείων Είσπραξης, ώστε να μην επαναληφθούν στο μέλλον τέτοια φαινόμενα, τα οποία θέτουν σε κίνδυνο τα συμφέροντα του Δημοσίου και ότι επί του θέματος κυκλοφόρησε σχετική εγκύκλιο στις 22.4.2004.

4.54.14 Μη λήψη μέτρων για είσπραξη φόρων ακίνητης ιδιοκτησίας και κεφαλαιουχικών κερδών. Από τον έλεγχο στα Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος παρατηρήθηκε καθυστέρηση στη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων για είσπραξη των οφειλόμενων φόρων ακίνητης ιδιοκτησίας και κεφαλαιουχικών κερδών.

Ο Διευθυντής του Τμήματος επιβεβαίωσε την ύπαρξη προβλήματος για το συγκεκριμένο φόρο, το οποίο δημιουργήθηκε κατά τη μεταβατική περίοδο της μηχανογράφησης το 1999, και ανέφερε ότι όλες οι περιπτώσεις ερευνήθηκαν, ώστε να μην υπάρχει καμιά αμφιβολία εκ μέρους του Τμήματος για την ορθότητα των καθυστερημένων οφειλών που αφορούν στους πιο πάνω φόρους.

Ανέφερε επίσης ότι το πρόβλημα ξεπεράστηκε και έχουν σταλεί ειδοποιήσεις για όλες τις καθυστερημένες οφειλές, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις έχει κινηθεί η διαδικασία των δικαστικών μέτρων.

4.54.15 Εξέταση Κεφαλαιουχικών Καταστάσεων. Από συγκεκριμένο φορολογούμενο το Τμήμα ζήτησε στις 15.10.93 την υποβολή κατάστασης περιουσίας κατά τις 31.12.1992 και κατάσταση εξόδων για την περίοδο 1986 - 1992. Ο φορολογούμενος δεν συμμορφώθηκε, χωρίς να ληφθούν οποιαδήποτε μέτρα εναντίον του. Στις 12.10.01 ο φορολογούμενος υπέβαλε

κατάσταση περιουσίας για την περίοδο 31.12.89 – 31.12.97 . Από τα τελικά και αρχικά υπόλοιπα των κεφαλαιουχικών καταστάσεων που υπήρχαν στο φάκελο του φορολογούμενου (1985 και 1989, αντίστοιχα) έγινε εξέταση για την περίοδο 1986 – 1989, από την οποία προέκυψε επιπρόσθετο αδήλωτο εισόδημα ύψους £153.254, το οποίο όμως το Τμήμα αδυνατούσε να φορολογήσει, λόγω του ότι είχε παρέλθει το χρονικό περιθώριο των 12 ετών που καθορίζεται στη Νομοθεσία.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι έχουν εφαρμοστεί νέες διαδικασίες και αναμένεται ότι σύντομα το φαινόμενο της πολυετούς καθυστέρησης στην εξέταση των Κεφαλαιουχικών Καταστάσεων θα εκλείψει ή θα περιοριστεί σημαντικά.

4.54.16 Καθυστερήση στη διενέργεια εκτιμήσεων ακινήτων. Από τον έλεγχο στα Επαρχιακά Γραφεία, διαφάνηκε ότι υπάρχει καθυστέρηση στην τελική εκτίμηση ακινήτων για σκοπούς φόρου κεφαλαιουχικών κερδών, φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας και φόρου εισοδήματος από τον Κλάδο Φόρου Κληρονομιάς. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση φορολογούμενου στην Επαρχία Λάρνακας, ο οποίος υπέβαλε ένσταση στη φορολογία φόρου κεφαλαιουχικών κερδών που προέκυψε από την πώληση μετοχών εταιρείας, της οποίας η περιουσία αποτελείται κατά κύριο λόγο από ακίνητη ιδιοκτησία. Το Επαρχιακό Γραφείο Λάρνακας ζήτησε στις 4.8.97 όπως γίνει εκτίμηση από τον Κλάδο Φόρου Κληρονομιάς, προκειμένου να γίνει τελική βεβαίωση της φορολογίας, η οποία ακόμα εκκρεμεί.

Όπως πληροφορήθηκα από τον Κλάδο Φόρου Κληρονομιάς, κατά τις 31.12.2003 εκκρεμούσαν παγκύπρια 304 υποθέσεις εκτίμησης ακινήτων. Η καθυστέρηση του Κλάδου στην έγκαιρη διενέργεια των εκτιμήσεων έχει ως αποτέλεσμα τη μη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών, με την πιθανότητα, μετά την πάροδο τόσο πολλών χρόνων, να καθίσταται δύσκολη, αν όχι αδύνατη, η είσπραξη τους.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες για σύντομη διεκπεραίωση τόσο της σχετικής εκτίμησης όσο και της είσπραξης του φόρου που θα προκύψει.

4.54.17 Εξυπηρέτηση του πολίτη. Κατά το 2003 έγινε η απαραίτητη προεργασία για την εγκατάσταση λογισμικού συστήματος, το οποίο εγκαταστάθηκε στο Τμήμα τον Απρίλιο του 2004. Το εν λόγω λογισμικό σύστημα παρέχει τη δυνατότητα στον Πολίτη να υποβάλλει τη δήλωση εισοδήματος του μέσω του Διαδικτύου (σύστημα TAXISnet). Επίσης, μέσω του συστήματος TAXISnet, ο φορολογούμενος πολίτης έχει τη δυνατότητα να παίρνει πληροφορίες αναφορικά με τις φορολογικές του δηλώσεις, την επιβολή των φορολογιών, τις επιστροφές του φόρου και γενικά έχει μια πλήρη εικόνα της φορολογικής του κατάστασης. Η ανταπόκριση του κοινού φαίνεται να ήταν μειωμένη, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το ύψος των δηλώσεων που λήφθηκαν το 2003 και αφορούσαν διάφορα έτη, ανέρχεται στις 261.490. Τον Απρίλιο του 2004, σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος, οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν για εγγραφή στο σύστημα TAXISnet ανήρχοντο στις 1547.

Ο Διευθυντής του Τμήματος δήλωσε ότι η λειτουργία του συστήματος είχε γίνει πάνω σε μερική βάση αρχές Απριλίου του 2004 και αυτό μόνο για φυσικά πρόσωπα. Επίσης το Σύστημα αναμένεται να λειτουργήσει πλήρως το Δεκέμβριο του 2004 με την υποβολή των δηλώσεων και των εταιρειών, οπότε και θα τεθεί σε λειτουργία η διαδικασία της μαζικής υποβολής δηλώσεων εισοδήματος μέσω των XML αρχείων από λογιστικούς/ελεγκτικούς οίκους.

Μέρος Β

4.54.18 Φόρος Κληρονομιών.

(α) Πολύ σημαντικά ποσά οφειλόμενου φόρου.

- (i) Από τους κληρονόμους αποβιώσαντος οφείλεται από το 1994 φόρος κληρονομιάς, ύψους £1.264.249, ποσό που αποτελεί το 36,57% του συνολικού ποσού των καθυστερήσεων. Εναντίον της διαχειρίστριας της περιουσίας καταχωρίστηκε αγωγή το 2001, η οποία όμως, κατόπιν οδηγιών του Διευθυντή του Τμήματος, αποσύρθηκε τον ίδιο χρόνο.

Ο Διευθυντής του Τμήματος ανέφερε ότι, αφού έλαβε υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπόθεσης, έκρινε ότι η απόσυρση της αγωγής εξυπηρετούσε το δημόσιο συμφέρον.

- (ii) Ο οφειλόμενος φόρος από τους κληρονόμους αποβιώσαντος ανέρχεται στις £611.509. Το ποσό αυτό οφείλεται από τις 10.6.98, χωρίς να έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα για είσπραξη του.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι αυτό οφείλεται κυρίως στην καθυστέρηση στην αντικατάσταση της διαχειρίστριας, μετά το θάνατο της, αλλά και στο ότι η περιουσία αποτελείται κατά κύριο λόγο από μετοχές εταιρειών.

(β) Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου για κατά χάρη χορηγία. Στις 24.2.2003 το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την κατά χάρη χορηγία ύψους £121.864 στους κληρονόμους (γονείς) θανούσης, για εξόφληση του οφειλόμενου φόρου κληρονομιάς και οφειλόμενων τόκων ύψους £85.543 και £36.321, αντίστοιχα, επικαλούμενο αδικία που προκλήθηκε στους κληρονόμους της πιο πάνω με την τροποποίηση του άρθρου 18B του περί Φορολογίας Κληρονομιών Νόμου λίγους μήνες μετά το θάνατο της, βάσει του οποίου ολόκληρο το ποσό του φόρου κληρονομιάς που αναλογεί στις δωρεές αυτές, αναφορικά με το κληρονομικό μερίδιο και των δύο γονέων, εκπίπτει της φορολογίας.

Επιπλέον, το Υπουργικό Συμβούλιο στις 10.9.03 ενέκρινε την κατά χάρη χορηγία ύψους £78.538 στους υπόλοιπους κληρονόμους της πιο πάνω θανούσης, για εξόφληση των οφειλόμενων τόκων επί του ποσού του φόρου κληρονομιών για την περίοδο από την ημερομηνία θανάτου μέχρι την ημερομηνία επιβολής της φορολογίας, επικαλούμενο τροποποίηση του άρθρου 44 των περί Φορολογίας Κληρονομιών Νόμων λίγους μήνες μετά το θάνατο της. Με βάση την εν λόγω τροποποίηση, εάν η βεβαίωση του πληρωτέου φόρου δεν συμπληρωθεί εντός 18 μηνών από την ημερομηνία θανάτου και η καθυστέρηση αυτή δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του διαχειριστή, κανένας τόκος δεν επιβάλλεται επί του πληρωτέου φόρου κληρονομιάς για την περίοδο της καθυστέρησης.

Επισημάνει ότι οι περί Φορολογίας των Κληρονομιών Νόμοι δεν παρέχουν εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να προβαίνει σε άφεση του φόρου κληρονομιών, σε περίπτωση που κρίνει ότι κάποια πρόνοια της Νομοθεσίας αδικεί οποιοδήποτε φορολογούμενο. Επίσης, το άρθρο 54 των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων παρέχει αυτή την εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο μόνο στις περιπτώσεις πενίας του φορολογούμενου, κάτι το οποίο δεν ισχύει στην προκείμενη περίπτωση.

4.54.19 Αλλοδαποί προπονητές και παίκτες αθλητικών ομάδων. Στις πρόνοιες του άρθρου 32 του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου εμπίπτουν και οι περιπτώσεις αλλοδαπών προπονητών και παικτών αθλητικών ομάδων, των οποίων η παραμονή στη Δημοκρατία δεν υπερβαίνει τα δυο έτη.

Διαπιστώθηκε ότι το Τμήμα δεν προβαίνει στη φορολόγηση των πιο πάνω ατόμων. Όπως έχω πληροφορηθεί, ο Κλάδος Απασχόλησης του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως παραχωρεί άδεια εισόδου και εργασίας με την παρουσίαση του συμβολαίου απασχόλησης και την καταβολή του τέλους έκδοσης άδειας, χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση οποιουδήποτε στοιχείου που να αποδεικνύει ότι έχει ανοιχθεί φορολογικός φάκελος.

Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προβεί στις αναγκαίες ενέργειες ενημέρωσης του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως, ότι δηλαδή τόσο οι προπονητές όσο και οι παίκτες υπόκεινται σε άμεση φορολογία, με εισήγηση όπως, πριν από την έκδοση της σχετικής άδειας, ζητείται η υποβολή στοιχείων που να βεβαιώνουν ότι έχει ανοιχθεί φορολογικός φάκελος.

Ο Διευθυντής του Τμήματος αποτάθηκε στο Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως για επίλυση του θέματος, το οποίο μέχρι σήμερα εκκρεμεί.

Επίσης εισηγήθηκα όπως το Τμήμα εφαρμόσει τις πρόνοιες του άρθρου 33, το οποίο του παρέχει το δικαίωμα να απαιτήσει το φόρο από τα σωματεία, τα οποία, βάσει της Νομοθεσίας, οφείλουν να παρακρατούν φόρο εισοδήματος και να τον εμβάζουν στο Τμήμα. Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι έχει ήδη αποταθεί στα σωματεία, για την υποβολή των σχετικών στοιχείων. Μερικά σωματεία ανταποκρίθηκαν θετικά και υπέβαλαν τα αιτούμενα στοιχεία, ενώ αρκετά άλλα όχι.

Το θέμα έχει πρόσφατα απασχολήσει το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο έχει προβεί σε συμφωνία ολικού διακανονισμού του, ενόψει της παροχής χορηγίας προς τα σωματεία. Συγκεκριμένα η συμφωνία προβλέπει την πλήρη συμμόρφωση των σωματείων από το φορολογικό έτος 2003 και μεταγενέστερα, την οποία ανέλαβε το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων να παρακολουθήσει.

4.54.20 Πληροφοριακά δελτία και άλλες πληροφορίες για φορολογούμενους. Από τον έλεγχο σε όλα τα Επαρχιακά Γραφεία, διαφάνηκε ότι παρατηρείται καθυστέρηση στη διερεύνηση χιλιάδων πληροφοριακών δελτίων που αφορούν σε πρόσθετα εισοδήματα φυσικών ή νομικών προσώπων. Επειδή η διερεύνηση των εν λόγω στοιχείων θα επιφέρει σημαντική αύξηση στα έσοδα του Τμήματος, εισηγήθηκα, μεταξύ άλλων, προς το Διευθυντή του Τμήματος την καταχώριση και επεξεργασία τους μέσω του μηχανογραφικού συστήματος, πράγμα που θα μειώσει εν μέρει το πρόβλημα της φοροδιαφυγής, αυξάνοντας τα δημόσια έσοδα.

Ο Διευθυντής με πληροφόρησε ότι το θέμα μελετάται στα πλαίσια επικείμενων αλλαγών στον τρόπο λήψης και διαχείρισης των φορολογικών δηλώσεων και της εισαγωγής του συστήματος της αυτοφορολογίας και αναμένεται να λυθεί με τη λειτουργία του συστήματος "ESCORT".

4.54.21 Χαρτοσήμανση εγγράφων υποθηκών. Μετά από αίτημα των εμπορικών τραπεζών, ο Διευθυντής του Τμήματος επέτρεψε στις τράπεζες όπως μην επικολλούν χαρτόσημα στα έγγραφα των υποθηκών από 1.2.02, αλλά στο τέλος κάθε μήνα να καταβάλλουν τη συνολική αξία των χαρτοσήμων.

Από έλεγχο που έγινε σε συγκεκριμένη Επαρχία, παρατηρήθηκε ότι τα στοιχεία των υποθηκών που υπήρχαν στο Κτηματολόγιο δεν συμφωνούσαν με εκείνα που υπέβαλαν οι τράπεζες.

Ο Διευθυντής ανέφερε ότι έχει ζητήσει τα σχετικά στοιχεία από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για να συμφιλιώσει τους σχετικούς λογαριασμούς.

Ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο η συμφιλίωση για το έτος 2003 έχει γίνει.

Ο Διευθυντής του Τμήματος ανέφερε ότι η δυνατότητα ολικής συμφιλώσης συσχετίζεται άμεσα με τη μηχανογράφηση του Κτηματολογίου και κατά συνέπεια και προς το παρόν η συμφιλώση που γίνεται είναι η μέγιστη δυνατή.

4.54.22 Έλεγχος Κλάδου Τελών Χαρτοσήμων. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των τελών αυτών διαπιστώθηκε ότι χάνονται σημαντικά ποσά, κυρίως από τη μη χαρτοσήμανση ή την ελλιπή χαρτοσήμανση των εγγράφων που υπόκεινται σε χαρτοσήμανση, σύμφωνα με τον περί Χαρτοσήμων Νόμο. Ο Διευθυντής του Τμήματος με διαβεβαίωσε ότι καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια από το Τμήμα για την όσο το δυνατόν καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας. Σημείωσε επίσης ότι είναι αδύνατον να γνωρίζει όλα τα έγγραφα που εκδίδονται, εάν δεν προσκομιστούν ενώπιον του από τους εκδότες. Ενδεικτικά παραδείγματα αναφέρονται πιο κάτω.

Έκδοση μετατρέψιμων χρεωγράφων και ομολόγων. Για τρεις περιπτώσεις έκδοσης μετατρέψιμων χρεωγράφων, τα οποία δεν υποβλήθηκαν στον Έφορο για χαρτοσήμανση, τα σχετικά τέλη ανέρχονταν στις £860.000, η καταβολή των οποίων ζητήθηκε από τον Έφορο. Οι εκδότριες εταιρείες καταχώρισαν προσφυγές, με τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- (i) Η μια από τις προσφυγές έγινε αποδεκτή από το δικαστήριο αλλά καταχωρίστηκε αναθεωρητική έφεση από τον Έφορο Τελών Χαρτοσήμων, η οποία και επικυρώθηκε υπέρ του Τμήματος με απόφαση στις 13.9.2004 και η εν λόγω εταιρεία κατέβαλε το ποσό των £100.000 έναντι του συνολικού ποσού των £227.012, ενώ για το υπόλοιπο θα πληρώνει δόσεις μέχρι τις 31.5.2005.
- (ii) Οι άλλες δύο προσφυγές απορρίφθηκαν από το δικαστήριο και ο Έφορος Τελών Χαρτοσήμων προχώρησε στην είσπραξη των οφειλόμενων ποσών.

4.54.23 Έκτακτη εισφορά. Οι εισπράξεις για έκτακτη εισφορά ανήλθαν σε £0,82 εκ. (£0,70 εκ. για το 2002). Επιπρόσθετα εισπράχθηκαν τόκοι ύψους £0,75 εκ., για το 2003, και £0,5 εκ. για το 2002. Τα ποσά αυτά κατατέθηκαν στο Ταμείο Ανακουφίσεως Παθόντων. Ο Νόμος περί Έκτακτης Εισφοράς καταργήθηκε από την 1.7.92 και οι εισπράξεις αφορούν σε προηγούμενα χρόνια.

4.54.24 Έκτακτη εισφορά για την Άμυνα της Δημοκρατίας. Το Τμήμα είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των προνοιών του Νόμου που αφορούν στα εισοδήματα από μερίσματα, τόκους, ενοίκια, κέρδη εταιρειών και οργανισμών με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, καθώς επίσης και για την τελική διευθέτηση του ποσού που εισπράττεται για αυτοτελώς εργαζόμενους. Οι εισπράξεις του Τμήματος ανήλθαν σε £89,4 εκ., σε σύγκριση με £66,8 εκ. το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £22,6 εκ. (33,8%). Το ποσό αυτό κατατέθηκε στο Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας. Σύμφωνα με τον περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικό αρ. 2) Νόμο αρ. 94(I)/2002, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από 1.7.2002, καταργήθηκε, μεταξύ άλλων, η εισφορά άμυνας επί των αποδοχών των αυτοτελώς εργαζομένων, ενώ αυξήθηκε η εισφορά επί των τόκων που λαμβάνονται ή πιστώνονται από οποιαδήποτε πηγή, από 3% σε 10%.

4.54.25 Μηχανογραφημένο σύστημα διαχείρισης φόρων. Στόχος του έργου ήταν η ανάπτυξη και εφαρμογή μηχανογραφημένου συστήματος άμεσης προσπάειας, το οποίο θα παρέχει στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και όλα τα απαραίτητα μέσα για την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού, την αποτελεσματικότερη επιβολή

και είσπραξη φόρων και την έγκαιρη λήψη αποφάσεων. Μέσα στα πλαίσια αυτά έχουν μηχανογραφηθεί όλες οι διαδικασίες του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, από την αποστολή των φορολογικών δηλώσεων στους φορολογούμενους μέχρι την επιβολή φορολογίας και τη μετέπειτα παρακολούθηση της είσπραξης των φόρων.

Οι εργασίες για υλοποίηση του έργου άρχισαν το 1987, με προϋπολογιζόμενη δαπάνη £3 εκ. και με προβλεπόμενη ημερομηνία συμπλήρωσης το Δεκέμβριο 1993. Τη μελέτη, ετοιμασία και εφαρμογή του μηχανογραφημένου συστήματος ανέλαβε ξένη εταιρεία, κατόπι διεθνών προσφορών, και το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής είχε την ευθύνη παρακολούθησης και συντονισμού των εργασιών. Το σύστημα άρχισε να εφαρμόζεται σταδιακά από το 1992.

Μετά την ολοκλήρωση του έργου και τη λήξη της περιόδου εγγύησης των 12 μηνών στις 31.12.1997, τη συντήρηση, λειτουργική υποστήριξη και επέκταση του συστήματος ανέλαβε το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής.

Η αναθεωρημένη δαπάνη που προϋπολογίστηκε και περιλαμβάνει συντήρηση, λειτουργική υποστήριξη και επέκταση του συστήματος ανέρχεται σε £5,3 εκ., ενώ μέχρι 31.12.03 δαπανήθηκαν £3,5 εκ.

Κατά το 2004 το Τμήμα επέβαλε φορολογίες φυσικών προσώπων για το 2001, και άρχισε την επιβολή φορολογιών για το 2002 ενώ οι φορολογίες για τα νομικά πρόσωπα ολοκληρώθηκαν μέχρι και το 2002. Οι επιστροφές φόρου γίνονται μέσω του νέου μηχανογραφικού συστήματος σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά την έκδοση της σχετικής φορολογίας.

4.54.26 Λογαριασμός προκαταβολών για επιστρεφόμενες/ανεξαργύρωτες επιταγές. Παρατηρήθηκε ότι το υπόλοιπο του πιο πάνω λογαριασμού στις 31.12.03 ήταν £823.999, σε σύγκριση με £945.592 στις 31.12.02, δηλαδή μειώθηκε κατά 12,86%, και ζήτησα όπως ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, ώστε να εισπραχθούν το συντομότερο δυνατόν τα ποσά που οφείλονται και αφορούν σε επιταγές που επιστράφηκαν. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι υπάρχει σύστημα συνεχούς παρακολούθησης όλων των επιταγών που επιστρέφονται και ότι λαμβάνονται τα ανάλογα μέτρα και πιστεύει ότι η πρόσφατη τροπολογία του Νόμου για ακάλυπτες επιταγές θα συμβάλει στη συνεχή μείωση του λογαριασμού αυτού.

4.54.27 Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας για μισθώσεις κρατικής γης. Εκτός από τις μισθώσεις κρατικής γης της Επαρχίας Λεμεσού, για τις οποίες εκδόθηκαν οι σχετικές φορολογίες, για τις άλλες Επαρχίες δεν έχουν ακόμη επιβληθεί φορολογίες πάνω στην αξία του οφέλους που προκύπτει για τους μισθωτές κρατικής γης, στην οποία έχουν ανεγείρει εργοστάσια, ξενοδοχεία κ.λπ., σε αντίθεση με τις διατάξεις του άρθρου 2 του περί Φορολογίας Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμου 24/80. Όπως πληροφορήθηκα, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας δεν έχει κάνει τις εκτιμήσεις του για τις Επαρχίες αυτές, οι οποίες είναι αναγκαίες για τον καθορισμό του φόρου. Σύμφωνα με αποφάσεις του δικαστηρίου, ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων θα πρέπει να προβαίνει στις δικές του εκτιμήσεις, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη και τις εκτιμήσεις του Κτηματολογίου.

Επειδή το Κράτος έχει μεγάλη απώλεια εσόδων από φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας για τις μισθώσεις κρατικής γης στις άλλες Επαρχίες, εκτός της Λεμεσού, ζήτησα με σχετική επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας όπως προχωρήσει, χωρίς καθυστέρηση, στην εκτίμηση των σχετικών μισθώσεων, έτσι που να διευκολυνθεί ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων να προβεί στην επιβολή των σχετικών φορολογιών.

Σε σύσκεψη που έγινε στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας στις 12.2.2002 αποφασίστηκε όπως γίνει κατ'αρχήν η εκτίμηση των μισθώσεων στις βιομηχανικές περιοχές, στα κρατικά κτήματα, όπου ανεγέρθηκαν ξενοδοχεία, και άλλων σημαντικών μισθώσεων σε κρατική γη. Μέχρι σήμερα οι εκτιμήσεις δεν έχουν γίνει από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

4.54.28 Οφειλές φόρων από εκκλησιαστικές αρχές. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι οι εκκλησιαστικές αρχές δεν καταβάλλουν φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας, έκτακτης εισφοράς κ.λπ. Μετά την ψήφιση του Νόμου 48(Ι)/99 στις 28.5.99, σύμφωνα με τον οποίο δεν διενεργείται οποιαδήποτε μεταβίβαση της ιδιοκτησίας πριν από την πληρωμή του οφειλόμενου φόρου, οι εκκλησιαστικές αρχές καταβάλλουν το φόρο κεφαλαιουχικών κερδών. Σημειώνεται ότι κατά τις 31.12.03 οι συσσωρευμένες οφειλές των εκκλησιαστικών αρχών για φόρο κεφαλαιουχικών κερδών προηγούμενων ετών, για τα οποία δεν υπήρχε υποχρέωση βάσει νομοθεσίας για την καταβολή του φόρου πριν από τη μεταβίβαση, ανέρχονταν σε £6,96 εκ., ενώ οι οφειλές για φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας ανέρχονταν στις £34,36 εκ. Για τους άλλους φόρους δεν υπάρχουν στοιχεία ως προς το ύψος του οφειλόμενου ποσού.

Ο Διευθυντής ανέφερε ότι, με βάση συμφωνία που έχει γίνει με την Ιερά Μονή Κύκκου, από το 1999 και εντεύθεν καταβάλλει τόσο φόρο κεφαλαιουχικών κερδών όσο και φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας επί όλων των διαθέσεων που κάνει. Για τα οφειλόμενα ποσά της Ιεράς Μονής Κύκκου μέχρι το 1999, με βάση συμφωνία και περαιτέρω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το ΤΕΠ εισέπραξε £6 εκ. τον 9/2003. Επίσης ανέφερε ότι γίνεται προσπάθεια εκ μέρους του ΤΕΠ για συμφωνία και με τις άλλες εκκλησιαστικές αρχές, όπως π.χ. με την Αρχιεπισκοπή.

Όσον αφορά δε στις συσσωρευμένες οφειλές (πλην της Ιεράς Μονής Κύκκου), ανέφερε ότι αυτά είναι κατ' εκτίμηση του ΤΕΠ, το οποίο και έχει ζητήσει διάλογο για συνολική διευθέτησή τους.

4.55 ΤΜΗΜΑ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.55.1 Υπερωριακή απασχόληση

(α) Γενικά. Το ύψος της υπερωριακής αποζημίωσης ανήλθε κατά το 2003 σε £3.446.343, σε σύγκριση με £2.999.136 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £447.207 ή ποσοστό 14,9%. Η υπερωριακή εργασία αφορά σε εργασία στα αεροδρόμια (42%), στις Αποθήκες Αποταμίευσης (30%), στα λιμάνια (8%) και σε διάφορες άλλες εργασίες, περιλαμβανομένης της εργασίας στα οδοφράγματα (20%). Το σύνολο των ωρών υπερωριακής απασχόλησης ήταν 265.470, από τις οποίες οι 168.605 ώρες ήταν χρεώσιμες. Τα έσοδα για τις χρεώσιμες ώρες ήταν £1.998.081 και το αντίστοιχο κόστος £2.114.976, δηλαδή προέκυψε ζημιά ύψους £116.895 ή ποσοστό 5,85%.

Ο μέσος όρος υπερωριακής αποζημίωσης κατά άτομο ανήλθε σε £11.998, ενώ σε 18 λειτουργούς καταβλήθηκε αποζημίωση πέραν των £30.000. Η μη χρεώσιμη υπερωριακή εργασία αφορά κυρίως σε εργασία στα αεροδρόμια. Για συγκράτηση των δαπανών στον τομέα αυτό, το Τμήμα εισηγήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών την εισαγωγή συστήματος βάρδιας στα αεροδρόμια και το λιμάνι, εισήγηση η οποία δεν έχει προωθηθεί.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι έχει λάβει διορθωτικά μέτρα για αποτροπή επανάληψης του φαινομένου της υπερωριακής απασχόλησης για υπερβολικό αριθμό ωρών ορισμένων λειτουργών.

(β) Τέλη χρέωσης. Τα υφιστάμενα τέλη χρέωσης για υπερωριακή εργασία δεν καλύπτουν την υπερωριακή αποζημίωση που καταβάλλεται στους λειτουργούς για την εργασία αυτή. Το Τμήμα με επιστολή του στο Υπουργείο Οικονομικών, ημερ. 11.9.03, ζήτησε την άμεση αναθεώρηση των τελών, τα οποία ισχύουν από τις 7.8.98. Στο παρελθόν εισηγήθηκα όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο συμπερίληψης πρόνοιας στους Κανονισμούς, ώστε τα τέλη να αναθεωρούνται ταυτόχρονα με τις γενικές αυξήσεις μισθών και με τις αυξομειώσεις του τιμαριθμικού επιδόματος, έτσι ώστε τα τέλη χρέωσης να καλύπτουν την υπερωριακή αποζημίωση.

(γ) Ο περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμος του 2002. Σύμφωνα με το Νόμο, ο χρόνος εργασίας ανά εβδομάδα δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 48 ώρες, κατά μέσο όρο, συμπεριλαμβανομένων των υπερωριών. Αρκετοί υπάλληλοι του Τμήματος προφανώς εργάζονται περισσότερες ώρες από ό,τι προβλέπει ο Νόμος.

Το Τμήμα ζήτησε όπως εξαιρεθεί από την πρόνοια αυτή του Νόμου και, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, το Υπουργείο Οικονομικών και το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, συζήτησε το θέμα με τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία συμφώνησε όπως δοθεί εξαίρεση για το προσωπικό του Τμήματος, το οποίο ασχολείται με θέματα διερεύνησης, πρόληψης και καταστολής, με βάση την τελωνειακή νομοθεσία. Για τη νομοθετική ρύθμιση του θέματος το Τμήμα έχει ετοιμάσει και διαβιβάσει στη Νομική Υπηρεσία προσχέδιο για τροποποίηση του περί της Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμου.

Εξέφρασα την άποψη ότι, παρά την εξαίρεση από το Νόμο, θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για περιορισμό και καλύτερη κατανομή της υπερωριακής εργασίας μεταξύ των λειτουργών του Τμήματος.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι η υπερωριακή απασχόληση βρίσκεται υπό στενή παρακολούθηση και λαμβάνονται μέτρα για περιορισμό της στο μέγιστο δυνατόν βαθμό, λαμβανομένων υπόψη των νέων τομέων δραστηριότητας του Τμήματος που προέκυψαν από την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

4.55.2 Καταστήματα αδασμολόγητων ειδών στους Αερολιμένες. Τα καταστήματα αυτά λειτουργούν ως ειδικές αποθήκες αποταμίευσης και υπόκεινται στις διατάξεις της νομοθεσίας που αφορούν στις αποθήκες αποταμίευσης. Από την 1.5.96 αυτά παραχωρήθηκαν στην εταιρεία Cyprus Airways Duty Free Shops Ltd, βάσει συμφωνίας, με εκχωρητή τον Υπουργό Οικονομικών και για περίοδο 5 χρόνων. Κατά τη λήξη της συμφωνίας δεν ανανεώθηκε και επομένως η κατοχή των καταστημάτων από την εταιρεία, μετά την 1.5.01, δεν είναι νομικά κατοχυρωμένη. Ωστόσο, όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2002, το Τμήμα εξακολουθεί να παραχωρεί έγκριση για λειτουργία των καταστημάτων, παρά το ότι η νόμιμη κατοχή του χώρου είναι βασικός όρος για παραχώρηση της έγκρισης για λειτουργία αποθήκης αποταμίευσης.

Το Τμήμα διεξάγει μηνιαίες απογραφές στα προϊόντα ψηλού κινδύνου, καθώς και ετήσια απογραφή όλων των αποθεμάτων. Κατά τις μηνιαίες απογραφές που έγιναν το 2003 παρουσιάστηκαν ελλείμματα, με αναλογούντες δασμούς και φόρους ύψους £144.517, οι οποίοι και εισπράχθηκαν, ενώ κατά την ετήσια απογραφή που έγινε στις 30.4.04 παρουσιάστηκαν ελλείμματα, με αναλογούντες δασμούς και φόρους ύψους £161.990.

Το Τμήμα έχει την άποψη ότι το θέμα νομιμότητας της κατοχής των καταστημάτων δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του, αλλά αφορά στα συμβαλλόμενα μέρη, και, εφόσον το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη συνέχιση της λειτουργίας των Καταστημάτων από την πιο πάνω εταιρεία, τυχόν άρνηση του να ανανεώσει την έγκριση λειτουργίας των ειδικών αποθηκών θα δημιουργούσε νομικές επιπλοκές, με κίνδυνο να βρεθεί εκτεθειμένο έναντι των συμβαλλόμενων μερών, ενώ θα προκαλούνταν επιπτώσεις στα δημόσια έσοδα. Επίσης, κώλυμα στην αλλαγή του καθεστώτος των καταστημάτων αποτελεί και η επικείμενη ανάθεση της διαχείρισης των αεροδρομίων σε στρατηγικό επενδυτή. Όσον αφορά στον έλεγχο των αποθεμάτων, το Τμήμα εφάρμοσε πρόγραμμα ελέγχου, το οποίο λειτουργεί ικανοποιητικά.

4.55.3 Τελωνισμός και εγγραφή οχημάτων σαλούν στην κατηγορία των ελαφρών φορτηγών. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι οχήματα τύπου σαλούν τελωνίζονται και εγγράφονται στην κατηγορία των ελαφρών φορτηγών τύπου Van, τα οποία φορολογούνται με μειωμένους συντελεστές και υπόκεινται σε μειωμένα τέλη εγγραφής και κυκλοφορίας. Επειδή, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, μόνο τα οχήματα που θεωρούνται ότι είναι εκ κατασκευής οχήματα μεταφοράς φορτίου κατατάσσονται στην κατηγορία των Van και για σχεδόν όλα τα εν λόγω οχήματα εξασφαλιζόταν πιστοποιητικό έγκρισης τύπου εμπορικού οχήματος, εισηγήθηκα όπως οι δασμοί και φόροι των οχημάτων σαλούν και Van εξισωθούν, έτσι ώστε η επιδίωξη για εγγραφή οχημάτων σαλούν στην κατηγορία των Van, λόγω των μειωμένων συντελεστών φορολογίας που απολαμβάνουν τα τελευταία, να εκλείψει.

Η εισήγηση μου αυτή δεν υιοθετήθηκε και στον περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικό) Νόμο του 2003, με τον οποίο εισάγεται νέο σύστημα τελωνισμού των οχημάτων σύμφωνα με τον κυβισμό της μηχανής, περιλαμβάνεται χωριστή κατηγορία για τα οχήματα αυτά, τα οποία φορολογούνται με πολύ χαμηλούς συντελεστές.

Συναφώς αναφέρεται ότι στα πλαίσια της 28^{ης} Συνόδου της Επιτροπής Εναρμονισμένου Συστήματος του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων καθορίστηκαν κριτήρια και χαρακτηριστικά των οχημάτων τύπου Van ως ακολούθως:

- (i) Τα οχήματα είναι σχεδιασμένα για τη μεταφορά εμπορευμάτων.
- (ii) Τα οχήματα φέρουν ξεχωριστό κλειστό πίσω μέρος για τη μεταφορά εμπορευμάτων, στο οποίο δεν υπάρχουν οποιαδήποτε χαρακτηριστικά που έχουν σχέση με την άνεση των επιβατών.
- (iii) Τα οχήματα δεν φέρουν υαλοπίνακες κατά μήκος των πλαϊνών πλαισίων στο πίσω μέρος.
- (iv) Τα οχήματα φέρουν μόνιμο πλαίσιο ή διαχωριστικό μεταξύ του χώρου του οδηγού και του πίσω μέρους.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει τα πιο πάνω κριτήρια από τον Αύγουστο 2002. Εξέφρασα την άποψη ότι η υιοθέτηση τους από το Τμήμα θα βοηθήσει στη σωστή κατάταξη και φορολόγηση των εν λόγω οχημάτων.

Η θέση του Τμήματος είναι ότι το ύψος του φόρου κατανάλωσης στα αυτοκίνητα τύπου Van είναι θέμα που εμπίπτει στα πλαίσια της φορολογικής πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

4.55.4 Τελωνισμός εισαγόμενου καπνού με προτιμησιακό συντελεστή. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι, ενώ το σύνολο του καπνού που εισάγεται ως πρώτη ύλη από Καπνοβιομηχανία

προέρχεται από την Ελβετία, η οποία δεν είναι χώρα - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ένα μεγάλο μέρος του τελωνίζεται με προτιμησιακό συντελεστή. Αυτό γίνεται, επειδή, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσιάζει η Καπνοβιομηχανία, ο καπνός αυτός αποτελεί μίγμα που περιέχει καπνό, ο οποίος παράγεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, χωρίς όμως να μπορεί να επιβεβαιωθεί η ορθότητα των στοιχείων της εταιρείας, αφού δεν υπάρχει επίσημη πιστοποίηση για την αρχική προέλευση του καπνού. Σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, για να επιβληθεί φόρος κατανάλωσης με προτιμησιακό συντελεστή, θα πρέπει να προσκομιστούν πειστικά στοιχεία για την προέλευση του καπνού.

Ενόψει των πιο πάνω, εξέφρασα την άποψη ότι ολόκληρη η ποσότητα του καπνού θα έπρεπε να υπόκειται σε φόρο κατανάλωσης με το γενικό συντελεστή, ο οποίος είναι διπλάσιος του προτιμησιακού συντελεστή. Η διαφορά στο φόρο κατανάλωσης για το 2003 και 2002 υπολογίζεται σε £1.559.742 και £1.610.111, αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι από τις 29.4.04 το θέμα επιλύθηκε με την τροποποίηση της νομοθεσίας (Νόμος 90(Ι)/2004) και την επιβολή φόρου κατανάλωσης στα τσιγάρα, αντί στην πρώτη ύλη.

4.55.5 Δηλωτικά εισαγωγής. Τα δηλωτικά εισαγωγής υποβάλλονται στο Τμήμα από τους Κυβερνήτες των πλοίων και αποτελούν βασικό έγγραφο στην παρακολούθηση του τελωνισμού των εμπορευμάτων που εισάγονται. Όλες οι διασαφήσεις που υποβάλλονται για τελωνισμό εμπορευμάτων τοποθετούνται στο σχετικό δηλωτικό εισαγωγής, για επιβεβαίωση ότι όλα τα εισαχθέντα εμπορεύματα έχουν τακτοποιηθεί δασμολογικά. Για άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου θα πρέπει να παρακολουθείται η διακίνηση των διασαφήσεων και να βεβαιώνεται ότι τα εμπορεύματα που αναφέρονται στα δηλωτικά εισαγωγής έχουν τελωνιστεί κανονικά.

Παρατηρήθηκε ότι η παρακολούθηση της διακίνησης των διασαφήσεων εισαγωγής εξακολουθεί να παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες. Από τις καταστάσεις που τηρούνται για την παρακολούθηση των εμπορευματοκιβωτίων που αποστέλλονται για έλεγχο από το Τελωνείο Λεμεσού στη Λευκωσία, φαίνεται ότι στις 31.12.03 εκκρεμούσαν 1450 διασαφήσεις για την περίοδο 1.1.01-31.12.03 (808 αφορούν σε άμεσο τελωνισμό εμπορευμάτων και 642 στην εναπόθεση εμπορευμάτων σε αποθήκες αποταμίευσης). Όλες οι περιπτώσεις θα πρέπει να διερευνηθούν το συντομότερο.

Όπως ανέφερα και στην Έκθεση μου για το 2002, ο τελικός έλεγχος των δηλωτικών εισαγωγής της περιόδου 1995-1998, τα οποία ανέρχονται περίπου σε 6000, δεν έχει γίνει, ενώ έχουν ελεγχθεί τα δηλωτικά εισαγωγής της περιόδου 1999-2000. Από τον έλεγχο των δηλωτικών εισαγωγής του 2000, παρατηρήθηκε ότι περίπου 500 διασαφήσεις δεν βρίσκονταν στους σχετικούς φακέλους, χωρίς να γίνει έρευνα για εντοπισμό τους. Θα πρέπει να γίνει προσπάθεια για εντοπισμό όλων των διασαφήσεων που ελλείπουν. Τα δηλωτικά εισαγωγής της περιόδου 2001-2003, τα οποία ανέρχονται σε 8083, δεν έχουν ακόμη ελεγχθεί.

Η άποψη του Τμήματος είναι ότι, με την εφαρμογή της πλήρους μηχανογράφησης των διασαφήσεων εισαγωγής και της πλήρους διασύνδεσης τους με το μηχανογραφημένο σύστημα των δηλωτικών πλοίων και αεροσκαφών που έχει γίνει πρόσφατα, αναμένεται ότι, πέρα από την οριστική επίλυση των προβλημάτων, θα υπάρξει και εξοικονόμηση προσωπικού, το οποίο θα απασχοληθεί αποκλειστικά με τον έλεγχο των εκκρεμούντων δηλωτικών εισαγωγής. Επίσης ανέφερε ότι έχει εντοπιστεί μεγάλος αριθμός διασαφήσεων που αναζητούνται, ενώ έχουν τροχοδρομηθεί μέτρα για διευθέτηση όλων των εκκρεμοτήτων, περιλαμβανομένων και των δηλωτικών εισαγωγής της περιόδου 1995-1998.

4.55.6 Διασαφήσεις μέσω του μηχανογραφημένου συστήματος. Το Τμήμα από τον Αύγουστο του 2003 δέχεται την υποβολή διασαφήσεων σε ηλεκτρονική μορφή. Κατά τον έλεγχο παρατηρήθηκε ότι αριθμός διασαφήσεων του 2003 παρέμειναν σε εκκρεμότητα. Σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι αυτό οφείλεται στο ότι υποβλήθηκε έντυπη διασάφηση, λόγω προβλημάτων στη διεκπεραίωση της ηλεκτρονικής διασάφησης. Εξέφρασα την άποψη ότι όλες οι εκκρεμείς ηλεκτρονικές διασαφήσεις θα πρέπει να διερευνηθούν και να διευθετηθούν.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι τα προβλήματα προέκυψαν κατά την περίοδο προσαρμογής από το προηγούμενο σύστημα στο μηχανογραφημένο σύστημα. Έχουν διερευνηθεί όλες οι διασαφήσεις και στη μεγάλη πλειοψηφία τους έχουν διευθετηθεί, ενώ αναμένεται σύντομα να διευθετηθούν και οι διασαφήσεις που εκκρεμούν.

4.55.7 Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής Κανονισμοί του 1968. Αρκετά εμπορεύματα που εισήχθησαν προσωρινά, σύμφωνα με τους περί Προσωρινής Εισαγωγής Κανονισμούς του 1968, ως «Ιδιωτικά Οχήματα και Αεροσκάφη», «Εμπορικά Δείγματα», «Εμπορεύματα για Εκθέσεις» κ.λπ., εξακολουθούν να παραμένουν στη Δημοκρατία για πολλά χρόνια μετά την προσωρινή εισαγωγή τους, χωρίς να εντοπιστούν και να καταβληθούν οι αναλογούντες δασμοί και φόροι. Συναφώς αναφέρεται ότι κατά το 2003 αναζητούνταν 2154 οχήματα της περιόδου 1985-2003, των οποίων η άδεια προσωρινής εισαγωγής έχει λήξει. Το ενδεχόμενο αρκετά από τα οχήματα αυτά να βρίσκονται ακόμα στην Κύπρο και να κυκλοφορούν παράνομα ή και να έχουν αποσυναρμολογηθεί και χρησιμοποιηθεί παράνομα στην κατασκευή ή αντικατάσταση άλλων εγγεγραμμένων οχημάτων δεν μπορεί να αποκλειστεί, αφού η αλλαγή αμαξώματος εγγεγραμμένου οχήματος επιτρέπεται από το Νόμο.

Το Τμήμα ανέφερε ότι 424 οχήματα έχουν ήδη διευθετηθεί, ενώ καταβάλλονται προσπάθειες για εντοπισμό όλων των οχημάτων. Σχετικές καταστάσεις και πληροφορίες κοινοποιούνται στην Αστυνομία και στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών, με τους οποίους το Τμήμα βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία για αντιμετώπιση του θέματος.

4.55.8 Εισαγωγή αποσυναρμολογημένων οχημάτων. Το θέμα της εισαγωγής αμαξωμάτων, μηχανών και άλλων εξαρτημάτων, τα οποία στη συνέχεια συναρμολογούνται και χρησιμοποιούνται σε αντικατάσταση άλλων εγγεγραμμένων οχημάτων που, για διάφορους λόγους, έχουν τεθεί εκτός κυκλοφορίας, με αποτέλεσμα το Δημόσιο να στερείται σημαντικών εσόδων σε φόρους κατανάλωσης και εισαγωγικούς δασμούς, είχε εγερθεί επανειλημμένα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου. Για αντιμετώπιση του προβλήματος εισηγήθηκα την τροποποίηση της νομοθεσίας, ώστε οποιαδήποτε αλλαγή αμαξώματος μηχανοκίνητου οχήματος να αποτελεί κατασκευή νέου οχήματος και να εισπράττονται οι αναλογούντες φόροι κατανάλωσης, εισήγηση η οποία δεν προωθήθηκε για υλοποίηση.

Θέση του Τμήματος είναι ότι εκ μέρους του έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες, με την ετοιμασία σχετικού προσχεδίου νομοθεσίας και προώθηση του στο Υπουργείο Οικονομικών στις 21.5.1996.

4.55.9 Αποθήκες Αποταμίευσης

(α) Επιτόπιος έλεγχος αποθηκών. Παρατηρήθηκε ότι ο επιτόπιος έλεγχος Αποθηκών Αποταμίευσης από το Τμήμα κατά το 2003 ήταν περιορισμένος. Στην Επαρχία Λευκωσίας έγινε έλεγχος μόνο στο 20% των Αποθηκών. Εξέφρασα την άποψη ότι ο έλεγχος θα πρέπει να

γίνεται πιο τακτικά, για έγκαιρη επισήμανση λαθών ή παραλείψεων και αποφυγή απώλειας δημόσιων εσόδων.

Ο στόχος του Τμήματος είναι να γίνεται ετήσιος έλεγχος σε όλες τις αποθήκες αποταμίευσης, λόγω όμως του όγκου της καθημερινής εργασίας, σε συνδυασμό με τη διάνοιξη των οδοφραγμάτων και την έλλειψη προσωπικού, αυτός δεν επιτεύχθηκε. Μελετώνται τρόποι αντιμετώπισης της κατάστασης, αξιολογώντας και τα πλεονεκτήματα που παρέχει η μηχανογράφηση του τομέα αυτού, και έχουν ανανεωθεί οι οδηγίες για κατάρτιση προγράμματος ελέγχου των αποθηκών αποταμίευσης.

(β) Σημειώματα απαίτησης. Στις περιπτώσεις όπου παρατηρούνται ελλείμματα στις Αποθήκες Αποταμίευσης, τα οποία ο ιδιοκτήτης δεν μπορεί να δικαιολογήσει, το Τμήμα ετοιμάζει σημείωμα απαίτησης, για είσπραξη των αναλογούντων δασμών και φόρων. Σύμφωνα με τα σχετικά μητρώα, το οφειλόμενο ποσό στις 31.12.03 στο Τελωνείο Λευκωσίας ήταν £716.213 και στο Τελωνείο Λεμεσού £843.804. Παρατηρήθηκε ότι τα μητρώα δεν είναι ενημερωμένα με τις εξελίξεις της κάθε υπόθεσης και δεν παρουσιάζουν την πραγματική εικόνα της όλης κατάστασης. Εξέφρασα την άποψη ότι θα πρέπει να ενημερωθούν σωστά τα μητρώα, ώστε να διαφανεί ποιες υποθέσεις έχουν διευθετηθεί και ποιες εκκρεμούν και να ληφθούν αποφάσεις ως προς το χειρισμό των σημειωμάτων απαίτησης που εκκρεμούν.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί οδηγίες στους Προϊστάμενους των Επαρχιακών Τελωνείων για διευθέτηση όλων των εκκρεμοτήτων που παρουσιάζονται στα μητρώα.

(γ) Τελικός έλεγχος κλειστών φακέλων. Ο τελικός έλεγχος των κλειστών φακέλων αποθεμάτων παρουσιάζει μεγάλη καθυστέρηση, όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου. Στις 31.12.03 εκκρεμούσε ο έλεγχος χιλιάδων φακέλων, ειδικά στα Επαρχιακά Τελωνεία Λευκωσίας και Λεμεσού. Όπως αντιλαμβάνομαι, για αντιμετώπιση του προβλήματος το Τμήμα ανέθεσε το 2004 σε έκτακτο προσωπικό τον έλεγχο των φακέλων και μέχρι σήμερα έχουν ελεγχθεί σχεδόν όλοι οι φάκελοι. Από τον έλεγχο έχουν εντοπιστεί αρκετοί φάκελοι που παρουσιάζουν διαφορές και θα πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω. Εξέφρασα την άποψη ότι, για ολοκλήρωση της όλης εργασίας, θα πρέπει να γίνει έλεγχος στα μητρώα των φακέλων αποθεμάτων για να εντοπιστούν τυχόν φάκελοι που ελλείπουν και δεν έχουν ελεγχθεί.

Το Τμήμα αναμένει ότι η ριζική επίλυση του προβλήματος θα επέλθει στα πλαίσια της μηχανογράφησης των αποθηκών αποταμίευσης.

4.55.10 Υποτιμολόγηση μεταχειρισμένων εισαγόμενων οχημάτων. Μέχρι την εφαρμογή του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης Νόμου του 2003 και τη φορολόγηση των οχημάτων με βάση τον κυβισμό της μηχανής, στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν ενδείξεις για υποτιμολόγηση των οχημάτων, το Τμήμα απαιτούσε την κατάθεση χρηματικής παρακαταθήκης για κάλυψη τυχόν απολεσθέντων δασμών και φόρων μέχρι να διεξαχθεί έρευνα.

Οι εισαγωγείς των οχημάτων προσέφυγαν στο δικαστήριο, απαιτώντας αποδοχή από το Τμήμα των τιμολογίων αγοράς των οχημάτων. Το Ανώτατο Δικαστήριο στις 15.10.02 αποδέχθηκε τις προσφυγές. Το Τμήμα, συμμορφούμενο με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, και δεδομένου ότι η δυνατότητα να αποδειχθεί η υποτιμολόγηση ήταν περιορισμένη, επέστρεψε τα ανάλογα ποσά, πλέον τόκους, στους εισαγωγείς το 2003.

4.55.11 Δασμολογικές απαλλαγές οχημάτων και άλλων περιουσιακών στοιχείων εταιρειών διεθνών επιχειρήσεων. Παρατηρήθηκε ότι οχήματα και άλλα αδασμολόγητα είδη εταιρειών διεθνών επιχειρήσεων, των οποίων η άδεια λειτουργίας ανακλήθηκε από την Κεντρική Τράπεζα, δεν έχουν τακτοποιηθεί δασμολογικά.

Το Τμήμα ανέφερε ότι λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη δασμολογική τακτοποίηση των αδασμολόγητων οχημάτων και άλλων ειδών και ότι η όλη κατάσταση έχει βελτιωθεί με τη μηχανογράφηση του αρμόδιου Κλάδου.

Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

4.55.12 Εισπράξεις. Οι εισπράξεις φόρου προστιθέμενης αξίας κατά το 2003 ανήλθαν σε £597,8 εκ., σε σύγκριση με £439,7 εκ. το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £158,0 εκ. ή 35,9%, που οφείλεται στην αύξηση του συντελεστή από 13% σε 15% από 1.1.03, καθώς και στην αύξηση των εγγεγραμμένων προσώπων στο μητρώο ΦΠΑ, λόγω της μείωσης του ετήσιου κύκλου εργασιών των υποκείμενων στο φόρο προσώπων, ο οποίος λαμβάνεται υπόψη για την υποχρεωτική εγγραφή στο μητρώο, από £12.000 σε £9.000 από την 1.2.02.

4.55.13 Καθυστερημένοι φόροι. Στις 31.12.2003 το σύνολο των καθυστερημένων φόρων, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων και τόκων, ήταν £57,0 εκ., σε σύγκριση με £49,1 εκ. το 2002, δηλαδή σημείωσαν αύξηση £7,9 εκ. ή 16,2%. Για είσπραξη των καθυστερήσεων, διενεργούνται, όπου κρίνεται αναγκαίο, δικαστικές διώξεις, κατασχέσεις αγαθών, καθώς και διάλυση εταιρειών. Στις καθυστερήσεις περιλαμβάνεται ποσό £8,8 εκ. που οφείλεται από 822 πρόσωπα, τα οποία κήρυξαν πτώχευση, και ποσό £22,6 εκ. από 5176 πρόσωπα, των οποίων η εγγραφή στο μητρώο Φ.Π.Α. ακυρώθηκε.

Ένα μεγάλο μέρος των καθυστερήσεων αντιπροσωπεύει επιβαρύνσεις και τόκους (£32,4 εκ. δηλ 57% των καθυστερήσεων στις 31.12.03) που έχουν δημιουργηθεί λόγω των ψηλών επιβαρύνσεων που προνοούσε ο Νόμος 246/90 στις περιπτώσεις καθυστέρησης στην υποβολή της φορολογικής δήλωσης (επιβάρυνση £30 για κάθε μήνα καθυστέρησης για κάθε δήλωση). Αυτό έχει τροποποιηθεί με το Νόμο 95(Ι)/2000, σύμφωνα με τον οποίο επιβάλλεται επιβάρυνση £30 για κάθε καθυστερημένη δήλωση. Επίσης, η τακτική της Υπηρεσίας ΦΠΑ, πριν από την 1.2.2002, να εξοφλεί πρώτα το φόρο και μετά τις άλλες οφειλές είχε ως αποτέλεσμα αρκετά υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα (ΥΦΠ) να έχουν εξοφλήσει τον οφειλόμενο φόρο και να οφείλουν μόνο επιβαρύνσεις και τόκους. Αυτό δημιουργεί προβλήματα στην είσπραξη των οφειλών, επειδή οι διατάξεις της νομοθεσίας δεν ποινικοποιούν τη μη καταβολή των επιβαρύνσεων και τόκων.

Η Υπηρεσία με πληροφόρησε ότι επικεντρώνει τους διαθέσιμους πόρους της στην είσπραξη των αμέσως απαιτητών ποσών, τα οποία κατά το 2003 ανέρχονταν σε £26,6 εκ. Κατά το 2003 σχεδίασε και εφάρμοσε ειδικό σχέδιο δράσης που στόχευε στην είσπραξη οφειλόμενων ποσών, περίπου £10 εκ. Οι εισπράξεις έφθασαν περίπου τα £1,9 εκ. μόνο (δηλ. 19%) και η πλειοψηφία των υποθέσεων που δεν τακτοποιήθηκαν προωθήθηκαν για ποινική δίωξη. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2004 αναλήφθηκε εκστρατεία είσπραξης οφειλών ύψους περίπου £30 εκ., μέσω κατασχέσεων, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη.

4.55.14 Μη υποβολή φορολογικών δηλώσεων και κατ' εκτίμηση φορολογίες. Στις περιπτώσεις όπου ΥΦΠ δεν υποβάλλουν φορολογικές δηλώσεις, η Υπηρεσία ΦΠΑ προχωρεί στην επιβολή κατ' εκτίμηση φορολογίας με βάση τα στοιχεία που έχει από προηγούμενες

φορολογικές δηλώσεις. Οι κατ' εκτίμηση φορολογίες διαγράφονται όταν υποβληθούν φορολογικές δηλώσεις. Το ύψος των κατ' εκτίμηση φορολογιών στις 31.12.03, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων και τόκων, ήταν £103,7 εκ., σε σύγκριση με £53,5 εκ. το 2002, και οφείλονταν από 3979 πρόσωπα.

4.55.15 Επιστροφές φόρου. Οι επιστροφές φόρου στις 31.12.03 ανήλθαν σε £74,7 εκ., σε σύγκριση με £36 εκ. το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £38,7 εκ. ή 107,6%. Κατά το 2003 υποβλήθηκαν 35108 αιτήσεις για επιστροφή φόρου, σε σύγκριση με 19876 το 2002, δηλαδή σημείωσαν αύξηση 76,6%. Η Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο σε 266 περιπτώσεις (ποσοστό 2,1%) και βεβαιώθηκε φόρος £987.153.

Η αύξηση που παρατηρείται οφείλεται στην εφαρμογή από την 1.2.02 του Νόμου 95(I) του 2000, ο οποίος παρέχει το δικαίωμα της άμεσης επιστροφής πιστωτικού υπολοίπου κατά τη φορολογική περίοδο κατά την οποία αυτό προκύπτει. Τα πιστωτικά υπόλοιπα είναι αυξημένα λόγω και του γεγονότος ότι με το νέο Νόμο τα ΥΦΠ έχουν δικαίωμα να διεκδικούν επιστροφή του φόρου εισροών σε σχέση με εργασίες σε ακίνητη ιδιοκτησία, το οποίο δεν είχαν με τον προηγούμενο Νόμο. Η πολύ περιορισμένη δυνατότητα που έχει η Υπηρεσία, για έλεγχο των αιτήσεων πριν καταβληθούν τα ποσά, αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο να γίνονται λανθασμένες απαιτήσεις και επιστροφές φόρου. Για αντιμετώπιση του προβλήματος, η Έφορος εξέδωσε Γενική Οδηγία, η οποία παρέχει το δικαίωμα στην Υπηρεσία να μην επιστρέφει αμέσως το πιστωτικό υπόλοιπο, αλλά αυτό να παραμένει σε πίστη των ΥΦΠ για εύλογο χρονικό διάστημα, ώστε να παρέχεται στην Υπηρεσία χρόνος για καλύτερη αξιολόγηση και έλεγχο, όπου κρίνεται αναγκαίο.

Εξέφρασα την άποψη ότι οι επισκέψεις ελέγχου για σκοπούς επιστροφής φόρου θα πρέπει να αυξηθούν. Αναφέρεται ότι από τις μέχρι σήμερα επισκέψεις έχει προκύψει, κατά μέσο όρο, μείωση του επιστρεπτέου φόρου κατά £2.235.

4.55.16 Εισπρακτικά μέτρα.

(α) Κατάσχεση αγαθών. Κατά το 2003 δεν έγινε χρήση του μέτρου της κατάσχεσης και δήμευσης αγαθών, λόγω του ότι δεν προωθήθηκαν οι αναγκαίοι Κανονισμοί, σύμφωνα με το Νόμο 95(I) του 2000, σχετικά με τη διαδικασία δήμευσης και τον τρόπο διάθεσης των αγαθών. Το θέμα φαίνεται να έχει ρυθμιστεί με τη συμπερίληψη άρθρου στον περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικό) Νόμο του 2004 (ημερ. 30.4.04), στο οποίο καθορίζεται η διαδικασία δήμευσης και κατάσχεσης αγαθών από πρόσωπα που οφείλουν φόρο ή οποιοδήποτε άλλο ποσό. Η Υπηρεσία ΦΠΑ έχει προχωρήσει στη κατάσχεση αγαθών σε διάφορες περιπτώσεις από την 1.5.04.

(β) Ποινικές διώξεις. Κατά το 2003 ασκήθηκαν 187 ποινικές διώξεις με βάση τον προηγούμενο Νόμο, ο οποίος έπαυσε να ισχύει από την 1.2.02. Δεν έχουν γίνει ποινικές διώξεις με βάση το Νόμο 95(I) του 2003, επειδή, σύμφωνα με τη σχετική πρόνοια, όταν διαπράττεται ποινικό αδίκημα από νομικό πρόσωπο, οι σύμβουλοι ή οι διευθύνοντες αξιωματούχοι του νομικού προσώπου θεωρούνται συμμετοχοί στη διάπραξη του αδικήματος, σε περίπτωση που είχαν συμμετοχή στη λήψη της σχετικής απόφασης. Αυτό δυσχεραίνει την άσκηση ποινικής δίωξης, επειδή θα πρέπει να διεξαχθεί προηγουμένως έρευνα για να διαπιστωθεί πώς και από ποιον λήφθηκε η επίδικη απόφαση. Η σχετική πρόνοια τροποποιήθηκε με το Νόμο 95(I)/2004 και η Υπηρεσία αναμένει οδηγίες από τη Νομική Υπηρεσία αναφορικά με τα νέα κατηγορητήρια που θα υιοθετηθούν.

Συνολικά από την 1.7.92 έχουν ασκηθεί 4225 διώξεις και στις 31.12.03 εκκρεμούσαν 174 υποθέσεις.

Εξέφρασα την άποψη ότι ο αριθμός των ποινικών διώξεων είναι πολύ περιορισμένος, αν ληφθεί υπόψη ότι στις 31.12.03 10402 ΥΦΠ όφειλαν £45,3 εκ. και υπάρχει δυνατότητα προσαγωγής τους στο δικαστήριο, αφού δεν έχει γίνει προσφυγή από μέρους τους, ούτε και βρίσκονται υπό εκκαθάριση.

Εισηγήθηκα την ενίσχυση του Κλάδου των ποινικών διώξεων και την αύξηση των διώξεων, ενόψει και του γεγονότος ότι το μέτρο αυτό, εκτός από τιμωρητικό, είναι και εισπρακτικό, αφού το δικαστήριο έχει εξουσία, εκτός από την επιβολή ποινής, να εκδώσει διάταγμα με το οποίο να διατάσσει τον καταδικασθέντα να καταβάλει το οφειλόμενο ποσό φόρου, τόκων και χρηματικών επιβαρύνσεων. Σημειώνεται ότι οι διατάξεις της νομοθεσίας δεν ποινικοποιούν τη μη καταβολή των χρηματικών επιβαρύνσεων και τόκων, εξουσιοδοτούν όμως το δικαστήριο να εκδίδει διάταγμα καταβολής των ποσών αυτών στην Έφορο. Η ενίσχυση του Κλάδου κατά την άποψη μου επιβάλλεται και από το γεγονός ότι οι ποινικές διώξεις θα πρέπει να γίνονται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από τη διάπραξη του αδικήματος, αφού, όπως διαφαίνεται, σε αντίθετη περίπτωση είναι δυνατόν να δημιουργηθούν προβλήματα σε σχέση με τα δικαιώματα του κατηγορούμενου.

Όπως με πληροφόρησε η Υπηρεσία, έχουν ληφθεί αποφάσεις για ενίσχυση του Νομικού Κλάδου και καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για άσκηση ποινικών διώξεων εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από τη διάπραξη του αδικήματος.

(γ) Αδικήματα που αφορούν σε βεβαιώσεις φόρου. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, οποιαδήποτε γνωστοποίηση, απαίτηση κ.λπ. που πρέπει να επιδοθεί σε οποιαδήποτε πρόσωπα μπορεί να κοινοποιηθεί με συστημένη επιστολή ή να επιδοθεί προσωπικά. Παρατηρήθηκε ότι έχουν προκύψει προβλήματα σχετικά με την απόδειξη της αποστολής της γνωστοποίησης για βεβαίωση φόρου, επειδή πρέπει να κατατεθούν στο δικαστήριο αποδεικτικά στοιχεία για τη συστημένη αποστολή της γνωστοποίησης από το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, το οποίο όμως δεν τηρεί τα σχετικά αρχεία και έγγραφα πέραν των έξι μηνών. Εξέφρασα την άποψη ότι η Υπηρεσία ΦΠΑ, σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, θα πρέπει να μελετήσουν και επιλύσουν το όλο θέμα, έχοντας υπόψη το μεγάλο ύψος του ποσού που οφείλεται από βεβαίωση φόρου και το οποίο στις 31.12.03 ανέρχεται σε £13,1 εκ.

Η Υπηρεσία, για επίλυση του προβλήματος, ετοιμάζει εγκύκλιο για επίδοση των σχετικών επιστολών, προσωπικά, από εξουσιοδοτημένα πρόσωπα της Υπηρεσίας.

4.55.17 Επισκέψεις ελέγχου. Κατά το 2003 η Υπηρεσία πραγματοποίησε 722 επισκέψεις ελέγχου σε ΥΦΠ (1,5% του συνόλου των εγγεγραμμένων προσώπων) και βεβαίωσε φόρο £5,0 εκ. Το σύνολο των επισκέψεων ελέγχου από την 1.7.92 μέχρι 31.12.03 είναι 6242 (8,3% των εγγεγραμμένων προσώπων), με συνολικές βεβαιώσεις φόρου £36,3 εκ. Εξέφρασα την άποψη ότι ο πολύ περιορισμένος αριθμός ελέγχων συνεπάγεται αυξημένο κίνδυνο απώλειας εσόδων, εφόσον στις πλείστες περιπτώσεις προκύπτει σημαντική βεβαίωση φόρου. Σύμφωνα με το Νόμο τα ΥΦΠ έχουν υποχρέωση να τηρούν αρχεία για περίοδο επτά ετών. Επίσης, σύμφωνα με το νέο Νόμο, μετά την 1.2.02 δεν μπορεί να εκδοθεί βεβαίωση φόρου μετά την πάροδο έξι ετών από το τέλος της καθορισμένης φορολογικής περιόδου στην οποία αφορά, εκτός εάν

αποδειχθεί δόλος, οπότε η περίοδος αυτή επεκτείνεται στα δώδεκα χρόνια. Λόγω των χρονικών αυτών περιορισμών, για ένα μεγάλο αριθμό ΥΦΠ, τα οποία διαγράφηκαν από το μητρώο ΦΠΑ πριν από τις 31.12.97, δεν μπορεί να γίνει οποιοσδήποτε έλεγχος και το ποσό φόρου που δεν έχει αποδοθεί θεωρείται ότι έχει χαθεί.

Όπως με πληροφόρησε, η Υπηρεσία προσπαθεί συνεχώς να πετύχει αύξηση τόσο του αριθμού των επισκέψεων, όσο και βελτίωση της ποιότητας του ελέγχου μέσω της συνεχούς επιμόρφωσης των λειτουργών, της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των ελέγχων, της αναβάθμισης της επιμόρφωσης και συνεργασίας με τα ΥΦΠ και της εισαγωγής μεθόδων ανάλυσης κινδύνου.

4.55.18 Εγγραφή στο μητρώο ΦΠΑ. Με την εφαρμογή του Νόμου 95(Ι) του 2000 έχει μειωθεί το ύψος των φορολογητέων συναλλαγών, πέραν του οποίου η εγγραφή στο μητρώο ΦΠΑ είναι υποχρεωτική, από £12.000 σε £9.000 το χρόνο.

Στις 31.12.03 τα εγγεγραμμένα πρόσωπα στο μητρώο ήταν 47797. Από το 1992 μέχρι το 2003 εγγράφηκαν συνολικά 75572 πρόσωπα, από τα οποία 27775 έχουν ακυρώσει την εγγραφή τους. Εξέφρασα την άποψη ότι η μείωση του ορίου στις £9.000 καθιστά ουσιαστικά αναγκαία την εγγραφή σχεδόν όλων των προσώπων, νομικών ή φυσικών, που διεξάγουν επιχείρηση. Η Υπηρεσία ΦΠΑ θα πρέπει να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για να διακριβωθεί κατά πόσο υπάρχει συμμόρφωση με το Νόμο. Προς το σκοπό αυτό, τα εγγεγραμμένα πρόσωπα και το μητρώο ΦΠΑ θα μπορούσε να συγκριθούν με άλλα σχετικά στοιχεία, όπως στοιχεία αυτοεργοδοτούμενων και εργοδοτών των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η Υπηρεσία, στα πλαίσια της ενημέρωσης των εμπορευομένων σχετικά με τις διατάξεις εγγραφής του νέου Νόμου, διοργάνωσε σεμινάρια, εξέδωσε ενημερωτικά έντυπα, δημοσίευσε άρθρα σε εφημερίδες και έδωσε συνεντεύξεις στα Μ.Μ.Ε.

4.56 ΤΜΗΜΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Μέρος Α

4.56.1 Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου.

(α) Καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του έργου και έγκριση νέου χρονοδιαγράμματος από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων. Όπως έχω αναφέρει και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το έργο ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2000 και αναμενόταν να ολοκληρωθεί τον Αύγουστο του 2002. Όμως, κατά την εκτέλεση του έργου προέκυψαν καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα η πρώτη φάση του έργου, εκτός των υποσυστημάτων πάγιου ενεργητικού και διαχείρισης ειδών αποθήκης, να εφαρμοστεί από την 1^η Ιανουαρίου 2004 και η έναρξη της δεύτερης φάσης να μετατεθεί για τον Απρίλιο του 2004. Σύμφωνα με το νέο χρονοδιάγραμμα, το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί το Μάρτιο του 2005.

(β) Λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων/εξόδων, εισπράξεις και πληρωμές. Κατά την επισκόπηση των διαδικασιών που περιγράφονται στα έγγραφα λεπτομερούς σχεδιασμού, η Υπηρεσία μου διαπίστωσε αδυναμίες, μεταξύ των οποίων και αναφορικά με τον καθορισμό των διαδικασιών που θα ακολουθούνται για την καταχώριση εγγραφών και την ετοιμασία λογαριασμών με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων/εξόδων και με βάση τις εισπράξεις και πληρωμές.

Λόγω του ότι στη Δημοσιονομική Έκθεση θα πρέπει να συμπεριληφθούν ποσά καθυστερημένων εσόδων, δανείων, εκκρεμών οφειλών σε τρίτους, αποθεμάτων του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών κλπ. και όχι μόνο οι πληρωμές και εισπράξεις, εισηγήθηκα, λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκτύπωση της έκθεσης θα γίνεται από το σύστημα, όπως το Γενικό Λογιστήριο, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία και Υπηρεσίες, προωθήσει έγκαιρα τις διαδικασίες που απαιτούνται, ώστε τα ποσά αυτά να ενσωματωθούν στο μηχανογραφημένο λογιστικό σύστημα.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Λογιστής, οι εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου, οι οποίες έγιναν κατά το στάδιο ελέγχου του συστήματος, έχουν υιοθετηθεί και έχει ληφθεί πρόνοια στο σχεδιασμό και ανάπτυξη του συστήματος, για την ετοιμασία λογαριασμών με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων/εξόδων. Ως εκ τούτου αναμένεται ότι δεν θα προκύψουν προβλήματα στην ετοιμασία από το σύστημα της Δημοσιονομικής Έκθεσης για το 2004, εκτός από τους πίνακες δανείων, οι οποίοι θα ετοιμάζονται από το υποσύστημα διαχείρισης δανείων (Debt Management), το οποίο περιλαμβάνεται στη Φάση Β, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Απρίλιο 2005. Στην προκείμενη περίπτωση όμως, και εάν απαιτηθεί, υπάρχει δυνατότητα ετοιμασίας των πινάκων εκτός συστήματος.

(γ) Ετοιμασία πρωτότυπου συστήματος. Διαπιστώθηκε ότι δεν εφαρμόστηκαν τα όσα προβλέπονται στο συμβόλαιο σχετικά με την υποχρέωση της Κοινοπραξίας για την ετοιμασία πρωτότυπου συστήματος.

Σύμφωνα με το συμβόλαιο, σκοπός της ανάπτυξης πρωτότυπου συστήματος ήταν να καταδείξει τον τρόπο με τον οποίο το υπό ανάπτυξη σύστημα θα ικανοποιούσε τις ανάγκες του Γενικού Λογιστηρίου, ώστε να γίνουν εισηγήσεις για τη βελτίωση του ή/και για εντοπισμό διαδικασιών που χρήζουν βελτίωσης.

Η Υπηρεσία μου εξέφρασε και πάλι τη γνώμη ότι η παράλειψη της ετοιμασίας συγκροτημένου και σωστά δομημένου πρωτότυπου συστήματος, για ορισμένα κύρια μέρη του έργου ή/και διαδικασίες, είχε ως αποτέλεσμα την αδυναμία έγκαιρου εντοπισμού προβλημάτων, τα οποία προέκυψαν κατά την ανάπτυξη και τον έλεγχο του έργου, με αποτέλεσμα να προκύπτουν καθυστερήσεις.

Ενόψει του ότι η δεύτερη φάση του έργου βρίσκεται σε εξέλιξη, εισηγήθηκα όπως το θέμα μελετηθεί σφαιρικά από το Συμβούλιο του Έργου, ώστε να ενημερωθεί σχετικά η Κοινοπραξία, για επιφύλαξη των δικαιωμάτων του Δημοσίου.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι για μερικά μέρη του έργου έγινε πρωτότυπο σύστημα, όμως η παράλειψη του δεν δημιούργησε οποιοδήποτε πρόβλημα στην ομαλή λειτουργία του συστήματος και ότι δεν υπάρχει ένσταση στην εισήγηση της Υπηρεσίας για συζήτηση του όλου θέματος στο Συμβούλιο του Έργου.

(δ) Πάγιο ενεργητικό και διαχείριση ειδών αποθήκης. Δεν έχουν εφαρμοστεί τα υποσύστημα πάγιου ενεργητικού και διαχείρισης ειδών αποθήκης, παρά το ότι η ανάπτυξη τους έχει πραγματοποιηθεί κατά την πρώτη φάση του έργου.

Η Υπηρεσία μου επισήμανε ότι η μη εφαρμογή των δύο πιο πάνω ουσιαστικών υποσυστημάτων επηρεάζει την όλη διαδικασία καταχώρισης των δαπανών, την παρακολούθηση των ειδών αποθήκης και των στοιχείων πάγιου ενεργητικού, καθώς επίσης και την ενημέρωση του Μητρώου Πάγιου Ενεργητικού, του Καθολικού Αποθήκης και του Γενικού Καθολικού.

Όπως με πληροφόρησε ο Γενικός Λογιστής, βρίσκεται σε εξέλιξη μελέτη για εφαρμογή των υποσυστημάτων πάγιου ενεργητικού και διαχείρισης ειδών αποθήκης και θα ληφθούν υπόψη τόσο οι πρακτικές που ακολουθούνται από άλλες χώρες όσο και οι υφιστάμενες διαδικασίες που ακολουθούνται στο Δημόσιο.

4.56.2 Παροχή υπηρεσιών λειτουργικής υποστήριξης στο Μηχανογραφημένο Σύστημα των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Το Τμήμα υπέγραψε συμβόλαιο για την παροχή λειτουργικής υποστήριξης με την εταιρεία που εγκατέστησε το σύστημα. Από τον Οκτώβριο 2000 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2003 καταβλήθηκε στην εν λόγω εταιρεία το ποσό των £536.403, για λειτουργική υποστήριξη, ποσό το οποίο θεωρείται πολύ ψηλό, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η εγκατάσταση του συστήματος стоίχισε μόνο £265.908.

Εισηγήθηκα όπως αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της λειτουργικής υποστήριξης με το σύστημα της μίσθωσης υπηρεσιών απευθείας από το Τμήμα, αφού η εταιρεία χρεώνει περίπου £45.360 ετησίως για τον κάθε υπάλληλο που παραχωρεί.

4.56.3 Λογισμικό κατά των ιών των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Το θέμα της προστασίας των ηλεκτρονικών υπολογιστών του Δημοσίου από τους ιούς δεν φαίνεται να αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά, αφού δεν υπάρχει συστηματική παρακολούθηση της ημερομηνίας λήξης των αδειών χρήσης του λογισμικού που το Τμήμα προμηθεύεται για την προστασία των ηλεκτρονικών υπολογιστών του Δημοσίου, με αποτέλεσμα πολλοί από αυτούς να μην καλύπτονται από το εν λόγω πρόγραμμα.

Ακόμη και στις περιπτώσεις όπου υπάρχει τέτοιο λογισμικό εγκατεστημένο στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, αυτό δεν ενημερώνεται συστηματικά με νέες εκδόσεις του.

Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές που εξασφαλίζονται από το 2001 και μεταγενέστερα συνοδεύονται με λογισμικό κατά των ιών, με συνδρομή διάρκειας πέντε χρόνων. Επιπρόσθετα, στις 19.5.2004 το Τμήμα έχει συνάψει σύμβαση με συγκεκριμένη εταιρεία, με βάση την οποία προωθείται η αντικατάσταση του λογισμικού κατά των ιών που είναι εγκατεστημένο σε υφιστάμενους υπολογιστές, η συνδρομή του οποίου έχει λήξει, με νέο λογισμικό κατά των ιών, με δυνατότητα ανανέωσης της συνδρομής του μέχρι και πέντε χρόνια.

4.56.4 Σύστημα Αυτοματοποίησης Γραφείου. Το 1994 αποφασίστηκε από το Εκτελεστικό Συμβούλιο Μηχανογράφησης όπως προωθηθεί η υλοποίηση ενός ενιαίου Συστήματος Αυτοματοποίησης Γραφείου (Σ.Α.Γ.), το οποίο θα κάλυπτε τις ανάγκες ολόκληρης της Δημόσιας Υπηρεσίας. Η πρώτη σύμβαση για την Πιλοτική Εφαρμογή του Σ.Α.Γ. στο Τμήμα και στη Διοίκηση του Υπουργείου Οικονομικών ανατέθηκε, μετά από προσφορές, σε ιδιωτικό οίκο το 1997, έναντι ποσού £1,8 εκ.

Μετά από μεγάλη καθυστέρηση, το Τμήμα ζήτησε, το Φεβρουάριο 2003, έγκριση για την ανάθεση στον ίδιο οίκο, με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης της σύμβασης, για την επέκταση του Σ.Α.Γ. σε άλλες πέντε Κρατικές Υπηρεσίες. Μετά την ολοκλήρωση της διαπραγμάτευσης της σύμβασης με τον εν λόγω οίκο, εξέφρασα την άποψη ότι το κόστος της σύμβασης (£2,15 εκ.) είναι δυσανάλογα ψηλό, σε σύγκριση με τα αναμενόμενα οφέλη, και ότι θα μπορούσαν να εξευρεθούν πιο οικονομικές λύσεις.

Με επιστολή μου το Μάρτιο 2003 προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών εξέφρασα τις επιφυλάξεις της Υπηρεσίας μου κατά πόσο διασφαλίζονται τα συμφέροντα του Δημοσίου με την προώθηση ενός ενιαίου Σ.Α.Γ., η δαπάνη του οποίου εκτιμάται ότι θα υπερβεί τα £50 εκ., και την

ανάθεση χωρίς διαγωνισμό του μεγαλύτερου μέρους του έργου στον ίδιο οίκο, και εισηγήθηκα την επαναξιολόγηση του Συστήματος από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα. Τελικά τον Ιανουάριο 2004 το Υπουργείο Οικονομικών αποφάσισε όπως, υπό τις περιστάσεις, προωθηθεί η ανάθεση της σύμβασης για τις πέντε Υπηρεσίες στον εν λόγω οίκο και όπως στο μέλλον ο απαιτούμενος εξοπλισμός, με εξαίρεση το λογισμικό εφαρμογής, αγοράζεται μέσω ανοικτού διαγωνισμού. Αποφασίστηκε επίσης όπως ανατεθεί σε εμπειρογνώμονες η επαναξιολόγηση του όλου Συστήματος.

Ο Διευθυντής του Τμήματος διαφωνεί με την άποψη της Υπηρεσίας μου ότι το κόστος της σύμβασης είναι δυσανάλογα ψηλό, σε σύγκριση με τα αναμενόμενα οφέλη.

4.57 ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΕΩΣ ΣΕ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ

Μέρος Α

- **Αποτελέσματα έτους.** Οι εισπράξεις του Ταμείου προέρχονται αποκλειστικά από κρατική χορηγία. Κατά το 2003 ανήλθαν σε £82.505 και οι πληρωμές στο ίδιο ποσό, σε σύγκριση με £83.780 και £83.780, αντίστοιχα, το 2002. Στις 31.12.03 το πιο πάνω Ταμείο δεν παρουσίαζε υπόλοιπο.

4.58 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.58.1 Εκτέλεση Προϋπολογισμού.

(α) **Αδαπάνητα ποσά.** Σε ορισμένα Κονδύλια του Προϋπολογισμού παρέμειναν και φέτος αδαπάνητα ποσά. Για όσα Κονδύλια παραμένουν αδαπάνητα για σειρά ετών, εισηγήθηκα όπως διερευνηθούν οι λόγοι για τη μη διάθεση τους. Επιπρόσθετα ανέφερα ότι πολλά έργα εκτελούνται από δάνεια που συνάπτονται για λογαριασμό των Σχολικών Εφορειών, ενώ στον Προϋπολογισμό παρουσιάζονται μόνο οι πληρωμές των δανείων. Μέρος των δανείων χρησιμοποιήθηκαν κατά το 2003 για εκτέλεση έργων που δεν ανήκουν στις Σχολικές Εφορείες και θα έπρεπε γι' αυτά να γίνει πρόνοια στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

(β) **Εκτέλεση έργων.** Ως σύνολο, ο Αναπτυξιακός Προϋπολογισμός του Υπουργείου υλοποιείται σε μεγάλο βαθμό κάθε χρόνο. Ωστόσο αριθμός έργων που αφορούν στη βελτίωση και επέκταση σχολείων ή την κατασκευή/βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων δεν εκτελέστηκαν μέσα στο 2003, αλλά εκτελέστηκαν άλλα έργα, για τα οποία υπήρχε πρόνοια στον Προϋπολογισμό προηγούμενων ετών, χωρίς ωστόσο να εξασφαλίζεται πάντοτε η έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Εισηγήθηκα όπως στον Προϋπολογισμό κάθε έτους γίνεται πρόνοια για ανεκτέλεστα έργα του προηγούμενου έτους, των οποίων η εκτέλεση προβλέπεται ότι θα είναι εφικτή στο τρέχον έτος, και όπως υιοθετηθεί σύστημα συνεχούς παρακολούθησης της εκτέλεσης των έργων του Προϋπολογισμού κάθε έτους.

Επιπρόσθετα ανέφερα ότι η εκτέλεση έργων παρουσιάζει αδυναμίες που οφείλονται στο μεγάλο αριθμό έργων που αναλαμβάνουν οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, παρά το ότι η στελέχωση τους παρουσιάζει προβλήματα, στην αδυναμία των Σχολικών Εφορειών να αναλάβουν την εκτέλεση έργων και στην έλλειψη προσωπικού στο Υπουργείο, το οποίο θα αναλάβει την ιεράρχηση των αναγκών και την προώθηση της υλοποίησής τους.

4.58.2 Σύναψη δανείων χωρίς την έκδοση σχετικού Νόμου. Στον περί Σχολικών Εφορειών Νόμο του 1997 παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού να συνάπτει δάνεια για λογαριασμό των Σχολικών Εφορειών, για τις κτιριακές και άλλες ανάγκες των σχολείων που διαχειρίζονται οι Σχολικές Εφορείες. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου αυτού, ο Υπουργός συνάπτει δάνεια κάθε χρόνο, ανερχόμενα γύρω στα £30 εκ., τα οποία αποπληρώνονται με σχετικές πρόνοιες τοκοχρεωλυσίου σε Κονδύλια του Προϋπολογισμού του Υπουργείου.

Η Υπηρεσία μου έχει την άποψη ότι τα δάνεια αυτά θα έπρεπε να τυγχάνουν και νομοθετικής ρύθμισης, σύμφωνα με τον περί της Ασκήσεως Ορισμένων Δημοσιονομικών Εξουσιών της Βουλής Νόμο του 1985, στον οποίο προνοείται ότι ποσό δανείου ή ποσό για το οποίο η Κυβέρνηση με εγγύηση λαμβάνει την ευθύνη, ως εγγυήτρια, για την αποπληρωμή του, το οποίο υπερβαίνει το £1 εκ., δεν δεσμεύει την Κυπριακή Δημοκρατία, εκτός αν κυρωθεί με Νόμο που ψηφίζεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Στα δάνεια αυτά, αξίζει να σημειωθεί, περιλαμβάνονται και αυτά που συνάπτονται για την ανέγερση τεχνικών σχολών που δεν εμπίπτουν στη διαχείριση των Σχολικών Εφορειών.

4.58.3 Σχολικός αθλητισμός. Σε προηγούμενες μου Εκθέσεις ανέφερα ότι, παρά τη σημαντικότητα των Κονδυλίων που διατίθενται στον Προϋπολογισμό για την ενθάρρυνση του αθλητισμού στα σχολεία, εντούτοις τα δαπανηθέντα ποσά κατά τα 3 τελευταία έτη ήταν γύρω στο 50% των εγκεκριμένων Κονδυλίων. Κατά το 2003 σημειώθηκε αύξηση του ποσοστού δαπανηθέντων (89%), αλλά αυτό οφείλεται στη μείωση των προϋπολογισθέντων ποσών, που ήταν £1,9 εκ. το 2003, σε σύγκριση με £3,5 εκ. το 2002, ενώ τα δαπανηθέντα ποσά ανήλθαν το 2003 σε £1.696.760, σε σύγκριση με £1.808.234 το έτος 2002.

Το Κονδύλι Σχολικός Αθλητισμός συνεχίζει να παραμένει ενταγμένο στο μέρος του Προϋπολογισμού που αφορά σε τακτικές δαπάνες. Εισηγήθηκα και πάλι όπως τα ποσά που αφορούν σε έργα Αθλητικής Υποδομής εντάσσονται στις αναπτυξιακές δαπάνες, πράγμα για το οποίο συμφωνούν όλα τα εμπλεκόμενα Υπουργεία και Τμήματα. Όσον αφορά στις αθλητικές διοργανώσεις και άλλες δαπάνες, εισηγήθηκα τρόπους καλύτερης παρακολούθησης και επανέλαβα προηγούμενη εισήγηση για επανεξέταση των σχετικών αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις οποίες τα έσοδα του Κράτους από ιπποδρομιακά στοιχήματα και άλλα συλλογικά στοιχήματα διατίθενται για τις ανάγκες του αθλητισμού με αναλογία 2:1 στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού και στο Υπουργείο, δεδομένου ότι μεγάλο ποσοστό των ποσών που αναλογούν στο Υπουργείο παραμένουν αδαπάνητα.

4.58.4 Εσωτερικός έλεγχος. Συνεχίζει να μην υπάρχουν τα κατάλληλα συστήματα εσωτερικού ελέγχου σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων των Υπηρεσιών του Υπουργείου, με αποτέλεσμα να εντοπίζονται ελλείψεις και αδυναμίες σε ό,τι αφορά στην εκτέλεση του Προϋπολογισμού και την υλοποίηση των στόχων του, καθώς και την πλήρη συμμόρφωση προς τις αποφάσεις της Εκτελεστικής Εξουσίας και τις διατάξεις των Νόμων και των συναφών Κανονισμών.

Η συνεχής στελέχωση του Υπουργείου με έκτακτο προσωπικό και αποσπασμένους εκπαιδευτικούς δεν αφήνει περιθώρια για σημαντική βελτίωση, λόγω της προσωρινότητας της απασχόλησής τους. Επίσης, καθ' όσον αφορά στο Λογιστήριο, παρά την πρόσφατη στελέχωση του με Λογιστή, εντούτοις, λόγω των πολλαπλών δραστηριοτήτων του, η περαιτέρω ενδυνάμωση του θεωρείται αναγκαία.

Η Κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα βελτίωσης της λειτουργίας των διοικητικών υπηρεσιών στο Υπουργείο, έχει θέσει ως στόχο, μεταξύ άλλων, στο νέο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Κύπρου 2004-2006 την αντιμετώπιση των οργανωτικών, διοικητικών και λειτουργικών αδυναμιών και γενικά τη βελτίωση της δομής και της διαδικασίας συντονισμού στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Ως εκ τούτου το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 58.419, ημερ. 27.8.03, εξουσιοδότησε το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού όπως προχωρήσει στη διεξαγωγή μελέτης με τη μέθοδο της μίσθωσης υπηρεσιών, για διοικητική αναδόμηση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού το ταχύτερο δυνατόν (μέχρι τέλος του 2003). Μέχρι σήμερα δεν υλοποιήθηκε η πιο πάνω απόφαση.

Παρά τη σχετική βελτίωση, τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου συνεχίζουν να παρουσιάζουν σημαντικές αδυναμίες αναφορικά με τη διαχείριση των δανείων που συνάπτονται για λογαριασμό των Σχολικών Εφορειών, την εκτέλεση αναπτυξιακών κτιριακών σχολικών έργων και την παρακολούθηση της εκτέλεσης του Αναπτυξιακού Προϋπολογισμού, καθώς και τη διαχείριση της μισθοδοσίας του διοικητικού και εκπαιδευτικού προσωπικού.

Συγκεκριμένα:

(α) Δάνεια που συνάπτονται για λογαριασμό των Σχολικών Εφορειών.

- (i) Είναι αδύνατη η παρακολούθηση κατά πόσο τα δάνεια χρησιμοποιούνται για το συγκεκριμένο σκοπό που συνάπτονται, καθώς και η παρακολούθηση της ορθότητας των υπολοίπων των δανείων.
- (ii) Επειδή δεν τηρείται λογαριασμός ελέγχου των δανείων και δεν λαμβάνονται καταστάσεις δανείων από τις τράπεζες, από σχετικούς φακέλους υπολογίστηκε ότι κατά το 2003 αναλήφθηκαν δάνεια ύψους £31 εκ., σε σύγκριση με £28 εκ. το 2002, και έγιναν δαπάνες περίπου £29 εκ., σε σύγκριση με £35 εκ. το 2002.

(β) Αγορά και αποστολή ηλεκτρονικών υπολογιστών στα σχολεία. Στην προηγούμενη μου Έκθεση ανέφερα ότι το σύστημα παρακολούθησης της παραλαβής και αποστολής του εξοπλισμού στα σχολεία παρουσιάζει αδυναμίες, με αποτέλεσμα να μην μπορεί, σε αρκετές περιπτώσεις, να διαπιστωθεί ότι οι πληρωμές που γίνονται στους προμηθευτές αφορούσαν σε εξοπλισμό που παραδόθηκε στα σχολεία. Επιπρόσθετα είχε διαπιστωθεί ότι η παράδοση στα σχολεία γινόταν χωρίς την έκδοση των ενδεδειγμένων εντύπων, τα οποία αποτελούσαν τα δικαιολογητικά για την καταχώριση του εξοπλισμού στα ανάλογα μητρώα και για υποστήριξη της ορθότητας των πληρωμών στον προμηθευτή.

Ενώ άρχισε η τήρηση αρχείων ηλεκτρονικών υπολογιστών τόσο για τη Μέση Εκπαίδευση όσο και για τη Δημοτική, εντούτοις, λόγω των πιο πάνω αδυναμιών, οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές που στάλθηκαν στα σχολεία τα προηγούμενα χρόνια δεν είναι καταχωρισμένοι στα μητρώα.

Από πιστώσεις δανείων που συνάπτονται για αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών διενεργήθηκαν δαπάνες κατά το 2003, ανερχόμενες σε £423.721 και £263.352 για τη Δημοτική και τη Μέση Εκπαίδευση, αντίστοιχα. Έχοντας υπόψη ότι κατά το 2003 συνάφθηκαν νέα δάνεια ύψους £4,4 εκ. και αρχές του 2004 επιπρόσθετα ύψους £2,2 εκ. για αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών, αναμένεται ότι οι αγορές θα συνεχίσουν στο μέλλον να είναι σημαντικές.

Από τα πιο πάνω δάνεια, οι Σχολικές Εφορείες έχουν επιχορηγηθεί με σημαντικά ποσά για εκτέλεση έργων υποδομής, λόγω όμως μη τήρησης επαρκών στοιχείων δεν είναι γνωστό το ύψος της δαπάνης.

(γ) Προσφορές. Δεν τηρούνται μητρώα κατακυρώσεων προσφορών, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατόν να διαπιστωθεί ότι όλα τα συμβόλαια παρακολουθούνται μέσω των μητρώων συμβολαίων. Επιπρόσθετα, η ενημέρωση και αρχειοθέτηση των φακέλων προσφορών παρουσιάζει αδυναμίες.

Διαπιστώθηκαν επίσης καθυστερήσεις τόσο στην υπογραφή των σχετικών συμβολαίων μετά την κατακύρωση των προσφορών όσο και στην έγκαιρη εκτέλεση των όρων των προσφορών, καθώς και στην οριστική παραλαβή των έργων και την αποδέσμευση των προσφοροδοτών.

(δ) Μισθοί.

- **Συμφιλίωση μισθών.** Συνεχίζει να μη γίνεται συμφιλίωση των μηνιαίων καταστάσεων πληρωμής μισθών που αποστέλλονται από το Γενικό Λογιστήριο, ούτε και αποστέλλεται η σχετική πιστοποίηση ελέγχου της ορθότητας τους προς το Γενικό Λογιστή, με αντίγραφο στην Υπηρεσία μου, όπως προνοούν οι Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες (αρ.127) και η εγκύκλιος του Γενικού Λογιστή αρ. Τ.855, ημερ. 7.4.69. Αντί των πιο πάνω, αποστέλλεται βεβαίωση για δειγματοληπτικό έλεγχο, με σοβαρό κίνδυνο σημαντικά λάθη να μην εντοπίζονται.

Αδυναμίες παρουσιάζει επίσης και η διαδικασία έγκρισης αδειών απουσίας χωρίς απολαβές, με αποτέλεσμα το Λογιστήριο να ενημερώνεται με καθυστέρηση για τις αναγκαίες μισθολογικές αναπροσαρμογές και να προκύπτουν υπερπληρωμές, η ανάκτηση των οποίων γίνεται με μηνιαίες αποκοπές. Στις 31.12.03 εκκρεμούσαν υπερπληρωμές ύψους £27.529, από τις οποίες ποσό £18.684 οφείλεται από συγκεκριμένη λειτουργό Μέσης Εκπαίδευσης.

(ε) Εκδρομές στην Ελλάδα μαθητών της Γ΄ τάξης Γυμνασίων. Συνεχίζουν να παρουσιάζονται ελλείψεις, αδυναμίες και μη πλήρης συμμόρφωση προς τις πρόνοιες των Κανονισμών που αφορούν στη διοργάνωση των εκδρομών και τις διαδικασίες σε σχέση με την ετοιμασία εγγράφων, προδιαγραφών, όρων, αξιολόγηση και κατακύρωση προσφορών και υπογραφή των σχετικών συμβολαίων, καθώς και μη συμμόρφωση με τις εγκύκλιες επιστολές προς τις Διευθύνσεις των Γυμνασίων, οι οποίες καθορίζουν τις διαδικασίες και τον τρόπο διαχείρισης των χρημάτων των Ταμείων Εκδρομών. Εισηγήθηκα τη διενέργεια επιτόπιων περιοδικών επισκέψεων για εποπτεία και άσκηση εσωτερικού ελέγχου εκ μέρους του Λογιστηρίου και της Υπηρεσίας Διοίκησης Επιμελητών.

(στ) Αποθήκη Βιβλίων. Δεν εφαρμόζονται πάντοτε οι Κανονισμοί Αποθηκών και παρατηρείται καθυστέρηση στη λογιστική τακτοποίηση των εκδόσεων. Το σύστημα μηχανογράφησης είναι απηρχαιωμένο και ανεπαρκές, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει δυνατότητα επιβεβαίωσης των πραγματικών αποθεμάτων στο τέλος του έτους. Οι αποθηκευτικοί χώροι είναι ανεπαρκείς και υπάρχουν αδυναμίες στη διαχείριση των αποθεμάτων.

Το Υπουργείο Παιδείας, λαμβάνοντας υπόψη τις κατά καιρούς παρατηρήσεις και εισηγήσεις της Υπηρεσίας μου, προχώρησε στην αγορά υπηρεσιών εμπειρογνώμονα, ο οποίος το Μάρτιο του 2004 υπέβαλε τεχνοοικονομική μελέτη τρόπων οργάνωσης και λειτουργίας της Αποθήκης. Από το περιεχόμενο της έκθεσης προκύπτει ότι επιβάλλεται ριζική αλλαγή στη φιλοσοφία του ρόλου της Αποθήκης, με ταυτόχρονο ανασχεδιασμό των διαδικασιών, με στόχο όπως η λειτουργία της Αποθήκης γίνεται πιο ορθολογιστική.

4.58.5 Αποσπάσεις/παραχωρήσεις εκπαιδευτικών λειτουργιών. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 56.221 ημερ. 31.7.02, έδωσε οδηγίες για τερματισμό όλων των αποσπάσεων, πράγμα που το Υπουργείο άρχισε να υιοθετεί σταδιακά. Μέχρι σήμερα 279 εκπαιδευτικοί είναι ακόμα με αποσπάσεις, που αντιστοιχούν με 223 εκπαιδευτικούς σε πλήρη απασχόληση. Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού έδωσε την έγκριση του για 237 αποσπάσεις, χωρίς να σχολιάζει τις υπόλοιπες 42, όπου οι λειτουργοί απασχολούνται εκτός του Υπουργείου Παιδείας, σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες και Ιδρύματα, καθώς και σε Εκκλησιαστικά Ιδρύματα (Μητροπόλεις).

4.58.6 Απαλλαγή εκπαιδευτικού προσωπικού από το διδακτικό τους χρόνο. Από σχετική μελέτη που διεξήγαγε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με στόχο την επανεξέταση των διευθετήσεων που εφαρμόζονται, σύμφωνα με τις οποίες καθηγητές απαλλάσσονται από διδακτικό χρόνο, σε αντιστάθμισμα άλλων καθηκόντων που αναλαμβάνουν, όπως υπεύθυνοι τμήματος, τήρηση πρακτικών του Καθηγητικού Συλλόγου, υπεύθυνοι Βιβλιοθήκης ή διαφόρων Μαθητικών Ομίλων κ.λπ. Διαπιστώθηκε ότι μερικές από τις διευθετήσεις αυτές δεν στηρίζονται σε συγκεκριμένες γραπτές αποφάσεις ή συμφωνίες που έγιναν με τις Συντεχνίες, ούτε και έτυχαν της νενομισμένης έγκρισης του Υπουργείου. Οι απαλλαγές ισοδυναμούν με ώρες υπηρεσίας περίπου 554 εκπαιδευτικών, που αντιστοιχούν σε ετήσια δαπάνη ύψους περίπου £6.404.000 και, λαμβάνοντας υπόψη το έμμεσο κόστος εργοδότησης, η πραγματική ετήσια δαπάνη ανέρχεται σε περίπου £10.677.000. Το πόρισμα της έρευνας μελετάται από το Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη διορθωτικών μέτρων.

4.58.7 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται, εξακολουθεί να οφείλεται από το Διαχειριστικό Συμβούλιο της Εμπορικής Σχολής Μιτσή ποσό £1.268.114, για μισθούς και συνεισφορές για σκοπούς σύνταξης των καθηγητών που αποσπάστηκαν στη Σχολή. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 60.387, ημερ. 16.6.2004, ενέκρινε τη λειτουργία της Εμπορικής Σχολής Μιτσή Λεμύθου ως εξατάξιου σχολείου και την οικονομική διευθέτηση των οφειλών της. Επίσης εκκρεμεί η είσπραξη ενοικίων για τη διαχείριση της καντίνας της Α' Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας (£11.992), της Διανελλείου Τεχνικής Σχολής Λάρνακας (£74.578) και της Τεχνικής Σχολής Αγίου Λαζάρου (£12.813). Το θέμα της καθυστέρησης στην είσπραξη των ενοικίων των πιο πάνω καντίνων βρίσκεται ενώπιον των δικαστηρίων.

4.58.8 Λογαριασμοί Καταθέσεων. Το υπόλοιπο των λογαριασμών στο τέλος του έτους ήταν £11.717.752. Στην πραγματικότητα, το σύνολο των επιμέρους λογαριασμών καταθέσεων με πιστωτικά υπόλοιπα ήταν £12.495.814, ενώ 11 λογαριασμοί παρουσιάζουν χρεωστικά υπόλοιπα συνολικού ύψους £778.062.

Η Υπηρεσία μου υπέδειξε ότι, για να προκύψουν χρεωστικά υπόλοιπα, προηγήθηκε διενέργεια δαπανών χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις στους αντίστοιχους λογαριασμούς. Υπέδειξε επίσης ότι, από το ποσό των £778.062, το μεγαλύτερο μέρος (£544.025) αφορούν σε πληρωμές για κυβερνητικές δαπάνες για τις οποίες θα έπρεπε, πριν διενεργηθούν, να υπάρχουν εξειδικευμένες πιστώσεις μέσω του ετήσιου Προϋπολογισμού.

Η διενέργεια δαπανών και η εξουσιοδότηση πληρωμών, χωρίς να υπάρχουν οι ανάλογες πιστώσεις σε αντίστοιχους λογαριασμούς καταθέσεων ή εξειδικευμένες πιστώσεις σε ειδικά προς τούτο Κονδύλια του Προϋπολογισμού, δεν συνάδει με τις πρόνοιες του περί Διαχείρισης των Εσόδων και Δαπανών της Δημοκρατίας Νόμου αρ.112(Ι)/2002 και τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες.

4.58.9 Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών. Λόγω αδυναμιών που υπήρχαν στην τήρηση του μητρώου βιβλιοθήκης και στο σύστημα δανεισμού πριν από το 1996, πολλά βιβλία πιθανόν να μην καταχωρίστηκαν ή να δανείστηκαν και να μην επιστράφηκαν. Πολλά βιβλία είναι ανεκτίμητης ιστορικής αξίας.

Κατά το έτος 2001 άρχισε συστηματική φυσική καταμέτρηση, που συνεχίστηκε και κατά το έτος 2003, κατά την οποία εντοπίστηκε απώλεια σημαντικού αριθμού βιβλίων, καθώς και διπλές καταχωρίσεις.

Ασφαλή συμπεράσματα για τα απολεσθέντα βιβλία αναμένεται να εξαχθούν μετά την πλήρη μηχανογράφηση της βιβλιοθήκης.

4.58.10 Πολιτιστικές Υπηρεσίες

(α) Εκτέλεση Προϋπολογισμού.

(i) **Αδαπάνητα ποσά.** Σε συγκεκριμένα Κονδύλια του Προϋπολογισμού, παρέμειναν, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, σημαντικά ποσά αδαπάνητα. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε και πάλι όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται με βάση τη δυνατότητα εκτέλεσης των έργων ή άλλων σχεδίων.

(ii) **Κονδύλι 20.03.3.22.951 (+ Άλλα Σχέδια Πολιτιστικής Αναπτύξεως).** Για το Κονδύλι αυτό είχε γίνει αρχική πρόνοια ύψους £2,0 εκ., δαπανήθηκε ποσό ύψους £565.044 και έγιναν μεταφορές ύψους £1,21 εκ. σε άλλα Κονδύλια (Επιχορηγήσεις Πολιτιστικών Φορέων και Ατόμων για Πολιτιστικές Δραστηριότητες - £1,07 εκ. και Αγορά Έργων Τέχνης - £0,14 εκ.)

Σημειώνεται ότι το 2002 προϋπολογίστηκε ποσό ύψους £1.855.000 και ποσό ύψους £1.372.795 (74%) παρέμεινε αδαπάνητο.

Επειδή τα έργα υποδομής του πιο πάνω Κονδυλίου που προϋπολογίζονται δεν εκτελούνται, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως το όλο θέμα μελετηθεί και εξευρεθούν τρόποι προώθησης της υλοποίησής τους.

Σημειώθηκε επιπρόσθετα ότι με την έγκριση του Προϋπολογισμού για το έτος 2003, η πρόνοια ύψους £2 εκ. δεσμεύτηκε με τη σχετική σημείωση αρ. 30, στην οποία αναφέρεται ότι «κανένα ποσό δεν διατίθεται, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η συγκατάθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού».

Στις 18.3.2003 και 24.10.2003 η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ενέκρινε την αποδέσμευση ποσού £1,1 εκ. και £0,9 εκ., αντίστοιχα.

Σχετικά με τις πιο πάνω αποδεσμεύσεις διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- Έγιναν μεταφορές ύψους £1,21 εκ. σε άλλα Κονδύλια, όπως αναφέρεται πιο πάνω, για σκοπούς άλλους από τους σκοπούς των αποδεσμεύσεων.
- Δαπανήθηκε ποσό ύψους £385.000 που αφορούσε σε μέρος ακατανέμητου στον Προϋπολογισμό ποσού ύψους £800.000, χωρίς την ενημέρωση και συγκατάθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

(β) Σχέδιο ανάπτυξης Πολιτιστικών Υπηρεσιών και παρακολούθηση προγραμμάτων και σχεδίων. Κατά τον καταρτισμό του Εθνικού Σχεδίου Ανάπτυξης για την περίοδο 2004-2006, έγινε αξιολόγηση του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 1999-2003.

Όσον αφορά στη βελτίωση της οργανωτικής δομής των Πολιτιστικών Υπηρεσιών, η οποία, σύμφωνα με το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 1999-2003, θα βοηθούσε στην επίλυση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες, αυτή δεν επιτεύχθηκε, παρά την προσπάθεια που καταβλήθηκε, λόγω, όπως αναφέρθηκε στην Υπηρεσία μου, του μικρού αριθμού του προσωπικού που τις στελεχώνει. Παρατηρήθηκε επίσης ότι τα πλείστα προβλήματα/αδυναμίες που αναφέρονταν στο Σχέδιο Ανάπτυξης 1999-2003 επαναλαμβάνονται και στο Σχέδιο Ανάπτυξης 2004-2006.

Εισήγηση της Υπηρεσίας μου είναι όπως, με βάση το πιο πάνω Αναπτυξιακό Σχέδιο, καθοριστούν ετήσιοι στόχοι, η υλοποίηση των οποίων να γίνει μέσα στα πλαίσια της υφιστάμενης υποδομής.

(γ) Επιχορηγήσεις.

- (i) Δεν υπάρχουν ακόμη καθορισμένα κριτήρια ως προς το ύψος των επιχορηγήσεων, με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των αιτητών.
- (ii) Εξακολουθούν να παραχωρούνται επιχορηγήσεις για σκοπούς ή σε φορείς άλλους από αυτούς που προνοούνται στα κριτήρια και το επεξηγηματικό υπόμνημα του Προϋπολογισμού.
- (iii) Σε μερικές περιπτώσεις το ποσό της επιχορήγησης καλύπτει μεγάλο ποσοστό του προϋπολογισθέντος κόστους της επιχορηγούμενης εκδήλωσης, με κίνδυνο το σύνολο των επιχορηγήσεων που λαμβάνει ο αιτητής από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες και άλλους χορηγούς, όπως διαφάνηκε από συγκεκριμένα παραδείγματα, να υπερβαίνει το προϋπολογισθέν κόστος.

Όπως πληροφορήθηκα, υποβλήθηκαν νέα κριτήρια στον Υπουργό για έγκριση.

(δ) Κρατική Πινακοθήκη.

- (i) **Αποθήκη Πινακοθήκης.** Τα έργα τέχνης που βρίσκονται στην αποθήκη της Πινακοθήκης βρίσκονται στοιβαγμένα σε ακατάλληλους χώρους και κάτω από αντίξοες κλιματολογικές συνθήκες, με κίνδυνο να καταστραφούν. Η αναμενόμενη μεταστέγαση της αποθήκης δεν έχει ακόμα πραγματοποιηθεί, αλλά επίκειται με την ολοκλήρωση των εργασιών στο Κτίριο ΣΠΕΛ.
- (ii) **Ασφάλιση έργων τέχνης.** Μετά από σχετικές παρατηρήσεις μου στην προηγούμενη μου Έκθεση ότι, ενώ η μηχανογράφηση των έργων αυτών ολοκληρώθηκε και καθορίστηκε η αξία τους, εξακολουθούσε να εκκρεμεί η προκήρυξη προσφορών για την ασφάλιση τους, προκηρύχθηκαν προσφορές, αλλά δεν υπήρξε ανταπόκριση, με αποτέλεσμα η ασφάλιση τους να εκκρεμεί. Όπως πληροφορήθηκα, προωθήθηκε νέα προκήρυξη προσφορών.
- (iii) **Συντήρηση έργων τέχνης.** Στην προηγούμενη Έκθεσή μου, ανέφερα ότι δεν φαίνεται να υπάρχει σαφής πολιτική και προγραμματισμός για τη συντήρηση των έργων τέχνης, με κίνδυνο να υποστούν ανεπανόρθωτη φθορά. Το 2003 ζητήθηκαν προσφορές, οι οποίες όμως δεν συνοδεύονταν από σαφείς οδηγίες και όρους, με αποτέλεσμα να μη γίνει κατακύρωση. Όπως πληροφορήθηκα, άρχισε η διαδικασία για ζήτηση νέων προσφορών, σύμφωνα με το εναρμονισμένο νομοθετικό πλαίσιο.

(ε) Ελπινίκειος Βιβλιοθήκη. Σε μια από τις κατοικίες της Ελπινίκειας Βιβλιοθήκης εξακολουθεί να διαμένει με την οικογένεια του δημόσιος υπάλληλος, ο οποίος αρνείται να την εγκαταλείψει, παρά τις προειδοποιήσεις και προθεσμίες που του τέθηκαν, με αποτέλεσμα η βιβλιοθήκη να αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα στεγαστικού χώρου για τη φύλαξη των βιβλίων και διαθέσιμου χώρου για αναγνωστήριο. Με μεγάλη καθυστέρηση στις 18.11.03, ζητήθηκε από το Γενικό Εισαγγελέα η λήψη μέτρων για την έξωση του. Σημειώνεται ότι παρόμοιο αίτημα υποβλήθηκε στις 27.11.95, χωρίς κανένα αποτέλεσμα.

4.58.11 Κυπριακή Βιβλιοθήκη.

(α) Κανονισμοί. Ο Νόμος που προνοεί για την ίδρυση και λειτουργία Κυπριακής Βιβλιοθήκης ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκε στις 3.4.87 (Νόμος 51/87). Μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο Κανονισμοί για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου και για τη ρύθμιση της λειτουργίας της Βιβλιοθήκης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 του ίδιου Νόμου.

Όπως πληροφορούμαι, η Συμβουλευτική Επιτροπή ενέκρινε προσχέδιο Κανονισμών που υποβλήθηκε στις 27.5.04 στον Υπουργό για τελικές αποφάσεις.

(β) Μηχανογράφηση μητρώου βιβλιοθήκης. Η μηχανογράφηση, η οποία άρχισε το έτος 1996 και αναμενόταν να ολοκληρωθεί εντός του 1998, συνεχίζεται μέχρι σήμερα με πολύ αργούς ρυθμούς. Λόγω της συνεχιζόμενης μηχανογράφησης, εκκρεμεί η βελτίωση του συστήματος δανεισμού βιβλίων και η διενέργεια φυσικής καταμέτρησης.

Όπως αναφέρθηκε, για την υλοποίηση του στόχου της μηχανογράφησης απαιτούνταν χρονοβόρες διαδικασίες και επαρκής εξοπλισμός και προσωπικό, τα οποία δεν ήταν διαθέσιμα. Αναφέρθηκε επίσης ότι η πρόσληψη νέων υπαλλήλων έχει συμβάλει στην αύξηση του υλικού που έχει μηχανογραφηθεί και ότι είναι απαραίτητη η πρόσληψη τεχνικού πληροφορικής, για να μπορέσει η Βιβλιοθήκη να αναβαθμίσει τις υπηρεσίες της και να προσεγγίσει τα επίπεδα των ευρωπαϊκών απαιτήσεων.

(γ) Μεταστέγαση. Η μεταστέγαση της Βιβλιοθήκης στο Ξενοδοχείο «Φιλοξενία», με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 52.130, ημερ. 19.7.2000, με την οποία παραχωρήθηκε το Ξενοδοχείο «Φιλοξενία» στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης, δεν υλοποιήθηκε, επειδή το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 59.479, ημερ. 18.2.2004, υιοθέτησε εισήγηση Υπουργικής Επιτροπής για παραχώρηση του πιο πάνω Ξενοδοχείου στο Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο, ακυρώνοντας την προηγούμενη του απόφαση.

Μέχρι την οριστική μεταστέγαση της Βιβλιοθήκης στο νέο κτίριο του πολιτιστικού κέντρου που προγραμματίζεται να ανεγερθεί μελλοντικά στο χώρο της Αρχιγραμματείας, αρκετά βιβλία που μεταφέρθηκαν παλαιότερα στο κτίριο ΣΠΕΛ βρίσκονται αποθηκευμένα εκεί, κάτω από ακατάλληλες συνθήκες, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος καταστροφής τους. Όπως πληροφορούμαι, το κτίριο ΣΠΕΛ επισκευάζεται και προωθείται η συντήρηση των βιβλίων.

4.58.12 Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης

(α) Τα έσοδα από τη λειτουργία των Ινστιτούτων κατά το 2003 ανήλθαν σε £1.274.930, ενώ τα αντίστοιχα έξοδα σε £2.484.381, με αποτέλεσμα να παρουσιαστεί έλλειμμα £1.219.451.

(β) Σε αρκετά Ινστιτούτα παρατηρούνται ελλείψεις και αδυναμίες αναφορικά με την τήρηση των μητρώων, καθώς και την εφαρμογή των Δημοσιονομικών Οδηγιών και Κανονισμών Αποθηκών.

Το Υπουργείο αποδίδει τα προβλήματα αυτά στο γεγονός ότι οι Επιμελητές είναι έκτακτοι, με μερική απασχόληση.

4.58.13 Νυκτερινά Επιμορφωτικά Κέντρα. Τα έσοδα από τη λειτουργία των Νυκτερινών Επιμορφωτικών Κέντρων κατά το 2003 ανήλθαν σε £300.362, ενώ τα αντίστοιχα έξοδα σε £587.536, με αποτέλεσμα να παρουσιαστεί έλλειμμα £287.174.

Τεχνικές Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας

4.58.14 Αδυναμίες σε θέματα προγραμματισμού των έργων και διαγωνισμών

(α) **Ανέγερση Νέου Δημοτικού Σχολείου Αγίου Στεφάνου, Μέσα Γειτονιάς στη Λεμεσό.** Από επιτόπιο έλεγχο που έγινε το Μάρτιο 2003 στο πιο πάνω έργο, διαπιστώθηκε καθυστέρηση στην προκήρυξη του διαγωνισμού για την κατασκευή του δρόμου πρόσβασης προς το σχολείο από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, με αποτέλεσμα οι προσφορές να υποβληθούν 3,5 μήνες μετά τη συμβατική ημερομηνία λήξης του συμβολαίου για την κατασκευή του σχολικού κτιρίου.

Το Υπουργείο Παιδείας απαντώντας σε σχετικές παρατηρήσεις μου με πληροφόρησε ότι στον προγραμματισμό εκτέλεσης του δρόμου λήφθηκε υπόψη η μεγάλη καθυστέρηση στην πρόοδο του οικοδομικού συμβολαίου ενώ στην καθυστέρηση συνέτειναν και οι χρονοβόρες διαδικασίες εγκρίσεων για την κατασκευή του δρόμου πρόσβασης.

(β) **Ανέγερση αίθουσας πολλαπλών χρήσεων στο Λύκειο Αγίου Σπυρίδωνα στη Λεμεσό.** Από επιτόπιο έλεγχο που έγινε το Φεβρουάριο 2004 στο πιο πάνω έργο, διαπιστώθηκε σημαντική καθυστέρηση στην προκήρυξη του διαγωνισμού για τη διορισμένη υπεργολαβία του μεταλλικού στεγάστρου της οροφής καθώς επίσης και στην υπογραφή της συμφωνίας μετά την κατακύρωση. Η διαδικασία αυτή προκάλεσε καθυστέρηση περίπου 6 μηνών στη συμπλήρωση του έργου, και ο κυρίως εργολάβος, που δεν ευθυνόταν για το πρόβλημα, εκδήλωσε την πρόθεσή του να απαιτήσει αποζημιώσεις για την καθυστέρηση. Εισηγήθηκα όπως σε μελλοντικές προσφορές οι όροι, οι προδιαγραφές και τα κατασκευαστικά σχέδια των μεταλλικών στεγαστρών ενσωματώνονται στο συμβόλαιο του κυρίως εργολάβου και η εργασία εκτελείται από τον ίδιο τον εργολάβο ή από εσωτερικό υπεργολάβο που θα διορίζει ο κυρίως εργολάβος ώστε να αποφεύγονται παρόμοια προβλήματα καθυστερήσεων και επιβαρύνσεων.

(γ) **Διεξαγωγή έρευνας για την καθυστέρηση στην επιλογή χώρου για την ανέγερση του Νέου Λυκείου Πάφου.** Τον Δεκέμβριο 2003 με επιστολή του ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού παρακάλεσε όπως διεξαχθεί έρευνα από την Υπηρεσία μου για διακρίβωση των λόγων της μεγάλης καθυστέρησης στην τελική επιλογή του χώρου, η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη μεγάλη αύξηση της αξίας του χώρου που είχε επιλεγεί για απαλλοτρίωση.

Σε έκθεσή μου τον Φεβρουάριο 2004 παρέθεσα τους λόγους που οδήγησαν στη μεγάλη καθυστέρηση, την αύξηση της αξίας του χώρου και τελικά την απόφαση να μην ανεγερθεί το Λύκειο στο συγκεκριμένο χώρο. Διαπιστώθηκε ότι η καθυστέρηση οφείλεται στην έλλειψη προγραμματισμού/συντονισμού των αναγκαίων ενεργειών/διεργασιών για την επιλογή/έγκριση

του χώρου από το Υπουργείο Παιδείας. Συγκεκριμένα, απαιτήθηκαν περίπου 14 μήνες πριν από την έναρξη της διαδικασίας επίταξης/απαλλοτρίωσης της γης, ενώ με τον κατάλληλο συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών αυτό θα μπορούσε να διεκπεραιωθεί σε 3 μήνες.

4.58.15 Αδυναμίες σε μελέτες και έγγραφα διαγωνισμών για την ανέγερση σχολικών κτιρίων

(α) Ετοιμασία πρότυπου εγχειριδίου για μελέτες. Για αποφυγή της ανομοιομορφίας και προβλημάτων που παρατηρούνται σε μελέτες σχολικών έργων που ετοιμάζονται από ιδιώτες Συμβούλους, υπέδειξα την ανάγκη ετοιμασίας από το Υπουργείο εγχειριδίου, στο οποίο να καθορίζονται τα πρότυπα/κριτήρια, με βάση τα οποία θα σχεδιάζονται τα σχολικά κτίρια. Εισηγήθηκα επίσης όπως τα πρότυπα αυτά περιλαμβάνονται στα συμβόλαια που υπογράφονται με τους ιδιώτες Μελετητές και όπως η τήρησή τους ελέγχεται από τους Υπεύθυνους Συντονιστές των έργων.

Τον Ιούνιο 2003 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε ότι το Υπουργείο προχωρούσε με την ετοιμασία προσχεδίου πρότυπου εγχειριδίου για μελέτες σχολικών κτιρίων, το οποίο και θα εστέλετο στην Υπηρεσία μου για απόψεις. Μέχρι τον Ιούλιο 2004, το εγχειρίδιο δεν είχε υποβληθεί.

(β) Ανάθεση μελέτης και επίβλεψης σχολικών κτιρίων σε ιδιώτες Συμβούλους. Η Υπηρεσία μου υπέδειξε στο Υπουργείο την ανάγκη καταγραφής των διαδικασιών συντονισμού και διαχείρισης της εκτέλεσης έργων που αναθέτονται σε ιδιώτες Μελετητές. Προς το σκοπό αυτό εισηγήθηκα όπως το Υπουργείο ετοιμάσει εγχειρίδιο, στο οποίο, μεταξύ άλλων, να προνοείται η χρήση πρότυπων συμβολαίων ανάθεσης υπηρεσιών σε ιδιώτες και παρακολούθησης και ελέγχου από υπηρεσιακές επιτροπές των μελετών που εκπονούν ιδιώτες Μελετητές.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε τον Ιούνιο 2003 ότι το Υπουργείο, λαμβάνοντας υπόψη τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, ετοίμασε το εν λόγω εγχειρίδιο, το οποίο μου αποστάληκε. Μεταγενέστερα με πληροφόρησε ότι το εγχειρίδιο δόθηκε στο προσωπικό των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου για εφαρμογή από τον Φεβρουάριο 2004, ενώ επισημοποιήθηκε και με σχετική ενδοτμηματική εγκύκλιο τον Ιούνιο 2004.

(γ) Λύκειο Αρχαγγέλου Στροβόλου (Αποστόλου Μάρκου)/Μελέτη Ιδιωτικού Αρχιτεκτονικού Γραφείου. Το Σεπτέμβριο 2002, Λειτουργοί της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου διαπίστωσαν ότι τόσο η αρχιτεκτονική μελέτη που ετοιμάστηκε από ιδιώτες Μελετητές, όσο και η κατασκευή που αφορούσε μέρος του όλου έργου ανέγερσης του νέου Λυκείου στον Αρχάγγελο Στροβόλου, πιθανόν να παρουσιάζουν πρόβλημα στατικής ευστάθειας και απαιτείτο περαιτέρω διερεύνηση του θέματος. Με οδηγίες του Γενικού Διευθυντή προς τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, το θέμα ερευνήθηκε και ετοιμάστηκε έκθεση, στην οποία διαπιστώνεται ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα στο «βέλος κάμψης» κάποιων πλακών του κτιρίου. Τον Ιανουάριο 2003 η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (Κ.Ε.Α.Α.) αποφάσισε τη σύσταση ad-hoc επιτροπής για να διερευνήσει την ασφάλεια του κτιρίου, το βαθμό ευθύνης των μελετητών, τα μέτρα αντιμετώπισης του προβλήματος, και το ενδεχόμενο οικονομικών απαιτήσεων. Μετά τη συμπλήρωση της έρευνας και της έκθεσης από την ad-hoc επιτροπή, η Κ.Ε.Α.Α ζήτησε το Νοέμβριο 2003 την υποβολή από το Υπουργείο Παιδείας έκθεσης με συγκεκριμένες εισηγήσεις βάσει των πορισμάτων της ad-hoc επιτροπής και την ετοιμασία έκθεσης απόδοσης των μελετητών. Η εν λόγω έκθεση μέχρι τον Ιούλιο 2004, δεν είχε υποβληθεί.

4.58.16 Αδυναμίες στη διαχείριση συμβολαίων. Παρά τις σχετικές αναφορές σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η κατάσταση σχετικά με τη διαχείριση των συμβολαίων εξακολουθεί να είναι προβληματική.

(α) Αδυναμίες στην αξιολόγηση των καθυστερήσεων στις συμβάσεις για εκτέλεση έργων. Από επιτόπιους ελέγχους σε έργα των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου, παρατηρήθηκε ότι παρόλο που οι εργολάβοι υπέβαλαν γραπτώς απαιτήσεις για παράταση χρόνου λόγω καθυστερήσεων για τις οποίες δεν ευθύνοντο αυτοί, οι καθυστερήσεις δεν αξιολογήθηκαν από τους επιβλέποντες με σκοπό την έγκριση τους με βάση τη νενομισμένη διαδικασία και παραχώρηση στους εργολάβους τυχόν παράτασης χρόνου που δικαιούνται. Υπέδειξα ότι οι καθυστερήσεις πρέπει να αξιολογούνται έγκαιρα, τόσο για λόγους νομιμότητας, ώστε το Δημόσιο να νομιμοποιείται στην αποκοπή ποινικής ρήτρας, όσο και για λόγους ουσίας, ώστε να γνωρίζουν οι εργολάβοι το μέγεθος της καθυστέρησης για την οποία ευθύνονται και να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την έγκαιρη συμπλήρωση των έργων. Επεσήμανα επίσης ότι, λόγω της παράλειψης αξιολόγησης της καθυστέρησης που οφείλεται στον εργολάβο, δυνατόν η δική του καθυστέρηση να συγκαλυφθεί από άλλες δικαιολογημένες καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα την απώλεια από το κράτος του δικαιώματος να διεκδικήσει αποζημίωση για την καθυστέρηση του εργολάβου.

Επειδή παρόμοια προβλήματα διαχείρισης παρουσιάζονται σε αρκετά συμβόλαια του Υπουργείου, εισηγήθηκα όπως καταβληθεί προσπάθεια από το Υπουργείο για επιμόρφωση των Λειτουργών που αναλαμβάνουν ρόλο Συντονιστή, αναφορικά με τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ρόλο αυτό.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε τον Ιούνιο 2004, ότι το Υπουργείο έδωσε οδηγίες για την έγκαιρη αξιολόγηση των απαιτήσεων που προκύπτουν από καθυστερήσεις.

(β) Επέκταση Τεχνικής Σχολής στην Πάφο. Από επιτόπια επιθεώρηση στο πιο πάνω έργο και δειγματοληπτικό έλεγχο για την εξακρίβωση της ορθότητας της ποσότητας του οπλισμού υποστυλωμάτων που συμπεριλήφθηκε στο δελτίο ποσοτήτων, διαπιστώθηκε λάθος στην επιμέτρηση που έγινε από τον ιδιώτη επιμετρητή του έργου. Με επιστολή μου στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου εισηγήθηκα όπως γίνει επαναμέτρηση της ποσότητας του οπλισμού του έργου που περιλήφθηκε στο συμβόλαιο, από τον ιδιώτη επιμετρητή. Τον Ιούνιο 2004, ο Γενικός Διευθυντής με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες για υιοθέτηση των εισηγήσεων μου.

(γ) Μερική αντισεισμική αναβάθμιση και συντήρηση στη Β΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού. Από επιτόπιο έλεγχο στο πιο πάνω έργο, παρατηρήθηκε ότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου απέκοψαν αποζημιώσεις από τον εργολάβο για καθυστερήσεις που υπήρχαν στο έργο, και οι οποίες δεν οφείλονταν στον ίδιο. Τόνισα ότι η ορθή πρακτική διαχείρισης του συμβολαίου προϋποθέτει, την έγκαιρη αξιολόγηση των αιτίων για τις καθυστερήσεις από τον Αρχιτέκτονα και Συντονιστή του έργου, τον υπολογισμό της δικαιολογημένης καθυστέρησης και την έγκριση της ανάλογης παράτασης χρόνου.

(δ) Ανέγερση του Ζ΄ Δημοτικού Σχολείου Λακατάμιας. Από επί τόπου έλεγχο το Μάρτιο 2003, διαπιστώθηκε καθυστέρηση στο έργο, περίπου 6 μηνών, που οφειλόταν στον εργολάβο, στο βροχερό καιρό και σε επιπρόσθετες εργασίες που ανατέθηκαν στον εργολάβο. Διαπιστώθηκε επίσης ότι κατά το στάδιο εκτέλεσης των χωματουργικών εργασιών έγινε

υπερεκσκαφή και αντικατάσταση του υπεδάφους, λόγω ακαταλληλότητάς του, μετατοπίζοντας το βάθος εκσκαφής αρκετά πιο κάτω από τη στάθμη θεμελίωσης που προνοείτο στο συμβόλαιο. Ως αποτέλεσμα της αλλαγής αυτής, αλλά και άλλων επιπρόσθετων εργασιών, ο ιδιώτης Επιμετρητής υπέβαλε καθυστερημένα προκαταρκτική εκτίμηση δαπάνης ύψους £88.099,15, με την οποία οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου διαφώνησαν. Ζήτησα όπως ενημερωθεί η Υπηρεσία μου για τους λόγους της καθυστέρησης στην υποβολή των πιο πάνω στοιχείων από τον Επιμετρητή του έργου και για το τι προτίθεται το Υπουργείο να πράξει για τη διαφωνία αυτή.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου με πληροφόρησε τον Δεκέμβριο 2003 ότι ζητήθηκε από τον Αρχιτέκτονα του έργου να υποβάλει στις Τεχνικές Υπηρεσίες αξιολόγηση της καθυστέρησης και ότι ο Επιμετρητής αποδέχθηκε τις θέσεις των Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου σχετικά με την επιμέτρηση των χωματουργικών. Παράλληλα, δόθηκαν οδηγίες στον Επιμετρητή όπως εξετασθούν και διορθωθούν οι αριθμητικές διαφορές που προέκυψαν στα Δελτία Ποσοτήτων. Τέλος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες πιστής τήρησης των κανονισμών που αφορούν αλλαγές στις εργασίες, και ότι στο μέλλον δεν θα γίνονται πληρωμές χωρίς γραπτή έγκριση από το αρμόδιο όργανο.

(ε) Αντικατάσταση μεταλλικών κουφωμάτων στο Γυμνάσιο Πόλης. Η Σχολική Εφορεία και ο Διευθυντής του σχολείου, με επιστολές τους προς τις Τεχνικές Υπηρεσίες, αναφέρθηκαν σε κακοτεχνίες και στη μη ολοκλήρωση των εργασιών και ότι, ως αποτέλεσμα των κακοτεχνιών, τα παιδιά, στην προσπάθεια τους να ανοίξουν το παράθυρο, πέφτουν, με κίνδυνο να τραυματιστούν. Παρά τις καθυστερήσεις, το έργο παραλήφθηκε προσωρινά και η οριστική παραλαβή του έπρεπε να γίνει μέχρι το τέλος του 2002. Στον εργολάβο καταβλήθηκε ήδη ποσό £44.832 και εκκρεμεί η επιστροφή της κράτησης. Η Υπηρεσία μου ζήτησε να διερευνηθούν οι λόγοι έκδοσης του πιστοποιητικού προσωρινής παραλαβής του έργου, παρά το ότι υπήρχαν οι πιο πάνω κακοτεχνίες.

4.59 ΤΑΜΕΙΟ "Α"

Μέρος Α

4.59.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το έτος που έληξε στις 31.8.03 παρουσίασαν πλεόνασμα £103.177, σε σύγκριση με £84.472 κατά το προηγούμενο έτος (2001/2002).

4.59.2 Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £12.181.351, σε σύγκριση με £9.895.339 το 2001/2002. Αυτά περιλαμβάνουν κρατική χορηγία ύψους £11.438.178, σε σύγκριση με £9.116.759 το 2001/2002.

4.59.3 Έξοδα. Το σύνολο των εξόδων ήταν £22.805.895, σε σύγκριση με £16.217.901 το 2001/2002. Αυτά περιλαμβάνουν χορηγίες Σχολικών Εφορειών και Σχολικών Επιτροπών, για λειτουργικά έξοδα £6.235.416, σε σύγκριση με £5.351.240 το 2001/2002, και για κεφαλαιουχικές δαπάνες £15.036.331, σε σύγκριση με £9.999.581 το 2001/2002. Επιπρόσθετα δαπανήθηκαν για τόκους δανείων £1.514.896, σε σύγκριση με £845.500 το 2001/2002.

4.59.4 Αποθήκη βιβλίων. Η αποθήκη βιβλίων παρουσίασε συνολικό κέρδος ύψους £89.253, σε σύγκριση με £76.118 το 2001/2002.

4.59.5 Μηχανογράφηση. Για σειρά ετών η Υπηρεσία μου εισηγείται όπως εισαχθεί μηχανογραφημένο σύστημα για την τήρηση των βιβλίων του Ταμείου. Το θέμα εξακολουθεί να βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

Μέρος Β

4.59.6 Καθυστερημένες φορολογίες. Στους λογαριασμούς περιλαμβάνεται το ποσό των £171.735, για φορολογίες που επιβλήθηκαν μέχρι το 1974 σε χωριά στο κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου. Μετά από εισήγηση μου, ζητήθηκε η έγκριση του Υπουργού Οικονομικών για διαγραφή του ποσού αυτού, αλλά το αίτημα απορρίφθηκε. Το Υπουργείο Οικονομικών, ενώπιον του οποίου τέθηκε το θέμα, εισηγήθηκε όπως ζητηθεί γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία κατά πόσο το πιο πάνω ποσό μπορεί να διαγραφεί με βάση το νόμο για τη διαγραφή των χρεών. Η εισήγηση αυτή δεν υλοποιήθηκε.

4.59.7 Ενοικίαση κτιρίου Δημοτικού Σχολείου Ποταμού Γερμασόγειας. Παρόλο που η σύμβαση ενοικίασης έληξε στις 30.9.88, οι ενοικιαστές συνεχίζουν να κατέχουν το κτίριο, χωρίς να υπογράψουν νέα σύμβαση και να γίνει αναθεώρηση του ενοικίου. Μετά από σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, δόθηκαν οδηγίες το Φεβρουάριο 1997 προς τον Πρόεδρο της Σχολικής Επιτροπής Ποταμού Γερμασόγειας όπως προβεί στις ανάλογες ενέργειες για είσπραξη των καθυστερημένων οφειλών, που σύμφωνα με το συμβόλαιο ανέρχονται σε £12 ημερησίως από 17.8.88.

Στις 12.1.00 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού αποτάθηκε στη Νομική Υπηρεσία, ζητώντας να του υποδειχθούν περαιτέρω ενέργειες και νομικά μέτρα που θα μπορούσε να ληφθούν για συμμόρφωση των ενοικιαστών. Στις 28.7.2004 η Νομική Υπηρεσία πληροφόρησε το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ότι θα πρέπει να ληφθούν τα αναγκαία δικαστικά μέτρα για είσπραξη των οφειλομένων ενοικίων και την έξωση των ενοικιαστών. Για το σκοπό αυτό ζήτησε και αναμένει ορισμένα στοιχεία από το Επαρχιακό Κτηματολόγιο Λεμεσού, καθώς και πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

4.60 ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΦΟΡΕΙΕΣ

Μέρος Α

4.60.1 Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση των Σχολικών Εφορειών εξαρτάται κυρίως από τις χορηγίες που τους παραχωρούνται από την Κυβέρνηση. Η Κυβέρνηση συνάπτει επίσης δάνεια για λογαριασμό των Σχολικών Εφορειών, για την εκτέλεση διαφόρων έργων, όπως είναι η ανέγερση σχολικών κτιρίων και η προσθήκη αιθουσών. Η αποπληρωμή των δανείων αυτών επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

4.60.2 Κανονισμοί. Ο Νόμος που προνοεί για τη σύσταση και λειτουργία Σχολικών Εφορειών ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκε στις 31.12.97 (Νόμος 108(I)/97). Μέχρι σήμερα δεν έχουν εκδοθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο Κανονισμοί για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του και τη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων, όπως προβλέπεται στα άρθρα 8, 13 και 17 του Νόμου.

4.60.3 Τελικοί Λογαριασμοί. Καθ' όσον αφορά ειδικά στους λογαριασμούς των Σχολικών Εφορειών, ο Νόμος προνοεί ότι αυτοί πρέπει να ετοιμάζονται σύμφωνα με τους Δημοσιονομικούς Κανονισμούς που εφαρμόζονται για τις Σχολικές Εφορείες, οι οποίοι όμως δεν έχουν ακόμα εκδοθεί. Έχω υποδείξει ότι η έκδοση τους θα πρέπει να επισπευσθεί, ώστε, εκτός από το σοβαρό θέμα του τρόπου ετοιμασίας και της μορφής των οικονομικών καταστάσεων, να ρυθμιστούν και άλλα θέματα λογιστικών διαδικασιών και οικονομικής διαχείρισης.

4.60.4 Σχολικές Εφορείες συμπλεγμάτων σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης και Σχολικές Εφορείες Χωρικών Αρχών. Το μεγαλύτερο ποσοστό των Εφορειών δεν συμμορφώθηκαν με τις οδηγίες που τους δόθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με σχετική εγκύκλιο επιστολή στις 21.8.2003, σχετικά με τις πρόνοιες του Νόμου και τον τρόπο ετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων για το σχολικό έτος 2002-2003, οι οποίες ακολούθως θα πρέπει να υποβάλλονται στην Υπηρεσία μου για έλεγχο.

4.60.5 Προσωπικό Σχολικών Εφορειών - Κανονισμοί. Μέχρι σήμερα δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για την έγκριση Κανονισμών που να προνοούν και ρυθμίζουν θέματα προσωπικού, με αποτέλεσμα να υπάρχει ανομοιομορφία στους όρους απασχόλησης και να υποβάλλονται αιτήματα αναθεώρησης και αναβάθμισης μισθολογικών κλιμάκων, με αιτιολογικό τις αρχές της ίσης μεταχείρισης.

4.60.6 Συλλογικές συμβάσεις. Διαπιστώθηκε ότι αριθμός Σχολικών Εφορειών δεν προχώρησαν στην υπογραφή των συλλογικών συμβάσεων με τους εκπροσώπους των Συντεχνιών του προσωπικού τους για τα χρόνια 2001-2003. Η Υπηρεσία μου υπέδειξε ότι, όπου δεν υπογράφονται συλλογικές συμβάσεις, θα πρέπει να ετοιμάζονται λεπτομερέστερα έγγραφα σύμβασης εργασίας, ώστε η Εφορεία ως εργοδότης να γνωστοποιεί στον εργοδοτούμενο τους ουσιώδεις όρους της σύμβασης ή της σχέσης εργασίας, υποχρέωση που πηγάζει από το σχετικό Νόμο (100(I) του 2000)

4.60.7 Ετοιμασία Προϋπολογισμών και Απολογισμών Σχολικών Εφορειών. Τόσο οι Προϋπολογισμοί όσο και οι Απολογισμοί της Μέσης Εκπαίδευσης δεν παρουσιάζουν τα έσοδα και έξοδα που διενεργούνται απευθείας από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για λογαριασμό των Εφορειών, με αποτέλεσμα να μην παρουσιάζεται ολοκληρωμένη εικόνα, ενώ για τη Δημοτική Εκπαίδευση τα έσοδα και έξοδα, παρόλο που δεν παρουσιάζονται στους Προϋπολογισμούς, εντούτοις ενσωματώνονται στους λογαριασμούς των Εφορειών, στο Ταμείο "Α". Μετά την ψήφιση του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου του 1997, εισηγήθηκα όπως το θέμα αυτό ρυθμιστεί κατά την ετοιμασία και έγκριση των Προϋπολογισμών των Εφορειών.

Μέρος Β

4.60.8 Μισθοί και ημερομίσθια. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι σε αρκετές Εφορείες δεν τηρούνται ή δεν είναι πλήρως ενημερωμένα τα Δελτία Υπηρεσίας προσωπικού, οι προσωπικοί φάκελοι και φάκελοι αδειών τα οποία σχετίζονται με την πρόσληψη, υπηρεσία και μισθολογική ανέλιξη του προσωπικού. Διαπιστώθηκαν και πάλι ελλείψεις και αδυναμίες στην ορθολογιστική τήρηση και παρακολούθηση των πιο πάνω, καθώς και των μητρώων ανάκτησης πληρωμών για άδειες ασθενείας. Τα πιο πάνω επηρεάζουν την ορθότητα των απολαβών του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού των Εφορειών. Για βελτίωση της κατάστασης εισηγήθηκα όπως για όλα τα πιο πάνω υιοθετηθούν ενιαία έντυπα για χρήση από όλες τις Εφορείες. Υπέδειξα επίσης προς τις Εφορείες τις υποχρεώσεις τους που πηγάζουν από τον περί Ενημέρωσης του Εργοδοτούμενου από τον Εργοδότη για τους Όρους που διέπουν τη Σύμβαση ή τη Σχέση Εργασίας Νόμο αρ. 100(I) του 2000.

4.60.9 Ταμεία Προνοίας. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι η λειτουργία των Ταμείων Προνοίας των Εφορειών δεν καλύπτεται από Κανονισμούς. Όπως πληροφορήθηκα, έχουν ήδη ετοιμαστεί σχετικοί Κανονισμοί, οι οποίοι στάληκαν στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνική επεξεργασία. Το θέμα εξακολουθεί να βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

4.60.10 Κυλικεία

(α) Διαχείριση σχολικών κυλικείων. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις διαφοροποίησης του αρχικού ποσού της προσφοράς που κατακυρώθηκε και περιπτώσεις μη πλήρους εφαρμογής των όρων των προσφορών και συμβολαίων, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών εσόδων για τις Εφορείες.

(β) Λειτουργία κυλικείων. Ο περί Σχολικών Κυλικείων Νόμος του 2000 (60(Ι)/2000) προνοεί για τη σύσταση και λειτουργία Κεντρικής Επιτροπής Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων, η οποία και θα διενεργεί τους σχετικούς ελέγχους. Το άρθρο 22 του πιο πάνω Νόμου προνοεί την έκδοση Κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο, η ετοιμασία των οποίων φαίνεται να καθυστερεί.

(γ) Από εκθέσεις των Τοπικών Επιτροπών Ελέγχου Σχολικών Κυλικείων, διαπιστώθηκαν συστηματικές παραβιάσεις εκ μέρους των κυλικειάρχων των όρων των συμβολαίων τους, οι οποίοι προβαίνουν σε υπερτιμήσεις ή και διαθέτουν προς πώληση απαγορευμένα είδη, χωρίς να λαμβάνονται τα αναγκαία αποτρεπτικά μέτρα. Εισηγήθηκα την περίληψη στους όρους πρόνοιας για την επιβολή προστίμου. Η εισήγηση μου άρχισε να υλοποιείται με την υπογραφή των νέων συμβολαίων.

4.60.11 Ακίνητη περιουσία. Αρκετές Σχολικές Εφορείες εξακολουθούν να μην τηρούν το ενδεδειγμένο μητρώο ακίνητης ιδιοκτησίας, ούτε και έχουν προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για εντοπισμό της ακίνητης περιουσίας που τους ανήκει, στον εκσυγχρονισμό των σχετικών τίτλων ιδιοκτησίας και την εγγραφή τους στο όνομα της οικείας Σχολικής Εφορείας, σύμφωνα με το άρθρο 10 του περί Σχολικών Εφορειών Νόμου. Τον Ιούνιο του 2004, ο Γενικός Διευθυντής, ύστερα από οδηγίες του Υπουργού με εγκύκλιο επιστολή του προς τους Προέδρους των Σχολικών Εφορειών, τους κάλεσε να συνεργαστούν με το Κτηματολόγιο και να προωθηθούν οι αναγκαίες ενέργειες ώστε όλα τα σχολικά κτίρια που είναι εγγεγραμμένα στην Κυπριακή Δημοκρατία να μεταβιβαστούν στις αντίστοιχες Σχολικές Εφορείες.

4.60.12 Μητρώα μηχανογραφικού εξοπλισμού. Λόγω της εγκατάστασης μεγάλου αριθμού ηλεκτρονικών υπολογιστών στα Σχολεία και στα Γραφεία των Εφορειών, εισηγήθηκα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου όπως δημιουργηθούν σχετικά μητρώα, κατάλληλα διαρρυθμισμένα, όπου να καταχωρίζονται όλα τα στοιχεία του εξοπλισμού, για σκοπούς παρακολούθησης και εύκολου εντοπισμού τους. Επίσης, είναι αναγκαίο όπως υιοθετηθεί σύστημα παρακολούθησης της συντήρησής τους, με βάση τα συμβόλαια που υπογράφονται. Μέχρι σήμερα η εισήγηση μου δεν έχει υλοποιηθεί από όλες τις Σχολικές Εφορείες. Επανέλαβα την εισήγηση μου για έκδοση γραπτών οδηγιών.

4.60.13 Μητρώα περιουσίας. Εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες όσον αφορά στην ορθολογιστική τήρηση των μητρώων αυτών.

4.60.14 Εκτοπισμένες Σχολικές Εφορείες - Χρηματικά διαθέσιμα. Οι εκτοπισμένες Σχολικές Εφορείες έχουν στη διάθεση τους χρηματικά υπόλοιπα σε ταμειυτήρια και τράπεζες, τα οποία βρίσκονται κάτω από τη διαχείρισή τους. Όλες οι πιο πάνω Σχολικές Εφορείες παρέλειψαν να υποβάλουν για έλεγχο τα αναγκαία στοιχεία.

4.61 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.61.1 Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο. Η Σχολική Εφορεία δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τις οικονομικές καταστάσεις για το σχολικό έτος 2002-2003 για έλεγχο όπως προβλέπεται στο άρθρο 13 του Νόμου (Νόμος 108(Ι)97).

4.61.2 Έλεγχος οικονομικών καταστάσεων για τα σχολικά έτη 2000-2001 και 2001-2002. Από τον έλεγχο των πιο πάνω οικονομικών καταστάσεων εντοπίστηκαν λάθη και παραλείψεις που διαφοροποιούν τα οικονομικά αποτελέσματα και την υλοποίηση του προϋπολογισμού, με αποτέλεσμα να μην εκδοθεί έκθεση ελέγχου. Ζητήθηκε η υποβολή αναθεωρημένων οικονομικών καταστάσεων.

4.61.3 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου αναφορικά με τις δραστηριότητες της Σχολικής Εφορείας και τη διαχείριση των κληροδοτημάτων εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες και κενά. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται αδυναμίες στην οργανωτική διάρθρωση και στην κατανομή καθηκόντων, στην τήρηση αναλυτικών καταστάσεων και μητρώου για τα περιουσιακά στοιχεία της Εφορείας, στην παρακολούθηση του κόστους των έργων που εκτελούνται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στο ξεκαθάρισμα λογαριασμών προκαταβολών και στην τήρηση του κατάλληλου μητρώου και άλλων στοιχείων για την παρακολούθηση των κληροδοτημάτων. Από τη σχολική περίοδο 2000/01 η Εφορεία προέβη στην αγορά υπηρεσιών οικονομικού συμβούλου, χωρίς να προκύψει ουσιαστική βελτίωση.

4.61.4 Διαχείριση κληροδοτημάτων.

(α) Επειδή τα έσοδα της Εφορείας από κληροδοτήματα είναι σημαντικά, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε στο παρελθόν όπως προωθηθεί τροποποίηση των όρων πολλών κληροδοτημάτων, των οποίων οι σκοποί έχουν εκλείψει ή δεν ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα, ώστε να μπορεί να γίνει καλύτερη αξιοποίηση των εσόδων τους. Το 2002 πληροφορήθηκα ότι θα ζητηθεί γνωμάτευση από τους νομικούς συμβούλους της Εφορείας για τροποποίηση των όρων των κληροδοτημάτων, η οποία όμως ουδέποτε ζητήθηκε.

(β) Εξακολουθεί να εκκρεμεί η ετοιμασία μητρώου κληροδοτημάτων, μέσω του οποίου θα καθίσταται δυνατή η ορθή παρακολούθηση τους.

Μέρος Β

4.61.5 Κυβερνητικά δάνεια Δημοτικής Εκπαίδευσης. Εξακολουθεί να εκκρεμεί η αποπληρωμή των κυβερνητικών δανείων ύψους £990.000, τα οποία παραχωρήθηκαν στην Εφορεία από το 1986 για κάλυψη ελλειμματικών Προϋπολογισμών. Οι καθυστερημένες δόσεις είναι ίσες με το σύνολο των δανείων. Το θέμα είχε παραπεμφθεί στο Υπουργείο Οικονομικών για διευθέτηση και διαγραφή τους. Τον Ιούλιο 2002 το Υπουργείο Οικονομικών αποφάσισε όπως το θέμα παραμείνει σε εκκρεμότητα, μέχρις ότου γίνει τροποποίηση των όρων των κληροδοτημάτων, για αύξηση των εσόδων και εξόφληση μέρους ή όλων των οφειλών προς το Δημόσιο. Ωστόσο η τροποποίηση των όρων των κληροδοτημάτων δεν έχει τροχοδρομηθεί.

4.61.6 Δάνεια από τους Δανειστικούς Επιτρόπους. Κατά τα έτη 1990 και 1992, μετά από ενοποίηση προηγούμενων δανείων, προέκυψαν νέα δάνεια ύψους £381.700 για τη Μέση Εκπαίδευση και £235.932 για τη Δημοτική Εκπαίδευση.

Οι καθυστερημένες δόσεις δανείων ανήλθαν στις 31.12.03 σε £240.090 (κεφάλαιο) και £133.762 (τόκοι και τόκοι υπερημερίας).

4.61.7 Μητρώο περιουσιακών στοιχείων (Γενικό). Το μητρώο αυτό εξακολουθεί να μην τηρείται, σε αντίθεση με τον Κανονισμό Αποθηκών 5, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται τόσο η ετοιμασία των λογαριασμών της Εφορείας, όσο και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των περιουσιακών στοιχείων. Επίσης, δεν τηρούνται επαρκή στοιχεία για τη γη και τα κτίρια που κατέχει και διαχειρίζεται η Σχολική Εφορεία.

Παρόλο που έχει αγοραστεί πρόγραμμα ηλεκτρονικών υπολογιστών για την τήρηση του μητρώου περιουσίας και έγινε σχετική εκπαίδευση του προσωπικού, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν σημειώθηκε καμιά ουσιαστική εξέλιξη, λόγω διαφόρων προβλημάτων.

4.61 Α. ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Α

• **Αξιοποίηση και διαχείριση ακίνητης ιδιοκτησίας.** Η Εφορεία είναι εγγεγραμμένη ιδιοκτήτρια της διώροφης οικίας Κώστα Πηλαβάκη που κληροδοτήθηκε με διαθήκη του, σύμφωνα με την οποία ολόκληρο το καθαρό εισόδημα από την εκμετάλλευση της θα χρησιμοποιόταν αποκλειστικά για την αγορά βιβλίων της βιβλιοθήκης του Λανιτείου Γυμνασίου. Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 54.052, ημερ. 18.2.01, η Εφορεία σύναψε δάνειο ύψους £15.000 με επιτόκιο 5,75%, για την επιδιόρθωση του 2^{ου} ορόφου, με την προϋπόθεση ότι με τα έσοδα θα αποπληρωνόταν το δάνειο. Παρά την πιο πάνω προϋπόθεση, διαπιστώθηκε ότι η Εφορεία υπέγραψε στις 20.4.03 ενοικιαστήριο έγγραφο με συγκεκριμένο Σωματείο, για ενοικίαση της οικίας του πρώτου ορόφου, έναντι ετήσιου ενοικίου ύψους μόνο £240 το χρόνο. Παράλληλα παρατηρήθηκε ότι, ενώ είχε κινηθεί η διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου για αύξηση του καταβαλλόμενου ενοικίου από το θέσμιο ενοικιαστή της ισόγειας κατοικίας, υπόθεση που ήταν ορισμένη για τις 16.12.2003, την ίδια μέρα η Εφορεία αποδέχθηκε συμβιβασμό για αύξηση του μηνιαίου ενοικίου από £135 σε £145. Σύμφωνα με εκτίμηση του Κτηματολογίου, η ενοικιαστική αξία της κατοικίας του πρώτου ορόφου τον Απρίλιο του 2003 υπολογίζεται σε £280 το μήνα και της ισόγειας κατοικίας σε £300 το μήνα.

Η Υπηρεσία μου υπέδειξε στην Εφορεία ότι οι αποφάσεις της για ενοικίαση και συμβιβασμό δεν ήταν οι ενδεδειγμένες για τη διασφάλιση των συμφερόντων της Εφορείας, ούτε και σύμφωνες με τις πρόνοιες του Νόμου σχετικά με τις αρμοδιότητες της Εφορείας όπως μεριμνά για την εκμίσθωση οποιασδήποτε περιουσίας της με τους επωφελέστερους όρους. (Νόμος 108(Ι)/97, άρθρο 8(2)(γ)). Επιπρόσθετα, η Υπηρεσία μου υπέδειξε ότι, με τις αποφάσεις που λήφθηκαν, όχι μόνο δεν ικανοποιείται η επιθυμία του κληροδότη, αλλά, αντίθετα, επιχορηγούνται έμμεσα οι ενοικιαστές.

4.62 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.62.1 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων και μηχανογραφικού εξοπλισμού. Στην προηγούμενη Έκθεση μου ανέφερα ότι δεν είχε διενεργηθεί έλεγχος στα πιο πάνω μητρώα στο τέλος των σχολικών περιόδων 2000/2001 και 2001-2002, ούτε και φυσική καταμέτρηση των αποθεμάτων, με αποτέλεσμα να μην υποβληθεί η σχετική βεβαίωση για την ορθότητα των εγγραφών και τη φυσική ύπαρξη των αποθεμάτων. Για τη σχολική περίοδο 2002-2003 ο

έλεγχος έγινε από τους υπεύθυνους στα σχολεία. Εισηγήθηκα όπως η καταμέτρηση γίνεται από άτομα άλλα από εκείνα που τηρούν τα διάφορα μητρώα, υποδεικνυόμενα από την Εφορεία, όπως προνοούν οι Κανονισμοί.

Μέρος Β

4.62.2 Μετοχές τράπεζας. Στην προηγούμενη Έκθεσή μου ανέφερα ότι η Εφορεία είναι εγγεγραμμένη ιδιοκτήτρια μετοχών τράπεζας, ονομαστικής αξίας 50 σεντ η καθεμιά. Ύστερα από διερεύνηση, έχει εξακριβωθεί ότι οι μετοχές προέρχονται από αρχική δωρεά 45 μετοχών το 1948, οι οποίες, μαζί με τις δωρεάν εκδόσεις και νέες αγορές που ακολούθησαν κατά καιρούς, ανήλθαν σε 19559 στις 31.12.02. Επειδή ο σκοπός της αρχικής δωρεάς δεν είναι γνωστός, οι μετοχές αυτές δεν θεωρούνται ότι αποτελούν κληροδότημα για ειδικούς σκοπούς. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αποφασιστεί η περαιτέρω διαχείριση των μετοχών. Μέχρι σήμερα δεν λήφθηκε καμιά σχετική απόφαση. Στο μεταξύ το Υπουργείο Οικονομικών, εξετάζοντας το θέμα της αποπληρωμής των δανείων και προκαταβολών που παραχωρούνται σε Σχολικές Εφορείες, υπέδειξε τον Ιούλιο 2002 όπως οι Εφορείες που διαθέτουν κληροδοτήματα και/ή ταμειακά πλεονάσματα τα χρησιμοποιήσουν για εξόφληση μέρους ή όλων των οφειλών τους. Μέχρι σήμερα δεν εξετάστηκε από την Εφορεία η υπόδειξη του Υπουργείου Οικονομικών.

4.63 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ

Μέρος Α

4.63.1 Αξιοποίηση και διαχείριση ακίνητης ιδιοκτησίας. Η Εφορεία είναι εγγεγραμμένη ιδιοκτήτρια της Καϊσιδείου οικίας, η οποία παραχωρείτο τα τελευταία 10 χρόνια σε ιδιώτη, με ετήσια συμφωνία χρήσης της ως νηπιαγωγείου, η οποία έληγε στις 31.8.03, έναντι του συμβολικού ποσού των £1.505 το χρόνο. Σύμφωνα με εκτίμηση του Κτηματολογίου, η αξία της γης και του κτιρίου, για σκοπούς ενοικίου, υπολογίζεται σε £8.800 το χρόνο και, σε περίπτωση μακροχρόνιας ενοικίασης, σε £12.000 το χρόνο.

Η Υπηρεσία μου υπέδειξε στην Εφορεία ότι θα πρέπει με τη λήξη της συμφωνίας να μεριμνήσει για την εκμίσθωση της κατοικίας και του χώρου με τους επωφελέστερους όρους και με βάση τη διαδικασία προκήρυξης προσφορών, διασφαλίζοντας έτσι τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της χρηστής διοίκησης.

Τον Απρίλιο του 2003, πριν από την εκπνοή του ισχύοντος ενοικιαστήριου εγγράφου που έληγε στις 31.8.03, παρά τις οδηγίες του Υπουργείου περί του αντιθέτου υπογράφηκε νέο με τον ίδιο ιδιώτη για την περίοδο 1.5.03-30.4.08, έναντι ετήσιου ενοικίου £1.950 και με δικαίωμα χρήσης του ακινήτου όχι μόνο ως νηπιαγωγείου, αλλά και/ ή ως ιατρικού κέντρου.

Τον Οκτώβριο του 2003 το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και ύστερα από γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, κάλεσε την Εφορεία να επαναφέρει το θέμα σε νέα συνεδρία, γιατί στις συνεδρίες όπου συζητήθηκε το θέμα «της αλλαγής χρήσης του Καϊσιδείου» δεν υπήρχε απαρτία και ως εκ τούτου η σχετική απόφαση ήταν παράνομη και εξ αρχής άκυρη. Επειδή η Σχολική Εφορεία θεωρεί την ενοικιάστρια ως θέσμιον ενοικιαστή και επειδή έχει παραβιαστεί το άρθρο 8(2)(γ) του Νόμου (Ν. 108(Ι)97), εφόσον δεν έχει ληφθεί η έγκριση του Υπουργού για την ανανέωση της σχετικής σύμβασης, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με την Νομική Υπηρεσία, μελετά τρόπους επίλυσης του θέματος.

Μέρος Β

4.63.2 Μισθολογική αναβάθμιση προσωπικού. Η Εφορεία, στη συνεδρία της ημερ. 14.1.99, αποφάσισε τη μισθολογική αναβάθμιση και τοποθέτηση στις νέες μισθολογικές κλίμακες, από 1.1.99, δύο μελών του προσωπικού. Παρά την αντίθεση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στην πιο πάνω απόφαση της Εφορείας και τη μη έγκριση των πιο πάνω αναβαθμίσεων μέσω των Προϋπολογισμών, η Εφορεία συνεχίζει να καταβάλλει μισθούς με βάση την αναβάθμιση.

Ο Πρόεδρος της Εφορείας με πληροφόρησε ότι η Εφορεία πήρε την πιο πάνω απόφαση, πιστεύοντας στο δίκαιο και στην ορθότητα της σχετικής απόφασης, προσμετρώντας σ' αυτά και τα έτη υπηρεσίας και την προσφορά των εν λόγω υπαλλήλων.

Τον Ιούλιο του 2004 το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού κάλεσε την Εφορεία να συμμορφωθεί μέσα σε 15 ημέρες με προηγούμενες επιστολές του σχετικά με τη μη έγκριση των αναβαθμίσεων και να επιστραφούν όλα τα υπερπληρωθέντα ποσά. Η Εφορεία ανέφερε ότι δεν είναι διατεθειμένη να ανατρέψει αποφάσεις των προηγούμενων Εφορειών.

Πρόσφατα (Σεπτέμβριος 2004) το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού απευθύνθηκε στον Γενικό Εισαγγελέα για να το συμβουλευτεί κατά πόσο μπορούν να διωχθούν ποινικά είτε τα μέλη της Σχολικής Εφορείας είτε οι αναβαθμισθέντες παράνομα υπάλληλοι, με στόχο να επιστραφούν όλα τα υπερπληρωθέντα ποσά.

4.64 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΜΕΝΙΩΝ

Μέρος Α

- **Καθυστέρηση στην υποβολή λογαριασμών για έλεγχο.** Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, λόγω σοβαρών αδυναμιών και παραλείψεων δεν ήταν δυνατή η διενέργεια ολοκληρωμένου ελέγχου των λογαριασμών για τα έτη 1995-96 και μεταγενέστερα. Τον Ιούνιο του 2002, ο νέος Πρόεδρος της Εφορείας υπέβαλε στην Υπηρεσία μου νέους τελικούς λογαριασμούς για τα σχολικά έτη 1995/1996 – 2000/2001, οι οποίοι και πάλι δεν κατέστη δυνατόν να ελεγχθούν, λόγω του ότι δεν υποβλήθηκαν τα αναγκαία για τον έλεγχο στοιχεία.

4.65 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

4.66 ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Μέρος Α

4.66.1 Εκτέλεση Προϋπολογισμού - Αδαπάνητα ποσά. Σε αρκετά Κονδύλια του Προϋπολογισμού εξακολουθούν να παραμένουν σημαντικά ποσά αδαπάνητα, τα οποία αφορούν κυρίως στην εκτέλεση έργων. Συγκεκριμένα, από τα £4,9 εκ. του Αναπτυξιακού Προϋπολογισμού του Τμήματος παρέμειναν αδαπάνητα £1,4 εκ., δηλαδή 28%. Υπέδειξα όπως γίνεται καλύτερος προγραμματισμός των αναγκών, ώστε τα προϋπολογιζόμενα ποσά να ανταποκρίνονται στις δυνατότητες υλοποίησης των έργων.

4.66.2 Υπέρβαση Προϋπολογισμού. Στο Κονδύλι 21.08.2.00.100 – Αποδοχές Προσωπικού, παρουσιάστηκε υπέρβαση συνολικού ύψους £169.069. Στις 28.7.2003 ζητήθηκε παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων για το πιο πάνω Κονδύλι ύψους £83.129, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Υπουργείου Οικονομικών.

Μέρος Β

4.66.3 Αποθέματα αρχαιοτήτων. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου εισηγήθηκα τη μηχανογράφηση των μητρώων αρχαιοτήτων, για σκοπούς καλύτερου ελέγχου και παρακολούθησης. Η καταχώριση αποθεμάτων στο μηχανογραφημένο μητρώο έχει αρχίσει από το Σεπτέμβριο του 2001, όμως, λόγω του μεγάλου όγκου εργασίας και του γεγονότος ότι ασχολείται περιστασιακά μόνο ένας λειτουργός για το καθένα από τα δύο συστήματα που τηρούνται, ένα για καταχώριση των στοιχείων των αποθεμάτων και ένα για καταχώριση των φωτογραφιών των αποθεμάτων, η ολοκλήρωση του καθυστερεί.

4.66.4 Εργαστήριο εκμαγείων και αντιγράφων. Λόγω των πολλών αδυναμιών στη λειτουργία του εργαστηρίου, μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας μου διεξήχθη έρευνα από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, σχετικά με την αναγκαιότητα και χρησιμότητα διατήρησης του εργαστηρίου. Σύμφωνα με την έρευνα, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2003, η επαναλειτουργία του εργαστηρίου θα γίνει μόνο αφού εισαχθεί ικανοποιητικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

4.66.5 Ξυλουργικό εργαστήριο. Στο ξυλουργικό εργαστήριο που βρίσκεται στην περιοχή Αεροδρομίου Λευκωσίας, στη νεκρή ζώνη, εξακολουθεί να μην ακολουθούνται πάντοτε οι ενδεδειγμένες διαδικασίες αναφορικά με την παραλαβή και διάθεση της ξυλείας, ούτε και εφαρμόζονται οι σχετικοί Κανονισμοί Αποθηκών. Υπέδειξα την αναγκαιότητα συμμόρφωσης προς τους Κανονισμούς Αποθηκών και της διενέργειας περιοδικών ελέγχων. Παρόλο που ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε στο παρελθόν ότι δόθηκαν αυστηρές οδηγίες για πλήρη εφαρμογή των εισηγήσεων μου, εντούτοις δεν σημειώθηκε βελτίωση.

4.66.6 Διαχείριση εισιτηρίων εισόδου στα Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους. Διαπιστώθηκαν ελλείψεις και αδυναμίες σχετικά με την ορθολογιστική διαχείριση και συστηματική παρακολούθηση των εισιτηρίων που εκδίδονται για χρήση στα κατά τόπους Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους. Επανάλαβα προηγούμενη εισήγησή μου για έκδοση συγκεκριμένων οδηγιών και άσκηση εποπτείας και εσωτερικού ελέγχου.

Από πρόσφατη εξέταση που έγινε από το Διευθυντή Ελέγχου του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, σχετικά με το θέμα, διαφάνηκε ότι το υφιστάμενο σύστημα διαχείρισης των εισιτηρίων Μουσείων και Μνημείων παρουσιάζει τρωτά και, σε συνεννόηση με το Τμήμα Αρχαιοτήτων, αποφασίστηκαν συγκεκριμένα μέτρα για βελτίωση.

4.67 ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Μέρος Α

4.67.1 Λογαριασμός καταθέσεων. Στις 31.12.2003 το υπόλοιπο του λογαριασμού ήταν £9.656.542. Σ' αυτό περιλαμβάνεται ποσό £7.478.450, το οποίο αφορά σε κρατήσεις και εγγυήσεις για συμβόλαια που εκτελέστηκαν ή εκτελούνται, καθώς και αδαπάνητα υπόλοιπα καταθέσεων από τρίτους, για εκτέλεση διάφορων εργασιών. Μερικά από τα υπόλοιπα αυτά εκκρεμούν για μεγάλο χρονικό διάστημα και θα πρέπει να διερευνηθούν και διευθετηθούν ανάλογα.

4.67.2 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31.12.2003 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £785.301, σε σύγκριση με £106.226 το προηγούμενο έτος. Η αύξηση προέκυψε από οφειλές £217.992 του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας, για εργασίες που έγιναν στο

δρόμο Γερίου – Αγλαντζιάς – Φάση Α, και της ΑΤΗΚ για ποσό £473.966 για διάφορα έργα (£426.003 έχει εισπραχθεί κατά το 2004).

4.67.3 Αδυναμίες στον προγραμματισμό εκτέλεσης έργων.

Στις ακόλουθες περιπτώσεις, λόγω αδυναμιών στον προγραμματισμό των έργων, διαπιστώθηκαν σοβαρές καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις.

(α) Ανάπτυξη Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου. Το 1991 ετοιμάστηκε από οίκο Συμβούλων το Γενικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Αερολιμένα Λάρνακας. Το 1993 ανατέθηκε η ετοιμασία νέου Σχεδίου, το οποίο, μετά από επανειλημμένες αναθεωρήσεις, συμπληρώθηκε το 1999, έναντι δαπάνης περίπου £4 εκ. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε, το Μάιο 1998, την αυτονόμηση των νέων αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου και την εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη και διαχείριση τους, ενώ το Μάρτιο του 1999 ενέκρινε το πρόγραμμα δράσης, με βάση το οποίο οι νέοι αερολιμένες θα λειτουργήσουν εντός του 2005. Αργότερα, λόγω διαφωνιών μεταξύ Κυβέρνησης και Βουλής, αναφορικά με το μοντέλο αυτονομίησης των κυπριακών αερολιμένων, υπήρξε σοβαρή καθυστέρηση στο χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης των αερολιμένων. Τελικά τον Οκτώβριο 2002 υποβλήθηκαν προσφορές από τρεις προσφοροδότες, οι οποίες αξιολογήθηκαν και το Νοέμβριο 2003 επιλέχθηκε ο «προτιμητέος» προσφοροδότης. Τον Ιανουάριο 2004 άρχισε η διαπραγματεύση της κυβερνητικής πλευράς με τον προτιμητέο προσφοροδότη, η οποία μέχρι τον Αύγουστο 2004 δεν είχε καταλήξει σε αποτέλεσμα. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες αναφορικά με την αυτονόμηση των αερολιμένων ανατέθηκαν το Δεκέμβριο 1999 έναντι ποσού £854.000. Μέχρι τον Ιούνιο 2004 καταβλήθηκε στους Συμβούλους ποσό £1.387,704, το οποίο περιλαμβάνει πληρωμές για υπηρεσίες που πρόσφεραν πέραν των συμβατικών υποχρεώσεων τους.

(β) Νέο Νοσοκομείο Λευκωσίας. Μετά από ζήτηση προσφορών, η εκτέλεση των κτιρίων και ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού ανατέθηκε έναντι ποσού £37,5 εκ., με έναρξη το Μάιο 1997 και συμπλήρωση το Φεβρουάριο του 2002. Επειδή ο κυρίως εργολάβος είχε υποβάλει απαιτήσεις περίπου £11 εκ. για καθυστερήσεις και επιβαρύνσεις, λόγω κυρίως πρόσθετων εργασιών και αλλαγών που αποφασίστηκαν κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου, μετά από διαπραγματεύσεις της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων (ΚΕΑΑ) με τον εργολάβο, υπογράφηκε τον Οκτώβριο 2002 συμπληρωματική συμφωνία, η οποία προβλέπει τη συμπλήρωση του έργου μέχρι τον Ιούλιο 2004 και πληρωμή αποζημίωσης στον εργολάβο της τάξης των £5 εκ. Το αναμενόμενο κόστος του έργου, περιλαμβανομένων των πρόσθετων έργων, αλλαγών και της αποζημίωσης του εργολάβου, ανέρχεται σε περίπου £63 εκ. Τον Ιούνιο 2004 το έργο παρουσίαζε καθυστέρηση περίπου 180 εβδομάδων, από τις οποίες οι 90 οφείλονταν στον εργολάβο, ενώ οι υπόλοιπες κυρίως στις αλλαγές και προσθήκες που αποφασίστηκαν. Το Μάιο 2004, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε το διορισμό Ερευνητικής Επιτροπής για διερεύνηση των λόγων και αιτιών των καθυστερήσεων στην ολοκλήρωση του έργου, της μεγάλης αύξησης του κόστους κατασκευής του και τυχόν αμέλειας ή/και ευθύνης.

(γ) Νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου. Η έναρξη των εργασιών έγινε τον Ιούνιο 2001 έναντι ποσού £10.480.000, με ημερομηνία λήξης τον Ιούνιο 2004. Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο το Μάρτιο 2003, παρατηρήθηκε ότι η πρόοδος των εργασιών παρουσίαζε καθυστέρηση περίπου 3 μηνών. Τον Ιούλιο 2003, μετά από εισήγηση της Βουλής και απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίστηκε όπως περιληφθεί στην υπό ανέγερση Α΄ Φάση του έργου το

κέλυφος της Β΄ Φάσης, για αποφυγή μελλοντικών προβλημάτων και οχληρίας στη λειτουργία του Νοσοκομείου. Το Νοέμβριο 2003 υπογράφηκε με τον εργολάβο συμπληρωματική συμφωνία για εκτέλεση των πιο πάνω επιπρόσθετων εργασιών, έναντι ποσού περίπου £420.000 και με παράταση χρόνου για συμπλήρωση ολόκληρου του έργου μέχρι τις 15.12.2004. Επιπλέον συμφωνήθηκε όπως παραχωρηθεί στον εργολάβο ποσό £300.000 ως αποζημίωση, έναντι όλων των απαιτήσεων που υπέβαλε ή προτίθετο να υποβάλει μέχρι την ημέρα υπογραφής της συμφωνίας. Κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ΚΕΕΑ, η οποία ενέκρινε την αλλαγή, παρατηρήθηκε ότι η πιο πάνω αλλαγή δεν δικαιολογείτο στο στάδιο που έγινε, γιατί δίνεται η ευκαιρία να επικαλυφθούν οι ευθύνες του εργολάβου για τις δικές του καθυστερήσεις και να καταβληθεί σε αυτόν αδικαιολόγητη αποζημίωση.

(δ) Αυτοκινητόδρομος Κοκκινοτριμιθιάς – Αστρομερίτη – Συνδυετικός Δρόμος – Αρ. Συμβ. PS/C/231. Σύμφωνα με το συμβόλαιο, στη δεύτερη φάση του έργου περιλαμβάνεται η κατασκευή συνδυετικού δρόμου μήκους περίπου 3 χλμ., ο οποίος θα συνδέει τον υπό κατασκευή αυτοκινητόδρομο με τον υφιστάμενο δρόμο Λευκωσίας – Αστρομερίτη, έναντι ποσού προνοίας £1.000.000, ενώ σχέδια του δρόμου αυτού έπρεπε να δοθούν από τον Εργοδότη στον εργολάβο μέχρι τις 20.1.2004. Από τον έλεγχο του συμβολαίου διαπιστώθηκε ότι η οριστική όδευση του συνδυετικού δρόμου αποφασίστηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων με καθυστέρηση στις 20.10.2003 και ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο ο υπολειπόμενος χρόνος των 3 μηνών, μέχρι τις 20.1.2004, είναι αρκετός για την ετοιμασία της μελέτης και την ολοκλήρωση όλων των αναγκαίων διαδικασιών. Το Δεκέμβριο 2003, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, επειδή έχουν παρουσιαστεί σοβαρές αντιδράσεις από επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες γης, σχετικά με την όδευση του δρόμου, αποφασίστηκε όπως η προώθηση της μελέτης ανασταλεί προσωρινά, μέχρι την επίλυση των προβλημάτων. Το Μάρτιο 2004 με επιστολή μου στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων παρατήρησα ότι το θέμα των αντιδράσεων από ιδιοκτήτες γης θα έπρεπε να επιλυθεί πριν από την προσφοροδότηση του έργου, ώστε να αποφευχθούν χρονικές και οικονομικές επιπτώσεις κατά την εκτέλεση του συμβολαίου. Τον Απρίλιο 2004 ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων με πληροφόρησε ότι οι αντιδράσεις που παρουσιάστηκαν δεν μπορούσαν να προβλεφθούν, ώστε να επιλυθούν πριν από την προσφοροδότηση του έργου, και ότι η κατασκευή του υπό μελέτη συνδυετικού δρόμου αποφασίστηκε να προωθηθεί, ανεξάρτητα από το υπό εκτέλεση συμβόλαιο. Τελικά, τον Ιούνιο 2004 εγκρίθηκε από την ΚΕΕΑ η σύναψη συμπληρωματικής συμφωνίας με τον εργολάβο του υπό εκτέλεση συμβολαίου στη βάση των τιμών μονάδας του συμβολαίου, με νέα ημερομηνία συμπλήρωσης ολόκληρου του έργου το Σεπτέμβριο 2005.

(ε) Κατασκευή Βόρειου Παρακαμπτήριου Δρόμου Γεροσκήπου (Φάση Α'). Τον Απρίλιο 2002, κατά τη διάρκεια συντονιστικής συνάντησης για το έργο, διαπιστώθηκε ότι η διατομή του δρόμου, όπως περιλαμβάνεται στο συμβόλαιο (πλάτος 9,50 μ.), δεν συνάδει με την τελική διατομή, όπως αυτή προβλέπεται να διαμορφωθεί μελλοντικά (πλάτος 19 μ.). Τον Αύγουστο 2002, δύο μήνες μετά την έναρξη των εργασιών, αποφασίστηκε από το Τμήμα τροποποίηση των σχεδίων, με βάση την οποία το οδόστρωμα θα κατασκευαζόταν στην τελική του θέση και πλάτος. Παρατήρησα ότι, με τους χειρισμούς που είχαν γίνει από το Τμήμα, η κυβερνητική πλευρά βρέθηκε σε μειονεκτική θέση όσον αφορά στις καθυστερήσεις, οι οποίες μέχρι τότε οφείλονταν κυρίως στον εργολάβο. Περαιτέρω ζήτησα από το Τμήμα όπως πληροφορηθώ για τα ακόλουθα:

- (i) Γιατί δεν περιλήφθηκε εξαρχής στο συμβόλαιο η τελική μορφή της διατομής του δρόμου.
- (ii) Γιατί δόθηκαν οδηγίες για έναρξη των εργασιών ενώ εκκρεμούσε το θέμα αλλαγής του αρχικού σχεδιασμού.
- (iii) Πώς προτίθετο το Τμήμα να χειριστεί το θέμα της καθυστέρησης, δεδομένου ότι, μέχρι να γίνει επανασχεδίαση του έργου και να ληφθούν οι σχετικές εγκρίσεις για την αλλαγή, υπολογιζόταν ότι θα εξέπνεε η συμβατική περίοδος του συμβολαίου. Τον Ιούνιο 2003 ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, ανεξάρτητα από την απόφαση για τροποποίηση των σχεδίων του συμβολαίου, κατά την εκτέλεση των χωματουργικών εργασιών ανευρέθηκαν αρχαιότητες και το Νοέμβριο 2002 αποφασίστηκε ο τερματισμός του συμβολαίου και ο επανασχεδιασμός της όδευσης. Μέχρι σήμερα δεν έχει ακόμα οριστικοποιηθεί η τελική όδευση του δρόμου και το θέμα βρίσκεται υπό εξέταση από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, σε συνεργασία με το Τμήμα Δημοσίων Έργων και το Τμήμα Αρχαιοτήτων.

(στ) Κατασκευαστικές εργασίες βελτίωσης των Αρχαιολογικών Χώρων Κουρίου. Η μελέτη του έργου ανατέθηκε σε ιδιώτες συμβούλους τον Ιούλιο 1994 έναντι ποσού £38.910. Το Δεκέμβριο 1996 υποβλήθηκαν από τους συμβούλους στο Τμήμα τα τελικά σχέδια για έλεγχο. Μετά την υποβολή των σχεδίων ζητήθηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων η αναθεώρηση της μελέτης των σκελετών των στεγάστρων, από κατασκευή μεταλλικού χωροδικτυώματος σε ξύλινο, κατά το πρότυπο των στεγάστρων των αρχαιολογικών χώρων της Ελλάδας, καθώς και άλλες τροποποιήσεις των σχεδίων. Τον Οκτώβριο 2001 υπογράφηκε το συμβόλαιο κατασκευής του έργου, με ημερομηνία έναρξης των εργασιών το Νοέμβριο 2001 και λήξης το Μάιο 2003. Πριν από την έναρξη των εργασιών και μετά από έλεγχο της μελέτης από το Τμήμα, προέκυψε θέμα επάρκειας των στατικών και αντισεισμικών μελετών και κατασκευαστικών σχεδίων του έργου, που αφορούσαν στις εξειδικευμένες κατασκευές των στεγάστρων. Για το λόγο αυτό, η έναρξη των κατασκευών αναβλήθηκε και ανατέθηκε από το Τμήμα σε «Ομάδα Ελέγχου» ο έλεγχος της μελέτης. Οι σύμβουλοι μελετητές προχώρησαν σε διορθώσεις των σχεδίων σύμφωνα με τις υποδείξεις της «Ομάδας Ελέγχου».

Τελικά, τον Ιούλιο 2002 άρχισαν οι κατασκευαστικές εργασίες βάσει των νέων σχεδίων της διορθωμένης μελέτης και ως νέα ημερομηνία συμπλήρωσης του Έργου ορίστηκε η 31.12.2004. Τον Ιανουάριο 2003, η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν ενέκρινε την αποδέσμευση Κονδυλίου ύψους £1,5 εκ. για συνέχιση των εργασιών, μετά από απαίτηση της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής, η οποία απαιτούσε τροποποιήσεις στα σχέδια, έτσι ώστε να μην επηρεαστούν από τις κατασκευαστικές εργασίες οι αρχαιολογικοί χώροι. Τελικά τον Απρίλιο 2003 η Βουλή αποδέσμευσε μέρος του ποσού αυτού, ύψους £972.150, ενώ το Μάιο 2003 ο Διευθυντής του Τμήματος Αρχαιοτήτων ζήτησε από τη Βουλή την αποδέσμευση και του υπόλοιπου ποσού για την απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών. Η αποδέσμευση του ποσού έγινε τον Ιούλιο 2003, οπότε οι σύμβουλοι μελετητές προχώρησαν στην ολοκλήρωση των στατικών και αρχιτεκτονικών μελετών, λαμβάνοντας υπόψη και τους περιορισμούς/εισηγήσεις της Βουλής. Λόγω των πιο πάνω γεγονότων, καθώς και των δυσμενών καιρικών συνθηκών, παρατηρήθηκε καθυστέρηση στη συμπλήρωση των εργασιών. Μετά από εισήγηση του Τμήματος, η ΚΕΕΑ ενέκρινε παράταση χρόνου 4 μηνών για ολοκλήρωση του έργου, εκτός από το Κτίριο Επισκεπτών, το οποίο, βάσει συμπληρωματικής συμφωνίας που έγινε με τον εργολάβο, θα συμπληρωθεί το Νοέμβριο 2004. Ως αποτέλεσμα των καθυστερήσεων, τον Ιανουάριο 2003 η ΚΕΕΑ ενέκρινε την αύξηση του ποσού αμοιβής των μελετητών για την επίβλεψη κατά £51.703.

(ζ) Κατασκευή της οδού Βικέλα στο Στρόβολο - Αρ. Συμβ. PS/C/330. Η κατασκευή του έργου άρχισε το Σεπτέμβριο 2002 έναντι δαπάνης £459.000. Αμέσως μετά την έναρξη, ο Μηχανικός του έργου ζήτησε από το Τμήμα όπως εξετάσει αιτήματα επηρεαζόμενων ιδιοκτητών γης στην περιοχή για διακοπή της προβλεπόμενης από τη μελέτη κατασκευής κεντρικής νησίδας και τη δημιουργία δεξιόστροφων προσβάσεων. Το αίτημα αυτό απορρίφθηκε από το Φορέα Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων, για λόγους οδικής ασφάλειας, και τον Οκτώβριο 2002 αποφασίστηκε όπως το Τμήμα ετοιμάσει σχέδια για τη δημιουργία κυκλικού κόμβου στη συμβολή της οδού Βικέλα με το δρόμο πρόσβασης προς το νέο Γ.Σ.Π. Τον Απρίλιο 2003, ο Μηχανικός του έργου έδωσε εντολή στον εργολάβο για αναστολή των εργασιών στο τμήμα του έργου όπου θα κατασκευαζόταν ο κόμβος, ενώ το Μάιο 2003 με νέες οδηγίες παρέδωσε στον εργολάβο τα σχέδια του κόμβου και ζήτησε επανέναρξη των εργασιών. Λόγω των προβλημάτων που προέκυψαν από το πιο πάνω θέμα, παραχωρήθηκε στον εργολάβο παράταση χρόνου 40 εργάσιμων ημερών. Ο εργολάβος έχει υποβάλει οικονομικές απαιτήσεις για αποζημιώσεις, οι οποίες εξετάζονται από το Τμήμα. Το Σεπτέμβριο 2003 ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος να με πληροφορήσει:

- (i) Γιατί δεν λήφθηκε υπόψη κατά το στάδιο της μελέτης του έργου η ανάγκη για προσβάσεις προς τις ιδιωτικές αναπτύξεις, και
- (ii) γιατί, μετά την έναρξη του έργου, χρειάστηκαν 8 μήνες για την επίλυση του θέματος.

Το Φεβρουάριο 2004 ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι στο σχεδιασμό του ρυθμιστικού σχεδίου της οδού Βικέλα δεν προβλέπονται δεξιόστροφες προσβάσεις αλλά εξυπηρέτηση των παρόδων ιδιοκτητών με άλλες διευθετήσεις. Η καθυστέρηση στην επίλυση του θέματος οφειλόταν βασικά στην ανάγκη για απαλλοτρίωση τεμαχίων γης που απαιτούνται για την κατασκευή του κυκλικού κόμβου.

(η) Βελτίωση της οδού Καλαμών – Φάση Α΄ - Αρ. Συμβ. PS/C/355. Η κατασκευή του έργου άρχισε το Φεβρουάριο 2003 έναντι ποσού £2.613.000. Αμέσως μετά την έναρξη ο εργολάβος ζήτησε γραπτώς από το Τμήμα όπως γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για μετακίνηση των πυλώνων του εναέριου δικτύου της Αρχής Ηλεκτρισμού, οι οποίοι παρεμπόδιζαν την πρόοδο των κατασκευαστικών εργασιών. Τον Απρίλιο 2003, ο εργολάβος με επιστολή του εξέφρασε την πρόθεση του για υποβολή απαιτήσεων λόγω των καθυστερήσεων που προκλήθηκαν από τη μη έγκαιρη μετακίνηση των πυλώνων, η οποία έγινε τελικά τον Ιούνιο 2003 με καθυστέρηση 4 μηνών. Το Φεβρουάριο 2004, με επιστολή προς το Διευθυντή του Τμήματος, παρατήρησα ότι η μετακίνηση των πυλώνων θα έπρεπε να προηγηθεί της έναρξης των εργασιών. Το Μάιο 2004 ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες του Τμήματος του, η Αρχή Ηλεκτρισμού δεν ανταποκρίθηκε έγκαιρα, με αποτέλεσμα να προκληθεί η πιο πάνω καθυστέρηση, για την οποία έχει παραχωρηθεί στον εργολάβο παράταση χρόνου 8 ημερών. Η Υπηρεσία μου δεν συμμερίζεται τις εξηγήσεις του Τμήματος και έχει την άποψη ότι η μετακίνηση των πυλώνων θα έπρεπε να είχε διευθετηθεί πριν από την έναρξη των εργασιών.

(θ) Περιοδική συντήρηση δρόμων με τη μέθοδο του Σφραγιστικού Ασφαλτοπολτού στις Επαρχίες Λεμεσού και Πάφου – Αρ. Συμβ. PS/C/391. Οι προσφορές για το έργο υποβλήθηκαν τον Ιούλιο 2002, ενώ η υπογραφή του συμβολαίου ύψους £270.000 έγινε το Δεκέμβριο 2002. Επειδή η εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας εντός της χειμερινής περιόδου κρίθηκε προβληματική, ο Μηχανικός του έργου ζήτησε και εγκρίθηκε η αναβολή της έναρξης

των εργασιών μέχρι το Μάιο 2003. Ως αποτέλεσμα της αναβολής, σημαντικό μέρος από το ποσό των £32.461, το οποίο πληρώθηκε στον εργολάβο για αυξήσεις στις τιμές των εργατικών και υλικών, αφορά στην πιο πάνω περίοδο. Ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος να με πληροφορήσει για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για ορθότερο προγραμματισμό της προσφοροδότησης και εκτέλεσης παρόμοιας φύσης εργασιών, έτσι ώστε να αποφεύγεται η χειμερινή περίοδος και η ανάγκη για αναβολή των εργασιών. Τον Ιανουάριο 2004 ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τις παρατηρήσεις μου και ότι καταβάλλεται κάθε προσπάθεια για καλύτερο προγραμματισμό του χρόνου εκτέλεσης των έργων και, κατά το δυνατόν, εκτός της χειμερινής περιόδου.

4.67.4 Λάθη και παραλείψεις στις μελέτες έργων.

(α) Λεωφόρος Γιάννου Κρανιδιώτη – Φάση Ι (πρώην επέκταση της Λεωφόρου Νίκου Παττίχη) - Αρ. Συμβ. PS/C/42. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου, για σκοπούς εκτροπής της κυκλοφορίας και κατασκευής της Λεωφόρου, προβλέπεται προσωρινή επέκταση του υφιστάμενου οδοστρώματος, με τη διαμόρφωση του υφιστάμενου ερείσματος με υλικό υποθεμελίου, πάχους 150 χιλ., και τοποθέτηση ασφαλτοτάπητα πάχους 50 χιλ. Βάσει του εγχειριδίου του Τμήματος για σχεδιασμό οδοστρωμάτων, η πιο πάνω κατασκευή δεν θα ήταν ικανή να ανταποκριθεί στο αναμενόμενο κυκλοφοριακό φορτίο για το χρόνο που απαιτείτο, δηλαδή 6 μήνες.

Για το λόγο αυτό, με εισήγηση του Μηχανικού του έργου, το Τμήμα αποφάσισε την τροποποίηση της κατασκευής του οδοστρώματος της προσωρινής εκτροπής έναντι επιπλέον κόστους £15.577. Η αλλαγή προκάλεσε καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών, με αποτέλεσμα την έγκριση από την Τμηματική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (TEAA) προς τον εργολάβο παράτασης χρόνου 6 ημερών, με οικονομικές αποζημιώσεις που εκτιμάται ότι πιθανόν να ανέλθουν στην αξία της ίδιας της αλλαγής. Παρατήρησα ότι η πιο πάνω αλλαγή θα αποφεύγετο αν στο στάδιο της μελέτης του έργου γινόταν σωστή εκτίμηση των δεδομένων της περιοχής και ειδικά του κυκλοφοριακού φόρτου.

(β) Κατασκευή του δρόμου Στενή – Λυσός, Φάση Α΄ και Φάση Β΄ – Αδυναμίες της μελέτης. Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο το Σεπτέμβριο 2003 παρατηρήθηκε ότι στο συμβόλαιο της Φάσης Α΄ του έργου οι ποσότητες των χωματουργικών εργασιών διαφέρουν σημαντικά από τις ποσότητες που είχαν περιληφθεί στα Δελτία Ποσοτήτων του συμβολαίου, ενώ στο συμβόλαιο της Φάσης Β΄ δεν αναγράφονταν στα κατασκευαστικά σχέδια οι κλίσεις των στρωφών, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ετοιμασία των σχετικών διατομών του δρόμου πριν από την έναρξη των εργασιών. Λόγω των πιο πάνω αδυναμιών της μελέτης προκλήθηκαν καθυστερήσεις στην πρόοδο των εργασιών, με αποτέλεσμα την παραχώρηση στον εργολάβο παράτασης χρόνου στο πρώτο συμβόλαιο 13 εργάσιμων ημερών με πλήρη αποζημίωση, ενώ στο δεύτερο 13 εργάσιμων ημερών με μερική αποζημίωση. Το Μάιο 2004 ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι τα λάθη και οι ελλείψεις που έχουν προκύψει στα συμβόλαια, λόγω της μελέτης, οφείλονται αποκλειστικά στον ιδιώτη μελετητή των έργων, ο οποίος φέρει την απόλυτη ευθύνη της ετοιμασίας της μελέτης, καθώς και της επιμέτρησης των ποσοτήτων.

(γ) Συμβόλαιο για την κατασκευή του δρόμου Λευκάρων – Βαβατσινιάς – Φάση Β΄ - Αρ. Συμβ. PS/C/152. Λόγω λανθασμένης εκτίμησης κατά το στάδιο της μελέτης της κλίσης των πρηνών εκσκαφών σε τμήμα του δρόμου μήκους 500 μέτρων, προκλήθηκαν κατολισθήσεις όγκου χωμάτων. Οι κατολισθήσεις αυτές έγιναν μετά τη συμπλήρωση των χωματουργικών

εργασιών και τη διαμόρφωση των πρανών του δρόμου στο πιο πάνω τμήμα. Παρατηρήθηκε ότι, λόγω των πιο πάνω κατολισθήσεων, επιβάλλεται η εκτέλεση επιπρόσθετων εργασιών αξίας περίπου £28.000 (χωματουργικές εργασίες, τοίχος αντιστήριξης). Ως αποτέλεσμα, ο εργολάβος έχει υποβάλει απαίτηση για παράταση χρόνου και αποζημιώσεις. Τον Ιούλιο 2003, η ΚΕΑΑ αποφάσισε την παραχώρηση στον εργολάβο παράτασης χρόνου 15 εργάσιμων ημερών με οικονομικές αποζημιώσεις. Τον Ιούνιο 2003, ζήτησα από το Διευθυντή του Τμήματος να πληροφορηθώ κατά πόσο κατά την παραλαβή της μελέτης έγινε από την Επιτροπή Παραλαβής ο ενδεξιγμένος έλεγχος της μελέτης, σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχετικού εγχειριδίου. Τον Ιούλιο 2003 ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η παρακολούθηση και παραλαβή της μελέτης έγινε από την Επιτροπή Παρακολούθησης σύμφωνα με τις πρόνοιες του σχετικού εγχειριδίου, η ευθύνη όμως για την επάρκεια και ορθότητα της μελέτης βαρύνει απόλυτα τους συμβούλους μελετητές.

(δ) Αναβάθμιση του Αυτοκινητόδρομου Δεκέλειας – Πρωταρά – Αρ. Συμβολαίου PS/C/3ΑΙ/2. Από επιτόπιο έλεγχο στο πιο πάνω έργο το Μάιο 2003 παρατηρήθηκε ότι οι τελικές ποσότητες των χωματουργικών εργασιών αναμενόταν να αυξηθούν σημαντικά (πέραν του 100%), σε σύγκριση με τις ποσότητες του συμβολαίου, με αποτέλεσμα την αύξηση της δαπάνης του έργου κατά περίπου £150.000. Το Νοέμβριο 2003, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι, επειδή για το συμβόλαιο αυτό δεν έγινε οποιαδήποτε λεπτομερής γεωτεχνική έρευνα, αλλά βασίστηκε στην προηγούμενη έρευνα του υφιστάμενου συμβολαίου 3Α2, παρουσιάστηκε μεγάλη ποσότητα μπάζων πέραν της προβλεφθείσας ποσότητας.

4.67.5 Αδυναμίες στη διαχείριση συμβολαίων.

(α) Διεθνής Αερολιμένας Λάρνακας – Νέος Πύργος Ελέγχου και Πυροσβεστικός Σταθμός. Νέος Αερολιμένας Πάφου – Νέος Πύργος Ελέγχου. Το Τμήμα πληροφόρησε την ΚΕΑΑ ότι, λόγω ελλείψεων στα κατασκευαστικά σχέδια και προδιαγραφές που ετοιμάστηκαν από ιδιώτες συμβούλους μελετητές, προκλήθηκαν σοβαρές καθυστερήσεις, για τις οποίες ο εργολάβος δικαιούται σε αποζημίωση ύψους £349.952. Μετά από εξέταση του θέματος από την ΚΕΑΑ, αποφασίστηκε όπως πληρωθεί στον εργολάβο η αποζημίωση και το ποσό αυτό διεκδικηθεί από τους συμβούλους. Μέχρι σήμερα το Τμήμα δεν κατάφερε να εισπράξει το ποσό μέσω της επαγγελματικής ασφάλειας των συμβούλων, επειδή αυτοί υποστηρίζουν ότι τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν κατά την εκτέλεση του έργου δεν οφείλονται στη μελέτη αλλά σε αδυναμία του εργολάβου να υλοποιήσει τις πρόνοιες της μελέτης. Τον Ιούνιο 2004, κατά τη διάρκεια της συζήτησης του θέματος ενώπιον της ΚΕΑΑ, ζήτησα όπως ληφθούν νομικά μέτρα από την Κυβέρνηση εναντίον των συμβούλων, με σκοπό να ξεκαθαρίσει κατά πόσο την ευθύνη για το πρόβλημα που δημιουργήθηκε φέρουν πράγματι οι σύμβουλοι. Το Τμήμα με επιστολή του τον Ιούλιο 2004 προς το Γενικό Εισαγγελέα ζήτησε τη συμβουλή του για τις περαιτέρω ενέργειες προς διεκδίκηση του ποσού των £349.952.

(β) Κατασκευή της Συμβολής των οδών Κυκλάδων – Λεύκωνος – Ουρανίας Κοκκίνου στο Στρόβολο. Λόγω προβλημάτων που προέκυψαν στο έργο, όπως η αλλαγή σχεδίων στην οδό Ουρανίας Κοκκίνου, η προσθήκη εργασιών σε δίκτυα υπηρεσιών και η τροποποίηση των οδοστρωμάτων (πλήρης ανακατασκευή των υφιστάμενων οδοστρωμάτων), παρατηρήθηκε ότι προκλήθηκε καθυστέρηση 7 μηνών στη συμπλήρωση των εργασιών. Παρατηρήθηκε επίσης ότι ο συμβατικός χρόνος του συμβολαίου έληξε, χωρίς να αξιολογηθούν από το Μηχανικό του έργου οι καθυστερήσεις και να εγκριθεί η δικαιολογημένη παράταση χρόνου. Τον Απρίλιο 2003

ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι η έκθεση αξιολόγησης των καθυστερήσεων, την οποία ετοίμασε ο Μηχανικός του έργου, στάληκε το Σεπτέμβριο 2002 στην ΤΕΑΑ, χωρίς μέχρι τον Απρίλιο του 2003 να είχε εξεταστεί. Ζήτησα τέλος να πληροφορηθώ για τα αίτια και τους λόγους που προκάλεσαν τις αλλαγές/τροποποιήσεις των σχεδίων, οι οποίες θα έπρεπε κανονικά να είχαν ληφθεί υπόψη κατά το στάδιο της μελέτης. Τον Ιούλιο 2003, με νέα επιστολή ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν όλες οι αλλαγές/τροποποιήσεις κατά το στάδιο της μελέτης.

(γ) Προσφορά για την περιοδική συντήρηση δρόμων στην Επαρχία Αμμοχώστου – Αρ. Συμβ. PS/C/433. Μετά από έλεγχο των εγγράφων των προσφορών του έργου παρατηρήθηκε ότι, ενώ το συμβόλαιο κατακυρώθηκε από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών τον Οκτώβριο 2003 και υπογράφηκε από τον εργολάβο το Νοέμβριο 2003, το Τμήμα ενημέρωσε, με καθυστέρηση τριών μηνών, το Φεβρουάριο 2004, τον Επαρχιακό Μηχανικό Αμμοχώστου για την υπογραφή του συμβολαίου και τον κάλεσε όπως προβεί σε ενέργειες για έναρξη των εργασιών.

Με επιστολή μου προς το Διευθυντή του Τμήματος, το Φεβρουάριο 2004, παρατήρησα ότι η πιο πάνω καθυστέρηση, μεταξύ άλλων, αναμένεται να επιφέρει αύξηση στην τελική δαπάνη του έργου με βάση την πρόνοια του συμβολαίου για αναπροσαρμογή των τιμών.

(δ) Περιοδική Συντήρηση του Αυτοκινητόδρομου Α1 και Α9 – Αρ. Συμβ. PS/C/425. Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο, το Φεβρουάριο 2004, παρατηρήθηκε ότι δεν έγινε προσωρινή παραλαβή του έργου λόγω αποκλίσεων από τις προδιαγραφές στο βαθμό συμπίεσης του ασφαλικού σκυροδέματος, που κυμαίνονται μεταξύ 92% και 95,8% (Προδιαγραφές 96%). Παρατηρήθηκε επίσης ότι, κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών, με προφορικές οδηγίες του Μηχανικού του έργου έγιναν σε ορισμένα τμήματα του δρόμου τροποποιήσεις στις προδιαγραφές του συμβολαίου, όσον αφορά στο πάχος του υφιστάμενου οδοστρώματος που προβλεπόταν να αφαιρεθεί και στο πάχος της επίστρωσης του ασφαλικού σκυροδέματος που τοποθετήθηκε. Δόθηκαν επίσης οδηγίες για τη διαδοχική τοποθέτηση δύο στρώσεων ασφάλτου κατά την ίδια νύκτα. Ο εργολάβος εξέφρασε τη διαφωνία του για την τοποθέτηση δύο συνεχόμενων ασφαλικών στρώσεων και δήλωσε ότι δεν φέρει ευθύνη σε περίπτωση αστοχίας του οδοστρώματος. Λόγω των πιο πάνω, καθώς και άλλων αλλαγών, η ποσότητα των ασφαλικών αυξήθηκαν κατά περίπου 600 τόνους (20%), σε σύγκριση με την ποσότητα του συμβολαίου. Τον Ιούνιο 2004, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το θέμα των αποκλίσεων από τις προδιαγραφές στο βαθμό συμπίεσης του ασφαλικού σκυροδέματος εξετάζεται από την Επιτροπή Προδιαγραφών του Τμήματος.

Για το θέμα της τοποθέτησης δύο στρώσεων ασφάλτου την ίδια νύκτα, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι αυτό έπρεπε να γίνει για λόγους οδικής ασφάλειας, αφού το επόμενο πρωί ο δρόμος θα δινόταν στην κυκλοφορία και δεν θα έπρεπε να υπάρχει υψομετρική διαφορά στην επιφάνεια του δρόμου. Διευκρίνισε επίσης ότι τα προβληματικά αποτελέσματα στο βαθμό συμπίεσης του ασφαλικού σκυροδέματος δεν αφορούσαν στις χιλιομετρικές θέσεις όπου έγινε τοποθέτηση του υλικού σε δύο στρώσεις την ίδια νύκτα και για τις οποίες ο εργολάβος εξέφρασε τη διαφωνία του.

(ε) Αποκατάσταση κτιρίου πρώην Δικαστηρίου Λάρνακας. Ο εργαστηριακός έλεγχος δειγμάτων κεραμιδιών που χρησιμοποιήθηκαν για την κάλυψη της στέγης του κτιρίου κατέδειξε ότι το ποσοστό απορροφητικότητας τους ήταν εκτός προδιαγραφών (μέσος όρος 13,5% αντί

του μέγιστου επιτρεπτού 10%). Σύμφωνα με τον Αρχιτέκτονα του έργου, τα κεραμίδια τοποθετήθηκαν στη στέγη με ευθύνη του εργολάβου, πριν από τη λήψη των εργαστηριακών αποτελεσμάτων.

Τον Αύγουστο 2003 ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι προτίθεται να απαιτήσει από τον εργολάβο γραπτή εγγύηση διάρκειας 10 χρόνων για την ποιότητα των κεραμιδιών που έχει χρησιμοποιήσει και να επιβάλει χρηματική αποκοπή για την αυξημένη απορροφητικότητα τους.

4.67.6 Αδυναμίες εργοληπτών στην τήρηση προνοιών των συμβολαίων.

(α) Δρόμος Σωτήρας – Αγίας Θέκλας – Αρ. Συμβ. PS/C/329. Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο, τον Ιούνιο 2003, παρατηρήθηκε ότι, ενώ οι εργασίες συμπληρώθηκαν το Φεβρουάριο 2003 και ο δρόμος παραδόθηκε στην κυκλοφορία, δεν έγινε προσωρινή παραλαβή λόγω σοβαρών προβλημάτων ποιότητας στην κατασκευή. Με βάση τα εργαστηριακά αποτελέσματα προκύπτει ότι ο βαθμός συμπίεσης τόσο της βασικής στρώσης όσο και της επιφανειακής είναι εκτός προδιαγραφών. Επίσης η επιπεδότητα της επιφανειακής στρώσης παρουσιάζει αποκλίσεις στα τελικά υψόμετρα, τόσο κατά μήκος όσο και κατά πλάτος, πέραν των επιτρεπτών ορίων των προδιαγραφών, σε μήκος δρόμου περίπου 2 χλμ. Με επιστολή μου προς το Τμήμα, ζήτησα όπως πληροφορηθώ για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για επιδιόρθωση των πιο πάνω κακοτεχνιών, καθώς και για ποιο λόγο παραδόθηκε ο δρόμος στην κυκλοφορία, παρόλο που υφίσταντο τα πιο πάνω προβλήματα. Το Σεπτέμβριο με πληροφόρησε ότι ορισμένες κακοτεχνίες έχουν αντιμετωπιστεί με χρηματικές αποκοπές ύψους £12.612 και άλλες με επανακατασκευή του οδοστρώματος, τη δαπάνη της οποίας επωμίστηκε ο εργολάβος (£36.859). Όσον αφορά στην παράδοση του δρόμου στην κυκλοφορία, αυτό κατέστη απαραίτητο λόγω της αναγκαστικής χρήσης του από παρόδιους ιδιοκτήτες.

(β) Νέο Κτίριο Ανωτάτου Δικαστηρίου στη Λευκωσία. Η έναρξη του έργου έγινε τον Οκτώβριο 2001, με χρόνο συμπλήρωσης το Φεβρουάριο 2004. Το Μάιο 2002 παρατήρησα ότι το έργο παρουσιάζει καθυστέρηση περίπου 3 μηνών, που οφείλεται βασικά στον αργό ρυθμό εργασίας του εργολάβου. Τον Ιανουάριο 2003 το Τμήμα υπέβαλε στο Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης της απόδοσης του εργολάβου, στην οποία αναφέρεται ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης, αφού εξέτασε την απόδοση του εργολάβου όσον αφορά στην πρόοδο των εργασιών, έκρινε ότι αυτή δεν είναι ικανοποιητική. Το Μάρτιο 2003 η ΚΕΑΑ ζήτησε από το Τμήμα όπως υποβάλει νέα ενδιάμεση έκθεση απόδοσης, ώστε να διαφανεί κατά πόσο ακολουθείται το νέο πρόγραμμα που υπέβαλε ο εργολάβος. Στην έκθεση που υποβλήθηκε τον Ιούνιο 2003 αναφέρεται ότι η καθυστέρηση του έργου υπολογίζεται στις 30 εβδομάδες και αυξάνεται συνεχώς.

Τον Ιανουάριο 2004, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι κατά τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο παρατηρήθηκε βελτίωση της κατάστασης όσον αφορά στις καθυστερήσεις. Το Μάιο 2004, η διευθύντρια του έργου πληροφόρησε τον εργολάβο ότι, πέραν της δικαιολογημένης παράτασης χρόνου που του έχει παραχωρηθεί, δηλαδή μέχρι την 21^η Μαΐου 2004, ο Εργοδότης προτίθεται να εφαρμόσει τις σχετικές πρόνοιες του συμβολαίου για αποκοπή χρηματικών αποζημιώσεων λόγω αδικαιολόγητης καθυστέρησης στη συμπλήρωση του έργου. Η συμπλήρωση του έργου αναμένεται στις αρχές του 2005. Ο εργολάβος διαφωνεί με τη θέση του Τμήματος και εξέφρασε την πρόθεσή του να προσφύγει σε Διαιτησία.

(γ) Επέκταση Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού – Αρ. Συμβ. 7/2000. Η έναρξη του έργου έγινε τον Απρίλιο 2001, με χρόνο συμπλήρωσης, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του συμβολαίου, τον Απρίλιο 2003. Στο έργο παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση, περίπου 14 μηνών, που οφειλόταν κυρίως στον εργολάβο, αλλά και σε άλλους λόγους.

Η ΤΕΑΑ ενέκρινε την παραχώρηση στον εργολάβο αποζημιώσιμης παράτασης χρόνου μέχρι τον Ιούνιο 2003 και τον Ιούλιο επιπλέον παράταση μέχρι το Νοέμβριο 2003, χωρίς οποιεσδήποτε οικονομικές αποζημιώσεις.

Τελικά η καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών συνεχίστηκε και το έργο συμπληρώθηκε στις 15.6.2004.

Όσον αφορά τόσο στις χρονικές παρατάσεις και απαιτήσεις του εργολάβου, όσο και στην ανταπαίτηση του Εργοδότη για τις αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στη συμπλήρωση του έργου, έγινε φιλικός διακανονισμός του θέματος, ο οποίος διαλάμβανε τα πιο κάτω:

- (i) Χρηματική αποκοπή ύψους £40.000 από τα ποσά που δικαιούται ο εργολάβος.
- (ii) Οι δείκτες τιμών να υπολογιστούν μέχρι τέλος Φεβρουαρίου 2004 για όλα τα πιστοποιητικά πληρωμής για εκτελεσθείσα εργασία.
- (iii) Καμιά οικονομική απαίτηση/ανταπαίτηση εργοδότη/εργολάβου για θέματα που προκύπτουν από παράταση χρόνου.

(δ) Ανακατασκευή δρόμου εντός της Κλήρου – Αρ. Συμβ. PS/C/400. Από επιτόπιο έλεγχο στο έργο το Φεβρουάριο 2004, παρατηρήθηκε ότι, ενώ ο εργολάβος τον Οκτώβριο 2003 ζήτησε όπως γίνει προσωρινή παραλαβή του έργου, αυτή έγινε το Δεκέμβριο 2003, χωρίς όμως να εκδοθεί πιστοποιητικό προσωρινής παραλαβής. Τον Απρίλιο 2004 ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι στο έργο παρατηρήθηκαν εργαστηριακά αποτελέσματα εκτός προδιαγραφών, κυρίως όσον αφορά στο ασφαλικό σκυρόδεμα. Για αντιμετώπιση του προβλήματος αποφασίστηκε όπως παραταθεί ο χρόνος συντήρησης του έργου κατά δύο χρόνια και να κατακρατηθεί από τις πληρωμές του εργολάβου χρηματικό ποσό, σε περίπτωση που απαιτηθεί η επιδιόρθωση του οδοστρώματος.

(ε) Φθορές/καθιζήσεις στο οδόστρωμα του δρόμου Αγίου Ιλαρίωνος στο Καϊμακλί. Μετά από ραγδαία βροχόπτωση το Μάιο 2003, παρατηρήθηκαν εκτεταμένες καθιζήσεις σε τμήματα του οδοστρώματος. Στο δρόμο αυτό τοποθετήθηκε από εργοληπτική εταιρεία το 2001 αποχετευτικός αγωγός λυμάτων, με βάση μελέτη και επίβλεψη του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας. Το 2002 έγινε γενική ασφαλική επίστρωση από το Τμήμα Δημοσίων Έργων. Οι καθιζήσεις παρατηρήθηκαν κυρίως κατά μήκος του πιο πάνω αγωγού. Τον Οκτώβριο 2003, ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι το πρόβλημα παρουσιάστηκε λόγω μη ικανοποιητικής συμπίεσης των επιχωματώσεων που έγιναν στο αυλάκι του αγωγού από τον εργολήπτη. Για αποφυγή παρόμοιων προβλημάτων στο μέλλον, ο Διευθυντής εισηγήθηκε όπως οι εργασίες επανόρθωσης των αυλακιών επιβλέπονται από την αρμόδια αρχή, που έχει την ευθύνη συντήρησης του δρόμου, και οι τεχνικές προδιαγραφές να περιλαμβάνουν υποχρέωση του εργολάβου για διενέργεια σχετικών εργαστηριακών ελέγχων.

4.67.7 Αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου.

(α) Ανεξάρτητοι εργαστηριακοί έλεγχοι των έργων από το Κεντρικό Εργαστήριο. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των φακέλων του Κεντρικού Εργαστηρίου του Τμήματος για τα συμβόλαια οδικών έργων, προέκυψε ότι ο έλεγχος του Κεντρικού Εργαστηρίου δεν είναι

επαρκής και συστηματικός, λόγω σταδιακής μείωσης του προσωπικού του εργαστηρίου. Ως αποτέλεσμα της υφιστάμενης κατάστασης, το σύστημα ελέγχου της ποιότητας των έργων κρίνεται ανεπαρκές για να διασφαλίσει ότι τα έργα πληρούν τις προδιαγραφές, ενώ οι κτιριακές εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός του νέου Εργαστηρίου δεν αξιοποιούνται πλήρως.

Ο Διευθυντής του Τμήματος πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι γίνονται όλες οι αναγκαίες ενέργειες για κατάλληλη στελέχωση του εργαστηρίου με προσοντούχο προσωπικό, έτσι ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες του. Από νέο έλεγχο της Υπηρεσίας μου, διαπιστώθηκε ότι το εργαστήριο έχει μερικώς στελεχωθεί με αριθμό υπαλλήλων για την επί τόπου διεξαγωγή εργαστηριακών ελέγχων των οδικών έργων, με περιθώρια όμως περαιτέρω βελτίωσης.

(β) Αστοχίες στα ασφαλικά οδοστρώματα των αυτοκινητόδρομων. Το 1985 εισηγήθηκα όπως το Τμήμα Δημοσίων Έργων εφαρμόσει ερευνητικό πρόγραμμα για την καταλληλότητα των υλικών και μεθόδων εκτέλεσης ασφαλτικών οδοστρωμάτων, με σκοπό τη σύνταξη ορθών προδιαγραφών, ώστε να προλαμβάνονται οι αστοχίες των έργων. Παρατήρησα ότι το Τμήμα δεν υιοθέτησε οποιοδήποτε ερευνητικό πρόγραμμα, με αποτέλεσμα οι αποτυχίες και αδικαιολόγητες βλάβες στα οδικά έργα να αντιμετωπίζονται σπασμωδικά και περιστασιακά και να επιρρίπτονται ευθύνες αποκλειστικά στους εργολάβους. Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος, εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προβεί στη λήψη των αναγκαίων μέτρων, όπως π.χ. υιοθέτηση προδιαγραφών υλικών, μεθόδων κατασκευής, επίβλεψης κ.λπ. Ως παραδείγματα τέτοιων αδικαιολόγητων αστοχιών υπέδειξα τις επιστρώσεις με πρέμιξ στους αυτοκινητόδρομους Αραδίππου – Δεκέλειας και Λευκωσίας – Λάρνακας (τμήμα Λυμπιών – Αραδίππου), στους οποίους οι εργασίες συντήρησης συμπληρώθηκαν σχετικά πρόσφατα. Ο Διευθυντής του Τμήματος με πληροφόρησε ότι στο παρόν στάδιο δεν μπορούν να εφαρμοστούν τα αναγκαία ερευνητικά προγράμματα με την παρούσα στελέχωση. Πρωταρχικός στόχος σε αυτό το στάδιο είναι η διαπίστευση του Εργαστηρίου που θα θέτει τις προϋποθέσεις, μεταξύ άλλων, για την ορθή στελέχωση και εκπαίδευση του προσωπικού και ακολούθως θα μπορεί το Κεντρικό Εργαστήριο να προχωρεί σε ερευνητικά προγράμματα.

Όπως πληροφορούμαι, τον Ιούνιο 2004 άρχισε η εκπαίδευση του προσωπικού του Κεντρικού Εργαστηρίου πάνω σε θέματα εργαστηριακών δοκιμών από ξένους εμπειρογνώμονες, με σκοπό την προώθηση της διαπίστευσης του Εργαστηρίου.

(γ) Αυτοκινητόδρομος Δεκέλειας – Πρωταρά (Τμήμα Πύλα – Ξυλοτύμπου), ρωγματώσεις στο οδόστρωμα. Το έργο συμπληρώθηκε το Δεκέμβριο 1999 έναντι ποσού συμβολαίου £8.934.000. Το 2001 άρχισαν να εμφανίζονται ρωγμές στο ασφαλικό οδόστρωμα, οι οποίες σταδιακά διευρύνθηκαν σε μεγάλο βαθμό. Τον Απρίλιο 2003 ο Διευθυντής του Τμήματος ζήτησε από το Κεντρικό Εργαστήριο όπως διεξαγάγει έρευνα σχετικά με το πιο πάνω θέμα.

Τον Οκτώβριο 2003 συμπληρώθηκε η έρευνα και, σύμφωνα με τα πορίσματα της, οι ρωγματώσεις περιορίζονται κυρίως εντός της στρώσης κυλίσεως και σε ορισμένες περιπτώσεις προχωρούν και εντός της βασικής στρώσης, δεν επεκτείνονται όμως μέσα στην ασφαλική βάση ή το θεμέλιο του οδοστρώματος.

Επειδή σύμφωνα με το πόρισμα πιθανόν οι ρωγματώσεις να οφείλονται στη σύνθεση των ασφαλικών μιγμάτων που προβλέπονταν στις προδιαγραφές, τον Ιανουάριο 2004 το Τμήμα

ανέθεσε σε Γαλλικό Εργαστήριο τη διερεύνηση του θέματος. Το Μάρτιο 2004 το Εργαστήριο υπέβαλε σχετική Έκθεση, η οποία μελετάται από το Τμήμα. Το Τμήμα βρίσκεται σε συνεννόηση με τους Γάλλους εμπειρογνώμονες και πρόκειται να στείλει στη Γαλλία δείγματα υλικών και ασφάλτου για την ετοιμασία νέων ασφαλομιγμάτων.

4.68 ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Μέρος Α

4.68.1 Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα στις 31.12.2003 ήταν £640.887, σε σύγκριση με £586.384 για το προηγούμενο έτος. Στις καθυστερήσεις περιλαμβάνεται ποσό £411.489 για φόρο χωρητικότητας πλοίων, £30.037 για δικαιώματα επιθεώρησης πλοίων, £32.181 για άδειες ασυρμάτων πλοίων και £404 για τέλη πληρώματος. Δεν περιλαμβάνεται ποσό £105.390, που αφορά σε επιβαρύνσεις πάνω στον καθυστερημένο φόρο χωρητικότητας πλοίων, το οποίο καθίσταται πληρωτέο κατά την πληρωμή του οφειλόμενου φόρου. Εισηγήθηκα τη διερεύνηση όλων των καθυστερημένων οφειλών. Μετά από έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, διαγράφηκε κατά τα έτη 1995-2003 συνολικά ποσό £1.586.810.

4.68.2 Έκδοση Βιβλιαρίων Ταυτότητας και Ναυτικής Υπηρεσίας Ναυτικού και Θεωρήσεις Πιστοποιητικών Ναυτικής Ικανότητας. Στις Εκθέσεις μου για τα έτη 2001 και 2002 ανέφερα ότι η καταβολή των τελών για την έκδοση Βιβλιαρίων και Θεωρήσεων Πιστοποιητικών των Ναυτικών από τους αντιπροσώπους των πλοίων, με δική τους επιταγή προς το Τμήμα και σε κυπριακές λίρες, δεν συνάδει με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες. Εξέφρασα την άποψη ότι οι αιτητές (δηλαδή οι ναυτικοί) θα έπρεπε να καταβάλουν τα σχετικά τέλη απευθείας στο Διευθυντή του Τμήματος. Με την τακτική που ακολουθείται οι αντιπρόσωποι εισπράττουν από τους αιτητές τα καθορισμένα τέλη σε ξένο νόμισμα, ενώ καταβάλλουν στο Τμήμα τα τέλη σε κυπριακές λίρες, με αποτέλεσμα να επωφελούνται με το συναλλαγματικό κέρδος που τυχόν προκύπτει.

Σημειώνεται ότι η πιο πάνω τακτική ακολουθείται μέχρι σήμερα. Κατά το 2003 παραλήφθηκαν 24 371 αιτήσεις για Βιβλιάρια και θεωρήσεις και εισπράχθηκαν τέλη ύψους £708.996, από τις οποίες 13 381 αιτήσεις (54,9%) παραλήφθηκαν μέσω αντιπροσώπων στην Κύπρο. Με βάση τις ισοτιμίες που ίσχυαν κατά το 2003, η συναλλαγματική διαφορά υπολογίζεται περίπου στις £260.000. Περίπου 50 αντιπρόσωποι υποβάλλουν αιτήσεις και προβαίνουν στη διευθέτηση των τελών για λογαριασμό των αιτητών, ενώ ένας αντιπρόσωπος από μόνος του διαχειρίζεται περίπου το 57% των αιτήσεων.

Το Τμήμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις/παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου, στις 29.4.2004 ζήτησε από το Γενικό Λογιστή την αναθεώρηση της διαδικασίας είσπραξης των τελών και αναμένει τη σχετική έγκριση.

4.68.3 Υπερωριακή αποζημίωση Επιθεωρητών Πλοίων και Γραμματειακού Προσωπικού (μόνιμου και έκτακτου). Για την έκδοση Βιβλιαρίων Ταυτότητας και Θεωρήσεων (Πιστοποιητικών Ναυτικής Ικανότητας) καταβλήθηκε κατά το 2003 υπερωριακή αποζημίωση συνολικού ύψους £22.082.

Ποσό £17.612 καταβλήθηκε σε 16 επιθεωρητές πλοίων, ενώ αυτοί εξακολουθούν να μη διεξάγουν επιθεωρήσεις πλοίων στο εξωτερικό, όπως αναφέρεται πιο κάτω.

4.68.4 Αναστολή των επιθεωρήσεων κυπριακών πλοίων στο εξωτερικό. Λόγω συνδικαλιστικής διαφοράς μεταξύ των Επιθεωρητών του Τμήματος και της Κυβέρνησης, από τις αρχές του 2001 δεν γίνονται επιθεωρήσεις κυπριακών πλοίων στο εξωτερικό, εκτός σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται αυξημένες καταγγελίες από ξένες λιμενικές αρχές. Παρατήρησα ότι, εκτός των αρνητικών επιπτώσεων στην εποπτεία των επιπέδων ασφαλείας των πλοίων, γίνονται και εγγραφές στο Κυπριακό Νηολόγιο υπερήλικων πλοίων, χωρίς την εκ των προτέρων ειδική επιθεώρηση που απαιτείται από το Τμήμα. Επίσης λόγω της συνδικαλιστικής διαφοράς δεν γίνονται επιθεωρήσεις πλοίων ξένων χωρών που επισκέπτονται κυπριακά λιμάνια, με αποτέλεσμα η Κύπρος να μην εκπληρώνει τις συμβατικές υποχρεώσεις της ως μέλους του Μεσογειακού Μνημονίου Συνεργασίας και του Μνημονίου Συνεννόησης του Παρισιού.

4.68.5 Διορισμός ανεξάρτητων επιθεωρητών στο εξωτερικό. Ο θεσμός των ανεξάρτητων επιθεωρητών έχει εισαχθεί από το 1996, αλλά, λόγω δυσκολιών που παρουσιάζονται στην εξεύρεση επιθεωρητών, το Τμήμα βρίσκεται ακόμα στη διαδικασία αναζήτησης επιθεωρητών. Μέχρι τις 31.12.2003 είχαν διοριστεί 43 επιθεωρητές σε 29 λιμάνια, ενώ ο στόχος είναι να διοριστούν 64 επιθεωρητές σε 45 λιμάνια. Παράλληλα δεν έχει ολοκληρωθεί ούτε η απαιτούμενη υποδομή στο Τμήμα τόσο σε εξοπλισμό όσο και σε ανθρώπινο δυναμικό, για το συντονισμό, την εποπτεία και την κατάλληλη αξιοποίηση του θεσμού.

Η αμοιβή των επιθεωρητών για το 2003 ανήλθε στις £286.415, σε σύγκριση με £211.231 το 2002. Στα ποσά αυτά δεν περιλαμβάνονται τα κατ' αποκοπή ποσά που καταβάλλονται στους επιθεωρητές ανά εξάμηνο, για τις πρώτες 6 επιθεωρήσεις, τα οποία κυμαίνονται από US\$600 – US\$1.200 ανά επιθεωρητή, ανά εξάμηνο.

Όπως διαπιστώθηκε, ο αριθμός των επιθεωρήσεων που γίνονται από τους περισσότερους επιθεωρητές είναι πολύ περιορισμένος, ενώ 27 επιθεωρητές δεν έκαναν καμιά επιθεώρηση κατά το 2003. Για το 64% των επιθεωρήσεων που έγιναν κατά το 2003, δεν εντοπίστηκαν ελλείψεις στα πλοία, ενώ οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν στις περισσότερες από τις υπόλοιπες περιπτώσεις είναι ασήμαντες και τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν ήταν ελάχιστα (£25.000). Εξέφρασα την άποψη ότι θα πρέπει να δοθούν οδηγίες στους επιθεωρητές, αφενός για αύξηση των επιθεωρήσεων και επιλογή για επιθεώρηση πλοίων ψηλού κινδύνου και αφετέρου για αυστηρή τήρηση των κριτηρίων ασφαλείας των πλοίων, με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση του θεσμού και τη βελτίωση των επιπέδων ασφαλείας και λειτουργίας των πλοίων και τη μείωση των καταγγελιών και των κρατήσεων πλοίων υπό κυπριακή σημαία από ξένες λιμενικές αρχές.

Μέρος Β

4.68.6 Επιβολή χρηματικών ποινών. Τακτική του Τμήματος είναι να μην επιβάλλονται χρηματικές ποινές για παραβάσεις/ελλείψεις που διαπιστώνονται από τους μόνιμους επιθεωρητές του Τμήματος, εκτός αν οι παρατυπίες δικαιολογούν την κατακράτηση του πλοίου.

Τούτο δεν συνάδει με τις πρόνοιες των σχετικών νόμων που προβλέπουν επιβολή χρηματικών ποινών, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, και έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια δημόσιων εσόδων. Επίσης σε άλλες περιπτώσεις παρατηρείται καθυστέρηση στην επιβολή χρηματικών ποινών, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη η είσπραξή τους.

4.68.7 Εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων σχετικά με παραβάσεις της σύμβασης προς αποφυγή συγκρούσεων στη θάλασσα. Σύμφωνα με τον Κυρωτικό Νόμο 18/80, η αρμόδια

αρχή έχει εξουσία να αποδέχεται την καταβολή ποσού που θα συμφωνείται, μετά από συζήτηση, με τον πλοιοκτήτη, για εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων σχετικά με την πιο πάνω σύμβαση.

Εισηγήθηκα την τροποποίηση του Κυρωτικού Νόμου, ώστε η αρμόδια αρχή να έχει εξουσία να επιβάλλει και όχι να αποδέχεται χρηματικές ποινές για παραβάσεις της σύμβασης, όπως γίνεται και με άλλους Κυρωτικούς Νόμους.

4.68.8 Μηχανογράφηση Τμήματος.

(α) Εξακολουθεί να καθυστερεί η μηχανογράφηση των καταστάσεων που αφορούν σε χρεώσεις πλοίων. Εισηγήθηκα την επίσπευση της μηχανογράφησης, ώστε η ενημέρωση των καταστάσεων να γίνεται έγκαιρα και η διαδικασία είσπραξης των σχετικών τελών να διεκπεραιώνεται πιο αποτελεσματικά. Η καθυστέρηση που παρατηρείται θα έχει επιπτώσεις και πάνω στο κόστος της μηχανογράφησης, το οποίο συνεχώς αυξάνεται.

(β) Όπως κατ' επανάληψη έχω αναφέρει, η επιβολή φόρου χωρητικότητας πλοίων, που γίνεται από το μηχανογραφικό σύστημα, εξακολουθεί να παρουσιάζει προβλήματα, ενώ αρκετή εργασία, λόγω των περιορισμένων δυνατοτήτων του προγράμματος, αναγκαστικά γίνεται με το χέρι.

Οι εργασίες για τη μηχανογράφηση του Τμήματος άρχισαν τον Αύγουστο του 2000, με την υπογραφή συμβολαίου για ποσό £2,7 εκ.. Σύμφωνα με το συμβόλαιο, το χρονοδιάγραμμα για τη συμπλήρωση των εργασιών καθορίστηκε στους 27 μήνες, δηλαδή το έργο θα έπρεπε να ολοκληρωθεί το Δεκέμβριο του 2002, ενώ μέχρι σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί.

Λόγω διάφορων αλλαγών, αναβαθμίσεων και επιπρόσθετων αναγκών που είχαν προκύψει από την ημερομηνία υπογραφής του συμβολαίου, εγκρίθηκε επιπρόσθετο ποσό ύψους £200.000, καθώς και ποσό £200.100 για τις υπηρεσίες εμπειρογνώμονα και, με διάφορες εγκρίσεις της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων, η ολοκλήρωση του έργου παρατάθηκε μέχρι τις 30.5.2004.

4.69 ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Μέρος Α

4.69.1 Ηλεκτρομηχανολογικός έλεγχος δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών. Σύμφωνα με τους περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμους αρ. 55(Ι)/92 και 105(Ι)/96 και τους Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 368/96), αρμόδιοι λειτουργοί του Τμήματος μπορούν, σε οποιοδήποτε χρόνο, να επιθεωρούν και ελέγχουν οποιαδήποτε δημόσια κολυμβητική δεξαμενή και να πιστοποιούν την καταλληλότητα των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, με την έκδοση πιστοποιητικού καταλληλότητας, ώστε να καταστεί δυνατόν να εκδοθεί η σχετική άδεια λειτουργίας από την αρμόδια αρχή.

Παρατηρήθηκε ότι από τις 119 αιτήσεις που είχαν υποβληθεί στο Τμήμα κατά την περίοδο 2001-2003, 56 αιτήσεις (47,05%) δεν είχαν εξεταστεί μέχρι την ημέρα του ελέγχου, με αποτέλεσμα να παραμένουν σε εκκρεμότητα οι σχετικές άδειες λειτουργίας και με ενδεχόμενο, σε περίπτωση ατυχήματος σε μη αδειούχα κολυμβητική δεξαμενή, να υπάρχει πιθανότητα να καταλογιστούν ευθύνες τόσο στην αρμόδια για την έκδοση της άδειας αρχή, όσο και στο Τμήμα.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι, λόγω φόρτου εργασίας και έλλειψης προσωπικού, δεν είναι δυνατός ο έλεγχος των δεξαμενών σε σύντομο χρονικό διάστημα.

4.69.2 Προσφορά αρ. 5/02/181/Μ/ΗΜΥ για την προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων 100% ελέγχου αποσκευών στους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Όπως ανέφερα στην προηγούμενη μου Έκθεση, η προσφορά κατακυρώθηκε τον Ιούλιο 2003, κατόπι διαπραγμάτευσης, στο μοναδικό προσφοροδότη που πληρούσε τους όρους/προδιαγραφές, στην τιμή των περίπου £4,0 εκ., δηλαδή με μείωση της αρχικής τιμής της προσφοράς του κατά £0,4 εκ. Σύμφωνα με το συμβόλαιο, η Α΄ φάση θα συμπληρωνόταν το Δεκέμβριο 2003 και η Β΄ φάση το Μάρτιο 2004. Τον Οκτώβριο 2003, ο εργολάβος ζήτησε όπως τροποποιηθεί η σειρά των εργασιών που περιλαμβάνονταν, με βάση το συμβόλαιο, σε κάθε φάση και το Τμήμα εισηγήθηκε στην Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων την αποδοχή του αιτήματος, επισημαίνοντας ότι, με την πρόταση του εργολάβου, θα προέκυπτε επίστευση στην παράδοση των συστημάτων κατά 2½ εβδομάδες. Το Νοέμβριο 2003, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων ενέκρινε το πιο πάνω αίτημα, παρά τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου ότι, κατά την αξιολόγηση των προσφορών, οι οκτώ από τις δέκα απορρίφθηκαν επειδή δεν πληρούσαν τον ουσιώδη όρο αναφορικά με το χρόνο παράδοσης των συγκεκριμένων εργασιών της Α΄ φάσης.

Το Μάιο 2004, εγκρίθηκε από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων επιπλέον ποσό £84.072 για επιπρόσθετες εργασίες που εκτελέστηκαν από τον εργολάβο, ενώ προηγουμένως – το Μάρτιο 2004 – η Τμηματική Επιτροπή είχε εγκρίνει άλλες £29.300 για επιπρόσθετες εργασίες.

Τον Απρίλιο 2004, το Τμήμα ζήτησε την έγκριση του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, για απευθείας διαπραγμάτευση με τον εργολάβο, με σκοπό την ανάθεση των πιο κάτω εργασιών:

- (i) Λειτουργία και συντήρηση «πρώτης γραμμής» των δύο συστημάτων ελέγχου, με εκτίμηση δαπάνης £200.000 το χρόνο.
- (ii) Προληπτική και προγραμματισμένη συντήρηση, με καθορισμό των χρόνων ανταπόκρισης για αποκατάσταση βλαβών, εκτίμηση δαπάνης £400.000 το χρόνο.

Όπως ανέφερε το Τμήμα, πέραν της περιόδου εγγύησης που διαλαμβάνει και την αποκατάσταση/διόρθωση βλαβών εξαιτίας κακοτεχνιών και ελαττωματικών υλικών/εξαρτημάτων, οι πιο πάνω εργασίες δεν περιλαμβάνονταν στις υποχρεώσεις του εργολάβου, σύμφωνα με το συμβόλαιο προμήθειας και εγκατάστασης των συστημάτων.

Το αίτημα του Τμήματος εγκρίθηκε τον ίδιο μήνα και, κατόπι διαπραγμάτευσης, αποφασίστηκε η ανάθεση της εργασίας (i) πιο πάνω στον εργολάβο, έναντι £243.500, για την περίοδο 15.5.2004 – 30.4.2005.

Για την εργασία (ii), το Τμήμα υπέβαλε τον Ιούνιο 2004 στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου την έκθεσή του σχετικά με το αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης, και εισηγείτο την ανάθεση της εργασίας στην τιμή των £467.623 για ένα χρόνο και, επιπρόσθετα, την αγορά από το Δημόσιο ανταλλακτικών αξίας £281.782 για τη διορθωτική συντήρηση. Κατά τη συνεδρία του Συμβουλίου Προσφορών και τη συζήτηση πριν από τη λήψη της απόφασης για κατακύρωση της προσφοράς, ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας μου υπέδειξε ότι, αφού μελετήθηκαν λεπτομερώς οι όροι του αρχικού συμβολαίου προμήθειας και εγκατάστασης των συστημάτων, διαπιστώθηκε ότι η προληπτική και προγραμματισμένη συντήρηση (πέρα από τη διορθωτική που αναφέρεται πιο πάνω, μαζί με όλα τα ανταλλακτικά), περιλαμβάνονταν επίσης στις υποχρεώσεις του εργολάβου και επομένως και στην τιμή του αρχικού συμβολαίου, και μάλιστα

για 1½ χρόνια. Η πιο πάνω υπόδειξη της Υπηρεσίας μου προβλημάτισε το Συμβούλιο Προσφορών, το οποίο αποφάσισε όπως το όλο θέμα επανεξεταστεί σε μελλοντική συνεδρία, αφού υποβληθεί νέα έκθεση από το Τμήμα, υπό το φως των νέων δεδομένων. Το Τμήμα επανήλθε με νέα έκθεση, στην οποία αναφερόταν ότι πράγματι οι πιο πάνω εργασίες περιλαμβάνονταν στις υποχρεώσεις του εργολάβου, γεγονός που αποδέχθηκε και ο ίδιος, όμως για να ανταποκρίνεται αμέσως (σε 2 – 3 ώρες) στις έκτακτες ανάγκες επιδιόρθωσης, απαιτούσε το ποσό των £320.000, καθώς και την αγορά από το Κράτος ανταλλακτικών αξίας £626.182 για ένα χρόνο. Οι απαιτήσεις αυτές του εργολάβου κρίθηκαν ως μη ρεαλιστικές και αποφασίστηκε να γίνει διαπραγμάτευση τους από το Συμβούλιο Προσφορών. Τελικά, κατόπι διαπραγματεύσεων, συμφωνήθηκε όπως για την περίοδο των πρώτων 1½ χρόνων το κόστος συντήρησης μειωθεί στις £190.000/χρόνο, τον αμέσως επόμενο χρόνο στις £450.000, με μια αύξηση 5% το χρόνο για τα επόμενα 3 χρόνια. Τα ανταλλακτικά, αξίας £626.182, θα αγοραστούν από τον εργολάβο. Ο χρόνος συμπλήρωσης των εργασιών διορθωτικής συντήρησης καθορίστηκε στις 5 ώρες, με £200/ώρα ως αποζημίωση για καθυστερήσεις στις επιδιορθώσεις.

Όσον αφορά στα δύο συστήματα που ήδη εγκαταστάθηκαν και λειτουργούν, από περαιτέρω διερεύνηση της Υπηρεσίας μου διαπιστώθηκαν τα πιο κάτω:

(α) Ενώ η ημερομηνία παραλαβής των συστημάτων ήταν καθορισμένη στις 7.3.2004, μέχρι το τέλος Ιουνίου δεν είχε γίνει η παραλαβή τους.

(β) Τα συστήματα παρουσιάζουν συχνά σοβαρά προβλήματα και κυρίως αστοχία στην ανίχνευση αποσκευών (miss – tracks).

(γ) Παρουσιάστηκαν επίσης προβλήματα στο λογισμικό των συστημάτων.

(δ) Οι διαστάσεις των αποσκευών που δέχεται το κάθε σύστημα είναι μικρότερες από ό,τι απαιτούσαν οι προδιαγραφές (κατά 5 εκ. ως προς το ύψος), γεγονός που δημιουργεί επιπρόσθετα προβλήματα στη λειτουργία τους. Το γεγονός αυτό δεν είχε εντοπιστεί στο στάδιο της αξιολόγησης/κατακύρωσης της προσφοράς, αλλά αργότερα και μετά την εγκατάσταση του εξοπλισμού.

4.69.3 Προσφορά αρ. 129/02 για την προμήθεια συστήματος φωτοεπισημάνσης. Η προσφορά προκηρύχθηκε τον Αύγουστο 2002 και το Νοέμβριο υποβλήθηκαν 17 προσφορές από 16 προσφοροδότες. Η έκθεση αξιολόγησης του Τμήματος υποβλήθηκε τον Ιούνιο 2003 στο Γενικό Λογιστή, με εισήγηση για κατακύρωση της προσφοράς είτε στο χαμηλότερο εντός προδιαγραφών προσφοροδότη, η τιμή της προσφοράς του οποίου ήταν περίπου £4,3 εκ., είτε στο δεύτερο χαμηλότερο προσφοροδότη, ο οποίος είχε επικαλεστεί τον όρο περί προστασίας της εγχώριας βιομηχανίας, με τιμή προσφοράς περίπου £4,7 εκ. Σημειώνεται ότι η εκτίμηση δαπάνης του Τμήματος ήταν £13,2 εκ. Το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών (Κ.Σ.Π.) αποφάσισε τον Ιούλιο 2003 την ακύρωση της προσφοράς, αφού έλαβε υπόψη σχετικές γνωματεύσεις της Νομικής Υπηρεσίας αναφορικά με αδυναμίες κατά τη διαδικασία που ακολουθήθηκε στην υποβολή και αξιολόγηση των προσφορών. Συγκεκριμένα, το Τμήμα είχε εκδώσει διορθωτικό έγγραφο με το οποίο τροποποιούσε ουσιώδεις όρους της προσφοράς, μετά την εκπνοή της καθοριζόμενης προθεσμίας πριν από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Επίσης, το Τμήμα κατά την αξιολόγηση των προσφορών ζήτησε από τρεις προσφοροδότες όπως συμπληρώσουν και επανυποβάλουν το έντυπο συμμόρφωσης, ενώ οι

όροι της προσφοράς προνοούσαν όπως υποβληθεί με την προσφορά. Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω ενέργειες του Τμήματος προκάλεσαν την υποβολή παραπόνων από αριθμό προσφοροδοτών για λάθη/παραλείψεις του Τμήματος και άνιση μεταχείριση. Μετά από τις γνωματεύσεις της Νομικής Υπηρεσίας ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε έπασχε νομικά, η προσφορά επαναπροκηρύχθηκε το Μάρτιο 2004.

4.69.4 Προσφορά αρ. 49/02 για την προμήθεια λεωφορείων αεροδρομίου. Τον Απρίλιο 2002 ζητήθηκαν από το Τμήμα προσφορές με τη διαδικασία των δύο φακέλων – τεχνικό και οικονομικό. Υποβλήθηκαν δύο προσφορές, η μια από τις οποίες απορρίφθηκε κατά την εξέταση των τεχνικών φακέλων, μετά από εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης, επειδή τα πιστοποιητικά διευθέτησης των οφειλών στο Δημόσιο, τα οποία είχε υποβάλει ο προσφοροδότης, παρουσίαζαν κάποια προβλήματα.

Κατά τη μετέπειτα εξέταση της έκθεσης αξιολόγησης του οικονομικού φακέλου της μοναδικής προσφοράς που κρίθηκε ότι ικανοποιούσε τους όρους του διαγωνισμού, τέθηκε ενώπιον του Κ.Σ.Π. επιστολή του νομικού συμβούλου του απορριφθέντος προσφοροδότη, με την οποία εξέφραζε την άποψη ότι η απόκλιση της προσφοράς του πελάτη του δεν συνιστούσε λόγο αποκλεισμού του από το διαγωνισμό. Ενόψει των πιο πάνω, το Κ.Σ.Π. αποφάσισε όπως ζητηθεί γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία. Σύμφωνα με τη γνωμάτευση που δόθηκε, η παράλειψη του προσφοροδότη, σχετικά με τα υποβληθέντα πιστοποιητικά, μπορούσε να θεωρηθεί ως μη ουσιώδης σε βαθμό που να συνιστά λόγο αποκλεισμού του. Παρά την πιο πάνω γνωμάτευση, το Κ.Σ.Π. αποφάσισε την κατακύρωση της προσφοράς στο μοναδικό προσφοροδότη που ικανοποιούσε τους όρους του διαγωνισμού.

Ο προσφοροδότης, του οποίου η προσφορά είχε απορριφθεί, προσέφυγε στο Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο τον Ιούνιο 2004 ακύρωσε την απόφαση του Κ.Σ.Π.

4.69.5 Προσφορά αρ. 21/03 για την προμήθεια Βίντεο Ενδοσκοπίων. Για την προσφορά αυτή, η οποία προκηρύχθηκε το Φεβρουάριο 2003 με τη διαδικασία των δύο φακέλων, τεχνικό και οικονομικό, υποβλήθηκαν έξι προσφορές από τέσσερεις προσφοροδότες. Η επιτροπή αξιολόγησης, η οποία αποτελείτο από τρεις εκπροσώπους του Τμήματος και τρεις του Υπουργείου Υγείας, αφού αξιολόγησε τους τεχνικούς φακέλους εισηγήθηκε όπως ανοιχθούν οι οικονομικοί φάκελοι μόνο δύο προσφορών, οι οποίες πληρούσαν τους όρους των εγγράφων του διαγωνισμού. Το Σεπτέμβριο 2003, το Κ.Σ.Π., μετά από εισήγηση της αρμόδιας Τεχνικής Επιτροπής, αποφάσισε όπως αξιολογηθεί και βαθμολογηθεί και τρίτη προσφορά, οι αποκλίσεις της οποίας κρίθηκαν ως επουσιώδεις. Στην έκθεση της οικονομικής αξιολόγησης των τριών προσφορών, τα τρία μέλη της δμελούς επιτροπής, τα οποία προέρχονταν από το Τμήμα, είχαν εισηγηθεί κατακύρωση στην πιο συμφέρουσα οικονομικά προσφορά (που ήταν η τρίτη προσφορά, την αξιολόγηση/βαθμολόγηση της οποίας αποφάσισε το Κ.Σ.Π.), ενώ τα υπόλοιπα τρία μέλη, που προέρχονταν από το Υπουργείο Υγείας, εισηγήθηκαν την ακύρωση της προσφοράς, επειδή, κατά την άποψη τους, η μια από τις τρεις προσφορές ήταν άκυρη.

Τελικά, το Μάρτιο 2004, το Κ.Σ.Π. αποφάσισε την ακύρωση του διαγωνισμού.

4.69.6 Συμβόλαιο αρ. 5/98/18 για τη συντήρηση αερόψυκτων ψυκτών σε διάφορα κυβερνητικά κτίρια. Το 5ετές συμβόλαιο συντήρησης, ύψους £155.256, υπογράφηκε τον Ιούλιο 1999. Κατά τη διάρκεια του συμβολαίου αφαιρέθηκαν από αυτό μεγάλος αριθμός ψυκτών (29 από τους 156), είτε λόγω αντικατάστασης τους είτε λόγω του ότι τα κτίρια που

εξυπηρετούσαν εγκαταλείφθηκαν μετά την έναρξη λειτουργίας των νέων Κυβερνητικών Γραφείων Λευκωσίας. Στο συμβόλαιο δεν υπήρχε σχετική πρόνοια για αφαιρέσεις, με αποτέλεσμα ο εργολάβος να ζητήσει αποζημιώσεις ύψους £28.368.

Η Νομική Υπηρεσία, από την οποία το Τμήμα ζήτησε συμβουλή ως προς το χειρισμό του θέματος, αφού μελέτησε όλα τα σχετικά έγγραφα του συμβολαίου, διαπίστωσε ότι:

- (i) Τα ελλιπή και/ή ανεπαρκή συμφωνηθέντα μεταξύ του Τμήματος και του εργολάβου έθεταν την Κυβέρνηση σε δυσμενέστατη θέση και εισηγείτο τη διαπραγμάτευση με τον εργολάβο για την εξεύρεση ενός λογικού και κοινά αποδεκτού ποσού αποζημίωσης.
- (ii) Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της Νομικής Υπηρεσίας για την αναγκαιότητα χρήσης κειμένου κανονικού συμβολαίου στις μεταξύ του Τμήματος και των ιδιωτών συναλλαγές, το Τμήμα εξακολουθούσε να χρησιμοποιεί το μονοσέλιδο τύπο εγγράφου, το οποίο απλώς παραπέμπει στα έγγραφα του διαγωνισμού, με αποτέλεσμα να απουσιάζουν από τις συμφωνίες όλοι οι όροι που νομικά είναι απαραίτητοι, ώστε να διασφαλίζονται τα συμφέροντα της Κυβέρνησης.

4.69.7 Έργο αρ. Τ.Υ. 195/2002 του Υπουργείου Άμυνας για έργα υποδομής στον Αερολιμένα Πάφου. Το Σεπτέμβριο 2003 υπογράφηκε μεταξύ του Υπουργείου Άμυνας και του κυρίως εργολάβου το συμβόλαιο για τις οικοδομικές εργασίες του έργου. Το Τμήμα είχε αναλάβει τη μελέτη, ετοιμασία και προκήρυξη της προσφοράς για την ανάθεση των εργασιών με συμβόλαιο διορισμένης υπεργολαβίας για τις ηλεκτρολογικές εργασίες.

Επειδή οι προσφορές δεν είχαν προκηρυχθεί έγκαιρα, το Υπουργείο Άμυνας ζήτησε από τον κυρίως εργολάβο όπως υποβάλει προσφορά για την εκτέλεση των ηλεκτρολογικών εργασιών με δικό του εσωτερικό υπεργολάβο, ώστε να αποφευχθούν ενδεχόμενες απαιτήσεις από μέρους του, λόγω της πιο πάνω καθυστέρησης. Η αρμόδια Επιτροπή (Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων), ενώπιον της οποίας τέθηκε το θέμα, αποφάσισε το Νοέμβριο 2003 όπως αναθέσει την εκτέλεση των ηλεκτρολογικών εργασιών στον κυρίως εργολάβο, έναντι του ποσού των £42.663, εγκρίνοντας επίσης παράταση δύο μηνών, χωρίς οικονομικές επιπτώσεις, στην ημερομηνία συμπλήρωσης του έργου, λόγω της εκτέλεσης των ηλεκτρολογικών εργασιών. Σημειώνεται ότι η εκτίμηση κόστους για τις ηλεκτρολογικές εργασίες, που περιλήφθηκε ως ποσό πρόνοιας στο κυρίως συμβόλαιο, ήταν το εξωπραγματικό ποσό των £160.000.

4.69.8 Προσφορά αρ. 54/03 για την προμήθεια τεσσάρων χειροδηγούμενων δονητικών οδοστρωτήρων. Κατά την παραλαβή των οδοστρωτήρων, διαπιστώθηκε από την αρμόδια Επιτροπή Παραλαβής ότι υπήρχε απόκλιση από τις τεχνικές προδιαγραφές του συμβολαίου, όσον αφορά στο πλάτος των κυλίνδρων. Η Δευτεροβάθμια Επιτροπή Παραλαβής, η οποία διορίστηκε από το Κ.Σ.Π., αποφάσισε το Φεβρουάριο 2004 όπως εισηγηθεί την παραλαβή των οδοστρωτήρων χωρίς οποιεσδήποτε οικονομικές ή άλλες επιπτώσεις στον προμηθευτή, επειδή:

- (i) Οι οδοστρωτήρες που παραδόθηκαν ήταν σύμφωνα με την προσφορά που είχε υποβάλει ο προμηθευτής.
- (ii) Η κατακύρωση της προσφοράς είχε γίνει για το συγκεκριμένο τύπο οδοστρωτήρα, χωρίς να εντοπιστεί/σχολιαστεί η ουσιώδης απόκλιση του πλάτους των κυλίνδρων από τις απαιτήσεις των προδιαγραφών.
- (iii) Σύμφωνα με επιστολή του Αν. Διευθυντή του Τμήματος Δημοσίων Έργων, για το οποίο προορίζονταν οι οδοστρωτήρες, οι συγκεκριμένοι οδοστρωτήρες θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του Τμήματος.

Το Μάρτιο 2004, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων ενέκρινε την πιο πάνω εισήγηση της Δευτεροβάθμιας Επιτροπής Παραλαβής. Σημειώνεται ότι η πιο πάνω ουσιώδης απόκλιση από τις απαιτήσεις των προδιαγραφών θα έπρεπε να είχε εντοπιστεί και καταγραφεί στην έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής Αξιολόγησης, γεγονός το οποίο ενδεχομένως να οδηγούσε σε διαφορετική απόφαση του Κ.Σ.Π. ως προς την κατακύρωση της προσφοράς.

Ο Διευθυντής του Τμήματος, προς τον οποίο υπέβαλα τις παρατηρήσεις μου, με πληροφόρησε τον Οκτώβριο 2004 ότι η επιτροπή αξιολόγησης των προσφορών είχε εισηγηθεί την απόρριψη της πιο πάνω προσφοράς, για άλλους όμως λόγους, τους οποίους η Τεχνική Επιτροπή του Συμβουλίου Προσφορών θεώρησε ως μη ουσιώδεις. Η απόκλιση στο πλάτος των κυλίνδρων δεν αναφέρθηκε στην έκθεση της επιτροπής εκ παραδρομής, αν και είχε καταγραφεί στους πίνακες οι οποίοι συνόδευαν την έκθεση αξιολόγησης.

4.69.9 Έργο αρ. 42/2000 για τις ηλεκτρολογικές και μηχανολογικές εργασίες στο Πάρκο Αγίου Ανδρονίκου στην Πόλη Χρυσοχούς. Το Δεκέμβριο 2003 το Τμήμα ενημέρωσε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ότι το έργο δεν κατέστη δυνατόν να υλοποιηθεί μέσα στο 2003, λόγω του ότι η προσφορά για τις ηλεκτρολογικές εργασίες, η οποία είχε προκηρυχθεί από το Τμήμα, ακυρώθηκε από το Κ.Σ.Π., αφού η μοναδική προσφορά που υποβλήθηκε δεν ικανοποιούσε τις τεχνικές προδιαγραφές. Όσον αφορά στις μηχανολογικές εργασίες, το Τμήμα δεν προχώρησε στην προκήρυξη προσφορών, λόγω προβλημάτων υποδομής που εμπόδιζαν την υλοποίηση του έργου, σύμφωνα με τη μελέτη που είχε εκπονηθεί από τους Συμβούλους Μηχανικούς. Συγκεκριμένα, οι πρόνοιες που είχαν ήδη γίνει από τον κυρίως εργολάβο, για τη μετέπειτα εκτέλεση των μηχανολογικών εργασιών, ήταν ανεπαρκείς/ελλιπείς, με αποτέλεσμα να μη συνάδουν με τη μελέτη που εκπονήθηκε αργότερα από τους Συμβούλους. Το Τμήμα εντόπισε και πληροφόρησε το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για τα πιο πάνω προβλήματα το Σεπτέμβριο 2003, με αποτέλεσμα η υλοποίηση του έργου να μετατεθεί για το 2004.

4.70 ΤΜΗΜΑ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Μέρος Α

4.70.1 Ανανέωση αδειών κυκλοφορίας των μηχανοκίνητων οχημάτων. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται από το Τμήμα, ο αριθμός των μηχανοκίνητων οχημάτων, για τα οποία δεν ανανεώθηκαν οι άδειες κυκλοφορίας για το 2003, ήταν 84 876, σε σύγκριση με 72 606 το 2002. Κατά το 2003 εκδόθηκαν συνολικά 488 603 άδειες κυκλοφορίας και εισπράχθηκαν τέλη £41,8 εκ., σε σύγκριση με 468 314 άδειες και τέλη £38,2 εκ. το 2002. Διαγράφηκαν 23 844 οχήματα από το μητρώο, λόγω μη ανανέωσης της άδειας τους για τρία συνεχή έτη. Από τα πιο πάνω στοιχεία προκύπτει ότι το 14,8% των εγγεγραμμένων οχημάτων δεν είχαν ανανεώσει την άδεια κυκλοφορίας τους, ποσοστό που ισοδυναμεί με έσοδα περίπου £7,3 εκ., τα οποία θα μπορούσε να είχαν εισπραχθεί, σε περίπτωση που τα οχήματα που δεν έχουν ανανεώσει την άδεια κυκλοφορίας τους βρίσκονταν όλα σε κυκλοφορία κατά την πιο πάνω περίοδο.

4.70.2 Τελωνισθέντα οχήματα τα οποία παρουσιάζονται ως μη εγγραφέντα. Σύμφωνα με στοιχεία από το μηχανογραφημένο σύστημα του Τμήματος, 13 220 έντυπα τελωνισμού μηχανοκίνητων οχημάτων (C72A) βρίσκονται σε εκκρεμότητα. Από τον έλεγχο διαφάνηκε ότι, παρόλο ότι τα αυτοκίνητα έχουν εγγραφεί, τα έντυπα τελωνισμού δεν διαγράφηκαν από το μηχανογραφημένο σύστημα, γιατί ο αριθμός πλαισίου που καταχωρίστηκε στο σύστημα διέφερε από τον αριθμό πλαισίου που αναγραφόταν στο έντυπο τελωνισμού. Η Υπηρεσία μου

εξέφρασε την άποψη ότι θα πρέπει να διερευνηθούν όλα τα εκκρεμή έντυπα τελωνισμού, για να διαπιστωθεί πόσα μηχανοκίνητα οχήματα πραγματικά δεν έχουν εγγραφεί, τα οποία θα πρέπει να δοθούν στην Αστυνομία και στην Ομάδα Δίωξης του Τμήματος για περαιτέρω έλεγχο, για να διαπιστωθεί κατά πόσο κυκλοφορούν παράνομα ή όχι.

4.70.3 Διπλωματικά αυτοκίνητα. Στο μηχανογραφημένο σύστημα του Τμήματος βρίσκονται καταχωρισμένα 1 298 διπλωματικά αυτοκίνητα, από τα οποία μόνο τα 594 φέρουν διπλωματικούς αριθμούς εγγραφής (CD), ενώ τα υπόλοιπα 704 φέρουν κυπριακούς αριθμούς εγγραφής. Από τη διερεύνηση του θέματος διαφάνηκε ότι δεν τηρούνται ικανοποιητικά στοιχεία στο Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο έχει την αρμοδιότητα παραχώρησης έγκρισης για την αγορά και τη διάθεση των διπλωματικών αυτοκινήτων.

Διαπιστώθηκε ότι οι εγκρίσεις αγοράς και διάθεσης των αυτοκινήτων δεν τηρούνται σε μηχανογραφημένη μορφή και δεν τηρείται κατάσταση για κάθε Διπλωματική Αποστολή με τις εγκρίσεις που της παραχωρήθηκαν, αλλά προσωπικός φάκελος για κάθε διπλωμάτη. Επίσης διαπιστώθηκε ότι, όταν παραχωρηθεί άδεια διάθεσης των οχημάτων, δεν παρακολουθείται η τελική διευθέτησή τους (πώληση, διάλυση σε εξαρτήματα, εξαγωγή κ.λπ.)

Εξέφρασε την άποψη ότι το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, σε συνεργασία με τα Υπουργεία Εξωτερικών και Οικονομικών, θα πρέπει να διερευνήσει όλες τις περιπτώσεις των διπλωματικών οχημάτων που δεν φέρουν διπλωματικές πινακίδες και να ληφθούν τα ανάλογα μέτρα σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι οποιοδήποτε όχημα χρησιμοποιείται παράνομα από μη δικαιούχο άτομο.

Σημειώνεται ότι τα αυτοκίνητα αυτά είναι αδασμολόγητα και εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής τελών άδειας κυκλοφορίας.

4.70.4 Τεχνικός έλεγχος οχημάτων. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος, μέχρι το Φεβρουάριο 2004 κλήθηκαν για έλεγχο 362 548 οχήματα, από τα οποία 68 890 οχήματα (19%) δεν παρουσιάστηκαν για έλεγχο. Το Τμήμα δεν εκδίδει άδεια κυκλοφορίας για τα οχήματα αυτά, εφόσον, σύμφωνα με τον Κανονισμό 65 των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών, η κυκλοφορία τους απαγορεύεται. Δεν λαμβάνονται όμως οποιαδήποτε μέτρα για διαπίστωση της τύχης των οχημάτων αυτών. Είναι πιθανόν πολλά από αυτά να κυκλοφορούν παράνομα, με επιπτώσεις στην οδική ασφάλεια και με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

4.70.5 Μετατροπή οχημάτων μετά τον τελωνισμό και πριν από την εγγραφή τους. Στην περίπτωση μετατροπής οχήματος σε όχημα άλλου τύπου ή κατηγορίας μετά τον τελωνισμό και πριν από την εγγραφή του, το όχημα αυτό, σύμφωνα με την τακτική του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, γίνεται αποδεκτό και εγγράφεται και γίνεται σχετική ενημέρωση του Τμήματος Τελωνείων. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Τμήμα Τελωνείων εξέφρασε αμφιβολία κατά πόσο έχει εξουσία είσπραξης της διαφοράς φόρων και δασμών στις περιπτώσεις αυτές, εφόσον τούτο δεν προνοείται στους Κανονισμούς.

Για ρύθμιση του θέματος, η εισήγηση της Υπηρεσίας μου ήταν όπως τροποποιηθεί ο Κανονισμός 55(1) των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών του 1984, ο οποίος προβλέπει ότι, σε περίπτωση μετατροπής εγγεγραμμένου οχήματος σε όχημα άλλου τύπου ή κατηγορίας, θα πρέπει να καταβληθούν οι αναλογούντες στο νέο τύπο ή κατηγορία οχήματος δασμοί και φόροι, ώστε να καλύπτει και μη εγγεγραμμένα οχήματα.

Το Τμήμα Οδικών Μεταφορών υιοθέτησε την εισήγησή μου και στις 11.4.2000 απέστειλε στη Νομική Υπηρεσία σχετικό προσχέδιο τροποποιητικών Κανονισμών.

Η Νομική Υπηρεσία στις 25.7.2002 εξέφρασε την άποψη ότι το Τμήμα Τελωνείων έχει την εξουσία και τη δυνατότητα να διεκδικήσει τυχόν οφειλόμενους δασμούς και/ή φόρους κατανάλωσης, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 39(ε) της περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νομοθεσίας, ανεξάρτητα από την εγγραφή των εν λόγω οχημάτων από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Σχετικά ζήτησε τις απόψεις των δύο Τμημάτων, πριν ληφθεί τελική απόφαση κατά πόσο χρειάζεται πράγματι τροποποίηση, είτε του Κανονισμού 55, είτε οποιασδήποτε άλλης νομοθετικής διάταξης. Μέχρι σήμερα δεν έχει ληφθεί τελική απόφαση για το θέμα, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η ίδια κατάσταση.

Στο μεταξύ, από το Νοέμβριο του 2003, ο φόρος κατανάλωσης για τα μηχανοκίνητα οχήματα καταβάλλεται ανάλογα με τον κυβισμό της μηχανής του οχήματος, σύμφωνα με τον περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικό αρ. 8) Νόμο αρ. 175(Ι)/2003, ενώ η οποιαδήποτε αλλαγή μηχανής εγγεγραμμένου οχήματος με μηχανή μεγαλύτερου κυβισμού ρυθμίζεται με την καταβολή επιπρόσθετου ποσού φόρου, σύμφωνα με το άρθρο 8 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικού αρ. 2) Νόμου αρ. 174(Ι)/2003.

Εξέφρασα την άποψη ότι εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη για τροποποίηση του Κανονισμού 55(1), έτσι ώστε το Τμήμα Οδικών Μεταφορών να νομιμοποιείται να εισπράττει τη διαφορά φόρου που προκύπτει από αλλαγή μηχανής με μηχανή μεγαλύτερου κυβισμού και στις περιπτώσεις μη εγγεγραμμένων οχημάτων.

4.70.6 Χρήση μη εγγεγραμμένων οχημάτων για σκοπούς δοκιμής.

(α) Παρατηρήθηκε ότι στην περίπτωση των εμπορών μεταχειρισμένων οχημάτων είναι δύσκολο να εφαρμοστεί η πρόνοια του άρθρου 10(1) του Νόμου, ότι δηλαδή τα οχήματα που χρησιμοποιούνται για σκοπούς δοκιμής πρέπει να είναι δασμολογημένα, εφόσον το κάθε όχημα είναι διαφορετικό και συνεπώς είναι αδύνατον να δασμολογηθούν όλα τα οχήματα που διατίθενται προς πώληση. Υπάρχουν ενδείξεις ότι σε ορισμένες περιπτώσεις πιθανόν να χρησιμοποιούνται αδασμολόγητα οχήματα για σκοπούς δοκιμής.

(β) Παρατηρήθηκε και πάλι ότι ορισμένοι έμποροι οχημάτων εξασφαλίζουν περισσότερα ζεύγη πινακίδων δοκιμής από αυτά που οι ίδιοι χρησιμοποιούν, τα οποία και παραχωρούν σε συνεργάτες τους, οι οποίοι με τον τρόπο αυτό αποφεύγουν να καταβάλουν το σχετικό τέλος (£400 για κάθε 6 μήνες) για άδεια πινακίδων δοκιμής. Κατά την άποψή μου, αυτό είναι παράτυπο και δυσχεραίνει τον έλεγχο, ενώ το Δημόσιο έχει απώλεια εσόδων. Επίσης στην περίπτωση των μεγάλων εταιρειών, οι οποίες διαθέτουν γραφεία και εκθεσιακούς χώρους σε διάφορες πόλεις, είναι δύσκολο να ασκηθεί έλεγχος για τη χρήση των πινακίδων, επειδή θα πρέπει να γίνει έλεγχος ταυτόχρονα σε όλους τους χώρους αυτούς.

(γ) Από τον επιτόπιο έλεγχο του Τμήματος στα υποστατικά των εταιρειών παρατηρήθηκε και πάλι ότι οι αναλυτικές καταστάσεις για τα οχήματα δοκιμής δεν τηρούνται σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, δηλαδή δεν αναφέρονται τα στοιχεία τελωνισμού των οχημάτων, τα στοιχεία των προσώπων στα οποία παραχωρούνται για δοκιμή κ.λπ. Επίσης υπάρχουν ενδείξεις ότι οχήματα με πινακίδες δοκιμής χρησιμοποιούνται αντικανονικά από τους ιδιοκτήτες/διευθυντές των εταιρειών για ιδιωτικούς σκοπούς, πολλές φορές πάνω σε μόνιμη

βάση, με αποτέλεσμα την απώλεια δημόσιων εσόδων. Επίσης πινακίδες δοκιμής τοποθετούνται σε οχήματα που ήδη πωλήθηκαν και χρησιμοποιούνται από τους αγοραστές μέχρις ότου τα εγγράψουν στο όνομά τους.

Ο έλεγχος των περιπτώσεων αυτών από την Αστυνομία καθίσταται πιο δύσκολος μετά τη γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας ημερ. 25.2.2002 ότι «άρνηση ή αδυναμία οποιουδήποτε προσώπου να επιδείξει σε αστυνομικό αποδεικτικό εκτελώνισης του αυτοκινήτου κατά το χρόνο που αυτό κυκλοφορεί, δυνάμει των διατάξεων του Νόμου δεν συνιστά ποινικό αδίκημα. Η αντικειμενική υπόσταση του ποινικού αδικήματος συνίσταται στη μη συμπερίληψη των στοιχείων εκτελώνισης στην αναλυτική κατάσταση, κατά παράβαση των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 10, γεγονός που διαπιστώνεται από έλεγχο στα γραφεία της Εταιρείας».

Παρατηρήθηκε ότι σε πολλές περιπτώσεις οι άδειες χρήσης πινακίδων δοκιμής δεν ανανεώνονται έγκαιρα από τους εμπόρους οχημάτων. Η μέχρι σήμερα τακτική του Τμήματος να ανανεώνει αναδρομικά τις άδειες δεν μπορεί να συνεχιστεί, εφόσον, σύμφωνα με γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας ημερ. 29.4.2004, ο Νόμος δεν παρέχει τη δυνατότητα αναδρομικής ανανέωσης της άδειας μετά την εκπνοή της και ποινικοποιεί την παράλειψη επιστροφής των πινακίδων μετά την πάροδο 3 ημερών. Επίσης αναφέρεται ότι η κάθε άδεια είναι αυτοτελής, διαρκεί για περίοδο 6 μηνών και ο Νόμος δεν προβλέπει την ανανέωση υφιστάμενης άδειας. Εξέφρασα την άποψη ότι, ενόψει των πιο πάνω, το Τμήμα θα πρέπει να πάρει μέτρα για σωστή εφαρμογή της νομοθεσίας. Επίσης, για να διευκολυνθεί η παρακολούθηση των αδειών θα πρέπει το υφιστάμενο μητρώο να μηχανογραφηθεί και να εξεταστεί το ενδεχόμενο έκδοσης όλων των αδειών για ημερολογιακή περίοδο, έξι μηνών (π.χ. 1.1 – 30.6 και 1.7 – 31.12), αντί της έκδοσης κάθε άδειας για διαφορετική περίοδο, όπως γίνεται σήμερα.

4.70.7 Ακίνητοποίηση οχημάτων. Παρατηρήθηκε ότι στις 31.12.2003 βρίσκονταν ακινητοποιημένα, κατόπι δήλωσης των ιδιοκτητών τους, 5 119 οχήματα, αρκετά από τα οποία είναι οχήματα πολυτελείας. Το Τμήμα κατά το 2003 δεν διενέργησε κανένα επιτόπιο έλεγχο, για να διαπιστώσει ότι πράγματι τα οχήματα αυτά είναι ακινητοποιημένα. Το Τμήμα έχει ετοιμάσει τροποποιητικό νομοσχέδιο, το οποίο μεταξύ άλλων περιλαμβάνει πρόνοιες για επιβολή προστίμων στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι οχήματα που έχουν δηλωθεί ως ακινητοποιημένα εξακολουθούν να κυκλοφορούν.

4.70.8 Δημόσιοι πλειστηριασμοί. Σύμφωνα με τον Κανονισμό αρ. 14 των Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών, απαγορεύεται η χρήση οχήματος για διάστημα πέραν των 30 ημερών από την ημέρα αλλαγής του ιδιοκτήτη, εκτός εάν ο νέος ιδιοκτήτης εγγράψει το όχημα στο όνομά του. Παρατηρήθηκε ότι αρκετά αυτοκίνητα που πωλήθηκαν σε δημόσιους πλειστηριασμούς του Τμήματος, του Τμήματος Κρατικών Αγορών και Προμηθειών και των Βρετανικών Βάσεων δεν έχουν εγγραφεί από τους νέους ιδιοκτήτες τους, σε αντίθεση με τον πιο πάνω Κανονισμό.

Το Τμήμα θα πρέπει να λάβει μέτρα, έτσι ώστε να ενημερώνεται έγκαιρα για την έκβαση των πλειστηριασμών και να καταχωρίζονται στο σύστημα οι αναγκαίοι περιορισμοί στις πράξεις πωλήσεων των οχημάτων.

4.70.9 Αντικατάσταση μηχανής οχήματος με μηχανή μεγαλύτερου κυβισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικού αρ.

2) Νόμου αρ. 174(Ι) του 2003, οχήματα που έχουν τελωνιστεί με βάση τον κυβισμό της μηχανής και στα οποία γίνεται αντικατάσταση της μηχανής με μηχανή μεγαλύτερου κυβισμού, υπόκεινται σε καταβολή επιπρόσθετου φόρου, ενώ τα οχήματα που δεν έχουν καταβάλει φόρο κατανάλωσης με βάση τον κυβισμό της μηχανής, αλλά με βάση την τελωνειακή αξία (προηγούμενος Νόμος), εξαιρούνται της καταβολής επιπρόσθετου φόρου σε περίπτωση αντικατάστασης μηχανής. Εισηγήθηκα όπως το Τμήμα προχωρήσει στην τροποποίηση της νομοθεσίας με κατάργηση της επιφύλαξης του άρθρου 8, έτσι ώστε όλα τα οχήματα να υπόκεινται στην καταβολή πρόσθετου φόρου.

4.70.10 Αντικατάσταση του πλαισίου ή του πλαισίου σε συνδυασμό με το αμάξωμα των οχημάτων. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, με την αντικατάσταση του πλαισίου ή του πλαισίου σε συνδυασμό με το αμάξωμα των οχημάτων, δίνεται η ευκαιρία να αναβιώνουν κατεστραμμένα ή ακατάλληλα οχήματα, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικού ποσού εσόδων του Κράτους σε δασμούς και φόρους κατανάλωσης. Στην πραγματικότητα, εκείνο που επιτρέπουν οι Κανονισμοί και οι διαδικασίες να γίνεται είναι η συναρμολόγηση νέων οχημάτων με την εισαγωγή βασικών και άλλων εξαρτημάτων, χρησιμοποιώντας τους αριθμούς εγγραφής των παλαιών ή κατεστραμμένων οχημάτων που είναι ήδη εγγεγραμμένα. Οι αλλαγές και τροποποιήσεις αυτές στα οχήματα δεν είναι εύκολο να εντοπιστούν από τις αρμόδιες αρχές και το Κράτος εισπράττει μόνο τους εισαγωγικούς δασμούς πάνω στα εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται για τη συναρμολόγηση των νέων οχημάτων, ενώ στερείται έσοδα από φόρους κατανάλωσης, που αποτελούν και το σημαντικότερο μέρος της φορολογίας πάνω στα οχήματα. Σχετικά είχα εισηγηθεί και έγινε αποδεκτό όπως τροποποιηθεί η νομοθεσία, σε τρόπο ώστε είτε να μην επιτρέπεται η αντικατάσταση του πλαισίου ή του πλαισίου σε συνδυασμό με το αμάξωμα, τουλάχιστον των οχημάτων που μπορούν να μεταφέρουν μέχρι 8 επιβάτες και ελαφρών φορτηγών με απόβαρο μέχρι 2 τόνων, είτε η αλλαγή αμαξώματος οχήματος να αποτελεί κατασκευή νέου οχήματος και να υπόκειται σε φόρο κατανάλωσης. Εισηγήθηκα επίσης όπως, μέχρι να γίνουν οι σχετικές τροποποιήσεις, το Τμήμα απαιτεί από τους ενδιαφερόμενους να υποβάλλουν την αίτησή τους για αντικατάσταση του πλαισίου προτού προβούν σε οποιαδήποτε εργασία, ώστε να δίνεται η ευκαιρία στο Τμήμα να επιθεωρεί τα οχήματα και να διαπιστώνει ότι αυτά είναι κατάλληλα για οδική χρήση. Οποιοσδήποτε αλλαγές ή μετατροπές σε οχήματα, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Εφόρου, να θεωρούνται αντικανονικές και να καθιστούν άκυρη την εγγραφή του οχήματος βάσει του σχετικού Κανονισμού. Η εισήγηση αυτή έγινε αποδεκτή. Ωστόσο, η ουσία του θέματος έγκειται στο ότι γίνονται αλλαγές και μετατροπές, χωρίς το Τμήμα να ενημερώνεται εκ των προτέρων, και η εισήγηση για τροποποίηση της νομοθεσίας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, με την οποία θα αντιμετωπιζόταν ριζικά το θέμα, δεν προωθήθηκε.

4.70.11 Δημιουργία Ομάδας Δίωξης. Οι εισηγήσεις μου για ενίσχυση του ελέγχου, για διαπίστωση της ορθής εφαρμογής της νομοθεσίας, είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία από το Τμήμα Ομάδας Δίωξης, με στόχο τη μείωση των παρατυπιών που παρατηρούνται σχετικά με τα οχήματα. Παρατηρήθηκε ότι, παρόλο που έγιναν ενέργειες από το Τμήμα, δεν έχουν ακόμη διευθετηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών τα θέματα που αφορούν στο προσωπικό της Ομάδας (νέο σχέδιο υπηρεσίας Εποπτών/Ζυγιστών, σύστημα βάρδιας κ.λπ.), με αποτέλεσμα αυτή να υπολειτουργεί. Επίσης το Τμήμα θα πρέπει να μεριμνήσει για την ετοιμασία προγραμμάτων ελέγχου και την εκπαίδευση του προσωπικού της Ομάδας Δίωξης.

4.70.12 Συμφωνία για την παροχή υπηρεσιών εφαρμογής και λειτουργικής υποστήριξης του μηχανογραφημένου συστήματος του Τμήματος. Ιδιωτική εταιρεία παρέχει υπηρεσίες εφαρμογής και λειτουργικής υποστήριξης στο μηχανογραφημένο σύστημα του Τμήματος από το 1997, με ομάδα υπαλλήλων της. Το κόστος του συμβολαίου για την περίοδο 9.10.2003 – 8.10.2004 ανέρχεται σε £151.584, για ομάδα 4 ατόμων, η οποία έχει την ευθύνη της συντήρησης και εφαρμογής του συστήματος, της υποστήριξης των χρηστών, της διαχείρισης του συστήματος, καθώς και της εκπαίδευσης λειτουργών του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής. Σημειώνεται ότι στο Τμήμα απασχολούνται τρία άτομα του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής. Κατά το 2002 εξέφρασα την άποψη ότι το κόστος αγοράς υπηρεσιών από την πιο πάνω εταιρεία είναι πολύ ψηλό και το Τμήμα θα έπρεπε να συνεργαστεί στενά με το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής και με την εταιρεία, για την όσο το δυνατόν πιο σύντομη ολοκλήρωση των εργασιών μηχανογράφησης του Τμήματος, καθώς και της εκπαίδευσης των λειτουργών του.

Κατά το 2003 παρατηρήθηκε ότι η ομάδα του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής δεν ενισχύθηκε, η ετοιμασία των προγραμμάτων και η εκπαίδευση του προσωπικού του Τμήματος δεν ολοκληρώθηκε, ενώ παράλληλα παρουσιάστηκαν και νέες ανάγκες, λόγω αλλαγών στη νομοθεσία που προέκυψαν από την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατά την άποψή μου θα πρέπει η ομάδα του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής να ενισχυθεί αμέσως και ουσιαστικά, έτσι ώστε να μπορεί να αναλάβει τη διαχείριση του μηχανογραφημένου συστήματος, την εκπαίδευση του προσωπικού του Τμήματος και την ετοιμασία των σχετικών προγραμμάτων.

4.70.13 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκε ότι στο Τμήμα δεν λειτουργεί ικανοποιητικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, με αποτέλεσμα να γίνονται λανθασμένες καταχωρίσεις αναφορικά με ουσιώδη στοιχεία των οχημάτων, όπως ιπποδύναμη, δασμολογική κατάσταση κ.λπ., και να προκύπτουν απώλειες εσόδων για το Δημόσιο. Εισηγήθηκα τη δημιουργία τμήματος εσωτερικού ελέγχου για έλεγχο της ορθότητας των καταχωρίσεων και αλλαγών που γίνονται στα στοιχεία των οχημάτων. Παρόλο που η εφαρμογή της εισήγησής μου θεωρήθηκε επιβεβλημένη από το Τμήμα, εντούτοις δεν έχει συσταθεί Ομάδα Ελέγχου, λόγω έλλειψης προσωπικού.

4.70.14 Είσπραξη λανθασμένων δικαιωμάτων για άδειες κυκλοφορίας και καθυστέρηση στην είσπραξη των διαφορών. Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις έκδοσης αδειών κυκλοφορίας με λανθασμένα δικαιώματα. Οι συσσωρευμένες διαφορές στις 31.12.2003 ανέρχονταν στις £48.246. Το μεγαλύτερο ποσό αφορά σε καθυστερημένα τέλη παλαιών ετών, τα οποία, σύμφωνα με το Τμήμα, είναι πολύ δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να εισπραχθούν.

4.71 ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Μέρος Α

4.71.1 Υπόλοιπα καθυστερημένων εσόδων. Στις 31.12.2003 τα καθυστερημένα έσοδα ήταν £3.935.850, σε σύγκριση με £4.228.699 το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε μείωση κατά £292.849 ή 6,92%. Στις καθυστερήσεις περιλαμβάνονται £1.566.979 για τέλη αεροδρομίου (από τα οποία £655.592 αφορούν σε τιμολόγια του Δεκεμβρίου 2003), £1.040.497 για ενοίκια, £903.735 για επιβατικά τέλη (από τα οποία £726.749 αφορούν σε τιμολόγια του Δεκεμβρίου 2003) και £216.991 για τέλη υπερπτήσεων (της περιόδου 1970-1990, προτού η Κύπρος ενταχθεί στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας).

Στα οφειλόμενα ενοίκια περιλαμβάνεται ποσό £296.182, το οποίο αφορά σε τόκους για διάφορα συμβόλαια των Κυπριακών Αερογραμμών, για την περίοδο 1989 - 1999. Οι Κυπριακές Αερογραμμές αρνούνται να το καταβάλουν, επειδή, όπως υποστηρίζουν, αυτό δεν προβλεπόταν στην απόφαση της Υπουργικής Επιτροπής που εξέτασε το θέμα, το οποίο παραπέμφθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα για να γνωματεύσει κατά πόσο θα μπορούσαν να ανακτηθούν οι οφειλόμενοι τόκοι συγκεκριμένων συμβολαίων, στα οποία δεν υπήρχε ρητή πρόνοια για είσπραξη τόκων. Στη γνωμάτευση του ημερ. 27.2.2003, ο Γενικός Εισαγγελέας ανέφερε ότι για μερικά από τα συμβόλαια η εταιρεία έχει υποχρέωση να καταβάλει τόκους, ενώ για τα υπόλοιπα δεν προκύπτει οφειλή, με βάση το διακανονισμό που προέκυψε με την απόφαση της Υπουργικής Επιτροπής, ημερ. 26.6.2002. Μέχρι την ημερομηνία ελέγχου δεν είχε εισπραχθεί οποιοδήποτε ποσό, ούτε έχουν διαγραφεί τα ποσά για τις περιπτώσεις όπου δεν προκύπτει οφειλή.

Στα ενοίκια περιλαμβάνεται επίσης ποσό £421.496, το οποίο οφείλεται από την προηγούμενη διαχειρίστρια καταστημάτων δώρων στους αερολιμένες, εναντίον της οποίας κινήθηκε αγωγή το 1995. Στις 20.3.2002 εκδόθηκε απόφαση δικαστηρίου υπέρ της Δημοκρατίας για ποσό £314.054, ως τέλη άδειας χρήσης, ποσό £29.050 ως τόκοι μέχρι 23.10.1995, καθώς και τόκος προς 9% μέχρι την αποπληρωμή των ποσών αυτών. Το Τμήμα, με οδηγίες της Νομικής Υπηρεσίας, αποτάθηκε σε άλλες Κρατικές Υπηρεσίες, με σκοπό την εξακρίβωση των περιουσιακών στοιχείων της εναγόμενης και είσπραξη του ποσού. Τα στοιχεία που συνελέγησαν από τις Κρατικές Υπηρεσίες διαβιβάστηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα για τα περαιτέρω. Μέχρι σήμερα δεν έχει εισπραχθεί οποιοδήποτε ποσό. Ποσό £103.281 οφείλεται από διαφημιστική εταιρεία από το 1998. Η Νομική Υπηρεσία καταχώρισε αγωγή στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας για διεκδίκηση της οφειλής.

Ανέφερα ότι σημαντική καθυστέρηση στην είσπραξη των τελών άδειας χρήσης χώρων στους αερολιμένες παρατηρείται και σε σχέση με άλλες εταιρείες, χωρίς να λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα.

4.71.2 Καταστήματα αδασμολόγητων ειδών στους Αερολιμένες. Στις 3.10.2000 η ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου αποφάσισε την ακύρωση της συμφωνίας μεταξύ Κυβέρνησης και Κυπριακών Αερογραμμών, που υπογράφηκε στις 11.4.1996 για τη διαχείριση των Καταστημάτων Αδασμολόγητων Ειδών στους Αερολιμένες, επειδή δεν προκηρύχθηκε δημόσιος διαγωνισμός. Παρά ταύτα, η εταιρεία συνέχισε να διαχειρίζεται τα Καταστήματα, ενώ στο μεταξύ έχει λήξει και η περίοδος ισχύος του συμβολαίου. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (αρ. 58.843, ημερ. 29.10.2003) εγκρίθηκε η συνέχιση της λειτουργίας των Καταστημάτων από τις Κυπριακές Αερογραμμές μέχρι την ανάληψη της διαχείρισης των Αερολιμένων από το στρατηγικό επενδυτή.

Στη συμφωνία για την εκμετάλλευση των Καταστημάτων δεν περιλήφθηκαν δύο αποθήκες αδασμολόγητων ειδών, τις οποίες χρησιμοποιεί η εταιρεία, με αποτέλεσμα να μην καταβάλλονται τέλη για τη χρήση τους.

4.71.3 Υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας. Η δαπάνη για υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας για το 2003 ανήλθε σε £2.164.501, σε σύγκριση με ποσό £1.558.500 που προϋπολογίστηκε αρχικά, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £606.001 ή ποσοστό 39%. Παρατηρήθηκε ότι η υπέρβαση της αρχικής πρόνοιας έγινε χωρίς την εξασφάλιση των απαιτούμενων πιστώσεων εκ των προτέρων.

Οι υπερωρίες και τα επιδόματα που καταβλήθηκαν ανέρχονται κατά μέσο όρο σε £10.507 το άτομο, ενώ σε μερικές περιπτώσεις έφθασαν περίπου τις £30.000. Οι περισσότερες υπερωρίες καταβλήθηκαν στους Ελεγκτές Εναέριας Κυκλοφορίας του Κέντρου Ελέγχου Λευκωσίας, με μέσο όρο υπερωριακής αποζημίωσης £20.179 κατά άτομο για το 2003.

Με οδηγίες του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων συστάθηκε Επιτροπή για τη μελέτη και την υποβολή έκθεσης ως προς τη σωστή στελέχωση και το επίπεδο των προσφερόμενων υπηρεσιών του Κέντρου Ελέγχου Εναέριας Κυκλοφορίας, η οποία βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

Ανέφερα ότι, λόγω αδυναμιών και ελλείψεων στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και της πολυπλοκότητας του υπολογισμού των υπερωριών και επιδομάτων, εντοπίζονται λάθη και παραλείψεις στα έντυπα καταχώρισης των ωρών εργασίας. Επίσης, επειδή δεν έχουν κωδικοποιηθεί οι Κανονισμοί και οι συμφωνίες που αφορούν στους όρους υπηρεσίας και στις ρυθμίσεις των διάφορων θεμάτων του προσωπικού που εργάζεται με το σύστημα βάρδιας, ακολουθούνται διαφορετικοί χειρισμοί των θεμάτων αυτών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος.

4.71.4 Συμβόλαιο με την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας του Ηνωμένου Βασιλείου για υποστήριξη του Τμήματος. Το Τμήμα υπέγραψε νέο συμβόλαιο για περίοδο 2 ετών με την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας του Ηνωμένου Βασιλείου για την επιτήρηση των πτητικών επιχειρήσεων και της αεροπλοϊμότητας των κυπριακών αεροπορικών εταιρειών, την παροχή τεχνικής βοήθειας για την επιτήρηση της ασφάλειας αεροπλοήγησης/αεροπλοϊμότητας των αεροσκαφών και την προώθηση της αίτησης της Κύπρου για την ένταξη της στις Συνδυασμένες Αρχές Πολιτικής Αεροπορίας (Joint Aviation Authorities), έναντι του ποσού των Stg£887.230.

Όπως έχω αναφέρει και στην Έκθεσή μου για το 2002, παρά τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) και των Συνδυασμένων Αρχών Πολιτικής Αεροπορίας (JAA), το Τμήμα δεν έχει υλοποιήσει τις απαιτούμενες αναβαθμίσεις στη διοικητική και οργανωτική δομή του, ώστε να είναι σε θέση να διεξάγει τις πιο πάνω δραστηριότητες χωρίς την αναγκαία υποστήριξη εμπειρογνομόνων.

4.71.5 Τερματικό ραντάρ Λάρνακας (ραντάρ προσέγγισης). Το ραντάρ προσέγγισης αγοράστηκε και εγκαταστάθηκε στο Αεροδρόμιο Λάρνακας από το 1999, έναντι του ποσού των £2.349.361, πλέον Φ.Π.Α., με δύο βασικούς στόχους:

- Την κάλυψη του ανατολικού μέρους του εναέριου χώρου της Κύπρου.
- Την παροχή ελέγχου προσέγγισης για αεροσκάφη που προσγειώνονται/απογειώνονται από το αεροδρόμιο ή διακινούνται στη ζώνη ελέγχου του αεροδρομίου.

Παρατήρησα ότι, λόγω της καθυστέρησης στην ανέγερση του νέου Κέντρου Ελέγχου Λευκωσίας και λόγω συνδικαλιστικής διαφοράς που προέκυψε για την εκπαίδευση των Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας, δεν κατέστη δυνατόν να επιτευχθεί ο δεύτερος στόχος.

Μέρος Β

4.71.6 Επιβατικά τέλη - Τέλη αεροδρομίου - Τόκοι. Διάφορες αεροπορικές εταιρείες εξακολουθούν να καθυστερούν την εξόφληση ορισμένων παλαιών υπολοίπων επιβατικών τελών, τελών αεροδρομίου και τόκων. Αρκετά από τα οφειλόμενα τέλη αφορούν σε εταιρείες που κατά το πλείστον δεν πραγματοποιούν πια πτήσεις στην Κύπρο και, κατά συνέπεια, η είσπραξη τους καθίσταται δύσκολη. Αναφέρεται ότι μια αεροπορική εταιρεία οφείλει στο Τμήμα

£141.212 για τέλη αεροδρομίου. Το Τμήμα ζήτησε από το Γενικό Εισαγγελέα στις 29.6.1995 τη λήψη νομικών μέτρων και υπέβαλε τη σχετική έκθεση γεγονότων στις 18.11.1996, χωρίς να σημειωθεί μέχρι σήμερα οποιαδήποτε εξέλιξη.

4.71.7 Οδοιπορικά υπαλλήλων του Αερολιμένα Λάρνακας. Οι υπάλληλοι του Αερολιμένα Λάρνακας, οι οποίοι πριν από το 1974 εργάζονταν στον Αερολιμένα Λευκωσίας, εξακολουθούν να πληρώνονται οδοιπορικά έξοδα και υπερωρίες για την καθημερινή μετάβαση τους από τη Λευκωσία στη Λάρνακα, γιατί ως έδρα τους θεωρείται ακόμη η Λευκωσία. Η διευθέτηση αυτή έγινε το 1975, λόγω των τότε συνθηκών που δεν επέτρεπαν τη μετάθεση τους στη Λάρνακα, διευθέτηση που θεωρήθηκε ως προσωρινή. Το θέμα εκκρεμεί από το 1994 στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού για λήψη οριστικής απόφασης.

4.71.8 Ρυμουλκά αεροσκαφών. Τα δυο ρυμουλκά που ανήκουν στο Τμήμα, ένα για κάθε αεροδρόμιο, χρησιμοποιούνται από τις Κυπριακές Αερογραμμές για ρυμούλκηση αεροσκαφών, χωρίς την καταβολή οποιωνδήποτε δικαιωμάτων. Ένας από τους λόγους της μη αξιοποίησης τους από το Τμήμα είναι η έλλειψη κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού, τόσο για τη λειτουργία όσο και για τη συντήρησή τους. Εισηγήθηκα προ πολλού όπως το Τμήμα μελετήσει τρόπους αξιοποίησης των ρυμουλκών, σε συνδυασμό με την είσπραξη τελών βάσει Κανονισμών. Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι, λόγω της επικείμενης ανάθεσης της διαχείρισης των Αερολιμένων σε στρατηγικό επενδυτή, το θέμα θα παραμείνει όπως έχει σήμερα.

4.71.9 Εξυπηρέτηση εδάφους σε αεροσκάφη. Παρατηρήθηκε ότι για την εξυπηρέτηση εδάφους στα αεροσκάφη (Ramp Handling) δεν επιβάλλεται κανένα τέλος, ενώ στα ευρωπαϊκά αεροδρόμια τα τέλη αυτά κυμαίνονται από £900-£1.800 για μεγάλα αεροσκάφη και £600-£1.700 για μικρά αεροσκάφη.

Το Τμήμα με πληροφόρησε ότι έχει διεξαχθεί μελέτη διαχωρισμού λογαριασμών όσον αφορά στην εξυπηρέτηση εδάφους και, με την εφαρμογή της σχετικής Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα γίνει η ανάλογη χρέωση για κάθε υπηρεσία.

4.71.10 Είσπραξη τελών αεροδρομίου από τα γραφεία κινήσεων των αεροδρομίων. Για μερικές αεροπορικές εταιρείες, η είσπραξη των τελών αεροδρομίου στα γραφεία κινήσεων των αεροδρομίων γίνεται σε μετρητά. Ο υπολογισμός των τελών προσγείωσης, παραμονής κ.λπ. εξακολουθεί να γίνεται με το χέρι και, σε ορισμένες περιπτώσεις, παρατηρήθηκαν λανθασμένες εισπράξεις τελών.

Για σκοπούς καλύτερου εσωτερικού ελέγχου, εισηγήθηκα όπως η διαδικασία υπολογισμού και είσπραξης τελών από τα γραφεία κινήσεων μηχανογραφηθεί, όπως έγινε και στα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος. Το Τμήμα έχει κινήσει από το 1998 τη διαδικασία για τη μηχανογράφηση του συστήματος, η οποία δεν προχώρησε λόγω της επικείμενης ανάθεσης της διαχείρισης των Αερολιμένων σε στρατηγικό επενδυτή.

4.71.11 Χρήση χώρων από τις Κυπριακές Αερογραμμές στον Αερολιμένα Λάρνακας. Δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί το συμβόλαιο για τους ανοικτούς χώρους, λόγω του ότι εκκρεμούσε το θέμα της καταβολής των τόκων πάνω στις καθυστερήσεις της περιόδου 1989-1999. Μετά την πιο πάνω γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, ζητήθηκε από τις Κυπριακές Αερογραμμές να προχωρήσουν στην οριστικοποίηση του συμβολαίου.

4.72 ΤΜΗΜΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Μέρος Α

4.72.1 Διαλογή/διανομή αλληλογραφίας. Στα πλαίσια του αναπτυξιακού προγράμματος του Τμήματος λειτούργησε κατά τον Απρίλιο του 2001 το νέο αυτοματοποιημένο Κέντρο Διαλογής αλληλογραφίας. Οι δαπάνες για το κτίριο και τον εξοπλισμό ανήλθαν συνολικά σε £4,7 εκ.

Σύμφωνα με την τεchnοοικονομική μελέτη του έργου, με τη χρήση της αυτόματης μηχανής θα έπρεπε να καταστεί δυνατή η παράδοση του 90% της αλληλογραφίας στην Κύπρο εντός 24 ωρών και του υπόλοιπου 10% εντός 48 ωρών, με παράλληλη μείωση προσωπικού κατά 47 άτομα.

Από πρόσφατη έρευνα που έγινε από ιδιωτική εταιρεία μεταξύ Οκτωβρίου – Νοεμβρίου 2003, για τη μέτρηση της ποιότητας της υπηρεσίας εσωτερικού ταχυδρομείου, διαφάνηκε ότι μόνο το 38% της αλληλογραφίας παραδίνεται εντός 24 ωρών, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης κυμαίνεται μεταξύ 75% -97,4%. Επίσης, το προσωπικό που απασχολείται στη διαλογή δεν έχει μειωθεί, όπως προέβλεπε η τεchnοοικονομική μελέτη.

Σύμφωνα με τις εξηγήσεις του Διευθυντή του Τμήματος, αυτό οφείλεται στην απρόβλεπτη αύξηση της αλληλογραφίας.

Όσον αφορά στην καθυστέρηση στην παράδοση της αλληλογραφίας, αυτή οφείλεται κυρίως στην υποστελέχωση του κλάδου διανομών.

Μέρος Β

4.72.2 Αγορά μηχανής επικόλλησης γραμματοσήμων. Η μηχανή αυτή αγοράστηκε το 1998 έναντι του ποσού των Stg£64.407. Λόγω σοβαρών λειτουργικών προβλημάτων, δεν κατέστη δυνατόν να τεθεί σε λειτουργία και, με οδηγίες του Γενικού Λογιστή, το Τμήμα κάλεσε τον κατασκευαστή να παραλάβει τη μηχανή και να επιστρέψει την αξία της, πράγμα το οποίο δεν έχει γίνει. Όπως πληροφορήθηκα, η Νομική Υπηρεσία έχει καταχωρίσει σχετική αγωγή στις 12.4.2002 στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, η οποία δεν έχει ακόμη εκδικαστεί.

4.73 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.73.1 Προϋπολογισμός αναπτυξιακών δαπανών. Οι προϋπολογισθείσες και πραγματικές αναπτυξιακές δαπάνες του Υπουργείου για τα τρία τελευταία χρόνια είχαν ως ακολούθως:

Έτος	Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός	Πραγματική δαπάνη	Αδαπάνητο ποσό	
	£εκ.	£εκ	£εκ.	%
2003	28,9	26,1	2,8	9,59
2002	25,4	20,6	4,8	18,90
2001	19,1	13,3	5,8	30,36

Παρά τη σημαντική βελτίωση που έχει σημειωθεί, εντούτοις σε ορισμένες επιμέρους περιπτώσεις παρέμειναν αδαπάνητα μεγάλα ποσά, τα οποία αφορούν κυρίως σε ανεγέρσεις, βελτιώσεις και επεκτάσεις κτιρίων.

Το Υπουργείο ανέφερε ότι η μη υλοποίηση του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως οφείλεται, ορισμένες φορές, και σε παράγοντες που είναι πέραν των δυνατοτήτων του ίδιου του Υπουργείου, αφού στη διαδικασία διάθεσης των σχετικών κονδυλίων εμπλέκονται και άλλα Τμήματα της Δημόσιας Υπηρεσίας (π.χ. Τμήμα Δημοσίων Έργων, Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών κ.λπ.).

4.73.2 Λειτουργικά προβλήματα.

(α) Διοίκηση. Εξακολουθούν να υφίστανται λειτουργικά προβλήματα, καθώς και αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Όπως αναφέρεται σε σχετικές επιστολές του Υπουργείου, η εφαρμογή οποιωνδήποτε συστημάτων εσωτερικού ελέγχου δεν είναι εφικτή, λόγω της μη επαρκούς στελέχωσης τόσο των λογιστηρίων όσο και άλλων τομέων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου και των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, και, παρά τις εντατικές προσπάθειες του Υπουργείου για θετική ανταπόκριση από μέρους του Υπουργείου Οικονομικών, αρμόδιου για θέματα προσωπικού, δεν σημειώθηκε μέχρι σήμερα βελτίωση.

Οι συνεχείς αλλαγές που προέκυψαν με την εφαρμογή του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διοικητικής Πληροφόρησης, τη λειτουργία Συμβουλίου Προσφορών σε επίπεδο Υπουργείου, τη δημιουργία νέας Διεύθυνσης Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, καθώς επίσης και τη δέσμευση για εφαρμογή των Εσωτερικών Κανονισμών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους Ευρωπαίους πολίτες, χωρίς την ύπαρξη κατάλληλης υποδομής, τόσο σε επάρκεια προσωπικού όσο και σε στεγαστικούς χώρους, επιδεινώνουν τα ήδη υφιστάμενα λειτουργικά προβλήματα. Με τη μηχανογράφηση των υπηρεσιών των λογιστηρίων, η οποία είχε ως στόχο την εξοικονόμηση χρόνου και τη μερική επίλυση του προβλήματος της μη επαρκούς στελέχωσης και οργάνωσής τους, το πρόβλημα όχι μόνο δεν επιλύθηκε, αλλά, αντίθετα, έγινε οξύτερο.

(β) Ορισμένες αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου αναφέρονται πιο κάτω:

- (i)** Ετοιμασία, έλεγχος και εξουσιοδότηση των ενταλμάτων πληρωμής, σε ορισμένες περιπτώσεις, από το ίδιο άτομο.
- (ii)** Αδυναμία στην παρακολούθηση των εγγυήσεων για πιστή εκτέλεση των συμβολαίων.
- (iii)** Μη επαρκής παρακολούθηση των καθυστερημένων οφειλών.
- (iv)** Αδυναμίες στην παρακολούθηση των συμβολαίων.
- (v)** Καθυστέρηση στον υπολογισμό της οικονομικής επιβάρυνσης των επιδοτούμενων ασθενών, για παρακολούθηση των εισπρακτέων ποσών.

4.73.3 Αναδιοργάνωση του Υπουργείου Υγείας και των Νοσοκομείων. Παρά τις μελέτες που έγιναν στο παρελθόν από ξένους συμβούλους, στις οποίες αναφερόταν ότι, επειδή το σύστημα υγείας στην Κύπρο αναμενόταν να αντικατασταθεί σύντομα, επιβαλλόταν όπως η οργανωτική δομή του Υπουργείου και των Υπηρεσιών του διαμορφωθεί ανάλογα, για να καταστεί δυνατόν να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις, πράγμα για το οποίο η Υπηρεσία μου αναφέρθηκε επανειλημμένα σε προηγούμενες Εκθέσεις της, βασικά λόγω των πολλαπλών προβλημάτων που πηγάζουν από την ελλιπή οργανωτική δομή του Υπουργείου, εντούτοις το θέμα εκκρεμεί μέχρι σήμερα. Στο μεταξύ, ιατρικό, νοσηλευτικό και παραϊατρικό προσωπικό συνεχίζει να αποσπάται στο Υπουργείο Υγείας και στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες

Δημόσιας Υγείας για την εκτέλεση καθηκόντων που αφορούν σε θέματα προσωπικού, προσφορών και κυρίως διοικητικών καθηκόντων.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με πρόσφατη απόφασή του το Φεβρουάριο 2004 ενέκρινε τη διεξαγωγή ολοκληρωμένης μελέτης από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η επαρκής, ποιοτικά και ποσοτικά, στελέχωση της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου και των Ιατρικών Υπηρεσιών κατά τον οικονομικότερο τρόπο.

Παράλληλα, με βάση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το Μάιο 2003 έχει συσταθεί ομάδα δράσης με όρους εντολής την προετοιμασία των Κρατικών Νοσηλευτηρίων και του Υπουργείου Υγείας για την εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Υγείας. Σύμφωνα με τις εισηγήσεις της ομάδας δράσης, υποβλήθηκε πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο πρόσφατα με απόφασή του ενέκρινε την προώθηση της αυτονόμησης των Κρατικών Νοσοκομείων και τη μετατροπή τους σε νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, με κύρια επιδίωξη την αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία τους, και εξουσιοδότησε την Υπουργό Υγείας όπως, σε συνεννόηση με τον Υπουργό Οικονομικών και άλλους φορείς, ετοιμάσει ολοκληρωμένο σχέδιο προώθησης της αυτονόμησης των Κρατικών Νοσοκομείων, ως νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.

4.73.4 Καθυστερημένα έσοδα.

(α) Οι Καταστάσεις Καθυστερημένων Εσόδων ημερ. 31.12.2003 των διάφορων Τμημάτων και Υπηρεσιών του Υπουργείου δεν έχουν ετοιμαστεί και δεν έχουν υποβληθεί στο Γενικό Λογιστή, με αντίγραφο στην Υπηρεσία μου, όπως προνοείται στη Δημοσιονομική Οδηγία αρ. 42. Οι Καταστάσεις έπρεπε να υποβληθούν μέχρι τις 31.3.2004.

(β) Καθυστερημένα έσοδα από επιδοτούμενους ασθενείς.

- (i) Τα καθυστερημένα έσοδα από επιδοτούμενους ασθενείς στις 31.12.2003, σύμφωνα με πρόχειρες καταστάσεις που ετοιμάστηκαν, ανέρχονταν σε £475.180, σε σύγκριση με £408.050 στις 31.12.2002.
- (ii) Στις πιο πάνω καταστάσεις δεν περιλαμβάνονται οφειλές από ασθενείς για τους οποίους εκκρεμεί ο υπολογισμός της οικονομικής τους επιβάρυνσης. Εκκρεμεί ο υπολογισμός της οικονομικής επιβάρυνσης ασθενών που έτυχαν θεραπείας μεταξύ Ιουνίου 2001 μέχρι το Μάιο του 2003. Σχετική αναφορά γίνεται στην επόμενη παράγραφο της παρούσας Έκθεσης, στο σημείο (γ)
- (iii) Στις ίδιες καταστάσεις περιλαμβάνονται περιπτώσεις καθυστερήσεων που αφορούν σε ασθενείς οι οποίοι έτυχαν θεραπείας τα έτη 1998-2001 και η οικονομική επιβάρυνση τους υπολογίστηκε, αλλά δεν έχουν ακόμα ειδοποιηθεί για τις σχετικές οφειλές τους.
- (iv) Δεν φαίνεται από τις καταστάσεις καθυστερημένων εσόδων της 31.12.2003 ότι λήφθηκαν μέτρα για είσπραξή τους.
- (v) Η αλληλογραφία αναφορικά με ασθενείς που παραπέμπονται στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη νομικών μέτρων αρχειοθετείται μόνο στους προσωπικούς φακέλους των ασθενών, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο εντοπισμός τους και η παρακολούθησή τους.

4.73.5 Σχέδιο Αποστολής Ασθενών στο Εξωτερικό.

(α) Οι δαπάνες για το Σχέδιο αυτό κατά τα τρία τελευταία χρόνια είχαν ως ακολούθως:

Έτος	Αποστολές ασθενών	Ποσό που δαπανήθηκε £
2003	980	12.403.058
2002	959	12.195.846
2001	998	8.714.180

Σημειώνεται ότι στις 31.12.2003 εκκρεμούσαν για εξόφληση στο Υπουργείο Υγείας τιμολόγια εταιρείας που αντιπροσωπεύει Νοσοκομείο του Ισραήλ στην Κύπρο, το ύψος των οποίων δεν μπορεί να εξακριβωθεί επακριβώς, λόγω της μη υιοθέτησης κατάλληλου συστήματος καταχώρισης και παρακολούθησης της εξόφλησής τους (τα τιμολόγια καταχωρίζονταν στους φακέλους των ασθενών). Μέχρι τον Ιούλιο 2004 εξοφλήθηκαν τιμολόγια προηγούμενων ετών ύψους περίπου £0,6 εκ. ενώ, σύμφωνα με κατάσταση της εταιρείας, εξακολουθούσαν να εκκρεμούν τιμολόγια ύψους περίπου £0,3 εκ., τα οποία χρονολογούνται από το 1999. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως διερευνηθούν και τακτοποιηθούν όλες οι εκκρεμότητες.

Πρόσφατα το Λογιστήριο έθεσε σε εφαρμογή νέα διαδικασία εξόφλησης των τιμολογίων, με στόχο να μην προκύψουν παρόμοιες καθυστερήσεις στο μέλλον.

(β) Διευθετήσεις συνεργασίας με διάφορα Νοσοκομεία και εταιρείες του εξωτερικού.

Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι το Υπουργείο, με σκοπό την εξυπηρέτηση των ασθενών που στέλλονται στο εξωτερικό για ιατρική περίθαλψη, προέβη σε διευθετήσεις συνεργασίας με διάφορα Νοσοκομεία και εταιρείες του εξωτερικού, χωρίς τη ζήτηση προσφορών, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου. Για την ορθή διαχείριση των δαπανών, λόγω του ότι δεν μπορεί να ασκηθεί ο απαραίτητος έλεγχος στις χρεώσεις, αλλά και την επίλυση των προβλημάτων συνεργασίας που παρουσιάζονται, έγινε εισήγηση όπως, για την εξασφάλιση των πιο πάνω υπηρεσιών, το Υπουργείο προβεί στην προκήρυξη προσφορών. Σημειώνεται ότι ο Γενικός Λογιστής υπέδειξε από παλιά την ανάγκη υιοθέτησης της διαδικασίας προσφορών με διαπραγμάτευση, με σκοπό τη σύναψη συμφωνιών με Νοσοκομεία του εξωτερικού.

Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι η προκήρυξη προσφορών με διαπραγμάτευση παρουσιάζει ιδιαίτερες πρακτικές και νομικές δυσκολίες και ότι αναζητούνται τρόποι για ρύθμιση του όλου θέματος. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως μελετηθεί το θέμα με το Γενικό Λογιστήριο ως αρμόδια αρχή.

(γ) Οικονομική επιβάρυνση ασθενών. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς του Σχεδίου Αποστολής Ασθενών στο Εξωτερικό για θεραπεία με φροντίδα της Κυβέρνησης, ανάλογα με την οικονομική κατάσταση των ασθενών ή των οικογενειών τους, αυτοί μπορεί να επιβαρυνθούν με μέρος των εξόδων θεραπείας ή να απαλλαγούν πλήρως. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι, μετά την έγκριση των Κανονισμών του 1998, συνεχίζει να παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στον υπολογισμό της οικονομικής επιβάρυνσης των ασθενών, καθώς και στη γνωστοποίηση σ' αυτούς των οφειλών τους. Το μηχανογραφημένο μητρώο στο οποίο καταχωρίζονται όλες οι αποστολές ασθενών, λόγω καθυστέρησης στην ενημέρωσή του με όλα τα απαιτούμενα στοιχεία δεν μπορεί να αποτελέσει τη βάση για ετοιμασία των καταστάσεων καθυστερημένων εσόδων. Βάση για την ετοιμασία των καταστάσεων καθυστερημένων εσόδων αποτελεί το χειρόγραφο μητρώο επιδοτούμενων ασθενών, στο οποίο καταχωρίζονται περιπτώσεις ασθενών που αποστέλλονται από το Αρχείο Επιδοτούμενων Ασθενών στο Λογιστήριο και για τους οποίους

υπολογίστηκε η οικονομική επιβάρυνση. Η Έκθεση Καθυστερημένων Εσόδων στις 31.12.2003 δεν περιλαμβάνει όλες τις καθυστερημένες οφειλές, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η λήψη μέτρων για την είσπραξή τους.

Το Υπουργείο Υγείας, για επίλυση του προβλήματος, έχει θέσει σε εφαρμογή πολιτική, με την οποία ασθενείς οι οποίοι, σύμφωνα με το σχετικό Κανονισμό, θα επιβαρυνθούν με συγκεκριμένο ποσό, ανάλογα με το ύψος των εισοδημάτων τους, θα προκαταβάλλουν το ποσό αυτό, προτού σταλούν στο εξωτερικό για θεραπεία.

4.73.6 Μηχανογράφηση Υπουργείου Υγείας. Το υφιστάμενο πληροφοριακό σύστημα υγείας έχει πλέον καταστεί παλαιάς τεχνολογίας και δεν ικανοποιεί τις σημερινές απαιτήσεις του χρήστη. Στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Μηχανογράφησης της Δημόσιας Υπηρεσίας, ετοιμάστηκε στρατηγική μελέτη για τη μηχανογράφηση των Υπηρεσιών/Τμημάτων του Υπουργείου Υγείας. Σύμφωνα με τη μελέτη καθορίστηκαν προτεραιότητες και ετοιμάστηκε ιεραρχημένη κατάσταση έργων πληροφορικής και έργων υποδομής που θα απαιτηθούν για την επιτυχή εφαρμογή της και καθορίστηκαν χρονοδιαγράμματα, με πιλοτική εφαρμογή στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Λόγω σοβαρών καθυστερήσεων που παρουσιάστηκαν στην προώθηση των διαδικασιών για την εξασφάλιση του ολοκληρωμένου συστήματος μηχανογράφησης του Υπουργείου Υγείας και των Τμημάτων του, τον Ιούνιο 2003 το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής ζήτησε από ιδιώτες την υποβολή προτάσεων για προεπιλογή τριών οίκων, οι οποίοι ακολούθως θα υπέβαλλαν προσφορές για τη μηχανογράφηση του νέου Νοσοκομείου Λευκωσίας. Ενώ οι προτάσεις υποβλήθηκαν και αξιολογούνταν από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής, το Νοέμβριο 2003 το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την ανάθεση της αξιολόγησης των προτάσεων και των παρεμφερών με τη μηχανογράφηση υπηρεσιών σε ομάδα ακαδημαϊκών του Τμήματος Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Κύπρου, έναντι ποσού £165.500. Οι εν λόγω υπηρεσίες, που με βάση τη συμφωνία έπρεπε να ολοκληρωθούν μέχρι τον Ιούνιο 2004, παρουσιάζουν καθυστέρηση και η συμπλήρωση τους υπολογίζεται να γίνει εντός του 2005.

4.73.7 Γενικό Σχέδιο Υγείας (ΓΕΣΥ). Με το Νόμο 89(Ι)/2001 εγκρίθηκε η εισαγωγή Γενικού Σχεδίου Υγείας, για την εφαρμογή του οποίου απαιτείται η θέσπιση λεπτομερών Κανονισμών, οι οποίοι δεν έχουν ακόμα καταρτιστεί. Επίσης απαιτούνται σημαντικές βελτιώσεις σε διάφορους τομείς και η δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για την ορθολογιστική εφαρμογή του Σχεδίου.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, την αρμοδιότητα της εφαρμογής του ΓΕΣΥ έχει ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας.

Με βάση τα πορίσματα μελέτης για την επανακοστολόγηση του ΓΕΣΥ, η οποία είχε ανατεθεί σε εμπειρογνώμονα, μελετάται τροποποίηση του Νόμου, έτσι ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή του και να μην τεθεί σε κίνδυνο η οικονομική του βιωσιμότητα.

Το Σεπτέμβριο 2003 διορίστηκε Γενικός Διευθυντής στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας και ο Οργανισμός λειτουργεί με δικό του, εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, Προϋπολογισμό. Από πλευράς του Υπουργείου Υγείας, έχει συσταθεί, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, νέα τετραμελής ομάδα δράσης, με όρους εντολής την προετοιμασία του κρατικού τομέα, ώστε να αντεπεξέλθει στον επερχόμενο ανταγωνισμό που προβλέπεται με την εφαρμογή του ΓΕΣΥ.

Σύμφωνα με εισηγήσεις της ομάδας δράσης, υποβλήθηκε πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο πρόσφατα με απόφασή του ενέκρινε την προώθηση της αυτονόμησης των κρατικών νοσηλευτηρίων και τη μετατροπή τους σε νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, με κύρια επιδίωξη την αποδοτική και αποτελεσματική λειτουργία τους.

Επίσης εξουσιοδότησε την Υπουργό Υγείας όπως, σε συνεννόηση με τον Υπουργό Οικονομικών και άλλους φορείς, ετοιμάσει ολοκληρωμένο σχέδιο προώθησης της αυτονόμησης των κρατικών νοσοκομείων, ως νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου.

Η ομάδα δράσης ετοίμασε σχέδιο δράσης, το οποίο υπέβαλε στην Υπουργό Υγείας για έγκριση.

4.73.8 Παροχή ποιοτικών ιατρικών υπηρεσιών σε ασθενείς. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, σύμφωνα με μελέτη που έγινε το 1997 για το πιο πάνω θέμα από εμπειρογνώμονα της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, το σύστημα ελέγχου της προσφοράς υπηρεσιών σε ασθενείς παρουσίαζε σοβαρές αδυναμίες, οι οποίες δεν επιτρέπουν την ομοιόμορφη και σε αποδεκτά επίπεδα προσφορά υπηρεσιών από όλους τους ιατρούς κάθε ειδικότητας. Επειδή, όπως αναφέρθηκε, η εφαρμογή τέτοιου συστήματος, όπως αποδείχθηκε σε άλλες χώρες όπου εφαρμόστηκε, εκτός από την αναβάθμιση των προσφερόμενων ιατρικών υπηρεσιών αναμένεται να επιφέρει και σημαντική εξοικονόμηση στις δαπάνες (φάρμακα, χρήση κρεβατιών στα νοσοκομεία, χειρουργικές επεμβάσεις κ.λπ.), έγινε εισήγηση όπως το Υπουργείο τροχοδρομήσει την έναρξη εφαρμογής τέτοιου συστήματος, τουλάχιστον πάνω σε μερική βάση. Αναφέρθηκε σχετικά ότι η εφαρμογή τέτοιου συστήματος θεωρείται απαραίτητη για την εισαγωγή του ΓΕΣΥ. Διαπιστώθηκε ότι το Υπουργείο, πρόσφατα, με στόχο τη σταδιακή εφαρμογή συστήματος ποιοτικής διασφάλισης, έχει διορίσει Κεντρική Τεχνική Επιτροπή, στο επίπεδο του Υπουργείου Υγείας, η οποία έχει ήδη ετοιμάσει σχέδιο δράσης. Μεταξύ άλλων έχουν δημιουργηθεί σε όλα τα Νοσοκομεία επιτροπές Ποιοτικής Διασφάλισης, οι οποίες εργάζονται με καθοδήγηση από την Κεντρική Επιτροπή. Επίσης προωθείται η διεξαγωγή μελετών και ερευνών σε διάφορα θέματα, καθώς επίσης και συμμετοχή του Υπουργείου σε Διεθνή Οργάνωση για Διασφάλιση Ποιότητας.

4.73.9 Συνεργασία μεταξύ Υπουργείου Υγείας και Κυπριακού Ιδρύματος Ερευνών Μυϊκής Δυστροφίας. Κάθε χρόνο καταβάλλεται κρατική χορηγία στο Ίδρυμα, το ύψος της οποίας το 2003 ήταν £2.100.000, σε σύγκριση με £2.550.000 το 2002. Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι τόσο κατά 2002 όσο και κατά το 2003 παραχωρήθηκε ποσό ύψους £275.000, από το Κονδύλι «Διεξαγωγή Ερευνών» του Υπουργείου, για την εκτέλεση ερευνητικής εργασίας. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, στη συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του Ιδρύματος και του Υπουργείου Υγείας, για την προσφορά υπηρεσιών προς την Κυβέρνηση, που υπογράφηκε στις 26.10.1999, προβλέπεται η καταβολή ετήσιας κρατικής χορηγίας, έναντι παροχής ιατρικών και εργαστηριακών υπηρεσιών σε ασθενείς, δικαιούχους δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς επίσης και η μερική χρηματοδότηση ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, χωρίς ωστόσο να καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των πιο πάνω ποσών. Το όλο θέμα εξακολουθεί να μελετάται από το Υπουργείο.

Επιπρόσθετα, ο μη καθορισμός κριτηρίων από το Υπουργείο για τα περιστατικά που πρέπει να παραπέμπονται στο Ίδρυμα από τον Κυβερνητικό Τομέα, κυρίως όσον αφορά στις εργαστηριακές αναλύσεις, καθώς και η μη διεξαγωγή ελέγχου στον αριθμό των περιστατικών που παραπέμπονται, έχει ως αποτέλεσμα το Υπουργείο να μην μπορεί να ελέγξει το μέγεθος των υπηρεσιών που παρέχει το Ίδρυμα προς την Κυβέρνηση, έναντι της σχετικής χορηγίας.

Επανάλαβα εισήγησή μου όπως η πιο πάνω συνεργασία ρυθμιστεί με σχετική συμφωνία το συντομότερο.

4.73.10 Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου.

(α) Το ύψος της κρατικής χορηγίας ανήλθε στα £6.595.976, σε σύγκριση με £5.548.668 το 2002. Στη χορηγία περιλαμβάνεται η αξία φαρμάκων που παραχωρούνται στο Ογκολογικό Κέντρο από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, ύψους £3.142.314, σε σύγκριση με £2.541.892 το 2002.

(β) Στα πλαίσια των προσπαθειών που καταβάλλονταν τα τελευταία χρόνια για επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας, το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών ενέκρινε, ύστερα από σχετική εισήγηση του Υπουργείου Υγείας, τη διεξαγωγή διαδικασίας διαπραγμάτευσης με το Κέντρο για την αγορά από αυτό ολοκληρωμένων ογκολογικών υπηρεσιών. Το προσχέδιο συμφωνίας τέθηκε ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα για νομοτεχνική επεξεργασία. Όπως πληροφορούμαι, έχει πρόσφατα ολοκληρωθεί η νομοτεχνική επεξεργασία του και το Υπουργείο Υγείας θα προχωρήσει σε διαπραγμάτευση με το Κέντρο, μέσα στα πλαίσια του περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμου.

Η Υπηρεσία μου επανέλαβε προηγούμενη εισήγησή της όπως διασφαλιστεί η απαιτούμενη συνεργασία μεταξύ του Κέντρου και των Ιατρικών Υπηρεσιών του Κράτους για παροχή υπηρεσιών όλων των άλλων ιατρικών ειδικοτήτων, όταν είναι αναγκαίο.

4.73.11 Λειτουργία στην Κύπρο δυο Αρχείων Δοτών Μυελού των Οστών. Μέσα στο 2003 καταβλήθηκε κρατική χορηγία τόσο στο Καραϊσκάκειο Ίδρυμα όσο και στο Παρασκευαΐδειο, ύψους £300.000 και £60.000, αντίστοιχα, για κάλυψη των δαπανών για αγορά αντιδραστηρίων, απαραίτητων για την τυποποίηση δειγμάτων μυελού των οστών.

Η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη όπως το Υπουργείο Υγείας ενεργήσει ως συντονιστικός φορέας, με στόχο την ενοποίηση των δύο Αρχείων.

4.73.12 Αγορά υπηρεσιών μικροχειρουργού για μικροχειρουργικές επεμβάσεις. Με έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, ημερ. 23.3.2001, υπογράφηκε συμβόλαιο για διενέργεια μικροχειρουργικών επεμβάσεων από ειδικό ιδιώτη ιατρό, για την περίοδο 1.3.2001 – 31.12.2001, με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμη έξι μήνες. Το συμβόλαιο ανανεώθηκε για τρεις μήνες, μέχρι 31.3.2002, με έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών. Το ύψος του ποσού που καταβλήθηκε στον πιο πάνω ιατρό, με βάση τον τιμοκατάλογο που είχε συμφωνηθεί μετά από διαπραγμάτευση, ανήλθε μέχρι τις 31.3.2002 στις £260.100.

Από 1.4.2002, χωρίς οποιαδήποτε ενέργεια για προκήρυξη νέας προσφοράς ή παράταση της υφιστάμενης, συνεχίστηκε να παραπέμπονται περιστατικά στον ιδιώτη ιατρό, με αποτέλεσμα, μέχρι το Μάρτιο 2003, να προκύψει επιπρόσθετη οφειλή ύψους £203.030.

Στον πιο πάνω μικροχειρουργό καταβλήθηκε εντός του 2003 μετά από διαπραγμάτευση ποσό ύψους £173.860 για πλήρη εξόφληση των τιμολογίων του. Το Υπουργείο προσέλαβε έκτακτο ιατρικό λειτουργό, σε αντικατάσταση του ιδιώτη ιατρού.

4.73.13 Ποιοτικός έλεγχος της λειτουργίας των Χημείων. Για την αναβάθμιση του ποιοτικού ελέγχου της λειτουργίας των Χημείων εισηγήθηκαν όπως τροχοδρομηθούν και εφαρμοστούν εκείνες οι διαδικασίες, οι οποίες θα επιτρέψουν τη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής των Χημείων, με στόχο τη διαπίστευσή τους σε αναγνωρισμένα Συμβούλια

Διαπίστευσης. Το Υπουργείο με πληροφόρησε ότι από τον Οκτώβριο του 2003 άρχισε η σύσταση ομάδων σε όλα τα νοσοκομειακά εργαστήρια για την προώθηση και διασφάλιση της ποιότητάς τους.

4.73.14 Κληροδότημα Μαρίας Γεωργίου, το γένος Παυλίδη, από τη Λεμεσό. Με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 55.026 και ημερομηνίας 31.1.2002, θα συσταθεί Καταπίστευμα, το οποίο θα διαχειρίζεται από κοινού η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας, μέσω του Υπουργού Υγείας, και ο κ. Γ. Παυλίδης, εκτελεστής της διαθήκης, με σκοπό την αξιοποίηση του Κληροδοτήματος, τη δημιουργία δηλαδή χώρου στο Νοσοκομείο Λεμεσού για περίθαλψη καρκινοπαθών. Επιπρόσθετα, κατατέθηκε ποσό ύψους £317.213 σε προσωρινό λογαριασμό καταθέσεων των Ιατρικών Υπηρεσιών. Μέχρι σήμερα εκκρεμεί η σύσταση του Καταπιστεύματος και ο έλεγχος των τελικών λογαριασμών της διαχείρισης ενώπιον του Πρωτοκολλητή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας.

Η Υπουργός Υγείας με πληροφόρησε ότι στις 12 Μαΐου 2004 το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας ενημέρωσε το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για το διορισμό τεσσάρων ατόμων ως μελών Εξωδικαστηριακής Επιτροπής, για έλεγχο των τελικών λογαριασμών της πιο πάνω διαχείρισης, έναντι αμοιβής.

4.73.15 Επιχορήγηση Συνδέσμων/Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων/Οργανώσεων. Το Υπουργείο Υγείας παραχωρεί κάθε χρόνο σημαντικά ποσά μέσω του Προϋπολογισμού του σε διάφορους Συνδέσμους/Φιλανθρωπικά Ιδρύματα/Οργανώσεις υπό μορφή χορηγιών.

Η δαπάνη για χορηγίες κατά τα τρία τελευταία χρόνια είχε ως ακολούθως:

2001	2002	2003
£εκ.	£εκ.	£εκ.
0,9	1,1	1,2

Με στόχο τον καλύτερο και πιο αποτελεσματικό έλεγχο των χορηγιών, η Υπηρεσία μου, καθώς επίσης και το ίδιο το Υπουργείο, επισήμαναν την ανάγκη για καθορισμό κριτηρίων, βάσει των οποίων θα καθορίζεται το ύψος των χορηγιών.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με σχετική απόφαση του στις 10.9.2003 ανέθεσε στους Υπουργούς Υγείας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τη μελέτη και τον καθορισμό κοινών κριτηρίων για επιχορήγηση.

4.73.16 Προμήθεια ιατρικού εξοπλισμού για το Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και Αμμοχώστου. Από τη μελέτη της έκθεσης προόδου του Νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας για την περίοδο Μαΐου-Ιουλίου 2004, την οποία ετοίμασε ο Διευθυντής του Έργου, διαπιστώνεται μεγάλη καθυστέρηση σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα αγοράς και εγκατάστασης του ιατρικού εξοπλισμού.

Από το σύνολο των 21 πακέτων ιατρικού εξοπλισμού, τα 11, τα οποία επηρεάζουν την ολοκλήρωση των οικοδομικών εργασιών του έργου, θα έπρεπε να είχαν εγκατασταθεί μέχρι τα μέσα Ιουλίου και τα υπόλοιπα 10 πακέτα μέχρι την πρώτη εβδομάδα Σεπτεμβρίου 2004.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη συμπληρωματική συμφωνία που υπογράφηκε τον Οκτώβριο 2002, η συμπλήρωση του έργου προβλεπόταν να γίνει τον Ιούλιο 2004. Η μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 2004 πρόοδος στη διαδικασία αγοράς του ιατρικού εξοπλισμού είχε ως ακολούθως:

(α) Έχουν κατακυρωθεί 5 πακέτα – Μαγνητικοί Τομογράφοι, Αξονικοί Τομογράφοι, Αγγειογράφοι, Αποστείρωση, Αιμοδιάλυση – και η εγκατάσταση τους αναμένεται εντός του Νοεμβρίου 2004.

(β) Έχουν κατακυρωθεί μερικώς άλλα δύο πακέτα – οδοντιατρικός εξοπλισμός και εξοπλισμός χειρουργείων – τον Αύγουστο/Σεπτέμβριο 2004. Για το υπόλοιπο μέρος του πακέτου του οδοντιατρικού εξοπλισμού έχει ακυρωθεί η προσφορά, ενώ για τα υπόλοιπα υποπακέτα του εξοπλισμού χειρουργείων εκκρεμεί η απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών του Υπουργείου.

(γ) Ενός πακέτου – Πυρηνική Ιατρική – η έκθεση αξιολόγησης του τεχνικού μέρους υποβλήθηκε στο Συμβούλιο Προσφορών και αναμένεται η λήψη απόφασης.

(δ) Τριών πακέτων – Ακτινολογικά, Ουρολογικά, Ψηφιακό Περιβάλλον – αξιολογούνται οι προσφορές που υποβλήθηκαν.

(ε) Έξι πακέτων – Εντατική Θεραπεία, Οφθαλμολογικά, Ενδοσκόπια, Θάλαμοι Υπερβαρικής Θεραπείας, Πνευμονολογικός εξοπλισμός, Απινιδωτές/Καρδιογράφοι – οι προσφορές έχουν προκηρυχθεί και υποβάλλονται εντός του Οκτωβρίου/Νοεμβρίου 2004.

(στ) Για τέσσερα πακέτα – Διαγνωστικός εξοπλισμός, Εργαστηριακός εξοπλισμός, Φυσιοθεραπεία και τα διάφορα είδη – οι προσφορές δεν είχαν προκηρυχθεί.

Το Μάρτιο 2004, αποφασίστηκε όπως τα 10 από τα πιο πάνω πακέτα ανατεθούν στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, για διεκπεραίωση της διαδικασίας προσφορών, ενόψει της επικείμενης έναρξης ισχύος του νέου περί Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμου του 2003.

Πιο κάτω παρατίθενται οι επιμέρους παρατηρήσεις μου για 3 από τα 21 πακέτα εξοπλισμού:

(i) **Προσφορά αρ. Ν.Ν.Γ.Η.(Μ.Σ.) 13.8.01.8 για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση εξοπλισμού Αιμοδιάλυσης:** Οι τεχνικές προδιαγραφές εγκρίθηκαν το Μάιο 2003 από την ad – hoc επιτροπή του Συμβουλίου Προσφορών, κατόπι των διαβεβαιώσεων της αρμόδιας επιτροπής του Υπουργείου Υγείας ότι δύο τουλάχιστον προσφοροδότες πληρούσαν τις προδιαγραφές. Τελικά υποβλήθηκε μόνο μια προσφορά και, κατόπιν αξιολόγησης του τεχνικού φακέλου, αποφασίστηκε το άνοιγμα του οικονομικού φακέλου της προσφοράς. Η επιτροπή αξιολόγησης στην έκθεσή της, που υπέβαλε το Δεκέμβριο 2003 στο Συμβούλιο Προσφορών, εισηγείτο την κατακύρωση της προσφοράς για την αγορά του εξοπλισμού στο μοναδικό προσφοροδότη, του οποίου την τιμή, αν και ψηλότερη κατά περίπου 7,7% της εκτίμησης δαπάνης, θεωρούσε λογική. Το Συμβούλιο Προσφορών διαπίστωσε ότι, ενώ στα έγγραφα του διαγωνισμού ζητείτο όπως υποβληθεί προσφορά και για το κόστος της δετούς συντήρησης του εξοπλισμού, στην έκθεση περιλαμβανόταν μόνο η αξιολόγηση/εισήγηση για την αγορά του εξοπλισμού. Ενόψει των πιο πάνω, ζητήθηκε όπως αξιολογηθεί και το μέρος της προσφοράς που αφορούσε στη συντήρηση του εξοπλισμού. Τον Ιανουάριο 2004, η επιτροπή αξιολόγησης, με συμπληρωματική της έκθεση, εισηγήθηκε στο Συμβούλιο Προσφορών όπως κληθεί ο μοναδικός προσφοροδότης για διαπραγμάτευση, με στόχο τη μείωση της τιμής του, επειδή, όπως διαπιστώθηκε, η τιμή της συντήρησης που έδωσε ήταν κατά 50% ψηλότερη της εκτίμησης. Σημειώνεται ότι, συνυπολογίζοντας και το κόστος της συντήρησης, η συνολική τιμή της μοναδικής προσφοράς που υποβλήθηκε ήταν κατά περίπου 21% ψηλότερη της εκτίμησης δαπάνης.

Το Φεβρουάριο 2004, το Συμβούλιο Προσφορών κατακύρωσε την προσφορά – κατόπι διαπραγμάτευσης με το μοναδικό προσφοροδότη – με τις ακόλουθες διασφαλίσεις:

(α) Μείωση της τιμής του βασικού εξοπλισμού κατά 1,8%.

(β) Δωρεάν συντήρηση για 8 χρόνια του επιπρόσθετου/προαιρετικού εξοπλισμού, αξίας 146.270 ευρώ, ο οποίος δεν περιλαμβανόταν στο βασικό εξοπλισμό της προσφοράς, αλλά κρίθηκε αναγκαία η αγορά του.

(γ) Διατήρηση των τιμών της προσφοράς για περίοδο 5 χρόνων, σε περίπτωση αγοράς εξοπλισμού αιμοκάθαρσης για τα άλλα τρία Νοσοκομεία.

(δ) Διατήρηση των τιμών της προσφοράς, όσον αφορά στην αγορά αναλώσιμων, για περίοδο 5 χρόνων (αντί για 2 χρόνια που προνοείτο στα έγγραφα της προσφοράς).

(ii) **Προσφορά αρ. Ν.Ν.Γ.Η.(Μ.Σ.) 13.8.01.4 για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση αγγειογραφικών συστημάτων στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και στο Νοσοκομείο Λεμεσού.** Η προσφορά προκηρύχθηκε το Μάιο 2003 και τον Ιούνιο 2004 – αφού συμπληρώθηκε η αξιολόγηση του τεχνικού φακέλου των προσφορών – αποφασίστηκε από το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Υγείας το άνοιγμα των οικονομικών φακέλων όλων των προσφοροδοτών. Η έκθεση αξιολόγησης του οικονομικού φακέλου ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε τον ίδιο μήνα στο Συμβούλιο Προσφορών, με συγκεκριμένες εισηγήσεις για κατακύρωση των δύο υποπακέτων της προσφοράς. Κατά τη συνεδρία του Συμβουλίου Προσφορών που έγινε τον Ιούλιο 2004, για συζήτηση και λήψη απόφασης σχετικά με την πιο πάνω προσφορά, οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας υπέβαλαν γραπτώς εισήγηση όπως, αντί για καρδιολογικό αγγειογράφο – ο οποίος περιλαμβανόταν στον εξοπλισμό του προκηρυχθέντος διαγωνισμού – γίνει αντικατάσταση του με αγγειογράφο γενικής χρήσης, που δεν περιλαμβανόταν στον εξοπλισμό του διαγωνισμού. Οι λόγοι τους οποίους επικαλέστηκαν οι Ιατρικές Υπηρεσίες για την πιο πάνω εισήγηση τους ήταν η αύξηση των αναγκών του Νοσοκομείου Λεμεσού και η μελλοντική δημιουργία άλλων κλινικών (Ογκολογική, Νευροχειρουργική, Αγγειοχειρουργική), για τις οποίες απαιτείτο αγγειογράφος γενικής χρήσης.

Ενόψει των πιο πάνω, το Συμβούλιο Προσφορών ανέβαλε τη λήψη απόφασης, ώστε να επανεξεταστούν οι ανάγκες του Υπουργείου Υγείας. Μετά από σχετική μελέτη, οι Ιατρικές Υπηρεσίες αναθεώρησαν την αμέσως προηγούμενη απόφασή τους και εισηγήθηκαν την αγορά καρδιολογικού αγγειογράφου, όπως ήταν και η αρχική πρόνοια του διαγωνισμού, και η προσφορά κατακυρώθηκε τον Ιούλιο 2004.

(iii) **Προσφορά αρ. Ν.Ν.Γ.Η.(Μ.Σ.) 13.8.01.12 για την προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση οδοντιατρικού εξοπλισμού για το Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και το Νέο Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου.** Η προσφορά προκηρύχθηκε το Μάιο 2003, αφού προηγουμένως είχαν ζητηθεί/υποβληθεί τα σχόλια των πιθανών προσφοροδοτών για τις τεχνικές προδιαγραφές, οι οποίες οριστικοποιήθηκαν και εγκρίθηκαν από την ad – hoc επιτροπή του Συμβουλίου Προσφορών. Τον Ιανουάριο 2004, και ενώ οι προσφορές ήταν στο στάδιο της αξιολόγησης του τεχνικού φακέλου τους, η Διευθύντρια των Οδοντιατρικών Υπηρεσιών υπέβαλε γραπτώς προς το Διευθυντή Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας σχόλια/εισηγήσεις για τροποποίηση των προδιαγραφών, επισημαίνοντας ότι οι Οδοντιατρικές Υπηρεσίες, δηλαδή ο χρήστης του εξοπλισμού, δεν είχαν ερωτηθεί για τις απόψεις τους κατά το στάδιο της ετοιμασίας των προδιαγραφών. Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή αξιολόγησης

εισηγήθηκε το Φεβρουάριο 2004 στην έκθεση της προς το Συμβούλιο Προσφορών όπως το μέρος της προσφοράς που αφορά στο ένα από τα δύο πακέτα εξοπλισμού (Οδοντιατρικός) ακυρωθεί και συμπεριληφθεί σε μελλοντική προσφορά, με τροποποιημένες προδιαγραφές/απαιτήσεις. Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Υγείας, προς το οποίο παραπέμφθηκε το θέμα με την έναρξη της ισχύος του νέου περί Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμου, αποφάσισε τον Απρίλιο 2004 όπως αξιολογηθεί και το δεύτερο πακέτο του εξοπλισμού. Τον Ιούνιο, το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε το άνοιγμα των οικονομικών φακέλων όλων των προσφοροδοτών, σύμφωνα με τις εισηγήσεις της επιτροπής αξιολόγησης.

Κατά το άνοιγμα των οικονομικών φακέλων, διαπιστώθηκε ότι υπήρχε ακόμα μια προσφορά, για το πακέτο «Β», η οποία δεν είχε αξιολογηθεί, επειδή δεν είχε εντοπιστεί ο φάκελος της.

Ενόψει των πιο πάνω, το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου αποφάσισε τον Αύγουστο 2004, λαμβάνοντας υπόψη και γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, όπως ακυρώσει τις προσφορές για το πακέτο «Β» και κατακυρώσει μόνο το πακέτο «Α».

4.73.17 Προσφορά Ι.Υ.13.8.84, αρ. 69/01 για την προμήθεια ψυγείων της Τράπεζας Αίματος. Η προσφορά προκηρύχθηκε το Μάρτιο 2002 και η έκθεση αξιολόγησης υποβλήθηκε στο Συμβούλιο Προσφορών το Νοέμβριο. Το τελευταίο ζήτησε όπως το θέμα επανεξεταστεί από την Τεχνική Επιτροπή και επανυποβληθεί για λήψη απόφασης. Το Τμήμα παρέλειψε να υποβάλει έγκαιρα το θέμα στην Τεχνική Επιτροπή για επανεξέταση, σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών, και δεν προχώρησε στην ανανέωση της ισχύος των προσφορών, με αποτέλεσμα να ακυρωθεί ο διαγωνισμός.

4.73.18 Νέο Νοσοκομείο Λευκωσίας. Μετά από διαγωνισμό, η εκτέλεση του έργου αυτού ανατέθηκε έναντι ποσού £37,5 εκ., με έναρξη το Μάιο 1997 και συμπλήρωση το Φεβρουάριο του 2002. Επειδή το έργο παρουσίαζε σημαντικές καθυστερήσεις, οι οποίες οφείλονταν κυρίως σε σημαντικές αλλαγές και προσθήκες που αποφασίστηκαν, ο εργολάβος υπέβαλε τον Ιανουάριο 2002 απαιτήσεις για αποζημιώσεις ύψους περίπου £13 εκ.. Μετά από διαπραγματεύσεις της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων με τον εργολάβο, υπογράφηκε τον Οκτώβριο 2002 συμπληρωματική συμφωνία, η οποία προβλέπει τη συμπλήρωση του έργου μέχρι τον Ιούλιο 2004 και πληρωμή αποζημίωσης στον εργολάβο της τάξης των £5 εκ. Τον Ιούνιο 2004 το έργο παρουσίαζε συνολική καθυστέρηση περίπου 200 εβδομάδων και αναμενόταν να συμπληρωθεί περί τα τέλη του 2004.

Τον Ιούνιο 2004 το Υπουργείο ανέθεσε, μετά από διαγωνισμό, σε οίκο εμπειρογνομόνων, έναντι ποσού £2,3 εκ., τις υπηρεσίες μετακόμισης από το υφιστάμενο στο νέο Νοσοκομείο και την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών για τη διεύθυνση του νέου Νοσοκομείου.

4.74 ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.74.1 Λειτουργικά προβλήματα. Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Υπηρεσίες, τόσο σε επάρκεια και λειτουργικότητα στεγαστικών χώρων όσο και σε επαρκή στελέχωση, έχουν ως αποτέλεσμα αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις δραστηριότητές τους. Η στελέχωση του λογιστηρίου του Τμήματος μέχρι πρόσφατα με μόνο μία έκτακτη Λογιστική Λειτουργό και με έκτακτους κυρίως Γραφείς, σε συνδυασμό με το μεγάλο

όγκο εργασίας που συνεπαγόταν ο Προϋπολογισμός του, ο οποίος ανέρχεται σε περίπου £97 εκ. και αφορά κυρίως στη διαχείριση μισθοδοσίας, αναλώσιμων ειδών και ιατρικού εξοπλισμού, δεν επιτρέπει την εφαρμογή αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό συνεχίζει να αποσπάται στη Διοίκηση των Υπηρεσιών για την εκτέλεση καθηκόντων που αφορούν σε θέματα προσωπικού, προσφορών και άλλα, κυρίως διοικητικά καθήκοντα, λόγω μη επαρκούς στελέχωσης των Υπηρεσιών με διοικητικό και άλλο εναλλάξιμο προσωπικό.

Οι αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου έχουν ως αποτέλεσμα:

- (α) Την ετοιμασία, έλεγχο και εξουσιοδότηση των ενταλμάτων πληρωμής, σε ορισμένες περιπτώσεις, από το ίδιο άτομο.
- (β) Την καθυστέρηση στη συμφιλίωση των καταστάσεων μισθοδοσίας του Γενικού Λογιστηρίου.
- (γ) Την καθυστέρηση στην υποβολή των αλλαγών μισθοδοσίας, με αποτέλεσμα τη δημιουργία υπερπληρωμών σε μισθούς.
- (δ) Την αδυναμία στην παρακολούθηση και τον έλεγχο των δαπανών για υπερωριακή απασχόληση.
- (ε) Την αδυναμία στην παρακολούθηση των εγγυήσεων για πιστή εκτέλεση των συμβολαίων.
- (στ) Τη μη ορθή τήρηση του μητρώου εμβασμάτων και τη μη ενημέρωση του μητρώου ενοικίων.
- (ζ) Τη μη τήρηση μητρώου συμβολαίων για ιατρικό εξοπλισμό.

4.74.2 Μισθοί.

(α) **Συμφιλίωση μισθών.** Εκκρεμεί η συμφιλίωση των μηνιαίων καταστάσεων πληρωμής μισθών που αποστέλλονται από το Γενικό Λογιστήριο από το Σεπτέμβριο 2003, με ενδεχόμενο τυχόν λάθη ή παραλείψεις να μην εντοπίζονται έγκαιρα και να διαιωνίζονται.

(β) **Μη έγκαιρη υποβολή εντύπων αλλαγών που αφορούν στο Κρατικό Μισθολόγιο με αποτέλεσμα τη δημιουργία υπερπληρωμών.** Διαπιστώθηκε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις δεν υποβάλλονται έγκαιρα τα σχετικά έντυπα αλλαγών της μισθοδοσίας στις περιπτώσεις παραχώρησης άδειας απουσίας χωρίς απολαβές, τερματισμού υπηρεσιών, ακύρωσης προαγωγής κ.λπ., με αποτέλεσμα να δημιουργούνται υπερπληρωμές μισθών, η ανάκτηση των οποίων είναι δύσκολη, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις των έκτακτων υπαλλήλων.

4.74.3 Προμήθεια ιατρικού εξοπλισμού. Οι δαπάνες για αγορά ιατρικού εξοπλισμού κατά τα τρία τελευταία έτη, σε σύγκριση με τα εγκεκριμένα ποσά στον αντίστοιχο Προϋπολογισμό, ήταν ως ακολούθως:

	<u>Προϋπολογισμός</u>	<u>Δαπάνες</u>
	£	£
2003	5.000.000	2.486.535
2002	5.000.000	1.934.654
2001	2.050.000	963.325

Οι διαθέσιμες πιστώσεις για τα έτη 2003 και 2002 περιλάμβαναν δαπάνες για αγορά εξοπλισμού για τα Νέα Νοσοκομεία Λευκωσίας και Αμμοχώστου. Ωστόσο δεν κατέστη δυνατόν να δαπανηθούν και πιστώσεις ύψους £2 εκ. από τις διαθέσιμες πιστώσεις του 2003 που μεταφέρθηκαν στα Κονδύλια για την ανέγερση των Νέων Νοσοκομείων Λευκωσίας και Αμμοχώστου.

Ο τομέας του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού των Νοσοκομείων αποτελεί σημαντικό παράγοντα τόσο για τον εκσυγχρονισμό των λειτουργιών τους, όσο και για την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας προς τους πολίτες.

Με στόχο την ορθολογιστική αξιοποίηση των διαθέσιμων πιστώσεων και την ικανοποίηση των αναγκών των Νοσοκομείων σε ιατρικό εξοπλισμό, εισηγήθηκα τον καθορισμό ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος, το οποίο να λαμβάνει υπόψη το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την προώθηση των αγορών.

Η καταγραφή των αναγκών των Κρατικών Νοσηλευτηρίων σε ιατρικό εξοπλισμό, η ιεράρχηση τους και η δημιουργία μητρώων για τον υφιστάμενο ιατρικό εξοπλισμό αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για την επίτευξη του πιο πάνω σκοπού.

4.74.4 Προμήθεια αναλώσιμων ειδών. Από 1.1.2003 η διαχείριση των Κονδυλίων προμήθειας αναλώσιμων ειδών, ύψους £6,9 εκ., μεταβιβάστηκε από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες στις Ιατρικές Υπηρεσίες. Ωστόσο η έλλειψη αποθηκευτικών χώρων στις Ιατρικές Υπηρεσίες, καθώς και στα διάφορα Νοσοκομεία, έχει ως αποτέλεσμα, πολλές φορές, την απευθείας παράδοση και αποθήκευση των ειδών στους διάφορους θαλάμους των Νοσοκομείων, χωρίς να καταχωρίζονται σε μητρώα, με όλους τους πιθανούς κινδύνους απώλειας και ζημιάς για το Δημόσιο. Εντός του 2004 ενοικιάστηκε αποθηκευτικός χώρος για παραλαβή όλων των αναλώσιμων ειδών και κατανομή τους στα Νοσοκομεία, ωστόσο συνεχίζεται η απευθείας παράδοση αναλώσιμων στα Νοσοκομεία, λόγω, όπως πληροφορούμαι, ελλειπών στελέχωσης του χώρου.

4.74.5 Μητρώα κινητής περιουσίας. Όπως αναφέρθηκε κατ' επανάληψη σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, τα μητρώα περιουσιακών στοιχείων των Υπηρεσιών έπαψαν να ενημερώνονται από τη μεταστέγαση των Ιατρικών Υπηρεσιών στα νέα Γραφεία στην Παλουριώτισσα, πράγμα που καθιστούσε αδύνατη την οποιαδήποτε προσπάθεια για τακτοποίησή τους.

Παρόλο ότι ζητήθηκε η έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών για ετοιμασία νέων μητρώων με βάση φυσική καταμέτρηση που διενεργήθηκε τον Απρίλιο του 2003, εντούτοις δεν φαίνεται να λήφθηκε η έγκριση μέχρι σήμερα. Έκτοτε δεν φαίνεται να έγινε οποιαδήποτε ενέργεια για τακτοποίηση της εκκρεμότητας και για διασφάλιση της κυβερνητικής περιουσίας.

Γενικά θέματα Νοσοκομείων.

4.74.6 Εσωτερικός έλεγχος. Εξακολουθούν να παρουσιάζονται αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις δραστηριότητες των Νοσοκομείων, κυρίως όσον αφορά στην είσπραξη των τελών, τη λειτουργία των αποθηκών, τον υπολογισμό της υπερωριακής αποζημίωσης και την τήρηση των κατάλληλων μητρώων.

4.74.7 Νοσήλια εσωτερικών ασθενών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι οι επί πληρωμή εσωτερικοί ασθενείς τυγχάνουν θεραπείας και απολύονται, χωρίς να εισπραχθούν τα σχετικά δικαιώματα, επειδή σε ορισμένες περιπτώσεις τα τιμολόγια χρέωσης των τελών και

δικαιωμάτων για εσωτερικούς ασθενείς εκδίδονται με καθυστέρηση, η οποία φθάνει μέχρι και τους δύο μήνες μετά την απόλυση των ασθενών από τα Νοσοκομεία. Αρκετές οφειλές εκκρεμούν για χρόνια και τελικά διαγράφονται.

Με την επιβολή των νέων τελών νοσηλείας, αυξήθηκε σημαντικά ο όγκος εργασίας αναφορικά με τις κοστολογήσεις και υπολογισμούς των πληρωτέων τελών. Πρόσφατα έχουν εκδοθεί από το Υπουργείο γενικές οδηγίες για είσπραξη προκαταβολής σε όλες τις περιπτώσεις ασθενών που εισάγονται στα Νοσοκομεία και δεν είναι δικαιούχοι δωρεάν περίθαλψης.

4.74.8 Έξοδα νοσηλείας προσώπων στα Νοσοκομεία ύστερα από τραυματισμό σε τροχαία ατυχήματα. Με βάση τις διατάξεις του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης Έναντι Τρίτου) Νόμου, απαιτούνται από τις ασφαλιστικές εταιρείες τα σχετικά νοσήλια για τα άτομα που τυγχάνουν θεραπειάς στα Νοσοκομεία, ύστερα από τραυματισμό σε τροχαία ατυχήματα. Παρουσιάζονται ωστόσο σοβαρά προβλήματα, ακόμα και μετά την εφαρμογή συγκεκριμένων διαδικασιών που καθορίστηκαν και γνωστοποιήθηκαν σε όλα τα Νοσοκομεία από τον Ιανουάριο 2002. Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται από τους λειτουργούς εισαγωγής ασθενών, εντούτοις φαίνεται ότι εξακολουθούν να υπάρχουν πρακτικά προβλήματα, τόσο στη συλλογή των απαραίτητων πληροφοριών, με αποτέλεσμα να υπάρχουν δεκάδες φάκελοι υποθέσεων που, λόγω έλλειψης ικανοποιητικών στοιχείων, δεν είναι δυνατόν να στοιχειοθετηθούν, ώστε να κινηθεί η διαδικασία για διεκδίκηση από τις ασφαλιστικές εταιρείες των εξόδων νοσηλείας, όσο και στην ανταπόκριση των ασφαλιστικών εταιρειών.

4.74.9 Αποθήκες και αποθηκευτικοί χώροι.

(α) Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις μη έγκαιρης ενημέρωσης των μητρώων.

(β) Πεπαλαιωμένα είδη και εξοπλισμός εξακολουθούν να παραμένουν σε χώρους της αποθήκης, χωρίς να είναι καταχωρισμένα σε σχετικό μητρώο.

(γ) Λόγω έλλειψης αποθηκευτικών χώρων στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Νοσοκομεία, πολλές φορές, η παράδοση και αποθήκευση αναλώσιμων ειδών διενεργείται απευθείας στους θαλάμους των Νοσοκομείων, χωρίς να καταχωρίζονται σε σχετικά μητρώα, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η παρακολούθησή τους.

4.74.10 Υπερωριακή απασχόληση ιατρικού προσωπικού. Το ποσό που καταβλήθηκε στο προσωπικό του Υπουργείου κατά το έτος 2003, σύμφωνα με στοιχεία που υποβλήθηκαν στο Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από σχετική απόφασή του, ανήλθε σε £8,6 εκ., από το οποίο ποσό ύψους £7,8 εκ. ή ποσοστό 91% αφορά στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, για υπερωριακή απασχόληση ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού. Από εξέταση των πιο πάνω καταλόγων προέκυψε η ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης για αρκετά ποσά υπερωριακής αποζημίωσης.

Μετά από έρευνα που διεξήγαγε το Υπουργείο, διαφάνηκε ότι τόσο το υφιστάμενο σύστημα αποζημίωσης, όσο και η παρακολούθηση της εφαρμογής του χρήζουν επαναξιολόγησης.

Το θέμα της υπερωριακής αποζημίωσης στα Κρατικά Νοσηλευτήρια αποτέλεσε αντικείμενο διαχειριστικού ελέγχου από την Υπηρεσία μου, τα αποτελέσματα του οποίου παρουσιάζονται στο Μέρος 3 της Έκθεσής μου για το 1998. Γενικά, από το διαχειριστικό έλεγχο διαπιστώθηκαν σοβαρές αδυναμίες, κυρίως όσον αφορά στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, για τη βελτίωση του οποίου έγιναν συγκεκριμένες εισηγήσεις. Παρά τις κάποιες βελτιώσεις που υπήρξαν, αρκετές

αδυναμίες που εντοπίστηκαν εξακολουθούν να υπάρχουν, λόγω, όπως αναφέρεται σε σχετικές επιστολές του Υπουργείου, της ανεπαρκούς στελέχωσης των Λογιστηρίων τόσο των Νοσοκομείων, όσο και της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας και των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας.

Συγκεκριμένα διαπιστώνεται ότι εξακολουθούν να παρατηρούνται αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου σε ό,τι αφορά στην ορθότητα της υπερωριακής απασχόλησης.

- (i) Δεν τηρούνται παρουσιολόγια για τη διακρίβωση του πραγματικού χρόνου υπερωριακής απασχόλησης.
- (ii) Τα έντυπα υπερωριών εξακολουθούν, σε αρκετές περιπτώσεις, να υποβάλλονται καθυστερημένα.
- (iii) Δεν υπάρχει πάντοτε η υπογραφή του καλούντος λειτουργού.
- (iv) Παρατηρούνται πολλές περιπτώσεις καταβολής μεγάλων ποσών υπερωριακής αποζημίωσης σε συγκεκριμένους ιατρικούς λειτουργούς, λόγω υποστελέχωσης ορισμένων κλινικών.
- (v) Ο έλεγχος της ορθότητας των καταχωρίσεων στα δελτία κλήσεων, ο οποίος ασκείται από τα Λογιστήρια των Νοσοκομείων με βάση τα μητρώα που τηρούνται στα διάφορα Τμήματα, όπως τα μητρώα εγχειρήσεων, τα μητρώα αξονικών τομογράφων και τα μητρώα που τηρούνται στα Τμήματα Εντατικής Παρακολούθησης, είναι μηδαμινός και περιορίζεται σχεδόν μόνο σε αριθμητικό.
- (vi) Ο έλεγχος που ασκείται από τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας περιορίζεται και αυτός σε αριθμητικό έλεγχο υπολογισμών.
- (vii) Μη εφαρμογή πάντοτε των οδηγιών που εκδόθηκαν κατά καιρούς από το Υπουργείο Υγείας, σχετικά με την ετοιμασία και υποβολή των δελτίων κλήσεων, με απώτερο στόχο τη διακρίβωση της ορθότητας του υπολογισμού της υπερωριακής αποζημίωσης.

4.74.11 Μητρώα κινητής περιουσίας. Τα μητρώα κινητής περιουσίας των Νοσοκομείων, με εξαίρεση το Νοσοκομείο Λεμεσού, εξακολουθούν να μην είναι κατάλληλα ενημερωμένα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να πιστοποιηθεί η φυσική ύπαρξη της κινητής περιουσίας, το κόστος της οποίας είναι σημαντικό.

Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Μέρος Α

4.74.12 Λειτουργικά προβλήματα. Λόγω μη κατάλληλης εποπτείας σε σημαντικούς τομείς λειτουργίας του Νοσοκομείου, εξακολουθούν να υπάρχουν λειτουργικά προβλήματα, καθώς και αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, τα οποία κατ' επανάληψη έχουν αναφερθεί στις Εκθέσεις μου ή σε σχετικές συζητήσεις με αρμόδιους λειτουργούς του Νοσοκομείου. Τα θέματα που αναφέρονται στις ακόλουθες παραγράφους είναι ενδεικτικά.

4.74.13 Κινητή περιουσία.

(α) **Διασφάλιση υφιστάμενου εξοπλισμού, ενόψει της μετακίνησης του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.** Από το 1985 τερματίστηκε η καταγραφή εξοπλισμού και άλλης κινητής περιουσίας σε μητρώα, με

αποτέλεσμα ο εξοπλισμός και άλλη κινητή περιουσία του Νοσοκομείου, μεγάλης αξίας, να μην είναι καταγεγραμμένα σε μητρώα περιουσίας. Ενόψει της επικείμενης μετακίνησης του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο, εισηγήθηκα όπως ληφθούν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα και τροχοδρομηθούν οι κατάλληλες διαδικασίες για τη διασφάλιση και αξιοποίηση του εν λόγω εξοπλισμού. Πληροφορήθηκα ότι πρόσφατα διεξήχθη καταγραφή του υφιστάμενου εξοπλισμού, για σκοπούς αξιολόγησης και αξιοποίησής του.

(β) Διαγραφή άχρηστου εξοπλισμού. Ο εξοπλισμός για τον οποίο έχουν ετοιμαστεί δελτία άχρηστων υλικών δεν έχει ακόμα καταχωριστεί σε κατάλληλα μητρώα.

4.74.14 Βιβλιοθήκη.

(α) Εξακολουθεί να εκκρεμεί η διενέργεια φυσικής καταμέτρησης των βιβλίων και η υποβολή του σχετικού πιστοποιητικού.

(β) Εξακολουθεί να μην εκδίδεται έντυπο παραλαβής των βιβλίων που παραχωρούνται δωρεάν από διάφορους οργανισμούς του εξωτερικού.

4.74.15 Αποθήκη. Εξακολουθούν να υπάρχουν εκκρεμότητες, όπως:

(α) Αρκετά είδη δεν είναι κατάλληλα τακτοποιημένα, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει εύκολη πρόσβαση σ' αυτά και να δυσχεραίνεται τόσο η καταμέτρηση όσο και η διεκπεραίωση των καθημερινών εκδόσεων.

(β) Εκκρεμεί η ετοιμασία καταλόγου αποθεμάτων που δεν παρουσίασαν κίνηση κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες.

(γ) Οι συγκεντρωτικές καταστάσεις, οι οποίες υποστηρίζουν τις εκδόσεις των διαφόρων ειδών από τα Καθολικά Αποθήκης, εξακολουθεί να μην ενημερώνονται με τον αύξοντα αριθμό του αντίστοιχου δελτίου, με το οποίο έγινε η έκδοση στο θάλαμο, ούτε και καταχωρίζονται στη μερίδα του θαλάμου που τα παρέλαβε, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ασκηθεί ικανοποιητικός έλεγχος στις ποσότητες των ειδών που ο κάθε θάλαμος καταναλώνει.

(δ) Αυξάνεται το αδιάθετο απόθεμα στολών και άλλων ειδών ιματισμού του νοσηλευτικού προσωπικού, λόγω αλλαγής της στολής του.

(ε) Διάφορα είδη που πρόκειται να αχρηστευθούν δεν έχουν ακόμα καταχωριστεί σε μητρώα αχρήστων.

(στ) Δεν έχει ακόμα διεξαχθεί έλεγχος της αποθήκης από το Διευθυντή του Τμήματος ή εκπρόσωπο του.

(ζ) Στο Χειρουργείο 2 εξακολουθούν να υπάρχουν αποθέματα, τα οποία παραμένουν αχρησιμοποίητα για πολλά χρόνια λόγω αλλαγής της τεχνολογίας. Παρόλο ότι εισηγήθηκα όπως οριστεί επιτροπή, η οποία, αφού τα επιθεωρήσει, να εξεύρει τρόπους αξιοποίησής τους ή να προχωρήσει στην αχρήστευσή τους, εντούτοις δεν φαίνεται να έγινε οποιαδήποτε ενέργεια προς αυτή την κατεύθυνση.

(η) Ο Γενικός Λογιστής δεν διεξήγαγε κατά τα τελευταία 7 χρόνια έλεγχο της αποθήκης, όπως προνοείται στον Κανονισμό Αποθηκών αρ. 60.

4.74.16 Αναλώσιμα είδη Χημείου.

(α) Τα αναλώσιμα είδη, όπως π.χ. αντιδραστήρια, χημικές ουσίες, γυαλικά, ογκομετρικοί σωλήνες κ.λπ., εξακολουθούν να παραλαμβάνονται στο Χημείο, χωρίς να ακολουθούνται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες καταχώρισης και έκδοσης των κατάλληλων χρεωπιστωτικών εντύπων για υποστήριξη των δοσοληψιών.

(β) Τα αποθέματα του Χημείου, λόγω έλλειψης χώρου, εξακολουθούν να είναι διασκορπισμένα σε διάφορες αποθήκες και εκτός του χώρου του Γενικού Νοσοκομείου, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα στη διαχείρισή τους.

4.74.17 Προμήθεια αναλώσιμων ειδών. Η εφαρμογή από την 1.1.2003 της νέας διαδικασίας για την προμήθεια και διαχείριση των αναλώσιμων ειδών από τις Ιατρικές Υπηρεσίες, αντί από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, είχε ως αποτέλεσμα, λόγω έλλειψης αποθηκευτικών χώρων, την παραλαβή και την αποθήκευσή τους απευθείας στα τμήματα και θαλάμους των κατά τόπους νοσοκομείων, χωρίς να καταχωρίζονται σε μητρώα, με όλους τους πιθανούς κινδύνους απώλειας ή ζημιάς για το Δημόσιο.

4.74.18 Καταγραφή του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης ωρομίσθιου προσωπικού. Τα ρολόγια καταγραφής του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης του ωρομίσθιου προσωπικού, τα οποία τέθηκαν εκτός λειτουργίας από τις αρχές του 2002, λόγω λειτουργικών προβλημάτων, δεν έχουν μέχρι σήμερα επιδιορθωθεί ή αντικατασταθεί, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο έλεγχος και η παρακολούθηση του πιο πάνω προσωπικού.

Νοσοκομείο Λεμεσού.**Μέρος Α**

4.74.19 Λειτουργικά προβλήματα. Προβλήματα, τα οποία κατά καιρούς έχουν αναφερθεί στις Εκθέσεις μου σχετικά με αδυναμίες στην παρακολούθηση της είσπραξης εσόδων, στις κοστολογήσεις και υπολογισμούς πληρωτέων τελών, στη διεκπεραίωση καθυστερημένων εργασιών αποθήκης κ.λπ., παρά και τις προσπάθειες του Νοσοκομείου για επίλυση τους και κυρίως τις προσπάθειες του για οργάνωση και λειτουργία του λογιστηρίου του Νοσοκομείου, εξακολουθούν να υφίστανται. Το θέμα της έλλειψης προσωπικού, που σύμφωνα με επιστολές των Ιατρικών Υπηρεσιών θεωρείται κατά κύριο λόγο η αιτία της ύπαρξης των πιο πάνω προβλημάτων, μέχρι σήμερα δεν έχει επιλυθεί.

4.74.20 Αποθήκη. Παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει σημειωθεί στην ενημέρωση των μητρώων με τις δοσοληψίες που εκκρεμούσαν από το Δεκέμβριο 2001 και την παραλαβή και τακτοποίηση των αποθεμάτων της αποθήκης, εντούτοις εξακολουθούν να υπάρχουν αρκετές εκκρεμότητες, όπως αναφέρονται πιο κάτω.

(α) **Εξοπλισμός.** Εξακολουθεί να εκκρεμεί η ενημέρωση των Καθολικών Αποθήκης για τον εξοπλισμό που χορηγήθηκε στους θαλάμους και να υπάρχει καθυστέρηση στην κοινοποίηση των δελτίων έκδοσης υλικών, με επακόλουθο να καθυστερεί και η ενημέρωση των μητρώων περιουσίας.

(β) Εκκρεμεί η ενημέρωση των Καθολικών Αποθήκης αναφορικά με τα αναλώσιμα που χορηγήθηκαν στους θαλάμους από τον Ιανουάριο του 2003.

(γ) **Ιματισμός.** Παρόλο ότι οι χορηγήσεις των ειδών ιματισμού έχουν καταχωριστεί στις ατομικές καρτέλες «uniform sheet», εντούτοις εκκρεμεί η ενημέρωση των Καθολικών Αποθήκης.

(δ) Υγρά της αιμοδιάλυσης και άλλα υλικά εξακολουθούν να είναι τοποθετημένα σε διαδρόμους και σε υπόστεγους χώρους, λόγω μη επάρκειας αποθηκευτικών χώρων.

(ε) Αρκετά υλικά που παραλήφθηκαν εξακολουθούν να παραμένουν στοιβαγμένα και ατακτοποιήτα στην αποθήκη.

(στ) **Πεπαλαιωμένος εξοπλισμός και ρουχισμός.** Στο χώρο της αποθήκης εξακολουθεί να παραμένει συσσωρευμένος πεπαλαιωμένος εξοπλισμός, παρόλο ότι έχει δοθεί έγκριση για διαγραφή του από τις 30.7.2003, καθώς και μεγάλες ποσότητες άχρηστου ρουχισμού.

Νοσοκομείο Κυπερούντας.

4.74.21 Καθυστερημένη εργασία. Θέματα που εγέρθηκαν στο παρελθόν από την Υπηρεσία μου και αφορούσαν, κυρίως, σε καθυστερημένη εργασία για την τήρηση/ενημέρωση των διάφορων βιβλίων/μητρώων και, γενικά, στη μη έγκαιρη διεκπεραίωση των διάφορων εργασιών του Νοσοκομείου εξακολουθούν ακόμη να εκκρεμούν, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο έλεγχος και η ομαλή λειτουργία του Νοσοκομείου.

Ως αιτία ύπαρξης των πιο πάνω προβλημάτων, όπως αναφέρεται σε σχετικές επιστολές των Ιατρικών Υπηρεσιών, είναι, κατά κύριο λόγο, η έλλειψη προσωπικού.

4.74.22 Μητρώα κινητής περιουσίας. Η τήρηση των πιο πάνω μητρώων σταμάτησε από το 1998, ενώ ο εξοπλισμός που παραλήφθηκε κατά την περίοδο 1998 μέχρι σήμερα παραμένει ακαταχώριστος. Για διασφάλιση της κυβερνητικής περιουσίας και αποφυγή οποιασδήποτε απώλειας ή ζημιάς σε βάρος του Δημοσίου, εισηγήθηκα όπως επισπευσθούν οι σχετικές διαδικασίες για τακτοποίηση των μητρώων και αποσταλεί το σχετικό πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης που προνοείται στους Κανονισμούς.

4.75 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.75.1 Κανονισμοί. Μετά την ψήφιση του Νόμου 77(Ι)/1997, δεν έχουν μέχρι σήμερα θεσπιστεί οι Κανονισμοί που προνοούνται στο άρθρο 39 του πιο πάνω Νόμου, για την καλύτερη διαχείριση των Ψυχιατρικών Κέντρων, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, να ρυθμίζουν τη νοσηλεία των ψυχικά ασθενών προσώπων, τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των προσώπων αυτών, τον καθορισμό των καθηκόντων και ευθυνών των συγγενών κ.λπ..

4.75.2 Κέντρο Σωματικής Αποτοξίνωσης Παλαιού Νοσοκομείου Λεμεσού και Κέντρο Ψυχολογικής Απεξάρτησης και Κοινωνικής Επανένταξης στη Δευτερά. Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως εκδοθούν εσωτερικοί κανονισμοί, για σκοπούς ελέγχου της εύρυθμης λειτουργίας των πιο πάνω Κέντρων.

4.75.3 Προσωπικοί λογαριασμοί ασθενών.

(α) Διαπιστώθηκε ότι ποσά ύψους £11.495,09, των οποίων οι δικαιούχοι είτε έχουν αποβιώσει είτε έχουν απολυθεί κατά την περίοδο 8.11.1990 - 26.7.2002, εξακολουθούν να παραμένουν αζήτητα. Εισηγήθηκα, εφόσον εξαντληθούν όλες οι προσπάθειες για επιστροφή των εν λόγω ποσών στους δικαιούχους, όπως μελετηθεί το ενδεχόμενο μεταφοράς τους στα έσοδα του Κράτους.

(β) Στα πλαίσια της αποϊδρυματοποίησης των ασθενών και της τοποθέτησής τους σε ιδιωτικά νοσηλευτήρια, τα χρηματικά ποσά που έχουν σε πίστη τους οι ασθενείς αναλαμβάνονται από την κοινωνική λειτουργό, έναντι σχετικής υπογραφής της, και κατατίθενται σε προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του ασθενούς, ώστε να καλύπτονται και τα έξοδα παραμονής του στο ιδιωτικό νοσηλευτήριο.

Για τη διασφάλιση και τη διαχείριση της περιουσίας των ασθενών, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως η απόδειξη της σχετικής κατάθεσης καταχωρίζεται και στους αντίστοιχους προσωπικούς φακέλους των ασθενών που τηρούνται στο Νοσοκομείο.

4.75.4 Μητρώα κινητής περιουσίας. Εκκρεμεί η διενέργεια φυσικής καταμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων και η υποβολή του σχετικού πιστοποιητικού στο Γενικό Λογιστή και στην Υπηρεσία μου, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό Αποθηκών αρ. 110.

4.76 ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Μέρος Α

4.76.1 Δαπάνες και κατανάλωση φαρμάκων. Τόσο οι δαπάνες για αγορά φαρμάκων όσο και η κατανάλωση φαρμάκων για τα τρία τελευταία χρόνια, όπως διαπιστώνεται και από τον πιο κάτω πίνακα, παρουσιάζουν αυξητική τάση:

	2003	2002	2001
	€εκ.	€εκ.	€εκ.
Δαπάνες	38,0	23,8	19,5
Κατανάλωση	26,1	21,1	21,4

Ποσοστό περίπου 26% της συνολικής δαπάνης αφορά στην αγορά φαρμάκων που χορηγούνται σε ασθενείς με κατά πλάκας σκλήρυνση, θαλασσαιμικούς, υπερτασικούς, νεφροπαθείς και καρδιοπαθείς. Σημαντική αύξηση παρουσιάζει η δαπάνη για την αγορά αντιυπερλιπιδαιμικών φαρμάκων (στατινών), η οποία ανήλθε σε €3,3 εκ., σε σύγκριση με €2,2 εκ. το 2002, €1,6 εκ. το 2001 και €1,1 εκ. το 2000.

4.76.2 Αντιμετώπιση προβλημάτων διαχείρισης φαρμάκων. Τα θέματα της ακαταλληλότητας και έλλειψης αποθηκευτικών χώρων, της διακίνησης των φαρμάκων και της παρακολούθησης της διακίνησης των φαρμάκων με βάση το υφιστάμενο μηχανογραφημένο σύστημα, παρόλο που παρουσίασαν αρκετή βελτίωση λόγω διορθωτικών μέτρων που λήφθηκαν, εντούτοις εξακολουθούν να παρουσιάζουν αδυναμίες.

Στα Κρατικά Φαρμακεία εξακολουθεί, λόγω έλλειψης μηχανογραφημένων συστημάτων, να μην είναι εφικτή η παρακολούθηση των εκδόσεων φαρμάκων με βάση τις συνταγές και, γενικά, η παρακολούθηση των αποθεμάτων τους. Ωστόσο βρίσκονται σε εξέλιξη προσφορές για νέο μηχανογραφικό σύστημα.

Κατά το 2003 υπήρχαν προβλήματα στη λειτουργικότητα και το χώρο αποθήκευσης και διαχείρισης των αποθεμάτων. Με στόχο την εφαρμογή των κανόνων Καλής Αποθήκευσης, όπως προνοεί η νέα εναρμονισμένη με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο Νομοθεσία, κατά το 2003 έγιναν ενέργειες για τη μεταστέγαση των Φαρμακευτικών Αποθηκών σε νέους αποθηκευτικούς χώρους, η οποία πραγματοποιήθηκε πρόσφατα.

4.76.3 Παραγγελίες χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις. Η αξία των φαρμάκων που παραγγέλθηκαν και παραλήφθηκαν το 2003, χωρίς να έχουν εξασφαλιστεί εκ των προτέρων οι απαιτούμενες πιστώσεις, ανήλθε σε £4,7 εκ., σε σύγκριση με £8,6 εκ. το 2002.

4.76.4 Αγορές φαρμάκων με ειδικές εξουσιοδοτήσεις. Η αξία των φαρμάκων που αγοράστηκαν με ειδικές εξουσιοδοτήσεις κατά το έτος 2003 ανήλθε σε £843.581, σε σύγκριση με £1.231.081 κατά το 2002. Η Υπηρεσία μου εκφράζει και πάλι την άποψη ότι οι προσπάθειες για περιορισμό των αγορών φαρμάκων με ειδικές εξουσιοδοτήσεις θα πρέπει να συνεχιστούν.

4.76.5 Καθορισμός τιμών φαρμάκων. Με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου διεξήχθη μελέτη σχετικά με την εφαρμογή νέας πολιτικής για τον καθορισμό των τιμών των φαρμάκων και αναμένεται ότι σύντομα θα τύχει της ανάλογης αξιολόγησης και αξιοποίησης.

4.76.6 Κέντρο Αντιμετώπισης Δηλητηριάσεων. Μέχρι πρόσφατα η δομή και στελέχωση του Κέντρου Δηλητηριάσεων δεν ήταν επαρκείς, με αποτέλεσμα τη μη ορθολογιστική λειτουργία του. Όπως αντιλαμβάνομαι, έγινε πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο όπως η λειτουργία του Κέντρου Αντιμετώπισης Δηλητηριάσεων ενταχθεί στο Τμήμα Επείγοντων Περιστατικών και Ατυχημάτων του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

4.76.7 Καθυστερημένα έσοδα. Η αξία των φαρμάκων και άλλου φαρμακευτικού υλικού που εκδόθηκαν στο Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου μέχρι 31.12.2003 ανέρχεται, σύμφωνα με τις καταστάσεις καθυστερημένων εσόδων, σε £9.607.878. Ποσό ύψους £6.465.564 αφορά σε εκδόσεις φαρμάκων προηγούμενων ετών. Εκκρεμεί η εξασφάλιση έγκρισης από το Υπουργείο Οικονομικών για διαγραφή των καθυστερήσεων. Το θέμα παραπέμφθηκε από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες στο Υπουργείο Υγείας.

Σημειώνεται ωστόσο ότι, λαμβανομένης υπόψη της κυβερνητικής πολιτικής για δωρεάν παραχώρηση των φαρμάκων σε όλους τους καρκινοπαθείς, η εμφάνιση του ποσού των £9,6 εκ. ως εκκρεμότητας οφειλής γίνεται μόνο για καθαρά λογιστική παρουσίαση.

4.77 ΣΧΕΔΙΟ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ

Μέρος Α

4.77.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς του Σχεδίου για το 2003 προέκυψε πλεόνασμα £96.485, σε σύγκριση με £143.816 το 2002. Στις 31.12.2003 το αποθεματικό του Σχεδίου ήταν £847.448, σε σύγκριση με £1.037.885 στις 31.12.2002.

(β) Συνοπτικά τα αποτελέσματα των τριών τελευταίων ετών παρουσιάζονται ως ακολούθως:

	2003	2002	2001
	£	£	£
Έσοδα	3.563.718	3.195.175	3.281.190
Έξοδα	3.467.233	3.051.359	2.564.950
Πλεόνασμα έτους	96.485	143.816	716.240

Η σημαντική αύξηση των εξόδων, σε σύγκριση με το 2002, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των δαπανών για άδειες ασθένειας.

(γ) Η οικονομική κατάσταση του Σχεδίου, όπως αυτή διαμορφώθηκε κατά τα τελευταία χρόνια και επισημάνθηκε και από τη Διαχειριστική Επιτροπή του Σχεδίου, κρίνεται ως «πολύ ανησυχητική» και τονίστηκε η ανάγκη για λήψη μέτρων και ότι, πριν από τη διάθεση οποιωνδήποτε ποσών, θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι δυνατότητες του Σχεδίου.

4.77.2 Πληρωμές για άδειες ασθενείας, ποσά που ανακτήθηκαν από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αριθμός μελών του Σχεδίου. Οι δαπάνες που διενεργήθηκαν για άδειες ασθενείας, τα ποσά που ανακτήθηκαν από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και ο αριθμός των μελών του Σχεδίου (εκτός των συνταξιούχων) κατά τα τελευταία τρία χρόνια ήταν όπως πιο κάτω:

Έτος	Αρ. μελών	Ύψος δαπανών £	Ποσά που ανακτήθηκαν £
2003	9169	3.221.207	1.661.454
2002	9025	2.791.223	1.377.336
2001	8771	2.325.998	1.645.760

Όπως προκύπτει, οι δαπάνες για πληρωμή αδειών ασθενείας παρουσιάζουν αυξητική τάση. Το θέμα απασχόλησε και τη Μικτή Εργατική Επιτροπή, η οποία, με εγκύκλιο/επιστολή της, ημερ. 4.2.2002, προς όλα τα Εργοδοτικά Τμήματα, ανέφερε ότι, σε πολλές περιπτώσεις, εξακολουθεί να γίνεται κατάχρηση του ωφελήματος της άδειας ασθενείας και ζήτησε από αυτά να πάρουν άμεσα μέτρα για άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου στις άδειες ασθενείας που λαμβάνει το ωρομίσθιο προσωπικό.

Στα πλαίσια των μέτρων αυτών και για απάμβλυνση του προβλήματος, προσλήφθηκε ερευνητής για έλεγχο και περαιτέρω διερεύνηση των περιπτώσεων αδειών ασθενείας.

4.77.3 Ταμειακά διαθέσιμα. Τα ταμειακά διαθέσιμα του Σχεδίου στις 31.12.2003 ανήλθαν σε £141.364, σε σύγκριση με £331.386 στις 31.12.2002 και £719.242 στις 31.12.2001.

4.77.4 Φιλανθρωπικά βοηθήματα. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 36(1), η Διαχειριστική Επιτροπή του Σχεδίου μπορεί να διαθέτει χρήματα για την οικονομική ενίσχυση εισφορέων ή των εξαρτωμένων τους σε ειδικές περιπτώσεις ασθενείας, ατυχήματος ή μεγάλης οικονομικής δυσπραγίας. Διαπιστώθηκε ότι υπάρχει ανομοιομορφία όσον αφορά στο ύψος των βοηθημάτων που παραχωρούνται στους ενδιαφερόμενους εισφορείς, σε σχέση με το ύψος των ιατρικών εξόδων που απαιτούνται, χωρίς να στοιχειοθετείται στους σχετικούς φακέλους ο τρόπος καθορισμού του ύψους του βοηθήματος. Έγινε εισήγηση όπως ετοιμαστούν και θεσμοθετηθούν συγκεκριμένα κριτήρια, στα πλαίσια των οποίων να παραχωρούνται τα βοηθήματα. Πρόσφατα η Διαχειριστική Επιτροπή του Σχεδίου ενέκρινε κριτήρια παραχώρησης φιλανθρωπικών βοηθημάτων.

4.78 ΑΡΧΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

4.79 ΔΗΜΟΙ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Μέρος Α

4.79.1 Μέχρι τέλους του 2003 είχαν εγκαθιδρυθεί 33 Δήμοι, από τους οποίους οι εννέα είναι εκτοπισμένοι, μετά την κατάληψη των περιοχών τους από τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής. Το προσωπικό των εκτοπισμένων Δήμων είναι αποσπασμένο προσωρινά σε διάφορες

Κυβερνητικές Υπηρεσίες και Ημικρατικούς Οργανισμούς και τα έσοδα τους προέρχονται κυρίως από μισθούς που καταβάλλονται από τις διάφορες Υπηρεσίες στις οποίες απασχολούνται οι δημοτικοί υπάλληλοι, καθώς επίσης και από κρατική χορηγία. Οι Δήμοι αυτοί συνεχίζουν να καταβάλλουν στους υπαλλήλους όλες τις απολαβές τους από τα έσοδα αυτά.

4.79.2 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) Οι λογαριασμοί των Δήμων ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και υποβάλλονται, μαζί με τις σχετικές εκθέσεις, στο Δημοτικό Συμβούλιο. Εκτός από τους Δήμους Λευκωσίας, Λάρνακας, Αθένου, Δερύνειας, Αγλαντζιάς, Λακατάμιας, Στροβόλου, Γερμασόγειας, Μέσα Γειτονιάς, Αγίου Αθανασίου και Παραλιμνίου, οι υπόλοιποι Δήμοι συνεχίζουν να μην υποβάλλουν τους τελικούς λογαριασμούς τους για έλεγχο μέχρι την 30^η Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Με επιστολή μου ζήτησα από τους Δημάρχους όπως δώσουν οδηγίες για την έγκαιρη ετοιμασία και υποβολή των λογαριασμών τους για το νενομισμένο έλεγχο. Επανέλαβα την παρατήρησή μου ότι η μη έγκαιρη ετοιμασία και υποβολή των λογαριασμών για έλεγχο δεν υποβοηθεί την ομαλή λειτουργία των Δήμων και ταυτόχρονα μειώνει σε σημαντικό βαθμό τη δυνατότητα αξιοποίησης από τα Δημοτικά Συμβούλια των λογαριασμών και των σχετικών παρατηρήσεων/εισηγήσεων της Υπηρεσίας μου, για σκοπούς προγραμματισμού ή/και άλλους. Επιπρόσθετα, αποστερεί τη Βουλή και τους δημότες από το δικαίωμα έγκαιρης ενημέρωσης για τα πεπραγμένα των Δήμων.

(β) **Τελικοί Λογαριασμοί.** Ενώ, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, οι Δήμοι Πόλης Χρυσού, Λευκάρων, Αθένου, Αγίου Δομετίου, Πέγειας, Αγίας Νάπας, Δερύνειας, Γεροσκήπου, Γερμασόγειας και Ιδαλίου συνεχίζουν να ετοιμάζουν τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.79.3 Οικονομική κατάσταση. Παρόλο που το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Οικονομικών, εξακολουθεί να έχει το δικαίωμα της μη αποδέσμευσης του ποσού της γενικής χορηγίας που αναλογεί σε κάθε Δήμο, σε περίπτωση που δεν υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης των Προϋπολογισμών (ισοσκέλιση Προϋπολογισμού, ύψος τοκοχρεωλυσίων και χρέους), εντούτοις ποτέ δεν το έχει εξασκήσει. Παρά τα πιο πάνω, σχεδόν όλοι οι Δήμοι συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν σοβαρό οικονομικό πρόβλημα και πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατούν να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους. Για αποτροπή οικονομικής κατάρρευσης, επανέλαβα την εισήγησή μου όπως οι Δήμοι ετοιμάσουν πρόγραμμα μέτρων οικονομικής περισυλλογής, με στόχο τη μείωση ή εξάλειψη των ελλειμμάτων και την ισοσκέλιση του ετήσιου Προϋπολογισμού τους.

Ανέφερα επίσης ότι οι Δήμοι θα μπορούσαν να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζουν, ασκώντας με πιο οικονομικό και αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που τους παρέχει η σχετική νομοθεσία, στην είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων και στην επιβολή και είσπραξη όλων των τελών και δικαιωμάτων που προβλέπονται στη νομοθεσία και τους σχετικούς Κανονισμούς.

Σημειώνεται ότι το πρόβλημα ρευστότητας επιδεινώνεται περαιτέρω με την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων, για τις οποίες, ως σημειωθεί, δεν λαμβάνεται η εκ των προτέρων

έγκριση των αρμόδιων Υπουργείων, οι οποίες προνοούν την αναβάθμιση κλιμάκων, την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων, καθώς και την παραχώρηση παρεμφερών ωφελημάτων στους υπαλλήλους.

4.79.4 Χρηματοδότηση του Δημοτικού Ταμείου από το λογαριασμό δανείων. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, ορισμένοι Δήμοι συνεχίζουν να χρησιμοποιούν αντικανονικά το λογαριασμό δανείων για χρηματοδότηση του Δημοτικού Ταμείου, αντί για τη χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων, κατά παράβαση των συμφωνιών που υπογράφηκαν για την παραχώρηση των δανείων και σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου.

4.79.5 Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Λόγω οικονομικών προβλημάτων, αρκετοί Δήμοι δεν καταβάλλουν ή καθυστερούν να καταβάλουν τις δόσεις των δανείων τους, με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται οι καθυστερήσεις και να επιβαρύνονται με τόκους υπερημερίας.

4.79.6 Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του Νόμου, το ύψος του παρατράβηγματος στις 31.12.2003 σε ορισμένους Δήμους ξεπερνούσε κατά πολύ το καθορισμένο ποσοστό του 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού για την τρέχουσα περίοδο.

4.79.7 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Σε αρκετούς Δήμους, ο Τακτικός Προϋπολογισμός ήταν ελλειμματικός. Επανάλαβα την εισήγησή μου προς τα Δημοτικά Συμβούλια όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκέλιση του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που έθεσε το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Σε όλους σχεδόν τους Δήμους, ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως δεν ετοιμάζεται πάνω σε ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ούτε και συμβαδίζει με τη δυνατότητα εκτέλεσής του, με αποτέλεσμα το ποσοστό απόκλισης των προϋπολογισθεισών δαπανών από τις πραγματικές να είναι πολύ ψηλό.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι αρκετοί Δήμοι διενέργησαν δαπάνες πέρα από τις εγκεκριμένες, κατά παράβαση του άρθρου 66 του Νόμου. Για τις υπερβάσεις αυτές δεν μπορεί να δοθεί εκ των υστέρων καλυπτική έγκριση.

4.79.8 Αδυναμίες στη λειτουργία των Υπηρεσιών των Δήμων. Σε αρκετούς Δήμους παρατηρούνται σοβαρές αδυναμίες στην ομαλή λειτουργία των Υπηρεσιών τους και ιδιαίτερα των Οικονομικών, οι οποίες οφείλονται κυρίως στη μη ορθή οργανωτική δομή, τη μη πιστή εφαρμογή Νόμων, Κανονισμών και των ενδεδειγμένων διαδικασιών, στις αδυναμίες των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, στη μη ολοκλήρωση της μηχανογράφησης, στα προβλήματα που παρουσιάζουν λογισμικά προγράμματα που εφαρμόστηκαν και στην ελλιπή οργάνωση/διαχείριση του Αρχείου. Η Υπηρεσία μου έδωσε έμφαση στις αδυναμίες που παρατηρούνται στη λειτουργικότητα των Υπηρεσιών των Δήμων και έχει υποβάλει συγκεκριμένες εισηγήσεις, έτσι ώστε οι Υπηρεσίες των Δήμων να καταστούν πιο αποτελεσματικές και να συμβάλουν θετικά στη βελτίωση των οικονομικών των Δήμων.

4.79.9 Εσωτερικός έλεγχος. Σχεδόν σε όλους τους Δήμους εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες και ελλείψεις στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν διάφορες δραστηριότητες των Δήμων, όπως:

- (α) Η μη επιβολή και είσπραξη φόρων, τελών και δικαιωμάτων.
- (β) Η μη παρακολούθηση και έγκαιρη είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών.
- (γ) Η μη ετοιμασία συμφιλιωτικών καταστάσεων για τις φορολογίες.
- (δ) Η μη τήρηση ενδεδειγμένων μητρώων.
- (ε) Η μη συμφιλίωση και ο ανεπαρκής έλεγχος των μισθών.
- (στ) Η παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών.
- (ζ) Η μη βεβαίωση περιουσιακών στοιχείων.
- (η) Η μη κατάλληλη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής και η μη επισύναψη των απαραίτητων δικαιολογητικών.

4.79.10 Κανονισμοί απολαβών, επιδομάτων και άλλων ωφελημάτων. Οι Δήμοι δεν έχουν ετοιμάσει ή υιοθετήσει Κανονισμούς που να καθορίζουν τον τρόπο υπολογισμού των απολαβών, των επιδομάτων και άλλων οικονομικών ωφελημάτων των υπαλλήλων τους, με αποτέλεσμα σε ορισμένους Δήμους να παρατηρηθούν λανθασμένες μισθολογικές τοποθετήσεις στις περιπτώσεις αναβάθμισης θέσεων. Παρά τις υποδείξεις μου όπως γίνουν οι αναγκαίες διορθώσεις, δεν υπήρξε συμμόρφωση.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, καθώς επίσης και για σκοπούς ομοιομορφίας σε θέματα μισθοδοσίας, εισηγήθηκα στους Δήμους την εφαρμογή των διαδικασιών που ακολουθούνται στη Δημόσια Υπηρεσία και την υιοθέτηση, με σχετική δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμών του 1995 (Κ.Δ.Π. 175/95), νοουμένου ότι, σε συνεργασία με το νομικό τους σύμβουλο, θα βεβαιωθούν ότι τούτο συνάδει με τις πρόνοιες των άρθρων 53 και 87 του περί Δήμων Νόμου.

Μετά από εισήγησή μου, το Υπουργείο Εσωτερικών ζήτησε γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα, σύμφωνα με την οποία, για σκοπούς διασφάλισης της εγκυρότητας των σκοπούμενων να υιοθετηθούν Κανονισμών, εισηγείται όπως, πριν από την υιοθέτηση των Κανονισμών αυτών, τροποποιηθεί το άρθρο 53(2) του περί Δήμων Νόμου, έτσι ώστε να αναφέρεται ρητά και στα θέματα απολαβών, επιδομάτων και άλλων ωφελημάτων των δημοτικών υπαλλήλων, περιλαμβανομένου και του θέματος της αναπροσαρμογής μισθών των υπαλλήλων των οποίων η θέση αναβαθμίζεται.

Όπως πληροφορήθηκα, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει ετοιμάσει και προωθήσει νομοσχέδιο για τροποποίηση του πιο πάνω άρθρου και τακτοποίηση του θέματος.

4.79.11 Συλλογικές συμβάσεις. Αρκετοί Δήμοι υπέγραψαν και συνεχίζουν να υπογράφουν συλλογικές συμβάσεις, χωρίς να εξασφαλίσουν την έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, όπως προβλέπουν οι αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.9.94, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000.

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, αποφάσισε, επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, όπως για τους δημόσιους οργανισμούς (Δήμοι, Ημικρατικοί Οργανισμοί κ.λπ.), πριν από την έγκριση ή και υπογραφή των Προϋπολογισμών τους, πρέπει να λαμβάνεται, μέσω των οικείων Υπουργείων, και η θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, έτσι ώστε να συνάδουν με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και να μην αφίστανται των ρυθμίσεων που ισχύουν για το σύνολο του προσωπικού στο δημόσιο τομέα ή και τους άλλους οργανισμούς δημόσιου δικαίου.

4.79.12 Σχέδια υπηρεσίας δημοτικών υπαλλήλων και εξουσίες Δημοτικού Συμβουλίου.

Σε αρκετούς Δήμους παρατηρείται ότι τα Δημοτικά Συμβούλια συνεχίζουν να τοποθετούν υπαλλήλους σε βαθμίδες κλιμάκων πιο ψηλές από την αρχική ή παραχωρούν επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις, ενέργειες που δεν προβλέπονται στα σχέδια υπηρεσίας. Επιπρόσθετα, παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου παραχωρούνταν, με βάση τις συλλογικές συμβάσεις, αυξήσεις μισθών εκτός των μισθοδοτικών κλιμάκων. Σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τα Δημοτικά Συμβούλια οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια τους, καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη.

4.79.13 Έγκριση σχεδίων υπηρεσίας δημοτικών υπαλλήλων. Αρκετοί Δήμοι συνέχιζαν να μην αποστέλλουν τα σχέδια υπηρεσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο για παραχώρηση της σχετικής έγκρισης για την εφαρμογή τους, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Για τη δημιουργία μίας βάσης δεδομένων, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η μελέτη της δομής των Δήμων από τους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών και να προωθηθεί η επεξεργασία όλων των σχεδίων υπηρεσίας, τα οποία να υποβάλλονταν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, το Υπουργείο Εσωτερικών, με σχετικές επιστολές του, ζήτησε κατά τη διάρκεια του 2003 και 2004 σχεδόν από όλους τους Δήμους, όπως του υποβάλουν πλήρη στοιχεία με τις εγκεκριμένες και μη εγκεκριμένες θέσεις τους, τους κατόχους των θέσεων και τις μισθολογικές τους κλίμακες, τις δημιουργηθείσες νέες θέσεις, τις μετονομασίες ή/και αναβαθμίσεις θέσεων κ.λπ.

Όπως πληροφορήθηκα μερικοί Δήμοι ανταποκρίθηκαν, ενώ από ορισμένους άλλους δεν υπήρξε ανταπόκριση.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα και με αντίστοιχες μισθοδοτικές κλίμακες.

4.79.14 Κανονισμοί - Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων. Στους Δήμους Ιδαλίου, Αγίας Νάπας, Πέγειας, Αθηνών, Δερύνειας και Λευκάρων δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί που να διέπουν τους όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία των Δήμων, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.79.15 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Όλοι οι Δήμοι έχουν εφαρμόσει μηχανογραφημένα συστήματα, τα οποία σε μερικούς Δήμους υποστηρίζουν όλο το φάσμα των υπηρεσιών τους, ενώ σε άλλους υποστηρίζουν μέρος των υπηρεσιών τους. Στους Δήμους Λευκωσίας, Λακατάμιας, Πάφου, Αγίου Δομετίου, Ιδαλίου, Λευκάρων, Πόλης Χρυσοχούς, Πέγειας και Γεροσκήπου, η συμπλήρωση της μηχανογράφησης υπηρεσιών καθυστερεί ή παρουσιάζει αδυναμίες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται λειτουργικά προβλήματα στις οικονομικές και άλλες υπηρεσίες των Δήμων.

4.79.16 Καθυστερήσεις φορολογιών. Παρατηρούνται καθυστερήσεις στην είσπραξη φορολογιών προηγούμενων ετών. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες μου Εκθέσεις, οι κατάλογοι καθυστερήσεων πρέπει να τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα ήταν δυνατόν να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξή τους. Τα ποσά που θα θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου. Υπέδειξα επίσης ότι είναι αναγκαίο όπως λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των φορολογιών και των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος μη είσπραξης τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

4.79.17 Ταμεία Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Λόγω οικονομικών δυσκολιών, αρκετοί Δήμοι δεν εισφέρουν στα πιο πάνω Ταμεία, είτε εισφέρουν μικρότερα ποσά από ότι θα έπρεπε, και εξακολουθούν να καταβάλλουν το μεγαλύτερο μέρος των συντάξεων και φιλοδωρημάτων του προσωπικού από τα ετήσια έσοδά τους. Μετά από υπόδειξή μου, σε αρκετούς Δήμους διενεργήθηκε αναλογιστική μελέτη, από την οποία διαφάνηκε ότι, λόγω ελλειμματικών εισφορών, όλοι οι Δήμοι οφείλουν μεγάλα ποσά στα Ταμεία Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, τα οποία όμως δεν παρουσιάζονται στις οικονομικές τους καταστάσεις. Υπέδειξα την εφαρμογή του αναθεωρημένου Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς αρ. 19, «Ωφελήματα Εργοδοτούμενων», σύμφωνα με το οποίο το ποσό των ελλειμματικών εισφορών αναγνωρίζεται στο σύνολο του στο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων, είτε σε περίοδο ίση με το μέσο όρο της μελλοντικής υπηρεσίας των υπηρετούντων υπαλλήλων, είτε ενωρίτερα, περιλαμβανομένης και της άμεσης αναγνώρισης.

4.79.18 Μητρώα περιουσιακών στοιχείων. Ορισμένοι Δήμοι παρέλειψαν να ενημερώσουν τα μητρώα περιουσιακών στοιχείων με τις αγορές επίπλων και εξοπλισμού που διενέργησαν κατά τα τελευταία έτη. Ως αποτέλεσμα, δεν έχουν υποβάλει στην Υπηρεσία μου το πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης των περιουσιακών τους στοιχείων που προβλέπουν οι Κανονισμοί.

4.80 ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.80.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2003, οι οποίοι υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει τέλος του 2004. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για το έτος 2002.

4.80.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά το έτος 2002 παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους £1.320.537, σε σύγκριση με £768.633 το 2001.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά το 2002 ανήλθαν σε £11.888.178, σε σύγκριση με £11.140.675 το 2001, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £747.503 ή ποσοστό 6,7%, η οποία

οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από την κρατική χορηγία (£359.046), η οποία το 2002 ανήλθε σε £1.980.740, σε σύγκριση με £1.621.694 το 2001. Αύξηση παρατηρήθηκε επίσης στα έσοδα από φόρους (£34.861), τέλη, άδειες και δικαιώματα (£98.751) και ενοίκια (£63.071).

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά το 2002 ανήλθαν σε £10.567.641, σε σύγκριση με £10.372.042 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £195.599 ή ποσοστό 1,9%.

(δ) Ρευστότητα. Στα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.2002, περιλαμβάνονται ποσά ύψους £460.164, £63.112 και £6.594, που αφορούν σε αδιάθετα ποσά δανείων, σε ποσά του Ειδικού Ταμείου Χρυσαιλιωνίσσας και σε ποσά του Ειδικού Ταμείου Εκδόσεων, αντίστοιχα, δηλαδή το πραγματικό παρατράβηγμα του Γενικού Λογαριασμού ήταν £1.913.742 και όχι £1.383.872, όπως παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2002. Όπως ανέφερα και στις Εκθέσεις μου για τα έτη 2001 και 2002, είναι φανερό ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν είναι ικανοποιητική. Το γεγονός ότι μεταφέρονται, αντικανονικά, ποσά από το λογαριασμό δανείων και από άλλα ταμεία στο Γενικό Λογαριασμό για κάλυψη τρέχουσων αναγκών, καθιστά έκδηλη την ανάγκη για εξεύρεση τρόπων βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης και της ρευστότητας του Δήμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η οφειλή του Γενικού Λογαριασμού στο Ταμείο Δανείων έχει περιοριστεί στις £95.000 και ότι προγραμματίζεται να διευθετηθεί το θέμα εντός του 2005.

(ε) Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2002 οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν σε £7.962.394, σε σύγκριση με £8.128.699 το 2001, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £4.770.530 και £5.346.735 αντίστοιχα. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £2.262.334 (£2.686.655 το 2001).

(στ) Εκκρεμείς υποχρεώσεις. Τιμολόγια για δαπάνες συνολικού ύψους £148.432, της περιόδου Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου του 2002, δεν πληρώθηκαν μέσα στο 2002, αλλά ούτε και παρουσιάζονται ως εκκρεμείς υποχρεώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις στις 31.12.2002. Το πιο πάνω ποσό πληρώθηκε μέσα στο 2003, χρεώνοντας Κονδύλια εξόδων του Τακτικού Προϋπολογισμού του 2003. Όπως μας αναφέρθηκε, η μη έγκαιρη τακτοποίηση των πιο πάνω τιμολογίων, καθώς και η μη παρουσίασή τους στις εκκρεμείς υποχρεώσεις, οφείλεται στο γεγονός ότι τα τιμολόγια υποβλήθηκαν καθυστερημένα στο Λογιστήριο, στις αρχές του 2003.

Επισημάνω ότι η πιο πάνω τακτική πρέπει να σταματήσει, καθότι είναι αντίθετη με τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων και αποδυναμώνει τον εσωτερικό έλεγχο στα τιμολόγια προμηθευτών.

Εισηγήθηκα όπως δοθούν οδηγίες στις διάφορες Υπηρεσίες του Δήμου, να υποβάλλουν έγκαιρα στο Λογιστήριο τα τιμολόγια προμηθευτών για τακτοποίησή τους.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι θα δοθούν οδηγίες σύμφωνα με τις εισηγήσεις μου, έτσι ώστε οι διάφορες Υπηρεσίες του Δήμου να υποβάλλουν έγκαιρα στο Λογιστήριο τα τιμολόγια προμηθευτών για τακτοποίησή τους.

(ζ) Αποπληρωμή δανείων. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, δεν καταβάλλονται οι δόσεις του δανείου που έχει συναφθεί για τη δημιουργία της βιοτεχνικής περιοχής. Συγκεκριμένα, από τη δόση ύψους £1.068.265, που ήταν πληρωτέα στις

20.4.2002, πληρώθηκαν μόνο £220.000, ενώ από τις δόσεις ύψους £1.068.265 που ήταν πληρωτέες στις 20.4.2003 και 20.4.2004, δεν πληρώθηκε κανένα ποσό, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρυνθεί με τόκους υπερημερίας.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι προωθείται αναδιάρθρωση των δανείων του Δήμου, ώστε να επιτευχθεί χαμηλότερο επιτόκιο και ο Δήμος να μπορεί να ανταποκριθεί έγκαιρα στις υποχρεώσεις του.

4.80.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Δήμου ήταν ελλειμματικός κατά £4.000.166. Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκέλιση του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2002 ήταν £20.711.107, οι πραγματικές δαπάνες ήταν μόνο £743.337, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £19.967.770 ή ποσοστό 96%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή της μη συμπλήρωσης των έργων.

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η μη υλοποίηση του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως οφείλεται στην καθυστέρηση έγκρισης δανεισμού για τη χρηματοδότηση των έργων που προβλέπονται σ' αυτόν. Μου ανέφερε επίσης ότι το 2004 υπολογίζεται να συνομολογηθεί δάνειο από εμπορική τράπεζα για υλοποίηση των εν λόγω έργων και ότι παράλληλα έχει ενισχυθεί και η Τεχνική Υπηρεσία, ώστε να είναι πιο αποτελεσματική στον προγραμματισμό και στην εκτέλεση των έργων.

4.80.4 Εσωτερικός έλεγχος.

(α) Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου. Όπως έχω αναφέρει και στην Έκθεσή μου για το έτος 2002, το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου δεν φαίνεται να είναι κατάλληλα στελεχωμένο, με αποτέλεσμα να διενεργείται κατά το πλείστον αριθμητικός έλεγχος, παρά έλεγχος διαχείρισης, αφού μεγάλο ποσοστό του χρόνου των δύο εσωτερικών ελεγκτών αναλώνεται στον αριθμητικό έλεγχο των διαφορών εισπράξεων και πληρωμών του Δήμου.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αναβάθμιση των υπηρεσιών του Δήμου και ειδικότερα στον εντοπισμό περιοχών ψηλού κινδύνου στο όλο σύστημα διοίκησης και οργάνωσης του Δήμου και, βάσει προτεραιοτήτων, να διεξάγει μελέτες και έρευνες και να διασφαλίζει τη σωστή εφαρμογή των Κανονισμών και των ενδεδειγμένων διαδικασιών. Ανέφερα επίσης ότι παρά την προσπάθεια που καταβάλλουν οι εσωτερικοί ελεγκτές, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν σε μεγαλύτερο βαθμό στα καθήκοντά τους, το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, για να λειτουργήσει πιο αποτελεσματικά, χρειάζεται περαιτέρω οργάνωση και ενίσχυση με προσοντούχο προσωπικό, καθώς και επιμόρφωση των λειτουργών που το στελεχώνουν.

(β) Σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες και ελλείψεις στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει το Λογιστήριο και τις διάφορες άλλες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

- (i) Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων εσόδων, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους.
- (ii) Την καθυστέρηση στην καταχώριση των διάφορων εγγραφών στο Γενικό Καθολικό και την παντελή έλλειψη ελέγχου των εγγραφών αυτών από δεύτερο υπάλληλο, με αποτέλεσμα να γίνονται αρκετά λάθη, για την τακτοποίηση των οποίων να γίνονται πολλές διορθωτικές εγγραφές.
- (iii) Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως το μητρώο προσφορών, μητρώο συμβολαίων, μητρώο εμβασμάτων, μητρώο εγγυητικών επιστολών και μητρώο για παρακολούθηση έργων που εκτελούνται με κρατική χορηγία.
- (iv) Το μη έλεγχο των ημερολογιακών εγγραφών και τη μη επισύναψη σ' αυτές όλων των απαιτούμενων αποδεικτικών στοιχείων.
- (v) Τη μη ικανοποιητική παρακολούθηση της τελικής διευθέτησης των υποθέσεων που στάληκαν στους δικηγόρους.

Το Δημοτικό Συμβούλιο, σε συνεργασία με το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου και το Λογιστήριο του Δήμου, θα πρέπει να προωθήσει μελέτη των αδυναμιών και ελλείψεων του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και υιοθετήσει πρακτικά διορθωτικά μέτρα.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι συμφωνεί με τη θέση μου, όσον αφορά στο ρόλο του εσωτερικού ελέγχου, και ότι θα γίνει προσπάθεια για διεξαγωγή περισσότερων διαχειριστικών ελέγχων. Μου ανέφερε επίσης ότι στην προωθούμενη μελέτη για αναδιάρθρωση των Υπηρεσιών του Δήμου, θα εξεταστεί και η ενίσχυση του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

4.80.5 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, καθώς και το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Γραφειακό προσωπικό:		
Μόνιμοι	167	178
Έκτακτοι	2	2
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί	260	274
Έκτακτοι	18	-
Σύνολο	447	454
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£6.487.419	£6.102.324

(β) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται οι συνταξιούχοι του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Συνταξιούχοι υπάλληλοι	71	64
Συνταξιούχοι Δήμαρχοι	2	1
Χήρες και ορφανά	18	17
	91	82
Ολικό συντάξεων και φιλοδωρημάτων	£639.910	£775.922

Στο ολικό των συντάξεων και φιλοδωρημάτων του 2001 περιλαμβάνονται επιπρόσθετες αποζημιώσεις ύψους £247.157 που πληρώθηκαν σε 9 υπαλλήλους που αφυπηρέτησαν με βάση το Σχέδιο Πρόωρης Αφυπηρέτησης.

(γ) Σχέδια υπηρεσίας. Ορισμένα από τα σχέδια υπηρεσίας του Δήμου έτυχαν έγκρισης για την εφαρμογή τους με κατά καιρούς αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, πολλές όμως από τις νεότερες τροποποιήσεις των σχεδίων υπηρεσίας εφαρμόστηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου. Τα τροποποιημένα σχέδια υπηρεσίας θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Με επιστολή του ημερ. 14.11.2003, το Υπουργείο Εσωτερικών ζήτησε από το Δήμο όπως του υποβάλει όλα τα στοιχεία για τις μόνιμες θέσεις, τους κατόχους τους κ.λπ., για επεξεργασία και προώθηση των σχεδίων υπηρεσίας στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(δ) Υπερωρίες. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το κόστος για υπερωρίες των υπαλλήλων και των εργατών για τα έτη 2000-2003:

	2003	2002	2001	2000	Ποσοστό αύξησης 2000-2003
	£	£	£	£	%
Υπάλληλοι	140.372	62.359	51.099	47.203	197,4
Εργάτες	264.390	193.484	172.195	158.420	66,9
Σύνολο	404.762	255.843	223.294	205.623	97
Ετήσιο ποσοστό αύξησης	58,2%	14,6%	8,6%		

Όπως φαίνεται πιο πάνω, οι δαπάνες για υπερωρίες αυξάνονται με πολύ γρήγορους ρυθμούς, αφού από το 2000 μέχρι το 2003 οι υπερωρίες για τους υπαλλήλους και εργάτες αυξήθηκαν κατά 197,4% και 66,9%, αντίστοιχα, με ιδιαίτερη αύξηση τον τελευταίο χρόνο. Ζήτησα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο ασχοληθεί σοβαρά με το θέμα των υπερωριών και λάβει αποτελεσματικά μέτρα για μείωση τους.

4.80.6 Μηχανογράφηση υπηρεσιών.

(α) Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου. Σύμφωνα με την προσφορά για τη μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου, το έργο αναμενόταν να ολοκληρωθεί σε περίοδο 4½ μηνών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών, χρόνος ο οποίος, με βάση την πολυπλοκότητα και το μέγεθος του έργου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ήταν εφικτός.

Παρατηρήθηκε ότι, ενώ οι εργασίες άρχισαν το Δεκέμβριο του 2002, μέχρι το Νοέμβριο του 2004 η μηχανογράφηση δεν είχε ολοκληρωθεί και η εφαρμογή ορισμένων επιμέρους συστημάτων δεν είχε συμπληρωθεί κυρίως για τους πιο κάτω λόγους:

- Υποεκτίμηση της έκτασης του όλου έργου.
- Οι προδιαγραφές για τη λειτουργικότητα των συστημάτων, όπως αυτές συμπεριλήφθηκαν στα έγγραφα προκήρυξης της προσφοράς, ήταν γενικού περιεχομένου, με αποτέλεσμα να απαιτείται από τον επιτυχόντα προσφοροδότη πρόσθετη εργασία για την πλήρη ανάλυση του κάθε υποσυστήματος.
- Στις αδυναμίες και ελλείψεις που παρατηρήθηκαν κατά την καταγραφή των διαδικασιών και των μεθόδων που ακολουθούσε ο Δήμος, με αποτέλεσμα να επηρεαστούν οι εργασίες για την ανάλυση, καθορισμό, περιγραφή και ενοποίηση των αναγκών των διαφόρων Τμημάτων, και επιπλέον, ορισμένες από τις εφαρμογές που αναπτύχθηκαν να μην ανταποκρίνονται στις πραγματικές διαδικασίες, τις οποίες ακολουθεί ο Δήμος.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι συμφωνήθηκε νέο χρονοδιάγραμμα, επειδή ο ίδιος ο Δήμος δεν ήταν σε θέση να ανταποκριθεί εξαιτίας της ανεπαρκούς στελέχωσης του Λογιστηρίου του, το οποίο όμως, όπως πληροφορήθηκα, εξέπνεε τέλος Ιουνίου 2003.

(β) Ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων. Διαπιστώθηκε ότι εκκρεμεί ακόμη η εφαρμογή 7 μητρώων, ενώ για άλλα 7 συστήματα δεν λήφθηκε πρόνοια για την ανάπτυξη κατάλληλου λογισμικού, το οποίο να επιτρέπει την καταχώριση όλων των σχετικών στοιχείων και δεδομένων, αναφορικά με τα συστήματα αυτά, στα οποία το μόνο στοιχείο που καταχωρίζεται είναι οι εισπράξεις. Τα συστήματα αυτά, σύμφωνα με το Δήμαρχο, δεν ήταν ουσιώδη και ο λόγος μη συμπερίληψής τους ήταν το κόστος.

(γ) Εκπαίδευση προσωπικού. Ο χρόνος που καθορίστηκε στην προσφορά της εταιρείας για εκπαίδευση του προσωπικού δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να θεωρηθεί ως επαρκής, ώστε να ικανοποιήσει τις ανάγκες του Δήμου. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι για την εκπαίδευση των Λειτουργών στο νέο μηχανογραφημένο λογιστικό σύστημα προβλέπεται χρόνος τριών ημερών μόνο.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι σε αρκετές περιπτώσεις έγινε επιπλέον εκπαίδευση, τις περισσότερες φορές δωρεάν, και ότι, όπου υπάρχει ανάγκη, το προσωπικό επανεκπαιδεύεται.

(δ) Παράλληλη χρήση υφιστάμενου και νέου μηχανογραφημένου λογιστικού συστήματος. Ο Δήμος αρχικά προωθούσε την παράλληλη χρήση του συνόλου του νέου μηχανογραφημένου λογιστικού συστήματος με το υπό αντικατάσταση σύστημα, στη συνέχεια όμως η παράλληλη χρήση εφαρμόστηκε μόνο για το σύστημα μισθοδοσίας και για περίοδο δύο μηνών μόνο. Για την επιβεβαίωση της ορθότητας και σωστής λειτουργίας του νέου λογιστικού συστήματος, εισηγήθηκα όπως οι διάφορες Υπηρεσίες του Δήμου ετοιμάσουν ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα ελέγχου, στο οποίο να καθορίζονται οι διαδικασίες που θα πρέπει να

ακολουθηθούν για επαλήθευση της ορθότητας των καταχωρίσεων και των λειτουργιών των διάφορων συστημάτων και της ενημέρωσης του Γενικού Καθολικού, λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικασίες καταχώρισης και ελέγχου δεδομένων, ελέγχου της αυτοματοποίησης των εγγραφών και διεπαφής μεταξύ των συστημάτων, των καταστάσεων που εκτυπώνονται από το σύστημα, των διαδικασιών κλεισίματος έτους και γενικά όλων των εργασιών που απαιτούνται να γίνουν μέσα σε ένα πλήρες λογιστικό έτος. Εισηγήθηκα επίσης όπως, μετά την ολοκλήρωση των πιο πάνω ελέγχων, ετοιμάζονται εκθέσεις με τα σχετικά αποτελέσματα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η παράλληλη χρήση του νέου και του υφιστάμενου συστήματος ήταν αδύνατη, λόγω έλλειψης προσωπικού.

(ε) Ασφάλεια συστήματος. Δεν φαίνεται να έχουν ληφθεί μέτρα για την ομαδοποίηση των χρηστών, ανάλογα με τα καθήκοντα τα οποία εκτελούν, ώστε κάθε χρήστης να έχει πρόσβαση μόνο σε λειτουργίες του συστήματος για τα οποία έχει εξουσιοδότηση.

Μέλη του γραμματειακού προσωπικού φαίνεται να έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε ιδιαίτερα σημαντικές λειτουργίες του συστήματος, όπως για παράδειγμα στην οθόνη μείωσης/διαγραφής φορολογιών.

Για σκοπούς εσωτερικού ελέγχου αλλά και γενικότερα για την ασφάλεια προσωπικών δεδομένων και πληροφοριών που αφορούν στους δημότες, καθώς επίσης και στο προσωπικό του Δήμου, ζήτησα όπως καθοριστούν επακριβώς τα δικαιώματα πρόσβασης των υπαλλήλων στις διάφορες λειτουργίες του συστήματος, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες για ενημέρωση του συστήματος ή/και για εκτύπωση καταστάσεων, εκτελούνται μόνο από εξουσιοδοτημένους λειτουργούς.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι, μετά την υπόδειξή μου ότι μέλη του γραμματειακού προσωπικού είχαν πρόσβαση στην οθόνη μείωσης/διαγραφής φορολογιών, το πρόβλημα διορθώθηκε και ότι έχει καθοριστεί ο ρόλος του κάθε υπαλλήλου και το επίπεδο πρόσβασης του στο σύστημα.

(στ) Έκδοση επιταγών. Οι επιταγές, οι οποίες είναι σε χρήση από το Δήμο, δεν φέρουν προτυπωμένο αριθμό και ο αριθμός αυτός δίνεται αυτόματα από το σύστημα. Διαπιστώθηκε ότι το σύστημα επιτρέπει στο χρήστη να τροποποιήσει τον αριθμό της επιταγής ή να καταχωρίσει άλλο δικό του αριθμό.

Διαπιστώθηκε επίσης ότι το σύστημα επιτρέπει στον χρήστη την έκδοση/επανεκτύπωση επιταγής για οποιοδήποτε ποσό και σε οποιοδήποτε δικαιούχο, με αριθμό ο οποίος έχει ήδη δοθεί σε άλλη επιταγή ή/και με αριθμό επιταγής η οποία έχει ακυρωθεί.

Λόγω της σοβαρότητας των πιο πάνω και για σκοπούς ασφάλειας, εισηγήθηκα τη χρήση επιταγών με προτυπωμένο αριθμό και τροποποίηση του προγράμματος, ούτως ώστε ο χρήστης να μην έχει δικαίωμα επανεκτύπωσης επιταγών ή/και παρέμβασης στο σύστημα για τροποποίηση του αριθμού τους. Εισηγήθηκα επίσης όπως, οι επιταγές που ακυρώνονται φυλάγονται σε σχετικό φάκελο.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το θέμα της επανεκτύπωσης των επιταγών αποτελεί αδυναμία του συστήματος, η οποία δεν μπορεί να διορθωθεί, όσον αφορά όμως στο θέμα ασφάλειας, αυτό καλύπτεται με καθορισμένες διαδικασίες ελέγχου.

(ζ) Αντίγραφα ασφαλείας και εκτύπωση καταστάσεων. Ο Δήμος τηρεί αντίγραφα ασφαλείας των δεδομένων και πληροφοριών που καταχωρίζονται στο σύστημα.

Για σκοπούς πρόσθετης ασφάλειας, σε περίπτωση που οι διαδικασίες επαναφοράς (restore) δεν λειτουργήσουν επιτυχώς, αλλά και για σκοπούς εσωτερικού ελέγχου, εισηγήθηκα όπως καθοριστούν οι καταστάσεις που πρέπει να εκτυπώνονται από τους χρήστες πάνω σε ημερήσια, εβδομαδιαία ή/και μηνιαία βάση, όπως για παράδειγμα το Γενικό Καθολικό, οι καταστάσεις καταχώρισης ημερολογιακών εγγραφών, οι αναλυτικές καταστάσεις χρεωστών και πιστωτών κ.λπ.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η πιο πάνω εισήγησή μου έχει τεθεί σε εφαρμογή.

4.80.7 Ειδικό Ταμείο Εξαγοράς Χώρων Στάθμευσης. Το υπόλοιπο του πιο πάνω ταμείου στις 31.12.2002 ανερχόταν σε £1.455.942 (£1.645.133 στις 31.12.2003) και αφορά σε εισπράξεις από το 1997 που διενεργούνται σύμφωνα με την Εντολή 1/1996 του Υπουργού Εσωτερικών. Όπως διαπιστώθηκε, μέχρι σήμερα δεν έγιναν ενέργειες για εξασφάλιση κατάλληλων χώρων για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης, σε αντίθεση με τις παραγράφους 4.1 και 6.3 της Εντολής, οι οποίες αναφέρουν ότι οι πόροι του Ειδικού Ταμείου δεν θα κατακρατούνται σε ανενεργό κατάσταση αλλά θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση δημιουργίας χώρων στάθμευσης οχημάτων και ότι οι χώροι που θεωρούνται κατάλληλοι για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης δημόσιας χρήσης θα πρέπει να εντοπίζονται και αποκτώνται έγκαιρα, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες ανάγκες για στάθμευση.

Λόγω της καθυστέρησης που παρατηρείται στην απόκτηση των αναγκαίων χώρων στάθμευσης και λαμβανομένης υπόψη της σημαντικής αύξησης στην αξία της γης που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια, η πραγματική απώλεια της αξίας του Ειδικού Ταμείου είναι πολύ μεγάλη, γεγονός το οποίο καθιστά την επίτευξη του στόχου για τον οποίο δημιουργήθηκε, δύσκολη.

Δεδομένου του σοβαρού προβλήματος στάθμευσης που υπάρχει στην περιοχή του Δήμου, εισηγήθηκα όπως, βάσει χρονοδιαγράμματος, ο Δήμος εκπονήσει το συντομότερο μελέτη για αξιοποίηση του Ειδικού Ταμείου και εκπλήρωση του στόχου του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι πιο πάνω παρατηρήσεις μου τον βρίσκουν σύμφωνο και ότι το Δημοτικό Συμβούλιο θα προβεί στην καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων του Ταμείου.

4.81 ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Α

4.81.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2003 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 2002 υποβλήθηκαν καθυστερημένα, στις 13.7.2004, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλονται προσπάθειες για έγκαιρη υποβολή των τελικών λογαριασμών, στα πλαίσια που θέτει η Νομοθεσία.

4.81.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά το έτος 2002 παρουσίασαν έλλειμμα £3.233.517, σε σύγκριση με £3.330.446 το 2001.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά το έτος 2002 ανήλθαν σε £14.383.845, σε σύγκριση με £12.796.979 το 2001, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1.586.866 ή ποσοστό 12,4%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από φόρους (£110.397), τόκους (£916.779), κρατική χορηγία (£221.034) και ανάκτηση εξόδων (£296.583). Η κρατική χορηγία για το 2002 ανήλθε σε £2.536.050, σε σύγκριση με £2.315.016 το 2001.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά το 2002 ανήλθαν σε £17.617.362, σε σύγκριση με £16.127.425 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £1.489.937 ή ποσοστό 9,2%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων για μισθούς και ημερομίσθια (£719.486) και συντάξεις και φιλοδωρήματα (£770.831).

(δ) Ρευστότητα. Το παρατράβηγμα του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.2002 ανερχόταν σε £5.950.733 και θα ήταν ακόμη μεγαλύτερο αν κατά τη διάρκεια των ετών 1993-2002 δεν μεταφέρονταν, αντικανονικά, από το λογαριασμό δανείων, το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, το λογαριασμό καταθέσεων και από το λογαριασμό πολιτιστικών ομίλων, διάφορα ποσά, το ύψος των οποίων κατά τις 31.12.2002 ανερχόταν σε £3.766.927, £3.429.127, £25.000 και £10.000, αντίστοιχα. Το γεγονός ότι μεταφέρονται ποσά, αντικανονικά, από το λογαριασμό δανείων και από άλλα ταμεία στο Γενικό Λογαριασμό, για κάλυψη τρέχουσων αναγκών, υποδηλώνει την ανάγκη εξεύρεσης τρόπων βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης και της ρευστότητας του Δήμου, καθώς και της ετοιμασίας μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδίου, για κάλυψη ή μείωση των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το θέμα εξεύρεσης τρόπων για αντιμετώπιση του οικονομικού προβλήματος του Δήμου βρίσκεται στις άμεσες προτεραιότητές του. Μου ανέφερε επίσης ότι σε συνεδρία της Διαχειριστικής Επιτροπής, που έγινε στα πλαίσια της συζήτησης των Προϋπολογισμών του Δήμου για το 2005, το θέμα έτυχε ενδελεχούς μελέτης και ότι κατατέθηκαν συγκεκριμένες εισηγήσεις, οι οποίες θα απασχολήσουν ειδικές συνεδρίες του Δημοτικού Συμβουλίου. Όπως μου ανέφερε, για το ίδιο θέμα έγιναν επαφές με την Κυβέρνηση σε μια προσπάθεια εξεύρεσης επιπρόσθετων πόρων και ότι, μεταξύ άλλων, ο Δήμος υπέβαλε αίτημα στους Υπουργούς Εσωτερικών και Συγκοινωνιών και Έργων για επιβολή ειδικής φορολογίας για τους επιβάτες και τα εμπορεύματα που διακινούνται στο λιμάνι Λεμεσού.

(ε) Βελτίωση της οικονομικής κατάσταση του Δήμου. Ο Δήμος θα μπορούσε να ασκήσει με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία και να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει, επιβάλλοντας και εισπράττοντας δικαιώματα από διαφημιστικές πινακίδες και από τη χρήση πεζοδρομίων και άλλων δημόσιων χώρων και λαμβάνοντας ταυτόχρονα μέτρα για έγκαιρη είσπραξη των καθυστερήσεων φορολογιών, τελών, αδειών και δικαιωμάτων, που στις 31.12.2002 ανέρχονται σε £5.966.017, χωρίς ένα σημαντικό ποσοστό του εισπραχθέντος τέλους θεάματος να επιστρέφεται. Στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου, θα βοηθούσε και η αύξηση των ενοικίων δημοτικών κατοικιών, περιπτέρων και υποστατικών της χονδρικής αγοράς.

Ταυτόχρονα θα μπορούσε να ληφθούν μέτρα για περαιτέρω μείωση των δαπανών για υπερωρίες, καθώς επίσης και για μείωση ή εξάλειψη των ελλειμμάτων από την υπηρεσία σκυβάλων και τη λειτουργία του ζωολογικού κήπου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ήδη έχει αρχίσει η είσπραξη δικαιωμάτων από διαφημιστικές πινακίδες και από τη χρήση πεζοδρομίων και άλλων δημόσιων χώρων. Μου ανέφερε επίσης ότι η διαδικασία λήψης νομικών μέτρων για την είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών, τελών, αδειών και δικαιωμάτων βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και ότι άρχισε η αναθεώρηση των ενοικίων περιπτέρων και άλλων υποστατικών. Όσον αφορά στις υπερωρίες, καθώς επίσης και στα ελλείμματα που προκύπτουν από την υπηρεσία σκυβάλων και τη λειτουργία του ζωολογικού κήπου, ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι αναμένεται σύντομα να ολοκληρωθούν σχετικές μελέτες, οπότε θα υποβληθούν συγκεκριμένες εισηγήσεις στο Δημοτικό Συμβούλιο για λήψη αποφάσεων.

(στ) Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού, το οποίο ανερχόταν στις 31.12.2002 σε £5.950.733, ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό 35% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου κατά £1.112.554.

(ζ) Τρέχουσες υποχρεώσεις και έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Λόγω του ότι στα ταμειακά διαθέσιμα ύψους £11.642.715, στις 31.12.2002, περιλαμβάνεται το αδαπάνητο υπόλοιπο του λογαριασμού δανείων για την εκτέλεση διαφόρων αναπτυξιακών έργων, ύψους £10.959.206, οι τελικοί λογαριασμοί του 2002 παρουσιάζουν έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £5.723.948, αντί έλλειμμα ύψους £16.683.154.

4.81.3 Δάνεια.

(α) Λογαριασμός δανείων. Το υπόλοιπο του λογαριασμού δανείων στις 31.12.2002 ήταν £10.959.206, ενώ κανονικά θα έπρεπε να ήταν £14.726.133, δηλαδή υπήρχε διαφορά £3.766.927, η οποία προέκυψε από την αντικανονική μεταφορά ποσών στο Γενικό Λογαριασμό για κάλυψη τρέχουσων αναγκών του Δήμου.

(β) Αποπληρωμή δανείων. Το υπόλοιπο των δανείων που σύναψε ο Δήμος από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και τραπεζικά ιδρύματα ανήλθε στις 31.12.2002 σε £39.245.092, σε σύγκριση με £40.108.827 το 2001.

Λόγω των σοβαρών οικονομικών προβλημάτων του Δήμου, παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων δανείων, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας. Το σύνολο των καθυστερημένων τοκοχρεωλυτικών δόσεων για το 2002 ανήλθε σε £12.241.315.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι με τη σημερινή οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν υπάρχει δυνατότητα καταβολής των δόσεων των δανείων και ότι ευελπιστεί οι επαφές που γίνονται με την Κυβέρνηση να καρποφορήσουν, ώστε να αντιμετωπιστεί ορθολογιστικά το θέμα, με την ενοποίηση όλων των δανείων και την αποπληρωμή τους σε μακροχρόνια βάση, με ευνοϊκούς όρους.

(γ) Ομολογιακό δάνειο £5.000.000. Όπως έχω αναφέρει και στις Εκθέσεις μου για τα έτη 2000 και 2001, παρά τις οδηγίες του Υπουργού Εσωτερικών, δεν έχει δημιουργηθεί προεξοφλητικό ταμείο για το πιο πάνω δάνειο, λόγω του προβλήματος της ρευστότητας που αντιμετωπίζει ο Δήμος.

4.81.4 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Δήμου ήταν ελλειμματικός κατά £2.801.193. Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκέλιση του Τακτικού

Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2002 ήταν £21.565.000, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £3.081.181, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £18.483.819 ή ποσοστό 86%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης έργων.

Εισηγήθηκα και πάλι όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι κατά τα έτη 2003 και 2004 αυξήθηκε σημαντικά το ποσοστό υλοποίησης των αναπτυξιακών Προϋπολογισμών.

4.81.5 Εσωτερικός έλεγχος. Παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, εντούτοις εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες, όπως:

- Την αδυναμία του συστήματος στην παρακολούθηση καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για την είσπραξή τους.
- Τη μη ικανοποιητική τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως μητρώο προσφορών, μητρώο συμβολαίων, μητρώο καθαρισμού οικοπέδων και μητρώο διαφημιστικών πινακίδων.
- Τη μη αναφορά σαφών και πλήρων επεξηγήσεων στα εντάλματα πληρωμής, όπως έγκριση της δαπάνης από το Δημοτικό Συμβούλιο, καθώς επίσης και της προσφοράς, όπου υπάρχει.

4.81.6 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	487	453
Έκτακτο Προσωπικό	6	6
Εργατικό προσωπικό (Τακτικοί και Έκτακτοι)	23	63
Σύνολο	516	522
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές	£8.147.125	£7.706.949

(β) Σχέδια υπηρεσίας. Ορισμένα από τα σχέδια υπηρεσίας του Δήμου έτυχαν έγκρισης για την εφαρμογή τους με κατά καιρούς αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, πολλές όμως από τις νεότερες τροποποιήσεις των σχεδίων υπηρεσίας εφαρμόστηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους. Υπέδειξα όπως τα τροποποιημένα σχέδια υπηρεσίας θα έπρεπε να υποβάλλονται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους, όπως προνοείται

μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Με επιστολή του το Μάιο 2004, το Υπουργείο Εσωτερικών ζήτησε από το Δήμο όπως του υποβάλει όλα τα στοιχεία για τις μόνιμες θέσεις, τους κατόχους τους κ.λπ., για επεξεργασία των σχεδίων υπηρεσίας και προώθησή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(γ) Παραχώρηση 4 προσαυξήσεων σε 5 Τεχνικούς και 4 Υγειονομικούς Επιθεωρητές.

Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 24.7.2003, παραχωρήθηκαν 4 προσαυξήσεις από 1.7.2003, σε 5 Τεχνικούς και 4 Υγειονομικούς Επιθεωρητές, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 21 της Συλλογικής Σύμβασης, δηλαδή κατέχουν πανεπιστημιακά ή άλλα προσόντα. Εξέφρασα την άποψη ότι η πιο πάνω απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ήταν λανθασμένη, καθότι στους πιο πάνω έχουν ήδη παραχωρηθεί 4 προσαυξήσεις κατά την ημερομηνία διορισμού τους το 2000, αφού τοποθετήθηκαν στην τέταρτη βαθμίδα της κλίμακας Α4, όπως εξάλλου προνοεί το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης τους.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο παραχώρησε τις πιο πάνω προσαυξήσεις, κρίνοντας ότι το άρθρο 21 της συλλογικής σύμβασης έχει εφαρμογή στη συγκεκριμένη περίπτωση, άποψη την οποία δεν συμμερίζομαι.

(δ) Υπερωρίες. Οι δαπάνες για υπερωρίες κατά το 2002 ανήλθαν σε £399.734, σε σύγκριση με £498.050 το 2001, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £98.316 ή ποσοστό 19,7%. Παρά τη μείωση που παρατηρήθηκε στη συνολική δαπάνη για υπερωρίες, οι δαπάνες για υπερωρίες στο Τμήμα Καθαριότητας αυξήθηκαν από £227.984 το 2001 σε £259.151 το 2002 (αύξηση £31.167 ή 13,7%).

Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 11.3.2004 ενέκρινε τις εισηγήσεις της Επιτροπής Φορολογιών, η οποία, μεταξύ άλλων, ασχολήθηκε με το θέμα των υπερωριών και αποφάσισε όπως, ενόψει της γενικής διαπίστωσης ότι το μεγαλύτερο μέρος των υπερωριών προέρχεται από το Τμήμα Καθαριότητας, μελετηθεί η αναδιοργάνωση του Τμήματος αυτού με στόχο την εύρυθμη λειτουργία του και τη μείωση των υπερωριών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι στα πλαίσια των πολλών προσπάθειών για την, κατά το δυνατόν, μείωση των υπερωριών γίνονται και άλλες διευθετήσεις, όπως η παραχώρηση άδειας, η πληρωμή προσυμφωνημένου κατ' αποκοπή ποσού ή και η αγορά υπηρεσιών.

4.81.7 Ελλείμματα από τη λειτουργία υπηρεσιών του Δήμου. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, έτσι και για τα έτη 2002 και 2003, προέκυψαν σημαντικά ελλείμματα από τη λειτουργία υπηρεσιών του Δήμου, όπως φαίνεται στην πιο κάτω κατάσταση:

	2003	2002
	£	£
Δημοτικοί παιδικοί σταθμοί	442.200	480.687
Υπηρεσία περισυλλογής σκυβάλων	544.401	598.231
Ζωολογικός κήπος	227.183	205.638
Συνολικό έλλειμμα	1.213.784	1.284.556

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι τα ελλείμματα στις αναφερόμενες υπηρεσίες του Δήμου έχουν απασχολήσει επανειλημμένα τις αρμόδιες επιτροπές του Δήμου και το Δημοτικό Συμβούλιο και ότι έχει ήδη τερματιστεί η λειτουργία των δύο από τους τρεις Δημοτικούς Παιδικούς Σταθμούς, ενώ για τις άλλες δύο υπηρεσίες που παρουσιάζουν ελλείμματα βρίσκονται σε εξέλιξη μελέτες από τις αρμόδιες Επιτροπές του Δήμου.

4.81.8 Τέλος θεάματος. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 8.11.1999, από το ποσοστό 24% τέλους θεάματος που εισπράττεται από κινηματογραφικές παραστάσεις, επιστρέφεται, αντικανονικά, το 11%, το οποίο αντιστοιχεί περίπου στο 46% των εισπραχθέντων ποσών. Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ι)(iv), επιστροφή τέλους θεάματος επιτρέπεται μόνο για παραστάσεις/εκδηλώσεις που γίνονται για φιλανθρωπικούς, εκπαιδευτικούς και αγαθοεργούς σκοπούς.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το θέμα απασχόλησε επανειλημμένα τη Διαχειριστική Επιτροπή του Δήμου χωρίς όμως να ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση, ενόψει των ενεργειών της Ένωσης Δήμων για νομοθετική ρύθμιση του θέματος, με καθορισμό ποσοστού 20%. Η Διαχειριστική Επιτροπή του Δήμου, διαπιστώνοντας μεγάλη καθυστέρηση στην προώθηση σχετικού Νομοσχεδίου, αποφάσισε όπως το θέμα τους απασχολήσει εκ νέου, με στόχο την αναθεώρηση της υφιστάμενης πολιτικής.

4.81.9 Δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές. Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(θ) του περί Δήμων Νόμου, τους περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμους του 1992 και 1996 και τους περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών Κανονισμούς του 1996, για τη χρήση και λειτουργία δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών απαιτείται η έκδοση άδειας από την αρμόδια αρχή, Δήμο ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

Από στοιχεία που τηρεί ο Δήμος φαίνεται ότι στην περιοχή του λειτουργούν 16 δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές, χωρίς την απαιτούμενη άδεια και χωρίς να εισπραχθούν τα δικαιώματα που καθορίζονται στους πιο πάνω Κανονισμούς. Ο λόγος για τον οποίο δεν εκδόθηκε άδεια λειτουργίας στις πιο πάνω δεξαμενές είναι η μη εξασφάλιση πιστοποιητικού τελικής έγκρισης των οικοδομών, στις οποίες βρίσκονται δεξαμενές.

Υπέδειξα όπως ο Δήμος λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε όλοι οι ιδιοκτήτες δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών να συμμορφωθούν με τις πρόνοιες των σχετικών Νόμων και Κανονισμών και εξασφαλίσουν την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας.

Ο Δήμαρχος ανέφερε ότι ο λόγος για τον οποίο δεν εφαρμόστηκε η Νομοθεσία μέχρι σήμερα, όχι μόνο από το Δήμο Λεμεσού αλλά παγκύπρια, οφείλεται στο γεγονός ότι είχαν εντοπιστεί αδυναμίες και κενά στη Νομοθεσία που την καθιστούσαν ανεφάρμοστη, τα οποία, παρά τις διαβουλεύσεις μεταξύ Ένωσης Δήμων και του αρμόδιου Υπουργείου, δεν ξεπεράστηκαν μέχρι σήμερα. Παρά ταύτα ο Δήμος, όπως ανέφερε ο Δήμαρχος, επιθεωρεί τακτικά όλες τις κολυμβητικές δεξαμενές που λειτουργούν στα όρια του, για να διασφαλίζεται ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις ασφάλειας και υγείας που θέτει ο Νόμος, και ότι έχουν δοθεί αυστηρές οδηγίες για λήψη μέτρων, περιλαμβανομένης και της αναστολής της λειτουργίας κολυμβητικών δεξαμενών, όπου διαπιστώνονται παραβάσεις.

4.81.10 Καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων. Σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, οι χρεώστες τελών σκυβάλων, επαγγελματικής άδειας και άδειας επαγγελματικών υποστατικών στις 31.12.2002 ανήλθαν σε £3.765.592, σε σύγκριση με £3.591.168 το 2001.

Στους πιο πάνω χρεώστες περιλαμβάνονται οφειλές της περιόδου 1990-1998, το ποσοστό είσπραξης των οποίων το 2002 ήταν πολύ χαμηλό και κυμαινόταν μεταξύ 0,13%-13,34%. Υπέδειξα όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων να τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξή τους και τα ποσά που θα θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι αρμόδιοι λειτουργοί του Δήμου ασχολούνται με τις παλαιές οφειλές και ότι οι ανεπίδεκτες είσπραξης περιπτώσεις θα παραπεμφθούν στο Δημοτικό Συμβούλιο για διαγραφή.

4.81.11 Άδειες χρήσης πεζοδρομίων και άλλων δημόσιων χώρων. Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις μου, δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα η καταγραφή των καταστημάτων που χρησιμοποιούν από το 1996 πεζοδρόμια και άλλους δημόσιους χώρους, για σκοπούς έκδοσης άδειας χρήσης και είσπραξης των σχετικών δικαιωμάτων.

Σημειώνεται ότι έχουν καταγραφεί 54 υποστατικά, από τα οποία μόνο 9 καταβάλλουν τα σχετικά δικαιώματα, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων ποσού ύψους περίπου £35.330 για το κάθε έτος.

Υπέδειξα όπως ο Δήμος ολοκληρώσει το συντομότερο την καταγραφή των υποστατικών που χρησιμοποιούν πεζοδρόμια και δημόσιους χώρους και ληφθούν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα, μη αποκλεισμένων και δικαστικών, για είσπραξη δικαιωμάτων από όλους τους δημότες που χρησιμοποιούν πεζοδρόμια και δημόσιους χώρους.

Ο Δήμαρχος συμφωνεί ότι οι εισπράξεις δικαιωμάτων από τη χρήση πεζοδρομίων δεν είναι οι αναμενόμενες και αποδίδει τούτο στο γεγονός ότι υπάρχουν κάποια νομικά κωλύματα, τα οποία, όπως πιστεύει, θα αντιμετωπιστούν.

4.82 ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.82.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2003, οι οποίοι υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει στο τέλος του 2004.

4.82.2 Συμβόλαιο για τη βελτίωση της Λεωφόρου Στρατηγού Τιμάγια. Στο συμβόλαιο ύψους £13 εκ. προνοείται η κατασκευή του έργου σε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση, η οποία έπρεπε να παραδοθεί τον Ιούλιο 2003, παρουσίασε μεγάλη καθυστέρηση και αναμένεται να συμπληρωθεί περί τα τέλη του 2004. Επειδή το έργο είναι πολύπλοκο από τεχνικής άποψης, ζήτησα όπως ληφθούν μέτρα για καλύτερο προγραμματισμό/συντονισμό του έργου, καθώς και τη λήψη των αναγκαίων αποφάσεων, όπου απαιτούνταν, ώστε να αποφευχθούν περαιτέρω καθυστερήσεις, κυρίως όσον αφορά στη συμπλήρωση της Β' φάσης και τη διεκδίκηση αποζημιώσεων από τον εργολήπτη.

Υπέβαλα επίσης εισηγήσεις για την καλύτερη οργάνωση της ομάδας επίβλεψης και τον περιορισμό της σχετικής δαπάνης, οι οποίες και υιοθετήθηκαν.

Μέρος Β

4.82.3 Τα θέματα που αφορούν στον έλεγχο των ετών 2001 και 2002 αναφέρονται στην Έκθεσή μου για το 2002.

4.83 ΔΗΜΟΣ ΠΑΦΟΥ

Μέρος Α

4.83.1 Υποβολή λογαριασμών. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα στις 9.9.2004 τους τελικούς λογαριασμούς του 2003 για έλεγχο, ενώ και αυτοί του 2002 υποβλήθηκαν στις 11.9.2003, αντί μέχρι την 30^η Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στο έτος 2002.

4.83.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά το έτος 2002 παρουσίασαν πλεόνασμα £956.283, σε σύγκριση με £1.086.631 το 2001.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά το έτος 2002 ανήλθαν σε £7.603.102, σε σύγκριση με £7.617.912 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν μείωση £14.810 ή ποσοστό 0,2%. Στα έσοδα περιλαμβάνεται γενική κρατική χορηγία ύψους £557.052 για το 2002, σε σύγκριση με £495.370 για το 2001, καθώς επίσης και κρατική επιχορήγηση και συνεισφορά για απώλεια διαπυλίων και για κάλυψη της ζημιάς του Δημοτικού Σφαγείου για το έτος 2001, ύψους £153.261 και £200.000, αντίστοιχα.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά το έτος 2002 ανήλθαν σε £6.646.819, σε σύγκριση με £6.531.281 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £115.538 ή ποσοστό 1,8%.

(δ) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2002 σε £11.145.253, σε σύγκριση με £10.376.715 το 2001, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν στις £2.703.841. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις των δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £1.645.391.

4.83.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου κατά το έτος 2002 ήταν ελλειμματικός κατά £266.470.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2002 ήταν £9.458.533, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £1.614.908, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £7.843.625 ή ποσοστό 83%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες ώστε ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως να ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, έτσι που να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

4.83.4 Εσωτερικός έλεγχος. Όπως ανέφερα και στις Εκθέσεις μου για το 2001 και 2002, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Τη μη άσκηση ικανοποιητικού ελέγχου κατά την παράδοση των εισπράξεων στο Γενικό Ταμείο.
- Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερήσεων φορολογιών και άλλων εσόδων, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για την είσπραξή τους. Συγκεκριμένα, σε αρκετές περιπτώσεις οι καθυστερήσεις δεν παρακολουθούνταν συστηματικά, δεν ειδοποιούνταν πάντοτε οι οφειλέτες και δεν παρακολουθούνταν τα σχετικά μητρώα.
- Τη μη παρακολούθηση της εφαρμογής συμφωνιών που υπέγραψε ο Δήμος.
- Τη μη επιβεβαίωση της ύπαρξης των περιουσιακών στοιχείων.
- Τη μη εξουσιοδότηση από εντεταλμένους λειτουργούς του Δήμου των διατακτικών έκδοσης υλικών αποθήκης.
- Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων (μητρώο διανυκτερεύσεων, μητρώο αγωγών, μητρώο σχισμάτων και μητρώο ακίνητης ιδιοκτησίας).

Μετά την πρόωρη αφυπηρέτηση του εσωτερικού ελεγκτή στις 31.12.2001, ο έλεγχος που διενεργείται είναι κατά το πλείστον αριθμητικός, ενώ ο έλεγχος για διαπίστωση της τήρησης των διαδικασιών και Κανονισμών είναι ελλιπής.

Υπέδειξα ότι το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αναβάθμιση των υπηρεσιών του Δήμου και επιβάλλεται η περαιτέρω οργάνωση και ενδυνάμωση του, καθώς και η επιμόρφωση του λειτουργού που ασχολείται τώρα με τον εσωτερικό έλεγχο.

4.83.5 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2002 και 2001, μαζί με το αντίστοιχο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	85	88
Έκτακτο προσωπικό	1	1
Εργατικό προσωπικό	137	139
Έκτακτο εργατικό προσωπικό	21	20
Σύνολο	244	248
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές	£3.211.188	£3.055.700

(β) **Συλλογική σύμβαση εργασίας.** Όπως έχω αναφέρει και στην Έκθεσή μου για το 2002, παρόλο ότι οι Υπουργοί Εσωτερικών και Οικονομικών ενέκριναν στις 14.1.2003 τις βασικές πρόνοιες των ρυθμίσεων για το προσωπικό του Δήμου (οργανική διάρθρωση, δημιουργία νέων θέσεων, αναβαθμίσεις θέσεων κ.λπ.), ο Δήμος, υπό την πίεση απεργιακών μέτρων, υπέγραψε στις 31.1.2003 νέα συμφωνία με τις Συντεχνιακές Οργανώσεις, η οποία προνοούσε τη δημιουργία περαιτέρω νέων θέσεων, αναβαθμίσεις θέσεων και την παραχώρηση επιπρόσθετων προσαυξήσεων, με την οποία αναιρούνται και καταστρατηγούνται βασικές πρόνοιες των πιο πάνω εγκεκριμένων ρυθμίσεων, όπως:

- (i) Υιοθέτηση νέων τίτλων θέσεων και αντίστοιχων νέων μισθοδοτικών κλιμάκων, πέραν αυτών που εγκρίθηκαν από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών.

- (ii) Παραχώρηση μίας επιπλέον προσαύξησης στην αντίστοιχη νέα κλίμακα, ως αντιστάθμισμα για την καθυστέρηση στην εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων (από 1.1.2001, αντί από 1.1.2000, όπως ήταν το αρχικό αίτημα).
- (iii) Για τους αφυπηρετήσαντες κατόχους των θέσεων Εσωτερικού Ελεγκτή, Ανώτερου Τεχνικού και Βοηθού Επόπτη Καθαρισμού, εφαρμογή των αναβαθμισμένων μισθοδοτικών κλιμάκων από την 1.1.2001, με την παραχώρηση όμως, αντικανονικά, τόσων προσαυξήσεων, όσες χρειάζονταν, ώστε, με την αφυπηρέτησή τους, να εξαντλούν τη νέα μισθοδοτική κλίμακα. Ως επακόλουθο, τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα θα υπολογιστούν και χορηγηθούν σύμφωνα με τον τελευταίο μισθό τους, δηλαδή στο ανώτερο σημείο της αναθεωρημένης μισθοδοτικής κλίμακας τους.
- (iv) Προώθηση της εφαρμογής των ρυθμίσεων (νέοι τίτλοι θέσεων και αντίστοιχες νέες μισθοδοτικές κλίμακες) το ταχύτερο δυνατόν, χωρίς την εξασφάλιση της νενομισμένης έγκρισης εφαρμογής των νέων σχεδίων υπηρεσίας.

(γ) **Σχέδια υπηρεσίας.** Τα νέα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων του Δήμου, όπως προκύπτουν από τις πρόνοιες των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και τις σχετικές ρυθμίσεις που εγκρίθηκαν από τα αρμόδια Υπουργεία, δεν εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο, για να τύχουν εφαρμογής, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα και με αντίστοιχες μισθοδοτικές κλίμακες.

4.83.6 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Λόγω αδυναμιών και προβλημάτων που παρουσιάζει η υφιστάμενη μηχανογράφηση, ο Δήμος βρίσκεται στη διαδικασία ετοιμασίας όρων απασχόλησης ιδιώτη συμβούλου μηχανογράφησης, ο οποίος θα αναλάβει την ετοιμασία προδιαγραφών, βάσει των οποίων ο Δήμος θα προχωρήσει στην αγορά νέου μηχανογραφημένου συστήματος.

4.83.7 Δημοτικό Σφαγείο.

(α) Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 30.4.2004, μετά και από επιστολή του Διευθυντή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών ημερ. 21.4.2004, αποφάσισε τον τερματισμό της λειτουργίας του Δημοτικού Σφαγείου από την 1.5.2004, καθότι δεν είχε επιτευχθεί η αναβάθμισή του, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής Νομοθεσίας.

Συγκεκριμένα, κατά το έτος 2003 προέκυψε έλλειμμα ύψους £349.578, το οποίο θα απαιτηθεί μαζί με το συνολικό έλλειμμα ύψους £1.575.597, που προέκυψε κατά τα έτη 1987-1999, αφαιρουμένης της κρατικής χορηγίας ύψους £816.635. Επιπρόσθετα, ο Δήμος θα απαιτήσει την κάλυψη του ελλείμματος που προέκυψε κατά την περίοδο 1.1.2004-30.4.2004, το οποίο, σύμφωνα με στοιχεία του Λογιστηρίου του Δήμου, ανέρχεται γύρω στις £150.000.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχουν υποβληθεί στο Υπουργείο Οικονομικών αναλυτικά στοιχεία για τα πιο πάνω ελλείμματα, που προέκυψαν από τη λειτουργία του Δημοτικού Σφαγείου, και ότι αναμένεται να αρχίσουν εντατικές διαβουλεύσεις με το εν λόγω Υπουργείο για τελική διευθέτηση των ελλειμμάτων.

(β) Κατά τη συνεδρία του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 4.5.2004, αποφασίστηκε όπως συνεχιστεί η εργοδότηση στο Δήμο 19 εργατοϋπαλλήλων (10 μόνιμοι-συντάξιμοι υπάλληλοι και 9 ωρομίσθιοι εργάτες) του Δημοτικού Σφαγείου και τερματιστεί η απασχόληση των υπόλοιπων 16 ωρομίσθιων εργατών, στους οποίους θα καταβληθεί κατά χάρη αποζημίωση, ίση με τα ωρομίσθια που αναλογούν σε 5,25 εβδομάδες ανά έτος υπηρεσίας.

4.83.8 Pafos Aphrodite Festival Cyprus Ltd. Όπως έχω αναφέρει και στις Ετήσιες Εκθέσεις μου για το 2001 και 2002, η εταιρεία Pafos Aphrodite Festival Cyprus Ltd συστάθηκε το 1998 από τους Δήμους Πάφου, Γεροσκήπου, Πέγειας, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πάφου και συγκεκριμένο επιχειρηματία, με κύριο σκοπό την οργάνωση/διαχείριση μιας διεθνούς εμβέλειας καλλιτεχνικής εκδήλωσης. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 28.7.2000 ενέκρινε την κάλυψη των δαπανών της εταιρείας από το Δημοτικό Ταμείο, με επιβολή τόκου 8%. Εκτός από τις πληρωμές, ο Δήμος ανέλαβε και όλες τις εισπράξεις της εταιρείας και από το 1999, όταν άρχισαν οι δραστηριότητες της εταιρείας, μέχρι τον Απρίλιο του 2004, προέκυψε έλλειμμα ύψους £406.169, το οποίο καλύφθηκε από το Δημοτικό Ταμείο και παρουσιάζεται στους λογαριασμούς χρεωστών του Δήμου.

4.83.9 Δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές. Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(θ) του περί Δήμων Νόμου, τους περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμους του 1992 έως 1996 και τους περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών Κανονισμούς του 1996, για τη χρήση και λειτουργία δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών απαιτείται η έκδοση άδειας από την αρμόδια αρχή, Δήμο ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

Από στοιχεία που τηρεί ο Δήμος φαίνεται ότι στα δημοτικά του όρια λειτουργούν 92 δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές, από τις οποίες μόνο οι 25 έχουν εξασφαλίσει την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας. Σύμφωνα με σημείωμα του Υγειονομικού Επιθεωρητή του Δήμου, οι κυριότεροι λόγοι, για τους οποίους δεν εκδόθηκε άδεια λειτουργίας στις περισσότερες δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές, είναι τα ανεπαρκή μέτρα ασφάλειας που λαμβάνονται.

Ζήτησα από το Δήμο όπως λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε όλοι οι ιδιοκτήτες δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών να συμμορφωθούν με τις πρόνοιες των σχετικών Νόμων και Κανονισμών και εξασφαλίσουν την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας.

4.83.10 Καθυστερήσεις φορολογιών προηγούμενων ετών. Οι χρεώστες του Δήμου, μετά την πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες, ανέρχονταν, σύμφωνα με τους λογαριασμούς, στις 31.12.2002 σε £3.561.419, σε σύγκριση με £3.304.834 στις 31.12.2001, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £256.585 ή ποσοστό 7,8%.

Στους χρεώστες περιλαμβάνονται καθυστερημένες φορολογίες (επαγγελματική άδεια, τέλη σκυβάλων και άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών) που αφορούν στην περίοδο 1988-1999, το ποσοστό είσπραξης των οποίων κατά το 2002 ήταν χαμηλό και κυμάνθηκε μεταξύ 0-9,5%.

Ζήτησα όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξή τους και τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου.

Υπέδειξα επίσης ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξής τους, με την πάροδο του χρόνου, θα αυξάνεται σημαντικά.

4.83.11 Απώλεια νερού. Για τα έτη 1999-2003 το ποσοστό απώλειας νερού κυμαίνεται μεταξύ 29,4% - 35,2%, το οποίο θεωρείται πολύ ψηλό και είναι εκτός των αποδεκτών ορίων απώλειας νερού. Το κόστος της απώλειας νερού για την περίοδο αυτή ανέρχεται σε £1.009.732. Όπως έχω αναφέρει και στις προηγούμενες Εκθέσεις μου, επιβάλλεται όπως διερευνηθούν οι λόγοι της σημαντικής αυτής απώλειας και ληφθούν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

4.84 ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

Μέρος Α

4.84.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για τα έτη 2002 και 2003, οι οποίοι υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, δεν πραγματοποιήθηκε μέχρι σήμερα, λόγω των σημαντικών αλλαγών που χρειάστηκε να γίνουν στους λογαριασμούς του 2000 και 2001, θέμα για το οποίο έγινε σχετική αναφορά στην Έκθεσή μου για το 2002. Οι παράγραφοι που ακολουθούν παρουσιάζουν την οικονομική κατάσταση του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 2001, ύστερα από τη διόρθωση των λογαριασμών και τον έλεγχο τους από την Υπηρεσία μου. Καθ' όσον αφορά στα θέματα οικονομικής διαχείρισης του Δήμου που αφορούν στα ίδια έτη (2000 και 2001), αυτά αναφέρθηκαν στην Έκθεσή μου για το 2002.

4.84.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2000 και 2001 παρουσίασαν πλεόνασμα £1.047.983 και £658.637, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £204.383 το 1999.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 2001 ανήλθαν σε £5.515.301 και £6.427.464, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £4.480.325 το 1999, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £1.034.976 ή ποσοστό 23,1% το 2000, και £912.163 ή ποσοστό 16,5% το 2001, σε σύγκριση με το 2000. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £1.010.862 για το 2000 και £1.089.316 για το 2001, σε σύγκριση με £394.156 το 1999.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά τα έτη 2000 και 2001 ανήλθαν σε £4.467.318 και £5.768.827, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £4.684.708 το 1999. Η αύξηση κατά £1.301.509 ή ποσοστό 29,1% το 2001, σε σύγκριση με το 2000, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των αποδοχών προσωπικού (£241.659), των τόκων τραπεζών (£282.872), στις διαγραφές χρεωστών (£266.224) και στην πρόνοια επισφαλών χρεωστών (£119.098), η οποία έγινε για πρώτη φορά το 2001.

(δ) Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις για δάνεια. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις, οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2000 και 31.12.2001 σε £8.389.399 και £11.556.629, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £8.428.580 το 1999, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν στις £4.953.181 για το 2000 και £6.906.684 για το 2001, σε σύγκριση με £2.757.939 το 1999. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται δόσεις δανείων πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £1.554.823 και £1.209.452 για τα έτη 2000 και 2001, αντίστοιχα.

4.85 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ

Μέρος Α

4.85.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) **Υποβολή λογαριασμών.** Ο Δήμος υπέβαλε στις 9.6.2004 τους τελικούς λογαριασμούς του έτους 2003, οι οποίοι έπρεπε να υποβληθούν μέχρι τις 30.4.2004, ενώ αυτοί του 2000, του 2001 και 2002 υποβλήθηκαν καθυστερημένα, στις 8.7.2003 και 3.10.2003, αντίστοιχα, αντί μέχρι την 30^η Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου.

Η μη έγκαιρη ετοιμασία και υποβολή των λογαριασμών για έλεγχο δεν υποβοηθεί την ομαλή λειτουργία του Δήμου και, ταυτόχρονα, μειώνει σε σημαντικό βαθμό τη δυνατότητα αξιοποίησης, για σκοπούς προγραμματισμού ή και άλλους, των λογαριασμών από τα Δημοτικά Συμβούλια. Μειώνει επίσης τη δυνατότητα αξιοποίησης των εισηγήσεων/παρατηρήσεων που προκύπτουν από τον έλεγχο. Επιπρόσθετα αποστερεί τη Βουλή και τους δημότες από το δικαίωμα έγκαιρης ενημέρωσης για τα πεπραγμένα του Δήμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση στην ετοιμασία των τελικών λογαριασμών οφειλόταν στις διάφορες λειτουργικές δυσκολίες που είχε το Λογιστήριο, μέχρι την ολοκλήρωση των συστημάτων μηχανογράφησης και τη στελέχωσή του με δύο επιπλέον υπαλλήλους.

Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για τα έτη 2000, 2001 και 2002.

(β) **Τελικοί λογαριασμοί.** Ενώ σύμφωνα με το Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η ετοιμασία των λογαριασμών του Δήμου, με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, προγραμματίζεται να αρχίσει από το 2005.

4.85.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £304.315 το 2000 και έλλειμμα £306.518 και £313.386 τα έτη 2001 και 2002, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £170.999 το 1999.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η όλη κατάσταση έχει μελετηθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο, το οποίο άρχισε να εφαρμόζει πρόγραμμα για σταδιακή μείωση του ελλείμματος.

(β) **Εισπράξεις.** Οι εισπράξεις του Δήμου κατά τα έτη 2000, 2001 και 2002 ανήλθαν σε £1.671.784, £1.775.944 και £1.769.161, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.127.633 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £544.151 ή ποσοστό 48,3% το 2000, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εισπράξεων από την κρατική χορηγία (£249.098), των δανείων και επιχορηγήσεων για έργα ανάπτυξης (£122.178) και του φόρου ιπποδρομιακών στοιχημάτων (£78.454), αύξηση £104.160 ή ποσοστό 6,2% το 2001, σε σύγκριση με το 2000, και μείωση £6.783 ή ποσοστό 0,4% το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £480.822 για το 2000, £747.209 για το 2001 και £698.525 για το 2002.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου κατά τα έτη 2000, 2001 και 2002 ανήλθαν σε £1.367.469, £2.082.462 και £2.082.547, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.298.632 το 1999, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £68.837 ή ποσοστό 5,3% το 2000, αύξηση £714.993 ή ποσοστό 52,3% το 2001, σε σύγκριση με το 2000, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των πληρωμών για έργα ανάπτυξης (£506.455), των τοκοχρεωλυσίων, τόκων και δικαιωμάτων τραπεζών (£86.048) και της εκστρατείας καθαριότητας (£47.580), και αύξηση £85 το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Στις πληρωμές περιλαμβάνονται δαπάνες για έργα ανάπτυξης ύψους £289.275 για το 2000, £795.730 για το 2001 και £656.646 για το 2002.

4.85.3 Δάνεια - Αποπληρωμή δανείων. Το υπόλοιπο των δανείων του Δήμου από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και από το Συνεργατικό Ταμειοθήριο Αγίου Δομετίου ανήλθε στις 31.12.2000, 31.12.2001 και 31.12.2002 σε £1.631.656, £1.601.082 και £1.561.981, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £987.671 το 1999.

Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων των δανείων του Δήμου, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας. Σύμφωνα με το μητρώο δανείων, το σύνολο των καθυστερημένων δόσεων για τα έτη 2000, 2001 και 2002 ανήλθε σε £284.689, £343.036 και £213.685, αντίστοιχα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι από το 2003 έχουν προγραμματιστεί και υπολογιστεί οι δόσεις των δανείων, οι οποίες καταβάλλονται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμά τους. Μου ανέφερε επίσης ότι δύο καθυστερημένα δάνεια έχουν ενοποιηθεί.

4.85.4 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου κατά τα έτη 2000, 2001 και 2002 ήταν ελλειμματικοί κατά £352.370, £392.440 και £608.990, αντίστοιχα.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι ήδη εφαρμόζεται τακτική για σταδιακή εξίσωση του Προϋπολογισμού.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 2000, 2001 και 2002, μεγάλα ποσά δαπανών, που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
2000	1.755.900	289.275	1.466.625	83,5
2001	2.052.800	795.730	1.257.070	61,2
2002	2.630.300	656.646	1.973.654	75,0

Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες, ώστε ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως να ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, έτσι ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 2000, 2001 και 2002 παρατηρήθηκαν σημαντικές υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν κατά πολύ το 20% των εγκριθέντων ποσών του Προϋπολογισμού, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι δεν ασκείται επαρκής έλεγχος στη διάθεση των εγκριθέντων Κονδυλίων του Προϋπολογισμού. Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, ζήτησα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο εξετάσει τους λόγους των σημαντικών υπερβάσεων και υιοθετήσει μέτρα για συμμόρφωση με το άρθρο 66 του Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι οι υπερβάσεις εξόδων οφείλονταν σε ελλειπείς Προϋπολογισμούς διάφορων εργασιών, οι οποίες ήταν απαραίτητο να γίνουν, λόγω έλλειψης συγκεντρωτικών στοιχείων ένεκα των λειτουργικών δυσκολιών στο Λογιστήριο.

4.85.5 Έρευνα στις εισπράξεις καθυστερημένων φορολογιών.

(α)(i) Όπως αναφέρθηκε στην Έκθεσή μου για το 2002, η Υπηρεσία μου διενέργησε έρευνα στις εισπράξεις συγκεκριμένου αριθμού καθυστερημένων φορολογιών της περιόδου 1990-1999 και του έτους 2000 και διαπιστώθηκε ότι ποσά ύψους £1.526, τα οποία εισπράχθηκαν από το Δήμο κατά την περίοδο 1993-2000, δεν κατατέθηκαν στο Δημοτικό Ταμείο. Λόγω της σοβαρότητας των θεμάτων που προέκυψαν, τα αποτελέσματα της έρευνας διαβιβάστηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος διέταξε αστυνομική έρευνα, για διαπίστωση τυχόν διάπραξης ποινικών αδικημάτων.

(ii) Μετά από υπόδειξη της Υπηρεσίας μου για επέκταση του ελέγχου και σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις που παρουσιάστηκαν μετά την έρευνα της Υπηρεσίας μου, ο Δήμος ανέθεσε σε δύο πρώην Ανώτερους Λειτουργούς Ελέγχου της Ελεγκτικής Υπηρεσίας τη σχετική διερεύνηση. Οι έρευνες που διενεργήθηκαν από τους πιο πάνω κατέδειξαν ότι ποσό ύψους £21.957, που εισπράχθηκε από δημότες, δεν κατατέθηκε στο Δημοτικό Ταμείο. Για τις πιο πάνω έρευνες ετοιμάστηκαν αντίστοιχες εκθέσεις, οι οποίες υποβλήθηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα και στην Αστυνομία, η οποία διεξήγαγε τις δικές της έρευνες.

Υπάλληλος του Δήμου κατηγορήθηκε σε σχέση με την έρευνα που διενεργήθηκε από την Υπηρεσία μου και τέθηκε σε διαθεσιμότητα με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 4.7.2002. Η υπόθεσή του εκδικάστηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, το οποίο στις 24.9.2004 αποφάσισε ότι το κατηγορητήριο είναι ελαττωματικό λόγω πολλαπλότητας και ότι αυτό οδηγεί στην απόρριψη του κατηγορητηρίου και στην απαλλαγή του κατηγορούμενου από την κατηγορία που αντιμετωπίζει.

Ενόψει της απόφασης αυτής, ο Δήμος με επιστολές του ημερ. 27.9.2004 και 11.10.2004, προς το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, ζήτησε τη νομική του άποψη ως προς την περαιτέρω πορεία της πιο πάνω υπόθεσης και τον ενημέρωσε επίσης ότι, μέχρι την ολοκλήρωση της εκδίκασης των άλλων δύο υποθέσεων, ο εν λόγω υπάλληλος θα εξακολουθήσει να βρίσκεται σε διαθεσιμότητα, όπως ήταν η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

(β) Όπως πληροφορήθηκα, πολλοί δημότες αρνούνται να ξοφλήσουν τις καθυστερημένες φορολογίες τους και, λόγω της κατάστασης που δημιουργήθηκε, το Δημοτικό Συμβούλιο δεν λαμβάνει δικαστικά μέτρα εναντίον τους.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, υπέδειξα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο συμβουλευθεί το νομικό του σύμβουλο για τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβεί για είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το θέμα έχει τεθεί στο νομικό του σύμβουλο.

4.85.6 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει ελλείψεις και αδυναμίες σε ορισμένες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους.
- Τη μη συμφιλίωση τραπεζικών λογαριασμών και των λογαριασμών δημοτών με τα αντίστοιχα μητρώα.
- Τη μη συμφιλίωση των εισπράξεων φορολογιών με τα σχετικά μητρώα.
- Τη μη ικανοποιητική τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως το μητρώο προσφορών, μητρώο συμβολαίων, μητρώο παλινорθώσεων δρόμων.
- Τη μη διεξαγωγή περιοδικών ελέγχων από εξουσιοδοτημένο λειτουργό του Δήμου του μητρώου καταχώρισης επιταγών που παραλαμβάνονται μέσω ταχυδρομείου.
- Τη μη παρακολούθηση της τελικής διευθέτησης των υποθέσεων που στάληκαν στους δικηγόρους.
- Τη μη άσκηση ικανοποιητικού ελέγχου, όσον αφορά στην αγορά καυσίμων και τη διακίνηση των οχημάτων του Δήμου.
- Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων.
- Την έλλειψη ελέγχου στη Δημοτική Βιβλιοθήκη.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι μετά από προκήρυξη προσφορών ο εσωτερικός έλεγχος έχει ανατεθεί από τον Απρίλιο του 2004 σε ελεγκτικό γραφείο.

4.85.7 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2000, 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001	2000
Μόνιμο προσωπικό	19	19	20
Προσωπικό με σύμβαση	3	4	4
Εργατικό προσωπικό (τακτικοί και έκτακτοι)	75	57	53
Σύνολο	97	80	77
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£833.464	£725.612	£655.353

(β) Σχέδια υπηρεσίας. Ορισμένα από τα σχέδια υπηρεσίας του Δήμου έτυχαν έγκρισης για την εφαρμογή τους με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αρ. 29.864, ημερ. 25.2.1988. Έκτοτε, τροποποιήσεις των σχεδίων υπηρεσίας που συμφωνήθηκαν και περιλήφθηκαν στις συλλογικές συμβάσεις εφαρμόστηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ο Δήμος έχει υποβάλει στις 10.11.2003 όλα τα πιο πάνω σχέδια στο Υπουργείο Εσωτερικών για επεξεργασία και προώθηση τους.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα και με αντίστοιχες μισθοδοτικές κλίμακες.

(γ) Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, υπέγραψε στις 21.1.2002 συλλογική σύμβαση για τα έτη 1998 – 2000, στην οποία προνοούνταν, μεταξύ άλλων, και παρεμφερή ωφελήματα, όπως π.χ. ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ταμείο ευημερίας και ασφάλεια ζωής και ατυχημάτων προσωπικού. Εκκρεμεί ακόμη η υπογραφή της σύμβασης για τα έτη 2001 – 2003.

Πέραν των πιο πάνω, στη συνεδρία του αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως για τους δημόσιους οργανισμούς (Δήμους, Ημικρατικούς Οργανισμούς κ.λπ.), πριν από την έγκριση των Προϋπολογισμών τους, θα πρέπει να λαμβάνεται, μέσω των οικείων Υπουργείων, και η θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, έτσι ώστε αυτά να συνάδουν με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και να μην αφίστανται των ρυθμίσεων που ισχύουν για το σύνολο του προσωπικού στο δημόσιο τομέα ή και τους άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

Αναφορικά με τα σχέδια υπηρεσίας και τις συλλογικές συμβάσεις, ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι όσα αναφέρονται πιο πάνω είναι υπόψη του Κλιμακίου Δημάρχων για εργασιακά θέματα της Ένωσης Δήμων, το οποίο προχωρεί σε διαδικασίες, σε συνεργασία με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

4.85.8 Μισθοί. Όπως και τα προηγούμενα έτη, έτσι και κατά τα έτη 2000, 2001 και 2002, με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου παραχωρήθηκαν αντικανονικά πρόσθετες προσαυξήσεις, από μία μέχρι πέντε, σε τρεις υπαλλήλους, αναβαθμίστηκαν κλίμακες ορισμένων θέσεων, δημιουργήθηκαν νέες θέσεις και προήχθησαν υπάλληλοι σε νέες θέσεις, χωρίς την έγκριση των αρμόδιων Υπουργείων και χωρίς εγκεκριμένα σχέδια υπηρεσίας.

Ο Δήμαρχος ανέφερε ότι σχετικά με τα θέματα απολαβών, επιδομάτων και άλλων οικονομικών ωφελημάτων, τα εν λόγω δικαιώματα παραχωρήθηκαν από τα Δημοτικά Συμβούλια σε συγκεκριμένα άτομα και θέσεις, στα πλαίσια των συλλογικών συμβάσεων και συμφωνιών μεταξύ εργοδότη και συντεχνιών, με την καθοδήγηση της ΟΕΒ. Ωστόσο, αυτό δεν διαφοροποιεί τις απόψεις της Υπηρεσίας μου.

4.86 ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΟΥ

Μέρος Α

4.86.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) **Υποβολή λογαριασμών.** Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2003, οι οποίοι υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2004. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο για το έτος 2002.

(β) **Τελικοί λογαριασμοί.** Ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 80 του περί Δήμων Νόμου, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.86.2 Ταμειακό έλλειμμα.

(α) Κατά τον έλεγχο των λογαριασμών του Δήμου για τα έτη 2000 και 2001 διαπιστώθηκε έλλειμμα ύψους £21.336,46 και υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες ότι το ποσό αυτό υπεξαιρέθηκε από υπάλληλο του Δήμου κατά την περίοδο 22.11.1997-13.11.2001 από κρατική χορηγία ύψους £37.500, η οποία παραχωρήθηκε στο Δήμο για σκοπούς επιδότησης κατά 2% του επιτοκίου των δανείων που σύναψαν από τη Σ.Π.Ε. 31 κτηνοτρόφοι. Τα αποτελέσματα του σχετικού ελέγχου διαβιβάστηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με οδηγίες του οποίου η Αστυνομία άρχισε έρευνα, η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα.

(β) Ο Δήμαρχος, με επιστολή του ημερ. 25.6.2002, πληροφόρησε την Υπηρεσία μου ότι το Δημοτικό Συμβούλιο στις 11.4.2002 αποφάσισε ομόφωνα να αποδεχθεί την παραίτηση του υπαλλήλου αυτού για λόγους υγείας και ζήτησε από την Υπηρεσία μου να τον πληροφορήσει σχετικά με τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα και το 13^ο μισθό που δικαιούται ο υπάλληλος αυτός. Για την ορθότητα της πιο πάνω απόφασης εξέφρασα επιφυλάξεις, όπως και ο Γενικός Εισαγγελέας. Στον εν λόγω υπάλληλο δεν καταβλήθηκαν μέχρι σήμερα οποιαδήποτε συνταξιοδοτικά ωφελήματα.

4.86.3 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί κατά το έτος 2002 παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους £54.723, μετά από μεταφορά στο Γενικό Λογαριασμό ποσού ύψους £105.312 από το Λογαριασμό Δανείων και £25.216 από το Λογαριασμό Κυβερνητικής Χορηγίας για σκοπούς επιδότησης του επιτοκίου των δανείων σε κτηνοτρόφους, σε σύγκριση με £91.906 το 2001.

(β) **Εισπράξεις.** Οι εισπράξεις κατά το έτος 2002, συμπεριλαμβανομένων και των μεταφορών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, ανήλθαν σε £743.916, σε σύγκριση με £654.138 το 2001, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £89.778 ή ποσοστό 13,7%. Στις εισπράξεις του Δήμου για το έτος 2002 περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £281.742.

(γ) **Πληρωμές.** Οι πληρωμές κατά το έτος 2002 ανήλθαν σε £689.193, σε σύγκριση με £562.232 το 2001, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £126.961 ή ποσοστό 22,6%. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση των δαπανών για αναπτυξιακά έργα (£133.434).

4.86.4 Προϋπολογισμοί.

(α) **Προϋπολογισμός Αναπτύξεως.** Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2002 ήταν £785.000, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £242.408, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £542.592 ή ποσοστό 69%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων. Υπέδειξα όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(β) **Υπερβάσεις εξόδων.** Σε αρκετά Κονδύλια δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού του 2002 σημειώθηκαν υπερβάσεις, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.86.5 Εσωτερικός έλεγχος.

(α) **Εισπράξεις και πληρωμές.** Διαπιστώθηκε ότι υπάρχει σοβαρή αδυναμία στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει τις εισπράξεις και πληρωμές. Συγκεκριμένα το ίδιο άτομο πραγματοποιεί εισπράξεις και πληρωμές, εκδίδει αποδείξεις και εντάλματα, καθώς επίσης και ταμειακές αποδείξεις.

(β) Παρατηρήθηκαν, επίσης, αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

- Η μη παρακολούθηση της τελικής διευθέτησης όλων των υποθέσεων που στάληκαν στους δικηγόρους.
- Η έλλειψη ελέγχου στην Αποθήκη.
- Η μη τήρηση ή μη ορθή τήρηση των ενδεδαιγμένων μητρώων.
- Ο μη διαχωρισμός σε μετρητά και σε επιταγές των εισπράξεων στις μηχανογραφημένες καταστάσεις (reports).
- Η μη καταχώριση του αριθμού επιταγής στις αποδείξεις είσπραξης.

4.86.6 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	4	5
Έκτακτοι/Με σύμβαση	1	1
Εργατικό προσωπικό - Τακτικοί	5	4
Σύνολο	10	10
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£114.530	£112.200

(β) **Σχέδια υπηρεσίας.** Τα σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις Δημοτικού Μηχανικού και Γραφέα εγκρίθηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και εφαρμόστηκαν χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, όπως ίσχυε μέχρι πρόσφατα, όλα τα σχέδια υπηρεσίας του Δήμου θα έπρεπε

να υποβάλλονται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Ο Δήμος έχει υποβάλει το Νοέμβριο 2003 τα σχέδια υπηρεσίας του Δημοτικού Μηχανικού και Γραφεία στο Υπουργείο Εσωτερικών για επεξεργασία και περαιτέρω προώθηση.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(γ) Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει συλλογική σύμβαση για τα έτη 2001 – 2003, στην οποία προνοούνταν, μεταξύ άλλων, και παρεμφερή ωφελήματα, όπως π.χ. ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κ.λπ.

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, αποφάσισε όπως για τους δημόσιους οργανισμούς (Δήμους, Ημικρατικούς Οργανισμούς κ.λπ.), πριν από την έγκριση των Προϋπολογισμών τους, θα πρέπει να λαμβάνεται, μέσω των οικείων Υπουργείων, και η θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, έτσι ώστε αυτά να συνάδουν με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και να μην αφίστανται αυτών που ισχύουν στο δημόσιο τομέα ή και τους άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

4.86.7 Πρόσθετη επιβάρυνση. Σε αντίθεση με τα άρθρα 78(2) και 134 του περί Δήμων Νόμου, δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση στους δημότες που παρέλειψαν να πληρώσουν μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία το επιβληθέν δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας και τα τέλη υδατοπρομήθειας. Επίσης, η προσεπιβάρυνση στις καθυστερήσεις τελών σκυβάλων και επαγγελματικής άδειας του 2002 επιβλήθηκε στις 31.12.2002, αντί στις 30 Οκτωβρίου, ημερομηνία η οποία καθορίστηκε ως η τελευταία ημέρα πληρωμής των πιο πάνω τελών.

4.86.8 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμα εγκριθεί οι Κανονισμοί Ταμείου Προνοίας και Κανονισμοί που να διέπουν τους γενικούς όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων και την οικονομική διαχείριση και λειτουργία του Δήμου, όπως προνοούν τα άρθρα 53(2) και 87(1) του Νόμου. Εισηγήθηκαν επίσης όπως υιοθετηθούν από το Δημοτικό Συμβούλιο οι Δημοσιονομικές Οδηγίες και οι Κανονισμοί Αποθηκών που έχουν ετοιμαστεί από ειδική επιτροπή, αποτελούμενη από εκπροσώπους των Δήμων και της Υπηρεσίας μου.

4.87 ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ

Μέρος Α

4.87.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2003 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 2001 και 2002 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 8.7.2002 και 25.8.2003, αντίστοιχα, αντί μέχρι την 30^η Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως

καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για τα έτη 2001 και 2002.

(β) Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, διαπιστώθηκαν περιπτώσεις, όπου δεν ακολουθήθηκε ορθά η λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων και του ιστορικού κόστους, με βάση την οποία ετοιμάζονται οι οικονομικές καταστάσεις, με αποτέλεσμα καθυστερημένα έσοδα και εκκρεμείς υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2001 και 2002 να μην παρουσιάζονται στους λογαριασμούς.

4.87.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 2001 και 2002 παρουσίασαν έλλειμμα £85.749 και £55.408, αντίστοιχα, σε σύγκριση με πλεόνασμα £46.896 το 2000.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £2.055.813 και £2.233.022, σε σύγκριση με £1.707.156 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £348.657 ή ποσοστό 20,4%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση εσόδων από την τέλεση πολιτικών γάμων (£84.391) και από την ανάκτηση εξόδων (£112.109) το 2001, και αύξηση £177.209 ή ποσοστό 8,6% το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £331.247 για το 2001 και £448.978 για το 2002.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου για τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £2.141.562 και £2.288.430, σε σύγκριση με £1.660.260 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £481.302 ή ποσοστό 29% το 2001 και αύξηση £146.868 ή ποσοστό 6,9% το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Η αύξηση των εξόδων κατά το 2001 οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων υδατοπρομήθειας (£143.260) και συντήρησης δημόσιων έργων (£138.718).

(δ) Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Στις 31.12.2001 και 31.12.2002, το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £2.177.612 και £2.589.789, ενώ οι τρέχουσες υποχρεώσεις ήταν £2.210.397 και £3.077.168, αντίστοιχα, δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £32.785 και £487.379.

(ε) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2001 και 31.12.2002 σε £3.076.790 και £2.491.242, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.544.971 το 2000, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν στις £2.210.397 και £3.077.168. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £1.151.755 το 2001 και £1.815.094 το 2002.

(στ) Χρηματοδότηση Δημοτικού Ταμείου (Γενικός Λογαριασμός) από το Λογαριασμό Καταθέσεων. Παρά τις διαβεβαιώσεις του Δήμου ότι καταβάλλεται προσπάθεια για επιστροφή στο Λογαριασμό Καταθέσεων του ποσού που μεταφέρθηκε την περίοδο 1994-1996, εκκρεμεί ακόμη η επιστροφή £53.000 από το Γενικό Λογαριασμό.

4.87.3 Δάνεια.

(α) Αποπληρωμή δανείων. Λόγω οικονομικών δυσκολιών, ο Δήμος δεν καταβάλλει έγκαιρα τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις των δανείων, με αποτέλεσμα οι καθυστερήσεις στις 31.12.2001 και 31.12.2002 να ανέλθουν στις £434.916 και £633.582, αντίστοιχα, και με επακόλουθο την πληρωμή τόκων υπερημερίας.

(β) Σύναψη δανείου ύψους £50.000 από Σ.Π.Ε. Αραδίππου. Κατά παράβαση του άρθρου 85(1) του περί Δήμων Νόμου, ο Δήμαρχος και ο τέως Αντιδήμαρχος στις 12.8.2000 σύναψαν δάνειο, ύψους £50.000 για λογαριασμό του Δήμου, από τη Σ.Π.Ε. Αραδίππου, χωρίς την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και χωρίς απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Παρατηρήθηκε επίσης ότι στο χρεωστικό γραμμάτιο, το οποίο υπογράφηκε με τη Σ.Π.Ε. Αραδίππου για το πιο πάνω δάνειο, παρουσιάζονται ως χρεώστες «δια Δήμο Αραδίππου» ο Δήμαρχος και ο τέως Αντιδήμαρχος, αντί να παρουσιάζεται ως χρεώστης ο Δήμος. Σε απαντητική επιστολή του Δήμου με αρ. Φακ. 1.5.0, ημερ. 22.4.2003, αναφέρεται ότι προωθείται σύναψη δανείου με το Τμήμα Πολεοδομίας για ολοκλήρωση των εργασιών, οπότε και θα συμπεριληφθεί το εν λόγω δάνειο στο νέο δάνειο, για πλήρη διευθέτηση. Παρατήρησα ότι μέχρι την ημέρα του ελέγχου καμιά ενέργεια από πλευράς Δήμου δεν έγινε και στις οικονομικές καταστάσεις του Δήμου λανθασμένα παρουσιάζεται η Κυπριακή Δημοκρατία ως χρεώστης με ποσοστό 80% για το εν λόγω δάνειο, ενώ τέτοια συμφωνία μεταξύ Δήμου και Κυπριακής Δημοκρατίας δεν έχει συναφθεί. Ζήτησα όπως γίνει σχετική διόρθωση στους λογαριασμούς του Δήμου για το έτος 2003.

4.87.4 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου για τα έτη 2001 και 2002 ήταν ελλειμματικοί κατά £690.550 και £595.150, αντίστοιχα. Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 2001 και 2002, μεγάλα ποσά δαπανών, που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
2001	2.910.000	920.000	1.990.000	68
2002	2.360.000	632.155	1.727.845	73

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ρεαλιστική και ορθολογιστική βάση, έτσι ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 2001 και 2002, παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.87.5 Εσωτερικός έλεγχος.

(α) Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Τη μη συμφιλίωση των μητρώων αδειών οικοδομής, αποζημιώσεων για σχίσματα σε δρόμους και καθαρισμού οικοπέδων, με τους λογαριασμούς εσόδων του Γενικού Καθολικού.
- Το μη διαχωρισμό στις μηχανογραφημένες καταστάσεις (reports) των εισπράξεων σε μετρητά και σε επιταγές.
- Τη μη παρακολούθηση των υποθέσεων που στάληκαν σε δικηγόρους.
- Την ανυπαρξία ελέγχου στην αποθήκη και βιβλιοθήκη.
- Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, όπως μητρώο αγωγών, μητρώο εμβασμάτων, μητρώο προσφορών και μητρώο συμβολαίων.
- Τη μη άσκηση ικανοποιητικού ελέγχου, όσον αφορά στην αγορά καυσίμων και τη διακίνηση των οχημάτων του Δήμου.

(β) Αδυναμίες στη λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου. Όπως αναφέρθηκε στις Εκθέσεις μου για τα έτη 2001 και 2002, ο Δήμος αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λειτουργικότητας, τα οποία οφείλονται στη μη τήρηση των ενδεδειγμένων διαδικασιών και στη μη εφαρμογή των Κανονισμών.

Για βελτίωση της κατάστασης, ζήτησα τη λήψη διορθωτικών μέτρων και την πλήρη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες της νομοθεσίας και των σχετικών Κανονισμών.

4.87.6 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα άτομα που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, καθώς και το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	23	19
Εργατικό προσωπικό	24	25
Σύνολο	47	44
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£638.999	£545.595

(β) Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει στις 18.4.2002 συλλογική σύμβαση για την περίοδο 2000 – 2002, στην οποία προνοούνταν, μεταξύ άλλων, και παρεμφερή ωφελήματα, όπως π.χ. Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, ασφάλεια προσωπικού και άλλα.

(γ) Σχέδια υπηρεσίας. Για τις περισσότερες θέσεις του Δήμου δεν υπάρχουν σχέδια υπηρεσίας, ενώ αυτά που υπάρχουν για ορισμένες θέσεις παρουσιάζουν ελλείψεις σε βασικές πρόνοιες τους. Τα σχέδια υπηρεσίας αναπροσαρμόζονται, σύμφωνα με τις ανάγκες της κάθε θέσης, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς να τυγχάνουν της έγκρισης για την

εφαρμογή τους από το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

4.87.7 Μισθοί.

(α) Αναβαθμίσεις θέσεων/κλιμάκων. Στις 12.9.2002 το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε τις αναβαθμίσεις των πιο κάτω θέσεων/κλιμάκων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών. Σημειώνεται ότι η απόφαση αυτή λήφθηκε λίγους μήνες μετά την υπογραφή της νέας συλλογικής σύμβασης εργασίας (18.4.2002), στην οποία δεν προνοείται οποιαδήποτε αναβάθμιση, παρά και το σαφή όρο που συνοδεύει την έγκριση των Προϋπολογισμών του Δήμου, ότι τέτοια έγκριση δεν εξυπακούει και έγκριση για τη δημιουργία νέων θέσεων ή αναβαθμίσεις μισθοδοτικών κλιμάκων των θέσεων, εκτός εάν εξεταστούν και εγκριθούν από τα εμπλεκόμενα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών.

Εξέφρασα την άποψη ότι η αναπροσαρμογή των μισθών των υπαλλήλων των οποίων οι κλίμακες αναβαθμίζονται έπρεπε να γίνει με βάση τις πρόνοιες της Κ.Δ.Π. 175/95, ενόψει και του γεγονότος ότι ο Δήμος δεν έχει θεσπίσει δικούς του Κανονισμούς που να ρυθμίζουν θέματα απολαβών, επιδομάτων και άλλων οικονομικών ωφελημάτων των υπαλλήλων. Η άποψη μου αυτή ενισχύεται και από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 11.6.2003, η οποία αναφέρει ότι η ρύθμιση των θεμάτων προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης από τους Δήμους πρέπει να συνάδει με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και να μην αφίσταται αυτών που ισχύουν στη Δημόσια Υπηρεσία ή τους άλλους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου.

- (i) Δημοτικός Γραμματέας.** Αναβάθμιση της κλίμακας του από Α9-Α11+2 σε Α13 και τοποθέτησή του στη δεύτερη βαθμίδα από 1.10.2002.
- (ii) Δημοτικός Μηχανικός.** Αναβάθμιση της κλίμακας του από Α9-Α11 σε Α11-Α12 και τοποθέτησή του στη δεύτερη βαθμίδα της Α11 από 1.10.2002. Επιπρόσθετα, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε, το Μάιο 2003, την παραχώρηση στον πιο πάνω, αντικανονικά, δύο επιπρόσθετων προσαυξήσεων από 1.5.2003.
- (iii) Δημοτικός Ταμίας.** Αναβάθμιση της κλίμακας της θέσης του Δημοτικού Ταμία, από Α5-Α7-Α8 σε Α7-Α8-Α10, και παραχώρηση σ' αυτόν, αντικανονικά, 6 προσαυξήσεων από 1.1.1998, τοποθετώντας τον στις £3.271 της κλίμακας Α8.

Πέραν των πιο πάνω, στις 12.9.2002 το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε νέα αναβάθμιση της κλίμακας της θέσης του Δημοτικού Ταμία, από Α7-Α8-Α10 σε Α9-Α11, με ισχύ από 1.10.2002.

(β) Αναβάθμιση εργατών σε Γραφείς. Δύο εργάτες αναβαθμίστηκαν στις μόνιμες συντάξιμες θέσεις Γραφέα στις κλίμακες Α2-Α5-Α7 και από 1.11.2002 τοποθετήθηκαν στο αρχικό σημείο της κλίμακας Α2. Οι πιο πάνω διορισμοί/αναβαθμίσεις έγιναν χωρίς να υπάρχουν ανάλογες κενές θέσεις, χωρίς να προκηρυχθούν οι θέσεις, εφόσον αυτές είναι πρώτου διορισμού, και χωρίς να ακολουθηθούν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες πλήρωσης των θέσεων.

(γ) Παραχώρηση πρόσθετων ετήσιων προσαυξήσεων. Με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, σε δύο Γραφείς, πέρα από τις τρεις προσαυξήσεις που τους παραχωρήθηκαν αντικανονικά από 1.6.1996, παραχωρήθηκαν από 1.10.2002 ακόμη δύο πρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι, σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, ημερ. 10.5.1993, τα Δημοτικά Συμβούλια οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργειά τους, καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη.

4.87.8 Προσφορές - Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. Ο Δήμος, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, δεν έχει ακολουθήσει τη διαδικασία ζήτησης προσφορών σε αρκετές περιπτώσεις εκτέλεσης έργων και αγοράς αγαθών και υπηρεσιών, σε αντίθεση με τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης των πολιτών. Αναφέρονται τα ακόλουθα παραδείγματα:

(α) Προσφορά για αγορά σκυβαλοφόρου. Το Δημοτικό Συμβούλιο κατακύρωσε στις 11.10.2001 την πιο πάνω προσφορά σε εταιρεία, έναντι ποσού £39.000, πλέον ΦΠΑ, παρόλο ότι οι προσφορές άλλων δύο εταιρειών ήταν χαμηλότερες, χωρίς να αιτιολογείται η απόφαση. Στην έκθεση αξιολόγησης της πιο πάνω προσφοράς δεν γίνεται καμιά εισήγηση ως προς την πιο συμφέρουσα προσφορά.

(β) Οδικό δίκτυο «Ζαπάτα». Η εκτέλεση του έργου αυτού ανατέθηκε σε εταιρεία, χωρίς την προκήρυξη προσφορών, με τιμές μονάδας ίδιες με αυτές που χρεώνει η εταιρεία αυτή για την κατασκευή υπηρεσιακών δρόμων. Για το έργο αυτό δεν υπογράφηκαν συμβόλαια και δεν κατατέθηκε εγγύηση και μέχρι τις 31.12.2002 καταβλήθηκε στον εργολάβο ποσό ύψους £84.240, περιλαμβανομένου και ΦΠΑ.

4.87.9 Βιοτεχνική περιοχή. Ο Δήμος, με επιστολή του ημερ. 19.12.1997 προς το Επαρχιακό Κτηματολόγιο Λάρνακας, ζήτησε την εκμίσθωση κρατικού τεμαχίου, για τη δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής, με την οριοθέτηση και το διαχωρισμό του σε οικόπεδα για εκμίσθωση σε τρίτους. Παρόλο που μέχρι σήμερα το κρατικό τεμάχιο γης δεν έχει εκμισθωθεί στο Δήμο, το Δημοτικό Συμβούλιο έχει παραχωρήσει οικόπεδα σε 43 βιοτέχνες ή έχει επιτρέψει σε βιοτέχνες να κατέχουν τα πιο πάνω οικόπεδα, χωρίς να έχει υπογράψει οποιαδήποτε συμφωνία και προτού ακόμα καθορίσει τον τρόπο κατανομής των οικοπέδων. Επίσης, στο χώρο της βιοτεχνικής περιοχής επιτράπηκε η ανέγερση υποστατικών, χωρίς την υποβολή σχεδίων για έγκριση και έκδοση άδειας οικοδομής και χωρίς ο Δήμος να ετοιμάσει τεchnοοικονομική μελέτη για τις δαπάνες έργων υποδομής (κατασκευή δρόμων, υδατοπρομήθεια κ.ά.), όπως προβλέπεται στο σχέδιο για τη δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών που ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση αρ. 36.309, ημερ. 25.10.1991.

4.87.10 Καθυστερήσεις φορολογιών. Σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, οι καθυστερήσεις φορολογιών επαγγελματικής άδειας και σκυβάλων και αδειών λειτουργίας υποστατικών ανέρχονταν στις 31.12.2002 και 31.12.2001 σε £133.130 και £109.189, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £108.535 στις 31.12.2000.

Στις πιο πάνω καθυστερήσεις περιλαμβάνονται οφειλές της περιόδου 1993-1998, οι οποίες τα τελευταία χρόνια δεν παρουσιάζουν σημαντικές εισπράξεις (0% - 5,9%). Ζήτησα από το Δήμο όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξή τους, ενώ τα ποσά που θα θεωρούνταν ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου.

4.87.11 Καθυστερήσεις φορολογιών πριν από το 1992.

(α) Λόγω της μη ορθής τήρησης των ενδεδειγμένων μητρώων, ο Δήμος δεν γνωρίζει τις εισπράξεις καθυστερημένων φορολογιών πριν από το 1992 και, κατ' επέκταση, τα πραγματικά οφειλόμενα ποσά. Λόγω της σοβαρότητας του θέματος, υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι πρέπει να δώσει οδηγίες στην οικονομική υπηρεσία και στην υπηρεσία εισπράξεως φόρων όπως προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για εξακρίβωση των οφειλόμενων ποσών και την είσπραξή τους.

(β) Σύμφωνα με το μητρώο αγωγών, καθυστερημένες φορολογίες ύψους £28.490, της περιόδου 1982-1991, στάληκαν σε δικηγόρο για λήψη δικαστικών μέτρων και έκτοτε παρουσιάζονται ως εκκρεμείς. Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις μου, ο Δήμος δεν έχει ζητήσει από τον εν λόγω δικηγόρο στοιχεία κατά πόσο έχουν κινηθεί αγωγές, αν έχουν εκδικαστεί και πότε και αν έχουν εισπραχθεί τα επιδικασθέντα ποσά.

4.87.12 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει, ο Δήμος παρέλειψε να τακτοποιήσει τις οφειλές του προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, για την αγορά πόσιμου νερού, οι οποίες ανέρχονταν το 2001 και 2002 σε £843.923 και £1.037.827, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £556.921 το 2000.

4.87.13 Απώλεια νερού.

Έτος	Αγορασθείσα ποσότητα νερού	Καταναλωθείσα ποσότητα νερού	Απώλεια νερού	
	κ.μ.	κ.μ.	κ.μ.	%
2001	1.359.092	697.873	661.219	49
2002	1.385.428	814.489	570.939	41

Από την πιο πάνω κατάσταση φαίνεται ότι το ποσοστό απώλειας νερού είναι πολύ ψηλό και είναι εκτός των αποδεκτών ορίων απώλειας νερού. Ζήτησα όπως ο Δήμος διερευνήσει τους λόγους της απώλειας και λάβει διορθωτικά μέτρα. Σύμφωνα με οικονομική έκθεση διαχείρισης υδατοπρομήθειας, που ετοίμασε ο Δήμος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2001, η ζημιά που προέκυψε από την Υπηρεσία Υδατοπρομήθειας ανήλθε στις £182.378 και αναμένεται ότι αυτή θα αυξηθεί περαιτέρω το 2004, λόγω της αύξησης της τιμής αγοράς του νερού ανά κυβικό μέτρο, από 33,50 σεντ σε 40 σεντ. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο να μελετήσει το ενδεχόμενο αύξησης των τελών υδατοπρομήθειας.

4.88 ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ

Μέρος Α

4.88.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) **Υποβολή λογαριασμών.** Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2003 για έλεγχο, ενώ αυτοί των ετών 2001 και 2002 υποβλήθηκαν

καθυστερημένα στις 6.11.2002 και 18.11.2003, αντίστοιχα, ενώ θα έπρεπε να υποβληθούν μέχρι την 30^η Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για τα έτη 2001 και 2002.

(β) Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.88.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £84.212 το 2001 και πλεόνασμα £81.535 το 2002, σε σύγκριση με πλεόνασμα £102.239 το 2000.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £681.118 και £888.276, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £703.251 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν μείωση £22.133 ή ποσοστό 3,1% το 2001, σε σύγκριση με το 2000, και αύξηση £207.158 ή ποσοστό 30,4% το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Η αύξηση κατά το 2002 οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από φόρους (£31.460), διάφορες εισπράξεις (£24.541) και κρατική χορηγία (£94.930). Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £207.880 για το 2001 και £302.810 για το 2002.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £765.330 και £806.741, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £601.012 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £164.318 ή ποσοστό 27,3% το 2001, σε σύγκριση με το 2000, και αύξηση £41.411 ή ποσοστό 5,4% το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Η αύξηση κατά το 2001 οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων για μισθωτές υπηρεσίες (£80.710), δημόσια έργα (£12.250) και διάφορες πληρωμές (£35.594).

(δ) Ρευστότητα – Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Από το 2000, με έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών, το ποσοστό του παρατραβήγματος αυξήθηκε από το 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου στο 35%. Ωστόσο, στις 31.12.2001 και 31.12.2002, το ύψος του παρατραβήγματος ανήλθε στις £382.190 (ποσοστό 62%) και £300.655 (ποσοστό 42%), αντίστοιχα, το οποίο ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό του 35%.

4.88.3 Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου. Η οικονομική κατάσταση του Δήμου φαίνεται να μη βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ρευστότητας, γι' αυτό και επιβάλλεται όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει τρόπους βελτίωσης των οικονομικών του Δήμου.

Ο Δήμος θα μπορούσε να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει, ασκώντας με πιο οικονομικό και αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία. Για παράδειγμα, δικαιώματα από άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών και άδειες διαφημιστικών πινακίδων δεν επιβάλλονται και δεν εισπράττονται, ενώ για τις καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και άλλων δικαιωμάτων, οι οποίες στις 31.12.2002 ανέρχονταν σε £410.167, δεν λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για έγκαιρη είσπραξή τους.

Επίσης σε ορισμένες περιπτώσεις ο Δήμος δεν επιβάλλει τέλη διανυκτερεύσεων, ενώ τα τέλη αποκομιδής σκουβάλων που επιβάλλονται είναι πολύ χαμηλά, σε σύγκριση με τα ανώτατα επιτρεπόμενα τέλη που καθορίζονται στον περί Δήμων Νόμο.

Επιπρόσθετα παρατηρείται αύξηση των εξόδων με την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση των αρμόδιων Υπουργείων, στις οποίες προνοείται, μεταξύ άλλων, αναβάθμιση κλιμάκων, παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων, καθώς και παραχώρηση παρεμφερών ωφελημάτων στους υπαλλήλους. Παρατηρήθηκε επίσης σημαντική αύξηση στις δαπάνες για εκδηλώσεις και συνεισφορές, οι οποίες ανήλθαν στις £97.152 και £88.045 τα έτη 2001 και 2002, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £56.857 το 2000. Τέλος δεν φαίνεται να λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα για μείωση του ελλείμματος που προκύπτει από τη λειτουργία του δημοτικού σφαγείου.

4.88.4 Δάνεια.

(α) Τα υπόλοιπα των δανείων του Δήμου από τους Δανειστικούς Επιτρόπους, τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα και τις εμπορικές τράπεζες ανέρχονταν στις 31.12.2001 και 31.12.2002 σε £2.785.325 και £2.584.264, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £2.314.959 το 2000.

(β) **Αποπληρωμή δανείων.** Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις δανείων που καταβλήθηκαν κατά το 2001 και 2002 ήταν μόνο £30.215 και £47.865, αντίστοιχα, αντί £208.003 για κάθε έτος. Παρατηρήθηκε επίσης ότι δεν έγινε καμιά πληρωμή έναντι των καθυστερημένων δόσεων προηγούμενων ετών, με αποτέλεσμα στις 31.12.2002 το ύψος των καθυστερήσεων να ανέρχεται σε £1.560.191 και να επιβαρυνθεί ο Δήμος με τόκους υπερημερίας ύψους £12.488 και £17.680 για τα έτη 2001 και 2002, αντίστοιχα, για τα δάνεια που σύναψε από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

4.88.5 Προϋπολογισμοί.

(α) **Τακτικός Προϋπολογισμός.** Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ήταν ελλειμματικοί κατά £260.085 και £217.778, αντίστοιχα.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) **Προϋπολογισμός Αναπτύξεως.** Κατά τα έτη 2001 και 2002, μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή της μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
2001	1.396.000	66.802	1.329.198	95
2002	1.691.000	59.856	1.631.144	96

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ρεαλιστική και ορθολογιστική βάση, έτσι ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 2001 και 2002 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.88.6 Εσωτερικός έλεγχος.

(α) Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους. Συγκεκριμένα, οι καθυστερήσεις δεν παρακολουθούνται συστηματικά, δεν ειδοποιούνται πάντοτε οι οφειλότες, δεν παρακολουθούνται τα σχετικά μητρώα και δεν γίνεται συμφιλίωση των καταλόγων καθυστερήσεων με το λογαριασμό χρεωστών.
- Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των καταλλήλων μητρώων, όπως το μητρώο προσφορών, μητρώο συμβολαίων, μητρώο μηχανημάτων, μητρώο σχισμάτων, μητρώο περιουσιακών στοιχείων, μητρώο βιβλιοθήκης, μητρώο αγωγών.
- Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.
- Τη μη ύπαρξη ελέγχου στη Δημοτική Βιβλιοθήκη.

(β) Αδυναμίες στη λειτουργία των Υπηρεσιών του Δήμου. Ο Δήμος αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λειτουργικότητας, τα οποία οφείλονται στη μη τήρηση των ενδεδωγμένων διαδικασιών και στη μη εφαρμογή των Κανονισμών.

Για βελτίωση της κατάστασης, εισηγήθηκα στο Δημοτικό Συμβούλιο τη λήψη διορθωτικών μέτρων και την πλήρη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες της Νομοθεσίας και των σχετικών Κανονισμών, καθώς επίσης και στις υποδείξεις της Υπηρεσίας μου.

4.88.7 Προσωπικό

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	9	9
Εργατικό προσωπικό (τακτικοί και έκτακτοι)	21	28
Σύνολο	30	37
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£333.232	£318.535

(β) Σχέδια υπηρεσίας. Ορισμένα σχέδια υπηρεσίας του Δήμου έτυχαν έγκρισης για την εφαρμογή τους με διάφορες αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, με τελευταία την απόφαση με αρ. 53.198, ημερ. 21.2.2001. Έκτοτε, τροποποιήσεις σχεδίων υπηρεσίας, που συμφωνήθηκαν και περιλήφθηκαν στις συλλογικές συμβάσεις, εφαρμόστηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους. Σύμφωνα με το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, όπως ίσχυε μέχρι

πρόσφατα, όλα τα τροποποιημένα ή νέα σχέδια υπηρεσίας θα έπρεπε να υποβάλλονται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Το Υπουργείο Εσωτερικών έχει ζητήσει, με επιστολή του ημερ. 6.11.2002, από το Δήμο να του υποβάλει όλα τα στοιχεία για τις μόνιμες θέσεις, τους κατόχους τους κ.λπ., για επεξεργασία και προώθηση τους, μαζί με τα νέα και τα τροποποιημένα σχέδια υπηρεσίας, στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(γ) Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει στις 29.10.2001 συλλογική σύμβαση για τα έτη 2002 – 2004, στην οποία προνοούνταν, μεταξύ άλλων, και παρεμφερή ωφελήματα, όπως π.χ. ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ασφάλεια ζωής και ατυχημάτων προσωπικού κ.ά.

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, αποφάσισε όπως για τους δημόσιους οργανισμούς (Δήμοι, Ημικρατικοί Οργανισμοί κ.λπ.), πριν από την έγκριση των Προϋπολογισμών τους, θα πρέπει να λαμβάνεται, μέσω των οικείων Υπουργείων, και η θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, έτσι ώστε να συνάδουν με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και να μην αφίστανται των ρυθμίσεων που ισχύουν για το σύνολο του προσωπικού στο δημόσιο τομέα ή και τους άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

4.88.8 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Το μηχανογραφημένο σύστημα που προμηθεύτηκε ο Δήμος από εταιρεία έναντι ποσού £26.800 παρουσιάζει σοβαρές ελλείψεις και αδυναμίες. Σχετικές προσπάθειες για επίλυση του προβλήματος μέσω ιδιώτη μηχανικού πληροφορικής και άλλης εταιρείας δεν καρποφόρησαν.

4.88.9 Άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών. Κατά τα έτη 2001 και 2002 δεν επιβλήθηκαν δικαιώματα για άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών, όπως προνοείται στο άρθρο 103 του περί Δήμων Νόμου, με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

4.88.10 Τέλη διανυκτέρευσης.

(α) Ο Δήμος δεν εισέπραξε τέλη διανυκτέρευσης από 5 τουριστικά καταλύματα, τα οποία αναφέρονται στον ξενοδοχειακό οδηγό του Κ.Ο.Τ. για το έτος 2001, κατά παράβαση του άρθρου 85(2)(ια)(ι) του περί Δήμων Νόμου.

(β) Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με το άρθρο 134 του Νόμου, παρατηρήθηκε ότι δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση στις καθυστερήσεις τελών διανυκτέρευσης.

4.88.11 Άδειες διαφημιστικών πινακίδων. Δεν εφαρμόζονται οι περί Εκθέσεως Διαφημίσεων Κανονισμοί, που δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα, αρ. 3475,

ημερ. 16.2.2001 (Κ.Δ.Π. 64/2001), με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων. Υπέδειξα όπως η τεχνική υπηρεσία του Δήμου καταγράψει όλες τις διαφημιστικές πινακίδες και προχωρήσει στην είσπραξη δικαιωμάτων, στις περιπτώσεις για τις οποίες μπορούν να εκδοθούν άδειες, και στη λήψη δικαστικών μέτρων για τις διαφημιστικές πινακίδες που αναρτήθηκαν παράνομα.

4.88.12 Καθυστερήσεις φορολογιών, τελών, δικαιωμάτων και αδειών. Σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, οι καθυστερήσεις φορολογιών, τελών, δικαιωμάτων και αδειών ανέρχονταν στις 31.12.2001 και 31.12.2002 σε £395.365 και £410.167, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £359.202 στις 31.12.2000. Στις πιο πάνω καθυστερήσεις περιλαμβάνονται καθυστερημένες φορολογίες επαγγελματικής άδειας και τελών σκυβάλων, που αφορούν στην περίοδο 1975-1999, το ποσοστό είσπραξης των οποίων, κατά το έτος 2002, ήταν πολύ χαμηλό και κυμαινόταν μεταξύ 0-7,3%.

Υπέδειξα όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξή τους και τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου. Επίσημα επίσης ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξής τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

4.88.13 Δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές. Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(θ) του περί Δήμων Νόμου, τους περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμους του 1992 και 1996 και τους περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών Κανονισμούς του 1996, για τη χρήση και λειτουργία δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών απαιτείται η έκδοση άδειας από την αρμόδια Αρχή, Δήμο ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

Από στοιχεία που τηρεί ο Δήμος φαίνεται ότι στην περιοχή του λειτουργούν 15 δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές, από τις οποίες μόνο τρεις το 2002 και δύο το 2003 εξασφάλισαν άδεια λειτουργίας, ενώ για τις υπόλοιπες, παρόλο που συνεχίζουν τη λειτουργία τους, οι ιδιοκτήτες τους δεν έχουν αποταθεί στο Δήμο για εξασφάλιση άδειας λειτουργίας και πληρωμή των δικαιωμάτων που καθορίζονται στους πιο πάνω Κανονισμούς. Ωστόσο ο Δήμος δεν έχει λάβει μέχρι σήμερα οποιαδήποτε μέτρα εναντίον τους.

4.89 ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ

Μέρος Α

4.89.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για τα έτη 2002 και 2003, οι οποίοι υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει αρχές του 2005.

4.89.2 Καταγγελία για ατασθαλίες αναφορικά με αγορά τεμαχίων γης και έκδοση αδειών για δρόμους και οικοδομές. Τον Οκτώβριο 2003 υποβλήθηκε καταγγελία στην Υπηρεσία μου αναφορικά με τα πιο πάνω θέματα, σύμφωνα με την οποία εμπλεκόταν ο Δήμαρχος και συγγενικά του πρόσωπα.

Η Υπηρεσία μου, σχετικά με την καταγγελία, εξέτασε τις ενέργειες των υπηρεσιών του Δήμου, οι οποίες αφορούν στην ανάπτυξη των ακινήτων και ειδικότερα κατά πόσο αυτές έγιναν σύμφωνα με τις νενομισμένες διαδικασίες και τις αρχές της χρηστής διοίκησης και ετοίμασε σχετική έκθεση.

Στις 19.11.2003 το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού μελέτησε την Έκθεσή μου, αποφάσισε, ως την πλέον ενδεδειγμένη υπό τις περιστάσεις διαδικασία, να ζητήσει από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας τη διεξαγωγή έρευνας από την Αστυνομία για πιθανή διάπραξη ποινικών αδικημάτων, αναφορικά με τις τηρούμενες από το Δήμο Παραλιμνίου διαδικασίες κατά την έκδοση αδειών οικοδομής στο Δήμο Παραλιμνίου.

Αντιλαμβάνομαι ότι η αστυνομική έρευνα έχει περατωθεί και το θέμα έχει οδηγηθεί, μαζί με άλλες σχετικές κατηγορίες, ενώπιον της δικαιοσύνης.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι θεωρεί πως τα θέματα της εν λόγω Έκθεσης δεν ενέπιπταν στις αρμοδιότητες του Γενικού Ελεγκτή.

4.89.3 Ανέγερση οικοδομικού συγκροτήματος χωρίς άδεια. Τον Ιούλιο του 2004 ζήτησα από το Δήμο και από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως να πάρουν χωρίς καθυστέρηση μέτρα για να ανασταλούν οι εργασίες κατασκευής οικοδομικού συγκροτήματος που ανεγειρόταν παράνομα από μεγάλη εταιρεία ανάπτυξης γης στην περιοχή της Αγίας Τριάδας.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η ανέγερση οικοδομικού συγκροτήματος χωρίς άδεια δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Γενικού Ελεγκτή και εκφεύγει του ελέγχου της Υπηρεσίας μου.

Μέρος Β

4.89.4 Τα θέματα που αφορούν στον έλεγχο των ετών 2000 και 2001 αναφέρονται στην Έκθεσή μου για το 2002.

4.90 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΙΑΣ

Μέρος Α

4.90.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) **Υποβολή λογαριασμών.** Οι λογαριασμοί του 2003 υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου και ο έλεγχος τους προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2004. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για το έτος 2002.

(β) **Τελικοί λογαριασμοί.** Ενώ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 80 του Νόμου, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.90.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί κατά το έτος 2002 παρουσίασαν έλλειμμα £1.056.310, σε σύγκριση με £596.780 το 2001.

(β) **Εισπράξεις.** Οι εισπράξεις του Δήμου κατά το έτος 2002 ανήλθαν σε £5.469.525, σε σύγκριση με £5.919.910 το 2001, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £450.385 ή ποσοστό 7,6%, η οποία οφείλεται κυρίως στη μείωση των εισπράξεων από δάνεια (£441.569). Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κρατική χορηγία και δάνεια ύψους £424.985 και £910.218, αντίστοιχα.

(γ) **Πληρωμές.** Οι πληρωμές του Δήμου κατά το έτος 2002 ανήλθαν σε £6.525.835, σε σύγκριση με £6.516.690 το 2001, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £9.145 ή ποσοστό 0,1%. Στις πληρωμές περιλαμβάνονται δαπάνες για έργα ανάπτυξης ύψους £2.035.298.

(δ) Ταμειακά διαθέσιμα. Στα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού, στις 31.12.2002, περιλαμβάνεται ποσό ύψους £193.262, το οποίο αφορά σε καταθέσεις για εξαγορά χώρων στάθμευσης και καταθέσεις για τυχόν ζημιές σε δρόμους και πεζοδρόμια, ποσά τα οποία έπρεπε να κατατεθούν σε χωριστούς τραπεζικούς λογαριασμούς. Δηλαδή το πραγματικό υπόλοιπο του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.2002 ήταν χρεωστικό υπόλοιπο (παρατράβηγμα) £1.795.491 και όχι £1.602.229, όπως παρουσιάζεται στους τελικούς λογαριασμούς του 2002.

(ε) Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.2002 ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου.

4.90.3 Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου. Ο Δήμος θα μπορούσε να ασκήσει με πιο αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία και να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει, επιβάλλοντας, για παράδειγμα, δικαιώματα διαφημίσεων και εισπράττοντας τις καθυστερημένες φορολογίες, τέλη και δικαιώματα, που στις 31.12.2002 ανέρχονταν σε £1.211.265.

Ταυτόχρονα, θα μπορούσε να ληφθούν μέτρα για μείωση των δαπανών για υπερωρίες, καθώς επίσης και για μείωση ή εξάλειψη των ελλειμμάτων που προκύπτουν από την υπηρεσία σκυβάλων και τον παιδικό σταθμό, τα οποία για το 2002 ανήλθαν στις £253.756 και £79.855, αντίστοιχα.

4.90.4 Υπερβάσεις εξόδων. Σε αρκετά Κονδύλια δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού του 2002 σημειώθηκαν υπερβάσεις, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% του προϋπολογισθέντος και εγκριθέντος ποσού, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου

4.90.5 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει ελλείψεις και αδυναμίες σε ορισμένες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Παράκαμψη της διαδικασίας προσφορών σε αρκετές περιπτώσεις αγοράς υλικών.
- Μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων.
- Έλλειψη ελέγχου στην αποθήκη.
- Έλλειψη ελέγχου στη Δημοτική Βιβλιοθήκη.

Εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει τρόπους ενδυνάμωσης του εσωτερικού ελέγχου στους πιο πάνω τομείς.

4.90.6 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	25	25
Έκτακτοι (Βοηθοί Νηπιαγωγοί)	7	7
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί	44	45
Έκτακτοι (Εποχιακοί)	80	120
Σύνολο	156	197
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£1.523.807	£1.454.942

(β) Σχέδια υπηρεσίας. Ορισμένα από τα σχέδια υπηρεσίας του Δήμου έτυχαν έγκρισης για την εφαρμογή τους με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 41.163, ημερ. 1.6.1994. Έκτοτε, τροποποιήσεις των σχεδίων υπηρεσίας εφαρμόστηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους. Σύμφωνα με το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, όπως ίσχυε μέχρι πρόσφατα, όλα τα σχέδια υπηρεσίας έπρεπε να υποβάλλονται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού έχει ετοιμάσει προσχέδια σχεδίων υπηρεσίας για όλες τις θέσεις που έχουν εγκριθεί με τον Προϋπολογισμό του 2003, τα οποία και διαβίβασε στο Δήμο στις 5.2.2004, για τυχόν παρατηρήσεις και σχόλια. Μέχρι σήμερα όμως το Δημοτικό Συμβούλιο δεν έχει ασχοληθεί με το θέμα αυτό.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(γ) Θέσεις Πολιτιστικού Λειτουργού και Επιθεωρητή Παραλιών. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 18.12.2003 αποφάσισε την τοποθέτηση της Λογιστικού Λειτουργού και του εργάτη, Υπεύθυνου Παραλιών, στις θέσεις Πολιτιστικού Λειτουργού και Επιθεωρητή Παραλιών, αντίστοιχα, χωρίς να ακολουθηθούν οι διαδικασίες προκήρυξης και πλήρωσης κενών θέσεων και χωρίς τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων αυτών να τύχουν έγκρισης για την εφαρμογή τους από το Υπουργικό Συμβούλιο. Με το πιο πάνω θέμα ασχολήθηκε και το Υπουργείο Εσωτερικών, οι απόψεις και οι επισημάνσεις του οποίου συμφωνούν με αυτές της Υπηρεσίας μου.

4.90.7 Ελλείμματα από τη λειτουργία υπηρεσιών.

(α) Υπηρεσία περισυλλογής σκυβάλων. Από τη λειτουργία της υπηρεσίας αυτής, κατά το έτος 2002, προέκυψε έλλειμμα ύψους £253.756. Ζήτησα όπως το θέμα αυτό απασχολήσει το Δημοτικό Συμβούλιο, το οποίο και θα πρέπει να προχωρήσει στη λήψη μέτρων για μείωση ή εξάλειψη του ελλείμματος. Εισηγήθηκα επίσης όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει το ενδεχόμενο αύξησης των τελών σκυβάλων, εφαρμόζοντας το άρθρο 84(ζ) του Νόμου, το οποίο επιτρέπει ετήσια αύξηση στα επιβαλλόμενα τέλη μέχρι ποσοστού 14% των τελών του προηγούμενου χρόνου.

(β) Δημοτικός παιδοκομικός σταθμός. Οι δαπάνες (μισθοί, επιδόματα, εισφορές στα διάφορα Ταμεία και άλλα) για τη λειτουργία του παιδοκομικού σταθμού ανήλθαν το 2002 και 2003 σε £138.023 και £148.851, αντίστοιχα, ενώ τα έσοδα ανήλθαν σε £58.168 και £58.682, δηλαδή προέκυψε έλλειμμα £79.855 το 2002 και £90.169 το 2003. Στον παιδοκομικό σταθμό φοιτούσαν κατά τη διάρκεια του 2002 και 2003 175 παιδιά και η ζημιά που αναλογεί για κάθε παιδί ανέρχεται σε £456 (κόστος £789) και £515 (κόστος £851), αντίστοιχα.

Ζήτησα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει και εξεύρει τρόπους για μείωση ή εξάλειψη του ελλείμματος που προκύπτει από τη λειτουργία του παιδοκομικού σταθμού.

4.90.8 Δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές. Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(θ) του περί Δήμων Νόμου, τους περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμους του 1992 και 1996 και τους περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών Κανονισμούς του 1996, για τη χρήση και λειτουργία

δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών απαιτείται η έκδοση άδειας από την αρμόδια αρχή, Δήμο ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

Από στοιχεία που τηρεί ο Δήμος φαίνεται ότι στην περιοχή του λειτουργούν 135 δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές, χωρίς την απαιτούμενη άδεια και χωρίς να εισπραχθούν τα δικαιώματα που καθορίζονται στους πιο πάνω Κανονισμούς.

Ο Δήμος, με επιστολή του ημερ. 8.7.2003, ζήτησε από τους ιδιοκτήτες των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών όπως υποβάλουν αίτηση, επισυνάπτοντας όλα τα απαραίτητα έγγραφα για έκδοση της άδειας λειτουργίας, και τους πληροφορούσε ότι, σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους, θα προέβαινε στην έκδοση διατάγματος για κλείσιμο της δημόσιας δεξαμενής τους. Παρόλο ότι κανένας ιδιοκτήτης δημόσιας κολυμβητικής δεξαμενής δεν ανταποκρίθηκε στην πιο πάνω επιστολή, εντούτοις δεν λήφθηκαν οποιαδήποτε μέτρα εναντίον τους από το Δήμο και όλες οι δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές συνεχίζουν τη λειτουργία τους.

4.90.9 Δικαιώματα διαφημίσεων. Στην περιοχή του Δήμου Αγίας Νάπας υπάρχουν αρκετές διαφημιστικές πινακίδες, για τις οποίες δεν εκδίδεται σχετική άδεια από το Δήμο, ούτε και εισπράττονται τα σχετικά δικαιώματα. Εισηγήθηκα όπως γίνουν ενέργειες για καταγραφή όλων των διαφημιστικών πινακίδων, για την είσπραξη των σχετικών δικαιωμάτων στις περιπτώσεις όπου μπορούν να εκδοθούν άδειες, και για τη λήψη δικαστικών μέτρων για τις διαφημιστικές πινακίδες που αναρτήθηκαν παράνομα.

Το πιο πάνω θέμα εγέρθηκε και προηγουμένως και, ενώ στην απαντητική του επιστολή ο Δήμος ανέφερε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε την καταγραφή των παράνομων διαφημιστικών πινακίδων και τη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των παραβατών, αυτό δεν έγινε.

4.90.10 Καθυστερήσεις φορολογιών προηγούμενων ετών. Το ποσοστό είσπραξης καθυστερημένων φορολογιών προηγούμενων ετών είναι πολύ χαμηλό, με αποτέλεσμα σημαντικά ποσά καθυστερήσεων να παραμένουν ανείσπρακτα. Υπογράμμισα ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξής τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά. Υπέδειξα επίσης όπως οι καθυστερημένες φορολογίες διερευνηθούν και, σε περίπτωση που τα οφειλόμενα ποσά θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης, να διαγραφούν σύμφωνα με το άρθρο 85(2) (ιε) του περί Δήμων Νόμου.

4.90.11 Καθυστερήσεις υδατοπρομήθειας. Διαπιστώθηκε ότι δεν επιβάλλεται επιβάρυνση στις καθυστερήσεις τελών υδατοπρομήθειας, όπως προνοείται στο άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου.

4.90.12 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Παρά το γεγονός ότι ο Δήμος κατέβαλε στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων μέρος του οφειλόμενου ποσού για την αγορά νερού, εντούτοις το οφειλόμενο υπόλοιπο παραμένει ψηλό, με αποτέλεσμα στις 31.12.2002 οι εκκρεμείς υποχρεώσεις να ανέρχονται σε £732.840, σε σύγκριση με £882.598 το 2001.

4.90.13 Απώλεια νερού. Κατά το 2002 αγοράστηκαν 2 149 990 κ.μ. νερού και καταναλώθηκαν 1 413 077 κ.μ., δηλαδή υπάρχει απώλεια 736 913 κ.μ. νερού ή 34,27%, ποσοστό το οποίο θεωρείται ψηλό και είναι εκτός των αποδεκτών ορίων. Ζήτησα όπως διερευνηθούν οι λόγοι της σημαντικής αυτής απώλειας και ληφθούν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

4.91 ΔΗΜΟΣ ΔΕΡΥΝΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.91.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) **Υποβολή λογαριασμών.** Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2003, οι οποίοι υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2004. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για το έτος 2002.

(β) **Τελικοί λογαριασμοί.** Ενώ σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για ετοιμασία των τελικών λογαριασμών με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων από 1.1.2005.

4.91.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί το 2002 παρουσίασαν έλλειμμα £179.666, σε σύγκριση με πλεόνασμα £101.083 το 2001, το οποίο προέκυψε λόγω της χρηματοδότησης του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, με ποσό ύψους £447.750.

(β) **Εισπράξεις.** Οι εισπράξεις του Δήμου το 2002 ανήλθαν σε £894.392, σε σύγκριση με £1.064.553 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν μείωση £170.161 ή ποσοστό 16%, η οποία οφείλεται στη μη σύναψη και μη είσπραξη δανείων, σε σύγκριση με £399.692 που εισπράχθηκαν από δάνεια το 2001. Στα έσοδα περιλαμβάνεται και κυβερνητική χορηγία ύψους £427.439, σε σύγκριση με £278.525 το 2001.

(γ) **Πληρωμές.** Οι πληρωμές του Δήμου το 2002 ανήλθαν σε £1.074.058, σε σύγκριση με £963.470 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £110.588 ή ποσοστό 11,5%. Στις πληρωμές περιλαμβάνονται δαπάνες για έργα ανάπτυξης ύψους £447.750.

4.91.3 Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2002 ήταν £2.439.000, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £447.750, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £1.991.250 ή ποσοστό 81,6%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για ετοιμασία του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση.

4.91.4 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει ελλείψεις και αδυναμίες σε ορισμένες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Τη μη έκδοση μηχανογραφημένων ή άλλων αποδείξεων για τις εισπράξεις υδατοπρομήθειας. Κατά την είσπραξη οι ειδοποιήσεις σφραγίζονται με την ένδειξη «Πληρώθηκε» και αναγράφεται σ' αυτές η ημερομηνία είσπραξης.
- Την έλλειψη ελέγχου στην Αποθήκη.

- Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως το μητρώο προσφορών, το μητρώο ακίνητης ιδιοκτησίας και το μητρώο αγωγών.
- Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι κατά τη διάρκεια του 2003 άρχισε η έκδοση μηχανογραφημένων αποδείξεων για τις εισπράξεις υδατοπρομήθειας και ότι καταβάλλεται προσπάθεια για την όσο το δυνατόν ορθότερη τήρηση των διάφορων μητρώων. Όσον αφορά στην άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου στην Αποθήκη, μου ανέφερε ότι, με την υφιστάμενη δομή της Υπηρεσίας, αυτό θεωρείται αδύνατον.

4.91.5 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Γραφειακό προσωπικό:		
Μόνιμοι	7	7
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί	5	3
Έκτακτοι	2	4
Σύνολο	14	14
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£165.261	£152.090

(β) **Σχέδια υπηρεσίας.** Όπως έχω αναφέρει και στην προηγούμενή μου Έκθεση, όλα τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων του Δήμου θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

4.91.6 Δημοτικό τέλος ακίνητης περιουσίας. Το δημοτικό τέλος ακίνητης περιουσίας συνέχισε να εισπράττεται μέχρι τις 30.11.2002, χωρίς την επιβολή της προσεπιβάρυνσης του 9%, αντί μέχρι τις 30.9.2002, κατά παράβαση του άρθρου 78(2) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι λόγω της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στην εξασφάλιση των στοιχείων από το Κτηματολόγιο για την επιβολή της φορολογίας, δόθηκε παράταση για την είσπραξή της μέχρι τις 30.11.2002.

4.91.7 Καθυστερήσεις φορολογιών. Οι καθυστερήσεις εσόδων στις 31.12.2002 ανέρχονταν σε £109.673, σε σύγκριση με £73.522 το 2001, παρουσιάζοντας αύξηση £36.151 ή ποσοστό 49%.

Το ποσοστό είσπραξης καθυστερημένων φορολογιών προηγούμενων ετών είναι πολύ χαμηλό, με αποτέλεσμα σημαντικά ποσά καθυστερήσεων να παραμένουν ανείσπρακτα, πράγμα που οφείλεται κυρίως στη μη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των οφειλετών.

Υπογράμμισα ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξής τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

Υπέδειξα επίσης όπως γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για διερεύνηση των παλαιών καθυστερήσεων και διαγραφή αυτών που είναι ανεπίδεκτες είσπραξης, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι έχει κινηθεί η διαδικασία λήψης δικαστικών μέτρων για είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών καθαριότητας και επαγγέλματος μέχρι το έτος 1998 και ότι προωθείται η λήψη μέτρων για τις ίδιες φορολογίες μέχρι το έτος 2003.

4.91.8 Απώλεια νερού. Από την πιο κάτω κατάσταση φαίνεται ότι το ποσοστό απώλειας νερού για τα έτη 2001 και 2002 κυμαίνεται μεταξύ 24% και 30%, το οποίο θεωρείται ψηλό και είναι εκτός των αποδεκτών ορίων απώλειας νερού. Ζήτησα όπως διερευνηθούν οι λόγοι της σημαντικής αυτής απώλειας και ληφθούν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

Έτος	Αγορά νερού	Κατανάλωση νερού	Απώλεια νερού	
			Ποσότητα	Ποσοστό
	κ.μ.	κ.μ.	κ.μ.	%
2001	335 677	255 925	79 752	23,76
2002	388 855	273 715	115 140	29,61

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το ψηλό ποσοστό απώλειας νερού οφείλεται κυρίως σε βλάβες του δικτύου ύδρευσης, λόγω της ψηλής πίεσης που δόθηκε στο σύστημα μετά τη σύνδεση του με συγκεκριμένη περιοχή του Παραλιμνίου.

4.91.9 Ταμείο Προνοίας. Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από το Δήμο Κανονισμοί Ταμείου Προνοίας, με αποτέλεσμα να συνεχίζει η εφαρμογή των Κανονισμών του πρώην Συμβουλίου Βελτιώσεως Δερύνειας του 1977 (Κ.Δ.Π. 321/77). Σημειώνεται ότι στους υφιστάμενους Κανονισμούς δεν γίνεται αναφορά στο πρόσωπο που θα έχει την ευθύνη ελέγχου των λογαριασμών του Ταμείου Προνοίας.

4.91.10 Κανονισμοί. Όπως έχω αναφέρει και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, το Δημοτικό Συμβούλιο θα πρέπει να προωθήσει, χωρίς καθυστέρηση, την ετοιμασία, έγκριση και δημοσίευση Δημοτικών Κανονισμών, σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 53(2) και 87(1) του Νόμου, για ρύθμιση θεμάτων προσωπικού και λειτουργίας του Δήμου.

4.91.11 Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, δεν έχουν ακόμη εγκριθεί Κανονισμοί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Δήμου και συνεχίζεται η εφαρμογή των Κανονισμών του πρώην Συμβουλίου Βελτιώσεως Δερύνειας (Κ.Δ.Π. 35/91).

Υπέδειξα την ανάγκη ετοιμασίας νέων Κανονισμών Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, καθώς οι υφιστάμενοι Κανονισμοί δεν καλύπτουν τις γυναίκες υπαλλήλους, οι οποίες όμως εξακολουθούν να εισφέρουν στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων για σκοπούς μεταβίβασης της σύνταξης.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το θέμα έγκρισης Κανονισμών Ταμείου Προνοίας, Υδατοπρομήθειας και Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, καθώς επίσης και Δημοτικών Κανονισμών, έχει τεθεί στις προτεραιότητες του Δημοτικού Συμβουλίου.

4.92 ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Μέρος Α

4.92.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) Υποβολή λογαριασμών. Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του 2003 για έλεγχο, ενώ αυτοί του 2002 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 4.3.2004, οπότε και άρχισε ο έλεγχος, αντί μέχρι την 30^η Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για το έτος 2002.

(β) Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 80 του Νόμου, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

(γ) Εκκρεμείς υποχρεώσεις-καθυστερήσεις. Στους τελικούς λογαριασμούς για το έτος 2002 δεν παρουσιάζονται οι εκκρεμείς υποχρεώσεις του Δήμου, ούτε και οι καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων που αφορούν στα έτη πριν από το 2002.

4.92.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί το 2002 παρουσίασαν έλλειμμα £59.677, σε σύγκριση με £49.451 το 2001.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου το 2002 ανήλθαν σε £463.667, σε σύγκριση με £337.542 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £126.125 ή ποσοστό 37,4%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση της κυβερνητικής χορηγίας και στις εισπράξεις από δάνεια. Συγκεκριμένα, στις εισπράξεις του Δήμου περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £244.976 (£215.009 το 2001) και εισπράξεις από δάνεια ύψους £75.707 (τίποτε το 2001).

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου το 2002 ανήλθαν σε £523.344, σε σύγκριση με £386.993 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £136.351 ή ποσοστό 35,2%. Στις πληρωμές περιλαμβάνονται δαπάνες για έργα ανάπτυξης ύψους £243.989, σε σύγκριση με £129.421 το 2001.

(δ) Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση και διαχείριση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται σοβαρά προβλήματα ρευστότητας. Τα ταμειακά διαθέσιμα στις 31.12.2002 παρουσίαζαν αρνητικό υπόλοιπο ύψους £218.762. Λόγω μάλιστα της οικονομικής του κατάστασης, ο Δήμος παρέλειψε να καταβάλει δόσεις δανείων και να τακτοποιήσει σημαντικές τρέχουσες υποχρεώσεις, όπως φαίνεται πιο κάτω:

	2002 £	2001 £
Καθυστερημένες δόσεις δανείων:		
- Δανειστικοί Επίτροποι (δάνειο T221/95)	114.376	97.281
- Σ.Π.Ε. Λευκάρων (δάνειο £15.000, ημερ. 27.5.1999)	4.800	2.754
- Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (αγορά πόσιμου νερού)	232.267	207.917

Επίσης, λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, καθυστερεί η αποπεράτωση έργων υπό εκτέλεση, όπως για παράδειγμα το Γηροκομείο.

Υπογραμμίζεται επίσης ότι, λόγω της μη έγκαιρης τακτοποίησης των υποχρεώσεων του και της μη καταβολής των δόσεων των δανείων στην τακτή προθεσμία, ο Δήμος επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας και άλλα επιπρόσθετα ποσά.

(ε) Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού, το οποίο ανερχόταν στις 31.12.2002 σε £218.762, ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου κατά £154.333.

4.92.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου το 2002 ήταν ελλειμματικός κατά £173.563.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, που αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά το 2002 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.92.4 Εσωτερικός έλεγχος.

(α) Εισπράξεις και πληρωμές. Υπάρχει σοβαρή αδυναμία στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτει τις εισπράξεις και πληρωμές. Παρατηρήθηκε ότι Γραφεία πραγματοποιεί όλες τις εισπράξεις και πληρωμές, εκδίδει αποδείξεις και εντάλματα πληρωμής, καθώς επίσης και ταμειακές αποδείξεις, και τηρεί το Βιβλίο Ταμείου. Επιπρόσθετα, έχει την ευθύνη φύλαξης των χρησιμοποιήσιμων διπλοτύπων, χωρίς να ασκείται οποιοσδήποτε έλεγχος από άλλο λειτουργό του Δήμου.

(β) Παρατηρήθηκαν επίσης αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, τα οποία καλύπτουν διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- (i)** Τη μη ορθή τήρηση ενδεδειγμένων μητρώων.
- (ii)** Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων.
- (iii)** Τη μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για είσπραξη καθυστερημένων φορολογιών.
- (iv)** Τη μη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής με τις απαραίτητες πληροφορίες.

4.92.5 Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου. Όπως αναφέρθηκε και στην Έκθεσή μου για το 2002, παρόλο που ο Δήμος προμηθεύτηκε από το 1999 τον απαραίτητο εξοπλισμό και τα σχετικά προγράμματα μηχανογράφησης, εντούτοις το μόνο πρόγραμμα που τέθηκε σε εφαρμογή μέχρι σήμερα είναι αυτό των φορολογιών, το οποίο όμως συνεχίζει να παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες και δεν εκδίδει τις απαραίτητες μηχανογραφικές καταστάσεις.

4.92.6 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	3	3
Εργατικό προσωπικό (τακτικοί)	6	5
Σύνολο	9	8
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£89.061	£79.314

(β) **Στελέχωση υπηρεσιών του Δήμου.** Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, για την ομαλή και απρόσκοπτη λειτουργία του Δήμου επιβάλλεται η κατάλληλη στελέχωση των Τμημάτων του. Επισημαίνεται ότι για τις βασικές οργανικές θέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 54(1)(α) του Νόμου, δηλαδή του Δημοτικού Γραμματέα, Δημοτικού Μηχανικού και Δημοτικού Ταμιά, δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο σχέδια υπηρεσίας, ούτε και έχουν πληρωθεί οι θέσεις αυτές.

Εισηγήθηκα όπως, μετά την έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο των πιο πάνω σχεδίων υπηρεσίας, αυτά έπρεπε να υποβληθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(γ) **Συλλογική σύμβαση.** Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, υπέγραψε συλλογική σύμβαση για την περίοδο 2002-2003, στην οποία προνοούνταν, μεταξύ άλλων, και παρεμφερή ωφελήματα, όπως π.χ. ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κ.λπ.

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, αποφάσισε όπως για τους δημόσιους οργανισμούς (Δήμους, Ημικρατικούς Οργανισμούς κ.λπ.), πριν από την έγκριση των Προϋπολογισμών τους, θα πρέπει να λαμβάνεται, μέσω των οικείων Υπουργείων, και η θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, έτσι ώστε αυτά να συνάδουν με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και να μην αφίστανται αυτών που ισχύουν στο δημόσιο τομέα ή και τους άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

4.92.7 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Ο Δήμος εδώ και αρκετά χρόνια παραλείπει να καταβάλει στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων τα οφειλόμενα ποσά για την αγορά νερού, με αποτέλεσμα στις 31.12.2002 οι εκκρεμείς υποχρεώσεις να ανέλθουν σε £232.267, σε σύγκριση με £207.917 το 2001.

4.92.8 Απώλεια νερού. Κατά το 2002 αγοράστηκαν 91 645 κ.μ. νερού και καταναλώθηκαν 38 295 κ.μ., δηλαδή υπάρχει απώλεια 53 350 κ.μ. νερού ή ποσοστό 58%, το οποίο θεωρείται εξαιρετικά ψηλό και εκτός οποιωνδήποτε αποδεκτών ορίων. Ζήτησα όπως διερευνηθούν οι λόγοι της σημαντικής αυτής απώλειας και ληφθούν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

4.92.9 Κανονισμοί. Ο Δήμος δεν έχει ακόμη θεσπίσει τους Κανονισμούς που προνοούνται στα άρθρα 53(2) και 87(1) του Νόμου, για ρύθμιση θεμάτων προσωπικού και οικονομικής διαχείρισης και λειτουργίας του Δήμου.

4.92.10 Ταμείο Προνοίας. Εκκρεμεί η θέσπιση Κανονισμών που να διέπουν τη λειτουργία του Ταμείου Προνοίας.

4.93 ΔΗΜΟΣ ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ

Μέρος Α

4.93.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) Υποβολή λογαριασμών. Ο Δήμος υπέβαλε στις 15.6.2004 τους λογαριασμούς του 2003 για έλεγχο, αντί μέχρι την 30^η Απριλίου του 2004, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Οι λογαριασμοί των ετών 2001 και 2002 υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των λογαριασμών για τα έτη 2001 και 2002.

(β) Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.93.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί το 2001 και 2002 παρουσίασαν πλεόνασμα £265.577 και έλλειμμα £80.785, αντίστοιχα, σε σύγκριση με πλεόνασμα £300.881 το 2000.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £1.658.958 και £1.652.292, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.557.230 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £101.728 ή ποσοστό 6,5% το 2001, σε σύγκριση με το 2000, και μείωση £6.666 ή ποσοστό 0,4% το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £231.653 το 2001 και £281.267 το 2002, καθώς και εισπράξεις από δάνεια £209.954 και £127.921 τα έτη 2001 και 2002, αντίστοιχα. Το 2002 παρατηρήθηκε σημαντική μείωση στις εισπράξεις από διανυκτερεύσεις ξενοδοχείων κατά £93.860, αύξηση στις εισπράξεις από άδειες οικοδομών κατά £45.103 και αύξηση στην κρατική χορηγία κατά £49.614.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £1.393.381 και £1.733.077, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.256.349 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £137.032 ή ποσοστό 10,9% το 2001, σε σύγκριση με το 2000, και αύξηση £339.696 ή ποσοστό 24,4% το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Η αύξηση το 2002 οφείλεται κυρίως στις αυξημένες πληρωμές για χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων κατά £135.319 και δόσεων δανείων κατά £150.634.

4.93.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου το 2002 ήταν ελλειμματικός κατά £112.724. Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελίση του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 2001 και 2002, μεγάλα ποσά δαπανών, που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή της μη συμπλήρωσης των έργων, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
2001	4.919.000	329.992	4.589.008	93
2002	1.834.000	465.411	1.368.689	75

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ρεαλιστική και ορθολογιστική βάση, έτσι ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 2001 και 2002 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει την εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.93.4 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως :

- (i) Τη μη παρακολούθηση των καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους. Συγκεκριμένα, οι καθυστερήσεις δεν παρακολουθούνται συστηματικά, δεν ειδοποιούνται πάντοτε οι οφειλέτες, δεν παρακολουθούνται τα σχετικά μητρώα και δεν γίνεται συμφιλίωση των καταλόγων καθυστερήσεων με το λογαριασμό χρεωστών.
- (ii) Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως μητρώο περιουσιακών στοιχείων, μητρώο ζημιών, μητρώο μηχανημάτων.
- (iii) Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.
- (iv) Τη μη συμφιλίωση των μισθών κάθε μήνα.
- (v) Τη μη τήρηση μητρώου επιταγών μισθοδοσίας.
- (vi) Τη μη συμφιλίωση των εισπράξεων των εσόδων με τα σχετικά μητρώα.

4.93.5 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	13	14
Εργατικό προσωπικό (τακτικοί και έκτακτοι)	27	28
Σύνολο	40	42
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£550.201	£511.420

(β) Σχέδια υπηρεσίας. Ορισμένα σχέδια υπηρεσίας του Δήμου έτυχαν έγκρισης για την εφαρμογή τους με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 53.169, ημερ. 14.2.2001 και 4.4.2001. Έκτοτε, τροποποιήσεις σχεδίων υπηρεσίας που συμφωνήθηκαν και περιλήφθηκαν στις συλλογικές συμβάσεις εφαρμόστηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους. Σύμφωνα με το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, όπως ίσχυε μέχρι πρόσφατα, όλα τα τροποποιημένα ή τα νέα σχέδια υπηρεσίας θα έπρεπε να υποβάλλονται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ο Δήμος έχει υποβάλει στις 19.5.2003 όλα τα πιο πάνω σχέδια στο Υπουργείο Εσωτερικών για επεξεργασία και προώθησή τους.

Στις 5.11.2004 τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(γ) Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει στις 29.11.2001 συλλογική σύμβαση για τα έτη 2001 – 2003, στην οποία προνοούνταν, μεταξύ άλλων, και παρεμφερή ωφελήματα, όπως π.χ. ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, 14ος μισθός και ασφάλεια ζωής και ατυχημάτων προσωπικού.

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, αποφάσισε όπως για τους δημόσιους οργανισμούς (Δήμοι, Ημικρατικοί Οργανισμοί κ.λπ.), πριν από την έγκριση των Προϋπολογισμών τους, θα πρέπει να λαμβάνεται, μέσω των οικείων Υπουργείων, και η θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, έτσι ώστε αυτά να συνάδουν με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και να μην αφίστανται αυτών που ισχύουν στο δημόσιο τομέα ή και τους άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

4.93.6 Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου.

(α) Διαδικασία προσφορών – Συμβόλαιο. Το Δημοτικό Συμβούλιο, χωρίς την προκήρυξη προσφορών, αποδέχθηκε στις 16.7.2002 πρόταση συγκεκριμένης εταιρείας για

μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου, έναντι ποσού £6.080. Μεταξύ του Δήμου και της πιο πάνω εταιρείας δεν υπογράφηκε συμβόλαιο, στο οποίο να καθορίζονται οι υποχρεώσεις των δύο πλευρών και το χρονοδιάγραμμα μέσα στο οποίο θα ολοκληρώνονταν οι εργασίες μηχανογράφησης του Δήμου. Το μόνο που υπογράφηκε ήταν το συμβόλαιο για τη συντήρηση του συστήματος, το οποίο ισχύει από την 1.1.2003 και ανανεώνεται κάθε τέλος του χρόνου.

(β) Πολιτική ασφάλειας συστήματος. Το σύστημα δεν παρέχει τη δυνατότητα καθορισμού των καθηκόντων και ευθυνών του κάθε χρήστη στο σύστημα, με αποτέλεσμα όλοι οι χρήστες να έχουν πρόσβαση σε ολόκληρο το σύστημα και τη δυνατότητα διενέργειας τροποποιήσεων στις σταθερές παραμέτρους. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι αυτό εγκυμονεί κινδύνους, γι' αυτό και επιβάλλεται όπως οι προγραμματιστές επιταχύνουν τις προσπάθειες τους για ολοκλήρωση του υποσυστήματος, στο οποίο να καθορίζονται οι ευθύνες των χρηστών στο σύστημα.

(γ) Χρησιμοποίηση των προγραμμάτων και εκπαίδευση προσωπικού.

(i) Ο Δήμος δεν χρησιμοποιεί όλα τα προγράμματα του νέου συστήματος, τα οποία αγοράστηκαν και εφαρμόστηκαν, όπως πάγιο ενεργητικό, άδειες οικοδομής, καθαρισμός οικοπέδων, μητρώο αγωγών και άδειες σκύλων.

(ii) Δεν έγινε επαρκής εκπαίδευση στο προσωπικό του Δήμου για το νέο μηχανογραφημένο σύστημα, ούτε και τους δόθηκε ηλεκτρονικό ή χειρόγραφο εγχειρίδιο, ως βοήθημα.

(δ) Ανάκτηση δεδομένων. Δεν έχει διαπιστωθεί μέχρι σήμερα η ακρίβεια της εφαρμογής των διαδικασιών ανάκτησης δεδομένων (restore). Σε περίπτωση ανάγκης εφαρμογής των διαδικασιών ανάκτησης δεδομένων, η συγκεκριμένη διαδικασία διεκπεραιώνεται από τον προγραμματιστή, ο οποίος είναι και ο μοναδικός γνώστης της διαδικασίας. Κατά τη γνώμη μου ο Δήμος θα έπρεπε να είχε αναθέσει την πιο πάνω εργασία σε κατάλληλα εκπαιδευμένο υπάλληλο.

4.93.7 Τέλη σκυβάλων. Τα επιβαλλόμενα τέλη σκυβάλων είναι πολύ πιο χαμηλά από τα ανώτατα τέλη που επιτρέπονται, σύμφωνα με το άρθρο 84(2) του περί Δήμων Νόμου, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Περιγραφή	Ανώτατο επιβαλλόμενο τέλος	Ανώτατο επιτρεπόμενο τέλος	Ποσοστό
	£	£	
Κατοικίες	38	100	38,0
Καταστήματα	157	500	31,4
Επιχειρήσεις ή άλλα υποστατικά	285	8.000	3,6

Δεδομένου ότι τα έσοδα από τα τέλη σκυβάλων δεν καλύπτουν τα έξοδα της αντίστοιχης υπηρεσίας, κατά το 2002 προέκυψε έλλειμμα ύψους £45.864, γι' αυτό εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει το ενδεχόμενο αύξησης των τελών σκυβάλων, εφαρμόζοντας το άρθρο 84(ζ) του Νόμου, το οποίο επιτρέπει ετήσια αύξηση στα επιβαλλόμενα τέλη μέχρι ποσοστού 14% των τελών του προηγούμενου χρόνου.

4.94 ΔΗΜΟΣ ΠΕΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.94.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) **Υποβολή λογαριασμών.** Ο Δήμος δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τους τελικούς λογαριασμούς του έτους 2003, οι οποίοι έπρεπε να υποβληθούν μέχρι τις 30.4.2004, ενώ αυτοί του 2001 και 2002 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 18.3.2004, οπότε και άρχισε ο έλεγχος, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για τα έτη 2001 και 2002.

(β) **Τελικοί λογαριασμοί.** Ενώ, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 80 του Νόμου, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.94.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £142.404 και πλεόνασμα £623.114, κατά τα έτη 2001 και 2002, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £83.572 το 2000. Το πλεόνασμα κατά το 2002 οφείλεται κυρίως στις εισπράξεις από δάνεια (£218.347) και στη μείωση των δαπανών για αναπτυξιακά έργα κατά £490.681 το 2002, σε σύγκριση με το 2001.

(β) **Εισπράξεις.** Οι εισπράξεις του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £1.497.997 και £1.798.855, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.333.315 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £164.682 ή ποσοστό 12,4% το 2001, και αύξηση £300.858 ή ποσοστό 20,1% το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £332.412 το 2001 και £255.648 το 2002.

(γ) **Πληρωμές.** Οι πληρωμές του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £1.640.401 και £1.175.741, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.416.887 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £223.514 ή ποσοστό 15,8% το 2001, και μείωση £464.660 ή ποσοστό 28,3% το 2002, σε σύγκριση με το 2001.

4.94.3 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

- (i) Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους.
- (ii) Τη μη συμφιλίωση των τελών υδατοπρομήθειας κατά τριμηνία και σοβαρά προβλήματα στη μηχανογράφηση της υδατοπρομήθειας.
- (iii) Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.
- (iv) Τη μη παρακολούθηση και έλεγχο απωλειών νερού.
- (v) Τη μη ικανοποιητική τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως μητρώο προσφορών, συμβολαίων και καθαρισμού οικοπέδων.
- (vi) Τη μη κατάλληλη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής και τη μη επισύναψη σ' αυτά των απαραίτητων δικαιολογητικών.

4.94.4 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	10	9
Εργατικό προσωπικό (τακτικοί και έκτακτοι)	15	11
Σύνολο	25	20
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£258.288	£211.819

(β) **Σχέδια υπηρεσίας.** Τα αναθεωρημένα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων του Δημοτικού Γραμματέα, της Οικονομικού Διευθυντή και του Δημοτικού Μηχανικού δεν έτυχαν έγκρισης για την εφαρμογή τους από το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου

Στις 5.11.2004 τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(γ) **Συλλογική σύμβαση εργασίας.** Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει στις 19.7.2000 συλλογική σύμβαση για τα έτη 2002 - 2006, στην οποία προνοούνται, μεταξύ άλλων, παραχώρηση επιπλέον προσαυξήσεων, αναβαθμίσεις κλιμάκων, καθώς και παρεμφερή ωφελήματα, όπως π.χ. ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ασφάλεια ζωής και ατυχημάτων προσωπικού κ.ά.

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, αποφάσισε όπως για τους δημόσιους οργανισμούς (Δήμοι, Ημικρατικοί Οργανισμοί κ.λπ.), πριν από την έγκριση ή και υπογραφή των Προϋπολογισμών τους, θα πρέπει να λαμβάνεται, μέσω των οικείων Υπουργείων, και η θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, έτσι ώστε αυτά να συνάδουν με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και να μην αντίστανται αυτών που ισχύουν στο δημόσιο τομέα ή και τους άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

4.94.5 Παραχώρηση πρόσθετων ετήσιων προσαυξήσεων. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 21.5.2002, παραχωρήθηκαν αντικανονικά σε πέντε υπαλλήλους του Δήμου, των οποίων οι μισθοί ήταν λανθασμένοι και οι απολαβές μεγαλύτερες από αυτές που δικαιούνταν, τρεις πρόσθετες προσαυξήσεις. Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι, σύμφωνα

με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 10.5.1993, τα Δημοτικά Συμβούλια οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή παράβασή τους, καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη.

4.94.6 Μηχανογράφηση υπηρεσιών.

(α) Διαδικασία προσφορών – Συμβόλαιο. Το Δημοτικό Συμβούλιο, χωρίς την προκήρυξη προσφορών, αποδέχτηκε στις 8.8.2002 πρόταση συγκεκριμένης εταιρείας για μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου έναντι ποσού £6.554. Μεταξύ του Δήμου και της πιο πάνω εταιρείας δεν υπογράφηκε συμβόλαιο, στο οποίο να καθορίζονται οι υποχρεώσεις των δύο πλευρών και το χρονοδιάγραμμα μέσα στο οποίο θα ολοκληρώνονταν οι εργασίες μηχανογράφησης του Δήμου. Το μόνο που υπογράφηκε ήταν συμβόλαιο για τη συντήρηση του συστήματος, το οποίο ισχύει από την 1.1.2003 και ανανεώνεται κάθε τέλος του χρόνου.

(β) Πολιτική ασφάλειας συστήματος. Δεν έχουν καθοριστεί τα διάφορα επίπεδα ασφάλειας του συστήματος και όλοι οι χρήστες έχουν ελεύθερη πρόσβαση σε ολόκληρο το σύστημα. Υπέδειξα ότι ο κάθε χρήστης θα έπρεπε να έχει περιορισμένη πρόσβαση, ανάλογα με την εργασία που εκτελεί, για λόγους ασφάλειας.

(γ) Χρησιμοποίηση των προγραμμάτων και εκπαίδευση προσωπικού.

(i) Ο Δήμος, παρόλο ότι ελάχιστα χρησιμοποιεί το νέο σύστημα (κατά το 2002 λειτούργησε μόνο το πρόγραμμα του Δημοτικού Τέλους Ακίνητης Ιδιοκτησίας, ενώ το 2003 άρχισε η αξιοποίηση του προγράμματος υδατοπρομήθειας), έχει υπογράψει συμφωνία συντήρησης για το σύνολο των προγραμμάτων, καθώς επίσης και για επιπρόσθετες υπηρεσίες υποστήριξης με την εταιρεία, για τα έτη 2003 και 2004.

(ii) Δεν έγινε επαρκής εκπαίδευση του μηχανογραφημένου συστήματος στο προσωπικό του Δήμου, ούτε και τους δόθηκε ηλεκτρονικό ή χειρόγραφο εγχειρίδιο, ως βοήθημα.

4.94.7 Ανάκτηση δεδομένων. Δεν έχει διαπιστωθεί μέχρι σήμερα η ακρίβεια της εφαρμογής των διαδικασιών ανάκτησης δεδομένων (restore). Σε περίπτωση ανάγκης εφαρμογής των διαδικασιών ανάκτησης δεδομένων, η συγκεκριμένη διαδικασία διεκπεραιώνεται από τον προγραμματιστή, ο οποίος είναι και ο μοναδικός γνώστης της διαδικασίας. Εξέφρασα τη γνώμη ότι ο Δήμος θα έπρεπε να είχε αναθέσει την πιο πάνω εργασία σε κατάλληλα εκπαιδευμένο υπάλληλό του.

4.94.8 Καθυστερήσεις φορολογιών.

(α) Οι καθυστερήσεις φορολογιών επαγγελματικής άδειας, σκυβάλων και αδειών λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών, σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, ανέρχονταν στις 31.12.2001 και 31.12.2002 σε £97.976 και £143.849, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £68.698 στις 31.12.2000.

Ζήτησα όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξή τους. Εισηγήθηκα επίσης ότι τα ποσά που θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης θα πρέπει να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου.

(β) Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, δεν έχουν μέχρι σήμερα κινηθεί αγωγές για καθυστερημένες φορολογίες.

4.94.9 Κανονισμοί. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, εκκρεμεί η έγκριση των Κανονισμών που προνοούνται στα άρθρα 53(2) και 87(1) του Νόμου, για ρύθμιση θεμάτων προσωπικού και λειτουργίας του Δήμου, καθώς επίσης η ετοιμασία και έγκριση από το Δημοτικό Συμβούλιο Δημοσιονομικών Οδηγιών και Κανονισμών Αποθηκών.

4.95 ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Μέρος Α

4.95.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το 2003, οι οποίοι υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2004. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για το έτος 2002.

4.95.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί το 2002 παρουσίασαν έλλειμμα £275.437, σε σύγκριση με £313.112 το 2001.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα του Δήμου το 2002 ανήλθαν σε £1.129.263, σε σύγκριση με £1.045.586 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £83.677 ή ποσοστό 8%. Στα έσοδα περιλαμβάνεται και κυβερνητική χορηγία ύψους £377.762, σε σύγκριση με £310.746 το 2001.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα του Δήμου το 2002 ανήλθαν σε £1.404.700, σε σύγκριση με £1.358.698 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £46.002 ή ποσοστό 3,4%.

(δ) **Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης.** Η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ρευστότητας. Το κυκλοφορούν ενεργητικό στις 31.12.2002 ήταν £815.639, ενώ οι τρέχουσες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £1.589.887, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £774.248.

(ε) **Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.** Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2002 σε £1.436.458 (ποσό £1.008.233 αφορά στην Κυπριακή Δημοκρατία), σε σύγκριση με £659.229 το 2001, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £1.589.887 για το 2002. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £484.106.

4.95.3 Αποπληρωμή δανείων. Το υπόλοιπο των δανείων του Δήμου από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και τις εμπορικές τράπεζες στις 31.12.2002 ανερχόταν σε £1.920.564 (ποσό £1.091.545 οφείλεται από την Κυπριακή Δημοκρατία), σε σύγκριση με £991.585 το 2001.

Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων των δανείων του Δήμου, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας. Το σύνολο των καθυστερημένων τοκοχρεωλυτικών δόσεων για το 2002 ανήλθε σε £320.092, σε σύγκριση με £168.981 το 2001.

4.95.4 Προϋπολογισμοί.

(α) **Τακτικός Προϋπολογισμός.** Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου το 2002 ήταν ελλειμματικός κατά £651.090. Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό

του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, που αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

Ο Δήμαρχος μου ανέφερε ότι λόγω των προσπαθειών που καταβλήθηκαν το πραγματικό έλλειμμα το 2002 μειώθηκε σε £275.437, σε σύγκριση με £313.112 το 2001.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2002 ήταν £12.007.647, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £153.407 μόνο, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £11.854.240 ή ποσοστό 99%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά το 2002 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.95.5 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

- Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, όπως μητρώο προσφορών, μητρώο συμβολαίων, μητρώα περιουσιακών στοιχείων, μητρώο μηχανογραφικού εξοπλισμού.
- Την αδυναμία του συστήματος για παρακολούθηση των καθυστερήσεων φορολογιών και άλλων εσόδων, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους.
- Την έλλειψη ελέγχου στη Δημοτική Βιβλιοθήκη.
- Τη μη επιβεβαίωση της φυσικής ύπαρξης των περιουσιακών στοιχείων.

4.95.6 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	33	33
Εργατικό προσωπικό (τακτικοί και έκτακτοι)	40	37
Σύνολο	73	70
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£864.617	£778.514

(β) Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας του Δήμου έτυχαν έγκρισης για την εφαρμογή τους με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 29.864, ημερ. 25.2.88. Έκτοτε, τροποποιήσεις των σχεδίων υπηρεσίας, που συμφωνήθηκαν και περιλήφθηκαν στις

συλλογικές συμβάσεις, εφαρμόστηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Όπως έχω πληροφορηθεί, ο Δήμος έχει υποβάλει στις 12.3.2003 τα πιο πάνω σχέδια υπηρεσίας στο Υπουργείο Εσωτερικών για επεξεργασία και προώθησή τους.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα και με αντίστοιχες μισθοδοτικές κλίμακες.

(γ) Συλλογικές συμβάσεις. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, υπέγραψε στις 30.7.2002 συλλογική σύμβαση για τα έτη 2001 – 2003, στην οποία προνοούνταν, μεταξύ άλλων, και παρεμφερή ωφελήματα, όπως π.χ. ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, 14ος μισθός και ασφάλεια ζωής και ατυχημάτων προσωπικού.

Πέραν των πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, αποφάσισε όπως για τους δημόσιους οργανισμούς (Δήμους, Ημικρατικούς Οργανισμούς κ.λπ.), πριν από την έγκριση των Προϋπολογισμών τους, θα πρέπει να λαμβάνεται, μέσω των οικείων Υπουργείων, και η θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, έτσι ώστε αυτά να συνάδουν με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και να μην αφίστανται των ρυθμίσεων που ισχύουν για το σύνολο του προσωπικού στο δημόσιο τομέα ή και τους άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

4.95.7 Χρεώστες. Οι χρεώστες φορολογιών, δικαιωμάτων και άλλων εσόδων του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2002, σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, σε £388.113, σε σύγκριση με £360.462 το 2001, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £27.651 ή ποσοστό 7,67%.

Εισηγήθηκα όπως γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες για διερεύνηση των παλαιών καθυστερήσεων και διαγραφή αυτών που θεωρούνται ανεπίδεκτες είσπραξης, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του Νόμου. Επισήμανα επίσης ότι είναι αναγκαίο όπως λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος μη είσπραξής τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

4.96 ΔΗΜΟΣ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.96.1 Λογαριασμοί και έλεγχος.

(α) Υποβολή λογαριασμών. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2003, οι οποίοι υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2004. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν τον έλεγχο για τα έτη 2001 και 2002.

(β) Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ σύμφωνα με το Νόμο οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, οι οποίοι απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι από την 1.1.2004 οι λογαριασμοί του Δήμου ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων.

4.96.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £236.567 το 2001 και έλλειμμα £2.358 το 2002. Έλλειμμα ύψους £98.697 παρουσίασαν και κατά το 2000.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £2.115.770 και £2.280.269, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.895.792 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £219.978 ή ποσοστό 11,6% το 2001, σε σύγκριση με το 2000, και αύξηση £164.499 ή ποσοστό 7,8% το 2002, σε σύγκριση με το 2001.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £1.879.203 και £2.282.627, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.994.489 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν μείωση £115.286 ή ποσοστό 5,8% το 2001, σε σύγκριση με το 2000, και αύξηση £403.424 ή ποσοστό 21,5% το 2002, σε σύγκριση με το 2001.

(δ) Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση και διαχείριση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας και να αδυνατεί να καταβάλει τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις των δανείων. Τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.2001 και 31.12.2002 ανέρχονταν σε αρνητικό υπόλοιπο ύψους £125.361 και £127.718, αντίστοιχα. Στις 31.12.2002, το πραγματικό αρνητικό υπόλοιπο ήταν £157.718 και όχι £127.718, όπως παρουσιάζεται στους λογαριασμούς, λόγω της αντικανονικής μεταφοράς £30.000 από το Λογαριασμό Καταθέσεων στο Γενικό Λογαριασμό. Σημειώνεται επίσης ότι στα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού περιλαμβάνονται και τα αδιάθετα ποσά δανείων, το ύψος των οποίων δεν μπορεί να προσδιοριστεί, καθότι ο Δήμος δεν τηρεί μητρώο δανείων για εκτέλεση έργων.

Είναι φανερό ότι ο Δήμος αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας και, για βελτίωση των οικονομικών του, ζήτησα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει και εξεύρει τρόπους για αύξηση των εσόδων και μείωση των εξόδων.

Υπέδειξα ότι ο Δήμος θα μπορούσε να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει, ασκώντας με πιο οικονομικό και αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία, για την είσπραξη των καθυστερημένων τελών και δικαιωμάτων, καθώς και την είσπραξη εσόδων που έπρεπε να επιβληθούν και εισπραχθούν, τα οποία δεν επιβάλλονται, όπως δικαιώματα διαφημίσεων και τέλη διανυκτερεύσεων από όλα τα οργανωμένα τουριστικά διαμερίσματα. Παρατήρησα επίσης ότι δεν λαμβάνονται μέτρα για μείωση ή εξάλειψη των ελλειμμάτων που προκύπτουν από την υπηρεσία σκυβάλων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στη Δημοτικό Ταμία όπως ετοιμάσει έκθεση όσον αφορά στην οικονομική κατάσταση του Δήμου, η οποία θα υποβληθεί στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και λήψη διορθωτικών ή άλλων μέτρων. Μου ανέφερε επίσης ότι στις 4.3.2003 επιστράφηκε στο λογαριασμό Καταθέσεων το ποσό των £30.000 που αντικανονικά μεταφέρθηκε στο Γενικό Λογαριασμό.

4.96.3 Δάνεια.

(α) Τα υπόλοιπα των δανείων του Δήμου από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και εμπορικές τράπεζες ανέρχονταν στις 31.12.2001 και 31.12.2002 σε £3.949.658 και £4.164.674, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £4.160.952 το 2000, ενώ οι καθυστερημένες δόσεις κεφαλαίου και τόκων των δανείων ανέρχονταν σε £1.439.120 και £1.837.004.

(β) **Αποπληρωμή δανείων.** Λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, δεν καταβλήθηκαν οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις των δανείων για τα έτη 2001 και 2002, ούτε και οι καθυστερημένες δόσεις προηγούμενων ετών, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθεί ο Δήμος με τόκους υπερημερίας ύψους £11.743 και £10.190 κατά τα έτη 2001 και 2002, αντίστοιχα, για τα δάνεια που σύναψε από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

4.96.4 Προϋπολογισμοί.

(α) **Τακτικός Προϋπολογισμός.** Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου για τα έτη 2001 και 2002 ήταν ελλειμματικοί κατά £1.111.775 και £1.242.007, αντίστοιχα.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών, στόχος που, σύμφωνα με το Δήμαρχο, θα καταβληθεί προσπάθεια να επιτευχθεί στα επόμενα χρόνια.

(β) **Προϋπολογισμός Αναπτύξεως.** Κατά τα έτη 2001 και 2002, μεγάλα ποσά δαπανών, που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
2001	1.825.000	78.900	1.746.100	96
2002	2.980.000	56.907	2.923.093	98

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, έτσι ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι τα αδαπάνητα ποσά του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως αφορούν, κατά κύριο λόγο, σε κυβερνητικά ή πολεοδομικά έργα, η εκτέλεση των οποίων δεν εξαρτάται από το Δήμο.

(γ) **Υπερβάσεις εξόδων.** Κατά τα έτη 2001 και 2002 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν κατά πολύ το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει την εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.96.5 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, που καλύπτουν τις διάφορες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

(α) Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, όπως το μητρώο περιουσιακών στοιχείων, μητρώο μηχανημάτων/οχημάτων, μητρώο χρήσης δημοτικού γηπέδου, μητρώο διαφημιστικών πινακίδων, μητρώο ενοικίων.

(β) Τη μη κατάλληλη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής με τις απαραίτητες πληροφορίες.

(γ) Τη μη βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων του Δήμου.

(δ) Τη μη διεξαγωγή περιοδικών ελέγχων στην αποθήκη από υπεύθυνο λειτουργό του Δήμου.

(ε) Τη μη ετοιμασία συμφιλιωτικών καταστάσεων υδατοπρομήθειας.

(στ) Τη μη συμφιλίωση των εισπράξεων φορολογιών με τα σχετικά μητρώα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στη Δημοτικό Ταμεία για την τήρηση των σωστών μητρώων, χωρίς ωστόσο να αναφερθεί σε άλλα μέτρα που ενδείκνυται να ληφθούν για ενίσχυση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

4.96.6 Σχέδια υπηρεσίας. Το Δημοτικό Συμβούλιο το 1995 ενέκρινε και εφάρμοσε νέα σχέδια υπηρεσίας και μισθολογικές κλίμακες, τα οποία διαφέρουν, κυρίως ως προς τις νέες μισθοδοτικές κλίμακες, από τις προτάσεις/εγκρίσεις του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, καθώς και από αυτές των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών. Αποτέλεσμα τούτου ήταν τα σχέδια υπηρεσίας να μην τύχουν έγκρισης για εφαρμογή και το όλο θέμα να εξακολουθεί να συζητείται μεταξύ Δήμου και αρμόδιων Υπουργείων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι όλα τα σχέδια υπηρεσίας των υφιστάμενων θέσεων έχουν τύχει έγκρισης, για την εφαρμογή τους, από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 25.6.2004, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου.

4.96.7 Πληρωμή αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις. Μετά από αποφάσεις του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, σε τρεις υποθέσεις εναντίον του Δήμου για απαλλοτριώσεις που έγιναν το 2002, πληρώθηκαν αποζημιώσεις ύψους £262.987, περιλαμβανομένων και τόκων ύψους £137.927. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ο υπολογισμός των τόκων έγινε με ανατοκισμό κάθε έτος, σε αντίθεση με τον περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικό) Νόμο αρ. 25/83, ο οποίος προνοεί ότι «εις την καταβλητέαν αποζημίωσιν υπολογίζεται ετήσιος τόκος προς εννέα τοις εκατόν από της ημερομηνίας δημοσιεύσεως της γνωστοποιήσεως απαλλοτριώσεως μέχρι του χρόνου καταβολής της τοιαύτης αποζημιώσεως», και σε αντίθεση επίσης με την πρακτική που ακολουθείται από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Αποτέλεσμα τούτου ήταν να πληρωθούν επιπλέον τόκοι ύψους £48.556.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι η παρατήρηση μας έχει σημειωθεί και ότι θα τυγχάνει εφαρμογής σε μελλοντικές περιπτώσεις και ότι έχει ζητηθεί νομική συμβουλή κατά πόσο το επιπλέον ποσό που πληρώθηκε είναι ανακτήσιμο. Ανέφερε επίσης ότι όλες οι πράξεις αποστέλλονται στο Κτηματολόγιο για επιβεβαίωση.

4.96.8 Έλλειμμα από τη λειτουργία της υπηρεσίας αποκομιδής σκουβάλων. Από τη λειτουργία της υπηρεσίας αυτής κατά τα έτη 2001 και 2002, προέκυψε έλλειμμα ύψους £75.882 και £102.580, αντίστοιχα. Ενόψει των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Δήμος, υπέδειξα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει το θέμα και εξεύρει τρόπους μείωσης ή εξάλειψης των ελλειμμάτων.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο έχει αποφασίσει να επιβάλει στα τέλη σκυβάλων αύξηση 14% από το 2004.

4.96.9 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για άντληση νερού. Ο Δήμος από 1.2.1986 παραλείπει να καταβάλει τα οφειλόμενα τέλη άντλησης νερού στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, τα οποία στις 31.12.2002 ανέρχονταν σε £654.820. Το Δημοτικό Συμβούλιο, με τις επιστολές του αρ. Φακ. 4.7.0(4), ημερ. 20.4.1998 και 27.8.1999, πληροφόρησε το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ότι δεν αναγνωρίζει την ύπαρξη οποιουδήποτε χρέους για τον πιο πάνω σκοπό και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, σε απαντητική επιστολή του στις 23.8.1999, γνωστοποίησε στο Δήμο ότι το θέμα των καθυστερημένων τελών άντλησης πόσιμου νερού έχει παραπεμφθεί στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον του Δήμου.

4.96.10 Δικαιώματα διαφημίσεων. Κατά το έτος 2000, μετά από καταγραφή των διαφημιστικών πινακίδων σε δύο λεωφόρους, διαπιστώθηκε ότι, από τις 183 αναρτημένες διαφημιστικές πινακίδες, εκδόθηκαν άδειες και εισπράχθηκαν δικαιώματα μόνο για οκτώ πινακίδες το 2000 και 11 για το 2001, ενώ το 2002 δεν εκδόθηκε καμιά άδεια και δεν εισπράχθηκε κανένα ποσό.

Ζήτησα όπως ολοκληρωθεί η καταγραφή όλων των διαφημιστικών πινακίδων που είναι αναρτημένες εντός των δημοτικών ορίων και, για όσες πινακίδες πληρούνται οι προϋποθέσεις των σχετικών Κανονισμών, να εκδοθούν άδειες και να εισπραχθούν τα δικαιώματα, ενώ για τις παράνομες διαφημιστικές πινακίδες να ληφθούν μέτρα για την απομάκρυνσή τους.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι με την αναμενόμενη πρόσληψη δύο νέων Τεχνικών θα προωθηθεί η καταγραφή όλων των διαφημιστικών πινακίδων και ότι θα ακολουθηθεί η προβλεπόμενη από τους σχετικούς Κανονισμούς διαδικασία για έκδοση αδειών ή λήψη μέτρων για απομάκρυνση των παράνομων διαφημιστικών πινακίδων.

4.96.11 Καθυστερήσεις φορολογιών.

(α) Τα οφειλόμενα ποσά και οι καθυστερήσεις φορολογιών τελών και δικαιωμάτων δεν περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς του Δήμου για τα έτη 2001 και 2002.

(β) Το υπόλοιπο των καθυστερημένων φορολογιών (σκύβαλα και επαγγελματική άδεια) ανερχόταν σε £442.662 και £476.242 στις 31.12.2001 και 31.12.2002, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £438.670 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £3.992 ή ποσοστό 1% το 2001, σε σύγκριση με το 2000, και £33.580 ή ποσοστό 8% το 2002, σε σύγκριση με το 2001.

(γ) Παρατηρήθηκε ότι κατά το 2002 το ποσοστό είσπραξης καθυστερημένων φορολογιών (σκύβαλα και επαγγελματική άδεια) της περιόδου 1985-2000 είναι χαμηλό και κυμαίνεται μεταξύ 0,9% - 22,2%.

Υπέδειξα ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για την είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξής τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

Ζήτησα επίσης όπως οι καθυστερημένες φορολογίες διερευνηθούν και, σε περίπτωση που οφειλόμενα ποσά θεωρηθούν ανεπίδεκτα είσπραξης, να διαγραφούν σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι για όλες τις υποθέσεις φορολογιών μέχρι το 2002 κινήθηκαν αγωγές και ότι γίνεται έρευνα για τις καθυστερήσεις προηγούμενων ετών και όσες από αυτές θεωρηθούν ανεπίδεκτες είσπραξης θα διαγραφούν σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου.

4.96.12 Απώλεια νερού. Κατά το 2002 αντλήθηκαν 1 733 038 κ.μ. νερού και καταναλώθηκαν 1 172 789 κ.μ., δηλαδή υπάρχει απώλεια 560 249 κ.μ. νερού ή ποσοστό 32,3%, το οποίο θεωρείται πολύ ψηλό και είναι εκτός των αποδεκτών ορίων απώλειας νερού. Ζήτησα όπως ο Δήμος διερευνήσει τους λόγους της απώλειας και λάβει διορθωτικά μέτρα.

Ο Δήμαρχος με πληροφόρησε ότι γίνονται προσπάθειες για αγορά μηχανήματος ανίχνευσης απωλειών νερού, ώστε αυτές να εντοπίζονται έγκαιρα και να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα.

4.97 ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΩ ΠΟΛΕΜΙΔΙΩΝ

Μέρος Α

4.97.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε στις 10.6.2004 τους τελικούς λογαριασμούς του 2003, ενώ αυτοί του 2002 υποβλήθηκαν καθυστερημένα στις 9.7.2003, αντί μέχρι την 30^η Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για το έτος 2002.

4.97.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί το 2002 παρουσίασαν έλλειμμα £181.429, σε σύγκριση με έλλειμμα £94.363 το 2001.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου το 2002 ανήλθαν σε £1.523.248, σε σύγκριση με £1.305.846 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £217.402 ή ποσοστό 16,6%. Στα έσοδα περιλαμβάνεται και κυβερνητική χορηγία ύψους £576.061, σε σύγκριση με £450.289 το 2001.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου το 2002 ανήλθαν σε £1.704.677, σε σύγκριση με £1.400.209 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £304.468 ή ποσοστό 21,7%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση εξόδων για Συντήρηση Οδών και Έργων Κοινής Ωφέλειας (£68.378), για Κοινωνικές και Πολιτιστικές Υπηρεσίες (£46.090), Υδατοπρομήθεια (£71.553), μισθούς και ημερομίσθια (£76.339).

(δ) Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού, το οποίο ανερχόταν στις 31.12.2002 σε £653.569, ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου.

(ε) Οικονομική κατάσταση του Δήμου. Εισηγήθηκα όπως ο Δήμος αξιοποιεί πιο αποτελεσματικά τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία, για την είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων, καθώς επίσης και την είσπραξη εσόδων που, ενώ έπρεπε, δεν εισπράττονται, όπως για παράδειγμα το τέλος θεάματος.

(στ) Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ρευστότητας. Το πρόβλημα ρευστότητας επιδεινώνεται περαιτέρω με την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων, για τις οποίες σημειώνεται ότι δεν λαμβάνεται, όπως θα έπρεπε, σύμφωνα με σχετική απόφαση του

Υπουργικού Συμβουλίου, η εκ των προτέρων έγκριση των αρμόδιων Υπουργείων, οι οποίες προνοούν την αναβάθμιση κλιμάκων, την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων, καθώς και την παραχώρηση παρεμφερών ωφελημάτων στους υπαλλήλους. Επιπρόσθετα δεν λαμβάνονται μέτρα για μείωση ή εξάλειψη των ελλειμμάτων που προκύπτουν από την υπηρεσία σκυβάλων και την υπηρεσία υδατοπρομήθειας. Το κυκλοφορούν ενεργητικό στις 31.12.2002 ήταν £605.705, ενώ οι τρέχουσες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £1.414.748, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £809.043.

(ζ) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2002 σε £89.220, σε σύγκριση με £105.895 το 2001, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £1.414.748 για το 2002. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £44.745.

4.97.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Τακτικός Προϋπολογισμός του Δήμου το 2002 ήταν ελλειμματικός κατά £1.229.968. Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, που αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2002 ήταν £2.533.000, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £48.335, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £2.484.665 ή ποσοστό 98%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά το 2002 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.97.4 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	31	27
Εργατικό προσωπικό (τακτικοί και έκτακτοι)	25	26
	56	53
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£693.765	£617.426

(β) Σχέδια υπηρεσίας. Μέχρι το 1994 τα σχέδια υπηρεσίας του Δήμου έτυχαν έγκρισης για την εφαρμογή τους με διάφορες αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Έκτοτε, τροποποιήσεις των σχεδίων υπηρεσίας ή και νέα σχέδια υπηρεσίας, που συμφωνήθηκαν και περιλήφθηκαν στις συλλογικές συμβάσεις, εφαρμόστηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς όμως να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Με στόχο την ετοιμασία βάσης δεδομένων και μελέτης της δομής του Δήμου από τους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών, το Υπουργείο Εσωτερικών ζήτησε από το Δήμο όπως του παράσχει όλες τις πληροφορίες σχετικά με τις εγκεκριμένες και μη εγκεκριμένες θέσεις του Δήμου, τις οποίες και υπέβαλε στις 20.10.2003.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(γ) Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει στις 9.7.2002 συλλογική σύμβαση για τα έτη 2001–2003, στην οποία προνοούνταν, μεταξύ άλλων, και παρεμφερή ωφελήματα, όπως Ταμείο Ευημερίας, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, 14^{ος} μισθός και ασφάλεια ζωής και ατυχημάτων προσωπικού.

Πέραν των πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, αποφάσισε όπως για τους δημόσιους οργανισμούς (Δήμους, Ημικρατικούς Οργανισμούς κ.λπ.), πριν από την έγκριση των Προϋπολογισμών τους, θα πρέπει να λαμβάνεται, μέσω των οικείων Υπουργείων, και η θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, έτσι ώστε αυτά να συνάδουν με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και να μην αντίστανται των ρυθμίσεων που ισχύουν για το σύνολο του προσωπικού στο δημόσιο τομέα ή και τους άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

4.97.5 Προσφορά για βελτίωση του υδρευτικού δικτύου – Αρ. 15/2000. Για το έργο αυτό υποβλήθηκαν δύο προσφορές, η μία για συνολικό ποσό £60.146 και η άλλη για συνολικό ποσό £46.965. Το Δημοτικό Συμβούλιο στις 14.11.2000, μετά από εισήγηση της Επιτροπής Προσφορών, κατακύρωσε την προσφορά στον πιο ακριβό προσφοροδότη, με το αιτιολογικό ότι αυτός χρησιμοποιεί νέα μέθοδο (Trenchless), νοούμενου ότι θα συμβουλευόταν και άλλους φορείς που είχαν εφαρμόσει τη νέα μέθοδο.

Χωρίς να φαίνεται ότι ζητήθηκαν οι απόψεις άλλων φορέων, ο Δήμος υπέγραψε στις 19.6.2001 συμβόλαιο με τη συγκεκριμένη εταιρεία, για συνολικό ποσό ύψους £60.146, και συμπλήρωση των εργασιών εντός τριών μηνών, δηλαδή μέχρι 19.9.2001.

Μετά από μεγάλες καθυστερήσεις, και αφού η πιο πάνω εταιρεία απέτυχε τελικά να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, περί το τέλος Μαρτίου 2002 εγκατέλειψε το έργο, αφού πληρώθηκε

συνολικά ποσό ύψους £39.246, πλέον ΦΠΑ. Σημειώνεται ότι η εγγυητική που κατέθεσε η εταιρεία, για ποσό ύψους £6.017, αφέθηκε να λήξει στις 19.3.2002, χωρίς να κατασχεθεί από το Δήμο.

Ο Δήμος ζήτησε στις 27.11.2002 από το νομικό του σύμβουλο να μελετήσει το όλο θέμα και να τον συμβουλευτεί για τις περαιτέρω ενέργειες. Μέχρι σήμερα εκκρεμεί η όλη υπόθεση.

4.97.6 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για αγορά νερού. Ο Δήμος από το 1999 παραλείπει να εξοφλεί τις οφειλές του για την αγορά νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (Τ.Α.Υ.), οι οποίες στις 31.12.2002 ανέρχονταν σε £350.261 (£472.356 στις 31.12.2003), ενώ μέχρι τις 11.2.2004 χρεώθηκαν από το Τ.Α.Υ. τόκοι ύψους £57.430.

Με επιστολή του ημερ. 6.11.2003 προς τον Υπουργό Εσωτερικών, ο Δήμος ζήτησε όπως η Κυβέρνηση διαγράψει την πιο πάνω οφειλή. Στην απαντητική του επιστολή, ημερ. 12.12.2003, ο Υπουργός Εσωτερικών πληροφόρησε το Δήμο ότι είναι έτοιμος να υποβάλει πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για ένταξη της περιοχής του Δήμου στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού. Όσον αφορά στη διαγραφή της οφειλής προς το Τ.Α.Υ., ανέφερε ότι δεν έχει ακόμη ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση στις διαβουλεύσεις που γίνονται μεταξύ των εμπλεκόμενων Υπουργείων και Τμημάτων.

4.97.7 Οφειλή για τη λειτουργία του μικτού σχεδίου υδατοπρομήθειας. Ο Δήμος καθυστερεί την εξόφληση των υποχρεώσεων του και προς τον Έπαρχο Λεμεσού, έναντι των εξόδων λειτουργίας του μικτού σχεδίου υδατοπρομήθειας στο οποίο συμμετέχει. Η οφειλή του Δήμου ανήλθε σε £76.542 στις 31.12.2002, σε σύγκριση με £58.268 το 2001. Η χρέωση για το 2002 ανήλθε σε £47.510.

4.97.8 Ζημιά από την πώληση νερού. Από τη λειτουργία της υπηρεσίας υδατοπρομήθειας προέκυψε ζημιά, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Έτος	Έσοδα	Έξοδα	Ζημιά
	£	£	£
2001	102.971	163.716	60.745
2002	151.672	235.269	83.597
2003	163.715	169.620	5.905

Στα πιο πάνω έξοδα δεν περιλαμβάνονται οι μισθοί των υπαλλήλων και τα ημερομίσθια των εργατών που ασχολούνται με την υδατοπρομήθεια, καθώς και άλλα διοικητικά έξοδα του Δήμου.

Επισημαίνεται ότι τα τέλη υδατοπρομήθειας, σε σύγκριση με το κόστος του νερού, είναι πολύ χαμηλά και παραμένουν στα ίδια επίπεδα από το 1997, όταν επιβλήθηκε μικρή αύξηση με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ημερ. 31.7.1997, χωρίς ωστόσο να έχουν τροποποιηθεί και εγκριθεί νέοι Κανονισμοί.

4.97.9 Υπηρεσία περισυλλογής σκυβάλων. Από τη λειτουργία της υπηρεσίας περισυλλογής σκυβάλων κατά τα έτη 2002 και 2003 προέκυψε έλλειμμα ύψους £45.821 και £55.956, αντίστοιχα. Εισηγήθηκα όπως το πιο πάνω θέμα απασχολήσει σοβαρά το Δημοτικό Συμβούλιο, το οποίο πρέπει να προχωρήσει στη λήψη και εφαρμογή αποφάσεων για μείωση ή εξάλειψη του ελλείμματος.

Δεδομένου του προβλήματος ρευστότητας που αντιμετωπίζει ο Δήμος, εισηγήθηκα επίσης όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει το ενδεχόμενο αύξησης των τελών σκυβάλων, εφαρμόζοντας το άρθρο 84(ζ) του Νόμου, το οποίο επιτρέπει ετήσια αύξηση στα επιβαλλόμενα τέλη μέχρι ποσοστού 14% επί των τελών του προηγούμενου χρόνου.

4.98 ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Μέρος Α

4.98.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2003, οι οποίοι υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2004. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για το έτος 2002.

4.98.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί του 2002 παρουσίασαν έλλειμμα ύψους £337.023, σε σύγκριση με £177.885 το 2001.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου το 2002 ανήλθαν σε £1.336.542, σε σύγκριση με £1.277.277 το 2001, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £59.265 ή ποσοστό 4,6%. Η κρατική χορηγία για το 2002 ανήλθε σε £374.145, σε σύγκριση με £311.954 το 2001.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου το 2002 ανήλθαν σε £1.673.565, σε σύγκριση με £1.455.162 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £218.403 ή ποσοστό 15%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων για αποδοχές προσωπικού (£70.418), δαπάνες για δευτερεύοντα έργα υποδομής (£61.842) και αποσβέσεις (£33.815).

(δ) Ρευστότητα.

(i) Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού, το οποίο ανερχόταν στις 31.12.2002 σε £673.612, ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου.

(ii) Τρέχουσες υποχρεώσεις και έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Κατά τις 31.12.2002, στα ταμειακά διαθέσιμα ύψους £1.479.423 περιλαμβάνεται το αδαπάνητο υπόλοιπο του λογαριασμού δανείων (διάφορα έργα υπό εκτέλεση) ύψους £1.181.201. Ως αποτέλεσμα, οι τελικοί λογαριασμοί παρουσιάζουν κεφάλαιο κίνησης ύψους £1.110.704, αντί έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £70.497.

Είναι φανερό ότι η οικονομική κατάσταση του Δήμου δεν είναι ικανοποιητική και ο Δήμος αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ρευστότητας.

Υπέδειξα στο Δημοτικό Συμβούλιο ότι ο Δήμος θα μπορούσε να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει, αξιοποιώντας πιο αποτελεσματικά τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία. Ως παράδειγμα ανέφερα την αύξηση εξόδων με την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση των αρμόδιων Υπουργείων, οι οποίες προνοούν αναβάθμιση κλιμάκων, την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων, καθώς και την παραχώρηση παρεμφερών ωφελημάτων στους υπαλλήλους. Ανέφερα επίσης ότι δεν λαμβάνονται μέτρα για μείωση ή εξάλειψη των ελλειμμάτων που προκύπτουν από την υπηρεσία σκυβάλων (£124.446 το 2002).

Τέλος εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει τρόπους βελτίωσης των οικονομικών του Δήμου και ετοιμάσει στρατηγικό πρόγραμμα για κάλυψη των συσσωρευμένων ελλειμμάτων.

(ε) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2002 σε £2.652.705, σε σύγκριση με £1.691.810 το 2001, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £2.466.783. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £1.190.783.

(στ) Αποπληρωμή δανείων. Το υπόλοιπο των δανείων του Δήμου από τους Δανειστικούς Επιτρόπους και τις εμπορικές τράπεζες ανερχόταν στις 31.12.2002 σε £3.843.488, σε σύγκριση με £2.696.281 το 2001.

Παρατηρήθηκε και πάλι σημαντική καθυστέρηση στην καταβολή των δόσεων των δανείων, με αποτέλεσμα ο Δήμος να επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας. Το σύνολο των καθυστερημένων τοκοχρεωλυτικών δόσεων για το 2002 ανήλθε σε £900.883.

4.98.3 Προϋπολογισμός.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Δήμου ήταν ελλειμματικός κατά £749.278. Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, που αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει τουλάχιστον να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2002 ήταν £3.799.232, οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £1.078.619, δηλαδή σημειώθηκε απόκλιση £2.720.613 ή ποσοστό 72%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

4.98.4 Προσωπικό

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο Προσωπικό	35	33
Εργατικό Προσωπικό (Τακτικοί και Έκτακτοι)	14	15
Σύνολο	49	48
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£737.770	£667.352

(β) Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας του Δήμου έτυχαν έγκρισης για την εφαρμογή τους με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 30.467, ημερ. 14.7.88. Έκτοτε, τροποποιήσεις των σχεδίων υπηρεσίας ή και σχέδια υπηρεσίας που συμφωνήθηκαν και περιλήφθηκαν στις συλλογικές συμβάσεις, εφαρμόστηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού

Συμβουλίου, χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους. Σύμφωνα με το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, όπως ίσχυε μέχρι πρόσφατα, όλα τα σχέδια υπηρεσίας θα έπρεπε να υποβάλλονται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου

Ο Δήμος έχει υποβάλει στις 9.7.2003 όλα τα σχέδια υπηρεσίας στο Υπουργείο Εσωτερικών για επεξεργασία και προώθηση τους.

Στις 5.11.2004 τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(γ) Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει για τα έτη 2001 – 2003 συλλογική σύμβαση, στην οποία προνοούνταν, μεταξύ άλλων, και παρεμφερή ωφελήματα, όπως π.χ. ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, 14ος μισθός και ασφάλεια ζωής και ατυχημάτων προσωπικού.

4.99 ΔΗΜΟΣ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

Μέρος Α

4.99.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2003, οι οποίοι υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει μέσα στο 2004. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για τα έτη 2001 και 2002.

4.99.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για τα έτη 2001 και 2002 παρουσίασαν έλλειμμα £259.625 και £368.826, αντίστοιχα, σε σύγκριση με πλεόνασμα £209.237 για το 2000.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £2.169.674 και £2.267.707, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £2.133.470 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £36.204 ή ποσοστό 1,7% το 2001, σε σύγκριση με το 2000, και αύξηση £98.033 ή ποσοστό 4,5% το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Στα έσοδα του Δήμου περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £469.566 για το 2001 και £539.687 για το 2002.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £2.429.299 και £2.636.533, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.924.233 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £505.066 ή ποσοστό 26,2% το 2001 και £207.234 ή ποσοστό 8,5% το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Η αύξηση του 2001 οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων για αποσβέσεις (£231.899), συντήρησης μηχανημάτων, υποστατικών και οδών (£84.385), τόκους και έξοδα χρηματοδότησης (£42.793) και έξοδα άρθρου 17 (£79.981).

(δ) Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2001 και 31.12.2002 σε £5.520.657 και £5.127.639, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £5.413.676 το 2000, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £5.842.189 και £6.003.021. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του 2001 και 2002 περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £4.707.151 και £5.014.569, αντίστοιχα.

(ε) Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Στις 31.12.2001 και 31.12.2002, το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £2.859.544 και £2.777.095, ενώ οι τρέχουσες υποχρεώσεις ήταν £5.842.189 και £6.003.021, αντίστοιχα, δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης, ύψους £2.982.645 για το 2001 και £3.225.926 για το 2002.

(στ) Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού, το οποίο ανερχόταν στις 31.12.2001 και 31.12.2002 σε £694.306 και £549.849, ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου.

(ζ) Αποπληρωμή δανείων. Παρατηρήθηκε ότι δεν καταβάλλονται έγκαιρα οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις των δανείων του Δήμου προς τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα και το ύψος των καθυστερήσεων ανήλθε στις 31.12.2002 στα £2.915.242, με αποτέλεσμα να επιβληθούν τόκοι υπερημερίας ύψους £8.764.

4.99.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ήταν ελλειμματικοί κατά £281.700 και £399.800, αντίστοιχα.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 2001 και 2002, μεγάλα ποσά δαπανών, που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή της μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές	Αδαπάνητα	Ποσοστό
		δαπάνες	ποσά	απόκλισης
	£	£	£	%
2001	3.881.500	1.635.533	2.245.967	58
2002	5.146.000	1.381.926	3.764.074	73

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, έτσι ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 2001 και 2002 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων που ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει την εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του περί Δήμων Νόμου.

4.99.4 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις στις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου. Αναφέρω πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- Τη μη ικανοποιητική τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως το μητρώο καταθέσεων δημοτών, μητρώο συμβολαίων, μητρώο παλινορθώσεων δρόμων.
- Τη μη ετοιμασία συμφιλιωτικών καταστάσεων των εσόδων από φορολογίες.
- Τη μη διεξαγωγή περιοδικών ελέγχων, από εξουσιοδοτημένο λειτουργό του Δήμου, στο μητρώο καταχώρισης επιταγών που παραλαμβάνονται μέσω ταχυδρομείου.
- Τη μη συμφιλίωση των λογαριασμών καταθέσεων δημοτών με τα αντίστοιχα μητρώα.
- Τη μη συμπλήρωση των ενταλμάτων πληρωμής με τις απαραίτητες πληροφορίες.
- Τη μη τήρηση αναλυτικών λογαριασμών δανείων για την παρακολούθηση των δαπανών για έργα που χρηματοδοτούνται από δάνεια.
- Τη μη άσκηση ελέγχου στις εισπράξεις από βιοτέχνες μέσω του συστήματος «factoring».
- Τη μη καταμέτρηση των βιβλίων της δημοτικής βιβλιοθήκης.

Ο Δήμος, μετά από προκήρυξη προσφορών, ανέθεσε από το 2003 σε ελεγκτικό οίκο το σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

4.99.5 Προσωπικό.

(α) Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει το προσωπικό του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το σχετικό κόστος:

	2002	2001
Γραφειακό προσωπικό:		
Μόνιμοι	20	20
Έκτακτοι	4	3
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί/Έκτακτοι	35	33
Σύνολο	59	56
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£760.822	£680.738

(β) **Συλλογική σύμβαση εργασίας.** Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς, δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει στις 12.12.2001 συλλογική σύμβαση για τα έτη 1998-2000, στην οποία προνοούνταν, μεταξύ άλλων, και παρεμφερή ωφελήματα, όπως π.χ. Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, Ταμείο Ευημερίας, ασφάλεια προσωπικού και άλλα.

(γ) Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων, τα οποία εγκρίθηκαν από το Δημοτικό Συμβούλιο στις 11.5.2000, δεν έχουν τύχει της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους, σε αντίθεση με το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου όπως ίσχυε μέχρι πρόσφατα, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Στις 5.11.2004 τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(δ) Δημιουργία νέων θέσεων. Παρά το σαφή όρο που συνοδεύει την έγκριση των Προϋπολογισμών του Δήμου, ότι οι νέες θέσεις πρέπει να εξεταστούν και εγκριθούν από τα εμπλεκόμενα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών, δημιουργήθηκαν και πληρώθηκαν μία θέση Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού (κλίμακα Α10), μία θέση Ανώτερου Υγειονομικού Επιθεωρητή Α' (κλίμακα Α10) και μία θέση Γραφέα (κλίμακα Α2-Α5-Α7), χωρίς να ακολουθηθεί η πιο πάνω διαδικασία.

Για τις θέσεις του Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού και Ανώτερου Υγειονομικού Επιθεωρητή Α', οι οποίες έχουν πληρωθεί από 1.12.2001, με ανάλογες προαγωγές υφιστάμενου προσωπικού, δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί και εγκριθεί σχέδια υπηρεσίας. Στη νέα θέση Γραφέα, διορίστηκε από 1.1.2002, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ημερ. 28.12.2001, υπάλληλος που κατείχε τη θέση του Βοηθού Γραφείου. Ο διορισμός αυτός έγινε χωρίς να προκηρυχθεί η θέση, παρόλο που αυτή είναι πρώτου διορισμού, και χωρίς να ακολουθηθούν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες πλήρωσης της θέσης.

4.99.6 Βιοτεχνική περιοχή. Υπάρχει σοβαρή καθυστέρηση στη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των βιοτεχνών που παρέλειψαν να τακτοποιήσουν τις οφειλές τους, με αποτέλεσμα, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, βασικές πρόνοιες της σύμβασης μίσθωσης σχετικά με τον τρόπο καταβολής του 20% του «αέρα» (premium), των δόσεων και του ετήσιου μισθώματος να μην εφαρμόζονται και οι καθυστερήσεις να αυξάνονται σημαντικά από έτος σε έτος.

Συγκεκριμένα:

- (i) Στις 31.12.2001 και 31.12.2002 οι καθυστερήσεις ανήλθαν σε £707.184 και £631.198, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £577.934 το 2000, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £129.250 ή ποσοστό 22% το 2001, σε σύγκριση με το 2000, και μείωση £75.986 ή ποσοστό 11% το 2002, σε σύγκριση με το 2001.
- (ii) Σε αντίθεση με τις παραγράφους 4(α) και 4(β) της σύμβασης μίσθωσης, βιοτέχνες παρέλειψαν να εμβάσουν, κατά την υπογραφή των συμβολαίων, το 10% του «αέρα» (premium) και αντίστοιχο ποσοστό κατά την παραλαβή των υποστατικών, με αποτέλεσμα να εκκρεμεί, στις 31.12.2002, η είσπραξη ποσού £68.703. Οι καθυστερήσεις των δόσεων για την αποπληρωμή του υπόλοιπου 80% του «αέρα» (premium) ανέρχονται στις £620.131 και £541.745 για το 2001 και 2002, αντίστοιχα.
- (iii) Σε αντίθεση με την παράγραφο 5 της σύμβασης, όλοι οι βιοτέχνες (107 το 2001 και 109 το 2002) παρέλειψαν να πληρώσουν το ετήσιο μίσθωμα των £50, με αποτέλεσμα στις 31.12.2001 και 31.12.2002 να υπάρχουν καθυστερήσεις ύψους £18.350 και £20.750, αντίστοιχα.

4.99.7 Άδειες διαφημιστικών πινακίδων. Ο Δήμος δεν εφαρμόζει τους περί Εκθέσεως Διαφημίσεων Κανονισμούς, που δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, αρ. 3424, ημερ. 4.8.2000 (Κ.Δ.Π. 232/2000), με αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων. Ζήτησα όπως καταγραφούν και ελεγχθούν όλες οι διαφημιστικές πινακίδες που είναι αναρτημένες στην περιοχή του Δήμου και εισπραχθούν τα σχετικά δικαιώματα και στις περιπτώσεις όπου διαφημιστικές πινακίδες αναρτήθηκαν παράνομα, να ληφθούν δικαστικά μέτρα για την απομάκρυνσή τους.

4.100 ΔΗΜΟΣ ΕΓΚΩΜΗΣ

Μέρος Α

4.100.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2003, οι οποίοι υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου, προγραμματίζεται να γίνει στο τέλος του 2004. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για τα έτη 2001 και 2002.

4.100.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 2001 και 2002 παρουσίασαν έλλειμμα £257.194 και £55.195, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £879 το 2000.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £1.819.886 και £2.031.736, σε σύγκριση με £1.688.484 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £131.402 ή ποσοστό 7,8% το 2001 και αύξηση £211.850 ή ποσοστό 11,6% το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κυβερνητική χορηγία ύψους £349.385 για το 2001 και £422.406 για το 2002.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου για τα έτη 2001 και 2002 ανήλθαν σε £2.077.080 και £2.086.931, σε σύγκριση με £1.689.363 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £387.717 ή ποσοστό 23% το 2001 και αύξηση £9.851 ή ποσοστό 0,5% το 2002, σε σύγκριση με το 2001. Η αύξηση κατά το 2001 οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων για μισθούς και εργατικά (£195.380) και για αποσβέσεις (£147.836).

(δ) Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου στις 31.12.2001 και 31.12.2002 ανέρχονταν σε £2.375.339 και £2.060.768, αντίστοιχα, ενώ οι βραχυπρόθεσμες σε £962.677 και £1.122.361. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις των δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £248.592 και £261.347 για το 2001 και 2002, αντίστοιχα.

4.100.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου για τα έτη 2001 και 2002 ήταν ελλειμματικοί κατά £1.284.700 και £1.430.870, αντίστοιχα. Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, που αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη πλεονασματικός, για αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

Ο Δήμος με πληροφόρησε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο, στην τελευταία συνεδρία του, αποφάσισε τη σταδιακή μείωση των εξόδων με σκοπό τον ισοσκελισμό των Προϋπολογισμών του Δήμου και ότι η πρακτική αυτή ακολουθήθηκε κατά την ετοιμασία των Προϋπολογισμών του 2005.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 2001 και 2002, μεγάλα ποσά δαπανών που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
2001	6.179.500	541.677	5.637.823	91
2002	6.299.500	403.851	5.895.649	94

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, έτσι ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

4.100.4 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001 και 2002, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	26	26
Εργατικό προσωπικό (Τακτικοί και Έκτακτοι)	58	58
Σύνολο	84	84
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£1.180.675	£1.096.642

(β) Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας του Δήμου έτυχαν έγκρισης για την εφαρμογή τους με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 30.467, ημερ. 14.7.1988, και αρ. 36.774, ημερ. 9.1.1992. Έκτοτε, τροποποιήσεις των σχεδίων υπηρεσίας ή και νέα σχέδια υπηρεσίας, που συμφωνήθηκαν και περιλήφθηκαν στις συλλογικές συμβάσεις, εφαρμόστηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους. Σύμφωνα με το άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, όπως ίσχυε μέχρι πρόσφατα, όλα τα σχέδια υπηρεσίας θα έπρεπε να υποβάλλονται στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ο Δήμος έχει υποβάλει στις 16.12.2002 στο Υπουργείο Εσωτερικών κατάσταση με τις μόνιμες θέσεις, για επεξεργασία και έγκριση τους ως μόνιμων και συντάξιμων. Το Υπουργείο Εσωτερικών ζήτησε από το Δήμο στις 30.4.2004 όπως του υποβάλει αναλυτικές καταστάσεις με τις υφιστάμενες θέσεις και τους κατόχους τους, τις νέες θέσεις, τις μισθολογικές τους κλίμακες, καθώς επίσης και σχέδια υπηρεσίας για όλες τις θέσεις, για επεξεργασία και προώθησή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, αίτημα στο οποίο ανταποκρίθηκε ο Δήμος στις 16.6.2004.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι

το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(γ) Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σύμφωνα με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών.

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, αποφάσισε όπως για τους δημόσιους οργανισμούς (Δήμοι, Ημικρατικοί Οργανισμοί κ.λπ.), πριν από την έγκριση των Προϋπολογισμών τους, θα πρέπει να λαμβάνεται, μέσω των οικείων Υπουργείων, και η θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, έτσι ώστε αυτά να συνάδουν με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική και να μην αντίστανται των ρυθμίσεων που ισχύουν στο δημόσιο τομέα ή και τους άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

4.101 ΔΗΜΟΣ ΛΑΤΣΙΩΝ

Μέρος Α

4.101.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Ο Δήμος υπέβαλε καθυστερημένα, στις 28.4.2004, τους τελικούς λογαριασμούς του 2001 και 2002, αντί μέχρι την 30ή Απριλίου του έτους που έπεται του οικονομικού έτους, όπως καθορίζει το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου. Οι λογαριασμοί του 2003 υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου.

4.101.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £7.755 το 2001, έλλειμμα £20.020 το 2002 και έλλειμμα £169.105 το 2003, σε σύγκριση με πλεόνασμα £15.907 το 2000. Το έλλειμμα το 2003 οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων για μισθούς (£176.840) και καθαριότητα (£34.983).

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 2001, 2002 και 2003 ανήλθαν σε £1.540.074, £1.382.858 και £1.562.893, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.520.735 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £19.339 ή ποσοστό 1,3% το 2001, μείωση £157.216 ή ποσοστό 10,2% το 2002, σε σύγκριση με το 2001, και αύξηση £180.035 ή ποσοστό 13% το 2003, σε σύγκριση με το 2002. Στα έσοδα του Δήμου περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £329.398 για το 2001, £374.061 για το 2002 και £394.952 για το 2003.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά τα έτη 2001, 2002 και 2003 ανήλθαν σε £1.532.319, £1.402.878 και £1.731.998, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.504.828 το 2000, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £27.491 ή ποσοστό 1,8% το 2001, μείωση £129.441 ή ποσοστό 8,4% το 2002, σε σύγκριση με το 2001 και αύξηση £329.120 ή ποσοστό 23,5% το 2003, σε σύγκριση με το 2002.

(δ) Ρευστότητα.

(i) Παρατράβηγμα τραπεζικού λογαριασμού. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(α) του Νόμου, το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού, το οποίο ανερχόταν στις 31.12.2001 σε £331.213, ξεπερνούσε το καθορισμένο ποσοστό 20% των εσόδων του

Προϋπολογισμού του 2001. Σημειώνεται επίσης ότι το ύψος του παρατραβήγματος του Γενικού Λογαριασμού στις 31.12.2002 και 31.12.2003, το οποίο ανερχόταν σε £450.486 και £1.332.036, αντίστοιχα, ξεπερνούσε το εγκριθέν από το Υπουργείο Εσωτερικών ποσοστό 35% για το 2002 και 40% για το 2003 των εσόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου, για τα αντίστοιχα έτη.

- (ii) **Τρέχουσες υποχρεώσεις και έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης.** Στα ταμειακά διαθέσιμα ύψους £4.281.999 και £3.984.264 για τα έτη 2002 και 2003, αντίστοιχα, περιλαμβάνεται το αδαπάνητο υπόλοιπο του λογαριασμού δανείων, το οποίο προορίζεται για την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων, ύψους £3.992.822 για το 2002 και £3.550.059 για το 2003. Ως αποτέλεσμα, οι τελικοί λογαριασμοί των πιο πάνω ετών παρουσιάζουν κεφάλαιο κίνησης ύψους £3.537.366 και £2.205.517 για το 2002 και 2003, αντίστοιχα, αντί έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £455.456 για το 2002 και £1.344.542 για το 2003, όπως φαίνεται στην πιο κάτω κατάσταση:

Έτος	Κυκλοφορούν Ενεργητικό σύμφωνα με τους λογαριασμούς	Πραγματικό Κυκλοφορούν Ενεργητικό	Τρέχουσες Υποχρεώσεις	Κεφάλαιο Κίνησης σύμφωνα με τους λογαριασμούς	Πραγματικό Κεφάλαιο Κίνησης
	£	£	£	£	£
2002	4.749.739	756.917	1.212.373	3.537.366	(455.456)
2003	4.486.591	936.532	2.281.074	2.205.517	(1.344.542)

(ε) **Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου.** Ο Δήμος θα μπορούσε να βελτιώσει την οικονομική του κατάσταση και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει, ασκώντας με πιο οικονομικό και αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία. Έσοδα που έπρεπε να επιβληθούν και εισπραχθούν, όπως για παράδειγμα δικαιώματα διαφημίσεων, δεν εισπράττονται. Επίσης για τις καθυστερήσεις φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων, οι οποίες στις 31.12.2001, 31.12.2002 και 31.12.2003 ανέρχονταν σε £201.238, £346.252 και £264.954, αντίστοιχα, δεν λαμβάνονται όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για είσπραξή τους.

Το πρόβλημα ρευστότητας επιδεινώνεται περαιτέρω με την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων, για τις οποίες ας σημειωθεί, δεν λαμβάνεται η εκ των προτέρων έγκριση των αρμόδιων Υπουργείων, οι οποίες προνοούν την αναβάθμιση κλιμάκων καθώς και την παραχώρηση παρεμφερών ωφελημάτων στους υπαλλήλους. Επιπρόσθετα δεν λαμβάνονται μέτρα για μείωση ή εξάλειψη του ελλείμματος που προκύπτει από την υπηρεσία σκυβάλων.

(στ) **Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.** Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2001, 31.12.2002 και 31.12.2003 σε £516.721, £4.415.581 και £4.353.005, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £690.202 το 2000, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν στις £1.145.049 για το 2001, £1.212.373 για το 2002 και £2.281.074 για το 2003. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £154.401, £169.703 και £147.795 για το 2001, 2002 και 2003, αντίστοιχα.

4.101.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 2001, 2002 και 2003, σημαντικά ποσά δαπανών, που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή της μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
2001	1.661.000	320.000	1.341.000	80,7
2002	2.526.000	283.000	2.243.000	88,8
2003	2.166.000	1.310.000	856.000	39,5

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, έτσι ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(β) Υπερβάσεις εξόδων. Παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών κατά τα έτη 2001 και 2002 και το 25% κατά το έτος 2003, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.101.4 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις σε ορισμένες δραστηριότητες του Δήμου, όπως:

(α) Την αδυναμία του συστήματος παρακολούθησης καθυστερημένων φορολογιών, με αποτέλεσμα τη μη λήψη μέτρων για είσπραξή τους.

(β) Τη μη τήρηση ή τη μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων, όπως το μητρώο συμβολαίων και το μητρώο προσφορών.

4.101.5 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2001, 2002 και 2003, μαζί με το ανάλογο κόστος.

	2003	2002	2001
Μόνιμο προσωπικό	20	20	22
Έκτακτο προσωπικό	3	2	2
Εργατικό προσωπικό	29	32	28
Έκτακτο εργατικό προσωπικό	17	15	7
Σύνολο	69	69	59
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£959.430	£782.439	£785.864

(β) Σχέδια Υπηρεσίας. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες μου Εκθέσεις, τα σχέδια υπηρεσίας, τα οποία συμφωνήθηκαν και περιλήφθηκαν στη συλλογική σύμβαση εργασίας για τα έτη 1996-1997, εγκρίθηκαν από το Δημοτικό Συμβούλιο στις 11.12.1996, χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Το Μάιο 2004, ο Δήμος υπέβαλε στο Υπουργείο Εσωτερικών όλα τα στοιχεία και πληροφορίες που του ζητήθηκαν, αναφορικά με τις εγκεκριμένες και μη εγκεκριμένες θέσεις του Δήμου, τους κατόχους των θέσεων αυτών και τις μισθολογικές τους κλίμακες, τις νέες θέσεις, τις αναβαθμίσεις ή μετονομασίες θέσεων κ.λπ., ώστε να προωθηθεί η επεξεργασία των αντίστοιχων σχεδίων υπηρεσίας και η υποβολή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

(γ) Συλλογική σύμβαση εργασίας. Σε αντίθεση με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 40.835, ημερ. 6.4.1994, και αρ. 52.362, ημερ. 6.10.2000, οι οποίες προνοούν ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης που χρηματοδοτούνται από τους Κρατικούς Προϋπολογισμούς δεν πρέπει να δεσμεύονται για θέματα προσωπικού ή συλλογικών συμβάσεων, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Οικονομικών, ο Δήμος, χωρίς να εξασφαλίσει τέτοια έγκριση, έχει υπογράψει το 2001 συλλογική σύμβαση για τα έτη 1999 – 2001, στην οποία προνοούνταν, μεταξύ άλλων, και παρεμφερή ωφελήματα, όπως π.χ. ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ταμείο ευημερίας, ασφάλεια προσωπικού κ.ά..

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, αποφάσισε όπως για τους δημόσιους οργανισμούς (Δήμοι, Ημικρατικοί Οργανισμοί κ.λπ.), πριν από την έγκριση ή και υπογραφή των Προϋπολογισμών τους, θα πρέπει να λαμβάνεται, μέσω των οικείων Υπουργείων, και η θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, έτσι ώστε αυτά να συνάδουν με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική ή και να μην αφίστανται των ρυθμίσεων που ισχύουν για το σύνολο του προσωπικού στο δημόσιο τομέα ή και τους άλλους οργανισμούς δημόσιου δικαίου.

4.101.6 Χρεώστες. Οι χρεώστες φορολογιών, δικαιωμάτων και άλλων εσόδων του Δήμου ανέρχονταν, σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, στις 31.12.2001, 31.12.2002 και 31.12.2003 σε £445.941, £375.587 και £415.785, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £350.365 το 2000.

Στους πιο πάνω χρεώστες περιλαμβάνονται καθυστερήσεις φορολογιών, επαγγελματικής άδειας, τελών σκυβάλων και αδειών λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών, που αφορούν παλαιά έτη (1992 – 2000), το ποσοστό είσπραξης των οποίων μέσα στο 2003 ήταν πολύ χαμηλό και κυμαινόταν από 0%-8,2%.

Ζήτησα όπως γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες για διερεύνηση των παλαιών καθυστερήσεων και διαγραφή όσων θεωρούνται ανεπίδεκτες είσπραξης, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου. Υπέδειξα επίσης ότι είναι αναγκαίο όπως λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος μη είσπραξης τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

4.101.7 Δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές. Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(θ) του περί Δήμων Νόμου, τους περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμους του 1992 και 1996 και τους περί Δημόσιων Κολυμβητικών Δεξαμενών Κανονισμούς του 1996, για τη χρήση και λειτουργία δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών απαιτείται η έκδοση άδειας από την αρμόδια αρχή, Δήμο ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

Από στοιχεία που τηρεί ο Δήμος φαίνεται ότι στην περιοχή του λειτουργούν 4 δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές, χωρίς την απαιτούμενη άδεια και χωρίς να εισπραχθούν τα δικαιώματα που καθορίζονται στους πιο πάνω Κανονισμούς. Ο λόγος για τον οποίο δεν εκδόθηκε άδεια λειτουργίας στις πιο πάνω δεξαμενές είναι η μη εξασφάλιση πιστοποιητικού τελικής έγκρισης των οικοδομών, στις οποίες βρίσκονται οι δεξαμενές.

Ζήτησα όπως ο Δήμος λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε όλοι οι ιδιοκτήτες δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών να συμμορφωθούν με τις πρόνοιες των σχετικών Νόμων και Κανονισμών και εξασφαλίσουν την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας.

4.102 ΔΗΜΟΣ ΙΔΑΛΙΟΥ

Μέρος Α

4.102.1 Τελικοί λογαριασμοί. Ενώ, σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο, οι τελικοί λογαριασμοί πρέπει να ετοιμάζονται με βάση τη λογιστική αρχή των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, ο Δήμος συνεχίζει να ετοιμάζει τελικούς λογαριασμούς εισπράξεων και πληρωμών, που απεικονίζουν μόνο την ταμειακή κατάσταση.

4.102.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί το 2002 και 2003 παρουσίασαν πλεόνασμα £165.273 και £257.696, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα £25.388 το 2001.

(β) Εισπράξεις. Οι εισπράξεις του Δήμου τα έτη 2002 και 2003 ανήλθαν σε £1.853.100 και £1.904.980, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.432.207 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £420.893 ή ποσοστό 29,4% το 2002, σε σύγκριση με το 2001, και αύξηση £51.880 ή ποσοστό 2,8% το 2003, σε σύγκριση με το 2002. Στις εισπράξεις περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £494.126 το 2002 και £564.719 το 2003.

(γ) Πληρωμές. Οι πληρωμές του Δήμου κατά τα έτη 2002 και 2003 ανήλθαν σε £1.687.827 και £1.647.284, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.457.595 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £230.232 ή ποσοστό 15,8% το 2002, σε σύγκριση με το 2001, και μείωση £40.543 ή ποσοστό 2,4% το 2003, σε σύγκριση με το 2002.

4.102.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου κατά τα έτη 2002 και 2003 ήταν ελλειμματικοί κατά £159.400 και £116.850, αντίστοιχα.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, που αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 2002 και 2003, μεγάλα ποσά δαπανών, που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή της μη συμπλήρωσης των έργων, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
2002	2.682.050	782.001	1.900.049	71
2003	1.583.053	672.397	910.656	58

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσης του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά το 2003 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις, οι οποίες ξεπερνούσαν το 25% των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει εξουσία να δαπανά, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.102.4 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν ορισμένες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

- Τη μη παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού.
- Τη μη τήρηση αναλυτικών λογαριασμών δανείων για την παρακολούθηση των δαπανών για έργα που χρηματοδοτούνται από δάνεια.
- Τη μη συμφιλίωση όλων των εισπράξεων φορολογιών με τα σχετικά μητρώα.
- Τη μη τήρηση ή μη ορθή τήρηση των ενδεδειγμένων μητρώων.

Εισηγήθηκα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει τρόπους ενδυνάμωσης του εσωτερικού ελέγχου στους πιο πάνω τομείς.

4.102.5 Προσωπικό. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2002 και 2003, καθώς και το ανάλογο κόστος:

	2003	2002
Γραφειακό προσωπικό:		
Μόνιμοι	10	9
Έκτακτοι	1	1
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί	10	10
Έκτακτοι	—	1
Σύνολο	21	21
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£262.542	£232.719

4.102.6 Μηχανογράφηση υπηρεσιών. Σύμφωνα με το συμβόλαιο που υπογράφηκε μεταξύ του Δήμου και της εταιρείας που ανέλαβε τη νέα μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου, η προμήθεια και η εγκατάσταση των λογισμικών προγραμμάτων θα έπρεπε να ολοκληρωθεί μέχρι τις 30.6.2001. Παρόλο ότι έχει περάσει αρκετός χρόνος από τότε, διαπιστώθηκε ότι η μηχανογράφηση δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα, καθότι αρκετά προγράμματα δεν παραδόθηκαν ακόμη, ενώ ορισμένα από αυτά που παραδόθηκαν δεν έχουν εφαρμοστεί. Διαπιστώθηκαν επίσης οι πιο κάτω αδυναμίες στη μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου:

(α) Οι χειριστές του συστήματος, που έχουν περιορισμένη πρόσβαση στις διάφορες λειτουργίες του συστήματος, κατείχαν και έκαναν χρήση του κωδικού πρόσβασης του προϊστάμενου, ο οποίος έχει δικαίωμα πρόσβασης σε όλες τις λειτουργίες του συστήματος. Το γεγονός αυτό εμπερικλείει σοβαρούς κινδύνους και υπέδειξα όπως σταματήσει.

(β) Για κάθε είδος φορολογίας τηρείται ξεχωριστό μηχανογραφημένο μητρώο φορολογούμενων, αντί ένα συγκεντρωτικό για όλες τις φορολογίες, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η ετοιμασία και εκτύπωση ή η παρουσίαση στην οθόνη του ηλεκτρονικού υπολογιστή καταστάσεων με το σύνολο των οφειλών του κάθε φορολογούμενου, κατά είδος φορολογίας.

4.102.7 Οφειλή στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για προμήθεια νερού. Ο Δήμος παραλείπει να καταβάλει τα οφειλόμενα τέλη προμήθειας νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ύψους £135.566, που αφορούν στην αξία νερού για την περίοδο από 19.8.1999 μέχρι 31.12.2002.

Ο Δήμος με την επιστολή του αρ. Φακ. Δ.Ι.16.2.0, ημερ. 25.2.2002, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ζήτησε τη διαγραφή της πιο πάνω οφειλής, ως αντισταθμιστικό μέτρο για την εξάντληση των υδατικών αποθεμάτων της περιοχής, λόγω της υπεράντλησης νερού από την περιοχή του Δήμου, για τις ανάγκες της υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και άλλων Κοινοτήτων.

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, σε απαντητική επιστολή του στις 23.4.2002, πληροφόρησε το Δήμο ότι το πιο πάνω αίτημά του δεν μπορεί να ικανοποιηθεί.

4.102.8 Απώλεια νερού. Από την πιο κάτω κατάσταση φαίνεται ότι το ποσοστό απώλειας νερού κυμαίνεται μεταξύ 24%-29%, το οποίο θεωρείται ψηλό και είναι εκτός αποδεκτών ορίων απώλειας νερού. Ζήτησα όπως διερευνηθούν οι λόγοι της απώλειας αυτής και ληφθούν όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

Έτος	Προμήθεια νερού από διατρήσεις του Δήμου και από Τ.Α.Υ. κ.μ.	Καταναλωθείς α ποσότητα κ.μ.	Απώλεια		Κόστος απώλειας με βάση την τιμή αγοράς από το Τ.Α.Υ. £
			κ.μ.	%	
2002	680 160	481 124	199 036	29	66.677
2003	717 630	543 559	174 071	24	58.314
					124.991

4.102.9 Μη επιβολή προσεπιβάρυνσης. Σε αντίθεση με το άρθρο 134 του περί Δήμων Νόμου, δεν επιβάλλεται προσεπιβάρυνση 10% στους καταναλωτές που παραλείπουν να πληρώσουν, μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία, τα τέλη υδατοπρομήθειας.

4.102.10 Κανονισμοί.

(α) **Γενικοί Κανονισμοί.** Ο Δήμος εξακολουθεί να εφαρμόζει τους Γενικούς Κανονισμούς που θεσπίστηκαν από το πρώην Συμβούλιο Βελτιώσεως. Επιβάλλεται η αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός τους, ώστε να συνάδουν με τα σημερινά δεδομένα.

(β) Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμοί Αποθηκών. Όπως έχω αναφέρει και στις Εκθέσεις μου για τα έτη 2001 και 2002, ο Δήμος δεν έχει ακόμη υιοθετήσει τις Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμούς Αποθηκών που ετοιμάστηκαν από ειδική επιτροπή, η οποία συστάθηκε από εκπροσώπους των Δήμων και της Υπηρεσίας μου.

4.103 ΔΗΜΟΣ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ

Μέρος Α

4.103.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί κατά τα έτη 2002 και 2003 παρουσίασαν πλεόνασμα £225.788 και έλλειμμα £256.137, αντίστοιχα, σε σύγκριση με πλεόνασμα £57.166 για το 2001.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 2002 και 2003 ανήλθαν σε £2.964.061 και £3.135.132, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £2.618.401 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £345.660 ή ποσοστό 13,2% το 2002, σε σύγκριση με το 2001 και αύξηση £171.071 ή ποσοστό 5,8% το 2003, σε σύγκριση με το 2002. Στα έσοδα του Δήμου περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £622.254 για το 2002 και £906.633 για το 2003.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά τα έτη 2002 και 2003 ανήλθαν σε £2.738.273 και £3.391.269, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £2.561.235 το 2001, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £177.038 ή ποσοστό 6,9% το 2002 και £652.996 ή ποσοστό 23,8% το 2003, σε σύγκριση με το 2002, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξόδων για μισθούς και ημερομίσθια (£129.276), συντάξεις και φιλοδωρήματα (£63.081), αποσβέσεις (£94.877) και την εισφορά στο Πολυδύναμο Κέντρο (£150.000).

(δ) Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου ανέρχονταν στις 31.12.2002 και 31.12.2003 σε £2.820.442 και £2.430.996, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £2.949.312 το 2001, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £2.031.551 και £2.395.349. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £521.188 για το 2002 και £681.784 για το 2003.

(ε) Τρέχουσες υποχρεώσεις και έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Στα ταμειακά διαθέσιμα ύψους £1.144.168 και £1.004.069 για τα έτη 2002 και 2003, αντίστοιχα, περιλαμβάνεται το αδαπάνητο υπόλοιπο του λογαριασμού δανείων για την εκτέλεση διάφορων αναπτυξιακών έργων ύψους £923.620 για το 2002 και £643.499, για το 2003. Ως αποτέλεσμα, οι τελικοί λογαριασμοί των πιο πάνω ετών παρουσιάζουν κεφάλαιο κίνησης ύψους £49.530 για το 2002 και έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης £268.839 για το 2003, αντί έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £874.090 και £912.338 για το 2002 και 2003, αντίστοιχα, όπως φαίνεται στην πιο κάτω κατάσταση:

Έτος	Κυκλοφορούν Ενεργητικό σύμφωνα με λογαριασμούς	Πραγματικό Κυκλοφορούν Ενεργητικό	Τρέχουσες Υποχρεώσεις	Κεφάλαιο Κίνησης σύμφωνα με λογαριασμούς	Πραγματικό Κεφάλαιο Κίνησης
	£	£	£	£	£
2002	2.081.081	1.157.461	2.031.551	49.530	(874.090)
2003	2.126.510	1.483.011	2.395.349	(268.839)	(912.338)

Ζήτησα όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει τρόπους βελτίωσης των οικονομικών του Δήμου.

4.103.2 Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου. Παρατήρησα ότι ο Δήμος θα μπορούσε να βελτιώσει την οικονομική κατάσταση του και το πρόβλημα ρευστότητας που αντιμετωπίζει ασκώντας με πιο οικονομικό και αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία, για την είσπραξη των καθυστερημένων φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων, καθώς επίσης και την είσπραξη εσόδων που έπρεπε να επιβληθούν και εισπραχθούν, όπως για παράδειγμα άδειες διαφημιστικών πινακίδων. Υπέδειξα επίσης όπως γίνεται τακτική παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού, για περιορισμό των υπερβάσεων που παρατηρούνται σε αρκετά κονδύλια εξόδων.

Τέλος ανέφερα ότι το πρόβλημα ρευστότητας επιδεινώνεται περαιτέρω, με την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων, για τις οποίες, ας σημειωθεί, δεν λαμβάνεται η εκ των προτέρων έγκριση των αρμόδιων Υπουργείων, οι οποίες προνοούν την αναβάθμιση κλιμάκων, την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων, καθώς και την παραχώρηση παρεμφερών ωφελημάτων στους υπαλλήλους.

4.103.3 Προϋπολογισμοί.

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός. Οι Προϋπολογισμοί του Δήμου κατά τα έτη 2002 και 2003 ήταν ελλειμματικοί κατά £635.945 και £907.019, αντίστοιχα.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθούν προσπάθειες για ισοσκελισμό του Τακτικού Προϋπολογισμού, έτσι ώστε, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, να υπάρξει συμμόρφωση με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, οι οποίοι αναφέρουν ότι ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

(β) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Κατά τα έτη 2002 και 2003, σημαντικά ποσά δαπανών, που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως παρέμειναν αδαπάνητα, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή μη συμπλήρωσης των έργων.

Έτος	Προϋπολογισμός	Πραγματικές δαπάνες	Αδαπάνητα ποσά	Ποσοστό απόκλισης
	£	£	£	%
2002	1.205.467	456.190	749.277	62,2
2003	1.243.310	237.674	1.005.636	80,9

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, έτσι ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

(γ) Υπερβάσεις εξόδων. Κατά τα έτη 2002 και 2003 παρατηρήθηκαν υπερβάσεις εξόδων, οι οποίες ξεπερνούσαν το 20% και των 25%, αντίστοιχα, των προϋπολογισθέντων και εγκριθέντων ποσών, ποσοστό μέχρι του οποίου το Δημοτικό Συμβούλιο έχει την εξουσία να δαπανά χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, όπως προνοεί το άρθρο 66 του Νόμου.

4.103.4 Εσωτερικός έλεγχος. Παρατηρήθηκαν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που καλύπτουν ορισμένες δραστηριότητες και τομείς του Δήμου, όπως:

- Τη μη παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού.
- Τη μη τήρηση ή μη ικανοποιητική τήρηση των κατάλληλων μητρώων, όπως το μητρώο συμβολαίων, μητρώο αγωγών, μητρώο καταθέσεων δημοτών για έργα και μητρώο καθαρισμού οικοπέδων.
- Τη μη παρακολούθηση της τελικής διευθέτησης των υποθέσεων που στάληκαν στους δικηγόρους.

4.103.5 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2002 και 2003, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2003		2002	
Γραφειακό προσωπικό:				
Μόνιμοι	34		34	
Έκτακτοι	1	35	2	36
Εργατικό προσωπικό:				
Τακτικοί	22		25	
Έκτακτοι	10	32	6	31
Σύνολο		67		67
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές		£990.825		£861.549

(β) **Σχέδια υπηρεσίας.** Τα σχέδια υπηρεσίας του Δήμου έτυχαν έγκρισης για την εφαρμογή τους με τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 29.228 και 30.099, ημερ. 29.10.1987 και 12.5.1988. Έκτοτε, τροποποιήσεις των σχεδίων υπηρεσίας, που συμφωνήθηκαν και περιλήφθηκαν στις συλλογικές συμβάσεις, εφαρμόστηκαν με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, χωρίς να τύχουν της έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για την εφαρμογή τους, όπως προνοείτο μέχρι πρόσφατα στο άρθρο 53(1) του περί Δήμων Νόμου, υποχρέωση που επιβεβαιώθηκε και από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών με επιστολή του ημερ. 13.2.2004, πληροφόρησε το Δήμο ότι ο Υπουργός Εσωτερικών, ενέκρινε, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Οικονομικών, τη δημιουργία στον Προϋπολογισμό του έτους 2004, των 34 ήδη κατειλημμένων θέσεων, καθώς και τις ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται σε σχετική επιστολή του Διευθυντή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ημερ. 5.2.2004.

Ενόψει της πιο πάνω εξέλιξης και επειδή οι κλίμακες κάποιων εκ των θέσεων έχουν διαφοροποιηθεί μισθοδοτικά, ζητήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών όπως ο Δήμος αποστείλει εκ νέου όλα τα σχέδια υπηρεσίας των ενγκεκριμένων πλέον θέσεων, έτσι ώστε αφού τύχουν της σχετικής επεξεργασίας, να προωθηθούν προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση της εφαρμογής τους.

Πρόσφατα (στις 5.11.2004) τροποποιήθηκε το σχετικό άρθρο του περί Δήμων Νόμου και πλέον οι Δήμοι θα καταρτίζουν και εφαρμόζουν οι ίδιοι τα σχέδια υπηρεσίας τους, με την επιφύλαξη ότι το δικαίωμα καταρτισμού ασκείται λαμβάνοντας υπόψη τα καθήκοντα και τις ευθύνες και τα προσόντα που απαιτούνται στα σχέδια υπηρεσίας για παρόμοιες θέσεις στο δημόσιο τομέα.

4.103.6 Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου. Η μηχανογράφηση των υπηρεσιών του Δήμου παρουσιάζει τις πιο κάτω αδυναμίες και προβλήματα, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία των οικονομικών και άλλων υπηρεσιών του Δήμου.

(α) Το μηχανογραφημένο σύστημα των φορολογιών, αδειών και τελών του Δήμου αποτελείται από τρία ξεχωριστά προγράμματα, τα οποία δεν συνδέονται μεταξύ τους και έχουν ξεχωριστή

βάση δεδομένων. Υπέδειξα την αναγκαιότητα της δημιουργίας ενός κοινού συστήματος, με κοινή βάση δεδομένων, όπου θα είναι συγκεντρωμένες όλες οι πληροφορίες και τα στοιχεία.

(β) Εκτός από τα πιο πάνω προγράμματα, ο Δήμος χρησιμοποιεί επίσης λογιστικό πρόγραμμα και πρόγραμμα μισθοδοσίας, τα οποία επικοινωνούν άμεσα μεταξύ τους (Interface), με το λογιστικό όμως πρόγραμμα να μην έχει τη δυνατότητα της άμεσης επικοινωνίας με τα τρία προγράμματα των φορολογιών, αδειών και τελών. Ως εκ τούτου για σκοπούς ενημέρωσης του Γενικού Καθολικού με τις εισπράξεις που διενεργούνται, δημιουργείται περισσότερη γραφειακή εργασία, η οποία θα αποφευγόταν με την αυτοματοποίηση της διαδικασίας.

4.103.7 Χρεώστες. Σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Δήμου, οι χρεώστες στις 31.12.2002 και 31.12.2003 ανέρχονταν σε £887.149 και £1.078.497, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £887.347 στις 31.12.2001. Στους πιο πάνω χρεώστες περιλαμβάνονται καθυστερημένες φορολογίες της περιόδου 1980-1994, που αφορούν επαγγελματικές άδειες, τέλη σκυβάλων και άδειες επαγγελματικών υποστατικών, ύψους £80.164, οι οποίες κατά τα έτη 2002 και 2003 δεν παρουσίασαν καθόλου εισπράξεις. Παρατηρήθηκε επίσης ότι για τις καθυστερήσεις της περιόδου 1995-2000, ύψους £90.670, το ποσοστό των εισπράξεων ήταν αρκετά χαμηλό κατά το 2003 και κυμαινόταν μεταξύ 0%-0,8%. Ζήτησα όπως οι κατάλογοι καθυστερήσεων τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων για την είσπραξή τους και τα ανεπίδεκτα είσπραξης ποσά να διαγραφούν, σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ιε) του περί Δήμων Νόμου. Υπέδειξα επίσης, ότι είναι απαραίτητο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξης τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται σημαντικά.

4.104 ΔΗΜΟΣ ΛΥΣΗΣ

Μέρος Α

• **Οικονομική κατάσταση.** Στην πιο κάτω κατάσταση παρουσιάζονται οι εισπράξεις και πληρωμές του Δήμου, η κυβερνητική χορηγία, το πλεόνασμα/(έλλειμμα) και τα ταμειακά διαθέσιμα του Γενικού Λογαριασμού για τα έτη 1996 μέχρι 2002:

	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996
	£	£	£	£	£	£	£
Εισπράξεις έτους							
Κυβερνητική χορηγία	54.269	71.546	56.270	55.961	54.110	40.310	64.715
Από προσφερόμενες υπηρεσίες	20.680	22.434	21.167	23.826	27.482	31.149	26.302
Άλλες εισπράξεις	955	2.748	14.865	2.453	2.470	3.953	4.434
	75.904	96.728	92.302	82.240	84.062	75.412	95.451
Πληρωμές έτους							
Μισθοί	51.823	48.587	47.016	46.882	55.406	52.249	47.879
Αντιμ. & έξοδα Παραστάσεως Δημάρχου και Δημοτικών Συμβούλων	8.400	8.400	8.400	8.400	12.080	4.400	3.900
Άλλες πληρωμές	18.485	39.090	37.545	17.524	11.936	13.711	57.004
	78.708	96.077	92.961	72.806	79.422	70.360	108.783
Πλεόνασμα/(Έλλειμμα)	(2.804)	651	(659)	9.434	4.640	5.052	(13.332)
Υπόλοιπο Γενικού Λογαριασμού	25.253	28.057	27.406	28.065	18.631	13.991	8.939

4.105 ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Μέρος Α

4.105.1 Σύσταση Κοινοτικών Συμβουλίων. Με τη θέσπιση και εφαρμογή του περί Κοινοτήτων Νόμου 86(Ι)/99 ο Γενικός Ελεγκτής ανέλαβε τον έλεγχο των λογαριασμών όλων των Κοινοτικών Συμβουλίων (πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως και Χωριτικές Αρχές).

4.105.2 Πρώην Συμβούλια Βελτιώσεως. Από τον έλεγχο των πρώην Συμβουλίων Βελτιώσεως διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα.

(α) Οικονομικές καταστάσεις. Οι οικονομικές καταστάσεις που ετοιμάζονται από αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια παρουσιάζουν λάθη και παραλείψεις, όπως ασυμφωνία των τελικών υπολοίπων ενός έτους με τα αρχικά του επόμενου, ακαταχώριστες εισπράξεις και πληρωμές, τραπεζικά υπόλοιπα και υπόλοιπα δανείων για τα οποία δεν ετοιμάζονται συμφιλιωτικές καταστάσεις και μη συμπερίληψη δαπανών για την απόκτηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού ή και εκτέλεση αναπτυξιακών έργων με τη σύναψη δανείων, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η διεξαγωγή και συμπλήρωση του ελέγχου.

(β) Προϋπολογισμοί.

(i) Κατάρτιση και εκτέλεση Προϋπολογισμών. Για να παρουσιάζεται η σωστή εικόνα των οικονομικών δυνατοτήτων των Συμβουλίων και της ικανότητάς τους για την εκτέλεση των διαφόρων έργων, εισηγήθηκα όπως οι ετήσιοι Προϋπολογισμοί καταρτίζονται με συγκεκριμένο και μελετημένο πρόγραμμα, το οποίο να βασίζεται στις πραγματικές ανάγκες και στη δυνατότητα εκτέλεσής τους. Με τον τρόπο αυτό θα μειωθούν οι αποκλίσεις μεταξύ των προϋπολογισθεισών και των πραγματικών δαπανών.

(ii) Έγκριση Προϋπολογισμών. Οι ετήσιοι Προϋπολογισμοί αρκετών Συμβουλίων δεν εγκρίνονται έγκαιρα, πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρονται, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου και των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών.

(iii) Αναθεωρημένοι Προϋπολογισμοί. Η τακτική της συμπερίληψης αναθεωρημένων Προϋπολογισμών για το τρέχον έτος (με βάση τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές κατά την ημέρα ετοιμασίας τους) στους Προϋπολογισμούς του επόμενου έτους που υποβάλλονται για έγκριση στον Έπαρχο και οι οποίοι έτσι θεωρούνται εγκεκριμένοι, έρχεται σε αντίθεση με τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Η διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για την υποβολή και έγκριση αναθεωρημένου Προϋπολογισμού καθορίζεται στο Νόμο και στις Γενικές και Δημοσιονομικές Οδηγίες.

(iv) Ελλειμματικοί Προϋπολογισμοί. Ορισμένα Συμβούλια ετοιμάζουν και εγκρίνουν ελλειμματικούς Προϋπολογισμούς, σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου και των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών.

(v) Υπερβάσεις Προϋπολογισμών. Σε διάφορα Κονδύλια των Προϋπολογισμών σημειώθηκαν σημαντικές υπερβάσεις, πέρα από το επιτρεπόμενο ποσοστό του 20% κάθε εγκεκριμένου Κονδυλίου. Σ' αυτές περιλαμβάνονται και δαπάνες που δεν προϋπολογίστηκαν. Για ορισμένες υπερβάσεις δόθηκε εκ των υστέρων καλυπτική έγκριση από τον Έπαρχο, ενώ, σε ορισμένες περιπτώσεις, δεν εξασφαλίστηκε η αναγκαία έγκριση.

(γ) Εγγραφή ακίνητης περιουσίας των Συμβουλίων. Σε αρκετές περιπτώσεις η ακίνητη περιουσία των Κοινοτικών Συμβουλίων δεν είναι εγγεγραμμένη στο όνομα τους. Εισηγήθηκα στα Κοινοτικά Συμβούλια όπως υποβάλουν αίτηση στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο για εγγραφή της ακίνητης περιουσίας, σύμφωνα με τα άρθρα 59 και 60 του περί Κοινοτήτων Νόμου.

(δ) Περιουσιακά στοιχεία. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία, κινητά και ακίνητα, πρέπει να καταχωρίζονται σε κατάλληλα μητρώα, με αναφορά στο έτος απόκτησης, την αξία, την περιγραφή και τον τίτλο ιδιοκτησίας.

(ε) Έργα που εκτελούνται από το Γραφείο του Επάρχου και άλλα Κυβερνητικά Τμήματα με συνεισφορά των Συμβουλίων. Αναφορικά με εμβάσματα των Συμβουλίων στον Έπαρχο και σε άλλα Κυβερνητικά Τμήματα, σχετικά με έργα ανάπτυξης, ζήτησα όπως υποβάλλεται στο κάθε Συμβούλιο ετήσια έκθεση εξόδων, καθώς επίσης και τελική κατάσταση εξόδων, μετά την αποπεράτωση κάθε έργου. Εισηγήθηκα επίσης τη δημιουργία σχετικού μητρώου από τα Συμβούλια, στο οποίο να καταχωρίζονται όλα τα πιο πάνω εμβάσματα και, παράλληλα, τα ανάλογα έξοδα βάσει των σχετικών εκθέσεων. Τούτο είναι αναγκαίο για σκοπούς παρακολούθησης και ελέγχου από τα Συμβούλια και την Υπηρεσία μου της πραγματικής δαπάνης και επιστροφής τυχόν υπολοίπου, για το οποίο θα πρέπει να δίνεται αναφορά της απόδειξης είσπραξης στο σχετικό μητρώο.

(στ) Μετρητά στην κατοχή των Επιθεωρητών. Τα μετρητά ορισμένων Συμβουλίων στις 31 Δεκεμβρίου 2003 ξεπερνούσαν κατά πολύ τα ανώτατα καθορισμένα όρια. Από τις καταθέσεις του Ιανουαρίου 2004, φαίνεται ότι, σε ορισμένα από αυτά, έγιναν εισπράξεις φορολογιών μετά το τέλος του 2003, αλλά με ημερομηνία 31.12.2003, χωρίς την πρόσθετη επιβάρυνση του 25% , σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Νόμου.

(ζ) Σχέδια Υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού Κοινοτικών Συμβουλίων. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου τα Συμβούλια αντικανονικά τοποθετούν υπαλλήλους σε βαθμίδες κλιμάκων πιο ψηλές από την αρχική ή παραχωρούν επιπρόσθετες ετήσιες προσαυξήσεις ή/και τοποθετούν υπαλλήλους σε νέες κλίμακες με λανθασμένο τρόπο. Τούτο οφείλεται, κατά τη γνώμη μου, στο γεγονός ότι σε πολλά Συμβούλια δεν υπάρχουν σχέδια υπηρεσίας και Κανονισμοί Προσωπικού.

Με την έγκριση και δημοσίευση των περί Κοινοτικής Υπηρεσίας Κανονισμών από αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια, την υποβολή αιτημάτων για τη δομή των υπαλληλικών θέσεων και την επεξεργασία των σχεδίων υπηρεσίας, αναμένεται η σταδιακή διευθέτηση του θέματος.

(η) Παράκαμψη διαδικασίας προσφορών. Σε ορισμένα Συμβούλια δεν ακολουθήθηκε η ενδεδειγμένη διαδικασία προσφορών για την αγορά υπηρεσιών ή αγαθών.

(θ) Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Το ποσοστό συνεισφοράς των Συμβουλίων στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ανέρχεται στο 15% των συντάξιμων απολαβών του προσωπικού που κατέχει συντάξιμες θέσεις, σύμφωνα με το άρθρο 5 των περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 209/95). Επειδή το ποσοστό συνεισφοράς, σε σχέση με τα σημερινά δεδομένα, είναι πολύ χαμηλό, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η δημιουργία ικανοποιητικού αποθεματικού, ορισμένα Συμβούλια αναγκάζονται να καταθέτουν επιπρόσθετο κατ' αποκοπή ποσό κάθε χρόνο, ως συνεισφορά στο πιο πάνω Ταμείο. Εισηγήθηκα όπως, με βάση την πρόνοια της επιφύλαξης του άρθρου 5 των Κανονισμών, αναθεωρηθεί το ποσοστό συνεισφοράς, για να συνάδει με τα σημερινά δεδομένα.

(ι) Απασχόληση έκτακτων υπαλλήλων. Αρκετά Συμβούλια συχνά απασχολούν εργάτες για διάφορες εργασίες, χωρίς να αποκόπτουν από τις απολαβές τους οποιαδήποτε ποσά, για σκοπούς εισφορών στα διάφορα Ταμεία.

(ια) Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Μερικά Συμβούλια δεν καταβάλλουν τις δόσεις των δανείων τους στις καθορισμένες ημερομηνίες, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται με τόκους υπερημερίας.

(ιβ) Απώλειες νερού. Για την καλύτερη διαχείριση της υδατοπρομήθειας, εισηγήθηκα την καταγραφή της ποσότητας νερού που αγοράζεται, ή αντλείται από ιδιωτικές γεωτρήσεις, και τη σύγκριση με την ποσότητα νερού που διοχετεύεται στο σύστημα ύδρευσης, καθώς επίσης και με την ποσότητα που τιμολογείται στους καταναλωτές. Οποιοσδήποτε σημαντικές διαφορές θα πρέπει να διερευνώνται για να εντοπίζονται οι λόγοι για την απώλεια νερού.

(ιγ) Κατανάλωση νερού - Καθυστερήσεις. Σε αρκετά Συμβούλια οφείλονται από τους καταναλωτές σημαντικά ποσά, χωρίς να λαμβάνονται μέτρα για την είσπραξή τους.

(ιδ) Οφειλές για αγορά νερού. Ορισμένα Συμβούλια χρησιμοποιούν τις εισπράξεις από τα τέλη υδατοπρομήθειας για άλλους σκοπούς, με αποτέλεσμα να μην εξοφλούν τις υποχρεώσεις τους προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ή/και Κυβερνητικά Υδατικά Έργα.

(ιε) Επιβολή φορολογίας πιο χαμηλής από ό,τι προβλέπεται στους Κανονισμούς. Σε ορισμένα Συμβούλια παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου οι φορολογίες που επιβλήθηκαν ήταν πιο χαμηλές από εκείνες που προβλέπονται στους Κανονισμούς.

(ιστ) Έγκριση θέσεων ως συντάξιμων. Ορισμένα Συμβούλια εγκρίνουν θέσεις ως συντάξιμες, χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών. Το Υπουργείο Εσωτερικών με πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες στους οικείους Επάρχους, ώστε τα Κοινοτικά Συμβούλια να ενεργούν μέσα στα πλαίσια της σχετικής νομοθεσίας.

(ιζ) Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων. Σε κάθε Επαρχία λειτουργεί Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων, σκοπός της οποίας είναι η παροχή υπηρεσιών στα Συμβούλια. Η κάθε Υπηρεσία πρέπει να τηρεί λογαριασμούς και στο τέλος του χρόνου να υποβάλλει οικονομικές καταστάσεις για έλεγχο από την Υπηρεσία μου. Η Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων Αμμοχώστου δεν υπέβαλε λογαριασμούς, ενώ η Κεντρική Υπηρεσία Κοινοτικών Συμβουλίων Λεμεσού υπέβαλε λογαριασμούς μόνο για τα έτη 1988-1990.

(ιη) Ταμεία Προνοίας. Σε ορισμένα Συμβούλια τα Ταμεία Προνοίας λειτουργούν χωρίς εγκεκριμένους Κανονισμούς.

(ιθ) Είσπραξη δικαιωμάτων χωρίς Κανονισμούς. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι ορισμένα Συμβούλια εισπράττουν διάφορα δικαιώματα, τα οποία δεν καλύπτονται από Κανονισμούς.

(κ) Πρόσθετο τέλος. Σύμφωνα με τον περί Κοινοτήτων Νόμο, κάθε Συμβούλιο επιβάλλει πρόσθετο τέλος 25% πάνω στις καθυστερήσεις για φόρους, δικαιώματα, ενοίκια, διαπύλια και άλλες επιβαρύνσεις. Παρατηρήθηκε ότι αρκετοί Κανονισμοί δεν καθορίζουν την ημερομηνία πληρωμής των πιο πάνω υποχρεώσεων, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επιβληθεί το πρόσθετο τέλος. Για τον πιο πάνω λόγο εισηγήθηκα την τροποποίηση των Κανονισμών αυτών.

(κα) Καθυστερημένες οφειλές φόρων. Παρατηρήθηκε ότι εξακολουθούν να υπάρχουν καθυστερημένες οφειλές φόρων αρκετών χιλιάδων λιρών και ζήτησα όπως ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την είσπραξη ή διαγραφή τους.

(κβ) Τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Αρκετά Κοινοτικά Συμβούλια εξακολουθούν να μην επιβάλλουν τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, σύμφωνα με το άρθρο 74 του περί Κοινοτήτων Νόμου, ή να καθορίζουν μηδενικό συντελεστή, με το δικαιολογητικό ότι οι εκτιμημένες αξίες που ισχύουν σήμερα είναι αυτές που ίσχυαν πριν από πολλά χρόνια.

(κγ) Εκπαίδευση προσωπικού των Κοινοτικών Συμβουλίων. Μετά την ανάληψη από τα ίδια τα Συμβούλια του χειρισμού όλων των οικονομικών υποθέσεων τους, όπως είναι ο καταρτισμός και η εκτέλεση των ετήσιων Προϋπολογισμών, η ετοιμασία των ετήσιων εκθέσεων, η μισθοδοσία και τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα του προσωπικού, η παρακολούθηση των δανείων, οι διαδικασίες προσφορών και γενικά η σωστή εφαρμογή του Νόμου και των Γενικών και Δημοσιονομικών Οδηγιών, παρίσταται ανάγκη εκπαίδευσης του προσωπικού που στελεχώνει τα Συμβούλια, για την οποία η Υπηρεσία μου εξέφρασε την προθυμία και ετοιμότητα να βοηθήσει σχετικά.

(κδ) Μηχανογράφηση φορολογικών καταλόγων, υδατοπρομήθειας και εισπράξεων. Επειδή τα διάφορα μηχανογραφημένα συστήματα παρουσιάζουν κενά και αδυναμίες, υπέδειξα την ανάγκη τροποποίησης/βελτίωσης τους, έτσι ώστε να μην επιτρέπονται οποιεσδήποτε επεμβάσεις στους αρχικούς καταλόγους για προσθήκη συμπληρωματικών φορολογιών και για καταχώριση μειώσεων ή/και διαγραφών. Τα συστήματα πρέπει να παρέχουν την αναγκαία πληροφόρηση σχετικά με την εξέλιξη κάθε φορολογίας, με βάση τον αρχικό κατάλογο (ποσό φορολογίας, απόδειξη είσπραξης, μείωση φορολογίας και ποσό μείωσης και φορολογίες που έχουν διαγραφεί).

(κε) Βεβαίωση περιουσιακών στοιχείων και χρηματικών υπολοίπων στις 31 Δεκεμβρίου. Ορισμένα Συμβούλια δεν υποβάλλουν στην Υπηρεσία μου βεβαίωση των περιουσιακών στοιχείων και των χρηματικών τους υπολοίπων στο τέλος του έτους. Η βεβαίωση αυτή θεωρείται πολύ σημαντική για τους σκοπούς του ελέγχου.

4.105.3 Πρώην Χωριτικές Αρχές. Από τον έλεγχο των πρώην Χωριτικών Αρχών, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Ετοιμασία ετήσιου Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με το Νόμο, κάθε Συμβούλιο οφείλει να ετοιμάζει ετήσιο Προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων, ο οποίος εγκρίνεται από τον οικείο Έπαρχο. Ο Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος και παρέκκλιση από την πρόνοια αυτή δεν επιτρέπεται, παρά μόνο ύστερα από έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών, εξουσία η οποία εκχωρήθηκε από τον τελευταίο στον Έπαρχο. Αριθμός Συμβουλίων δεν ετοιμάζουν Προϋπολογισμό και έτσι οι δαπάνες δεν διενεργήθηκαν μέσα σε προκαθορισμένα πλαίσια εγκεκριμένου Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με την επιφύλαξη του άρθρου 64 του Νόμου, κάθε Συμβούλιο μπορεί, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω έγκριση, να δαπανά κάθε χρόνο ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει το 20% οποιουδήποτε Κονδυλίου, νοουμένου ότι υπάρχουν ανάλογες εξοικονομήσεις από οποιαδήποτε άλλα Κονδύλια του ίδιου Προϋπολογισμού. Εκεί που υπήρχε εγκεκριμένος Προϋπολογισμός, διαπιστώθηκαν περιπτώσεις υπερβάσεων δαπανών πέρα από το 20%, χωρίς να ακολουθηθεί η υπό του Νόμου (άρθρο 66) προβλεπόμενη διαδικασία εξασφάλισης σχετικών εγκρίσεων από τον Έπαρχο. Επίσης διαπιστώθηκαν περιπτώσεις όπου οι Προϋπολογισμοί δεν ήταν ισοσκελισμένοι, χωρίς ωστόσο να τύχουν της έγκρισης του Επάρχου.

(β) Μετρητά και τραπεζικά διαθέσιμα. Μεγάλος αριθμός Κοινοτικών Συμβουλίων συνεχίζουν να παρουσιάζουν στο Βιβλίο Ταμείου, στην ίδια στήλη, ως ένα ποσό, όλα τα

ταμειακά διαθέσιμα, με αποτέλεσμα να μην είναι γνωστό ανά πάσα στιγμή το υπόλοιπο της τράπεζας και των μετρητών.

(γ) Βεβαίωση περιουσιακών στοιχείων και χρηματικών υπολοίπων στις 31 Δεκεμβρίου. Αρκετά Συμβούλια δεν υποβάλλουν στην Υπηρεσία μου βεβαίωση των περιουσιακών τους στοιχείων και των χρηματικών τους υπολοίπων στο τέλος του έτους.

(δ) Καταχωρίσεις στο Βιβλίο Ταμείου σε λανθασμένο ημερολογιακό έτος. Το λογιστικό σύστημα που ακολουθείται βασίζεται στις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές που αφορούν σε ένα ημερολογιακό έτος. Εντούτοις, σε πολλές περιπτώσεις, συνεχίζουν να διαπιστώνονται καταχωρίσεις στο Βιβλίο Ταμείου, τόσο εσόδων όσο και εξόδων, οι οποίες έγιναν μέσα στο επόμενο έτος, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει συνοχή στα οικονομικά αποτελέσματα για κάθε έτος χωριστά.

(ε) Καθυστέρηση στην ενημέρωση λογιστικών βιβλίων. Σε μεγάλο αριθμό Συμβουλίων παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στην ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων και την ετοιμασία των τελικών λογαριασμών, παρόλο που ο Νόμος προβλέπει όπως οι τελικοί λογαριασμοί ετοιμάζονται όχι αργότερα από την 31η Μαρτίου του επόμενου έτους.

(στ) Κυβερνητικές επιχορηγήσεις. Παρατηρούνται περιπτώσεις όπου, για τις κυβερνητικές επιχορηγήσεις που εμβάζονται στα Συμβούλια, δεν εκδίδονται αντίστοιχες αποδείξεις εισπραχής για καταχώριση στα Βιβλία Ταμείου των Συμβουλίων, παρόλο που οι επιταγές καταθέτονται στους τραπεζικούς λογαριασμούς των Συμβουλίων. Παρατηρήθηκαν επίσης μεμονωμένες περιπτώσεις όπου, εκ παραδρομής, έγιναν διπλές καταχωρίσεις ορισμένων δαπανών στο Βιβλίο Ταμείου. Αποτέλεσμα των πιο πάνω παραλείψεων και διπλοεγγραφών είναι να παρουσιάζονται πλεονάσματα, η εξακρίβωση των οποίων είναι προβληματική και χρονοβόρα.

(ζ) Μη επιβολή πρόσθετης επιβάρυνσης του 25%. Παρατηρήθηκε ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, δεν επιβάλλεται η πρόσθετη επιβάρυνση του 25% για καθυστερήσεις στην καταβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων κ.λπ., όπως προβλέπεται από το Νόμο, ενώ σε πλείστες περιπτώσεις, για παράκαμψη της πρόνοιας αυτής, οι αποδείξεις εισπραχής φέρουν ημερομηνία του λήξαντος έτους, ενώ η εισπραχή γίνεται μέσα στο επόμενο έτος. Αποτέλεσμα της τακτικής αυτής είναι να παρουσιάζονται, εικονικά, σημαντικά ποσά μετρητών στο ταμείο κατά το τέλος του έτους. Η τακτική αυτή επιβεβαιώνεται και από τις ημερομηνίες των καταθέσεων των ποσών αυτών που γίνονται σε Συνεργατικά Ιδρύματα/Τράπεζες μέσα στο επόμενο έτος.

(η) Μη τήρηση τρεχούμενων λογαριασμών. Παρόλο που η νομοθεσία προβλέπει ότι κανένα ποσό χρημάτων δεν θα αποσύρεται από τραπεζικό λογαριασμό, παρά μόνο με επιταγή, εντούτοις σημαντικός αριθμός Συμβουλίων συνεχίζουν να μην τηρούν τρεχούμενο λογαριασμό με επιταγές.

(θ) Έκδοση επιταγών. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι επιταγές υπογράφονται μόνο από τον Κοινοτάρχη, ενώ σύμφωνα με το Νόμο πρέπει να προσυπογράφονται και από δεύτερο μέλος του Συμβουλίου.

(ι) Πληρωμή εξόδων για σκοπούς Σχολικών Εφορειών. Υπήρξαν περιπτώσεις όπου οι τραπεζικοί λογαριασμοί των Συμβουλίων χρησιμοποιήθηκαν για διεκπεραίωση συναλλαγών που αφορούσαν σε Σχολική Εφορεία, χωρίς να τηρηθούν τα αναγκαία στοιχεία, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται σημαντικές διαφορές στα χρηματικά υπόλοιπα των Συμβουλίων.

(ια) Κοινοτικό Συμβούλιο Αγγλισίδων - Πληρωμές εξόδων για σκοπούς του Συμβουλίου Αποχετεύσεων. Το Κοινοτικό Συμβούλιο διενεργούσε εδώ και μερικά χρόνια πληρωμές από τον τραπεζικό του λογαριασμό που αφορούσαν στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων της Κοινότητας, χωρίς ωστόσο να τηρούνται τα αναγκαία στοιχεία για το σκοπό αυτό και χωρίς να καταχωρίζονται στο Βιβλίο Ταμείου, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται σημαντική διαφορά στα χρηματικά υπόλοιπα του Συμβουλίου. Κατά τη διάρκεια έκτακτου ελέγχου που διενεργήθηκε στις 30.10.2003 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε διαφορά μεταξύ του υπολοίπου του Βιβλίου Ταμείου και των τραπεζικών υπολοίπων, ύψους £22.653,84. Παρά τις σχετικές πρόνοιες των περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμων για τήρηση κατάλληλων λογαριασμών αναφορικά με τα Συμβούλια Αποχετεύσεων, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχουν ετοιμαστεί ετήσιοι λογαριασμοί για έλεγχο για το συγκεκριμένο Συμβούλιο Αποχετεύσεων. Ζήτησα από τον οικείο Έπαρχο, υπό την ιδιότητα του ως Προέδρου του Συμβουλίου Αποχετεύσεων, να ετοιμάσει και υποβάλει στην Υπηρεσία μου ετήσιους λογαριασμούς για έλεγχο. Ζήτησα επίσης να προσδιοριστεί με ακρίβεια το οφειλόμενο ποσό προς το Κοινοτικό Συμβούλιο, το οποίο και να εμβαστεί το συντομότερο δυνατόν.

Μέχρι σήμερα δεν έχουν υποβληθεί λογαριασμοί για έλεγχο, ούτε και έχει προσδιοριστεί η οφειλή του Συμβουλίου Αποχετεύσεων.

(ιβ) Διαπιστώσεις χρηματικών ελλειμμάτων.

- (i) Κοινοτικό Συμβούλιο Βάσας Κελλακίου.** Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το έτος 2002, μετά το θάνατο του Κοινοτάρχη του Συμβουλίου στις 3.5.2003, διενεργήθηκε έλεγχος στους λογαριασμούς του Συμβουλίου, κατά τον οποίο διαπιστώθηκε έλλειμμα ύψους £51.311,87. Το έλλειμμα δημιουργήθηκε λόγω του ότι ο πιο πάνω αποβιώσας εξέδιδε επιταγές από τον τραπεζικό λογαριασμό του Συμβουλίου για δαπάνες που δεν αφορούσαν στο Συμβούλιο. Επισημαίνεται ότι οι επιταγές αυτές, μέχρι την ημέρα θανάτου του τέως Κοινοτάρχη, υπογράφονταν από τον ίδιο, ενώ σύμφωνα με το Νόμο έπρεπε να προσυπογράφονται και από εξουσιοδοτημένο από το Συμβούλιο μέλος του Συμβουλίου. Ζήτησα από τον οικείο Έπαρχο να με πληροφορήσει για τα μέτρα που προτίθεται να πάρει για την αντιμετώπιση του σημαντικού αυτού ελλείμματος και, λόγω της σοβαρότητας των θεμάτων που εγέρθηκαν και της πιθανότητας διάπραξης ποινικών αδικημάτων, το θέμα παραπέμφθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων. Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε εξελίξεις πάνω στο θέμα.
- (ii) Κοινοτικό Συμβούλιο Βάσας Κοιλανίου.** Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2002, κατά τον έλεγχο των λογαριασμών του Συμβουλίου για το έτος 2001 διαπιστώθηκε ελλειμματική διαφορά ύψους £11.330,67, η οποία βαρύνει τον τέως Κοινοτάρχη, ο οποίος παρέδωσε στο νέο Συμβούλιο, με την ανάληψη των καθηκόντων του από 1.1.2002, ποσό κατά £11.330,67 λιγότερο από το υπόλοιπο του Βιβλίου Ταμείου. Λόγω του ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο δεν έλαβε οποιαδήποτε μέτρα για την εξασφάλιση της εν λόγω ελλειμματικής διαφοράς από τον τέως Κοινοτάρχη, με επιστολή μου τον Ιούνιο του 2004 προς το Γενικό Εισαγγελέα, εξέθεσα τα γεγονότα, με σκοπό την αξιολόγηση των νομικών ευθυνών του τέως Κοινοτάρχη και τη λήψη κατάλληλων ενεργειών.
- (iii) Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς.** Από τον έλεγχο των λογαριασμών του Συμβουλίου για το έτος 2001 διαπιστώθηκε ότι ο τέως Κοινοτάρχης έπρεπε να

παραδώσει στο νέο Συμβούλιο που ανέλαβε καθήκοντα από 1.1.2002, παράλληλα με τους τραπεζικούς λογαριασμούς που παρουσίαζαν υπόλοιπο £42.058,10 κατά τις 31.12.2001 και μετρητά ύψους £4.208,66. Λόγω του ότι δεν έγινε η παράδοση των μετρητών, με επιστολή μου το Φεβρουάριο του 2003, υπέδειξα όπως ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για εξασφάλιση του πιο πάνω ποσού και ζητηθούν ταυτόχρονα εξηγήσεις για την καθυστέρηση στη διευθέτηση του θέματος.

Με επιστολή του τον Ιούλιο του 2004 το Κοινοτικό Συμβούλιο με πληροφόρησε ότι ο τέως Κοινοτάρχης κατέθεσε στον τραπεζικό λογαριασμό του Συμβουλίου στις 26.9.2003 ποσό £2.770 και το υπόλοιπο ύψους £1.438,66 κατατέθηκε στις 8.12.2003.

- (iv) **Κοινοτικό Συμβούλιο Ορούντας.** Σε έκτακτο έλεγχο που διενεργήθηκε στις 19.2.2004 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε ελλειμματική διαφορά ύψους £11.342,36. Από το ποσό αυτό, ποσό ύψους £4.413,80 οφείλεται από τις 2.1.2002 από τον τέως Κοινοτάρχη, ο οποίος όμως αμφισβητεί την οφειλή του και αναμένονται οι σχετικές ενέργειες του Συμβουλίου για τακτοποίηση του θέματος. Σχετική αναφορά έγινε και στην Έκθεσή μου για το έτος 2002.

Αναφέρεται επίσης ότι κατά το έτος 2002 εκδόθηκαν επιταγές συνολικού ύψους £1.744,89, οι οποίες χρεώθηκαν στον τρεχούμενο λογαριασμό του Συμβουλίου, χωρίς ωστόσο να ετοιμαστούν εντάλματα πληρωμής και να γίνουν οι σχετικές καταχωρίσεις στο Βιβλίο Ταμείου. Υπέδειξα όπως, για να γίνουν αποδεκτές καταχωρίσεις στο Βιβλίο Ταμείου σχετικά με τις εν λόγω επιταγές, θα πρέπει να παρουσιαστούν υποστηρικτικά στοιχεία, βάσει των οποίων να ετοιμαστούν εντάλματα πληρωμής.

Λαμβάνοντας υπόψη την οφειλή του τέως Κοινοτάρχη (£4.413,80) και δεδομένου ότι θα παρουσιαστούν υποστηρικτικά στοιχεία για την έκδοση των επιταγών συνολικού ύψους £1.744,89, η ελλειμματική διαφορά μειώνεται στις £5.183,67, για την οποία ζήτησα να δοθούν εξηγήσεις και να τακτοποιηθεί το συντομότερο.

- (v) **Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Δρυ.** Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2002, από τον έλεγχο των λογαριασμών του Συμβουλίου για το έτος 2001, διαπιστώθηκε ότι, προς εξίσωση των τραπεζικών υπολοίπων με το αντίστοιχο υπόλοιπο του Βιβλίου Ταμείου κατά τις 31.12.2001, ο τέως Κοινοτάρχης έπρεπε να παραδώσει στο νέο Συμβούλιο, το οποίο ανέλαβε καθήκοντα από 1.1.2002, πρόσθετο ποσό £4.292,17. Το Μάρτιο του 2004, ο Έπαρχος Λάρνακας με επιστολή του με πληροφόρησε ότι ο τέως Κοινοτάρχης παρουσίασε αριθμό αποδείξεων πληρωμών της τάξης του πιο πάνω ποσού, οι οποίες και αξιολογούνται από το Κοινοτικό Συμβούλιο και το Γραφείο του με σκοπό να διαπιστωθεί κατά πόσο αφορούν σε δαπάνες που έγιναν αποκλειστικά για το Κοινοτικό Συμβούλιο. Αναμένονται τα αποτελέσματα της διερεύνησης του θέματος.
- (vi) **Κοινοτικό Συμβούλιο Τερσεφάνου.** Κατά τον έκτακτο έλεγχο που διενεργήθηκε στις 25.9.2003 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε ελλειμματική διαφορά ύψους £8.881, για την οποία ζήτησα να δοθούν εξηγήσεις ως προς την περίοδο και συνθήκες κάτω από τις οποίες δημιουργήθηκε, υποδεικνύοντας ταυτόχρονα ότι θα πρέπει να τακτοποιηθεί χωρίς οποιαδήποτε καθυστέρηση. Λόγω της σοβαρότητας του θέματος που εγέρθηκε, η σχετική μου επιστολή κοινοποιήθηκε στο Γενικό Εισαγγελέα για λήψη οποιωνδήποτε μέτρων τα οποία ήθελε κρίνει ενδεδειγμένα.

Κατά τη διάρκεια έκτακτου ελέγχου που διενεργήθηκε αργότερα στις 27.5.2004, διαπιστώθηκε ότι τα τραπεζικά υπόλοιπα του Συμβουλίου ταυτίζονταν με το υπόλοιπο του Βιβλίου Ταμείου, δεδομένου ότι στις 17.5.2004 παρουσιάζεται στον τρεχούμενο λογαριασμό του Συμβουλίου κατάθεση £8.000, η οποία έγινε από τον Κοινοτάρχη για τακτοποίηση της ελλειμματικής διαφοράς.

- (vii) **Κοινοτικό Συμβούλιο Σωτήρας (Λεμεσού).** Σε έκτακτο έλεγχο που διενεργήθηκε στις 26.8.2003 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε έλλειμμα ύψους £4.926,02 και υποδείχθηκε στον Κοινοτάρχη να καταθέσει το εν λόγω έλλειμμα στον τραπεζικό λογαριασμό του Συμβουλίου το συντομότερο δυνατόν και να δώσει εξηγήσεις ως προς τη δημιουργία του.

Διαπιστώθηκε επίσης ότι διάφορες κυβερνητικές επιταγές, συνολικού ύψους £1.678,91, οι οποίες βρίσκονταν στην κατοχή του Κοινοτάρχη και παρουσιάστηκαν κατά τον έλεγχο, δεν είχαν κατατεθεί στην τράπεζα και, επειδή είχε παρέλθει περίοδος πέραν των έξι μηνών από την έκδοσή τους, έπαυσαν να ισχύουν. Υποδείχθηκε όπως γίνουν ενέργειες για την ανανέωση ή αντικατάσταση των επιταγών και κατατεθούν στον τραπεζικό λογαριασμό του Συμβουλίου. Τονίστηκε παράλληλα η ευθύνη και υποχρέωση όπως διαφυλάγονται τα συμφέροντα του Συμβουλίου με την έγκαιρη κατάθεση των εισπράξεων.

Με επιστολή του ημερ. 28.1.2004, ο Έπαρχος Λεμεσού με πληροφόρησε ότι ο Κοινοτάρχης κατέθεσε στον τραπεζικό λογαριασμό του Συμβουλίου το ταμειακό έλλειμμα που διαπιστώθηκε.

- (viii) **Κοινοτικό Συμβούλιο Ακακίου.** Λόγω των σοβαρών ελλείψεων και αδυναμιών στον τρόπο τήρησης των λογαριασμών του Συμβουλίου που διαπιστώθηκαν και κατά τον έλεγχο των λογαριασμών του 2001, παρά τις υποδείξεις μας, κατά τους προηγούμενους ελέγχους μας, για βελτίωση του συστήματος, αποφασίστηκε η διεξαγωγή έκτακτου ελέγχου στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, ο οποίος κάλυψε, εκτός από το έτος 2001 και την περίοδο μέχρι και την ημέρα του έκτακτου ελέγχου που διενεργήθηκε στις 22.10.2003.

Κατά τον εν λόγω έκτακτο έλεγχο διαπιστώθηκε ελλειμματική διαφορά ύψους £25.702, η οποία προφανώς οφειλόταν:

(α) Σε σημαντικό αριθμό επιταγών που επιστράφηκαν χωρίς αντίκρισμα και το Συμβούλιο δεν πήρε τα ενδεδειγμένα μέτρα για την εξασφάλιση των αντίστοιχων ποσών, με αποτέλεσμα οι επιταγές αυτές να μην ξεκαθαρίσουν ποτέ. Συναφώς αναφέρεται ότι, παρόλο που συστηματικά οι επιταγές συγκεκριμένου κρεοπώλη, ο οποίος έκανε μεγάλη χρήση του Κοινοτικού Σφαγείου για τη σφαγή ζώων του, επιστρέφονταν ως ακάλυπτες, εντούτοις το Συμβούλιο συνέχισε να δέχεται επιταγές του, χωρίς οποιαδήποτε ενέργεια για διασφάλιση των εσόδων του Συμβουλίου.

(β) Σε επιταγές που δεν κατατέθηκαν έγκαιρα στους τραπεζικούς λογαριασμούς του Συμβουλίου και παρέμειναν ληγμένες στην κατοχή υπαλλήλου του Συμβουλίου.

(γ) Σε λόγους που δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν λόγω της σημαντικής καθυστέρησης που παρατηρείτο στην ενημέρωση του Βιβλίου Ταμείου και στη σοβαρή παράλειψη να συμφιλιώνονται μηνιαία τα ταμειακά υπόλοιπα με τα αντίστοιχα τραπεζικά, ώστε να εντοπίζονται οι οποιεσδήποτε διαφορές και να τακτοποιούνται έγκαιρα.

Διαπιστώθηκε επίσης ότι σημαντικά ποσά οφείλονταν και από άλλους κρεοπώλες, χωρίς το Συμβούλιο να λαμβάνει τα ενδεδεδειγμένα μέτρα για την είσπραξή τους. Ο πιο πάνω κρεοπώλης, οι επιταγές του οποίου συστηματικά επιστρέφονταν ακάλυπτες, οφείλει ποσό ύψους £34.136, το οποίο περιλαμβάνει καθυστερήσεις των ετών 2001, 2002 και 2003.

Κατά τη διάρκεια άλλου έκτακτου ελέγχου, που διενεργήθηκε στις 4.3.2004, διαπιστώθηκε ότι η ελλειμματική διαφορά μειώθηκε από £25.702 σε £14.838, μετά από καταθέσεις ύψους £12.000 που έγιναν το Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2003 στον τρεχούμενο λογαριασμό του Συμβουλίου από την υπάλληλο του Συμβουλίου, από προσωπικά της χρήματα.

Ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο η υπάλληλος του Συμβουλίου ευθύνεται με οποιοδήποτε τρόπο για την ελλειμματική διαφορά που παρουσιάστηκε στο ταμείο του Συμβουλίου και αν γι' αυτό το λόγο προέβη στις πιο πάνω καταθέσεις, χωρίς όμως μέχρι σήμερα να έχω οποιαδήποτε ενημέρωση πάνω στο θέμα αυτό.

Όπως πληροφορήθηκα, η υπάλληλος του Συμβουλίου προέβη σε πρόσθετες καταθέσεις στο λογαριασμό του Συμβουλίου κατά τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο του 2004, ύψους £6.345, και ότι τον Ιούνιο του 2004 υπέβαλε την παραίτησή της από το Συμβούλιο.

(ix) **Κοινοτικό Συμβούλιο Καντού.** Σε έκτακτο έλεγχο που διενεργήθηκε στις 5.8.2004 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε ελλειμματική διαφορά ύψους £7.483,62, για την οποία υποδείχθηκε ότι θα πρέπει να τακτοποιηθεί χωρίς οποιαδήποτε καθυστέρηση, ζητώντας παράλληλα εξηγήσεις για το πώς και πότε δημιουργήθηκε η ελλειμματική αυτή διαφορά.

(x) **Κοινοτικό Συμβούλιο Οίκου.** Σε έκτακτο έλεγχο που διενεργήθηκε στις 23.3.2004 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε ελλειμματική διαφορά ύψους £6.393,70 και ζητήθηκε από τον Κοινοτάρχη όπως αιτιολογήσει τη δημιουργία της ελλειμματικής διαφοράς και προβεί στην τακτοποίηση της το συντομότερο. Σύμφωνα με πληροφορίες, οι οποίες όμως δεν έχουν ακόμη ελεγχθεί από την Υπηρεσία μου, μέρος του πιο πάνω ελλείμματος έχει τακτοποιηθεί από τον Κοινοτάρχη με προσωπικές καταθέσεις στον τραπεζικό λογαριασμό του Συμβουλίου και με εξόφληση υποχρεώσεων του Συμβουλίου με προσωπικά του χρήματα.

Αναφέρεται επίσης ότι ο έλεγχος των λογαριασμών του Συμβουλίου για το έτος 2001 δεν κατέστη δυνατόν να ολοκληρωθεί, λόγω του ότι δεν παρουσιάστηκαν για έλεγχο τα εντάλματα πληρωμής και τα διπλότυπα εισπράξεων, γιατί, όπως ανέφερε ο Κοινοτάρχης, είχαν χαθεί και για το λόγο αυτό δεν ήταν δυνατόν για την Υπηρεσία μου να διεξαγάγει το νενομισμένο έλεγχο των εσόδων και εξόδων για το 2001, τα οποία, σύμφωνα με το Βιβλίο Ταμείου, ανέρχονται σε £21.245 και £18.134, αντίστοιχα.

Λόγω της σοβαρότητας του θέματος η Υπηρεσία μου δεν ήταν σε θέση να διαμορφώσει γνώμη ως προς το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των οικονομικών υποθέσεων του Συμβουλίου για το έτος 2001, και κατά πόσο συνάδουν με τις πρόνοιες του περί Κοινοτήτων Νόμου και των σχετικών Κανονισμών και έτσι η έκθεση ελέγχου της Υπηρεσίας μου δόθηκε με επιφύλαξη.

(ΙΥ) Διαπίστωση χρηματικών πλεονασμάτων.

- (i) **Κοινοτικό Συμβούλιο Σκαρίνου.** Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το έτος 2002, από τον έλεγχο των λογαριασμών του Συμβουλίου για το έτος 2000, διαπιστώθηκε πλεόνασμα ύψους £17.647 κατά τις 31.12.2000 και υπέδειξα όπως αιτιολογηθεί, διαφορετικά θα πρέπει να καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου με την έκδοση σχετικής απόδειξης είσπραξης. Σύμφωνα με τον Κοινοτάρχη, το πλεόνασμα προέκυψε λόγω του ότι ο ίδιος χρηματοδότησε την κατασκευή έργων και άλλες δαπάνες του Συμβουλίου, επειδή δεν υπήρχαν διαθέσιμα χρήματα στο ταμείο του Συμβουλίου, χωρίς ωστόσο αυτό να τεκμηριώνεται με αποδεικτικά στοιχεία.

Λόγω του ότι το πιο πάνω πλεόνασμα θεωρήθηκε εσφαλμένα από τον Κοινοτάρχη ότι ανήκει σ' αυτόν, στις 31.5.2001 απέσυρε από τον τρεχούμενο λογαριασμό του Συμβουλίου μετρητά ύψους £15.000, τα οποία, όπως ο ίδιος ισχυρίζεται, του οφείλει το Συμβούλιο, χωρίς να αιτιολογήσει και τεκμηριώσει την πράξη του αυτή και χωρίς να εξασφαλίσει τις απαιτούμενες εγκρίσεις του Συμβουλίου και του Επάρχου.

Επειδή δεν υπήρξε οποιαδήποτε αιτιολόγηση και τεκμηρίωση του πλεονάσματος, με επιστολή μου τον Ιούλιο του 2004 εξέφρασα τη γνώμη ότι το ποσό των £15.000 θα πρέπει να επιστραφεί και καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου του Συμβουλίου.

Συναφώς αναφέρεται ότι συγκεκριμένο τιμολόγιο ύψους £7.200, που εκδόθηκε από τον εργολάβο που ανέλαβε την κατασκευή και επιδιόρθωση πλακόστρωτου, καταχωρίστηκε στο Βιβλίο Ταμείου, τόσο στους λογαριασμούς του 1999, όσο και του 2000, χωρίς μέχρι σήμερα να δοθούν οποιεσδήποτε εξηγήσεις. Υπέδειξα ότι στην περίπτωση που δεν θα παρουσιαστούν στοιχεία που να δικαιολογούν τις πιο πάνω καταχωρίσεις, το ποσό των £7.200, το οποίο προφανώς σχετίζεται και με το πλεόνασμα που παρουσιάστηκε κατά τις 31.12.2000, θα πρέπει να καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου ως ακυρωτική εγγραφή για τη διπλή καταχώριση.

- (ii) **Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Μονής.** Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το έτος 2002, σύμφωνα με τα ταμειακά υπόλοιπα του Συμβουλίου κατά τις 31.12.2001, παρατηρείται πλεόνασμα ύψους £11.800 και υπέδειξα όπως διερευνηθεί και αιτιολογηθεί. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει επαρκής αιτιολόγηση, αυτό θεωρείται ότι ανήκει στο Συμβούλιο και θα πρέπει να καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου. Πλεόνασμα παρουσίαζαν και οι λογαριασμοί του Συμβουλίου κατά τις 9.7.1999, ημερομηνία κατά την οποία ανατέθηκε ο έλεγχος των Κοινοτικών Συμβουλίων στην Υπηρεσία μου, καθώς επίσης και κατά τις 31.12.1999 και 31.12.2000, το οποίο ανερχόταν σε £6.748, £6.303 και £10.403, αντίστοιχα. Λόγω του ότι δεν γινόταν συμφιλίωση των υπολοίπων του Βιβλίου Ταμείου με τα αντίστοιχα υπόλοιπα στους τραπεζικούς λογαριασμούς και τα μετρητά στο ταμείο κατά τακτά χρονικά διαστήματα, δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί πώς και πότε δημιουργήθηκε το πλεόνασμα.

Ενόψει του γεγονότος ότι ο τέως Κοινοτάρχης ισχυρίζεται ότι διενεργούσε κάποιες πληρωμές για λογαριασμό του Συμβουλίου από τον προσωπικό του τραπεζικό λογαριασμό και ότι το πλεόνασμα του ανήκει, με επιστολή μου προς τον Έπαρχο Λευκωσίας τον Ιούλιο 2004 υπέδειξα όπως το Συμβούλιο μελετήσει με προσοχή τις συνθήκες κάτω από τις οποίες παρουσιάζεται το πλεόνασμα και να αποφασίσει τον περαιτέρω χειρισμό του.

(iii) **Κοινοτικό Συμβούλιο Αστρομερίτη.** Σε έκτακτο έλεγχο, που διενεργήθηκε στις 24.11.2003 στα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε πλεόνασμα ύψους £6.214,57, για το οποίο ζήτησα να γίνει διερεύνηση και να αιτιολογηθεί, υποδεικνύοντας ταυτόχρονα ότι στην περίπτωση που δεν υπάρχει επαρκής αιτιολόγηση, το πλεόνασμα αυτό θεωρείται ότι ανήκει στο Συμβούλιο και θα πρέπει να καταχωριστεί στο Βιβλίο Ταμείου με την έκδοση σχετικής απόδειξης είσπραξης.

(ιδ) **Μηχανογραφημένα συστήματα τήρησης των λογαριασμών.** Ορισμένα Συμβούλια εφαρμόζουν μηχανογραφημένο σύστημα τήρησης των λογαριασμών, ιδιαίτερα στους τομείς των φορολογιών και τελών υδατοπρομήθειας. Τα συστήματα αυτά γενικά παρουσιάζουν ελλείψεις και αδυναμίες, οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο συζήτησης με τα Συμβούλια και τους προγραμματιστές, με σκοπό τη βελτίωση των συστημάτων, ώστε να παρέχουν έγκαιρα και με ακρίβεια τις απαραίτητες πληροφορίες, τόσο για τα Συμβούλια, όσο και για σκοπούς ελέγχου.

Συνοπτικά, οι ελλείψεις και αδυναμίες αφορούν στην κατάλληλη ενημέρωση των φορολογικών καταλόγων και την ετοιμασία καταλόγων καθυστερήσεων σε συγκεκριμένες ημερομηνίες. Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις το σύστημα δεν προβλέπει την τήρηση λογαριασμού ταμείου, στο οποίο να καταχωρίζονται οι εισπράξεις και πληρωμές και να παρουσιάζεται το υπόλοιπο του Βιβλίου Ταμείου ανά πάσα στιγμή. Απλώς καταχωρίζονται οι εισπράξεις και πληρωμές κατά Κονδύλι και ετοιμάζονται περιοδικές καταστάσεις εσόδων και εξόδων κατά κατηγορία.

Στις περιπτώσεις όπου εισπράξεις γίνονται τόσο από τα Συμβούλια, όσο και από Τράπεζες/Συνεργατικά Ιδρύματα, το πρόγραμμα δεν διαχωρίζει τις εισπράξεις που προέρχονται από τον κάθε εισπράκτορα κατά την ενημέρωση των καταλόγων, ώστε να παρουσιάζονται χωριστά κατά περιόδους και να ενημερώνεται ανάλογα το Βιβλίο Ταμείου. Συνήθως το Βιβλίο Ταμείου ενημερώνεται στο τέλος του χρόνου με το συνολικό ποσό των εισπράξεων, καθιστώντας δύσκολη την επιβεβαίωσή του.

Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις τα προγράμματα δεν παρέχουν τη δυνατότητα ενημέρωσης των φορολογικών καταλόγων με την ημερομηνία είσπραξης, αλλά με την ημερομηνία καταχώρισης της είσπραξης, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη η επιβεβαίωση των εισπράξεων για κάθε περίοδο, καθώς επίσης και των καθυστερήσεων, πάνω στις οποίες θα επιβληθεί η πρόσθετη επιβάρυνση στο τέλος του έτους.

(ιε) **Εντάλματα πληρωμής.** Σε αρκετές περιπτώσεις δεν ετοιμάζονται εντάλματα πληρωμής για τη διενέργεια πληρωμών, αλλά οι πληρωμές γίνονται βάσει τιμολογίων/αποδείξεων που εκδίδουν οι δικαιούχοι. Υπέδειξα όπως ετοιμάζονται εντάλματα πληρωμής σε όλες τις περιπτώσεις, τα οποία να φέρουν τις υπογραφές των εξουσιοδοτούντων μελών του Συμβουλίου. Στις περιπτώσεις όπου ετοιμάζονταν εντάλματα πληρωμής, αυτά δεν έφεραν πάντοτε τις απαιτούμενες υπογραφές των εξουσιοδοτούντων μελών του Συμβουλίου.

(ιστ) **Εκτέλεση αναπτυξιακών έργων.** Για τις δαπάνες που αφορούν τα πιο πάνω έργα, υπέδειξα όπως εξασφαλίζονται αντίγραφα των πιστοποιητικών πληρωμής που εκδίδουν οι επιβλέποντες Αρχιτέκτονες/Μηχανικοί, τα οποία και να επισυνάπτονται στα σχετικά εντάλματα πληρωμής.

Για έργα που εκτελούνται απευθείας από Κυβερνητικά Τμήματα, όπως την Επαρχιακή Διοίκηση και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, υπέδειξα όπως τα Συμβούλια ενημερώνονται γραπτώς για

την πρόοδο των εργασιών και για τα ποσά που δαπανήθηκαν κατά τη λήξη του ημερολογιακού έτους και εφοδιάζονται με τα σχετικά έγγραφα και πιστοποιητικά τελικής παραλαβής των έργων κατά την αποπεράτωσή τους.

(ιζ) Καθυστερημένες οφειλές φορολογιών και τελών υδατοπρομήθειας. Σημαντικά ποσά παραμένουν ανεξπράκτα από τις πιο πάνω πηγές εσόδων και υπέδειξα όπως τα Συμβούλια ασκούν έγκαιρα και αποτελεσματικά τις εξουσίες που τους παρέχουν οι Νόμοι και Κανονισμοί για την εξασφάλιση των οφειλών.

(ιη) Έλεγχος ποσοτήτων νερού που τιμολογούνται. Για εντοπισμό τυχόν σημαντικών απωλειών νερού, υπέδειξα όπως τηρούνται στοιχεία με τις ενδείξεις κεντρικού υδρομετρητή, τα οποία να συγκρίνονται με την ολική ποσότητα του νερού που τιμολογείται στους καταναλωτές, ώστε να διερευνώνται οποιεσδήποτε απώλειες πέρα από τα αποδεκτά ποσοστά.

(ιθ) Καθυστέρηση στην απάντηση επί των εκθέσεων και παρατηρήσεων μου. Σύμφωνα με το Νόμο, οι ελεγμένοι λογαριασμοί, μαζί με την έκθεση και τις παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή, υποβάλλονται στον Έπαρχο. Παρατηρείται, σε αρκετές περιπτώσεις, σημαντική καθυστέρηση στις απαντήσεις επί των θεμάτων που εγείρονται.

(κ) Θέσπιση Κανονισμών. Όπως ανέφερα στην Έκθεση μου για το έτος 2002, για την πιο αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία των Συμβουλίων αρκετά άρθρα της Νομοθεσίας προβλέπουν τη θέσπιση Κανονισμών.

Οι Γενικοί Κανονισμοί και οι Κανονισμοί Κοινοτικής Υπηρεσίας θεσπίστηκαν και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ημερ. 21.6.2002 και 7.6.2002, από τα Κοινοτικά Συμβούλια Κοκκινότριμιθιάς και Σωτήρας Αμμοχώστου, αντίστοιχα, και, όπως έχω πληροφορηθεί, έχει ετοιμαστεί σχετικό κείμενο, με βάση το οποίο έχουν μέχρι σήμερα υιοθετήσει τους πιο πάνω Κανονισμούς τα πλείστα Κοινοτικά Συμβούλια.

4.106 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.106.1 Ετήσιος Προϋπολογισμός. Σύμφωνα με το άρθρο 73 των σχετικών Κανονισμών, οι οποίοι εγκρίθηκαν και δημοσιεύτηκαν τον Ιανουάριο 2002, η Υπηρεσία πρέπει να ετοιμάζει για κάθε οικονομικό έτος ετήσιο ισοσκελισμένο Προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων, ο οποίος πρέπει να υποβάλλεται για έγκριση στον Έπαρχο μέχρι τις 31 Οκτωβρίου του έτους που προηγείται του έτους στο οποίο αναφέρεται.

4.106.2 Ίδρυση Ταμείου Υπηρεσίας. Με βάση το άρθρο 74 των σχετικών Κανονισμών, στην Υπηρεσία τηρείται Ταμείο Υπηρεσίας, στο οποίο κατατίθενται όλες οι εισπράξεις και από το οποίο πληρώνονται τα έξοδα και όλα τα ωφελήματα του προσωπικού. Ο Έπαρχος με πληροφόρησε ότι το Ταμείο Μισθών και το Ταμείο Κοινών Εξόδων που τηρούνταν προηγουμένως έχουν καταργηθεί και τα υπόλοιπα μεταφέρθηκαν στο Ταμείο Υπηρεσίας.

4.106.3 Οικονομική κατάσταση. Το αποθεματικό των Ταμείων Μισθών και Κοινών Εξόδων ανερχόταν στις 31.12.1999 (τελευταία ημερομηνία ετοιμασίας λογαριασμών) σε £85.878. Εισηγήθηκα όπως το ποσό αυτό, όπως θα διαφοροποιηθεί μετά την ετοιμασία των λογαριασμών, χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση του Προϋπολογισμού της Υπηρεσίας και η συνεισφορά των Κοινοτικών Συμβουλίων και της Κυβέρνησης διαμορφωθούν ανάλογα.

Ο Έπαρχος με πληροφόρησε ότι η εισήγησή μου θα εφαρμοστεί.

4.106.4 Καταστάσεις εισπράξεων και πληρωμών. Υπήρξε σημαντική καθυστέρηση στην ετοιμασία των λογιστικών βιβλίων και των οικονομικών καταστάσεων και την υποβολή τους για έλεγχο. Οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2000-2003 υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μου για έλεγχο στις 11.10.2004.

Δεν έχουν υποβληθεί λογαριασμοί για τα έτη 1988 – 1993, με το δικαιολογητικό ότι έχουν καταστραφεί τα στοιχεία που σχετίζονται με την οικονομική διαχείριση της Υπηρεσίας. Για το λόγο αυτό, η εξέταση των καταστάσεων εισπράξεων και πληρωμών που υποβλήθηκαν για την περίοδο 1994 – 1999 έγινε με την προϋπόθεση ότι τα υπόλοιπα των διαφόρων Ταμείων την 1.1.1994 ήταν ορθά.

4.107 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΓΙΟΥ ΤΥΧΩΝΑ

Μέρος Α

4.107.1 Ρευστότητα. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας, αφού οι δαπάνες και υποχρεώσεις του παρουσιάζουν συνεχή άνοδο. Οι καταθέσεις του Συμβουλίου στη Σ.Π.Ε. Αγίου Τύχωνα είναι παγοποιημένες, λόγω της υπεξαίρεσης χρημάτων που έγινε στην εταιρεία. Για να καλύψει τις τρέχουσες υποχρεώσεις το Συμβούλιο προχώρησε κατά το 2003 σε προσωρινό δανεισμό ύψους £200.000.

4.107.2 Καθυστερημένα έσοδα. Τα καθυστερημένα έσοδα του Συμβουλίου είναι σημαντικά, ενώ δεν λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα, νομικά ή άλλα, για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών. Στις 31.12.2002 οι χρεώστες ανέρχονταν στις £764.962 (2001 £732.024). Εξέφρασα την άποψη ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να λάβει άμεσα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων.

4.107.3 Προσωπικό. Το Συμβούλιο στις 31.12.2002 απασχολούσε 5 άτομα σε μόνιμες και συντάξιμες θέσεις και 52 άτομα ως τακτικούς εργάτες. Η δαπάνη για τη μισθοδοσία του προσωπικού (περιλαμβανομένων των συνεισφορών στα διάφορα Ταμεία) ανήλθε σε £680.145. Εξέφρασα την άποψη ότι το ψηλό κόστος για το προσωπικό θα πρέπει να προβληματίσει το Συμβούλιο και να γίνουν προσπάθειες για συγκράτηση του μισθολογίου, με καλύτερο προγραμματισμό και αύξηση της παραγωγικότητας.

4.107.4 Αντικανονική πρόσληψη προσωπικού. Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, ο τρόπος με τον οποίο ο Πρόεδρος του Συμβουλίου προσέλαβε δύο άτομα στην υπηρεσία του Συμβουλίου ήταν αντικανονικός, αφού δεν τηρήθηκαν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, σε σχετική γνωμάτευση του, χαρακτήρισε τους πιο πάνω διορισμούς νομικά ελαττωματικούς και ζήτησε την ανάκλησή τους.

Ο Υπουργός Εσωτερικών στις 9.6.2003 ανακάλεσε τους διορισμούς και το Κοινοτικό Συμβούλιο τερμάτισε τις υπηρεσίες των ατόμων αυτών από τις 18.7.2003. Το Κοινοτικό Συμβούλιο, χωρίς να προκληρυχθούν προσφορές, αποφάσισε κατά πλειοψηφία την υπογραφή συμφωνίας μίσθωσης υπηρεσιών με τα άτομα αυτά από 2.9.2003, μέχρι την έκδοση της απόφασης του Δικαστηρίου στις προσφυγές που έχουν καταχωρίσει τα άτομα αυτά εναντίον του Συμβουλίου.

4.107.5 Αγορά μηχανής καθαρισμού άμμου. Το Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 26.11.2002 αποφάσισε, χωρίς την προκήρυξη προσφορών, την αγορά μηχανής καθαρισμού άμμου από εταιρεία του εξωτερικού, προπληρώνοντας την αξία της μηχανής. Η σχετική

συμφωνία προέβλεπε την παράδοση της μηχανής εντός 12 εβδομάδων, δηλαδή μέχρι 4.3.2003, και δεν προνοούσε για οποιαδήποτε εγγύηση.

Τελικά η μηχανή παραδόθηκε με καθυστέρηση 15 μηνών τον Ιούνιο 2004. Εξέφρασα την άποψη ότι η όλη διαδικασία αγοράς της μηχανής ήταν παράτυπη και άφηνε το Συμβούλιο εκτεθειμένο σε περίπτωση αθέτησης της συμφωνίας από τον προμηθευτή.

Μέρος Β

4.107.6 Τραπεζικοί λογαριασμοί του Συμβουλίου στη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αγίου Τύχωνα. Τα υπόλοιπα των τραπεζικών λογαριασμών του Συμβουλίου, τα οποία ήταν κατατεθειμένα στις 31.12.2003 στη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Αγίου Τύχωνα, ήταν, σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν από το Συμβούλιο, £268.505 (τρεχούμενος λογαριασμός £120.566 και λογαριασμός εμπρόθεσμης κατάθεσης £147.939). Εξακολουθεί να παρουσιάζεται αδυναμία στην απόσυρση των χρημάτων, λόγω της κατάχρησης στη Σ.Π.Ε. που έγινε το 1998. Κατά το 2003 δεν αποσύρθηκε κανένα ποσό.

4.107.7 Οφειλή προς το Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Αμαθούντας. Στις 31.12.2003 το Συμβούλιο χρωστούσε στο πιο πάνω Κυβερνητικό Υδατικό Έργο ποσό ύψους £464.602.

4.108 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΝΘΟΥΠΟΛΗΣ

Μέρος Α

- **Απώλεια νερού.** Το ποσοστό απώλειας νερού κατά το 2003 ήταν 36,7% (35,7% το 2002) και αντιπροσωπεύει 61 474 κυβ. μ. νερού αξίας περίπου £16.444. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη μου Έκθεση, αυτό είναι πολύ μεγαλύτερο από το λογικά επιτρεπτό όριο. Αυτό αποδίδεται στο πεπαλαιωμένο δίκτυο, στην κακή ποιότητα των αγωγών νερού και στην κατασκευή αποχετευτικού συστήματος.

Η αντικατάσταση του δικτύου υδατοπρομήθειας και του αγωγού μεταφοράς νερού, συνολικής δαπάνης περίπου £434.150, η οποία εγκρίθηκε από την Υπουργική Επιτροπή που διόρισε το Υπουργικό Συμβούλιο στις 7.7.1999 με την απόφαση του αρ. 49.985, δεν έχει αρχίσει ακόμη.

Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στα Γραφεία του Συμβουλίου στις 8.1.2004, στην οποία παρακάθησαν ο Πρόεδρος και ο Αν. Διευθυντής του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, συζητήθηκε εκ νέου η πρόταση για ένταξη της υδατοπρομήθειας του Συμβουλίου στην περιοχή του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι, όπως τους ενημέρωσε ο Έπαρχος, έχουν ετοιμαστεί από την Κυβέρνηση τα αντισταθμιστικά μέτρα και αναμένεται να υποβληθούν στο Συμβούλιο για μελέτη και λήψη απόφασης.

4.109 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΛΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗ

Μέρος Α

4.109.1 Υποχρεώσεις. Στις 31.12.2002 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και σε εμπορικές τράπεζες δάνεια συνολικού ύψους £293.488 (£227.802 για το 2001).

4.109.2 Λογαριασμός δανείων. Δαπάνες ύψους £28.884 για την εκτέλεση διαφόρων αναπτυξιακών έργων δεν παρουσιάστηκαν στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, επειδή σ' αυτές αναφέρονται στοιχεία μόνο για πληρωμές που γίνονται από το Γενικό Λογαριασμό. Εισηγήθηκα όπως τα ποσά των δανείων κατατίθενται στο Γενικό Λογαριασμό του Συμβουλίου και τα σχετικά με την εκτέλεση κάθε έργου στοιχεία τηρούνται σε ειδικό μητρώο έργων.

4.110 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΚΟΠΕΤΡΙΑΣ

Μέρος Α

4.110.1 Υποχρεώσεις. Στις 31.12.2002 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και στη Σ.Π.Ε. Κακοπετριάς - Γαλάτας δάνεια συνολικού ύψους £784.770 (£853.237 το 2001).

4.110.2 Δημιουργία χώρων στάθμευσης. Για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης δαπανήθηκε κατά την περίοδο 1996 - 2002 το ποσό των £561.506. Για τις ανάγκες του έργου απαλλοτριώθηκαν επτά τεμάχια γης, αξίας £310.771. Το Συμβούλιο δεν έχει εξασφαλίσει ακόμη τίτλους ιδιοκτησίας για τα τέσσερα τεμάχια γης, αξίας £84.000.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου, έχουν τροχοδρομηθεί διαδικασίες μέσω του νομικού συμβούλου, για να καταστεί δυνατή η έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας στο όνομα του Συμβουλίου.

4.110.3 Υδατοπρομήθεια. Για πιο αποτελεσματική διαχείριση της υδατοπρομήθειας, εισηγήθηκα την εγκατάσταση υδρομετρητών στις γεωτρήσεις και στις πηγές, για την καταγραφή του νερού που αντλείται και διοχετεύεται στο σύστημα ύδρευσης και τη σύγκριση του με την ποσότητα νερού που τιμολογείται στους καταναλωτές.

Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η τοποθέτηση υδρομετρητών για αποτελεσματική διαχείριση της υδατοπρομήθειας θα γίνει ταυτόχρονα με την αντικατάσταση του υδρευτικού δικτύου, που αναμένεται να συμπληρωθεί μέσα στο 2004.

4.111 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΑΛΑΙΟΜΕΤΟΧΟΥ

Μέρος Α

4.111.1 Υποχρεώσεις. Στις 31.12.2003 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και στη Σ.Π.Ε. Παλαιομετόχου δάνεια συνολικού ύψους £604.270 (£627.194 το 2002).

4.111.2 Κοινοτικό γήπεδο. Για την κατασκευή του κοινοτικού γηπέδου δαπανήθηκε κατά την περίοδο 1997-2003 το ποσό των £860.785. Δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί οι απαλλοτριώσεις, για τις οποίες δαπανήθηκε μέχρι 31.12.2003 ποσό £73.091, δεν έχει εξασφαλιστεί η κυριότητα του χώρου, και δεν έχουν εκδοθεί η άδεια οικοδομής και η πολεοδομική άδεια.

4.111.3 Ασφαλτόστρωση ιδιωτικών περασμάτων. Το Κοινοτικό Συμβούλιο προχώρησε στην προκήρυξη και κατακύρωση προσφορών για την ασφαλτόστρωση ιδιωτικών περασμάτων συνολικής δαπάνης £89.436, παρά την αντίθεση που εξέφρασε ο Έπαρχος Λευκωσίας υποδεικνύοντας ότι η απόφαση αυτή είναι παράνομη και πρέπει να τερματιστεί.

4.111.4 Εκπτώσεις στους καταναλωτές νερού λόγω διαρροών. Οι εκπτώσεις που παραχωρήθηκαν τα τελευταία χρόνια ήταν υπερβολικά ψηλές. Κατά το 2003 οι εκπτώσεις κυμάνθηκαν μεταξύ 42% και 64%. Υπέδειξα την ανάγκη συστηματικής παρακολούθησης τόσο του δικτύου όσο και των υδρομετρητών που είναι εγκατεστημένοι στα υποστατικά και τη λήψη διορθωτικών μέτρων έγκαιρα, στις περιπτώσεις υπερβολικής κατανάλωσης.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για περιορισμό των ανεξέλεγκτων καταναλώσεων και διαρροών.

4.112 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΕΡΙΟΥ

Μέρος Α

4.112.1 Υποχρεώσεις. Στις 31.12.2002 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και σε εμπορικές τράπεζες δάνεια συνολικού ύψους £489.774 (£356.447 το 2001) και στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ποσό £53.677 για αγορά νερού.

4.112.2 Υδατοπρομήθεια. Το ποσοστό απώλειας νερού ήταν 31,85% (21,87% το 2001) και αντιπροσωπεύει 158 054 κυβ. μ. νερού, αξίας £52.948. Αυτό θεωρείται υπερβολικά ψηλό και πρέπει να ληφθούν μέτρα για μείωση του.

Για αποτελεσματική διαχείριση της υδατοπρομήθειας, εισηγήθηκα τη συστηματική παρακολούθηση των ενδείξεων των μετρητών και σύγκριση των ποσοτήτων που εισάγονται στο σύστημα διανομής με τις ποσότητες που τιμολογούνται και οποιοσδήποτε διαφορές προκύπτουν να διερευνώνται έγκαιρα και να λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα.

4.112.3 Κοινοτικό γήπεδο. Οι δαπάνες κατασκευής του κοινοτικού γηπέδου ανήλθαν σε £192.076. Για την κατασκευή του χρησιμοποιήθηκε γη, η οποία είναι εκμισθωμένη στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, καθώς και ένα ιδιωτικό τεμάχιο γης. Μέχρι σήμερα δεν έχει μεταβιβαστεί στο Συμβούλιο η μίσθωση της γης και η κυριότητα του ιδιωτικού τεμαχίου, ούτε και έχει εκδοθεί η πολεοδομική άδεια και η άδεια οικοδομής.

4.113 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΟΚΚΙΝΟΤΡΙΜΙΘΙΑΣ

Μέρος Α

4.113.1 Υποχρεώσεις. Στις 31.12.2003 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και σε εμπορικές τράπεζες δάνεια συνολικού ύψους £414.858 (£399.221 το 2002).

4.113.2 Ρευστότητα του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας και ο Γενικός Λογαριασμός στις 31.12.2003 παρουσιάζει έλλειμμα ύψους £24.553.

Στις 31.12.1999 εγκρίθηκε αύξηση του παρατραβήγματος σε £150.000, με τον όρο να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα για την εξυγίανση των οικονομικών του Συμβουλίου και το παρατράβηγμα να τακτοποιηθεί μέχρι τις 31.12.2002. Ύστερα από έγκριση, το παρατράβηγμα ανανεώθηκε μέχρι 31.12.2005. Το ύψος του παρατραβήγματος στις 31.12.2003 ανερχόταν σε £44.728.

4.113.3 Κοινοτικό γήπεδο. Το κόστος επανακατασκευής του χορτοτάπητα ανήλθε σε £144.689, σε σύγκριση με £30.500, που ήταν το αρχικό κόστος κατασκευής του.

Ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο έχει διεξαχθεί οποιαδήποτε έρευνα για το θέμα και ποια μέτρα έχουν ληφθεί για την ανάκτηση της επιπλέον δαπάνης. Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το θέμα συζητήθηκε επανειλημμένα, δεν λήφθηκε όμως οποιαδήποτε απόφαση για έναρξη διαδικασίας ανάκτησης της επιπλέον δαπάνης. Λαμβάνοντας δε υπόψη τη σημερινή καλή γενικά κατάσταση του χορτοτάπητα, το Συμβούλιο δεν θεωρεί αναγκαία την επαναφορά του θέματος για συζήτηση.

4.113.4 Υδατοπρομήθεια. Για την αποτελεσματική διαχείριση της υδατοπρομήθειας, εισηγήθηκα την εγκατάσταση υδρομετρητών στις γεωτρήσεις και στον αγωγό του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, για την καταγραφή του νερού που προμηθεύεται και ακολούθως

διοχετεύεται στο σύστημα ύδρευσης και σύγκριση με την ποσότητα νερού που τιμολογείται στους καταναλωτές. Ο Πρόεδρος του Κοινοτικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι τα μέτρα που εισηγήθηκα έχουν εφαρμοστεί.

4.113.5 Κλοπή νερού. Λόγω ανεπαρκούς στοιχειοθέτησης υπόθεσης κλοπής 550 262 κυβ. μ. πόσιμου νερού, συνολικής αξίας £75.896, κατά την περίοδο 1994-1999, το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας αθώωσε στις 22.5.2003 τον κατηγορούμενο.

4.114 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΛΥΘΡΟΔΟΝΤΑ

Μέρος Α

4.114.1 Υποχρεώσεις. Στις 31.12.2002 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και στη Σ.Π.Ε. Λυθροδόντα δάνεια συνολικού ύψους £289.220 (£293.277 το 2001) και στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, για αγορά νερού, ποσό £43.853. Το Συμβούλιο αντιμετωπίζει δυσκολίες στην καταβολή των υποχρεώσεων του και τα ποσά τα οποία καταβάλλονται περιοδικά καλύπτουν απλώς τους ετήσιους τόκους.

4.114.2 Απώλεια νερού. Το ποσοστό απώλειας νερού ήταν για το έτος 2002 42,68% (40,89% το 2001). Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ανέλαβε την ευθύνη για την απώλεια νερού που παρατηρήθηκε κατά τα έτη 2001-2003 στον παροχετευτικό αγωγό Σταυροβουνίου-Λυθροδόντα και, με επιστολή του ημερ. 29.8.2003, πληροφόρησε το Κοινοτικό Συμβούλιο ότι η οφειλή του προς το Τμήμα μειώνεται κατά £14.993, πλέον τόκοι, η οποία αντιπροσωπεύει την αξία 44 757 κυβ.μ. νερού.

4.115 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΧΛΩΡΑΚΑ

Μέρος Α

- **Μηχανογραφικό σύστημα Συμβουλίου.** Από έλεγχο που έγινε στο μηχανογραφικό σύστημα του Συμβουλίου διαφάνηκαν σοβαρές αδυναμίες, οι οποίες επιτρέπουν τη μη καταχώριση εισπράξεων, χωρίς αυτό να είναι δυνατόν να εντοπιστεί. Με επιστολή μου προς τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου ζήτησα όπως ληφθούν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι αρκετά προβλήματα έχουν ήδη επιλυθεί και στόχος του Συμβουλίου είναι η διεκπεραίωση των λογιστικών πράξεων με τον ταχύτερο και ασφαλέστερο τρόπο.

4.116 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΣΕΡΙΟΥ

Μέρος Α

4.116.1 Υποχρεώσεις. Στις 31.12.2002 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και σε εμπορικές τράπεζες δάνεια συνολικού ύψους £191.601 (£174.019 το 2001) και στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων £7.678 για αγορά νερού.

4.116.2 Υδατοπρομήθεια. Το ποσοστό απώλειας νερού ήταν 25,95% και αντιπροσωπεύει 98 783 κυβ. μ. νερού αξίας περίπου £33.100. Αυτό θεωρείται υπερβολικά ψηλό και θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για μείωση του.

4.117 ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΤΩ ΠΥΡΓΟΥ

Μέρος Α

4.117.1 Υποχρεώσεις. Στις 31.12.2002 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους και σε εμπορικές τράπεζες δάνεια συνολικού ύψους £312.137.

4.117.2 Μετρητά στα χέρια του Γραμματέα. Το υπόλοιπο των μετρητών στα χέρια του Γραμματέα, κατά τη διάρκεια του έτους, ήταν υπερβολικά ψηλό. Εισηγήθηκα όπως όλες οι εισπράξεις κατατίθενται έγκαιρα και το ποσό των μετρητών περιοριστεί στο απόλυτα αναγκαίο.

4.117.3 Τακτοποίηση υποχρεώσεων του Συμβουλίου. Παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στην τακτοποίηση των υποχρεώσεων του Συμβουλίου. Οι συνεισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και οι αποκοπές από τους μισθούς του προσωπικού, για την περίοδο 1998 – 2002, οι οποίες ανέρχονται σε περίπου £30.000, καθώς επίσης και οφειλή προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για οδικό φωτισμό, ύψους περίπου £13.500, δεν έχουν τακτοποιηθεί.

4.118 ΗΜΙΚΡΑΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

4.119 ΑΡΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Μέρος Α

4.119.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί της Αρχής για το 2003 παρουσίασαν πλεόνασμα £692.613, σε σύγκριση με £1.711.809 κατά το 2002.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα της Αρχής ανήλθαν το 2003 σε £8.921.653, σε σύγκριση με £8.407.568 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £514.085 ή ποσοστό 6,1%.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £8.229.040, σε σύγκριση με £6.695.759 το 2002, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £1.533.281 ή ποσοστό 22,9%.

4.119.2 Προσωπικό. Οι οργανικές θέσεις της Αρχής στις 31.12.2003 ήταν 83, από τις οποίες οι 7 ήταν κενές. Η Αρχή εργοδοτούσε στις 31.12.2003 και 7 έκτακτους υπαλλήλους. Οι συνολικές αποδοχές προσωπικού, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα Ταμεία, ανήλθαν σε £2.288.051, σε σύγκριση με £1.930.263 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £357.788 ή ποσοστό 18%.

4.119.3 Προϋπολογισμός - Έγκριση. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το 2003 υποβλήθηκε στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις 18.6.2002, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 18.9.2002 και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει του άρθρου 3 των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμων.

Ο Προϋπολογισμός ψηφίστηκε σε Νόμο που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 6.12.2002 (Νόμος 60(II)/2002). Επίσης συμπληρωματικός Προϋπολογισμός για ποσό £13.270, για την αναθεώρηση του μισθολογίου και ορισμένων επιδομάτων του προσωπικού της Αρχής, ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 31.10.2003 (Νόμος 52(II)/2003).

4.119.4 Αναθεώρηση του ανώτατου ορίου απολαβών που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του τέλους ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού. Παρατηρήθηκε ότι οι Κανονισμοί για αναθεώρηση του ανώτατου ορίου απολαβών που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του τέλους ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού εγκρίνονται και τίθενται σε ισχύ 3 - 4 μήνες μετά την αναθεώρηση του ανώτατου ορίου των ασφαλιστέων αποδοχών που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς εισφορών στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Πλεονάζοντος Προσωπικού και Ετήσιων Αδειών με Απολαβές.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η είσπραξη του τέλους γίνεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων για λογαριασμό της Αρχής και βασίζεται στο ανώτατο όριο απολαβών των εργοδοτούμενων που λαμβάνεται υπόψη για την είσπραξη των εισφορών στα πιο πάνω Ταμεία, είναι φανερό ότι η πιο πάνω καθυστέρηση στην έγκριση και εφαρμογή των Κανονισμών έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων από μέρους της Αρχής.

Εισηγήθηκα όπως το προσχέδιο Κανονισμών υποβάλλεται έγκαιρα στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ώστε η έγκρισή του να δίνεται ταυτόχρονα με την έγκριση των Κανονισμών των πιο πάνω Ταμείων, όπως συμφωνήθηκε μεταξύ της Αρχής και του Υπουργείου το 1995 σε ειδική σύσκεψη.

4.119.5 Προγράμματα Συνεχούς Κατάρτισης- Πολυεπιχειρησιακά – Συνήθη και Ζωτικής Σημασίας στην Κύπρο.

(α) Προγράμματα που αποσύρθηκαν ή ακυρώθηκαν/διακόπηκαν από τα ίδια τα Ιδρύματα. Παρατηρήθηκε ότι για το α' εξάμηνο του 2003, από τα 1 126 Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα - Συνήθη και Ζωτικής Σημασίας στην Κύπρο, που εγκρίθηκαν από το Γενικό Διευθυντή, τα 332 ή ποσοστό 29% ακυρώθηκαν ή διακόπηκαν από τα ίδια τα Ιδρύματα, ενώ 15 προγράμματα ή ποσοστό 1,3%, που υποβλήθηκαν αρχικά στην Αρχή, αποσύρθηκαν πριν από την τελική τους έγκριση.

Για το β' εξάμηνο του 2003, από τα 1 192 εγκριθέντα προγράμματα, τα 377 ή ποσοστό 32% ακυρώθηκαν ή διακόπηκαν από τα Ιδρύματα, ενώ 75 προγράμματα που υποβλήθηκαν αρχικά στην Αρχή αποσύρθηκαν πριν από την τελική τους έγκριση.

Η Αρχή με πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, ότι η ακύρωση ή απόσυρση κάποιων προγραμμάτων θεωρείται φυσιολογική, εφόσον υπάρχουν παράγοντες που επηρεάζουν το βαθμό υλοποίησης των προγραμμάτων, οι οποίοι δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από τα ίδια τα ιδρύματα ή την Αρχή, όπως η ύπαρξη ικανοποιητικού ενδιαφέροντος από τις επιχειρήσεις, η προσφορά αριθμού προγραμμάτων για το ίδιο θέμα από διάφορα ιδρύματα μέσα στο ίδιο εξάμηνο και γενικότερα η εκάστοτε επικρατούσα κατάσταση στην οικονομία και ειδικότερα στην αγορά εργασίας. Αναγνωρίζεται όμως από την Αρχή ότι υπάρχουν δυνατότητες περαιτέρω περιορισμού των περιπτώσεων αυτών.

(β) Προγράμματα α' και β' εξαμήνου 2003 τα οποία δεν έχουν ξεκαθαρίσει. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι 312 προγράμματα για το α' εξάμηνο 2003, ή ποσοστό 28% των εγκριθέντων, και 461 προγράμματα για το β' εξάμηνο 2003, ή ποσοστό 39%, δεν έχουν ξεκαθαρίσει ακόμη. Επίσης, για την περίοδο 1997-2002 παρατηρήθηκε ότι 1 114 προγράμματα δεν έχουν ακόμη ξεκαθαρίσει.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι όλες οι εκκρεμότητες που αφορούσαν στην περίοδο 1997-2002 έχουν ξεκαθαρίσει περί το τέλος Ιουλίου 2004 και ότι παράλληλα λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα

μέτρα για έγκαιρη υποβολή των αιτήσεων καταβολής χορηγήματος για ενημέρωση της σχετικής βάσης δεδομένων του μηχανογραφημένου Συστήματος Προγραμμάτων.

4.119.6 Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα στο εξωτερικό και Συνήθη στην Κύπρο. Για την περίοδο 1997 – 2002 παρατηρήθηκε ότι 216 προγράμματα Μονοεπιχειρησιακά στο εξωτερικό και 478 προγράμματα Συνήθη στην Κύπρο, τα οποία εγκρίθηκαν για εφαρμογή, δεν έχουν ξεκαθαρίσει ακόμη. Η δαπάνη που υπολογίστηκε στο στάδιο της εξέτασης και έγκρισης των αιτήσεων για εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών ανέρχεται στις £157.992 και £331.954, αντίστοιχα.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι όλες οι εκκρεμότητες που αφορούσαν στην περίοδο 1997-2002 έχουν ξεκαθαρίσει περί το τέλος Ιουλίου 2004 και ότι παράλληλα λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα για έγκαιρη υποβολή των αιτήσεων καταβολής χορηγήματος για ενημέρωση της σχετικής βάσης δεδομένων του μηχανογραφημένου Συστήματος Προγραμμάτων.

4.119.7 Αιφνιδιαστικοί έλεγχοι εφαρμογής προγραμμάτων. Κατά το έτος 2003 διενεργήθηκαν 139 αιφνιδιαστικές επισκέψεις από λειτουργούς της Αρχής, για έλεγχο της εφαρμογής ανάλογου αριθμού προγραμμάτων. Από το σύνολο των 139 προγραμμάτων, τα 18 προγράμματα ή ποσοστό 13% δεν εφαρμόζονταν.

Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, η διεξαγωγή του αιφνιδιαστικού ελέγχου αποφασίζεται και διενεργείται σε μεγάλο βαθμό από το λειτουργό που είναι υπεύθυνος για την εξέταση και έγκριση του προγράμματος, χωρίς να γίνεται προγραμματισμός των ελέγχων.

Όπως επισημάνθηκε και από τον εσωτερικό ελεγκτή της Αρχής σε σχετική έκθεσή του, ο αριθμός των αιφνιδιαστικών επισκέψεων ήταν μειωμένος σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, γεγονός το οποίο, σε συνδυασμό με το ψηλό ποσοστό προγραμμάτων που δεν εφαρμόζονταν, θεωρείται ανησυχητικό, γιατί αυξάνεται ο κίνδυνος εξαπάτησης της Αρχής με ψευδείς δηλώσεις.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι η διεξαγωγή αιφνιδιαστικών ελέγχων και από τους υπεύθυνους λειτουργούς που εξετάζουν τις αιτήσεις για έγκριση των προγραμμάτων κρίνεται σκόπιμη, ενόψει του ότι τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών συμβάλλουν ουσιαστικά στη διαμόρφωση άποψης για τον τρόπο λειτουργίας των ιδρυμάτων κατάρτισης και των επιχειρήσεων σε ό,τι αφορά στην οργάνωση των προγραμμάτων και στην απόδοση των εκπαιδευτών και λαμβάνονται σοβαρά υπόψη κατά την αξιολόγηση μεταγενέστερων αιτήσεων. Μου ανέφερε επίσης ότι κάθε λειτουργός έχει τη δυνατότητα για επίσκεψη και σε πρόγραμμα για το οποίο δεν είναι υπεύθυνος, ανάλογα και με την ευκαιρία των επισκέψεών του και για άλλες εργασίες.

Αναφορικά με το θέμα του αριθμού των αιφνιδιαστικών ελέγχων, η Αρχή με πληροφόρησε ότι θα εντείνει τις προσπάθειές της για αύξηση των ελέγχων που διεξάγονται.

4.119.8 Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Συνεχούς Κατάρτισης. Στην προηγούμενη Έκθεσή μου ανέφερα ότι σε μερικά από τα πιο πάνω προγράμματα εγκρίθηκαν για συμμετοχή και επιχορηγήθηκαν άτομα, τα οποία δεν ήταν εργοδοτούμενοι επιχειρήσεων/οργανισμών, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας που διέπει την ίδρυση και λειτουργία της Αρχής, και επομένως δεν ήταν δικαιούχα για επιχορήγηση.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι η έγκριση για συμμετοχή των ατόμων αυτών δόθηκε ενόψει του ότι επρόκειτο για εκπαιδευτές που ικανοποιούσαν τις απαιτήσεις της προδιαγραφής κατάρτισης και έχοντας υπόψη σχετική γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου της Αρχής, σύμφωνα με την

οποία η Αρχή δύναται να παρέχει τεχνική και οικονομική βοήθεια σε Κυβερνητικά Ιδρύματα και άλλους Οργανισμούς, μέσα στα πλαίσια άσκησης των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της προς επίτευξη των στόχων της.

Η πιο πάνω γνωμάτευση, η οποία, εκτός του ότι, κατά τη γνώμη μου, αποτελεί παρερμηνεία του Νόμου της Αρχής, με αποτέλεσμα να εγκρίνεται η καταβολή χορηγήματος σε μη δικαιούχα ιδρύματα/επιχειρήσεις, ζητήθηκε το 1989 για συγκεκριμένο σχέδιο της Αρχής που εντάσσεται στις ειδικές αναπτυξιακές δαπάνες και δεν μπορεί να αποτελεί αρχή γενικής εφαρμογής για σκοπούς επιχορήγησης όλων ανεξαιρέτως των σχεδίων και προγραμμάτων της Αρχής.

4.119.9 Προγράμματα κατάρτισης ιδιωτικού Ιδρύματος. Στην Έκθεσή μου για το 2002 ανέφερα ότι από τον έλεγχο προγραμμάτων κατάρτισης συγκεκριμένου Ιδρύματος, στο οποίο καταβλήθηκαν για την περίοδο 1997 – 2002 χορηγήματα ύψους £337.204, καθώς επίσης και από πληροφορίες που λήφθηκαν από το μηχανογραφημένο σύστημα προγραμμάτων της Αρχής και από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, προέκυψαν διάφορα ευρήματα σχετικά με την ιδιότητα του Ιδρύματος, τους συμμετέχοντες στα προγράμματα και τις επιχειρήσεις (εργοδότες), τα οποία, κατά την άποψη μου, παραβιάζουν ορισμένους όρους και προϋποθέσεις που έθεσε η Αρχή, το βασικότερο από τα οποία είναι ότι η συμμετοχή ατόμου σε προγράμματα πρέπει να ικανοποιεί συγκεκριμένη ανάγκη της επιχείρησης που επιχορηγείται. Η κατάρτιση ατόμων, όπως έγινε στο συγκεκριμένο Ίδρυμα, δεν φαίνεται να ικανοποίησε καμιά συγκεκριμένη ανάγκη της επιχείρησης, αφού, μετά τη λήξη του προγράμματος, οι πλείστοι από τους συμμετέχοντες δεν συνέχισαν να εργοδοτούνται από τον εργοδότη που επιχορηγήθηκε, αλλά ούτε και από άλλο εργοδότη του ίδιου κλάδου. Παρατήρησα ότι η καταβολή χορηγήματος από μέρους της Αρχής στη συγκεκριμένη περίπτωση αντίκειται στις πρόνοιες του άρθρου 21(2)(β) του Νόμου, σύμφωνα με τις οποίες η Αρχή δεν έχει δικαίωμα να καταβάλλει χορήγηση σε εργοδότη, χωρίς να ικανοποιούνται όλοι οι όροι και προϋποθέσεις που καθορίζονται.

Επισημάνω ότι απαιτείται η επαναξιολόγηση των προγραμμάτων του συγκεκριμένου Ιδρύματος, στα πλαίσια της νομοθεσίας και των διαδικασιών της Αρχής, και εισηγήθηκα όπως, με βάση το άρθρο 31(1) του Νόμου της Αρχής, διερευνηθεί κατά πόσο τα χορηγήματα καταβλήθηκαν ως συνέπεια παραβάσεων, παραλείψεων ή ψευδών δηλώσεων από μέρους οποιουδήποτε προσώπου.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι για το θέμα αυτό διεξήχθη συνολική εξέταση για τη δραστηριοποίηση του συγκεκριμένου Ιδρύματος από το 1997 μέχρι σήμερα και ότι, με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης, η Αρχή έχει αποταθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του Κράτους για διερεύνηση της υπόθεσης. Ανέφερε επίσης ότι, ενόψει και της εξέτασης από την Αρχή της όλης μέχρι σήμερα δραστηριότητας, σε σχέση με το μέγεθος του κλάδου και τις ανάγκες κατάρτισης, δεν έχουν εγκριθεί νέες σειρές προγραμμάτων για εφαρμογή μέσα στο β' εξάμηνο του 2003 και στο 2004.

4.119.10 Προγράμματα που οργανώνονται από Συνδικαλιστικές Οργανώσεις Εργαζομένων για κατάρτιση συνδικαλιστικών στελεχών σε συνδικαλιστικά θέματα. Από εξέταση του Σχεδίου, το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 1.1.2003, παρατηρήθηκε ότι αυτό προνοεί και για κατάρτιση στελεχών, τα οποία δεν είναι εργοδοτούμενα των συνδικαλιστικών οργανώσεων και για τα οποία δεν καταβάλλεται τέλος ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, κατά παράβαση του άρθρου 21(1), το οποίο προνοεί ότι η Αρχή έχει εξουσία όπως καταβάλλει χορήγηση σε

εργοδότες αναφορικά με ποσά τα οποία αυτοί δαπάνησαν ή οφείλουν, για σκοπούς παροχής κατάρτισης σε εργοδοτούμενα από αυτούς άτομα.

4.119.11 Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης (Ενίσχυση «de minimis»).

(α) Κοινοποίηση εντύπων στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.

Παρατηρήθηκε ότι τα έντυπα που κοινοποιούνται στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, με βάση το άρθρο 7(4) του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμου του 2001, και τα οποία η Αρχή εξασφαλίζει από το δικαιούχο πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης «de minimis», δεν είναι πάντοτε κατάλληλα συμπληρωμένα.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι έχει ήδη προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την κατάλληλη συμπλήρωση των εντύπων.

(β) Μη υποβολή αποδεικτικών στοιχείων πληρωμής. Κατά τον έλεγχο περιπτώσεων ενίσχυσης της υποδομής κατάρτισης, παρατηρήθηκε ότι δεν υποβάλλονται πάντοτε όλα τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία πληρωμής για την υλοποίηση της υποδομής κατάρτισης. Συγκεκριμένα καταβλήθηκε ενίσχυση για δαπάνες για τις οποίες υποβλήθηκαν τιμολόγια που δεν υποστηρίζονταν από αποδείξεις εξόφλησης, σε αντίθεση με την πρόνοια 4(στ) του Σχεδίου.

4.119.12 Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης (προηγούμενο Σχέδιο).

(α) Παρατηρήθηκε, σε μερικές περιπτώσεις, σημαντική καθυστέρηση στην αποπληρωμή των δανείων που παραχωρήθηκαν από την Αρχή σε Ιδρύματα ή επιχειρήσεις, σύμφωνα με το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης.

Πληροφορικά αναφέρω ότι η καθυστέρηση που παρατηρείται οφείλεται στη μη υλοποίηση από μέρους των Ιδρυμάτων των προγραμμάτων κατάρτισης που περιλαμβάνονται στη συμφωνία που υπέγραψαν με την Αρχή, τα οποία και ανέλαβαν να υλοποιήσουν, με αντάλλαγμα την επιστροφή μέρους του ποσού που τους κατέβαλε η Αρχή.

Το γεγονός αυτό αφενός αποτελεί παραβίαση θεμελιώδους όρου της συμφωνίας, ο οποίος δίνει το δικαίωμα στην Αρχή να τερματίσει τη συμφωνία και να απαιτήσει την επιστροφή ολόκληρου του ποσού που κατέβαλε στο Ίδρυμα ή στην επιχείρηση και αφετέρου δεν διασφαλίζει τη συνέχεια της κατάρτισης με την αξιοποίηση της υποδομής που δημιουργήθηκε.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι παρακολουθεί στενά όλες τις περιπτώσεις στο Σχέδιο και εφαρμόζει πιστά τις πρόνοιες των συμφωνιών που έχουν υπογραφεί και ότι, στις περιπτώσεις όπου παρουσιάζεται καθυστέρηση στο βαθμό υλοποίησης των προγραμμάτων και στην επιστροφή των οφειλόμενων ποσών, η Αρχή ακολουθεί σχετική διαδικασία, η οποία έχει τύχει επεξεργασίας από τη Νομική της Σύμβουλο.

(β) Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις όπου καταβλήθηκαν ενισχύσεις κατά παράβαση των προϋποθέσεων για καταβολή της ενίσχυσης και των όρων της συμφωνίας που υπογράφηκε. Εξέφρασα τη γνώμη ότι ο πιο πάνω χειρισμός δεν συνέβαλε στην επίτευξη των σκοπών του Σχεδίου, που είναι η παροχή κινήτρων σε Ιδρύματα/επιχειρήσεις για τη δημιουργία ή/και βελτίωση της υποδομής κατάρτισης τους, παρά μόνο ενίσχυσε οικονομικά κάποια Ιδρύματα/επιχειρήσεις.

4.119.13 Προσφορά για την επέκταση των Γραφείων της Αρχής. Σχετικά με την προσφορά αυτή παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Οι εγγυήσεις για την πιστή εκτέλεση του έργου που εξασφαλίστηκαν από την Αρχή φέρουν ημερομηνία λήξης προγενέστερη της αναμενόμενης ημερομηνίας συμπλήρωσης του έργου.

Η Αρχή με πληροφόρησε ότι, σε συνεννόηση με τους Συμβούλους Επιμετρητές Ποσοτήτων, το θέμα των εγγυήσεων θα εξεταστεί περί τον Οκτώβριο-Νοέμβριο 2004 με σκοπό, αν χρειαστεί, την ανανέωσή τους, λαμβάνοντας υπόψη και οποιαδήποτε τυχόν καθυστέρηση που θα προκύψει στη συμπλήρωση του έργου.

- (ii) Η ετοιμασία της αρχιτεκτονικής μελέτης ανατέθηκε απευθείας στον έναν από τους δύο προηγούμενους μελετητές του υφιστάμενου κτιρίου, με αποτέλεσμα την αντίδραση του άλλου μελετητή. Σημειώνεται ότι η Υπηρεσία μου και το ΕΤΕΚ εξέφρασαν την άποψη ότι, με βάση την υφιστάμενη πρακτική, η Αρχή μπορούσε να αναθέσει απευθείας τη νέα μελέτη στους προηγούμενους μελετητές.

4.120 ΑΡΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.120.1 Έλεγχος λογαριασμών. Οι λογαριασμοί της Αρχής για το 2003 έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε η Αρχή, ύστερα από έγκριση μου, σύμφωνα με το άρθρο 3(1) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων αρ. 40 του 1983 και 73 του 1984. Με βάση τις πρόνοιες των ίδιων Νόμων, η Υπηρεσία μου έχει διενεργήσει επιπρόσθετο οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο.

4.120.2 Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το 2003 υποβλήθηκε έγκαιρα στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 26.6.2002 και, μετά από διαβουλεύσεις που έγιναν με το Υπουργείο Οικονομικών, εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 31.10.2002 και κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει του άρθρου 3 των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμων στις 13.11.2002, ενώ, με βάση τις πρόνοιες των πιο πάνω Νόμων, έπρεπε να είχε κατατεθεί στη Βουλή το αργότερο μέχρι τις 30.9.2002. Ο Προϋπολογισμός ψηφίστηκε σε Νόμο που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 31.12.2002 (αρ.68(II)/2002). Προνοούσε συνολικές δαπάνες ύψους £276,98 εκ..

(β) Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για έργα αναπτύξεως στον αναθεωρημένο Προϋπολογισμό της Αρχής για το 2003 ήταν £102 εκ., οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε £63,7 εκ., παρέμεινε δηλαδή αδαπάνητο ποσό ύψους £38,3 εκ. ή ποσοστό 37,6%, λόγω κυρίως της μη εκτέλεσης ή της μη συμπλήρωσης διάφορων έργων.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι οι λόγοι για τους οποίους έχουν μείνει αδαπάνητα τα πιο πάνω ποσά αφορούν κυρίως στη μη έγκαιρη έκδοση πολεοδομικών αδειών, στην καθυστέρηση υπογραφής συμβολαίων λόγω προβλημάτων προσφοροδοτών, στην καθυστέρηση έκδοσης προσφορών και στο φόρτο εργασίας της Αρχής.

(γ) Υπερβάσεις σε Κονδύλια του Προϋπολογισμού - Κονδύλι 2-240 (Ελλειμματική Συνεισφορά στο Ταμείο Συντάξεων). Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη που έγινε την 1.1.2003, η συνολική ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων ανερχόταν στο ποσό των

£46.457.000 και το ποσό που αναλογούσε για το έτος 2003 ανερχόταν σε £12.311.000. Ο Προϋπολογισμός του 2003, ο οποίος είχε ήδη εγκριθεί πριν δημιουργηθεί η νέα ανάγκη για κάλυψη της νέας ελλειμματικής εισφοράς στο Ταμείο Συντάξεων (1.1.2003), περιλάμβανε αρχική πρόνοια ύψους £3.300.000, με αποτέλεσμα να χρειαστεί η έγκριση πρόσθετου ποσού ύψους £9.011.000, ώστε να καλυφθεί το ποσό της ελλειμματικής εισφοράς που αναλογούσε για το έτος 2003.

Στο ίδιο νομοσχέδιο συμπληρωματικού Προϋπολογισμού προστέθηκε και το ποσό της οφειλής που εκκρεμούσε για το 2002 (σχετική αναφορά έγινε στην Έκθεσή μου για το έτος 2002), ύψους £6.685.000, δηλαδή η συνολική πρόνοια στο εν λόγω νομοσχέδιο, που στάληκε στη Βουλή στις 11.12.2003, ήταν £15.696.000 (£9.011.000 για το 2003 + £6.685.000 για το 2002).

Η Βουλή στις 13.2.2004 ενέκρινε με τροποποιητικό Προϋπολογισμό το ποσό των £12.311.000 που αφορούσε το έτος 2003, ενώ για την ελλειμματική εισφορά του έτους 2002 έκρινε ότι, για σκοπούς ορθολογικής διαχείρισης, θα έπρεπε να κατατεθεί νέο νομοσχέδιο, το οποίο και κατατέθηκε στις 3.5.2004 και ψηφίστηκε σε Νόμο στις 28.5.2004 (Ν.21(II)/2004).

4.120.3 Μεταφορά πλεονασμάτων της ΑΗΚ ύψους £25 εκ. στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Κατά το 2002 η Αρχή, με απόφαση της, παραχώρησε χορηγία ποσού ύψους £20 εκ. προς την Κυβέρνηση. Για το σκοπό αυτό ψηφίστηκε από τη Βουλή στις 17.1.2003 Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός.

Κατά το υπό εξέταση έτος το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε στις 27.5.2003 (απόφαση 9322) χορηγία ύψους £25 εκ. προς την Κυβέρνηση. Για εκταμίευση του εν λόγω ποσού, η Βουλή ψήφισε το Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό (αρ. 2) του 2003 (Ν.50(II)/2003) στις 25.7.2003.

Όπως ανέφερα στην Έκθεσή μου για το προηγούμενο έτος, έχοντας υπόψη ότι ο Νόμος που διέπει τη λειτουργία της ΑΗΚ (Κεφ. 171, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) δεν προνοεί τη μεταφορά τυχόν πλεονασμάτων στο Κράτος, σε συνδυασμό με τις πρόνοιες του άρθρου 23 του ίδιου Νόμου, που περιορίζουν την ευχέρεια του Οργανισμού να συσσωρεύει αποθέματα, έχω την άποψη ότι, αν η Αρχή θεωρούσε ότι το πιο πάνω ποσό ήταν πέραν των αναγκών της, πράγμα απίθανο, αν ληφθεί υπόψη το αναπτυξιακό πρόγραμμα της και ο δανεισμός στον οποίο προβαίνει η Αρχή για χρηματοδότηση του, θα έπρεπε να επιστραφεί στους καταναλωτές υπό μορφή μείωσης των τελών ή με άλλους τρόπους. Η μεταφορά των πλεονασμάτων στο Πάγιο Ταμείο μπορεί να θεωρηθεί ότι ουσιαστικά ισοδυναμεί με έμμεση φορολογία των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας.

4.120.4 Προσωπικό - Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές. Η Αρχή εργοδοτούσε 2 268 πρόσωπα (2 187 για το 2002), από τα οποία τα 2 060 (2000 για το 2002) υπηρετούσαν σε μόνιμες θέσεις και 208 σε προσωρινές θέσεις. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και για εργοδοτικές εισφορές για το 2003 ανήλθαν σε £60,8 εκ., σε σύγκριση με £53,16 εκ. το 2002.

Ο ετήσιος μέσος όρος των δαπανών για το μόνιμο προσωπικό, χωρίς να ληφθεί υπόψη η ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων, ήταν £22.844, σε σύγκριση με £21.255 το 2002.

Λαμβάνοντας υπόψη την ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων, το κόστος της Αρχής ανά υπάλληλο αυξάνεται κατά περίπου £2.979.

Η πιο πάνω αύξηση οφείλεται κυρίως στη γενική αύξηση των βασικών μισθών κατά 2,75%, στην αύξηση του τιμαριθμικού δείκτη και στις αναβαθμίσεις θέσεων που απορρέουν από τη συλλογική σύμβαση.

4.120.5 Σχέδια Συντάξεων.

(α) Η ανάλυση των εισφορών της Αρχής στα Σχέδια Συντάξεων των υπαλλήλων κατά τα τελευταία δυο έτη ήταν:

	2003	2002
	£000	£000
Για τρέχουσα υπηρεσία	7.647	6.084
Για προηγούμενη υπηρεσία	12.311	9.171
	19.958	15.255

(β) **Άσκηση Εκλογής Σχεδίου Συντάξεων.** Με την τροποποίηση των Κανονισμών του Σχεδίου Συντάξεων που έγινε το 1990, δόθηκε δικαίωμα στους υπαλλήλους να επιλέξουν είτε να ενταχθούν στο Σχέδιο Συντάξεων χωρίς εισφορές, είτε να παραμείνουν στο Σχέδιο Συντάξεων της Αρχής με εισφορές. Η πλειονότητα των υπαλλήλων έχει ενταχθεί στο Σχέδιο Συντάξεων χωρίς εισφορές, ενώ στο Σχέδιο Συντάξεων με εισφορές παρέμειναν 9 υπάλληλοι, οι οποίοι διατηρούν το δικαίωμα μεταπήδησης τους στο Σχέδιο Συντάξεων χωρίς εισφορές κατά την ημερομηνία της αφυπηρέτησής τους.

4.120.6 Ωφελήματα προσωπικού. Κατά το 2003 καταβλήθηκε ποσό ύψους περίπου £3,0 εκ., για ωφελήματα προσωπικού, σε σύγκριση με £2,7 εκ. το 2002, ως ακολούθως:

	2003	2002
	£	£
Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης	1.459.776	1.251.104
Ταμείο Ευημερίας	592.129	545.461
Ταμείο Βοήθειας	215.760	213.542
Σχέδιο Υποτροφιών	182.950	186.700
Επιχορήγηση Κυλικείων	160.931	156.766
Επιδότηση επιτοκίου εκπαιδευτικών δανείων	157.790	139.708
Ομαδική Ασφάλεια Ζωής	166.899	156.208
Ασφάλεια Προσωπικών Ατυχημάτων	32.887	33.261
	2.969.122	2.682.750

4.120.7 Σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης. Μετά την ψήφιση του Τροποποιητικού Κανονισμού 29Α των περί ΑΗΚ (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών 1986-1996, η ΑΗΚ δύναται, με απόφαση της, να επιτρέψει σε υπάλληλο, ο οποίος έχει συμπληρώσει ηλικία 50 χρόνων και 25 τουλάχιστον χρόνια πραγματική υπηρεσία στην ΑΗΚ, όπως αφυπηρετήσει πρόωρα.

Στους πρόωρα αφυπηρετούντες υπαλλήλους προσφέρεται ως αποζημίωση το μικρότερο από τα ποσά που αναφέρονται πιο κάτω:

(α) Ποσοστό 70% της διαφοράς μεταξύ του μισθού που θα λάμβανε ο υπάλληλος μέχρι την κανονική ηλικία αφυπηρέτησης του και της σύνταξης που θα εισέπραττε μέχρι τότε, προεξοφλούμενης @ 7% (αξίες κατά την ημερομηνία αφυπηρέτησης).

(β) Το σύνολο 25 μηνιαίων μισθών του υπαλλήλου, υπολογιζόμενο επί του τελευταίου μηνιαίου μισθού του.

(γ) Εφάπαξ ποσό £ 30.000.

Από την ημερομηνία δημοσίευσης του Κανονισμού (19.4.1996) μέχρι το τέλος του 2003, έχουν αφυπηρετήσει 196 άτομα, έναντι πρόσθετης συνολικής δαπάνης £3.340.435.

Κατά το 2003 αφυπηρέτησαν 22 υπάλληλοι, έναντι συνολικής αποζημίωσης £503.794. Μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνονται και υπάλληλοι ηλικίας 58-59 ετών, με υπολειπόμενη υπηρεσία μέχρι την κανονική αφυπηρέτηση περίπου 1-2 χρόνια. Το ίδιο θέμα παρατηρήθηκε και κατά τον έλεγχο των λογαριασμών του 2001 και 2002 και εξέφρασα την άποψη ότι, κατά την έγκριση της αφυπηρέτησης και έχοντας υπόψη τις επιδιώξεις του σχεδίου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ηλικία και η υπολειπόμενη υπηρεσία του υπαλλήλου.

Σε απάντηση του ο Πρόεδρος της ΑΗΚ ανέφερε ότι κάτι τέτοιο δεν αποκλείεται από τους ισχύοντες Κανονισμούς και η έγκριση για πρόωγη αφυπηρέτηση δίνεται κυρίως σε περιπτώσεις όπου υπάλληλοι σε αυτή την ηλικία παρουσιάζουν μικρά προβλήματα υγείας, δεν μπορούν να ανταποκριθούν στη νέα τεχνολογία, καθώς και για ανανέωση του προσωπικού κ.λπ.

4.120.8 Υπερωρίες.

(α) Γενικά. Κατά τη διάρκεια του έτους πληρώθηκε υπερωριακή αποζημίωση στο προσωπικό της Αρχής, συνολικού ύψους £1.733.132, σε σύγκριση με £1.570.856 το 2002 και £1.613.423 το 2001.

Σημειώνεται ότι ποσό ύψους £178.913 καταβλήθηκε σε 83 λειτουργούς της Αρχής που κατέχουν μισθολογική κλίμακα Α13 και άνω.

Ενόψει και του γεγονότος ότι έχουν παρατηρηθεί περιπτώσεις πληρωμής υπερωριών, που σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία δεν δικαιολογούνται (όπως αναφέρεται στην επόμενη παράγραφο), εισηγήθηκα όπως προτού καταβληθεί οποιοδήποτε ποσό υπερωριακής αποζημίωσης θα πρέπει να διερευνάται ότι έχει ακολουθηθεί η ορθή διαδικασία έγκρισης της υπερωριακής εργασίας, τα στοιχεία που υποβάλλονται είναι λογικά, ότι η εργασία έγινε υπερωριακά και όχι κατά τις εργάσιμες ώρες και ότι η υπερωριακή απασχόληση ήταν αναγκαία και δεν μπορούσε να διεξαχθεί κατά το συνηθισμένο ωράριο.

(β) Υπερωρίες Καταγραφών Μετρητών Περιφέρειας Πάφου. Ύστερα από καταγγελίες που υποβλήθηκαν, η Αρχή όρισε ερευνώντες λειτουργούς για εξέταση, μεταξύ άλλων, και της υπερωριακής εργασίας των καταγραφών μετρητών της Περιφέρειας Πάφου. Σύμφωνα με το πόρισμα των ερευνώντων λειτουργών για τη συγκεκριμένη καταγγελία:

- (i)** Η υπερωριακή εργασία των καταγραφών μετρητών δεν δικαιολογείται, αφού οι ώρες που απαιτήθηκαν για την υπερωριακή εργασία δεν συνάδουν με τα στοιχεία που καταχωρίζονται στους φορητούς καταχωρητές.
- (ii)** Οι φορητοί καταχωρητές δεν έχουν καταγράψει οποιαδήποτε ένδειξη ότι η εργασία των καταγραφών έγινε εκτός των συνηθισμένων ωρών εργασίας, για την οποία απαιτήθηκε υπερωριακή αμοιβή από τους καταγραφείς μετρητών και πληρώθηκε από την Αρχή.
- (iii)** Για υπερωρίες που απαιτήθηκαν για Σαββατοκύριακα, οι καταγραφείς μετρητών απαίτησαν περισσότερες ώρες από όσες εργάστηκαν ή ήταν αναγκαίο να εργαστούν.

Κατόπι γνωμάτευσης των Νομικών της Συμβούλων, η Αρχή διόρισε ερευνώντες λειτουργούς για να εξετάσουν την πιθανότητα διάπραξης πειθαρχικού αδικήματος από τους καταγραφείς μετρητών της Περιφέρειας Πάφου. Η εν λόγω έρευνα ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2004, και το πόρισμα των ερευνώντων λειτουργών στάληκε στους νομικούς συμβούλους για γνωμάτευση κατά πόσο υπάρχει διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το θέμα βρίσκεται κάτω από τον αυστηρό έλεγχο του Γενικού Διευθυντή της Αρχής και ότι κατά διαστήματα αποστέλλονται προς τους οικείους Διευθυντές επιστολές που αφορούν στην ορθολογιστική χρήση των υπερωριών.

4.120.9 Αδυναμίες στο σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου.

4.120.10 Κενά και αδυναμίες στη διαδικασία εισπράξεων. Από τον έλεγχο στη διαδικασία εισπράξεων των διάφορων λογαριασμών της Αρχής έχουν διαπιστωθεί κενά και αδυναμίες, τα οποία παρέχουν τη δυνατότητα σε υπαλλήλους της ΑΗΚ να προβαίνουν σε ανεπιθύμητες πράξεις, οι οποίες αποβαίνουν σε βάρος τόσο των ιδίων αλλά βεβαίως και της καλής εικόνας της ΑΗΚ, για την οποία διατίθενται κάθε χρόνο σημαντικά ποσά.

Κατά τη διάρκεια του έτους, σε δύο περιπτώσεις, υπάλληλοι της Αρχής προέβησαν σε κατακράτηση μετρητών ύψους £17.714 και £1.360, αντίστοιχα, εκμεταλλευόμενοι κενά στη διαδικασία εισπράξεων, ποσά τα οποία, μετά τον εντοπισμό τους, επιστράφηκαν. Εναντίον των πιο πάνω έχει κινηθεί πειθαρχική διαδικασία, η οποία μέχρι σήμερα εκκρεμεί.

Εισηγήθηκα όπως γίνει σε βάθος επανεξέταση όλων των διαδικασιών και συστημάτων εσωτερικού ελέγχου από τον Κλάδο Εσωτερικού Ελέγχου της Αρχής και ληφθούν άμεσα διορθωτικά μέτρα, τόσο αναφορικά με κενά και τις αδυναμίες που αναφέρονται πιο πάνω, όσο και με τυχόν άλλα που πιθανόν να επισημανθούν στο μέλλον.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι έχουν ληφθεί μέτρα για τη θεραπεία των πιο πάνω αδυναμιών.

4.120.11 Διερευνώμενες υποθέσεις κλοπής ηλεκτρικού ρεύματος και άλλες καταγγελίες. Όπως ανέφερα και στις προηγούμενες μου Εκθέσεις, ύστερα από διερεύνηση από την Αρχή καταγγελιών εντοπίστηκε συγκεκριμένος ύποπτος για επεμβάσεις σε μετρητές καταναλωτών της Αρχής, με σκοπό την υποκλοπή ηλεκτρικού ρεύματος.

Μέχρι τον Απρίλιο του 2004, ο συνολικός αριθμός χρεώσεων που στάληκαν σε καταναλωτές για μη καταγραφείσα κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ήταν 168. Από αυτές οι 120 ήταν υποθέσεις που σχετίζονται με το συγκεκριμένο άτομο και οι υπόλοιπες αφορούσαν σε άλλες περιπτώσεις.

Η αξία της μη καταγραφείσας κατανάλωσης υπολογίζεται σε £2,9 εκ. στην οποία, αν προστεθούν η συνεισφορά στο ΡΙΚ, ο ΦΠΑ, οι τόκοι και τα έξοδα διερεύνησης, τότε το ποσό αυξάνεται σε £4,2 εκ. από τα οποία διευθετήθηκε η πληρωμή περίπου £1 εκ..

Ετοιμάζονται εκθέσεις προόδου σε τακτά χρονικά διαστήματα για την παρακολούθηση του θέματος των υποκλοπών, οι οποίες υποβάλλονται τόσο προς το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ όσο και προς τη Βουλή.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι οι περιπτώσεις που εκκρεμούν παρουσιάζουν η καθεμιά τις δικές της δυσκολίες, αλλά στόχος είναι η διευθέτησή τους είτε με συμβιβασμό είτε νομικά.

4.120.12 Αναθεώρηση τιμών χρέωσης υπηρεσιών. Έχει διαπιστωθεί ότι αρκετές υπηρεσίες που προσφέρονται προς το κοινό χρεώνονται σε πολύ χαμηλές τιμές, σε σχέση με τα πραγματικά κόστη της Αρχής.

Σε σχετική μελέτη του Τμήματος Εμπορικών Υπηρεσιών αναφέρονται δεκάδες είδη υπηρεσιών για τις οποίες η υφιστάμενη χρέωση είναι πάρα πολύ χαμηλή σε σχέση με τα πραγματικά κόστη. Η εν λόγω μελέτη υποβλήθηκε στις 2.4.2002 στο Διοικητικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης, γεγονός που μέχρι σήμερα εκκρεμεί. Σημειώνεται ότι, σε μερικές περιπτώσεις, η επιτόπια επίσκεψη συνεργείου της Αρχής γίνεται ύστερα από αίτηση ή και υπαιτιότητα του καταναλωτή (όπως π.χ. διακοπή/επανασύνδεση λόγω μη πληρωμής λογαριασμού ή παράνομης επέκτασης ή επικίνδυνης εγκατάστασης, σπασμένος ασφαλειοφόρας ή μικροδιακόπτης, διαδικασία για είσπραξη ακάλυπτων επιταγών κ.λπ.). Σε τέτοιες περιπτώσεις έχω την άποψη ότι πρέπει να γίνεται είσπραξη του πραγματικού κόστους της υπηρεσίας, διαφορετικά σε τελευταία ανάλυση, το κόστος θα βαρύνει την ΑΗΚ και τους υπόλοιπους καταναλωτές.

Ο Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε ότι το θέμα καλύπτεται από τη νέα Νομοθεσία για τη ρύθμιση της αγοράς ηλεκτρισμού (Ν.122(ΙΙ)03) και οι χρεώσεις γίνονται σε συνεργασία με τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ). Λόγω της επικείμενης αλλαγής της Νομοθεσίας δεν προωθήθηκε η αναθεώρηση των τελών.

4.120.13 Προσφορές.

(α) Αγορές ποσοτήτων πολλαπλάσιων από εκείνες που ζητούνται στην προσφορά. Έχει παρατηρηθεί ότι σε αρκετές περιπτώσεις αγοράζονται ποσότητες προϊόντων πολλαπλάσιες από εκείνες που αρχικά ζητούνται στις προσφορές. Εξέφρασα την άποψη ότι θα πρέπει να γίνεται καλύτερος προγραμματισμός, πρόβλεψη και περίληψη των πραγματικών αναγκών στους όρους προκήρυξης των προσφορών, ώστε να διασφαλίζονται συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού και ταυτόχρονα να εξασφαλίζονται χαμηλότερες τιμές. Σε περίπτωση που υπάρχει πιθανότητα αύξησης των ποσοτήτων, αυτό πρέπει να γίνεται σαφές στους όρους, μαζί με το επιτρεπτό λογικό ποσοστό αύξησης. Ο Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε διάφορους λόγους για τη διαφοροποίηση των ποσοτήτων, όπως η κάλυψη άμεσων αναγκών, και η αλλαγή των αναγκών της Υπηρεσίας.

(β) Προσφορά αρ. 437/2003 - Νέες Αποθήκες ΑΗΚ στη Λάρνακα (Συμβόλαιο αρ. 4600000839). Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής αποφάσισε (συνεδρία ημερ. 30.9.2003) την κατακύρωση της πιο πάνω προσφοράς, για τη δημιουργία Νέων Αποθηκών της Αρχής στη Λάρνακα, σε εταιρεία, έναντι του συνολικού ποσού των £2.919.569, η οποία φαίνεται να μην πληρούσε ουσιώδεις όρους της προσφοράς.

Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τις οδηγίες της προσφοράς, οι προσφοροδότες θα έπρεπε να υποβάλουν ελεγμένους λογαριασμούς για τα τελευταία πέντε έτη, ενώ η συγκεκριμένη εταιρεία δεν υπέβαλε ελεγμένους λογαριασμούς για τα έτη 2001 και 2002, κάτι που κρίθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους της Αρχής, κατά τη συζήτηση του θέματος στο Συμβούλιο, ότι αποτελεί ουσιώδη απόκλιση από τους όρους της προσφοράς. Επίσης, σύμφωνα με τις συγκεκριμένες προδιαγραφές, η εταιρεία θα έπρεπε να δείξει ότι διαθέτει πολιτικό μηχανικό με πενταετή τουλάχιστον πείρα σε έργα ανάλογης ή παρόμοιας φύσης και πολυπλοκότητας, κάτι που δεν φαίνεται να πληρούσε ο πολιτικός μηχανικός που υποδείχθηκε

από την εν λόγω εταιρεία. Αναφέρεται ότι, σε διευκρινιστική συνάντηση που έγινε στις 21.10.2003 μεταξύ της Αρχής και της πιο πάνω εταιρείας, συμφωνήθηκε η αντικατάσταση του πολιτικού μηχανικού που είχε προταθεί στην προσφορά της εταιρείας.

Εξέφρασα την άποψη ότι για τη συγκεκριμένη προσφορά το Διοικητικό Συμβούλιο θα έπρεπε να λάβει υπόψη του την άποψη των Νομικών Συμβούλων της Αρχής, ότι η απόκλιση στην προσφορά της εταιρείας ήταν ουσιώδης, και να μην προχωρήσει στην κατακύρωση της. Η αποδοχή ουσιαστικής απόκλισης παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης και η μη υποβολή και αξιολόγηση των λογαριασμών του προσφοροδότη εκθέτει την Αρχή σε κίνδυνο, λόγω της πιθανότητας ο εργολάβος να μη διαθέτει την αναγκαία οικονομική ευρωστία για την εκτέλεση του συμβολαίου.

Σημειώνεται ότι τα πιο πάνω δεν σχολιάστηκαν στην έκθεση αξιολόγησης των προσφορών που έγινε από τους εξωτερικούς συμβούλους της Αρχής, οι οποίοι και εισηγήθηκαν την κατακύρωση στη συγκεκριμένη εταιρεία.

4.120.14 Λιμενικά δικαιώματα. Το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τις συνεδρίες του ημερ. 31.3.1977 και 2.9.1977, ενέκρινε τους Κανονισμούς της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα), οι οποίοι προνοούν την καταβολή λιμενικών δικαιωμάτων για τις εισαγωγές μαζούτ. Τα ποσά που καταβάλλονται ως λιμενικά δικαιώματα βαρύνουν το κόστος του μαζούτ και συνυπολογίζονται με όλα τα άλλα έξοδα για τον καθορισμό της ρήτρας καυσίμων που βαρύνει τους καταναλωτές. Τα ποσά αυτά καταβάλλονται, χωρίς ωστόσο η Αρχή Λιμένων (ΑΛΚ) να προσφέρει ουσιαστικές λιμενικές διευκολύνσεις στην Αρχή, αφού οι αγωγοί εκφόρτωσης βρίσκονται στη θάλασσα και τα πλοία δεν προσεγγίζουν τις αποβάθρες.

Κατά το έτος 2003 το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε στην ΑΛΚ, ως λιμενικά δικαιώματα για τις εκφορτώσεις μαζούτ, ανέρχεται στις £614.273, ποσό το οποίο έχουν επιβαρυνθεί οι καταναλωτές.

Οι Νομικοί Σύμβουλοι της Αρχής (με επιστολή τους ημερ. 19.9.2003) εισηγήθηκαν όπως η ΑΗΚ απαιτήσει την επανεξέταση της μεθόδου υπολογισμού των δικαιωμάτων που απαιτεί η ΑΛΚ από την ΑΗΚ και να επιμείνει όπως ο υπολογισμός λάβει υπόψη το γεγονός ότι η ΑΛΚ δεν έχει κανένα κόστος κεφαλαίου, σε σχέση με τις εγκαταστάσεις της ΑΗΚ. Επίσης, εισηγήθηκαν όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο καταχώρισης προσφυγής εναντίον της χρέωσης, για το λόγο ότι η χρέωση είναι υπέρμετρη και συνιστά υπερβολική φορολογία/επιβάρυνση κατά παράβαση του άρθρου 24(4) του Συντάγματος.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι η Αρχή θα πρέπει να προχωρήσει στην εφαρμογή της εισήγησης των Νομικών της Συμβούλων για απαίτηση επανεξέτασης της μεθόδου υπολογισμού των δικαιωμάτων που καταβάλλει στην ΑΛΚ, άποψη την οποία αποδέχθηκε το Συμβούλιο της Αρχής.

4.120.15 Ηλεκτροπαραγωγός Σταθμός Βασιλικού - Φάση II.

(α) Γενικά. Ο προϋπολογισμός για το έργο είναι περίπου £89 εκ. Το κόστος των συμβολαίων που έχουν υπογραφεί ανέρχεται συνολικά σε £79.596.562. Μέχρι το Σεπτέμβριο 2004 έχει πληρωθεί προς τους εργολάβους του έργου ποσό £56,6 εκ., έναντι εκτελεσθείσας εργασίας και εξοπλισμού. Παρόλο που παρατηρούνται καθυστερήσεις σε επιμέρους τμήματα του έργου, η συμπλήρωση ολόκληρου του έργου δεν παρουσιάζει σοβαρή καθυστέρηση σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα.

(β) Έργα Πολιτικού Μηχανικού. Το κόστος των εργασιών, σύμφωνα με το συμβόλαιο, ανέρχεται στα £8.924.911. Η ημερομηνία έναρξης του συμβολαίου είναι η 14.2.2003 και λήξης η 17.12.2004. Παρατηρούνται καθυστερήσεις στην πρόοδο των εργασιών που οφείλονται τόσο στον εργολάβο όσο και στη μη έγκαιρη έκδοση κατασκευαστικών σχεδίων από τους Συμβούλους Μηχανικούς. Η καθυστέρηση στην ετοιμασία των κατασκευαστικών σχεδίων οφείλεται μερικώς στους Συμβούλους και μερικώς στους εργολάβους του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, οι οποίοι δεν υπέβαλαν έγκαιρα στους Συμβούλους τις απαραίτητες πληροφορίες. Το Σεπτέμβριο του 2004, ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις για παράταση χρόνου 60 εβδομάδων και συνεπαγόμενη αποζημίωση £1,23 εκ.

Η Αρχή, σύμφωνα με την αξιολόγηση του Μηχανικού, ενέκρινε, μέχρι σήμερα, ενδιάμεσες παρατάσεις χρόνου για διάφορα τμήματα του έργου, οι οποίες κυμαίνονται από 2 μέχρι 8 εβδομάδες. Οι παρατάσεις αυτές δεν επηρεάζουν την τελική ημερομηνία συμπλήρωσης ολόκληρου του έργου.

Το Μάιο 2004, σε επιτόπιο έλεγχο του έργου, η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε προς την Αρχή όπως εξεταστεί το μέρος των ευθυνών των Συμβούλων Μηχανικών σχετικά με τις καθυστερήσεις στην έκδοση των κατασκευαστικών σχεδίων.

Όπως έχω πληροφορηθεί, έχουν γίνει οι ανάλογες ενέργειες από την Αρχή προς τους Συμβούλους και το θέμα θα επανεξεταστεί.

(γ) Ηλεκτρομηχανολογικές Εργασίες. Στα πέντε συμβόλαια ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών ο λεπτομερής σχεδιασμός και η αγορά εξοπλισμού έχουν σχεδόν συμπληρωθεί και η πρόοδος είναι σύμφωνα με τις πρόνοιες των συμβολαίων. Το ολικό κόστος των συμβολαίων ανέρχεται περίπου στα £74 εκ..

Μέρος Β

4.120.16 Αγορά γης από την Αρχή Ηλεκτρισμού για ανέγερση Γραφείων στη Λεμεσό.

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 48.611 ημερ. 5.11.1998 ενέκρινε συμφωνία που επιτεύχθηκε μεταξύ του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της Μητρόπολης Λεμεσού. Η Μητρόπολη Λεμεσού επέστρεψε στην Αρχή Ηλεκτρισμού ποσό £1.100.000 στις 28.9.1999, ενώ στις 27.9.1999 ενέγραψε στο όνομα της Κυπριακής Δημοκρατίας 9 οικόπεδα, τα οποία είχαν εκτιμηθεί από το Κτηματολόγιο σε £325.415, ποσό που, προστιθέμενο στις £1.100.000, αποτελεί το σύνολο του τιμήματος που είχε καταβάλει η Αρχή για την αγορά τριών κτημάτων με αριθμούς εγγραφής H161, H292 και H163 στη Μέσα Γειτονιά το 1997, πράξη η οποία τελικά ακυρώθηκε.

Το 2001 ζητήθηκαν προσφορές από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για πώληση των 9 οικοπέδων, αλλά τελικά δεν έγινε κατακύρωση, επειδή λήφθηκαν προσφορές μόνο για τα 7 οικόπεδα, έναντι ολικού ποσού £230.550.

Στην Έκθεσή μου για τους λογαριασμούς του 2002, εισηγήθηκα όπως η Αρχή ζητήσει από το πιο πάνω Υπουργείο όπως επαναλάβει τις προσφορές, με σκοπό την πώληση τους και την τελική διευθέτηση του θέματος, άποψη η οποία έγινε αποδεκτή από την Αρχή, χωρίς ωστόσο να γίνουν οποιεσδήποτε ενέργειες μέχρι σήμερα.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι θα δοθούν οδηγίες για τις ανάλογες ενέργειες.

4.120.17 Ανεξόφλητοι λογαριασμοί Δήμου Μέσα Γειτονιάς. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, ο Δήμος Μέσα Γειτονιάς οφείλει στην Αρχή λογαριασμούς σημαντικού ποσού. Κατά το έτος 2003 ο Δήμος κατέβαλε στην Αρχή ποσό £43.593, ενώ το υπόλοιπο του οφειλόμενου ποσού ανέρχεται σε £123.129. Ζήτησα όπως καταβληθεί κάθε προσπάθεια για είσπραξη του οφειλόμενου ποσού.

4.120.18 Ασφάλεια πυρός και άλλων κινδύνων (Αγωγή αρ. 8936/1995). Σχετικά με την πιο πάνω αγωγή δεν υπήρξε καμιά ουσιαστική εξέλιξη κατά τη διάρκεια του 2003. Οι δικηγόροι των εναγόμενων ζήτησαν περισσότερο χρόνο για να προβούν σε ουσιαστική πρόταση, σχετικά με τη διευθέτηση της αγωγής εναντίον τους, και το δικαστήριο όρισε την αγωγή για τις 25.10.2004.

4.121 ΑΡΧΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

Μέρος Α

4.121.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι προκαταρκτικοί λογαριασμοί για το έτος 2003 παρουσίασαν έλλειμμα £170.045, σε σύγκριση με πλεόνασμα £112.377 κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £282.422 ή 251%, που οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων (£199.476) και παράλληλη αύξηση των εξόδων κατά £146.359, πριν από την αφαίρεση εταιρικού φόρου για το 2002, ύψους £72.800.

(β) Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Στις 31.12.2003 οι τρέχουσες υποχρεώσεις της Αρχής ανέρχονταν σε £803.429, ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £655.775, δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £147.654 (πλεόνασμα £187.315 στις 31.12.2002).

(γ) Έσοδα. Τα έσοδα της Αρχής, περιλαμβανομένης της κυβερνητικής επιχορήγησης ύψους £15.335 (2002 £24.722) για τόκους δανείων, ανήλθαν σε £1.590.673, σε σύγκριση με £1.799.536 κατά το 2002, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £208.863 ή 11,6%, που οφείλεται κυρίως στη μείωση δικαιωμάτων συμμετοχής (£122.614) και εισιτηρίων εισόδου (£34.197). Σημειώνεται ότι τα έσοδα από εισιτήρια εισόδου, όλων των εκθέσεων του 2003, ανήλθαν σε £123.597, σε σύγκριση με £157.794 το 2002, δηλαδή παρουσίασαν μείωση κατά £34.197 ή 21,7%.

(δ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £1.760.718, σε σύγκριση με £1.614.359 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £146.359 ή 9,1%.

(ε) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της Αρχής ανέρχονταν στις 31.12.2003 σε £154.292, σε σύγκριση με £266.829 το 2002.

(στ) Κυβερνητικές εγγυήσεις. Στις 31.12.2003 υπήρχαν κυβερνητικές εγγυήσεις ύψους £334.591, για δάνεια από την Τράπεζα Κύπρου (£67.212) και τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (£267.379). Σημειώνεται επίσης ότι στις 31.12.2003 υπήρχε οφειλή προς την Κυπριακή Δημοκρατία ύψους £155.000, λόγω αποπληρωμής από το Υπουργείο Οικονομικών του παλαιού δανείου της Αρχής στη Λαϊκή Τράπεζα, καθώς και οφειλή από την Κυπριακή Δημοκρατία προς την Αρχή, ύψους £52.752 που αφορά σε επιχορήγηση του επιτοκίου του πιο πάνω δανείου.

4.121.2 Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2003 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 25.6.2002 και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 26.6.2002. Ενώ, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, ο Προϋπολογισμός της Αρχής έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι τις 30.9.2002, κατατέθηκε στις 5.12.2002 και ψηφίστηκε σε Νόμο στις 19.12.2002.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι ο κύριος λόγος καθυστέρησης της υποβολής του Προϋπολογισμού στη Βουλή ήταν η υιοθέτηση των εισηγήσεων των συμβαλλόμενων μερών, ώστε ο Προϋπολογισμός της Αρχής να είναι όσο το δυνατόν πιο ρεαλιστικός.

4.121.3 Προσωπικό. Η Αρχή εργοδοτούσε κατά τις 31.12.2003 23 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις και 8 εργάτες. Εργοδότησε επίσης, κατά τη διάρκεια των διαφόρων εκθέσεων, 42 άτομα.

Οι δαπάνες για τις αποδοχές και άλλα ωφελήματα των μόνιμων υπαλλήλων ανήλθαν σε £609.952. Με βάση τον αριθμό των μόνιμων υπαλλήλων που εργοδοτούσε η Αρχή στις 31.12.2003, ο ετήσιος μέσος όρος δαπανών για κάθε μόνιμο υπάλληλο ανέρχεται σε £26.520 (£23.496 το 2002).

4.121.4 Χρεώστες. Στις 31.12.2003 οι χρεώστες ανέρχονταν σε £549.117, σε σύγκριση με £501.541 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £47.576 ή 9,48%. Το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης των χρεωστών αντιπροσωπεύει κυρίως υποχρεώσεις εκθετών, οι οποίες, σύμφωνα με τους Κανονισμούς, έπρεπε να τακτοποιούνται έγκαιρα.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, η εικόνα των χρεωστών αναμένεται να βελτιωθεί ενόψει των έντονων και συντονισμένων προσπάθειών που κατέβαλε η Αρχή κατά το 2004, για είσπραξη και ξεκαθάρισμα των οφειλόμενων ποσών.

4.121.5 Επισφαλείς χρεώστες. Η πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες αυξήθηκε από £20.425 το 1992 σε £111.562 το 2003, που αντιπροσωπεύει το 20,3% των χρεωστών. Στο ποσό αυτό δεν περιλαμβάνεται η διαγραφή ποσού £30.613 που έγινε το 2002 και 2003. Μεγάλο μέρος της πρόβλεψης για επισφαλείς χρεώστες αφορά σε περιπτώσεις χρεωστών, για τις οποίες έχουν εκδοθεί αποφάσεις δικαστηρίου για είσπραξη, χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η αύξηση της πρόβλεψης υπολογίστηκε με βάση παλαιά υπόλοιπα χρεωστών που δεν παρουσίασαν κίνηση για μεγάλη περίοδο.

4.121.6 Εισπράξεις με επιταγές. Συνεχίζεται η αποδοχή μεταχρονολογημένων επιταγών, πρακτική που είναι αντίθετη με τους Οικονομικούς Κανονισμούς της Αρχής και περικλείει σοβαρούς κινδύνους. Κατά τη διάρκεια του 2003 έγιναν αποδεκτές μεταχρονολογημένες επιταγές συνολικού ποσού £258.778, από τις οποίες επιταγές συνολικού ποσού £29.901 επιστράφηκαν από τις τράπεζες, επειδή δεν είχαν αντίκρισμα.

Κατά την περίοδο 1.1.2004 μέχρι 23.6.2004 έγιναν και πάλι αποδεκτές μεταχρονολογημένες επιταγές συνολικού ποσού £369.487. Ανέφερα χαρακτηριστική περίπτωση εκθέτη για συμμετοχή του στην 29^η Διεθνή Έκθεση του 2004, όπου έγινε αποδεκτή διευθέτηση για πληρωμή των δικαιωμάτων συμμετοχής (£5.750) σε 12 μηνιαίες δόσεις, μέχρι 30.4.2005.

Εξέφρασα την άποψη ότι θα πρέπει το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής να επανεξετάσει το θέμα προπληρωμής των δικαιωμάτων συμμετοχής, εφόσον σχεδόν το 50% των δικαιωμάτων αυτών επιστράπτονται με μεταχρονολογημένες επιταγές.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι ενόψει των προβλημάτων ρευστότητας πολλών εκθετών και προς αποφυγή μείωσης των εσόδων της Αρχής, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι η Αρχή μπορεί να αποδέχεται μεταχρονολογημένες επιταγές 90 ημερών με την έγκριση του Γενικού Διευθυντή. Η απόφαση αυτή θα υιοθετηθεί σύντομα και στους Οικονομικούς Κανονισμούς της Αρχής. Σημειώνει επίσης ότι από το συνολικό ποσό £258.778 των μεταχρονολογημένων επιταγών που έγιναν δεκτές το 2003 μόνο ποσό £5.342 δεν έχει εισπραχθεί και οι σχετικές επιταγές θα σταλούν στο Νομικό Σύμβουλο της Αρχής για τη λήψη νομικών μέτρων.

4.121.7 Οικονομικές καταστάσεις και λογαριασμοί.

(α) Σχέδιο Συμπληρωματικής Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης. Από την ίδρυση και λειτουργία του Σχεδίου (το 1994), για την αντιμετώπιση των υποχρεώσεων του πιο πάνω Σχεδίου δεν έχουν ετοιμαστεί και ελεγχθεί οικονομικές καταστάσεις και λογαριασμοί.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής έχουν ήδη ετοιμαστεί οι οικονομικές καταστάσεις του πιο πάνω Ταμείου και αναμένεται να μας σταλούν για έλεγχο εντός του Οκτωβρίου 2004.

(β) Ταμείο Συντάξεων. Το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού κατά τις 31.12.2003 ανερχόταν σε £688.256,50. Εκκρεμεί η ετοιμασία λογαριασμών του πιο πάνω Ταμείου από την ίδρυσή του το 1994.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του έτους 2004, οπότε και θα υποβληθούν για έλεγχο.

(γ) Ταμείο Προνοίας Εργατών. Το υπόλοιπο του λογαριασμού (σύμφωνα με κατάσταση τράπεζας) στις 31.12.2003 ανερχόταν σε £66.665,73. Σημειώνεται ότι οι λογαριασμοί του πιο πάνω Ταμείου για τα έτη 1994-2003 έχουν πρόσφατα υποβληθεί στην Υπηρεσία μου για έλεγχο.

4.121.8 Μίσθωση κρατικής γης στην Αρχή. Το 1986 η Αρχή υπέγραψε σύμβαση με την Κυβέρνηση για τη μίσθωση κρατικής γης, έκτασης περίπου 200 σκαλών στην Έγκωμη, έναντι ονομαστικού ενοικίου £1 ετησίως για περίοδο 33 χρόνων, με δικαίωμα ανανέωσης για άλλες 2 περιόδους των 33 χρόνων η καθεμιά.

Στις 28.3.2003, η πιο πάνω σύμβαση κρίθηκε από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση, επειδή το Κτηματολόγιο εκτίμησε το αγοραίο ενοίκιο σε £792.000 ετησίως. Μέρος της ενίσχυσης, κάτω από ορισμένους όρους και διαδικασίες, αποτελεί ενίσχυση «de minimis» (συνολικά κάτω από £57.000 ανά τριετία). Το υπόλοιπο μέρος της ενίσχυσης έπρεπε να καταργηθεί μέχρι 30.4.2003, εκτός αν ακολουθούνταν συγκεκριμένες εισηγήσεις του Εφόρου, όσον αφορά στο χειρισμό των λογαριασμών της Αρχής, και αν, σύμφωνα με αυτούς, προέκυπτε υποχρέωση της Αρχής, αυτή θα πρέπει να καταβάλλει το ανάλογο ενοίκιο, ώστε να μην προκύπτει δημόσια ενίσχυση.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, με γνωμάτευσή του στις 9.7.2004, αναφέρει ότι, με βάση το άρθρο 88(1) της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, είναι νόμιμη η μετά την 1^η Μαΐου 2004 διατήρηση σε ισχύ μέτρων κρατικών ενισχύσεων που ήταν σε ισχύ πριν από τις 10.12.1994, μέχρις ότου η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει, κατόπιν άσκησης σχετικού ελέγχου, ότι δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά και πρέπει να παύσουν να χορηγούνται.

4.121.9 Απώλεια πετρελαίου από ντεπόζιτο της Αρχής. Μεταξύ 20.12.2003 και 25.1.2004 σημειώθηκε απώλεια 1 500 λίτρων πετρελαίου, η οποία καταγγέλλθηκε στο Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων Λευκωσίας, το οποίο διεξάγει σχετικές έρευνες. Μετά από παράκληση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής, η Υπηρεσία μου εξέτασε τις διαδικασίες που διέπουν την προμήθεια, φύλαξη και διάθεση του πετρελαίου και ενημέρωσε την Αρχή με τα ευρήματα του ελέγχου και τις σχετικές εισηγήσεις.

4.121.10 Περιουσιακά στοιχεία – Φυσική καταμέτρηση. Η φυσική καταμέτρηση, η οποία διενεργήθηκε μέσα στο 2003, δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, καθότι εκκρεμεί η σύγκριση και συμφιλίωση των αποτελεσμάτων της φυσικής καταμέτρησης με τα μητρώα κινητής περιουσίας.

4.121.11 Διαμόρφωση Βόρειας Εισόδου και Χώρων Στάθμευσης – Τελικός Λογαριασμός.

(α) Από επιτόπιο δειγματοληπτικό έλεγχο του προκαταρκτικού τελικού λογαριασμού το Μάιο 2004, παρατηρήθηκε ότι το ποσό των £283.000 του αρχικού συμβολαίου αυξήθηκε κατά περίπου £120.000, δηλαδή 42%. Η αύξηση αυτή οφείλεται σε αποφάσεις της Αρχής για τροποποιήσεις των σχεδίων και την εκτέλεση πρόσθετων εργασιών.

(β) Σύμφωνα με τους όρους των προσφορών, ο προσφοροδότης μπορεί να προσφέρει έκπτωση ή να επιβαρύνει την προσφορά του με ποσό αναπροσαρμογής, το οποίο θα εκφράζεται υπό μορφή εκατοστιαίας (%) αναπροσαρμογής και θα αυξομειώνει όλα τα ποσά του συμβολαίου, περιλαμβανομένων και των εργασιών που προκύπτουν από τροποποιήσεις. Στην προκείμενη περίπτωση, η προσφορά προέβλεπε ποσό αναπροσαρμογής (έκπτωση) 9,629%. Παρατηρήθηκε ότι, μετά την επαναμέτρηση των εργασιών από τον Επιμετρητή του έργου, προέκυψε πρόσθετο ποσό αξίας £16.219, από το οποίο, σύμφωνα με την πιο πάνω πρόνοια του συμβολαίου, έπρεπε να αφαιρεθεί το ποσό αναπροσαρμογής. Αντ' αυτού, ο Επιμετρητής πρόσθεσε το ποσό αυτό στο λογαριασμό των επαναμετρούμενων εργασιών. Παρατηρήθηκε περαιτέρω ότι δεν έχει εφαρμοστεί το ποσό αναπροσαρμογής στην αξία εργασιών που εκτελέστηκαν με αρχιτεκτονικές οδηγίες, η οποία εκτιμάται σε περίπου £120.000.

(γ) Από τον έλεγχο των αρχιτεκτονικών οδηγιών εντοπίστηκαν λάθη στις ποσότητες ορισμένων εργασιών και στις τιμές μονάδας για ορισμένες νέες εργασίες.

Τον Ιούλιο 2004 ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής με πληροφόρησε ότι οι παρατηρήσεις μας λήφθηκαν υπόψη στην ετοιμασία του τελικού λογαριασμού του συμβολαίου.

Μέρος Β

4.121.12 Λογισμικό σύστημα στο Λογιστήριο. Το Λογιστήριο της Αρχής συνεχίζει να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λειτουργίας του λογισμικού συστήματος.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι στον Προϋπολογισμό του 2005 έχει συμπεριληφθεί Κονδύλι για το λογισμικό σύστημα του Λογιστηρίου και αναμένεται να αντιμετωπιστούν τα πιο πάνω προβλήματα

4.121.13 Άδειες οικοδομής. Το θέμα της εξασφάλισης αδειών οικοδομής για αρκετά περίπτερα που ανεγέρθηκαν στο χώρο της Αρχής συνεχίζει να βρίσκεται σε εκκρεμότητα.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η ετοιμασία των απαιτούμενων μελετών και βεβαιώσεων και η κατάθεσή τους στο Δήμο Έγκωμης καθυστερεί λόγω της μη πλήρωσης της κενωθείσας θέσης του Τεχνικού ο οποίος αποχώρησε το 2001.

4.122 ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.122.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Το λειτουργικό πλεόνασμα, μετά την αφαίρεση των τόκων και την πρόβλεψη για συνταξιοδοτικά ωφελήματα, ανήλθε σε £6.346.661, σε σύγκριση με £5.731.717 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £614.944 ή 10,72%. Μετά την προσθήκη του συναλλαγματικού κέρδους ύψους £2.202.728 (2002 £2.433.239), το οποίο προέκυψε από τη μετατροπή δανείων σε ξένα νομίσματα, σημειώθηκε καθαρό πλεόνασμα £8.549.389, σε σύγκριση με £8.164.956 το προηγούμενο έτος.

(β) **Έσοδα.** Το σύνολο των εσόδων για το 2003 ανήλθε στο ποσό των £24.751.352, σε σύγκριση με £23.091.781 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1.659.571 ή ποσοστό 7,19%.

(γ) **Έξοδα.** Το σύνολο των εξόδων, περιλαμβανομένων των τόκων για μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και της πρόβλεψης για συνταξιοδοτικά ωφελήματα προηγούμενων περιόδων, ήταν £18.404.691, σε σύγκριση με £17.360.065 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1.044.626 ή ποσοστό 6,02%.

(δ) **Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.** Στις 31.12.2003 οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της Αρχής ανέρχονταν σε £37.177.092, περιλαμβανομένων £2.996.764 που οφείλονται στην Κυβέρνηση για τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων κατά την ίδρυση της Αρχής το 1976. Για τις υπόλοιπες υποχρεώσεις της Αρχής, ύψους £34.180.328, υπάρχουν κυβερνητικές εγγυήσεις.

4.122.2 Γνώμη με επιφύλαξη. Η έκθεσή μου για τις οικονομικές καταστάσεις της Αρχής για το 2003 περιέχει γνώμη με επιφύλαξη, επειδή δεν έχει γίνει πρόβλεψη για τις φορολογικές υποχρεώσεις του έτους, σύμφωνα με τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο του 2002. Επίσης οι οικονομικές καταστάσεις δεν αντικατοπτρίζουν τις υποχρεώσεις της Αρχής για συνταξιοδοτικά ωφελήματα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, αφού οι υποχρεώσεις στις 31.12.2003, σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη, ανέρχονται σε £37,5 εκ., ενώ η σχετική πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις είναι £17,1 εκ.

4.122.3 Προσωπικό και απολαβές. Οι οργανικές θέσεις της Αρχής ανέρχονταν σε 387, από τις οποίες οι 86 ήταν κενές. Επίσης, υπηρετούσαν 32 ωρομίσθιοι υπάλληλοι και 6 άτομα πάνω σε έκτακτη βάση. Για το 2003 οι δαπάνες για απολαβές του προσωπικού, περιλαμβανομένων των υπερωριών, του 13ου μισθού και των εισφορών της Αρχής σε διάφορα Ταμεία, ανήλθαν σε £9.377.133, σε σύγκριση με £7.946.570 το 2002. Με βάση τα στοιχεία αυτά, ο μέσος όρος κόστους εργοδότησης ανά εργοδοτούμενο ανήλθε σε £27.661 ετησίως.

4.122.4 Δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση στο Τμήμα Εκμετάλλευσης. Οι δαπάνες για υπερωριακή απασχόληση στο Τμήμα Εκμετάλλευσης ανήλθαν σε £1.379.760, σε σύγκριση με £1.251.340 το 2002. Τα τέλη για εξυπηρέτηση των πλοίων εκτός των κανονικών ωρών εργασίας ανήλθαν σε £898.517, σε σύγκριση με £877.741 το 2002.

Το ψηλό επίπεδο των υπερωριών οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο ύψος της αποζημίωσης για μεταμεσονύκτια εργασία, το οποίο φθάνει και το τετραπλάσιο της πραγματικής ώρας εργασίας. Εισηγήθηκα την επαναδιαπραγμάτευση του Μνημονίου Συμφωνίας και την ευθυγράμμιση της υπερωριακής αποζημίωσης με τα ισχύοντα στη Δημόσια Υπηρεσία. Επίσης εισηγήθηκα τη

χρέωση αυξημένων τελών στα πλοία, ανάλογα με την ώρα εξυπηρέτησης για να μειωθεί η μεταμεσονύκτια εργασία, καθώς και την εισαγωγή συστήματος υπηρεσίας «on call» με κατ' αποκοπή αποζημίωση, χωρίς ο λειτουργός να παρουσιάζεται στην εργασία του όταν δεν είναι απαραίτητο.

Σύμφωνα με τον περί Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας Νόμο του 2002, ο χρόνος εργασίας, ανά εβδομάδα, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 48 ώρες κατά μέσο όρο, συμπεριλαμβανομένων των υπερωριών. Παρατηρήθηκε ότι αρκετοί υπάλληλοι της Αρχής εργάζονται πέραν των 48 ωρών την εβδομάδα. Εξέφρασα την άποψη ότι θα πρέπει να γίνουν ενέργειες για περιορισμό των ωρών εργασίας εντός των πλαισίων που προβλέπει η νομοθεσία.

4.122.5 Εισαγωγή συστήματος βάρδιας. Το Σχέδιο που συμφωνήθηκε στις 20.6.2001 και διαλαμβάνει δύο βάρδιες, από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή, εφαρμόστηκε τον Οκτώβριο 2002. Το κόστος εφαρμογής του συστήματος ανήλθε κατά το 2003 σε £75.736 χωρίς να έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, αφού παρατηρήθηκε αύξηση της δαπάνης για υπερωριακή εργασία. Εξέφρασα την άποψη ότι η μη εφαρμογή του συστήματος καθ' όλο το εικοσιτετράωρο, το άμεσο κόστος των δύο προσαυξήσεων που παραχωρήθηκαν ως κίνητρο για την ένταξη στο σύστημα, η αύξηση που επιφέρουν οι προσαυξήσεις αυτές στα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων καθώς και η ένταξη αριθμού υπαλλήλων που βρίσκονται σχεδόν σε συντάξιμη ηλικία καθιστούν το θεσμό αντιοικονομικό. Εισηγήθηκα όπως το Διοικητικό Συμβούλιο και η Διεύθυνση της Αρχής μελετήσουν άμεσα όλες τις επιπτώσεις από την εφαρμογή του συστήματος βάρδιας και πάρουν διορθωτικά μέτρα.

4.122.6 Δάνειο προς εταιρεία. Εταιρεία, η οποία έχει δανειοδοτηθεί από την Αρχή το 1994 με ποσό £40.000 και με πρόνοια εξόφλησης του δανείου με τριμηνιαίες δόσεις των £1.500 από 31.3.1995, εξακολουθεί να μην ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της και στις 31.12.2003 παρουσίαζε οφειλόμενο ποσό £37.461. Επιπρόσθετα η εταιρεία οφείλει ποσό £24.997 για άδειες χρήσης και άλλες διευκολύνσεις που της παρέχονται από την Αρχή. Στις 18.11.2003 εκδόθηκε διάταγμα διάλυσης της εταιρείας από το δικαστήριο μετά από αίτηση του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων με αναστολή εκτέλεσής του για περίοδο έξι μηνών. Ζήτησα όπως η Αρχή λάβει μέτρα για διασφάλιση των δικαιωμάτων της και για δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των ιδιοκτητών, οι οποίοι έχουν προσωπική εγγύηση για τη δανειοδότηση της εταιρείας.

4.122.7 Οφειλές εταιρείας που διαλύθηκε. Ο ιδιοκτήτης της εταιρείας το 1991, στα πλαίσια διευθέτησης εξόφλησης των οφειλών της εταιρείας που έγινε μέσω δικαστηρίου, κατέθεσε στην Αρχή προσωπική εγγύηση. Η διευθέτηση που έγινε δεν απέφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα και στις 2.2.1996 η Αρχή καταχώρισε πολιτική αγωγή εναντίον του για ποσό £85.721 και αίτηση για διάλυση της εταιρείας. Στις 10.7.1997 εκδόθηκε διάταγμα για διάλυση της εταιρείας και στις 18.9.1997 καταχωρίστηκε στον Επίσημο Παραλήπτη επαλήθευση χρέους πιστωτή. Στη συνέχεια ο ιδιοκτήτης της εταιρείας, υπέβαλε στην Αρχή υπαλλακτική πρόταση για διακανονισμό και αποδέσμευσή του από τις υποχρεώσεις που απέρρεαν από την προσωπική του εγγύηση. Η Αρχή το 2000 διενέργησε έρευνα στο Κτηματολόγιο από την οποία φάνηκε ότι δεν υπήρχε οποιαδήποτε ακίνητη περιουσία στο όνομα του και αποδέχθηκε τη διευθέτηση της οφειλής με καταβολή ποσού £20.000.

Στις 3.3.2004 διαπιστώθηκε τυχαία ότι η εταιρεία είναι ιδιοκτήτρια κτήματος στην Αγλαντζιά, το οποίο έχει δέσμευση από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Εξέφρασα την άποψη ότι υπό το

φως των νέων δεδομένων το θέμα θα πρέπει να επανέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο για διερεύνηση της δυνατότητας ανάκλησης της συμφωνίας που έγινε με τον ιδιοκτήτη της εταιρείας και απαίτησης του υπολειπόμενου ποσού.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι δεν κρίνεται σκόπιμο να γίνει οποιαδήποτε ενέργεια, λόγω του ότι το κτήμα είναι βεβαρημένο με υποθήκες που έχουν προτεραιότητα, για ποσά πολλαπλάσια της αξίας του.

4.122.8 Άδειες χρήσης χώρων. Αρκετοί αδειούχοι στους λιμενικούς χώρους καθυστερούν να καταβάλουν τις οφειλές τους και στις 31.12.2003 το συνολικό ποσό των καθυστερημένων οφειλών ήταν £623.427.

4.122.9 Σύνδεσμος Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων Λεμεσού. Ο πιο πάνω Σύνδεσμος χρησιμοποιεί από το 1991 Γραφεία στο Σταθμό Εμπορευματοκιβωτίων, συνολικού εμβαδού 176μ², χωρίς άδεια χρήσης και χωρίς να πληρώνει οποιοδήποτε ποσό. Με βάση τα δικαιώματα που χρεώνονται για παρόμοιες άδειες χρήσης υπολογίζεται ότι οφείλονται £7.744 ετησίως, δηλαδή συνολικά περίπου £93.000. Επιπρόσθετα ο Σύνδεσμος δεν καταβάλλει δικαιώματα για τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων που αναφέρεται πιο κάτω.

4.122.10 Έγγραφα Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών για το παλιό λιμάνι Λεμεσού και για τη Νέα Αίθουσα Επιβατών στο λιμάνι Λεμεσού. Παρατήρησα ότι η αμοιβή που καθορίστηκε για τους Συμβούλους των πιο πάνω έργων ήταν πολύ ψηλή σε σύγκριση με την αμοιβή που ορίζεται σε άλλα έργα του Δημοσίου. Πληροφόρησα επίσης το Γενικό Διευθυντή της Αρχής ότι η πρόνοια με βάση την οποία προβλεπόταν ότι η αμοιβή των μελών της Κριτικής Επιτροπής δεν μπορούσε να ήταν λιγότερη από το 1% της προϋπολογιζόμενης αξίας του έργου ήταν ελλιπής και απαιτείτο να διευκρινιστεί ότι το μέγιστο ποσό αποζημίωσης για κάθε μέλος θα ήταν £2.500. Η πρόνοια αυτή είχε ήδη συμφωνηθεί μετά από διαβουλεύσεις του Υπουργείου Συγκοινωνιών με το ΕΤΕΚ για έργα του Δημοσίου.

Ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής συμφώνησε με τις παρατηρήσεις μου και προχώρησε στη μείωση της αμοιβής των Συμβούλων για τη Νέα Αίθουσα Επιβατών, ενώ για το Παλιό Λιμάνι Λεμεσού με πληροφόρησε ότι το θέμα θα εξεταζόταν, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο διαγωνισμός βρισκόταν στο τελικό στάδιο. Επίσης υιοθέτησε την εισήγηση μου και τροποποίησε το ποσό της αποζημίωσης για τα μέλη της Κριτικής Επιτροπής.

Μέρος Β

4.122.11 Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, από 2.1.1991 ο Σύνδεσμος Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων (ΣΑΛΑ) ανέλαβε τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας, ύστερα από διαβουλεύσεις μεταξύ του τότε Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και του Συνδέσμου. Παρά το χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει, δεν έχει ακόμη υπογραφεί η σχετική συμφωνία μεταξύ της Αρχής και του Συνδέσμου, επειδή οι αχθοφόροι δεν αποδέχθηκαν το προσχέδιο σχετικά με την άδεια που θα παραχωρείται και ζήτησαν διάφορες τροποποιήσεις, οι οποίες δεν έγιναν αποδεκτές από την Αρχή. Η Αρχή θα πρέπει να εντείνει τις προσπάθειες της για υπογραφή της σχετικής συμφωνίας, η οποία θα καθορίζει τα τέλη που ο ΣΑΛΑ θα καταβάλλει στην Αρχή, λόγω του αποκλειστικού δικαιώματος που του παρέχεται για λιμενικές εργασίες, όπως η διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων. Αναφέρεται ότι η προηγούμενη εταιρεία που διεκπεραίωνε τις εργασίες αυτές μέχρι το 1990, κατέβαλλε στην Αρχή βάσει συμφωνίας δικαιώματα που ανέρχονταν περίπου σε £250.000 ετησίως.

4.123 ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.123.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Οι λογαριασμοί της Αρχής για το 2003 έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε η Αρχή, ύστερα από έγκριση μου, με βάση το άρθρο 3(1) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων αρ. 40 του 1983 και 73 του 1984. Με βάση το ίδιο άρθρο, η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει διενεργήσει επιπρόσθετο οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο.

4.123.2 Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2003 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 9.7.2002 και στάληκε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων στις 18.7.2002. Στη συνέχεια, λόγω αναθεώρησης των τελών από 1.10.2002, ετοιμάστηκε αναθεωρημένος Προϋπολογισμός, ο οποίος εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 10.12.2002 και από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 13.2.2003. Ο Προϋπολογισμός κατατέθηκε στη Βουλή στις 20.2.2003 και εγκρίθηκε στις 3.4.2003. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο Προϋπολογισμός έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι τις 30.9.2002. Οι δαπάνες από την 1.1.2003 μέχρι τις 28.2.2003 είχαν εγκριθεί από τη Βουλή με την ψήφιση δωδεκατημορίων. Οι δαπάνες από την 1.3.2003 μέχρι τις 2.4.2003 ήταν μη εξουσιοδοτημένες. Με βάση απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, οι δαπάνες αυτές αφορούν μόνο μισθούς και συμβατικές υποχρεώσεις.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι τα αρμόδια Υπουργεία, λόγω φόρτου εργασίας και χρονοβόρων διαβουλεύσεων, αναλώνουν μεγάλα χρονικά διαστήματα για τη θεώρηση και έγκριση των Προϋπολογισμών, με αποτέλεσμα να σημειώνονται καθυστερήσεις.

(β) Δαπάνες Προϋπολογισμού Αναπτύξεως. Οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για το 2003 ήταν £103 εκ. και οι πραγματικές ανήλθαν σε £57,14 εκ.

Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, έτσι ώστε να συμβαδίζει κατά το δυνατόν με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι ο ετήσιος Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ετοιμάζεται με βάση τα δεδομένα της αγοράς και της τεχνολογίας, εκεί όμως που τα γεγονότα διαφοροποιούνται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μη δικαιολογείται η εκτέλεσή του, η Αρχή δεν προχωρεί στην υλοποίηση των έργων.

4.123.3 Οικονομική κατάσταση.

- **Αποτελέσματα έτους.** Το καθαρό πλεόνασμα για το 2003, πριν από τη φορολογία, ήταν £29,1 εκ., σε σύγκριση με £6,9 εκ. το προηγούμενο έτος.

Τα αποτελέσματα των τελευταίων δύο ετών συνοψίζονται ως ακολούθως:

	2003		2002		Αύξηση/ (Μείωση)
	£000	£000	£000	£000	%
Έσοδα από υπηρεσίες:					
Τηλεφωνικές Υπηρεσίες	177.794		183.294		
Άλλες Υπηρεσίες	33.248	211.042	28.624	211.918	(0,4)
Άλλα Έσοδα		9.290		14.532	(36,1)
Κέρδος από πώληση επενδύσεων		7.925		—	—
Σύνολο Εσόδων		228.257		226.450	0,7
Έξοδα λειτουργίας		149.695		140.956	8,2
Έξοδα χρηματοδότησης/άλλα έξοδα		3.378		2.749	22,9
Συναλλαγματική ζημιά		438		242	—
Πρόστιμο Επιτροπής Προστασίας Ανταγ.		—		20.000	—
Χορηγία στο Κράτος		35.700		40.000	(10,8)
Τόκοι και ελλείμματα Ταμείου και Σχεδίου					
Συντάξεων		9.974		15.650	(36,3)
		<u>199.185</u>		<u>219.597</u>	<u>9,4</u>
Πλεόνασμα πριν από την αφαίρεση εταιρικού φόρου		29.072		6.853	324,2

Μετά την επιβολή του προστίμου ύψους £20 εκ. το 2002 από την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού, η ΑΤΗΚ υπέβαλε ένσταση στο Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο, με απόφαση του ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2004, ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού.

Όπως έχω αναφέρει και σε προηγούμενες εκθέσεις μου, με βάση το άρθρο 19 του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου, Κεφ. 302, οι χρεώσεις της Αρχής για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες θα έπρεπε να ήταν καθορισμένες σε τέτοιο ύψος, ώστε τα έσοδα της Αρχής να καλύπτουν απλώς τα λειτουργικά της έξοδα, την αποπληρωμή του κεφαλαίου και των τόκων των δανείων, καθώς και τέτοιο απόθεμα, το οποίο η Αρχή ήθελε κρίνει ικανοποιητικό για αποσβέσεις, επεκτάσεις, ανακαινίσεις κ.λπ. Σημειώνεται ότι το πιο πάνω άρθρο έχει καταργηθεί από τον περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικό) Νόμο του 2004, ημερομηνίας 6.2.2004, και αντικατασταθεί με νέο άρθρο, στο οποίο αναφέρεται απλώς ότι η Αρχή δύναται να καθορίζει και χρεώνει τέλη για τις υπηρεσίες που διαχειρίζεται.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η Αρχή θεωρεί ότι λειτουργεί στα πλαίσια του άρθρου 19, εφόσον τα τέλη βασικών υπηρεσιών εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και από το Φεβρουάριο 2004 από τον Επίτροπο Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Επίσης θεωρεί ότι τα πλεονάσματα αποτελούν μία λογική απόδοση, σύμφωνα με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αντιπροσωπεύει το μεσοσταθμικό κόστος κεφαλαίου της Αρχής.

4.123.4 Μετρητά και κυβερνητικά χρεώγραφα. Στις 31.12.2003 υπήρχαν μετρητά και κυβερνητικά χρεώγραφα συνολικού ύψους £165 εκ., σε σύγκριση με £211,5 εκ. το 2002. Τα μετρητά ανέρχονταν σε £101,1 εκ., σε σύγκριση με £144,3 εκ. το 2002, και το μεγαλύτερο μέρος τους είναι καταθεμένα σε εμπορικές τράπεζες, σε λογαριασμούς ενός έτους προειδοποίησης και σε γραμμάτια με επιτόκιο 4%.

Στο λογαριασμό τραπεζικών καταθέσεων με δωδεκάμηνη προειδοποίηση και άλλων σταθερών καταθέσεων περιλαμβάνεται ποσό £225.000, το οποίο επενδύθηκε από το 2000 με εγγυημένο κεφάλαιο, αλλά με κυμαινόμενη απόδοση, η οποία εξαρτάται από τις αποδόσεις χρηματιστηρίων του εξωτερικού. Η απόδοση από τις επενδύσεις αυτές μέχρι σήμερα είναι μηδενική.

Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη έκθεσή μου, τα ταμειακά διαθέσιμα, πέρα από τις ετήσιες ανάγκες της Αρχής, θα έπρεπε, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, δυνάμει του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Επενδύσεις) Νόμου αρ. 100 του 1991, να είχαν επενδυθεί σταδιακά εντός 10 ετών σε κυβερνητικά χρεώγραφα.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η Αρχή συνεχίζει να επενδύει μέρος των χρηματικών της διαθεσίμων σε κυβερνητικά χρεώγραφα, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους, την απόδοση και τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές. Επίσης λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι για τα χρεώγραφα δεν υπάρχει δευτερογενής αγορά για να αγοράζονται ή να διατίθενται, όταν κρίνεται αναγκαίο.

4.123.5 Χορηγία στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής στη συνεδρία του αρ. 19/2003, ημερομηνίας 24.6.2003, αποφάσισε όπως ποσό ύψους £35,7 εκ. μεταφερθεί από τα αποθεματικά της Αρχής στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 58.144 ημερομηνίας 25.6.2003, αποδέχθηκε την προσφορά αυτή. Για το σκοπό αυτό ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 17.7.2003 Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός για τη χρήση του έτους 2003, ύψους £35,7 εκ.

Η μεταφορά των πλεονασμάτων στο Πάγιο Ταμείο δεν προνοείται στο Νόμο που διέπει τη λειτουργία της ΑΤΗΚ και ουσιαστικά ισοδυναμεί με έμμεση φορολογία των καταναλωτών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

4.123.6 Προσωπικό.

(α) Η Αρχή στις 31.12.2003 εργοδοτούσε 2 410 άτομα ως μόνιμο προσωπικό. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές ανήλθαν σε £57 εκ., σε σύγκριση με £53,6 εκ. το 2002. Οι δαπάνες για τόκους και ελλείμματα στο Σχέδιο Συντάξεων και στο Ταμείο Συντάξεων ήταν £10 εκ., σε σύγκριση με £15,7 εκ. το 2002. Σημειώνεται ότι στο τέλος του 2003 υπήρχαν 161 κενές οργανικές θέσεις.

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος δαπανών για κάθε εργοδοτούμενο, χωρίς να ληφθεί υπόψη η ελλειμματική εισφορά των £10 εκ. στο Σχέδιο Συντάξεων, ήταν περίπου £23.635 (2002 £22.173). Η αύξηση οφείλεται στις γενικές αυξήσεις που παραχωρήθηκαν με τη νέα συλλογική σύμβαση. Με την ελλειμματική εισφορά στο Σχέδιο Συντάξεων, ο μέσος όρος δαπανών για κάθε εργοδοτούμενο το 2003 ήταν περίπου £27.800 (2002 £28.671).

Από το 2000 η Αρχή εργοδοτεί έκτακτο προσωπικό, το οποίο πληρώνεται πάνω σε ωρομίσθια βάση. Στις 31.12.2003 εργοδοτούνταν 185 έκτακτοι υπάλληλοι, για στελέχωση των Υπηρεσιών 191/192 και CYTANET, και η σχετική δαπάνη για το έτος ανήλθε στις £701.071.

(β) Άλλα ωφελήματα προσωπικού. Κατά τα έτη 2001-2003 πληρώθηκαν τα πιο κάτω ποσά:

	2003	2002	2001
	£	£	£
Βοηθήματα και χορηγίες προς το προσωπικό	507.503	450.742	420.640
Εορταστικές εκδηλώσεις	43.871	39.565	206.856
Επιχορήγηση Σωματείου Ταμείου Ευημερίας	678.332	655.696	567.148
Συνδρομές υπαλλήλων στο ΘΟΚ	7.400	8.120	7.600
Ομαδική ασφάλεια υπαλλήλων και συνταξιούχων	377.952	299.122	285.527
	1.615.058	1.453.245	1.487.771

Η εισφορά στο Σωματείο Ταμείου Ευημερίας και η ομαδική ασφάλεια των υπαλλήλων και συνταξιούχων γίνονται βάσει της συλλογικής σύμβασης. Οι διάφορες χορηγίες προς το προσωπικό (μηνιαία βοηθήματα υπαλλήλων Ταμείου Προνοίας, χορηγήματα τέκνων για σπουδές, βοηθήματα σε δυσπραγούντες υπαλλήλους, χορηγήματα σε αριστεύσαντα παιδιά υπαλλήλων κ.λπ.) γίνονται με βάση σχετική απόφαση του Συμβουλίου.

(γ) Αποζημίωση για πρόωρη αφυπηρέτηση - Αφυπηρετήσεις του έτους. Ο θεσμός της πρόωρης αφυπηρέτησης προσωπικού συνεχίστηκε και το 2003. Σε 15 υπαλλήλους της Αρχής, οι οποίοι αφυπηρέτησαν πρόωρα, καταβλήθηκε αποζημίωση συνολικού ύψους £595.609, επιπρόσθετα από τα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα. Από την εφαρμογή του θεσμού το 1988 μέχρι το 2003, η Αρχή έχει δαπανήσει για πρόωρη αφυπηρέτηση 643 υπαλλήλων συνολικό ποσό £16.449.206.

Παρατηρήθηκε ότι κατά το 2003 υπάλληλος, ο οποίος, ενώ προήχθη την 1.5.2002, αφυπηρέτησε πρόωρα σε ηλικία 57 ετών, στις 31.12.2003 (με πρόσθετα ωφελήματα £30.155), και επομένως, κατά την άποψή μου, δεν εξυπηρετήθηκαν οι σκοποί της προαγωγής.

Το ποσό της αποζημίωσης για πρόωρη αφυπηρέτηση καθορίζεται, βάσει του αναθεωρημένου Κανονισμού 10^A, ο οποίος εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 23.7.2002 (απόφαση 350/02), ως το μικρότερο ποσό από τα (i) και (ii) πιο κάτω, χωρίς ανώτατο όριο και χωρίς προεξοφλητικό επιτόκιο, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει σε άλλους Οργανισμούς, όπου εφαρμόζεται σχέδιο πρόωρης αφυπηρέτησης.

- (i) Μηνιαίος μισθός (βασικός + τιμάρημος) επί τα πραγματικά έτη υπηρεσίας. Ο μηνιαίος μισθός υπολογίζεται με βάση την ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας των υπαλλήλων.
- (ii) Το 85% της διαφοράς μεταξύ του μισθού που θα έπαιρναν μέχρι την κανονική ηλικία αφυπηρέτησης τους, με βάση τη σημερινή μισθολογική τους κλίμακα, και της σύνταξης που θα εισπράξουν μέχρι τότε.

Οι αποζημιώσεις του έτους κυμάνθηκαν από £7.347 μέχρι £73.028, με μέσο όρο ανά υπάλληλο £39.707.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι ο θεσμός αποβαίνει προς το συμφέρον της Αρχής, με κυριότερο όφελος την ανανέωση και ακαδημαϊκή αναβάθμιση του προσωπικού, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του μεταβαλλόμενου τεχνικού και λειτουργικού περιβάλλοντος της Αρχής.

4.123.7 Επενδύσεις – Δορυφορικό πρόγραμμα EAST. Στους λογαριασμούς του έτους 2000 έγινε πρόβλεψη ύψους £1.292.000 για ολόκληρο το ποσό της επένδυσης στο πιο πάνω δορυφορικό πρόγραμμα, η οποία έγινε μέσω της θυγατρικής εταιρείας Digimed Communications Ltd, λόγω του ότι το πρόγραμμα δεν υλοποιήθηκε.

Η Αρχή προχώρησε σε διαβουλεύσεις, μέσω της Digimed, με τους συνεταίρους της στο πρόγραμμα Matra Marconi Space (UK) Ltd, για διεκδίκηση των δικαιωμάτων της βάσει της σχετικής συμφωνίας, οι οποίες όμως δεν καρποφόρησαν. Κατά το 2002 η Αρχή ανέθεσε σε Δικηγορικό Γραφείο του εξωτερικού τη λήψη μέτρων εναντίον των συνεταίρων της. Επειδή το Δικηγορικό Γραφείο καθυστέρουσε, η υπόθεση ανατέθηκε σε άλλο οίκο.

4.123.8 Θυγατρική εταιρεία Digimed Communications Ltd. Οι δραστηριότητες της εταιρείας, οι οποίες δεν ελέγχονται από την Ελεγκτική Υπηρεσία, συνεχίζουν να είναι περιορισμένες. Τα αποτελέσματα του έτους, όπως παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, είναι:

	<u>2003</u>	<u>2002</u>
	<u>£000</u>	<u>£000</u>
Έσοδα από υπηρεσίες	98	—
Έξοδα λειτουργίας	(306)	(146)
Ζημιά από εργασίες	(208)	(146)
Τόκοι εισπρακτέοι	1.111	161
Συναλλαγματικό κέρδος	263	(96)
Κέρδος/ζημιά πριν από τη φορολογία	<u>1.166</u>	<u>(81)</u>

Η εταιρεία έχει τις πιο κάτω θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες:

	<u>Ποσοστό</u>	<u>Ποσό</u>
	<u>συμμετοχής</u>	<u>επένδυσης</u>
	%	
Cytacom Solutions Ltd	100	£250.000
Emporion Plaza Ltd	100	£150.000
Cyta UK Ltd (στο Ηνωμένο Βασίλειο)	100	Stg250.000
Bestel Communications Ltd	50	£131.445
Iris Gateway Satellite Services Ltd	100	£1.600.000
Cytasoft Ltd	100	£200.000
CYTA (HELLAS)	100	€170.000

Όπως έχω αναφέρει στην έκθεσή μου για το 2002, η Αρχή κατέθεσε στο λογαριασμό της εταιρείας ποσό £30 εκ. για επενδύσεις στο εξωτερικό, ενώ μέχρι σήμερα δεν έχει πραγματοποιηθεί καμιά επένδυση. Το ποσό των £30 εκ. κατατέθηκε σε διάφορους τραπεζικούς λογαριασμούς και το 2003 απέφερε τόκους £1.110.760. Ποσό £19,1 εκ. έχει κατατεθεί σε λίρες Κύπρου και το υπόλοιπο σε ευρώ. Αναφέρεται ότι το ποσό των £30 εκ. έχει κεφαλαιοποιηθεί το 2004, μετά από έγκριση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και σχετική απόφαση του Συμβουλίου, και έχουν εκδοθεί τίτλοι μετοχών στο όνομα της Αρχής (32.570.000 μετοχές @ £1).

4.123.9 Αποθήκες.

(α) Τα αποθέματα υλικών λειτουργίας και συντήρησης στις 31.12.2003 ήταν αξίας £2,9 εκ., σε σύγκριση με £2,2 εκ. το 2002. Τα αποθέματα υλικών για τα έργα υπό εκτέλεση στις 31.12.2003 ήταν αξίας £7,45 εκ., σε σύγκριση με £10,9 εκ. το 2002.

Παρατηρήθηκε ότι σε αρκετές περιπτώσεις τα αποθέματα παραμένουν στις αποθήκες για αρκετό χρονικό διάστημα προτού εγκατασταθούν στα έργα, με αποτέλεσμα να αυξάνεται το κόστος αδράνειας και ο κίνδυνος να καταστούν πεπαλαιωμένα. Αγορές υλικών και εξοπλισμού αξίας £1.531.410 ή το 20,5% του συνολικού υπολοίπου παρέμειναν αναξιοποίητα στις αποθήκες για πέρα από 24 μήνες.

Αναφέρεται ότι κατά το 2003 έγινε πρόβλεψη για κήρυξη, ως πεπαλαιωμένων, υλικών αξίας £168.861, καθώς και διαγραφή πεπαλαιωμένων υλικών αξίας £1.978.526.

(β) **Αποθέματα λειτουργίας και συντήρησης.** Στα αποθέματα λειτουργίας και συντήρησης περιλαμβάνονται υλικά και εξοπλισμός του Δικτύου Πρόσβασης αξίας £558.574, τα οποία παρέμειναν αχρησιμοποίητα για πέρα από 24 μήνες. Επίσης περιλαμβάνονται 2 271 τηλεφωνικοί πάσσαλοι αξίας £133.562. Δεδομένης της πολιτικής για σταδιακή υπογειοποίηση του δικτύου της Αρχής, η οποία εφαρμόζεται από το 2000, επανέλαβα την εισήγησή μου όπως διερευνηθεί η δυνατότητα εκποίησης τους. Επίσης στα αποθέματα λειτουργίας περιλαμβάνεται μεταχειρισμένος τερματικός εξοπλισμός (καρτοτηλέφωνα) αξίας £56.460, τα οποία έχουν επιστραφεί στην αποθήκη.

4.123.10 Λογισμικό σύστημα «EPOS». Το λογισμικό χρησιμοποιείται για τη διαχείριση πωλήσεων και αποθεμάτων τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού από τα Γραφεία Εξυπηρέτησης Πελατών (ΓΕΠ) από το Δεκέμβριο του 2000. Στο σύστημα έχουν πρόσβαση όλα τα ΓΕΠ. Όπως έχει διαπιστωθεί και από προηγούμενους ελέγχους, το σύστημα εξακολουθεί να παρουσιάζει διάφορα λειτουργικά προβλήματα, όπως κοστολόγηση προϊόντων κατά την παραλαβή, ποσοστιαίες εκπτώσεις κ.λπ., τα οποία δεν είχαν επιλυθεί μέχρι την ημέρα του ελέγχου.

4.123.11 Προσφορές.

(α) **Προσφορά MM159/2002 – Συμβουλευτικές Υπηρεσίες για την Τμηματοποίηση της Αγοράς και την ετοιμασία πακέτων στη Σταθερή Τηλεφωνία.** Το Συμβούλιο της Αρχής, με την απόφαση του αρ. 17/2001, ημερ. 30.7.2001, ενέκρινε κατ' εξαίρεση την παράκαμψη των διαδικασιών/ Κανονισμών Προσφορών και προχώρησε με την κλειστή διαδικασία προσφορών. Ο λόγος για την απόφαση αυτή ήταν το «επείγον του θέματος και η αδυναμία άμεσης υλοποίησης του έργου με τη χρονοβόρα διαδικασία των ανοικτών προσφορών».

Το προϋπολογιζόμενο κόστος ανερχόταν στις £200.000, με στόχο την υλοποίηση του μέχρι το Φεβρουάριο του 2002. Μετά από έρευνα που έγινε επιλέγηκαν 7 Συμβουλευτικοί Οίκοι, οι οποίοι θεωρήθηκαν ότι είχαν τις ικανότητες να παρέχουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες. Στις 9.9.2002 ζητήθηκε από αυτούς να υποβάλουν προσφορά. Μέχρι την ημερομηνία λήξης των προσφορών στις 18.10.2002, είχαν υποβληθεί μόνο δύο προσφορές, από τις οποίες η μία προερχόταν από εταιρεία που δεν περιλαμβανόταν στους 7 προεπιλεγμένους οίκους.

Στις 7.1.2003, δηλαδή 17 μήνες μετά την αρχική έγκριση για παράκαμψη της διαδικασίας των ανοικτών προσφορών, με αιτιολογία το επείγον του θέματος, το Κεντρικό Συμβούλιο

Προσφορών της Αρχής (Συνεδρίαση 3/2003) κατακύρωσε την προσφορά στην εταιρεία η οποία δεν συμπεριλαμβανόταν στους προεπιλεγμένους οίκους, για το ποσό των €148.500 (£84.700), με περίοδο εκτέλεσης 14 εβδομάδες.

Αναφέρεται ότι σύμφωνα με το συμβόλαιο παρεχόταν η δυνατότητα στην Αρχή να αναθέσει επιπρόσθετη εργασία στον ανάδοχο, εντός χρονικού διαστήματος 2 χρόνων. Μέχρι σήμερα, με διάφορες αποφάσεις του Συμβουλίου, έχουν ανατεθεί σ' αυτόν επιπρόσθετες εργασίες συνολικού ύψους €846.528, ενώ νέο συμβόλαιο αξίας €230.040 βρίσκεται στη διαδικασία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο. Με την τακτική αυτή αγοράζονται συμβουλευτικές υπηρεσίες χωρίς προσφορές, ενώ το αρχικό ποσό του συμβολαίου έχει επταπλασιαστεί.

Έχει παρατηρηθεί και στο παρελθόν ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, παρατείνονται συμβόλαια και αγοράζεται επιπρόσθετος εξοπλισμός μεγάλης αξίας, μετά από διαπραγματεύσεις με τον προσφοροδότη.

Εξέφρασα την άποψη ότι θα πρέπει να γίνεται καλύτερος προγραμματισμός των αναγκών και περίληψη τους στους όρους προκήρυξης των προσφορών, ώστε να διασφαλίζονται συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού και να εξασφαλίζονται χαμηλότερες τιμές.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η παράκαμψη της ανοικτής διαδικασίας προσφορών γίνεται σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις, για ικανοποίηση έκτακτων αναγκών που έχουν σχέση με νέες ρυθμίσεις και την ελευθεροποίηση της Αρχής. Η καθυστέρηση στη συγκεκριμένη προσφορά αποδίδεται στην καθυστέρηση στην ετοιμασία των προδιαγραφών, λόγω του ότι αυτές θα αποτελούσαν πρότυπο.

(β) Αναβάθμιση Αντισεισμικής Προστασίας των Κεντρικών Γραφείων της Αρχής. Δεν έχει ληφθεί απόφαση για την αναβάθμιση των κτιρίων της Αρχής, για σκοπούς αντισεισμικής προστασίας. Στην Έκθεσή μου για το 2001 ανέφερα ότι, προτού ληφθεί σχετική απόφαση, θα πρέπει να δοθεί έκθεση/απόψεις από τον αρχικό μελετητή του κτιρίου για την αντισεισμική στατική επάρκεια του κτιρίου. Τον Απρίλιο του 2004 δόθηκε στην Υπηρεσία μου έκθεση των αρχικών μελετητών του έργου, σύμφωνα με την οποία η σεισμική επάρκεια του κτιρίου είναι σύμφωνα με τους τότε ισχύοντες κανονισμούς και το συγκεκριμένο συντελεστή σεισμικής επιτάχυνσης 0,08g. Σύμφωνα με το σημερινό κανονισμό, ο συντελεστής σεισμικής επιτάχυνσης είναι 0,10g. Πρόθεση της ΑΤΗΚ είναι η αναβάθμιση του κτιρίου με συντελεστή σεισμικής επιτάχυνσης 0,25g.

Στην τεχνοοικονομική μελέτη (cost benefit analysis) που έγινε για λογαριασμό της Αρχής από Γραφείο Εκτιμητών Ακινήτων, η αξία του αναβαθμισμένου κτιρίου υπολογίζεται να είναι γύρω στα £23,1 εκ. (αξία υφιστάμενου κτιρίου £8,8 εκ., δαπάνες για την ανακαίνιση/αναβάθμιση και προσθήκες £14,3 εκ.), ενώ το κόστος ανέγερσης νέου σύγχρονου κτιρίου υπολογίζεται σε £22,9 εκ.

Εξέφρασα την άποψη ότι το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να λάβει υπόψη όλα τα δεδομένα και τις υπαλλακτικές λύσεις, δεδομένης της μεγάλης δαπάνης που συνεπάγεται το έργο, προτού ληφθεί τελική απόφαση. Όπως πληροφορήθηκα, για το θέμα ετοιμάζεται νέα μελέτη.

(γ) Προσφορά ΑΤ 42/2001 – Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για το νέο Κέντρο Ελέγχου Αεροπορικών Πτήσεων Λευκωσίας (έργο LEFCO). Όπως ανέφερα σε προηγούμενες εκθέσεις μου, η πιο πάνω προσφορά αρχικά προκηρύχθηκε το 1998 (ΑΤ 14/98) με υπολογιζόμενη δαπάνη £9 εκ. Λόγω διάφορων αδυναμιών και προβλημάτων που

προέκυψαν στο στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης και της καθυστέρησης που σημειώθηκε, η Αρχή αποφάσισε στις 24.4.2001 την ακύρωση της προσφοράς και την επαναπροκήρυξη της. Υποβλήθηκαν τέσσερις προσφορές και από την τεχνική αξιολόγηση προέκυψε ότι δύο από αυτές ικανοποιούσαν τις απαιτήσεις των τεχνικών προδιαγραφών.

Στη συνεδρία του Συμβουλίου αρ. 5/2003 ημερ. 25.2.2003 εγκρίθηκε εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης και του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών όπως προχωρήσουν σε διαβουλεύσεις με τον πρώτο κατά σειρά κατάταξης προσφοροδότη, με στόχο την υπογραφή συμβολαίου.

Με νέα απόφαση του Συμβουλίου, αρ. συνεδρίας 11/2003, ημερ. 15.4.2003, εγκρίθηκε παράταση της ισχύος των προσφορών μέχρι 22.7.2003, για ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων.

Η υπογραφή του σχετικού συμβολαίου με τον επιτυχόντα προσφοροδότη έγινε στις 21.7.2003 έναντι του ποσού των €17.036.880, για την προμήθεια του τεχνικού εξοπλισμού, και €2.012.149 για εξαετή συντήρησή του.

Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί στις 22.9.2005 και η παραλαβή του πρώτου εξοπλισμού το Φεβρουάριο 2005. Όπως πληροφορούμαι, από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας γίνονται προσπάθειες για εξεύρεση χώρου για στέγαση του Κέντρου και εγκατάσταση του εξοπλισμού.

(δ) Προσφορά ΑΤ 7/98 – Ψηφιακό Δίκτυο Μισθωμένων Συνδέσεων. Το Συμβούλιο της Αρχής κατακύρωσε στις 3.9.1998 (συνεδρία 21/98) σε εταιρεία την προσφορά για την προμήθεια εξοπλισμού για το ψηφιακό Δίκτυο Μισθωμένων Κυκλωμάτων (συνδέσεων) έναντι του ποσού των €4.702.944 (περίπου £2.734.269), με χρονική διάρκεια 24.11.1998 – 31.12.2001. Με άλλη απόφαση του στις 18.12.2001 (συνεδρία 33/2001) ενέκρινε επέκταση της ισχύος του υφιστάμενου συμβολαίου μέχρι τις 31.12.2003 και αύξηση του ποσού στα €11.000.000. Επίσης με νέα απόφαση στις 16.12.2003 (συνεδρία 39/2003) το Συμβούλιο ενέκρινε παράταση της ισχύος του συμβολαίου μέχρι το τέλος του 2005.

Μέχρι την ημέρα του ελέγχου οι δαπάνες για το πιο πάνω συμβόλαιο ανήλθαν στο συνολικό ποσό των €9.644.968 (£5.621.067), δηλαδή παρουσιάζουν αύξηση κατά περίπου 105%, σε σύγκριση με το αρχικό ποσό του συμβολαίου. Μέρος της δαπάνης αφορά σε νέο εξοπλισμό και σε έργα που δεν προνοούνταν στο συμβόλαιο.

Εξέφρασα την άποψη ότι με την τακτική των συνεχών παρατάσεων του συμβολαίου για την προμήθεια εξοπλισμού για αρκετό καιρό, χωρίς προσφορές, από την ίδια εταιρεία, η Αρχή πληρώνει με τιμές οι οποίες δεν αποτελούν προϊόν υγιούς ανταγωνισμού.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω και για λόγους χρηστής διοίκησης και εξασφάλισης καλύτερων τιμών, η Αρχή θα μπορούσε σε αυτή την περίπτωση να ζητήσει προσφορές με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης από αριθμό κατάλληλων οικονομικών φορέων.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι πριν από την ανανέωση του συμβολαίου έγινε έρευνα της αγοράς, από την οποία προέκυψε ότι οι τιμές του ανάδοχου παρέμειναν σημαντικά χαμηλότερες από τις τιμές άλλων κατασκευαστών.

(ε) Προσφορά ΑΤ 71/95 για την ανέγερση νέου Κεντρικού Τηλεφωνικού Κέντρου Λεμεσού – Απαιτήσεις αποζημιώσεων. Σε προηγούμενες Εκθέσεις μου ανέφερα ότι, λόγω των καθυστερήσεων από μέρους του εργολάβου, η Αρχή έχει υποστεί ζημιές ύψους £222.734.

Ύστερα από εισηγήσεις μου, η Αρχή άσκησε το δικαίωμα της για επιβολή χρηματικών αποζημιώσεων, με την κατακράτηση/εξαργύρωση της εγγυητικής, καθώς και την οικειοποίηση ποσών κράτησης του συμβολαίου. Εξακολουθεί να παραμένει ποσό ύψους £75.424, το οποίο θα πρέπει να απαιτηθεί/εισπραχθεί από τον εργολάβο. Συμφωνήθηκε να παραπεμφθούν οι διαφορές των δύο μερών σε διαιτησία. Η διαδικασία της διαιτησίας δεν έχει ακόμα ενεργοποιηθεί, λόγω του ότι ο εργολάβος δεν έχει ανταποκριθεί.

Ενόψει των πιο πάνω, η ΑΤΗΚ προτίθεται να προχωρήσει είτε σε μονομερή επίκληση διαιτησίας είτε σε προσφυγή στο Δικαστήριο.

4.123.12 Κίνητρα και αμοιβές με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας. Όπως έχω αναφέρει στην Έκθεσή μου για το 2002, με απόφαση του Συμβουλίου, και με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας και απόδοσης του προσωπικού, προσφέρθηκαν κίνητρα και αμοιβές, για τα έτη 2001 και 2002, στο 93% του προσωπικού, μέσω της μισθοδοσίας του Μαρτίου 2003. Εξέφρασα την άποψη ότι ο τρόπος προσφοράς των κινήτρων παρουσίαζε αδυναμίες ως προς τον τρόπο κατανομής του ποσού και της αξιολόγησης του προσωπικού, γεγονός που δεν βοηθούσε στην επίτευξη του σκοπού των κινήτρων για αύξηση της παραγωγικότητας. Δεν έχει γίνει αντίστοιχη προσφορά κινήτρων για το 2003, παρόλο ότι το σχετικό Κονδύλι ύψους £550.000, το οποίο είχε αρχικά δεσμευτεί από τη Βουλή, αποδεσμεύτηκε τον Οκτώβριο 2003.

Όπως πληροφορήθηκα, ετοιμάζεται νέο σχέδιο που θα ικανοποιεί τους στόχους που τέθηκαν.

4.123.13 Διαφημίσεις και προβολή υπηρεσιών και προϊόντων της Αρχής.

(α) Οι δαπάνες για σκοπούς διαφημίσεων και προβολής των υπηρεσιών της Αρχής ανήλθαν σε £3,7 εκ., σε σύγκριση με £3,3 εκ. το 2002. Οι αντίστοιχες δαπάνες για τα τελευταία χρόνια φαίνονται πιο κάτω:

Έτος	Προϋπολογισθείσες	Πραγματικές	Αύξηση	
	δαπάνες	δαπάνες		
	£	£	£	%
2000	1.000.000	770.527	421.062	
2001	3.700.000	3.137.176	2.366.649	307,00
2002	3.700.000	3.337.497	200.321	6,39
2003	4.000.000	3.719.887	382.390	11,45

Από το ποσό των £3,71 εκ., ποσό ύψους £1,39 εκ. αφορά στην άμεση διαφήμιση και ποσό ύψους £1,68 εκ. αφορά στην έμμεση προώθηση των υπηρεσιών και προϊόντων της Αρχής, η οποία γίνεται μέσω επιχορηγήσεων διαφόρων εκδηλώσεων, με αντιστάθμισμα την ανάληψη από τους διοργανωτές της προβολής της εταιρικής εικόνας και συγκεκριμένων προϊόντων ή υπηρεσιών της Αρχής.

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες επιστολές μου, δεν υπάρχουν κριτήρια και διαδικασία έγκρισης των χορηγιών (έμμεση διαφήμιση). Μέχρι να καθοριστούν κριτήρια, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε όπως για χορηγίες μέχρι £10.000 αναλάβει την έγκριση τους τριμελής επιτροπή, που απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και το Γενικό Διευθυντή της Αρχής. Για χορηγίες πέραν των £10.000 αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο. Κατά το 2003 ανατέθηκε σε ελεγκτικό οίκο η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για διαμόρφωση των κριτηρίων και διαδικασιών της έμμεσης διαφήμισης. Η έκθεση των συμβούλων υποβλήθηκε και το Διοικητικό Συμβούλιο την ενέκρινε το Φεβρουάριο 2004.

(β) Εκκρεμεί η απόφαση για την προσφυγή που έγινε το 2002 από τρεις αποτυχόντες προσφοροδότες, οι οποίοι αμφισβητούσαν τον τρόπο διεξαγωγής της διαδικασίας επιλογής διαφημιστικών γραφείων.

4.123.14 Χρεώστες. Το υπόλοιπο στις 31.12.2003, μετά από την πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες, ανέρχεται σε £75,4 εκ., σε σύγκριση με £75,1 εκ. για το 2002.

Το 2003 παρέμεινε το ποσό των £30 εκ. στη θυγατρική εταιρεία Digimed Communications Ltd, το οποίο είχε μεταφερθεί το 2002 από την Αρχή για επενδύσεις. Το Μάρτιο του 2004, μετά από έγκριση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων και σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, τα £30 εκ. κεφαλαιοποιήθηκαν.

Στους χρεώστες περιλαμβάνεται ποσό £4,35 εκ., το οποίο οφείλεται από διάφορα Κυβερνητικά Τμήματα, Αρχές Τοπικής Διοίκησης και Ημικρατικούς Οργανισμούς και αφορά σε τιμολόγια για ζημιές στα καλώδια της Αρχής, έξοδα μετακίνησης καλωδίων, πωλήσεις υλικών και εργατικά για υπηρεσίες. Ποσό £2.071.382 πληρώθηκε στην Αρχή μετά το τέλος του έτους. Το ποσό αυτό αφορά κυρίως σε τιμολόγια του 2003. Το υπόλοιπο ποσό ύψους £2,28 εκ. αφορά σε χρεώσεις προηγούμενων χρόνων, για τις οποίες υπάρχει πρόβλημα είσπραξης. Έχει γίνει πρόβλεψη για ποσό £0,59 εκ., κυρίως για τιμολόγια που εκδόθηκαν από το 1990 μέχρι το 2001.

4.123.15 Επισφαλείς χρεώστες. Κατά το 2002 έγινε πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες ύψους £1,28 εκ., σε σύγκριση με £1,05 εκ. το προηγούμενο έτος, αυξάνοντας τη συσσωρευμένη πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες από £11,6 εκ. σε £12,9 εκ.

Από τον Ιούλιο του 2003 αναστάληκε η διαδικασία υπαγωγής πελατών στην κατηγορία Β' (δηλαδή πελατών οι οποίοι παρέλειψαν να εξοφλήσουν την Αρχή για τρεις μήνες και καταγγέλλεται η σύμβαση υπηρεσίας που έχουν με την Αρχή), μετά την εφαρμογή του άρθρου 76 του περί Παροχής Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών Νόμου του 2002. Όμως, για σκοπούς συνέπειας στις οικονομικές καταστάσεις, έγινε πρόβλεψη για τους συνδρομητές που δεν εξόφλησαν τους λογαριασμούς τους και, σύμφωνα με τον προηγούμενο κύκλο τιμολόγησης και πληρωμών, θα έπρεπε να είχαν μεταφερθεί στην κατηγορία Β'. Οι χρεώστες αυτοί, ύψους £1,28 εκ., δεν στάληκαν στο Τμήμα Διαχείρισης Επισφαλών Χρεωστών για έρευνα και η καθυστέρηση αυτή θα δυσχεράνει τη μετέπειτα είσπραξη τους.

Με την εφαρμογή του άρθρου 76 του Νόμου, η Αρχή είναι υποχρεωμένη να ακολουθεί συγκεκριμένη διαδικασία πριν προβεί στην αποσύνδεση της υπηρεσίας του συνδρομητή, με αποτέλεσμα να αυξάνεται το χρονικό διάστημα μέχρι την αποσύνδεση κατά ένα μήνα. Επίσης δεν μπορούν να αποσυνδεθούν «συγγενικά κυκλώματα» σε περίπτωση απλήρωτης σταθερής τηλεφωνίας.

4.123.16 Σημαντικοί συνδρομητές (Κατάλογος I1). Το 1997 η Αρχή δημιούργησε κατάλογο «σημαντικών πελατών», για τους οποίους δεν εφαρμόζεται η αποσύνδεση όλων των υπηρεσιών, σε περίπτωση μη εξόφλησης λογαριασμού μιας υπηρεσίας. Ο κατάλογος περιλάμβανε μεγάλους οργανισμούς και πελάτες, με μηνιαίο λογαριασμό πέραν των £2.000.

Σταδιακά προστέθηκε μεγάλος αριθμός συνδρομητών στον κατάλογο, με βάση κριτήρια που αποφασίστηκαν από την Υπηρεσία Πελατών. Η διαδικασία αυτή εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο, όχι όμως και οι συνδρομητές που περιλήφθηκαν κατά καιρούς στον κατάλογο. Σημειώνεται ότι αριθμός συνδρομητών που ήταν στον κατάλογο δεν κατέβαλλαν τις οφειλές τους και μεταφέρθηκαν στους χρεώστες κατηγορίας Β'.

Όπως πληροφορήθηκα, ο αριθμός των «σημαντικών πελατών» έχει μειωθεί σημαντικά και περιλαμβάνει Κυβερνητικές Υπηρεσίες, Πρεσβείες, τα Ηνωμένα Έθνη κ.λπ.

4.123.17 Επιτροπή Ελέγχου. Η Υπηρεσία μου σημειώνει με ικανοποίηση ότι έχει συσταθεί από το Συμβούλιο της Αρχής Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee), στα πλαίσια της αναβάθμισης της εταιρικής διακυβέρνησης και της βελτίωσης των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου της Αρχής. Αναμένουμε ότι η Επιτροπή Ελέγχου θα συνέρχεται τακτικά και, μεταξύ άλλων, θα εξετάζει και αξιολογεί την επάρκεια και αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και θα ενημερώνει σχετικά το Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής.

Μέρος Β

4.123.18 Ακίνητη ιδιοκτησία που αγοράστηκε, χωρίς να εκδοθούν τίτλοι ιδιοκτησίας. Ακίνητη ιδιοκτησία αξίας £4.749.494, η οποία αγοράστηκε/ απαλλοτριώθηκε από την Αρχή, δεν έχει ακόμη μεταβιβαστεί στην Αρχή, ούτε και εκδόθηκαν οι σχετικοί τίτλοι ιδιοκτησίας, λόγω προβλημάτων στους διαχωρισμούς οικοπέδων. Αναφέρεται ότι στο πιο πάνω ποσό περιλαμβάνεται η αγορά τεμαχίου που έγινε το Δεκέμβριο του 2003, για τη δημιουργία νέας αποθήκης στη βιομηχανική περιοχή Ιδαλίου, αξίας £342.680, και η αγορά του τεμαχίου των Κεντρικών Γραφείων Λευκωσίας, που έγινε στις 18.12.2003 έναντι του ποσού των £4,3 εκ.

4.123.19 Πειθαρχικοί Κανονισμοί. Με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις προσφυγές με αρ. 502/87 και 584/87, η οποία εκδόθηκε στις 15.7.1988, οι Κανονισμοί που αφορούν στη συγκρότηση των πειθαρχικών οργάνων κηρύχθηκαν ως γενόμενοι καθ' υπέρβαση εξουσίας. Έκτοτε ατόνησαν και περιέπεσαν σε αχρηστία και οι πειθαρχικές υποθέσεις τυγχάνουν χειρισμού από το Συμβούλιο της Αρχής.

Το θέμα έχει παραπεμφθεί στο Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνική επεξεργασία. Η νομοτεχνική επεξεργασία έχει συμπληρωθεί το 2004 και οι σχετικοί Κανονισμοί θα προωθηθούν στη Βουλή για ψήφιση.

4.124 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΙΤΗΡΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.124.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος 1.5.2002 - 30.4.2003 παρουσίασαν έλλειμμα £29,3 εκ., σε σύγκριση με £31,9 εκ. κατά το προηγούμενο έτος, σημειώθηκε δηλαδή μείωση του ελλείμματος κατά £2,6 εκ. ή 0,8%, που οφείλεται κυρίως στη μείωση του κόστους πωλήσεων.

(β) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της Επιτροπής ανέρχονταν στις 30.4.2003 σε £3,3 εκ., σε σύγκριση με £3,4 εκ. στις 30.4.2002.

4.124.2 Προσωπικό. Οι οργανικές θέσεις ήταν 83, από τις οποίες οι 10 ήταν κενές. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και για εργοδοτικές εισφορές κατά τα τελευταία δύο έτη ήταν £2.301.676 και £2.326.747, αντίστοιχα.

4.124.3 Ωφελήματα προσωπικού. Η Επιτροπή επιβαρύνθηκε κατά τα τελευταία δύο έτη με τα πιο κάτω ωφελήματα προσωπικού:

	2003	2002
	£	£
Ταμείο Υγείας	142.929	126.341
Ταμείο Ευημερίας	103.710	59.203
Ασφάλιστρα Προσωπικού	6.273	3.497
Επιμόρφωση Προσωπικού	11	8.356
	264.445	197.397

4.124.4 Εναρμόνιση Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο. Οι Σύμβουλοι της Επιτροπής παρουσίασαν και ανέλυσαν στο Διοικητικό Συμβούλιο και στη Διεύθυνση τη μελέτη βιωσιμότητας που διεξήγαγαν. Παρά το γεγονός ότι με πολιτική απόφαση η Επιτροπή Σιτηρών θα συνεχίσει το έργο της, τα σημαντικά ευρήματα της έρευνας, όπως απασχόληση πλεονάζοντος προσωπικού κατά 44% και κόστος διαφόρων υπηρεσιών, όπως μεταφορά και προμήθεια στη Συνεργατική Εταιρεία Διάθεσης Σιτηρών για τη συγκέντρωση των σιτηρών κυπριακής εσοδείας, θα πρέπει να επανεξεταστούν, για σκοπούς δημόσιου συμφέροντος και περιορισμού του κόστους των παρεχόμενων από την Επιτροπή υπηρεσιών, στα πλαίσια της ελευθεροποίησης της εμπορίας των σιτηρών και του ανταγωνισμού.

Η Επιτροπή με πληροφόρησε ότι έχει εξετάσει με προσοχή τα ευρήματα της έρευνας των Συμβούλων και ήδη έχουν ληφθεί σχετικές αποφάσεις, τόσο για τη συγκέντρωση των ντόπιων σιτηρών όσο και με την υπεραπασχόληση προσωπικού με σκοπό όπως η Επιτροπή καταστεί ένας ανταγωνιστικός και αποδοτικός οργανισμός στο νέο ελευθεροποιημένο περιβάλλον.

4.124.5 Συνεργατική Εταιρεία Διάθεσης Σιτηρών (ΣΕΔΙΣ) - Κατεστραμμένα σιτηρά ΣΕΔΙΣ.

Με βάση την παράγραφο 3.4 της συμφωνίας της Επιτροπής με τη ΣΕΔΙΣ, η αποθήκευση από τις συνεργατικές - μέλη της ΣΕΔΙΣ, καθώς και η ασφάλεια των σιτηρών έναντι των καιρικών συνθηκών, κλοπής ή άλλου κινδύνου, είναι ευθύνη της ΣΕΔΙΣ. Ποσότητα κριθαριού 187 430 κιλών, αξίας £24.835, καταστράφηκε από βροχή και από έρευνα που έγινε διαπιστώθηκε ότι την ευθύνη είχε υπάλληλος της ΣΕΔΙΣ. Η Επιτροπή αποφάσισε, χάριν της καλής συνεργασίας, την πληρωμή στη ΣΕΔΙΣ ποσού £22.185, για 167 430 κιλά κριθάρι. Εξέφρασα την άποψη ότι έπρεπε να εφαρμοστούν οι πρόνοιες της συμφωνίας και να επιβαρυνθεί η ΣΕΔΙΣ με τις ζημιές.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η Επιτροπή δεν επιμένει στην εφαρμογή της συμφωνίας και επιβάρυνση της ΣΕΔΙΣ για τα κατεστραμμένα σιτηρά, γιατί, κατά την άποψή της, κάτι τέτοιο ουσιαστικά θα οδηγούσε στην αποκοπή των ποσών αυτών από τους παραγωγούς και όχι από τη ΣΕΔΙΣ.

4.125 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΥΔΑΤΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Β

• **Εκχώρηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.** Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 43.044, ημερ. 14.9.1995, όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της Επιτροπής Υδάτων Λευκωσίας έχουν εκχωρηθεί από την 1.1.1995 στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, έναντι καταβολής από το τελευταίο ετήσιου ποσού £1.000. Τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της Επιτροπής, η αξία των οποίων την 1.1.1995 ήταν £247.407, ενώ στις 31.12.2002 ήταν £250.344, παρουσιάζονται στους λογαριασμούς του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, αλλά η κυριότητα τους εξακολουθεί να παραμένει στην Επιτροπή.

Με την απόφασή του αρ. 54.228, ημερ. 5.9.2001, το Υπουργικό Συμβούλιο έκαμε δεκτό το αίτημα του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας, για κάλυψη, με κρατική χορηγία, ολόκληρου του ποσού των £70.328, πλέον τόκους, το οποίο αντιπροσωπεύει τις φορολογικές υποχρεώσεις της Επιτροπής Υδάτων για τα έτη 1988-1994. Το Συμβούλιο, ανταποκρινόμενο στις πρόνοιες της πιο πάνω απόφασης, καταβάλλει τον ετήσιο εταιρικό φόρο και την έκτακτη εισφορά.

4.126 ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.126.1 Υποβολή λογαριασμών για έλεγχο. Μέχρι την ημερομηνία έναρξης ετοιμασίας της Έκθεσής μου δεν είχαν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου για έλεγχο οι λογαριασμοί για το έτος 2003, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί ο ετήσιος έλεγχος, σύμφωνα με το άρθρο 11(3) του περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου του 1970 και τη σχετική επιστολή του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού ημερ. 13.3.1971. Η μη έγκαιρη υποβολή λογαριασμών μειώνει σε σημαντικό βαθμό τη λήψη διορθωτικών και άλλων μέτρων σχετικά με τις οποιεσδήποτε αδυναμίες ή κενά που τυχόν θα παρατηρηθούν και, επιπρόσθετα, αποστερεί τη Βουλή και τους πολίτες από το δικαίωμα ενημέρωσης για τα πεπραγμένα του Οργανισμού.

Οι ακόλουθες πληροφορίες και παρατηρήσεις έχουν εξαχθεί από μη ελεγμένα λογιστικά και άλλα στοιχεία του Οργανισμού.

4.126.2 Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού για το οικονομικό έτος 2003 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 5.7.2002, από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 8.1.2003 και ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 28.3.2003. Δεδομένου ότι η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2003, οι δαπάνες του Οργανισμού για την περίοδο 1.3.2003-27.3.2003 δεν ήταν νομοθετικά καλυμμένες.

4.126.3 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 38 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις, 23 πάνω σε προσωρινή βάση, ένα με συμβόλαιο και 4 πάνω σε έκτακτη βάση, με σύνολο αποδοχών £1.494.100, σε σύγκριση με £1.308.680 το 2002. Στις αποδοχές προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό ύψους £164.163, το οποίο αντιπροσωπεύει τις συνεισφορές του Οργανισμού στα Ταμεία Συντάξεων και Προνοίας, ποσό £122.468 για συνεισφορά στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Πλεονάζοντος Προσωπικού κ.λπ., ποσό £110.820 για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ποσό £47.334 για υπερωρίες και επιδόματα, καθώς και ποσό £31.795 για ασφάλιστρα και έμμεσα ωφελήματα προσωπικού. Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός έχει δαπανήσει ποσό £2.492 για αποζημιώσεις ένεκα τερματισμού απασχόλησης ηθοποιών και ποσό £60.987 για αναδρομικά της μισθοδοσίας του 2001 και 2002.

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος κόστους εργοδότησης ανά υπάλληλο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η δαπάνη για αποζημιώσεις ένεκα τερματισμού απασχόλησης ηθοποιών και των αναδρομικών μισθοδοσίας του 2001 και 2002, ανέρχεται σε £22.638 για το 2003, σε σύγκριση με £21.454 για το 2002.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός εργοδοτούσε 9 εργάτες, με σύνολο αποδοχών £80.805, και έκτακτο προσωπικό με μερική απασχόληση, σύμφωνα με τις ανάγκες για παραγωγή και προβολή θεατρικών έργων, με σύνολο αποδοχών £350.063.

4.126.4 Πωλήσεις εισιτηρίων. Οι πωλήσεις εισιτηρίων ανήλθαν σε 53 887, σε σύγκριση με 54 670 το 2002, δηλαδή σημείωσαν μείωση 1,5%.

4.126.5 Υπερβάσεις Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού, σε 26 Κονδύλια του Προϋπολογισμού για το 2003 προέκυψαν υπερβάσεις ύψους £218.212, για τις οποίες ο Οργανισμός υπέβαλε αίτημα στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού για την κάλυψη τους με μεταφορές εξοικονομήσεων από άλλα Κονδύλια και από το Κονδύλι «Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό», ο οποίος τις ενέκρινε και κατέθεσε τους σχετικούς πίνακες υπερβάσεων στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

4.126.6 Επιχορήγηση ελεύθερου θεάτρου. Στα ελεύθερα θέατρα «ΣΑΤΙΡΙΚΟ», «ΕΝΑ», «Ε.Θ.Α.Λ» και «ΣΚΑΛΑ» καταβάλλεται επιχορήγηση με βάση καθορισμένους όρους και κριτήρια. Για το 2003 το ύψος της επιχορήγησης των τεσσάρων θεάτρων ήταν £129.001, £123.000, £116.869 και £120.070, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £124.000, £118.000, £115.000 και £108.000, αντίστοιχα, το 2002. Επιπρόσθετα, για το 2003 το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ενέκρινε πρόσθετη χορηγία ύψους £2.500 για το «ΣΑΤΙΡΙΚΟ». Μετά από παράκληση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού και γραπτή συγκατάθεση των τεσσάρων θεάτρων, η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξάγει ετήσιο έλεγχο, ο οποίος αποσκοπεί στο να εξακριβωθεί ότι πράγματι η χορηγία διατίθεται για τους σκοπούς για τους οποίους εγκρίνεται. Μέχρι την ημερομηνία έναρξης ετοιμασίας της Έκθεσης, ο πιο πάνω έλεγχος δεν είχε συμπληρωθεί.

4.126.7 Κυπριακό Μουσείο Θεάτρου. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 19.11.1991 αποφάσισε την ίδρυση Θεατρικού Μουσείου στη Λεμεσό σε συνεργασία με το Δήμο Λεμεσού. Στις 7.3.1992 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ των δύο μερών και αποφασίστηκε ο διορισμός Διαχειριστικής Επιτροπής και καθορίστηκε η οικονομική συμβολή των δύο φορέων σε 50% για τον καθένα, με τη λειτουργία ξεχωριστού Ταμείου. Στις 6.6.1995 υπογράφηκε σχετική συμφωνία μεταξύ του Οργανισμού και του Δήμου Λεμεσού, στην οποία καθορίζονταν οι υποχρεώσεις κάθε μέρους, η σύσταση και οι αρμοδιότητες της Διαχειριστικής Επιτροπής, ο χώρος στέγασης του Μουσείου, που θα ήταν η Δημοτική Βιβλιοθήκη στη Λεμεσό, τον οποίο θα παραχωρούσε ο Δήμος Λεμεσού δωρεάν, ενώ οι λογαριασμοί της Διαχειριστικής Επιτροπής θα ελέγχονταν από ιδιώτες ελεγκτές ή από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Το Σεπτέμβριο του 1995 διαπιστώθηκε ότι ο χώρος ήταν ακατάλληλος για στέγαση του Μουσείου Θεάτρου και ο Δήμος Λεμεσού δεν παραχώρησε το χώρο αυτό. Στις 25.1.2000 η Διαχειριστική Επιτροπή αποφάσισε τη στέγαση του Μουσείου Θεάτρου στην οικία Παυλίδη στη Λεμεσό, αφού αυτή πρώτα αναπαλαιωθεί. Για το σκοπό αυτό στις 11.9.2000 υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ της Διαχειριστικής Επιτροπής και αρχιτέκτονα για την ετοιμασία μελέτης και την επίβλεψη των εργασιών αποκατάστασης της διατηρητέας οικίας Παυλίδη, ενώ στις 12.1.2001 υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ του Δήμου Λεμεσού, ως θέσμιου ενοικιαστή της οικίας, και ιδιωτικής εταιρείας, ιδιοκτήτριας της οικίας, για την περίοδο 1.11.2001-31.10.2011, με μηνιαίο ενοίκιο ύψους £455 από 1.11.2001, αυξανόμενο κατά 14% κάθε δύο χρόνια. Με βάση τη συμφωνία, η ιδιοκτήτρια εταιρεία ανέλαβε να καταβάλει ποσό £10.000 για τις δαπάνες των εργασιών αποκατάστασης της οικίας, έναντι του συνολικού κόστους, το οποίο υπολογίστηκε να ανέλθει σε περίπου £500.000. Στη συνέχεια, η απόφαση της Διαχειριστικής Επιτροπής εγκαταλείφθηκε μετά την άρνηση του Υπουργείου Οικονομικών να επιχορηγήσει το έργο σε χώρο που δεν ήταν δεσμευμένος από το Δήμο Λεμεσού, παρά μόνο με σύμβαση μίσθωσης, χωρίς έτσι να διασφαλίζεται η χρήση του για μακρόχρονη περίοδο.

Σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού, η συνεισφορά του στο Ταμείο Κυπριακού Μουσείου Θεάτρου για τα έτη 1991-2003 ανήλθε στις £93.328 και αντιπροσωπεύει έξοδα για ενοίκια, μισθούς μιας λειτουργού, αγορές εκθεμάτων, καθώς και αμοιβή του αρχιτέκτονα για την αποκατάσταση της οικίας Παυλίδη, ύψους £40.000.

Παρατήρησα ότι υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στην υλοποίηση της αρχικής απόφασης για ίδρυση του Θεατρικού Μουσείου, αφού έχουν παρέλθει περίπου δώδεκα χρόνια και ο Οργανισμός κατέβαλε ποσό ύψους £93.328, πέραν της συνεισφοράς του Δήμου Λεμεσού, χωρίς να έχουν γίνει ουσιώδεις εργασίες για τη λειτουργία του. Επίσης, αναφορικά με τη σύσταση του Κυπριακού Μουσείου Θεάτρου, δεν φαίνεται να έγινε οποιασδήποτε μορφής ιδρυτική πράξη, η οποία να χαρακτηρίζει την υπόστασή του και να καθορίζει τους θεσμούς λειτουργίας του. Επισήμανα επίσης ότι δεν φαίνεται να έχουν ετοιμαστεί και ελεγχθεί οι λογαριασμοί της Διαχειριστικής Επιτροπής, σύμφωνα με τις πρόνοιες της συμφωνίας ημερομηνίας 6.6.1995.

4.126.8 Πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης. Παρατηρήθηκε ότι στο τέλος του έτους δεν έγινε φυσική καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και του τεχνικού εξοπλισμού του Οργανισμού.

Μέρος Β

4.126.9 Διοικητικοί και Οικονομικοί Κανονισμοί. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, παρόλο που έχει ετοιμαστεί προσχέδιο των πιο πάνω Κανονισμών, η προώθηση του στο Υπουργικό Συμβούλιο εκκρεμεί από το 1982, επειδή δεν προωθήθηκε από τον Οργανισμό σχετική τροποποίηση του άρθρου 19 του περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμου αρ. 71/70, σύμφωνα με την εισήγηση του Γενικού Εισαγγελέα.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο θα επανεξετάσει τους Οικονομικούς και Διοικητικούς Κανονισμούς στα πλαίσια της νέας δομής και αναδιάρθρωσης του Οργανισμού, αλλά και του περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμου του 2003 και των περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Κανονισμών του 2004.

4.126.10 Υπερβάσεις. Όπως αναφέρθηκε στις Εκθέσεις μου για τα έτη 2002, 2001 και 2000, παρατηρήθηκε υπέρβαση ύψους £31.605 στο Κονδύλι Εξόδων «Παραγωγή και Προβολή Θεατρικών Έργων» του Προϋπολογισμού του 2000, για την οποία ο Οργανισμός δεν ακολούθησε την ενδεδειγμένη διαδικασία κατάθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων συμπληρωματικού Προϋπολογισμού, για κάλυψη της εν λόγω υπέρβασης.

Επίσης, στην Έκθεσή μου για το έτος 2002 ανέφερα ότι σε 25 Κονδύλια του Προϋπολογισμού του Οργανισμού για το 2002 προέκυψαν υπερβάσεις ύψους £177.121. Ποσό ύψους £159.575 καλύφθηκε από εξοικονομήσεις άλλων Άρθρων, με έγκριση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, για το οποίο κατατέθηκε σχετικός πίνακας στις 26.8.2003 στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση. Για το υπόλοιπο ποσό των υπερβάσεων, ύψους £17.546, επισήμανα και πάλι την ανάγκη κατάθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων συμπληρωματικού Προϋπολογισμού.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι θα τροχοδρομηθεί η υποβολή συμπληρωματικού Προϋπολογισμού.

4.127 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Μέρος Α

4.127.1 Υποβολή λογαριασμών για το έτος 2003. Μέχρι την ημερομηνία έναρξης της ετοιμασίας της Έκθεσής μου δεν είχαν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου οι λογαριασμοί για το έτος 2003, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί ο ετήσιος οικονομικός έλεγχος, σύμφωνα με το άρθρο 26(1) του περί Οργανισμού Νεολαίας Νόμου αρ. 33(I) του 1994. Η μη έγκαιρη υποβολή των λογαριασμών μειώνει σε σημαντικό βαθμό τη λήψη διορθωτικών και άλλων μέτρων σχετικά με τις οποιεσδήποτε αδυναμίες ή κενά που τυχόν θα παρατηρηθούν. Επιπρόσθετα, αποστερεί τη Βουλή και τους πολίτες από το δικαίωμα ενημέρωσης για τα πεπραγμένα του Οργανισμού. Οι ακόλουθες πληροφορίες έχουν εξαχθεί από μη ελεγμένα λογιστικά και άλλα στοιχεία του Οργανισμού.

4.127.2 Αποτελέσματα έτους.

(α) Έσοδα. Τα έσοδα του Οργανισμού ήταν £1.195.514, σε σύγκριση με £1.658.376 το 2002. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £1.100.000, πάνω στην οποία στηρίζεται η λειτουργία του Οργανισμού, ποσό £69.187 που παραχωρήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσα στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος «Νεολαία», καθώς και ποσό £18.380 από την «Κάρτα Νέων».

(β) Έξοδα. Τα έξοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £1.777.084, σε σύγκριση με £1.601.397 το 2002. Στα έξοδα δεν περιλαμβάνονται οι απολαβές των μόνιμων δημόσιων υπαλλήλων που αποσπάστηκαν στον Οργανισμό.

4.127.3 «Κάρτα Νέων». Το Υπουργικό Συμβούλιο ανέθεσε στις 28.11.1995 τη διαχείριση του θεσμού της «Κάρτας Νέων» στον Οργανισμό Νεολαίας. Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία του Οργανισμού, τα έσοδα που προέκυψαν από τη διαχείριση της «Κάρτας Νέων» ήταν £18.380 και τα έξοδα £39.855, σε σύγκριση με £58.700 και £17.107, αντίστοιχα, το 2002.

4.127.4 Προσωπικό. Στον Προϋπολογισμό του Οργανισμού προβλέπονται 19 οργανικές θέσεις, από τις οποίες οι 13 έχουν πληρωθεί με σύμβαση το 2003, με σύνολο απολαβών £184.994, σε σύγκριση με 11 θέσεις που είχαν πληρωθεί το 2002, με σύνολο απολαβών £133.644.

4.127.5 Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού για το οικονομικό έτος 2003 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 24.10.2002, από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 18.12.2002 και ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 31.1.2003.

Μέρος Β

4.127.6 Κανονισμοί. Όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, εκκρεμεί η ετοιμασία Κανονισμών του Οργανισμού για ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν στη διάρθρωση, στους όρους υπηρεσίας προσωπικού και άλλα θέματα, όπως προνοείται στα άρθρα 11 και 33 του Νόμου αρ. 33(I) του 1994. Με οδηγίες του Διοικητικού Συμβουλίου, ετοιμάστηκε από το Νομικό Σύμβουλο του Οργανισμού προσχέδιο Κανονισμών για τη διάρθρωση και τους όρους υπηρεσίας υπαλλήλων, το οποίο υποβλήθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για τα περαιτέρω. Όπως με πληροφόρησε ο Εκτελεστικός Γραμματέας του Οργανισμού, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας ήδη υπέβαλε τα δικά της σχόλια και εισηγήσεις και το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ξεκίνησε τη διαδικασία μελέτης του όλου θέματος.

4.128 ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

4.128.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £34.869, σε σύγκριση με £28.965 το 2002, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση στο έλλειμμα ύψους £5.904 ή 20,38%.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα ανήλθαν σε £594.325, σε σύγκριση με £541.359 το 2002. Στα έσοδα περιλαμβάνεται δημόσια ενίσχυση ύψους £515.820 (£477.842 το 2002) και, όπως προκύπτει, η λειτουργία του Πρακτορείου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνέχιση της παροχής δημόσιας οικονομικής υποστήριξης.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £629.194, σε σύγκριση με £570.324 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £58.870 ή 10,32%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των Κονδυλίων «Αποδοχές Προσωπικού» (£40.002) και «Λοιπές Διοικητικές Δαπάνες» (£16.671).

4.128.2 Έγκριση του Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός για το 2003 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Πρακτορείου στις 14.5.2002, υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 15.5.2002 και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 18.9.2002. Κατατέθηκε στη Βουλή στις 2.10.2002 (σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο έπρεπε να είχε κατατεθεί στη Βουλή μέχρι τις 30.9.2002), ψηφίστηκε σε Νόμο στις 24.10.2002 και δημοσιεύτηκε στις 8.11.2002 (Νόμος 53(II)/2002).

4.128.3 Προσωπικό. Στις 31.12.2003 το Πρακτορείο εργοδοτούσε 17 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις, 8 συνεργάτες πάνω σε έκτακτη βάση, με τριμηνιαία συμβόλαια, και δύο πάνω σε ωρομίσθια βάση, με σύνολο αποδοχών £375.062, σε σύγκριση με £335.060 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £40.002 ή 11,94%. Στις αποδοχές προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό £22.063 για υπερωριακή απασχόληση (£16.050 το 2002) και ποσό £18.669 που αντιπροσωπεύει τις εισφορές του Πρακτορείου στα Ταμεία Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης και Ευημερίας (£15.608 το 2002). Επιπρόσθετα το Πρακτορείο έχει δαπανήσει ποσό ύψους £48.404 (£46.681 το 2002) για αμοιβές συνεργατών ανταποκριτών στην Κύπρο και το εξωτερικό.

4.128.4 Φορολογικές υποχρεώσεις. Το Πρακτορείο εγγράφηκε στο Μητρώο Φ.Π.Α. στις αρχές του 2004, με ημερομηνία έναρξης ισχύος της εγγραφής του την 1.4.2002. Σύμφωνα με επιστολή της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. ημερ. 22.1.2004, λόγω καθυστέρησης από μέρους του Πρακτορείου να γνωστοποιήσει την υποχρέωση εγγραφής του στο πιο πάνω Μητρώο, επιβλήθηκε από την Υπηρεσία Φ.Π.Α. και πληρώθηκε από το Πρακτορείο χρηματική επιβάρυνση £1.100, για την οποία όμως το Πρακτορείο υπέβαλε ένσταση στον Υπουργό Οικονομικών. Παράλληλα στάληκε στο Πρακτορείο στις 21.1.2004 ειδοποίηση επιβολής φορολογίας για τις φορολογικές περιόδους από 1.4.2002 μέχρι 30.9.2003, το ύψος της οποίας, κατά την κρίση της Υπηρεσίας Φ.Π.Α., περιλαμβανομένων επιβαρύνσεων και τόκων, ανέρχεται σε περίπου £30.118, η καταβολή της οποίας εκκρεμεί. Σημειώνεται ότι στους Λογαριασμούς του Πρακτορείου για τα έτη 2002 και 2003 δεν έχουν περιληφθεί οποιαδήποτε στοιχεία ή πρόνοια για υποχρέωση καταβολής φόρου προστιθέμενης αξίας, καθότι, όπως πληροφορήθηκα, αναμένεται να υποβληθεί από το Πρακτορείο σχετική φορολογική δήλωση για την περίοδο 1.4.2002 - 31.12.2003, με βάση την οποία αναμένεται να γίνουν οι κατάλληλες προσαρμογές στους λογαριασμούς για το έτος 2004.

Αναφορικά με τις υποχρεώσεις του Πρακτορείου για φόρο εισοδήματος, υπέδειξα ότι θα πρέπει να ετοιμαστούν υπολογισμοί του φορολογητέου εισοδήματος του Πρακτορείου, μετά την κατάργηση από το Νόμο 55(Ι)/2003 του σχετικού άρθρου που προνοούσε την απαλλαγή του Πρακτορείου από την πληρωμή φόρου εισοδήματος.

Μέρος Β

4.128.5 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσωπικού. Παρόλο που οι σχετικοί Κανονισμοί για τη λειτουργία του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων έχουν εγκριθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων το Νοέμβριο του 2001, εντούτοις το Πρακτορείο δεν έχει ακόμη προχωρήσει στην έναρξη λειτουργίας του Σχεδίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Πρακτορείου, σε συνεδρία του στις 11.2.2003, έδωσε οδηγίες στο Διευθυντή όπως προχωρήσει στη διενέργεια νέας αναλογιστικής μελέτης αμέσως μετά την έγκριση της αναδιοργάνωσης του Πρακτορείου από τη Βουλή και την ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού, προκειμένου να προωθηθεί η εφαρμογή του Σχεδίου με βάση τους πιο πάνω Κανονισμούς. Οι πρόνοιες για αναδιοργάνωση και αναβάθμιση του Πρακτορείου έχουν τελικά περιληφθεί στον Προϋπολογισμό του Πρακτορείου για το έτος 2004, ο οποίος έχει ήδη εγκριθεί.

4.129 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.129.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Έσοδα. Τα έσοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £27.148.002, σε σύγκριση με £20.734.348 το 2002, από τα οποία ποσό ύψους £26,07 εκ. (£19,7 εκ. το 2002) αποτελεί κρατική χορηγία, δηλαδή το 96% των εσόδων του. Η αύξηση των εσόδων του κατά £6.413.654 (30%) οφείλεται κυρίως στην αύξηση της κρατικής χορηγίας κατά £6.369.262 (32%).

(β) Έξοδα. Τα έξοδα του Οργανισμού ανήλθαν σε £16.814.458, σε σύγκριση με £16.214.542 το 2002, κυμάνθηκαν δηλαδή περίπου στα ίδια επίπεδα (αύξηση κατά £599.916 ή 4%).

(γ) Αποτελέσματα χρήσης. Ο Οργανισμός παρουσίασε πλεόνασμα ύψους £10.333.544, σε σύγκριση με £4.519.806 το 2002, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £5.898.780. Από την κατάσταση ταμειακής ροής των οικονομικών καταστάσεων φαίνεται ότι το πλεόνασμα για το 2003 διατέθηκε κυρίως για την ανέγερση ιδιόκτητων αθλητικών εγκαταστάσεων ύψους £8,9 εκ. και για καταθέσεις στο εξοφλητικό ταμείο χρεωγράφων ύψους £1,2 εκ., που παρουσιάζονται στον Ισολογισμό και όχι στο Λογαριασμό Εσόδων και Εξόδων.

(δ) Κυβερνητικές εγγυήσεις. Το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 52.555, ημερ. 26.10.2000, ενέκρινε με κυβερνητική εγγύηση την έκδοση χρεωγράφων από τον Οργανισμό, συνολικής ονομαστικής αξίας £10 εκ., από τη διάθεση των οποίων εισπράχθηκε ποσό ύψους £9,6 εκ., το οποίο χρησιμοποιήθηκε για αποπληρωμή διαφόρων δανείων. Με κυβερνητική εγγύηση καλύπτεται επίσης το δάνειο του Οργανισμού από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, το υπόλοιπο του οποίου, μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους, στις 31.12.2003 ανερχόταν σε £0,92 εκ..

(ε) Τρέχουσες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2003 οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Οργανισμού ανέρχονταν σε £3,23 εκ., σε σύγκριση με £1,79 εκ. το 2002. Η αύξηση οφείλεται σε αυξημένες κρατήσεις λόγω εκτέλεσης έργων κατά £520.528 και στην αύξηση των πιστωτών και οφειλόμενων εξόδων κατά £569.156.

Σημειώνεται όμως ότι από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι οι υποχρεώσεις του Οργανισμού είναι περισσότερες απ' αυτές που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά τουλάχιστον £1 εκ., σύμφωνα με υπολογισμούς της Υπηρεσίας μας.

(στ) Ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Λόγω της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε το 2003 στις πληρωμές για εκτελεσθείσα εργασία, παρατηρήθηκε επιβράδυνση των εργασιών, με επακόλουθο την υποβολή σημαντικών απαιτήσεων για αποζημιώσεις από εργοληπτικές εταιρείες. Οι υποχρεώσεις που θα προκύψουν αναμένεται να είναι σημαντικές.

4.129.2 Προϋπολογισμός.

(α) Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο Προϋπολογισμός για το 2003 έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι 30.9.2002. Ο Οργανισμός τον υπέβαλε στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στις 30.7.2002, το οποίο τον απέστειλε στο Υπουργείο Οικονομικών την 1.8.2002.

Μετά από σύσκεψη μεταξύ των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού και Οικονομικών και Οργανισμού, υποβλήθηκε στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού στις 5.12.2002 αναθεωρημένος Προϋπολογισμός, ο οποίος και υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση στις 8.1.2003. Στις 10.1.2003 υποβλήθηκε στη Βουλή, η οποία τον ενέκρινε στις 20.4.2003, και δημοσιεύτηκε στις 2.5.2003. Η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2003, για την περίοδο όμως από 1^η Μαρτίου μέχρι 20^η Απριλίου 2003 διενεργούνταν δαπάνες χωρίς εξουσιοδότηση.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι από την 1^η Μαρτίου μέχρι την 20^η Απριλίου 2003 γινόταν πληρωμή μόνο των αναγκών εξόδων για σκοπούς λειτουργίας του Οργανισμού, επειδή ο Οργανισμός δεν μπορούσε να σταματήσει τη λειτουργία του.

(β) Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός ύψους £4,2 εκ. Μετά την έγκριση και δημοσίευση του Προϋπολογισμού του Οργανισμού για το 2003 (2.5.2003), ο Οργανισμός υπέβαλε τον Ιούνιο 2003 στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για προώθηση στο Υπουργικό Συμβούλιο, συμπληρωματικό Προϋπολογισμό για συνολικό ποσό £4.421.398.

Τον Οκτώβριο 2003 εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο συμπληρωματικός Προϋπολογισμός του Οργανισμού, ύψους £4.323.262, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων το Δεκέμβριο 2003.

Η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην έγκριση του συμπληρωματικού Προϋπολογισμού συνέτεινε στο να παραμείνει ο Οργανισμός χωρίς πιστώσεις για μεγάλο χρονικό διάστημα, με επακόλουθο την επιβράδυνση των έργων από τους εργολάβους και τη διεκδίκηση από τους ίδιους αποζημιώσεων.

Η αναγκαιότητα κατάθεσης συμπληρωματικού Προϋπολογισμού για το 2003 για την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων ήταν έκδηλη από το 2002, όταν ετοιμαζόταν ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού για το 2003, εφόσον περιλήφθηκε σ' αυτόν ποσό πολύ μικρότερο από τις πραγματικές ανάγκες των ήδη υπό ανέγερση έργων, για τα οποία έγιναν υπερβάσεις ύψους £2,3 εκ.

Το πρόβλημα όμως έγινε οξύτερο όταν στο επεξηγηματικό υπόμνημα περιλήφθηκαν και νέα έργα, η εκτέλεση των οποίων θα άρχιζε το 2003.

Η εκ των υστέρων μάλιστα, κατά το 2003, έγκριση από το πρώην Διοικητικό Συμβούλιο επιπρόσθετων έργων, για τα οποία εκτελέστηκαν εργασίες πέραν του £1,8 εκ., συνέτεινε στην περαιτέρω όξυνση του προβλήματος, με αποτέλεσμα να σημειωθεί έλλειψη πιστώσεων στον Οργανισμό από τον Ιούνιο του 2003.

Μέχρι και το 2002 το προϋπολογισθέν ποσό για το Κονδύλι «Δημιουργία και Βελτιώσεις Αθλητικών Χώρων» δεν καθοριζόταν με βάση τις υπολογιζόμενες δαπάνες για εκτέλεση συγκεκριμένων έργων, αλλά κάθε χρόνο το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσιζε το συνολικό ποσό του εν λόγω Κονδυλίου και, με βάση αυτό το ποσό, προχωρούσε είτε στην αποπεράτωση έργων υπό εκτέλεση είτε στην εκτέλεση νέων έργων που εγκρίνονταν από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού.

Με την πιο πάνω τακτική διαφωνούσε για χρόνια τόσο η Υπηρεσία μου όσο και το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο κάθε χρόνο ζητούσε να περιληφθεί στον Προϋπολογισμό ανάλυση, με την προϋπολογιζόμενη δαπάνη για κάθε έργο. Η ανάλυση αυτή των έργων δόθηκε για πρώτη φορά κατά την ετοιμασία του Προϋπολογισμού το 2003, όταν ετοιμάστηκε επεξηγηματικό υπόμνημα, το οποίο όμως, όπως διαπιστώθηκε από σχετική διερεύνηση, δεν στηριζόταν σε ρεαλιστικούς υπολογισμούς. Ως αποτέλεσμα, εκτελέστηκαν έργα συνολικού κόστους £4.183.931, πέραν του προϋπολογισθέντος ποσού των £7,8 εκ.

Σημειώνεται ότι έργα ύψους πέραν του £1,3 εκ. δεν εκτελέστηκαν, λόγω πρακτικών δυσκολιών/ καθυστερήσεων ή παγοποίησης τους από το νέο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο, αναλαμβάνοντας καθήκοντα από 1.8.2003 και σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά το διορισμό του, ανέστειλε την έναρξη αρκετών έργων, με σκοπό να αποφευχθεί η όξυνση του προβλήματος. Επιπρόσθετα, κατά τους τελευταίους 6 μήνες του 2003 σημειώθηκε επιβράδυνση στα υπό εκτέλεση έργα, λόγω αδυναμίας του Οργανισμού να πληρώσει για τις εκτελεσθείσες εργασίες. Σε διαφορετική περίπτωση, οι υπερβάσεις του προϋπολογισθέντος Κονδυλίου θα ήταν πολύ περισσότερες, με επακόλουθο την αναγκαιότητα ψήφισης ακόμα μεγαλύτερου ποσού συμπληρωματικού Προϋπολογισμού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, για την αποφυγή του ίδιου προβλήματος στο μέλλον, ο Οργανισμός από το 2005 κάνει σαφή αναφορά στα έργα που θα εκτελεστούν, είτε στο υπόμνημα είτε στο συγκεκριμένο Άρθρο του Προϋπολογισμού. Με αυτό τον τρόπο μόνο έργα που είναι εγκεκριμένα θα εκτελούνται. Επιπρόσθετα, ανέφερε ότι τόσο οι φορείς (Σωματεία, Όμιλοι, Γυμναστικοί Σύλλογοι, Ομοσπονδίες κ.λπ.) όσο και οι εργολάβοι που εμπλέκονται στην κατασκευή των έργων θα ενημερώνονται για το ύψος του Προϋπολογισμού που θα δαπανηθεί για το συγκεκριμένο έργο, μέσα στο υπό αναφορά έτος.

(γ) Παρακολούθηση εκτέλεσης του Προϋπολογισμού. Η παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού παρουσίασε σημαντικές αδυναμίες, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν σημαντικές υπερβάσεις, οι οποίες κατέστησαν την έγκριση συμπληρωματικού Προϋπολογισμού, ύψους πέραν των £4 εκ., αναγκαία.

Εισηγήθηκα όπως η παρακολούθηση της εκτέλεσης του Αναπτυξιακού Προϋπολογισμού του Οργανισμού ρυθμιστεί με εγκύκλιο/οδηγία που να αναφέρεται στη διαδικασία παρακολούθησης τόσο από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Οργανισμού και το Λογιστήριο του Οργανισμού, όσο και από την Επιτροπή Οικονομικών, στην οποία συμμετέχει ο Γενικός Διευθυντής, ο οποίος, μαζί με τον Πρόεδρο της Επιτροπής, θα πρέπει να ενημερώνουν το Διοικητικό Συμβούλιο του

Οργανισμού για λήψη έγκαιρα των αναγκών αποφάσεων για την εκτέλεση του Αναπτυξιακού Προϋπολογισμού του Οργανισμού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι οι εισηγήσεις μου θα υιοθετηθούν.

4.129.3 Προσωπικό.

(α) Μισθοί, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων. Στις 31.12.2003 ο Οργανισμός εργοδοτούσε 35 μόνιμους υπαλλήλους (έναντι των 38 οργανικών θέσεων) και 4 έκτακτους. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα, υπερωρίες και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ήταν £927.311.

(β) Προσωπικό ιδιόκτητων αθλητικών χώρων. Στις 31.12.2003 ο Οργανισμός απασχολούσε 31 άτομα ως μόνιμο εργατικό προσωπικό και 6 άτομα με ειδική σύμβαση, έναντι συνολικής δαπάνης £353.755, η οποία κατανέμεται στα έξοδα λειτουργίας των χώρων όπου απασχολήθηκαν.

(γ) Άλλο εργατικό προσωπικό. Επιπρόσθετα ο Οργανισμός απασχολούσε 3 μόνιμες καθαρίστριες, έναντι συνολικής δαπάνης ύψους £23.274, για την καθαριότητα των Γραφείων.

(δ) Συμβασιούχοι γυμναστές. Κατά τη διάρκεια του έτους ο Οργανισμός απασχόλησε κατά καιρούς, με ειδική σύμβαση, 76 γυμναστές για το πρόγραμμα «Αθλητισμός για Όλους» (ΑΓΟ), έναντι συνολικής δαπάνης ύψους £314.653. Παράλληλα απασχολούσε άλλους 20 γυμναστές, με ειδική σύμβαση, για εκτέλεση καθηκόντων φυσικής αγωγής στην Εθνική Φρουρά, μέσα στα πλαίσια εφαρμογής προγραμμάτων άθλησης σε στρατόπεδα, έναντι συνολικής δαπάνης £97.037. Παρατηρήθηκε ότι μόνο για 18 γυμναστές εξασφαλίστηκε έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, με βάση τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985.

(ε) Προπονητές και ειδικοί συντονιστές. Ο Οργανισμός καταβάλλει αντιμισθία σε περίπου 380 προπονητές, οι οποίοι εργοδοτούνται από τα σωματεία για το πρόγραμμα «Εθνικό Σχέδιο Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού» (ΕΣΥΑΑ).

Στα πλαίσια του ίδιου προγράμματος ο Οργανισμός κατέβαλε σε άτομα, ο αριθμός των οποίων κυμάνθηκε από 6 μέχρι 13, επιδόματα ύψους από £300 μέχρι £800 το μήνα, για καθήκοντα συντονιστών, και σε ένα για την εκτέλεση διοικητικών και γραφειακών καθηκόντων. Για την απασχόλησή τους δεν εξασφαλίστηκε η αναγκαία έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, με βάση τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 1985.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι από 1.1.2004 εξασφαλίστηκε η σχετική έγκριση από τη Βουλή, ωστόσο, όπως διαπιστώθηκε, αυτό δεν έγινε για όλες τις περιπτώσεις.

(στ) Απασχόληση συνεργατών και άλλων συμβούλων. Πέρα από τους 13 συντονιστές και μία γραφέα που ο Οργανισμός απασχολούσε στο ΕΣΥΑΑ, ο Οργανισμός κατά το 2003 ανέθεσε διάφορα καθήκοντα σε άλλα 25 πρόσωπα, χωρίς να έχουν ακολουθηθεί σε όλες τις περιπτώσεις οι νενομισμένες διαδικασίες πρόσληψης και επιλογής προσωπικού. Επιπρόσθετα διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(i) Δεν υπογράφηκαν σε όλες τις περιπτώσεις συμβόλαια απασχόλησης.

(ii) Σε μερικά από τα συμβόλαια που υπογράφηκαν δεν αναφέρονται με σαφή τρόπο τα καθήκοντα και δεν γίνεται αναφορά στους όρους απασχόλησης.

- (iii) Οι δαπάνες για την απασχόληση τους χρεώνονται σε διάφορα Κονδύλια, όπως των επιχορηγήσεων, δαπανών ιδιόκτητων αθλητικών χώρων, διοικητικών εξόδων και αγοράς υπηρεσιών, με αποτέλεσμα ο εντοπισμός τέτοιων ατόμων να είναι δύσκολος.
- (iv) Παρόλο ότι σε ορισμένα συμβόλαια αναφέρεται ότι η ανάθεση εργασίας δεν δημιουργεί σχέση εργοδότη - εργοδοτούμενου, εντούτοις ο καθορισμός του τρόπου αμοιβής και το είδος των καθηκόντων που τους αναθέτονται δεν υποστηρίζει την αναφορά αυτή.
- (v) Για καλύτερη παρακολούθηση και άσκηση ελέγχου, εισηγήθηκα όπως οι έκτακτοι συνεργάτες και σύμβουλοι ταξινομηθούν σε δύο κατηγορίες και η απασχόληση τους γίνεται είτε σύμφωνα με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο 169 του 1985, είτε σύμφωνα με τους περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμους του 2003 και 2004.

Επιπρόσθετα, σε ό,τι αφορά στην πρόσληψη εκτάκτων, ανέφερα ότι θα πρέπει να αποφασιστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο συγκεκριμένη διαδικασία πρόσληψης, η οποία να διέπεται από τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός θα υιοθετήσει την εισήγησή μου.

(ζ) Ακύρωση προαγωγής στη θέση Πρώτου Λειτουργού ΚΟΑ (Τεχνικός Τομέας) από το Ανώτατο Δικαστήριο (Υπόθεση αρ.1223/2002). Στις 23.12.2003 με απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου, σε προσφυγή κατά του Οργανισμού, ακυρώθηκε προηγούμενη απόφαση του Οργανισμού για την πλήρωση της θέσης Πρώτου Λειτουργού ΚΟΑ (Τεχνικός Τομέας) και στις 8.3.2004 στάληκε επιστολή στον ενδιαφερόμενο, ο οποίος είχε υποβάλει την προσφυγή, με την οποία πληροφορείτο ότι είχε διοριστεί στη θέση Πρώτου Λειτουργού στον ΚΟΑ, χωρίς ωστόσο να αναφέρεται από πότε.

Η Υπηρεσία μου διαπίστωσε ότι τόσο ο νέος διορισμός όσο και η ανάκληση της προαγωγής του προκατόχου της θέσης δεν στηρίζονταν σε συγκεκριμένες αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και ο εν λόγω προκατόχος δεν είχε ενημερωθεί επισήμως.

(η) Λανθασμένες χρεώσεις απολαβών προσωπικού. Διαπιστώθηκε ότι δύο εργάτες, των οποίων οι προσωπικές απολαβές χρεώνονταν στις δαπάνες των ιδιόκτητων χώρων όπου ήταν τοποθετημένοι, απασχολούνταν σε άλλα καθήκοντα. Επιπρόσθετα, τρεις γυμναστές, των οποίων οι απολαβές χρεώνονταν στο Κονδύλι του «ΑΓΟ» για τους οποίους η έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι για εργασία σε Κέντρα «ΑΓΟ», απασχολούνται σε διαφορετικά καθήκοντα και με αυξημένες απολαβές.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι από το 2004, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική παρατήρησή μου, ζητήθηκαν και εγκρίθηκαν από τη Βουλή, μέσα στα πλαίσια του Νόμου, συγκεκριμένες θέσεις για τα Γραφεία του Οργανισμού.

4.129.4 Εσωτερικός έλεγχος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, παρά τη σχετική βελτίωση, συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες.

Η αγορά υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου και η συνεχιζόμενη νέα μηχανογράφηση του Λογιστηρίου αναμενόταν να συμβάλουν στη γρήγορη και ορθή διεκπεραίωση των λογιστικών πράξεων και στην αξιοποίηση των λογιστικών δεδομένων, για καλύτερη οικονομική διαχείριση.

Ωστόσο η Υπηρεσία μου σημείωσε ότι, για πολλές από τις αδυναμίες που έχει εντοπίσει από παλιά, δεν έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα, με αποτέλεσμα πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Οργανισμός να διαιωνίζονται και να δυσχεραίνεται ο έλεγχος σε μεγάλο βαθμό.

Γενικά η Υπηρεσία μου διαπίστωσε ότι οι διάφορες εργασίες του Οργανισμού δεν εποπτεύονται ικανοποιητικά τόσο σε ό,τι αφορά στον οικονομικό και τεχνικό τομέα, όσο και στον αθλητικό.

Με σκοπό την καλύτερη παρακολούθηση θεμάτων εσωτερικού ελέγχου η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως συσταθεί Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee), η οποία να αποτελείται από τουλάχιστον 3 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ένα από τα οποία να έχει πείρα σε θέματα οικονομικής διαχείρισης. Η Επιτροπή θα ανασκοπεί τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, όπου εντοπίζει αδυναμίες θα αναθέτει στον Εσωτερικό Ελεγκτή τη διεξαγωγή ερευνών/ελέγχων και θα παρακολουθεί τη λήψη διορθωτικών μέτρων για αδυναμίες που εντοπίζονται από την Υπηρεσία μου και τον Εσωτερικό Ελεγκτή και να ενημερώνει ανάλογα την ολομέλεια του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η εισήγησή μου θα προωθηθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο για λήψη απόφασης.

4.129.5 Έλεγχος χορηγιών.

(α) Επιχορηγήσεις – αθλητικές κ.ά.. Συνεχίζει να μην είναι ικανοποιητικός ο έλεγχος των χορηγιών που παραχωρούνται στις ομοσπονδίες και σωματεία, οι οποίες, ως σημειωθεί, είναι σημαντικές (2003: £5,7 εκ., 2002 £5,4 εκ.), για εξακρίβωση κατά πόσο αυτές υπολογίζονται ορθά και αξιοποιούνται για το σκοπό για τον οποίο παραχωρήθηκαν.

Ο Οργανισμός ετοίμασε «Πλαίσιο Οικονομικής Επίβλεψης επιχορηγούμενων αθλητικών φορέων», αυτό όμως δεν εφαρμόστηκε μέχρι σήμερα. Ως αποτέλεσμα, δεν υπήρξε συμμόρφωση με το άρθρο 5 του περί του Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου του 2003, στο οποίο προνοείται ότι: «Ο Οργανισμός, προτού προχωρήσει στην παραχώρηση οποιασδήποτε χορηγίας, για τις οποίες έχει την εξουσία, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του, να χορηγεί, βεβαιώνεται ότι υπάρχει καθορισμένη διαδικασία ελέγχου για τη χρησιμοποίηση των σχετικών χορηγιών από τους δέκτες-φορείς για το σκοπό για τον οποίο προορίζονται».

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το σύστημα ελέγχου θα βελτιωθεί και ήδη υπάρχει εισήγηση ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, για δημιουργία τμήματος ελέγχου, το οποίο να στελεχωθεί κατάλληλα.

(β) Επιχορηγήσεις μη ιδιόκτητων αθλητικών εγκαταστάσεων (2003: £2.878.613, 2002 £2.969.986).

- (i)** Σύμφωνα με τους Εσωτερικούς Οικονομικούς Κανονισμούς του Οργανισμού, η εκτέλεση των επιχορηγούμενων έργων παρακολουθείται/εποπτεύεται από τον Οργανισμό. Σε αρκετές περιπτώσεις δεν φαίνεται να υπάρχει ένδειξη εποπτείας στο σχετικό έντυπο, με βάση το οποίο εξουσιοδοτείται η παραχώρηση της χορηγίας.
- (ii)** Δεν έχουν ακόμα καθοριστεί οι αρμοδιότητες των λειτουργών του Οργανισμού για την εφαρμογή των όρων που προνοούνται στους Κανονισμούς. Με βάση τους όρους αυτούς, οι αρμόδιοι λειτουργοί του Οργανισμού θα ελέγχουν τις διαδικασίες ανάθεσης της μελέτης, τη σχεδιαστική μελέτη, την κατακύρωση της προσφοράς για την κατασκευή του έργου και τις πληρωμές του εργολάβου, σε συνδυασμό με την πρόοδο εκτέλεσης του έργου.

- (iii) **Επιχορήγηση αθλητικών εγκαταστάσεων γυμναστικών συλλόγων.** Επειδή το ύψος των δαπανών που αναλαμβάνει ο Οργανισμός για τις αθλητικές τους εγκαταστάσεις κατά τα τελευταία χρόνια είναι μεγάλο (2003: £1.303.738), η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως καθοριστούν κριτήρια και γι' αυτούς.
- (iv) **Επιχορηγήσεις σε αντίθεση με τα εγκεκριμένα κριτήρια.** Σε ορισμένες περιπτώσεις παραχωρήθηκαν επιχορηγήσεις σε αντίθεση με τα εγκεκριμένα κριτήρια.
- (v) Η Υπηρεσία μου εισηγήθηκε όπως τηρούνται κατάλληλα μητρώα για την παρακολούθηση των χορηγιών και αποφυγή λαθών, καθώς και την υιοθέτηση κατάστασης τήρησης κριτηρίων για κάθε επιχορηγούμενο έργο.

4.129.6 Διαχείριση ιδιόκτητων και άλλων αθλητικών χώρων από τον Οργανισμό.

(α) **Αποτελέσματα διαχείρισης.** Από τη διαχείριση των πιο πάνω χώρων προέκυψε καθαρό έλλειμμα £687.298, σε σύγκριση με £554.819 το 2002, δηλαδή παρουσιάστηκε αύξηση ύψους £132.479 ή 23%, σε σχέση με μείωση ύψους £116.180 το προηγούμενο έτος. Κανένας αθλητικός χώρος δεν παρουσίασε πλεόνασμα. Τα έσοδα παρουσίασαν αύξηση ύψους 14% και τα έξοδα 21%.

(β) **Καύσιμα θέρμανσης κολυμβητηρίων.** Σημαντικό μέρος της αύξησης των εξόδων οφείλεται στην αύξηση των καυσίμων θέρμανσης των κολυμβητηρίων, για τα οποία διαπιστώθηκε ότι το σύστημα παρακολούθησης της κατανάλωσης τους παρουσιάζει αδυναμίες.

(γ) **Κυλικεία ιδιόκτητων αθλητικών χώρων.**

- (i) **Δικαιώματα εκμετάλλευσης.** Παρατηρήθηκε ότι τα δικαιώματα εκμετάλλευσης εξακολουθεί να μην εισπράττονται προκαταβολικά κάθε μήνα, αλλά με αρκετή καθυστέρηση και χωρίς την επιβολή τόκου με επιτόκιο 6%, κατά παράβαση του όρου 1 του συμβολαίου.
- (ii) **Πιστοποιητικά υγείας και λευκού ποινικού μητρώου.** Εξακολουθεί να μην παρακολουθείται κατά πόσο υποβάλλονται τα απαιτούμενα από τον όρο 7 του συμβολαίου πιστοποιητικά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να λειτουργούν κυλικεία χωρίς την υποβολή των πιο πάνω πιστοποιητικών ή με υποβολή μερικών μόνο από αυτά.
- (δ) **Κυλικείο Ιστιοπλοϊκού Κέντρου Λεμεσού.** Από διερεύνηση γραπτού παραπόνου που υποβλήθηκε στον Οργανισμό, αντίγραφο του οποίου κοινοποιήθηκε στην Υπηρεσία μου, προέκυψε ότι η Διαχειριστική Επιτροπή του Κέντρου επέτρεψε στον κυλικειάρχη του Ιστιοπλοϊκού Κέντρου Λεμεσού την τοποθέτηση περιπτέρου και τέντας για εξυπηρέτηση των θεατών και αθλητών στον ισόγειο χώρο του Κέντρου, χωρίς την έγκριση της αρμόδιας Επιτροπής και του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού και χωρίς αναθεώρηση του ενοικίου και των όρων της έγγραφης συμφωνίας για την παραχώρηση δικαιώματος εκμετάλλευσης του κυλικείου ως εστιατορίου. Εντοπίστηκαν επίσης επιπρόσθετες παρανομίες από τον κυλικειάρχη και διαπιστώθηκε ότι δεν καταβάλλει τις οφειλές του προς τον Οργανισμό.

Το Μάρτιο 2004 το Διοικητικό Συμβούλιο ανέλαβε να προβεί σε άλλες σχετικές διευθετήσεις, με αντάλλαγμα την πληρωμή όλων των οφειλών από τον κυλικειάρχη, χωρίς όμως να υπογραφεί μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών σχετικό συμφωνητικό.

Η Υπηρεσία μου έχει την άποψη ότι η όλη υπόθεση θα έπρεπε να είχε παραπεμφθεί από την αρχή στο νομικό σύμβουλο και στη συνέχεια να καταγγεληθεί δικαστικά.

Η εισήγησή μου για παραπομπή του θέματος στο νομικό σύμβουλο θα απασχολήσει το Διοικητικό Συμβούλιο σε προσεχή συνεδρία του και θα με ενημερώσει ανάλογα.

(ε) Πώληση κτιρίου στην οδό Κονδυλάκη. Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη Έκθεση μου, η πώληση έγινε χωρίς την εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, σε αντίθεση με το άρθρο 5(2)(ιη) των περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμων.

Επειδή, όπως διαφάνηκε από σχετική έκθεση γεγονότων, εκτός της μη εξασφάλισης έγκρισης του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού, μεταξύ άλλων, δεν υπήρξε απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για την έναρξη διαδικασίας πώλησης του ακινήτου, ενώ σε διάφορα στάδια η διαδικασία για τη διάθεση του κτιρίου που ακολουθήθηκε δεν ήταν πάντοτε σύμφωνη με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, και τελικά υπογράφηκε πωλητήριο έγγραφο με δύο εταιρείες και όχι μόνο με τη μία, που ήταν ο μοναδικός προσφοροδότης και στην οποία κατακυρώθηκε η προσφορά, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, κατόπι νομικών γνωματεύσεων, ζήτησε από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού το διορισμό ερευνώντα λειτουργού, για τη διεξαγωγή πειθαρχικής έρευνας εναντίον του Ανώτερου Λειτουργού του ΚΟΑ, ο οποίος χειρίστηκε το θέμα.

Όπως πληροφορήθηκα, ο Υπουργός διόρισε ήδη ερευνώντα λειτουργό και ενημέρωσε σχετικά το Υπουργικό Συμβούλιο.

(στ) Ολυμπιακό Μουσείο. Παρά τις σημαντικές δαπάνες που κατέβαλε ο Οργανισμός (πέραν των £325.000) κατά τα προηγούμενα έτη για την αναπαλαίωση του κτιρίου, το οποίο ανήκει στο Δήμο Λευκωσίας, και τη διαμόρφωση του σε αθλητικό μουσείο, εντούτοις δεν κατέστη δυνατή η αξιοποίηση του μέχρι σήμερα. Υπάρχει αίτημα του Δήμου όπως του παραχωρηθεί το κτίριο για χρήση ως εξωτερικών ιατρείων και γίνονται διαβουλεύσεις για την οικονομική πτυχή της παραχώρησης, παρόλο που η αρχική συμφωνία δεν προέβλεπε κάτι τέτοιο.

(ζ) Αξιοποίηση αθλητικών χώρων. Η αναπτυξιακή πολιτική του ΚΟΑ σε έργα αθλητικής υποδομής χρήζει επανεξέτασης. Ανεγείρονται πολλά έργα αθλητικής υποδομής, τα οποία δεν φαίνεται να αξιοποιούνται επαρκώς.

4.129.7 Θέματα προσφορών και διαχείρισης συμβολαίων.

(α) Εσωτερικοί Οικονομικοί Κανονισμοί ΚΟΑ. Με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση αρ. 429/2000, ημερ. 15.9.2003, οι πιο πάνω Κανονισμοί κηρύχθηκαν άκυροι. Ακολούθως, σύμφωνα με τα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 17.9.2003, ο Νομικός Σύμβουλος του Οργανισμού ενημέρωσε το Διοικητικό Συμβούλιο ότι δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι πιο πάνω Κανονισμοί και ότι σε περιπτώσεις προκήρυξης προσφορών θα πρέπει να καθορίζεται η διαδικασία που θα ακολουθείται και να κοινοποιείται προς τους συμμετέχοντες.

Μετά την πιο πάνω γνωμάτευση, το Διοικητικό Συμβούλιο δεν πήρε απόφαση ως προς τις μελλοντικές ενέργειες του, ενώ από τον έλεγχο δεν φαίνεται να ακολουθήθηκε η γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου.

Ανέφερα ότι η τακτική που ακολούθησε ο Οργανισμός πιθανόν να θέσει σε κίνδυνο τη νομική εγκυρότητα πολλών άλλων συμβάσεων που συνάφθηκαν μετά από προσφορές.

Με την έναρξη της ισχύος του περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες (Τροποποιητικού) Νόμου του 2004 από 1.4.2004 ο Οργανισμός, όπως πληροφορούμαι, εφαρμόζει τις πρόνοιες του Νόμου αυτού.

(β) Κατασκευή χορτοταπήτων γηπέδων.

- (i) Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με επιστολή του τον Οκτώβριο 2003, ζήτησε από την Υπηρεσία μου να διερευνήσει τη διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων στην υπεύθυνη εταιρεία για την ανακατασκευή του χορτοτάπητα των γηπέδων κατά τα τελευταία έτη.

Μετά τη διεξαγωγή του ελέγχου, πληροφόρησα τον Πρόεδρο του Οργανισμού ότι, σε πέντε περιπτώσεις η ανάθεση ανακατασκευής χορτοταπήτων έγινε χωρίς προσφορές στην ίδια εταιρεία, με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης. Τόνισα ότι παρόλο που σε προσφορές που ζητήθηκαν πριν από την ανάθεση των πιο πάνω έργων προέκυψε ότι μόνο ένας κατάλληλος προσφοροδότης υπήρχε, αυτό δεν δικαιολογεί την απευθείας ανάθεση για μεγάλο χρονικό διάστημα στην ίδια εταιρεία, αλλά, επιβάλλεται, όπως τουλάχιστον μία φορά το χρόνο ο Οργανισμός προσφεύγει στη διαδικασία προσφορών, αφενός, για έλεγχο των δυνατοτήτων της αγοράς, και αφετέρου, για τη διασφάλιση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των πολιτών.

- (ii) **Εγγύηση για καλή και πιστή εκτέλεση του συμβολαίου.** Παρατηρήθηκε ότι ο όρος 7 των συμβολαίων για τα βοηθητικά γήπεδα του ΜΑΚ, του ΠΑΚ και του Εθνικού Άχνας προνοεί για υποβολή εγγύησης, χωρίς να καθορίζεται το ύψος της. Όπως διαπιστώθηκε, υποβλήθηκε εγγύηση ύψους περίπου 10% επί του ποσού της ανακατασκευής των χορτοταπήτων, χωρίς να καλύπτονται τα 4 χρόνια για συντήρηση που προνοούνται στα πιο πάνω συμβόλαια, το κόστος των οποίων ανέρχεται σε £124.800 για τον καθένα από τους πιο πάνω αθλητικούς χώρους.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι αποφάσισε όπως σταματήσει οποιαδήποτε διαδικασία ανάθεσης για την κατασκευή χορτοταπήτων, ενώ μελετά επανεξέταση των συμβολαίων διαχείρισης των χορτοταπήτων.

Ανέφερε επίσης ότι προβαίνει σε συγκεκριμένες ενέργειες προκειμένου να διασφαλίσει την υποβολή των σχετικών εγγυητικών.

(γ) «Προσφορά για ανύψωση της υφιστάμενης εξωτερικής περίφραξης του σταδίου Αναγέννησης Δερύνειας» ή «Προσφορά για επίστρωση με πρέμιξ του χώρου στάθμευσης του σταδίου Αναγέννησης Δερύνειας». Από έλεγχο της Υπηρεσίας μου το Μάρτιο 2004, διαπιστώθηκαν αρκετές ελλείψεις και ασάφειες στην προσφορά. Συγκεκριμένα, ο Οργανισμός, με τηλεμοιότυπο προς όλους τους προσφοροδότες, τροποποίησε τέσσερεις όρους της προσφοράς, από τις οποίες η μία τροποποίηση αλλοίωνε ουσιαστικά τους αρχικούς όρους της προσφοράς. Κατά τον έλεγχο των εγγράφων της προσφοράς, διαπιστώθηκαν επίσης ασάφειες και ελλείψεις, σε σχέση με τον προσδιορισμό των ορίων του χώρου εργασιών, τα προτεινόμενα/υφιστάμενα υψόμετρα, την περιγραφή/πάχη στρώσεων οδοστρωμάτων, τη συχνότητα ελέγχου εργασιών, την περίοδο συντήρησης εργασιών και τη σαφή περιγραφή προτεινόμενων εργασιών. Λόγω των πιο πάνω προβλημάτων, εισηγήθηκα στον Οργανισμό την ακύρωση του διαγωνισμού και την επαναπροκήρυξη της προσφοράς με πλήρη στοιχεία και προδιαγραφές.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι υιοθέτησε τις παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μου, έχει ακυρώσει τις προσφορές και έχει ζητήσει από το σωματείο να ετοιμάσει και υποβάλει τα έγγραφα για επαναπροκήρυξη των προσφορών.

(δ) Νέο Κλειστό Αθλητικό Κέντρο στη Λεμεσό. Όπως ανέφερα στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 2001, η προσφορά που κατακυρώθηκε, η οποία ήταν και η χαμηλότερη, υπερέβη τον αρχικό προϋπολογισμό του έργου (£4.500.000) κατά £2.460.000 (55%) και υπέδειξα ότι δεν ασκήθηκε από τον Οργανισμό και τους συμβούλους του η ενδεδωγμένη διαχείριση κόστους, με σκοπό τον περιορισμό της δαπάνης του έργου στα πλαίσια του Προϋπολογισμού.

Με βάση το συμβόλαιο, ύψους περίπου £7,5 εκ., το έργο έπρεπε να συμπληρωθεί το Μάρτιο 2004. Λόγω σοβαρής καθυστέρησης, η οποία οφείλεται τόσο στον εργολάβο, όσο και στον Εργοδότη, το έργο αναμένεται να συμπληρωθεί τον Απρίλιο 2005. Ο εργολάβος υπέβαλε απαίτηση για χρονική παράταση, η οποία καλύπτει ολόκληρη την καθυστέρηση, και για αποζημίωση ύψους περίπου £3,5 εκ. Ο εργολάβος ισχυρίζεται ότι για την καθυστέρηση ευθύνεται κυρίως ο Εργοδότης, ο οποίος, μεταξύ άλλων, καθυστέρησε την πληρωμή των πιστοποιητικών του Αρχιτέκτονα για περίπου 6 μήνες.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι έχει ζητήσει από τους Συμβούλους να υποβάλουν τεκμηριωμένη έκθεση για τη δικαιολογημένη καθυστέρηση και παράλληλα έχει μισθώσει τις υπηρεσίες ειδικού συμβούλου για την αξιολόγηση των απαιτήσεων του εργολάβου.

(ε) Κατασκευή Πολυπροπονητήριου στο χώρο του Μακάρειου Αθλητικού Κέντρου στη Λευκωσία.

(i) Μηχανολογικές εγκαταστάσεις. Κατόπιν επιτόπιου ελέγχου των εργασιών και μελέτης των εγγράφων του συμβολαίου που διεξήχθη από την Υπηρεσία μου τον Απρίλιο 2004, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- Μέρος του εξοπλισμού που εγκαταστάθηκε προερχόταν από κατασκευαστές διαφορετικούς από αυτούς που είχαν υποβληθεί με την προσφορά του εργολάβου, ενώ οι εξαεριστήρες και βαλβίδες εξαερισμού ήταν διαφορετικού τύπου από αυτό που προνοούν οι τεχνικές προδιαγραφές.
- Ο λέβητας που εγκαταστάθηκε ήταν υποδεέστερων προδιαγραφών από τις προνοούμενες στο συμβόλαιο, γεγονός που επηρεάζει το κόστος και την ποιότητά του.
- Παρόλο ότι είχε εκδοθεί το πιστοποιητικό προσωρινής παραλαβής του έργου, στον κατάλογο παρατηρήσεων/εκκρεμουσών εργασιών (defect list), ο οποίος στάλθηκε στον εργολάβο για επιδιόρθωση/συμπλήρωση, δεν είχε συμπεριληφθεί μέρος των εργασιών που δεν εκτελέστηκαν, καθώς και εξοπλισμού που δεν εγκαταστάθηκε.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι έχει υποβάλει τις παρατηρήσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας στους Συμβούλους για τις δικές τους απόψεις και ότι, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι υπάρχει αμέλεια από μέρους των Συμβούλων, θα λάβει ανάλογα μέτρα για διασφάλιση των συμφερόντων του Οργανισμού.

(ii) Προβλήματα και καθυστερήσεις στην πρόοδο του συμβολαίου. Από επιτόπιο έλεγχο στο πιο πάνω έργο παρατηρήθηκαν αρκετά προβλήματα που επηρέασαν σημαντικά την πρόοδο των κατασκευαστικών εργασιών. Μεταξύ άλλων, αντί ο

Οργανισμός να προβεί στη διενέργεια εδαφολογικής μελέτης πριν από την έναρξη των εργασιών, προέβη στην εκσκαφή δοκιμαστικών λάκκων, οι οποίοι δεν κατέδειξαν την ύπαρξη προβλήματος. Με την έναρξη όμως των εργασιών και την ετοιμασία της γεωλογικής έρευνας, διαφάνηκε η ύπαρξη γεωλογικού ρήγματος και κατέστη αναγκαίο να γίνει σημαντική αλλαγή στον τρόπο θεμελίωσης. Ως αποτέλεσμα της αλλαγής αυτής, καθυστέρησε η προκήρυξη της προσφοράς της υπεργολαβίας της μεταλλικής στέγης, αφού θα έπρεπε να επανασχεδιαστεί. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την παράταση που δόθηκε στο χρόνο αποπεράτωσης της υπεργολαβίας, από 37 σε 45 εβδομάδες, προκάλεσε καθυστέρηση στη συμπλήρωση του έργου. Πέραν των πιο πάνω παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στην πρόοδο των εργασιών από τον κυρίως εργολάβο, λόγω έλλειψης οργάνωσης και χρησιμοποίησης ολιγάριθμων συνεργείων για επαναλαμβανόμενη εργασία.

(στ) Συμβόλαιο ανάθεσης της λειτουργίας του συστήματος έκδοσης εισιτηρίων. Τον Οκτώβριο 2002, το Συμβούλιο του Οργανισμού ανέθεσε σε ιδιωτική εταιρεία τη διαχείριση του συστήματος έκδοσης εισιτηρίων, καθώς και την εκτύπωση των εισιτηρίων των αγώνων Α' κατηγορίας, έναντι ποσού £23.000 ετησίως. Η διάρκεια ισχύος του συμβολαίου ήταν αόριστη, με δυνατότητα τερματισμού της, από οποιοδήποτε μέρος, κατόπτι γραπτής προειδοποίησης τριών μηνών. Εξαιτίας προβλημάτων που οφείλονταν κυρίως σε αδυναμία των σωματείων να ανταποκριθούν στις πρόνοιες των εγκυκλίων του Οργανισμού για την υλοποίηση της συμφωνίας, καθυστέρησε η έναρξη εφαρμογής της και τελικά εφαρμόστηκε μόνο μερικώς. Ο εργολάβος ζήτησε την πληρωμή ολόκληρου του ποσού της συμφωνίας (£23.000), προσφέροντας έκπτωση 30% για πλήρη διακανονισμό του συμβολαίου. Το Μάρτιο 2004, λόγω μη αποδοχής της πρότασης του, απέστειλε επιστολή μέσω δικηγορικού γραφείου, απαιτώντας την πληρωμή ολόκληρου του ποσού του συμβολαίου. Σημειώνεται ότι, από το Σεπτέμβριο 2003, το Συμβούλιο του Οργανισμού είχε αποφασίσει να εκχωρήσει το δικαίωμα έκδοσης των εισιτηρίων στην Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου, πάνω σε δοκιμαστική βάση για ένα χρόνο, και να της παραχωρήσει επίσης όλο το σχετικό εξοπλισμό.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το θέμα εξετάστηκε σε συνεργασία με την ΚΟΠ, για να διερευνηθούν οι δυνατότητες τερματισμού της σύμβασης και εξεύρεσης τρόπου αξιοποίησης του ηλεκτρονικού εξοπλισμού και του προγράμματος.

(ζ) Επέκταση κερκίδων Αθλητικού Κέντρου Πάφου – Τελικός Λογαριασμός. Από έλεγχο που έγινε το Φεβρουάριο 2004 στον πιο πάνω Τελικό Λογαριασμό, διαπιστώθηκε καθυστέρηση έξι μηνών στη συμπλήρωση του έργου, η οποία είχε θεωρηθεί από τους ιδιώτες επιβλέποντες ως δικαιολογημένη, παρέχοντας δικαίωμα για αποζημίωση. Παρατηρήθηκε ότι για το θέμα αυτό δεν υπήρχαν οι αναγκαίες εκθέσεις αξιολόγησης από τους επιβλέποντες, ούτε και εγκρίσεις από τον Οργανισμό. Τόνισα ότι οι επιβλέποντες όφειλαν να ετοιμάσουν έγκαιρα τις εκθέσεις αξιολόγησης της καθυστέρησης και των αποζημιώσεων και να τις υποβάλουν στο Συντονιστή Έργου και στο Διοικητικό Συμβούλιο για μελέτη και έγκριση. Υπέδειξα ότι η πρακτική αυτή είναι αναγκαία, ώστε να λαμβάνονται μέτρα για έγκαιρη συμπλήρωση των εργασιών και να αποφεύγονται οικονομικές απαιτήσεις από τον εργολάβο και πιθανή επικάλυψη της δικής του καθυστέρησης από άλλες καθυστερήσεις.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι έχει σημειωθεί η υπόδειξη της Υπηρεσίας μου, η οποία λαμβάνεται σοβαρά υπόψη, ώστε να μην επαναληφθεί το ίδιο πρόβλημα σε άλλα έργα.

(η) Προσφορά εσωτερικού ελέγχου. Η προσφορά για την ανάληψη του εσωτερικού ελέγχου κατακυρώθηκε στις 17.7.2003, χωρίς ωστόσο να έχει υπογραφεί μέχρι σήμερα το σχετικό συμβόλαιο. Επιπρόσθετα παρατηρείται καθυστέρηση στην υλοποίηση της πρώτης από τις τρεις φάσεις του έργου.

(θ) Προσφορά για την προμήθεια και εφαρμογή λογιστικού συστήματος. Τόσο για την ετοιμασία των προδιαγραφών και γενικών όρων της σχετικής προσφοράς, όσο και για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για την αξιολόγηση και κατακύρωση της προσφοράς, διαπιστώθηκαν σημαντικές αδυναμίες και δεν ακολουθήθηκαν οι Εσωτερικοί Οικονομικοί Κανονισμοί του Οργανισμού. Η Επιτροπή Οικονομικών και Έργων, παρόλο ότι ενημερώθηκε έγκαιρα για τις θέσεις της Υπηρεσίας μου σε ό,τι αφορά στην ετοιμασία των εγγράφων της προσφοράς με σχετικό ενημερωτικό σημείωμα από το Λογιστή του Οργανισμού, δεν προέβη στις ανάλογες διορθωτικές ενέργειες.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, λόγω της πίεσης που υπήρχε στην εφαρμογή του νέου λογιστικού συστήματος από μέρους του Οργανισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο θεώρησε ότι η απευθείας επαφή με εταιρείες που προμηθεύουν λογιστικά συστήματα θα εξοικονομούσε σημαντικό χρόνο στην εγκατάσταση και λειτουργία του προγράμματος. Σημείωσε επίσης ότι, με βάση τους τότε εσωτερικούς κανονισμούς του Οργανισμού, για επιτάχυνση της διαδικασίας λήφθηκαν υπόψη οι πρόνοιες περί παράκαμψης της διαδικασίας, οι οποίες ανέφεραν ότι «...όταν υπάρχει πολύ επείγουσα ανάγκη ή ειδικοί λόγοι που για το συμφέρον του Οργανισμού δεν επιτρέπουν την καθυστέρηση που θα προκύψει από τη διενέργεια προσφορών».

Η Υπηρεσία μου ωστόσο έχει την άποψη ότι οι βασικές διαδικασίες θα έπρεπε να είχαν ακολουθηθεί. Επιπρόσθετα, το όλο θέμα τύγχανε μελέτης για πολλά χρόνια, χωρίς να προωθείται για εφαρμογή, με αποτέλεσμα να θεωρηθεί ως επείγουσα ανάγκη και να παρακαμφθούν οι νενομισμένες διαδικασίες προσφορών.

4.129.8 Εθνικό Σχέδιο Υποστήριξης Αναπτυξιακού Αθλητισμού (ΕΣΥΑΑ).

(α) Σχετικά με το πιο πάνω Σχέδιο εγκρίθηκε Προϋπολογισμός για το 2003, ύψους £1.170.000. Οι πραγματικές δαπάνες για το 2003 ανήλθαν σε £1.140.220.

(β) Η απασχόληση του υπεύθυνου για το Σχέδιο, των 5 συντονιστών/υπεύθυνων αθλημάτων, 6 περιφερειακών επιθεωρητών, μίας γραφέα και ενός άλλου λειτουργού, όπως ανέφερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, βρίσκεται σε αντίθεση με τον περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμο αρ. 169 του 1985.

(γ) Συνεχίζεται η απασχόληση προσωπικού, το οποίο εργάζεται σε Κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες. Η εκτέλεση διπλών καθηκόντων, όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, και λόγω του ότι ο φόρτος εργασίας για το ΕΣΥΑΑ είναι μεγάλος, πιθανόν η απασχόληση των πιο πάνω να γίνεται σε βάρος των πρωινών καθηκόντων τους στο Δημόσιο. Επίσης, δεν φαίνεται να έχει εξασφαλιστεί άδεια απασχόλησης από όλους όσοι εργάζονται στο Δημόσιο.

(δ) Δεν έχουν υπογραφεί συμβόλαια εργοδότησης μεταξύ του Οργανισμού και του υπεύθυνου του ΕΣΥΑΑ και της γραφέα.

(ε) Αποκοπές και εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Για τις αντιμισθίες του υπεύθυνου για το Σχέδιο, των 5 ειδικών συντονιστών και 6 περιφερειακών επιθεωρητών, δεν γίνονται αποκοπές και συνεισφορές στο πιο πάνω Ταμείο. Σημειώνεται ότι, σε ό,τι αφορά στους άλλους δύο από το προσωπικό που ασχολείται το ΕΣΥΑΑ, ο Οργανισμός, μετά από σχετική καταγγελία στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατέβαλε αναδρομικά όλες τις υποχρεώσεις του στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η Υπηρεσία μου εξέφρασε την άποψη ότι θα έπρεπε να γίνει το ίδιο και για τους υπόλοιπους.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι από 1^η Ιανουαρίου 2004 καταβάλλονται οι Κοινωνικές Ασφαλίσεις για όλο το προσωπικό που απασχολείται στο ΕΣΥΑΑ.

4.129.9 Εθνικό Σχέδιο Ταλέντων. Όπως ανέφερα σε προηγούμενη μου Έκθεση, ο Οργανισμός, αναγνωρίζοντας την ανάγκη λειτουργίας συστήματος επιλογής και αξιοποίησης ταλέντων, σύναψε συμφωνία στις 15.5.2002 με μια από τις τρεις εταιρείες που είχαν εντοπιστεί μετά από διερεύνηση, για ποσό ύψους €1.236.096 και για τρία χρόνια. Η συμφωνία περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, την παροχή προγραμμάτων διατροφικής υποστήριξης, σωματομετρικό και εργονομικό έλεγχο, φυσιοθεραπεία, ψυχολογική υποστήριξη και στήριξη αθλητών, βιταμινική υποστήριξη και διάφορες άλλες εξετάσεις αθλητών, με στόχο την ενδυνάμωσή τους.

Ο Οργανισμός διενέργησε πληρωμές, βάσει του συμβολαίου, μέχρι τον Ιούνιο του 2003. Αργότερα οι πληρωμές προς την εταιρεία παγοποιήθηκαν, λόγω του ότι η ανάθεση του Σχεδίου εξεταζόταν από την Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η εταιρεία, μέσω των δικηγόρων της, καταχώρισε τον Οκτώβριο του 2003 αγωγή εναντίον του Οργανισμού.

Τελικά, μετά από διαπραγματεύσεις, το Μάρτιο του 2004 αποφασίστηκε η διακοπή της εν λόγω συνεργασίας και η καταβολή από τον Οργανισμό του ποσού των €350.000, για πλήρη εξόφληση των οφειλόμενων προς τη συγκεκριμένη εταιρεία.

Το όλο θέμα, όπως πληροφορήθηκα, βρίσκεται επίσης υπό διερεύνηση από το Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων, μετά από καταγγελία ενδιαφερόμενου προσφοροδότη για παραποίηση εγγράφων.

Σχετικά με το περιεχόμενο και την υλοποίηση του συμβολαίου, διαπιστώθηκε ότι η σύναψη συμφωνίας με τη συγκεκριμένη εταιρεία έγινε εσπευσμένα, χωρίς την εμπλοκή ειδικών για την αξιολόγηση των προσφερόμενων υπηρεσιών. Ενώ βασικοί όροι του συμβολαίου δεν τηρούνταν και υπήρχαν προβλήματα στην εφαρμογή του, δεν υπήρχε σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης του συμβολαίου εκ μέρους του Οργανισμού, με αποτέλεσμα τη μη λήψη διορθωτικών μέτρων κατά τη διάρκεια λειτουργίας του.

4.129.10 Σχεδιασμός Υψηλής Επίδοσης – Ολυμπιακής Προετοιμασίας. Τον Οκτώβριο 2003 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο νέος Σχεδιασμός, ο «Σχεδιασμός Υψηλής Επίδοσης-Ολυμπιακής Προετοιμασίας», σε αντικατάσταση προηγούμενου που ίσχυε από 1.1.2003.

Η Υπηρεσία μου, κατόπτι λήψης σχετικού με το νέο Σχεδιασμό παραπόνου, διεξήγαγε έλεγχο σε ό,τι αφορά στην εφαρμογή του. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι ο τρόπος προώθησης της συμμετοχής αθλητών της Κύπρου στους Ολυμπιακούς Αγώνες 2004 έχρηζε περισσότερης προσοχής, ώστε να παρακολουθούνται οι όροι που έθεσε ο ίδιος ο Οργανισμός και, γενικά, να

φαίνεται ότι η λήψη αποφάσεων, σε σχέση με τους εμπλεκόμενους αθλητές, ήταν τεκμηριωμένη.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, προς πληρέστερη παρακολούθηση του σχεδιασμού, ο νέος σχεδιασμός που εφαρμόζεται για το 2004 καλύπτει πλήρως τις σχετικές παρατηρήσεις μου, ενώ η αποδέσμευση του σχετικού Κονδυλίου προς την ΚΟΕ γίνεται, αφού ληφθούν εκθέσεις για τον κάθε αθλητή ξεχωριστά.

4.130 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΓΗΣ

Μέρος Α

4.130.1 Οικονομική κατάσταση.

- **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί του Οργανισμού παρουσίασαν πλεόνασμα £356.137, σε σύγκριση με £403.897 το 2002.

4.130.2 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 25 υπαλλήλους. Οι δαπάνες για μισθούς και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία και στο Σχέδιο Συντάξεων ανήλθαν σε £550.989 (χωρίς να ληφθεί υπόψη η ελλειμματική εισφορά στο Σχέδιο Συντάξεων). Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο ετήσιος μέσος όρος δαπανών για κάθε υπάλληλο ήταν £22.040, σε σύγκριση με £21.609 για το 2002.

Κατά τη διάρκεια του έτους ο Οργανισμός εργοδοτούσε επίσης έναν ωρομίσθιο υπάλληλο, δύο έκτακτους γραφείς και 7 άτομα με μίσθωση υπηρεσιών για σκοπούς υλοποίησης του Σχεδίου Στέγασης Οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα.

4.130.3 Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους του 1987 έως 2001, ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού για κάθε οικονομικό έτος πρέπει να κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση, το αργότερο μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου του προηγούμενου έτους. Ο Προϋπολογισμός για το 2003 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 25.7.2002 και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 26.7.2002. Κατατέθηκε στη Βουλή στις 12.11.2002 και εγκρίθηκε στις 31.12.2002.

(β) Χρήση Προϋπολογισμού. Δεν μπορεί να γίνει σύγκριση των εισπράξεων και κεφαλαιουχικών δαπανών που προϋπολογίστηκαν με αυτές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, λόγω αδυναμίας που παρουσιάζει το λογισμικό πρόγραμμα για τη χρήση του Προϋπολογισμού, το οποίο τέθηκε σε λειτουργία κατά το 2002.

4.130.4 Οργάνωση λογιστηρίου και συστημάτων εσωτερικού ελέγχου. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, η συνεχής αύξηση στις δραστηριότητες του Οργανισμού επιβάλλει τη βελτίωση στην οργάνωση και επαρκή στελέχωση του λογιστηρίου και του αρχείου, καθώς και τη βελτίωση των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, όπως το σύστημα ετοιμασίας και ελέγχου των ενταλμάτων πληρωμής, το διαχωρισμό καθηκόντων, έγκρισης των πληρωμών και υπογραφής των επιταγών, τη σωστή τήρηση μητρώων και φακέλων από το αρχείο κ.λπ.

4.130.5 Οικιστικές μονάδες που διατέθηκαν μέχρι 31.12.2003. Από την ημερομηνία ίδρυσής του μέχρι και σήμερα, ο Οργανισμός διέθεσε 3 495 οικιστικές μονάδες (οικόπεδα, κατοικίες και διαμερίσματα). Μέσα στο 2003 διατέθηκαν 160 μονάδες, σε σύγκριση με 241 το

2002, δηλαδή παρατηρήθηκε μείωση στις διατεθείσες μονάδες κατά 35%, που οφείλεται στο γεγονός ότι κατά το έτος 2002 υπογράφηκαν τα συμβόλαια του έργου «Δάφνη», το οποίο περιλαμβάνει 157 μονάδες.

4.130.6 Καθυστερημένες δόσεις. Στις 31.12.2003 το σύνολο των καθυστερημένων δόσεων που οφείλονταν από διάφορους αγοραστές ήταν £478.940. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται περιπτώσεις καθυστέρησης, οι οποίες παραπέμφθηκαν στους νομικούς συμβούλους του Οργανισμού, ενώ, σε ορισμένες περιπτώσεις, έχουν κινηθεί δικαστικές διαδικασίες για την είσπραξη τους.

Κατά την ίδια ημερομηνία οφείλονταν επίσης καθυστερημένες δόσεις ύψους £161.702 από ενοικιαγοραστές κατοικιών του κυβερνητικού οικισμού «Ζήνων» στη Λάρνακα, η διαχείριση του οποίου ανατέθηκε στον Οργανισμό. Η είσπραξη του πιο πάνω ποσού εμπίπτει, βάσει απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Οργανισμού.

Ο Οργανισμός ανέθεσε μέσα στο 2003 τη διαχείριση προβληματικών συμβολαίων σε δικηγόρους για να προχωρήσουν με αγωγές.

4.130.7 Αξιοποίηση γης προς ανάπτυξη. Στις 31.12.2003 η αξία της γης προς ανάπτυξη ανερχόταν σε £6.608.207. Ποσό £1.349.793 αφορά σε κόστος χρηματοδότησης της γης και ποσό £1.903.550 αφορά σε διάφορα τεμάχια, τα οποία δεν μπορούν επί του παρόντος να αναπτυχθούν, λόγω του ότι η γη βρίσκεται εκτός οικιστικών ζωνών ή υπόκειται σε απαλλοτρίωση από τρίτους, είτε λόγω άλλων πρακτικών προβλημάτων. Ως αποτέλεσμα, η αξία της γης την οποία μπορεί ο Οργανισμός να αναπτύξει αμέσως ανέρχεται μόνο σε £3.354.864.

4.130.8 Σχέδιο στέγασης οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 19.6.2001, εγκρίθηκε η εισαγωγή νέου κυβερνητικού σχεδίου στέγασης οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα, η ευθύνη εφαρμογής του οποίου ανατέθηκε στον Οργανισμό. Η χρηματοδότηση της δαπάνης για την αγορά γης και την ανέγερση των κατοικιών/διαμερισμάτων, τα οποία θα διατίθενται στους αγοραστές σύμφωνα με το σχέδιο, θα γίνεται από την Κυβέρνηση, ανάλογα με την πρόοδο υλοποίησης του σχεδίου. Για το σκοπό αυτό, στους Προϋπολογισμούς εσόδων και δαπανών του Οργανισμού για τα έτη 2001, 2002 και 2003 έχουν περιληφθεί πρόνοιες ύψους £6 εκ. για κάθε έτος. Ανάλογη πρόνοια έχει περιληφθεί και στον Προϋπολογισμό για το έτος 2004.

Από την έναρξη εφαρμογής του σχεδίου, παραχωρήθηκε από την Κυβέρνηση συνολικό ποσό ύψους £6.476.950. Από το ποσό αυτό, μέχρι τις 31.12.2003 ποσό ύψους £1.374.250 παραχωρήθηκε ως οικονομική βοήθεια (μείωση στην τιμή πώλησης) σε αγοραστές κατοικιών/διαμερισμάτων, οι οποίοι εγκρίθηκαν με βάση το σχέδιο. Ποσό £784.175 που αφορά σε εισπράξεις από αγοραστές του σχεδίου επιστράφηκε στην Κυβέρνηση.

4.130.9 Δημιουργία χρεωλυτικού ταμείου για την αποπληρωμή των χρεωγράφων της 3^{ης} έκδοσης. Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 6.10.2000, αποφασίστηκε η έκδοση και διάθεση από τον Οργανισμό χρεωγράφων αξίας £3 εκ., για τα οποία ο Οργανισμός θα πρέπει να καταβάλλει σε χρεωλυτικό ταμείο επαρκή ποσά για την αποπληρωμή στη λήξη τους, δηλαδή το Δεκέμβριο του 2008. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 30.1.2001 αποφάσισε την κατάθεση σε χρεωλυτικό ταμείο ποσού £350.000 στο τέλος κάθε χρόνου. Μέχρι τις 31.12.2003 ο Οργανισμός είχε καταθέσει το ποσό των £485.085, το οποίο, κατά τη γνώμη μου, δεν θεωρείται ικανοποιητικό.

Στην ίδια απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, αναφέρεται ότι ο Οργανισμός θα μπορεί να κάνει αναλήψεις από το χρεωλυτικό ταμείο, τις οποίες θα επιστρέφει, μαζί με τους τόκους, μόλις η ρευστότητα του Οργανισμού το επιτρέψει. Εξέφρασα την άποψη ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού δεν μπορεί να αποφασίζει για τη χρήση του χρεωλυτικού ταμείου για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους δημιουργήθηκε, ενόψει και του γεγονότος ότι η αποπληρωμή των χρεωγράφων είναι εγγυημένη από την Κυβέρνηση.

4.130.10 Δημιουργία Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη Έκθεσή μου, για αντιμετώπιση των οικονομικών υποχρεώσεων του Οργανισμού για την παροχή συντάξεων στο προσωπικό, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσισε τη δημιουργία Ταμείου Συντάξεων, στο οποίο θα κατατίθενται όλα τα ποσά που ο Οργανισμός κρίνει αναγκαία.

Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη που διενεργήθηκε το 2003, η υποχρέωση του Οργανισμού για ελλειμματικές εισφορές ανερχόταν στις 31.12.2003 σε £2.090.000. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να καλύψει το έλλειμμα σύμφωνα με εισήγηση του αναλογιστή, με άμεση πληρωμή ποσού £500.000 και ετήσια πληρωμή ποσού £155.000 για τα επόμενα 15 χρόνια.

4.131 ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Μέρος Α

4.131.1 Ετοιμασία λογαριασμών. Σύμφωνα με τους Κανονισμούς, οι λογαριασμοί του Οργανισμού για το 2003 έπρεπε να ήταν έτοιμοι το αργότερο μέχρι τις 30.4.2004, ενώ ετοιμάστηκαν τον Ιούνιο του 2004.

4.131.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £4.193.550, σε σύγκριση με πλεόνασμα £5.703.258 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε μείωση ύψους £9.896.808, η οποία οφείλεται στη μείωση των εσόδων και στην αύξηση των εξόδων όπως αναφέρεται πιο κάτω.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Οργανισμού για το έτος 2003 ανήλθαν σε £24.267.978, σε σύγκριση με £31.106.604 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε μείωση ύψους £6.838.626 ή 22%, που οφείλεται κυρίως, στη μείωση της εισπραχής του ποσοστού 3% πάνω σε λογαριασμούς ξενοδοχειακών επιχειρήσεων από £10.066.651 το 2002 σε £3.361.656 το 2003, ένεκα αναστολής με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, της καταβολής του πιο πάνω ποσοστού για σκοπούς διαμονής για την περίοδο 1.1.2003-31.12.2003, καθώς και της κρατικής χορηγίας από £12.950.575 το 2002 σε £12.500.000 το 2003. Μείωση σημειώθηκε επίσης στις εισπράξεις από Άλλες Πηγές κατά £104.234, ενώ σημειώθηκε αύξηση κατά £432.216 των εισπράξεων πάνω στους λογαριασμούς των Κέντρων Αναψυχής.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Οργανισμού ήταν £28.461.528, σε σύγκριση με £25.403.346 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £3.058.182 ή 12%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των δαπανών για «Προβολή και Δημοσιότητα» (£1.877.285), «Αποδοχές Προσωπικού» (£927.661) και «Οργάνωση και Ανάπτυξη Τουριστικού Προϊόντος» (£269.862). Μείωση σημειώθηκε στο Κονδύλι «Άλλες Δαπάνες» (£179.057).

(δ) Κρατικές εγγυήσεις. Στις 31.12.2003, η κρατική εγγύηση για το δάνειο του Οργανισμού ανερχόταν σε £0,93 εκ.

4.131.3 Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού έπρεπε να είχε κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι τις 30.9.2002, ενώ κατατέθηκε στις 28.2.2003, ψηφίστηκε σε Νόμο (αρ.14(II)/2003) στις 13.3.2003 και δημοσιεύτηκε στις 14.3.2003. Η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2003, για την περίοδο όμως από 1^η Μαρτίου μέχρι 13^η Μαρτίου 2003 διενεργούνταν δαπάνες χωρίς νομοθετική κάλυψη. Σημειώνεται ότι ο Προϋπολογισμός εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 16.7.2002 και υποβλήθηκε στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 26.7.2002, κατόπιν όμως οδηγιών του Υπουργού, ο Οργανισμός προχώρησε στην τροποποίηση του Προϋπολογισμού και την επανυποβολή του στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 9.1.2003, με αποτέλεσμα να υποβληθεί καθυστερημένα τόσο στο Υπουργικό Συμβούλιο όσο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση οφείλεται κυρίως στην ανάγκη τροποποίησης του Προϋπολογισμού που προέκυψε από τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 5.12.2002 και 13.2.2003, για αναστολή του 3% επί των τιμών ύπνου και για περικοπές ύψους £3,5 εκ. από τις πιστώσεις του Κονδυλίου για διαφημίσεις και τουριστική προβολή, αντίστοιχα.

4.131.4 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 219 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις και δύο επί προσωρινής βάσης (218 σε μόνιμες θέσεις, ένα με σύμβαση και ένα επί προσωρινής βάσης στις 31.12.2002), με σύνολο αποδοχών £5.598.178, σε σύγκριση με £4.670.517 το 2002.

Όπως προκύπτει, σημειώθηκε αύξηση στο σύνολο αποδοχών προσωπικού ύψους £927.661 ή 19,9%, σε σύγκριση με το 2002, που οφείλεται κυρίως στις αυξήσεις των μισθών λόγω συλλογικής σύμβασης (αναδρομικές αυξήσεις 2% και 2,75% από 1.1.2001 και 1.1.2002 αντίστοιχα και αύξηση 2,75% από 1.1.2003), καθώς και στην αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος.

Στις αποδοχές προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό ύψους £921.636, που αντιπροσωπεύει τις συνεισφορές του Οργανισμού στα Ταμεία Συντάξεων και Προνοίας, και ποσό £452.951 για συνεισφορά του Οργανισμού στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Πλεονάζοντος Προσωπικού κ.λπ.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός έχει δαπανήσει ποσό ύψους £552.067, για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ασφάλιση και για έμμεσα ωφελήματα του προσωπικού.

4.131.5 Απόφαση Δικαστηρίου αναφορικά με την επιλογή διαφημιστικού οίκου για τα έτη 2000-2001. Όπως έχει αναφερθεί και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 2002, ύστερα από παράκληση της Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών της Βουλής, καθώς επίσης και την υποβολή προς την Υπηρεσία μου γραπτών καταγγελιών από μη επιτυγχόντες προσφοροδότες, διεξήχθη ειδική έρευνα από την Υπηρεσία μου, με σκοπό την αξιολόγηση της όλης διαδικασίας που ακολουθήθηκε από τον Οργανισμό, μέχρι την τελική επιλογή του διαφημιστικού οίκου, η οποία έγινε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 5.10.1999. Στην πιο πάνω ειδική έρευνα επισημάνθηκαν παρεκκλίσεις από τη νενομισμένη διαδικασία δημοσίευσης, παραλαβής, φύλαξης, ανοίγματος, ελέγχου της συμμόρφωσης προς

τους όρους και τεκμηρίωσης της αξιολόγησης των προσφορών. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ανέθεσε στους νομικούς του συμβούλους όπως, αφού μελετήσουν την έκθεση της Υπηρεσίας μου, γνωμοδοτήσουν κατά πόσο ορθά κατακυρώθηκε η προσφορά στο διαφημιστικό οίκο.

Αφού λήφθηκε υπόψη η γνωμάτευση των νομικών συμβούλων ότι δεν πρέπει να ανακληθεί η κατακύρωση της προσφοράς και ότι, ενόψει του γεγονότος της καταχώρισης προσφυγών από μη επιτυγχόντες προσφοροδότες, πρέπει να αφεθεί το δικαστήριο να αποφασίσει κατά πόσο η προσφορά που κατακυρώθηκε ήταν σύμφωνη με ουσιώδη όρο των προδιαγραφών, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε, σε συνεδρία του ημερ. 9.12.1999, τη μη ανάκληση της κατακύρωσης της προσφοράς.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, με απόφασή του ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου 2001, ακύρωσε την απόφαση του Οργανισμού για κατακύρωση της προσφοράς σε συγκεκριμένο διαφημιστικό οίκο, σε σχέση με την παγκόσμια διαφημιστική εκστρατεία για τα έτη 2000 και 2001, λόγω μη τήρησης των διαδικασιών που διέπουν την υποβολή και αξιολόγηση των προσφορών.

Μετά από την πιο πάνω απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, καταχωρίστηκαν δύο πολιτικές αγωγές εναντίον του Οργανισμού από τους επιτυγχόντες αιτητές, με τις οποίες απαιτείται καταβολή αποζημιώσεων πέραν των £3.046.000. Ο Οργανισμός, μετά την πιο πάνω απόφαση και αφού έλαβε υπόψη του νομική συμβουλή, σύμφωνα με την οποία το συμβόλαιο μεταξύ του διαφημιστικού οίκου και του Οργανισμού αποτελεί συμβατική σχέση, η οποία δεν ακυρώθηκε με την πιο πάνω απόφαση, συνέχισε τη συνεργασία με τον πιο πάνω διαφημιστικό οίκο μέχρι 30.4.2002, ημερομηνία λήξης του συμβολαίου.

Μετά από γνωμάτευση του νομικού συμβούλου του Οργανισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 14.5.2002, να συνεχίσει τη διαφημιστική εκστρατεία με τον πιο πάνω διαφημιστικό οίκο και πέραν της 30.4.2002, μέχρις ότου συμπληρωθούν οι εργασίες που είχαν ήδη αναληφθεί, στα πλαίσια του πιο πάνω συμβολαίου. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν στις 31.7.2002 και το ποσό της διαφημιστικής εκστρατείας για την περίοδο 1.5.2002 – 31.7.2002, η οποία δεν καλύπτεται από το συμβόλαιο, ανήλθε περίπου στις £818.543 και η αντίστοιχη αμοιβή του διαφημιστικού οίκου σε £40.927.

Ζήτησα όπως πληροφορηθώ για την τελική έκβαση των πιο πάνω αγωγών.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, οι πιο πάνω αγωγές είναι ορισμένες για ακρόαση στις 6 και 7.12.2004.

4.131.6 Έλεγχος λογαριασμών Γραφείων ΚΟΤ στο εξωτερικό. Ο έλεγχος των λογαριασμών των Γραφείων ΚΟΤ στο εξωτερικό διεξάγεται από την Υπηρεσία μας στο Κέντρο και συμπληρώνεται με επιτόπιες επιθεωρήσεις που γίνονται κατά καιρούς, σε συνδυασμό με τον έλεγχο των Διπλωματικών Αποστολών στην οικεία χώρα. Μέσα στο 2003 έγινε επιτόπιος επιθεώρηση των Γραφείων ΚΟΤ στην Αθήνα και στο Τελ Αβίβ.

4.131.7 Ανέγερση ιδιόκτητων Γραφείων. Ο Οργανισμός έχει υπογράψει στις 31.8.1988 συμβόλαιο μίσθωσης κρατικής γης, για περίοδο 33 χρόνων, για ανέγερση Γραφείων. Το αρχικό μίσθωμα καθορίστηκε σε £4.500 ετησίως, το οποίο υπόκειται σε αναθεώρηση κάθε 5 χρόνια, το ύψος του οποίου υπολογίζεται προς 2% πάνω στην τρέχουσα αγοραία αξία της γης κατά το χρόνο της αναθεώρησης και στις 30.10.2002 το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο ενημέρωσε

τον Οργανισμό ότι το μίσθωμα αναθεωρήθηκε σε £16.000 ετησίως από 31.8.1998. Μέχρι το 2003 πληρώθηκε το ποσό των £67.500 για την πιο πάνω μίσθωση, ενώ παραμένει σε εκκρεμότητα η διαφορά που προκύπτει από την πιο πάνω αναθεώρηση του μισθώματος ύψους £57.500.

Μετά από αίτηση του Οργανισμού, το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερ.14.4.2004 ενέκρινε την παραχώρηση της κρατικής γης στον Οργανισμό με την πληρωμή του ποσού των £1.350.000 που αντιπροσωπεύει την αγοραία αξία, καθώς και την καταβολή όλων των οφειλόμενων μισθωμάτων μέχρι την ημερομηνία διάθεσης της γης.

Κατόπι τούτου, το Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο Λευκωσίας με επιστολή του ημερ. 19.7.2004 πληροφόρησε τον Οργανισμό ότι πρέπει να καταβληθούν τα ακόλουθα ποσά: £1.350.000 για αγοραία αξία της γης, £104.024,85 για δικαιώματα κτηματολογίου, £69.000 για τη διαφορά του αναθεωρημένου μισθώματος για την περίοδο 31.8.1998-30.8.2004 και £7.852,60 για τόκους μέχρι 14.4.2004. Επίσης ανέφερε ότι αν μέχρι τις 24 Σεπτεμβρίου 2004 τα πιο πάνω ποσά δεν καταβληθούν πλήρως, η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ακυρώνεται αυτόματα.

Ζήτησα όπως πληροφορηθώ τόσο για τις ενέργειες του Οργανισμού που αφορούν στην απόφαση για την πιο πάνω παραχώρηση της γης, όσο και για το έργο της επιτροπής που διορίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 9.10.2003 για προώθηση του θέματος της ανέγερσης ιδιόκτητων γραφείων.

Πληροφορικά αναφέρεται ότι το ενοίκιο που πληρώθηκε για τα Γραφεία της Κεντρικής Υπηρεσίας για το 2003 ανήλθε στις £136.384 και μετά από την ενοικίαση επιπρόσθετων χώρων θα ανέλθει σε £173.059.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στη συνεδρία του ημερ. 2.9.2004, αφού έλαβε υπόψη μεταξύ άλλων και σχετική νομική συμβουλή, αποφάσισε να μην αποδεχτεί την αξίωση του Κτηματολογίου για την αναθεώρηση του μισθώματος της γης και ζήτησε παράταση από το Κτηματολόγιο, για να δοθεί η απάντηση του Οργανισμού στην πρόταση για παραχώρηση της γης στον Οργανισμό έναντι £1.350.000. Για χειρισμό του όλου θέματος διορίστηκε ad hoc Επιτροπή, η οποία αποφάσισε όπως πραγματοποιηθεί μελέτη για τη χρηματοδότηση του έργου.

4.131.8 Καταβολή ποσοστού 3% στον Οργανισμό.

(α) Καθυστέρηση στην υποβολή δηλώσεων και είσπραξη του ποσοστού 3%. Κατά το έτος 2003 λειτουργούσαν 3 222 Κέντρα Αναψυχής και 928 Ξενοδοχεία, ωστόσο σύμφωνα με στοιχεία που λήφθηκαν από το Λογιστήριο του Οργανισμού, σημαντικός αριθμός ξενοδοχείων, επιχειρήσεων, εστιατορίων και κέντρων αναψυχής δεν έχουν υποβάλει δηλώσεις, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η είσπραξη του ποσοστού 3%.

Για τις επιχειρήσεις που δεν υποβάλλουν δηλώσεις κύκλου εργασιών ή/και δεν καταβάλλουν το ποσοστό 3%, καθώς και τις ανάλογες επιβαρύνσεις, λαμβάνονται δικαστικά μέτρα. Κατά το 2003 καταχωρίστηκαν συνολικά 243 ποινικές αγωγές εναντίον κέντρων αναψυχής και ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.

Επισημάνθηκε ότι στους λογαριασμούς του 2003 περιλαμβάνονται χρεώστες που οφείλουν ποσό £2.153.558, για το ποσοστό του 3%, πρόσθετη επιβάρυνση, πρόστιμο και τόκους, το οποίο έχει εξαχθεί σχεδόν αποκλειστικά με βάση τις εισπράξεις που έγιναν μέχρι και το Μάιο του 2004. Στο πιο πάνω ποσό δεν περιλαμβάνονται ποσά που πιθανόν να οφείλονται από κέντρα αναψυχής και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, τα οποία δεν έχουν υποβάλει δήλωση κύκλου εργασιών για υπολογισμό του ποσοστού 3%, καθότι δεν υπάρχουν ενδείξεις για το ύψος τους ή ακόμη ότι οφείλονται στον Οργανισμό.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, η διαδικασία λήψης δικαστικών μέτρων, αν και χρονοβόρα, αποφέρει αποτελέσματα.

(β) Επιτόπιος έλεγχος. Όπως εισηγήθηκα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2002, για τον έλεγχο της ορθότητας των δηλώσεων που υποβάλλουν οι επιχειρηματίες για υπολογισμό του ποσοστού 3%, θα πρέπει να διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι των σχετικών στοιχείων, τα οποία, σύμφωνα με τη σχετική Νομοθεσία, κάθε επιχειρηματίας είναι υπόχρεος να τηρεί και να παρουσιάζει για έλεγχο. Παρατηρήθηκε ότι κατά το 2003 δεν διενεργήθηκαν τέτοιου είδους έλεγχοι, ενώ παρόλο που το 2002 έγιναν πέντε επιτόπιοι έλεγχοι δεν έχουν ετοιμαστεί ακόμη σχετικές εκθέσεις.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η διεξαγωγή επιτόπιου οικονομικού ελέγχου προϋποθέτει ανάλογη στελέχωση του Λογιστηρίου. Για το σκοπό αυτό ο Οργανισμός εισηγήθηκε επανειλημμένα τη συμπερίληψη νέων θέσεων στους ετήσιους Προϋπολογισμούς, οι οποίες όμως δεν εγκρίθηκαν.

Παράλληλα ο Οργανισμός έχει αποστείλει στο Υπουργείο Οικονομικών μελέτη με εισηγήσεις για πιθανή συνεργασία με την Υπηρεσία Φ.Π.Α. με στόχο την αξιοποίηση κοινών μεθόδων καταβολής και ελέγχου, βοηθώντας με αυτό τον τρόπο τον Οργανισμό να καταστεί πιο αποτελεσματικός στη βεβαίωση και είσπραξη των οφειλόμενων ποσοστών.

Όπως συμπληρωματικά αναφέρθηκε από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ. 60.195, ημερ. 5.5.2004, ενέκρινε την κατάργηση του τέλους 3% υπέρ του ΚΟΤ, με αντίστοιχη αύξηση του συντελεστή Φ.Π.Α. στα εστιατόρια, κέντρα αναψυχής και ξενοδοχειακά καταλύματα από 5% σε 8% και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών για προώθηση του θέματος για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(γ) Έλεγχος της ορθότητας των εισπράξεων του 3%, των πρόσθετων επιβαρύνσεων και των τόκων. Διαπιστώθηκε και πάλι ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, στις δηλώσεις που υποβάλλονται δεν διευκρινίζεται κατά πόσο στο ποσό, το οποίο δηλώνεται ως κύκλος εργασιών για καταβολή του ποσοστού 3%, περιλαμβάνονται και άλλοι φόροι και υπηρεσίες. Παρατηρήθηκε επίσης ότι λόγω όγκου εργασίας το Λογιστήριο δεν προβαίνει σε επαρκή έλεγχο της ορθότητας τόσο των εισπράξεων του 3% όσο και των πρόσθετων επιβαρύνσεων και τόκων.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, παρά το γεγονός ότι αναφέρεται ρητά στο Νόμο και γίνεται σαφής αναφορά στο έντυπο του 3% ότι ο κύκλος εργασιών που δηλώνουν οι επιχειρηματίες/διευθυντές δεν πρέπει να περιλαμβάνει τους φόρους, τα δικαιώματα υπηρεσίας και το ποσοστό 3%, εντούτοις αρκετοί επιχειρηματίες φαίνεται να συμπεριλαμβάνουν στο δηλωμένο κύκλο εργασιών τους φόρους, τα δικαιώματα υπηρεσίας και το ποσοστό 3%. Έλεγχος των δηλώσεων δεν έχει γίνει ακόμα λόγω του όγκου

εργασίας που προκαλείται από την ανεπαρκή στελέχωση του Λογιστηρίου. Με πληροφόρησε επίσης ότι θα καταβληθούν προσπάθειες για έλεγχο των δηλώσεων και για όσους επιχειρηματίες/διευθυντές δεν καταβληθούν οι ανάλογες επιβαρύνσεις και τόκοι, ο Οργανισμός θα λάβει τα δέοντα δικαστικά μέτρα.

4.131.9 Μη εγκεκριμένες επεκτάσεις και τροποποιήσεις σχεδίων ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων.

(α) Πολιτική για αντιμετώπιση και πρόληψη του προβλήματος μη εγκεκριμένων επεκτάσεων και τροποποιήσεων σχεδίων ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων. Με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος των μη εγκεκριμένων επεκτάσεων και τροποποιήσεων των σχεδίων ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων, έχουν σταλεί από τον Οργανισμό, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 15.1.2002, επιστολές σε 532 αδειούχες ξενοδοχειακές μονάδες, με την παράκληση, όπως υποβάλουν στον Οργανισμό αρχιτεκτονικά σχέδια, στα οποία να υποδεικνύονται οι διαφοροποιήσεις/παρεκκλίσεις από τα αρχικά εγκριθέντα σχέδια.

Από τις πιο πάνω 532 ξενοδοχειακές μονάδες ανταποκρίθηκαν μόνο 145, από τις οποίες οι 74 υπέβαλαν αρχιτεκτονικά σχέδια, ενώ οι υπόλοιπες 71 απάντησαν ότι δεν έχουν προβεί σε οποιοσδήποτε τροποποιήσεις/επεκτάσεις.

Σημειώνεται ότι από δειγματοληπτικό έλεγχο που διεξήχθη από τον Οργανισμό σε ξενοδοχειακές μονάδες που δήλωσαν ότι δεν έχουν προβεί σε οποιοσδήποτε τροποποιήσεις/αλλαγές χρήση χώρων, έχουν διαπιστωθεί σχετικές παρεκκλίσεις.

Επίσης, όπως πληροφορήθηκα δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα οποιοσδήποτε έλεγχος των αρχιτεκτονικών σχεδίων που υπέβαλαν οι πιο πάνω 74 ξενοδοχειακές μονάδες για να διαπιστωθεί το μέγεθος των παρεκκλίσεων.

Στη συνέχεια το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 22.1.2004, όπως κληθούν εκ νέου όλοι οι ιδιοκτήτες των αδειούχων τουριστικών καταλυμάτων, που κατά την πιο πάνω ημερομηνία ανέρχονταν σε 528, να υποβάλουν στον Οργανισμό, μέχρι 30.9.2004, σχέδια τα οποία να απεικονίζουν τις οικοδομές όπως είναι επιτόπου, στα οποία να σημειώνονται και οι αλλαγές που τυχόν έχουν γίνει στα σχέδια για τα οποία εξασφαλίστηκε έγκριση από τον Οργανισμό ή στα σχέδια για τα οποία εξασφαλίστηκε άδεια οικοδομής.

Το Συμβούλιο αποφάσισε επίσης την υποβολή αυστηρών κυρώσεων σε περίπτωση μη ανταπόκρισης των πιο πάνω ιδιοκτητών εντός της τακτής προθεσμίας, με βάση την πρόνοια της Νομοθεσίας περί Ξενοδοχείων και Λοιπών Τουριστικών Καταλυμάτων.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, μέχρι τέλος Οκτωβρίου ανταποκρίθηκαν 245 μονάδες, από το σύνολο των 528.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερ. 7.10.2004 συζήτησε το θέμα της ανταπόκρισης των ξενοδοχείων και τους πιθανούς μελλοντικούς χειρισμούς και μεταξύ άλλων αποφάσισε ότι οι αιτήσεις που υποβάλλονται μετά τις 30.9.2004 και μέχρι 31.12.2004 θα γίνονται αποδεκτές από τον Οργανισμό και, αναφορικά με τις περιπτώσεις αυτών που δεν ανταποκρίθηκαν, ο Οργανισμός θα προχωρήσει με την επιβολή κυρώσεων και τη λήψη όλων των ενδεδειγμένων μέτρων που προνοούνται από τη Νομοθεσία (ανάκληση, μη ανανέωση άδειας λειτουργίας, δικαστικά μέτρα).

Επίσης ο Πρόεδρος ανέφερε ότι πρόθεση του Οργανισμού είναι να μελετήσει τα σχέδια, να διαβουλευθεί με άλλες αρμόδιες Υπηρεσίες (Τμήμα Πολεοδομίας, Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων κ.ά.) και να προτείνει ρυθμίσεις για να διευκολυνθεί η εξασφάλιση των αδειών και να επιλυθεί το πρόβλημα στο μέγιστο δυνατόν βαθμό.

(β) Ανανέωση κατάταξης ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που έχουν προβεί σε παράνομες τροποποιήσεις/επεκτάσεις των υφιστάμενων αδειούχων εγκαταστάσεων.

Για σειρά ετών ο Οργανισμός, προβαίνει σε ανανέωση της κατάταξης των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, ακόμη και στις περιπτώσεις που έχει εκδοθεί μερικό διάταγμα αναστολής της λειτουργίας τους, υπό τον όρο ότι οι πιο πάνω παράνομες επεκτάσεις/τροποποιήσεις δεν θα χρησιμοποιούνται.

Σχετικά αναφέρεται ότι το Μάρτιο του 2002 ο Οργανισμός ζήτησε νομική συμβουλή για το χειρισμό της ανανέωσης/ανάκλησης κατάταξης και άδειας λειτουργίας τριών ξενοδοχειακών επιχειρήσεων για τις οποίες είχαν εκδοθεί ολικά διατάγματα διακοπής της λειτουργίας τους λόγω παρανόμων επεκτάσεων/τροποποιήσεων των εγκαταστάσεών τους. Η γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου ημερ. 5.8.2002 η οποία αναφέρεται και σε προηγούμενη σχετική γνωμάτευση ημερ. 18.4.2002 καταλήγει στο συμπέρασμα ότι στις περιπτώσεις παράνομων επεκτάσεων ή τροποποιήσεων των υφιστάμενων αδειούχων εγκαταστάσεων ο Οργανισμός πρέπει, σε όλες τις περιπτώσεις, και όχι μόνο σε αυτές για τις οποίες έχει εκδοθεί ολικό διάταγμα, να μην προβαίνει σε ανανέωση της κατάταξης και περαιτέρω, οφείλει να λαμβάνει τα δέοντα μέτρα για αποκατάσταση της νομιμότητας. Σε σημείωμα της Γενικής Διευθύντριας ημερ. 3.9.2002 προς το Διοικητικό Συμβούλιο, επισημαίνεται ότι η πιο πάνω γνωμάτευση έρχεται σε αντίθεση τόσο με τις κατά καιρούς αποφάσεις της Επιτροπής Ξενοδοχείων του Οργανισμού όσο και του Διοικητικού Συμβουλίου αναφορικά με την πολιτική ανανέωσης της κατάταξης ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που έχουν προβεί σε παράνομες επεκτάσεις/τροποποιήσεις των υφιστάμενων αδειούχων εγκαταστάσεων. Ωστόσο στα Πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ.3.9.2002, αναφέρεται ότι ο Οργανισμός θα μπορούσε να προβαίνει στην ανανέωση της κατάταξης ξενοδοχειακών μονάδων οι οποίες προέβηκαν σε αυθαίρετες επεκτάσεις/τροποποιήσεις και για τις οποίες εκδόθηκε μερικό διάταγμα αναστολής λειτουργίας, είτε δεν εκδόθηκε διάταγμα, υπό κάποιους όρους ανάμεσα στους οποίους θα είναι η αναφορά ότι από την ανανέωση της κατάταξης θα εξαιρούνται ρητά οι παράνομες επεκτάσεις/τροποποιήσεις.

Με βάση την πολιτική αυτή έγινε και η ανανέωση της κατάταξης για την περίοδο 2004-2005 για όσες ξενοδοχειακές μονάδες έληγε η άδεια λειτουργίας τους στις 31.12.2003 και είχαν προβεί σε παράνομες επεκτάσεις/τροποποιήσεις.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 3.9.2002 όπως, στις περιπτώσεις ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που είχαν προβεί σε παράνομες επεκτάσεις ή τροποποιήσεις, γίνεται ανανέωση της κατάταξης για δύο χρόνια, ενόψει νέας τοποθέτησης του Νομικού Συμβούλου του Οργανισμού για τη δυνατότητα ανανέωσης υπό όρους και αφού έλαβε υπόψη τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις από ενδεχόμενη μη ανανέωση της κατάταξης και τερματισμό της λειτουργίας ενός μεγάλου αριθμού ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.

4.131.10 Άδειες λειτουργίας.

(α) Ανανέωση αδειών λειτουργίας Κέντρων Αναψυχής. Με βάση τα στοιχεία του Οργανισμού, στις 19.12.2003 υπήρχαν 3 225 κέντρα αναψυχής όλων των κατηγοριών για τα οποία εκδόθηκαν 2 523 άδειες λειτουργίας μόνο, δηλαδή για 702 ή ποσοστό 21,8% δεν φαίνεται να έχουν εκδοθεί άδειες λειτουργίας.

Από τα 3 225 κέντρα αναψυχής, μόνο 1 950 ή ποσοστό 60,5% έχουν εξασφαλίσει άδεια οικοδομής που να συνάδει με τη χρήση τους, τα δε υπόλοιπα 1 275 ή ποσοστό 39,5% φαίνεται να λειτουργούν χωρίς άδεια οικοδομής.

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, έχουν εκδοθεί άδειες λειτουργίας σε 573 (2 523-1 950) τουλάχιστον κέντρα αναψυχής, χωρίς να εξασφαλίσουν άδεια οικοδομής που να συνάδει με τη χρήση και πιστοποιητικό τελικής έγκρισης της αρμόδιας αρχής, με βάση το οποίο πρέπει να εξακριβώνεται η καταλληλότητα των σχετικών χώρων πριν από την έκδοση άδειας λειτουργίας, όπως προνοείται στο άρθρο 6 (8) του περί Κέντρων Αναψυχής Νόμου 29/85.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στις 23.12.2003 αποφάσισε όπως δοθεί για τελευταία φορά πρόσθετη παράταση μέχρι 30.6.2004 στα κέντρα αναψυχής για να εξασφαλίσουν άδεια οικοδομής που να συνάδει με τη χρήση τους.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι τα 573 κέντρα αναψυχής στα οποία εκδόθηκε άδεια λειτουργίας για το 2003, χωρίς να υποβάλουν άδεια οικοδομής που να συνάδει με τη χρήση τους, αφορούν σε περιπτώσεις όπου οι ιδιοκτήτες τους είχαν προβεί σε συγκεκριμένες ενέργειες προς την αρμόδια αρχή για την εξασφάλιση άδειας οικοδομής/άδειας χρήσης και για το λόγο αυτό, σύμφωνα με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερ. 9.4.2003, τους δόθηκε παράταση για εξασφάλιση άδειας οικοδομής μέχρι 31.12.2003.

Σε ό,τι αφορά στις άδειες λειτουργίας για το 2004, το Διοικητικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Κέντρων, έδωσε περαιτέρω παράταση μέχρι 31.10.2004. Μέχρι την ημερομηνία αυτή ο Οργανισμός δεν προβαίνει σε διώξεις εναντίον κέντρων αναψυχής για θέματα που αφορούν στην εξασφάλιση άδειας οικοδομής.

(β) Εισπραχθέντα δικαιώματα άδειας λειτουργίας από ξενοδοχειακές μονάδες των οποίων εκκρεμεί η κατάταξη. Σύμφωνα με τον Κανονισμό αρ. 4(5) των περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικών) Κανονισμών Κ.Δ.Π. 192/85, τα πιο πάνω δικαιώματα είναι καταβλητέα κατά την έκδοση ή ανανέωση της άδειας λειτουργίας. Επίσης σε σχετική γνωμάτευση του Νομικού Συμβούλου του Οργανισμού ημερ. 7.1.1992 αναφέρεται ότι ο Οργανισμός δεν μπορεί να απαιτήσει από τους επιχειρηματίες την καταβολή των δικαιωμάτων άδειας λειτουργίας προτού συμπληρωθεί η διαδικασία κατάταξης του ξενοδοχείου. Ωστόσο διαπιστώθηκε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις ο Οργανισμός εισέπραξε τα πιο πάνω δικαιώματα και εξέδωσε άδεια λειτουργίας σε ξενοδοχειακές μονάδες για τις οποίες εκκρεμούσε η κατάταξη.

(γ) Τουριστικά Διαμερίσματα. Σύμφωνα με στοιχεία του Οργανισμού το σύνολο των Μονάδων που είναι καταταγμένες στην κατηγορία των Τουριστικών Διαμερισμάτων ανέρχονταν το 2003 σε 192, και αποτελούνται από 3 437 διαμερίσματα. Για 148 από τις πιο πάνω μονάδες, με σύνολο 2 793 διαμερισμάτων, ο Οργανισμός, για διάφορους λόγους, αρνήθηκε να εκδώσει πιστοποιητικό άδειας λειτουργίας.

Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος (Τουριστικά Διαμερίσματα) Κ.Δ.Π. 193/85, Παραγρ. 4(3), αναφέρει: «Η άδεια είναι ισχύος ενός έτους και εκπνέει την 31^η Δεκεμβρίου εκάστου έτους, ανανεούται δε επί τη καταβολή των νενομισμένων δικαιωμάτων. Νοείται ότι το δικαίωμα εντάξεως στην κατηγορία των Τουριστικών Διαμερισμάτων απόλλυται εάν η άδεια λειτουργίας της επιχείρησης δεν ανανεωθεί δι' εν έτος».

Παρατήρησα ότι με βάση τον πιο πάνω Κανονισμό, οι 148 τουριστικές μονάδες, για τις οποίες ο Οργανισμός δεν έχει εκδώσει πιστοποιητικό άδειας λειτουργίας θα έπρεπε να θεωρούνται ότι δεν ανήκουν στην κατηγορία των Τουριστικών Διαμερισμάτων.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, για τις πιο πάνω μονάδες ο Οργανισμός δεν προχώρησε στην έκδοση πιστοποιητικού άδειας λειτουργίας, επειδή αυτές παρουσίασαν ελλείψεις ήσσονος σημασίας, όπως συντηρήσεις, υποβολή εντύπων κ.λπ. και ότι, αν ο Οργανισμός προχωρούσε στην ανάκληση της κατάταξης των εν λόγω μονάδων, η ανάκληση θα ήταν μόνιμη και οριστική και οι μονάδες αυτές δεν θα μπορούσαν πλέον να επαναλειτουργήσουν για τουριστικούς σκοπούς.

4.131.11 Χρήση και εκμετάλλευση υποστατικών και νηοδόχου στη Μαρίνα Λάρνακας.

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενές Εκθέσεις μου σχετικά με τη χρήση και εκμετάλλευση τόσο των υποστατικών όσο και της νηοδόχου στη μαρίνα Λάρνακας, οι πρώην αδειούχοι τους, των οποίων οι συμφωνίες/άδειες χρήσης έχουν λήξει δεν παρέδωσαν ελεύθερη την κατοχή και χρήση τους, αλλά παρέμειναν στη Μαρίνα.

Ένεκα τούτου, εκκρεμούν αγωγές ενώπιον του Δικαστηρίου, οι οποίες αφορούν στην ανάκτηση της κατοχής των υποστατικών καθώς και της νηοδόχου από τους κατόχους τους και στην πληρωμή στον Οργανισμό των οφειλόμενων ποσών υπό μορφή μισθωμάτων.

Ενδεικτικά ανέφερα ότι, σύμφωνα με σημείωμα της Γενικής Διευθύντριας προς το Διοικητικό Συμβούλιο, ημερ. 14.10.03, ο Οργανισμός διεκδικεί από τον αδειούχο της Νηοδόχου για την περίοδο που έληξε στις 31.12.97 και τον αδειούχο της περιόδου που έληξε στις 31.12.1999 ποσά £163.337 και £240.315 αντίστοιχα, που αντιπροσωπεύουν οφειλόμενα μισθώματα και τόκους μέχρι 31.1.2004 επειδή οι πιο πάνω εξακολουθούν να παραμένουν στη Μαρίνα.

Σημειώθηκε ότι σε σύσκεψη που έγινε στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σχετικά με το Πρόγραμμα ανάπτυξης, λειτουργίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης της Μαρίνας Λάρνακας, δόθηκαν οδηγίες όπως ο Οργανισμός είναι έτοιμος μέχρι 31.1.2004 να παραδώσει στην Κυβέρνηση τη διοίκηση, διαχείριση, εκμετάλλευση και λειτουργία της Μαρίνας απαλλαγμένη από οποιεσδήποτε συμφωνίες ή δεσμεύσεις έναντι τρίτων. Προς τούτο στάληκαν από τον Οργανισμό σχετικές προειδοποιητικές επιστολές προς όλους όσους βρίσκονταν στη Μαρίνα με τις οποίες καλούνταν όπως μέχρι και την 31.1.2004 αποχωρήσουν από τη Μαρίνα και όσοι κατείχαν υποστατικά να τα παραδώσουν. Επειδή δεν υπήρξε συμμόρφωση με τις πιο πάνω επιστολές, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, λαμβάνοντας υπόψη εισήγηση του Νομικού του Συμβούλου αποφάσισε πως πρέπει να σταλούν εκ νέου επιστολές σε όλους εξακολουθούν να κατέχουν υποστατικά στη Μαρίνα και των οποίων η σύμβαση έχει λήξει με τις οποίες να τους αναφέρεται ότι βρίσκονται και εισέρχονται στη Μαρίνα παράνομα. Επίσης, αν ο Οργανισμός εισπράττει χρήματα από τα πιο πάνω άτομα, να αναφέρεται στη σχετική απόδειξη εισπραχής ότι λαμβάνονται έναντι αποζημιώσεων.

Ζήτησα όπως ενημερωθεί η Υπηρεσία μου κατά πόσο ο Οργανισμός διαθέτει ή μελετά οποιεσδήποτε υπαλλακτικές λύσεις για τη λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση της Μαρίνας Λάρνακας ενόψει των πιο πάνω διαιωνιζόμενων εκκρεμοτήτων και παρανομιών, καθώς και για το πότε προγραμματίζεται να καταστεί δυνατή η παράδοση της διαχείρισης της Μαρίνας στην Κυβέρνηση.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι έχει ζητηθεί από το Νομικό Σύμβουλο του Οργανισμού η προώθηση της εκδίκασης των υποθέσεων κατά την ημερομηνία που είναι ορισμένες για εκδίκαση.

Περαιτέρω με πληροφόρησε ότι για αντιμετώπιση του όλου θέματος της Μαρίνας Λάρνακας, περιλαμβανομένης και της παράδοσης της διαχείρισης της, αναμένει από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού τυχόν νέες οδηγίες για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν από μέρους του Οργανισμού.

4.131.12 Χορηγίες ύψους £1.622.523 υπό μορφή ενισχύσεων τουριστικών δραστηριοτήτων. Στον Προϋπολογισμό του 2003 υπάρχει πρόνοια ύψους £1.622.523 για επιχορηγήσεις οργανωτών ταξιδιών, για απάμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεων στον τουρισμό που προέκυψαν ιδιαίτερα από τον πόλεμο στο Ιράκ, με στόχο την αύξηση των αφίξεων στα επίπεδα του προηγούμενου χρόνου. Η καταβολή των χορηγιών αυτών προβλέπεται βάσει «Σχεδίου» (ειδικές συνεργασίες με οργανωτές ταξιδιών, ενόψει των επιπτώσεων του πολέμου στο Ιράκ), το οποίο εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 15.4.2003.

Οι μέχρι πρόσφατα πληρωμές ύψους £350.209 βασίστηκαν σε τιμολόγια οργανωτών ταξιδιών, στα οποία περιγράφονται γενικά οι δραστηριότητες για τις οποίες ζητείται πληρωμή και που κατά κύριο λόγο αναφέρονται σε διαφημίσεις-προβολή. Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις τα ανωτέρω τιμολόγια δεν υποστηρίζονται με έγγραφα ή άλλα επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, που να αποδεικνύουν τη διενέργεια πραγματικής δαπάνης από μέρους του οργανωτή.

Οι πιο πάνω πληρωμές αφορούν κυρίως στη Ρωσία, Ιρλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο και, εκτός της περίπτωσης της Ιρλανδίας, περιλαμβάνουν απλώς βεβαίωση Λειτουργού του Οργανισμού ότι οι δαπάνες των οργανωτών ταξιδιών διενεργήθηκαν προς όφελος του Οργανισμού. Στην περίπτωση της Ιρλανδίας η βεβαίωση του Λειτουργού του Οργανισμού ότι οι δαπάνες διενεργήθηκαν προς όφελος του Οργανισμού συνοδεύεται με κατάσταση δραστηριοτήτων προβολής του οργανωτή, χωρίς ωστόσο να παρέχονται οποιαδήποτε υποστηρικτικά στοιχεία αναφορικά με τις δαπάνες του οργανωτή.

Μέρος Β

4.131.13 Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη προσωπικού. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, στο προσωπικό του Οργανισμού παρέχεται η ίδια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη που καλύπτει τους δημόσιους υπαλλήλους, με την καταβολή στο Υπουργείο Υγείας των καθορισμένων δικαιωμάτων και, επιπρόσθετα, ιδρύθηκε Σχέδιο Συμπληρωματικής Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, με συνεισφορά του Οργανισμού 3,85% πάνω στις ακαθάριστες απολαβές. Το συνολικό κόστος για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη του προσωπικού για το 2003, με βάση τα δύο πιο πάνω Σχέδια, ανήλθε σε £331.840 (2002 £292.876). Στις 28.4.1999 το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού αποφάσισε να συνεργαστεί με ασφαλιστική εταιρεία, για κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού, μετά από προκήρυξη προσφορών.

Επισήμανα και πάλι ότι, πριν από τη συμπλήρωση της όλης διαδικασίας, πρέπει να μελετηθεί κατά πόσο είναι οικονομικά συμφέρουσα η συνεργασία με ασφαλιστική εταιρεία, συγκρίνοντας τα πληρωτέα ασφάλιστρα με το μέσο όρο πληρωμών κατ' έτος του ισχύοντος Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης και τα αντίστοιχα ωφελήματα.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, με βάση την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ημερομηνίας 28.4.1999, Υπηρεσιακή Επιτροπή διερεύνησε το θέμα σε συνεργασία με Ασφαλιστικό Σύμβουλο και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι θα ήταν ασύμφορο για τον Οργανισμό να συνεργαστεί με ασφαλιστική εταιρεία για κάλυψη της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του προσωπικού.

4.131.14 Γραφείο Βαρσοβίας. Όπως αναφέρθηκε και στην Ετήσια Έκθεση μου για το 2002, μετά από επιτόπιο έλεγχο που διενέργησε ο Οργανισμός στο Γραφείο του στη Βαρσοβία, το Σεπτέμβριο του 2002, διαπιστώθηκαν οικονομικές ατασθαλίες και κακοδιαχείριση του Γραφείου. Το ύψος της κατάχρησης, σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία του Οργανισμού, ανέρχεται περίπου σε £50.000 και περιλαμβάνει ποσό περίπου £20.000 που κατέβαλε ο Οργανισμός στον πρώην υπεύθυνο του Γραφείου για κάλυψη από μέρους του ΚΟΤ, ως εργοδότη, των εισφορών για κοινωνικές ασφαλίσσεις, τόσο του ίδιου όσο και της υπαλλήλου πληροφοριών, πλην όμως καμιά ενέργεια δεν φαίνεται να έγινε για την καταβολή τους στις αρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας. Το πιο πάνω θέμα απασχόλησε το Διοικητικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερ. 22.10.2002, το οποίο αποφάσισε τη διακοπή του συμβολαίου του υπεύθυνου του πιο πάνω Γραφείου, την κατάσχεση της εγγυητικής του ύψους 5.000 δολάρια Αμερικής και τη μη καταβολή στον ίδιο οποιωνδήποτε οφειλόμενων ποσών για μισθούς, επιδόματα κ.λπ. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι, αναφορικά με την εγγυητική, η εκδότρια τράπεζα στη Βαρσοβία αρνήθηκε την καταβολή του σχετικού ποσού, με τον ισχυρισμό ότι επρόκειτο για πλαστό έγγραφο, και η υπόθεση έχει παραπεμφθεί, από την ίδια την τράπεζα, στο Τμήμα Οικονομικών Εγκλημάτων του Αστυνομικού Σταθμού της Βαρσοβίας για εξέταση και, ανάλογα με τις εξελίξεις, ο Οργανισμός θα μελετήσει τα επόμενα του βήματα. Επίσης, όπως πληροφορήθηκα, έγινε σχετική καταγγελία από τον Οργανισμό εναντίον του πρώην υπεύθυνου του Γραφείου του στη Βαρσοβία στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές, οι οποίες διεξάγουν σχετική έρευνα. Στις 10.12.2002 το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την ανάθεση της υπόθεσης, σε σχέση με την ποινική και την πολιτική αγωγή εναντίον του υπεύθυνου του Γραφείου του Οργανισμού στη Βαρσοβία, σε συγκεκριμένο δικηγορικό γραφείο.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, έχουν καταχωριστεί δύο κατηγορητήρια εναντίον του πρώην υπεύθυνου του πιο πάνω Γραφείου, με τις κατηγορίες της παραποίησης εγγράφων και της απόσπασης χρημάτων με ψευδείς παραστάσεις, ο οποίος παραδέχθηκε ενοχή και αναμένεται από το δικαστήριο η επιβολή ποινής.

4.132 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Μέρος Α

4.132.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £2.951.013, σε σύγκριση με £1.055.749 το 2002.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £8.828.928, σε σύγκριση με £6.286.747 το 2002. Η αύξηση των £2.542.181 οφείλεται κυρίως σε έκτακτη οικονομική βοήθεια και στην αύξηση των ασφαλίσεων.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £5.877.915, σε σύγκριση με £5.230.998 το 2002. Η αύξηση των £646.917 οφείλεται κυρίως στην καταβολή από την Κυβέρνηση, μέσω του ΟΓΑ, έκτακτης οικονομικής βοήθειας στους παραγωγούς, για ζημιές που δεν καλύπτονται από τον Οργανισμό.

(δ) Αποζημιώσεις. Οι αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν κατά το έτος 2003 ανέρχονται σε £2.231.826, σε σύγκριση με £2.579.220 το 2002. Επίσης, κατά τα έτη 2003 και 2002 δόθηκε πρόσθετη οικονομική βοήθεια ύψους £2.174.555 και £1.402.238, αντίστοιχα.

4.132.2 Προσωπικό. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 41 υπαλλήλους και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ήταν £1.206.628, σε σύγκριση με £979.578 το προηγούμενο έτος. Το κόστος απασχόλησης του έκτακτου προσωπικού ανήλθε σε £33.165 (£66.178 το 2002).

4.132.3 Εγγυημένα δάνεια. Η Κυβέρνηση κατέβαλε στην Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα, μέσω του Οργανισμού, ποσό £6,6 εκ., το οποίο αντιπροσωπεύει τις δόσεις των εγγυημένων δανείων που σύναψε ο Οργανισμός.

4.132.4 Καθυστερημένα ασφάλιστρα. Τα καθυστερημένα ασφάλιστρα ανέρχονταν στις 31.12.2003 σε £839.011, σε σύγκριση με £639.825 το 2002. Μέχρι τις 31 Μαρτίου 2004 είχαν εισπραχθεί καθυστερημένα ασφάλιστρα ύψους £459.566. Υπέδειξα όπως τα καθυστερημένα ασφάλιστρα τύχουν προσεκτικής μελέτης και ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για την είσπραξή τους. Επισημάνω ότι είναι αναγκαίο να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για είσπραξη των καθυστερήσεων, διαφορετικά ο κίνδυνος της μη είσπραξης τους, με την πάροδο του χρόνου, αυξάνεται.

4.132.5 Οικονομική βιωσιμότητα του Οργανισμού. Στις 31.12.2003 το αποθεματικό του Οργανισμού ήταν £9,8 εκ. Παρά την αύξηση του ποσοστού της κυβερνητικής χορηγίας προς τον Οργανισμό από 1.1.1998, με βάση απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, από 75% σε 100% πάνω στα ασφάλιστρα, φαίνεται ότι οι πόροι του εξακολουθούν να είναι περιορισμένοι. Με βάση τα δεδομένα των τελευταίων ετών, το ποσό της ετήσιας κρατικής χορηγίας δεν υπερβαίνει τα περίπου £2 εκ. Με την εφαρμογή του περί Γεωργικής Ασφαλίσεως (Τροποποιητικού) Νόμου 185(Ι)/2002, άρχισε η βελτίωση των οικονομικών του Οργανισμού και η υλοποίηση του στόχου για οικονομική βιωσιμότητα.

4.132.6 Συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Υπέδειξα την ανάγκη διερεύνησης και αξιολόγησης όλων των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου που πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση, ιδιαίτερα στον ευαίσθητο τομέα των εκτιμήσεων/αποζημιώσεων, και, παράλληλα, την επέκταση και βελτίωση των διάφορων συστημάτων και την ετοιμασία κατάλληλων προγραμμάτων εργασίας, τα οποία να καλύπτουν όλους τους τομείς δραστηριότητας του Οργανισμού. Με βάση τη μελέτη ανθρώπινου δυναμικού που έγινε για τον Οργανισμό μέσα στο 2001, συστάθηκε ειδική επιτροπή, η οποία επεξεργάστηκε ένα ενιαίο προσχέδιο εγχειριδίου εργασίας, με στόχο την ενδυνάμωση των υφιστάμενων και την εισαγωγή βελτιωμένων μεθόδων βεβαίωσης και παρακολούθησης των διαφόρων διαδικασιών. Με την ολοκλήρωση του νέου μηχανογραφικού συστήματος, αναμένεται ο διαχωρισμός των καθηκόντων των τριών βασικών τομέων δραστηριότητας με βάση το προσχέδιο που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο.

4.132.7 Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Το ετήσιο ποσοστό συνεισφοράς του Οργανισμού στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ανέρχεται σε 20% πάνω στις συντάξιμες απολαβές του προσωπικού και αντιπροσωπεύει για το 2003 ποσό £165.509. Το αποθεματικό του Ταμείου ανερχόταν στις 31.12.2003 σε £1.501.593 (£1.373.923 το 2002). Η μη κατάθεση μέχρι σήμερα σε λογαριασμό στο όνομα του Ταμείου των αντίστοιχων μετρητών, τα οποία βρίσκονται κατατεθειμένα σε τραπεζικούς λογαριασμούς στο όνομα του Οργανισμού, έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών ποσών που αντιπροσωπεύουν τόκους που ανήκουν στο Ταμείο. Τα έσοδα αυτά θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό, μέσω αναλογιστικής μελέτης, του πραγματικού ύψους της ετήσιας δαπάνης που απαιτείται για κάλυψη τόσο της προηγούμενης όσο και της τρέχουσας υπηρεσίας του προσωπικού.

4.133 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Μέρος Α

4.133.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Το Συμβούλιο υπέβαλε τους λογαριασμούς του 2003 για έλεγχο στις 5.4.2004, αντί μέχρι τις 28.2.2004, όπως καθορίζει το άρθρο 3(3) του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμου.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η υποβολή των λογαριασμών μέχρι 28 Φεβρουαρίου είναι πρακτικά αδύνατη, καθότι δεν παρέχεται επαρκής χρόνος για την ετοιμασία τους. Όπως αναφέρει ο Πρόεδρος, ειδικά για το 2003, η καθυστέρηση οφειλόταν και στο χρόνο που αφιερώθηκε για την ετοιμασία των εγχειριδίων για τα Μέτρα Αγροτικής Πολιτικής που ανατέθηκαν στον Οργανισμό.

4.133.2 Οικονομική κατάσταση. Για το έτος 2003 ο Οργανισμός παρουσίασε έλλειμμα £13.115, σε σύγκριση με πλεόνασμα £293.950 για το 2002.

Το έλλειμμα οφείλεται κατά κύριο λόγο στις ζημιές που προέκυψαν από την εμπορία κρεάτων.

4.133.3 Ρευστότητα του Οργανισμού. Ο Οργανισμός αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας, το οποίο οφείλεται κυρίως στην αύξηση των αποθεμάτων κρέατος, των εξόδων διαχείρισης (ψυκτικά και τέλη σφαγής), καθώς και, σύμφωνα με τη Διεύθυνση, στην απροθυμία του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού να προχωρήσει στη λήψη μέτρων για είσπραξη των οφειλών.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος ρευστότητας, ο Οργανισμός αναγκάστηκε να ανανεώσει το δάνειο/πίστωση, ύψους £900.000, από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ, ενέργεια στην οποία προέβη το 1999. Το υπόλοιπο των τραπεζών, το οποίο στις 31.12.2002 ήταν παρατράβηγμα ύψους £450.353, αυξήθηκε στις 31.12.2003 σε £728.887.

4.133.4 Κυβερνητικές εγγυήσεις. Η Κυβέρνηση ανανέωσε μέχρι 30.4.2004 την εγγύηση που παραχώρησε στον Οργανισμό, για τραπεζικές πιστωτικές διευκολύνσεις που σύναψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, για ποσό ύψους £900.000.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα λογιστικά βιβλία, το παρατράβηγμα στις 31.12.2003 αυξήθηκε στις £739.926 (υπόλοιπο κατάστασης τράπεζας £563.875), σε σύγκριση με £493.308 κατά τις 31.12.2002.

4.133.5 Προσωπικό.

(α) Ο Οργανισμός εργοδοτούσε 37 μόνιμους υπαλλήλους, με συνολικό κόστος αποδοχών £864.917, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα Ταμεία, εκτός αυτών στο Ταμείο Συντάξεων. Ο μέσος όρος αποδοχών για κάθε υπάλληλο ήταν £23.376. Ο Οργανισμός εργοδοτούσε επίσης 2 έκτακτους υπαλλήλους και 24 εργάτες, με σύνολο αποδοχών £17.857 και £267.918, αντίστοιχα. Το σύνολο αποδοχών των εργατών δεν περιλαμβάνει ποσό ύψους £12.140 που πληρώθηκε από τον Οργανισμό στο κατοχυρωμένο Ταμείο Προνοίας, με αφορμή τον τερματισμό των εργασιών του Αποσπαστηρίου του Οργανισμού. Στις 31.12.2003 υπήρχαν 6 κενές οργανικές θέσεις.

(β) **Κανονισμοί και Οργανόγραμμα.** Παρόλο που ο Οργανισμός, μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης του με το Κοινοτικό Κεκτημένο, τροποποίησε τη Νομοθεσία του και ανέλαβε νέο ρόλο από 1.4.2004, εντούτοις τα θέματα της θέσπισης Κανονισμών Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων και της ετοιμασίας Οργανογράμματος του Οργανισμού βρίσκονται ακόμη σε εκκρεμότητα.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι σχετικό οργανόγραμμα, το οποίο ετοιμάστηκε από τη Διεύθυνση του Οργανισμού, έχει ήδη εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο και θεωρείται προκαταρκτικό για τους επόμενους τέσσερεις μήνες, μέχρι να διαπιστωθούν τυχόν προβλήματα και δυσλειτουργίες και μέχρι να διακριβωθούν πλήρως και να καθοριστούν όλες οι αρμοδιότητες του Οργανισμού, οπότε θα γίνουν οι αναγκαίες αλλαγές (αν χρειάζεται) και θα οριστικοποιηθεί.

Όσον αφορά στους Κανονισμούς, ανέφερε ότι αν και δεν υπάρχουν Κανονισμοί Πρόσληψης και Υπηρεσίας Υπαλλήλων, με βάση τη νομοθεσία τους, ακολουθούν τους Κανονισμούς της Δημόσιας Υπηρεσίας και ότι το θέμα θα εξεταστεί και, αν θεωρηθεί σκόπιμο, θα ετοιμάσουν τους δικούς τους Κανονισμούς.

4.133.6 Έγκριση Προϋπολογισμού. Βάσει της Δημοσιονομικής Οδηγίας αρ. 4(1) του Οργανισμού, ο Προϋπολογισμός πρέπει να υποβάλλεται στο Συμβούλιο για έγκριση μέχρι τις 30 Νοεμβρίου του έτους που προηγείται του οικονομικού έτους.

Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2003 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 2.8.2002 και, σύμφωνα με το άρθρο 37(1) του περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμου, υποβλήθηκε στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 5.8.2002 για ενημέρωση.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικό) Νόμο του 1987, ο Οργανισμός απαλλασσόταν μέχρι 31.3.2004 από την υποχρέωση υποβολής του Προϋπολογισμού του για έγκριση στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Με την ψήφιση πρόσφατα του περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Τροποποιητικού) Νόμου 14(I)/2004, ο οποίος τροποποιεί τον τρόπο λειτουργίας και τις αρμοδιότητες του Οργανισμού, και τέθηκε σε ισχύ την 1.4.2004, ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού πρέπει να υποβάλλεται πλέον στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, και να εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του αρ. 789, ημερ. 12.11.2003, ενέκρινε συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους £148.959, οι οποίες υποβλήθηκαν στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 8.12.2003 για ενημέρωση.

4.133.7 Πιστωτική πολιτική του Οργανισμού.

(α) Πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες. Η πρόβλεψη για τους επισφαλείς χρεώστες ανήλθε στις £106.660 το 2003, σε σύγκριση με £137.160 το 2002. Στην πρόβλεψη περιλαμβάνονται ποσά που αφορούν παλιές άδειες βιομηχανών ύψους £11.851, καθώς και ποσά συνολικού ύψους £71.377, η πιθανότητα είσπραξης των οποίων, σύμφωνα με το νομικό σύμβουλο, είναι σχεδόν ανύπαρκτη.

(β) Καθυστέρηση στην αποπληρωμή προς τον Οργανισμό της αξίας του γάλακτος. Σε μερικές περιπτώσεις εξακολουθεί να παρατηρείται μεγάλη καθυστέρηση στην αποπληρωμή στον Οργανισμό της αξίας του γάλακτος που παραλαμβάνεται από τους βιομήχανους, με αποτέλεσμα να οξύνεται το πρόβλημα ρευστότητας του Οργανισμού.

Ως συνέπεια της καθυστέρησης αυτής, η οφειλή συγκεκριμένης βιομηχανίας στις 31.12.2003 ανήλθε στις £1.053.402. Η συγκεκριμένη εταιρεία συνέχιζε να οφείλει σημαντικά ποσά, το υπόλοιπο των οποίων στις 31.3.2004 ανερχόταν στις £1.005.668.

Ζήτησα όπως μου γνωστοποιηθούν οι λόγοι για τους οποίους η συγκεκριμένη βιομηχανία αφέθηκε να φτάσει στο σημείο να οφείλει στον Οργανισμό το τεράστιο αυτό ποσό.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι η Διεύθυνση του Οργανισμού επανειλημμένα έθεσε το θέμα στο Συμβούλιο, με εισήγηση για λήψη μέτρων, χωρίς αποτέλεσμα, γεγονός το οποίο οφειλόταν στην απροθυμία των μελών του Συμβουλίου να λάβουν σχετικές αποφάσεις, οι οποίες θα οδηγούσαν στην είσπραξη των χρεών, και σε υποσχέσεις που έδινε στο Συμβούλιο η εν λόγω βιομηχανία, τις οποίες όμως δεν τηρούσε. Ανέφερε τέλος ότι το ύψος των χρεών της βιομηχανίας αυτής έχει μειωθεί στις 31.5.2004 στις £868.135, και ότι συμφωνήθηκε όπως το ποσό αυτό πληρωθεί σε 34 μηνιαίες δόσεις, ύψους £28.400 η καθεμιά, μέχρι τελικής εξόφλησης, περιλαμβανομένων και των τόκων. Το υπόλοιπο του πιο πάνω χρέους ανερχόταν στις 25.10.2004 στις £757.754.

4.133.8 Καταστροφή πλεονασματικού γάλακτος. Το 2003 καταστράφηκε ποσότητα 1,4 εκ. λίτρων πλεονασματικού αγελαδινού γάλακτος και 0,1 εκ. λίτρων πλεονασματικού αιγινού γάλακτος αξίας £301.694 και £29.789, αντίστοιχα, με βάση τη μέση σταθμισμένη τιμή του έτους. Δεν καταστράφηκε οποιαδήποτε ποσότητα πλεονασματικού γάλακτος κατά το 2002.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός επιβαρύνθηκε με ποσό £13.625 για τη μεταφορά του πλεονασματικού γάλακτος, καθώς επίσης και χαλασμένου γάλακτος, στους τόπους απόρριψης.

4.133.9 Καταστροφή χαλασμένου γάλακτος. Κατά το 2003 καταστράφηκε ποσότητα 143 512 λίτρων χαλασμένου γάλακτος, λόγω ύπαρξης σ' αυτό αντιβιοτικού ή άλλων ξένων ουσιών, αξίας £31.946, με βάση τη μέση σταθμισμένη τιμή του έτους, σε σύγκριση με 40 945 λίτρα, αξίας £8.643, το 2002.

4.133.10 Πλεονασματικό αγελαδινό γάλα. Κατά τη διάρκεια του 2003 παρήχθη πλεονασματικό αγελαδινό γάλα, η διάθεση του οποίου φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Απόχυση	Πωλήσεις σε μειωμένες τιμές	Αποθεματοποίηση	Ολικό
	Λίτρα	Λίτρα	Λίτρα	Λίτρα
Μάρτιος	49.865		200.000	249.865
Απρίλιος	826.062	58.000	90.000	974.062
Μάιος	83.024			83.024
Δεκέμβριος	442.974	574.157		1.017.131
Σύνολο	1.401.925	632.157	290.000	2.324.082
Αξία	£301.694 *	£142.339		
Πώληση	0	£105.262		
Ζημιά	£301.694	£37.077		

* με βάση τη μέση σταθμισμένη τιμή του έτους.

Η δημιουργία του πλεονασματικού γάλακτος της περιόδου Μαρτίου-Μαΐου οφείλεται, κατά τη γνώμη μου, στα ακόλουθα:

(α) Στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 55.847, ημερ. 12.6.2002, αναφέρεται ότι η ελεύθερη παραγωγή, μέχρι 141 εκ. λίτρα, ισχύει μέχρι 31.3.2003, και με βάση διευκρίνιση που έδωσε ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, σε περίπτωση που θα διαφαινόταν ότι θα υπάρξουν πλεονάσματα, ο Οργανισμός θα ενημέρωνε τους παραγωγούς, δύο μήνες προηγουμένως, ώστε να μειώσουν την παραγωγή τους στα επίπεδα των προκαθορισμένων ποσοστώσεων των 136 εκ. λίτρων, οι οποίες είναι ήδη προσδιορισμένες για κάθε παραγωγό. Ο Οργανισμός ενημέρωσε στις 11.2.2003 όλους τους παραγωγούς για μείωση της παραγωγής τους κατά 6%, συμπεριλαμβανομένων και αυτών των οποίων η παραγωγή ήταν μέσα στα πλαίσια των ποσοστώσεων τους.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι οι πρώτες προβλέψεις για πιθανά πλεονάσματα έγιναν έγκαιρα το Δεκέμβριο του 2002 και ότι τον Ιανουάριο του 2003 κατατέθηκε σχετικό σημείωμα από τη Διεύθυνση στο Συμβούλιο, όπου εισηγείτο τη μείωση της παραγωγής, κάτι το οποίο όμως δεν έγινε αποδεκτό από τους εκπροσώπους των παραγωγών, οι οποίοι έλεγχαν το Συμβούλιο, και οι οποίοι συνέχισαν την αυξημένη παραγωγή. Όσον αφορά στη μείωση της παραγωγής κατά 6% την οποία ζήτησε ο Οργανισμός, ο Πρόεδρος ανέφερε ότι ο Οργανισμός, έχοντας υπόψη του όλα τα δεδομένα και την παραγωγή του κάθε αγελαδοτρόφου, πήρε την ορθή, κατά την άποψή τους, απόφαση.

Μου ανέφερε επίσης ότι η διευθέτηση για ελεύθερη παραγωγή γάλακτος μέσα στα πλαίσια των 141 εκ. λίτρων, η οποία είχε ημερομηνία λήξης τις 31.3.2003, ήταν σε γνώση όλων των ενδιαφερόμενων μερών και ότι είχαν υποχρέωση, μέχρι την ημερομηνία εκείνη, να μειώσουν την παραγωγή γάλακτος, μέσα στα πλαίσια των ατομικών τους ποσοστώσεων. Ανέφερε τέλος ότι συνήθως κάθε Πάσχα και Χριστούγεννα έχουν απώλειες γάλακτος, λόγω μειωμένης ζήτησης, από την παστερίωση (νηστείες και κλείσιμο των τυροκομείων για τέσσερις μέρες).

(β) Το κείμενο της εγγυητικής επιστολής που στάληκε στους βιομήχανους στις 19.3.2003, το οποίο αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι «.... ανέλαβαν να αγοράσουν και παραλάβουν μέχρι 31.5.2003 οποιοσδήποτε ποσότητες ζητήσουν και από 1.6.2003-31.3.2004 τις ποσότητες που θα συμφωνηθούν από τις τέσσερις βιομηχανίες παστερίωσης και θα εγκριθούν από τον Οργανισμό πριν την 31.5.03», έδωσε την ευκαιρία στους βιομήχανους να παραλάβουν μόνο

τις ποσότητες γάλακτος που ήθελαν και όχι αυτές που δήλωσαν και δεσμεύτηκαν να παραλάβουν.

Συναφώς αναφέρεται ότι, σύμφωνα με απόφαση του Οργανισμού με αρ. 2/776, οι ποσότητες που καταστράφηκαν και αυτές που δόθηκαν σε μειωμένες τιμές ή για αποθεματοποίηση, κατά την περίοδο Μαρτίου-Μαΐου 2003, λογίζονται σε βάρος του Οργανισμού και όχι των παραγωγών ή των βιομηχάνων.

Όσον αφορά στο πλεονασματικό γάλα του Δεκεμβρίου 2003, αν πράγματι η ζήτηση ήταν στα ίδια επίπεδα με αυτά της κατανομής και το πλεονασματικό γάλα οφειλόταν σε επιπλέον παραγωγή 40 τόνων κάθε μέρα, όπως αναφέρεται στις αποφάσεις αρ. 7/791 και 3/792, διερωτήθηκα γιατί να υποστεί ο Οργανισμός τη ζημιά αυτή.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού και τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και εφόσον εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, οι πλεονασματικές ποσότητες του Δεκεμβρίου 2003 θα πληρωθούν σε τιμές ξεκαθαρίσματος και επομένως δεν θα υποστεί τη ζημιά ο Οργανισμός.

4.133.11 Δωρεές. Κατά τη διάρκεια του 2003 δαπανήθηκε για δωρεές ποσό ύψους £24.536. Από το πιο πάνω ποσό, ποσό ύψους £19.000 αφορούσε οικονομική βοήθεια σε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου για θεραπεία στο εξωτερικό, οικονομική βοήθεια σε υπαλλήλους του Οργανισμού για αντιμετώπιση εξόδων θεραπείας μελών της οικογένειάς τους και οικονομική βοήθεια σε οικογένειες αντιπροσώπων του Οργανισμού.

Χωρίς να παραβλέπεται η ανθρωπιστική πτυχή του θέματος, εξέφρασα τη γνώμη ότι οι πιο πάνω δαπάνες δεν καλύπτονται από τον περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Νόμο.

4.133.12 Επιδότηση εξαγωγών αγελαδινού χαλλουμιού. Στην προηγούμενη Έκθεσή μου παρατήρησα ότι ο Οργανισμός επιδότησε συγκεκριμένη βιομηχανία για εξαγωγές αγελαδινού χαλλουμιού σε τέτοιες ποσότητες, οι οποίες, για να παραχθούν, θα πρέπει να χρησιμοποιήθηκε γάλα πολύ περισσότερο από εκείνο που της παρέδωσε ο Οργανισμός για τυροκόμηση.

Ο Διευθυντής του Οργανισμού, με επιστολή του ημερ. 21.8.2003, απαντώντας στο βασικό ερώτημα για το επιπλέον γάλα που θα πρέπει να χρησιμοποιήθηκε, αναφέρει ότι, από πρόσφατη μελέτη στοιχείων και δεδομένων σχετικά με την τυροκόμηση στη συγκεκριμένη βιομηχανία, η οποία έγινε από τον ίδιο, διαμόρφωσε εικόνα διαφορετική από αυτή που πίστευε προηγουμένως, σχετικά με τις αποδόσεις του γάλακτος σε τελικό προϊόν, αφήνοντας να νοηθεί ότι οι διαφορές οφείλονται στις αυξημένες αποδόσεις.

Με επιστολή του, ημερομηνίας 11.2.2004, ο Πρόεδρος του Οργανισμού αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες αποδόσεις του γάλακτος σε τελικό προϊόν, τις πρόσθετες ποσότητες αιγοπρόβειου γάλακτος που προμηθεύεται η συγκεκριμένη βιομηχανία εκτός Οργανισμού (για τις οποίες δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία) και την πιθανότητα χρησιμοποίησης μέρους της ποσότητας γάλακτος που προορίζεται για παστερίωση για σκοπούς τυροκόμησης (κάτι που στην επιστολή του Διευθυντή αναφέρεται ότι δεν ισχύει), θα μπορούσε κάποιος να καταλήξει σε συμπεράσματα όσον αφορά στο ύψος της παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων από τη συγκεκριμένη εταιρεία.

Αναφέρει επίσης ότι ο Οργανισμός, σε συσκέψεις στις οποίες πήραν μέρος και οι ίδιοι οι ενδιαφερόμενοι, έχει προβεί σε ανακατανομή των ποσοτήτων γάλακτος στις βιομηχανίες

παστερίωσης, με βάση τις δηλώσεις και τις πραγματικές ανάγκες της κάθε βιομηχανίας, για να μην υπάρχει το ενδεχόμενο να διοχετεύεται στην τυροκόμηση γάλα που προορίζεται για παστερίωση. Δεδομένου όμως ότι ο ρόλος του Οργανισμού διαφοροποιείται από την 1.4.2004 (ήδη έχει εγκριθεί από τη Βουλή η σχετική νομοθεσία) και δεν θα ασχολείται πλέον με την εμπορία γάλακτος, την καταβολή εξαγωγικών επιδοτήσεων κ.λπ., ο Οργανισμός δεν θεωρεί σκόπιμο να εμπλακεί στο παρόν στάδιο σε διαδικασίες για διαφοροποιήσεις και/ή την εισαγωγή μέτρων, ενόψει της εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου σε όλους του τομείς.

Εξέφρασα την άποψη ότι δεν είχε δοθεί ικανοποιητική απάντηση στο βασικό ερώτημα που τέθηκε στην προηγούμενη Έκθεσή μου, όπως αυτό εκτίθεται στην αρχή της παρούσας παραγράφου.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι θεωρεί τα στοιχεία και πληροφορίες που δόθηκαν ως επαρκή για να αιτιολογήσουν τα ευρήματά μας, άποψη με την οποία όμως δεν συμφωνώ.

4.133.13 Γάλα που παρήχθη κατά το γαλακτοκομικό έτος 2002-2003, χωρίς οι παραγωγοί να έχουν ποσόστωση. Το Διοικητικό Συμβούλιο, στην απόφαση του αρ. 6/770, ημερ. 18.4.2003, αναφέρει ότι πέντε παραγωγοί που διαθέτουν οργανωμένες μονάδες παρήγαγαν γάλα κατά την περίοδο 2002-2003, χωρίς να έχουν ποσόστωση, και ότι ο Οργανισμός παρέλαβε το γάλα και τους πλήρωσε, καθότι κατά την περίοδο αυτή υπήρξε σοβαρή έλλειψη γάλακτος και η παραγωγή ήταν ελεύθερη. Στην απόφαση αναφέρεται επίσης ότι, δεδομένου ότι οι παραγωγοί αυτοί συνεχίζουν να παράγουν γάλα, θα τους παραχωρηθεί ποσόστωση ύψους 630 τόνων, τονίζοντας ότι η ποσόστωση αυτή είναι χαριστική και προσωρινή και καλύπτει το γαλακτοκομικό έτος 1.4.2003 - 31.3.2004, χωρίς να δημιουργεί οποιεσδήποτε δεσμεύσεις/υποχρεώσεις από μέρους του Οργανισμού. Αναφέρεται επιπρόσθετα ότι οι παραγωγοί αυτοί έχουν υποβάλει αίτηση στον Οργανισμό για να εγκριθούν ως νεοεισερχόμενοι και ότι το γεγονός αυτό θα ληφθεί υπόψη όταν θα εξεταστούν όλες οι αιτήσεις νεοεισερχόμενων παραγωγών, για σκοπούς κατανομής ποσοστώσεων.

Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού για την παραχώρηση ποσόστωσης στους πιο πάνω περιλαμβάνεται στα κριτήρια που υποβλήθηκαν για έγκριση στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και επισυνάπτονται στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 57.906, ημερ. 21.5.2003.

Σχολιάζοντας τις ενέργειες του Οργανισμού επιθυμώ να αναφέρω τα πιο κάτω:

(α) Εφόσον οι εν λόγω παραγωγοί δεν είχαν ποσόστωση, ο Οργανισμός θα έπρεπε κανονικά να παραλαμβάνει το γάλα τους σε μηδενική τιμή και να τους επιβάλλει και πρόστιμο ύψους 4 σεντ για κάθε λίτρο, σύμφωνα με τις κυρώσεις που προβλέπονται στο πακέτο μέτρων στήριξης της αγελαδοτροφίας. Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 55.847, ημερ. 12.6.2002, που καλύπτει μόνο τους παραγωγούς που είχαν ποσοστώσεις, επιτράπηκε, μεταξύ άλλων, η ελεύθερη παραγωγή αγελαδινού γάλακτος μέχρι 141 εκ. λίτρα και η πληρωμή στους αγελαδοτρόφους όλων των ποσοτήτων αγελαδινού γάλακτος, που θα παρέδιναν πέραν των ποσοστώσεων που τους έχει καθορίσει ο Οργανισμός, θα γινόταν χωρίς να υποστούν τις κυρώσεις που προβλέπονται στο πακέτο μέτρων στήριξης της αγελαδοτροφίας, το οποίο αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση αρ. 44.301, ημερ. 22.5.1996.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 55.847, ημερ. 12.6.2002, μιλά για ελεύθερη παραγωγή γάλακτος μέχρι τα 141 000 000 λίτρα και ότι σε καμιά περίπτωση δεν αναφέρεται στους παραγωγούς που έχουν ποσόστωση. Ανέφερε επίσης ότι οι παραγωγοί που έχουν ποσόστωση και παράγουν πέραν αυτής, το επιπλέον γάλα αποτελεί πλεόνασμα και ότι οι παραγωγοί που δεν έχουν ποσόστωση και παράγουν γάλα, ολόκληρη η παραγωγή τους αποτελεί πλεόνασμα. Επιπρόσθετα ανέφερε ότι και η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου μιλά για μη εφαρμογή των προνοιών των Μέτρων Στήριξης για το πλεονασματικό γάλα και ότι πουθενά δεν αναφέρεται σε κατόχους και μη κατόχους ποσόστωσης. Τέλος αναφέρει ότι συνεχώς ο Οργανισμός υφίστατο αφόρητες πιέσεις, τόσο από την Κυβέρνηση, όσο και από τους επεξεργαστές, για εξεύρεση επιπρόσθετων ποσοτήτων γάλακτος, για ικανοποίηση της αυξημένης ζήτησης.

Σχετικά με τα πιο πάνω και προς άρση οποιασδήποτε αμφιβολίας ως προς την ορθότητα της παρατήρησής μου, παραθέτω πιο κάτω αυτούσιο το σχετικό απόσπασμα της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 55.847, ημερ. 12.6.2002.

«.....το Συμβούλιο αποφάσισε:

(α) Την ελεύθερη παραγωγή αγελαδινού γάλακτος μέχρι 141 εκ. λίτρα.

(β) Οι αγελαδοτρόφοι να πληρωθούν κανονικά όλες τις ποσότητες αγελαδινού γάλακτος που θα παραδώσουν πέραν των ποσοστώσεων που τους έχει καθορίσει ο Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, δηλαδή να μην υποστούν τις κυρώσεις που προβλέπει το ΜΕΡΟΣ Α.(1)(γ) του «Πακέτου Μέτρων» στήριξης της αγελαδοτροφίας, που αποφάσισε το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση με αρ. 44.301 και ημερ. 22.5.1996».

(β) Ενώ ο Οργανισμός παραλάμβανε γάλα από τους πιο πάνω πέντε παραγωγούς και τους πλήρωνε, στους άλλους αιτητές για εισδοχή στον Κλάδο απαντούσε, μεταξύ άλλων, ότι η ποσόστωση που παραχωρείται στους νεοεισερχόμενους παραγωγούς, οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια, δεν είναι αρκετή από μόνη της για να δημιουργηθεί μια βιώσιμη μονάδα και τόνιζε ότι η παραγωγή γάλακτος χωρίς ποσόστωση είναι παράνομη.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός παραλάμβανε το γάλα των πιο πάνω παραγωγών, γιατί ο Νόμος του το επέβαλλε, και ότι οι παραγωγοί αυτοί πήραν προσωρινή και όχι μόνιμη ποσόστωση, για να παράξουν γάλα για το οποίο υπήρχε ανάγκη. Όσον αφορά στους άλλους αιτητές που υπέβαλαν αιτήσεις, ανέφερε ότι αυτοί δεν είχαν καν υποστατικά για παραγωγή.

(γ) Σύμφωνα με όλα τα πιο πάνω, φαίνεται ότι η παραχώρηση ποσοστώσεων στους πέντε παραγωγούς για το γαλακτοκομικό έτος 1.4.2003-31.3.2004 αποτελεί δυσμενή διάκριση σε βάρος όλων των άλλων παραγωγών που αναμένουν την εξέταση και έγκριση της αίτησής τους, ώστε να αρχίσουν την παραγωγή γάλακτος, και δημιουργεί επίσης προηγούμενο. Η επίκληση σοβαρής έλλειψης γάλακτος δεν μπορεί να αποτελέσει δικαιολογία για επιβράβευση των παρανομούντων.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι δεν συμφωνεί ότι έγινε δυσμενής διάκριση σε βάρος άλλων αιτητών, οι οποίοι δεν είχαν έτοιμες μονάδες και θα χρειαζόνταν δύο χρόνια για την παραγωγή γάλακτος, τη στιγμή που οι ανάγκες ήταν άμεσες και επιτακτικές. Ανέφερε επιπρόσθετα ότι ποσοστώσεις δόθηκαν μόνο για το συγκεκριμένο χρόνο, προσωρινά και χωρίς καμιά δέσμευση/υποχρέωση από μέρους του Οργανισμού για μόνιμη παραχώρησή τους και ότι

με τη σημερινή τελική κατανομή, η οποία έγινε με βάση τα κριτήρια που εγκρίθηκαν από την Υπουργική Επιτροπή, έχουν ικανοποιήσει 19 νεοεισερχόμενους παραγωγούς.

(δ) Επιπρόσθετα, σχεδόν όλοι οι παραγωγοί (4 από τους 5) υπερέβησαν τις ποσοστώσεις που τους παραχωρήθηκαν για το γαλακτοκομικό έτος 2003-2004.

4.133.14 Μεταφορικά γάλακτος. Ο Οργανισμός αποδέχθηκε 4 πρόχειρα τιμολόγια των £12.000 το καθένα και ένα πρόχειρο τιμολόγιο των £12.300 από ορισμένους μεταφορείς, για σκοπούς διεκδίκησης αποσβέσεων για την αναβάθμιση μηχανογραφημένων προγραμμάτων βυτιοφόρων γάλακτος, για συνολικό ποσό ύψους £60.300, και ένα πρόχειρο τιμολόγιο για αγορά βυτίου, για ποσό ύψους £65.000, τα οποία δεν έφεραν προτυπωμένη επωνυμία της εταιρείας/προμηθευτή, ούτε και αριθμό εγγραφής Φ.Π.Α. Ορισμένοι άλλοι μεταφορείς, οι οποίοι διεκδικούσαν αποσβέσεις για την αναβάθμιση των μηχανογραφημένων προγραμμάτων των βυτιοφόρων τους, υπέβαλαν τιμολόγια γνωστής εταιρείας, τα οποία ανέρχονταν σε £7.668 το καθένα.

Ο Πρόεδρος ανέφερε ότι ο Οργανισμός δεν μπορεί να επιβάλει στον προμηθευτή όπως διαθέτει προτυπωμένη την επωνυμία του στο τιμολόγιο και ότι, όσον αφορά στα τιμολόγια που δεν έφεραν αριθμό εγγραφής ΦΠΑ, ο Οργανισμός δεν μπορεί να επιβάλει τον τρόπο έκδοσης των τιμολογίων των προμηθευτών. Ανέφερε επίσης ότι τα εν λόγω τιμολόγια δεν πληρώθηκαν από τον Οργανισμό στον προμηθευτή, αλλά από τους ίδιους τους μεταφορείς γάλακτος, και ότι η διαφορά στο ύψος των ποσών που διεκδικήθηκαν οφείλεται στο γεγονός ότι τα μηχανογραφημένα προγράμματα προέρχονται από διαφορετικούς προμηθευτές, αφού η επιλογή έγινε από τους ίδιους τους μεταφορείς, ώστε να είναι συμβατά με τα προγράμματα και τον εξοπλισμό που είχαν ήδη εγκατεστημένα στα βυτιοφόρα τους.

Σχολιάζοντας τα πιο πάνω θα ήθελα να τονίσω ότι ο Οργανισμός, ο οποίος θα καταβάλει τελικά ολόκληρο το κόστος της αναβάθμισης των μηχανογραφημένων προγραμμάτων των βυτιοφόρων, υπό μορφή αποσβέσεων, είχε υποχρέωση να βεβαιωθεί ότι όλα τα τιμολόγια που του υπέβαλαν ήταν πέραν πάσης αμφιβολίας γνήσια και αυθεντικά και επιπρόσθετα θα μπορούσε να διαδραματίσει έναν πιο ενεργό ρόλο στην ορθή επιλογή των μηχανογραφημένων προγραμμάτων.

4.133.15 Διακίνηση αιγοπρόβειου γάλακτος. Η διακίνηση του αιγοπρόβειου γάλακτος έγινε από τον Οργανισμό μόνο στην Επαρχία Πάφου, όπως και τα προηγούμενα χρόνια. Από τη διακίνηση του αιγοπρόβειου γάλακτος στην Επαρχία Πάφου, συνολικής αξίας £1.279.571, προέκυψε για τον Οργανισμό ζημιά ύψους £28.097, σε σύγκριση με £111.810 το 2002.

4.133.16 Λογαριασμός εσόδων και εξόδων κρεάτων. Κατά το 2003 λειτουργούσαν στον Οργανισμό τα πιο κάτω Σχέδια Εμπορίας Κρεάτων:

- (α)** Σχέδιο σφαγής και αποστέωσης αγελάδων για λογαριασμό της Κυβέρνησης.
- (β)** Σχέδιο σφαγής μοσχарιών για λογαριασμό του Οργανισμού.
- (γ)** Σχέδιο σφαγής αμνοεριφίων για λογαριασμό του Οργανισμού.
- (δ)** Σχέδιο σφαγής αμνοεριφίων για λογαριασμό της Κυβέρνησης.
- (ε)** Σχέδιο Κτηνιατρείου (Βρουκέλλα).

Τα οικονομικά αποτελέσματα των σχεδίων αυτών έχουν ως εξής:

Σχέδιο	Έσοδα	Έξοδα	Πλεόνασμα/ (έλλειμμα)
	£	£	£
Σχέδιο αγελάδων Κυβέρνησης	1.567.941	2.005.957	(438.016)
Σχέδιο μοσχαριών Οργανισμού	1.648.450	1.608.022	40.428
Σχέδιο αμνοεριφίων Οργανισμού	1.850.233	1.852.138	(1.905)
Σχέδιο αμνοεριφίων Κυβέρνησης	37.766	122.336	(84.570)
Σχέδιο Κτηνιατρείου (Βρουκέλλα)	168.960	367.892	(198.932)
	5.273.350	5.956.345	(682.995)

Ο Οργανισμός υπέστη από την εμπορία κρεάτων, όπως φαίνεται στον πιο πάνω πίνακα, ζημιά ύψους £682.995, σε σύγκριση με ζημιά £37.058 το 2002.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού ανέφερε ότι, όπως φαίνεται από τα πιο πάνω αποτελέσματα, με τα οποία συμφωνεί, σχετικά με τα σχέδια που αφορούν στον Οργανισμό και για τα οποία υπάρχει η ευχέρεια λειτουργίας σε συνθήκες ελεύθερου εμπορίου, τα αποτελέσματα δεν είναι ζημιογόνα, όμως τα Σχέδια Κρεάτων, τα οποία τους αναθέτει η Κυβέρνηση, είναι ζημιογόνα, καθότι αυτά αφορούν σε πλεονασματικά και άλλα κρέατα που έπρεπε να αποσυρθούν από την αγορά και να αποθεματοποιηθούν και, λόγω της φύσης τους, τα αποθέματα των κρεάτων αυτών παραμένουν στους ψυκτικούς θαλάμους για μεγάλα χρονικά διαστήματα, με τα ανάλογα έξοδα (ψυκτικά κ.λπ.), και ότι η ρευστοποίηση των αποθεμάτων αυτών είναι δύσκολη και χρονοβόρα.

4.133.17 Σχέδιο Κτηνιατρείου (Βρουκέλλα). Αναφορά για το πιο πάνω σχέδιο έγινε και στην Έκθεσή μου για το 2002. Η ζημιά το 2003 από τη λειτουργία του Σχεδίου, το οποίο αφορά σε συμφωνία μεταξύ Οργανισμού και Κυβέρνησης για τη σφαγή και διάθεση κρέατος και δερμάτων που προέρχονται από ζώα που κατάσχονται στα πλαίσια του Σχεδίου Ελέγχου της Τρομώδους Νόσου των προβάτων και της εκστρατείας κατά της Βρουκέλλωσης, ανήλθε στις £198.932, σε σύγκριση με £39.808 το 2002.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του αρ. 793, ημερ. 13.1.2004, ενέκρινε ομόφωνα την ανανέωση του συμβολαίου για συνέχιση του Σχεδίου μέχρι τις 31.3.2004.

Ο Πρόεδρος ανέφερε ότι η εξυπηρέτηση που πρόσφερε ο Οργανισμός στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, για την άμεση σφαγή ζώων που προσβλήθηκαν από βρουκέλλα, εντάσσεται στο σχέδιο εξάλειψης της ασθένειας και θεωρούν ότι για το θέμα αυτό ο Οργανισμός πρόσφερε εθνικό έργο.

4.133.18 Σχέδιο αυτοεπιδότησης σφαγής αγελάδων. Αναφορά για το πιο πάνω Σχέδιο, η λειτουργία του οποίου τερματίστηκε στις 31.12.2003, έγινε και στην Έκθεσή μου για το 2002.

Όπως πληροφορήθηκα, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με την επιστολή του αρ. Φακ. Υ.Ε.Β&Τ 2.6.02.3, ημερ. 19.9.2003, έδωσε εντολή στον Οργανισμό όπως:

(α) Τερματιστεί αμέσως η αποκοπή του 0,5 σεντ/λίτρο από την αξία γάλακτος που παραδίνει στον Οργανισμό η Ομάδα Αγελαδοτρόφων, η οποία αντιτίθεται στην αποκοπή αυτή, και

(β) να επιστραφούν στην εν λόγω ομάδα όλα τα ποσά που τους απέκοψε ο Οργανισμός από την ημερομηνία κατά την οποία υπέβαλαν γραπτώς το αίτημα τους, πλέον νόμιμο τόκο.

Ο Οργανισμός σταμάτησε την αποκοπή από τους πιο πάνω αγελαδοτρόφους το Νοέμβριο 2003, δεν έχει όμως επιστρέψει τα ποσά που αναφέρονται στο (β) πιο πάνω. Εξακολουθεί επίσης να εκκρεμεί η εκδίκαση των αγωγών που καταχωρίστηκαν στις 28.1.2003 εναντίον του Οργανισμού από την ομάδα που αντιτίθεται στην πιο πάνω αποκοπή.

Σημειώνεται ότι ο Οργανισμός κατακρατεί ποσό ύψους £683.671, το οποίο αφορά στο πιο πάνω Σχέδιο.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι, αναφορικά με το Σχέδιο αυτό και τις από καιρού σε καιρό οδηγίες, τόσο γραπτές όσο και προφορικές από τον αρμόδιο Υπουργό, πιστεύει ότι πολύ σύντομα το όλο θέμα θα διευθετηθεί.

4.133.19 Αποθέματα κρεάτων κατά τις 31.12.2003. Τα αποθέματα κρεάτων στις 31.12.2003 ανέρχονταν σε 726 782 κιλά, σε σύγκριση με 372 022 κιλά στις 31.12.2002, με αποτέλεσμα την αύξηση των ψυκτικών τελών από £85.968 το 2002, σε £214.945 το 2003.

Τα αποθέματα κρεάτων στις 31.3.2004 ανέρχονταν σε 641 851 κιλά (380 222 κιλά αγελαδινό κρέας, 64 080 κιλά βρουκελλωμένο αγελαδινό, 27 382 κιλά αιγοπρόβειο και 170 167 κιλά βρουκελλωμένο αιγοπρόβειο). Ζήτησα να πληροφορηθώ για τον τρόπο διάθεσης των πιο πάνω αποθεμάτων, ενόψει της μετεξέλιξης του Οργανισμού και της ανάληψης της εμπορίας κρεάτων από άλλο φορέα.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός κάνει κάθε δυνατή προσπάθεια για την εκποίηση όλων των αποθεμάτων, παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει, τόσο από εσωγενείς (συμφέροντα παραγωγών κ.λπ.), όσο και από εξωγενείς παράγοντες (διεθνείς τιμές, ελεύθερη εισαγωγή ευρωπαϊκών κρεάτων κ.λπ.) και ότι από τους 727 τόνους, που ήταν τα αποθέματα κατά τις 31.12.2003, έχουν μειωθεί στους 577 τόνους κατά τις 31.5.2004.

4.133.20 Χρεώστες – Πιστωτές. Οι χρεώστες και οι πιστωτές στις 31.12.2003 και 31.3.2004 παρουσίαζαν την πιο κάτω εικόνα:

	31.12.2003	31.3.2004
	£	£
<u>Χρεώστες:</u>		
Βιομήχανοι γάλακτος	3.591.586	1.290.767
Άδειες βιομηχάνων	15.146	15.146
Χρεώστες κρεάτων	934.255	560.731
Χρεώστες προϊόντων	4.185	4.185
Διάφοροι χρεώστες	405.535	125.367
Προπληρωμές και προκαταβολές	10.072	13.257
	4.960.779	2.009.453
<u>Μείον:</u> Πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες	106.660	106.660
	4.854.119	1.902.793
<u>Πιστωτές:</u>		
Παραγωγοί - Γάλα	3.333.356	668.176
Παραγωγοί - Κρέατα	1.027.987	853.385
Μεταφορείς γάλακτος	107.030	105.672
Διάφοροι πιστωτές	232.958	179.103
	4.701.331	1.806.336

Ενόψει της μετεξέλιξης του Οργανισμού από 1.4.2004, ζήτησα να πληροφορηθώ πώς προτίθεται να διευθετήσει τις πιο πάνω εκκρεμότητες.

Ο Πρόεδρος ανέφερε ότι, όπως φαίνεται και από την πιο πάνω κατάσταση, ο Οργανισμός είναι σε θέση να καλύψει όλες τις υποχρεώσεις του (εξόφληση των πιστωτών του), αφού εισπράξει όλα τα χρέη και επιπρόσθετα καταστεί δυνατή η πώληση των αποθεμάτων των κρεάτων, γεγονός για το οποίο προσπαθεί καθημερινά.

4.133.21 Εξοπλισμός/λειτουργία αποστεωτηρίου κρεάτων.

(α) Η άδεια λειτουργίας του αποστεωτηρίου έληξε στις 31.12.2003 και ο εξοπλισμός του μεταφέρθηκε στο νέο αποστεωτήριο που έχει ενοικιάσει η Π.Ο.Α., όπου και συνέχισε τις εργασίες του μέχρι τις 31.3.2004, κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου του Οργανισμού ημερ. 5.1.2004.

Η λειτουργία του αποστεωτηρίου τερματίστηκε στις 31.3.2004 και ο εξοπλισμός, αξίας £48.004 (κόστος κτήσης), σύμφωνα με τους τελικούς λογαριασμούς, εξακολουθεί να παραμένει στο αποστεωτήριο της Π.Ο.Α., χωρίς να έχει ληφθεί οποιαδήποτε σχετική απόφαση για ενοικίαση ή διάθεσή του.

(β) Το Μάιο 2003 ο Οργανισμός προέβη στην αγορά μηχανής τεμαχισμού κρέατος σε κύβους, αξίας £8.165, για τις ανάγκες του αποστεωτηρίου, η οποία δεν αποτελούσε αντικατάσταση παλαιού μηχανήματος, αφού μέχρι το Μάιο 2003 η εργασία του τεμαχισμού διεξαγόταν για χρόνια με το χέρι, και γνωρίζοντας ότι η λειτουργία του αποστεωτηρίου θα τερματιζόταν σε μερικούς μήνες.

(γ) Στις 12.1.2004 έγινε καταγραφή του εξοπλισμού του αποστεωτηρίου κρεάτων από λειτουργούς του Οργανισμού και διαπιστώθηκαν ελλείμματα σε ορισμένα είδη, αξίας £4.343 (κόστος κτήσης), τα οποία, σύμφωνα με τον υπεύθυνο του αποστεωτηρίου, είχαν καταστραφεί λόγω φθοράς και υπερβολικής χρήσης. Για τα πιο πάνω ελλείμματα δεν φαίνεται να έχουν ληφθεί οποιεσδήποτε αποφάσεις από τον Οργανισμό.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού συμφώνησε με την Π.Ο.Α. να τους παραχωρηθεί ο εξοπλισμός του αποστεωτηρίου, σε περίπτωση που η εν λόγω Οργάνωση θα αναλάμβανε την εμπορία των κρεάτων, μετά από τη διακοπή της σχετικής δραστηριότητας από τον Οργανισμό, και ότι, με την τροποποίηση της Νομοθεσίας του Οργανισμού, ενημερώθηκε ο νέος καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός για την εν λόγω συμφωνία, από τον οποίο ο Οργανισμός ζήτησε γραπτώς την έγκριση του για επικύρωση της συμφωνίας.

Σε σχετική επιστολή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ημερ. 27.9.2004, προς τον Οργανισμό, αναφέρεται ότι ο Υπουργός ενέκρινε την πιο πάνω συμφωνία και ζητά την υλοποίησή της.

Σ' ό,τι αφορά στην αγορά μηχανής τεμαχισμού κρέατος σε κύβους, ο Πρόεδρος ανέφερε ότι ο Οργανισμός τη χρησιμοποίησε ήδη για περίοδο 10 μηνών.

Για τα ελλείμματα στον εξοπλισμό του αποστεωτηρίου, ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι διενεργείται σχετικός έλεγχος από το Λογιστήριο και ότι θα ληφθούν ανάλογες αποφάσεις από τον Οργανισμό.

4.133.22 Μητρώο περιουσιακών στοιχείων. Παρατηρήθηκε ότι στο μητρώο περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνονται είδη που είτε καταστράφηκαν είτε χάθηκαν/κλάπηκαν, με αποτέλεσμα να μην παρουσιάζονται στους Τελικούς Λογαριασμούς τα πραγματικά περιουσιακά στοιχεία. Αναφέρω ως παραδείγματα τις περιπτώσεις των φορητών συσκευών τηλεφώνου, τηλεόρασης, συσκευής ζεστού και κρύου νερού, ηλεκτρικής ζυγαριάς κ.ά.

Φυσική καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων του Οργανισμού άρχισε στις αρχές του 2004, χωρίς όμως μέχρι σήμερα να έχει ολοκληρωθεί και να ετοιμαστεί πιστοποιητικό καταμέτρησης. Σύμφωνα με τον Κανονισμό Αποθηκών 26.5, με την ολοκλήρωση της καταμέτρησης στο τέλος κάθε χρόνου, ετοιμάζεται σχετικό πιστοποιητικό, αντίγραφο του οποίου αποστέλλεται στο Γενικό Ελεγκτή. Τονίζεται ότι για τα ελλείμματα και τα είδη που καταστράφηκαν θα έπρεπε να ετοιμαστούν δελτία ελλειμμάτων και δελτία αχρήστων, τα οποία να τύχουν της έγκρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι η φυσική καταμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων συνεχίζεται και ότι, με τη συμπλήρωσή της, για οποιαδήποτε ελλείμματα ή είδη που καταστράφηκαν θα ετοιμαστούν τα σχετικά δελτία για έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο.

4.134 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΣΤΕΓΗΣ

Μέρος Α

4.134.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Κατά το 2003 ο Οργανισμός παρουσίασε πλεόνασμα £4.749.577, σε σύγκριση με £4.869.837 κατά το 2002.

(β) **Καταθέσεις.** Οι καταθέσεις στον Οργανισμό στις 31.12.2003 ανέρχονταν σε £409,94 εκ., σε σύγκριση με £358,19 εκ. το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £51,75 εκ. ή 14,44%.

(γ) **Δάνεια.** Τα δάνεια στις 31.12.2003 ανέρχονταν σε £440,41 εκ., σε σύγκριση με £366,25 εκ. το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £74,16 εκ. ή 20,24%.

4.134.2 Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός για το 2003 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού στις 4.9.2002, υποβλήθηκε στο αρμόδιο Υπουργείο στις 13.9.2002 και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 13.12.2002 και από τη Βουλή στις 31.1.2003, ενώ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους του 1987 έως 2001, ο Προϋπολογισμός έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο τρεις μήνες πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται. Οι δαπάνες από την 1.1.2003 μέχρι τις 31.1.2003 είχαν εγκριθεί από τη Βουλή με την ψήφιση δωδεκατημορίων.

4.134.3 Προσωπικό. Στις 31.12.2003 ο Οργανισμός εργοδοτούσε 54 άτομα και το σύνολο των αποδοχών τους, περιλαμβανομένης της πρόνοιας για συντάξεις, ήταν £1.297.189, σε σύγκριση με £1.203.190 κατά το 2002. Ο μέσος όρος ετήσιων αποδοχών για κάθε υπάλληλο ανέρχεται σε £24.022.

4.134.4 Καθυστερημένες δόσεις δανείων. Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2003 οι καθυστερημένες δόσεις δανείων ανέρχονταν σε £10,3 εκ. ή ποσοστό 2,36% του συνολικού ποσού των δανείων, σε σύγκριση με £8,4 εκ. ή ποσοστό 2,31% κατά τις 31.12.2002.

Καθυστερήσεις παρουσιάζουν 3 650 δάνεια ή ποσοστό 18,9% του συνόλου των δανείων στις 31.12.2003. Κατά το 2003 έχουν παραπεμφθεί στους δικηγόρους για λήψη νομικών μέτρων 180 περιπτώσεις σοβαρών καθυστερήσεων.

4.134.5 Σχέδια υπηρεσίας προσωπικού. Παρά το γεγονός ότι από την 1.1.2001 έχει εφαρμοστεί νέα οργανική διάρθρωση του Οργανισμού, κατά το πρότυπο των θέσεων/κλιμάκων των τραπεζών, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχουν τροποποιηθεί/εγκριθεί νέα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων του Οργανισμού.

4.134.6 Αποφάσεις Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2002, Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται από το άρθρο 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, αποφάνθηκε στις 27.9.2002 ότι η απαλλαγή του Οργανισμού από την υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος και τελών χαρτοσήμου, οι πρόνοιες του υφιστάμενου Σχεδίου Αποταμίευσης του Οργανισμού, με βάση το οποίο μέρος των καταθέσεων αφαιρείται από το φορολογητέο εισόδημα του καταθέτη, καθώς και η απαλλαγή από την υποχρέωση πληρωμής τελών εγγραφής υποθήκης, για εξασφάλιση δανείου για στεγαστικούς σκοπούς, συνιστούν δημόσια ενίσχυση που θα έπρεπε να είχε τερματιστεί μέχρι τις 30.4.2003.

Ο Οργανισμός στις 22.12.2002 καταχώρισε προσφυγή εναντίον της πιο πάνω απόφασης του Εφόρου, επειδή θεωρεί ότι ο σκοπός και το αντικείμενο των εργασιών του Οργανισμού έχουν κοινωνικό χαρακτήρα.

4.135 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.135.1 Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση του Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τις μη εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του 2002, ήταν όπως πιο κάτω.

(α) Αποτελέσματα έτους. Για το έτος 2002 προέκυψε πλεόνασμα £823.951, σε σύγκριση με έλλειμμα £2.315.191 το 2001.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £18.384.565, σε σύγκριση με £12.326.588 το 2001. Αυτά περιλαμβάνουν γενική κρατική χορηγία £9.048.811 και διδάκτρα £5.557.600, σε σύγκριση με £3.908.789 και £5.591.489, αντίστοιχα, το 2001.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £17.560.614, σε σύγκριση με £14.641.779 το 2001. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση των δαπανών για μισθούς και επιδόματα προσωπικού (£1.426.570), των γενικών διοικητικών εξόδων (£433.827), των αποσβέσεων (£379.805) και των ερευνητικών δραστηριοτήτων/προγραμμάτων (£656.354).

(δ) Κρατική χορηγία. Το σύνολο της κρατικής χορηγίας που παραχωρήθηκε στο Πανεπιστήμιο το 2002 ήταν £21.369.000, σε σύγκριση με £11.522.230 το 2001. Από το ποσό αυτό δαπανήθηκαν £12.320.189 (£7.613.441 το 2001) για αγορά στοιχείων πάγιου ενεργητικού.

Όπως προκύπτει, η λειτουργία του Πανεπιστημίου εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τη συνέχιση της παροχής κρατικής χορηγίας.

4.135.2 Αδαπάνητα ποσά Προϋπολογισμού. Από το ποσό των £31.439.763 που προϋπολογίστηκε για το έτος 2002, ποσό £3.530.317 (2001 £7.466.110) ή ποσοστό 11,23% (2001 26,77%) παρέμεινε αδαπάνητο στο τέλος του έτους. Τα αδαπάνητα ποσά αφορούν κυρίως στη στέγαση αναφορικά με τα υφιστάμενα κτίρια (£1.913.687).

4.135.3 Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου για το 2002 υποβλήθηκε αρχικά την 1.8.2001 και εγκρίθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 25.4.2002.

Ο Προϋπολογισμός για το 2003 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου στις 27.11.2002. Από το Υπουργικό Συμβούλιο εγκρίθηκε στις 8.1.2003 και ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 16.1.2003.

4.135.4 Προσωπικό. Το Πανεπιστήμιο εργοδοτούσε κατά το 2003 612 άτομα (548 το 2002). Τα 385 είναι μέλη του Ακαδημαϊκού Προσωπικού (Καθηγητές, Μεταπτυχιακοί Συνεργάτες, Επισκέπτες Καθηγητές), τα 201 είναι μέλη του Διοικητικού Προσωπικού και τα 26 είναι ωρομίσθιοι.

4.135.5 Έργα Πανεπιστημιούπολης. Οι εργασίες ανέγερσης της πρώτης φάσης (για 5 200 φοιτητές) της Πανεπιστημιούπολης άρχισαν στις αρχές του 1999 και προβλέπεται να συμπληρωθούν περί τα τέλη του 2010. Η τελευταία εκτίμηση της συνολικής δαπάνης, συμπεριλαμβανομένου και του κόστους των μελετών, ανέρχεται στο ποσό των περίπου £165 εκ., σε σύγκριση με £71 εκ. που ήταν η αρχική εκτίμηση το 1995. Σύμφωνα με έκθεση του Γραφείου Ανάπτυξης της Πανεπιστημιούπολης, η αύξηση της δαπάνης οφείλεται κυρίως στην αναθεώρηση των κτιριολογικών δεδομένων με βάση νεότερες και πιο ακριβείς πληροφορίες, καθώς και στις αυξήσεις των τιμών των εργατικών και υλικών. Ωστόσο, κατά την άποψη της Υπηρεσίας μου ο υπερδιπλασιασμός του Προϋπολογισμού, πέραν των πιο πάνω λόγων, οφείλεται και στη διαφοροποίηση του αναπτυξιακού προγράμματος του Πανεπιστημίου με αύξηση του αριθμού Σχολών και φοιτητών. Έχουν διαπιστωθεί καθυστερήσεις στην υλοποίηση των χρονοδιαγραμμάτων και προβλήματα κατά την εκτέλεση των εργασιών που αφορούν κυρίως στη διαχείριση των συμβολαίων για τα κατασκευαστικά έργα. Οι πιο πάνω αδυναμίες οφείλονται κυρίως στους εργολάβους, στη μη έγκαιρη διεκπεραίωση των Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών και στην αδυναμία των ιδιωτών μελετητών να ανταποκριθούν ικανοποιητικά στις υποχρεώσεις τους. Τα έργα που βρίσκονταν υπό εκτέλεση ή είχαν συμπληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο 2004 ήταν τα ακόλουθα:

(α) Έργα υποδομής. Οι κατασκευαστικές εργασίες άρχισαν το Μάιο 1999, με ημερομηνία συμπλήρωσης το Νοέμβριο 2000, έναντι κόστους £5,7 εκ. Το έργο συμπληρώθηκε με καθυστέρηση 13 μηνών. Ο εργολάβος υπέβαλε απαίτηση για παράταση χρόνου λόγω τροποποιήσεων και πρόσθετων εργασιών που του ανατέθηκαν. Το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου ενέκρινε παράταση χρόνου μέχρι τον Ιανουάριο 2002 και παραχώρησε στον εργολάβο ποσό £175.000 ως αποζημίωση.

(β) Κτιριακές εγκαταστάσεις επιστημών και τεχνολογίας. Το συμβόλαιο κατασκευής προβλέπει έναρξη των εργασιών τον Ιανουάριο 2000 και συμπλήρωση το Μάιο 2002, έναντι δαπάνης £8,4 εκ. Η πρόοδος των εργασιών παρουσίασε σημαντική καθυστέρηση (18 μηνών), η οποία οφειλόταν στον αργό ρυθμό εργασίας του εργολάβου, αλλά και σε αλλαγές και προβλήματα για τα οποία ευθύνεται η πλευρά του Εργοδότη και των Συμβούλων Μελετητών. Μετά από διαπραγματεύσεις μεταξύ του Πανεπιστημίου και του εργολάβου για επίσπευση του έργου, συμφωνήθηκε η τμηματική παράδοση των εργασιών, με καταληκτική ημερομηνία αποπεράτωσης του έργου τον Αύγουστο 2003, και αύξηση της ποινικής ρήτρας για καθυστερήσεις από τον εργολάβο. Τελικά το έργο συμπληρώθηκε το Νοέμβριο 2003, οπότε το

Πανεπιστήμιο προχώρησε στην αποκοπή αποζημίωσης ποσού £160.000 από τον εργολάβο, λόγω της νέας καθυστέρησης. Ο εργολάβος διαφώνησε με την ενέργεια αυτή και το θέμα βρίσκεται υπό εξέταση. Το συνολικό κόστος του έργου αναμένεται να ανέλθει γύρω στα £13 εκ., δηλαδή κατά 55% μεγαλύτερο από το ποσό του συμβολαίου. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στις τροποποιήσεις των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, λόγω αλλαγής στη χρήση των εργαστηρίων, σε αλλαγές άλλων εργασιών, στην αύξηση του ποσού υπερβολαβίας για την εργαστηριακή και άλλη επίπλωση των κτιρίων, στις αυξήσεις των εργατικών, καθώς και στην αποζημίωση του εργολάβου που προβλέπεται στη συμφωνία για την τμηματική παράδοση των έργων (£750.000). Λόγω της καθυστέρησης στη συμπλήρωση του έργου και των επιπλέον εργασιών, ο Αρχιτέκτονας του έργου υπέβαλε απαίτηση για αποζημιώσεις ύψους περίπου £500.000, η οποία εξετάζεται.

(γ) Κτίρια λειτουργικής υποστήριξης. Η κατασκευή του έργου άρχισε τον Ιανουάριο 2000 έναντι δαπάνης £700.000. Το έργο συμπληρώθηκε τον Ιούλιο 2001, με καθυστέρηση 4 μηνών, μέρος της οποίας οφείλεται στον εργολάβο και μέρος στον Εργοδότη. Το τελικό κόστος του έργου ανήλθε στο ποσό των £676.668.

(δ) Φοιτητική Εστία (Φάση ΙΑ). Το έργο, το οποίο άρχισε να κατασκευάζεται το Νοέμβριο 2000 έναντι δαπάνης £3,5 εκ., παρουσιάζει σημαντική καθυστέρηση περίπου 12 μηνών, που οφείλεται κυρίως στον εργολάβο, αλλά και σε επιπρόσθετες εργασίες. Στα πλαίσια επίσπευσης των εργασιών και συμπλήρωσης του έργου, το Πανεπιστήμιο και ο εργολάβος κατέληξαν σε συμπληρωματική συμφωνία, που προβλέπει αποζημίωση του εργολάβου για τις επιπρόσθετες εργασίες και τμηματική συμπλήρωση και παράδοση των εργασιών μέχρι τέλος Ιουλίου 2003, ενώ, σε αντίθετη περίπτωση, θα αποκόπτεται από τις πληρωμές προς τον εργολάβο αυξημένη ποινική ρήτρα. Τελικά το έργο συμπληρώθηκε το Φεβρουάριο 2004 και αποφασίστηκε όπως οι αποκοπές λόγω της ποινικής ρήτρας συνυπολογιστούν με το διακανονισμό του τελικού λογαριασμού. Το τελικό κόστος του έργου αναμένεται να ανέλθει γύρω στα £4,2 εκ.

(ε) Κτίριο Διοίκησης. Η κατασκευή του έργου άρχισε το Σεπτέμβριο 2002 έναντι δαπάνης £6,17 εκ. και αναμένεται να συμπληρωθεί το Μάρτιο 2005. Μέχρι σήμερα έχει εγκριθεί παράταση χρόνου 22 εργάσιμων ημερών λόγω βροχερού καιρού. Τον Απρίλιο 2004 – δηλαδή μετά την έναρξη των εργασιών – το Συμβούλιο Προσφορών και Οικονομικών του Πανεπιστημίου ενέκρινε τη συμπλήρωση του 3^{ου} ορόφου του κτιρίου έναντι επιπλέον δαπάνης £590.000 και χρόνου παράτασης περίπου 2,5 μηνών. Η αναμενόμενη τελική δαπάνη του έργου, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα, ανέρχεται σε £7,04 εκ.

Μέρος Β

4.135.6 Μισθοδοσία και άλλα ωφελήματα προσωπικού. Εξακολουθούν να παρατηρούνται αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου των μισθολογικών διαφοροποιήσεων και επιδομάτων, για τις οποίες υπέβαλα συγκεκριμένες εισηγήσεις. Αναμένεται ότι, με την έναρξη λειτουργίας του μηχανογραφημένου προγράμματος διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, θα υπάρξει σημαντική βελτίωση.

4.135.7 Ερευνητικά προγράμματα. Τα έσοδα για τη διεξαγωγή ερευνητικών προγραμμάτων ανήλθαν κατά το 2002 στις £1.703.674, σε σύγκριση με £693.740 το 2001. Οι αντίστοιχες δαπάνες ανήλθαν στις £1.791.676 για το 2002, σε σύγκριση με £1.135.322 το 2001. Σχετικά με τη διαχείριση των ερευνητικών προγραμμάτων, ανέφερα ότι ορισμένοι Κανόνες που

διέπουν τον προγραμματισμό, εκτέλεση και παρακολούθηση των ερευνητικών προγραμμάτων εξακολουθεί να μην εφαρμόζονται. Νέοι Κανόνες που εγκρίθηκαν παρουσιάζουν ελλείψεις, με αποτέλεσμα να χρειάζονται και πάλι αναθεώρηση.

4.135.8 Όροι υπηρεσίας Ακαδημαϊκού Προσωπικού. Ορισμένα θέματα, όπως η άδεια ανάπαυσης του Ακαδημαϊκού Προσωπικού και η άδεια ασθενείας του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και των Μεταπτυχιακών Συνεργατών, εξακολουθούν να μη ρυθμίζονται στους Κανόνες που έχουν εκδοθεί για τις άδειες απουσίας των μελών του Ακαδημαϊκού Προσωπικού, όπως προνοείται στους περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ακαδημαϊκό Προσωπικό) Κανονισμούς του 1990 και 1999. Εισηγήθηκα όπως προωθηθεί η έκδοση των απαραίτητων Κανόνων το συντομότερο δυνατόν.

4.136 ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.136.1 Έλεγχος λογαριασμών. Οι οικονομικές καταστάσεις του Ιδρύματος για το 2003 έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε το Ίδρυμα, ύστερα από έγκρισή μου, σύμφωνα με το άρθρο 3(1) των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων. Με βάση το ίδιο άρθρο, η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει διενεργήσει επιπρόσθετο οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο.

4.136.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αναπροσαρμογές στους λογαριασμούς του προηγούμενου έτους. Κατά το 2003 διενεργήθηκαν αναλογιστικές μελέτες σχετικά με την πρόβλεψη για την υποχρέωση του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού, με ημερομηνίες εκτίμησης 31 Δεκεμβρίου 2001, 2002 και 2003. Στη συνέχεια έγιναν από τους ιδιώτες ελεγκτές υπολογισμοί, με ημερομηνία εκτίμησης 31.12.2000. Βάσει των πιο πάνω αναλογιστικών μελετών και των υπολογισμών των ιδιωτών ελεγκτών για το έτος 2000, αναπροσαρμόστηκαν τόσο τα συγκριτικά υπόλοιπα εξόδων του 2002, τα οποία αφορούν σε μισθούς και ωφελήματα προσωπικού και τόκους και έξοδα χρηματοδότησης, με τα ποσά των £2.340.521 και £585.128, αντίστοιχα, όσο και το αρχικό υπόλοιπο του αποθεματικού προσόδων του έτους αυτού, με τις αναπροσαρμογές του 2000 και 2001, ύψους £1.601.216. Για σκοπούς σύγκρισης των οικονομικών αποτελεσμάτων του έτους 2003 με τα αποτελέσματα του προηγούμενου έτους, χρησιμοποιήθηκαν οι αναπροσαρμοσμένες οικονομικές καταστάσεις, όπως αυτές διαμορφώθηκαν με τα νέα δεδομένα.

(β) Έσοδα. Το σύνολο των εσόδων ανήλθε σε £18,1 εκ., από το οποίο £15,7 εκ. ή 87% αποτελούν κρατική χορηγία (£16.000.000 - £292.954 χορηγία του 2002 για αμφίδρομη σύνδεση ΕΤ-ΡΙΚ, η οποία δεν παραχωρήθηκε), σε σύγκριση με ποσό £17,06 εκ. για το προηγούμενο έτος, από το οποίο η κρατική χορηγία ήταν £14,31 εκ. Η σημαντικότερη αύξηση σημειώθηκε στο Κονδύλι «Κυβερνητική Χορηγία» (£1.392.901), ενώ μείωση σημειώθηκε στο Κονδύλι «Εμπορικές Διαφημίσεις» (£304.809).

(γ) Έξοδα. Το σύνολο των εξόδων, περιλαμβανομένων των τόκων και εξόδων χρηματοδότησης, ανήλθαν σε £21,82 εκ., σε σύγκριση με £21,35 εκ. για το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημείωσαν αύξηση £0,47 εκ.. Οι αποσβέσεις ανήλθαν σε £613.979 (£623,386 το 2002) και οι τόκοι και τα έξοδα χρηματοδότησης ανήλθαν σε £1.277.880, περιλαμβανομένων τόκων υποχρέωσης προς το Ταμείο Συντάξεων ύψους £505.063 (£1.340.609 και £585.128,

αντίστοιχα, για το 2002). Οι σημαντικότερες αυξήσεις σημειώθηκαν στα Κονδύλια «Μισθοί και Ωφελήματα Προσωπικού» (£398.281) και «Διαγραφή ΦΠΑ που δεν μπορεί να διεκδικηθεί» (£229.570). Επίσης διενεργήθηκε δαπάνη ύψους £21.516 για τα «50 χρόνια ΡΙΚ», που αφορά σε νέο έξοδο. Μείωση παρατηρήθηκε στο Κονδύλι «Πρόβλεψη για Επισφαλείς Χρεώστες» κατά £96.610.

(δ) Αποτελέσματα έτους. Το Ίδρυμα παρουσίασε για το 2003 έλλειμμα (πριν από τη φορολογία) ύψους £3,72 εκ., σε σύγκριση με £4,29 εκ. κατά το 2002.

(ε) Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης. Στις 31.12.2003 οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Ιδρύματος ανέρχονταν σε £27,45 εκ., σε σύγκριση με £24,09 εκ. το 2002, ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £3,19 εκ. (£3,80 εκ. το 2002), δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £24,26 εκ., σε σύγκριση με £20,28 εκ. το 2002. Σύμφωνα με τον περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) Τροποποιητικό Νόμο αρ. 2 του 2000, οποιοδήποτε έλλειμμα στον ετήσιο Προϋπολογισμό του Ιδρύματος καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό υπό μορφή κρατικής χορηγίας. Πέραν της κρατικής χορηγίας, τα Ταμεία Συντάξεων του Ιδρύματος, καθώς και ο Λογαριασμός Περιθωριακών Ωφελημάτων, συνεχίζουν την παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων στο Ίδρυμα. Η οφειλή του Ιδρύματος στα Ταμεία Συντάξεων στις 31.12.2003 ανήλθε σε £15,84 εκ. (£13,11 εκ. το 2002) και για τα Περιθωριακά Ωφελήματα σε £2,97 εκ. (£2,81 εκ. το 2002). Σημειώνεται ότι η οφειλή για τα Περιθωριακά Ωφελήματα δεν επιβαρύνεται με οποιοδήποτε ποσό τόκων.

(στ) Υποχρέωση στα Ταμεία Συντάξεων. Σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη με ημερομηνία εκτίμησης 31.12.1999, η υποχρέωση του ΡΙΚ έναντι του Ταμείου Συντάξεων για κάλυψη προϋπηρεσίας ανερχόταν σε £8.135.136.

Το Ίδρυμα εφάρμοσε από 1.1.2002 τις πρόνοιες του Αναθεωρημένου Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς αρ. 19 και αναγνωρίζει την πιο πάνω υποχρέωση από 1.1.2000 στο Λογαριασμό Εσόδων και Εξόδων, με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης σε περίοδο πέντε ετών, δηλαδή με ετήσια αναγνώριση ύψους £1.627.027.

Επειδή έχουν διενεργηθεί μεταγενέστερες αναλογιστικές μελέτες (ή υπολογισμοί), με ημερομηνίες εκτίμησης 31.12.2000, 31.12.2001, 31.12.2002 και 31.12.2003, οι οποίες κατέδειξαν έλλειμμα στη μη χρηματοδοτούμενη υποχρέωση, ύψους £16.369.695, £25.303.000, £26.609.000 και £26.316.000, αντίστοιχα, εφαρμόστηκε από το Ίδρυμα πρόνοια του πιο πάνω Προτύπου, που προβλέπει ότι τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που υπερβαίνουν το 10% της σημερινής αξίας των υποχρεώσεων του σχεδίου ή της δίκαιης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του σχεδίου, οποιαδήποτε από τις δύο είναι η μεγαλύτερη, αποσβένονται στο διάστημα του αναμενόμενου μέσου όρου της υπολειπόμενης εργάσιμης ζωής των υπαλλήλων που συμμετέχουν στο σχέδιο. Ως αποτέλεσμα, έχει αναπροσαρμοστεί το Αποθεματικό Προσόδων του Ιδρύματος για το έτος 2003 με ποσό £4.526.865, που αντιπροσωπεύει επιπρόσθετες επιβαρύνσεις για τα προηγούμενα έτη (£846.077 το 2000, £755.139 το 2001 και £2.925.649 το 2002).

Η συνολική επιβάρυνση του Ιδρύματος για το έτος 2003 ανήλθε σε £5.091.640 (£5.100.647 το 2002) και η αναγνωρισμένη οφειλή για κάλυψη της μη χρηματοδοτούμενης υποχρέωσης προς το Ταμείο Συντάξεων ανήλθε κατά τις 31.12.2003 σε £8.219.862.

Εξέφρασα τις επιφυλάξεις μου ως προς την αναγκαιότητα ή/και ορθότητα της διενέργειας εκ των υστέρων αναλογιστικών μελετών ή υπολογισμών για σειρά προηγούμενων ετών.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η διενέργεια εκ των υστέρων αναλογιστικών μελετών ή υπολογισμών αναφορικά με προηγούμενα έτη έγινε κατόπιν εισήγησης των ιδιωτών ελεγκτών, για σκοπούς αναπροσαρμογής των οικονομικών καταστάσεων των αντίστοιχων ετών και ότι το ΡΙΚ προτίθεται πλέον να διενεργεί αναλογιστική μελέτη/εκτίμηση για κάθε οικονομικό έτος.

(ζ) Κρατικές εγγυήσεις. Στις 31.12.2003 οι κρατικές εγγυήσεις για τα δάνεια του Ιδρύματος ανέρχονταν σε £3,51 εκ. και για τραπεζικά παρατραβήγματα σε £0,95 εκ.

(η) Επένδυση σε εξαρτημένη εταιρεία. Το ΡΙΚ κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου εξαρτημένης εταιρείας, η οποία συστάθηκε στην Κύπρο στις 10.12.2003 με μετοχικό κεφάλαιο £10.000, η οποία δεν έχει αρχίσει τις δραστηριότητες της ακόμη.

4.136.3 Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2003 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος στις 4.6.2002. Στη συνέχεια εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 21.1.2003. Σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, ο Προϋπολογισμός έπρεπε να κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι τις 30.9.2002, ενώ κατατέθηκε στις 4.3.2003 και ψηφίστηκε σε Νόμο στις 10.4.2003. Η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2003, για την περίοδο όμως από 1^η Μαρτίου μέχρι 10 Απριλίου 2003 διενεργούνταν δαπάνες που δεν ήταν νομοθετικά καλυμμένες.

(β) Υπερβάσεις. Σε διάφορα Κονδύλια του Προϋπολογισμού σημειώθηκαν υπερβάσεις, συνολικού ύψους £391.507, οι οποίες καλύφθηκαν με μεταφορές εξοικονομήσεων από άλλα Κονδύλια (£247.628) και από τις Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό (£143.879), ύστερα από έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος που δόθηκε στις 28.4.2004.

Επίσης, ένεκα των αυξημένων υποχρεώσεων του ΡΙΚ προς το Ταμείο Συντάξεων του Προσωπικού που προέκυψαν από τις τελευταίες αναλογιστικές εκτιμήσεις, σημειώθηκε υπέρβαση στο Κεφάλαιο 25 «Συντάξεις και Άλλα Ωφελήματα» ύψους £2.973.618, καθώς και επιπρόσθετες επιβαρύνσεις ύψους £4.526.865 για τα προηγούμενα έτη (£846.077 για το 2000, £755.139 για το 2001 και £2.925.649 για το 2002). Υπέδειξα ότι η κάλυψη των πιο πάνω υπερβάσεων θα έπρεπε να γίνει με τη διαδικασία Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού.

Σημειώνεται επίσης ότι νομοσχέδιο Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού για κάλυψη υπερβάσεων του Προϋπολογισμού του 1995, ύψους £995.700, εξακολουθεί να εκκρεμεί στο Υπουργείο Εσωτερικών.

4.136.4 Προσωπικό.

(α) Μόνιμο προσωπικό. Το Ίδρυμα εργοδοτούσε κατά τις 31.12.2003 216 μόνιμους υπαλλήλους (208 το 2002) και 40 εργάτες (34 το 2002).

- Οι δαπάνες για τις αποδοχές και άλλα ωφελήματα των μόνιμων υπαλλήλων, χωρίς να ληφθούν υπόψη η ελλειμματική εισφορά στα Ταμεία Συντάξεων και τα αναδρομικά, ανήλθαν σε £6,48 εκ., σε σύγκριση με £6,25 εκ. το 2002.
- Με βάση τον αριθμό των μόνιμων υπαλλήλων που εργοδοτούσε το Ίδρυμα στις 31.12.2003, ο ετήσιος μέσος όρος δαπανών για κάθε μόνιμο υπάλληλο, αφού

αφαιρεθούν οι δαπάνες για τους υπαλλήλους που αφυπηρέτησαν κατά τη διάρκεια του έτους, ανέρχεται σε £29.104 (£29.843 το 2002).

- Οι δαπάνες για το εβδομαδιαίο προσωπικό (εργάτες) ανήλθαν σε £426.201, σε σύγκριση με £362.909 το 2002.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ανέφερε ότι, λόγω της σοβαρότητας των θεμάτων σχετικά με τους μόνιμους υπαλλήλους, τους τακτικούς και έκτακτους συνεργάτες, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αναθέσει σε ειδικούς (εξωτερικούς) συμβούλους τη μελέτη και υποβολή εισήγησης, που να καλύπτει σφαιρικά όλους τους εργοδοτούμενους στο ΡΙΚ, αναφορικά με το καθεστώς απασχόλησής τους, τη βάση για την αμοιβή τους και τους όρους εργοδότησής τους.

(β) Παραχώρηση άμεσης προσαύξησης κατά την ένταξη των υπαλλήλων σε νέες κλίμακες με βάση το Νέο Οργανόγραμμα. Το Οργανόγραμμα, με βάση το οποίο εγκρίθηκε από τη Βουλή στις 4.5.2001 ο περί Τροποποιητικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (αρ. 1) του 2001, περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, και την ένταξη υπαλλήλων σε νέες κλίμακες, προσωπικές κλίμακες και επεκτάσεις κλιμάκων.

Παρατηρήθηκε ότι παραχωρήθηκε πρόσθετη προσαύξηση σε 69 υπαλλήλους κατά την ένταξή τους στις πιο πάνω νέες κλίμακες, χωρίς να υπάρχει τέτοια πρόνοια στο Οργανόγραμμα και σε αντίθεση με τους περί Δημοσίας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα Οικονομικά Ωφελήματα) Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 175/95), τους οποίους το Ίδρυμα υιοθέτησε και εφαρμόζει.

Παρόλο που επισήμανα με επιστολές μου προς τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ότι η παραχώρηση των υπό αναφορά προσαυξήσεων θα επιφέρει σοβαρές οικονομικές επιβαρύνσεις για το Ίδρυμα (αύξηση μισθών και συνταξιοδοτικών ωφελημάτων) και θα έπρεπε να εξασφαλιστεί η σχετική έγκριση της Βουλής, εφόσον η εν λόγω πράξη του Ιδρύματος δεν προνοείται στο εγκριθέν από αυτή Οργανόγραμμα, εντούτοις δεν έχει γίνει καμιά ενέργεια προς την κατεύθυνση αυτή.

Σημειώνεται ότι σε αριθμό υπαλλήλων που έχουν ήδη αφυπηρετήσει καταβλήθηκαν συνταξιοδοτικά ωφελήματα, των οποίων οι υπολογισμοί έχουν γίνει με συντάξιμες απολαβές αυξημένες κατά την πιο πάνω πρόσθετη προσαύξηση, και ως εκ τούτου δεν κατέστη δυνατόν να πιστοποιηθούν τα ωφελήματα αυτά από την Υπηρεσία μου.

(γ) Ωφελήματα προσωπικού. Εξακολουθεί να εκκρεμεί η ρύθμιση του θέματος με Κανονισμούς. Σημειώνεται ότι τα πιο πάνω δικαιώματα περιλαμβάνουν τη μεταφορά αργιών, τα επιδόματα βάρδιας, τις υπερωρίες, το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ειδικές συμφωνίες.

Πληροφορήθηκα ότι το ΡΙΚ προτίθεται να ρυθμίσει το θέμα στα πλαίσια της νέας συλλογικής σύμβασης.

(δ) Απασχόληση συνεργατών. Το 2003 το Ίδρυμα συνεργάστηκε, σύμφωνα με το αμοιβολόγιο των συνεργατών, με 633 συνεργάτες (643 το 2002), από τους οποίους οι 144 είναι τακτικοί συνεργάτες (137 το 2002) και οι 23 με ειδικό συμβόλαιο (22 το 2002). Οι συνολικές δαπάνες, περιλαμβανομένων των εισφορών στα διάφορα ταμεία, ανήλθαν σε £3.646.439 (£3.417.664 το 2002) και έχουν χρεωθεί στα έξοδα προγραμμάτων, στις αποδοχές προσωπικού, στα έξοδα για αναβάθμιση του δορυφορικού προγράμματος και στα έξοδα για το αρχείο ταινιών.

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνεται ο αριθμός των τακτικών συνεργατών και των συνεργατών με ειδικό συμβόλαιο που συνεργάστηκαν με το Ίδρυμα κατά τα έτη 1997-2003. Όπως προκύπτει, η λειτουργία του Ιδρύματος, ειδικότερα τα τελευταία έτη, βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στους συνεργάτες.

Κατηγορία συνεργατών	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997
Τακτικοί συνεργάτες	144	137	134	115	100	78	72
Συνεργάτες με ειδικό συμβόλαιο	23	22	9	7	-	-	-

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι 241 άτομα, από το σύνολο των 633 ατόμων με τα οποία συνεργάστηκε το ΡΙΚ κατά το 2003, είχαν ετήσιο κόστος κάτω από £1.000 το καθένα και ότι η αγορά υπηρεσιών από τρίτους, με την καταβολή ενός κατ' αποκοπή ποσού, είναι προς το συμφέρον του ΡΙΚ.

4.136.5 Υπερωρίες. Το 2003 οι υπερωρίες του μόνιμου προσωπικού και των εργατών ανήλθαν σε £452.554, έναντι £344.427 του 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά £108.127 ή ποσοστό 31,4%. Σύμφωνα με σχετική έκθεση του Εσωτερικού Ελεγκτή του Ιδρύματος, ημερ. 21.4.2004, οι μεγαλύτερες αυξήσεις σημειώθηκαν:

- Στο Τμήμα Μελετών και Εγκαταστάσεων κατά 86% (από £7.000 το 2002 σε £13.000 το 2003).
- Στο Τμήμα Πομπών κατά 60% (από £30.000 το 2002 σε £48.000 το 2003).
- Στους εργάτες κατά 75% (από £28.000 το 2002 σε £49.000 το 2003).

Σύμφωνα με τον Τμηματάρχη Μελετών και Εγκαταστάσεων και Πομπών (Έκθεση ημερ. 26.4.2004), οι αυξήσεις υπερωριών οφείλονται:

- Στη μη επαρκή και ικανοποιητική στελέχωση των τμημάτων με μόνιμο ειδικευμένο προσωπικό.
- Στην αύξηση των Ζωντανών Μικροκυματικών Ζεύξεων (Links) ένεκα των προεδρικών εκλογών και των πολλών πολιτικών εξελίξεων, καθώς και στην έλλειψη προγραμματισμού και συντονισμού για την εγκατάσταση των πιο πάνω Μικροκυματικών Ζεύξεων.
- Στις συχνότερες βλάβες που προκαλούνται ένεκα των πετपालιωμένων μηχανημάτων και της αναγκαιότητας άμεσης επιδιόρθωσης και συντήρησής τους.

Εξέφρασα την άποψη ότι το Ίδρυμα πρέπει να προβληματιστεί για την καλύτερη στελέχωση των τμημάτων και για καλύτερο προγραμματισμό και συντονισμό των ζωντανών μεταδόσεων και να μελετήσει πιθανή αντικατάσταση μηχανημάτων με άλλα νεότερης τεχνολογίας.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το ΡΙΚ καταβάλλει προσπάθειες για καλύτερη στελέχωση των Τμημάτων, πράγμα που θα συμβάλει και στην ουσιαστική μείωση της υπερωριακής απασχόλησης.

4.136.6 Άδειες απουσίας.

(α) Δικαιούμενη άδεια. Η άδεια απουσίας των υπαλλήλων υπολογίζεται με βάση την εξαήμερη εβδομάδα εργασίας, δηλαδή 36 ημέρες ετήσια, με ανώτατο μεταφερόμενο υπόλοιπο

84 ημέρες, παρά το γεγονός ότι εφαρμόστηκε πενθήμερη εβδομάδα εργασίας, με παράλληλη μείωση της ετήσιας άδειας σε 29 ημέρες και ανώτατο μεταφερόμενο υπόλοιπο 70 ημέρες.

- Οι επιπρόσθετες 7 ημέρες ετήσιας άδειας ανά υπάλληλο, χωρίς να ληφθεί υπόψη το δικαίωμα μεταφοράς αυξημένου υπολοίπου κατά 14 ημέρες (84-70), αποτιμάται στις 31.12.2003, με βάση το μέσο όρο δαπάνης για κάθε μόνιμο υπάλληλο, σε περίπτωση £172.000 ετησίως.
- Επίσης, κατά τις 31.12.2003 το σύνολο των αδειών του προσωπικού που μεταφέρθηκαν σε πίστη του, πέραν των 70 ημερών μέχρι 84, ανερχόταν σε 1 175 ημέρες και αποτιμάται, με βάση το μέσο όρο δαπάνης για κάθε μόνιμο υπάλληλο, σε περίπτωση £138.000.

(β) Μεταφερόμενες αργίες. Στη συμφωνία για ανανέωση της συλλογικής σύμβασης που καλύπτει την περίοδο 1.1.2001-31.12.2003, η οποία υπογράφηκε στις 18.12.2002, υπάρχει πρόνοια για κατάργηση του θεσμού της μεταφοράς των αργιών στην επόμενη εργάσιμη ημέρα, με την παραχώρηση αντίστοιχης άδειας για κάθε απώλεια μεταφερόμενης αργίας, νοουμένου ότι η άδεια θα παραχωρείται μέσα στους τρεις επόμενους μήνες. Δηλαδή ουσιαστικά ο θεσμός των μεταφερόμενων αργιών δεν καταργήθηκε, αλλά μετατοπίστηκε το δικαίωμα μεταφοράς, αντί στην επόμενη εργάσιμη ημέρα, μέσα στους τρεις επόμενους μήνες.

Επίσης παρατηρήθηκε ότι, παρά το γεγονός ότι η ημέρα του Μεγάλου Σαββάτου δεν περιλαμβάνεται στις μεταφερόμενες αργίες, με βάση τη συμφωνία για ανανέωση της πιο πάνω συλλογικής σύμβασης, εντούτοις παραχωρήθηκε στο προσωπικό μια μέρα άδειας απουσίας, δικαίωμα του οποίου οι περισσότεροι από τους υπαλλήλους έκαναν χρήση την Τρίτη μετά το Πάσχα, ενώ, όσοι εργάστηκαν την Τρίτη μετά το Πάσχα, δικαιούνται να κάνουν χρήση του δικαιώματος αυτού μέσα στους επόμενους τρεις μήνες. Πληροφορικά αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Εσωτερικού Ελεγκτή, το συνολικό μισθολογικό κόστος για το Ίδρυμα (μόνιμοι υπάλληλοι, εργάτες και τακτικοί συνεργάτες) αντιστοιχεί με περίπου £31.000 ανά εργάσιμη ημέρα.

(γ) Ανώτατο μεταφερόμενο υπόλοιπο αδειάς. Σε μερικές περιπτώσεις συσσωρεύονται μετά από σχετική έγκριση, άδειες πέραν του επιτρεπόμενου ανώτατου αριθμού των 84 ημερών, χωρίς τέτοια διευθέτηση να προνοείται στους Κανονισμούς. Αναφέρθηκαν τρεις περιπτώσεις των οποίων το μεταφερόμενο υπόλοιπο άδειας ανερχόταν σε 186, 119 και 100 ημέρες.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το θέμα αδειών απουσίας ήδη απασχόλησε τη Γενική Διεύθυνση και το Διοικητικό Συμβούλιο του ΡΙΚ. Εκεί όπου αφορά σε θέματα διαπραγμάτευσης με τις Συντεχνίες, αυτό θα ρυθμιστεί στα πλαίσια της νέας συλλογικής σύμβασης. Εκεί όπου αφορά σε θέματα αποφάσεων από μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου, θα ρυθμιστεί με την ολοκλήρωση της μελέτης που ετοιμάζεται από τους ειδικούς (εξωτερικούς συμβούλους).

4.136.7 Συνεργασία με το ελληνικό κανάλι «ΑΛΦΑ». Στις 13.12.2003 υπογράφηκε συμφωνία για συνεργασία τριετούς διάρκειας (13.12.2003-12.12.2006) με το πιο πάνω κανάλι, έναντι καταβολής ανταλλάγματος από το Ίδρυμα 3,1 εκ. ευρώ.

Σύμφωνα με σημείωμα του Ιδρύματος προς την Επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής ημερ. 10.3.2004, το κόστος ανά μισή ώρα εκπομπής του προγράμματος του «ΑΛΦΑ»

υπολογίστηκε περίπου σε £140. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι το κόστος του μεταδοθέντος κατά την περίοδο 13.12.2003-31.3.2004 προγράμματος του «ΑΛΦΑ», με βάση την αναλογία του πληρωθέντος ποσού για την πιο πάνω περίοδο, ανήλθε σε £223 ανά μισή ώρα. Το αυξημένο κόστος φαίνεται να οφείλεται στο γεγονός ότι ενώ για την υπό αναφορά περίοδο υπήρχε εξασφαλισμένο πρόγραμμα από το πιο πάνω κανάλι (διάρκειας 706 ώρες), δεν κατέστη δυνατή η πλήρης αξιοποίησή του (μεταδόθηκαν μόνο 411 ώρες), καθότι δεν υπήρχε επαρκής χρόνος για μετάδοση του, ένεκα μετάδοσης έκτακτων επικαιρικών προγραμμάτων, καθώς και ξένων ταινιών που αγοράστηκαν και των οποίων θα έληγε η περίοδος μετάδοσης.

Ζήτησα να πληροφορηθώ κατά πόσο λήφθηκε υπόψη κατά τον καθορισμό του ύψους του καταβλητέου προς τον «ΑΛΦΑ» ανταλλάγματος, για το οποίο δεν φαίνεται να υπάρχουν ικανοποιητικά στοιχεία, ο απαιτούμενος χρόνος μετάδοσης του προγράμματος, σε συνδυασμό με τον απαιτούμενο χρόνο μετάδοσης των ξένων προγραμμάτων.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου εξήγησε ότι το ύψος του καταβλητέου ανταλλάγματος ήταν αποτέλεσμα διαπραγμάτευσης. Για τον καθορισμό του ύψους του λήφθηκε υπόψη ο απαιτούμενος χρόνος μετάδοσης και το κόστος των ξένων προγραμμάτων, το κόστος κυπριακών παραγωγών, καθώς επίσης και τα στρατηγικά πλεονεκτήματα της συνεργασίας του ΡΙΚ με τον «ΑΛΦΑ». Έκτακτα γεγονότα, όπως το δημοψήφισμα του Απριλίου 2004 και άλλα συναφή ανέτρεψαν τον προγραμματισμό, με αποτέλεσμα κάποιες εκπομπές να μη μεταδοθούν. Σε τέτοιες περιπτώσεις, όπως ανέφερε, το κόστος ανά εκπομπή του προγράμματος του «ΑΛΦΑ» αυξάνεται, αλλά, με την επαναφορά του προγραμματισμού, το κόστος ανά εκπομπή κυμαίνεται γύρω στις £140/μισή ώρα εκπομπής. Ανέφερε επίσης ότι το κόστος ανά μισή ώρα εκπομπής των £223, το οποίο αναφέρθηκε πιο πάνω, είναι χαμηλότερο από το κόστος παρόμοιων ελληνικών, κυπριακών ή ξένων προγραμμάτων, τα οποία εξασφαλίζονται από το ΡΙΚ.

4.136.8 Διαφημίσεις.

(α) Έσοδα από διαφημίσεις. Τα ποσά που τιμολογήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους για διαφημίσεις μειώθηκαν κατά £304.809 ή 14,6%, σε σύγκριση με το 2002 (2003 £1.788.436, 2002 £2.093.245). Στις πιο πάνω διαφημίσεις περιλαμβάνονται και τα ποσά των £149.359 και £291.479, τα οποία αφορούν σε αγορές αγαθών και υπηρεσιών, αντίστοιχα, με ειδική συμφωνία, έναντι διαφημίσεων (barter agreement).

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ανέφερε ότι η μείωση των διαφημίσεων, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, οφείλεται και στο γεγονός ότι κατά το 2002 είχαμε τα κορυφαία αθλητικά γεγονότα του Mundial και του Champions League, με σημαντικά έσοδα από διαφημίσεις.

(β) Διαφημίσεις στην Τηλεόραση. Διαπιστώθηκε και πάλι πτωτική τάση των διαφημίσεων στην Τηλεόραση.

- Τα έσοδα από τις διαφημίσεις της Τηλεόρασης μειώθηκαν το 2003 κατά £472.861 ή 30,5%, σε σύγκριση με το 2002.
- Συγκρίνοντας τα έτη 2000-2003, η μείωση ανέρχεται σε £1.341.721 ή 55,4%.
- Η μείωση των διαφημίσεων για το έτος 2003 φαίνεται να οφείλεται κατά κύριο λόγο στα χαμηλά μερίδια τηλεθέασης, σύμφωνα με στοιχεία της A.G.B.(Cyprus) Ltd.

(γ) Ανταλλαγή διαφημίσεων ομοειδών υπηρεσιών. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι σε μερικές περιπτώσεις το Ίδρυμα προσφέρει διαφημίσεις χωρίς την ανάλογη δημοσίευση στις αντίστοιχες εφημερίδες και περιοδικά, με αποτέλεσμα να αυξάνονται τα χρεωστικά υπόλοιπα και να υπάρχει κίνδυνος απώλειας του δικαιώματος δημοσίευσης των διαφημίσεων του.

4.136.9 Χρεώστες.

(α) Χρεώστες διαφημίσεων. Το σύνολο των εμπορικών χρεωστών κατά τις 31.12.2003 ήταν £2.405.514, σε σύγκριση με £3.093.542 κατά τις 31.12.2002, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου αποτελούσαν οι χρεώστες διαφημίσεων, που ανέρχονταν σε £1.425.731, σε σύγκριση με £2.021.483 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε μείωση κατά £595.752 ή 29,5%. Στο πιο πάνω ποσό των χρεωστών διαφημίσεων δεν περιλαμβάνεται ποσό £152.933 από χρεώστες με barter agreements.

(β) Χρεώστες εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ. Στις 31.12.2003 το υπόλοιπο των πιο πάνω χρεωστών ανερχόταν σε £651.528, σε σύγκριση με £655.586 κατά τις 31.12.2002, δηλαδή έγιναν εισπράξεις ύψους £4.058 μόνο, και εξέφρασα την άποψη ότι η προσπάθεια αυτή θα πρέπει να συνεχιστεί, με την αποστολή δεύτερης υπενθύμισης και τη λήψη νομικών μέτρων σε περίπτωση μη ανταπόκρισης.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ανέφερε ότι έχουν δοθεί οδηγίες για αποστολή δεύτερης επιστολής σε οφειλέτες ποσών πέραν των £50. Στη συνέχεια θα ακολουθηθεί η νεομισμένη νομική διαδικασία για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών.

4.136.10 Πιστωτές.

(α) Δάνεια. Το υπόλοιπο των δανείων στις 31.12.2003 ανερχόταν σε £11.493.685 και αποτελείται από κυβερνητικά δάνεια και προκαταβολές ύψους £7.302.747 και δάνεια από εμπορικές τράπεζες ύψους £4.190.937. Για την αποπληρωμή των δανείων των εμπορικών τραπεζών καταβλήθηκε το 2003 το ποσό των £247.723, το οποίο αποτελούσε τη δόση του νέου δανείου της Ελληνικής Τράπεζας (£95.000) και δόσεις δανείων εξωτερικού ύψους £152.722. Καταβλήθηκαν επίσης στις εμπορικές τράπεζες τόκοι δανείων ύψους £250.436.

Επισημάνω ότι για σειρά ετών το ΡΙΚ δεν προβαίνει σε αποπληρωμή των κυβερνητικών δανείων και προκαταβολών και των σχετικών τόκων. Σημειώνεται ότι, μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2000, οι κεφαλαιοποιημένοι τόκοι κυβερνητικών δανείων και προκαταβολών περιορίζονταν μέχρι το ποσό του κεφαλαίου, σύμφωνα με τον περί Τόκου Νόμο αρ. 2/1977. Από 1.1.2001, με την κατάργηση του πιο πάνω Νόμου από τον περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμο 160(Ι)/99, υπολογίζονται πρόσθετοι τόκοι για δάνεια και προκαταβολές που είχαν κεφαλαιοποιημένους τόκους ίσους με την αξία του κεφαλαίου, οι οποίοι για το 2003 ανέρχονταν σε £83.129 (2002 £153.648).

(β) Περιθωριακά ωφελήματα προσωπικού. Η συσσωρευμένη οφειλή του ΡΙΚ για τα πιο πάνω ωφελήματα ανέρχεται κατά τις 31.12.2003 σε £2.974.310 (2002 £2.812.872). Σημειώνεται ότι το ποσό αυτό είναι μειωμένο κατά £100.000 με την έκδοση επιταγής ημερ. 31.12.2003, η οποία καταχωρίστηκε στους λογαριασμούς του Ιδρύματος του 2003 και κατατέθηκε στις 3.5.2004.

Σημειώνεται ότι δεν έχει οριστεί διαχειριστική επιτροπή, ούτε και υπάρχει απόφαση σχετικά με τη διάθεση του πιο πάνω ποσού, παρόλο που στη Συλλογική Σύμβαση για την περίοδο 1989-1991 συμφωνήθηκε όπως τα περιθωριακά ωφελήματα διατεθούν για το Ταμείο Υγείας, εκτός εάν συμφωνηθούν, μεταξύ Διεύθυνσης και Συντεχνιών, άλλοι τρόποι διάθεσής τους.

(γ) Ταμεία Συντάξεων Προσωπικού. Σύμφωνα με τους περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και Εξαρτωμένους αυτών) Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 205/87), το Ίδρυμα θα συνεισφέρει στο Ταμείο ετήσιες ελλειμματικές συνεισφορές για κάλυψη οποιουδήποτε ελλείμματος που προκύπτει από περιοδικές αναλογιστικές εκτιμήσεις του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ταμείου.

Σύμφωνα με την τελευταία αναλογιστική μελέτη, το έλλειμμα του Ταμείου στις 31.12.2003 ανερχόταν σε £26.316.000, από το οποίο ποσό £18.096.138 παρουσιάζεται στους λογαριασμούς υπό μορφή σημείωσης, αφού θεωρείται ως οφειλή που θα αναγνωριστεί κατά τα έτη της υπολειπόμενης εργάσιμης ζωής των μελών του Ταμείου.

Η αναγνωρισθείσα οφειλή ανερχόταν κατά τις 31.12.2003 σε £8.219.862 και, μαζί με την οφειλή από προηγούμενα χρόνια ύψους £7.616.342, η συνολική υποχρέωση του Ιδρύματος που παρουσιάζεται στον Ισολογισμό στις 31.12.2003 ανέρχεται σε £15.836.204.

4.136.11 Εσωτερικός έλεγχος.

Η λειτουργία του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου συνέβαλε, σε αρκετές περιπτώσεις, στη βελτίωση των λειτουργιών του ΡΙΚ, όμως σε συγκεκριμένους τομείς παρατηρείται μη ικανοποιητική διοικητική εποπτεία, με αποτέλεσμα να μη λαμβάνονται ενέργειες ή μέτρα που θα ήταν προς όφελος του Ιδρύματος, είτε λόγω έλλειψης οδηγιών είτε λόγω μη κατάλληλης τήρησης των αναγκών στοιχείων, τα οποία είναι απαραίτητα για τη λήψη αποφάσεων. Οι ακόλουθες περιπτώσεις είναι ενδεικτικές:

(α) Περιουσιακά στοιχεία. Διαπιστώθηκε και πάλι ότι δεν γίνεται φυσική καταμέτρηση των στοιχείων του πάγιου ενεργητικού και δεν τηρείται ενημερωμένη κατάσταση για τον τόπο όπου βρίσκεται κάθε στοιχείο ξεχωριστά.

(β) Αποθέματα εξαρτημάτων και άλλου εξοπλισμού. Τα αποθέματα εξαρτημάτων και άλλου εξοπλισμού ανέρχονταν στις 31.12.2003 σε £606.684 (£723.724 το 2002), και η πρόβλεψη για πεπαλαιωμένα και καταστραμμένα αποθέματα ανήλθε σε £189.053. Η πιο πάνω πρόβλεψη αντιπροσωπεύει το 31% του συνολικού αποθέματος και ως εκ τούτου το Ίδρυμα πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να ορίσει ειδική επιτροπή για να εξετάσει και καταγράψει τα πεπαλαιωμένα και καταστραμμένα αποθέματα και μελετήσει τρόπους διάθεσής τους.

(γ) Συντήρηση μηχανημάτων στους υποσταθμούς. Σύμφωνα με υπηρεσιακές εκθέσεις, οι βλάβες στους διάφορους υποσταθμούς του ΡΙΚ παρουσιάζουν αυξητική τάση, γεγονός που αποδίδεται στη μη συστηματική προληπτική συντήρηση των μηχανημάτων στους υποσταθμούς αυτούς.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το ΡΙΚ έχει μελετήσει τα θέματα των περιουσιακών στοιχείων, των αποθεμάτων εξαρτημάτων και άλλου εξοπλισμού και της συντήρησης μηχανημάτων και λαμβάνει τα δέοντα μέτρα.

Μέρος Β

4.136.12 Οργάνωση και λειτουργία του Αρχείου. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στην τήρηση και αρχειοθέτηση της αλληλογραφίας και των εγγράφων.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το κάθε Τμήμα διατηρεί δικό του αρχείο και ότι έχουν δοθεί οδηγίες για ορθότερη αρχειοθέτηση.

4.136.13 Ταινιοθήκη. Οι εισηγήσεις μου για επιβεβαίωση της ύπαρξης και ασφαλούς φύλαξης των ταινιών δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι έχουν ληφθεί μέτρα τόσο για την ασφαλή φύλαξη όσο και για την επιβεβαίωση της ύπαρξης των ταινιών.

4.136.14 Αρχείο ταινιών. Δεν έχει σημειωθεί οποιαδήποτε σημαντική εξέλιξη για το πιο πάνω θέμα.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι άρχισε και συνεχίζεται η συντήρηση αρχειακού υλικού, τόσο από το προσωπικό του ΡΙΚ, όσο και από την Ελληνική Τηλεόραση. Επίσης έχει διαμορφωθεί κατάλληλος χώρος εργασίας και φύλαξης του αρχειακού υλικού και έχει αγοραστεί ειδικός εξοπλισμός. Επιπρόσθετα, έχει εγκριθεί η προμελέτη για την ανέγερση του κτιρίου που θα στεγάσει, επί μονίμου βάσεως, όλο το αρχειακό υλικό του ΡΙΚ.

4.136.15 Απαλλοτρίωση τεμαχίου 847 Φ/ΣΧ XXI/63VI. Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για την πιο πάνω απαλλοτρίωση καθόρισε στις 9.11.1998 ποσό αποζημίωσης ύψους £30.000, η είσπραξη της οποίας ακόμη εκκρεμεί.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το ΡΙΚ προτίθεται να λάβει το συντομότερο όλα τα απαραίτητα μέτρα για είσπραξη της σχετικής αποζημίωσης.

4.136.16 Αγωγές.

(α) Αγωγή αρ. 12791/98, για £25.082. Η δικαστική απόφαση προνοούσε αποπληρωμή στο Ίδρυμα του πιο πάνω επιδικασθέντος ποσού με μηνιαίες δόσεις, ο οφειλέτης όμως δεν ανταποκρίθηκε στην απόφαση του δικαστηρίου και εκδόθηκε ένταλμα κινητής περιουσίας, το οποίο και επιστράφηκε ανεκτέλεστο.

(β) Αγωγή αρ. 2946/2001, για £25.241. Η αγωγή εκδικάστηκε από το 2001, αλλά η σχετική δικαστική απόφαση παραμένει μέχρι σήμερα ανεκτέλεστη, με αποτέλεσμα να εκκρεμεί η είσπραξη του πιο πάνω ποσού.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το ΡΙΚ, σε συνεργασία με την Αστυνομία, προβαίνει στις δέουσες ενέργειες για εντοπισμό των οφειλετών και είσπραξη των χρεών.

4.137 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΜΠΕΛΟΟΙΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΠΡΩΗΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ)

Μέρος Α

4.137.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το έτος που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2003 παρουσίασαν έλλειμμα £1.050.535 (πριν από την κυβερνητική επιχορήγηση), σε σύγκριση με £4.182.295 κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

(β) Κυβερνητική επιχορήγηση. Η κυβερνητική επιχορήγηση ανήλθε σε £1.315.778, η οποία χρησιμοποιήθηκε για κάλυψη του παρατραβήγματος που παρουσίαζε κατά τη διάρκεια

του οικονομικού έτους ο Κυβερνητικός Λογαριασμός του Συμβουλίου, μετά τον τερματισμό από την Κεντρική Τράπεζα, στα πλαίσια εναρμόνισης της με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, από 1.7.2002 της παραχώρησης πιστωτικών διευκολύνσεων προς την Κυβέρνηση, υπό μορφή βραχυπρόθεσμου δανεισμού.

Επιπρόσθετα η Κυβέρνηση κατέβαλε, μέσω του Συμβουλίου, τις ακόλουθες επιχορηγήσεις:

	2003	2002
	£	£
Επιχορήγηση σταφυλιών	2.324.005	1.193.784
Σχέδιο Πράσινου Τρυγητού	35.560	1.735.045
Στρεμματική επιχορήγηση	2.329.795	2.409.395
Επιχορήγηση κουμανδαρίας	22.985	38.209
Επιχορήγηση σταφίδας προς τους παραγωγούς	7.628	4.196
Επιχορήγηση πάνω στις εξαγωγές οινικών προϊόντων	1.452.142	2.547.094
Επιδότηση επιτοκίου για δάνεια Οινοβιομηχανιών	3.842	6.512
Οικονομική βοήθεια για υποβοήθηση και ενθάρρυνση της παραγωγής κουμανδαρίας	25.000	10.000
Αποζημίωση που καταβλήθηκε με βάση το Σχέδιο Εκρίζωσης και Αναδιάρθρωσης	832.874	87.235
Αποζημίωση που καταβλήθηκε με βάση το Σχέδιο Εκρίζωσης και Εξαγοράς από το Συμβούλιο των δικαιωμάτων φύτευσης	1.196.292	122.638
Επιχορήγηση εξαγωγής σουλτανίνας (μέχρι το 2001 καταβαλλόταν από το ΣΕΚΕΣ)	68.694	47.790
Έκτακτη οικονομική βοήθεια κατά σκάλα	1.230.811	---
Επιδότηση λόγω αύξησης της τιμής του πετρελαίου	144.622	---
	9.674.250	8.201.898

4.137.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο στις 30.9.2003 απασχολούσε 29 μόνιμους υπαλλήλους και έναν έκτακτο λειτουργό αμπελουργικών προϊόντων (28 μόνιμους υπαλλήλους στις 30.9.2002). Το σύνολο των αποδοχών τους, περιλαμβανομένων των συνεισφορών του Συμβουλίου στα διάφορα Ταμεία, ανήλθαν στο ποσό των £616.533 (£568.150 το προηγούμενο οικονομικό έτος), χωρίς να ληφθεί υπόψη η ελλειμματική εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων ύψους £178.983.

4.137.3 Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 1.10.2002-30.9.2003 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 17.7.2002 και από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 21.1.2003, δηλαδή μετά την έναρξη του οικονομικού έτους του Συμβουλίου. Όπως προκύπτει, οι δαπάνες του Συμβουλίου για την περίοδο 1.10.2002 – 20.1.2003 δεν ήταν νομοθετικά καλυμμένες.

4.138 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.138.1 Οικονομική κατάσταση - Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £1.530.706, σε σύγκριση με £1.210.529 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £320.177. Τα έσοδα ανήλθαν σε £4.751.682 και τα έξοδα σε £3.220.976, σε σύγκριση με

£3.731.299 και £2.520.770, αντίστοιχα, το 2002. Η αύξηση των εσόδων οφείλεται στην επιβολή τελών στις περιοχές Μείζονος Λευκωσίας και στην αύξηση των εισπρακτέων τόκων. Η αύξηση των εξόδων οφείλεται στις αυξήσεις των μισθών, στην αύξηση των πληρωτέων τόκων και στις συναλλαγματικές διαφορές.

4.138.2 Προσωπικό - Μισθοί και εργοδοτικές εισφορές. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 30 μόνιμους υπαλλήλους, 2 έκτακτους και 21 εργάτες. Οι αποδοχές του προσωπικού και οι εργοδοτικές εισφορές ανήλθαν στο ποσό των £1.234.131, σε σύγκριση με £998.439 το 2002, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £235.692 ή ποσοστό 23,6%, που οφείλεται τόσο στην πρόσληψη τεχνικού προσωπικού και εργατών όσο και στην αυξημένη εισφορά στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

4.138.3 Κεφαλαιουχικές δαπάνες. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες που προϋπολογίστηκαν ήταν £16.919.450, ενώ εκείνες που πραγματοποιήθηκαν ανήλθαν σε £4.579.133, δηλαδή εκτελέστηκε μόνο το 27,06% του Προϋπολογισμού. Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η σχετική καθυστέρηση οφείλεται σε διάφορους λόγους όπως οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση των δύο εργοστασίων επεξεργασίας λυμάτων και των αντλιοστασίων, καθώς και σε άλλους αστάθμητους παράγοντες.

4.138.4 Ενοποίηση των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας και Αποχετεύσεων Λευκωσίας. Τα Διοικητικά Συμβούλια των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας και Αποχετεύσεων Λευκωσίας αποφάσισαν τη διεξαγωγή προκαταρκτικής μελέτης, με σκοπό τη διερεύνηση της πιθανότητας ενοποίησης των δύο Οργανισμών, μετά την επαναβεβαίωση της πολιτικής βούλησης για ενοποίηση των Οργανισμών και ταυτόχρονη επέκταση των ορίων ύδρευσης του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, ώστε να συνάδουν με τα όρια του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας.

Η Υπηρεσιακή Επιτροπή σε έκθεσή της αναφέρει ότι η συζητούμενη ενοποίηση θα είναι χρήσιμη, τεchnοοικονομικά συμφέρουσα και οπωσδήποτε ωφέλιμη για τους πολίτες της Μείζονος Περιοχής Λευκωσίας. Το επιτελούμενο έργο είναι σημαντικό και επιβάλλεται η καταβολή κάθε δυνατής προσπάθειας για υλοποίησή του.

4.138.5 Διαθεσιμότητα Γενικού Διευθυντή του Συμβουλίου – Αφυπηρέτηση του από 1.6.2004. Το Συμβούλιο ανέβαλε τη λήψη απόφασης για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα του πιο πάνω υπαλλήλου, γιατί δεν ήταν δυνατόν να υπολογιστεί επακριβώς η συντάξιμη υπηρεσία του, επειδή, λόγω αναβολών, δεν έχει ακόμα εκδοθεί η απόφαση του δικαστηρίου στην ποινική δίωξη της Νομικής Υπηρεσίας εναντίον του,. Σημειώνεται ότι με απόφαση του Συμβουλίου τέθηκε σε διαθεσιμότητα από 19.8.2002, μετά την ανακοίνωση του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου ότι ο Σύνδεσμος αποφάσισε να διαγράψει, με άμεση ισχύ, από το Μητρώο το Γενικό Διευθυντή του Συμβουλίου, ύστερα από τη διαπίστωση ότι ποτέ δεν υπήρξε μέλος του Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) και ότι η εγγραφή του στο Μητρώο ήταν αποτέλεσμα πλάνης, αναφορικά με την ύπαρξη των απαιτούμενων για την εγγραφή προσόντων.

4.138.6 Συμβόλαια κατασκευαστικών έργων GN1/02, GN2/02. Από επιθεωρήσεις στα πιο πάνω έργα παρατηρήθηκαν αδυναμίες και ελλείψεις, οι κυριότερες των οποίων συνοψίζονται στα ακόλουθα θέματα.

(α) Επάρκεια επίβλεψης. Οι Σύμβουλοι Μηχανικοί δεν είχαν στελεχώσει κατάλληλα την ομάδα επίβλεψης των κατασκευαστικών έργων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου.

(β) Τήρηση στοιχείων εργοταξίου. Τα ημερήσια στοιχεία του προσωπικού και των μηχανημάτων που απασχολεί καθημερινά ο εργολάβος υποβλήθηκαν συσσωρευμένα για πρώτη φορά, για μια περίοδο περίπου 9 μηνών, με αποτέλεσμα να είναι πολύ δύσκολος ο έλεγχος των στοιχείων. Εισηγήθηκα όπως ζητηθεί από τον εργολάβο να τηρεί τις πρόνοιες του συμβολαίου και να υποβάλλει τους ημερήσιους καταλόγους προσωπικού και μηχανημάτων καθημερινά για έλεγχο, έτσι που τυχόν μελλοντικές απαιτήσεις του να αξιολογηθούν με βάση επαληθευμένα στοιχεία.

(γ) Πρόοδος των εργασιών. Παρατηρήθηκε καθυστέρηση τουλάχιστον 3 μηνών, η οποία αποδίδεται κυρίως στο γεγονός ότι ο εργολάβος διέθετε 2 συνεργεία, αντί 4 που είχε δηλώσει στην προσφορά του (Μέθοδος Κατασκευής του Έργου).

(δ) Ποιότητα εργασιών. Παρόλο που τα αποτελέσματα των εργαστηριακών δοκιμών που παρουσιάστηκαν στους λειτουργούς της Υπηρεσίας μου ήταν εντός προδιαγραφών, εντούτοις, σε επιτόπια επιθεώρηση, διαπιστώθηκε ότι οι εργασίες δεν ανταποκρίνονταν στις προδιαγραφές και η ποιότητα τους δεν ήταν η αναμενόμενη. Παρατηρήθηκε επίσης ότι οι εργασίες προσωρινής επανόρθωσης των σχισμάτων στους δρόμους πολλές φορές δεν ήταν ικανοποιητικές, ούτε και συντηρούνταν κανονικά.

(ε) Αναθεώρηση σχεδίων και ανεπάρκεια εδαφολογικής έρευνας. Επειδή σε ορισμένες περιπτώσεις στα αρχικά σχέδια που ετοίμασαν οι Σύμβουλοι δεν υποδεικνύονταν οι σχετικές υπόγειες υπηρεσίες ή/και η γεωλογική έρευνα ήταν ανεπαρκής, εξέφρασα την άποψη ότι, εφόσον η πρόβλεψη ετοιμασίας των σχεδίων εμπίπτει στις ευθύνες των Συμβούλων, σε περίπτωση υποβολής απαιτήσεων από τους εργολάβους, σχετικά με ανεπαρκή σχέδια/γεωλογική έρευνα, τότε το Συμβούλιο θα πρέπει να διεκδικεί από τους Συμβούλους τις αποζημιώσεις που θα καταβάλλονταν στους εργολάβους.

Σε απάντησή του ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Αποχeteύσεων με διαβεβαίωσε ότι οι παρατηρήσεις μου έχουν τύχει ιδιαίτερης προσοχής και το Συμβούλιο θα λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση σε ό,τι αφορά στις συμβατικές υποχρεώσεις τόσο των εργολάβων, όσο και των Συμβούλων Μηχανικών. Ανεξάρτητα όμως από τα πιο πάνω η στελέχωση της ομάδας επίβλεψης των Συμβούλων έχει τώρα προσλάβει πλήρη μορφή, ενώ για το διάστημα για το οποίο σημειώθηκε η παράλειψη, το Συμβούλιο προέβη σε αποκοπή ποσοστού 20% από τα δικαιούμενα ποσά επίβλεψης.

Μέρος Β

4.138.7 Αγορά κτιρίων για στέγαση των Υπηρεσιών του Συμβουλίου. Στις 31.12.2001 υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ του Συμβουλίου και του Ιδρύματος «Αναστάσιος Λεβέντης» για την πώληση προς το Ίδρυμα του ακινήτου που χρησιμοποιεί τώρα το Συμβούλιο για στέγαση των Γραφείων του. Σύμφωνα με τον όρο 4 του συμβολαίου, «η παράδοση του πωλούμενου ακινήτου από τον πωλητή προς τον αγοραστή υπολογίζεται να γίνει το αργότερο μέχρι 31.12.2003. Εντούτοις ο πωλητής θα καταβάλει προσπάθειες να παραδώσει το ακίνητο προς τον αγοραστή το ενωρίτερο».

Το 2001 το Συμβούλιο αγόρασε κτίρια και γη για στέγαση των Υπηρεσιών του. Απ' ό,τι πληροφορήθηκα, έχουν αρχίσει οι αναγκαίες διαδικασίες, οι οποίες όμως θα πάρουν αρκετό χρόνο και δεν υπολογίζεται να ολοκληρωθούν πριν από το τέλος του 2005.

4.139 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ-ΑΜΑΘΟΥΝΤΑΣ

Μέρος Α

4.139.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν, πριν από τις συναλλαγματικές διαφορές, λειτουργικό πλεόνασμα ύψους £1.767.889, σε σύγκριση με £2.685.936 το 2002. Μετά το συναλλαγματικό κέρδος ύψους £740.117, το πλεόνασμα ανήλθε στα £2.508.006, ενώ για το 2002 το πλεόνασμα ήταν £3.599.410 και το συναλλαγματικό κέρδος £913.474.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα ανήλθαν σε £8.063.868, σε σύγκριση με £7.883.698 κατά το 2002, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £180.170 ή 2,28 %, η οποία προήλθε κυρίως από την αύξηση στο Κονδύλι «Τέλη Αποχετεύσεων», λόγω επέκτασης της Α΄ Φάσης σε ορισμένες περιοχές.

(γ) **Έξοδα.** Τα έξοδα ανήλθαν σε £5.548.786, σε σύγκριση με £5.197.762 κατά το 2002, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £351.024 ή 6,75%.

4.139.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε στις 31.12.2003 34 μόνιμους υπαλλήλους, 6 έκτακτους και 16 εργάτες. Το σύνολο των αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, ανήλθε στο ποσό των £1.053.410, σε σύγκριση με £917.670 το 2002, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £135.740 ή 14,8 %, που οφείλεται κυρίως στην καταβολή των αναδρομικών αυξήσεων.

4.139.3 Υπερωρίες. Η δαπάνη για υπερωρίες ανήλθε σε £59.818, σε σύγκριση με £42.938 το 2002. Ποσό £32.567 αφορά σε υπερωρίες του Τμήματος Διοίκησης.

4.139.4 Εκκρεμότητες μεταξύ Κυβέρνησης και Συμβουλίου. Λόγω της μη επίλυσης των εκκρεμοτήτων μεταξύ Κυβέρνησης και Συμβουλίου, η Υπηρεσία μου για σειρά ετών περιλαμβάνει στην έκθεση ελέγχου επιφύλαξη γνώμης για ποσό που περιλαμβάνεται στους Χρεώστες, οφειλή την οποία η κυβερνητική πλευρά δεν αναγνωρίζει.

4.140 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Μέρος Α

4.140.1 Λειτουργία και έλεγχος Συμβουλίου. Όλο το πάγιο ενεργητικό, αρχικού κόστους £880.516, βρίσκεται στην Αμμόχωστο από το 1974, περιοχή που είναι κάτω από τον έλεγχο των τουρκικών δυνάμεων εισβολής, και επομένως δεν μπορώ να εκφέρω γνώμη σχετικά με την ύπαρξη ή αξία του.

4.140.2 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Συμβουλίου ανέρχονταν στις 31.12.1995 σε £1.886.499.

Το Συμβούλιο, λόγω της τουρκικής κατοχής της Αμμοχώστου, υπολειτουργεί και για το λόγο αυτό δεν υπέβαλε λογαριασμούς για τα έτη 1996-2003, με αποτέλεσμα να μη διεξαχθεί ο νενομισμένος έλεγχος.

4.141 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Μέρος Α

4.141.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί για το 2003 παρουσίασαν πλεόνασμα £589.739, σε σύγκριση με £96.866 το 2002. Η δημιουργία αυξημένου πλεονάσματος οφείλεται κυρίως στη

διαγραφή χορηγιών που αφορούν σε προηγούμενα έτη ύψους £1.021.525, έναντι £344.097 το 2002. Χορηγία ύψους £2.256.534 παραχωρήθηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία το 2003.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £4.089.545, σε σύγκριση με £3.255.264 το 2002, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £834.281 ή 25,6%. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην ανάκτηση εξόδων από την Κυβέρνηση για την κατασκευή του δρόμου προσπέλασης προς το εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων και τη διαγραφή χορηγιών που δόθηκαν από την Κυβέρνηση για τα έτη 1995 μέχρι 2003 για την κατασκευή αποχετευτικών ομβρίων, οι οποίες άρχισε να διαγράφονται στους λογαριασμούς του έτους 2003.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £3.603.377, σε σύγκριση με £3.402.268 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £201.109 ή 5,9% που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των αποσβέσεων.

4.141.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 18 μόνιμους υπαλλήλους και 16 ωρομίσθιους. Το σύνολο των αποδοχών τους, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, ανήλθε σε £583.762, σε σύγκριση με £542.941 το 2002, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £40.821 ή 7,52 %.

4.141.3 Διακανονισμός απαιτήσεων του εργολάβου για το συμβόλαιο κατασκευής του αποχετευτικού δικτύου. Μετά τη συμπλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών του πιο πάνω συμβολαίου, έναντι του αρχικού ποσού των £5.940.659, ο εργολάβος υπέβαλε το Μάρτιο του 2000 απαιτήσεις ύψους £6.529.046, ενώ τον Ιούνιο του 2000 αναθεώρησε το ποσό αυτό σε £10.407.598. Οι κυριότεροι λόγοι, τους οποίους επικαλέστηκε ο εργολάβος για τις απαιτήσεις του, ήταν η ανεπαρκής γεωλογική έρευνα και τα απροσδόκητα εμπόδια που συνάντησε κατά τις εκσκαφές, όπως τα υπόγεια ύδατα, τοποθέτηση των αγωγών σε μεγαλύτερο βάθος και διάφορες άλλες επιπλέον εργασίες.

Το Συμβούλιο διόρισε Τεχνική Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία αξιολόγησε τις απαιτήσεις του εργολάβου και ετοίμασε σχετική έκθεση το Σεπτέμβριο 2002. Ακολούθως το Συμβούλιο διαπραγματεύτηκε με τον εργολάβο τη διευθέτηση των απαιτήσεων του και συμφώνησε στην καταβολή σε αυτόν ποσού £2,5 εκ., πλέον ΦΠΑ.

4.141.4 Ευθύνες για αστοχίες και ζημιές στο Αποχετευτικό Σύστημα Λάρνακας. Εκτός από το θέμα της εισροής υπόγειων νερών στο αποχετευτικό σύστημα, όπως αναφέρεται στην Έκθεσή μου για το 2001, έχουν εντοπιστεί και άλλα προβλήματα, όπως η τοποθέτηση ακατάλληλων σωλήνων και εξαρτημάτων από ελατοσίδηρο, η τοποθέτηση ακατάλληλων καλυμμάτων φρεατίων και η αστοχία των δεξαμενών αποθήκευσης επεξεργασμένων λυμάτων. Τον Ιούνιο 2003 ζήτησα από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου όπως μου γνωστοποιηθεί το ύψος των ζημιών για την κάθε περίπτωση, καθώς και οι σχετικές ενέργειες του Συμβουλίου, ώστε να ζητηθούν αποζημιώσεις από τον εργολάβο και τους Συμβούλους στις περιπτώσεις όπου ήθελε διαπιστωθεί ότι ευθύνονται για τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν.

Για το θέμα της αστοχίας των δεξαμενών αποθήκευσης επεξεργασμένων λυμάτων διορίστηκε το Μάρτιο 2004 Τεχνική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για εξέταση των αιτίων της αστοχίας. Τα προκαταρκτικά συμπεράσματα της επιτροπής αποδίδουν ευθύνες στους Συμβούλους Μελετητές του έργου. Η τελευταία εκτίμηση για επανόρθωση της μίας από τις δύο δεξαμενές ανέρχεται σε περίπου £0,739 εκ..

4.142 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΠΑΦΟΥ

Μέρος Α

4.142.1 Καθυστέρηση στην έγκριση του Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2003 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 29.10.2002 και από τον Υπουργό Εσωτερικών στις 13.6.2003, ενώ, σύμφωνα με το Νόμο, έπρεπε να είχε εγκριθεί πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους.

4.142.2 Οικονομική κατάσταση - Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £1.147.186, σε σύγκριση με £2.665.296 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £1.518.110. Τα έσοδα ανήλθαν σε £2.715.811 και τα έξοδα σε £2.572.883, σε σύγκριση με £2.523.962 και £676.461, αντίστοιχα, το 2002. Η αύξηση των εσόδων οφείλεται στην επιβολή τελών χρήσης συστήματος και στην αύξηση των εισπρακτέων τόκων.

4.142.3 Προσωπικό και εργοδοτικές εισφορές. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 10 μόνιμους υπαλλήλους, 3 έκτακτους, 3 αποσπασμένους από το Δήμο Πάφου και 4 εργάτες. Το σύνολο των αποδοχών τους, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, ανήλθε σε £556.180, σε σύγκριση με £196.072 το 2002. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην καταβολή των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων του προσωπικού στο Σχέδιο Συντάξεων.

4.142.4 Χρεώστες. Στις 31.12.2003 τα καθυστερημένα τέλη ήταν £1.385.687, σε σύγκριση με £2.807.128 το 2002. Η μείωση των χρεωστών οφείλεται στο γεγονός ότι το Συμβούλιο υιοθέτησε την εισήγηση μας για την ετοιμασία και είσπραξη των φορολογιών μέσα στο ίδιο έτος, με αποτέλεσμα να μη δοθεί παράταση για την είσπραξη μέχρι την 31^η Μαρτίου του επόμενου έτους. Εισηγήθηκα όπως οριστεί υπεύθυνος λειτουργός, ο οποίος, μέσα από σχετικό μητρώο αγωγών που θα ετοιμαστεί, να παρακολουθεί την πορεία και εξέλιξη των δικαστηριακών υποθέσεων, λαμβάνοντας έγκαιρα αποτελεσματικά μέτρα.

4.142.5 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα.

(α) Σχέδιο Συντάξεων. Οι υποχρεώσεις του Συμβουλίου για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα, σύμφωνα με τους αναλογιστές του Συμβουλίου, συνίστανται σε ετήσιες εισφορές 31,7% επί των μισθών και σε συσσωρευμένη οφειλόμενη αναλογιστική υποχρέωση για τα έτη μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2003, ύψους £185.000.

(β) Ταμείο Προνοίας. Το Συμβούλιο έχει αναθέσει σε εταιρεία αναλογιστών την ετοιμασία Κανονισμών Ταμείου Προνοίας, καθώς επίσης και μελέτης για τον υπολογισμό της υποχρέωσης του Συμβουλίου προς το Ταμείο.

4.142.6 Κεφαλαιουχικές δαπάνες. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες που προϋπολογίστηκαν ήταν £5.304.581, ενώ εκείνες που πραγματοποιήθηκαν ανήλθαν σε £2.592.922, δηλαδή εκτελέστηκε μόνο το 48,9% του Προϋπολογισμού. Εισηγήθηκα όπως ο Προϋπολογισμός ετοιμάζεται πάνω σε πιο ορθολογιστική και ρεαλιστική βάση, ώστε να συμβαδίζει, κατά το δυνατόν, με τη δυνατότητα εκτέλεσής του.

4.142.7 Συμβόλαια κατασκευής του αποχετευτικού δικτύου. Έχει παρατηρηθεί ότι οι εργολάβοι των πιο πάνω συμβολαίων απαιτούν, για διάφορους λόγους, ψηλές αποζημιώσεις από το Συμβούλιο. Συγκεκριμένα, για το συμβόλαιο αρ. 1, ύψους £4.290.000, απαιτούν αποζημίωση £3.655.498, για το συμβόλαιο 2Α, ύψους £5.386.870, απαιτούν £7.099.511 και για το συμβόλαιο 2Β, ύψους £4.323.321, απαιτούν £5.304.115. Οι κυριότεροι λόγοι, τους οποίους επικαλούνται οι εργολάβοι για τις απαιτήσεις τους, είναι οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

λόγω της ύπαρξης υπόγειων υπηρεσιών της Υδατοπρομήθειας, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών και της Αρχής Ηλεκτρισμού.

Το Συμβούλιο έχει εξασφαλίσει τις υπηρεσίες Συμβούλων για την αξιολόγηση και αντιμετώπιση των απαιτήσεων των εργολάβων. Για τα συμβόλαια 2Α και 2Β η διαδικασία έχει προχωρήσει και οι διαφορές έχουν παραπεμφθεί σε διαιτησία.

Υπέδειξα στο Συμβούλιο ότι οι αδυναμίες που θα εντοπιστούν στους όρους των προσφορών και συμβολαίων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την ετοιμασία των νέων εγγράφων για τις επεκτάσεις του αποχετευτικού δικτύου που θα ακολουθήσουν.

4.143 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ

Μέρος Α

4.143.1 Έλεγχος λογαριασμών. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2003 προγραμματίζεται να γίνει μέχρι το τέλος του 2004. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για το έτος 2002.

4.143.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το 2002 παρουσίασαν πλεόνασμα £22.282, σε σύγκριση με £794.259 κατά το 2001.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £1.458.528, σε σύγκριση με £1.054.095 κατά το 2001, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £404.433 ή ποσοστό 38,4%. Η σημαντική αυτή αύξηση οφείλεται κυρίως στη μεταφορά στα έσοδα κρατικής χορηγίας ύψους £348.723, η οποία τα προηγούμενα χρόνια παρουσιαζόταν ως πιστωτικό υπόλοιπο στο λογαριασμό «Έργα υπό Εκτέλεση», μέχρι την ολοκλήρωση του έργου.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £1.436.246, σε σύγκριση με £259.836 κατά το 2001, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £1.176.410 ή ποσοστό 452,8%, η οποία οφείλεται κυρίως στην αύξηση της πρόνοιας για αποσβέσεις (£914.934) και των εξόδων λειτουργίας και συντήρησης του αποχετευτικού συστήματος (£301.759), τα οποία υπολογίστηκαν για πρώτη φορά το 2002, μετά την ολοκλήρωση του σχετικού αποχετευτικού συστήματος.

(δ) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Συμβουλίου στις 31.12.2002 ανέρχονταν σε £13.218.524, σε σύγκριση με £12.887.525 το 2001, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £2.356.856, σε σύγκριση με £1.534.899 το 2001. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £958.031, σε σύγκριση με £1.013.618 το 2001.

4.143.3 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε το Συμβούλιο, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Γραφειακό προσωπικό:		
Μόνιμοι	7	6
Έκτακτοι	1	2
Εργατικό προσωπικό:		
Τακτικοί	4	5
Έκτακτοι	1	1
Σύνολο	13	14
Ολικό δαπανών για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£182.582	£187.582

Σημειώνεται ότι ο Οικονομικός Διευθυντής του Συμβουλίου απασχολείται τόσο στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου, όσο και στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας, και ο μισθός του επιμερίζεται ανάλογα.

(β) Έγκριση διορισμών υπαλλήλων. Όπως έχω αναφέρει και στην Έκθεσή μου για το 2002, το Συμβούλιο στις 21.2.2002 ζήτησε καθυστερημένα την έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών για τις προσλήψεις υπαλλήλων που έγιναν από το 1992.

Το Υπουργείο Εσωτερικών παρέπεμψε το θέμα στο Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος, σε σχετική γνωμάτευση του ημερ. 25.7.2002, αναφέρει ότι δεν μπορεί η εκ των υστέρων έγκριση του Υπουργού να νομιμοποιήσει τις προσλήψεις που έγιναν εδώ και πολλά χρόνια.

Όσον αφορά στην εισήγησή μου όπως το θέμα της νομιμοποίησης των προσλήψεων που έχουν γίνει μέχρι σήμερα μελετηθεί από τους νομικούς συμβούλους του Συμβουλίου, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Εσωτερικών, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων υπόψη τις πρόνοιες του άρθρου 7(στ) του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, σχετικά με την αναδρομική ισχύ διοικητικών πράξεων, ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι με βάση νομική συμβουλή που έχει πάρει το Συμβούλιο για υιοθέτηση της εισήγησης πρέπει να προηγηθεί έγκριση των περί Υπηρεσίας του Συμβουλίου Κανονισμών. Επισήμανα επίσης ότι η εκκρεμότητα στο θέμα της νομιμοποίησης των προσλήψεων που έχουν γίνει μέχρι σήμερα ενδέχεται μελλοντικά να δημιουργήσει αρνητικές επιπτώσεις στο προσωπικό του Συμβουλίου, αναφορικά με τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων.

(γ) Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη υποβληθεί για έγκριση οι Κανονισμοί που θεσπίστηκαν από το Συμβούλιο, σχετικά με τη διάρθρωση των υπηρεσιών του Συμβουλίου, τις θέσεις και τον τρόπο πλήρωσής τους, καθώς επίσης και τους γενικούς όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με το άρθρο 15Α του Νόμου.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο έκρινε ότι η υιοθέτηση των αντίστοιχων Κανονισμών του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας, οι οποίοι βρίσκονται στο τελικό στάδιο της έγκρισής τους, θα εξυπηρετούσε πιο γρήγορα τους σκοπούς του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Παραλιμνίου.

4.143.4 Τέλος με βάση την κατανάλωση νερού. Παρόλο ότι από τον Απρίλιο του 2002 μέχρι τις 16.9.2003 συνδέθηκαν και εξυπηρετούνταν από το σύστημα 500 υποστατικά, από τα οποία τα 110 είναι ξενοδοχεία, εντούτοις δεν επιβάλλεται τέλος με βάση την κατανάλωση νερού (10 σεντ για κάθε κ.μ. νερού), όπως προνοεί ο Κανονισμός 35.

Με βάση τα στοιχεία που τηρούνται από την Τεχνική Υπηρεσία του Συμβουλίου, σχετικά με την ποσότητα του ακάθαρτου νερού που επιστράφηκε στο εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων από τα υποστατικά που είναι συνδεδεμένα με το σύστημα, υπολογίζεται ότι κατά την περίοδο 15.4.2002 – 16.9.2003 το Συμβούλιο στερήθηκε έσοδα ύψους περίπου £154.000, λόγω της μη επιβολής του πιο πάνω τέλους.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο έχει αποφασίσει προ πολλού την επιβολή του πιο πάνω τέλους, όμως η επιβολή του δεν κατέστη μέχρι σήμερα δυνατή, για το λόγο ότι ο Δήμος Παραλιμνίου, ο οποίος θα επιβάλει το εν λόγω τέλος δια μέσου της Υδατοπρομήθειας, δεν έχει ετοιμάσει ακόμα το απαιτούμενο λογισμικό πρόγραμμα.

Σημείωσα επίσης ότι η απώλεια εσόδων, σε περίπτωση που συνεχιστεί η μη επιβολή του τέλους με βάση την κατανάλωση νερού, θα αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου, ενόψει της συνεχούς σύνδεσης με το σύστημα και άλλων υποστατικών.

4.143.5 Χρεώστες αποχετευτικών τελών. Οι χρεώστες αποχετευτικών τελών αυξήθηκαν και στις 31.12.2002 ανήλθαν στο ποσό των £2.250.146, σε σύγκριση με £2.059.767 το 2001. Στο ποσό των £2.250.146 περιλαμβάνονται και οι καθυστερήσεις της φορολογίας του 2002, ύψους £981.246, η οποία επιβλήθηκε στο τέλος του 2002.

Το ποσοστό των εισπράξεων καθυστερημένων φορολογιών εντός του 2002, οι οποίες αφορούν στην περίοδο 1993-1999, ήταν χαμηλό και κυμαινόταν από 0,8% μέχρι 10,2%. Αυτό οφείλεται κυρίως στη μη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων, περιλαμβανομένων και δικαστικών, όπως επανειλημμένα εισηγήθηκα. Αnéφερα επίσης ότι από τις καθυστερήσεις των ετών 1993-2001, οι οποίες στις 31.12.2002 ανέρχονταν σε £1.268.900, ποσό ύψους £766.327 (60,4%) οφείλεται από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο έχει λάβει μέτρα για την είσπραξη των καθυστερημένων τελών και ότι όλα τα οφειλόμενα ποσά πέραν των £100 έχουν σταλεί στους Νομικούς Συμβούλους του Συμβουλίου, οι οποίοι έχουν αποστείλει σχετικές επιστολές προς τους οφειλότες, με τελευταία ημερομηνία εξόφλησης την 20^η Σεπτεμβρίου 2004.

4.143.6 Κοινοπραξία Συμβουλίων Αποχετεύσεων Παραλιμνίου – Αγίας Νάπας – Σταθμός Επεξεργασίας Λυμάτων. Με την έναρξη της λειτουργίας του Σταθμού διαπιστώθηκε ότι η δυναμικότητα του από 12 000 κ.μ./ημέρα που προέβλεπε η αρχική μελέτη μειώθηκε στα 7 500 κ.μ./ημέρα, επειδή, όπως αποδείχθηκε, το βιολογικό φορτίο είναι πολύ πιο δυσμενές από αυτό που οι Σύμβουλοι Μελετητές έλαβαν υπόψη τους κατά τη μελέτη του έργου. Ενόψει των πιο πάνω απαιτείται τώρα η αναβάθμιση του βιολογικού σταθμού επεξεργασίας λυμάτων, έναντι δαπάνης που προκαταρκτικά υπολογίζεται σε £700.000.

Επιπρόσθετα ζητείται τώρα η συμπερίληψη συστήματος αφαίρεσης των νιτρικών από τα λύματα. Σχετικά με το θέμα αυτό υπενθύμισα ότι η εργοληπτική εταιρεία που ανέλαβε τη μελέτη, κατασκευή και λειτουργία του Σταθμού εντόπισε έγκαιρα την ανάγκη αφαίρεσης των νιτρικών από τα λύματα και προειδοποιούσε ότι, μετά τη συμπλήρωση του Σταθμού, η εγκατάσταση τέτοιου συστήματος θα ήταν εξαιρετικά δύσκολη και το κόστος πολλαπλάσιο του αρχικού. Η εισήγηση του εργολάβου απορρίφθηκε, αφού λήφθηκε υπόψη η αρνητική θέση των Συμβούλων Μηχανικών του έργου. Κατά τη γνώμη μου, την ευθύνη για τις σοβαρές αυτές ελλείψεις της μελέτης, που κατέστησαν αναγκαία την αναβάθμιση του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα μετά τη συμπλήρωση του, φέρουν οι Σύμβουλοι. Ως εκ τούτου, το Δεκέμβριο 2003 εισηγήθηκα όπως η Κοινοπραξία των Συμβουλίων Αποχετεύσεων προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για διεκδίκηση από τους Συμβούλους της ζημιάς που θα προκύψει από τα πιο πάνω θέματα.

4.143.7 Τελικός Λογαριασμός του συμβολαίου για την κατασκευή του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων. Το ποσό συμβολαίου για τη μελέτη και κατασκευή του πιο πάνω έργου ανερχόταν στα £7.534.635. Με τη συμπλήρωση του, και λόγω καθυστερήσεων που προκλήθηκαν, ο εργολάβος απαίτησε επιπλέον ποσό £6.720.363 για παραλείψεις από μέρους του Εργοδότη και των Μελετητών. Ο Μηχανικός του Έργου σύστησε για πληρωμή το ποσό των £1.603.188, ενώ ο Διευθυντής του Έργου το ποσό των £1.148.590. Παρατήρησα, μετά από σχετικό έλεγχο της Υπηρεσίας μου, ότι το ποσό που θεωρείται λογικό να καταβληθεί στον εργολάβο είναι £1.040.714.

Σημείωσα επίσης ότι ο εργολάβος, σε αρκετές περιπτώσεις, υπέβαλε εκπρόθεσμα τις απαιτήσεις του, ενώ τις αύξησε από £3.696.828 τον Απρίλιο του 2004, σε £6.720.363 το Μάιο του 2004.

Επιπρόσθετα, παρατηρήθηκε ότι το ποσό που προτάθηκε από το Σύμβουλο Μηχανικό είχε κοινοποιηθεί στον εργολάβο προτού εξασφαλιστεί η έγκριση του Εργοδότη και εξέφρασα την άποψη ότι η ενέργεια αυτή αντίκειται στα συμφέροντα της Κοινοπραξίας των Συμβουλίων.

Τον Ιούλιο του 2004, μετά από διαβουλεύσεις με τον εργολάβο, η Κοινοπραξία των Συμβουλίων Αποχετεύσεων Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας κατέληξε σε συμφωνία για το τελικό ποσό των £1.435.431, για πλήρη διευθέτηση των οικονομικών απαιτήσεων του εργολάβου.

4.143.8 Αποχετευτικό σύστημα Παραλιμνίου – Συμβόλαια 1-P-1 και 1-P-2. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2001, τα συμβόλαια αφορούν στην κατασκευή του αποχετευτικού δικτύου από ιδιώτη εργολάβο. Το ποσό συμβολαίου για το 1-P-1 ήταν £2,99 εκ. και για το 1-P-2 £3,09 εκ., με περίοδο εκτέλεσης από το Δεκέμβριο 1996 μέχρι το Δεκέμβριο 1998. Κατά τη διάρκεια του έργου, επειδή η διακοπή εργασιών σε τουριστικές περιοχές παρατάθηκε για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο στο συμβόλαιο, συμφωνήθηκε, ως αντιστάθμισμα, να ανατεθεί στον εργολάβο η επέκταση του αποχετευτικού δικτύου σε περιοχές μελλοντικής επέκτασής του. Οι πληρωμές για τις επεκτάσεις του δικτύου, οι οποίες έγιναν με βάση τις τιμές μονάδας του αρχικού συμβολαίου 1-P-1, ανήλθαν στο £1,5 εκ., ενώ παρατάθηκε η περίοδος του συμβολαίου μέχρι το Μάιο του 2000. Σημειώνεται ότι ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις, οι οποίες ανέρχονται στα £5,9 εκ., για το συμβόλαιο 1-P-1, και περίπου £3,8 εκ. για το 1-P-2. Οι απαιτήσεις αυτές αφορούν, μεταξύ άλλων, στην παράταση χρόνου, στις απρόβλεπτες δυσκολίες εδάφους, στη μέθοδο επιμέτρησης και τιμολόγησης των δικτυωμάτων.

4.144 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ

Μέρος Α

4.144.1 Έλεγχος λογαριασμών. Ο έλεγχος των λογαριασμών για το έτος 2003 προγραμματίζεται να γίνει μέχρι το τέλος του 2004. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο για το έτος 2002.

4.144.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το 2002 παρουσίασαν πλεόνασμα £22.619, σε σύγκριση με £701.346 κατά το 2001.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £973.607, σε σύγκριση με £813.124 το 2001, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £160.483 ή ποσοστό 19,7%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στη μεταφορά στα έσοδα κρατικής χορηγίας ύψους £197.619, η οποία τα προηγούμενα χρόνια παρουσιαζόταν ως πιστωτικό υπόλοιπο στο λογαριασμό «Έργα υπό Εκτέλεση», μέχρι την ολοκλήρωση του σχετικού έργου.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £950.988, σε σύγκριση με £111.778 το 2001, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £839.210, που οφείλεται βασικά στην αύξηση της πρόνοιας για αποσβέσεις (£646.116) και των εξόδων λειτουργίας και συντήρησης του αποχετευτικού συστήματος (£122.843), τα οποία υπολογίστηκαν για πρώτη φορά μετά την ολοκλήρωση των έργων.

(δ) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Συμβουλίου στις 31.12.2002 ανέρχονταν σε £7.886.740, σε σύγκριση με £7.926.225 το 2001, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε £1.555.487, σε σύγκριση με £1.448.173 το

2001. Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται οι δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους £563.006 (£602.885 το 2001).

4.144.3 Προσωπικό.

(α) Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε το Συμβούλιο, μαζί με το ανάλογο κόστος:

	2002	2001
Μόνιμο γραφειακό προσωπικό	3	3
Έκτακτο γραφειακό προσωπικό	2	—
Έκτακτοι εργάτες	3	1
Σύνολο	8	4
Ολικό δαπανών για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	£143.206	£72.923

Σημειώνεται ότι ο Οικονομικός Διευθυντής του Συμβουλίου απασχολείται τόσο στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας, όσο και στο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου, και ο μισθός του επιμερίζεται ανάλογα.

(β) **Έγκριση διορισμών υπαλλήλων.** Όπως έχω αναφέρει και στην Έκθεσή μου για το 2002, σε αντίθεση με το άρθρο 15 του Νόμου δεν ζητήθηκε η έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών για το διορισμό των υπαλλήλων του Συμβουλίου, οι οποίοι προσλήφθηκαν πριν από αρκετά έτη. Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 25.7.2002, δεν μπορεί η εκ των υστέρων έγκριση του Υπουργού να νομιμοποιήσει τις προσλήψεις που έγιναν εδώ και πολλά χρόνια.

Όσον αφορά στην εισήγηση της Υπηρεσίας μου όπως το θέμα της νομιμοποίησης των προσλήψεων που έχουν γίνει μέχρι σήμερα μελετηθεί από τους νομικούς συμβούλους του Συμβουλίου, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Εσωτερικών, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων υπόψη τις πρόνοιες του άρθρου 7(στ) του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, σχετικά με την αναδρομική ισχύ διοικητικών πράξεων, αυτή δεν έχει υιοθετηθεί μέχρι σήμερα. Επισήμανα ότι η εκκρεμότητα στο θέμα της νομιμοποίησης των προσλήψεων που έχουν γίνει μέχρι σήμερα ενδέχεται μελλοντικά να δημιουργήσει αρνητικές επιπτώσεις στο προσωπικό του Συμβουλίου, αναφορικά με τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα των υπαλλήλων.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο αναμένει την έγκριση των περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών και, σε συνδυασμό με τις πρόνοιες του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, θα προχωρήσει στην τακτοποίηση του θέματος, σύμφωνα και με την εισήγησή μου.

(γ) **Κανονισμοί.** Δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο οι Κανονισμοί που θεσπίστηκαν σχετικά με τη διάρθρωση των υπηρεσιών του Συμβουλίου, τις θέσεις και τον τρόπο πλήρωσής τους, καθώς επίσης και τους γενικούς όρους υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με το άρθρο 15Α του Νόμου.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι περί Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμοί έχουν σταλεί εδώ και αρκετό καιρό για την κατά Νόμο έγκριση, μέχρι σήμερα όμως δεν έχουν εγκριθεί, λόγω διάφορων τροποποιήσεων που χρειάστηκε να γίνουν εκ των υστέρων, καθώς επίσης και λόγω της χρονοβόρας διαδικασίας που απαιτείται για τη νομοτεχνική τους επεξεργασία.

4.144.4 Τέλος με βάση την κατανάλωση νερού. Παρόλο ότι από τον Ιούλιο του 2002 μέχρι τις 31.8.2003 συνδέθηκαν και εξυπηρετούνταν από το σύστημα περίπου το 70% των υποστατικών, ξενοδοχείων κ.λπ., εντούτοις δεν επιβάλλεται τέλος με βάση την κατανάλωση νερού (6 σεντ για κάθε κ.μ. νερού), όπως προνοεί ο Κανονισμός 35(1).

Με βάση τα στοιχεία που τηρούνται από την Τεχνική Υπηρεσία του Συμβουλίου, σχετικά με την ποσότητα του ακάθαρτου νερού που επιστράφηκε στο εργοστάσιο επεξεργασίας λυμάτων από τα υποστατικά που είναι συνδεδεμένα με το σύστημα, υπολογίζεται ότι κατά την περίοδο 16.7.2002 – 31.8.2003 το Συμβούλιο έχασε έσοδα ύψους περίπου £50.000, λόγω της μη επιβολής του πιο πάνω τέλους.

Σημείωσα επίσης ότι η απώλεια εσόδων, σε περίπτωση που συνεχιστεί η μη επιβολή του τέλους με βάση την κατανάλωση νερού, θα αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου, ενόψει της συνεχούς σύνδεσης με το σύστημα και άλλων υποστατικών.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το θέμα έχει τακτοποιηθεί με την επιβολή της πρώτης φορολογίας για την τριμηνία που έληξε στις 30.6.2004. Μου ανέφερε επίσης ότι η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε οφειλόταν βασικά στην καθυστέρηση έγκρισης από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της αύξησης του τέλους, από 6 σεντ το κ.μ. σε 10 σεντ.

4.144.5 Χρεώστες αποχετευτικών τελών. Στις 31.12.2002 οι χρεώστες αποχετευτικών τελών ανήλθαν στο ποσό των £1.396.534, σε σύγκριση με £1.314.797 το 2001. Στο ποσό των £1.396.534 περιλαμβάνονται και οι καθυστερήσεις της φορολογίας του 2002, ύψους £681.383, η οποία επιβλήθηκε στο τέλος του 2002.

Το ποσοστό των εισπράξεων, μέσα στο 2002, καθυστερημένων φορολογιών της περιόδου 1993-1999 ήταν χαμηλό και κυμαινόταν από 1,88% μέχρι 9,07% και αυτό οφείλεται κυρίως στη μη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων, περιλαμβανομένων και δικαστικών, όπως επανειλημμένα είχα εισηγηθεί.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι έχουν ληφθεί νομικά μέτρα για την είσπραξη των καθυστερημένων τελών και ότι ήδη σε αρκετούς οφειλέτες έχουν επιδοθεί αγωγές. Μου ανέφερε επίσης ότι αριθμός οφειλετών έχουν ανταποκριθεί θετικά, καταβάλλοντας τα ποσά που όφειλαν.

4.144.6 Αποχετευτικό σύστημα Αγίας Νάπας – Συμβόλαια I-AN-1 και I-AN-2. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το 2001, τα συμβόλαια αυτά αφορούν στην κατασκευή του αποχετευτικού δικτύου από ιδιώτη εργολάβο. Το ποσό συμβολαίου για το I-AN-1 ήταν £4.147.517 και για το I-AN-2 £1.258.790, με περίοδο εκτέλεσης από το Δεκέμβριο 1996 μέχρι το Δεκέμβριο 1998, για το πρώτο συμβόλαιο, και Ιανουάριο του 1998 μέχρι το Μάρτιο του 1999 για το δεύτερο.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, η διακοπή των εργασιών σε τουριστικές περιοχές παρατάθηκε για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο στο συμβόλαιο. Ως αντιστάθμισμα, το Συμβούλιο ανέθεσε στον εργολάβο την επέκταση του αποχετευτικού δικτύου σε περιοχές μελλοντικής επέκτασής του. Οι πληρωμές για τις επεκτάσεις του δικτύου, οι οποίες έγιναν με βάση τις τιμές μονάδας του αρχικού συμβολαίου AN-1, ανήλθαν στις £887.831. Επίσης παρατάθηκε η περίοδος του συμβολαίου μέχρι τον Ιούνιο του 2000. Ο εργολάβος υπέβαλε απαιτήσεις για αποζημιώσεις ύψους £845.000 για το AN-1 και £450.000 για το AN-2. Οι απαιτήσεις αφορούν, μεταξύ άλλων, στα προβλήματα που παρουσιάστηκαν λόγω της

τουριστικής περιόδου, στον έλεγχο της κυκλοφορίας, στην καθυστερημένη έναρξη του συμβολαίου και στη μη έγκαιρη παράδοση των κατασκευαστικών σχεδίων. Εισηγήθηκα την εξασφάλιση υπηρεσιών ειδικού συμβούλου, για αντιμετώπιση των απαιτήσεων του εργολάβου. Παρόλο που η αξιολόγηση των απαιτήσεων του εργολάβου δεν έχει συμπληρωθεί, εκ πρώτης όψεως αυτές κρίνονται από τον Εργοδότη ως υπερβολικά ψηλές. Κατά την περίοδο Ιουνίου 2001 μέχρι Μαρτίου 2003 ο εργολάβος υπέβαλε επιπρόσθετες απαιτήσεις, οι οποίες ανέρχονται σε £5,95 εκ. για το συμβόλαιο AN-1 και £2,15 εκ. για το συμβόλαιο AN-2.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι οι Σύμβουλοι Μηχανικοί του Συμβουλίου εξετάζουν όλες τις απαιτήσεις του εργολάβου και ότι θα γίνουν οι απαιτούμενες ενέργειες για περιορισμό των απαιτήσεων του.

4.144.7 Κοινοπραξία Συμβουλίων Αποχετεύσεων Παραλιμνίου – Αγίας Νάπας – Σταθμός Επεξεργασίας Λυμάτων. Με την έναρξη της λειτουργίας του Σταθμού διαπιστώθηκε ότι η δυναμικότητα του από 12 000 κ.μ./ημέρα που προέβλεπε η αρχική μελέτη μειώθηκε στα 7 500 κ.μ./ημέρα, επειδή, όπως αποδείχθηκε, το βιολογικό φορτίο είναι πολύ πιο δυσμενές από αυτό που οι Σύμβουλοι Μελετητές έλαβαν υπόψη τους κατά τη μελέτη του έργου. Ενόψει των πιο πάνω απαιτείται τώρα η αναβάθμιση του βιολογικού σταθμού επεξεργασίας λυμάτων, έναντι δαπάνης που προκαταρκτικά υπολογίζεται σε £700.000.

Επιπρόσθετα ζητείται τώρα η συμπερίληψη συστήματος αφαίρεσης των νιτρικών από τα λύματα. Σχετικά με το θέμα αυτό υπενθύμισα ότι η εργοληπτική εταιρεία που ανέλαβε τη μελέτη, κατασκευή και λειτουργία του Σταθμού εντόπισε έγκαιρα την ανάγκη αφαίρεσης των νιτρικών από τα λύματα και προειδοποιούσε ότι, μετά τη συμπλήρωση του Σταθμού, η εγκατάσταση τέτοιου συστήματος θα ήταν εξαιρετικά δύσκολη και το κόστος πολλαπλάσιο του αρχικού. Η εισήγηση του εργολάβου απορρίφθηκε, αφού λήφθηκε υπόψη η αρνητική θέση των Συμβούλων Μηχανικών του έργου. Κατά τη γνώμη μου, την ευθύνη για τις σοβαρές αυτές ελλείψεις της μελέτης, που κατέστησαν αναγκαία την αναβάθμιση του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα μετά τη συμπλήρωση του, φέρουν οι Σύμβουλοι. Ως εκ τούτου, το Δεκέμβριο 2003 εισηγήθηκα όπως η Κοινοπραξία των Συμβουλίων Αποχετεύσεων προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για διεκδίκηση από τους Συμβούλους της ζημιάς που θα προκύψει από τα πιο πάνω θέματα.

4.144.8 Τελικός Λογαριασμός του συμβολαίου για την κατασκευή του Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων. Το ποσό συμβολαίου για τη μελέτη και κατασκευή του πιο πάνω έργου ανερχόταν στα £7.534.635. Με τη συμπλήρωση του, και λόγω καθυστερήσεων που προκλήθηκαν, ο εργολάβος απαίτησε επιπλέον ποσό £6.720.363 για παραλείψεις από μέρους του Εργοδότη και των Μελετητών. Ο Μηχανικός του Έργου σύστησε για πληρωμή το ποσό των £1.603.188, ενώ ο Διευθυντής του Έργου το ποσό των £1.148.590. Παρατήρησα, μετά από σχετικό έλεγχο της Υπηρεσίας μου, ότι το ποσό που θεωρείται λογικό να καταβληθεί στον εργολάβο είναι £1.040.714.

Σημείωσα επίσης ότι ο εργολάβος, σε αρκετές περιπτώσεις, υπέβαλε εκπρόθεσμα τις απαιτήσεις του, ενώ τις αύξησε από £3.696.828 τον Απρίλιο του 2004, σε £6.720.363 το Μάιο του 2004.

Επιπρόσθετα, παρατηρήθηκε ότι το ποσό που προτάθηκε από το Σύμβουλο Μηχανικό είχε κοινοποιηθεί στον εργολάβο προτού εξασφαλιστεί η έγκριση του Εργοδότη και εξέφρασα την άποψη ότι η ενέργεια αυτή αντίκειται στα συμφέροντα της Κοινοπραξίας των Συμβουλίων.

Τον Ιούλιο του 2004, μετά από διαβουλεύσεις με τον εργολάβο, η Κοινοπραξία των Συμβουλίων Αποχετεύσεων Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας κατέληξε σε συμφωνία για το τελικό ποσό των £1.435.431, για πλήρη διευθέτηση των οικονομικών απαιτήσεων του εργολάβου.

4.145 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΔΑΛΙΟΥ

Μέρος Α

4.145.1 Εγκαθίδρυση Συμβουλίου. Όπως έχω αναφέρει και στην Έκθεσή μου για το 2002, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ. 51.674, ημερ. 6.5.2000, και σχετικό διάταγμα που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με αρ. 3412, ημερ. 9.6.2000 (Κ.Δ.Π. 154/2000), ανακάλεσε το διάταγμα με το οποίο εγκαθιδρύθηκε το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Δαλιού – Νήσου – Πέρα Χωριού με αρ. 2778, ημερ. 6.5.1994 (Κ.Δ.Π. 112/94), και, ταυτόχρονα, με διάταγμα που δημοσιεύτηκε στην ίδια Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (Κ.Δ.Π. 153/2000), εγκαθιδρύθηκε το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Δαλιού, αποτελούμενο από τα εκάστοτε Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, με Πρόεδρο το Δήμαρχο Δαλιού, για άσκηση των καθηκόντων και εξουσιών που προνοούνται στον περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμο.

4.145.2 Λογαριασμοί και έλεγχος. Σε αντίθεση με τα άρθρα 31(1) και (2) του περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμου, το Συμβούλιο δεν έχει ετοιμάσει μέχρι σήμερα τελικούς λογαριασμούς για την περίοδο 9.6.2000 – 31.12.2000 και για τα έτη 2001, 2002 και 2003. Διαπιστώθηκε επίσης ότι δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί και υποβληθεί για έλεγχο τελικοί λογαριασμοί για τα έτη 1994 μέχρι 1999 και για την περίοδο 1.1.2000 – 9.6.2000, όταν λειτουργούσε το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Δαλιού – Νήσου – Πέρα Χωριού.

4.145.3 Προϋπολογισμοί. Δεν ετοιμάστηκαν και επομένως δεν στάληκαν για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο οι Προϋπολογισμοί για τα έτη 2000, 2001, 2002 και 2003, όπως προνοείται στα άρθρα 22-24 του Νόμου.

4.145.4 Κανονισμοί. Δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί και εγκριθεί Κανονισμοί με βάση τα άρθρα 15^Α και 49 του Νόμου, οι οποίοι θα διέπουν τα θέματα προσωπικού και την εύρυθμη λειτουργία του Συμβουλίου, ούτε και έχουν ετοιμαστεί και εγκριθεί Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες, καθώς και Κανονισμοί Προσφορών και Αποθηκών.

4.145.5 Περιουσιακά στοιχεία και δάνεια. Δεν έχει υπογραφεί σχετική συμφωνία, ούτε και έχει γίνει μέχρι σήμερα ο διαχωρισμός των περιουσιακών στοιχείων, των χρεωστών και πιστωτών, καθώς και των δανείων του καταργηθέντος Συμβουλίου, ώστε να μπορούν τα πιο πάνω να μεταβιβαστούν στα δύο νέα Συμβούλια Αποχετεύσεων (Δαλιού και Νήσου – Πέρα Χωριού).

4.145.6 Φορολογίες. Μετά το διαχωρισμό των Συμβουλίων Αποχετεύσεων τον Ιούνιο του 2000, το νέο Συμβούλιο Αποχετεύσεων Δαλιού επέβαλε φορολογίες σύμφωνα με το άρθρο 30 του Νόμου και σύμφωνα με τους Κανονισμούς 32 και 33 του καταργηθέντος Συμβουλίου Αποχετεύσεων Δαλιού – Νήσου – Πέρα Χωριού. Σημειώνεται ότι για τις φορολογίες αυτές δεν έγινε σχετική δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου. Φορολογίες επιβλήθηκαν στις 15.4.2002, για το έτος 1999, στις 11.11.2002, για το έτος 2000, στις 25.8.2003, για το έτος 2001 και στις 2.2.2004 για το έτος 2002. Για τα έτη 2003 και 2004 δεν έχουν ακόμη επιβληθεί φορολογίες.

4.146 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Μέρος Α

4.146.1 Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £422.454 και τα έξοδα σε £315.232, δηλαδή προέκυψε πλεόνασμα £107.222. Μετά τη φορολογία πραγματοποιήθηκε πλεόνασμα £82.681, σε σύγκριση με £70.959 το 2002.

4.146.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 12 άτομα, με σύνολο αποδοχών £229.203, συμπεριλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα Ταμεία, σε σύγκριση με £193.778 κατά το 2002. Ο μέσος όρος αποδοχών για κάθε υπάλληλο ανέρχεται σε £19.100.

4.146.3 Προϋπολογισμός. Ο Προϋπολογισμός του Συμβουλίου για το έτος 2003 κατατέθηκε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων στις 21.2.2003 και εγκρίθηκε στις 3.4.2003. Σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς, έπρεπε να κατατεθεί στο Υπουργείο Συγκοινωνιών το αργότερο μέχρι τις 30.11.2002 για έγκριση. Με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, οι Ημικρατικοί Οργανισμοί, οι οποίοι δεν έχουν νομική υποχρέωση υποβολής των Προϋπολογισμών τους για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, τους υποβάλλουν στο Υπουργείο Οικονομικών για απόψεις, μέχρι τη 15^η Ιουνίου. Το Συμβούλιο δεν υπέβαλε τον Προϋπολογισμό του 2004 στο Υπουργείο Οικονομικών για απόψεις.

Ο Διευθυντής του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η μη έγκαιρη κατάθεση του Προϋπολογισμού οφείλεται στο ότι εκκρεμούσαν διάφορα θέματα του προσωπικού, τα οποία σχετίζονταν άμεσα με τον Προϋπολογισμό.

Μέρος Β

4.146.4 Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις του Συμβουλίου, ενώ έχουν εγκριθεί/συμφωνηθεί σε συνεργασία με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

4.147 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Μέρος Α

4.147.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Σύμφωνα με τους λογαριασμούς το έλλειμμα ανήλθε στις £30.270, σε σύγκριση με έλλειμμα £960.674 το 2002. Η σημαντική αυτή μείωση στο έλλειμμα οφείλεται κυρίως στην είσπραξη μέσα στο 2003 ποσού ύψους £1.760.039, το οποίο αφορά σε επιδότηση από την Κυβέρνηση των εξαγωγών που έγιναν μέσα στο 2002 (£1.445.590) και μέρους των εξαγωγών που έγιναν μέσα στο 2003 (£314.449). Ταυτόχρονα λόγω αυξημένων εξαγωγών ελαιολάδου μέσα στο 2003 σε πολύ χαμηλές τιμές το κόστος πωλήσεων αυξήθηκε. Για το υπόλοιπο των εξαγωγών του 2003 αναμένεται, σύμφωνα με τις σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις, η είσπραξη επιδότησης από την Κυβέρνηση, η οποία υπολογίστηκε σε περίπου £2 εκ.

(β) Πωλήσεις ελαιοκομικών προϊόντων. Η πιο κάτω κατάσταση δείχνει τις πωλήσεις ελαιολάδου και ελίων κατά τα τελευταία πέντε έτη:

Έτος	Ελιές	Ελαιόλαδο	Ολικό
	£	£	£
1999	4.045	1.571.307	1.575.352
2000	3.268	1.039.270	1.042.538
2001	9.246	968.050	977.296
2002	3.904	1.757.325	1.761.229
2003	0	2.213.463	2.213.463

4.147.2 Ρευστότητα του Συμβουλίου. Τα ταμειακά διαθέσιμα του Συμβουλίου στις 31.12.2003 ανέρχονταν σε αρνητικό υπόλοιπο (παρατράβηγμα) £1.458.280, σε σύγκριση με £1.350.872 κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £107.408 στο παρατράβηγμα, η οποία οφείλεται κυρίως στις μεγάλες ποσότητες ελαιολάδου που αγοράστηκαν το 2003, στη μη είσπραξη της κυβερνητικής επιδότησης για τις εξαγωγές που έγιναν το 2003, στην εξόφληση των προηγούμενων οφειλών στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων (£144.326) και στην αποπληρωμή δόσης δανείου.

4.147.3 Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2003 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 9.8.2002. Με βάση το άρθρο 55Α του περί Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων Νόμου, στάληκε για έγκριση στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 20.8.2002 και σύμφωνα με επιστολή του πιο πάνω Υπουργείου, εγκρίθηκε στις 7.5.2003.

Στις 5.6.2003 εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους £2.498.211 και υποβλήθηκαν στον αρμόδιο Υπουργό για έγκριση στις 9.6.2003. Μέχρι το Φεβρουάριο 2004 ο Υπουργός δεν είχε δώσει απάντηση και ζήτησε από το ΣΕΚΕΠ την επανυποβολή συμπληρωματικού Προϋπολογισμού, με βάση τα πραγματικά αποτελέσματα του 2003. Με επιστολές του ημερ. 27.2.2004 και 7.4.2004, το ΣΕΚΕΠ ζήτησε αυτή τη φορά συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους £1.201.075, οι οποίες και εγκρίθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, σύμφωνα με τηλεομοιότυπο του Υπουργείου, ημερ. 20.4.2004.

Άλλες συμπληρωματικές πιστώσεις συνολικού ύψους £13.200, οι οποίες ζητήθηκαν σταδιακά στις 18.7.2003, 31.10.2003 και 2.12.2003, εγκρίθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού την 1.12.2003, 19.11.2003 και 23.12.2003, αντίστοιχα.

(β) Υπερβάσεις. Στις 31.12.03 σημειώθηκαν υπερβάσεις στον Προϋπολογισμό του Συμβουλίου συνολικού ύψους £1.209.644, στις οποίες περιλαμβάνεται και ποσό £1.157.010 για αγορές ελαιολάδου, για τις οποίες η σχετική έγκριση του αρμόδιου Υπουργού εξασφαλίστηκε στις 20.4.2004.

(γ) Υποβολή Προϋπολογισμού στο Υπουργείο Οικονομικών. Συναφώς αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικό) Νόμο του 1987, το Συμβούλιο απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής του Προϋπολογισμού του για έγκριση στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Σύμφωνα με πρόσφατη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με αρ. 58.009, ημερ. 11.6.03, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένου και του ΣΕΚΕΠ, τα οποία δεν έχουν την υποχρέωση υποβολής των Προϋπολογισμών τους για έγκριση από τη Βουλή, θα πρέπει να λαμβάνουν, μέσω των οικείων Υπουργείων, και τη θέση του Υπουργείου Οικονομικών πάνω σε θέματα

προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης, και οι Ημικρατικοί αυτοί Οργανισμοί θα πρέπει να υποβάλλουν τον Προϋπολογισμό τους στο Υπουργείο Οικονομικών για απόψεις μέχρι τη 15^η Ιουνίου.

4.147.4 Προσωπικό.

(α) Το Συμβούλιο το 2003 εργοδοτούσε 5 υπαλλήλους και 5 εργάτες. Οι δαπάνες για μισθούς, ωφελήματα και συνεισφορές στα διάφορα ταμεία για τις 5 μόνιμες θέσεις ανέρχονταν σε £158.584, με μέσο όρο δαπάνης για κάθε υπάλληλο γύρω στις £31.717. Επιπρόσθετα, η δαπάνη για εργατικά ήταν £85.772. Επίσης το 2003 απασχολήθηκαν 2 έκτακτοι γραφείς και 4 έκτακτοι εργάτες.

(β) Σχέδια υπηρεσίας. Τα σχέδια υπηρεσίας εξακολουθούν να μην είναι ενημερωμένα με τις ρυθμίσεις που εγκρίθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με την επιστολή του ημερ. 5.2.1998. Για τις θέσεις Γενικού Γραφέα και Βοηθού Γραφείου δεν υπάρχει σχέδιο υπηρεσίας.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο, υιοθετώντας την εισήγησή μου, ενσωμάτωσε τις ρυθμίσεις που ενέκρινε ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε όλα τα σχέδια υπηρεσίας.

Ανέφερε επίσης ότι το Συμβούλιο, επειδή εφαρμόζει τα σχέδια υπηρεσίας και τους όρους εργοδότησης της Δημόσιας Υπηρεσίας, ενέκρινε τα σχέδια υπηρεσίας για τις θέσεις Γενικού Γραφέα και Βοηθού Γραφείου στις 3.6.2004, υιοθετώντας την εισήγησή μου.

(γ) Συλλογική σύμβαση 2001-2003. Σε συνεδρία του ημερ. 4.12.2003, το Συμβούλιο ενέκρινε τις εισηγήσεις της επιτροπής προσωπικού σχετικά με τη συλλογική σύμβαση για τα έτη 2001-2003 και έδωσε οδηγίες στη Διεύθυνση όπως τη συνυπογράψει με τη συντεχνία, χωρίς όμως να εξασφαλιστεί έγκριση από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και χωρίς να εξακριβωθεί κατά ποσό υιοθετήθηκαν οι απόψεις του, καθώς και οι απόψεις του Υπουργείου Οικονομικών. Η υπογραφή της συλλογικής σύμβασης εκκρεμεί μέχρι σήμερα.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η συλλογική σύμβαση, που συμφωνήθηκε με τη συντεχνία, ήταν μέσα στα πλαίσια της πολιτικής της Κυβέρνησης και ότι η απόφαση λήφθηκε από το Συμβούλιο στις 4.12.2003, υπό την αίρεση ότι θα ακολουθηθεί η προβλεπόμενη διαδικασία. Μου ανέφερε επίσης ότι η σύμβαση ήδη στάληκε από τη συντεχνία και ότι προτού υπογραφεί θα σταλεί για τις απόψεις του Υπουργείου Οικονομικών και στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για έγκριση.

(δ) Τροποποίηση Κανονισμών. Παρόλο που έχουν αποσταλεί από το Συμβούλιο στις 3.9.2002, με σχετική υπενθύμιση στις 11.6.2003, στο νομικό σύμβουλο οι περί ΣΕΚΕΠ (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 285/92), με σκοπό την εναρμόνισή τους με τους περί Συντάξεων και Χορηγημάτων Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 303/93) του Συμβουλίου και την άρση των μεταξύ τους αντιφάσεων σε ορισμένα σημεία, εντούτοις μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου δεν λήφθηκε οποιαδήποτε απάντηση.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο, στη συνεδρία ημερ. 3.6.2004, αποφάσισε όπως διευθετήσει συνάντηση με το νομικό σύμβουλο για προώθηση του θέματος εναρμόνισης των Κανονισμών, Κ.Δ.Π. 285/92, με τους περί Συντάξεων και Χορηγημάτων Κανονισμούς, Κ.Δ.Π. 303/93.

(ε) Υποχρεώσεις του ΣΕΚΕΠ στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων. Η υποχρέωση του ΣΕΚΕΠ στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων, σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη μέχρι το 1992, ήταν £143.990 και καλύπτεται με συνεισφορά 6,17% επί των μισθών των συντάξιμων υπαλλήλων. Το Συμβούλιο, λόγω προβλημάτων ρευστότητας, δεν καταθέτει την πιο πάνω συνεισφορά στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων, αλλά την πιστώνει στο Λογαριασμό «Αναδρομικός Λογαριασμός Ταμείου Σύνταξης» Γ.Κ. 26Γ, παραχωρώντας και τόκο 6,9%. Την 1.1.2003 το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού ήταν £143.328. Το Συμβούλιο στις 11.6.2003 κατέθεσε στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων ποσό ύψους £100.000 και στις 25.9.2003 ποσό ύψους £43.328, χωρίς να υπολογιστεί τόκος 6,9%. Το υπόλοιπο του πιο πάνω λογαριασμού στις 31.12.2003, ήταν £2.436 και αντιπροσωπεύει την ελλειμματική εισφορά για το 2003.

Παρόλο ότι ο Κανονισμός 11(2) των περί Συντάξεων και Χορηγημάτων του ΣΕΚΕΠ Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 303/93) προνοεί ότι στο τέλος τακτών περιόδων, οι οποίες δεν θα υπερβαίνουν τα πέντε έτη, αρχίζοντας από τις 31.12.1992, ο αναλογιστής θα προβαίνει σε αναλογιστική εκτίμηση του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ταμείου του Σχεδίου και θα συντάσσει έκθεση για την οικονομική κατάσταση του Ταμείου, προβαίνοντας και στις αναγκαίες συστάσεις, εντούτοις δεν έχει γίνει άλλη αναλογιστική μελέτη από το 1992.

Τόνισα ότι επιβάλλεται η άμεση διενέργεια νέας αναλογιστικής μελέτης, ώστε να εξακριβωθούν οι πραγματικές/σημερινές υποχρεώσεις του ΣΕΚΕΠ στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο προχωρεί στην προκήρυξη προσφορών για νέα αναλογιστική μελέτη και ότι έδωσε οδηγίες να υπολογιστούν οι τόκοι και να κατατεθούν στο Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων.

4.147.5 Σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου συνεχίζει να παρουσιάζει σοβαρά κενά και αδυναμίες, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η ομαλή διεξαγωγή του ελέγχου από την Υπηρεσία μου και να δυσχεραίνεται ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων. Τα ακόλουθα παραδείγματα είναι ενδεικτικά.

(α) Φορτωτικές. Παρατηρήθηκαν και πάλι ορισμένες περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα έντυπα των φορτωτικών δεν έφεραν την υπογραφή του αγοραστή ή παραλήπτη των προϊόντων, ούτε την υπογραφή του οδηγού που παρέλαβε τα προϊόντα για μεταφορά.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με ενημέρωσε ότι έχουν δοθεί αυστηρές οδηγίες στο αρμόδιο προσωπικό για συμμόρφωση με την παρατήρησή μου και στο λογιστήριο να μην παραλαμβάνει οποιαδήποτε ανυπόγραφη φορτωτική.

(β)(i) Μέτρηση ποσότητας που μεταφέρεται από δεξαμενή σε δεξαμενή. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, δεν έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα τα κατάλληλα μέτρα για την καταγραφή της ορθής ποσότητας ελαιολάδου που μεταφέρεται από δεξαμενή σε δεξαμενή.

(ii) Συμφιλίωση μεταξύ της ποσότητας ελαιολάδου που εξάγεται από τις δεξαμενές εμφιάλωσης και του τελικού προϊόντος που εμφιαλώνεται. Στις προηγούμενες Εκθέσεις μου εισηγήθηκα την τοποθέτηση μετρητών στις δεξαμενές για καταμέτρηση των ποσοτήτων που εισάγονται και εξάγονται και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για συμφιλίωση μεταξύ της ποσότητας που χρησιμοποιείται για εμφιάλωση και του τελικού προϊόντος.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ανέφερε ότι το Συμβούλιο αγόρασε ροομετρητή, όμως, λόγω της φύσης του ελαιολάδου, της θερμοκρασίας και απορρόφησης αέρος, ο ροομετρητής δεν δίνει ακριβείς μετρήσεις. Ανέφερε επίσης ότι το ίδιο πρόβλημα παρουσιάζεται με τις ηλεκτρονικές μετρήσεις που έχουν εγκατασταθεί στις ανοξειδωτες δεξαμενές, ότι η ζύγιση (βαρομετρική μέθοδος) είναι η ακριβέστερη μέθοδος, αλλά το κόστος της στις περιπτώσεις αυτές είναι απαγορευτικό, λόγω ψηλών εργατικών και απωλειών ελαιολάδου κατά τη μετάγγιση, και ότι γι' αυτούς τους λόγους συνεχίζουν τον υπολογισμό του βάρους, σ' αυτές τις περιπτώσεις, με την ογκομετρική μέθοδο.

(γ) Εντάλματα πληρωμής.

- (i) Δεν περιέχουν πλήρη στοιχεία και λεπτομέρειες των ειδών που αγοράζονται και των υπηρεσιών που προσφέρονται στο Συμβούλιο.
- (ii) Δεν δίνεται σ' αυτά αναφορά της έγκρισης της δαπάνης από το Συμβούλιο, καθώς επίσης και της προσφοράς, όπου υπάρχει.
- (iii) Ενώ τα εντάλματα πληρωμής σφραγίζονται με την ένδειξη «PAID», εντούτοις η σφραγίδα αυτή δεν φέρει ημερομηνία.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με ενημέρωσε ότι από το 2004 έδωσε οδηγίες όπως περιληφθούν όλες οι απαραίτητες πληροφορίες στα νέα εντάλματα και ότι η σφραγίδα «PAID» θα φέρει και ημερομηνία.

4.147.6 Συμφιλιωτική κατάσταση αποθεμάτων ελαιολάδου. Τα αποθέματα ελαιολάδου κατά τις 31.12.2003, σύμφωνα με τις αγορές και τις πωλήσεις του 2003, θα έπρεπε να ήταν όπως πιο κάτω:

	<u>Κιλά</u>	<u>Κιλά</u>
Αποθέματα 1.1.2003		808.825
Αγορές 2003		<u>1.411.071</u>
		2.219.896
Πωλήσεις 2003	1.763.365	
Μείον επιστροφές πωλήσεων	<u>(870)</u>	<u>(1.762.495)</u>
Αποθέματα 31.12.2003		<u>457.401</u>

Συγκρίνοντας το πιο πάνω υπόλοιπο με τα τελικά αποθέματα, όπως αυτά παρουσιάζονται στα βιβλία του Συμβουλίου, τα οποία συμφωνούν με την κατάσταση αποθεμάτων ελαιολάδου που καταμετρήθηκαν στις 31.12.2003, και τα οποία ανέρχονταν σε 470 840 κιλά, προκύπτει διαφορά 13 439 κιλών, η οποία ζήτησα όπως δικαιολογηθεί.

4.147.7 Προσφορές για την προμήθεια ελαιολάδου στα Νοσοκομεία, στις Κεντρικές Φυλακές και στην Εθνική Φρουρά. Στην προηγούμενη μου Έκθεση ανέφερα ότι το Συμβούλιο απέτυχε στις προσφορές για την προμήθεια ελαιολάδου στα Νοσοκομεία και στις Κεντρικές Φυλακές, για την περίοδο 16.1.2003-31.12.2003, και στην Εθνική Φρουρά για την περίοδο 1.2.2003-31.1.2004, λόγω του ότι οι τιμές που πληρώνει το ΣΕΚΕΠ στους παραγωγούς για την αγορά ελαιολάδου είναι προκαθορισμένες (£2,17-£2,20 το κιλό, στην προκείμενη περίπτωση), σε σύγκριση με το τι πληρώνουν άλλοι, και λόγω του ότι οι πωλήσεις στην ντόπια αγορά δεν επιδοτούνται, με αποτέλεσμα το Συμβούλιο, για να καλύψει τουλάχιστον τα έξοδα του, συμπεριλαμβανομένων και των διοικητικών, να προσφοροδοτεί σε σχετικά ψηλές τιμές.

Λόγω των πιο πάνω, καθώς επίσης και του γεγονότος ότι οι εξαγωγές ελαιολάδου γίνονται σε εξευτελιστικά χαμηλές τιμές, που κυμαίνονται από £0,86 - £1,15 το κιλό, εισηγήθηκα όπως, σε συνεννόηση με το αρμόδιο Υπουργείο, γίνουν διευθετήσεις έτσι ώστε να προσφέρονται καλύτερες τιμές στα Κρατικά Ιδρύματα και να προσφέρεται το ελαιολάδο στη λιανική αγορά σε πιο προσιτές τιμές.

Απ' ό,τι φαίνεται, δεν έγιναν οι κατάλληλες ενέργειες, με αποτέλεσμα το Συμβούλιο να αποτύχει και πάλι στις 27.11.2003 στην προσφορά για την προμήθεια ελαιολάδου στην Εθνική Φρουρά, για την περίοδο 1.2.2004-31.1.2005. Συγκεκριμένα, η τιμή που πρόσφερε το Συμβούλιο ήταν £2,29 το λίτρο, ενώ η κατακύρωση έγινε προς £1,99 το λίτρο. Συναφώς αναφέρεται ότι στις 26.3.2004 το Συμβούλιο υπέβαλε προσφορά για την προμήθεια ελαιολάδου στις Κεντρικές Φυλακές στην τιμή των £1,79 το λίτρο και η κατακύρωση στον επιτυχόντα προσφοροδότη έγινε στην τιμή των £1,76. Είναι αξιοσημείωτο ότι λίγες μόνο μέρες αργότερα, στις 2.4.2004, στην προσφορά για προμήθεια ελαιολάδου για τα Νοσοκομεία, το Συμβούλιο υπέβαλε την τιμή των £1,84 το λίτρο και η κατακύρωση στον επιτυχόντα προσφοροδότη έγινε στην τιμή των £1,83 το λίτρο (για το Νοσοκομείο Πάφου η τιμή ήταν £1,76 το λίτρο).

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι με επιστολή, ημερ. 14.11.2000, στο Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, ζήτησε όπως γίνουν διευθετήσεις για προμήθεια στην Εθνική Φρουρά ελαιολάδου χωρίς προσφορές, όπως τα προηγούμενα χρόνια, όμως δεν υπήρξε ανταπόκριση.

Όσον αφορά στη διαφορά της τιμής προσφοράς στα Νοσοκομεία, ανέφερε ότι αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι τα Νοσοκομεία βρίσκονται σε μακρινές αποστάσεις, στο ότι οι παραγγελίες γίνονται σε μικρές ποσότητες και στο ότι η τιμή επιβαρύνθηκε με 5 σεντ το λίτρο για την προμήθεια του διανομέα που αποδέχθηκε να κάνει τη διανομή.

4.147.8 Διάθεση πλεονασμάτων ελαιολάδου εσοδείας 2000-2001. Στις προηγούμενες Εκθέσεις μου υπέδειξα, μεταξύ άλλων, τα προβλήματα που προέκυψαν από την πώληση ελαιολάδου σε συγκεκριμένη εταιρεία με σκοπό την εξαγωγή στην Ιταλία. Στην απαντητική επιστολή του το Συμβούλιο ανέφερε ότι αποφάσισε τη διαπραγμάτευση με την εταιρεία λόγω της μειονεκτικής ποιότητας του ελαιολάδου και ότι το πραγματικό έλλειμμα που προέκυψε, μετά τη ζύγιση στο λιμάνι Λεμεσού, ήταν μόνο 1 253 κιλά και όχι 5 322, όπως προκύπτει από τις φορτωτικές και το τιμολόγιο.

Εξέφρασα τη γνώμη ότι το πιο πάνω επιχείρημα δεν ευσταθούσε και ότι αυτό προέκυπτε και μέσα από το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής που επιλήφθηκε θεμάτων της Έκθεσής μου. Εισηγήθηκα όπως το Συμβούλιο επανεξετάσει τις εισηγήσεις μου για:

- (α) Διεκδίκηση της αξίας του ελαιολάδου που παραδόθηκε σύμφωνα με τις φορτωτικές.
- (β) Απαίτηση επιστροφής της προμήθειας των £51.771, καθότι η πιο πάνω εταιρεία δεν ενέργησε ως μεσάζων, αλλά ως εξαγωγέας, και
- (γ) απαίτηση για επιστροφή του ποσού των £9.979, γιατί δεν τέθηκε όρος για μείωση της τιμής σε περίπτωση αυξημένης οξύτητας.

Στην απαντητική επιστολή του Συμβουλίου ημερ. 11.6.2003, αναφέρεται ότι το θέμα θα συζητηθεί μετά την έκδοση και δημοσιοποίηση των πορισμάτων της Ερευνητικής Επιτροπής.

Κατόπιν οδηγιών του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 15.5.2003, διεξήχθη έρευνα από το Αρχηγείο Αστυνομίας, το οποίο στις 24.10.2003 υπέβαλε σχετική έκθεση στη Νομική Υπηρεσία

και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας γνωμοδότησε στις 9.12.2003 ότι δεν στοιχειοθετείται η διάπραξη ποινικού αδικήματος, αλλά από την έρευνα προκύπτει ότι δόθηκαν ψευδή στοιχεία στη Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Η πράξη αυτή, σύμφωνα με τη γνωμάτευση, θα συνιστούσε ποινικό αδίκημα, κατά παράβαση των άρθρων 4(α) και 5 του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμο 113(Ι)/2002, όμως ο Νόμος δεν καλύπτει την παρούσα περίπτωση γιατί τέθηκε σε ισχύ μετά την υποβολή των ψευδών στοιχείων και συγκεκριμένα στις 12.7.2002 και δεν μπορεί να έχει αναδρομική ισχύ. Παρ' όλα αυτά παραμένει, σύμφωνα με το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, το γεγονός ότι δόθηκαν ψευδή στοιχεία στη Γενικό Ελεγκτή και ως εκ τούτου τη σχετική απόφαση για ενδεχόμενα πειθαρχικά παραπτώματα θα πρέπει να την πάρουν τα αρμόδια όργανα. Σχετική επιστολή στάληκε στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΕΚΕΠ στις 29.12.2003.

Σύμφωνα με τα πρακτικά του ΣΕΚΕΠ ημερ. 24.6.2004, το Συμβούλιο μελέτησε τα πιο πάνω και αφού άκουσε τις εξηγήσεις που δόθηκαν από το Γενικό Διευθυντή και διαπίστωσε ότι δεν υπήρξε σκοπιμότητα ή δόλος ή προσπάθεια απόκρυψης στην όλη ενέργειά του, θεώρησε ότι δεν υπάρχει πειθαρχικό παράπτωμα, έδωσε όμως οδηγίες στο Γενικό Διευθυντή όπως στο μέλλον είναι ιδιαίτερα προσεκτικός, κυρίως στη σύνταξη εγγράφων, προς αποφυγή παρόμοιων περιπτώσεων.

4.147.9 Εξαγωγή ελαιολάδου στην Ιταλία. Στην προηγούμενη Έκθεσή μου ανέφερα ότι με απόφαση του Συμβουλίου, ημερ. 20.6.2002, εγκρίθηκε η εξαγωγή στην Ιταλία, 180 τόνων ελαιολάδου Ριβιέρα προς \$1.470 τον τόνο, από συγκεκριμένη εταιρεία, με πληρωμή κατά την παρουσίαση των εγγράφων στην τράπεζα (cash against documents). Όπως αναφέρεται στα πρακτικά του Συμβουλίου ημερ. 12.12.2002, από την πληρωμή του ελαιολάδου η εταιρεία απέκοψε ποσό \$10.936, ισχυριζόμενη πρόβλημα ποιότητας του ελαιολάδου, και η αποκοπή έγινε με την πληρωμή των 59 από τους 180 τόνους ελαιολάδου.

Στην απαντητική επιστολή του Συμβουλίου αναφέρεται ότι, μετά από έντονες παραστάσεις, ο αγοραστής συμφώνησε να καταβάλει το πιο πάνω ποσό και ότι αναμενόταν το σχετικό έμβασμα. Κατά τον έλεγχο παρατηρήθηκε ότι η πιο πάνω εταιρεία όχι μόνο δεν απέστειλε το εν λόγω έμβασμα, αλλά από το έμβασμα για εξόφληση των υπόλοιπων 121 τόνων απέκοψε νέο ποσό, ανεβάζοντας το ποσό της αποκοπής συνολικά σε \$65.000, ισχυριζόμενη ότι το ελαιολάδο στα τρία από τα οκτώ εμπορευματοκιβώτια δεν ήταν σύμφωνα με τους όρους της παραγγελίας.

Σε σχετική παρατήρησή μου κατά τον έλεγχο των λογαριασμών του 2002, γιατί δεν στάληκε η επιταγή που εκδόθηκε ύψους £37.958 σε συγκεκριμένη εταιρεία που διενέργησε το ραφινάρισμα του ελαιολάδου που εξήχθη στην Ιταλία, στην απαντητική επιστολή του Συμβουλίου αναφέρθηκε ότι αυτό θα διευθετηθεί μόλις τα οικονομικά του Συμβουλίου το επιτρέψουν.

Το ΣΕΚΕΠ τώρα αρνείται να πληρώσει το πιο πάνω ποσό, δεχόμενο ουσιαστικά τη θέση του παραλήπτη, ο οποίος τώρα έχει αυξήσει κατά πολύ τις απαιτήσεις του, υποστηρίζοντας ότι κατά τη μεταφορά του ραφιναρισμένου ελαιολάδου με βυτίο της εταιρείας αλλοιώθηκε η ποιότητά του, επειδή αναμίχθηκε με σπορέλαιο που βρισκόταν εντός των βυτίων.

Εξέφρασα την απορία μου γιατί δεν ενημερώθηκε γραπτώς από την πρώτη στιγμή η εταιρεία που διενέργησε το ραφινάρισμα για το πρόβλημα ποιότητας που έθεσε ο παραλήπτης, με αποτέλεσμα τώρα η εταιρεία να κινηθεί με αγωγή εναντίον του Συμβουλίου, διεκδικώντας το πιο πάνω ποσό.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο απέστειλε στη συγκεκριμένη εταιρεία λάδι για ραφινάρισμα το Σεπτέμβριο του 2002 και ότι μετά την εξαγωγή ο πελάτης τους παραπονέθηκε για νοθεία. Ανέφερε επίσης ότι ειδοποιήθηκε το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και πήρε δείγματα από τις δεξαμενές στα υποστατικά του ΣΕΚΕΠ, όπου βρισκόταν το ραφιναρισμένο ελαιόλαδο που τους παρέδωσε η εν λόγω εταιρεία, τα οποία στάληκαν για ανάλυση στην Ελλάδα, από την οποία διαπιστώθηκε ότι υπήρχε ανάμειξη με σπορέλαιο. Με βάση τα αποτελέσματα αυτά, το Συμβούλιο, όπως ανέφερε ο Πρόεδρος, αποφάσισε να μην πληρώσει την εν λόγω εταιρεία, γιατί τη θεώρησε υπεύθυνη για τη ζημιά που είχε υποστεί.

Σχολιάζοντας τα πιο πάνω δημιουργείται εύλογα το ερώτημα γιατί δεν λήφθηκαν δείγματα για ανάλυση κατά την παραλαβή του ραφιναρισμένου ελαιολάδου από το ΣΕΚΕΠ, στην παρουσία ανθρώπων της εταιρείας, και γιατί δεν λήφθηκαν δείγματα για ανάλυση κατά την εξαγωγή του ραφιναρισμένου ελαιολάδου.

4.147.10 Εξαγωγή ελαιολάδου στην Αμερική. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ημερ. 21.11.2002, εγκρίθηκε η εξαγωγή στην Αμερική ελαιολάδου νέας εσοδείας, χωρίς να γίνεται αναφορά στην τιμή πώλησης. Τον Ιανουάριο 2003 έγινε η εξαγωγή 12 641 κιλών εμφιαλωμένου έξτρα παρθένου ελαιολάδου, σε διάφορες συσκευασίες, και εισπράχθηκε ποσό £21.796, που αντιστοιχούσε σε \$40.200, που ήταν το συνολικό ποσό της πώλησης.

Παρατηρήθηκε ότι:

(α) Η τιμή πώλησης φαίνεται να είναι πολύ χαμηλή, αφού, αν η πώληση γινόταν στη χονδρική τιμή ή στη χονδρική τιμή μείον η προμήθεια του διανομέα, θα έπρεπε να χρεωθεί ο αγοραστής με ποσό £42.360 ή £40.416, αντίστοιχα, και όχι με ποσό £21.796.

(β) Λόγω της πολύ χαμηλής τιμής πώλησης, προέκυψε ζημιά ύψους £16.340 που περιλαμβάνεται στην επιδότηση των £1.760.040 που πήρε το ΣΕΚΕΠ το 2003 για τις ζημιές του από εξαγωγές.

Ζήτησα όπως πληροφορηθώ για τους λόγους που οδήγησαν το ΣΕΚΕΠ στην απόφαση για εξαγωγή στην Αμερική της καλύτερης ποιότητας εμφιαλωμένου ελαιολάδου σε τόσο χαμηλή τιμή, με αποτέλεσμα να επιβαρυνθεί το Δημόσιο με την επιδότηση της ζημιάς της εξαγωγής.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ανέφερε ότι, μετά την απόρριψη της εισήγησης του Συμβουλίου από το Υπουργικό Συμβούλιο, για επιδότηση της τιμής των πλεονασμάτων του ελαιολάδου για διάθεση στην ντόπια αγορά, και την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για επιδότηση των πλεονασμάτων για εξαγωγή, το Συμβούλιο προσπάθησε να εξεύρει και άλλες αγορές, με σκοπό να εισέλθει στην αμερικάνικη αγορά και ότι, μετά από εισήγηση της εκεί εμπορικής αποστολής της Κύπρου, το Συμβούλιο, μετά από διαπραγματεύσεις, κατέληξε σε ορισμένη τιμή.

Ως γνωστό, οι διεθνείς τιμές ελαιολάδου είναι κατά πολύ χαμηλότερες από τις τιμές της ντόπιας αγοράς.

4.147.11 Προσφορά αρ. Ε1/2003 για εξαγωγή ελαιολάδου. Κατόπι προκήρυξης διεθνών προσφορών για εξαγωγή των πλεονασμάτων του ελαιολάδου εσοδείας 2001-2002 και 2002-2003, έγινε κατακύρωση της προσφοράς στις 9.6.2003 σε συγκεκριμένη εταιρεία για εξαγωγή περίπου 1 500 μ.τ. Σχετικά με την πιο πάνω εξαγωγή διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

(α) Η προθεσμία υποβολής και η δημοσιοποίηση της προσφοράς ήταν ανεπαρκείς, με αποτέλεσμα τη μειωμένη συμμετοχή, γεγονός που περιορίζει τη δυνατότητα εξασφάλισης συμφέρουσων τιμών.

(β) Οι ποσότητες που παραλήφθηκαν και εξήχθησαν από τον αγοραστή, όσον αφορά στο έξτρα παρθένο ελαιόλαδο και το παρθένο ελαιόλαδο, ήταν διαφορετικές από τις συμφωνηθείσες.

(γ) Τα πρακτικά που θα έπρεπε να ετοιμάζονταν στο λιμάνι μετά τη φόρτωση του ελαιολάδου επί του πλοίου-βυτίου και τα οποία απαιτούνταν για την επιβεβαίωση του καθαρού βάρους που φορτώθηκε, δεν περιλαμβάνονταν στα αποδεικτικά στοιχεία που υποβλήθηκαν για έλεγχο σχετικά με την εξαγωγή.

(δ) Δεν υποβλήθηκαν αντίγραφα των αποτελεσμάτων των αναλύσεων στο ΣΕΚΕΠ, οι οποίες θα διενεργούνταν από την Υπηρεσία Επιθεώρησης Προϊόντων του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, τόσο κατά τη φόρτωση του ελαιολάδου στα βυτιοφόρα από τις αποθήκες του ΣΕΚΕΠ, όσο και κατά τη φόρτωση του ελαιολάδου επί του πλοίου-βυτίου, για σκοπούς ελέγχου, τόσο από το Συμβούλιο, όσο και από το κλιμάκιο της Υπηρεσίας μου.

(ε) Κατά τον έλεγχο του υπολογισμού του βάρους του ελαιολάδου που εξήχθη παρατηρήθηκε ότι το βάρος, σύμφωνα με τα ζυγολόγια, βάσει των οποίων έγινε η χρέωση του αγοραστή-εξαγωγέα, ήταν κατά 7 806 κιλά λιγότερο, σε σύγκριση με τις φορτωτικές, διαφορά η οποία προέκυψε κατά κύριο λόγο σε 4 φορτωτικές, χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε αιτιολόγηση στα σχετικά έντυπα, από σύνολο 72 φορτωτικών των περίπου 20 000 κιλών η καθεμιά.

(στ) **Απαίτηση για επιδότηση της εξαγωγής.** Στις 12.9.2003 το ΣΕΚΕΠ υπέβαλε στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού την απαίτηση του ύψους £1.963.992, για επιδότηση της εξαγωγής 1 400 900 κιλών ελαιολάδου στην Ιταλία, επισυνάπτοντας αναλυτική κατάσταση των ποσοτήτων ελαιολάδου και των εξόδων που υπέστη το ΣΕΚΕΠ.

Παρατηρήθηκε ότι στην κατάσταση αυτή συμπεριλήφθηκαν και τα πιο κάτω:

- (i) Ποσό ύψους £462.297, από το σύνολο των £617.559 σταθερών εξόδων που προϋπολογίστηκαν για το 2003, το οποίο υπολογίστηκε ότι αναλογεί στην ποσότητα των 1 400 900 κιλών, για το οποίο εξέφρασα τη γνώμη ότι θεωρείται υπερβολικά ψηλό, δεδομένου ότι τα πραγματικά σταθερά έξοδα του έτους, σύμφωνα με τους τελικούς λογαριασμούς, ανέρχονται στις £507.852. Σημείωσα επίσης ότι, ενώ στα πραγματικά έξοδα συμπεριλαμβάνεται και ποσό ύψους £18.245, που αφορά σε διάφορα έξοδα που σχετίζονται αποκλειστικά με τη συγκεκριμένη εξαγωγή, το ίδιο ποσό διεκδικείται στην απαίτηση και ξεχωριστά.
- (ii) Ποσό ύψους £7.200, το οποίο αντιπροσώπευε το αναμενόμενο κόστος για την υπερωριακή απασχόληση λειτουργών των εμπλεκόμενων Υπουργείων (Εμπορίου και Οικονομικών (Τελωνείο)), το οποίο θα καταβαλλόταν από το ΣΕΚΕΠ, σε σύγκριση με τις πραγματικές υπερωρίες για ποσό ύψους £475, που υποβλήθηκαν από το Τμήμα Τελωνείων, οι οποίες μάλιστα διεκδικήθηκαν ξανά με νέα επιστολή, ημερ. 8.12.2003, από το Υπουργείο Οικονομικών.
- (iii) Ποσό ύψους £5.175 για απώλειες 2 500 κιλών ελαιολάδου κατά τη φόρτωση στο βυτιοφόρο, για το οποίο δεν μας παρουσιάστηκαν για έλεγχο τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία.

Τελικά ανέφερα ότι, με νέες επιστολές ημερ. 3.11.2003, 8.12.2003 και 7.1.2004, το ΣΕΚΕΠ διαμόρφωσε το ποσό της απαίτησης για επιδότηση της εξαγωγής στις £1.997.262 και, παρόλο που ζητήθηκαν επεξηγήσεις και στοιχεία για τη διαφοροποίηση αυτή, εντούτοις δεν μου δόθηκε οτιδήποτε.

(ζ) Διεκδίκηση ποσού από τον εξαγωγέα. Σε επιστολή της ημερ. 8.9.2003, η συγκεκριμένη εταιρεία διεκδικεί πληρωμή από το ΣΕΚΕΠ ποσού ύψους £4.933, για κάλυψη εξόδων που σχετίζονται με την εξαγωγή και τα οποία επωμίστηκε η ίδια.

4.147.12 Απαίτηση για επιδότηση προηγούμενων εξαγωγών ελαιολάδου. Στην προηγούμενη Έκθεσή μου ανέφερα ότι η Υπηρεσία μου, εξετάζοντας τις καταστάσεις που υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Οικονομικών για την πιο πάνω επιδότηση, παρατήρησε τα ακόλουθα:

(α) Ποσό £831.440,75, το οποίο απαιτείτο ως επιδότηση για εξαγωγή 492 123 κιλών, δεν καλυπτόταν από επιδότηση με βάση τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

(β) Όλο το ελαιολάδο που εξήχθη υπολογίστηκε ότι αγοράστηκε στο σύνολο του στην τιμή των £2,18 το κιλό, που αντιστοιχεί σε λάδι με οξύτητα 0,5%-0,7%, ενώ υπάρχουν στοιχεία ότι ορισμένες ποσότητες ελαιολάδου ήταν οξύτητας 1%-2%, του οποίου η τιμή αγοράς κυμαινόταν από £1,92 μέχρι £2,17, ενώ άλλες ποσότητες ήταν με μέσο όρο οξύτητας 1,8%, όπου η τιμή αγοράς ήταν £1,98 το κιλό.

(γ) Στις προτάσεις που επισυνάπτονταν στις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για την επιδότηση των εξαγωγών (Απόφαση αρ. 55.163, ημερ. 20.2.02) αναφερόταν ότι το κόστος του ΣΕΚΕΠ ανά κιλό εξαγωγής ήταν κατά μέσο όρο £2,54, ενώ στις καταστάσεις που υποβλήθηκαν για επιδότηση φαινόταν ότι ήταν £2,71 ανά κιλό.

(δ) Στον υπολογισμό των σταθερών εξόδων περιλαμβάνονταν λανθασμένα ποσά (π.χ. αποσβέσεις, μισθοί που δεν αφορούν το έτος).

Διαπιστώθηκε ότι, παρά τις επισημάνσεις μου για τα λάθη που υπήρχαν στις πιο πάνω καταστάσεις, εντούτοις στις 8.7.2003 και 24.9.2003 η Κυβέρνηση κατέβαλε το συνολικό ποσό που διεκδικούσε το ΣΕΚΕΠ, ύψους £1.760.039, το οποίο αφορούσε στις εξαγωγές του 2002 και αυτές της περιόδου 1/2003-4/2003. Σύμφωνα με τα πρακτικά της συνεδρίας του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 2.7.2003, το Υπουργείο Οικονομικών εισηγήθηκε την επιδότηση προς το ΣΕΚΕΠ, παρά τις επιφυλάξεις που είχε αναφορικά με τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για τις εξαγωγές, επειδή πίστευε ότι οι παραγωγοί δεν ευθύνονταν για τις ενέργειες του ΣΕΚΕΠ. Χωρίς να γίνουν οποιεσδήποτε αλλαγές στις καταστάσεις που υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Οικονομικών, για να διορθωθούν τα λάθη και παραλείψεις που εντοπίστηκαν από την Υπηρεσία μου και αναφέρονται πιο πάνω, στα πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 2.7.2003, αναφέρεται ότι ο Γενικός Διευθυντής και ο Λογιστής του ΣΕΚΕΠ δήλωσαν γραπτώς ότι όλα τα στοιχεία που υπέβαλαν στο Υπουργείο Οικονομικών στις 7.5.2003, που αφορούσαν σε έσοδα και δαπάνες για τις συγκεκριμένες εξαγωγές, ήταν ορθά και ότι ο Πρόεδρος του ΣΕΚΕΠ ανέλαβε δέσμευση για επιστροφή οποιουδήποτε ποσού, σε περίπτωση που αυτό κριθεί ως μη δικαιολογημένο.

Ενόψει των πιο πάνω, διερωτήθηκα πώς ήταν δυνατόν να δοθούν διαβεβαιώσεις και αναληφθούν δεσμεύσεις από πλευράς ΣΕΚΕΠ για την ορθότητα των στοιχείων που

υποβλήθηκαν για επιδότηση, χωρίς να γίνει οποιαδήποτε διαφοροποίηση των σχετικών καταστάσεων.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι τώρα που τα σταθερά έξοδα του 2003 είναι γνωστά, αν το Υπουργείο Οικονομικών επιθυμεί αναθεώρηση του υπολογισμού, είναι έτοιμοι να συνεργαστούν.

4.147.13 Παραγωγοί ελαιολάδου. Πρόνοια ύψους £184.790, η οποία περιλήφθηκε στους πιστωτές, αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ της τιμής στην οποία πληρώθηκαν οι παραγωγοί, με βάση τις νέες τιμές που καθόρισε το ΣΕΚΕΠ για το 2003, και της τιμής του 2002.

Παρόλο που το Συμβούλιο, στη συνεδρία του αρ. 653, ημερομηνίας 11.8.2003, αποφάσισε να καταβάλει τη διαφορά, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με το τηλεομοιότυπο του αρ. 544/03, ημερ. 10.2.2004, αναφέρει ότι το Υπουργείο Οικονομικών διαφωνεί με την παραχώρηση του εν λόγω ποσού στους παραγωγούς και ότι, ενόψει της εξέλιξης αυτής, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δεν εγκρίνει τη δαπάνη αυτή, εκτός εάν η πληρωμή αυτή δεν θα σήμαινε αργότερα έγκριση συμπληρωματικού Προϋπολογισμού για το ΣΕΚΕΠ.

Ωστόσο το ΣΕΚΕΠ συμπεριέλαβε σε συμπληρωματικό Προϋπολογισμό, τον οποίο υπέβαλε στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 27.2.2004 και 7.4.2004 για έγκριση, το ποσό των £184.790, μέσα στο συνολικό ποσό των £3.056.640, κάτω από το Κονδύλι «Αγορές Ελαιολάδου», ο οποίος τελικά εγκρίθηκε.

4.147.14 Εκκρεμείς νομικές υποθέσεις εναντίον του ΣΕΚΕΠ. Παρατηρήθηκε ότι η Υπηρεσία μου δεν ενημερώθηκε από τους νομικούς συμβούλους του Συμβουλίου για τυχόν εκκρεμείς νομικές υποθέσεις εναντίον του ΣΕΚΕΠ για τα έτη 2002 και 2003, για κατάλληλη αναφορά στους λογαριασμούς, παρά τις σχετικές επιστολές που στάληκαν από το Συμβούλιο στους νομικούς του συμβούλους στις 31.3.2003 και 11.3.2004.

Ο Πρόεδρος με πληροφόρησε ότι θα ζητηθεί από το νομικό σύμβουλο να αποστείλει τις πληροφορίες που ζητήσα.

4.147.15 Εκμίσθωση κρατικής γης στο Μαθιάτη. Το Συμβούλιο από 8.11.2000 καταβάλλει το ποσό των £2.700 ετησίως στο Κτηματολόγιο για την πιο πάνω εκμίσθωση. Η εκμίσθωση έγινε για την ανέγερση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων συσκευαστηρίου και αποθηκευτικού χώρου για την αποθήκευση ελαιολάδου. Η ισχύς της εκμίσθωσης είναι για 33 χρόνια, νοουμένου ότι το Συμβούλιο θα εξασφαλίσει πολεοδομική άδεια μέσα στα πρώτα τρία χρόνια.

Στην προηγούμενη Έκθεσή μου ημερ. 30.5.2003, ζήτησα όπως πληροφορηθώ για τις προθέσεις του ΣΕΚΕΠ σχετικά με την εκμίσθωση, εφόσον η πιο πάνω προθεσμία εξέπνεε στις 8.11.2003. Το Συμβούλιο τελικά, στις 13.11.2003, αποφάσισε τον τερματισμό της εν λόγω σύμβασης και σχετική επιστολή του ΣΕΚΕΠ προς το Κτηματολόγιο, για τον τερματισμό της σύμβασης, στάληκε στις 16.1.2004, δηλαδή με περαιτέρω καθυστέρηση δύο μηνών.

4.147.16 Εκμίσθωση κρατικής γης στο Δάλι. Στη συνεδρία του Συμβουλίου αρ. 639, ημερ. 6.2.2003, αποφασίστηκε η εκμίσθωση κρατικής γης στο Δάλι για την ανέγερση νέου εργοστασίου και γραφείων. Για το σκοπό αυτό υποβλήθηκε αίτηση στο Κτηματολόγιο, το οποίο σε επιστολή του στο ΣΕΚΕΠ, ημερ. 23.9.2003, αναφέρει ότι η αίτηση εξετάστηκε και ότι αναμένεται η υποβολή της στην αρμόδια Υπουργική Επιτροπή για λήψη απόφασης.

4.147.17 Ενοικίαση αποθήκης στο Δάλι. Για την πιο πάνω αποθήκη, η οποία ενοικιάστηκε κατά το 2002 για περίοδο τριών μηνών (Μάρτιο μέχρι Μάιο) και για περίοδο περίπου έξι μηνών κατά το 2003 (23.1.2003-1.8.2003), με ενοίκιο £1.350 το μήνα, δεν υπάρχει οποιαδήποτε γραπτή συμφωνία ή ενοικιαστήριο έγγραφο με τον ιδιοκτήτη.

4.147.18 Μέλλον του ΣΕΚΕΠ, ενόψει της ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ζήτησα να ενημερωθώ κατά πόσο λήφθηκαν οποιεσδήποτε αποφάσεις για τροχοδρόμηση των αναγκαίων ενεργειών, για σκοπούς εναρμόνισης του Συμβουλίου και έγκαιρης μετεξέλιξης και προσαρμογής του στο Κοινοτικό Κεκτημένο.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι προωθείται τροποποίηση των Νόμων 24/68 και 60/68, ώστε το ΣΕΚΕΠ να παραμείνει ως Ημικρατικός Οργανισμός, να υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και να μην έχει εμπορικές δραστηριότητες.

4.148 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΣΤΑΦΥΛΙΩΝ

Μέρος Α

4.148.1 Διάλυση και εκκαθάριση του Συμβουλίου. Στην προηγούμενη Έκθεσή μου ανέφερα ότι το Συμβούλιο, σε συνεδρία του στις 22.1.2002, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντική μείωση των δραστηριοτήτων του και το ότι η συνέχιση της λειτουργίας του υπό την παρούσα μορφή δεν συνάδει με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, αποφάσισε, με βάση το άρθρο 57 του Νόμου 61/91, να εισηγηθεί στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού όπως προβεί στη διάλυση και εκκαθάριση του Συμβουλίου Εξαγωγής Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού διέταξε τη διάλυση του Συμβουλίου και διόρισε ελεγκτικό οίκο, ως προσωρινό εκκαθαριστή, με διάταγμα του ημερ. 30.8.2002, το οποίο δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 6.9.2002. Η διαδικασία εκκαθάρισης ολοκληρώθηκε και τα πλεονάζοντα κεφάλαια που προέκυψαν από αυτή, συνολικού ύψους £30.485, κατατέθηκαν στις 23.4.2004 στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

4.148.2 Έλεγχος λογαριασμών. Όπως έχω αναφέρει στην προηγούμενη Έκθεσή μου, οι λογαριασμοί του Συμβουλίου για την περίοδο 1.1 – 6.9.2002 έχουν ελεγχθεί και παρουσίασαν έλλειμμα ύψους £3.821.

4.149 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΑΤΑΤΩΝ

Μέρος Α

4.149.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι πωλήσεις πατατών ανήλθαν σε £21,71 εκ., σε σύγκριση με £18,93 εκ. κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £2,78 εκ. ή ποσοστό 14,69%. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στη μεγάλη ζήτηση των πρώιμων και μεσοπρώιμων πατατών και στις ψηλότερες τιμές πώλησης που επικράτησαν στην αγορά, κυρίως κατά τους μήνες Απρίλιο και Μάιο. Οι τιμές πώλησης, κατά μέσο όρο, ήταν £271/τόνο, σε σύγκριση με £210/τόνο κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £61/τόνο ή ποσοστό 29,04%.

Οι τόνοι συσκευασίας ήταν 81 739 το 2003, σε σύγκριση με 94 861 το 2002. Τα έξοδα πωλήσεων ανήλθαν σε £10,39 εκ., σε σύγκριση με £11,53 εκ. το προηγούμενο έτος (£127 κατά

τόνο, σε σύγκριση με £122 το προηγούμενο έτος). Αυτά αποτελούν το 48% των πωλήσεων, σε σύγκριση με 61% του προηγούμενου έτους.

Στους παραγωγούς καταβλήθηκε συνολικά ποσό £14.664.317, με μέσο όρο £179 τον τόνο, σε σύγκριση με £16.481.342, και μέσο όρο £174 τον τόνο το προηγούμενο έτος. Αυτό αποτελείται από το προϊόν εμπορίας ύψους £10.417.020, έκτακτη κυβερνητική βοήθεια ύψους £3.540.000 και ποσό £707.297 το οποίο μεταφέρθηκε από το Γενικό Αποθεματικό του Συμβουλίου.

Συνοπτικά οι πωλήσεις πατατών κατά τα έτη 2003 και 2002 παρουσιάζονται ως ακολούθως:

Εσοδεία	2003			2002		
	Τόνοι	Ξεκ.	£/τόνο	Τόνοι	Ξεκ.	£/τόνο
Χειμερινή	10238	3,08	301	5553	1,97	355
Ανοιξιάτικη	69953	18,63	266	84634	16,96	200
	80191	21,71	271	90187	18,93	210

(β) Ταμείο Σταθεροποίησης Τιμών. Με βάση το άρθρο 27(ια) του Νόμου που διέπει το Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών, το Συμβούλιο έχει εξουσία να διοικεί και να διαχειρίζεται Ταμείο Σταθεροποίησης Τιμών, με βάση αρχές και κριτήρια και κατά τρόπο που καθορίζεται από το Συμβούλιο, με την έγκριση του Υπουργού, για τη σταθεροποίηση των τιμών των πατατών.

Το πιο πάνω Ταμείο όμως ουδέποτε λειτούργησε ως Ταμείο Σταθεροποίησης Τιμών, λόγω μη ικανοποιητικών πόρων, ενώ, σε ορισμένες περιπτώσεις, χρησιμοποιήθηκε ως ενδιάμεσος λογαριασμός πληρωμής των παραγωγών, με αποτέλεσμα στις 30.9.2003 το Ταμείο να παρουσιάζει χρεωστικό υπόλοιπο £676.685, σε σύγκριση με χρεωστικό υπόλοιπο £672.183 στις 30.9.2002.

(γ) Ταμειακά υπόλοιπα. Τα ταμειακά υπόλοιπα στις 30.9.2003 και 30.9.2002 παρουσιάζονται ως ακολούθως:

	2003	2002
	£	£
Υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών	363.162	1.861.665
Μετρητά	4.292	959
	367.454	1.862.624

4.149.2 Οικονομική βοήθεια από την Κυβέρνηση στους παραγωγούς.

(α) Ανοιξιάτικη εσοδεία 2003. Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.790, ημερ. 22.10.2003, παραχωρήθηκε οικονομική βοήθεια από την Κυβέρνηση ύψους £3.500.000 στους παραγωγούς της ανοιξιάτικης εσοδείας 2003, για κάλυψη της ζημιάς από την εμπορία των πατατών, και ποσό £40.000 στους παραγωγούς της χειμερινής εσοδείας για ζημιές λόγω των βροχοπτώσεων.

Επίσης εγκρίθηκε ποσό ύψους £200.000 για κάλυψη των ζημιών των πατατών που φυτεύτηκαν μεταξύ 16 και 31 Δεκεμβρίου 2002, το οποίο θα κατανεμηθεί στους παραγωγούς μέσω του Υπουργείου Γεωργίας.

Στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αναφέρεται ότι, εάν προέκυπτε κέρδος από την εμπορία της ανοιξιάτικης εσοδείας πατατών 2003, αυτό θα έπρεπε να επιστραφεί στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Οι τελικοί λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα.

(β) Πιστωτικό όριο £6 εκ. για την πληρωμή πατατοπαραγωγών της ανοιξιάτικης εσοδείας 2002. Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη έκθεση μου, για να καταστεί δυνατή η πληρωμή των πατατοπαραγωγών που παρέδωσαν πατάτες μετά το Πάσχα του 2002, το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του αρ. 56.126, ημερ. 17.7.2002, ενέκρινε πιστωτικό όριο ύψους £6 εκ. προς το Συμβούλιο, από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών να εγγυηθεί εκ μέρους της Κυβέρνησης το Συμβούλιο για την εξασφάλιση του δανείου. Σύμφωνα με σχετική επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών προς την Τράπεζα, το Συμβούλιο θα αναλάμβανε να εξοφλήσει το πιο πάνω όριο.

Η σύμβαση πίστωσης έληξε στις 31.12.2002 και το Συμβούλιο δεν έχει μέχρι σήμερα καταβάλει οποιοδήποτε ποσό για την αποπληρωμή του, γιατί αυτό αφορούσε μέρος της κυβερνητικής βοήθειας προς τους παραγωγούς, η οποία δόθηκε υπό τη μορφή ορίου πίστωσης για συντόμευση των διαδικασιών παραχώρησης της, ώστε το ποσό να ήταν αμέσως διαθέσιμο στο Συμβούλιο.

Ωστόσο δεν υπάρχει οποιαδήποτε γραπτή αποδοχή της ευθύνης εξόφλησης του ποσού από την Κυβέρνηση, η οποία επίσης δεν έχει καταβάλει οποιοδήποτε ποσό για την αποπληρωμή του. Το οφειλόμενο υπόλοιπο στις 31.12.2003 ανέρχεται σε £6.547.911.

4.149.3 Προσωπικό. Κατά το οικονομικό έτος, το Συμβούλιο εργοδοτούσε 20 μόνιμους υπαλλήλους και έναν υπάλληλο με συμβόλαιο ενός έτους, με σύνολο αποδοχών £535.873, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα ταμεία, όπως το Ταμείο Προνοίας, Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Ταμείο Υγείας, με μέσο όρο κόστους ανά υπάλληλο £25.517. Εργοδοτούσε επίσης δύο άτομα ως επιτόπιο προσωπικό στο Γραφείο του Λονδίνου, με σύνολο αποδοχών £48.466. Κατέβαλε επίσης το ποσό των £26.882 για αναδρομικά για το 2002, καθώς και ποσό £14.156 για υπερωρίες για το 2002.

Εργοδοτούσε επίσης 386 εποχιακούς εργάτες κατά διάφορα χρονικά διαστήματα, με σύνολο αποδοχών £1.105.051, καθώς και 5 έκτακτους Γεωπόνους, οι οποίοι ασχολήθηκαν αποκλειστικά με το πρόγραμμα EUREPGAP (εφαρμογή Κανονισμών για την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων, όπως απαιτείται από την Ε.Ε.), με σύνολο αποδοχών £44.189.

Το Συμβούλιο, κατόπιν απόφασης του Ανώτατου Δικαστηρίου ημερομηνίας 10.12.2002, με την οποία ακυρώθηκε η απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου για επιβολή της ποινής της αναγκαστικής αφυπηρέτησης σε υπάλληλο, λόγω της διαδικασίας που ακολουθήθηκε, κατέβαλε σ' αυτόν, για την περίοδο κατά την οποία βρισκόταν σε διαθεσιμότητα (11.5.2000 μέχρι 21.12.2001), και σε αναγκαστική αφυπηρέτηση από 22.12.2001 μέχρι την έκδοση της απόφασης, το συνολικό ποσό των £51.466, περιλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών στα διάφορα ταμεία. Με απόφαση του Συμβουλίου, ο εν λόγω υπάλληλος τέθηκε από 13.12.2002 και πάλι σε διαθεσιμότητα και μέχρι σήμερα αμείβεται με το 65% των απολαβών του, ενώ το Συμβούλιο συνεχίζει την εξέταση της υπόθεσης. Για την περίοδο από 11.12.2002 μέχρι 30.9.2003 το Συμβούλιο κατέβαλε ποσό £19.127.

4.149.4 Προϋπολογισμός. Στον περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών Νόμο αρ. 59 του 1964 δεν υπάρχει πρόνοια σχετικά με την ετοιμασία, έγκριση και εκτέλεση ετήσιου Προϋπολογισμού του Συμβουλίου. Παλαιότερη εισήγησή μου για συμπερίληψη στο Νόμο σχετικής πρόνοιας, ώστε να καλύπτεται νομικά το θέμα, δεν έχει προωθηθεί.

Συναφώς ανέφερα ότι, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.009, ημερ. 11.6.2003, το Συμβούλιο θα πρέπει να υποβάλλει τον Προϋπολογισμό του στο Υπουργείο Οικονομικών για απόψεις μέχρι τις 15 Ιουνίου του προηγούμενου έτους.

Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2003 εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 22.11.2002.

Τα έσοδα που προϋπολογίστηκαν ήταν £22,13 εκ. και αυτά που πραγματοποιήθηκαν £21,77 εκ.. Η διαφορά οφείλεται κυρίως στις τιμές πώλησης, οι οποίες κατά μέσο όρο ήταν χαμηλότερες από αυτές που προϋπολογίστηκαν.

Τα έξοδα που προϋπολογίστηκαν ήταν £11,18 εκ. και αυτά που πραγματοποιήθηκαν £11,35 εκ.. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στα έξοδα πωλήσεων και τους τόκους.

4.149.5 Εσωτερικός έλεγχος. Λόγω της μείωσης του προσωπικού του λογιστηρίου και του αρχείου τα τελευταία χρόνια, ο εσωτερικός έλεγχος σε κάποιους τομείς έχει αποδυναμωθεί. Παρατηρείται επίσης σημαντική καθυστέρηση στην ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες θα πρέπει να ετοιμάζονται το ταχύτερο δυνατόν μετά τη λήξη του οικονομικού έτους που, στην περίπτωση του Συμβουλίου, είναι η 30^ή Σεπτεμβρίου. Συνεπώς αναμένεται ότι οι οικονομικές καταστάσεις θα πρέπει να ετοιμάζονται πριν από το τέλος του έτους.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι έγινε προσπάθεια αναδιοργάνωσης και κατανομής νέων καθηκόντων στο προσωπικό και ότι σήμερα ασκείται ικανοποιητικός εσωτερικός έλεγχος. Όσον αφορά στην ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων με πληροφόρησε ότι θα καταβληθούν προσπάθειες για την ετοιμασία τους πριν από το τέλος Δεκεμβρίου, αλλά αυτό εξαρτάται και από την έγκαιρη υποβολή των λογαριασμών πωλήσεων από τους συνεργάτες του Συμβουλίου στο εξωτερικό.

4.149.6 Πωλήσεις και απώλειες πατατών. Οι τόνοι έκδοσης πατατών της χειμερινής και της ανοιξιάτικης εσοδείας 2003 ήταν 81 739. Ποσότητα 12 494 τόνων ή ποσοστό 15,3% των παραλαβών πωλήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο, ποσότητα 66 540 τόνων ή ποσοστό 81,4% των παραλαβών πωλήθηκαν στην Ευρώπη, ποσότητα 1 157 τόνων ή ποσοστό 1,4% των παραλαβών πωλήθηκαν στην επιτόπια αγορά, ενώ ποσότητα 1 548 τόνων ή ποσοστό 1,9% των παραλαβών αποτελούν απώλειες εμπορίας. Οι τιμές πώλησης, κατά μέσο όρο, στο Ηνωμένο Βασίλειο ήταν £244/τόνο, στην Ευρώπη £277/τόνο και στην επιτόπια αγορά £196/τόνο. Ο πίνακας που ακολουθεί είναι ενδεικτικός:

	Χειμερινή	Ανοιξιάτικη	Σύνολο	Αξία	Ποσοστό
	Τόνοι	Τόνοι	Τόνοι	ΛΚ	%
Πωλήσεις:					
Ηνωμένο Βασίλειο	1734	10760	12494	3.051.070	14
Ευρώπη	8264	58276	66540	18.435.582	85
Επιτόπιες	240	917	1157	227.019	1
ΟΛΙΚΟ	10238	69953	80191	21.713.671	100
Απώλειες :					
Ηνωμένο Βασίλειο	6	88	94		
Ευρώπη	10	31	41		
Απώλειες στην τιμολόγηση στην Ευρώπη	26	940	966		
Απώλειες στην Κύπρο	113	334	447		
ΟΛΙΚΟ	155	1393	1548		
Τόνοι Έκδοσης	10393	71346	81739		

(α) Πωλήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο.

- (i) **Εκπτώσεις λόγω ποιοτικών προβλημάτων και μειώσεις τιμών.** Οι εκπτώσεις λόγω ποιοτικών προβλημάτων και οι μειώσεις τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο ανήλθαν σε £161.894 (5,31% των πωλήσεων), σε σύγκριση με £206.567 (6,30%) το 2002.

Τα ποιοτικά προβλήματα των πατατών αναφέρονται σε εκθέσεις του επιθεωρητή του Εμπορικού Κέντρου του Λονδίνου, σε εκθέσεις του Γενικού Διευθυντή και Μελών του Συμβουλίου, ύστερα από επισκέψεις τους στα λιμάνια και στους χώρους αποθήκευσης των πατατών, και σε επιστολές των αγοραστών.

- (ii) **Απώλειες πατατών.** Οι απώλειες πατατών στο Ηνωμένο Βασίλειο ανήλθαν σε 94 τόνους, ποσοστό 0,75% των τόνων έκδοσης (12 588) στο Ηνωμένο Βασίλειο. Από την ποσότητα αυτή, ποσότητα 66 τόνων αφορά πατάτες της ανοιξιιάτικης εσοδείας 2003, οι οποίες, λόγω της παρατεταμένης αποθήκευσης τους, παρουσίασαν σοβαρά ποιοτικά προβλήματα και ήταν ακατάλληλες για εμπορία, είτε καταστράφηκαν από τους υπεύθυνους στα λιμάνια, είτε δόθηκαν δωρεάν σε αγοραστές του Συμβουλίου.
- (iii) **Πωλήσεις πατατών σε χαμηλές τιμές.** Λόγω των ποιοτικών προβλημάτων των πατατών της ανοιξιιάτικης εσοδείας 2003, ορισμένες ποσότητες πωλήθηκαν σε πολύ χαμηλές τιμές, με σκοπό την απομάκρυνση τους από τις αποθήκες, για αποφυγή περαιτέρω εξόδων αποθήκευσης και καταστροφής τους.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τις ποσότητες και τις τιμές πώλησης ανά τόνο στο Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία :

Ηνωμένο Βασίλειο				Ιρλανδία			
Ποσότητα	Τιμή	Αξία	Ποσότητα	Τιμή	Αξία	Ποσότητα	Αξία
%	πώλησης ανά τόνο	πωλήσεων		πώλησης ανά τόνο	πωλήσεων		
Τόνοι	Stg£	Stg£	Τόνοι	€	€	Τόνοι	€
1102	11	60-100	100.743	97	9	80-100	8.637
1944	20	101-200	382.875	50	5	101-200	8.580
670	7	201-300	180.412	215	21	201-300	56.434
4806	49	301-400	1.647.353	314	31	301-400	110.481
1218	13	401-460	560.114	344	34	401-450	152.728
9740	100	2.871.497	1020	100	336.860		

Σημειώνεται ότι σε πολλές περιπτώσεις οι πιο πάνω τιμές μειώθηκαν περαιτέρω, ύστερα από παραχώρηση εκπτώσεων προς τους αγοραστές, λόγω απαιτήσεων τους για ποιοτικά προβλήματα.

- (iv) **Καθυστέρηση στην έκδοση τιμολογίων για τις πωλήσεις της ανοιξιιάτικης εσοδείας.** Η συνολική ποσότητα των πωλήσεων ανοιξιιάτικης εσοδείας στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιρλανδία ανήλθε σε 10 760 τόνους ή ποσοστό 15,6% των συνολικών πωλήσεων στο εξωτερικό.

Για ποσότητα 3 056 τόνων ή ποσοστό 32% των πωλήσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο και για ποσότητα 460 τόνων ή ποσοστό 45% των πωλήσεων στην Ιρλανδία η έκδοση των τιμολογίων έγινε με καθυστέρηση από 11 μέρες μέχρι 3 μήνες από την παράδοσή τους.

Η καθορισμένη τακτική είναι όπως η έκδοση των τιμολογίων γίνεται την επόμενη ημέρα της παράδοσης ή εντός της επόμενης εβδομάδας και η εξόφληση εντός 4-6 εβδομάδων από την ημερομηνία τιμολόγησης.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος, η έκδοση τιμολογίου καθυστερεί μόνο στις περιπτώσεις όπου προβλέπεται ότι οι πατάτες είτε θα έχουν πρόβλημα και θα γίνει επαναδιαλογή, είτε θα επανασυσκευαστούν σε μικρές συσκευασίες για τις υπεραγορές, οπότε η τιμολόγηση γίνεται για τις τελικές ποσότητες που επανασυσκευάζονται.

(β) Πωλήσεις στην Ηπειρωτική Ευρώπη.

- (i) **Εκπτώσεις λόγω ποιοτικών προβλημάτων και μειώσεις τιμών.** Οι εκπτώσεις λόγω ποιοτικών προβλημάτων και οι μειώσεις τιμών στην Ηπειρωτική Ευρώπη ανήλθαν σε £554.206 (3,01% των πωλήσεων), σε σύγκριση με £224.969 (1,45%) το 2002. Ποσό £323.576 αφορά εκπτώσεις λόγω ποιοτικών προβλημάτων 955 τόνων πατατών, ποσοστό 1,41% των τόνων έκδοσης (67 547) στην Ηπειρωτική Ευρώπη, και ποσό £230.630 αφορά σε μειώσεις τιμών και άλλες εκπτώσεις.

Η σημαντική αύξηση οφείλεται κυρίως στις αυξημένες απαιτήσεις των συνεργατών του Συμβουλίου στη Γερμανία (£413.793) και Νορβηγία (£79.519), λόγω των ποιοτικών και άλλων προβλημάτων που παρουσίασαν οι πατάτες από την παρατεταμένη αποθήκευση τους, καθώς και στις άλλες δυσκολίες που προέκυψαν στην εμπορία. Από το ποσό των απαιτήσεων στη Γερμανία, ποσό £396.565 αφορά τις απαιτήσεις του μεγαλύτερου αντιπροσώπου στη Γερμανία, το οποίο αποτελεί το 4,36% των συνολικών πωλήσεων του (ή το 11,71% της αξίας των ποσοτήτων για τις οποίες υπέβαλε απαιτήσεις). Ποσό £291.313 αφορά σε ποιοτικά προβλήματα 888 τόνων πατατών και ποσό £105.252 αφορά σε μειώσεις τιμών και άλλες εκπτώσεις.

Τα ποιοτικά προβλήματα των πατατών αναφέρονται σε εκθέσεις των προσυσκευαστών των υπεραγορών και σε επιστολές των αντιπροσώπων του Συμβουλίου.

- (ii) **Πωλήσεις πατατών σε χαμηλές τιμές.** Λόγω των ποιοτικών προβλημάτων των πατατών της ανοιξιάτικης εσοδείας 2003, ορισμένες ποσότητες πωλήθηκαν σε πολύ χαμηλές τιμές, με σκοπό την απομάκρυνση τους από τις αποθήκες, για αποφυγή περαιτέρω εξόδων αποθήκευσης και καταστροφής τους.

Οι ποσότητες και οι τιμές πώλησης ανά τόνο στις κυριότερες αγορές της Κεντρικής Ευρώπης (Γερμανία, Βέλγιο και Ολλανδία) και στη Νορβηγία ήταν:

Ευρώπη				Νορβηγία			
Ποσότητα	%	Τιμή πώλησης ανά τόνο	Αξία πωλήσεων	Ποσότητα	%	Τιμή πώλησης ανά τόνο	Αξία πωλήσεων
Τόνοι		€	€	Τόνοι		Stg£	Stg£
2084	5	75-100	182.969				
821	2	101-200	144.101	101	4	147-200	16.218
2764	6	201-300	736.964	3190	65	201-300	795.838
7802	18	301-400	2.874.834	1462	31	301-325	451.348
30120	69	401-682	17.210.994				
43591	100		21.149.862	4753	100		1.263.404

(iii) **Απώλειες πατατών.** Οι απώλειες πατατών στην Ευρώπη ανέρχονται σε 41 τόνους και αφορούν απώλειες πατατών κατά την εκφόρτωση των πλοίων στα λιμάνια, για την αξία των οποίων έχουν υποβληθεί απαιτήσεις από την ασφαλιστική εταιρεία.

(γ) **Απώλειες πατατών στη Κύπρο.** Οι απώλειες πατατών στην Κύπρο ανήλθαν σε 447 τόνους, ποσοστό 27,87% των τόνων έκδοσης (1 604) στην Κύπρο.

Με τη λήξη της χειμερινής εσοδείας 2003, υπήρχαν αποθηκευμένοι περίπου 104 τόνοι πατατών, οι οποίες, λόγω βλάστησης, δεν μπορούσαν να εξαχθούν, καθώς και περίπου 286 τόνοι πατατών της ανοιξιότικης εσοδείας 2003, για την αγορά των οποίων δεν υπήρχε ενδιαφέρον και το Συμβούλιο αποφάσισε την καταστροφή τους. Ποσότητα 34 τόνων των πατατών της χειμερινής εσοδείας δόθηκε σε κτηνοτρόφους για ζωοτροφές και οι υπόλοιπες καταστράφηκαν.

4.149.7 Συνέχιση του σχεδίου παραγωγής μικρών πατατών. Το Συμβούλιο, για ικανοποίηση των αναγκών της αγοράς του εξωτερικού, αποφάσισε τη συνέχιση του σχεδίου παραγωγής μικρών πατατών. Σύμφωνα με το Συμβούλιο, η παραγωγή μικρών πατατών πρέπει να ενθαρρυνθεί ακόμα περισσότερο, παρά την επιβάρυνση του Συμβουλίου, γιατί αυτό επιβάλλει ο ανταγωνισμός, αφού προβλέπεται ότι η ζήτηση των πατατών αυτών θα συνεχίσει να αυξάνεται στις διεθνείς αγορές. Το σχέδιο άρχισε το 1998, παρέχοντας το 2003 στους παραγωγούς που συμμετείχαν σ' αυτό εξασφαλισμένη τιμή £300/τόνο, σε σύγκριση με £350 κατά τα προηγούμενα χρόνια, πλέον £12/τόνο για την ασφάλιση στον ΟΓΑ και £15/τόνο για τη συσκευασία στο χωράφι. Το Συμβούλιο αποφάσισε να αυξήσει την τιμή πληρωμής των παραγωγών για την ανοιξιότικη εσοδεία 2003 κατά £10/τόνο, καταβάλλοντας £310/τόνο. Από τα αποτελέσματα της εμπορίας των πατατών του σχεδίου, φαίνεται ότι, παρά τις ψηλές τιμές που εξασφαλίζονται και οι οποίες κυμαίνονται μεταξύ Stg£400-Stg£500, το Συμβούλιο εξακολουθεί να υφίσταται οικονομική επιβάρυνση, λόγω της υψηλής τιμής που πληρώνεται στους παραγωγούς ως κίνητρο για προώθηση του σχεδίου, επιδότηση που σύμφωνα με το Συμβούλιο θα πρέπει σταδιακά να σταματήσει. Κατά το 2003 οι πωλήσεις ανήλθαν στους 910 τόνους, σε σύγκριση με 571 το 2002, και προέκυψε για το Συμβούλιο επιβάρυνση ύψους £82.206, δηλαδή £91/τόνο, σε σύγκριση με £81.995 το 2002, δηλαδή £144/τόνο.

4.149.8 Ζημιές πατατοπαραγωγών από την καλλιέργεια προβληματικού πατατόσπορου. Το Συμβούλιο κατέβαλε αποζημιώσεις ύψους £33.676 προς τους πατατοπαραγωγούς που υπέστησαν ζημιά από την καλλιέργεια προβληματικού εισαγόμενου και ντόπιου πατατόσπορου για την ανοιξιότικη εσοδεία 2003.

Οι αποζημιώσεις αφορούσαν τη ζημιά στη βλάστηση των πατατών, λόγω ποιότητας του πατατόσπορου, και πληρώθηκε η αξία δύο σάκων πατατόσπορου για κάθε ένα σάκο προβληματικού πατατόσπορου, όπως έγινε και για το 2002.

Το Συμβούλιο διεκδικεί την καταβολή του ποσού των £22.475 από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, η οποία είχε την ευθύνη εισαγωγής του πατατόσπορου, καθώς και έκπτωση 15 σεντ για κάθε σάκο πατατόσπορου για το 2004.

4.149.9 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσωπικού. Με σκοπό την υλοποίηση της συμφωνίας για δημιουργία Ταμείου Συντάξεων και Χορηγημάτων για τους υπαλλήλους του Συμβουλίου, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τον περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Τροποποιητικό) Νόμο αρ. 141(I) του 2004, καθώς και τους περί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Συντάξεις και Χορηγήματα Υπαλλήλων) Κανονισμούς του 2004,

σύμφωνα με τους οποίους ιδρύεται Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων για τους υπαλλήλους του Συμβουλίου.

Η χρηματοδότηση του Ταμείου Συντάξεων θα γίνει, σε πρώτη φάση, με τη μεταφορά σ' αυτό του Λογαριασμού Β (Εισφορές Εργοδότη) του Ταμείου Προνοίας των υπαλλήλων του Συμβουλίου και της αναλογιστικής υποχρέωσης του Συμβουλίου για την εφαρμογή Κατοχυρωμένου Ταμείου Προνοίας, τα οποία στις 31.5.2003 ανέρχονταν στις £703.000 και £360.000, αντίστοιχα, και θα συμπληρωθεί με την αναλογιστική υποχρέωση της Κυβέρνησης, η οποία στις 31.5.2003 υπολογίστηκε σε £1.570.897.

Στη συνέχεια, το Ταμείο Συντάξεων θα χρηματοδοτείται με:

- (i) Τις εισφορές που θα γίνονται από το Συμβούλιο.
- (ii) Τις εισφορές των μόνιμων υπαλλήλων.
- (iii) Την ετήσια εισφορά από την Κυβέρνηση, που θα συμπληρώνει την ετήσια οικονομική δαπάνη του Σχεδίου, σε ποσοστό που προνοείται από την εκάστοτε αναλογιστική μελέτη.
- (iv) Τα ποσά που θα προκύπτουν από επενδύσεις των κεφαλαίων του Ταμείου.

Το Ταμείο βρίσκεται κάτω από τον έλεγχο και τη διαχείριση του Συμβουλίου και, σε περίπτωση κατάργησης ή μετεξέλιξης του, η διαχείριση και ο έλεγχος θα αναληφθεί από Τριμελή Επιτροπή, την οποία θα διορίσει ο Υπουργός Οικονομικών.

4.149.10 Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο. Για διασφάλιση της συμβατότητας των διατάξεων της Νομοθεσίας που αφορά στο Συμβούλιο με τα άρθρα 31 και 86(I) της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τον περί Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Τροποποιητικό) (Αρ.2) Νόμο αρ. 142(I) του 2004.

Οι πιο σημαντικές τροποποιήσεις που έχουν επενεχθεί αφορούν στις γενικές αρμοδιότητες και ειδικές εξουσίες του Συμβουλίου. Συγκεκριμένα:

- (α) Καταργούνται οι μονοπωλιακές εξουσίες που έχει μέχρι σήμερα το Συμβούλιο, όσον αφορά στην εισαγωγή, καλλιέργεια και εμπορία πατατών και πατατόσπορου.
- (β) Μεταβιβάζεται η αρμοδιότητα εποπτείας του Συμβουλίου, από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.
- (γ) Καθορίζεται ρητά ότι το Συμβούλιο θα συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες του προς τους παραγωγούς, όπως αυτές καθορίζονται στο Νόμο, μόνο μέχρι την εμπορική περίοδο 2004-2005, η οποία λήγει στις 31.8.2005. Παράλληλα, το Συμβούλιο μπορεί να παρέχει υπηρεσίες σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με την παραγωγή, εξαγωγή ή εμπορία πατατών, αναφορικά με εργασίες μεταφοράς, συσκευασίας, αποθήκευσης και άλλες συναφείς υπηρεσίες, έναντι τέλους που θα καθοριστεί, καθώς και να εκτελεί εργασίες που δύναται να του ανατεθούν από τον Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών.

Επί του παρόντος δεν έχουν επενεχθεί τροποποιήσεις ως προς το ρόλο και τη σύνθεση του Συμβουλίου, θέματα τα οποία θα επανεξεταστούν από την Κυβέρνηση, ώστε να αποφασιστεί κατά πόσο το Συμβούλιο θα διαλυθεί ή θα συνεχίσει να υφίσταται ως Ημικρατικός Οργανισμός παροχής υπηρεσιών στον τομέα της μεταφοράς, συσκευασίας, αποθήκευσης πατατών και άλλων συναφών υπηρεσιών.

Στο μεταξύ έχει αποφασιστεί από το Συμβούλιο η δημιουργία μίας ενιαίας Οργάνωσης πατατοπαραγωγών και έχει καθοριστεί η 1.6.2004 ως η ημερομηνία σύγκλησης Ιδρυτικής Συνέλευσης, η οποία θα προχωρήσει στην εκλογή Προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου. Ωστόσο δεν έχουν ακόμα θεσπιστεί οι Κανονισμοί και το Καταστατικό, τα οποία θα διέπουν την ίδρυση και λειτουργία της Ομάδας Παραγωγών.

4.149.11 Χρεώστες και οφειλές προς το Συμβούλιο.

(α) Επισφαλή χρέη εταιρείας H & J. M. Bennett (Import Export) Ltd. Το Συμβούλιο στις 22.1.2004 αποφάσισε να εγκρίνει την εισήγηση του εκκαθαριστή στην υπόθεση πτώχευσης της εταιρείας, για απόσυρση της αγωγής εναντίον του ομίλου εταιρειών BENNETT και άλλων προσώπων ή εταιρειών, στους οποίους έγιναν προτιμησιακά πληρωμές λίγες μέρες προτού η μητρική εταιρεία του ομίλου κηρύξει πτώχευση, καθώς και εναντίον των διευθυντών που εξουσιοδότησαν τις πληρωμές αυτές, αφού προηγουμένως υποβληθεί από τον ίδιο σχετική έκθεση των γεγονότων.

(β) Οφειλές παραγωγών για προσωπικά δάνεια του 1992. Στις 30.9.2003, οκτώ πατατοπαραγωγοί χρωστούσαν στο Συμβούλιο το συνολικό ποσό των £60.781, το οποίο αντιπροσωπεύει προσωπικά δάνεια που τους παραχωρήθηκαν από το Συμβούλιο κατά το έτος 1992.

Παρόλο ότι είχαν ληφθεί νομικά μέτρα για την είσπραξη των δανείων και είχαν εκδοθεί δικαστικές αποφάσεις το 1997 και 1998, εντούτοις αυτά δεν εξοφλήθηκαν.

Από το συνολικό ποσό των £60.781, ποσό £41.115 οφειλόταν από πατατοπαραγωγό, ο οποίος χρωστούσε επίσης ποσό £7.260 για την πώληση πατατόσπορου το 1993. Στις 9.2.2004 το Συμβούλιο αποφάσισε να αποδεχθεί ποσό £29.000 για εξόφληση του χρέους.

Στις 27.2.2004 στάληκε επιστολή προς τους άλλους πατατοπαραγωγούς, σύμφωνα με την οποία το Συμβούλιο πρότεινε ως τελική διευθέτηση των οφειλών την καταβολή του αρχικού κεφαλαίου μόνο. Η καταβολή του ποσού θα έπρεπε να γίνει μέχρι τις 31.3.2004. Δεν εντοπίστηκε σχετική απόφαση του Συμβουλίου.

(γ) Χρέος από αγοραστή πατατών στην Κύπρο. Από αγοραστή πατατών στην Κύπρο οφείλεται ποσό £11.896, για αξία πατατών που προμηθεύτηκε από το Συμβούλιο το 2000. Λήφθηκαν νομικά μέτρα και έχει εκδοθεί απόφαση εναντίον του για καταβολή του ποσού των £11.896, με τόκο προς 8% το χρόνο, μέχρις εξοφλήσεως.

(δ) Απαιτήσεις Συμβουλίου από την εταιρεία μεταφορών SOMAT Βουλγαρίας. Από την πιο πάνω εταιρεία οφείλεται ποσό DM 9.132 (περίπου £2.678) που εκκρεμεί από το 1997, για απώλειες κατά τη μεταφορά πατατών. Ο αντιπρόσωπος της εταιρείας στην Κύπρο πρότεινε την καταβολή ποσού £1.000, για τελική διευθέτηση.

4.149.12 Φόρος εισοδήματος και έκτακτη εισφορά για την Άμυνα της Δημοκρατίας. Δεν έχει ληφθεί τελική απόφαση από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Κράτους, κατά πόσο το Συμβούλιο απαλλάσσεται από τις πιο πάνω φορολογίες.

Το Συμβούλιο έλαβε ειδοποιήσεις επιβολής φορολογίας φόρου εισοδήματος και έκτακτης εισφοράς για την άμυνα, για τα έτη 1994 και 1995, και υπέβαλε σχετικές ενστάσεις, οι οποίες και εκκρεμούν. Επίσης παραμένει σε εκκρεμότητα και η υποβολή δηλώσεων εισοδήματος και ελεγμένων λογαριασμών του Συμβουλίου για τα έτη 1996-2000, τα οποία ζητήθηκαν από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.

4.150 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΣΦΑΓΕΙΟΥ

Μέρος Α

4.150.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Πρόβλημα ρευστότητας. Το Συμβούλιο εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να αδυνατεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες στις 31.12.2003 ανέρχονταν σε £6,3 εκ., ενώ το κυκλοφορούν ενεργητικό ήταν £1,4 εκ., δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους £4,9 εκ.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο, έχοντας υπόψη του την κατάργηση όλων των επιχορηγήσεων από κυβερνητικής πλευράς, προέβη στη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για να συνεχίσει τη λειτουργία του στο νέο φιλελευθεροποιημένο περιβάλλον.

(β) Αποτελέσματα έτους. Το Συμβούλιο παρουσίασε για το 2003 έλλειμμα ύψους £1.070.155, σε σύγκριση με £1.242.513 το 2002. Στις 31.12.2003 το σύνολο των συσσωρευμένων ελλειμμάτων του Συμβουλίου ανήλθε σε £11,54 εκ., σε σύγκριση με £10,47 εκ. το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση των συσσωρευμένων ελλειμμάτων κατά £1,07 εκ.

(γ) Έσοδα. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £3,87 εκ., σε σύγκριση με £3,54 εκ. το 2002, δηλαδή σημείωσαν αύξηση £0,33 εκ. που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εισπράξεων από τα δικαιώματα σφαγής, από £3,02 εκ. που ήταν το 2002, σε £3,21 εκ. το 2003. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους £0,28 εκ., σε σύγκριση με £0,27 εκ. κατά το προηγούμενο έτος, η οποία καταβάλλεται για εξυπηρέτηση 62 Κοινοτήτων της υπαίθρου, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 19.3.1997. Το Υπουργικό Συμβούλιο, σε συνεδρίες του ημερ. 22 και 23.3.2000, αποφάσισε τη συνέχιση της καταβολής της κρατικής χορηγίας μέχρι την υλοποίηση της απόφασης του για φιλελευθεροποίηση των σφαγείων. Στις 31.1.2003 ψηφίστηκε ο περί Σφαγείων Νόμος 26(Ι)/2003, ο οποίος επιτρέπει την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών κοινοτικών σφαγείων, ύστερα από άδεια του Υπουργικού Συμβουλίου.

(δ) Έξοδα. Τα έξοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £4,94 εκ., σε σύγκριση με £4,78 εκ. κατά το προηγούμενο έτος, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £0,16 εκ., που προήλθε κυρίως από αύξηση στα διαχειριστικά έξοδα και στους τόκους και έξοδα τραπεζών.

(ε) Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Συμβουλίου ανέρχονταν στις 31.12.2003 σε £7,67 εκ., σε σύγκριση με £7,43 εκ. το 2002.

4.150.2 Εργασίες αναβάθμισης του Σφαγείου για εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(α) Σύστημα επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων. Για το σύστημα επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων, έτσι ώστε να συνάδει με τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα, το Υπουργικό Συμβούλιο, με αποφάσεις του στις 22 και 23.3.2000, μεταξύ άλλων ενέκρινε την παραχώρηση ποσού ύψους £300.000 για την αντιμετώπιση του προβλήματος περιβαλλοντικής ρύπανσης και το Συμβούλιο προέβη στην προκήρυξη της προσφοράς με αρ. 1/2003 για την αναβάθμιση του συστήματος επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων. Η αξιολόγηση των προσφορών ανατέθηκε από το Συμβούλιο σε ξένο εμπειρογνώμονα, αφού, σύμφωνα με εισήγηση που υποβλήθηκε από τον Εκτελούντα Καθήκοντα Γενικού Διευθυντή, χρειαζόταν εξειδικευμένη αξιολόγηση. Στη

συνέχεια διορίστηκε επιτροπή τεχνικής αξιολόγησης της προσφοράς, η οποία, αφού επιβεβαίωσε τα βασικά αποτελέσματα της αξιολόγησης του εμπειρογνώμονα, κατέληξε σε διαφορετική βαθμολογία των τριών προσφορών που πληρούσαν τους τεχνικούς όρους της προσφοράς. Το Σεπτέμβριο του 2003 το Συμβούλιο προχώρησε στο διορισμό νέας επιτροπής αξιολόγησης, με ειδικούς σε συστήματα επεξεργασίας οικιακών αποβλήτων από τα Συμβούλια Αποχετεύσεων των Δήμων, αφού αμφισβήτησε την αξιοπιστία της αξιολόγησης του ξένου εμπειρογνώμονα. Η νέα επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μόνο ένας προσφοροδότης πληρούσε τους όρους της προσφοράς σχετικά με την απαιτούμενη πείρα. Με βάση την αξιολόγηση της πιο πάνω επιτροπής, το Συμβούλιο σε συνεδρία του στις 2.12.2003 κατακύρωσε την προσφορά σε εταιρεία, με την οποία υπογράφηκε συμβόλαιο στις 26.1.2004 στη συνολική τιμή των £434.124. Ζήτησα να πληροφορηθώ τους λόγους για τους οποίους, ενώ αρχικά η εμπλοκή του ξένου εμπειρογνώμονα κρίθηκε αναγκαία, στη συνέχεια αμφισβητήθηκε η έκθεση αξιολόγησής του. Από ό,τι πληροφορούμαι, αποτυχών προσφοροδότης καταχώρισε αγωγή στο δικαστήριο εναντίον του Συμβουλίου. Επίσημανα επίσης ότι, ενώ η κρατική χορηγία που παραχωρήθηκε ανερχόταν στις £300.000, το Συμβούλιο προέβη σε κατακύρωση προσφοράς ύψους £434.124, με αποτέλεσμα τη δημιουργία υπέρβασης ύψους £134.124. Σημειώνεται ότι αίτημα του Συμβουλίου προς το Υπουργείο Εσωτερικών για παραχώρηση επιπρόσθετου ποσού ύψους £200.000 για βελτίωση του συστήματος επεξεργασίας λυμάτων δεν ικανοποιήθηκε.

Όπως πληροφορήθηκα, ο λόγος για τον οποίο το Συμβούλιο αποφάσισε να τροποποιήσει τα αρχικά σχέδια σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα η προσφορά να υπερβεί το ποσό των £300.000, ήταν ότι, μετά από συντονισμένες επαφές του με τα διάφορα εμπλεκόμενα Υπουργεία, αποφασίστηκε να εφαρμοστεί σύστημα τριτογενούς μηχανοποίησης επεξεργασίας αποβλήτων, ώστε να συνάδει με τις νέες προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Έγκριση λειτουργίας εγκαταστάσεων Σφαγείου. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, με επιστολή τους ημερ. 27.4.2004 ενημέρωσαν το Σφαγείο ότι οι εγκαταστάσεις του καταχωρίστηκαν στον κατάλογο των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων, με βάση τις διατάξεις του περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσής τους στην Αγορά και για άλλα Συναφή Θέματα Νόμου 150(Ι)/2003 και των περί Καθορισμού Υγειονομικών Όρων Παραγωγής και Διάθεσης στην Αγορά Νωπού Κρέατος Κανονισμών Κ.Δ.Π. 776/2003, για σκοπούς εναρμόνισης με τις σχετικές Πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου επισήμανε ότι το Συμβούλιο ανταμείφθηκε για τη συντονισμένη προσπάθειά του, με αποτέλεσμα να τύχει ευρωπαϊκής πιστοποίησης από 1.5.2004 και ως εκ τούτου να ανοίγονται μεγάλες προοπτικές για τους Κύπριους παραγωγούς κρεάτων.

4.150.3 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε κατά τις 31.12.2003 28 μόνιμους υπαλλήλους (35 υπαλλήλους το 2002). Οι αποδοχές του μόνιμου προσωπικού ανήλθαν σε £841.353, σε σύγκριση με £937.462 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £96.109 ή 10,3%, η οποία οφείλεται κυρίως στη μεταφορά 7 υπαλλήλων στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες της Δημοκρατίας από 1.7.2003. Επίσης, το Συμβούλιο εργοδοτούσε το 2003 κατά μέσο όρο 149 μόνιμους και εποχιακούς εργάτες (154 εργάτες το 2002), με σύνολο απολαβών £2.316.164, σε σύγκριση με £2.456.578 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε μείωση ύψους £140.414 ή 5,7%.

Στο σύνολο των απολαβών του μόνιμου προσωπικού περιλαμβάνεται ποσό £56.773, το οποίο καταβλήθηκε για υπερωριακή απασχόληση, ποσό £207.495 το οποίο αφορά σε συνταξιοδοτικά ωφελήματα υπαλλήλων που είτε αποχώρησαν είτε μεταφέρθηκαν στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, καθώς και ποσό £6.067 το οποίο αφορά σε πρόνοια για αυξήσεις που ενδέχεται να δοθούν στους υπαλλήλους για το έτος 2003, με την υπογραφή της νέας συλλογικής σύμβασης.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το εργατικό και υπαλληλικό προσωπικό κατά το έτος 2003 ελαττώθηκε κατά μέσο όρο 12 άτομα, σε σύγκριση με το 2002, και ότι θα συνεχίσει να παρατηρείται μείωση του προσωπικού και για τα έτη 2004 και 2005.

4.150.4 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα υπαλλήλων. Οι μόνιμοι συντάξιμοι υπάλληλοι του Σφαγείου δικαιούνται τα ίδια ωφελήματα αφυπηρέτησης, όπως και οι δημόσιοι υπάλληλοι, δυνάμει των περί του Κεντρικού Σφαγείου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμών του 1989 (Κ.Δ.Π. 88/89).

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, από το 1989, έτος θέσπισης των Κανονισμών, δεν γίνεται οποιαδήποτε πρόνοια στους λογαριασμούς για αντιμετώπιση μελλοντικών υποχρεώσεων, αλλά απλώς καταβάλλονται συνταξιοδοτικά ωφελήματα, όταν προκύπτουν, με επιβάρυνση του ετήσιου εγκεκριμένου Προϋπολογισμού, σύμφωνα με τις τρέχουσες υποχρεώσεις.

4.150.5 Δάνειο από Δανειστικούς Επιτρόπους. Το 2001 παραχωρήθηκε, με κυβερνητική εγγύηση, από τους Δανειστικούς Επιτρόπους στο Συμβούλιο μακροπρόθεσμο δάνειο ύψους £5,5 εκ., με επιτόκιο 6%, αποπληρωτέο από 30.11.2002 μέχρι τις 30.11.2021 με ετήσιες ισόποσες δόσεις. Λόγω οικονομικών προβλημάτων, το Συμβούλιο δεν έχει καταβάλει στις 30.11.2002 και 30.11.2003 τις οφειλόμενες δόσεις συνολικού ύψους £957.995 (κεφάλαιο £307.669, τόκοι £650.326). Επιπλέον το Συμβούλιο μέχρι τις 31.12.2003 επιβαρύνθηκε με τόκους υπερημερίας για τη μη καταβολή των πιο πάνω δόσεων ύψους £44.828.

4.150.6 Καθυστέρηση στην πληρωμή των εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων και φόρου εισοδήματος. Τα καθυστερημένα οφειλόμενα ποσά στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Υ.Κ.Α.) και στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ανέρχονταν στις 31.12.2003 σε £2.434.461 και £751.121, αντίστοιχα, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων μέχρι 31.12.2003 ύψους £289.695 και £150.216, αντίστοιχα. Απ' ό,τι πληροφορήθηκα, ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει καταχωρίσει ποινικές αγωγές εναντίον του Συμβουλίου για μη έγκαιρη καταβολή οφειλόμενων εισφορών. Σε μια εκδικασθείσα υπόθεση επιβλήθηκε στο Συμβούλιο πρόστιμο ύψους £9.000. Οι πιο πάνω οφειλές προέκυψαν λόγω έλλειψης ρευστότητας.

Τα συσσωρευμένα ποσά προστίμων που καταβλήθηκαν μέχρι 31.12.2003, σύμφωνα με στοιχεία του Συμβουλίου, ανήλθαν για τις κοινωνικές ασφαλίσεις στις £88.417, ενώ για το φόρο εισοδήματος στις £208.560.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το θέμα των υποχρεώσεων του Συμβουλίου έναντι των Υ.Κ.Α. και του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων απασχολεί έντονα το Διοικητικό Συμβούλιο και ότι από τον Αύγουστο 2003, όταν εισήχθησαν τα νέα τέλη για τις υπηρεσίες που προσφέρει το Συμβούλιο καταβάλλονται κανονικά οι τρέχουσες δόσεις προς τις Υ.Κ.Α. και το Φόρο Εισοδήματος. Εξακολουθεί όμως να εκκρεμεί η διευθέτηση του τρόπου πληρωμής των οφειλόμενων ποσών προς τις Υ.Κ.Α. και το Φόρο Εισοδήματος.

4.150.7 Χρεώστες.

(α) Συμβόλαιο αγοράς υπολειμμάτων σφαγής. Στις 31.12.2003 ο αγοραστής χρωστούσε στο Συμβούλιο για την αγορά υπολειμμάτων σφαγής το ποσό των £397.277. Ο αγοραστής, επικαλούμενος το διάταγμα του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Κ.Δ.Π. 28/2001) που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 12.1.2001, με το οποίο απαγορεύτηκε η επεξεργασία ζωικών αποβλήτων με σκοπό την παραγωγή ζωοτροφών που προορίζονται για τη διατροφή ζώων εκτροφής, ζήτησε από το Συμβούλιο να απαλλαχθεί από τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη σχετική σύμβαση και αρνείται να καταβάλει στο Συμβούλιο τα ποσά της χρέωσης για τα υπολείμματα σφαγής που του παραδίνονταν μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του διατάγματος, τα οποία μέχρι 31.12.2003 ανέρχονταν σε περίπου £208.182.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι στις 6.4.2004 καταχωρίστηκε σχετική αγωγή για καταβολή από τον αγοραστή του ποσού των £397.277.

(β) Συμβόλαια για την αγορά εντέρων.

(i) Στις 31.12.2003 ο αγοραστής εντέρων για την περίοδο 12/96 – 8/99 χρωστούσε στο Συμβούλιο το ποσό των £163.508, το οποίο αφορά σε χρεώσεις της περιόδου 12/96 - 8/97 (£58.580), της περιόδου 4/99 - 8/99 (£40.933), καθώς και τόκους για την περίοδο 1991-2003 (£63.995). Επειδή η οφειλή δεν έχει τακτοποιηθεί και το συμβόλαιο μεταξύ Συμβουλίου και αγοραστή έληξε στις 31.7.1999, την 1.9.2000 καταχωρίστηκε αγωγή στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας, η οποία και εκκρεμεί.

(ii) Στις 31.12.2003 ο νέος αγοραστής εντέρων χρωστούσε στο Συμβούλιο το ποσό των £37.463, το οποίο αφορά σε χρεώσεις της περιόδου 8/2002 – 1/2003 (£34.185), καθώς και τόκους (£3.278). Σημειώνεται ότι το συμβόλαιο μεταξύ του Συμβουλίου και του πιο πάνω αγοραστή έληξε στις 28.11.2001 και το Συμβούλιο συνέχιζε να πωλεί έντερα στις ίδιες τιμές στον αγοραστή μέχρι τις 10.1.2003. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, ο πιο πάνω αγοραστής πληρώνει σταδιακά τις υποχρεώσεις του προς το Συμβούλιο. Στις 9.5.2002 το Συμβούλιο προέβη σε προκήρυξη της προσφοράς αρ. 4/2002 για την πώληση εντέρων και η κατακύρωση στον επιτυχόντα προσφοροδότη έγινε την 1.8.2002. Το συμβόλαιο με το νέο αγοραστή υπογράφηκε στις 13.1.2003.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε από την ημερομηνία κατακύρωσης της τελευταίας προσφοράς των εντέρων, μέχρι την έναρξη των εργασιών του νέου αγοραστή, οφείλεται στο ότι την περίοδο αυτή η παραγωγή ήταν πολύ χαμηλή και ο αγοραστής απαιτούσε κάποιο χρόνο, ώστε να οργανώσει το συνεργείο του, που αποτελείται αποκλειστικά από αλλοδαπούς.

4.150.8 Είσπραξη δικαιωμάτων σφαγής. Με τροποποίηση των περί Κεντρικού Σφαγείου Κανονισμών που εγκρίθηκε το 1998, προβλεπόταν αύξηση των δικαιωμάτων σφαγής, καθώς και επιβολή δικαιωμάτων στις περιπτώσεις μεταφοράς σφάγιων με οχήματα του Συμβουλίου. Με απόφαση του το Διοικητικό Συμβούλιο του Σφαγείου ανέστειλε την είσπραξη των νέων δικαιωμάτων και ενέκρινε ως καταλληλότερο χρόνο εφαρμογής των Κανονισμών το χρόνο υποβολής του προγράμματος αναβάθμισης των εγκαταστάσεων του Σφαγείου, για σκοπούς εξασφάλισης της έγκρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη σχετική Νομοθεσία δεν φαίνεται να παρέχεται τέτοια εξουσία στο Διοικητικό Συμβούλιο. Τα αναθεωρημένα τέλη τέθηκαν τελικά σε

ισχύ από 1.9.2001, με εξαίρεση ορισμένους πελάτες, οι οποίοι χρεώνονταν μειωμένα τέλη υπό μορφή έκπτωσης, λόγω του μεγάλου αριθμού ζώων που προσκόμιζαν για σφαγή.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 του περί Σφαγείων Νόμου του 2003, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από 1.1.2003, το Συμβούλιο δύναται να καθορίζει τα εκάστοτε πληρωτέα δικαιώματα σφαγής. Στις 11.7.2003 το Διοικητικό Συμβούλιο του Σφαγείου προχώρησε σε αναθεώρηση των δικαιωμάτων σφαγής και διανομής, με ισχύ από 4.8.2003, στην οποία γίνεται πρόνοια για ειδικές διευθετήσεις για μεγάλους εμπόρους κρεάτων που προσκομίζουν για σφαγή πέραν των 300 ζώων την εβδομάδα. Μέχρι τις 4.8.2003, ημερομηνία εφαρμογής των αναθεωρημένων δικαιωμάτων, το Συμβούλιο εξακολουθούσε να εισπράττει από μεγάλους εμπόρους κρεάτων δικαιώματα σφαγής λιγότερα από αυτά που καθορίζονταν στους περί Κεντρικού Σφαγείου Κανονισμούς του 1988 έως 1998.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, κατόπι προκήρυξης σχετικών προσφορών από μεγάλους εμπόρους κρεάτων, πελάτες του Σφαγείου, το Συμβούλιο ανταποκρίθηκε με χαμηλότερα τέλη σφαγής, σε συνάρτηση με μεγάλο αριθμό ζώων, ώστε να τους κρατήσει στον Οργανισμό.

4.150.9 Επιβολή ΦΠΑ στις υπηρεσίες που προσφέρει το Συμβούλιο. Όπως ανέφερα και στην Έκθεσή μου για το 2002, το Συμβούλιο για την περίοδο 1.2.2002 – 21.4.2002 δεν έχει καταβάλει φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) στα δικαιώματα που έχει εισπράξει από τη σφαγή και εκδορά ζώων, με αποτέλεσμα στις 31.12.2003 να οφείλει στην Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας ποσό ύψους £59.846, πλέον £15.069 για επιβαρύνσεις και τόκους.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο πράγματι καθυστέρησε να επιβάλει ΦΠΑ στα τέλη, επειδή του είχε κοινοποιηθεί πρόθεση της Υπηρεσίας Φ.Π.Α. να επιβάλει το φόρο μόνο στο Σφαγείο της Κοφίνου και όχι στα άλλα Κοινοτικά. Κατόπι παρεμβάσεων, η επιβολή ίσχυσε και για τα άλλα σφαγεία από τις 21.4.2002, γι' αυτό και το Σφαγείο άρχισε να επιβάλλει Φ.Π.Α. μαζί με τα άλλα ανταγωνιστικά σφαγεία.

4.150.10 Αγωγές απολυθέντων εργατών. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Σφαγείου, σε συνεδρία του στις 10.7.2000, εξέτασε την οικονομική κατάσταση του Συμβουλίου, καθώς και τη μείωση του όγκου εργασιών του, η οποία μειώθηκε κατά 9% τα τελευταία 2 έτη, και ενέκρινε τον πλεονασμό 13 εργατών (6 φορτωτών και 7 εκδοροσφαγέων), οι υπηρεσίες των οποίων τερματίστηκαν στις 13.10.2000. Το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών, στο οποίο προσέφυγαν οι απολυθέντες, με αίτημα την καταβολή αποζημίωσης για παράνομη απόλυση, με απόφαση του ημερ. 5.6.2003 έκρινε δικαιολογημένη την απόλυση των εκδοροσφαγέων, λόγω πλεονασμού, και αδικαιολόγητη την απόλυση των έξι φορτωτών, αφού, μετά τον πλεονασμό τους, το Συμβούλιο προχώρησε στην πρόσληψη εποχιακών εργατών για την εκτέλεση καθηκόντων οδηγού/φορτωτή. Το συνολικό ποσό της αποζημίωσης προς τους έξι φορτωτές, με βάση την απόφαση του Δικαστηρίου, ανέρχεται σε £28.200, πλέον τόκοι από 1.1.2002.

4.150.11 Εφαρμογή της μελέτης αναδιάρθρωσης του Συμβουλίου, την οποία εκπόνησε Βρετανικός Οίκος Συμβούλων. Το Διοικητικό Συμβούλιο στις 31.12.2002 ανέθεσε στον πιο πάνω οίκο τη διεξαγωγή μελέτης βιωσιμότητας του Συμβουλίου, η οποία ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2003, και στις 8.4.2003 ενέκρινε την εφαρμογή της. Η πιο πάνω μελέτη προβλέπει, μεταξύ άλλων, και τη μείωση του αριθμού του προσωπικού του Συμβουλίου, ως αποτέλεσμα οργανωτικών ανακατατάξεων. Σύμφωνα με στοιχεία του Συμβουλίου, για την εφαρμογή της πιο

πάνω πρότασης της μελέτης απαιτείται ποσό £692.700, από το οποίο ποσό £464.000 αφορά σε αποζημιώσεις 23 ατόμων που πλεονάζουν και ποσό £228.700, το οποίο προέρχεται από αίτημα των συντεχνιών, ως επιπρόσθετη αποζημίωση 4 εβδομάδων ανά έτος υπηρεσίας στο Συμβούλιο. Λόγω του προβλήματος ρευστότητας που αντιμετωπίζει το Συμβούλιο και της αδυναμίας εξεύρεσης της απαιτούμενης δαπάνης, η απόφαση αυτή δεν έχει ακόμα υλοποιηθεί.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το πρόβλημα εξεύρεσης των απαιτούμενων κονδυλίων για την υλοποίηση σχεδίου πλεονασμού, όπως εισηγείτο η μελέτη του πιο πάνω οίκου, επιλύθηκε το 2004 με τη σύναψη δανείου από εμπορική τράπεζα και το σχέδιο πλεονασμού υλοποιήθηκε κανονικά τον Αύγουστο 2004.

4.150.12 Κανονισμοί Προσφορών. Δυνάμει του άρθρου 2 του περί της Σύναψης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Νόμου αρ. 101(I)/2003, που τέθηκε σε εφαρμογή από 1.4.2004, το Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου περιλαμβάνεται στους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με το Παράρτημα IV του πιο πάνω Νόμου. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 65 του Νόμου, όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο 23(I)/2004, θα πρέπει να ετοιμαστούν Κανονισμοί και να υποβληθούν για έγκριση στη Βουλή των Αντιπροσώπων, για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου, εντός έξι μηνών από την έναρξη της ισχύος τους.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο εξετάζει τους Κανονισμούς που εγκρίθηκαν για την Ένωση Δήμων και τους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου, ώστε να ετοιμάσει τους δικούς του.

4.151 ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ - ΓΕΝΙΚΑ

Μέρος Α

4.151.1 Προϋπολογισμός. Η ετοιμασία και έγκριση των ετήσιων Προϋπολογισμών των Συμβουλίων δεν ρυθμίζεται νομοθετικά αλλά με εσωτερικές Δημοσιονομικές Διατάξεις. Εισηγήθηκα τη ρύθμιση του θέματος με τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας, δεδομένης και της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.009 ημερ. 11.6.2003, με βάση την οποία απαιτείται η εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης.

4.151.2 Συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Ο συνεχώς αυξανόμενος όγκος των δραστηριοτήτων των Συμβουλίων επιβάλλει τη δημιουργία καλά οργανωμένων Τμημάτων Εσωτερικού Ελέγχου, στελεχωμένων με κατάλληλο, έμπειρο και προσοντούχο προσωπικό.

4.151.3 Αγορά νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

(α) Εκκρεμείς υποχρεώσεις. Οι συνολικές οφειλές των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ανέρχονταν στις 31.12.2003 σε £25,9 εκ. Ποσό £16,6 εκ. δεν γίνεται αποδεκτό, για τους εξής λόγους:

- (i) Το νερό που προμήθευσε το Διυλιστήριο Λεμεσού (£14,8 εκ.) στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού τιμολογήθηκε προς 33,5 σεντ το κυβ. μ., ενώ οι εγκεκριμένες τιμές πώλησης προς τους καταναλωτές είναι κατά πολύ χαμηλότερες.
- (ii) Νερό αξίας £1,8 εκ., το οποίο αντλήθηκε από ένδεκα συνολικά γεωτρήσεις στη Γερμασόγεια, τιμολογείτο μέχρι 31.5.98 προς 3,7 σεντ το κυβ. μ. και από 1.6.98 προς 33,5 σεντ το κυβ. μ., χρεώσεις τις οποίες δεν αποδέχεται το Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας

Λεμεσού. Επίσης, το Συμβούλιο έχει την απαίτηση όπως η Κυβέρνηση προμηθεύει το νερό αυτό δωρεάν, ως αντιστάθμισμα για τις ζημιές που έχει υποστεί από την απώλεια των πηγών προμήθειας νερού, λόγω της κατασκευής του Φράγματος Κούρρη στην Άλασσα.

(β) Διαγραφή καθυστερημένων οφειλών των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και Λάρνακας. Με την απόφασή του αρ. 27.234, ημερ. 30.1.2003, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε τη διαγραφή £6.197.879 και £2.138.371, πλέον τόκους, τα οποία όφειλαν προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας και Λάρνακας, αντίστοιχα. Τα ποσά αυτά προέκυψαν από τη διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς του νερού από το Τμήμα και της τιμής πώλησης προς τους καταναλωτές για την περίοδο 1.1.1994 – 31.12.2001.

4.151.4 Ρευστότητα/βιωσιμότητα. Η οικονομική κατάσταση των Συμβουλίων παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να τακτοποιήσουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους, οι οποίες στις 31.12.2003 ανέρχονταν στα £29,7 εκ., σε σύγκριση με £25,1 εκ. το 2002. Παρά την αναθεώρηση από 1.1.2002 των τελών πώλησης νερού προς τους καταναλωτές, και την αύξηση στις ποσότητες νερού που παρέχονται σ' αυτούς, οι δυνατότητες των Συμβουλίων να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους εξακολουθούν να είναι περιορισμένες. Η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί με την αύξηση από 1.1.2004 της τιμής αγοράς του νερού από 33,5 σε 45 σεντ το κυβ. μ.

Εισηγήθηκα τη διεξαγωγή μελέτης βιωσιμότητας και τη λήψη των κατάλληλων μέτρων για βελτίωση/επίλυση του προβλήματος.

4.151.5 Πώληση νερού εκτός ορίων των Συμβουλίων. Συνεχίστηκε και κατά το 2003 η πώληση νερού από τα Συμβούλια σε περιοχές εκτός των ορίων προμήθειας νερού, όπως αυτά καθορίζονται στο Νόμο. Εξέφρασα την άποψη ότι τέτοιες ενέργειες δεν συνάδουν με το Νόμο, επειδή αφενός γίνεται πώληση νερού σε περιοχές εκτός των ορίων προμήθειας των Συμβουλίων και αφετέρου η τιμή πώλησης είναι ψηλότερη από εκείνη που χρεώνεται στους άλλους καταναλωτές. Εισηγήθηκα να μελετηθεί η πιθανότητα ένταξης των εν λόγω περιοχών στα όρια των Συμβουλίων, με κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση. Το Υπουργικό Συμβούλιο με τις αποφάσεις του αρ. 53.440, ημερ. 28.3.2001, και 53.577, ημερ. 25.4.2001, ενέκρινε την υδροδότηση και τη διαχείριση της υδατοπρομήθειας δύο περιοχών, ενώ συνεχίζονται οι επαφές και διαπραγματεύσεις για τις υπόλοιπες.

4.151.6 Πρόωρη αφυπηρέτηση με την παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Σε μέλη του Ταμείου Προνοίας, τα οποία επιλέγουν να αφυπηρετήσουν πρόωρα με βάση το Σχέδιο Σύμβασης, παραχωρούνται δύο πρόσθετες προσαυξήσεις, πάνω στην κλίμακα στην οποία υπηρετούν, έστω και αν αυτές υπερβαίνουν την ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας τους. Η καταβολή συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, με βάση αυξημένες απολαβές, δεν συνάδει με την πρόνοια του άρθρου 14(1) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου και του άρθρου 36(1) της Κανονιστικής Διοικητικής Πράξης 111/96 που προνοεί ότι «ο μισθός κάθε θέσης στην υπηρεσία του Συμβουλίου είναι αυτός που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο υπηρεσίας».

Από τη μέχρι σήμερα εφαρμογή του άρθρου 2 της συλλογικής σύμβασης 1998-2000, προκύπτει ότι γίνεται συχνή χρήση του δικαιώματος πρόωρης αφυπηρέτησης, με αποτέλεσμα

τα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας να επιβαρύνονται με σημαντικά ποσά. Σε ορισμένες περιπτώσεις ο χρόνος μεταξύ της ημερομηνίας πρόωρης αφυπηρέτησης και της κανονικής ημερομηνίας αφυπηρέτησης είναι μόνο ένας μήνας.

Για τη νομιμοποίηση των δυο πρόσθετων προσαυξήσεων, το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεννόηση με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, προωθούν κατάλληλη τροποποίηση/προσθήκη στους σχετικούς Κανονισμούς.

4.151.7 Παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Σε αριθμό υπαλλήλων παραχωρήθηκαν πρόσθετες προσαυξήσεις, με το δικαιολογητικό της μισθολογικής αποκατάστασης και της εκτέλεσης ειδικών καθηκόντων λόγω πανεπιστημιακών προσόντων χωρίς να παρέχεται τέτοια ευχέρεια με βάση τους Κανονισμούς και το αντίστοιχο σχέδιο υπηρεσίας.

4.151.8 Προσλήψεις/μετατάξεις/προαγωγές σε θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής. Σε αντίθεση με τις πρόνοιες των υφιστάμενων Κανονισμών, των σχεδίων υπηρεσίας και των αρχών της χρηστής διοίκησης, συνεχίζεται η τακτική της πρόσληψης/μετάταξης ή/και προαγωγής υπαλλήλων σε θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής, χωρίς οι θέσεις αυτές να έχουν προηγουμένως δημοσιευτεί.

4.151.9 Αναδιάρθρωση μισθολογίου. Με σκοπό την ενσωμάτωση των γενικών αυξήσεων και μέρους του τιμαριθμικού επιδόματος στους βασικούς μισθούς, ετοιμάστηκαν προσχέδια νέων κλιμάκων. Από τη σύγκριση των κλιμάκων αυτών με εκείνες στη δημόσια υπηρεσία, προκύπτει ότι, ορισμένες κλίμακες υπερέχουν κατά πολύ εκείνων του δημόσιου τομέα. Επειδή οι εγκεκριμένες από το Υπουργικό Συμβούλιο κλίμακες είναι οι ίδιες με εκείνες της δημόσιας υπηρεσίας, και δεδομένων τόσο της διαφοράς που προκύπτει, όσο και της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.009 ημερ. 11.6.2003, ζήτησα να πληροφορηθώ τον τρόπο με τον οποίο τα Συμβούλια θα εναρμονίσουν τις κλίμακες του προσωπικού με εκείνες της δημόσιας υπηρεσίας.

4.151.10 Απώλεια νερού. Το ποσοστό απώλειας νερού κυμάνθηκε μεταξύ 14,76% και 30,50%, σε σύγκριση με εκείνο του προηγούμενου έτους που ήταν μεταξύ 16,40% και 31,50%. Το ποσοστό αυτό θεωρείται εκτός των αποδεκτών ορίων απώλειας νερού και χρήζει άμεσης διερεύνησης.

4.151.11 Εκπτώσεις στους λογαριασμούς των καταναλωτών. Οι εκπτώσεις που παραχωρήθηκαν στους καταναλωτές για υπερβολικές καταναλώσεις λόγω διαρροών, ή τακτοποιήσεων λογαριασμών, κυμάνθηκαν μεταξύ £47.252 και £124.722, σε σύγκριση με εκείνες του 2002, που ήταν μεταξύ £36.577 και £118.503.

Επειδή η διερεύνηση των αιτίων για υπερβολικές καταναλώσεις, τακτοποιήσεις και απώλειες νερού κοστίζουν στα Συμβούλια σημαντικά ποσά, τόσο σε μισθούς και ημερομίσθια, όσο και σε υλικά, πέρα από την απώλεια εσόδων, εισηγήθηκα τη δημιουργία αρχείου εκπτώσεων, απωλειών νερού και προβληματικών υδρομετρητών, με σκοπό τη μελέτη και αξιολόγηση των αιτίων και τον καθορισμό προδιαγραφών για τους υδρομετρητές, τα οποία θα συμβάλουν στον περιορισμό των απωλειών και των υπερβολικών καταναλώσεων.

4.151.12 Σύσταση και λειτουργία Ταμείων. Δεν έχουν ακόμη θεσπιστεί Κανονισμοί που να διέπουν τη σύσταση και λειτουργία των Ταμείων Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, Ευημερίας

κ.λπ., όπως προνοεί το άρθρο 14(3) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου (Κεφ. 350).

4.151.13 Οργανικές θέσεις Συμβουλίων. Παρατηρήθηκαν και πάλι περιπτώσεις μη εφαρμογής των προνοιών του άρθρου 14(1) του Τροποποιητικού Νόμου αρ. 172/88, το οποίο καθορίζει ότι η δημιουργία νέων θέσεων και σχεδίων υπηρεσίας πρέπει να εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ως αιτιολογία δίνεται το γεγονός ότι οι νέες θέσεις περιλαμβάνονται στις σχετικές συλλογικές συμβάσεις, οι οποίες τυγχάνουν της έγκρισης και του Υπουργικού Συμβουλίου. Υπέδειξα ότι οι ρυθμίσεις που γίνονται και οι συμβατικές υποχρεώσεις που δημιουργούνται με τη συνολολόγηση των συλλογικών συμβάσεων δεν πρέπει να συγκρούονται με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

4.151.14 Κανονισμοί Αποθήκης και Οικονομικές Οδηγίες. Δεν έχουν ακόμη υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και δημοσίευση οι Κανονισμοί Αποθήκης και οι Οικονομικές Οδηγίες που υιοθέτησαν και εφαρμόζουν τα Συμβούλια, σε αντίθεση με το άρθρο 40(1)(η) και (2) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου (Κεφ. 350).

4.152 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Μέρος Α

4.152.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £335.239, σε σύγκριση με £484.330 το 2002.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £8.710.550, σε σύγκριση με £8.021.507 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £689.043, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση της ποσότητας νερού που διατέθηκε στους καταναλωτές.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £9.045.789, σε σύγκριση με £8.505.837 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £539.952, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση του κόστους πωλήσεων, των αποδοχών προσωπικού και της εισφοράς στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

(δ) Διαγραφή οφειλής προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 57.234 ημερομηνίας 30.1.2003, εγκρίθηκε η διαγραφή ποσού £6.197.879, πλέον τόκοι, το οποίο οφειλόταν στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων στις 31.12.2002, και προέκυψε από τη διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς του νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και της τιμής πώλησης προς τους καταναλωτές μέχρι 31.12.2001.

(ε) Ρευστότητα. Το Συμβούλιο αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες ανέρχονταν στις 31.12.2003 σε £5,8 εκ. (£4,4 εκ. το 2002). Η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί με την αύξηση από 1.1.2004 της τιμής αγοράς του νερού από 33,5 σε 45 σεντ το κυβ. μ., αν δεν εγκριθούν έγκαιρα οι νέες διατιμήσεις που υποβλήθηκαν.

4.152.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 139 πρόσωπα και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ήταν £3.315.443, σε σύγκριση με £2.867.211 το 2002.

4.152.3 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2003 οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για δάνεια από τους Δανειστικούς Επιτρόπους ανέρχονταν σε £106.615.

4.152.4 Εκπτώσεις στους λογαριασμούς των καταναλωτών. Οι εκπτώσεις που παραχωρήθηκαν για υπερβολικές καταναλώσεις, λόγω διαρροών ή τακτοποιήσεων λογαριασμών, ανήλθαν σε £90.027, σε σύγκριση με £68.845 το 2002.

4.152.5 Απώλεια νερού. Το ποσοστό της απώλειας νερού ήταν 22,08% και αντιπροσωπεύει 3,5 εκ. κυβ. μ. νερού αξίας £1,2 εκ.. Το αντίστοιχο ποσοστό του 2002 ήταν 25,42%.

4.152.6 Προσλήψεις. Η τακτική της πρόσληψης σε θέσεις πρώτου διορισμού, χωρίς να γίνει εκ των προτέρων σχετική δημοσίευση, συνεχίστηκε και κατά το 2002, σε αντίθεση με τις αρχές της χρηστής διοίκησης, τις πρόνοιες των υφιστάμενων Κανονισμών και των σχεδίων υπηρεσίας.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, αποφασίστηκε όπως όλες οι οργανικές θέσεις πρώτου διορισμού προκηρύσσονται με δημοσίευση.

4.152.7 Αναβαθμίσεις κλιμάκων και δημιουργία νέων θέσεων. Με εισήγηση της Επιτροπής Προσωπικού, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 16.2.2001 το Οργανόγραμμα της περιόδου 1.1.2001-31.12.2003, στο οποίο περιλαμβάνονταν αναβαθμίσεις κλιμάκων πάνω σε προσωπική βάση, δημιουργία νέων θέσεων, «προαγωγές» σε θέσεις πρώτου διορισμού και παραχώρηση πρόσθετων προσαυξήσεων. Οι πρόνοιες αυτές εφαρμόστηκαν, χωρίς μέχρι σήμερα να εξασφαλιστεί η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου.

4.152.8 Ωφελήματα αφυπηρέτησης του πρώην Διευθυντή. Στον πρώην Διευθυντή του Συμβουλίου, ο οποίος αφυπηρέτησε πρόωρα στις 31.1.2003, παραχωρήθηκαν πρόσθετα συνταξιοδοτικά ωφελήματα, πέρα από εκείνα που δικαιούτο με βάση τους υφιστάμενους Κανονισμούς.

4.152.9 Ιατρική και κοινωνική πρόνοια. Για τη λειτουργία του Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης δαπανήθηκε ποσό £159.123, το οποίο αντιστοιχεί με μέση ετήσια δαπάνη για κάθε υπάλληλο περίπου £1.145. Το ετήσιο ποσοστό συνεισφοράς του Συμβουλίου στο Ταμείο Ευημερίας ανέρχεται στο 3,24% πάνω στις απολαβές του προσωπικού και αντιπροσωπεύει για το 2003 ποσό £68.458. Τα πιο πάνω Σχέδια/Ταμεία εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς εγκεκριμένους Κανονισμούς, κατά παράβαση του άρθρου 14(3) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, έχει ήδη ετοιμαστεί προσχέδιο Κανονισμών αναφορικά με την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη του προσωπικού και, αφού ολοκληρωθεί η μελέτη τους από το Διοικητικό Συμβούλιο, θα υποβληθούν για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και δημοσίευση.

4.152.10 Δικαιώματα αξιοποίησης γης. Με απόφαση του ημερομηνίας 10.5.2002, το Διοικητικό Συμβούλιο ανέστειλε μέχρι τις 30.9.2002 την εφαρμογή των νέων τελών, τα οποία εγκρίθηκαν από 1.1.2002. Η απόφαση αυτή, η οποία είναι αντίθετη με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας, σύμφωνα με την οποία αναθεωρούνται από 1.1.2002 τα δικαιώματα αξιοποίησης γης και κτιριακού όγκου, είχε ως αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το Συμβούλιο, για το λόγο ότι οι καταναλωτές που υπέβαλλαν αίτηση για υδροδότηση προτεινόμενου διαχωρισμού πληροφορούνταν, μεταξύ άλλων, από την Υπηρεσία και για τα ισχύοντα καταβλητέα τέλη, με την έγκριση των Κανονισμών το Δεκέμβριο του 2001, με ημερομηνία εφαρμογής την 1.1.2002, αποφάσισε να δώσει εύλογο χρονικό διάστημα σ' αυτούς τους καταναλωτές για να πληρώσουν.

4.153 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μέρος Α

4.153.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £1.678.225, σε σύγκριση με £1.161.167 το 2002.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £3.848.908, σε σύγκριση με £3.989.940 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £141.302.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £5.527.133, σε σύγκριση με £5.151.107 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £376.026, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των αποδοχών προσωπικού, λόγω των γενικών αυξήσεων που παραχωρήθηκαν το 2003 αναδρομικά από 1.1.2001.

(δ) Ρευστότητα/βιωσιμότητα. Η οικονομική κατάσταση του Συμβουλίου παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες ανέρχονταν στις 31.12.2003 σε £18,7 εκ. (£15,6 εκ. το 2002).

Η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί με την αύξηση από 1.1.2004 της τιμής αγοράς του νερού από 33,5 σε 45 σεντ το κυβ. μ.

4.153.2 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 99 πρόσωπα και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ήταν £2.600.119, σε σύγκριση με £2.240.132 το προηγούμενο έτος.

4.153.3 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2003 το Συμβούλιο χρωστούσε στους Δανειστικούς Επιτρόπους δάνεια συνολικού ύψους £91.240.

4.153.4 Σχέδια υπηρεσίας υπαλλήλων και εξουσίες Διοικητικού Συμβουλίου. Παρατηρήθηκαν περιπτώσεις παραχώρησης πρόσθετων προσαυξήσεων, λανθασμένων μισθολογικών τοποθετήσεων, πρόωρης ανέλιξης σε συνδυασμένες κλίμακες, ενέργειες που δεν προβλέπονται ούτε από τους Κανονισμούς ούτε από τα σχέδια υπηρεσίας. Για τις ενέργειες αυτές το Συμβούλιο επικαλείται τις συλλογικές συμβάσεις του με τις Συντεχνίες. Σύμφωνα με σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τα Διοικητικά Όργανα οφείλουν να ενεργούν μέσα στα πλαίσια των σχεδίων υπηρεσίας και οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια τους, καθ' υπέρβαση ή κατά παράβαση των σχεδίων υπηρεσίας, που ισχύουν κατά το συγκεκριμένο χρόνο, είναι ανεπίτρεπτη.

4.153.5 Εκπτώσεις στους λογαριασμούς των καταναλωτών. Οι εκπτώσεις που παραχωρήθηκαν για υπερβολικές καταναλώσεις λόγω διαρροών ή τακτοποιήσεων λογαριασμών ανήλθαν σε £124.722, σε σύγκριση με £118.503 το 2002.

4.153.6 Απώλεια νερού. Το ποσοστό της απώλειας νερού ήταν 14,76% και αντιπροσωπεύει 1,8 εκ. κυβ. μ. νερού αξίας £0,6 εκ. Το αντίστοιχο ποσοστό του 2002 ήταν 16,4%.

4.153.7 Συντάξεις και φιλοδωρήματα. Μεγάλος αριθμός υπαλλήλων που αφυπηρέτησαν μετά την 1.1.1982, ημερομηνία εφαρμογής των Κανονισμών του Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, δεν κατέβαλαν εισφορές στο Ταμείο Χηρών και Ορφανών για την περίοδο υπηρεσίας τους από 1.1.1982 μέχρι την αφυπηρέτησή τους, η οποία λογίζεται ως περίοδος υποχρεωτικών εισφορών, σύμφωνα με το άρθρο 6 των σχετικών Κανονισμών.

Με απόφαση του ημερομηνίας 22.3.2004 το Συμβούλιο ενέκρινε την αναδρομική καταβολή εισφορών από μέρους των συνταξιούχων του Συμβουλίου.

4.153.8 Σχέδιο ευδόκιμης αφυπηρέτησης. Η τακτική της παραχώρησης σε μέλη του Ταμείου Προνοίας, τα οποία επιλέγουν να αφυπηρετήσουν πρόωρα με το σχέδιο σύνταξης, δύο πρόσθετων προσαυξήσεων, πέρα από την ανώτατη βαθμίδα της κλίμακας στην οποία υπηρετούν, συνεχίστηκε και κατά το 2003. Για τη νομιμοποίηση των δύο πρόσθετων προσαυξήσεων, το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνεννόηση με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, προωθούν κατάλληλη τροποποίηση των σχετικών Κανονισμών.

4.153.9 Ταμείο Προνοίας Προσωπικού του Συμβουλίου. Η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου Προνοίας προέβη κατά το 1999 στην αγορά μετοχών δημόσιων εταιρειών, ενώ, σύμφωνα με την πρόνοια του άρθρου 16(2) των Κανονισμών, τα σε πίστη του Ταμείου ποσά επενδύονται σε τέτοια χρεώγραφα, όπως η Επιτροπή ήθελε αποφασίσει. Οι επενδύσεις του Ταμείου σε μετοχές δημόσιων εταιρειών είχαν κατά τη διάρκεια του 2003 απώλειες, λόγω συνεχούς μείωσης των τιμών των μετοχών στο χρηματιστήριο.

4.153.10 Ιατρική και κοινωνική πρόνοια. Για τη λειτουργία του Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης δαπανήθηκε ποσό £143.465, το οποίο αναλογεί με μέση ετήσια δαπάνη για κάθε εν ενεργεία υπάλληλο περίπου £1.449. Το ετήσιο ποσοστό συνεισφοράς του Συμβουλίου στο Ταμείο Ευημερίας ανέρχεται στο 3,24% πάνω στις απολαβές του προσωπικού και αντιπροσωπεύει για το 2003 ποσό £55.958. Τα πιο πάνω Σχέδια/Ταμεία εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς εγκεκριμένους Κανονισμούς, όπως προνοεί το άρθρο 14(3) του περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμου (Κεφ. 350).

4.153.11 Αίτηση του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού για υδροδότηση του Κλειστού Αθλητικού Κέντρου «Λεμεσός». Η συνολική χρέωση για την εκτέλεση του πιο πάνω έργου, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Τμήματος Μελετών των Τεχνικών Υπηρεσιών του Συμβουλίου που ετοιμάστηκαν στις 3.3.2003, μετά την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων από τον ΚΟΑ, ανερχόταν στο ποσό των £173.820 και υπολογίστηκε σύμφωνα με τον Κανονισμό 17(1) των σχετικών Κανονισμών. Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφαση του ημερομηνίας 4.6.2003, ενέκρινε, μετά από αίτημα του ΚΟΑ, την επανεκτίμηση του έργου και την ανάληψη μέρους της δαπάνης που αφορούσε στην κατασκευή της υδατοδεξαμενής, χωρητικότητας 500 κυβ. μ. και αξίας περίπου £55.000, ως αναπτυξιακού έργου, χωρίς να υποβληθούν επιπρόσθετα στοιχεία που να δικαιολογούν τη μείωση της χρέωσης από £173.820 σε £120.673, το οποίο κατέβαλε τελικά ο ΚΟΑ.

Η Πρόεδρος του Συμβουλίου με ενημέρωσε ότι το θέμα της χρέωσης επανεξετάστηκε μετά από γραπτό αίτημα του ΚΟΑ και βασίστηκε στις πραγματικές αποθηκευτικές ανάγκες του Κέντρου.

4.153.12 Πώληση νερού εκτός ορίων. Το Συμβούλιο συνέχισε και κατά το 2003 την παροχή νερού στο Δήμο Αγίου Αθανασίου στην τιμή των 35 σεντ το κυβ. μ., η οποία είναι ψηλότερη της τιμής με την οποία χρεώνονται οι καταναλωτές του Συμβουλίου.

Με διάταγμα που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 3.9.2004 (Κ.Δ.Π. 712/2004), το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την ένταξη του Δήμου Αγίου Αθανασίου στην περιοχή υδατοπρομήθειας του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού.

Μέρος Β

4.153.13 Μηχανογράφηση υπηρεσιών - Συμβόλαιο 3/94. Όπως με πληροφόρησε η Διεύθυνση του Συμβουλίου, οι βασικές πρόνοιες της συμφωνίας, η οποία συνομολογήθηκε στις 29.12.2000 με τον προμηθευτή, έχουν ικανοποιηθεί. Η εταιρεία θα συνεχίσει να παρέχει στο Συμβούλιο δωρεάν υπηρεσίες μέχρι τέλους του έτους 2005, όπως προνοείται στη συμφωνία.

4.154 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ**Μέρος Α**

4.154.1 Αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα του Συμβουλίου ανήλθαν σε £400.584, σε σύγκριση με £335.215 το 2002. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται κρατική χορηγία από τον Προϋπολογισμό, ύψους £281.928, και έσοδα από απασχόληση προσωπικού του Συμβουλίου σε άλλες Υπηρεσίες, ύψους £118.207. Τα αντίστοιχα έξοδα ανήλθαν σε £400.584.

4.154.2 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού. Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που εμφανίζονται στον Ισολογισμό στις 31.12.2003 περιλαμβάνουν μόνο τα υπόλοιπα των λογαριασμών που έχουν δημιουργηθεί μετά τις 14.8.1974, επειδή τα σχετικά βιβλία και οι λογαριασμοί για την περίοδο πριν από τις 14.8.1974 είχαν εγκαταλειφθεί στην Αμμόχωστο, ως αποτέλεσμα της τουρκικής εισβολής.

4.154.3 Προσωπικό. Το προσωπικό του Συμβουλίου ήταν οκτώ υπάλληλοι. Εκτός από το Λογιστή του Συμβουλίου, ο οποίος αφιερώνει μέρος του χρόνου του για τις εργασίες του Συμβουλίου και τον υπόλοιπο χρόνο απασχολείται στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας, οι υπόλοιποι επτά είναι αποσπασμένοι στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λάρνακας και σε διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες. Οι δαπάνες για μισθούς, εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία και άλλα ωφελήματα των πιο πάνω υπαλλήλων ανήλθαν στις £240.278.

4.155 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ**Μέρος Α****4.155.1 Οικονομική κατάσταση.**

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £369.163, σε σύγκριση με £346.628 το 2002.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £2.482.270, σε σύγκριση με £2.154.275 το 2002.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £2.851.433, σε σύγκριση με £2.500.903 το 2002.

(δ) Ρευστότητα. Η οικονομική κατάσταση του Συμβουλίου παρουσιάζει συνεχή επιδείνωση, με οξύ πρόβλημα ρευστότητας, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να τακτοποιήσει τις τρέχουσες υποχρεώσεις του, οι οποίες ανέρχονταν στις 31.12.2003 σε £5,2 εκ. (£5 εκ. το 2002). Η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί με την αύξηση από 1.1.2004 της τιμής αγοράς του νερού από 33,5 σε 45 σεντ το κυβ. μ.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι το θέμα απασχόλησε το Συμβούλιο, το οποίο αποφάσισε να προωθηθούν για έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων νέα τέλη πώλησης του νερού προς τους καταναλωτές και να ζητηθεί από την Κυβέρνηση η διαγραφή των χρεών που συσσώρευσε το Συμβούλιο μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2003, τα οποία αντιπροσωπεύουν καθυστερημένες οφειλές προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για

την αγορά νερού και τις οφειλές που θα δημιουργηθούν μέχρι την έγκριση των νέων τελών. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τον Υπουργό Εσωτερικών στις 12.2.2004, στην οποία αποφασίστηκε όπως τα πιο πάνω προωθηθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο για μελέτη.

(ε) Διαγραφή οφειλής προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 57.234 ημερομηνίας 30.1.2003, εγκρίθηκε η διαγραφή ποσού £2.138.371, πλέον τόκοι, το οποίο οφειλόταν στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων στις 31.12.2002 και προέκυψε από τη διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς του νερού από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και της τιμής πώλησης προς τους καταναλωτές μέχρι 31.12.2001.

4.155.2 Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός του Συμβουλίου για το έτος 2003 εγκρίθηκε με σημαντική καθυστέρηση στις 26.2.2003. Επειδή στον περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) Νόμο δεν υπάρχει οποιαδήποτε διάταξη σχετικά με τον καταρτισμό, έγκριση και εκτέλεση του Προϋπολογισμού, εισηγήθηκα τη συμπερίληψη σχετικών ρυθμίσεων στη νομοθεσία και σημείωσα την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.009 ημερ. 11.6.2003, με βάση την οποία απαιτείται η εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών σε θέματα προσωπικού, μισθών και όρων απασχόλησης.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, ετοιμάστηκε, σε συνεννόηση με τα άλλα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας, νομοσχέδιο για τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, ώστε να συμπεριληφθούν στο Νόμο διατάξεις σχετικά με τον καταρτισμό, έγκριση και εκτέλεση των Προϋπολογισμών των Συμβουλίων.

4.155.3 Προσωπικό. Το Συμβούλιο εργοδοτούσε 56 πρόσωπα και οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα ταμεία ανήλθαν σε £1.391.987, σε σύγκριση με £1.139.909 το 2002.

4.155.4 Απώλεια νερού. Το ποσοστό απώλειας νερού ήταν 30,5% και αντιπροσωπεύει 1,7 εκ. κυβ. μ. νερού αξίας £0,57 εκ. (το οποίο εξακολουθεί να είναι υπερβολικά ψηλό, συγκρινόμενο με το ποσοστό απώλειας των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λεμεσού και Λευκωσίας). Το αντίστοιχο ποσοστό του 2002 ήταν 31,5%.

Το ψηλό ποσοστό απώλειας νερού αποδίδεται στην ανακρίβεια μετρητών και στις απώλειες λόγω διαρροών σε περιοχές όπου του δίκτυο είναι πεπαλαιωμένο. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου με πληροφόρησε ότι άρχισε η αντικατάσταση των παλαιών μετρητών και του πεπαλαιωμένου δικτύου στις τουρκοκυπριακές συνοικίες της πόλης.

4.155.5 Εκπτώσεις στους λογαριασμούς των καταναλωτών. Οι εκπτώσεις που παραχωρήθηκαν για υπερβολικές καταναλώσεις, λόγω διαρροών ή τακτοποιήσεων λογαριασμών, ανήλθαν σε £47.252, σε σύγκριση με £36.577 το 2002.

4.155.6 Ιατρική και κοινωνική πρόνοια. Για τη λειτουργία του Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, δαπανήθηκε ποσό £64.976, το οποίο αναλογεί με μέση ετήσια δαπάνη για κάθε υπάλληλο περίπου £1.160, ενώ η συνεισφορά του Συμβουλίου στο Ταμείο Ευημερίας ανέρχεται στο 3,24% πάνω στις απολαβές του προσωπικού και αντιπροσωπεύει για το 2003 ποσό £28.924. Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της Υπηρεσίας μου, τα πιο πάνω Σχέδια/Ταμεία εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς εγκεκριμένους Κανονισμούς, κατά παράβαση των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας.

4.155.7 Αποζημιώσεις για ζημιές που προκλήθηκαν σε κατοικίες λόγω διαρροής στον κεντρικό αγωγό υδατοπρομήθειας. Το Συμβούλιο κατέβαλε αποζημιώσεις ύψους £16.254, για ζημιές που προκλήθηκαν σε υποστατικά στην οδό Κίμωνος, από διαρροή στον κεντρικό αγωγό της υδατοπρομήθειας, επειδή η ασφαλιστική εταιρεία, με την οποία το Συμβούλιο είχε συνάψει συμβόλαιο αστικής ευθύνης, αρνήθηκε την κάλυψη, με τον ισχυρισμό ότι οι απαιτήσεις δεν καλύπτονται από το σχετικό συμβόλαιο. Στις 15.12.2003 δόθηκαν οδηγίες σε δικηγορικό γραφείο για λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον της ασφαλιστικής εταιρείας, για ανάκτηση των ποσών που καταβλήθηκαν από το Συμβούλιο.

4.156 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Μέρος Α

4.156.1 Οικονομική κατάσταση. Οι εισπράξεις του Ταμείου ανήλθαν το 2003 σε £1.131.208, σε σύγκριση με £1.218.301 το 2002. Αυτές προήλθαν από το ΛΟΤΤΟ/ΠΡΟΤΟ (£500.000), από τέλη εισόδου στα Μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους (£288.801) και από τόκους καταθέσεων ή επενδύσεων (£340.684). Στις 31.12.2003 το συσσωρευμένο υπόλοιπο του Ταμείου ήταν £13.877.202, σε σύγκριση με £12.745.994 το 2002.

4.156.2 Προϋπολογισμός. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του περί Κυπριακού Μουσείου (Ίδρυση Ταμείου για την Ανέγερση) Νόμου αρ. 61 του 1987, το Ταμείο ετοιμάζει Προϋπολογισμό, ο οποίος εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή.

Ο Προϋπολογισμός του Ταμείου για το έτος 2003 εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 7.11.2002 και ψηφίστηκε σε Νόμο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 17.4.2003. Οι Προϋπολογισμοί του Ταμείου για τα έτη 1999-2002 καταψηφίστηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και έκτοτε εκκρεμούν.

4.157 ΤΑΜΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.157.1 Αποτελέσματα έτους. Ο έλεγχος για το έτος 2003 δεν έγινε επειδή δεν έχουν υποβληθεί οι Τελικοί Λογαριασμοί. Από τον έλεγχο των λογαριασμών για το έτος 2002 προέκυψαν τα πιο κάτω θέματα.

4.157.2 Σχέδιο Δανειοδότησης Δήμων. Μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Δανειοδότησης των Δήμων από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων, παραχωρήθηκαν δάνεια ύψους £14.974.016. Παρατηρήθηκαν όμως μεγάλες καθυστερήσεις στην αποπληρωμή των εν λόγω δανείων. Στις 31.12.2002 οι καθυστερήσεις σε κεφάλαιο είναι £2.153.249, σε τόκους £1.363.169 και σε τόκους υπερημερίας £872.481. Οι πιο μεγάλες καθυστερήσεις παρουσιάζονται στους Δήμους Λευκωσίας, Λάρνακας και Λεμεσού, όπου οι καθυστερήσεις, περιλαμβανομένων των τόκων και τόκων υπερημερίας, είναι £409.620, £1.683.225 και £1.764.046, αντίστοιχα. Παρόλο που υπάρχουν σε ισχύ η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 51.445, ημερ. 22 και 23.3.2000, και παρόμοια απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών ημερ. 16.11.1995, στις οποίες καθορίζεται ότι, όπου παρουσιαστούν καθυστερήσεις στην αποπληρωμή των δανείων ενός Δήμου, για ένα συγκεκριμένο έτος, τα ποσά των καθυστερήσεων θα του αποκόπτονται από τη χορηγία, εντούτοις καταβλήθηκαν όλες οι χορηγίες προς τους Δήμους για το 2002, χωρίς να εμβαστεί οποιοδήποτε ποσό στο Ταμείο Δημόσιων Δανείων για τις καθυστερήσεις που παρουσιάστηκαν.

4.157.3 Δάνεια για τουριστική ανάπτυξη. Όσον αφορά στα δάνεια που παραχωρήθηκαν για την τουριστική ανάπτυξη, ύψους £6.737.201, παρουσιάζονται καθυστερήσεις, οι οποίες ανέρχονται στις £3.987.092, από τις οποίες οι £1.973.143 αποτελούν κεφάλαιο, οι £1.030.030 τόκους και οι £983.919 τόκους υπερημερίας.

Ιδιαίτερα προβληματικά παρουσιάζονται τα δάνεια που παραχωρήθηκαν στους κατόχους των τουριστικών υποστατικών στην περιοχή Μακένζυ Λάρνακας, οι καθυστερήσεις των οποίων ανέρχονται στις £584.811.

4.157.4 Δάνειο προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Το δάνειο αυτό, το οποίο κατέστη ληξιπρόθεσμο από το 1994, παρουσίαζε στις 31.12.2002 τις πιο κάτω καθυστερήσεις:

	£
Κεφάλαιο	319.909
Τόκος	174.168
Τόκος υπερημερίας	461.121
Σύνολο	955.198

4.158 ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

- **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν πλεόνασμα £6.290, σε σύγκριση με £2.257 το 2002. Η Επιτροπή παραχώρησε το 2003 οικονομική βοήθεια, ύψους £87.114, σε άπορα παιδιά, σε σύγκριση με £105.167 για το 2002.

4.159 ΤΑΜΕΙΟ ΘΗΡΑΣ

Μέρος Α

4.159.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) **Αποτελέσματα έτους.** Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £110.647, σε σύγκριση με πλεόνασμα £24.793 το 2002.

(β) **Έσοδα.** Τα έσοδα ανήλθαν σε £1.918.648, σε σύγκριση με £1.929.889 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £11.241.

(γ) **Έξοδα.** Οι δαπάνες ανήλθαν σε £2.029.295, σε σύγκριση με £1.905.096 το 2002, δηλαδή παρατηρήθηκε αύξηση £124.199 ή 6,5%, που οφείλεται κυρίως στις αυξήσεις στις αποδοχές προσωπικού.

4.159.2 Προσωπικό. Το Ταμείο εργοδοτούσε 72 μόνιμους υπαλλήλους και 11 ημερομίσθιους. Οι δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ανήλθαν σε £1.077.667, σε σύγκριση με £859.919 το προηγούμενο έτος, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση £217.753 ή ποσοστό 25,3%. Η αύξηση οφείλεται στις γενικές αυξήσεις που παραχωρήθηκαν για τα έτη 2001-2003 και καταβλήθηκαν αναδρομικά, το 2003, καθώς και στο απογευματινό επίδομα εργασίας που προνοείται στη Συλλογική Σύμβαση Προσωπικού του Ταμείου Θήρας της περιόδου 1.1.2001 – 31.12.2003, η οποία υπογράφηκε στις 18.7.2003.

4.159.3 Συμβόλαια περδικιών. Το ετήσιο κόστος αγοράς και απελευθέρωσης περδικιών υπερβαίνει τις £500.000. Σε σχετική έκθεση/μελέτη που έχει γίνει από το Ταμείο Θήρας, η οποία απασχόλησε την Επιτροπή του Ταμείου, αναφέρεται ότι το κυνηγετικό όφελος από την

απελευθέρωση των περδικιών δεν είναι ανάλογο με τον αριθμό των απελευθερώσεων, ενώ η απελευθέρωση περδικιών για σκοπούς αναπαραγωγής κατά τους μήνες Ιανουάριο-Φεβρουάριο κατέδειξε ότι το ποσοστό επιβίωσής τους ήταν πολύ χαμηλό και η συνεισφορά τους στον άγριο πληθυσμό σχεδόν ανύπαρκτη. Δεν φαίνεται να έχουν μέχρι σήμερα αποφασιστεί μέτρα από την Επιτροπή, σε σχέση με τα συμπεράσματα της μελέτης αυτής. Τα περισσότερα συμβόλαια παράδοσης περδικιών λήγουν εντός του 2003-2004 και, με βάση τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, θα πρέπει να ληφθεί έγκαιρα απόφαση για την αγορά και απελευθέρωση περδικιών.

4.159.4 Χορηγία στην Κυνηγετική Ομοσπονδία Κύπρου και Διατήρησης Άγριας Ζωής.

Στην πιο πάνω Ομοσπονδία παραχωρούνται ποσά ως χορηγίες για διάφορους σκοπούς, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Προϋπολογισμού του Ταμείου, χωρίς όμως να υποστηρίζονται από οποιαδήποτε ανάλυση των δαπανών, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να πιστοποιηθεί κατά πόσο έχουν χρησιμοποιηθεί για τους σκοπούς για τους οποίους παραχωρήθηκαν. Επανελημμένα εξέφρασα την άποψη ότι για τις πιο πάνω χορηγίες πρέπει να υποβάλλεται στην Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου απολογισμός των δαπανών της πιο πάνω Ομοσπονδίας, χωρίς όμως τούτο να έχει υιοθετηθεί. Για την περίοδο 1992-2003 χορηγήθηκαν περίπου £776.000.

Ενόψει της καλής οικονομικής κατάστασης της Ομοσπονδίας, εισηγήθηκα όπως επανεξεταστεί το θέμα των χορηγιών προς την Ομοσπονδία και τυχόν έξοδα της Ομοσπονδίας, τα οποία πρέπει να καλυφθούν από το Ταμείο Θήρας, να καλύπτονται από το Ταμείο αυτό με βάση τα πραγματικά έξοδα, κατόπιν έγκρισης της Διαχειριστικής Επιτροπής.

4.159.5 Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη που έγινε για πρώτη φορά το 2003, η υποχρέωση του Ταμείου Θήρας για ελλειμματικές εισφορές ανέρχονται μέχρι 31.12.2002 σε £2.044.000.

Εισηγήθηκα όπως η Επιτροπή του Ταμείου Θήρας μελετήσει το θέμα και λάβει απόφαση για πληρωμή των πιο πάνω υποχρεώσεων, με βάση τις εισηγήσεις των Αναλογιστών. Σημειώνεται ότι για το έτος 2003 δεν καταβλήθηκε οποιοδήποτε ποσό για κάλυψη της πιο πάνω υποχρέωσης.

4.160 ΤΑΜΕΙΟ ΛΑΧΕΙΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Μέρος Α

4.160.1 Αποτελέσματα έτους. Το Ταμείο κατά το 2003 πραγματοποίησε εισπράξεις £83.206, οι οποίες προήλθαν από κυβερνητική χορηγία (£80.000), από τόκους καταθέσεων (£1.186) και από επιστροφές πληρωμών (£2.020), και πληρωμές £83.650, οι οποίες καταβλήθηκαν ως βοηθήματα σε ανάπηρους (£69.050) και ως βοηθήματα σε δεινοπαθούντες (£14.600), σε σύγκριση με £81.212 και £81.570 το 2002, αντίστοιχα. Το αποθεματικό του Ταμείου στις 31.12.2003 ήταν £1.706, σε σύγκριση με £2.150 το προηγούμενο έτος.

4.160.2 Μη έκδοση Λαχείου Προνοίας. Κατά τα έτη 1997-2003 δεν εκδόθηκε το Λαχείο Προνοίας.

4.161 ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Μέρος Α

4.161.1 Οικονομική κατάσταση και αποτελέσματα έτους. Τα έσοδα και έξοδα του Ταμείου ανήλθαν σε £1.314.503 και £596.071, αντίστοιχα, σε σύγκριση με £1.344.474 και £506.932 του προηγούμενου έτους, δηλαδή προέκυψε πλεόνασμα £718.432, σε σύγκριση με £837.542 το 2002. Τα ταμειακά διαθέσιμα στις 31.12.2003 ήταν £7.098.365, σε σύγκριση με £6.561.252 το 2002.

4.161.2 Αναλογιστική μελέτη του Ταμείου. Στους περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) Κανονισμούς του 1966 έως 2001, προβλέπεται ότι το Ταμείο θα πρέπει να εκτιμάται κατά διαστήματα, όχι μικρότερα των επτά ετών. Επειδή η προηγούμενη αναλογιστική μελέτη του Ταμείου έγινε το 1995, εισηγήθηκα όπως προωθηθεί η διαδικασία για νέα εκτίμησή του.

Όπως με πληροφόρησε ο Γραμματέας του Ταμείου, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, έχουν τροχοδρομηθεί οι σχετικές διαδικασίες για επανεκτίμηση του Ταμείου.

4.161.3 Καθυστερημένες εισφορές μελών. Στο τέλος του έτους οι καθυστερημένες εισφορές των μελών ανέρχονταν σε £191.236, σε σύγκριση με £178.587 το 2002. Στις καθυστερημένες εισφορές περιλαμβάνονται ποσά που οφείλονται από μέλη, πλείστα από τα οποία φαίνεται να εγκατέλειψαν το επάγγελμα πριν από πολλά χρόνια. Όπως πληροφορούμαι, προωθείται τροποποίηση των σχετικών Κανονισμών, ώστε να προνοείται η διαγραφή οφειλών πέραν των δύο ετών.

4.161.4 Μέλη και συνταξιούχοι. Τα μέλη του Ταμείου στις 31.12.2003 ήταν 1 886, από τα οποία μόνο 1 428 ήταν ενεργά και ασκούσαν τη δικηγορία κατά τη διάρκεια του έτους, σε σύγκριση με 1 789 και 1 382, αντίστοιχα, το 2002. Οι συνταξιούχοι την 1.1.2003 ήταν 81. Κατά τη διάρκεια του 2003 18 μέλη συνταξιοδοτήθηκαν και 2 απεβίωσαν.

4.161.5 Επενδύσεις. Κατά τα έτη 2000 και 2001 ποσό ύψους £468.906 επενδύθηκε σε μετοχές κυπριακών τραπεζών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Η μέση αγοραία αξία των μετοχών που ίσχυε στις 31.12.2003 ήταν £229.837, σε σύγκριση με £267.957 στις 31.12.2002, με αποτέλεσμα για το έτος 2003 να προκύψει μη πραγματοποιηθείσα ζημιά ύψους £38.120, σε σύγκριση με £73.199 για το 2002, λόγω μη πώλησης των μετοχών.

Μέρος Β

4.161.6 Αγωγές από μέλη του Ταμείου. Το Ταμείο απέρριψε ορισμένες αιτήσεις μελών του για καταβολή εφάπαξ ποσού, επειδή δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις του σχετικού Κανονισμού, με αποτέλεσμα να καταχωριστούν εναντίον του δύο αγωγές στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας. Σε περίπτωση που στις πιο πάνω αγωγές εκδοθεί απόφαση υπέρ των εναγόντων, το οικονομικό κόστος του Ταμείου δυνατόν να είναι σημαντικό, αφού και άλλα μέλη του Ταμείου, των οποίων οι αιτήσεις για καταβολή εφάπαξ ποσού απορρίφθηκαν, ενδέχεται να προσφύγουν στη δικαιοσύνη.

Όπως με πληροφόρησε ο Γραμματέας του Ταμείου, οι πιο πάνω αγωγές έχουν απορριφθεί από το Επαρχιακό Δικαστήριο, παραμένει δε άγνωστο κατά πόσο οι ενάγοντες θα υποβάλουν έφεση.

4.162 ΙΔΡΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Μέρος Α

4.162.1 Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν έλλειμμα £73.327, σε σύγκριση με £69.727 το 2002. Τα έσοδα του Ιδρύματος ανήλθαν σε £1.179.820 (£995.425 το 2002) και περιλαμβάνουν κυβερνητική χορηγία ύψους £1.066.886, σε σύγκριση με £878.237 το 2002. Τα έξοδα ανήλθαν σε £1.253.147 (£1.065.152 το 2002) και περιλαμβάνουν μισθούς, ημερομίσθια και επιδόματα προσωπικού, ύψους £990.034, σε σύγκριση με £821.144 το 2002.

4.162.2 Προσωπικό. Το Ίδρυμα εργοδοτούσε 35 μόνιμους, 8 έκτακτους, 2 με απόσπαση και 20 ωρομίσθιους υπαλλήλους. Στις 31.12.2003 υπήρχαν 12 κενές θέσεις (ενός Διευθυντή, 5 Λειτουργών Οικοτροφείου, 4 Ειδικών Παιδαγωγών, ενός Λογοθεραπευτή και μιας καθαρίστρας).

4.163 ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΒΑΡΩΝ

Μέρος Α

4.163.1 Γενικά. Ο Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών ιδρύθηκε με το Νόμο 141 του 1989, με κύριο σκοπό την ισότιμη κατανομή των βαρών που προέκυψαν από την τουρκική εισβολή και κατοχή και την κατά το δυνατόν αποκατάσταση της προπολεμικής φερεγγυότητας των δικαιούχων προσώπων. Το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε τον Πρόεδρο και τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στις 8.2.1990, ενώ ο Φορέας εξάγγειλε την έναρξη της λειτουργίας του στις 24 Νοεμβρίου 1995. Μέχρι πρόσφατα, η σχετική νομοθεσία δεν καθόριζε την περίοδο της θητείας του Προέδρου και Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα, γεγονός που υπέδειξε η Υπηρεσία μου. Στις 7.11.2003 τροποποιήθηκε η νομοθεσία, η οποία τώρα προνοεί για τετραετή θητεία του Προέδρου και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και της Αναθεωρητικής Αρχής του Κεντρικού Φορέα.

4.163.2 Λογαριασμοί. Κατά το 2003 η Κυβέρνηση παρέσχε χορηγία ύψους £736.550 στο Φορέα για τα λειτουργικά του έξοδα και £1.016.203 για επιχορήγηση επιτοκίου. Στις 31.12.2003 τα εισπρακτέα και τα πληρωτέα δάνεια ήταν £49.876.646 και £50.619.482, αντίστοιχα, ενώ οι εισπρακτέες καταθέσεις ήταν £742.836. Σημειώνεται ότι οι λογαριασμοί για το έτος 2003 υποβλήθηκαν στις 26.7.2004 και ο σχετικός έλεγχος δεν έχει ολοκληρωθεί. Τα πιο κάτω θέματα προέκυψαν από τον έλεγχο των λογαριασμών για το έτος 2002.

4.163.3 Καθυστερήσεις στην έγκριση και παραχώρηση δανείων. Η διαδικασία εξέτασης και έγκρισης των αιτήσεων για δάνεια συνεχίζει να παρουσιάζει μεγάλη καθυστέρηση. Συγκεκριμένα, οι αιτήσεις για σπουδαστικά και επαγγελματικά δάνεια εξετάζονται συνήθως μετά την πάροδο τουλάχιστον ενός έτους, οι αιτήσεις από νέα ζευγάρια μετά από δύο χρόνια, ενώ οι αιτήσεις για στεγαστικά δάνεια εξετάζονται περίπου 3 χρόνια μετά την υποβολή της σχετικής αίτησης. Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος του Φορέα, ενώ κατά το 2004 ο χρόνος εξέτασης και έγκρισης των δανείων παρουσίασε μείωση, λαμβάνοντας υπόψη τον Προϋπολογισμό του 2005, ο χρόνος εξέτασης των αιτήσεων κατά το 2005 για ορισμένους σκοπούς δανείων αναμένεται να αυξηθεί. Αυτό οφείλεται, όπως αντιλαμβάνομαι, στο μεγάλο αριθμό νέων αιτήσεων και στο γεγονός ότι τα διαθέσιμα κεφάλαια του Προϋπολογισμού είναι περιορισμένα και εξαντλούνται σε σύντομο χρόνο, ενώ παράλληλα καθυστερεί η έγκριση Συμπληρωματικού

Προϋπολογισμού, και στο μικρό αριθμό εκτιμήσεων που στέλλονται κάθε μήνα από το Κτηματολόγιο.

4.163.4 Μηχανογράφηση. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2002, οι αιτήσεις που παραλήφθηκαν πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του μηχανογραφημένου συστήματος δεν έχουν καταχωριστεί στο σύστημα. Επίσης δεν τηρείται ολοκληρωμένο μηχανογραφημένο μητρώο αιτητών, στο οποίο να αναγράφεται η ημερομηνία υποβολής, εξέτασης και έγκρισης της αίτησης, με αποτέλεσμα η τήρηση της σειράς προτεραιότητας κατά την εξέταση των αιτήσεων να μην μπορεί να ελεγχθεί.

Παρόλο που ο Πρόεδρος του Φορέα με πληροφόρησε ότι στον Προϋπολογισμό του 2004 έχει περιληφθεί πρόνοια για τρεις έκτακτους Βοηθούς Γραμματειακούς Λειτουργούς, οι οποίοι θα ασχοληθούν με τη διεκπεραίωση των αρκετά αυξημένων αιτήσεων για το Σχέδιο Φερεγγυότητας, θα γίνει όμως προσπάθεια να αξιοποιηθούν οι λειτουργοί αυτοί και για την καταχώριση των παλαιών αιτήσεων στο μηχανογραφημένο σύστημα του Φορέα, εντούτοις αυτοί δεν έχουν ακόμη ασχοληθεί με την καταχώριση των παλιών αιτήσεων, με αποτέλεσμα το μηχανογραφημένο μητρώο αιτητών να μην είναι ολοκληρωμένο.

4.163.5 Εξέταση αιτήσεων από την Αναθεωρητική Αρχή. Η Αναθεωρητική Αρχή ενέκρινε την καταβολή επιπρόσθετου ποσού ύψους £15.710 σε αιτήτρια, για την οποία είχε εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του Φορέα η παραχώρηση ποσού ύψους £4.290.

Η απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής έρχεται σε αντίθεση με τα Γενικά Κριτήρια του Σχεδίου Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας Ιδιοκτητών Κατεχόμενης ή Απροσπέλαστης Ακίνητης Ιδιοκτησίας, αφού το επιπρόσθετο ποσό των £15.710 που παραχωρήθηκε αφορά σε δαπάνες που έγιναν πριν από την υποβολή της αίτησης.

Ο Πρόεδρος του Φορέα με πληροφόρησε ότι τα Γενικά Κριτήρια εξέτασης αιτήσεων δεν είναι νομικά κατοχυρωμένα, με αποτέλεσμα να λαμβάνονται διαφορετικές αποφάσεις από το Διοικητικό Συμβούλιο και την Αναθεωρητική Αρχή. Ο Κεντρικός Φορέας, με επιστολή του ημερ. 21.5.2004 προς τον Υπουργό Οικονομικών, ζήτησε νομική κατοχύρωση των κριτηρίων.

4.163.6 Μελέτη από το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Παρόλο που έχουν περάσει τρία χρόνια από την ολοκλήρωση της μελέτης που έγινε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, με θέμα το κόστος από την τουρκική εισβολή και την ισότιμη κατανομή των βαρών που προέκυψαν από αυτή, εντούτοις διαπιστώθηκε ότι δεν έχουν γίνει ενέργειες για αξιοποίηση των πορισμάτων της μελέτης προς βελτίωση της κατάστασης αναφορικά με το θέμα της επίτευξης ισότητας στην κατανομή των βαρών.

Όπως ανέφερε ο Πρόεδρος του Φορέα, η μελέτη έχει κατατεθεί από το 2000 στον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος, σύμφωνα με το Νόμο, έχει την εποπτεία του Φορέα. Επειδή η μελέτη άπτεται οικονομικών δεδομένων, πρέπει τα πορίσματα της να τύχουν επεξεργασίας από την Κυβέρνηση για κατάληξη ως προς τα οικονομικά σχέδια και μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την ισότιμη κατανομή βαρών.

4.164 ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΪΚΗ ΔΥΣΤΡΟΦΙΑ

Μέρος Α

4.164.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί του Ιδρύματος, σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς, παρουσίασαν πλεόνασμα £107.260, σε σύγκριση με £266.419 το 2002.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £3.734.307, σε σύγκριση με £3.506.754 το 2002. Η χορηγία από την Κυπριακή Δημοκρατία που περιλαμβάνεται στα έσοδα ανήλθε σε £2.323.765, σε σύγκριση με £2.171.917 το 2002, και τα έσοδα από προσφορά υπηρεσιών, καθώς και από ερευνητικά προγράμματα, σε £860.813, σε σύγκριση με £750.185 το 2002.

Τα καθαρά έσοδα από το TELETHON ανήλθαν σε £194.841, σε σύγκριση με £421.104 το 2002. Μέρος αυτών, ύψους £3.820 για το 2003, σε σύγκριση με £4.572 το 2002, περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εσόδων και εξόδων.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £3.630.867, σε σύγκριση με £3.244.907 το 2002, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £385.960 ή 12%. Η αύξηση προήλθε κυρίως από τους μισθούς προσωπικού, που ήταν £1.932.628, σε σύγκριση με £1.626.976 το 2002 (αύξηση 19%).

4.164.2 Μνημόνιο Επιστημονικής Συνεργασίας μεταξύ Ιδρύματος και Υπουργείου Υγείας.

Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, η συμφωνία συνεργασίας μεταξύ του Ιδρύματος και του Υπουργείου Υγείας, για την προσφορά υπηρεσιών προς την Κυβέρνηση, υπογράφηκε στις 26.10.1999. Ενώ σ' αυτή προβλέπεται η καταβολή ετήσιας κρατικής χορηγίας, έναντι παροχής ιατρικών και εργαστηριακών υπηρεσιών σε ασθενείς, δικαιούχους δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς επίσης και η μερική χρηματοδότηση ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ωστόσο δεν καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των πιο πάνω ποσών. Με στόχο τη διευκρίνιση τυχόν ασαφειών που εντοπίζονται στο Μνημόνιο Συνεργασίας, καθώς επίσης και την εξεύρεση του καταλληλότερου τρόπου χρηματοδότησης του Ιδρύματος και του τρόπου υπολογισμού της χορηγίας προς αυτό, το Ίδρυμα άρχισε σειρά διαβουλεύσεων με το Υπουργείο Υγείας, του οποίου η θέση είναι όπως διαχωριστούν οι δαπάνες που αφορούν στην έρευνα από τις δαπάνες για τις προσφερόμενες υπηρεσίες, ώστε το ύψος της κρατικής χορηγίας για κάθε κατηγορία δαπάνης να καθορίζεται ξεχωριστά.

Αναφέρεται σχετικά ότι, από στοιχεία που τηρούνται στο Ίδρυμα, το κόστος των υπηρεσιών που προσφέρθηκαν σε ασθενείς που παραπέμπονται από τα Νοσοκομεία ανήλθε το 2003 σε £2.360.000, σε σύγκριση με £1.673.621 το 2002. Επιπρόσθετα, το Ίδρυμα λαμβάνει χορηγία από την Κυβέρνηση για αγορά εξοπλισμού και διεξαγωγή ερευνητικών προγραμμάτων. Για το 2003 η συνολική χορηγία από την Κυβέρνηση ανήλθε σε £2.426.766, σε σύγκριση με £2.745.474 για το 2002.

4.164.3 Προσωπικό. Το μόνιμο προσωπικό του Ιδρύματος, περιλαμβανομένων των ατόμων με μερική απασχόληση, ανερχόταν στις 31.12.2003 σε 127 άτομα, σε σύγκριση με 110 στις 31.12.2002, και οι δαπάνες αποδοχών ανήλθαν σε £1.932.628, σε σύγκριση με £1.626.976 το 2002. Επιπρόσθετα, τρία άτομα, με σύνολο αποδοχών £30.888, απασχολήθηκαν στο «Τέλεθον». Η σημαντική αύξηση στη μισθοδοσία που παρατηρείται κατά τα δύο τελευταία χρόνια οφείλεται στην παραχώρηση αυξήσεων, οι οποίες ανήλθαν, σε ορισμένες περιπτώσεις, μέχρι και σε ποσοστό 23%, καθώς και στην αύξηση του προσωπικού.

4.164.4 Συλλογική σύμβαση. Στη συλλογική σύμβαση που υπογράφηκε στις 22.1.2004, μετά από διαπραγματεύσεις μεταξύ του Κυπριακού Ιδρύματος Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία/ Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου και των Συντεχνιών που εκπροσωπούν το προσωπικό, διάρκειας 3 ετών, με αναδρομική ισχύ από 1.1.2003 μέχρι 31.12.2005, δεν ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στην πλήρη ή μερική απασχόληση του ανώτερου επιστημονικού προσωπικού, σε σχέση με την ιδιωτική τους απασχόληση, καθώς και στην εισαγωγή/εφαρμογή κλιμάκων μισθοδοσίας, η μελέτη των οποίων ανατέθηκε σε ιδιώτες συμβούλους.

4.164.5 Ιδιωτική χρήση εγκαταστάσεων και εξοπλισμού του Ιδρύματος. Διαπιστώθηκε και πάλι ότι ιατροί του Ιδρύματος συνεχίζουν να χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις και τον εξειδικευμένο εξοπλισμό του Ιδρύματος για εξετάσεις ασθενών, τους οποίους παρακολουθούν ιδιωτικά.

4.164.6 Τήρηση/ενημέρωση επίσημων φακέλων του Ιδρύματος. Εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στην τήρηση και αρχειοθέτηση της επίσημης αλληλογραφίας και εγγράφων του Ιδρύματος, για το λόγο ότι δεν λειτουργεί οργανωμένο αρχείο στο Ίδρυμα.

Η μη ύπαρξη ορθολογιστικού επίσημου αρχείου αποδυναμώνει την εγκυρότητα των εγγράφων/ αλληλογραφίας που καταχωρίζονται στα διάφορα αρχεία, καθότι οι δικλίδες ασφαλείας για τη φύλαξη τους, την αποφυγή παραποίησης ή τη συνοχή τους είναι μειωμένες.

4.164.7 «Τέλεθον». Το δικαίωμα διεξαγωγής του «Τέλεθον» παραχωρήθηκε στο Ίδρυμα από το Σύνδεσμο Μυοπαθών Κύπρου, στον οποίο καταβάλλεται ετήσια χορηγία ύψους £25.000 από τα έσοδα της εκδήλωσης. Το Ίδρυμα ανέθετε μέχρι το 2001 σε Τράπεζα τη διενέργεια του «Τέλεθον», η οποία είχε και την ευθύνη της είσπραξης των χρημάτων και της διενέργειας των δαπανών. Από το 2002 η οργάνωση του «Τέλεθον» αναλήφθηκε από το Ίδρυμα και σημειώθηκε σημαντική βελτίωση στα οικονομικά αποτελέσματα. Ωστόσο αυτά μειώθηκαν και πάλι το 2003.

Τα συσσωρευθέντα έσοδα από το «Τέλεθον» ανήλθαν στις £1.036.890 μέχρι 31.12.2002 και, όπως φαίνεται από τους προκαταρκτικούς λογαριασμούς του 2003, στις 31.12.2003 ανήλθαν στις £1.227.911.

Επειδή διαπιστώνεται ότι δεν έγιναν σημαντικές δαπάνες κατά τα τελευταία έτη, εισηγήθηκαν όπως προωθηθούν τρόποι αξιοποίησης των εσόδων, σύμφωνα με τους σκοπούς και στόχους της εκδήλωσης. Απ' ό,τι πληροφορούμαι, με βάση τους Κανονισμούς διάθεσης εσόδων από το «Τέλεθον», το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη διάθεση ποσού ύψους £150.000 για ερευνητικά προγράμματα.

Μέρος Β

4.164.8 Ατέλειες κτιρίου. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μου, στο κτίριο όπου στεγάζεται το Ίδρυμα παρουσιάστηκαν ατέλειες (καθίζηση του κτιρίου, ρωγματώσεις στο εξωτερικό πλακόστρωτο και σοβαρές ρωγμές στην τοιχοποιία). Παρόλο που οι ατέλειες αυτές δεν είχαν επιδιορθωθεί, εντούτοις, μετά από σύσταση του νομικού συμβούλου του Ιδρύματος, καταβλήθηκε στον εργολάβο το ποσό των £250.000, για τελικό διακανονισμό των απαιτήσεων του. Εξέφρασα την άποψη ότι δεν έπρεπε να γίνει η πληρωμή προτού επιδιορθωθούν από τον εργολάβο όλες οι ατέλειες που παρουσιάστηκαν στο κτίριο. Σχετική έκθεση του ΕΤΕΚ, όσον

αφορά στις ατέλειες του κτιρίου, υποβλήθηκε και εξετάστηκε από το Συμβούλιο, όμως το θέμα δεν έχει ακόμη επιλυθεί. Παρόλο ότι μέσα στο 2002, μετά από καθοδήγηση των αρχιτεκτόνων, έχουν γίνει κάποιες επιδιορθώσεις, εντούτοις για την επιδιόρθωση των υπόλοιπων ατελειών αναμένεται, όπως πληροφορούμαι, η ετοιμασία σχετικών εγγράφων από τους αρχιτέκτονες, για να ζητηθούν προσφορές για το σύστημα αποστράγγισης και περισυλλογής όμβριων υδάτων. Το κόστος των εργασιών, σύμφωνα με προκαταρκτική μελέτη, ανέρχεται σε £120.000.

4.165 ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.165.1 Γενικά. Το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου συστάθηκε με το Νόμο 14(Ι) του 1993 ως νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου, με κύριο σκοπό την άσκηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την ανάπτυξη και τον έλεγχο της αγοράς αξιών. Άρχισε την επίσημη λειτουργία του στις 29 Μαρτίου 1996, αφού προηγήθηκε η έγκριση των Κανονισμών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Ιούλιο του 1995, και μέχρι τον Ιούνιο του 2001 το Χρηματιστήριο τελούσε υπό την εποπτεία του Υπουργού Οικονομικών, μέσω της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Από τον Ιούνιο 2001 τέθηκε σε ισχύ νέα νομοθεσία, η οποία διέπει τη σύσταση και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, η οποία αποτελεί τώρα νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.

4.165.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν, μετά τη φορολογία, έλλειμμα £1.522.247 το 2003, σε σύγκριση με έλλειμμα £1.576.398 το 2002.

(β) Έσοδα. Μετά την αφαίρεση ποσοστού 10% επί των εσόδων προς κάλυψη της λειτουργικής δαπάνης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, τα έσοδα του Χρηματιστηρίου ανήλθαν σε £2.165.867 το 2003, σε σύγκριση με £2.202.111 το 2002. Η μείωση κατά £36.244 οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των χρηματοδοτικών εσόδων.

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα (εκτός από τη φορολογία) ανήλθαν σε £3.934.459 για το 2003 και περιλαμβάνουν ποσοστό 10% επί των εσόδων του Χρηματιστηρίου που καταβάλλεται προς κάλυψη της λειτουργικής δαπάνης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που ανέρχεται σε £246.345. Τα αντίστοιχα έξοδα για το 2002 ήταν £3.936.771 και £251.894.

Η μείωση των εξόδων κατά £2.312 οφείλεται κυρίως στην αύξηση του κόστους υπηρεσιών κατά £87.726 και στη μείωση των εξόδων διοίκησης και της λειτουργικής δαπάνης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς κατά £84.489 και £5.549, αντίστοιχα.

4.165.3 Προσωπικό - Μισθοί και επιδόματα. Το Χρηματιστήριο εργοδοτούσε στις 31.12.2003 128 υπαλλήλους (62 μόνιμους, 63 έκτακτους και 3 ωρομίσθιους), με συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ύψους £1.676.437, σε σύγκριση με £1.587.069 το 2002, προέκυψε δηλαδή αύξηση 5,63%, λόγω αύξησης του τιμαριθμικού επιδόματος, των προσαυξήσεων και των αυξημένων εισφορών του εργοδότη στα διάφορα Ταμεία (Προνοίας, Ευημερίας, Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης κ.λπ.) που δόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους. Σημειώνεται ότι στις πιο πάνω δαπάνες παρατηρήθηκε σημαντική μείωση στα έξοδα υπερωριών. Η αντιμισθία των μελών του Συμβουλίου ανήλθε στις £6.933 για το 2003 (£8.575 για το 2002). Επιπρόσθετα το Χρηματιστήριο απασχολεί με μίσθωση υπηρεσιών 3 άτομα.

4.165.4 Επιπρόσθετες προσαυξήσεις. Όπως ανέφερα και σε προηγούμενη Έκθεσή μου, με απόφαση του Συμβουλίου παραχωρήθηκαν σε λειτουργούς επιπρόσθετες προσαυξήσεις με αναδρομική ισχύ, δηλαδή από την ημερομηνία διορισμού των λειτουργών και όχι από την ημερομηνία έγκρισης και δημοσίευσης των σχεδίων υπηρεσίας στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, χωρίς μέχρι σήμερα να έχουν γίνει οι ανάλογες διορθωτικές ενέργειες.

4.165.5 Βιωσιμότητα του Χρηματιστηρίου. Το θέμα της βιωσιμότητας του Χρηματιστηρίου απασχολεί τόσο τη Διεύθυνση όσο και το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου. Με σκοπό την ανατροπή των αρνητικών οικονομικών αποτελεσμάτων και της πτωτικής πορείας του όγκου συναλλαγών, το Χρηματιστήριο προχώρησε στη λήψη μέτρων για αύξηση των εσόδων και εισαγωγή νέων υπηρεσιών, τα οποία ωστόσο δεν ανέτρεψαν την πτωτική τάση των εσόδων στο σύνολό τους, αφού αυτά παρουσίασαν μείωση ύψους £41.793.

Το σύνολο των δαπανών του Χρηματιστηρίου παρέμεινε το 2003 το ίδιο με εκείνο του 2002, με εξαίρεση τη φορολογία, για την οποία δεν υπήρξε υποχρέωση από μέρους του Χρηματιστηρίου, ενώ για το 2002 ήταν £93.632.

Εισηγήθηκα όπως καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να καταστεί το Χρηματιστήριο μη αυτοχρηματοδοτούμενος οργανισμός, εξαρτώμενος από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

4.165.6 Στέγαση του Χρηματιστηρίου.

(α) Υφιστάμενη στέγαση. Ως γνωστόν, το Χρηματιστήριο στεγάζεται από το Νοέμβριο του 2000 στο μέγαρο IMC, στο οποίο δόθηκε προσωρινή πολεοδομική άδεια για αλλαγή χρήσης κατά παρέκκλιση, για δύο χρόνια, ειδικά για τη στέγαση του ΧΑΚ. Όπως πληροφορούμαι, η κατά παρέκκλιση άδεια αλλαγής χρήσης που δόθηκε έχει λήξει το Νοέμβριο του 2002.

(β) Μελλοντική στέγαση. Όπως ανέφερα και στην Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2002, το Υπουργικό Συμβούλιο, με απόφαση του στις 31.7.2002, ενέκρινε τη χωροθέτηση του νέου κτιρίου του Χρηματιστηρίου στο χώρο που βρίσκεται μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και της Λεωφόρου Βύρωνος. Στην πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο αναφέρεται ότι θα πρέπει να γίνει αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για το κτίριο του Χρηματιστηρίου ή να τροποποιηθεί η σχετική μελέτη, η οποία βραβεύτηκε στον τελευταίο διαγωνισμό.

Επειδή εκτιμήθηκε ότι η ανέγερση νέου κτιρίου βρίσκεται εκτός των οικονομικών δυνατοτήτων του Οργανισμού, το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου, μετά από συνεργασία με διάφορους εμπλεκόμενους φορείς (Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Εσωτερικών, Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου κ.ά.), προέβη τον Ιανουάριο 2004 στην προκήρυξη προσφοράς για εκδήλωση ενδιαφέροντος για ενοικίαση ή αγορά κτιρίου. Η εκδήλωση ακυρώθηκε, αφού κρίθηκε ότι καμιά από τις υποβληθείσες προσφορές δεν πληρούσε τις προδιαγραφές. Η προσφορά επαναπροκηρύχθηκε στις 16.5.2004 με διευρυμένο τον ορισμό του όρου Αστικό Κέντρο της πρωτεύουσας. Το απαιτούμενο εμβαδόν του κτιρίου κυμαινόταν μεταξύ 1 800 τ.μ. – 2 400 τ.μ. Οι προσφορές βρισκόνταν κατά τη διάρκεια του ελέγχου στο στάδιο της αξιολόγησης από το ΕΤΕΚ, χωρίς ωστόσο να υπάρχει σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που να αναθεωρεί τη χωροθέτηση του κτιρίου.

Όπως ανέφερα και σε προηγούμενη Έκθεσή μου, για αποφυγή αδικαιολόγητων δαπανών, λόγω τυχόν λανθασμένων αποφάσεων πριν από τη λήψη της τελικής απόφασης για την πρόταση που θα υιοθετηθεί, θα πρέπει να γίνει εμπεριστατωμένη τεchnοοικονομική μελέτη από

ανεξάρτητο οίκο, στην οποία να εξεταστούν όλα τα δεδομένα που αφορούν στη στέγαση του Χρηματιστηρίου.

4.165.7 Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών (CATS). Από την εισαγωγή του συστήματος στις 28.11.2003, τα έσοδα του Χρηματιστηρίου από την πιο πάνω προσφερόμενη υπηρεσία ανήλθαν στις £55.844, από τα οποία £54.000 αφορούν σε έσοδα εγκατάστασης του εξοπλισμού για τα Μέλη. Τα έσοδα για το 2004 αναμένεται να ανέλθουν στις £16.500, λόγω μείωσης του αριθμού των Μελών.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι το ποσό των US\$75.000, το οποίο αφορά στο κόστος άδειας χρήσης, δεν είχε καταβληθεί στην προμηθεύτρια εταιρεία, ούτε και έγινε σχετική πρόνοια στους λογαριασμούς για το έτος 2004.

4.166 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.166.1 Γενικά. Μέχρι τον Ιούνιο 2001 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λειτουργούσε με βάση τον περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμο. Σύμφωνα με το Νόμο, όπως ίσχυε τότε, η γενική εποπτεία του Χρηματιστηρίου ανατίθετο στο Υπουργείο Οικονομικών και ασκείτο από τον Υπουργό, μέσω της Επιτροπής. Από τον Ιούνιο 2001 τέθηκε σε ισχύ νέα νομοθεσία, η οποία διέπει τη σύσταση και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, η οποία τώρα αποτελεί νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.

4.166.2 Υποβολή λογαριασμών για έλεγχο. Η Επιτροπή έχει υποβάλει τους λογαριασμούς του έτους 2003 για έλεγχο το Μάιο 2004. Ο σχετικός έλεγχος ξεκίνησε αλλά δεν ολοκληρώθηκε, λόγω πυρκαγιάς που πιθανόν να προκλήθηκε από κακόβουλη ενέργεια στα Γραφεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

4.166.3 Οικονομική κατάσταση - Αποτελέσματα έτους. Σύμφωνα με τους μη εξελεγχμένους λογαριασμούς του 2003 παρουσιάστηκε έλλειμμα £401.608, σε σύγκριση με πλεόνασμα £98.821 το 2002, λόγω κυρίως των μειωμένων εσόδων από το Χρηματιστήριο, των μειωμένων εσόδων από πρόστιμα, της αύξησης των διοικητικών εξόδων και της μείωσης των εσόδων από τόκους εισπρακτέους.

4.167 ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Μέρος Α

4.167.1 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί του Ιδρύματος, σύμφωνα με τους μη εξελεγχμένους λογαριασμούς, παρουσίασαν έλλειμμα £29.270, σε σύγκριση με πλεόνασμα £34.194 κατά το 2002.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £1.030.008, σε σύγκριση με £851.477 το 2002. Η αύξηση κατά £178.531 οφείλεται κυρίως στις αυξημένες επιδοτήσεις βιομηχανικών αναπτυξιακών σχεδίων (£233.813), που παραχωρούνται στους βιομήχανους μέσω του Ιδρύματος Τεχνολογίας, με αντίστοιχη μείωση στα Ευρωπαϊκά Προγράμματα (£90.376).

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £1.059.278, σε σύγκριση με £817.283 το 2002. Η αύξηση προήλθε κυρίως από τις επιδοτήσεις προς τις βιομηχανίες, που ήταν £733.148, σε σύγκριση με

£499.335 το 2002, και από την αύξηση των μισθών και εισφορών στα διάφορα ταμεία, που ήταν £193.370, σε σύγκριση με £176.964 το 2002.

4.167.2 Λειτουργία του Ιδρύματος. Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, στην απόφασή του σχετικά με την κυβερνητική χορηγία, ύψους £120.000, που παραχωρείται προς το Ίδρυμα Τεχνολογίας, αναφέρει ότι μέρος της χορηγίας συνιστά δημόσια ενίσχυση και θα έπρεπε να καταργηθεί μέχρι 30.4.2003. Είναι δυνατόν όμως να παραχωρείται χορηγία για την κάλυψη των δραστηριοτήτων που αφορούν στην παροχή υπηρεσιών προς το Κράτος ή υπηρεσιών προς επιχειρήσεις για λογαριασμό του Κράτους, νοουμένου ότι θα γίνει κατάλληλη τροποποίηση στο καταστατικό του Ιδρύματος, στο οποίο να αναφέρονται ρητά οι δραστηριότητες αυτές.

4.167.3 Προσωπικό. Το μόνιμο προσωπικό του Ιδρύματος κατά το 2003 ήταν 13 άτομα και οι συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ανήλθαν σε £193.370.

4.167.4 Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός του Ιδρύματος για το έτος 2003 εγκρίθηκε στις 18.11.2002.

4.167.5 Κανονισμοί. Η ετοιμασία Δημοσιονομικών και Λογιστικών Οδηγιών βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα. Επιπρόσθετα, όσον αφορά στους Κανονισμούς «Έγκρισης Διοικητικών Εξόδων και Αγορών Πάγιου Ενεργητικού», οι οποίοι είχαν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο και, παρόλο ότι έγινε εισήγηση από την Υπηρεσία μου όπως αυτοί αναθεωρηθούν, ώστε να συνάδουν και με τους σχετικούς Κανονισμούς του Δημοσίου, εντούτοις δεν έτυχαν οποιασδήποτε αναθεώρησης.

4.167.6 Φορολογικές υποχρεώσεις του Ιδρύματος. Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ιδρύματος δεν έχουν ακόμη διευκρινιστεί. Το Υπουργείο Οικονομικών πληροφόρησε το Ίδρυμα ότι το θέμα εξετάζεται.

4.168 ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.168.1 Ίδρυση. Ο περί του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου (Ίδρυση και Λειτουργία) Νόμος αρ. 109(I) του 1997 ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύτηκε στις 31.12.1997. Με τον τροποποιητικό Νόμο αρ. 67(I)/1998, ημερ. 17.7.1998, η Επιτροπή Υποτροφιών έπαυσε να υφίσταται και τέθηκε σε ισχύ, από 1.1.1999, η Νομοθεσία για τη λειτουργία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου.

4.168.2 Λογαριασμοί και έλεγχος - Υποβολή οικονομικών καταστάσεων. Το Ίδρυμα δεν υπέβαλε μέχρι σήμερα τις οικονομικές καταστάσεις του έτους 2003 για έλεγχο.

4.169 ΤΑΜΕΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ 1955-59

Μέρος Α

- **Οικονομική κατάσταση.** Η οικονομική κατάσταση του Ταμείου, σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς του 2003, ήταν όπως πιο κάτω.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι εισπράξεις του Ταμείου ανήλθαν κατά το 2003 σε £571.817 και οι πληρωμές στις £417.812, σε σύγκριση με £531.840 και £588.143, αντίστοιχα, το 2002. Τα ταμειακά διαθέσιμα στις 31.12.2003 ήταν £238.232, σε σύγκριση με £84.227 το 2002.

(β) Εισπράξεις. Το μεγαλύτερο ποσοστό εσόδων του Ταμείου προέρχεται από κρατική επιχορήγηση, μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού, η οποία το 2003 ήταν £505.800.

(γ) Πληρωμές. Οι κυριότερες κατηγορίες εξόδων κατά το 2003 αφορούν σε Ανεγέρσεις/Βελτιώσεις/Συντήρηση Μνημείων και άλλων Ιστορικών Χώρων (£163.864), Διάφορα και Απρόβλεπτα, συμπεριλαμβανομένης και της α' δόσης δανείου (£148.032), Εκδηλώσεις (£27.293) και Εκδόσεις (£36.959).

4.170 ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.170.1 Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός του έτους 2003 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 26.2.2003 και υποβλήθηκε ταυτόχρονα στα Υπουργεία Οικονομικών και Υγείας. Τόσο ο Προϋπολογισμός του 2003 όσο και των προηγούμενων ετών 2000-2003 δεν προωθήθηκαν για έγκριση.

4.170.2 Αποτελέσματα χρήσης. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2003 παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους £526.643, σε σύγκριση με £425.017 το 2002. Τα έσοδα και τα έξοδα του Κέντρου, όπως παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, ήταν όπως πιο κάτω:

	2003	2002
	£	£
Έσοδα	8.408.773	6.892.365
Έξοδα	7.882.130	6.467.348

Η χορηγία από την Κυβέρνηση που περιλαμβάνεται στα έσοδα ανήλθε σε £6.595.976, σε σύγκριση με £5.548.668 το 2002. Στη χορηγία περιλαμβάνεται η αξία των φαρμάκων που παραχωρήθηκαν από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, ύψους £3.159.443, σε σύγκριση με £2.541.892 το 2002.

4.170.3 Ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου. Συνιδρυτές του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου, το οποίο συστάθηκε στις 16.5.1997 ως νομικό πρόσωπο, με βάση τον περί Αγαθοεργών Ιδρυμάτων Νόμο, Κεφ. 41, και άρχισε τη λειτουργία του το Σεπτέμβριο 1998, είναι η Κυβέρνηση και το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου. Στις 27.2.1992 η Δημοκρατία, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποδέχθηκε τη δωρεά του Ιατρικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου και ενέκρινε την παραχώρηση κρατικής γης για την ανέγερση του Κέντρου. Στις 3.1.1995 υπογράφηκε δήλωση καταπιστεύματος μεταξύ των δύο μερών, με την οποία το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου ανέλαβε να διαθέσει τα κεφάλαια για την ανέγερση και τον εξοπλισμό του Κέντρου και η Δημοκρατία, πέρα από την παραχώρηση της κρατικής γης για την ανέγερση του Κέντρου, την κάλυψη των ετήσιων λειτουργικών δαπανών του Κέντρου στο διηνεκές, με τη μέθοδο της ετήσια καθοριζόμενης χορηγίας από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Στα πλαίσια των προσπάθειών που καταβάλλονταν τα τελευταία χρόνια για επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας, το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών ενέκρινε, ύστερα από σχετική εισήγηση του Υπουργείου Υγείας, τη διεξαγωγή διαδικασίας διαπραγμάτευσης με το Κέντρο για την αγορά από αυτό ολοκληρωμένων ογκολογικών υπηρεσιών. Το προσχέδιο της συμφωνίας που προέκυψε από τη διαπραγμάτευση τέθηκε ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα για νομοτεχνική επεξεργασία, η οποία, όπως πληροφορούμαι, έχει πρόσφατα ολοκληρωθεί.

4.170.4 Δάνεια. Λόγω της μη έγκαιρης καταβολής στο Κέντρο των λειτουργικών του εξόδων, τόσο από την Κυβέρνηση, όσο και από το Ιατρικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου, αυτά πληρώνονταν αρχικά από προσωρινό τραπεζικό λογαριασμό που ανοίχθηκε στην Τράπεζα Κύπρου. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος ρευστότητας που παρουσιάστηκε από το 1998, το Κέντρο προχώρησε στη σύναψη δανείου, ύψους £975.000, από την Τράπεζα Κύπρου, με εγγύηση από την Κυβέρνηση, το οποίο αποπληρώθηκε εντός του 2001. Επιπρόσθετα, από το 1999 μέχρι 2002 προχώρησε στη σύναψη δανείων ύψους £8.900.000, από την Τράπεζα Κύπρου, χωρίς όμως οποιεσδήποτε εγγυήσεις. Στις 31.12.2003 το υπόλοιπο όλων των δανείων, μαζί με τους τόκους, ήταν £7.241.301, σε σύγκριση με £6.319.994 το προηγούμενο έτος.

4.170.5 Οφειλή από την Κυβέρνηση. Στους λογαριασμούς του Κέντρου η Κυβέρνηση παρουσιάζεται ως οφειλέτης. Στις 31.12.2003 το ποσό που παρουσιάζεται ως οφειλόμενο από την Κυβέρνηση ανέρχεται σε £6.410.363, σε σύγκριση με £5.694.869 το προηγούμενο έτος. Στο πιο πάνω ποσό δεν περιλαμβάνεται η αξία των φαρμάκων που παραχωρήθηκαν στο Κέντρο από τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες, τα οποία, σύμφωνα με σχετική απόφαση, διαγράφονται έναντι της αντίστοιχης οφειλής (χορηγίας) της Κυβέρνησης προς το Κέντρο. Η οφειλή για το 2002, ύψους £2.990.060, έχει πρόσφατα καταβληθεί.

4.170.6 Οφειλή από το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου. Στους λογαριασμούς του Κέντρου το Ιατρικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου παρουσιάζεται ως οφειλέτης. Στις 31.12.2003 το οφειλόμενο ποσό ήταν £1.206.000, σε σύγκριση με £1.244.739 το προηγούμενο έτος. Η οφειλή για το 2002, ύψους £593.860, έχει πρόσφατα καταβληθεί.

4.170.7 Προσφορά υπηρεσιών από την Κυβέρνηση στο Κέντρο.

(α) Η σίτιση των ασθενών του Κέντρου παρέχεται από το Μακάρειο Νοσοκομείο. Μέσα στο 2003, σύμφωνα με την κοστολόγηση του Κέντρου, το κόστος σίτισης ήταν £55.115.

(β) **Προμήθεια φαρμάκων.** Η Κυβέρνηση προμηθεύει το Κέντρο με φάρμακα και φαρμακευτικό υλικό μέσω των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών. Με βάση τα στοιχεία των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, μέχρι τις 31.12.2003 το κόστος των φαρμάκων και φαρμακευτικού υλικού που παραχωρήθηκαν στο Κέντρο ανήλθε σε £9,6 εκ., σε σύγκριση με £6,5 εκ. μέχρι τις 31.12.2002.

4.170.8 Προσωπικό και ωφελήματα. Στις 31.12.2003 το Κέντρο εργοδοτούσε 132 άτομα (131 άτομα το 2002). Οι δαπάνες ανήλθαν σε £2.507.175, σε σύγκριση με £2.048.710 το 2002. Η αύξηση των δαπανών κατά £458.465 ή 22,38% οφείλεται κυρίως στην παραχώρηση αυξήσεων στο προσωπικό.

4.170.9 Υπηρεσίες κλινικού εργαστηρίου. Για την αγορά υπηρεσιών από ιδιωτικό κλινικό εργαστήριο για το έτος 2003 πληρώθηκε ποσό ύψους £262.518 και για το 2002 £232.698. Ύστερα και από σχετική εισήγηση της Υπηρεσίας μου, προγραμματίζεται η έναρξη συνεργασίας του Κέντρου με το Μακάρειο Νοσοκομείο, από το 2006, του οποίου προωθείται αναβάθμιση, ώστε να μπορεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες του Κέντρου.

4.171 ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ

Μέρος Α

4.171.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Οι οικονομικές καταστάσεις του 2002 και 2001 υποβλήθηκαν το Μάρτιο του 2004 και εκκρεμεί ο έλεγχός τους.

4.171.2 Οικονομική κατάσταση. Η οικονομική κατάσταση του Ιδρύματος, σύμφωνα με τις μη εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του 2002 και 2001, ήταν όπως πιο κάτω.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί παρουσίασαν κατά το 2002 πλεόνασμα £106.910, σε σύγκριση με £150.562 έλλειμμα το προηγούμενο έτος.

Συνοπτικά τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ως εξής:

	2002	2001
	£	£
Έσοδα	826.999	641.928
Έξοδα	720.089	792.490
Πλεόνασμα/(Έλλειμμα)	106.910	(150.562)

(β) Τα έσοδα του Ιδρύματος προέρχονται κυρίως από εισφορές και χορηγίες. Η κυβερνητική χορηγία μέσα στο 2002 ανήλθε σε £500.000, σε σύγκριση με £375.000 για το προηγούμενο έτος. Από το 2001, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, όλα τα έσοδα από δωρεές, εισφορές και διοργάνωση εκδηλώσεων κατατίθενται σε αποθεματικό ταμείο ανέγερσης οικήματος.

4.171.3 Λειτουργία του Ιδρύματος. Η συνέχιση της λειτουργίας του Ιδρύματος στηρίζεται, κατά κύριο λόγο, στην κυβερνητική χορηγία. Το Ίδρυμα, για εξασφάλιση επιπρόσθετων οικονομικών πόρων, άρχισε από το 2001 να προσφέρει υπηρεσίες, επί πληρωμή, σε ιδιωτικά χημεία και γιατρούς, κυρίως στο εξωτερικό. Τα έσοδα από τις υπηρεσίες αυτές κατά το 2002 και το 2001 ανήλθαν σε £312.455 και £259.787, αντίστοιχα

4.171.4 Προσωπικό. Το Ίδρυμα εργοδοτούσε κατά το 2002 13 λειτουργούς, με συνολικές δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές στα διάφορα Ταμεία ύψους £98.766, σε σύγκριση με £75.756 το 2001.

4.172 ΕΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μέρος Α

4.172.1 Γενικά. Το Εφοριακό Συμβούλιο συστάθηκε με βάση το άρθρο 4Α του Νόμου 80(Ι) του 1999, με αρμοδιότητα την εξέταση ιεραρχικών προσφυγών εναντίον αποφάσεων του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, οι οποίες λαμβάνονται σύμφωνα με το εδάφιο (5) του άρθρου 20 των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων. Το Υπουργικό Συμβούλιο διόρισε τον Πρόεδρο και τα οκτώ Μέλη του Συμβουλίου από 2.1.2000. Στον Πρόεδρο καταβάλλεται αντιμισθία ίση με τον πάγιο μισθό Γενικού Διευθυντή Υπουργείου και στα Μέλη αντιμισθία σε επίπεδο αρχικού μισθού Διευθυντή στη Δημόσια Υπηρεσία. Ο Νόμος, με βάση τον οποίο καθιδρύθηκε το Εφοριακό Συμβούλιο, καθόρισε ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος του 6 μήνες μετά την ψήφιση του, δηλαδή 2.1.2000.

4.172.2 Δαπάνες. Κατά το 2003 δαπανήθηκε συνολικά το ποσό των £361.197, από τις £369.583 που προϋπολογίστηκαν. Αν στο ποσό αυτό συμπεριληφθούν και περίπου £133.306 που είναι το κόστος των δημόσιων υπαλλήλων που είναι αποσπασμένοι ή τοποθετημένοι στο Συμβούλιο, τότε το κόστος για τη λειτουργία του το 2003 ανέρχεται γύρω στις £494.503.

4.172.3 Προσωπικό. Εκτός από τον Πρόεδρο και τα 8 Μέλη του Συμβουλίου, τα οποία απασχολούνταν σε πλήρη βάση, στις 31.12.2003 υπηρετούσαν 5 μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι

(2 με απόσπαση από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και 3 με τοποθέτηση από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), 5 έκτακτοι Γραφείς και 2 ωρομίσθιοι. Στις Εκθέσεις μου για τα έτη 2001 και 2002 εξέφρασα την άποψη ότι το κόστος λειτουργίας του Συμβουλίου, σε σχέση με τον αριθμό των προσφυγών που εξετάζονται, είναι δυσανάλογο και εισηγήθηκα όπως μελετηθούν τρόποι μείωσης του, περιλαμβανομένης και της μείωσης των μελών του Συμβουλίου, ύστερα βέβαια από σχετική τροποποίηση του Νόμου. Πράγματι, ύστερα από τροποποίηση των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Καθίδρυση Εφοριακού Συμβουλίου) Κανονισμών του 1999 έως 2003, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 22.12.2003, ο αριθμός των Μελών του Συμβουλίου μειώθηκε από 2.1.2004 από 8 σε 5.

Με στόχο όπως το Συμβούλιο αποκτήσει μεγαλύτερη αυτοτέλεια, εξέφρασα την άποψη ότι ο Προϋπολογισμός του θα πρέπει να μην αποτελεί μέρος του Προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών, το φοροτεχνικό προσωπικό να μην υπάγεται στο Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, του οποίου οι αποφάσεις προσβάλλονται για εξέταση από το Συμβούλιο, και οι αποφάσεις του Συμβουλίου να δημοσιοποιούνται.

4.172.4 Ιεραρχικές προσφυγές. Κατά το 2003 υποβλήθηκαν συνολικά 66 προσφυγές εναντίον αποφάσεων του Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, σχετικά με ενστάσεις φορολογιών νομικών ή φυσικών προσώπων, σε σύγκριση με 51 προσφυγές που υποβλήθηκαν το 2002. Το Συμβούλιο εξέτασε και εξέδωσε απόφαση κατά τη διάρκεια του έτους για 32 προσφυγές (21 του 2002, 11 του 2003).

4.173 ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μέρος Α

4.173.1 Υποβολή λογαριασμών για έλεγχο. Μέχρι την ημερομηνία έναρξης ετοιμασίας της Έκθεσής μου δεν είχαν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου για έλεγχο οι λογαριασμοί για το έτος 2003. Τα θέματα που ακολουθούν αφορούν στον έλεγχο των λογαριασμών του 2002.

4.173.2 Οικονομική κατάσταση.

(α) Αποτελέσματα έτους. Οι λογαριασμοί για το 2002 παρουσίασαν πλεόνασμα £291.287, σε σύγκριση με £354.794 το 2001, σημειώθηκε δηλαδή μείωση £63.507.

(β) Έσοδα. Τα έσοδα ανήλθαν σε £655.615, σε σύγκριση με £630.201 το 2001, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση £25.414 ή 4,03%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από διοικητικά πρόστιμα (£142.400) και στην αύξηση άλλων πηγών εσόδων, όπως των τελών εξέτασης αίτησης (£10.800) και των εισπρακτέων τόκων (£6.743), η οποία αντισταθμίστηκε με μείωση των τελών από διαφημίσεις (£141.029).

(γ) Έξοδα. Τα έξοδα ανήλθαν σε £364.328, σε σύγκριση με £275.407 το 2001, σημειώθηκε δηλαδή αύξηση κατά £88.921 ή 32,29%, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των Κονδυλίων «Βραβεία Ενθάρρυνσης Ποιότητας Παραγωγών» (Νέο Άρθρο - £30.038), «Αποδοχές Προσωπικού» (£20.222), «Διάφορες Άλλες Δαπάνες» (£15.438), «Ενοίκια» (£12.825) και «Αποζημιώσεις και Δικηγορικά Έξοδα» (£7.371).

4.173.3 Προσωπικό. Στις 31.12.2002 η Αρχή εργοδοτούσε 14 υπαλλήλους σε μόνιμες θέσεις (11 υπαλλήλους στις 31.12.2001). Οι αποδοχές προσωπικού ανήλθαν σε £150.917 (£130.695 το 2001) και περιλαμβάνουν ποσό £5.580 (£20.562 το 2001) για παροχή υπηρεσιών τριών

Συμβούλων, ενός για την εποπτεία των διοικητικών και λειτουργικών υπηρεσιών της Αρχής και δύο για θέματα Ραδιοτηλεόρασης, που απασχολήθηκαν μέχρι την πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων, καθώς επίσης και ποσό £3.593 για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των υπαλλήλων και των εξαρτωμένων τους.

4.173.4 Προϋπολογισμός.

(α) Έγκριση. Σύμφωνα με το άρθρο 36 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου αρ. 7(Ι)/98, ο ετήσιος Προϋπολογισμός της Αρχής καταρτίζεται μέχρι την 1^η Οκτωβρίου κάθε χρόνου και υπόκειται στην έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ο Προϋπολογισμός για το έτος 2002 εγκρίθηκε από την Αρχή στις 26.9.2001, υποβλήθηκε αρχικά στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 27.9.2001 και στην τελική του μορφή στις 19.11.2001 και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 19.12.2001. Κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 19.12.2001, ψηφίστηκε σε Νόμο (αρ. 5(ΙΙ)/2002) και δημοσιεύτηκε στις 11.2.2002.

(β) Υπερβάσεις. Σε οκτώ Κονδύλια του Προϋπολογισμού σημειώθηκαν υπερβάσεις συνολικού ύψους £40.017. Η Αρχή, για κάλυψη των υπερβάσεων, ζήτησε εκ των υστέρων την έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών. Όμως οι υπερβάσεις, για τις οποίες ζητήθηκε έγκριση, είχαν υπολογιστεί με βάση πρόχειρους λογαριασμούς, με αποτέλεσμα να εξασφαλιστεί καλυπτική έγκριση μόνο για υπερβάσεις ύψους £11.385 και £24.565 που παρουσιάστηκαν σε Κονδύλια του Κεφαλαίου 04 και του Κεφαλαίου 05, αντίστοιχα, και οι οποίες καλύφθηκαν με εξοικονομήσεις που παρουσιάστηκαν σε άλλα Κονδύλια των Κεφαλαίων αυτών και με μεταφορά πιστώσεων από το Κεφάλαιο 10 «Απρόβλεπτα και Αποθεματικό», και να παραμείνουν χωρίς έγκριση υπερβάσεις συνολικού ύψους £4.067.

4.173.5 Σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει αδυναμίες, κυρίως στην ενημέρωση/καταχώριση των εγγραφών στο μηχανογραφημένο λογιστικό σύστημα, στη διαδικασία έκδοσης αποδείξεων είσπραξης, στην ετοιμασία συμφιλιωτικών καταστάσεων μεταξύ των δεδομένων του λογιστικού συστήματος και των σχετικών εξωλογιστικών καταστάσεων που τηρούνται για την παρακολούθηση και έλεγχο των εσόδων και χρεωστών, στην έλλειψη κατανομής αρμοδιοτήτων/καθηκόντων, καθώς και στη μη συμφιλίωση μισθολογίου και κατάλληλη τεκμηρίωση/εξουσιοδότηση των ημερολογιακών εγγραφών, σε σχέση με τη δημιουργία χρεωστών, τις διαγραφές/ αναθεωρήσεις εσόδων, διορθώσεις κ.λπ.

Υπέδειξα ότι η συνεχής αύξηση των δραστηριοτήτων της Αρχής καθιστά επιτακτική την ανάγκη υιοθέτησης κατάλληλων διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου και την ενίσχυση/ βελτίωση αυτών που υπάρχουν, με σκοπό τη διασφάλιση της εγκυρότητας των πληροφοριών και της ορθότητας των οικονομικών καταστάσεων.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι τα πιο πάνω έχουν ληφθεί σοβαρά υπόψη από την Αρχή και έχουν δοθεί σαφείς οδηγίες για την άμεση βελτίωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, καθώς επίσης και οδηγίες για αναβάθμιση του μηχανογραφημένου λογιστικού συστήματος, για να καταστεί πιο λειτουργικό και ασφαλές.

4.173.6 Τέλη επί των εσόδων των σταθμών από τις διαφημίσεις. Οι πλείστοι ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί είχαν με μεγάλη καθυστέρηση υποβάλει τις προβλεπόμενες από τους Κανονισμούς καταστάσεις, υπολογισμούς εσόδων και

τιμοκατάλογους των διαφημίσεων και χορηγιών των προγραμμάτων τους, για το πρώτο και δεύτερο εξάμηνο του 2002, και για το λόγο αυτό δεν είχαν καταβάλει έγκαιρα στην Αρχή το προβλεπόμενο από το Νόμο ποσοστό.

Η Αρχή με σχετική απόφαση της προχώρησε στην ενεργοποίηση των προνοιών του Κανονισμού 45 της Κ.Δ.Π. 10/2000, ο οποίος της παρέχει το δικαίωμα να προβαίνει η ίδια στον υπολογισμό των εσόδων από διαφημίσεις για τους σταθμούς που δεν συμμορφώνονται με τα πιο πάνω, λαμβάνοντας υπόψη την ψηλότερη τιμή των καταλόγων άλλων σταθμών, καθώς επίσης και στον υπολογισμό του προβλεπόμενου τόκου 9% σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής των τελών. Το οφειλόμενο κατ' εκτίμηση ποσό κοινοποιείται από την Αρχή στον ενδιαφερόμενο σταθμό και, σε περίπτωση διαφωνίας του με την εκτίμηση, αυτός πρέπει να υποβάλει σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Στην περίπτωση αυτή η Αρχή δεν είναι υποχρεωμένη να αποδεχθεί τους δικούς του εκπρόθεσμους υπολογισμούς.

Παρατήρησα ότι, επειδή οι πλείστοι σταθμοί δεν υπέβαλαν ή υπέβαλαν με καθυστέρηση τα προβλεπόμενα από τους Κανονισμούς στοιχεία και ως εκ τούτου η Αρχή προέβη σε εκτίμηση των εσόδων και του οφειλόμενου τέλους από διαθέσιμα στοιχεία που κατείχε τη δεδομένη στιγμή, λαμβάνοντας υπόψη το ψηλότερο ποσό που υπολογίστηκε ή/και πληρώθηκε από άλλο σταθμό, τα κατ' εκτίμηση έσοδα και οφειλόμενα τέλη, πέραν του ότι παρουσιάζουν, για το σταθμό για τον οποίο γίνεται η εκτίμηση, σοβαρή διακύμανση από χρόνο σε χρόνο, διαφέρουν επίσης σημαντικά από τα πραγματικά, αφού εξαρτώνται αποκλειστικά από τα έσοδα άλλου σταθμού, τα οποία είναι γνωστά στην Αρχή τη δεδομένη στιγμή του υπολογισμού.

Παρατηρήθηκαν επίσης αδυναμίες στον υπολογισμό του προβλεπόμενου από τον Κανονισμό 45(5) τόκου. Συγκεκριμένα, ενώ οι Κανονισμοί προνοούν την υποβολή των σχετικών καταστάσεων και καταβολή του προβλεπόμενου τέλους ανά εξάμηνο, η Αρχή στις πιο κάτω περιπτώσεις μη εμπρόθεσμης καταβολής των τελών δεν υπολογίζει τον προβλεπόμενο τόκο (9%):

- (i) Για οφειλόμενα τέλη που αφορούν στο α' εξάμηνο συγκεκριμένου έτους δεν υπολογίζεται και δεν επιβάλλεται τόκος, ενώ έπρεπε να υπολογίζεται τόκος από τη λήξη του α' εξαμήνου μέχρι και την ημερομηνία εισπραξής τους.
- (ii) Για οφειλόμενα τέλη που αφορούν στο β' εξάμηνο συγκεκριμένου έτους και τα οποία εισπράττονται κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους, δεν υπολογίζεται και δεν επιβάλλεται τόκος, ενώ έπρεπε να υπολογίζεται και να εισπράττεται τόκος από την 1.1 του επόμενου έτους μέχρι και την ημερομηνία εισπραξής τους.

Διαπιστώθηκαν επίσης περιπτώσεις όπου αναθεωρήθηκαν τα οφειλόμενα τέλη από διαφημίσεις, κατόπιν υποβολής αποδεικτικών στοιχείων από σταθμούς, χωρίς όμως να γίνει ταυτόχρονα και αναθεώρηση του οφειλόμενου τόκου.

Επιπρόσθετα εντοπίστηκαν αδυναμίες στις διαδικασίες ελέγχου και έγκρισης των υπολογισμών και των αναθεωρήσεων των τελών, αφού τόσο οι υπολογισμοί όσο και οι αναθεωρήσεις δεν ελέγχονται από δεύτερο άτομο, ούτε και τυγχάνουν της έγκρισης της Αρχής ή του Διευθυντή της ή άλλου εξουσιοδοτημένου λειτουργού. Επιπρόσθετα δεν ασκείται από μέρους της Αρχής επαρκής έλεγχος των οικονομικών στοιχείων που υποβάλλουν οι σταθμοί, με βάση τα οποία υπολογίζεται και εισπράττεται το προβλεπόμενο τέλος.

Εισηγήθηκα όπως η Αρχή μελετήσει τα πιο πάνω με σκοπό την εξεύρεση πιο ορθολογιστικής μεθόδου υπολογισμού των εσόδων, καθώς επίσης και την υιοθέτηση πιο αποτελεσματικών τρόπων σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών στοιχείων που υποβάλλονται από τους σταθμούς και την έγκαιρη καταβολή των ανάλογων τελών. Υπέδειξα επίσης ότι θα πρέπει η Αρχή να εκδώσει σαφείς οδηγίες αναφορικά με τα πιο πάνω, καθώς και για τον υπολογισμό του προβλεπόμενου από τους Κανονισμούς τόκου, και να ασκεί επαρκή διοικητική εποπτεία για την εφαρμογή τους.

Όπως με πληροφόρησε ο Πρόεδρος της Αρχής, η Αρχή θα μελετήσει τη δυνατότητα εξεύρεσης καλύτερης, πιο αποτελεσματικής και ορθολογιστικής μεθόδου όσον αφορά στον υπολογισμό των εσόδων των σταθμών από διαφημίσεις, τον έλεγχο των οικονομικών στοιχείων που υποβάλλονται από τους σταθμούς, αλλά και γενικότερα τη διαδικασία για την είσπραξη των τελών επί των εσόδων αυτών. Οι υποδείξεις μου αναφορικά με τον υπολογισμό του προβλεπόμενου τόκου βρίσκουν σύμφωνη την Αρχή και θα τύχουν εφαρμογής.

4.173.7 Έκτακτη αμυντική εισφορά. Δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια στους λογαριασμούς της Αρχής, αναφορικά με τυχόν υποχρέωση της Αρχής για καταβολή έκτακτης αμυντικής εισφοράς για τα έτη 2000 μέχρι 2002. Όπως πληροφορήθηκα, η Αρχή έχει την άποψη ότι το εισόδημα της δεν υπόκειται σε έκτακτη αμυντική εισφορά και τον Οκτώβριο του 2002, μετά από υπόδειξη του νομικού της συμβούλου, υπέβαλε σχετικούς προσδιορισμούς φορολογητέου εισοδήματος για τα έτη 1998 και 1999 και πλήρωσε την εισφορά που προέκυψε, ύψους £11.000, και £200 πρόσθετη επιβάρυνση, με επιφύλαξη όμως των δικαιωμάτων της. Για τα έτη 2000, 2001 και 2002 δεν έγινε οποιοσδήποτε προσδιορισμός του φορολογητέου εισοδήματός της.

Ο Πρόεδρος της Αρχής με πληροφόρησε ότι η Αρχή, σε συνεργασία με τους νομικούς της συμβούλους, θα εξετάσει εκ νέου το θέμα σχετικά με την περίοδο 2000-2002.

Μέρος Β

4.173.8 Συνταξιοδοτικά ωφελήματα προσωπικού. Σύμφωνα με τον Κανονισμό αρ. 23 (Κ.Δ.Π. 35/99), τα ωφελήματα αφυπηρέτησης των υπαλλήλων της Αρχής διέπονται, τηρουμένων των αναλογιών, από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τους υπαλλήλους της Δημόσιας Υπηρεσίας. Η Αρχή έχει αναθέσει τη μελέτη του όλου θέματος, με σκοπό την υιοθέτηση Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων, σε αναλογιστικό οίκο, ο οποίος έχει ήδη ετοιμάσει σχετικούς Κανονισμούς τους οποίους η Αρχή υπέβαλε σε νομικό της συνεργάτη για νομοτεχνικό έλεγχο.

4.174 ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΩΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Μέρος Α

4.174.1 Ετοιμασία και υποβολή λογαριασμών του Ταμείου για έλεγχο. Οι τελικοί λογαριασμοί του Ταμείου για το έτος 2003 υποβλήθηκαν τον Ιούλιο 2004 και ο σχετικός έλεγχος δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Από τον έλεγχο των λογαριασμών του 2002 παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα.

4.174.2 Επενδυτική πολιτική. Λόγω της συνεχιζόμενης πτώσης των τιμών των μετοχών στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και σύμφωνα με επανεκτίμηση των επενδύσεων με βάση τη χρηματιστηριακή τους αξία στις 31.12.2002, σε σχέση με την αξία που παρουσίαζαν στους

λογαριασμούς του προηγούμενου έτους, το Ταμείο παρουσίασε ζημιά ύψους £1.591.606, η οποία κατανεμήθηκε στους λογαριασμούς των μελών.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το Κράτος να επιχορηγεί συμπληρώνοντας τα μειωμένα λόγω ζημιών ποσά, τα οποία καταβάλλονται στους αφυπηρετούντες εργάτες, με το ποσό της διαφοράς μεταξύ των ποσών αυτών και του καταβλητέου ποσού του Κατοχυρωμένου Ταμείου Προνοίας. Συγκεκριμένα, το Κράτος πλήρωσε για το έτος 2002 ποσό ύψους £2.051.030 για κάλυψη της πιο πάνω διαφοράς, στο οποίο περιλαμβάνεται ποσό ύψους £869.967, που αντιπροσωπεύει αναδρομικά που παραχωρήθηκαν στους εργάτες που αφυπηρέτησαν/αποχώρησαν μετά την 1.1.2001, λόγω τροποποίησης του βασικού τύπου υπολογισμού του Κατοχυρωμένου Ταμείου Προνοίας.

4.175 ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Μέρος Α

4.175.1 Λογαριασμοί και έλεγχος. Από τον έλεγχο των λογαριασμών για το έτος 2003 προέκυψε το πιο κάτω θέμα.

4.175.2 Δημιουργία Αποθεματικού. Παρατηρήθηκε ότι κατά τα επτά χρόνια λειτουργίας του Ιδρύματος δημιουργήθηκε αποθεματικό ύψους περίπου £360.910, το οποίο έχει προκύψει από τα πλεονάσματα του Ιδρύματος, λόγω του ότι τα προβλεπόμενα προγράμματα, τα οποία επιχορηγούνται εκ των προτέρων, δεν πραγματοποιούνται πλήρως, με αποτέλεσμα η χορηγία του Κράτους να υπερκαλύπτει τις πραγματικές δαπάνες και υποχρεώσεις του Ιδρύματος.

Εισήγησή μου όπως εξεταστεί και αποφασιστεί κατά πόσο ενδείκνυται να αφαιρούνται τα ποσά των αποθεμάτων αυτών από κάθε μελλοντική χορηγία έχει, σύμφωνα με τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, ήδη τύχει εφαρμογής, το δε ποσό του αποθεματικού που αναφέρεται πιο πάνω έχει χρησιμοποιηθεί για χρηματοδότηση ερευνητικών προτάσεων του 2003-2004.

4.176 ΤΑΜΕΙΟ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Μέρος Α

4.176.1 Τήρηση βιβλίων και λογαριασμών. Λόγω μη τήρησης κατάλληλων βιβλίων και λογαριασμών, τα οποία προνοούνται στους σχετικούς Νόμους και Κανονισμούς, δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί η ορθότητα των εισπραχθέντων τελών εγγραφής, καθώς και το ύψος των οφειλόμενων τελών ανανέωσης εγγραφής για τα έτη 1992-2001. Για τα έτη 2002 και 2003 εκκρεμεί η υποβολή των οικονομικών καταστάσεων στην Υπηρεσία μου για έλεγχο.

4.176.2 Εφαρμογή του Νόμου. Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι εφαρμόστηκαν οι διατάξεις του Νόμου ως προς την εγγραφή και λειτουργία των κλινικών εργαστηρίων, τη διενέργεια επιθεωρήσεων και την άσκηση πειθαρχικού ελέγχου επί των διευθυντών τους. Επειδή η εφαρμογή του Νόμου αφορά άμεσα στη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, η Υπηρεσία μου εξέφρασε την ανησυχία της κατά πόσο τα υφιστάμενα κλινικά εργαστήρια λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου και κατά πόσο λαμβάνονται όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα προφύλαξης, όπως π.χ. στο θέμα της απόρριψης βιολογικών υγρών.

4.177 ΙΔΡΥΜΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.177.1 Ίδρυση και λειτουργία του Ιδρύματος. Το Ίδρυμα Ενέργειας συστάθηκε στις 7.6.2000 ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 51.295, ημερ. 23.2.2000, και διέπεται από τις πρόνοιες του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου αρ. 57 του 1972 και του Καταστατικού του. Κύρια δραστηριότητα του Ιδρύματος είναι η ανάπτυξη και προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η εξοικονόμηση και ορθολογιστική χρήση ενέργειας στην Κύπρο.

4.177.2 Λογαριασμοί και έλεγχος. Οι οικονομικές καταστάσεις του 2002 και 2001 υποβλήθηκαν τον Ιούνιο 2004 και εκκρεμεί ο έλεγχός τους.

4.178 ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ ΕΠΙΚΤΗΤΗΣ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.178.1 Σκοπός του Ταμείου. Σκοπός της ίδρυσης του Ταμείου είναι η εξασφάλιση και διάθεση των αναγκαίων χρηματικών ποσών για τη διοργάνωση και χρηματοδότηση προγραμμάτων και την υλοποίηση άλλων μέτρων για τον έλεγχο και την πρόληψη του συνδρόμου επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας και την παροχή οικονομικής βοήθειας σε φορείς ή ασθενείς του συνδρόμου αυτού.

4.178.2 Εισπράξεις και πληρωμές. Οι εισπράξεις του Ταμείου, σύμφωνα με τους μη εξελεγμένους λογαριασμούς, ήταν £90.000 και οι πληρωμές £55.623, σε σύγκριση με £60.150 και £50.837 το 2002, αντίστοιχα. Οι εισπράξεις του Ταμείου προέρχονταν κυρίως από κρατική χορηγία, η οποία μέσα στο 2003 ανήλθε σε £90.000, σε σύγκριση με £60.000 το 2002. Οι δαπάνες του Ταμείου αφορούσαν κυρίως σε βοηθήματα προς ασθενείς και για το 2003 και 2002 ανήλθαν σε £45.460 και £43.900, αντίστοιχα.

4.179 ΑΝΤΙΝΑΡΚΩΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μέρος Α

4.179.1 Ίδρυση Αντιναρκωτικού Συμβουλίου. Το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο ιδρύθηκε βάσει του περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών Νόμου αρ. 128(Ι)/2000 και άρχισε τη λειτουργία του το Φεβρουάριο του 2001. Σύμφωνα με τον τροποποιητικό Νόμο 142(Ι)/2002, αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και ο ετήσιος Προϋπολογισμός του κατατίθεται και εγκρίνεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Για το 2003, ο Προϋπολογισμός του εγκρίθηκε στις 13 Ιουνίου 2003, δηλαδή μετά την έναρξη του υπό αναφορά έτους.

4.179.2 Αρμοδιότητες και καθήκοντα του Συμβουλίου.

(α) Κύρια αρμοδιότητα του Συμβουλίου είναι ο σχεδιασμός της εθνικής στρατηγικής ενάντια στα ναρκωτικά και άλλες εξαρτησιογόνες ουσίες, ο συντονισμός των δραστηριοτήτων του αγώνα ενάντια στα ναρκωτικά από τις διάφορες Κρατικές Υπηρεσίες ή φορείς του ιδιωτικού τομέα και η προώθηση, η παρακολούθηση και ο έλεγχος της εφαρμογής της.

(β) Ειδικότερα, αρμοδιότητα του Συμβουλίου είναι η δημιουργία, στελέχωση και λειτουργία Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά. Το Κέντρο στελεχώθηκε

πρόσφατα και για την αναγκαία εκπαίδευση του προσωπικού και την οργάνωση της λειτουργίας του βάσει των δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετακλήθηκε εμπειρογνώμονάς της.

4.179.3 Λογαριασμοί και έλεγχος. Μέχρι σήμερα δεν έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μου για έλεγχο τα προβλεπόμενα από το άρθρο 15(1) του Νόμου βιβλία και λογαριασμοί του Συμβουλίου για το 2003. Οι πληρωμές διενεργούνταν από το λογιστήριο του Υπουργείου Υγείας.

4.180 ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.180.1 Γενικά. Το Ταμείο Επιδότησης ή Χρηματοδότησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ιδρύθηκε με το Νόμο 3(Ι)/2003, για σκοπούς ενθάρρυνσης της εκμετάλλευσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και γενικά της προώθησης της εξοικονόμησης ενέργειας. Τα έσοδα του Ταμείου προέρχονται από τέλος 0,13 σεντ/κwh επί της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο εισπράττεται από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και εμβάζεται στο Ταμείο.

4.180.2 Λογαριασμοί. Από τις 18.4.2003 (ημερομηνία ίδρυσης του Ταμείου) μέχρι τις 31.12.2003 τα έσοδα του Ταμείου ανήλθαν σε £1.101.720, ενώ δεν διενεργήθηκε οποιαδήποτε πληρωμή. Το υπόλοιπο του Ταμείου στις 31.12.2003 ανερχόταν στο ποσό των £1.101.720.

4.180.3 Επένδυση αποθεμάτων του Ταμείου. Το υπόλοιπο των αποθεμάτων του Ταμείου στις 31.12.2003 ανερχόταν στο ποσό των £1.101.720, ενώ το προϋπολογιζόμενο υπόλοιπο στις 31.12.2004, σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2004, θα ανέρχεται σε £2.429.769. Όλα τα ποσά του Ταμείου κατατίθενται σε κυβερνητικό λογαριασμό καταθέσεων του Γενικού Λογιστηρίου.

Επειδή πρόκειται για σημαντικά ποσά και στον κυβερνητικό λογαριασμό δεν καταβάλλονται τόκοι, εισηγήθηκα όπως η Επιτροπή μελετήσει τρόπους επένδυσης των αποθεμάτων του Ταμείου, αφού λάβει σχετική έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, όπως προνοείται στο άρθρο 7(2)(δ) του Νόμου.

4.181 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Μέρος Α

4.181.1 Ίδρυση και νομική υπόσταση του Οργανισμού. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την απόφαση του αρ.57.362, ημερ. 13.2.2003, αναθέωρησε την αρχική απόφαση για ένταξη του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών στο Τμήμα Γεωργίας και αποφάσισε τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου θεσμικού οργάνου. Αυτό έγινε μετά από τις επαφές με την αρμόδια Υπηρεσία της Γενικής Διεύθυνσης VI Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από τις οποίες προέκυψε ότι ο Οργανισμός δεν μπορεί να υπαχθεί στο Τμήμα Γεωργίας, επειδή αυτό ασχολείται ταυτόχρονα με θέματα καθορισμού πολιτικής στο γεωργικό τομέα.

Η μελέτη του θέματος ανατέθηκε σε υπηρεσιακή επιτροπή, υπό την προεδρία του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, η οποία προχώρησε στην ετοιμασία του νομικού πλαισίου για τη δημιουργία του Οργανισμού. Στις 27.6.2003 δημοσιεύτηκε ο περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμος αρ. 64(Ι)/2003 και στις 25.7.2003 δημοσιεύτηκε ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμος του 2003.

4.181.2 Στελέχωση του Οργανισμού. Ο Επίτροπος και ο Βοηθός Επίτροπος Αγροτικών Πληρωμών διορίστηκαν για περίοδο έξι ετών, με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 58.531, ημερομηνίας 10.9.2003.

Μετά την έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και τη δημοσίευση των σχεδίων υπηρεσίας και των Κανονισμών πρόσληψης προσωπικού, ο Οργανισμός προχωρεί με εντατικούς ρυθμούς στην πρόσληψη προσωπικού. Όπως με πληροφόρησε ο Επίτροπος του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών, μέχρι τις αρχές του 2004 προσλήφθηκαν 30 άτομα, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία πλήρωσης 43 κενών θέσεων. Επίσης περίπου 140 έκτακτοι και εποχιακοί υπάλληλοι ασχολούνται με τις δραστηριότητες του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και των άλλων τομέων.

4.181.3 Έξοδα λειτουργίας του Οργανισμού. Για κάλυψη των εξόδων λειτουργίας και άλλων κεφαλαιουχικών δαπανών για το 2003, έχει παραχωρηθεί, με έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών, στον Οργανισμό από το Τμήμα Γεωργίας το συνολικό ποσό των £422.086. Το αδαπάνητο ποσό μέχρι 31.12.2004, ύψους £207.242, χρησιμοποιήθηκε μέσα στο 2004.

Με άλλη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 59.027, ημερ. 3.12.2003, έχουν μεταφερθεί από το Τμήμα Γεωργίας στον Οργανισμό τα ποσά που προβλέφθηκαν στον Προϋπολογισμό 2004, ύψους £739.000, και αφορούσαν στις δαπάνες λειτουργίας του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και στις δαπάνες για τη δημιουργία του γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών (GIS) για την ελαιοκαλλιέργεια.

Για τη συνέχιση της λειτουργίας του Οργανισμού, μέχρι 30.6.2004 παραχωρήθηκε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (αρ απόφ. 59.846 ημερ. 14.4.2004) προκαταβολή ύψους £750.000, με τον όρο να εξοφληθεί μόλις ο Οργανισμός λάβει την κρατική χορηγία για κάλυψη του Προϋπολογισμού του.

Όπως με πληροφόρησε ο Επίτροπος Αγροτικών Πληρωμών, παραχωρήθηκε προς τον Οργανισμό στις 21.9.2004 και δεύτερη προκαταβολή ύψους £250.000, για κάλυψη των εξόδων λειτουργίας του, μέχρι την έγκριση Κρατικού Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού για το 2004, στον οποίο περιλαμβάνεται η κρατική χορηγία προς τον Οργανισμό.

4.182 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Μέρος Α

4.182.1 Ίδρυση. Ο Οργανισμός ιδρύθηκε με βάση το άρθρο 3 του Νόμου αρ. 89(Ι) του 2001, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ με την Κ.Δ.Π. 565/2002 στις 22.11.2002. Σύμφωνα με το Νόμο, αποτελεί νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου και σκοπός του Οργανισμού είναι η εφαρμογή γενικού συστήματος υγείας.

4.182.2 Έγκριση Προϋπολογισμού. Ο Προϋπολογισμός του Οργανισμού κατατίθεται και εγκρίνεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Για το 2003 ο Προϋπολογισμός εγκρίθηκε και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 11 Απριλίου 2003, δηλαδή μετά την έναρξη του υπό αναφορά έτους.

4.182.3 Προσωπικό. Ετοιμάστηκαν σχέδια υπηρεσίας και αναμένεται η έγκριση τους. Στο μεταξύ ο Οργανισμός στελεχώνεται μόνο από το Γενικό Διευθυντή και μία έκτακτη Γραφέα.

4.182.4 Απολογισμός και Ισολογισμός. Ο Οργανισμός υπέβαλε καθυστερημένα στις 27.10.2004 στην Υπηρεσία μου για έλεγχο Απολογισμό Εσόδων και Εξόδων για το έτος 2003 και Ισολογισμό κατά την 31^η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, αντί μέχρι την 31^η Μαΐου, όπως προνοεί το άρθρο 50 του Νόμου, και ο σχετικός έλεγχος δεν έχει διενεργηθεί. Οι πληρωμές για το 2003 διενεργούνταν από το λογιστήριο του Υπουργείου Υγείας.

4.182.5 Συμφωνία παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα μηχανογράφησης από το Πανεπιστήμιο Κύπρου στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας. Ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας προχώρησε τον Ιούνιο του 2004 στη σύναψη της πιο πάνω σύμβασης με το Πανεπιστήμιο Κύπρου, μετά από απευθείας ανάθεση. Απαντώντας σε σχετική επιστολή του Υπουργείου Υγείας, εξέφρασα την άποψη ότι, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, ο Οργανισμός δεν μπορούσε να προχωρήσει στη σύναψη συμφωνίας, μετά από απευθείας ανάθεση, αλλά είχε υποχρέωση να αναθέσει τις συγκεκριμένες υπηρεσίες μέσω διαγωνισμού.

Περαιτέρω, αναφορικά με τη σκοπιμότητα της ανάθεσης των υπηρεσιών και ειδικά του καθορισμού της Επιχειρησιακής Λειτουργικής Στρατηγικής και της μηχανογράφησης του ΓΕΣΥ από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, παρατήρησα ότι για να διεξαχθούν οι εργασίες αυτές θα έπρεπε προηγουμένως να αποφασιστεί η στρατηγική εφαρμογής και λειτουργίας του ΓΕΣΥ. Συνεπώς η ανάθεση των συγκεκριμένων υπηρεσιών, στο στάδιο αυτό, αποτελούσε πρόωρη ενέργεια, η οποία δεν διασφαλίζει με τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα του Οργανισμού.

Ο Πρόεδρος του Οργανισμού με πληροφόρησε ότι ο Οργανισμός ανέθεσε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου το έργο, επειδή δεν διαθέτει ακόμη δικό του προσωπικό, για επίσπευση του έργου, και επειδή το Υπουργείο Υγείας ανέθεσε στο Πανεπιστήμιο Κύπρου παρόμοιο έργο. Όσον αφορά στη στρατηγική εφαρμογής και λειτουργίας του ΓΕΣΥ, ανέφερε ότι η διαδικασία επιλογής συμβούλου/εμπειρογνώμονα βρίσκεται υπό εξέλιξη.

4.183 ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Μέρος Α

4.183.1 Προσωπικό. Στις 31.12.2002 το Γραφείο του Επιτρόπου εργοδοτούσε 15 μόνιμους υπαλλήλους. Κατά τη διάρκεια του έτους εργοδοτήθηκαν κατά διαστήματα 5 έκτακτοι υπάλληλοι. Το σύνολο των αποδοχών, περιλαμβανομένων των ετήσιων εισφορών στα διάφορα ταμεία και στο Σχέδιο Συντάξεων, ανήλθε στις £215.907. Ο ετήσιος μέσος όρος αποδοχών για κάθε υπάλληλο ήταν £10.795. Επίσης, το Γραφείο του Επιτρόπου εργοδοτούσε δύο ωρομίσθιους υπαλλήλους.

4.183.2 Μίσθωση υπηρεσιών. Το Γραφείο του Επιτρόπου κατά το 2002 εξασφάλισε υπηρεσίες με μίσθωση από 4 άτομα, ένα Σύμβουλο/Συντονιστή Διοίκησης και Προσωπικού, ένα Λογιστή, ένα Νομικό Σύμβουλο και ένα Νομικό Σύμβουλο εξωτερικού, για την ετοιμασία Κανονισμών και Διαταγμάτων, με συνολική δαπάνη £140.338.

4.183.3 Σύμβαση μίσθωσης για παροχή από το Σύμβουλο/Συντονιστή Διοίκησης και Προσωπικού και υπηρεσιών Γραμματέα για το Συμβούλιο Επιλογής και Προαγωγών και τη Συμβουλευτική Επιτροπή του Γραφείου του Επιτρόπου. Στις 5.5.2003 υπογράφηκε χωριστή συμφωνία μεταξύ του Επιτρόπου και του Συμβούλου/Συντονιστή Διοίκησης και Προσωπικού για τη μίσθωση των υπηρεσιών του και ως Γραμματέα για το Συμβούλιο Επιλογής και Προαγωγών και για τη Συμβουλευτική Επιτροπή του Γραφείου του Επιτρόπου, έναντι μηνιαίας αμοιβής £300, πλέον ΦΠΑ. Η συμφωνία είχε αναδρομική ισχύ από 1.6.2002, με

σκοπό την καταβολή στο Σύμβουλο της υπερωριακής αποζημίωσης που διεκδικούσε για τις υπηρεσίες που πρόσφερε ως Γραμματέας του Συμβουλίου Επιλογής και Προαγωγών, αίτημα το οποίο, σύμφωνα με τις σχετικές γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα, ημερ. 14.11.2002 και 12.3.2003, ήταν νομικά αδύνατον να ικανοποιηθεί. Ο Γενικός Εισαγγελέας επισήμανε επίσης ότι ο Σύμβουλος υποχρεούται να εκτελεί αποκλειστικά τις εργασίες που του ανατέθηκαν με βάση τη σύμβαση για παροχή υπηρεσιών Συμβούλου/Συντονιστή Διοίκησης και Προσωπικού και δεν επιτρέπεται η ανάθεση σ' αυτόν άλλων καθηκόντων.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι το όλο θέμα έχει ρυθμιστεί με τη μη ανανέωση του υφιστάμενου συμβολαίου και τη σύναψη νέας συμφωνίας μίσθωσης υπηρεσιών, στην οποία συμπεριλήφθηκαν και τα επιπρόσθετα νέα καθήκοντα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια λειτουργίας του Γραφείου.

4.183.4 Κανονισμοί για τους όρους πρόσληψης και υπηρεσίας του προσωπικού. Στους περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) Κανονισμούς του 2002, δεν περιλήφθηκαν πρόνοιες που να διέπουν τις απολαβές, επιδόματα και άλλα οικονομικά ωφελήματα του προσωπικού, τα καθήκοντα, ευθύνες του προσωπικού και άλλους όρους υπηρεσίας.

Ο Επίτροπος με πληροφόρησε ότι μέχρι της ετοιμασίας των Γενικών Κανονισμών λειτουργίας του Γραφείου θα τύγχαναν εφαρμογής οι Γενικοί Κανονισμοί της Δημόσιας Υπηρεσίας.

ΜΕΡΟΣ 5 - ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

5.1 ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2003

Ο Προϋπολογισμός του Κράτους για το έτος 2003 κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 10.10.2002 και, μετά την ψήφιση του σε Νόμο, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 31.1.2003.

5.2 Πάγιο Ταμείο. Το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας παρουσίασε το 2003 την πιο κάτω κίνηση:

	£000
Χρεωστικό υπόλοιπο 1.1.03	3.707.944
Πλέον: Πληρωμές	<u>3.232.890</u>
	6.940.834
Μείον: Εισπράξεις	<u>2.974.574</u>
Χρεωστικό υπόλοιπο 31.12.03	<u>3.966.260</u>

5.3 Αποτελέσματα έτους. Το έλλειμμα για το έτος 2003 ανήλθε σε £258,3 εκ., ενώ, σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό, το έλλειμμα θα ανερχόταν σε £1.151,7 εκ., ως ακολούθως:

	Προϋπολογισθέντα £000	Πραγματικά £000
Εισπράξεις	2.401.407	2.974.574
Πληρωμές	<u>3.553.082</u>	<u>3.232.890</u>
Πλεόνασμα/(Έλλειμμα)	<u>(1.151.675)</u>	<u>(258.316)</u>

Σημειώνεται ότι για το έτος 2002 παρουσιάστηκε πλεόνασμα £519,1 εκ., ενώ, σύμφωνα με το σχετικό Προϋπολογισμό, θα παρουσιαζόταν έλλειμμα £974,7 εκ.

5.4 Εισπράξεις. Το σύνολο των εισπράξεων για το έτος 2003 ανήλθε σε £2.974,6 εκ., σε σύγκριση με £2.401,4 εκ. που προϋπολογίστηκαν, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση £573,2 εκ. ή 23,87%. Οι εισπράξεις των δύο τελευταίων ετών παρουσιάζονται στη Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 2003, ως ακολούθως:

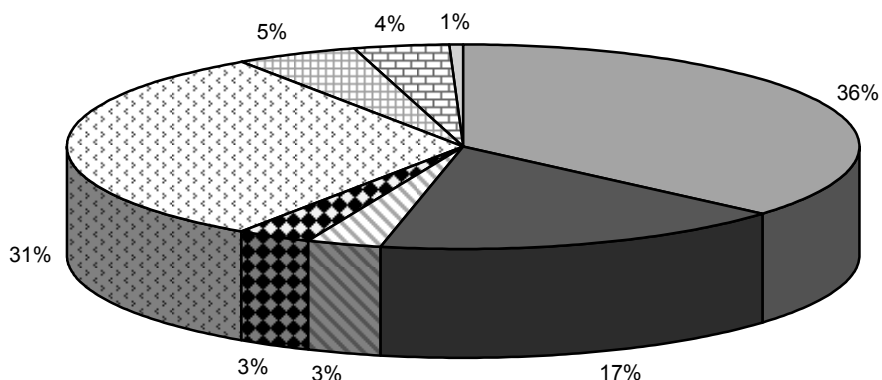
	2003		2002	
	£000	%	£000	%
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ				
Εισπράξεις Φόρων	<u>2.050.074</u>	68,92	<u>1.706.640</u>	53,22
Άμεσοι Φόροι	504.443	16,96	512.284	15,98
Έμμεσοι Φόροι	1.078.499	36,26	793.905	24,75
Έσοδα από Προσφορά				
Υπηρεσιών και Πώληση Αγαθών	86.243	2,90	74.297	2,32

Πρόσοδοι, Μερίσματα, Ενοίκια και Δικαιώματα	155.423	5,23	41.921	1,31
Μεταβιβάσεις	96.924	3,26	113.657	3,54
Έσοδα μη Άλλως Κατατάξιμα	14.819	0,49	12.941	0,40
Έσοδα Αμυντικής Θωράκισης	113.723	3,82	157.635	4,92
Χρηματοδοτικά Έσοδα	924.500	31,08	1.499.998	46,78
Χορηγίες	5.246	0,18	2.834	0,09
Αποπληρωμές Δανείων	6.940	0,23	4.739	0,15
Έσοδα από Δάνεια για Τακτικές Δαπάνες	912.314	30,67	1.492.425	46,54
Σύνολο Εισπράξεων	2.974.574	100,00	3.206.638	

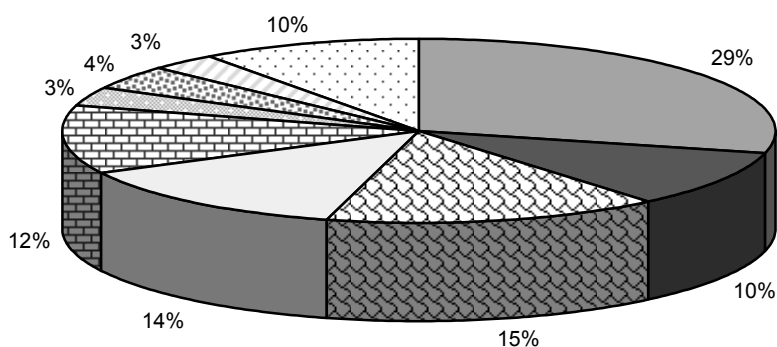
Παρόλο ότι οι εισπράξεις φόρων κατά το 2003 σημείωσαν αύξηση £343,4 εκ., σε σύγκριση με το 2002, οι συνολικές εισπράξεις σημείωσαν μείωση £232,1 εκ., σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, κυρίως λόγω μείωσης των εσόδων από δάνεια για τακτικές δαπάνες, όπως αναφέρονται στον πιο πάνω πίνακα.

5.5. Πληρωμές. Το σύνολο των πληρωμών για το έτος 2003 ανήλθε σε £3.232,9 εκ., σε σύγκριση με £3,553,1 εκ. που προϋπολογίστηκαν, δηλαδή σημειώθηκε μείωση £320,2 εκ. ή 9,01%. Ωστόσο, οι πληρωμές κατά το 2003 παρουσίασαν αύξηση £545,5 εκ. ή 20,39%, σε σχέση με το 2002, και παρουσιάζονται στη Δημοσιονομική Έκθεση για το έτος 2003, ως ακολούθως:

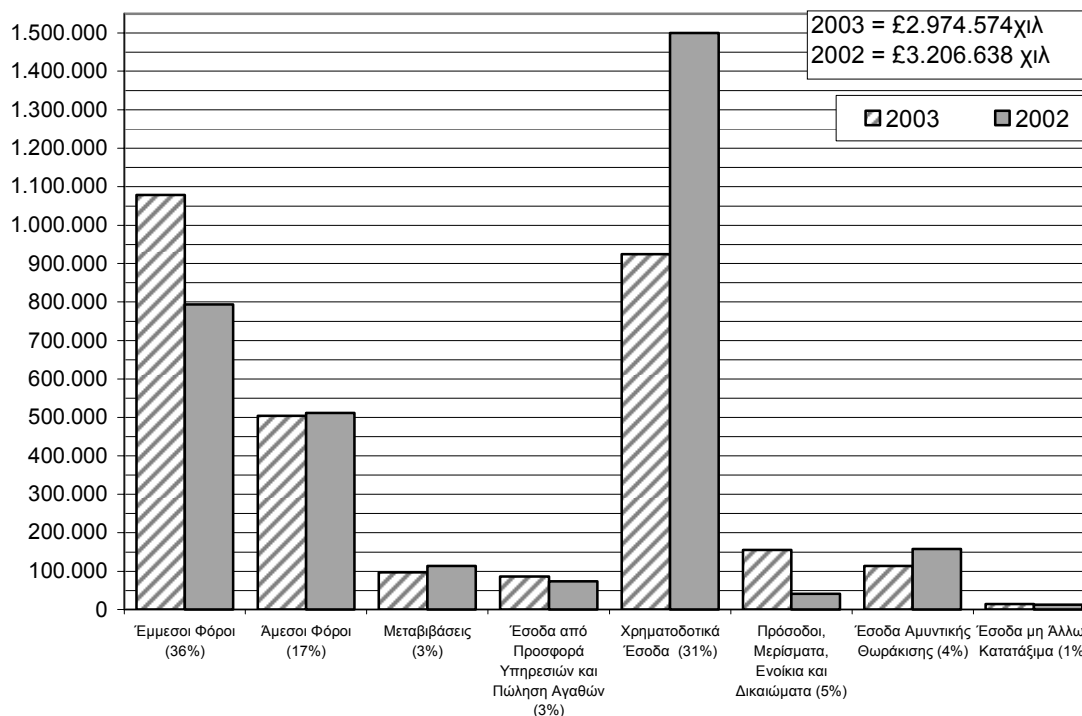
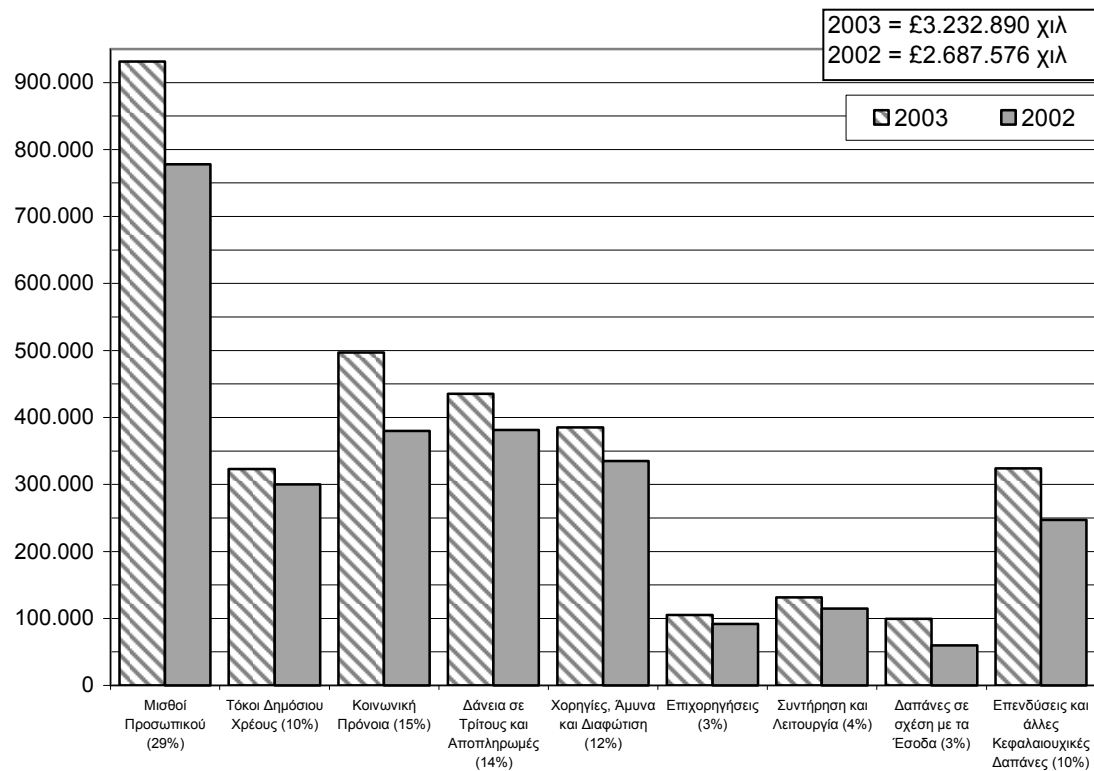
	2003		2002	
	£000	%	£000	%
ΠΛΗΡΩΜΕΣ				
A. Τρέχουσες Πληρωμές	2.373.991	73,43	1.999.792	74,41
Μισθοί Προσωπικού	931.226	28,80	777.818	28,95
Συντήρηση και Λειτουργία	131.697	4,07	114.752	4,27
Κοινωνική Πρόνοια	497.096	15,38	379.858	14,13
Επιχορηγήσεις	105.568	3,27	92.006	3,42
Χορηγίες, Άμυνα και Διαφώτιση	385.376	11,92	335.316	12,48
Τόκοι Δημόσιου Χρέους	323.028	9,99	300.042	11,16
B. Επενδύσεις και Άλλες Κεφαλαιουχικές Δαπάνες	323.764	10,02	247.041	9,19
Γ. Δάνεια σε Τρίτους και Αποπληρωμές	435.223	13,46	381.300	14,19
Δ. Δαπάνες σε Σχέση με τα Έσοδα	99.912	3,09	59.443	2,21
Σύνολο Πληρωμών	3.232.890	100,00	2.687.576	100,00

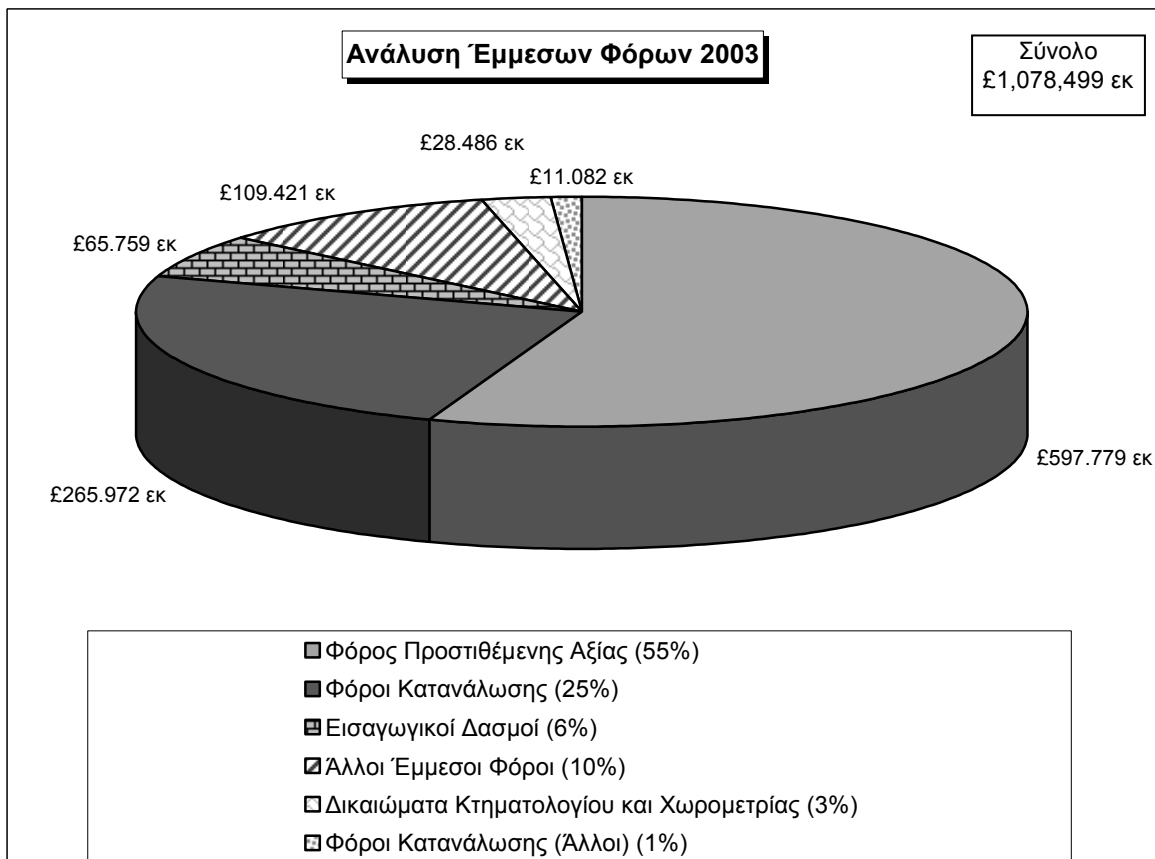
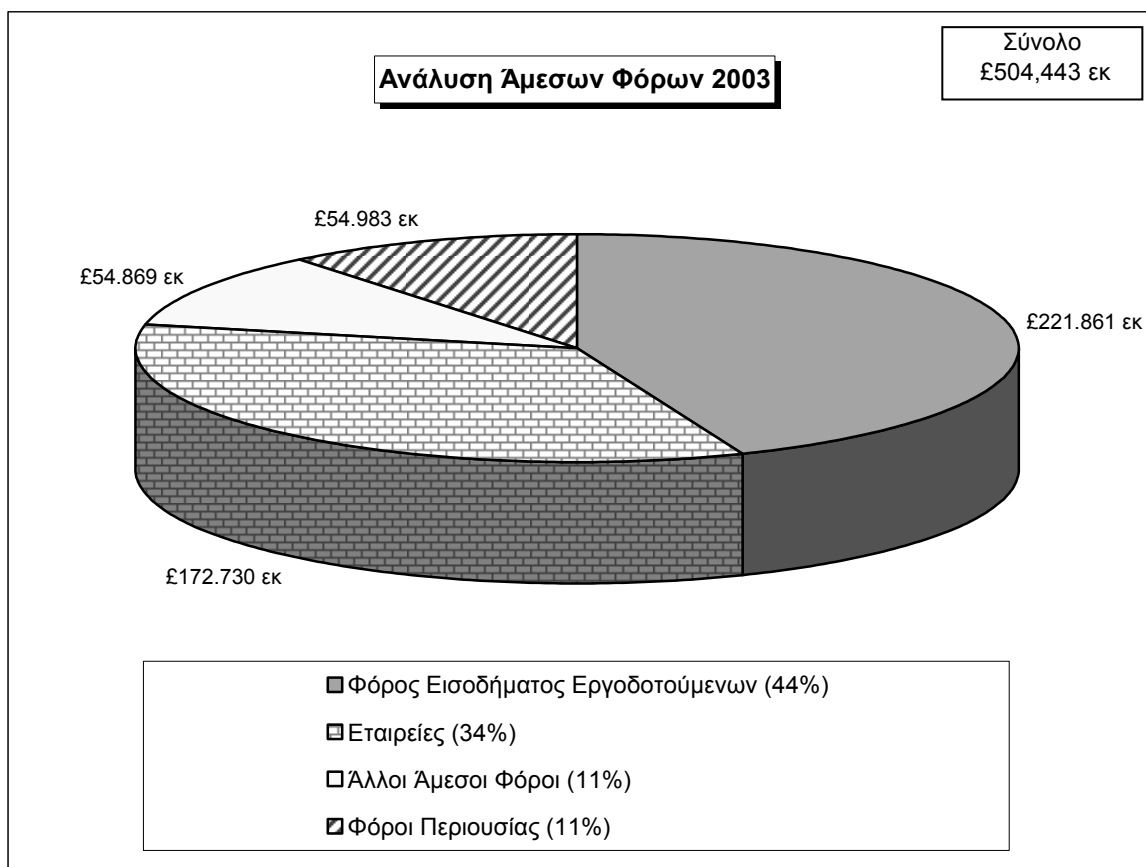
Ανάλυση Εισπράξεων Προϋπολογισμού 2003

- Έμμεσοι Φόροι (36%)
- Άμεσοι Φόροι (17%)
- Μεταβιβάσεις (3%)
- Έσοδα από Προσφορά Υπηρεσιών και Πώληση Αγαθών (3%)
- Χρηματοδοτικά Έσοδα (31%)
- Πρόσοδοι, Μερίσματα, Ενοίκια και Δικαιώματα (5%)
- Έσοδα Αμυντικής Θωράκισης (4%)
- Έσοδα μη Άλλως Κατατάξιμα (1%)

Ανάλυση Πληρωμών Προϋπολογισμού 2003

■ Μισθοί Προσωπικού (29%)	■ Τόκοι Δημόσιου Χρέους (10%)
■ Κοινωνική Πρόνοια (15%)	■ Δάνεια σε Τρίτους και Αποπληρωμές (14%)
■ Χορηγίες, Άμυνα και Διαφώτιση (12%)	■ Επιχορηγήσεις (3%)
■ Συντήρηση και Λειτουργία (4%)	■ Δαπάνες σε σχέση με τα Έσοδα (3%)
■ Επενδύσεις και άλλες Κεφαλαιουχικές Δαπάνες (10%)	

Σύγκριση Εισπράξεων Προϋπολογισμού**Σύγκριση Πληρωμών Προϋπολογισμού**

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω στοιχεία, η αύξηση στο σύνολο των πληρωμών κατά το 2003, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των μισθών προσωπικού και της κοινωνικής πρόνοιας κατά το 2003.

5.6 ΓΕΝΙΚΑ

5.6.1 Υπερβάσεις επί του Προϋπολογισμού. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι έγιναν πληρωμές πέρα από εκείνες που είχαν αρχικά εγκριθεί, για τις οποίες ζητήθηκε έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών. Σημειώνεται ότι δεν δόθηκε έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών και κατ' επέκταση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για 18 Κονδύλια που παρουσίαζαν υπέρβαση το 2002. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου, εκδόθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών συνολικά 57 Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής (Ε.Ε.Π.) για συνολικό ποσό £606.438.555. Αυτά αναλύονται όπως πιο κάτω:

	<u>Αρ. Ε.Ε.Π.</u>	<u>Ποσό £</u>	<u>Επαναφορές £</u>	<u>Καθαρό ποσό £</u>
Άμεση επιβάρυνση Πάγιου Ταμείου	5	40.889.409	-	40.889.409
Με Νόμο	8	431.256.479	(47.674.663)	383.581.816
Άλλα	44	134.292.667	(12.210.778)	122.081.889
Σύνολο	57	606.438.555	(59.885.441)	546.553.114

Η κατηγορία Άλλα Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής αναλύεται όπως πιο κάτω:

<u>Περιγραφή</u>	<u>Ποσό £</u>
Κατανομές από 18.26.2.00.103	
Προϋπολογισμός: Τακτικές Δαπάνες – Αποδοχές Κρατικών Υπαλλήλων, Αύξηση Μισθών	26.114.248
Κατανομές από 18.26.2.00.104	
Προϋπολογισμός: Τακτικές Δαπάνες – Αποδοχές Κρατικών Υπαλλήλων, Αναδρομική Καταβολή Μισθοδοσίας	26.100.000
Κατανομές από 18.26.2.02.349	
Προϋπολογισμός: Τακτικές Δαπάνες – Άλλες Δαπάνες, Συμβατικές Υποχρεώσεις μη Άλλως Προνοούμενες	128.952
Κατανομές από 18.26.3.00.349	
Προϋπολογισμός: Αναπτυξιακές Δαπάνες – Άλλες Δαπάνες, Συμβατικές Υποχρεώσεις μη Άλλως Προνοούμενες	705.908
Κατανομές από 18.30.2.00.348	
Προϋπολογισμός: Τακτικές Δαπάνες - Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες & Αποθεματικό	4.675.401
Κατανομές από 18.30.3.00.348	
Προϋπολογισμός: Αναπτυξιακές Δαπάνες -Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες & Αποθεματικό	1.019.409

Κατανομές από 19.01.3.00.668

Προϋπολογισμός: Γραφείο Προγραμματισμού – Τεχνική Βοήθεια για
Εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο 1.021.626

Κατανομές από 19.01.3.02.666

Προϋπολογισμός: Γραφείο Προγραμματισμού – Συμμετοχή σε
Προγράμματα και Πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης 809.915

Κατανομές από 19.01.3.99.999

Προϋπολογισμός: Γραφείο Προγραμματισμού – Πρόγραμμα Εναρμόνισης
με το Κοινοτικό Κεκτημένο 20.449.705

Κατανομές από εξοικονομήσεις από Άρθρα του ίδιου Κεφαλαίου 41.056.725

Σύνολο 122.081.889

Το σύνολο των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν είτε από εξοικονομήσεις από Άρθρα του ίδιου Κεφαλαίου, είτε από τα Άρθρα “Αποδοχές Κρατικών Υπαλλήλων – Αύξηση Μισθών” και “Αποδοχές Κρατικών Υπαλλήλων – Αναδρομική Καταβολή Μισθοδοσίας”, καθώς και από τα Άρθρα “Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό” των Τακτικών Δαπανών και των Δαπανών Αναπτύξεως και από τα Άρθρα “Άλλες Δαπάνες, Συμβατικές Υποχρεώσεις μη Άλλως Προνοούμενες” των Τακτικών Δαπανών και των Δαπανών Αναπτύξεως, καθώς και από τα Άρθρα που υπάγονται στο Γραφείο Προγραμματισμού και αφορούν στο Κοινοτικό Κεκτημένο, όπως αναλύονται πιο πάνω, ανήλθε στο ποσό των £122.081.889 και επηρεάστηκαν 1582 Άρθρα (αν ένα Άρθρο επηρεάστηκε πέραν της μιας φορές από διαφορετικά Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής, μετρήθηκε μια φορά μόνο). Μέσα στο 2004 εκδόθηκαν 18 Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής για κάλυψη υπερβάσεων του 2003, από τα οποία τα 3 αφορούσαν σε απευθείας χρέωση στο Πάγιο Ταμείο. Τα υπόλοιπα 15 αφορούσαν σε μεταφορές πιστώσεων, είτε από εξοικονομήσεις από Άρθρα του ίδιου Κεφαλαίου, είτε από κατανομές από τα Άρθρα “Αποδοχές Κρατικών Υπαλλήλων – Αύξηση Μισθών”, “Άλλες Δαπάνες, Συμβατικές Υποχρεώσεις μη Άλλως Προνοούμενες” των Τακτικών Δαπανών, “Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό” των Τακτικών Δαπανών και των Δαπανών Αναπτύξεως, καθώς και των Άρθρων που υπάγονται στο Γραφείο Προγραμματισμού που αναφέρονται πιο πάνω και που αφορούν στο Κοινοτικό Κεκτημένο και επηρέασαν 720 Άρθρα. Το τελευταίο Ειδικό Ένταλμα Πληρωμής που εκδόθηκε έφερε ημερομηνία 21 Οκτωβρίου 2004.

Τα Ειδικά Εντάλματα Πληρωμής που εκδόθηκαν με Νόμο αναλύονται όπως πιο κάτω:

A/A			
Ε.Ε.Π.	Νόμος	Περιγραφή	Ποσό £
4	13(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 1)	11.000.000
6	19(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 2)	1.709.000
6	20(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 3)	7.000.000
8	25(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 4)	1.319.765
8	26(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 5)	16.500.000
11	30(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 6)	152.885
12	32(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 7)	15.830

12	33(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 8)	30.000
17	39(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 9)	2.421.359
17	40(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 10)	1.032.257
17	41(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 11)	316.146.729
18	44(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 12)	999.537
18	45(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 13)	4.000.000
33	62(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 14)	12.940
33	63(II)/2003	Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός (Αρ. 15)	68.916.177
Σύνολο			431.256.479

5.6.2 Καθυστερημένες υποχρεώσεις. Σύμφωνα με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες, οι υποχρεώσεις της Κυβέρνησης πρέπει να τακτοποιούνται έγκαιρα και οπωσδήποτε πριν από τη λήξη του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο δημιουργούνται. Η πρόνοια αυτή δεν τηρήθηκε πάντοτε, με αποτέλεσμα να γίνουν πληρωμές μέχρι 7.9.2004 από τον Προϋπολογισμό του 2004, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν μέσα στο 2003, για συνολικό ποσό £20.009.779. Οι πιο πάνω οδηγίες προβλέπουν επίσης ότι οι καταστάσεις καθυστερημένων υποχρεώσεων πρέπει να υποβάλλονται το αργότερο μέχρι τις 31 Ιανουαρίου του επόμενου χρόνου.

5.7 ΤΕΛΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

5.7.1 Πιστοποίηση Τελικού Απολογισμού. Ο Τελικός Απολογισμός της Δημοκρατίας, για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2003, έχει ελεγχθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 116 του Συντάγματος. Εκτός των παρατηρήσεων που αναφέρονται στην Έκθεση αυτή, ο Τελικός Απολογισμός δίνει, κατά τη γνώμη μου, αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της Δημοκρατίας.

Η γενική διαπίστωση είναι ότι σημειώθηκαν σημαντικές βελτιώσεις στον εσωτερικό έλεγχο όσον αφορά στα λογιστικά συστήματα, με αποτέλεσμα να περιοριστούν στο ελάχιστο τα αριθμητικά λάθη. Επιβάλλεται όμως η εισαγωγή συστημάτων εσωτερικού ελέγχου διεύθυνσης, τα οποία, μεταξύ άλλων, να συμπεριλαμβάνουν συγκεκριμένους στόχους και μετρήσιμα κριτήρια με δείκτες απόδοσης, βάσει των οποίων να έχει την ευχέρεια, τόσο η διεύθυνση, όσο και ο πολίτης να αξιολογούν την απόδοση και επίτευξη των στόχων που οφείλει να θέτει κάθε Υπουργείο, Τμήμα ή Υπηρεσία, καθώς επίσης και η επέκταση της χρήσης μηχανογραφημένων συστημάτων σε όλους τους τομείς, με ταυτόχρονη εκπαίδευση του προσωπικού στην αξιοποίηση της τεχνολογίας, για παροχή έγκαιρης και αποτελεσματικής εξυπηρέτησης στους πολίτες με το μικρότερο δυνατόν κόστος. Εκκρεμεί επίσης η θέσπιση και τροποποίηση νομοθετημάτων που θα συμβάλουν στον περιορισμό των αδυναμιών και ελλείψεων που παρατηρούνται σε ορισμένους τομείς, ιδιαίτερα στην επιβολή και είσπραξη των δημόσιων εσόδων.

5.7.2 Υποβολή Τελικού Απολογισμού. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 81 του Συντάγματος, ο Τελικός Απολογισμός πρέπει να κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση μέσα σε τρεις μήνες από τη λήξη του οικονομικού έτους. Παρατηρήθηκε και πάλι ότι ο Τελικός Απολογισμός για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2003 δεν έχει κατατεθεί μέσα στα χρονικά αυτά πλαίσια.

5.7.3 Κατάσταση Ενεργητικού και Παθητικού. Η πιο κάτω κατάσταση παρουσιάζει το Ενεργητικό και Παθητικό της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 31 Δεκεμβρίου 2003 και 31 Δεκεμβρίου 2002.

	2003	2002
	€εκ.	€εκ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Μετρητά και Βραχυπρόθεσμες Καταθέσεις	65,9	62,4
Επενδύσεις και Καταθέσεις: -		
Ειδικά Ταμεία	20,4	23,3
Προκαταβολές και Χρεωστικά Υπόλοιπα	70,4	70,0
	<u>156,7</u>	<u>155,7</u>
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Ειδικά Ταμεία - Πίνακας	78,5	47,2
Κεντρική Τράπεζα Κύπρου - Γενικός		
Κυβερνητικός Λογαριασμός	30,9	33,2
Ταμείο Δημοσίων Δανείων	15,2	9,5
Αναπληρούμενο Ταμείο - Δάνεια σε Οργανώσεις	-	-
Καταθέσεις και Πιστωτικά Υπόλοιπα	68,2	65,7
Γραμμάτια Δημοσίου Εσωτερικού	3.144,4	3.015,6
Γραμμάτια Δημοσίου Εξωτερικού	785,8	692,5
	<u>4.123,0</u>	<u>3.863,7</u>
	<u>(3.966,3)</u>	<u>(3.708,0)</u>
ΠΑΓΙΟ ΤΑΜΕΙΟ		
Συσσωρευμένο Έλλειμμα 1.1.2003	(3.708,0)	
Μεταφορά Χρεωστικών Υπολοίπων	-	
Έλλειμμα για το Έτος	<u>(258,3)</u>	
	<u>(3.966,3)</u>	

5.8 ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

5.8.1 Μετρητά και υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών κ.λπ. στις 31 Δεκεμβρίου 2003

	€000
Ταμεία Πάγια Προκαταβολής, Μετρητά κ.λπ.	65.862,9
Εμπρόθεσμες καταθέσεις βραχυπρόθεσμης προειδοποίησης	<u>11,5</u>
	<u>65.874,4</u>

Αναλυτική κατάσταση των Ταμείων Πάγιας Προκαταβολής, Μετρητών κ.λπ.

	£000
Ταμεία Πάγιας Προκαταβολής, Μετρητά και Ειδικοί Λογαριασμοί	64.682,2
Λογαριασμοί Εσόδων Πρεσβειών	819,7
Μετρητά στο Ταχυδρομείο	350,6
Μετρητά στους Αντιπροσώπους του Στέμματος	10,4
	65.862,9

Η επαλήθευση των πιο πάνω υπολοίπων έγινε με βάση τα πιστοποιητικά που υποβλήθηκαν από τις επιτροπές καταμέτρησης και τις τράπεζες.

5.8.2 Ειδικά Ταμεία - £20,4 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει τα υπόλοιπα των διαφόρων Ταμείων που διαχειρίζεται η Κυβέρνηση. Στη Δημοσιονομική Έκθεση παρουσιάζονται χωριστοί λογαριασμοί για το κάθε Ταμείο.

5.8.3 Προκαταβολές και χρεωστικά υπόλοιπα £70,4 εκ. Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται τα υπόλοιπα των πιο κάτω προκαταβολών, μερικά από τα οποία πιθανόν να βαρύνουν τελικά το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Οι προκαταβολές που εκδόθηκαν πριν από πολλά χρόνια πρέπει να εξοφληθούν ή να μετατραπούν σε δάνεια το συντομότερο δυνατόν. Με την ψήφιση του περί Ενταλμάτων Προκαταβολής Νόμου του 1985 και την έκδοση των σχετικών Κανονισμών, καταβάλλονται από το Γενικό Λογιστή προσπάθειες για τακτοποίηση των προκαταβολών.

(α) Προκαταβολές, Γενικό Λογιστήριο (διάφορες)

-Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου £3,6 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει προκαταβολές που εκδόθηκαν κατά τα έτη 1973-1977 και 1996, με τόκο 6%, για να μπορέσει το Ίδρυμα να καλύψει τα ελλείμματα και τις τρέχουσες δαπάνες του.

-Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως £2,6 εκ. Η προκαταβολή αυτή εκδόθηκε κατά τα έτη 1976-1982 στην Τράπεζα για τη δανειοδότηση ιδιωτικών επιχειρήσεων. Η προκαταβολή αυτή δεν φέρει τόκο.

-Σχολικές Εφορείες £0,7 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε κατά τα έτη 1983-1985 ως δάνειο σε διάφορες Σχολικές Εφορείες για κάλυψη των ελλειμμάτων τους.

-Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ. £1,0 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε το 1983, για να μπορέσει η εταιρεία να συνεχίσει τη λειτουργία της. Όπως ανέφερα και σε άλλη παράγραφο της Έκθεσης αυτής, το Κράτος έχει προβεί σε ενέργειες για τη διάλυση της εταιρείας αυτής. Αναμένεται ότι, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισης της, το Κράτος θα εισπράξει το εν λόγω ποσό.

-Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας £0,1 εκ.

-UNFICYP £0,1 εκ.

-Δήμος Λευκωσίας (Λαϊκή Γειτονιά) £0,1 εκ.

-Συμβούλια Αποχετεύσεων £9,3 εκ.

(β) Διάφορες Προκαταβολές

-Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα £387.234. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει δάνεια που παραχωρήθηκαν από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα με διάφορες συμφωνίες, για τα οποία η Κυβέρνηση ήταν εγγυήτρια.

-Τουρκική Κοινοτική Συνέλευση Κύπρου και Τουρκικό Συμβούλιο Εκπαιδεύσεως £169.014. Οι προκαταβολές αυτές εκδόθηκαν πριν από το 1963 στην Τουρκική Κοινοτική Συνέλευση και το Τουρκικό Συμβούλιο Εκπαιδεύσεως.

(γ) Πληρωμές λόγω εγγυήσεων

-Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αμμοχώστου £1,7 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε κατά τα έτη 1976-1995, για να μπορέσει το Συμβούλιο να πληρώσει προς τη Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως τις δόσεις των δανείων και τα ποσά που χρωστούσε στους εργολάβους για εργασία που εκτέλεσαν το 1974.

-Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες £16,6 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε κατά τα έτη 1984-1989 για την αποπληρωμή διαφόρων δανείων της εταιρείας, τα οποία εγγυήθηκε η Κυβέρνηση.

-Διάφορες πληρωμές £1,8 εκ. Αντιπροσωπεύει τακτοποίηση δανείων και υποχρεώσεων διαφόρων Ημικρατικών Οργανισμών και ιδιωτικών εταιρειών, τα οποία είναι εγγυημένα από την Κυβέρνηση.

-Πληρωμές Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού £10,6 εκ. Το ποσό αυτό καταβλήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κατά τα έτη 1991-1998, για αποζημιώσεις βιομήχανων για εξαγωγές στη Λιβύη, στο Ιράκ και Κουβέιτ και για ορισμένες άλλες μεμονωμένες περιπτώσεις. Παρατηρήθηκε ότι, παρόλο που εντός του 2002 εισπράχθηκε μέσω του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ποσό £0,5 εκ. έναντι των οφειλών του Ιράκ, μέχρι σήμερα εξακολουθεί να εκκρεμεί η λογιστική τακτοποίηση του πιο πάνω ποσού.

5.8.4 Ενεργητικό που δεν περιλαμβάνεται στον Ισολογισμό.

(α) Μετοχές. Η Κυβέρνηση είναι κάτοχος των πιο κάτω μετοχών που παρουσιάζονται μόνο στις υποσημειώσεις του Ισολογισμού:

Οργανισμός	Μετοχικό Κεφάλαιο	Μερίδιο Κυβέρνησης	
	£000	£000	%
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ	12.440	10.948	88,01
Κυπρ. Διυλιστήριο Πετρελαίου Λτδ	2.991	2.543	85,00
Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου Λτδ	3.060	1.562	51,06
Κυπριακή Εταιρεία Αναπτ. Ακινήτων Λτδ	421	348	82,66
Κυπριακές Βιομηχανίες Σωλήνων Λτδ	25.000	2,5	0,10
Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ	8.000	2.201	27,51
Κυπριακές Αερογραμμές Λτδ	55.519	38.652	69,62
Παγκύπρια Εταιρεία Αρτοποιιών	1.833	286	15,58
Τράπεζα Κύπρου Λτδ	216.181	5	0,00

(β) Δάνεια από λογαριασμούς του Δημοσίου. Στις 31 Δεκεμβρίου 2003, τα υπόλοιπα των δανείων που παραχωρήθηκαν σε Δήμους, Ημικρατικούς Οργανισμούς, Δανειστικούς Επιτρόπους κ.λπ. ανέρχονταν σε £208,7 εκ. Κατά τη διάρκεια του έτους παραχωρήθηκαν νέα δάνεια ύψους £19,3 εκ. Εισπράχθηκε επίσης το ποσό των £56,1εκ. για αποπληρωμή κεφαλαίου. Οι καθυστερήσεις ανέρχονταν σε £5,7 εκ. Τα δάνεια αυτά παρουσιάζονται μόνο στις υποσημειώσεις του Ισολογισμού.

5.8.5 Αναλυτική κατάσταση υπολοίπων δανείων 31ης Δεκεμβρίου 2003 και 2002.

	2003 £000	2002 £000
Δανειστικοί Επίτροποι	13.383	16.494
Δήμοι και Συμβούλια Βελτιώσεως	516	520
Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου	3.270	3.352
Αρχή Λιμένων Κύπρου	3.405	4.104
Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης	416	400
Οργανισμός Αναπτύξεως Γης	1.417	1.064
Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	246	246
Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ	66.237	66.237
Συνεργατική Οικοδομική Εταιρεία Δημοσίων Υπαλλήλων Λτδ	80	80
Ανώτατο Συμβούλιο Εβκάφ	14	14
Διακυβερνητική Επιτροπή Μεταναστεύσεως από Ευρώπη	24	24
Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ	2.561	2.561
Σχολικές Εφορείες	2.798	3.267
Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας	-	176
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας	2.089	2.074
Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	32	52
Στεγαστικά Σχέδια	77.771	-
Συνεργατική Εταιρεία Κωφαλάλων Λτδ	60	60
Εκκαθαριστής της Εταιρείας "The Cyprus Asbestos Mines Ltd"	237	237
Κυπριακή Παροικία Βρισβάνης	54	49
Λαϊκή Επενδυτική Λτδ	349	349
Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ	810	810
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ	611	611
Λαϊκή Τράπεζα - "Yiannoplast Ltd"	115	112
Λαϊκή Τράπεζα - Γεώργιος Τσαππής	82	128
Επιτροπή Λυμάτων Άγιου Σωζόμενου	-	20
Ελληνική Τράπεζα - Dhalico Enterprises Ltd	84	132
Λαϊκή Τράπεζα - G. & M. Ioannides Ltd	26	36
Λαϊκή Τράπεζα - Trikoza Knitting Industry Ltd	77	101
Λαϊκή Τράπεζα - Nicobutton Enterprises Ltd	30	39

	2003 £000	2002 £000
Τράπεζα Κύπρου - A. Eriphaniou Industries Ltd	46	59
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας	4.777	4.929
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού	3.722	3.808
Δάνεια ΤΑΕΠ	22.259	82.073
Στεγαστικό Σχέδιο Εκτοπισθέντων Κρατικών Υπαλλήλων	1.074	1.277
Διάφορα	47	49
	208.719	195.544

5.9 ΠΑΘΗΤΙΚΟ

5.9.1 Πάγιο Ταμείο

5.9.2 Ειδικά Ταμεία £78,5 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει τα υπόλοιπα των διαφόρων Ταμείων που διαχειρίζεται η Κυβέρνηση. Στη Δημοσιονομική Έκθεση παρουσιάζονται χωριστοί λογαριασμοί για το κάθε Ταμείο.

5.9.3 Καταθέσεις και άλλα πιστωτικά υπόλοιπα £68,2 εκ. Το ποσό αυτό αποτελείται από τα υπόλοιπα των διαφόρων Τμηματικών και άλλων λογαριασμών καταθέσεων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται και ο πιο κάτω λογαριασμός:

-Διεθνές Νομισματικό Ταμείο £4,8 εκ. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το υπόλοιπο των διευκολύνσεων που παραχώρησε από το 1974 στην Κύπρο το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο σε κράτη-μέλη, των οποίων το ισοζύγιο πληρωμών επηρεάστηκε δυσμενώς, λόγω της σημαντικής αύξησης στις τιμές των πετρελαιοειδών και της μείωσης των εξαγωγών τους.

5.9.4 Παθητικό που δεν περιλαμβάνεται στον Ισολογισμό

(α) Δημόσιο Χρέος. Το σύνολο του δημόσιου χρέους στο τέλος του έτους παρουσιάζεται μόνο στις υποσημειώσεις του λογαριασμού. Αναλυτική κατάσταση για τα έτη 2003 και 2002:

	2003 £εκ.	2002 £εκ.
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου	2.778,5	1.680,7
Εισπράξεις από νέα δάνεια	910,1	1.488,5
	3.688,6	3.169,2
Αποπληρωμή δανείων	359,4	386,2
	3.329,2	2.783,0
Αύξηση/(Μείωση) λόγω διακυμάνσεων τιμής συναλλάγματος	0,7	(4,5)
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου	3.329,9	2.778,5

Το εξοφλητικό απόθεμα για την αποπληρωμή Δημόσιου Χρέους κατά τα έτη 2003 και 2002 ήταν £547,6 εκ. και £476,9 εκ., αντίστοιχα.

(β) Εκκρεμείς οφειλές. Στις 31.12.2003 οι εκκρεμείς οφειλές ανέρχονταν σε £20,0 εκ. Αυτές περιλαμβάνονται μόνο στις υποσημειώσεις του Ισολογισμού.

(γ) Άλλες υποχρεώσεις. Η Κυβέρνηση έχει καταθέσει στην Κεντρική Τράπεζα μη μεταβιβάσιμα άτοκα γραμμάτια, τα οποία θα πληρωθούν σε διεθνείς οργανισμούς. Στις 31.12.03 η αξία των γραμματίων αυτών ανερχόταν σε £108,2 εκ., ως εξής:

	£000
Διεθνές Νομισματικό Ταμείο	98.775
Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως	3.902
Σύνδεσμος Διεθνούς Αναπτύξεως	524
Διεθνής Ασφαλιστικός Οργανισμός Επενδύσεων	175
Ίδρυμα Διεθνούς Χρηματοδοτήσεως	998
Τράπεζα Αναπτύξεως του Συμβουλίου της Ευρώπης	772
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως	3.078
	108.224

(δ) Πίνακας Εγγυήσεων. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις για δάνεια και πιστωτικές διευκολύνσεις στις 31.12.03 ανέρχονταν σε £673,5 εκ. για εγγυήσεις που δόθηκαν στους πιο κάτω:

	£000
Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	194.402
Αρχή Κρατικών Εκθέσεων	334
Αρχή Λιμένων Κύπρου	34.180
Δήμος Αγίας Νάπας	4.596
Δήμος Αγίου Αθανασίου	4.088
Δήμος Αγίου Δομετίου	135
Δήμος Αγλαντζιάς	9.993
Δήμος Αθηένου	55
Δήμος Αραδίππου	3.038
Δήμος Αμμοχώστου	53
Δήμος Λατσιών	9.019
Δήμος Γερμασόγειας	2.834
Δήμος Γεροσκήπου	2.055
Δήμος Δερύνειας	1.170
Δήμος Έγκωμης	1.839
Δήμος Ιδαλίου	952
Δήμος Λακατάμιας	1.129
Δήμος Λάρνακας	21.038
Δήμος Λεμεσού	38.517
Δήμος Λευκάρων	355
Δήμος Λευκωσίας	5.640
Δήμος Μέσα Γειτονιάς	3.550

	£000
Δήμος Παραλιμνίου	6.453
Δήμος Πάφου	8.345
Δήμος Πέγειας	282
Δήμος Πόλης Χρυσοχούς	2.441
Δήμος Στροβόλου	14.991
Ιστορικό Πολιτιστικό Κέντρο Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄	45
Κυπριακές Αερογραμμές Λτδ	12.418
Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Λτδ	57.619
Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού	10.923
Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης	3.040
Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης ΕΟΚΑ	139
Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού	920
Οργανισμός Γεωργικής Ασφαλίσεως	19.950
Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών	41.216
Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	3.616
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας	7.917
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Δαλιού-Πέρα Χωρίου Νήσου	573
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας	8.079
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας	19.751
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάνω Πλατρών	521
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Παραλιμνίου	13.473
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου	20.696
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Κυπερούντας	2.456
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πελενδρίου	944
Συμβούλιο Αποχετεύσεων Αγρού	788
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγρού	264
Κοινοτικό Συμβούλιο Άχνας	115
Κοινοτικό Συμβούλιο Δρομολαξιάς-Μενεού	237
Κοινοτικό Συμβούλιο Έμπας	181
Κοινοτικό Συμβούλιο Επισκοπής	4
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Πύργου	366
Κοινοτικό Συμβούλιο Κιτίου	1.081
Κοινοτικό Συμβούλιο Κυπερούντας	625
Κοινοτικό Συμβούλιο Λειβαδιών	1.008
Κοινοτικό Συμβούλιο Μονιάτη	7
Κοινοτικό Συμβούλιο Ορμήδειας	102
Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Πλατρών	103
Κοινοτικό Συμβούλιο Πάχνας	94

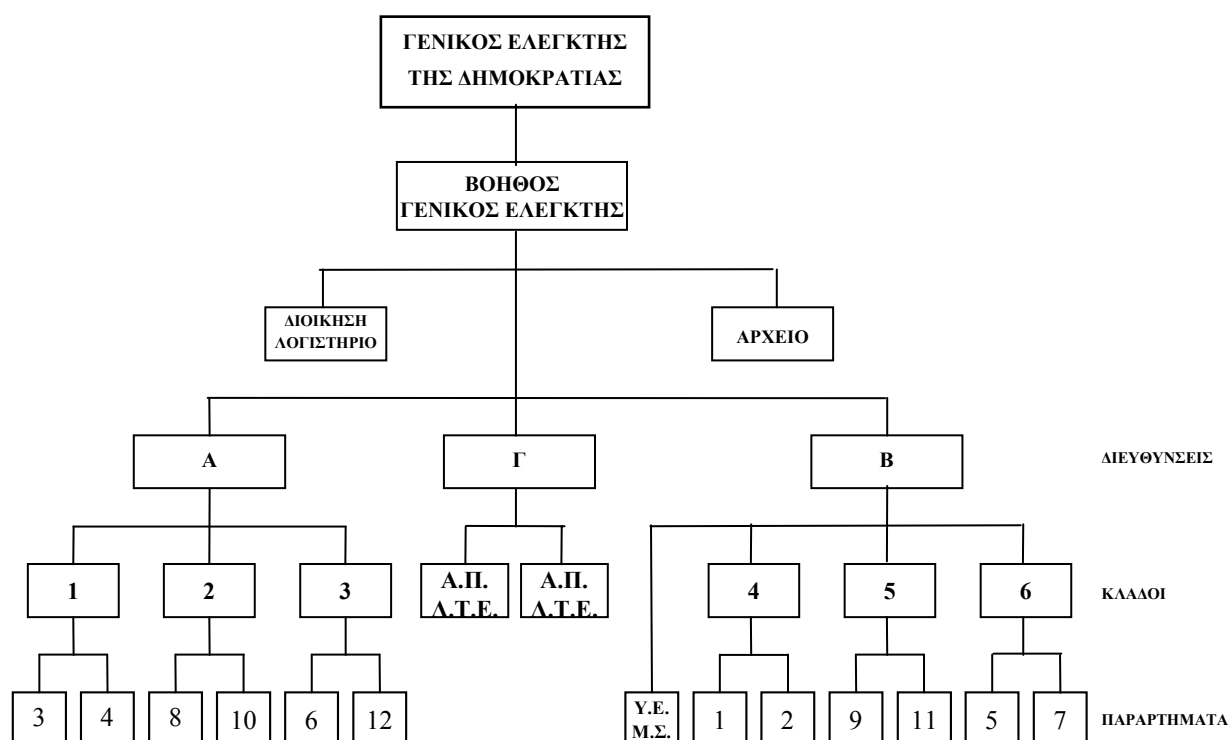
	£000
Κοινοτικό Συμβούλιο Πελενδρίου	316
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Θεοδώρου	192
Κοινοτικό Συμβούλιο Περβολιών	1.670
Κοινοτικό Συμβούλιο Πισσουργίου	167
Κοινοτικό Συμβούλιο Τάλας	27
Κοινοτικό Συμβούλιο Ξυλοφάγου	103
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα	3.811
Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Αρόδων	73
Κοινοτικό Συμβούλιο Ύψωνα	23
Κοινοτικό Συμβούλιο Φρενάρους	91
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Βαρβάρας	67
Κοινοτικό Συμβούλιο Λιοπετρίου	71
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Επιφανίου	117
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Αμβροσίου	33
Κοινοτικό Συμβούλιο Ποταμιάς	35
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάτω Λευκάρων	82
Κοινοτικό Συμβούλιο Στατού-Αγίου Φωτίου	47
Κοινοτικό Συμβούλιο Στρουμπιού	18
Κοινοτικό Συμβούλιο Τριμήκληνης	17
Κοινοτικό Συμβούλιο Χολετριών	42
Κοινοτικό Συμβούλιο Χούλου	15
Κοινοτικό Συμβούλιο Αυγόρου	272
Κοινοτικό Συμβούλιο Παρεκκλησιάς	660
Κοινοτικό Συμβούλιο Σωτήρας	275
Κοινοτικό Συμβούλιο Χλώρακα	110
Κοινοτικό Συμβούλιο Λουβαρά	81
Κοινοτικό Συμβούλιο Ξυλοτύμπου	178
Κοινοτικό Συμβούλιο Ορόκλινης	488
Κοινοτικό Συμβούλιο Λόφου	31
Κοινοτικό Συμβούλιο Περιστερώνας Πάφου	69
Κοινοτικό Συμβούλιο Πέρα-Πεδίου	320
Κοινοτικό Συμβούλιο Πηγενιών	160
Κοινοτικό Συμβούλιο Ακρωτηρίου	16
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου	79
Κοινοτικό Συμβούλιο Τραχωνίου	48
Κοινοτικό Συμβούλιο Συκόπετρας	16
Κοινοτικό Συμβούλιο Φοινικαριών	49
Κοινοτικό Συμβούλιο Πύργου Λεμεσού	352

	£000
Κοινοτικό Συμβούλιο Λιμνατίου	144
Κοινοτικό Συμβούλιο Απαισιάς	20
Κοινοτικό Συμβούλιο Πυργών Λάρνακας	89
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Ιωάννη Αγρού	75
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Θεράποντα	35
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίας Άννας	14
Κοινοτικό Συμβούλιο Μουταγιάκας	264
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίων Τριμιθιάς	107
Κοινοτικό Συμβούλιο Καλού Χωριού Λεμεσού	50
Κοινοτικό Συμβούλιο Κονιών	17
Κοινοτικό Συμβούλιο Ακρούντας	26
Κοινοτικό Συμβούλιο Πύλας	332
Κοινοτικό Συμβούλιο Τερσεφάνου	18
Κοινοτικό Συμβούλιο Π. Πολεμιδιών	79
Κοινοτικό Συμβούλιο Πραστειού Κελλακίου	120
Κοινοτικό Συμβούλιο Ανώγυρας	24
Κοινοτικό Συμβούλιο Ίνειας	101
Κοινοτικό Συμβούλιο Κορφής	46
Κοινοτικό Συμβούλιο Αυδήμου	75
Κοινοτικό Συμβούλιο Αγ. Μαρίνας Κελοκεδάρων	10
Κοινοτικό Συμβούλιο Ασγάτας	209
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαζωτού	224
Κοινοτικό Συμβούλιο Κάθηκα	39
Κοινοτικό Συμβούλιο Επταγώνειας	47
Κοινοτικό Συμβούλιο Τρούλλων	7
Κοινοτικό Συμβούλιο Καπέδων	70
Κοινοτικό Συμβούλιο Μονής	148
Κοινοτικό Συμβούλιο Κοιλανίου	15
Κοινοτικό Συμβούλιο Κρήτου Τέρρα	1
Κοινοτικό Συμβούλιο Μαθηκολώνης	120
Κοινοτικό Συμβούλιο Βουνίου	72
Κοινοτικό Συμβούλιο Δρύμου	15
Κοινοτικό Συμβούλιο Γερίου	544
Κοινοτικό Συμβούλιο Παλόδειας	124
Κοινοτικό Συμβούλιο Νέου Χωρίου	174
Κοινοτικό Συμβούλιο Φλάσου	158
Σ.Ο.Δ.Α.Π. Λτδ	4.254
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Πελενδρίου-Κάτω Αμιάντου Λτδ	28

	£000
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Στρουμπιού-Πολεμίου Λτδ	407
Περιφερειακή Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Αγρού Λτδ	306
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Χλώρακα Λτδ	422
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Αργάκας Λτδ	86
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Λύσης Λτδ	25
Περιφερειακή Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Μαρωνίου Λτδ	337
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Φαρμακά-Οδού Λτδ	79
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Αγίας Μαρίνας Χρυσοχούς Λτδ	76
Περιφερειακή Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Παλαιχωρίου Λτδ	96
Συνεργατική Εταιρεία Κωφαλάλων Λτδ	479
Σ.Π.Ε. Λιοπετρίου	21
Σ.Π.Ε. Σωτήρας	8
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Αγρού Λτδ	57
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Στατού - Αγίου Φωτίου Λτδ	146
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Κυπερούντας, Δυμών & Χανδριών Λτδ	25
Σ.Ε.ΔΙ.ΓΕ.Π. Παρεκκλησιάς Λτδ	23
ΣΕΚΕΠ	1.136
Σ.Π.Ε. Ξυλοφάγου	8
Σ.Π.Ε. Αυγόρου	531
Σ.Π.Ε. Φρενάρους	11
ΕΤΚΟ Λτδ	4.867
ΚΕΟ Λτδ	1.330
ΛΟΕΛ Λτδ	5.656
Ελεγκτική Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών	79
Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων	42
Συμβούλιο Κεντρικού Σφαγείου	8.298
Κυπριακό Ίδρυμα Ερευνών για τη Μυϊκή Δυστροφία	173
Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών	15.920
Διάφορα Συνεργατικά Ιδρύματα	9.569
Διάφορα άτομα	2.927
Labertas Fisheries Λτδ	375
Γαλακτοκομεία Πήττας Λτδ	459
Βιομηχανία Κρασιών Νικολαΐδη Λτδ	55
Βάσος Χαραλαμπίδης	291
P & S Carton Industries Ltd	281
	673.472

ΜΕΡΟΣ 6 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

6.1 Οργανωτική Διάρθρωση. Η οργανωτική διάρθρωση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας κατά το υπό επισκόπηση έτος ήταν η πιο κάτω:

6.1.1 Προσωπικό. Οι εγκεκριμένες οργανικές θέσεις ελεγκτικού προσωπικού της Υπηρεσίας κατά το 2003 ήταν 102. Επιπρόσθετα απασχολούνται 10 άτομα ως βοηθητικό προσωπικό και 9 άτομα πάνω σε έκτακτη βάση, δηλαδή σύνολο 121 υπάλληλοι. Στο τέλος του έτους παρέμεναν κενές 16 θέσεις.

6.1.2 Διευθύνσεις. Στην Υπηρεσία λειτουργούν τρεις Διευθύνσεις, οι Α, Β και Γ. Στις Διευθύνσεις Α και Β υπάγονται οι Κλάδοι και Παραρτήματα που διεξάγουν κυρίως οικονομικό και διαχειριστικό έλεγχο. Η καθεμία από τις Διευθύνσεις αυτές διοικείται από ένα Διευθυντή Ελέγχου. Στη Διεύθυνση Β υπάγεται επίσης η Υπηρεσία Ελέγχου Μηχανογραφικών Συστημάτων.

Στη Διεύθυνση Γ, της οποίας προϊστάται ο Διευθυντής Τεχνικού Ελέγχου, υπάγονται οι Κλάδοι και Παραρτήματα που διεξάγουν κυρίως τεχνικό έλεγχο αναπτυξιακών και άλλων έργων.

6.1.3 Κλάδοι και Παραρτήματα. Κάτω από τις Διευθύνσεις Α και Β λειτουργούν 6 Κλάδοι, στους οποίους υπάγονται 12 Παραρτήματα. Ο κάθε Κλάδος των Διευθύνσεων Α και Β διευθύνεται από Ανώτερο Πρώτο Ελεγκτή και το κάθε Παράρτημα από Ανώτερο Λειτουργό Ελέγχου. Επίσης λειτουργούν ακόμη 2 Κλάδοι που υπάγονται στη Διεύθυνση Γ, οι οποίοι διευθύνονται από Ανώτερο Πρώτο Λειτουργό Τεχνικού Ελέγχου.

6.2 Δαπάνες και έσοδα Ελεγκτικής Υπηρεσίας

-Δαπάνες. Οι δαπάνες που αρχικά προϋπολογίστηκαν για το έτος 2003 στο Κεφάλαιο 05.01.2 "Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας" αυξήθηκαν από £2.113.733 σε £2.251.816 και εκείνες που πραγματοποιήθηκαν ήταν £2.200.210.

-Έσοδα. Τα έσοδα που προϋπολογίστηκαν για το έτος 2003 στο Κονδύλι 3/127 "Ελεγκτική Υπηρεσία - Δικαιώματα για Ελεγκτικές Υπηρεσίες" ήταν £200.000 και εκείνα που πραγματοποιήθηκαν £173.890.

6.3 Προγράμματα εργασίας. Για κάθε ελεγκτικό έτος, που καλύπτει την περίοδο από 1η Ιουλίου μέχρι 30 Ιουνίου του επόμενου έτους, ετοιμάζονται προγράμματα που περιλαμβάνουν τις εργασίες που θα καλύψει ο έλεγχος, καθώς επίσης και τα μεγάλα τεχνικά έργα που θα επιθεωρηθούν από την Ελεγκτική Υπηρεσία.

6.4 Δειγματοληπτικός έλεγχος. Με την πάροδο του χρόνου ο όγκος και το περίπλοκο των κυβερνητικών δραστηριοτήτων έχουν αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό. Είναι επομένως αδύνατον για το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, που προΐσταται μιας σχετικά μικρής αριθμητικά Υπηρεσίας, να διεξάγει πλήρη διακανονιστικό ή οικονομικό έλεγχο σ' όλα τα επίπεδα του Κράτους. Η άσκηση τέτοιου ελέγχου έχει καταστεί πολύ λιγότερο αναγκαία, ως πρωταρχική λειτουργία του Γενικού Ελεγκτή, γιατί οι μέθοδοι εσωτερικού ελέγχου στις διάφορες διοικητικές μονάδες έχουν αυξηθεί και βελτιωθεί σημαντικά. Αντ' αυτού, γίνεται, όπως σε όλες τις Ελεγκτικές Υπηρεσίες διεθνώς, δειγματοληπτικός έλεγχος, κατά προγραμματισμένο τρόπο, σε συνδυασμό με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου. Δειγματοληπτικός έλεγχος επιβάλλεται όχι μόνο για την αντιμετώπιση της αύξησης του όγκου των δημόσιων λογαριασμών, αλλά και για να παρέχεται στο Γενικό Ελεγκτή αρκετός χρόνος για να διεξάγει διαχειριστικούς ελέγχους και να καλύπτει σημαντικούς τομείς των δημόσιων εσόδων και εξόδων.

6.5 Διαχειριστικός έλεγχος. Εκτός από τον οικονομικό και διακανονιστικό έλεγχο, που αποσκοπεί κυρίως στην εξακρίβωση ότι υπάρχει συμμόρφωση στο Νόμο, στον Προϋπολογισμό και στους σχετικούς λογιστικούς, δημοσιονομικούς και διοικητικούς Κανονισμούς, διεξάγεται κατά τα τελευταία χρόνια και διαχειριστικός έλεγχος από το προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, που καλύπτει τους τομείς της οικονομίας, απόδοσης και αποτελεσματικότητας των αποφάσεων και πράξεων των δημόσιων υπολόγων. Η διαφοροποίηση αυτή εντάσσεται στα πλαίσια των νέων προσανατολισμών του κρατικού ελέγχου σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου, καθώς επίσης και των απαιτήσεων, τόσο της Κυβέρνησης, όσο και της Βουλής των Αντιπροσώπων. Λεπτομέρειες για διαχειριστικούς ελέγχους που έχουν διεξαχθεί τελευταία αναφέρονται στο Μέρος 3 της Έκθεσης αυτής.

6.6 Έλεγχος των τεχνικών έργων. Μέσα στο 2003 συνεχίστηκε από το τεχνικό προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας ο έλεγχος των τεχνικών έργων, με προγραμματισμένο και συστηματικό τρόπο. Τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτού υπήρξαν και πάλι πολύ ευεργετικά προς την κατεύθυνση της ορθής οικονομικής διαχείρισης του δημόσιου χρήματος. Τα πιο σοβαρά θέματα που έχουν εγερθεί από τον έλεγχο των τεχνικών έργων αναφέρονται σε άλλα μέρη της Έκθεσης αυτής.

Ο τεχνικός έλεγχος αποσκοπεί στο να εξακριβωθεί κατά πόσο η εκτέλεση των διαφόρων έργων γίνεται σύμφωνα με τους τεχνικούς όρους, τις προδιαγραφές και, γενικά, κατά τον πιο

οικονομικό και αποδοτικό τρόπο και ότι τα έργα προγραμματίστηκαν, σχεδιάστηκαν και εκτελέστηκαν ικανοποιητικά. Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την εξέταση των οικονομοτεχνικών μελετών σκοπιμότητας, των τεχνικών προδιαγραφών και σχεδίων, των όρων των συμβολαίων και των διαδικασιών για ζήτηση και κατακύρωση προσφορών. Για το σκοπό αυτό διενεργούνται από το προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας επιθεωρήσεις των έργων και έλεγχος των ενδιάμεσων πληρωμών και Τελικών Λογαριασμών.

Με τον τεχνικό έλεγχο, όπως και με τις άλλες μορφές ελέγχου, ο Γενικός Ελεγκτής δεν σκοπεύει στην υποκατάσταση ή την αφαίρεση αρμοδιοτήτων από τους ελεγχόμενους. Αυτοί παραμένουν, πάντα, πλήρως υπεύθυνοι για την εκτέλεση και επίβλεψη των τεχνικών έργων. Το έργο του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας περιορίζεται στην εκτέλεση καθηκόντων ελέγχου που πηγάζουν από το Σύνταγμα.

6.7 Επιμόρφωση προσωπικού. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση και βαρύτητα στη συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού, με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση της ελεγκτικής εργασίας, για την όσο το δυνατόν καλύτερη προσφορά υπηρεσίας στο Δημόσιο.

Στα πλαίσια πάντοτε των οικονομικών περιορισμών του Προϋπολογισμού, αλλά και των προτεραιοτήτων και αναγκών της Υπηρεσίας, λειτουργοί της Υπηρεσίας λαμβάνουν μέρος σε κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα, σεμινάρια και διαλέξεις, τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό.

Κατά τη διάρκεια του 2003, όλο το προσωπικό συμμετέσχε σε εκπαιδευτικά προγράμματα ή/και σεμινάρια που οργανώθηκαν στην Κύπρο και ειδικότερα σε σεμινάρια για τις Δημόσιες Ενισχύσεις, τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο, τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Νέο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου (FIMAS). Επίσης 17 λειτουργοί συμμετέσχαν σε διάφορα σεμινάρια και εκπαιδευτικά προγράμματα στο εξωτερικό.

6.8 Συμβουλευτικές υπηρεσίες του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Ο Γενικός Ελεγκτής βοηθά την Εκτελεστική Εξουσία στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της Δημοκρατίας, με την παροχή συμβουλών για τη διαμόρφωση νέων λογιστικών διαδικασιών και συστημάτων, καθώς και για την αναθεώρηση των Γενικών Διατάξεων, Δημοσιονομικών Οδηγιών, Κανονισμών Προσφορών και Αποθηκών και άλλων θεμάτων. Συμμετέχει επίσης σε αρκετές επιτροπές ως παρατηρητής.

6.9 Συμβούλια Προσφορών. Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας ή εκπρόσωπος του παρακάθεται ως ανεξάρτητος παρατηρητής στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Προσφορών και των Επιτροπών Αξιολόγησης, καθώς και στις συνεδρίες της Κεντρικής Επιτροπής και των Τμηματικών Επιτροπών Αλλαγών και Απαιτήσεων που συστάθηκαν και λειτουργούν σύμφωνα με τους περί της Σύναψης και Εκτέλεσης Συμβάσεων (Προμήθειες, Έργα και Υπηρεσίες) Κανονισμούς του 2004. Από τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα, προκύπτει ότι η παρουσία του Γενικού Ελεγκτή είναι πολύ ωφέλιμη και εποικοδομητική.

6.10 Ετήσια Έκθεση. Στην Ετήσια Έκθεσή του ο Γενικός Ελεγκτής αναφέρει οτιδήποτε που, κατά τη γνώμη του, πρέπει να περιέλθει σε γνώση της Εκτελεστικής Εξουσίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων, σχετικά με τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της Δημοκρατίας. Καταβάλλεται κάθε προσπάθεια ώστε η Έκθεση να ετοιμάζεται με αντικειμενικότητα, ακρίβεια και επαγγελματική ευθύνη. Οι διαπιστώσεις και απόψεις του Γενικού Ελεγκτή φέρονται πρώτα

σε γνώση των ελεγχόμενων Υπηρεσιών και ακολούθως ετοιμάζεται η Έκθεσή του με βάση τις αναφορές που υποβλήθηκαν. Οι παράγραφοι της Ετήσιας Έκθεσης, προτού πάρουν την τελική τους μορφή, αποστέλλονται στους Υπουργούς, στους Προϊστάμενους των Ανεξάρτητων Υπηρεσιών, στους Προέδρους των Ημικρατικών ή άλλων Οργανισμών και Αρχών Τοπικής Διοίκησης, για να εκφέρουν τις απόψεις τους.

6.11 Ετήσια Έκθεση για το 2002. Σύμφωνα με το άρθρο 116(4) του Συντάγματος, η Ετήσια Έκθεσή μου για το έτος 2002 υποβλήθηκε στις 21 Νοεμβρίου 2003 στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος και την κατέθεσε ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων. Η Βουλή των Αντιπροσώπων, με εγκύκλιο της ημερ. 17.2.2004 προς τους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων και του Γραφείου Προγραμματισμού, διαβίβασε παράκληση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών όπως, για σκοπούς διευκόλυνσης της Επιτροπής στη μελέτη της Έκθεσης, ετοιμαστούν και υποβληθούν σημειώματα, στα οποία να περιλαμβάνονται οι παρατηρήσεις της Γενικού Ελεγκτή, όπως αυτές περιέχονται στην Ετήσια Έκθεση, καθώς και τα σχόλια του αρμόδιου Υπουργείου/Γραφείου σχετικά με προτάσεις και εισηγήσεις, για επίλυση των προβλημάτων που επισημαίνονται.

6.12 Τριμηνιαίες Εκθέσεις Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Μέσα στο 2003 συνεχίστηκε η υποβολή προς τους Υπουργούς των τριμηνιαίων εκθέσεων μου σχετικά με τα πιο σοβαρά θέματα που προκύπτουν από τον έλεγχο των διαφόρων Υπηρεσιών. Αντίγραφα των εκθέσεων αυτών κοινοποιούνται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Με τις εκθέσεις αυτές ενημερώνονται έγκαιρα, τόσο η Εκτελεστική Εξουσία όσο και η Βουλή των Αντιπροσώπων, πάνω στα πιο σοβαρά θέματα που εγείρονται από τον έλεγχο των κρατικών λογαριασμών και των λογαριασμών των Τοπικών Αρχών και Ημικρατικών Οργανισμών.

6.13 Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας. Η Γενικός Ελεγκτής κα Χρυστάλλα Γιωρκάτζη και λειτουργοί της Υπηρεσίας πραγματοποίησαν επίσκεψη εργασίας στο Ανώτατο Κρατικό Ίδρυμα Ελέγχου της Σλοβενίας, όπου παρουσίασαν θέματα ελέγχου Δημοσίων Προσφορών, από 21.1.2003 μέχρι 23.1.2003. Ως προσκεκλημένη του Συμβουλίου της Ευρώπης, παρουσίασε ενώπιον του Κογκρέσου Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης, στο Στρασβούργο στις 7.4.2003, τις εμπειρίες της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας αναφορικά με τον έλεγχο των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό Χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Έλαβε επίσης μέρος στο συνέδριο των Προέδρων των Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου των υποψήφιων για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χωρών, το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Πολωνία από 21.5.2003 μέχρι 23.5.2003. Στις 21.9.2003 πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στη Σλοβακία. Έλαβε επίσης μέρος στο συνέδριο της Επιτροπής Επαφής των Προέδρων των Ανωτάτων Κρατικών Ιδρυμάτων Ελέγχου των Κρατών μελών της Ε.Ε. και των υπό ένταξη χωρών, που πραγματοποιήθηκε στην Πράγα από 9.12.2003 μέχρι 10.12.2003.

6.14 Βοηθός Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας. Ο Βοηθός Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας κ. Γιώργος Κυριακίδης συμμετέσχε στην 20ή Σύνοδο της Διακυβερνητικής Επιτροπής Εμπειρογνομώνων για Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Εκθέσεις, που πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη από 29.9.2003 μέχρι 2.10.2003.

ΜΕΡΟΣ 7 - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι****ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Πραγματικές Δαπάνες	Αρχικός Προϋπολογισμός	Τελικός Προϋπολογισμός	Αδαπάνητα Ποσά (Υπερβάσεις)	
	£	£	£	£	%
Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο	1.506.895	1.795.179	1.868.035	361.140	19,33
Υπουργικό Συμβούλιο	752.536	667.267	755.455	2.919	0,39
Βουλή των Αντιπροσώπων	6.620.614	6.261.552	6.950.340	329.726	4,74
Δικαστική Υπηρεσία	9.232.738	8.016.764	9.387.714	154.976	1,65
Νομική Υπηρεσία	3.445.002	3.190.250	3.544.264	99.262	2,80
Ελεγκτική Υπηρεσία	2.200.210	2.113.733	2.251.816	51.606	2,29
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας	407.857	311.311	416.186	8.329	2,00
Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας	300.531	311.451	337.005	36.474	10,82
Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως	390.352	340.165	400.751	10.399	2,59
Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού	270.767	308.914	318.113	47.346	14,88
Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	82.849	76.454	94.500	11.651	12,33
Υπουργείο Άμυνας- Διοίκηση	1.807.520	1.792.900	1.884.437	76.917	4,08
Κυπριακός Στρατός	42.233.823	38.026.490	42.247.994	14.171	0,03
Εθνική Φρουρά	51.721.307	49.000.000	55.300.000	3.578.693	6,47
Αμυντική Θωράκιση	147.243.215	105.000.000	158.700.000	11.456.785	7,22
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος- Διοίκηση	38.537.075	27.015.553	42.699.191	4.162.116	9,75
Τμήμα Γεωργίας	14.277.603	13.223.831	18.443.955	4.166.352	22,59
Τμήμα Γεωργίας- Κτηνοτροφία	1.409.415	2.071.500	2.071.500	662.085	31,96
Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	7.889.868	4.659.349	9.325.698	1.435.830	15,40
Τμήμα Δασών	14.148.786	15.446.133	15.872.622	1.723.836	10,86
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	51.226.851	59.126.621	60.599.773	9.372.922	15,47
Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως	2.721.691	2.598.050	3.022.815	255.557	8,58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Πραγματικές	Αρχικός	Τελικός	Αδαπάνητα Ποσά	
	Δαπάνες	Προϋπολογισμός	Προϋπολογισμός	(Υπερβάσεις)	
	£	£	£	£	%
Μετεωρολογική Υπηρεσία	1.945.564	1.905.559	2.072.446	122.642	5,93
Τμήμα Αναδασμού	2.639.750	2.545.379	2.730.274	90.524	3,32
Μεταλλεία	245.157	268.261	292.845	47.688	16,28
Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	4.328.346	3.960.514	4.768.291	439.945	9,23
Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών	3.428.349	2.741.364	3.967.829	539.480	13,60
Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως- Διοίκηση	4.724.813	4.744.980	4.923.374	198.561	4,03
Φυλακές	4.586.659	4.307.454	4.626.409	41.750	0,90
Αστυνομία	91.585.773	84.300.824	99.415.032	7.829.259	7,88
Πυροσβεστική Υπηρεσία	13.488.128	12.088.454	13.583.774	95.646	0,70
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού-Διοίκηση	1.639.535	1.692.549	2.501.769	814.293	33,18
Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας	14.003.624	18.132.175	19.199.782	5.244.099	27,25
Συνεργατική Ανάπτυξη	1.033.595	998.842	1.108.205	74.715	6,74
Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	1.420.321	1.442.422	1.749.845	329.524	18,83
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων- Διοίκηση	482.249	575.603	615.905	133.656	21,70
Τμήμα Εργασίας	4.314.801	3.657.884	4.208.746	-104.485	-2,48
Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	86.007.009	88.763.643	99.230.328	13.223.319	13,33
Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	70.629.049	72.018.261	73.701.778	3.072.727	4,17
Κέντρο Παραγωγικότητας	1.737.649	2.163.270	2.234.269	496.620	22,23
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	983.227	983.485	1.073.089	89.862	8,37
Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	2.735.783	2.627.157	2.841.767	105.984	3,73
Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων	238.372	164.086	226.348	-12.024	-5,31
Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	1.240.104	1.190.753	1.367.475	127.371	9,31
Υπουργείο Εσωτερικών- Διοίκηση	69.437.811	50.245.451	74.911.391	5.473.580	7,31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Πραγματικές Δαπάνες	Αρχικός Προϋπολογισμός	Τελικός Προϋπολογισμός	Αδαπάνητα Ποσά (Υπερβάσεις)	
	£	£	£	£	%
Επαρχιακή Διοίκηση	5.397.935	4.935.527	5.988.897	590.962	9,87
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	36.217.070	47.250.870	47.895.416	12.298.046	25,35
Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως	784.832	596.031	884.606	99.775	11,28
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	17.729.572	19.138.918	20.060.338	2.330.766	11,62
Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών	5.531.142	6.281.664	6.470.866	939.724	14,52
Αγροτική Ανάπτυξη	19.665.426	24.798.000	24.829.728	5.164.302	20,80
Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων	399.158	436.619	441.406	42.248	9,57
Υπουργείο Εσωτερικών- Υπηρεσία Διαχείρισεως Τ/Κ Περιουσιών	3.100.000	3.600.000	3.600.000	500.000	13,89
Σχέδια Αυτοστεγάσεως	27.211.525	28.012.800	29.829.010	2.617.485	8,77
Υπουργείο Εσωτερικών- Άλλες Υπηρεσίες	4.878.228	5.310.000	5.368.425	490.197	9,13
Πολιτική Άμυνα	2.758.411	4.290.808	4.322.668	1.629.257	37,13
Υπουργείο Εξωτερικών- Διοίκηση	3.675.498	2.863.792	4.083.465	415.967	10,17
Εξωτερικές Υπηρεσίες	15.518.045	14.729.161	18.733.644	3.215.599	17,16
Υπουργείο Οικονομικών- Διοίκηση	23.934.887	19.011.942	26.882.638	2.947.751	10,97
Τελωνεία	93.653.522	64.390.161	106.498.971	12.845.449	12,06
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	31.280.048	36.358.763	36.693.513	5.413.465	14,75
Στατιστική Υπηρεσία	1.936.264	1.734.017	2.020.545	84.281	4,17
Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	2.737.194	2.724.662	3.033.765	296.571	9,78
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού	652.283	719.035	836.242	183.959	22,00
Τυπογραφείο	2.892.094	2.728.216	2.925.652	33.558	1,15
Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής	2.281.788	2.087.544	2.344.861	63.523	2,71
Οφειλές Δημόσιου Χρέους	737.978.464	775.366.400	779.254.878	41.276.414	5,30
Συντάξεις και Φιλοδωρήματα	155.783.234	134.539.600	158.134.165	2.350.931	1,49
Επιχορηγήσεις	56.804.664	44.870.010	58.870.010	2.065.346	3,51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Πραγματικές	Αρχικός	Τελικός	Αδαπάνητα Ποσά	
	Δαπάνες	Προϋπολογισμός	Προϋπολογισμός	(Υπερβάσεις)	
	£	£	£	£	%
Μακροπρόθεσμα Δάνεια και Προκαταβολές	0	70	70	70	100,00
Χορηγίες και Συνεισφορές	347.678.776	312.108.455	375.716.592	28.037.816	7,46
Διάφορα	59.297.320	41.939.378	101.071.899	41.774.579	41,33
Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό	0	4.250.000	2.828.154	9.337.466	100,00
Γραφείο Προγραμματισμού	6.577.357	50.431.035	28.297.312	21.719.955	76,76
Γενικό Λογιστήριο	4.692.223	4.454.236	4.829.333	137.698	2,85
Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου	0	0	12.630	12.630	100,00
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Διοίκηση	66.336.106	45.986.972	69.354.465	3.018.359	4,35
Παιδεία	282.001.163	264.359.326	289.946.729	7.945.566	2,74
Πολιτιστικές Υπηρεσίες	7.638.986	8.590.072	8.774.257	1.135.271	12,94
Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών	321.475	389.910	401.860	80.385	20,00
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων-Διοίκηση	2.368.393	1.848.968	3.105.739	737.346	23,74
Δημόσια Έργα	9.711.814	10.398.438	11.343.687	1.631.873	14,39
Δαπάνες Δημοσίων Έργων	16.130.858	17.706.000	17.939.035	1.808.177	10,08
Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου	43.902.135	48.580.000	56.070.000	12.167.865	21,70
Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών	1.561.189	2.692.901	2.860.582	1.299.393	45,42
Αερολιμένες	4.696.815	5.202.000	5.202.000	505.185	9,71
Δημόσια Κτίρια	15.810.622	23.325.000	24.625.000	8.859.945	35,91
Τμήμα Αρχαιοτήτων	6.074.696	6.594.704	7.301.328	1.226.632	16,80
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	28.844.574	25.086.133	29.139.396	294.822	1,01
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	2.704.823	3.559.107	3.634.620	929.797	25,58
Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	12.349.609	10.071.486	12.996.142	646.534	4,97
Τμήμα Οδικών Μεταφορών	8.312.570	7.286.780	9.684.737	1.372.167	14,17
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	16.403.857	16.372.689	17.033.513	629.656	3,70
Υπουργείο Υγείας-Διοίκηση	24.681.314	21.098.997	25.927.982	1.246.713	4,81
Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας	92.505.431	88.538.059	93.306.606	804.575	0,86

ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Πραγματικές Δαπάνες	Αρχικός Προϋπολογισμός	Τελικός Προϋπολογισμός	Αδαπάνητα Ποσά (Υπερβάσεις)	
	£	£	£	£	%
Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας	10.415.999	10.163.889	10.778.081	362.082	3,36
Οδοντιατρικές Υπηρεσίες	2.042.103	1.886.701	2.049.752	7.649	0,37
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	46.535.945	26.782.904	47.573.548	1.037.603	2,18
Γενικό Χημείο	2.263.596	2.902.895	3.365.895	1.102.649	32,76
Υγεία	26.084.290	22.434.100	28.849.790	2.765.500	9,59
Γενικές Κατηγορίες Προσωπικού	50.841.743	46.248.545	51.220.014	378.271	0,74
ΟΛΙΚΟ	3.232.890.241	3.080.936.127	3.553.082.015	327.398.054	14,59

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2003

Υπουργείο/Τμήμα	Για τα προηγούμενα έτη £	Για το 2003 £	Σύνολο καθυστερημένων εσόδων	
			31.12.2003 £	31.12.2002 £
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	4.073.140	2.494.034	6.567.174	5.057.488
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ				
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	34.528.804	14.457.136	48.985.940	42.389.735
Τμήμα Δασών	111.525	99.425	210.950	220.139
Τμήμα Γεωργίας	57.132	1.529.295	1.586.427	1.640.258
Υπηρεσία Μεταλλείων	133.303	457	133.760	173.284
Άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες	3.786	369.450	373.236	255.261
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ				
Υπουργείο	399.336	755.165	1.154.501	1.331.718
Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	2.077	-	2.077	2.077
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ				
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου	131.936	25.960	157.896	152.140
Άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες	623.121	422.573	1.045.694	866.035
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ				
Υπουργείο	428.719	-	428.719	428.719
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	230.180	12.536	242.716	251.215
Επαρχιακές Διοικήσεις	321.084	156.391	477.475	435.083
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	-	-	1.318.894	1.007.195
Άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες	6.797	6.508	13.305	11.127
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ				
Υπουργείο	-	-	-	-
Γενικό Λογιστήριο	2.526.898	263.962	2.790.860	2.526.899

Τελωνεία	453.085	399.157	852.242	899.863
*Υπηρεσία Φ.Π.Α.	-	-	57.040.957	49.105.983
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων				
*Φόρος Κληρονομιών	-	-	3.456.797	3.311.705
*Φόρος Εισοδήματος	-	-	155.988.772	163.466.464
*Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών	-	-	20.811.375	21.604.141
*Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμος 30/77	-	-	20.604	20.823
*Φόρος Ακίνητης Ιδιοκτησίας Νόμος 24/80	-	-	5.316.424	5.052.163
*Έκτακτη Εισφορά	-	-	5.359.231	5.580.536
*Φόρος Εισοδήματος παρακρατηθείς (Ρ.Α.Υ.Ε.)	-	-	11.208.633	8.737.993
* Έκτακτη Εισφορά για την Άμυνα	-	-	26.269.368	16.564.520
*Φόρος Υπηρεσιών	-	-	203.580	205.467
*Άλλοι Φόροι	-	-	1.540.147	1.767.645
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	1.043.256	360.554	1.403.810	1.073.411
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ				
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	1.468.668	2.467.182	3.935.850	4.228.699
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	352.381	288.506	640.887	586.384
Άλλα Τμήματα	271.836	1.257.002	1.528.838	554.351
*ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	-	-	12.178.854	7.984.712
ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	363.595	169.388	532.983	642.725
	47.530.659	25.534.681	373.778.976	348.135.958

* Δεν έγινε διαχωρισμός των καθυστερημένων εσόδων του 2003 από εκείνα των προηγούμενων ετών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

	Εγκεκριμένες θέσεις για το 2003	Πληρωμένες θέσεις στις 31.12.2003	Κενές Θέσεις
Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο	5	5	-
Υπουργικό Συμβούλιο	13	13	-
Βουλή των Αντιπροσώπων	81	42	39
Γραφείο Προγραμματισμού ¹	59	41	17
Δικαστική Υπηρεσία	292	252	40
Νομική Υπηρεσία ²	111	86	27
Ελεγκτική Υπηρεσία	102	86	16
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας	6	6	-
Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας	5	5	-
Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως	15	12	3
Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων			
Προσωπικού Χαρακτήρα	1	1	-
Υπουργείο Άμυνας-Διοίκηση	104	86	18
Κυπριακός Στρατός	3751	2338	1413
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος			
Διοίκηση	127	96	31
Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών	110	98	12
Τμήμα Γεωργίας	386	270	116
Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	209	132	77
Τμήμα Δασών	294	268	26
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων	332	293	39
Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως	66	57	9
Μετεωρολογική Υπηρεσία	71	58	13
Τμήμα Αναδασμού	84	74	10
Ανάπτυξη Αλιείας	72	50	22
Μεταλλεία	12	10	2
Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως			
Διοίκηση	13	13	-

¹ Μία θέση καταργήθηκε² 2 θέσεις υπεράριθμες

Φυλακές	329	233	96
Αστυνομία και Πυροσβεστική Υπηρεσία	5066	5060	6
Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού			
Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας	197	144	53
Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών	53	27	26
Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη	90	51	39
Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων			
Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων	17	7	10
Τμήμα Εργασίας και Επιθεώρησης Εργασίας ³	155	97	59
Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	306	172	134
Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	466	365	101
Κέντρο Παραγωγικότητας	45	28	17
Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο	30	23	7
Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο	91	84	7
Υπουργείο Εσωτερικών			
Διοίκηση	88	64	24
Επαρχιακές Διοικήσεις	6	4	2
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως	241	220	21
Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως	1	1	-
Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας	862	503	359
Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών ⁴	98	94	5
Υπουργείο Εξωτερικών			
Διοίκηση	33	10	23
Εξωτερικές Υπηρεσίες	164	137	27
Υπουργείο Οικονομικών			
Διοίκηση	68	32	36
Γενικό Λογιστήριο	239	189	50
Τμήμα Τελωνείων	408	318	90
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	186	143	43
Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων	367	329	38
Στατιστική Υπηρεσία	108	77	31
Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών	105	87	18
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού	43	23	20
Κυβερνητικό Τυπογραφείο	99	88	11

³ 1 θέση υπεράριθμη⁴ 1 θέση υπεράριθμη

Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής ⁵	141	110	32
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού	10237	9597	640
Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων			
Διοίκηση	9	6	3
Δημόσια Έργα	358	282	76
Τμήμα Αρχαιοτήτων	70	62	8
Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας	265	195	70
Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας	60	36	24
Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών	391	329	62
Τμήμα Οδικών Μεταφορών	110	62	48
Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών	114	106	8
Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών	11	9	2
Υπουργείο Υγείας			
Διοίκηση	9	1	8
Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας	3556	2712	844
Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας	73	42	31
Οδοντιατρικές Υπηρεσίες	88	69	19
Φαρμακευτικές Υπηρεσίες	147	121	26
Γενικό Χημείο	77	54	23
Άλλες Υπηρεσίες:			
Γενικό Διοικητικό Προσωπικό	308	206	102
Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό	2461	2037	424
Γενικό Βοηθητικό Προσωπικό ⁶	304	241	58
ΟΛΙΚΟ	35071	29279	5791

⁵ 1 θέση υπεράριθμη⁶ 5 θέσεις ιδρυματικών κλητήρων έχουν καταργηθεί